

Costea Ioan

ARCAȘII lui EFRAIM

*„Cele zece triburi pierdute”, formate din celți, valahi și cumani, vor intra în Ierusalim
interogând într-o latină aparentă, derivată din aramaică, de ce ne-ați expulzat, mă!*

Editura Moon
Arad. 2021

ARCAȘII IUI EFRAIM

„Cele zece triburi pierdute”, formate din celți, valahi și cumani, vor intra în Ierusalim interogând într-o latină aparentă, derivată din aramaică, de ce ne-ați expulzat, mă!

Dedic această carte:

*fiului meu Mihai COSTEA, cel mai iubit dintre pământeni,
în amintirea tatălui meu Mihai, mamei Lucreția,
bunicilor Teodor (Lup) și Dumitru (Kofiștăr) și
strămoșilor: Costea Ioan, Mateș, Pașca și Pantea.*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COSTEA, IOAN

Arcașii lui Efraim : "Cele zece triburi pierdute", formate din celți, valahi și cumani vor intra în Ierusalim interogând într-o latină aparentă, derivată din aramaică, de ce ne-ați expulzat, mă! / Costea Ioan. - Arad : Moon, 2021

Conține bibliografie

Index

ISBN 978-606-95214-9-6

94

Tipărit la Hildan Intermedia SRL
Arad, Str. Prof. Dr. Aurel Ardelean nr. 143
www.hildan.ro
office@hildan.ro
0728230028

Costea Ioan

ARCAȘII lui EFRAIM

*„Cele zece triburi pierdute”, formate din celți, valahi și cumani, vor intra în Ierusalim
interogând într-o latină aparentă, derivată din aramaică, de ce ne-ați expulzat, mă!*

**Editura Moon
Arad, 2021**

Imaginile de pe coperta 1:

1. Blazonul lui Sas Vodă, d. 1357, domnul Moldovei și al altor familii din sudul Poloniei (urmașii celților din Galiția?)
2. Movile de steril din satul sibian „O sută de movile” și o imagine din Codexul Rohonczy, cu edificii cu semiluna, cruci.
3. Inelul de aur cu inscripția *Alah*, în arabă, de pe degetul voievodului moldovean Lațcu, fiul lui Bogdan,
4. Tumuli de la *Kemave*, Lituania,
5. Celebrele capete de negru - (maur, arap, arab, sarazin, saracin) de pe stema Țării Românești – intercalând imaginea mamelucului Baibars,
6. Movilele de steril, succesive, rezultate din spălarea aurului, cu mori (șteampuri), iazuri și jgheaburi, din Munții Apuseni, din locurile numite *Haldine*, Vidra, Avram Iancu, Horea, Albac (*Haldine* - Poiana Verde).
7. Un desen prin care explic crearea și existența zecilor de mii de movile (tumuli), de steril, din România, a altor mii între Dunăre și Tisa, și altor zeci de mii pe Nipru și Bug. Movilele (tumulii) au rezultat în urma spălării aurului cu mori (șteampuri), cu jgheaburi suspendate; astfel de movile (tumuli) sunt creația aurarilor („urieșilor”) valahi și cumani, tătari adică,
8. Celebrele mori de spart piatra auriferă, „șteampuri” în moșime, „stupe” în Moldova; cu aceste mori a fost spartă piatra cu conținut aurifer în miile de ani, rezultând miile de movile de steril, măguri, tumuli sau kunhalmoc (care încă mai conțin aur).

Cuprins

Introducere.....	11
Mai din Crâm decât din Râm.....	19
Ca la noi la nime: în vremea lui Ioniță Caloian Asan sud - dunărenii erau numiți valahi iar nord - dunărenii erau numiți bulgari.....	22
Deși valahii sud - dunăreni au o vechime antică indiscutabilă, totuși, numele lor, de „valahi”, a apărut și s-a consolidat, în sudul Dunării, abia la finele secolelor XII - XIII.....	24
Mamelucii au fost valahii nord - pontici care ne onorează prin fapte cu care au uluit toată lumea.....	27
<i>Capetele de negru</i> din stema Țării Românești.....	32
Existența lui Maroth ca ban de Macva și voievod de Zărand explică o dată în plus de ce valahi = cumani = bulgari = khazari = kabari = avari = hunii sabiri.....	35
Prima Unire din secolul XIII	45
și / sau 45	
prima catolicizare a valahilor (1204)	45
„Epistola Sfântului Apostol Pavel către valahi”	55
Pavel, galateenii și circumcizia	58
Flavius Josephus aka Apostolul Pavel	63
Celții, valahii și cumanii au avut aceiași nume, fiind aceiași neam	67
<i>Șoimul: supravegherea cerească a neamului Celto – Valaho - Cuman</i>	71
<i>Valonii au fost numiți valahi</i>	73
<i>Valahii au fost numiți valoni</i>	74
<i>Celții și valahii într-o parte, germanicii și latinii în cealaltă</i>	75
(- „Iar, noi, belgienii”!?).....	75
Mistificarea descălecării trimișilor Craiului valah Laslău Cumanul, cauzele și consecințele mistificării.....	86
<i>Între Crâm și Râm</i>	86
A II - a UNIRE din secolul XIII și / sau a doua catolicizare a tuturor valahilor (Mai din Crâm decât din Râm sau „vopsirăm cioara”) (1290)	88
Domesday Book sau interesul ocupanților de a se consolida prin crearea unor elite - comisari	92
Cum nu putea fi altfel, trebuia de mult să fie așa	94
Când și cum s-au unit valahii nord - dunăreni cu cei sud – dunăreni, dacă împreună s-au catolicizat în 1204?.....	96
Unirea românilor: ascunsă și nimicită de Papă	99
Radano, prinzipte di Bulgaria infidelle.....	102
Valahii s-au catolicizat doar pentru a putea trece ...	
Puntea Dracului	105
Ioan Aurel Pop (creditarea unor greșeli istorice în lipsa cărora am putea fi mai uniți și fără să fim tot pe atât de catolici pe cât de misionat este el să ne facă)	108
Bulgaria și România au fost mai mereu unite într-un imperiu	118
Simeon = Împăratul valah, investit la Blacherne, care, împreună cu Boris, tatăl lui, au slavizat dacii	119

Imperiul stră - strămoșilor românilor dintre Dunăre - Tisa și Volga, despre care nimeni nu vorbește.....	130
Bulgarii și valahii au aceeași origine, sunt de același sânge, sunt de același neam	133
„Bulgaria a fost țara valahilor” și înaintea Asăneștilor, dovedit și de un mason român în 1959.....	135
La est de Eden: Volga = Volgarii = Bulgarii = un trib al Cumanilor	136
„Toma-Torna Fratre” Avarii s-au întors și au fugit mecanic-militărește, ca bizantinii, pentru că au crezut că și lor li s-a comandat precipitat: „Întoarce-te, întoarce-te, frate”	143
Soluții alternative la “pâinea noastră cea de toate zilele” și la obsesiile malthusiene	145
Culoarul creat de unguri spre Dunăre	172
„Baștani” 177	
Culoarele sunt cu dus - întors: bune și nu prea.....	181
Numai „De la Nistru pân' la Tisa”?	187
Țara de Sus și Țara de Jos = o viziune a Moldovei în podiree	190
Românii - Basarabi în Episcopia Cumanilor din Țara Bârsei	191
și 191	
Volohii / Boholovenii - Basarabi în Țara de Jos a Moldovei	191
Strategia cumanilor și a valahilor de a-și antrena potențialii dușmani în alianțe, împinsă în bătălii în care trădarea aliaților era plănuită înaintea alianțelor și a bătăliilor	195
<i>Bătălia de la Kalka, 1223.....</i>	196
<i>Bătălia de la Muhi 1241 (11 april), Marea invazie mongolă din 1241.....</i>	201
<i>Bătălia de la Posada, 1330.....</i>	203
<i>Bătălia de la Codrii Plonini, 1363, și coroanele domnitorilor din Țara de Sus din Țara de Jos (a Moldovei).....</i>	209
<i>Bătălia de la Sinie Vodî (Apele Albastre) 1363.....</i>	217
<i>Bătălia de pe Râul Vorskla 1399 .....</i>	219
<i>Bătălia de la Ankara 1402.....</i>	221
<i>Bătălia de la Nicopole 1396 – cu revenire la Bătălia de la Ankara din 1402.....</i>	223
<i>Bătălia de la Ain Jalut (Fântînile lui Goliat), 1262 .....</i>	228
<i>Bătălia de Leunion / Levunion, 29 Aprilie 1091 .....</i>	228
Înțeleg, Chilia și Cetatea Albă, dar Kaffa!	229
Cumanul – Valah - Islamic Baibars a fost, în perioada <i>Dinastiei Asan</i> , șeful mamelucilor și Sultanul Egiptului și al Siriei	230
Cumanii; prin ce s-au remarcat, cum au arătat, când și de unde au apărut?	232
<i>Comnenii au fost cumani sau numai valahi?! .....</i>	240
<i>Blacherne: valahii aduși în Constantinopol de .....</i>	243
<i>Ilonca, „fîca regelui bactrienilor”.....</i>	243
<i>Dacii găsiți de Strabon în estul Hyrcaniei (M. Caspică), în Grecia, în Dacia și înspre vest până la Pădurile Hercinice / Vercinice, la celtii lui Vercin – geto - rex.....</i>	249
Hunii, între „oamenii Yamnaya” și cumani.....	254
Particulele cărmuitorilor, IO sau IU și relația ludeilor și a Israeliților cu Aramaica și Cumana (<i>lingua franca</i>)	258
<i>Papa și particula „Io”, a domnitorilor români sau de la Yhwh la Joe.....</i>	258
<i>Și Ștefan cel Mare a fost catolic („și l-am prins cu roza-n gură”) .....</i>	259
<i>Ștefan cel Mare, între papă și Daniil Sihuștriu.....</i>	271
<i>Io Brâncoveanu Constantin. Catolic. ....</i>	277
<i>Particula „Io” precede numele domnitorilor cu origini valahe, catolicizați (inclusiv al celor bulgari și bizantini - ulteriori regelui Valah Ioniță Caloian) .....</i>	280

lo este un diagnostic freudian, preluat de latinul Jupiter de la iudaicul Iachve.....	280
lo Hașdeu I, nepo lo Petriceicu Voievoda.....	284
lo Mihai Viteazu. Necatolic, dar lichidat pentru că l-a amăgit pe Papa.....	286
Mihai Eminescu a intuit implicarea Papei în „Io Horea rex Daciae”.....	287
Îngerul sau spiritul sau limba popoarelor	288
Bogumilism = Glagolitic = Pietrele Stecah = Maurovlahi = Islamism Valah	293
Teodor T. Burada a găsit scrisul glagolitic al strămoșilor românilor înmormântat în cimitirul din insula Veglia	293
Igiena mediteraneanului Efraim a făcut ca sciții și cumanii, ca urmași, să poată crea o igienică și prosperă <i>Civilizație Nomadă</i> , ponto - caspică.....	302
Valahii Negri - cu credință-n Allah	308
<i>Bogumilismul valah a fost față de „islamism” cam cum au fost „judaismul khazar” față de cel talmudic și „islamismul bulgarilor de pe Volga” față de cel arab.....</i>	309
<i>Valahul este un nume derivat, tot pe filieră saxonă, din Cumanul Negru .....</i>	315
<i>Bulgarii de pe Volga: Bulgarii Negri = Islamici .....</i>	318
<i>Laslău Cumanul a fost Islamic; papa a fost dispus să-l și asasineze decât să se afle că a fost islamic .....</i>	319
Cumanii, Bulgarii și apoi Valahii au fost islamici (când erau numiți și „Negri”) și frați de sânge întotdeauna	321
Alualak: o altă asemănare a valahilor cu cumanii	324
Bolohovenii și Blakumen (Bachman) sau originile Cazacilor și ale Tătarilor	327
Valahii negri din estul și nordul Europei.....	329
<i>Este prea evident că bolohovenii, pecenegii, cumanii, galițienii și volhînii au fost Valahi. Ce facem cu ei? .....</i>	329
Uluitoarele urme valahe de la Marea Baltică și un răspuns la cererile imperative de a fi explicate cât de cât.....	336
<i>Înainte de 1241 toți tătarii au fost cumani și pecenegi, adică blacki, valahi, mauro- vlahi, qara-vlahi sau frați de sânge cu valahii .....</i>	341
Și Croații sunt urmașii slavizați ai Valaho - Celților de la izvoarele Nistrului și ale Tisei.....	351
<i>Mitropolia Haliciului .....</i>	351
<i>Capul de Bour cuman din edificiile romano - catolice din Alba .....</i>	354
<i>Capul de Bour din Haliciu.....</i>	361
<i>Valahii dizolvați printre străini pot fi identificați în cei despre care se știe că au stăpânit transporturile pe ape, cu plute .....</i>	366
<i>„Târsele” moșilor constituie echivalentul biblicului „Tarșîș al Ciliciei” apostolului Pavel. ....</i>	366
Năierii moși.....	369
<i>Disputa Drăgoșeștilor cu Mușatinii .....</i>	371
Locuitorii Galiției au fost celți - galateeni, confundați de istorici și cu valahii și cu cumanii.....	374
Cumanii Valoni	380
Descoperirea istoricului Pavel Parasca impune reabilitarea lui Hașdeu, denigrat de komisarii greco - catolici.....	383
Khun-Halmok (mormintele cumane) sunt gorganele de steril, rezultate din spargerea pietrei aurifere cu șteampuri (mori de apă sau de vânt/cioacă).....	389
Încheiere	397

(Amărăciunea valahă ca urmare a „plinirii” prorocirii patriarhului Israel).....	397
UNIREA neamului românesc începută de Mihai Viteazul	400
A FOST UN PROIECT DE NEAM, ...	400
a cărui anvergură a depășit și UNIREA principatelor și ȚARA!.....	400
Volohii sau bulgarii de pe râul Volkhovo, de pe fluviul Volga și de la Marea Albă, au fost urmașii lui Sem, care au vorbit o latină, „vulgară”	405
Ștefan cel Mare a învins și practic a lichidat Hoarda de Aur, în Bătălia de pe râul Samara, de la est de Volga	415
Anexe	420
Bibliografie	486
Index	492

Imaginile de pe această pagină:

1. Gal(atean) murind, sculptură după un model din sec. III î.e.n.
2. Călăreți parți înzăuați, veniți din est în ajutorul lui Decebal.
3. Călăreț înzăuat, avar, kavar sau peceneg, de pe tezaurul de la Sinnicolaul Mare (Timiș). „Odată cu sarmații, apare un alt tip, cel al războinicului îmbrăcat din cap până-n picioare cu un fel de platoșă, ai cărei solzi îmbrăcați nu erau neapărat de metal, dar puteau fi îmbrăcați cu plăci metalice. Un coif ascuțit completa această armură, ce acoperea uneori chiar caii, așa cum dovedesc basoreliefurile de pe columna lui Traian”, Gheorghe I. Brătianu, *Marea Neagră*, Ed. Polirom, 1999, pg. 128.
4. Piatră cu scrierea în rune, pe o insulă din Marea Baltică, referitoare la dunăreanul *blakumen* (*cuman negru = valah*).

Dovezi ale ascunderii descendenței neamului celto-valaho-cuman din cele „zece triburi pierdute”, ale biblicului Efraim, fiul lui Iosif, fiul lui Israel

*Fiii lui Efraim, arcași înarmați, întors-au spatele, în zi de război,
N-au păzit legământul lui Dumnezeu și în legea Lui n-au vrut să umble,*

*Și a lepădat cortul lui Iosif și seminția lui Efraim n-a ales-o;
Ci a ales seminția lui Iuda, Muntele Sion, pe care l-a iubit.*

Vechiul Testament, Psalmii (77) 78; 12-13 și 73-74.

„După aceea luînd Iosif pe cei doi fii ai săi, pe Efraim cu dreapta sa în fața stînzei lui Israel, iar pe Manase cu stînga sa în fața dreptei lui Israel, i-a apropiat de el.

Israel însă și-a întins mîna sa cea dreaptă și a pus-o pe capul lui Efraim, deși acesta era mai mic, iar stînga și-a pus-o pe capul lui Manase. Înadins și-a încrucișat mîinile, deși Manase era întăiul născut.

Și i-a binecuvîntat, zicînd: (...)

- (...) fratele lui mai mic va fi mai mare decît el și din sămînța lui vor ieși popoare nenumărate
- (...) Și așa a pus mîna pe Efraim înaintea lui Manase”.

Vechiul Testament, Facerea, cap 48, 13-19.

„Vechii istoriografi eleni desemnau printr-un nume comun de sciți și celto-sciți toate populațiile de la miază-noapte”, Strabon, *Geografia*, Cartea XI-a, cap. 6.2., pg. 51.

Introducere

„În cruda singurătate la care sunt osândit, numai această colosală enciclopedie a poporului român, numai contactul zilnic cu spiritul unei întregi națiuni, numai satisfacțiunea că fac eu singur ceea ce chiar dușmanii mei au recunoscut că nu poate face nimeni, numai aceasta mă scapă de urâtul ce m-ar prăpădi. După vorba unui împărat roman, simțesc că mă fac zeu, și simțind-o - îmi vine a râde.”, B. P. Hașdeu când scria la *Etymologicum Magnum Romaniae*.

În această carte eu prezint o descoperire. *Arcașii românilor* sunt urmașii *Arcașilor lui Efraim, fiul lui Israel*. *Arcașii lui Efraim* țâșnesc din Psalmi, din Prorocii biblici și din Talmud cum țâșnesc cimerienii, sciții sau mezii din scrierile lui Herodot: din aceleași părți, pe aceleași trasee, cu aceleași escale, pe direcții cu aceleași sensuri și adeseori pe aceiași cai. Mai mult se suprapun decât se intersectează. Sunt prea asemănători să nu mă fi întrebat dacă nu-s identici și să nu fi îndemnat să le caut originile.

I-am dibuit.

Arcașii lui Efraim sunt componenții celor zece triburi ale Regatului Israel. În 2003 am publicat cartea EFRAIM, rezultată din confruntarea informațiilor biblice și talmudice referitoare la cele zece triburi pierdute cu informațiile referitoare la cimerieni sciți și mezi. Concluzia: i-am găsit în ținuturile sud și nord ponto-caspice, în cimerieni, în sciți și în mezi pe arcașii lui Efraim, din triburile Regatului Israel.

Arcașii Regatului Israel au fost făcuți pierduți de Regatul Iuda și de Regatul Asiria.

Cimerienii și sciții au apărut și în ținuturile ponto-caspice, în anii 730-720 î.e.n. Asta spun istoricii ¹ .	Regatul Israel a fost desființat de asirieni între 745 și 722 î.e.n. În 722 î.e.n. asirienii au deportat 27.290 de efraimiți; după mai multe nenorociri, cei mai mulți efraimiți au ajuns „între două mări” ² .
--	--

Arcașii lui Israel au fost cei care - ajuși între M. Neagră și M. Caspică - au populat Europa cu celți și valahi, iar Asia cu cumani. Celții, valahii și cumanii sunt descendenții lor, ei au ajuns în Europa deschizând căile, platourile, văile și câmpurile, urmați fiind de germanici, total diferiți de celți.

---

¹ *Dicționar Biblic*, Ed. „Cartea Creștină”, Oradea, 1995, pg. 636.

² Herodot, *Istoriei*, Ed. Științifică, 1961, Vol. I: rezumat al comentariului excelentei traucătoare Felicia Vanț (I-a tradus și *Geografia* lui Strabon), pg. 497, nota 6.

Efraimiții = Neamul celto-valaho-cuman

Arcașii lui Israel au creat condițiile prielnice constituirii primelor popoare europene. De ce?

- Pentru că istoricii nesemiți - din secolele XVIII-XIX, ale constituirii națiunilor, - tributari creștinismului-catolic, nu ar fi acceptat în ruptul capului ca bazinul ponto-caspic („creuzetul arianilor”), al națiunilor ariene, adică europene, să fi fost parazitat de sângele semit al celor zece triburi (așa ceva nu acceptă nici istoricii nesemiți existenți³),
- Pentru că istoricii evrei, tributari fondurilor religioase, nu ar fi acceptat (și nici nu acceptă) ca întoarcerea lui Efraim să preceadă celelalte semne prevestitoare venirii lui Mesia: găsierea chivotului legii, reconstruirea Templului, învierea conform Prorocului Ezechiel („învierea” este, după unii, cam aceeași cu „întoarcerea” lui Efraim).

Civilizațiile cele mai vechi se caracterizează printr-o înțelepciune aparte: disprețuiesc materia și consideră viața „o vânăre de vânt”, manifestând un evident **dispreț al vieții**.

³ Arthur Koestler, *Al tresprezecelea trib: khazarii*, Ed. Antet, pg. 145. Autorul acestei cărți a fost unul din evreii kominterniști, **participant** la războiul din Spania. El este încă unul din comuniștii pasionați care, asociindu-se cu alte celebrități ale lumii, a reușit să convingă că perioada apartenenței la komintern a fost doar o rătăcire. N-a fost o rătăcire ci o convingere care s-a asociat la crime, bestialități și compromisuri. Foarte talentat, dar kominternist și sionist. El scrie: „Khazarii nu se trăgeau din triburile biblice”. Ba de-acolo se trăgeau! Nu poți să negi cu atâta dezinvoltură apartenența khazarilor ponto-caspici la neamul evreiesc atât timp cât ei au fost urmașii colchidienilor, despre care Herodot a scris că practicau circumcizia specific iudaică (a pruncilor nou-născuți) și că proveneau din ținuturile iudeilor (siro-palestiniilor).

Fiindcă „Arcașii valahilor” sunt singurii despre care se poate dovedi că au păstrat dovezile credinței într-o astfel de înțelepciune trebuie să recunoaștem că ei au făcut parte dintr-o civilizație mult mai veche decât „civilizația vechi-testamentară”. Mult mai veche! Că așa este, ne-o poate dovedi și o relecturare un pic mai atentă a Vechiului Testament: aflăm că iudeii au reproșat israeliților (adică „Arcașilor lui Efraim”) tocmai această **disprețuire a vieții** pe Pământ. Disprețuirea vieții - în care israeliții credeau încă din Egipt și poate că și mai de demult, adică dinainte de a ajunge în Israel - a dus la dispute cu regatul Iuda, care au creat o diferențiere religioasă și care au dus în final la expulzarea israeliților de către iudei și asirieni. Și această **disprețuire a vieții** - care dă măsura vechimii civilizației „Arcașilor lui Efraim” și a civilizației „Arcașilor valahi” - neîntâlnite în aceste forme la civilizațiile cunoscute -, ne convinge că „Arcașii valahilor” sunt urmașii „Arcașilor lui Efraim”.

Despre **disprețuirea vieții** pe Pământ a scris Hașdeu; cum dorința mea de a afla cât de multe despre civilizația care **a disprețuit viața pe Pământ** a fost principalul îndemn de a începe această carte și cum nimeni nu poate rezuma mai bine decât a făcut-o Hașdeu, redau cele câteva rânduri scrise de el despre civilizația care, **disprețuind viața** pe Pământ, m-a făcut să scriu această carte:

Dacii se deosebeau de toate popoarele antice și moderne prin obiceiul lor la naștere și la înmormântare.

Viața pentru ei era o tortură, moartea o mântuire.

În loc de a se bucura de nașterea copiilor, precum se bucură slavii și germanii, dacii plâneau; în loc de a plânge la moartea compatrioților și a neamurilor, precum plâng slavii și germanii, dacii se bucurau.

Geograful Pomponiu Mela, trăitor înainte de Traian, pe când imperiul dacic se afla în toată floarea sa, descriind obiceiurile tuturor popoarelor, observă cu mirare numai despre daci: „ei plâng de jale la nașterea copiilor, pe când din contra petrec înmormântarea ca niște sărbători, cu cântece și jocuri vesele”.

Moralistul Valeriu Massim, iarăși înainte de Traian, descrie și el aceste curioase obiceiurile, zicând cu admirațiune, că numai poporul dacic a ghicit adevărata soartă a omului.

Plânsul la naștere, bucuria la înmormântare a fost caracteristic, propriu, individual al dacilor.

Deși aceste obiceiuri derivau ca și regimele teocratic, din principiile metafizicii indo-persiane, totuși nici indienii, nici perșii n-au ieșit din premise, pentru a ajunge la atare consecință, foarte logică, dar contrarie naturii celei slabe a omului⁴.

Numai dacii aveau destulă putere de caracter spre a nu se bucura de copii, spre a nu se mâhni de morți.

Din toate popoarele, afară de daci, aceste obiceiuri noi le găsim numai la litvani (lituanieni, *nota mea*) și ceea ce e și mai remarcabil, le găsim până și în detaliile ceremonialului dacic, precum, bunăoară, neamurile și amicii, atât la daci cum și la litvani, rugau pe muribundul a felicita din parte-le în ceea lume pe cunoscuții cei răposați înainte, iar după ce bolnavul își dădea sufletul, toți

---

⁴ Dacă ar fi derivat de la indieni și perși, cum greșit susține aici Hașdeu, cum se face că niciunii nu au păstrat din acestea măcar un pic, așa cum au păstrat dacii și lituanienii?! Aceasta este contestația mea la ipoteza lui Hașdeu.

săgetau, zăngăneau cu săbiile, amenințau cu armele, pentru a depărta spiritele cele rele.

Această instituțiune atât de originală, ar fi ea singură de ajuns spre a proba identitatea dacilor și a litvanilor⁵.

O să revin asupra acestei dimensiuni a civilizației urmașilor dacilor și asupra dovezilor înrudirii urmașilor dacilor cu lituanienii (evident, prin înrudirea antică a *dacilor* cu *neurii*, strămoșii antici ai lituanienilor). La ceea ce a scris Hașdeu despre **disprețirea vieții** și despre filozofia și despre credința care au fundamentat o astfel de „putere de caracter” și luciditate, trebuie să adaug că moții încă păstrează obiceiul de a face comedii la înmormântarea vârstnicilor.

Arcașii românilor, adică urmașii *Arcașilor lui Efraim*, sunt acei remarcabili *equis valachus* de până-n secolul XV, vestiți prin echipament (care le conferea uluitoarea mobilitate) și prin norii de săgeți otrăvite, aruncați asupra dușmanilor, angajați ca mercenari de toate națiunile lumii.

Equis Valahicus!

Știu că ultima imagine este a mamelucilor dar, cu tehnologia de acum, puteți chiar și voi să vă convingeți că și ei au fost valahi (pe filieră cumană): postați imaginea pe *F.B.* și dați un clic pe „căutare imagine cu google”. Rezultatul?

- Vor apărea la rezultatul căutării și primele trei imagini, adică *equis valachus* (vezi Anexa 3)

Numai românii au munții în mijlocul țării lor, căci în general munții grănițuiesc! „Ca la noi la nime”. De ce?! Arcașii românilor sunt urmașii celților și dacilor rămași neslavizați, negrecizați, nemaghiarizați și neturcizați; arcașii românilor sunt acei români care au reușit să se sustragă națiunilor alcătuite și confecționate de diverse școlarizări, teorii, curente și interese din jurul munților din bazinele Dunării de Mijloc și de Jos (Carpații, Haemus, Pind). Munții și marile orașe sunt locurile de refugiu ale neconformiștilor; arcașii românilor s-au refugiat în Carpați, în Haemus și-n Pind, iar ungurii partizani în Budapesta. Bulgarii, sârbii, croații, slovenii, slavonii, cehii, slovacii, polonezii și cei mai mulți ucrainieni sunt celți și daci slavizați, iar noi, românii, suntem dacii rămași neslavizați; viziunea aparține lui Mihai Eminescu, uimit de elementul comun al huțulilor cu românii și de capacitatea lor de a empatiza și de a se înțelege chiar și în această diferențiere slav-latin:

Huțulii duc o viață de pasăre pribeagă, originală și liberă. Românii le pricep limba lor fără s-o poată vorbi, și ei pricep pe cea română. E cel mai ciudat fenomen de a vedea pe țăranul român de baștină, cum ascultă cu atenție la ceea ce spune oaspetele său, când se scoboară la câmpie. Și acest oaspete vine poate din munții Tatrei, de cine știe unde, și pricepe românește, fără să fi vorbit vreodată un cuvânt. Din această simpatie abia explicabilă s-ar putea deduce că acești huțuli sunt dacii slavizați pe când românii care-i pricep fără să le vorbească limba sunt dacii romanizați. Acest trib este puțin numeros, mărunt la stat și vioi.

Geniul eminescian lucind și într-o splendoare socială! O corecție: dacii despre care Eminescu spune că au fost latinizați sunt dacii care au scăpat de la slavizare.

Dacii au fost slavizați sub autoritatea țarului bulgar Boris/Mihail, dar, mai ales, sub autoritatea imperială a țarului Simeon, fiului lui Boris/Mihail.

Cum?

---

⁵ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria culturii în Dacia*, Ed. Saeculum, I.O., Buc. 2017, pg. 47-48.

Strămoșii slavilor de azi (fără ruși) au fost daci, ei n-au existat ca slavi, ei au fost slavizați în perioada 852-927, a țarilor Boris și Mihail, care, la rândul lor, au fost daci și nu slavi, așa cum a lăsat înscris Ioniță Caloian și papa Inocențiu III. Asta înseamnă că bulgarii au fost neam de sânge cu valahii; asta mai înseamnă și că cuvântul „vlaho-bulgar” este o creație a istoricilor, cuvântul nefiind folosit nici de Ioniță Caloian și nici de papă. Niciodată!

Românii au fost cunoscuți ca *arcași valahi*, când au fost căutați ca mercenari și ca hoți sau prădători în rest, dar de fiecare dată ca și „călușeri” „înărcuiți”. Acolo, la acele nedei valahe, erau căutați ca mercenari și ... recrutați; acolo, în „Jocul Călușerilor” își desfășurau ei abilitățile, pentru a obține soldă bună. Flăcăii valahi, de oaste, își prezentau „capabilitățile”, iar fetele valahe nurii! Călușarii valahi se vindeau ca fetele valahe, după aceleași proceduri. „Jocul Călușerilor” a fost *reclama* pentru *recutare*!

La „Târgul Fetelor” trebuie să adăugăm „Nedeile Călușerilor”. Călușari, călușeri: de la cai. Căci și abilitățile de călăreți le-au dus românii buhul până acolo încât, adăugând tropot la transhumanță, și-au divulgat acea dimensiune etnică de nomazi, vagabonzi. Vezi caii pe care, pe vremea comunistilor, îi împrumutam occidentalilor la filmări sau vezi caii valahilor din Haemus (Balcani) și faptul că în arabă **Cârbat** (Carpați) = Vagabond. Munții Carpați = cei liberi, „bagabonzii”! (vezi Anexa 3).

Numai românii au avut munții cuib.

Partizanii anticomuniști ai ungarilor s-au refugiat din pusta maghiară pentru a se pierde în marele oraș Budapesta. Păduri aveau ei, dar n-aveau cine știe ce munți. Partizanii români anticomuniști s-au refugiat în munții cu păduri.

- „Îmi vine s-apuc munții” este expresia care conservă în parte cuibul vremurilor de demult sau „rânile de pușcă sunt o seamă de răni ce se pot vindeca numai cu apa izvoarelor de munte”. Numai pentru români munții nu hătuie, ci-s loc de refugiu. Însă, până la urmă, Carpații le-au devenit românilor capcană din loc de refugiu; națiunile constituite din valahi i-au constrâns pe valahii „bagabonzi” să se constituie într-o națiune de genul celor pe care globaliștii de azi încearcă să le distrugă. Ce viziune de „bagabonzi”! Totuși, arcașii românilor au supraviețuit – cu calul și cu arcul – până-n a doua parte a secolului XVIII, când performanțele armelor de foc au luat locul arcului și săgeților; dar ei au supraviețuit ca mercenari chiar și din a doua parte a secolului XVIII, fiind cei mai căutați sub numele de husari.

Pe incapacitatea istoricilor români de a sesiza valahii „din afara Carpaților”, sârbii și ungarii își adjudecă husarii mercenari, angajați în absolut toate armatele lumii din a doua jumătate a secolului XVIII. (vezi Anexa 3)

Eu pot să-i recuperez pe valahi. Am noroc măcar aici. Valahii husari sunt disputați de sârbi, unguri și, evident, și polonezii și-i dispută, ca fiind primii care au beneficiat de husăria „înăripată” valahă, constituită după Mohacs, dar nu chiar așa de tare ca sârbii și ca ungarii. Este elocventă, în acest sens, și corespondența purtată (cca 1740-1741) cu Frederic, Regele Prusiei, de teribilul prinț Radu/Rudolf Cantacuzino, fiul principelui Ștefan Cantacuzino; Radu Cantacuzino a fost genul *hipsterului* de azi, dar mult mai consistent și aproape incredibil de elaborat; el i s-a oferit lui Frederic al Prusiei să creeze câteva regimente de husari. Recrutați de

unde? Din Iliria, că acolo își avea și Radu regimentul: Regimentul Ilir, austriac. Componenta? Valahi, din zona Serbiei de azi, ca și cei care anterior au constituit regimentele de husari „sârbi” din Confinium-Arad, care au emigrat în masă în Rusia (1751). Valahi toți.

„Jocul husarilor” - care l-a uluit pe Frederic, Regele Prusiei, până acolo încât a interzis și a sancționat orice amuzament prusac față de acest joc - este ori același cu „Jocul Călușerilor” ori parte componentă a acestui joc, numit până azi „Bărbunc” sau „Werbunk”, care înseamnă în germană „recrutare” „publicitate - reclamă”. Din moment ce aceste cuvinte sunt cunoscute și în românimea care nu a fost sub influență nemțească, este evident că înțelesurile nu au fost preluate de noi de la nemți, ci de nemți de la noi, de la husarii mercenari, deși, este adevărat, că românii-husari, din regimentele nemțești sau de aiurea - fără națiune -, erau considerați maghiari sau sârbi (vezi Anexa 3). Ar fi culmea să-i treacă oarecui prin cap să pretindă că nemții bromhidrotici, insipizi și mohorâți au putut să apară înaintea luxurianților și veselilor călușeri, când toată lumea știe că tristețea depresivă a apărut odată cu nemții, cu capitalismul și cu *cele zece lovături pe minută ale ciocanului în ileu*, ca-n capitolul „Spiritul capitalismului” din cartea scrisă de cutele dintre sprâncenele lui Max Weber, aducătoare de tunete, de trăsnete și de o permanentizare a tristeții. Depresie. Capitalistă.

Vecinătatea noastră cu mai multe națiuni constituite, mai mult sau mai puțin, din strămoșii românilor și expunerea națiunilor rezultate la permanentele nemernicii occidentale, m-au făcut să nu scot un cuvânt rău de niciun vecin, că-i maghiar, turc, grec, ucrainean sau slav, creată (majoritar) tot din sângele nostru, al românilor. Mi-aș dori să reinviu proverbul omenirii: vecinul trebuie să ne fie mai apropiat decât fratele.

Deci, Arcașii românilor sunt urmașii Arcașilor lui Efraim.

Niciun indiciu nu i-a clintit pe istoricii români din nezdruccinată viziune generatoare și germinatoare a bazinul ponto-caspic (*Uterul fertil al pionierilor Europei*). Nimic din ceea ce confirmă prezența semită în ținutul ponto-caspic: nici circumcizia specific iudaică a colchidienilor, colaționată cu credința și cu practicile iudaice ale multor khazari (pe unele perioade chiar oficiale, nici prezența khazarilor, nici abundența de evrei din **Khazaria** și apoi din **Ținutul Pale**, nici abundența de caraiți, nici angajatele-promisiuni, ebraice, repetate ani și ani pe pietrele nord-pontice („la anul la Ierusalim”) ... nimic-nimicuța, vorba moaței ăleia.

Nici măcar antisemitismul nu a creat fisuri în teoria consolidată a indo-europenilor; așa se face că semitismul, refuzat de arieni (indo-europeni), este considerat parte a civilizației indo-europene. Teorii extrem de tari. Prea tari să nu fie casante. Casarea teoriilor indo-europene s-a produs mai mult neoficial decât oficial: indo-europenii nu au venit din India, nici măcar limba lor nu a venit de acolo și, în afara romilor, nimeni și nimic nu a prea venit de pe acolo. Romii trebuiau să fie integrați în teoria indo-europeană; dar cum să-i încadrezi și pe ei și pe evrei! Ar fi fost prea mulți incompatibili!

Acum știm că ceea ce a ajuns în India a ajuns - ca în Europa - tot din *Uterul fertil al pionierilor Europei*, dar rătăcirile teoretice au fost atât de romantice și de tâmpite încât nimeni nu ar risca formularea unei decizii care ar trebui să menționeze acele rătăcirile teoretice, romantice și tâmpite, dar scrise atât de academic. Și de penibil. Așa vă explic eu înainte să mă întrebați: *de ce nu știm toate astea?* Cui îi pasă de voi și de nedumeririle voastre din moment ce administrațiile au aflat recent că niciodată oamenii nu se răscoală spontan. Din cauza fricii. Până recent, administrațiilor le era teamă de voi.

Acum nu le mai e.

Naivitatea istoricilor români este „remarcabilă”, numai ei nu se pronunță nici asupra minierii și nici asupra pădurarului care-a intrat seara și a ieșit dimineața, în și din casa

minierului intrat în șut. Istoricul român susține că, în lipsa documentelor, el nu se pronunță, și susține asta - în hohotele comesenilor - cu o obiectivitatea ce dă din ridicol în imbecilitate.

Biblicul personaj Efraim este și numele unuia din cele zece triburi pierdute și, concomitent, eponimul celor zece triburi ale Regatului Israel, făcute pierdute de regatele Iuda și Asiria. Cele zece triburi pierdute⁶ au fost investite cu numele lui Efraim, pentru că Israel sau Iacob, părintele celor douăsprezece triburi l-a binecuvântat pe Efraim.

- I-am dibuit pe efraimiții deportați de Asiria la solicitarea lui Iuda:
- în povestea galateenilor din anii 280 î.e.n., care practicau circumcizia, cuprinși în Scrisoarea Sfântului Apostol Pavel către Galateeni din 30 e.n.,
- în disputele nou-testamentare dintre apostolii Pavel și Petru,
- într-o altă referință - din a doua jumătate a sec I e.n. - a Sfântului Apostol Pavel aka Flavius Josephus⁷, care a scris fără nici-o ezitare: „*celelalte seminții, întrunind atâtea mii și mii de oameni încât nici nu-i poți număra, locuiesc până în ziua de azi dincolo de Eufrat*”.

Eu am dibuit și am reușit să reconstitui urmașii Regatului Israel, ai „celor zece triburi făcute pierdute”. Urmașii celor zece triburi făcute pierdute sunt Celții, Valahii, Cumanii și galateenii din Anatolia, cuprinși în referința lui Flaviu Josefus (37-100 e.n.) aka. Apostolul Pavel.

Dovezile originii noastre israelite se așează într-o poveste mult mai coerentă decât dovezile latinătății noastre, fiind conținute în mărturiile contemporane cu povestea dezlănțată a „lat(r)inizării” dacilor. Deci, dreptul de a dovedi și de a invoca latinitatea (romanitatea) originii de sânge și de limbă a românilor, justifică și naște și dreptul meu de a dovedi că originile noastre de sânge și de limbă trebuie să fie căutate mai degrabă în anii 730-720 î.e.n., - la cele zece triburi Israelite, alungate și deportate de iudei și de papa - decât în latinitate, a cărui reprezentant, - papa, a ascuns originea noastră israelită – are și în continuare interesul de a ascunde originea noastră israelită, incomparabil mai prestigioasă decât cea latină.

Nu sunt lingvist, nici istoric, sunt inginer silvic, dar cu certitudine ceea ce știu despre toate astea nu mi se trage nici de la „facultăți” și nici de la educație, ci dintr-o cercetare pe care am făcut-o singur, cu pasiune, cu multă doină, cu transpunerea în situații, în personaje, în mituri, în legende și cu mult **efort de colaționare** și de integrare a tuturor dovezilor, indiciilor și ipotezelor (conjecturilor) într-o poveste coerentă și fluentă, într-o singură poveste: cap coadă.

Tot ceea ce s-a scris despre originile noastre latine este greșit și constituie o perseverență într-o minciună organizată de papa - într-o a doua etapă de ascundere a celor zece triburi pierdute - pentru a ascunde totodată și înrudirea foarte apropiată dintre celți, bulgarii turanici, valahi și cumani (pecenegi), înrudire mult mai apropiată decât înrudirea cu latinii și cu latina, o latină desprinsă cândva și ea dintr-o bifurcație a ramurii trunchiului comun.

---

⁶ Flavius Josephus, *Antichități iudaice*, vol. 1. Ed. Hasefer, 2001, pg. 542. Alături de cele zece triburi au fost deportați și sirienii din Damasc: în nota explicativă 2, la ceea ce a scris Flavius Josephus, scrie: „Tiglatpalasar III a cucerit Damsacul și l-a transformat în reședința unei provincii asiriene în 732 î.e.n., după ce, în campania din anul anterior, a învins și Regatul Israel”, așa că rog cititorul să înțeleagă că atunci când vorbește de deportarea efraimiților de către asirieni trebuie să înțeleagă concomitent că atunci au fost deportați și sirienii.

⁷ Flavius Josephus, *Antichități iudaice*, vol. 2. Ed. Hasefer, 2001, pg. 29. Într-un subcapitol din această carte demonstrez că Flavius Josephus a fost unul și același cu Apostolul Pavel.

Deci, limbile celților și cumanilor, acum pierdute sau mai degrabă ascunse și ele, au fost limbi apropiate de limba valahilor: limbi cu origini în limba aramaică, vorbită de cele zece triburi la deportarea lor și, apoi, în locul unde au apărut primii cimerieni sau primii sciți în perioada deportării efraimiților: între Marea Neagră și Marea Caspică. Tot între M. Neagră și M. Caspică s-au aflat și colchidienii, despre care Herodot spunea că-și tăiau nou-născuții împrejur, ca evreii, în general, tradiție specifici evreiască (la opt zile = nou născuți). Tot aici apar și cumanii, ocultați de papa prin acel *Codex Cumanicus* contrafăcut sau făcut, mai degrabă, pentru un dialog al latinilor cu mongolii din clasa dominantă, o limba francua a stepei euroasiatice, ponto-caspice, care a inclus și zona Bulgariei Mari (de pe Volga). Da, limba cumanilor s-a desprins din limba aramaică vorbită de Efraimiți (cele zece triburi din Regatul Israel, făcute pierdute).

Încă ceva esențial: leagănul popoarelor europene se află în bazinul Nistru-Nipru-Volga, cu excelente producții de mei, cu mult și variat vânat, cu inepuizabile rezerve de pește, cu ierburi și cu turme de animale. Bazinul Nistru-Volga este explicabilul creuzet al neamurilor Europei. Istoricii acceptă această dimensiune generatoare de nații a acestui bazin. Descoperirea mea și ceea ce scriu eu este, deci - atât din perspectivă iudaică cât și din perspectivă ariană - mai mult decât o impietate, deoarece eu introduc aici, în creuzetul arian, ponto-caspic, sângele evreiesc (israelit) al lui Efraim, ceea ce constituie mai mult decât o sfidare a ceea ce s-a scris până acum în favoarea arianismului pur-sânge din acest creuzet ponto-caspic.

Pe de altă parte, iudeii de azi, - al căror amestec cu sângele efraimit (israelit) este de neevitat, dacă luăm în calcul numai khazarii, aflați în drumurile tuturor -, au crezământul că epoca mesianică este prevestită de câteva semne, printre care și întoarcerea celor zece „triburi pierdute”.

Găsirea celor zece triburi pierdute acum, adică mult anterior apariției și celorlalte însemne (găsirea chivotului, ridicarea Templului lui Solomon), compromite prorociile biblice sau mai degrabă contrazice interpretările prorociilor biblice, contrazice viziunea lui Ezechiel ș.a., într-un cuvânt contrazice Tora (Vechiul Testament), adică istoria, o istorie care s-ar putea să fi fost făcută de iudei cam cum au vrut ei.

Astea ar fi, deci, principalele cauze pentru care nimeni - arian sau semit - nu acceptă să identifice efraimiții-israeliți, deci neiudei - în cumanii care au creat națiuni europene, ... câte au creat.

Mai din Crâm decât din Râm

Cuvântul „Crâm” din titlu se referă la Crimeea, la cumani și la ceilalți tătari din Crimeea și din stepele ponto-caspice, iar cuvântul „Râm” se referă la Roma, la latini, la latinizați și la catolici; titlul sintetizează efortul meu din această carte de a demonstra că:

- românii nu se trag din latini și că limba lor nu-și are originea în limba latină, așa cum ne-au educat Papa și „Școala Ardeleană”,

- românii, celții, pecenegii, bulgarii, cumanii și khazarii - adică tătarii stepelor pontico-caspice - au fost de același neam, desprinși dintr-un trunchi din care cândva, înaintea tuturor acestora, s-au desprins și latinii cu limba lor, ceea ce este cu totul altfel decât am fost noi educați.

Titlul „Mai din Crâm decât din Râm” este o replică sfidătoare, ironică și chiar obraznică față de eforturile Papilor și ale „Școlii Ardelene” de-ai face pe români ceea ce n-au fost și de a ascunde originile celților, pecenegilor, bulgarilor, cumanilor și khazarilor. De unde provin aceste neamuri?

- Aceste neamuri provin din „Cele zece triburi israelite” și din câteva triburi de sirieni deportate de asirieni undeva în estul M. Caspice, cu suspect de puțin timp înaintea apariției cimerienilor, mezilor și sciților, cam tot pe acolo.

Colchidienii și cimerienii au fost locuitorii antici ai ținuturilor dintre cele două mări - Marea Caspică și Marea Neagră - locul deportării triburilor israelite și siriene. Circumcizia pruncilor nou-născuți, practică de colchidieni, a mobilizat curiozitatea lui Herodot până acolo încât - după ce a văzut că „sirienii din Palestina” o practicau la copii în a opta zi de la naștere - s-a deplasat în Colchidia să vadă ce și cum. Cum se face că curiozitatea noastră nu ne-a mobilizat măcar în parte?!

Deși această carte abordează teme despre originile unor popoare mărețe, care-ar fi impus o copertă sobră și suverană, totuși, eu am ales să postez cât mai în față o hartă, ca un borcan cu miere celtică, pentru a evidenția numele originar al celților, WALHAZ – dat de germanici (barbaricum), cândva, demult – ca să vă ademenesc cu degetul în mierea celtică. Înțelesul cărții va putea fi deplin dacă încă de la început de drum voi reuși să vă constrâng să parcurgeți drumul cărții filă cu filă, cu stânjeneala degetului lipicios dar și cu aroma mierii, ca un înțeles pe care-l veți aprofunda treptat, nu dintr-o dată, hărțuiți fiind de albina care, aidoma vouă, adulmecă și răcoarea și aroma de pe degetul răsfoitor și de pe pagina răsfoită.

Răsfoim fagurii de miere ai limbii celtice!

Cele mai mari minciuni ale lumii, care au făcut imposibilă elucidarea trecutului popoarelor, au rămas nedivulgate; o parte vor fi divulgate în această carte. Este vorba despre minciuna referitoare la originea latină de sânge și de limbă a strămoșilor românilor și despre tocmelile și aranjamentele făcute să pară că nu se cunoaște originea limbii celților.

Aceste minciuni, tocmeli și aranjamente au fost premeditate și programate de catolici. Propaganda catolică, coordonată direct de papi, a creat imaginea falsă a originii latine a sângelui și limbii românilor și a dispariției limbii celților odată cu dispariția lor ca etnie atât de distinctă. De ce? Pentru a-i putea catoliciza și pe celți și pe români. Ce au făcut catolicii? Au

ascuns, odată cu înrudirea foarte apropiată a celților cu strămoșii românilor și originea lor orientală, și originea orientală a romanilor și înrudirea lor mai îndepărtată cu celții și cu strămoșii românilor. De ce? Pentru că romanii și apoi germanicii au aflat lucruri neplăcute despre ei înșiși din perioada pe care au petrecut-o în Orientul originar, devenit astfel barbar și rușinos.

Practic, catolicii le-au oferit românilor și celților o origine „nobilă” - adică latină - la pachet cu constrângerea de a se catoliciza. Refuzul celților a dus la pierderea identității lor, prin dizolvarea printre saxoni (britanici, germanici, scandinavi), iar în cazul refuzului românilor, ceva mai norocoși decât celții prin așezarea geografică, observăm că pierderea identității se află în ultima fază: catolicizarea.

Hărțile de la începutul cărții sunt niște „hărți vorbitoare”. Dacă creatorii hărților nu ar fi ratat să constate înrudirea mult mai apropiată a strămoșilor românilor cu celții decât cu latinii - în ciuda evidentei înrudiri a limbii românilor cu limba celților pe baza rezonanțelor latine - harta cu comentariile ei ar vorbi despre ascunderea prin educație a teribilei înrudiri dintre ROMÂNI și CELȚI. Căci, nu-i așa, **harta vorbește despre origini de sânge, nu numai despre originea limbilor, confundate și acestea cu asemănarea unora din cuvintele românești și celtice cu cuvinte latinești**. Trebuie să recunoaștem că numai cei educați la fel pot greși atât de la fel și atât de monstruos; educația creează inerții, iar inerțiile creează educație și permanentizarea în greșală.

În secolul XII-XIII au fost două UNIRI ale teritoriilor pe care românii au trăit în concentrație mare:

- unirea din perioada 1187-1204, dirijată de frații valahi, Asan, un fel de duci ai Bizanțului în Moesia,
- unirea din 1290, dirijată de Lașlăul Cumanul, cuman, regele Ungariei.

După ce voi dovedi aceste uniri ale valahilor nord și sud-dunăreni, voi demonstra și că înaintea acestor uniri, valahii nord și sud-dunăreni au fost uniți o lungă perioadă de timp sub dinastia unor hani sau țari, greșit cunoscuți de origine bulgară, Simion, Petru, Samuel, strămoși ai Asăneștilor.

Nici acum istoricii nu realizează că valahii și celții au făcut parte din aceeași familie – de sânge și de limbă –, și că numai pornind de la această paradigmă poate începe cercetarea originilor lor comune de sânge și de limbă.

Nici acum românii nu acceptă că cumanii și pecenegii au fost tătari (nemongoloizi) și frați de sânge cu valahii; cele două uniri făcute prin „chemarea sângelui” dovedesc - ca iubirea - cât de puțin cunoaștem firea românului și, mai ales, cât de inutil (dar și cât de pervers) este efortul constituirii intelectualilor în școli și academii de „creare a conștiinței naționale”. Românii nu au nevoie de așa ceva. Nici alții. Numai intelectualii fac eforturi să ne convingă că este nevoie!

Eu mai demonstrez că toate cele spuse mai sus au avut cunoscători care au avut grijă să denatureze adevărul prin crearea școlilor ce păstrează și azi în distribuirea de fonduri, acele vinovății de la începuturi, consolidate în solemnități și titlaturi care au creat inerțiile lor, imposibil de înlăturat. Constatate de noi toți. Și acceptate. Iată câteva în ordine:

- limba celților nu a fost studiată de occidentali sau a fost studiată sub tirania unor exigențe - create de prestigioase universități, menite a inhiba formularea de ipoteze și concluzii,
- tocmai ca să nu putem cunoaște înrudirea apropiată a limbii valahilor cu a celților și, în final, frăția valahilor cu celții de sânge și limbă,

- valahilor li s-au confecționat - în continuarea primei ticăloșii - origini latine, false și înrudiri cu latinii de la cucerirea Daciei,

- lipsiți de trecutul comun cu valahii, celții - mai occidentali decât valahii - au fost dizolvați și pierduți printre germanici, fiind catolicizați pentru că au fost mai ușor de catolicizat; întârzierea catolicizării valahilor s-a datorat pătrunderii târzii a germanicilor în estul Europei,

- austriecii în special și germanicii în general au introdus în Muntenia și în Moldova comisari sub acoperământul de dascăli, catolici (greco-catolici), cu pregătire în gramatici, care au constrâns domnitorii principatelor să creeze funcții sociale de îndoctrinare și să-i plaseze în acele funcții, prin care au creat un naționalism exclusiv antimaghiar de așa manieră că de-ar fi ca românii să fie mobilizați cumva împotriva ucrainenilor va trebui ca îndemnul mobilizator să-i vizeze tot pe unguri: „dă-i dracu de ucrainieni că și ei sunt un pic de unguri”!

- Acei comisari au fost creatorii școlilor și modelelor de confecționare a naționalismului din care au ieșit, prin moștenire, chiar și securiștii naționaliști și intelectualii fundamentaliști comuniști, bătuți în cap, inflexibili;

- Acei comisari s-au folosit de gramatică pentru inhibarea și intimidarea românilor, după modelul componentelor *Școlii Ardelene*, plini de lexicoane și de concepte a căror utilitate intelectuală a devansat cele mai elementare utilități sociale strict necesare, fiind prezentate ca instrumente de progres și civilizare,

- tot absurdul și bațjocura prin care trec românii sunt cauzate de faptul că peste 90% (din intelectualii lor) au fost pregătiți segmentat sau au fost deviați, în așa fel încât să nu realizeze nici chiar ei că, prin ceea ce fac, trebuie să facă în așa fel ca valahii/românii să fie catolicizați, toți, ca o nevoie a capitalului occidental de a-i putea escroca, pe ei și resursele lor, dar fără a-i integra în Occident.

- Va fi în estul Europei o Europă Latină, cum există America Latină în sudul Americii; modele și proceduri sunt, la ce le-ar mai trebui imaginație creativă și nu știu de ce mai avem noi nedumeriri!

Realizatorii celor două uniri au fost valahi. Ei au fost asasinați tot de valahi: de Borilă, în cazul lui Ioniță Caloian și de Roland de Borșa, în cazul lui Laslău Cumanul.

Ca la noi la nime: în vremea lui Ioniță Caloian Asan sud - dunărenii erau numiți valahi iar nord - dunărenii erau numiți bulgari

În istoria românilor există câteva cupluri care n-au nimic cu realitatea:

- **geto - dacii**; deși istoricul Iordanes – originar din Dobrogea de azi, sec. VI, adică dintre geți – a scris limpede și a susținut răspicat că geții au fost goți, adică au fost germanici, adică au fost diferiți de daci, totuși istoricii noștri și ai lumii după-ai noștri o țin pe-a lor: geții și dacii sunt unii și aceiași. Putea Iordanes greși în așa hal?! N-avea cum, trăia printre ei, îi cunoștea și era cult. Cât de rupti de realitate trebuie să fi fost istoricii să nu facă analiza pornind de aici! **Geții au fost germanici, deci au fost total diferiți și de daci și de celți!** Când ni se spune așa ceva de un get - născut printre geți și nu departe de daci, numit și Iordanes - nu mai prea putem avea dubii iar când descoperim că Herodot a scris despre geți dar nu a menționat dacii nici măcar o dată, trebuie să realizăm că vorbim mânați de inerții și de greșeli,

- **vlaho - bulgarii**; noi știm că dinastia asăneștilor a apărut în Bulgaria de azi, locuită de bulgari și unde se află Munții Haemus, locuiți de valahi.

Deci, Bulgaria de azi, numită de grecii acelor vremuri și Moesia, era locuită de bulgari și de moesi (numiți prin sec. XII și valahi) în comunități distincte. O logică, bazată pe o specificitate valahă de a asocia verbal și imaginativ entitățile „conlocuitoare”, a creat conceptul „vlaho-bulgari” sau „valaho-bulgari”. De la acest concept, alocat populațiilor „conlocuitoare”, și-a făcut loc un țarat, numit mai mult în subconștient decât spus pe față „Valaho-Bulgar”, deși nimeni nu s-ar intriga dacă l-ar și auzi spus sau dacă l-ar vedea scris. Țaratul „Valaho-Bulgar”. Deci, în asocierea populației „vlaho-bulgare” a fost creat „conceptuțul” asociațional AFERENT: „Vlaho-Bulgar”. Nicăieri nu găsim scris în documentele vremurilor de atunci (corespondența papa – Caloian) ținutul asocierii cu numele „Vlaho-Bulgaria”. Nicăieri! Valahia și Bulgaria au fost denumite separat iar uneori nu au fost denumite înșiruit, așa cum le denumim noi. O să vedem că conceptele noastre asociaționiste „vlaho-bulgarii” sau „Valaho-Bulgaria” au fost greșite și că, așa cum începem să ne așteptăm și dintr-o dată și încă de pe acum, Bulgaria și Valahia au fost în perioada lui Ioniță Asan Caloianu două ținuturi mari, despărțite, și încă cât de despărțite! Despărțite de Dunăre!

Domnitorul Mircea cel Bătrân se declara domn și peste *Podunavia*, adică peste ținuturile de pe „ambele maluri ale Dunării”. Chiar și numai aceasta ar trebui să ne convingă că incursiunile făcute ulterior de Vlad Țepeș și Mihai Viteazu pe țărmul sudic al Dunării nu au fost simple agresiuni sau „scaramușuri” (hărțuieli, cum le spunea Hașdeu), în cadrul unor operațiuni tactice, ci acțiuni de revendicare a teritoriilor sud-dunărene, deținute anterior de valahi și răpitate de turci.

- *Podunavia*.

Ioan de Sultanieh, arhiepiscop catolic, dominican și ambasador al lui Timur Lenk (Tamerlan), a scris în 1404 *Libellus de notitia orbis*:

Dincolo spre miazănoapte este Bulgaria sau Bulgaria, și a fost o țară mănoasă dar acum e devastată de turci. Ei au o limbă a lor și aproape latină, și după cum se povestește, se trag din romani, căci atunci când un împărat roman a pus stăpânire pe acele țări – adică pe Macedonia -, unele grupuri dintre romani văzând că țara e mănoasă, însurându-se acolo au rămas acolo ... **De aceea sunt numiți vulgari de la limba romană vulgară** (subl. mea). De aceea ei se fălesc că sunt romani, și lucrul se vedește în limba lor, căci ei vorbesc ca romanii și în cele duhovnicești ei i-au urmat pe latini și nu pe greci decât că îi au pe greci vecini, și ei trec repede la credința noastră precum am văzut⁸.

Deci, putem și trebuie să reținem din textul lui Sultanieh că valahii erau considerați vulgari - adică bulgari - pentru că vorbeau o limbă latină vulgară.

Deci, erau numiți BULGARI vorbitorii unei latine vulgare (adică valahii), pentru că vorbeau o latină vulgară!

Imediat după ce am aflat de la arhiepiscopul dominican Ioan de Sultanieh, că în 1404 românii erau numiți „bulgari”, adică „vulgari” pentru că vorbeau o limbă latină „bulgară”, am căutat și am aflat, printre altele, scrierea istoricului George Brătianu, *Bulgaria de dincolo de Dunăre*, cu referire exactă la **Bulgarile de deasupra Dunării**, descoperite atât în cronicile grecești cât și în cele armeneste. Ca urmare am început să caut și alte argumente și să încerc să-mi răspund la o întrebare inevitabilă:

- Dacă ținutul de deasupra Dunării, ocupat cu valahi s-a numit „Bulgaria”, cum dracul se face că iarăși nu știm, cine ne-a împiedicat să aflăm asta?

- Răspunsul mi-a venit concomitent cu întrebarea deoarece numai ce scrisesem despre *Răscoala lui Horea* și despre modul în care greco-catolicii au organizat-o împreună cu Iosif II pentru a extermina toți ungurii, ca să poată coloniza în locul lor nemți, și despre modul infam în care au ascuns această dorință din postura de istorici oficiali ai românilor; chestia este că eu cum îi prind pe greco-catolici cum îi pun la gard și iacă-i prinsei lucrând și în cazul Asăneștilor, retro, că de când „ne tot lucrează”. Că și-aici și-au băgat nasul!

---

⁸ Șerban Papacostea, *Geneza statului în evul mediu românesc, studii critice*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1988, pg. 224.

Deși valahii sud - dunăreni au o vechime antică indiscutabilă, totuși, numele lor, de „valahi”, a apărut și s-a consolidat, în sudul Dunării, abia la finele secolelor XII - XIII

Toate informațiile despre valahii de dinaintea sec. XII au fost scrise mult după sec. XII, de aceea unii istorici susțin că noi, românii, am apărut cândva între secolele X-XIV ... că până atunci n-am fi existat prin ținuturile din bazinele Dunării; argumentele împotriva nu sunt crezute de cei care nu sunt obligați să le creadă.

Când au apărut românii? Numele de valah provine din germană și ne-a fost atribuit de germani. Germanii ne-au numit valahi pentru că, în percepția lor, ne asemănam foarte mult cu celții. Când?

Ce s-a întâmplat în sec. XII, la apariției numelui valahilor?- Cruciadele!

- Cruciadele în care au fost antrenați și mulți germani, catolici, vecini ai rămășițelor celtice din Europa Occidentală.

Pentru că germanii au atribuit numele de valah atât celților cât și vorbitorilor de latină, este de așteptat ca și celții să fi vorbit o limbă foarte apropiată de limba latină, ca dacii și ca ulterior valahii. Cam toți istoricii sunt de acord cu această aproximare.

Deci, numele de valah a început să se răspândească în perioada cruciadelor sau imediat după cruciade, pentru că germanii din cruciade au găsit, cu uimire, în valahii sud-dunăreni, „niște celți” printre greci. Niște latini printre greci. Germanii i-au văzut și i-au auzit. Auzul diferențiază, creează categorii, creează neamuri. Locuind între latini și celți și asociindu-se în cruciade cu mulți latini, germanii cruciadelor erau foarte obișnuiți să facă diferența dintre latini și celți. Dintre europeni, germanii secolelor XII-XIII erau cei mai obișnuiți și deci cei mai avizați să-i sesizeze imediat pe vorbitorii de limbi cu rezonanță latină dintre vorbitorii celorlalte limbi europene. Deci, de asta apar valahii în perioada imediat următoare cruciadelor; generalizarea numelui de valah a avut o perioadă de gestație destul de mare (peste 50 ani).

Cronicarul grec Nicetas Choniates Acominatus (cca 1155 – 1215) a scris despre „**barbarii din muntele Haemus, care mai înainte se numeau misieni, iar acum se cheamă valahi**”⁹! Petru Maior confirmă: „Petru Catancici sloveanul sau ilirul, în cartea cea de *Istro*, cap. 8 & 4, zice că numele vlahilor, precum se grăiaște, înainte de vremile lui Chinam (Ioan Cinnamus 1144-1185), carele au trăit în suta a doao sprezece, nu fu auzit ...”¹⁰.

Apelând la istoricii francezi care au scris despre valahi, Ovidiu Pecican scrie ce au sesizat francezii: înainte de cruciadele existau doar una-două referințe la valahi, pentru ca numărul referințelor să se înmulțească semnificativ și imediat după cruciade. Cu un foarte bun simț de orientare, istoricul Ovidiu Pecican vine și ne oferă CRUCIADELE ca moment de referință; numele de valahi se înmulțește semnificativ după cruciade:

---

⁹ Marin Popescu - Spineni, *România în izvoarele geografice și cartografice*, Ed. științifică și enciclopedică, Buc. 1978, pg. 94.

¹⁰ Petru Maior, *Istoria pentru începutul românilor în Dacia*, Ed. Albatros, 1970, Vol. I, pg. 222.

În secolele al XI - lea – al XII - lea etnonimul valah și denumirea țării Valahia au intrat o singură dată, fiecare, în atenția francezilor, în timp ce secolul al XIII-lea i-a adus, odată cu cruciada latină din Balcani, mult mai aproape de interesul acestora (al francezilor, n.a.) (89 + 74 = 163 de mențiuni ale celor două). Abia secolul al XV-lea înregistrează mai multe notații despre ele (100 + 99 = 199), după ce veacu precedent părăsise mai timid în aceeași privință (17 + 55 = 72), din Ovidiu Pecican, *Istoria de sub covor*, dezbateri istoriografice, Ed. Adenium, 2013, articolul: *Valahii și Valahia în literatura franceză medievală*, pg. 50.

Parcă spre a confirma și dimensiunea „bulgară = vulgară = barbară” a valahilor, Ovidiu Pecican a cules și **„chipul în care francezii îi priveau pe valahi ... erau schismatici, adică excluși de la Cristianitas, asimilați mai degrabă ereticilor sau chiar păgânilor”**, Op. cit, pg. 50.

Ce s-a întâmplat după cruciade, s-au înmulțit valahii, a crescut atenția francezilor sau referințele despre valahi?

Că românii sud-dunăreni au fost numiți valahi de germanii cruciadelor este dovedit și de faptul că numele de valahi s-a extins la românii nord-dunăreni ceva mai târziu decât la cei sud-dunăreni; o lungă perioadă, după cruciade, românii nord-dunăreni erau numiți când *pastores romanorum*, adică latini, când valahi. Istoricul Gheorghe Brătianu a constatat această regulă.

Bineînțeles că strămoșii românilor, ca vorbitori de latină, au existat printre greci mult înaintea sesizării lor de germanii cruciadelor și bineînțeles că cercetătorii trebuie să ne caute strămoșii, de acum înainte, printre vorbitorii unei limbi cu rezonanțe latine dintre greci. Vorbitorii unei limbi cu rezonanțe latine dintre greci au fost numiți *ausoni*. Argumentele mele sunt confirmate de cei ale căror cuvinte atât de latine *Torna, torna fratre*, au fost consemnate de greci în sec. VI. Deși nu se numeau valahi, ei au fost strămoși ai valahilor și deci, ai noștri, dintre greci.

Până acum am fost stânjeniți de toți cei care au suprapus perioada apariției numelui valahilor peste perioada apariției efective, corporale, a valahilor și deci a românilor; de acum ne putem relaxa. Deci, nu românii sunt cei care apar prea târziu în istorie ci numele lor, de valahi. La data apariției numelui de valah, ei erau printre greci urmașii celor din care s-au desprins romanii-latini și deci, erau demult greci propriu-ziși. Antici.

- Cum s-au numit valahii și ținuturile ocupate de valahi înainte să fie numiți „valahi” de cruciații germanici?!

Concomitent cu numele mysi, misieni, moessi – cum erau numiți de bizantini -, românii mai erau cunoscuți (de latini) și sub numele de „bulgari”, atât la nord cât și la sud de Dunăre.

- Moessi, mysi, misii și Bulgari!

Cândva înainte de sec XIII, ținuturile din sudul Dunării - până la ținuturile grecilor erau numite „Bulgaria”; la fel fiind numite și ținuturile din nordul Dunării. BULGARIA. Bulgari erau numiți și valahii. Odată cu apariția cruciaților, ținuturile dintre Grecia și Dunăre au început a fi numite Valahia, iar cele din nordul Dunării și-au menținut numele de „Bulgaria” pentru circa două secole.

Trebuie să reținem existența acestui decalaj.

Numele valahilor s-a fixat la nord de Dunăre cu un decalaj consistent față de sudul Dunării; asta explică și de ce Moldova și Țara Românească au fost numite în două feluri:

- Valahia (mare și mică) de arhiepiscopul dominican Ioan Sultanieh și de Dimitrie Cantemir,

- „Bulgaria” de Hașdeu.

Am oferit prin acest capitol și explicația decalajului dintre ținuturile nord și sud-dunărene, decalaj care arată în plus că Hașdeu este mult mai credibil și mai bine informat decât Ioan Sultanieh și Cantemir. Numele de valahi s-a generalizat la populațiile nord-dunărene cândva între începutul sec. XIII și prima jumătate a sec. XIII, într-un ritm care i-a surprins pe cei care numeau aceste populații „cumani” sau „bulgari” de o așa manieră că nici acum ei nu pot înțelege versurile din *Cronica Rimată* a lui Philippe de Mouskes (*Mouskee, Mousket, Filip Mousquet*) 1220-1282, scrise „imediat după ce a descris asediul Constantinopolului”, „relatând urmărirea blasilor”:

<<Cavalerii [care i-au urmărit pe blasii] în bună parte,
Au trecut dincolo în Blachia>>

„Informația a fost completată la câteva versuri mai departe”:

<<Contele a trecut de cealaltă parte.
Cu părere de rău că și-a părăsit soția și pământurile.
Și a plecat să lupte contra blasilor>>

„Până la aceste versuri „blasii” au apărut întotdeauna ca unitate etnică, acum au și o țară delimitată de un hotar, arătat de expresia „au trecut dincolo” ... Desigur principala întrebare care se ridică în legătură cu „Blachia” este impusă de localizarea ei: unde se afla?”¹¹

Surpriză! Până acum numele valahilor apare doar la sud de Dunăre, dar indicația „dincolo” ne obligă să-i localizăm pe valahi și dincolo de Dunăre, în ținutul cumanilor!

După câteva argumente însoțite de expresia *Terra Blacorum* nord-dunăreană, scoasă dintr-o diplomă maghiară din 1222, Radu-Ștefan Ciobanu, autorul traducerii și al interpretării de mai sus, ajunge într-un final la concluzia care pentru noi era evident și fără acele interpretări, că „blasii” urmăriți – în sudul Dunării - au trecut „dincolo de Dunăre”, adică la nord de Dunăre, devenind din acel moment identici cu cumanii și nu diferiți de cumanii printre care au ajuns, așa cum este evident că este gândul cu care se împacă R-Ș Ciobanu și mulți alții.

Cum dracu se face că istoricii noștri au trecut cu atâta nătângie și de atâtea ori peste obligația dată de situații și de logica de a suprapune valahii peste cumani?!

---

¹¹ Radu-Ștefan Ciobanu, *Știri despre români la Philippe Mouskées, cronicar francez din sec. al XIII-lea*, din antologia de lucrări științifice adunate în colecția intitulată „Muzeul Național”, III, anul 1976, pg. 249-256.

Mamelucii au fost valahii nord - pontici care ne onorează prin fapte cu care au uluit toată lumea

Scriam mai sus despre istoria rimată a francezului Philippe de Mouskes, numit la noi adesea Filip de Mousquet sau altfel. În cronică lui este menționată și o informație uluitoare:

lumea întregă s-a umplut de bucurie la aflarea veștii că regele din ținutul blasilor i-a înfrânt pe tătari la trecători.¹²

Teribilă informație: mongolii, considerați invincibili de europeni, au fost puși cu botul pe labe de valahii noștri! Când și unde a avut loc acea victorie care a *umplut lumea de bucurie*?

Istoria consemnează că prima victorie împotriva tătarilor a avut loc în Egipt, în locul numit *Fântânile lui Goliat – Ain Jalut*, într-o trecătoare pe coasta meridională. Înfrângerea tătarilor a fost administrată de mamelucii Egiptului, conduși de sultanul Baibars.

Baibars a fost cuman de origine; cu părul galben după unii sau negru după alții, cu ochii negri după unii și, relativ albaștri după alții. Baibars a fost capturat din ținuturile ponto-caspice, dar vânzarea n-a fost tocmai un chilipir pentru că cumanul Baibars avea un defect la unul din ochii lui albaștri/negri (cu asta sunt cam de acord toți istoricii). Prețul oferit nu l-a onorat, ceea ce l-a făcut să sufere dar și să persevereze. A ajuns un fel de șef printre mamelucii sultanului, recrutați și ei tot dintre cumanii ponto-caspici, ca Baibars. La o vânătoare de iepuri Baibars și-a înjunghiat sultanul egiptean. La interogatoriul imamului, Baibars și-a asumat fapta. Imamul l-a investit pe loc sultan. S-a născut acolo și atunci - pe măcelul administrat invincibililor tătari - dinastia Baibars. A cumaniilor.

Baibars nu a uitat locul de unde a plecat: islamic din Cumania nord-pontică, el a construit în Crimeea o moschee cu un turn înalt. Fala uzurpatorului ajuns!

Ce știm despre ținuturile nord-pontice, unde au sălășluit cumanii pe vremea lui Baibars? Mai nimic până la publicarea în 2018 a cărții lui Nicolae Densușianu: ***O istorie militară a poporului român***, ediție îngrijită de Ionel Oprîșan. Din această carte aflăm despre două Cumani, aflate în administrarea domnitorilor români sub numele de „Părțile tătarești” (vezi titulatura lui Mircea cel Bătrân):

Domn al țărilor tătarești, *gospodin i tatarskym stranam*, se intitulează Mircea cel Mare aproape în toate hrisoavele sale.

Țările tătarești purtase mai înainte numele de țări ale cumaniilor. Ele începeau la gurile Dunării și se întindeau pe lângă țămurile de nord ale Mării Negre către Volga, fără frontiere determinate.

Țări ale cumaniilor erau două.

Istoricul Carol Wagner, într-un manuscris al său din Biblioteca Muzeului Național din Pesta, scrie următoarele: „Trebuie să amintim aici că diferiții autori

---

¹² Radu-Ștefan Ciobanu, *Știri despre români la Philippe Mouskées, cronicar francez din sec. al XIII-lea*, din antologia de lucrări științifice adunate în colecția intitulată „Muzeul Național”, III, anul 1976, pg. 249-256.

Precizez că traducerea lui Radu-Ștefan Ciobanu diferă de celelalte traduceri pe care le-am găsit publicate: „Lumea întregă s-a bucurat când a aflat/ Că regele blasilor pe tătari i-a înfrânt”.

vorbesc despre două țări cumane, una Cumania Mică sau Neagră, care este dincolo de Borysthene (Nipru) și se întindea până la Dunăre, alta Cumania Mare sau Albă, care începea de la Borysthene și se întindea până la interiorul Asiei”.

Pe la 1241, Țările cumanilor fură ocupate de tătari și ele figurează de aici înainte ca țări tătărești. „Tătarii”, scrie călugărul minorit Rubruquis pe la anul 1254, „stăpânesc întreg litoralul Mării Negre de la Dunăre până la Gurile râului Tanais (Don). „Ab orificio Tanais versus occidentem, usque ad Danubium totum est subditum (Tartaris)”.

Dominația românilor asupra țărilor tătărești este mai veche decât timpurile lui Mircea.

Cele din urmă războaie ale românilor cu tătarii încep la anul 1346 și se termină pe la anul 1352, când tătarii au fost bătuți de domnul Țării Românești Alexandru Basarab.

Despre acest eveniment istoric important, cronica lui Radu Greceanu scrie următoarele:

„Iar când au fost la leat 6856 (1348), Craiul unguresc trimise oști și porunci lui Alexandru Vodă să fie el mai mare peste oști și să se bată cu tătarii și s-au bătut la Secui și au biruit pe tătari și i-au tăiat și i-au robit foarte rău, și au prins și pe Atlam, sultanul tătăresc, și i-au tăiat capul, iar alți robi mulți și steaguri s-au trimis legați la Craiu în Vișigrad”.

Aceste lupte cu tătarii se petrecuse însă pe teritoriul Moldovei, nu în Transilvania, după cum aceasta o spune foarte lămurit *Chronicon Budense*: „Tartari Anno 1346 duplici pugna in Moldavia victi”; iar după *Chronicum Dubnicense*, în țara tătarilor, „in terra ipsorum”.

Pe la anii 1348-1350, Alexandru Basarab devine, astfel, domn al Țării tătărești.

Aceasta o confirmă și marele țar Dușan al sârbilor, care într-un hrisov de la anul 1350, numește foarte limpede pe domnul muntenesc Alexandru Basarab „rege al vecinilor noștri negri tătari”.

„Țările tătărești”, ce le stăpâneau domnii români erau astfel două, una cuprindea regiunea Basarabiei până la Nipru (Borysthene) și a doua începe dincolo de Nipru și se întinde la Marea de Azov (fluviul Don).

Despre stăpânirea românilor peste părțile de dincolo de Nistru și îndeosebi asupra peninsulei Crimeei avem urme pozitive istorice.

În anul 1474, sultanul turcesc Mahomed II trimise o flotă turcească sub comanda vezirului Ahmed, ca să bombardeze și să cucerească portul și cetatea Caffa (Theodosia) de lângă strâmtoarea Mării de Azov.

În relațiunea genoveză despre luptele întâmplăte aici se spune că armata se afla într-un castel foarte puternic, numit Theodoro, apărată de 300 ostași români, că s-au dat cinci bătălii și cetatea n-a putut fi cucerită, fiindcă era o fortificațiune puternică și avea numai o singură intrare.

Această stăpânire a Țării Românești asupra peninsulei Crimeei o confirmă și principele D. Cantemir în *Chronicul* său. Reproducem aici cuvintele sale, astfel după cum le înscrie însuși:

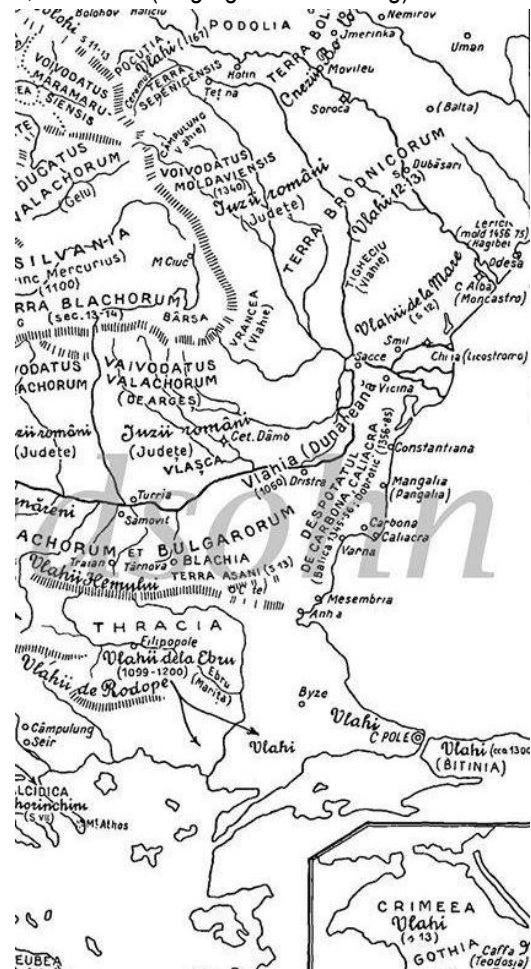
„Inowezii (genovezii) împreună cu românii și cu bastarnii adecă bugegenii (basarabeni) au făcut cetățile Mangopul, Cherchel (Panticapeu sau Bosporul

vechi), Crîmul (capitala Crimului), Caffa, Ociacoful (lângă gurile râului Bug) ...

Nici dară, cititorul nostru cuminte să se fure, și să se socotească că doară acestea noi, decât sunt mai mult lățindu-le, cinste și slavă neamului nostru cu acest mijloc voim să adăugem, mărturisește știința inimei că adevărîța istoriei cercăm și urmărim, pentru a cărei confirmație îi vom aduce iarăși alți istorici străini ... (fapte) pentru care istoricii noștri nici au visat necum să pomenească”.

Deci, avem două Cumanii: Cumania Mică și Cumania Mare! Să revenim la arhiepiscopul Ioan de Sultanieh și la textul scris de el despre ținuturile noastre și despre numele populațiilor existente pe acele ținuturi (citez mai jos și paragraful citat anterior):

Dincolo spre miazănoapte este **Vulgaria sau Bulgaria, și a fost o țară mănoasă dar acum e devastată de turci. Ei au o limbă a lor și aproape latină, și după cum se povestește, se trag din romani, căci atunci când un împărat roman a pus stăpânire pe acele țări – adică pe Macedonia -, unele grupuri dintre romani văzând că țara e mănoasă, însurându-se acolo au rămas acolo ... De aceea sunt numiți vulgari de la limba romană vulgară. De aceea ei se fălesc că sunt romani, și lucrul se vedește în limba lor, căci ei vorbesc ca romanii și în cele duhovnicești ei i-au urmat pe latini și nu pe greci decât că îi au pe greci vecini, și ei trec repede la credința noastră precum am văzut.**

Dincolo de aceștia¹³, lângă Marea cea Mare sau Pontică este Valahia¹⁴, o țară mare ... Valahia e numită: cea Mare și cea Mică. Prin această țară trece Dunărea, cel mai mare fluviu de pe pământ ... Această țară se mărginește la răsărit cu Marea cea Mare, la miazăzi cu Constantinopolul, la apus cu Albania, la miazănoapte cu Rusia și cu Lituania, din Șerban Papacostea, Geneza statului în evul mediu românesc, studii critice, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1988, pg. 224, completat cu Maria Magiru, *Românii balcanici – aromânii*.

Valahia Mare și Valahia Mică corespund Cumaniei Mari și Cumaniei Mici. La asta ne obligă partea a doua a paragrafului lui Ioan Sultanieh, de mai sus. Facem tabel, să priceapă și istoricii și inginerii și să-i obligăm să accepte acest instrumentar „științific”:

¹³ Referința „dincolo” este consecința raportării la Roma, locul din care descrie acest tărâm ponto-caspic.

¹⁴ Pe harta cu „Valahiile”; Valahia de la mare corespunde ținutului pe care scrie ”Valhii de la Mare”.

Specificații	Țărutul nord-pontic: de la gurile Dunării până la Nipru	Țărutul nord-pontic de dincolo de Nipru
Nicolae Densușianu	Cumania Mică sau Neagră	Cumania Mare sau Albă
Ioan de Sultanieh	Valahia Mică	Valahia Mare

Deci, au existat *Valahii* imense de care încă nici n-avem habar. Deci, Cumania nord-pontică a fost Valahia nord-pontică. Crimeia a făcut cândva parte din Valahia nord-pontică; din aceste ținuturi provenea Baibars, mamelucul.

Deci, există *valahi* despre ale căror fapte știm, dar încă nici n-avem habar că au fost valahi! De ce?

- Ne-au fost ascunși pentru că au fost suspecțați că au fost bogumili, islamici sau catolici ... înainte să fi fost învoiți de greco-catolici!

Am ascuns credințele și religiile prin care a trecut neamul nostru de neamul nostru și continuăm să ascundem neamul nostru de credințele prin care a trecut sub tăria aceluiași Dumnezeu, singurul Adevărat. Și știm asta!

- Ce pierdere imensă!
- Ce pierdere!
- Câtă ignoranță: să fii încă convins de superioritatea creștinismului asupra bogumilismului și asupra islamismului! Cât fanatism! Cum să reușim să traducem imaginile din *Codex Rohonczii*, care spun mai multe despre trecutul bogumil și islamic al unor strămoși ai românilor, dacă noi nu ne învrednicim nici să vorbim și nici să scriem adevărul nici măcar despre bogumilismul și islamismul românesc

sud și nord-dunărean, pentru că nu vrem să recunoaștem și nici să identificăm islamismul atât de evident din ținutul nord-pontic, ... al brodniciilor, adică al valahilor basarabi din Bugeac, care în arabă înseamnă „VATRĂ” și cum să nu rămână misterios acest *Cod Rohonczii*?! Veți zice că imaginile din *Codex Rohonczii* relevă o trecere de la islamism la creștinism. Da, așa este, dar eu vreau să limpezim un trecut teribil adăstând un picuț în credințele sau în religiile acelea înainte să fi fost părăsite de strămoșii noștri.

Dacă-n *Codex Rohonczii* este vorba despre ținuturi românești, atunci orb trebuie să fii să nu recunoști însemnele islamismului, relevate de semiluna de pe moschei învecinate sau față în față cu biserici creștine, cu cruce. Toleranța de atunci s-a transformat în intoleranța de azi.

Ce-o fi altceva acea cruce îmbârligată decât încă o religie, o altă religie?! Bogumilismul?! Posibil, chit că bogumilii nu au avut însemnele de care s-au folosit ceilalți, dar este posibil ca însemnul să fi fost folosit de autor ca o convenție, ca o legendă explicativă. Cum să fi făcut autorul imaginilor altfel dacă tot a vrut să indice că lângă moschee și lângă biserica creștină se afla și o casă de întrunire a bogumililor!

Deci, cumanul Baibars a fost și cuman și valah, din neamul atât de antic al besilor, besenilor, besenyioci (ung.), ca valahii din Munții Haemului¹⁵, ca Asan, despre al cărui posibil nume islamic, de Hasan, a scris până și Iorga:

(...) Kalopetru, Asan, cu numele pecenego-cumane (același cu Hasan) și Ioan, zis după datina ciobănească din Tesalia a lui Niculiță: Ioniță ... Numele de Asan care, cum am văzut se apropie de Hasan, pare a fi în legătură cu acela de *iași* dat, de unguri, cumaniilor.

„Cojocul alb”, *Bealgun*, din Sinodicul țarului Borilă ar fi, după după Zlatarschi, contra lui Jirecec, un termin cuman, însemnând „mândru”, „hâtru”, etc. Zlatarschi, firește, se sprijină pe echivalența dată de Ana Comnena: „valahi = nomazi”, ca să tăgăduiască orice amestec românesc în mișcarea pe care o numește de „eliberare bulgară” ...

D. Const. J. Amantos admite că Asăneștii sunt cumani, sprijiniți de „valahi”.¹⁶

Ce diferență mai reușim să facem între islamizatul Baibars și Hasan?

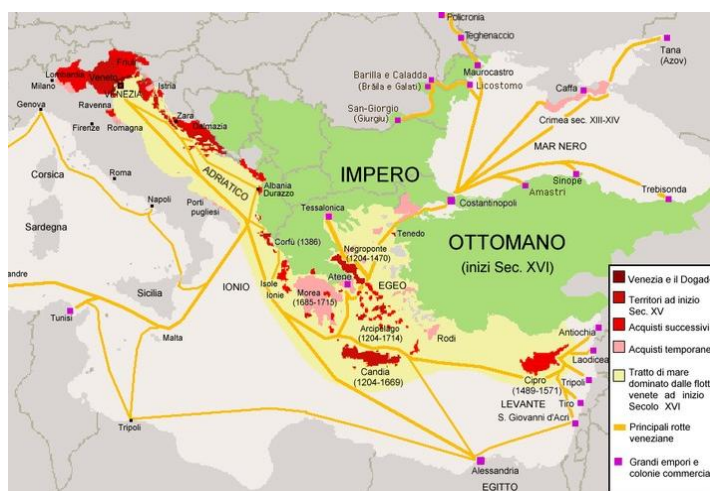
¹⁵ Insistențele lui Nicolae Iorga de a-i aduce pe valahii lui Asan mai degrabă din Tesalia și Pind decât din Munții Haemus nu mi se pare o greșeală și nici încă un efort de-al lui de a evidenția aromânii, din rădăcinile lui aromânești, cât mai degrabă soluția pe care a găsit-o el, de această dată, pentru a satisface cerința greco-catolicilor de a crea confuzie și în jurul catolicizării și a unirii valahilor nord și sud-dunăreni ... Înaintea creării conștiinței naționale prin acea școală de activiști a habsburgilor, numită „Școala Ardeleană”. A mai făcut el, Iorga, din acestea!

¹⁶ Nicolae Iorga, *Istoria românilor*, Ed. Enciclopedică, Buc. 2014, vol. III, pg. 77-8.

Capetele de negru din stema Țării Românești

Voi reveni și mai târziu asupra acestei incitante probleme „Capetele de negru”.

Există câteva silogisme care ne duc exact la originea valahă a lui Baibars:

- dacă blakumen înseamnă cuman și dacă blakumen înseamnă și valah, atunci cuman înseamnă valah,

- dacă cuman sălbatic înseamnă cuman negru, dacă cuman negru înseamnă blakumen și dacă blakumen înseamnă atât cuman cât și valah, înseamnă că cumanii sălbatici sunt valahi și că valahii sunt cumani negri,

- dacă moldovenii sunt valahi și dacă cumanii

negri sunt valahi, atunci și moldovenii sunt cumani negri și că și moldovenii negri (din Bogdania) au fost cumani negri și sălbatici.

Capetele de negru sunt un **apocrif**. Acesta este diagnosticul pus de Dan Cernovodeanu.

Capetele de negru au apărut în stemele valahilor în urma unei teribile însușiri făcute de genezii de la Caffa, M. Neagră, de pe litoralul cuman, nord-pontic. Adică: genezii și-au însușit litoralul cuman, împrăștiindu-se cam birocratic, dacă nu chiar abuziv în condițiile în care cele două principate - Muntenia și Moldova - erau deja constituite, înlocuind numele cumaniilor cu cel al valahilor:

- prin schimbarea numelui din Cumania (Mare și Mică) - în Valahia (Mare și Mică),
- prin transferul însemnelor cumane (leii în poziție verticală, pe picioarele din spate, asociați cu Semiluna islamică și cu Steaua lui David, pe de o parte, și cu capetele de negru - pe de altă parte), în însemne de stat valahe.

La noi au primit în timp alte semnificații sau aspect de decor:

- Semiluna islamică = Crai nou,
- Steaua în șase colțuri o găsim între coarcele Bourului Moldav ... uneori cu cinci colțuri, dar a fost însemn evident al unei credințe ne-creștine.

Dați dracu genezii!

Aceste simboluri noi trebuie aranjate pentru că aduc la suprafață tot trecutul nostru: probabil că la *Conciliul de la Constanța*, convocat de Sigismund de Luxemburg, s-a dorit, pe lângă exterminarea husiților și consolidarea catolicismului, și reconfigurarea noilor sfere de influență. Genezii erau, ca bancheri, obișnuiți să lucreze cu abstracțiunile puterii de

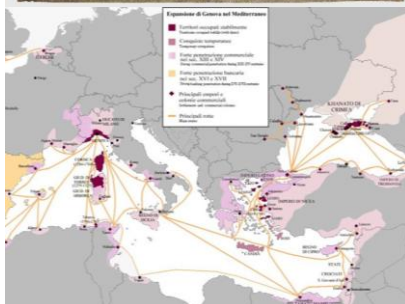
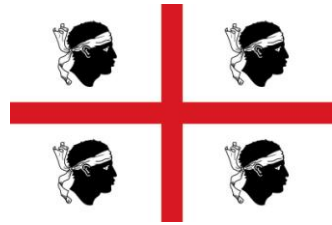

cumpărare, așa că ei nu aveau nevoie de teritorii materiale, ci, mai degrabă, de rute maritime, de litoraluri generoase și orașe portuare cu bănci și depozite. Ei, genovezii, au redus ținuturile nord-dunărene și nord-pontice la cetățile M. Negre și, cu siguranță, la locațiile de pe malurile Dunării care poartă rezonanțe genoveze sau preocupări maritime: Vicina - un centru religios, Calafat - a călăfătui și mai ales, Giurgiu, al cărui nume provine de la genovezi etc.

Jacopo Maggiolo ne oferă în 1563 o hartă a cărei realitate este decalată cu peste 50 ani mai înainte ... („De ce este Valahia femeie și ce caută pe hartă?” este o lucrare scrisă de Marian Coman; mai jos redau și imaginea mărită a femeii „Velahia”. Este evidentă intenția de a prezenta Valahia ca pe o curtezana molatecă, provocatoare, lascivă și foarte dispusă. Răvnită de toți; prin însușirea Valahiei prin stema cu cele trei capete de negru, Genova a trecut la o posedare violentă a curtezanei valahe, deși disponibilitatea ei nu ar fi necesitat o astfel de abordare.

Se știe că la finele sec. XII, genovezii au vândut englezilor dreptul de a naviga în M. Mediterană și de a face comerț, dar sub steag genovez (cel cu crucea roșie pe fond alb). Să nu ne mire dacă și pătrunderea corăbiilor cumane/valahe din M. Neagră în M. Mediterană s-a petrecut tot cam la fel: au cumpărat un pavilion de de la genovezi, stăpânii M. Mediterane. Cele TREI capete de negru! În acest caz nu am avea de-a face cu coruperea genoveză. Regatul Sardiniei a avut ca steag și stemă PATRU capete de negru, așa cum vedem în imaginile de mai sus. Din moment ce Genova a fost aproape încorporată în Sardinia; din moment ce este imposibil ca în perioadele de apogeu Genova să nu fi dominat atât Sardinia cât și steagul și stema Sardiniei, este posibil ca genovezii să fi vândut corăbierilor cumani/valahi dreptul de a naviga în M. Mediterană sub steagul Sardiniei, așa cum au vândut acest drept englezilor. Este drept, cu (doar) Trei. Capete. Când? Poate în același timp: 1190, cum spunea în 1992 ducele de Kent despre steagul Sf. George al genovezilor ajuns și rămas la englezi.

Existența lui Maroth ca ban de Macva și voievod de Zărand explică o dată în plus de ce valahi = cumani = bulgari = khazari = kabari = avari = hunii sabiri

Popoarele orientale din harta de mai jos s-au succedat pe teritoriul actual al României și Ungariei, împingându-se unul pe celălalt sau fiind împinse de altele, într-o ordine mai mult sau mai puțin exactă cu ordinea înscrisă în hartă. Au venit din Orient călări și cu turme și s-au așezat la noi. De ce nu ne-om fi luptat cu niciunii mai deloc, de ce nu ne-am opus mai deloc?!

- Popoare istorice, cum sunt și cele menționate în titlu, nu au dispărut niciunde, nu au fost exterminate (chiar dacă au existat astfel de intenții) și nici nu au apărut de niciunde, ci au primit alt(e) nume. Așa se face că odată cu dispariția unora din huni (sabirii) au apărut avarii și kazarii, odată cu înregistrarea apogeului puterii avare au apărut bulgarii (conduși de avari) și odată cu dispariția pecenegilor și cumaniilor au apărut valahii. Ce este cu astfel de concomitențe!?

Numai ungurii nu apar în harta de mai sus; deși este adevărat că ei au apărut mai târziu în acest creuzet de indo-erupeni islamici sau, mai ales, mozaici și arieni ... adică orice altceva decât „majoritar creștini”, totuși apariția lor târzie explică chiar și indirect atât relativa omogenitate existentă la sosirea sau poate la chemarea lor cât și expulzarea lor deosebit de violentă din creuzetul indo-european. Merită să menționăm posibila „chemare” a ungurilor în această zonă născătoare de popoare europene și numai pentru a-i nominaliza pe cei care este posibil să fi fost și cei care „i-au chemat” dacă tot suntem siguri că ei i-au coordonat și i-au condus în Panonia, în Ungaria de azi: KABARII. Că despre ei este vorba și despre cele trei triburi ale lor, despre care se spune că i-au însoțit pe unguri din Atelkuz în Panonia după ce pecenegii aliați cu țarul Simeon al Bulgariei i-au snopit în bătaie și le-au exterminat familiile rămase (895-896). Kabarii ar fi fost tot khazari; nu atât de ei am eu nevoie aici, cât mai ales de numele lor, „Kabarii”, din care obținem „Kavarii” și evident „Avarii”.

Avari = Kavari = Khazari.

Nimeni nu și-a bătut capul să afle cum s-au putut întâmpla toate astea și nici să afle locurile unde au dispărut unii și de unde au apărut ceilalți.

- „Noapte bună ziuă”!, vorba lui Vancu, un moț ...

Dacă voi reuși să vă explic în cele de mai jos înregistrarea concomitentă a lui Maroth ca ban de Macva (Serbia) și ca voievod de Zărand (Arad) voi reuși să vă fac să înțelegeți și acest fenomen al transformărilor menționate: de la avari la khazarii lui Menumorut și de la Bihar din Serbia la Biharia din nordul Zarandului, de la navigatul de pe râul Sava la cel de pe Criș și Mureș, de la numele de Nikola și Bayan din Bihar-Serbia la ale celor din Biharia de pe Criș dar și la băișagul (spălarea aurului) de pe Criș, care motivează cu prisosință dispariția lui Maroth în cele două spații.

Oare voi reuși cu voi, care știți atât de puține? Și cum să vi le explic pe toate cele neștiute de-odată când eu nu am răbdare și, de la un anumit nivel, nici îndurare! Dacă voi reuși atunci veți înțelege - din mulțimea de asemănări ale celor din Macva și din Zărand - că Zărandul

nu s-a asociat cu Macva atât de îndepărtată dintr-o singură întâmplare și că asocierea nici nu stă numai într-o conducere unică, ci într-un trecut mai îndepărtat de secolul XV și chiar și decât suntem noi de departe acum de sec XV. Vom ajunge la concluzia că avarii au fost primii care au dominat atât Biharia din Macva cât și zonele aurifere din Criș și Biharia și, astfel, vom ajunge să unim începutul monarhiilor bulgare cu dominația avară și, deci, să realizăm o continuitate de invidiat – în spațiu și în timp – a neamului românesc: de undeva din estul M. Negre – până în ținutul dintre Dunăre și Tisa și și mai încolo, până-n „terra unguerească, allu Budei și până la Viena”, cum spune cronica țarului Asan din 1192, descoperită de genialul Bogdan Petriceicu Hașdeu, aproximând turul mâinii voievodale întinse de pe creste spre plaiuri cât vezi cu ochii: „cam p-acilea”!

Am prezentat deja câteva coincidențe.

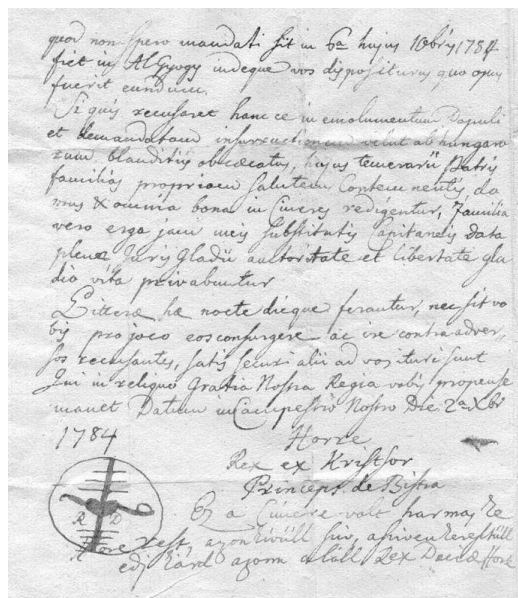
Deși vorbim de coincidențe mici, totuși coincidențele sunt prea multe ca să nu existe odată cu un adevăr necunoscut și o cauză a necunoașterii, adică o conspirație a ascunderii și a tăcerii.

De ce?

- Românii au fost frați cu celții și veri cu romanii (de nu știu ce grad, oricum nu verișori primari), deci, **românii sunt mult mai înrudiți cu celții decât cu romanii**, numai că – dacă pecenegii au fost români, așa cum au scris Petru Maior, Gheorghe Șincai, Simion Mangiuca (1831 - 1890) și Iosif Kemeny - atunci strămoșii românilor și ai celților se trag mai mult din Orient decât din ocupații romani, adică – într-o formulare amuzantă – românii sunt „**mai din Crâm decât din Râm**”. După argumentele prezentate de Constantin Daniel în cartea *Scripta Aramaica*, referitoare la rădăcinile aramaice ale limbii latine – înrudită astfel, și pe baza altor argumente formulate de același Constantin Daniel, și cu limba pecenegilor și cumaniilor - ne scutește de teama că dacă am scrie despre înrudirea noastră cu extrem – orientalii - avarii am fi imediat degradați și descalificați de îndepărtarea noastră de limba și de originea latină dar, totodată, ne obligă să nu mai scuzăm interesele greco-catolicilor de a ne catoliciza de această perversă teamă din moment ce așa cum vedem și latinii își au originile tot în Orient. Ca noi.

Deci, noi nu suntem din ei și dacă am fost ciobani am fost pentru că așa ni-i făcută și nu pentru că-am fi fost ciobanii romanilor/latinilor (*pastores romanorum*)!

Multe mistere ce-l învelesc pe Horea, conducătorul răsculaților din 1784, ne-au făcut să nici nu mai reacționăm cu surprinderea adecvată la apariția unui nou mister. După ce am descoperit că *Răscoala lui Horea* a fost un aranjament al catolicului Iosif II pentru aducerea în Transilvania a șvabilor catolici, prin exterminarea ungarilor cu mâna valahilor, am dat peste alte trei mistere:

1. Horea și mulți din nobilii valahi care au acționat împotriva lui în răscoală au fost în regimentele de husari (călăreți) din banatele sârbești; într-un document Horea apare sub numele Mora,

2. Horea însoțit de numele Mora s-a intitulat principe de drept ereditar printr-o patentă scrisă în latină, emisă în Câmpeni în 01.05.1784,

3. Horea s-a intitulat în 1784 „Rege de Criștior și principe de Bistra”, sub crucea catolică cu indiciile iezuite (inima și sabia care o străpunge).

Eu am găsit că Maroth a fost o familie nobiliară valahă, de început de secol XV, de voievozi-ereditari, atât asupra Domeniului Zărand, cât și asupra Banatului Macva (parte din Voivodina), situat în vestul Banatului Belgrad. Cum am găsit și povestea și râul care leagă și integrează aceste indicii, - (mă refer la Râul Mureș) - mi-a rămas - să înving câteva dificultăți legate de denumirile sârbești și de o geografie greu de localizat și de integrat în despărțimintele administrative de atunci, - pentru a reuși o formulare și măcar aproximativă a acestor curiozități de excepție, care implică valahii din perioada splendorilor gravuri intitulate de autori „equis valahus” sau „equis valahicum”.

Despre *Curtea unuia din voievodatele lui Maroth*, de la Criștior, a scris istoricul Florian Dudaș, evaluând-o prin regretul lui Iosif Vulcan din 1878 pentru că Zărandul aferent voievodatului a fost desființat, ca și comitat, de maghiari:

„Numai (casa comitatului, n.a.) aminteste că aici a fost odinioară un comitat. Și ce comitat? Unul din cele mai bine organizate din țară. Și totuși comitatul acesta a trebuit să se șteargă. Pentru ce? Pentru că a fost românesc”, Florian Dudaș, *Cărți rare*, Oradea, 2017, pg. 230.

Deci, Zărandul a fost un comitat românesc!

„Și ce comitat”!

În a. 1445 Marothi László banul de Mačva trimite o scrisoare la șase voievozi români (vayvodis nostris nobis dilectis): lui Moga și Ladislau de Bolya, lui Ștefan din Birtin, lui Ioan din Fenyupatak, lui Șerban și Ioan din Ribitze, invitându-i să se adune pentru a pune capăt unei certe de hotărnicie între un Sibian și locuitorii din Baia de Criș. Toate aceste sate făceau parte din comitatul Zărandului, azi Bihor. Trei din ele aveau câte doi voievozi, ceea ce înseamnă că aceștia n-aveau decât funcția de cnejii, Nicolae Drăganu, *Românii în veacurile IX-XIV*, pe baza toponimiei și a onomasticeii, Imprimeria Națională, 1933, Buc, pg. 302.

Deci, în 1445 Maroth din funcția de Ban în Banatul Macvei (la vest de Belgrad) era proprietar și, deci, conducea administrativ și comitatul Zărand, avându-l ca subordonat printre alții și pe voievodul Bolya de Criștior, despre care aflăm ceva mai multe de la istoricul Nicolae Densușianu:

Pe la anul 1404 românii din comitatul Zărandului își aveau voievodul lor național pe Boalia fiul lui Boaru cu reședința în comuna Criștior. Dar pentru diferite ofense și insulte, ce le făcuse voievodul Boalia regelui Sigismund, comitele Timișoarei Pipo de Ozora, din ordinele regelui, îi tăie capul și-i confiscă toate averile, atât moșiile particulare, cât și acele, care le ținea în puterea voievodatului. Dar peste puțini ani un fiu al lui Boalia cu numele Vlad câștigă prin valoarea și meritele sale din nou grația regelui Sigismund. Cu deosebire se distinse dânsul în Bosnia, unde rămăsese pentru apărarea castelului Balavar, și regele ordonă comitelui Pipo de Ozora să-i restituie

moșiile confiscate ale părintelui său, anume Crișciorul, Râșca, Sdrapțul și Cerețelul.

Mai târziu, însă, această ilustră familie română, întocmai ca cealaltă nobilime națională de peste Carpați, trecu la catolicism, apoi la reformațiune, și din reformațiune la deznaționalizare, așa că, în secolul trecut, descendenții voievodului Bolia din Zărand erau ungurizați cu totul și, după numele moșiei principale Crișciorul, ei purtau numele de Kristori”, Nicolae Densușianu, *Revoluțiunea lui Horia în Transilvania și Ungaria 1784-1785*, Ed. Vestala, Buc, 2017, pg. 128-129.

Nu avem motive să ne îndoim că Bolya din scrierea lui Nicolae Drăganu ar fi fost unul și același cu Boalia din scrierea lui Nicolae Densușianu. Deci Bolya = Boalia. O aproximare ... cam ... dar, mă rog ...

Precizările de mai sus ne ajută să înțelegem - conform constatării lui Densușianu - de ce a întreprins Horea „la anul 1784 cel dintâi atac al țăranilor răsculați” asupra nobilimii din Crișcior: Horea se revendica Rex-rege, adică proprietar de drept ereditar al Crișciorului și probabil al Zărandului, ca descendent din Maroth, prin numele Mora din cuplul Hora-Mora sau din trada Hora - Mora - Flora, cu care s-a mai semnat și cu care se semnează și aici. Înseamnă că Horea i-a considerat uzurpatori pe nobilii din Crișcior, deși probabil erau descendenți de sânge ... maghiarizați, și înseamnă că răscoala i-a vizat cu prisosință pe nobilii români maghiarizați, căutând a-i identifica dintre toți ceilalți maghiari. Cert este că la Crișcior a fost exterminare, așa cum prevedea programul răscoalei: exterminarea tuturor ungurilor. Cu proiectul ăsta (greco-catolic) a început răscoala.

Cine a fost Maroth?

Ne spune Ioan Popa-Zlatna (n. 1904 în Dielari-Hunedoara), un intelectual interbelic, specialist în exploatarea miniere și avocat, senator în Parlamentul României, zlătnean, vorbitor de maghiară și bun cunoscător al latinei și Zărandului:

Urmașul său (al regelui Sigismund de Luxemburg, n.a.), regele Albert, în 1438, îl obligă pe voievodul Ardealului, Losonczi, să respecte drepturile vechi ale minerilor, îndeosebi ale celor din Baia de Arieș, Abrud, Zlatna și Baia de Criș. Același Albert, în 1439, îi donează despotului sârb George Brancovici, domeniul Șiria, împreună cu Baia de Criș și Krisbanya (Boița), adică Băița, cu importante terenuri miniere.

În 1441, Brancovici pierde minele de aur și întreg domeniul Șiria trece sub stăpânirea prefectului de Orod (Arad), Maroth, (menționat în lucrarea Familile nobile române, ca posesor al Castrului Maroth din Baia de Criș, cu numele de Menumorut. Se nasc conflicte între iobagii spălători și minierii aurari și între monetarul Simon din Sibiu și ortacii lui, cumpărători ai unor loturi delimitate, din care se extrăgea aur. Maroth (afirmativ din seminița lui Men-Moruth), care, în 1445 se adresează iubiților nobili și voievozi Vasile Moga (se reia textul citat mai sus din Nicolae Drăganu) să aplaneze conflictele dintre locuitorii Băii de Criș și monetarul Simon din Sibiu ... Iancu de Hunedoara (...) dispune imperativ, în 1445, ca nimeni să nu cuteze să conturbe, în proprietățile și în drepturile sale din Baia de Criș, pe meșterul monetar Simon, din Sibiu). În 28 iulie 1446 Iancu de Hunedoara, de astă dată guvernator al Ungariei, se adresează din Apold, către distinsii bărbați: voievodul Moga și Moruth, căpitan al cetății Baia de Criș și împrejurimi, dispunând cu fermitate ca nimeni să nu cuteze a-l împiedica, molesta, tulbura sau păgubi pe monetarul Simon, în

orice fel, la spălarea aurului și în lucrările aferente din Baia de Criș, ci să-l lase să lucreze în pace și libertate „ca unul ce lucrează pentru noi” (pentru guvernator. Iancu de Hunedoara precizează printr-o scrisoare din Sebeș-Alba, datată 1 februarie 1451, că a arendat lui Simion, pentru 4 mărci aur (112 florini aur) spălarea aurului, din sectorul Baia de Criș ... Se poate presupune că urmașii lui Maroth (Men - Moruth) și ai lui Bâlea-Moga din Criștior, ca și Ioane și Sorban, nobili și voievozi de Ribița, și-au păstrat minele descoperite de oamenii din voievodatele lor. Ne este cunoscut faptul că Maroth, în 1393, primise concesiunea exploatării de aur, argint, cupru, plumb, dar cu condiția ca ...”, Ioan Popa-Zlatna, *Amintiri din țara martirilor*, II, Ed. Fundația Paem, 2005, pg. 135 - 137.

Să n-avem vorbe: Maroth a fost diferit de Boalia fiul lui Boaru! La început am crezut că este vorba de unul și același, dar este evident că au fost diferiți. Maroth a fost comite de Zărand, adică „șeful” lui Boalia (de fapt Bîlea), dar vă rog să mă scutiți de a vă prezenta definiția funcțiilor; pentru asta sunt indicate cărțile d-lui profesor Ioan Hațiegan, bănățeanul și, eventual, cartea lui Ovidiu Lupaș, *Voevozii și cnejii români în Județul Arad*, Ed. Concordia Gh. Munteanu, Institutul de Arte Grafice Arad, 1941. Din această carte a lui Ovidiu Lupaș aflăm despre un alt comite, anterior lui Maroth:

La 1330, este amintit Tămaș, voievod transilvan și fișpan al comitatului Arad, Ciongrad și Zonuk, precum și ban al întregii Slavonii. El pare a fi fost recrutat ca fișpan dintre conducătorii unui banat sau voevodat, căci altfel nu se intitula voevod transilvan¹⁷.

Ovidiu Lupaș scrie că „fișpan” a fost atât Maroth cât și românul Tămaș, dar ce înseamnă „ban al întregii Slavonii”? Din minunata carte *Istoria militară a poporului român*¹⁸, editată prin grija minunatului scriitor și editor Ionel Opreșan, operă a scriitorului Nicolae Densușianu, aflăm ce însemna Slavonia în contextul descrierii unor monezi emise de Mircea cel Bătrân:

Pe avers figura lui Mircea stând în picioare, având în mâna dreaptă o lance, în mâna stângă globul cu crucea; pe revers scutul Ungariei și Slavoniei înclinat. Deasupra: un coif militar și aquila Țării Românești: În jur legenda: Іw Мпыа В ...

Ne întrebăm acum ce înțeles putea să aibă marca Slavoniei pe monedele Țării Românești.

¹⁷ Ovidiu Lupaș, *Voevozii și cnejii români în Județul Arad*, Ed. „Concordia” Gh. Munteanu, Institutul de Arte Grafice Arad, 1941, pg. 12.

¹⁸ Nicolae Densușianu, *Istoria militară a poporului român*, Ediție îngrijită și prefațată de I. Opreșan, Ed. Saeculum I.O., București, 2018, pg. 197 și 198.

Slavonia, situată în părțile de apus ale Banatului, între Sava, Drava și Dunăre, o țară binecuvântată, ce fermeca privirile omenesți, este o subdiviziune a Ungariei și cuprinde comitatele Veröcze, Poșega și Sirmiu.

De timpuri imemorabile, partea de răsărit a Slavoniei, și îndeosebi comitatele Poșega și Sirmiu, purtau numele de Valahia Mică, Die kleine Walachey (trimitere la Engel, *Gesch. Von Croatien, Dalmatien und Slavonien*, p. 256).

Această parte a Slavoniei se află într-o continuitate geografică cu Banatul Severinului și, mijlocit prin Banatul Severinului, cu Țara Muntenescă, care se mai numea în timpurile lui Sigismund (de Luxemburg, n.a.) și Valahia magna, Valahia Mare. Două teritorii în regiunea Dunării de Jos: la răsărit Valahia Mare, la apus Valahia Mică.

Elementul românesc din Slavonia mai avusese și în secolul al XIV-lea o însemnătate oarecare politică și socială. Papa Clement VI în o bulă din anul 1345 amintește de olachii români din părțile Sirmiolui sau ale Valahiei Mici.

Stăpânirea domnilor Țării Românești asupra Slavoniei era veche.

Marele boier bizantin, Kekaumenos, scrisese, în a doua jumătate a secolului al XI-lea, un tractat de artă militară, *Strategicon*, în care dânsul spune despre români următoarele: „Să știți de la mine, că ei (vlahii) sunt așa-numiții daci și beși. De întâi, ei locuieră în vecinătatea Dunării și a fluviului Sau, numit azi Sava, unde locuiesc acum sârbii”.¹⁹

Am boldit acest paragraf din cartea lui Nicolae Densușianu pentru că eu îl consider ca fiind unul dintre cele mai importante în cunoașterea adevărului despre strămoșii românilor. Prin acest paragraf putem afla extinderea românilor spre vest; fără informațiile legate de acest paragraf nu putem cunoaște originea husarilor cu care s-au dotat toate curțile lumii: europene (toate), egiptene (mamelucii) și în final nord-americane. De aici, din SLAVONIA, au plecat cei mai mulți husari ai lumii sub numele de EQUIS VALAHUS din gravurile sec XV.

Nici nu vreau să mă mai căiesc cât am căutat după o minimă localizare a acelei Valahii Mici dintre Sava – Drava și Dunăre, numită Slavonia! A. Bunea, C.C. Giurescu, C. Jirecek și, în fine, Nicolae Drăganu (*Op. cit.* pg. 30) spun că prin 1382 **Syrmium și Slavonia erau totuna.**

Mai citisem ceva despre Valahia Mică, dar mai nimic concret, ca să aflu de la Nicolae Densușianu că această Valahie Mică/Slavonia - din care au plecat husarii lumii și în care aflăm originile valahe ale lui Banffy de Losoncs, a lui Maroth și ale Bașșilor, principii ai Bosniei, ajunși în Bucovina cu Comnenii - a fost parte din Țara Românească! Și să am și o localizare atât de precisă!

---

¹⁹ Nicolae Densușianu, *Istoria militară a poporului român*, Ed. îngrijită și prefată de I. Opreșan, Ed. Saeculum I.O., Buc. 2018, pg. 197-198.

Nicolae Drăganu scrie (*Op. cit.*, pg. 30) citează din canonicul A. Bunea, lucrarea *Încercări de istoria românilor până la 1382*, Buc., 1912, pg. 16 și 18 ș.u. <<„poporul român și limba lui nu s-au alcătuit numai în Dacia Traiană, ci și la dreapta Dunării, în Panonia, Moesia superior, Dacia ripensis, Dacia Mediterranea, Moesia inferior și Dardania, adică în provinciile de astăzi Syrmium (Slavonia), regatul Serbiei (dinainte de 1914) cu vialetul Cosovo și Bulgaria”, cf C. Jirecek, *Die Romanen in den Städten Dalmatien während des Mittelalters*, I, p. 13 și 20). Părerăa lui Bunea în fond este cea a lui Jirecek, pe care se întemeiază>>.

Din câte am reușit eu să aflu, capitala Slavoniei a fost în Mitrovița de azi, numită și Sremska sau pe scurt Srem (îmi cer scuze dacă greșesc). Undeva în apropiere de Mitrovița și Novi-Sad (Satu Nou, unde se află prietenul nostru, valahul sublim, MITA OMOREAN) sunt acele câteva locații istorice, cunoscute nouă ca o altă Românie, legate de legendarii haiduci Baba Novac și Gruia, care-ți ridică părul în cap: „Bihard în Srem, unde este azi Ruma și Indija”, Nicolae Drăganu, *Op. cit.*, pg. 305. Deci, avem aici în Macva lui Maroth o Valahia Mică (Slavonia), o Biharie și acel loc numit Ruma, adică o altă Românie ... pe pământ.

Deci, acei neasemuitabili haiduci, călăreți și cavaleri de-o onestitate cerească față de Mihai Viteazu, - au fost valahi!?

- Da!

Deci, Mitrovița (Srem), adică capitala Banatului de Macva, a făcut parte din Valahia Mică, deși cea mai mare parte a acestui Banat a fost în sudul râului Sava, fiind deci situată în afara Valahiei Mici. Însă ce să vă spun despre locurile dintre Mitrovița și Novi Sad! Despre numele lor!!

În lungul șir al „banilor de Macva” este cuprins - pe Wikipedia - și Ioan Maroti, adică zărăndeanul nostru, **Maroth, urmas al khazarului Menumorut din Biharia**. Lista este mai lungă, apar și urmașii lui Ioan de Maroth/Maroti. Deci, Maroth a fost descendent din Menumorut (Men Moruth).

Aflăm că râul Drina era navigabil pe vremea lui Maroth!

Monoxilele de pe Drina și de pe Crișul Alb!

- Niciunul din aceste râuri nu mai sunt navigabile acum.

Cele mai recente informații referitoare la monoxilele de pe Drina, care curge perpendicular pe Sava, în dreptul capitalei Mitrovița, sunt de secol XVII. Despre ele a scris nimeni altul decât celebrul Elias Celebi, adică tocmai cel care a scris în sec XVII despre Borosineu, adică despre Ineu de pe Criș, capitala Zarandului. Și pe Crișul Alb au fost monoxile. Elias Celebi scrie că **pe Drina erau mii de monoxile**, confecționate din trunchiuri de stejar scobite cu unelte și cu ajutorul unui foc controlat! Descoperirea recentă a unor monoxile s-a făcut atât pe Drina cât și pe Criș.

Zarand – Macva.

Asemănări și coincidențe uluitoare!

Este imposibil să fie vorba despre aceleași tehnologii sau meserii înainte de a vorbi despre aceiași oameni, care au ajuns din Arad în Macva navigând, mutându-și monoxilele de pe un râu pe altul, după metoda „căruța în monoxilă și monoxila în căruța”, de pe Mureș pe Tisa, de pe Tisa pe Dunăre, de pe Dunăre pe Sava. Da! Cum sarea de la ocnele din Turda ajungea pe ape - Mureș-Tisa-Dunăre - până la Constantinopol, tot așa trebuie să fi ajuns și în Macva aka Valahia Mică, la dispozițiile exersate ale lui Maroth.

1397	Peter Perényi ^[10]	Sigismund	first rule; also <i>ispán</i> of Bács, Baranya, Bodrog, Syrmia, Valkó and Zemplén Counties
	John Maróti ^[10]		first rule; also <i>ispán</i> of Bács, Baranya, Bodrog, Syrmia and Valkó Counties
1397–1400	Francis Bebek ^[10]	Sigismund	together with John Maróti (1398–1402); also <i>ispán</i> of Bács, Baranya, Bodrog, Syrmia and Valkó Counties
1398–1402	John Maróti ^[10]	Sigismund	second rule; together with Francis Bebek (1397–1400) and with Peter Perényi (1400–1401); also <i>ispán</i> of Bács, Baranya, Bodrog, Syrmia, Tolna and Valkó Counties
1400–1401	Peter Perényi ^[10]	Sigismund	second rule; together with John Maróti (1398–1402); also <i>ispán</i> of Bács, Baranya, Bodrog, Syrmia and Valkó Counties
1402	Stephen Ludányi ^[10]	Sigismund	together with his brother, Thomas Ludányi; also <i>ispán</i> of Bács, Baranya, Bodrog, Syrmia and Valkó Counties
	Thomas Ludányi ^[10]		first rule; together with his brother, Stephen Ludányi; also bishop of Eger (1400–1403); also <i>ispán</i> of Bács, Baranya, Bodrog, Syrmia and Valkó Counties
1402–			first rule; together with John Maróti (1402–1410); also

Deci, Horea se pretindea ereditar din Maroth sau Mora, așa cum se și intitula Horea, ca rege al Crișiorului din Zarand.

Deci, avem aici niște interese care explică vânzoleala: AURUL de pe CRIȘUL ALB.
CRIȘ = AUR (în greacă).

Trecutul ținutului Macva/Valahia Mică este cât de cât documentat; poate aflăm ceva și despre trecutul Zărandului. Printre altele aflăm că în 582 Bayan, hanul avarilor, a asediat și a cucerit Mitrovița, unde și-a instalat curtea. De aici, din Mitrovița/Sirmium, a cucerit totul până în Noricum (Austria), în 582, de unde a invadat nordul Italiei. În anii 600 dominația avarilor se întindea din Austria până înspre stepele caspice, iar în 616 asediază Constantinopolul luând 270.000 de captivi, obligându-i în 626 pe bizantini să-l plătească regește ca să renunțe la asediul Constantinopolului.

De aici, **din Sirmium (Mitrovița)**, avarii încep controlul exploatărilor aurifere din Carpați, adică din Biharia. Și uite așa ajung avarii – hărțuiți prea adesea de bizantini - să antreneze bulgarii nord-pontici pe direcția Bugeac/Basarabia - Dunăre să ocupe Moesia, numită azi Bulgaria: ca să interpună niște loiali între bizantini și ei, dublând odată cu instalarea bulgarilor protecția Dunării pentru ei, pentru avari sau diminuând-o pentru bizantini.

Cu alte cuvinte, asocierea Zarandului cu Macva este de pe vremea avarilor sau poate și mai veche, căci ei, avarii, n-au ezitat niciodată să se instaleze în eficiențele consacrate.

Deci, Horea a venit pe această filieră: din husar angajat în oastea imperială a habsburgilor, în regimentul iliric și apoi/sau apoi în cel al lui Albert, duce de Teschen, el se afla în temă și cu una și cu alta. Asta ca asta, dar să afli că înaintea bulgarilor a existat o continuitate valahă nord-dunăreană prestigioasă?! Și să nu te apropii de ea de teamă că te infectezi de la puternicii avari! Orientali. Prea orientali!

Apropo, unde și când au murit ei, avarii?

- Este o problemă pe care niciun istoric nu vrea s-o confrunte.

Este important să știm că Menumorut a fost nepotul kaganului khazar numit Bihar, de deasupra M. Negre nu din Biharia, a cărui fiică s-a numit Ciceak sau Floare. Să fie „Bihar” numele bornelor de hotar ale hanatului avar?!

Despre numele Menumorut se spune că provine de la faptul că ar fi avut „mai multe femei”, adică *mai multe muieri* = menum-morut. Numai că acest obicei este cam islamic și indicii că Menumorut ar fi avut un despărțământ islamic în Imperiul Khazar ar mai fi:

- BIHAR = mai multe mări (arabă),

- Bugeac = cămin, vatră (în arabă),

- VALAH = țara lui Alualak, au scris cronicarii arabi.

Astea ar însemna că am fost cam islamici?!

- Bogumilismul (iconoclast prin excelență) unde s-a întins altunde decât printre valahi? Bosniacii islamici și alți islamici slavi, trimiși de habsburgi împotriva noastră în 1916, la retragerea din Transilvania, - nu au fost cumva și ei urmașii islamicii și ai bogumililor din Bosnia, din Macva și din Slavonia?!

Despre Menumorut se mai spune că i s-ar fi spus „armăsarul morav” și că de fapt nici nu ar fi existat, că el ar fi o extensie a Moraviei Mari, aflată sub Svatopluk și că numele lui (Menumorut) ar proveni de acolo prin specificitățile slavonei combinate cu Slavonia Mare!

Avarii, adică acei extrem orientali, cu pomeți, cu ochi alungiți și cu capul ca nicovala - s-au integrat printre noi, arienii și nu ne-au modificat fizionomia după atâtea secole de dominație copioasă?!

Și prin avarii descoperiți în strămoșii lui Menumorut trebuie să vedem o continuitate a românilor necalificată la înregistrare istorică pentru că a fost efectuată în afara latinității, fără certificate de latinitate și fără a fi catolici ... măcar că nici n-ar fi putut și dacă ar fi vrut.

Dacă Maroth este urmașul lui Menumorut, iar Menumorut un urmaș al avarilor - mai mult sau mai puțin khazar sau kabari - de ce n-ar fi și Boalia, fiul lui Boaru din Crișcior, un urmaș al avarilor cu numele Bayan, hanul avar, asta cu atât mai mult cu cât Boalia - nu atât de apropiat de numele hanului avar Bayan pe cât aș vrea eu – a fost scris de Nicolae Densușianu.

Boalia, de Nicolae Bolia, iar Florian Dudaș „poate Bâlea, Bela, Bele, Bâlc ori Belos, castrum Belland desemnând în acest caz cetatea sau una din cetățile țării lor”. Un cititor atent al lui Florian Dudaș a completat: „satul Bâlc de lângă Lazuri”.

Florian Dudaș ne dă prea multă libertate în asocierea numelui Bolia de diferiții Bâlea ca să ne mai poată reproșa cineva, inclusiv Florian Dudaș, că numele aproximativ al lui Bâlea, înscris pe tezaurul de aur al pecenegilor, găsit la Sânnicolau Mare din Timiș și actualmente în Viena, nu ar demonstra odată în plus că avarii - bulgarii - kabarii - pecenegii - cumanii și valahii sunt de același neam, chiar dacă oarecând vom descoperi că numele Bâlea era, ca în cazul numelor Gyula, Bekul, numele unei poziții sociale (funcții) și nu un nume privat:

ΒΟΥΗΛΑ.ΖΟΑΠΑΝ.ΤΕΣΗ.ΔΥΓΕΤΟΙΓΗ.ΒΟΥΤΑΟΥΛ.ΖΩΑΠΑ.

ΤΑΓΡΟΓΗ.ΗΤΖΙΓΗ.ΤΑΙΣΗ (Wikipedia).

Tonciulescu (istoricul, n. mea) a studiat textul și a propus următoarea traducere "Jupan Buila are toate drepturile, jupan Butaul [are dreptul de a] intra [în] toate cetățile”.

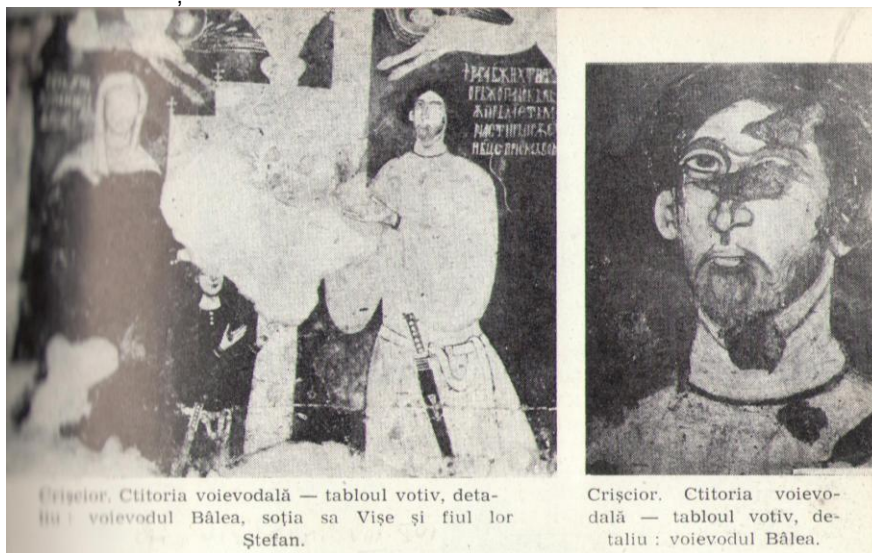
Călărețul peceneg în zale de pe un vas de aur din Tezaurul de la Sânnicolau Mare (Timișoara): alăturat este aceeași imagine, schematizată.

Rețineți capul legat de șaua calului, specific sciților nord-pontici și urmașilor lor. Evident, nu este neapărat necesar ca tezaurul să fi aparținut pecenegilor și nici ca imaginile să se refere la ei; dar, odată ce avem acel cap și zalele, nu mai putem nici exclude și nici neglija!

Tezaurul pare să fi aparținut lui Ahtum, ultimul voievod medieval al Banatului care a pierdut ultima luptă cu Chanadinus în bătălia de la Tomnatic,

lângă Morisena (azi Cenad). Conform acestei versiuni, tezaurul a fost îngropat de familia lui Ahtum la puțin timp după moartea acestuia în bătălia cu Chanadinus. Alte teorii au atribuit aceste vase fie unor meșteri din Crimeea, fie unor feudali locali, aflați în legătură cu voievodatul bănățean medieval, apud Wikipedia.

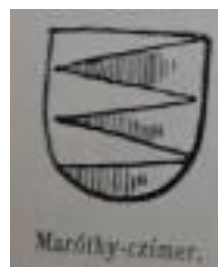
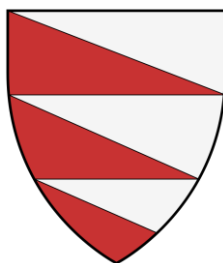
Wikipedia mai zice și că „Tezaurul de la Sânnicolau Mare, descoperit la finele sec. al XVIII - lea și compus din vase de aur ce vădesc o tehnică înaltă de orfevrărie, se presupune că a aparținut avarilor sau lui Ahtum, ultimul voievod bănățean”

Imagine din cartea lui Florian Dudaș, *Zărandul (Chipuri și fapte din trecut)*, Ed. Albatros, Buc., 1981, pg 26

- „În 582, avarii cuceresc Sirmium (astăzi Sremska Mitrovica), unde marele han Baian își va muta reședința, opunând o rezistență puternică Imperiului Bizantin. Pretinzând tribut dela franci, dominația avară este limitată de împăratul bizantin Mauriciu (Maurikios)”.

Primele trei blazoane aparțin familiei Bathory, iar cel de-al patrulea este, conform lui Marki Sandor²⁰, al familiei Marothy. Blazoanele lui Bathory seamănă cu blazonul lui Marothy. Să fie Marothy strămoșul lui Bathory?!

²⁰ Marki Sandor, *Istoria Aradului*, carte disponibilă la Biblioteca Arad, vol. I, pg. 276: „(...) Marothy Janos macsoi ban”.

Prima Unire din secolul XIII și / sau prima catolicizare a valahilor (1204)

Strămoșii românilor au avut o civilizație incredibil de diferită de civilizațiile știute până acum. De aceea, noi, românii, nu putem opune răspunsuri, la întrebările și nedumeririle sincere și cel mai adesea nesincere ale unor astfel de civilizații, formulate cu rutina civilizațiilor știute și din recuzita acestor civilizații. Noi, românii, trebuie să le opunem și să le răspundem cu o altă civilizație; cu civilizația strămoșilor românilor și valahilor. Asta fac eu aici.

Deci, ceea ce revendic eu ca fiind inedit și original este că strămoșii românilor, deși existenți atât deasupra cât și dedesubtul Dunării și după plecarea romanilor, **nu pot fi găsiți dacă-i căutăm după numele de valahi**, apărut în secolul XII și extins doar în secolul al XIII -lea. Asta-i! Și nu-i puțin, pentru că neconștientizarea acestei situații a permis și permite să se creadă cu drept temei că:

- românii n-ar fi urmașii dacilor (așa cum peiorează cu venin Andrei Pleșu și gașca lui Andrei Cornea de la GDS) și că
- românii au apărut mai ales la nord de Dunăre numai odată cu apariția și mai ales cu extinderea numelui valahilor.

Existența și identificarea unui popor sunt noțiuni diferite numai când se insistă pe această diferențiere, când nu se insistă se întâmplă ca în cazul valahilor: ei, valahii, au existat la fel de mulți și în aceleași locuri și anterior numirii lor ca valahi. Și numai pentru asta aș fi eu suficient de util! Numai că, în plus, eu vă voi oferi - poate aici sau poate altundeva - și locul și limba de origine a strămoșilor românilor.

Înrudirea cumanilor cu valahii este pomenită de cronicarii bizantini contemporani o singură dată: când împăratul bizantin i-a strămutat pe valahii din Grecia în Anatolia de teama înrudirii și a legăturilor lor cu cumanii care urma să năvălească.

Iar pe valahi, care se întinseseră aproape de la marginea Constantinopolului până spre Bizya și mai departe, în mulțime fără număr, neam de oameni care se simțeau foarte bine în locuri greu de umblat și care se ocupau cu păstoritul dar totuși erau obișnuiți cu luptele, bănuindu-i de dezertare, căci gândea împăratul, se vor alătura și ei năvălitorilor, hotărî să-i mute în răsărit, pe țărmul din fața Bizanțului, dar să-i și sărăcească prin angarale, ca nu cumva să se trufească, încrezători în mulțimea și în puterea lor, **Georgios Pachymeres, Istorii Compuse**. (Gheorghe Șincai scrie în Hronica românilor, Ed. Pentru literatură, 1967, pg. 344: <<Tu, cetitorule bune! ... cetește pre Pahimer (Georgios Pachymeres, n.a.), carele apriat scrie că „Valahii sau românii, carii lăcuia de la oștezele Țarigradului (Constantinopol, n.a.) până la cetatea Bizia și mai încolo era de un nărav și doară și de un neam cu schytele de preste Dunăre”. Care făcînd, lezne vei pricepe că românii cei de-a stînga Dunărei se numesc de greci schythe și comani>>).

Mare dandana s-a produs atunci; strămutați cu toate, bieții valahi și-au văzut turmele nimicite de zăpezile imense ale unei ierni deosebit de grele și de lipsa de hrană, din ținuturile deportării.

Toți evită această înrudire: valahii sud-dunăreni - cumani. Toți! Și noi și cei care nu ne cunosc îndeajuns pentru a realiza că înrudirea a fost evidentă, după cojocul întors, după chimir, după căciulă, după mei, după cai, după mai toate. O evităm chiar și dacă ne este imposibil să explicăm cum dracu și de unde au apărut românii în nordul Dunării, în locul pecenegilor și a cumanilor. „O enigmă și Un miracol”!, cum s-a exprimat istoricul Gheorghe Brătianu. Este firesc ca ungerii să nu ne ajute să-i suprapunem și de-ai dracu ce-s se miră și ei cu noi ... în românește, că-n rest, în ungurește îi lasă ascunși pe cumanii și pecenegii pierduți de noi, din neam, sub nume maghiarizate prin Cumaniile cele ungurești dintre Dunăre și Tisa. Suntem noi proști ori ungerii iară-s vicleni?!

Deci, unirea valahilor, realizată de Asănești, se suprapune cu perioada în care nomazii din jurul munților Carpați, Haemus, Pind și a altor munți, folosiți ca pășuni de vară (învărare) începeau să renunțe la corturi și să se așeze pe la casele lor până-n iarnă, când căutau cu turmele câmpiile și luncile cu ierni meridionale, adică cu o brumă de verdeață (vezi cazul Thesaliei de mai sus, folosită de valahi în procent de 50%, adică numai în perioada de iarnă, căci vara, Thessalia era cultivată de greci cu grâu). Ce asociere dezinteresată au făcut valahii cu alte nații, popoare!

Și în textul de mai sus, al unui cantacuzin, avem trimeri ai **caii de excepție** ai valahilor din Thesalia; excepția acelor cai a fost dată de hrănirea lor cu mei, evitată de greci:

Frumoși sunt căluții mei

Că le dau apă cu mei

Acolo unde apare meiul, ca bază nutritivă, trebuie să găsim atât mei pentru animale cât și mei pentru om și, deci, lipsa culturilor precedate de muncile abrutizante.

Începusem a scrie acest articol din cartea mea sub titulatura: „**Unirea valahilor din 1204 ascunsă de greco-catolic**”, dar mi-am dat seama că unul din motivele care ar putea să mă împiedice să vă pot convinge ar putea fi chiar cuvântul „UNIREA”; acest cuvânt ar induce imediat ideea că valahii din 1204, de pe vremea împăratului valah Ioniță Caloianu (1197-1207), s-ar fi unit cu Roma după procedeele din preajma anilor 1700, când s-a produs UNIREA CU ROMA și de când avem această alocațiune. Nu! În 1204 împăratul valah Ioniță Caloianu, al tuturor valahilor, a dorit și a insistat să-i catolicizeze pe toți valahii; Ioniță Caloianu a corespondat cu Papa și a primit de la Papă investitura, procedura și dispoziția de catolicizare a românilor. A tuturor românilor. Deci, în 1204 nu a fost o Unire cu Roma a unor valahi ci o catolicizare a tuturor valahilor. Greco-catolicii sunt atât de duplicitari încât m-ar fi câștigat pe acest teritoriu aparent foarte clar; ei pretind că „unirea cu Roma” s-a produs cu păstrarea aproape integrală a ritualurilor orientale. În 1204 catolicizarea valahilor a fost integrală. A durat cel mult până la asasinarea lui Ioniță Caloianu, după, care numele Imperiului s-a schimbat, devenind BULGAR, deși este posibil ca Ioniță Caloianu să fi renunțat la catolicism - pe motiv că a fost atacat de cruciații latini, catolici - înainte să fi fost asasinat.

Practic, prin catolicizarea din 1204 trebuie să acceptăm că Ioniță Caloianu a unit toate ținuturile pe care se aflau valahii de atunci: ținuturile din sudul Dunării (Valahia) cu cele din nordul Dunării (Bulgaria).

Greco-catolicii revendică unirea principatelor pe baza conștiinței naționale create de ei prin Școala Ardeleană. De n-ar fi existat acea conștiință națională n-am fi avut - zic greco-catolicii - îndemnul și înzestrarea de a ne uni. Deci, catolicizarea din 1204 demontează

pretenția greco-catolicilor, dovedind, prin unirea ținuturilor de deasupra și de sub Dunăre, că valahii au predispoziții culturale înscrise în sânge, după principiul „sângele apă nu se face” și că conștiința națională nu le-a fost indispensabilă niciodată, că se puteau uni în 1918 și fără acea conștiință națională creată de naționaliștii greco-catolici. Că trebuie să știm și să acceptăm: greco-catolicii au știut să simuleze cel mai al dracului naționalism.

Cum dracu se face că valahilor nord-dunăreni li s-a atribuit tocmai numele de „bulgari”?! Noi știm că prin 1204 la nordul Dunării au trăit cumanii și pecenegii ... și ceva-ceva valahi sau patores romanorum, dar prea puțini ... Este admis că, pentru acea vreme, cei nebotezați (necreștinați) erau cuprinși sub numele BARBARI. Dar „barbar” = „vulgar” = „bulgar”! Deci, veți zice: bulgarii nord-dunăreni au putut fi cumanii și pecenegii și nicidecum valahii noștri. Așa este, numai că informația oficială poate fi divulgată ca falsă de informația adevărată dar ascunsă sau necunoscută; iată două informații de acest gen:

1. Petru Maior, unul din exponenții Școlii Ardelene, protopop greco-catolic de Gurghiu, a scris că pecenegii și cumanii „au fost de sânge român”! Petru Maior a studiat cum n-a făcut până acum niciun român în Bibliotecile Vaticanului, fiind nepotul episcopului greco-catolic Grigore Maior. Deci, este greu de găsit cineva mai informat, căruia să-i putem permite să contrazică spusele lui Petru Maior: **pecenegii și cumanii „au fost de sânge român”!** Deci, necreștinii pecenego-cumani au fost scifi, barbari nebotezați, necreștini, barbari, „vulgari” și, deci, bulgari. Au fost strămoșii multora dintre noi!

2. Iosif Kemeny (1785 - 1855). Iosif Kemeny a fost un nobil, comite, cu ascendent în principele ardelean, luminat, Ioan Kemeny, din familia românească a Kemeneștilor (Nicola/Micula de Călata-Cluj, românească: „Mikuli de Kalota”), posesor al unei biblioteci imense și a unor documente de familie cedate parțial Blajului prin clericul-dascăl greco-catolic Ștefan Moldovan.

Ca istoric și ca posesor al atâtor documente, Kemeny a fost rugat și împrumutat de împăratul habsburg Ferdinand să scrie o istorie reală a Transilvaniei „din izvoarele cele mai autentice”.

Încurajat de interesul împăratului habsburg pentru aflarea adevăratului trecut al valahilor, comitele Iosif Kemeny i-a spus lui Ștefan Moldovan:

Iată și noi suntem de origine români, cum de aceeași origine este și cea mai mare parte a magnaților țării, deci năzuțiți a vă cultiva și a vă purta astfel ca atunci când va sosi timpul să ne împreună laolaltă, să nu ne fie rușine de națiunea română, leagănul originii noastre.²¹

După moarte, informațiile furnizate de Kemeny și el în persoană au suferit atacurile lui Nicolae Iorga, la comanda greco-catolicilor.

Îmi este ușor să găsesc adevărul atunci când simt în prezentările oficiale coada ... „greco-catolicului” – „român verde”, adică naționalist, dar de un naționalism devotat

²¹ Ziarul „Transilvania”, nr. 6 din 1869, Brașov, 15 Martie.

habsburghilor și Papei: caut să aflu ce spune despre acea prezentare Nicolae Iorga, ciubucărit la modul ordinar de catolici și de greco-catolici.

În acest caz, al Bulgariei de la nord de Dunăre, Nicolae Iorga a dat de pereți cu toți cei care au scris, pe bază de documente, că au existat ținuturi intitulate *Bulgaria* la nord de Dunăre. Motivul invocat de Iorga este unul prea simplist, chiar și pentru caracterul lui: bulgarii au ajuns în Bulgaria, la sud de Dunăre, după ce au năvălit prin Bugeac, așa că n-aveau ce căuta în ținuturile dinspre Carpați! Unul dintre cei care au scris despre cumani și despre Bulgaria a fost și aristocratul Iosif Kemény:

1. a tradus cuvântul „cumani” cu cuvântul „valahi”, în uluirea greco-catolicului Ștefan Moldovan,
2. a scris că Imperiul Bulgar a avut granița pe Mureș (nu pe Carpați), cu prelungire pe Târnava Mare²².

O mică precizare: tot de Mureș și tot după cum spune Kemény a fost delimitat și voievodatul lui Glad, bulgarul din *Gesta Hungarorum*, scrisă de *Notarul Anonim*, de voievodatele lui Menumorut și Gelu!

Dar NU această catolicizare a valahilor din 1204 este informația pe care vreau eu să v-o ofer ca inedită, că oricum această catolicizare se cunoaște, numai că nu a fost și nici nu este cunoscută mării mase de români. Informațiile referitoare la catolicizarea valahilor sunt puține și atât de brurate, bruiate și de trepanate încât greu se înțelege catolicizarea din „limba latină” sau „legea latină” a valahilor. Cronicarul bulgar Paisie de Hilandar a scris în 1762 că Asan al II-lea a poruncit vlahilor, care până atunci citeau în limba latinească, să lepede legea romană (*prin asta trebuie să înțelegem și credința catolică, nota mea*) și să nu citească în limba latină, ci în cea bulgară. Și a poruncit: care va citi în limba latină, să i se taie limba. Și așa vlahii au primit de atunci legea ortodoxă și au început să citească bulgărește.

Mulți din cei care citesc despre „Bulgaria de la nord de Dunăre” au în ei educații sădite de greco - catolici care îi fac să respingă informația că valahii au fost catolicizați în 1204 și să-mi reproșeze în subsidiar: *nu puteai să taci dracului, să lași lucrurile așa, să nu ne mai faci de mândra minune și cu asta*.²³

Deci, inedită este informația care spune că mulți valahi nord-dunăreni, din anul catolicizării (1204), erau numiți bulgari. Și demersurile făcute de regele valah Ioniță Caloian m-au ajutat să aflu că românii din nordul Dunării erau numiți BULGARI. Pentru că mie îmi este imposibil să fiu obiectiv când simpatii cerești îmi zburdă sub piele și-mi fac vârtejuri de stele-n

²² Ziarul Transilvania, Nr. 6, 15 Mart 1869, pg. 62 și nr. 2 din 15 ian 1871, pg. 19: material scris de Ștefan Moldovan (1813 - 1900), învățat, cărturar și protopop greco-catolic, cu referire la comitele Iosif Kemény: „A mai atins comitele și unele propusetiuni ale sale pentru istoria Transilvaniei încă nelămurite, și anume: a) Ca să arate cum că marginile Bulgariei celei mari se limitau de către nordu, în Transilvania, cu Mureșu până la intrarea Târnavelor, și de aici încolo cu Târnava cea mare”, respectiv: „... împărății bulgaro-romani domneau, precum observase Ios. Kemény, până la Mureș și până în Târnava mare, adică până la linia de la Arad, Lipova, Deva, Alba, Blaj, Mediaș, Sighișoara.

²³ *Kofișter* a fost porecla strămoșului meu Nuțu Mateș / Mătieș. *Kofișter* înseamnă de fapt o vlahizare a cuvântului german referitor la *gravorul în cupru*; strămoșul meu a bătut bani falși, a făcut diplome false. Vlahizarea gravorului în *Kofișter* s-a făcut așa cum Königgrätz a fost vlahizat „câine creț”, după o bătaie în care au participat și românii, iar Hohenzolern în „Hopânțon”. Acum, fie vorba între noi, slujirile astea fonetice sunt și dintr-o cumpeneală ușor de presupus. Ele au rămas *ciufele* - cum le zic moșii poreclelor - dar după ce au fost aduse inițial la băjocura din de ciufală. Românește-așa.

cap, vă rog să mă lăsați să vă spun cum m-a ajutat chestia asta înaintea prezentării inventarului dovezilor că, înainte de 1450, locuitorii și ținutul din nordul Dunării s-au numit bulgari și respectiv Bulgaria/Bulgarii. Demonstrație simplă. La o denumire de genul „**valaho - bulgar**” - cu care suntem obișnuiți și față de care avem reprezentarea unor ținuturi sud-dunărene în care bulgarii nu prea pot fi despărțiți de valahi, - apar, în corespondența papei cu Ioniță Caloian, ținuturi distincte: Bulgaria și respectiv Valahia. Îi atrag și pe tineri în cercul celor care fac eforturi de-a desluși scrisorile Papei în legătură cu Ioniță Caloian, nu mai las inerțiile bătrânilor să domine: „O particularitate a titlaturii folosite de Ioniță este pomenirea separată a Bulgariei și a Valahiei”²⁴, și continuă tânărul autor Marian Horvat, „Valahia pare a fi o formațiune politică distinctă, cu autonomie și caracteristici proprii”, de parcă, după această precizare, Bulgaria ar mai fi putut să nu fie la fel de distinctă, ca Valahia!

Deci, din această corespondență nu avem pentru „valaho-bulgar” corespondentul de ținut, intitulat anticipabil „VALAHO-BULGARIA”, ci avem denumiri distincte: VALAHIA și BULGARIA. Ei, veți zice, asta nu susține ceea ce spui tu. Aproximând grosier așa este, ar fi mult prea puțin convingător, dar avem traseul lui Vasile, arhiepiscopul trimis de Ioniță Caloian la papa. **Dus - întors**. Înainte de a vă prezenta argumentele prin care diferențiez eu net Valahia de Bulgaria din scrisoarea **la dus**, vă rog să fiți atenți la indiciile de **la întors** din scrisoarea trimisă de papă lui Emeric, regele Ungariei. Solii dintre Ioniță Caloian și papă au întâmpinat probleme foarte mari cu bizantinii pe traseul cunoscut, sudic, de aceea, pentru a-i evita pe bizantini, solii lui Ioniță au ales un alt traseu dus-întors, nordic, cu trecerea Dunării de două ori; la plecarea lui Leon, cardinalul, din Roma spre Târnovo, capitala regatului Valaho-Bulgar - sunt înșirate în scrisoarea papei către regele maghiar Emeric ținuturile în ordinea de dus a cardinalului, adică Bulgaria și abia apoi Valahia de pe acea vreme (1204). Isidor Ieșanu ne oferă un rezumat:

Întru aceea trimise Inocențiu III pre Cardinalul Leon, cu diademele regești la Târnovo. Însă până ce ajunse el la Târnovo, fu Leon prins la frontiera Bulgariei de către Unguri, și internat în cetatea Cubin, de lângă Panciova, și eliberat abia pe intervențiunea Papei²⁵.

Istoricul Bogdan Petriceicu Hașdeu scrie că, în 1233, maghiarii au cucerit Banatul de Severin, ajungând pentru prima dată vecini cu Bulgaria de azi; până atunci Banatul de Severin a aparținut teritoriului României de azi. Cetatea Cuvin se afla în ținutul Banatului de Severin. Din scrisoarea Papei, tradusă de Gheorghe Șincai, înțelegem că „cetățuica Cheve” se afla - în 1203 - 1204 - în Ungaria, pe Dunăre și că dincolo de Dunăre, chiar în hotar cu Dunărea, se afla - în 1203-1204 - Bulgaria.

Iată, deci, două texte, unul scris de Șincai (după traducerea unei scrisori dintre Papă – Regele Emeric / Imre al Ungariei), iar celălalt este o precizare a istoricului Bogdan Petriceicu Hașdeu:

²⁴ Marian Horvat, *Correspondența dintre Ioniță Caloianul și Inocențiu al III-lea, aspecte politice, ecleziastice și culturale*, lucrare publicată în *Fragmente din trecut (tinerii cercetători și istoria)*, Presa Universitară Clujeană, 2015, pg. 28.

²⁵ Isidor Ieșanu, *Secta paterenă în Balcani și în Dacia-Traiană împreună cu Istoria Balanului până la ocuparea lui definitivă prin osmani*, Editura autorului, Buc. 1912, pg 286. Carte descărcată de pe Internet.

<p style="text-align: center;">1203 - 1204 Gheorghe Șincai, <i>Hronica Românilor</i>, Editura Pentru Literatură, 1967, pg. 372 - fragment din Scrisoarea Papei Innocentie către Emeric, regele Ungariei -</p>	<p style="text-align: center;">1230 - 1240 Bogdan Petriceicu Hașdeu, <i>Etymologicum Magnum Romaniae</i>, pg. LXXI</p>
<p>„Întorcându-se la scaunul apostolicesc Ioann, atunci capelanul nostru, iar acum episcopul Furconiului ne-au spus că cu mare dragoste au fost primiți de tine, - și au dobândit de la tine, ca nu numai el, ci și alți soli ai scaunului apostolicesc, să poată trece prin Ungaria în Bulgaria și Valahia și a se înturna ... Petru aceasta am trimis prin țara ta, în Bulgaria și Valahia pe fiul nostru, Leon cardinalul și preotul sfintei cruci, solul scaunul apostolicesc (...) ai și poruncit oamenilor tăi ca cu cinste să-l treacă în Bulgaria (...) Mergând așadar cu trimișii tăi până la marginea Ungariei, au venit la cetățuica ce se cheamă Cheve, unde numai Dunărea desparte Ungaria de Bulgaria (...). Ci după zăbava de o zi, fără de veste au sosit unii, care alergând l-a oprit și pe el și pe episcopul bulgar (Vasile, nota mea) de la trecere, din poruncă crăiască (porunca regelui maghiar, nota mea), zicându-i să se întoarne”.</p>	<p>Este sigur dară, mai repetăm încă o dată, între anii 1230 - 1340 ungurii cuceriseră de la români Mehedințul, cel mult cu o fâșie marginală a Gorjului și a Doljului, înființând un Banat al Severinului. Cucerind Mehedințul, în capul căruia puseră pe Luca pe la 1233 ca Ban al Severinului, ungurii pe de o parte au respins de acolo pe români, iar pe de alta s'au văzut în vecinătate cu Bulgaria, cu care până atunci ei nu se învecinau nicăiri la Dunărea de jos.</p>

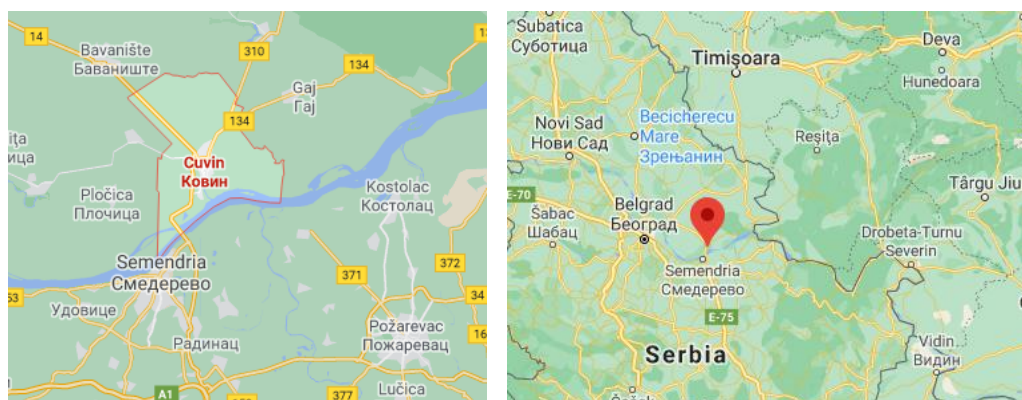
Gheorghe Șincai traduce mai sus fragmentul din scrisoarea Papei Innocentie III. Papa a cerut regelui maghiar Emeric eliberarea imediată a cardinalului său, Leon și a episcopului Vasile al ... „Valaho-Bulgariei”. Suspicios, regele maghiar l-a oprit pe trimisul și însoțitorul Papei la cetatea Cheve de pe malul Dunării.

Numele cetății Cheve apare și în diploma regelui Andrei II (1205-1235), dată în 1211 Ordinului Cavalerilor Teutoni la stabilirea lor în Țara Bârsei. Cheve este scris în mai multe feluri: Cheve, Chawas, Keve, Kevea²⁶, Keue etc; în nota de subsol, nr. 3, de la varianta din *Gesta Hungarorum*, se face identificarea cu Kubin (Cuvin - Serbia, actualmente). Așa cum vedem pe hartă, din Keve se ajungea - în 1203-1204, după ce treceai Dunărea, aproape de România de azi - în Banatul de Severin, al românilor, așa cum ne asigură Hașdeu. Este evident că datele din scrisoarea Papei aveau aceleași repere dar cu alte granițe, de aceea trebuie să ne pliem pe granițele de pe vremea papei Innocentie III, însă așa cum spune Hașdeu: Bulgaria de atunci era România de azi, căci **Bulgaria de pe vremea papei Innocentie III – mai precis, din 1203 - 1204 - nu era vecină cu Ungaria**; Ungaria s-a învecinat cu Bulgaria de azi numai începând cu 1230 - 1240.

²⁶ Notarul Anonim, *Gesta Hungarorum (Faptele ungarilor)*, Ed. Mentor, 2001, pg. 121: „Iar Glad, luând-o la fugă, după cum am spus mai sus, a intrat de teama ungarilor în fortăreața Kevea”.

Vecină cu Ungaria la Cuvin era pe atunci România de azi. Asta ne obligă să adaptăm termenii din scrisoarea papei cu următoarele echivalente:

- Cheve = Cuvin,
- Bulgaria = România de azi,
- Valahia = Bulgaria de azi.

Este evident că inabilitățile mele geografice și istorice nu ar trebui să fie abuzate de cei de profesie pentru a lăsa cheștiunea încurcată, ci ar trebui să constituie o constrângere spre limpezirea celor prezentate de mine aici - peste care au trecut în mod cel puțin curios Gheorghe Șincai și alții - pentru a se stabili că vecina Ungariei din preajma Dunării a fost România de azi sau ținutul nord-dunărean, că România de azi era numită de papă Bulgaria, iar Bulgaria de azi era numită Valahia de papă, că, deci, Ioniță Caloian a fost investit de papă în 1203 - 1204 Rege al unui teritoriu echivalent în linii mari cu România de azi (mai întinsă-n vest) și cu Bulgaria de azi și că trebuie să renunțăm la „conceptuțul” „Bulgaro-Valahia”, ca la un termen creat de istorici pentru că nu au înțeles nici contextul, nici administrația și nici spațiul geografic de pe vremea lui Ioniță Caloian Asan.

Trebuie să vedem că în 1203 - 1204 România a fost unită cu Bulgaria de azi, dar că unirea românilor de atunci a existat și anterior, cu intermitențele la care face trimitere și Ioniță Caloian. Pentru asta mai am de rezolvat o problemă: care era relația dintre românii nord-dunăreni și bulgari?

- Și am rezolvat-o ... în această carte! Bulgarii au fost un trib turcic, cuman, de același sânge cu valahii. Asta explică și pretențiile istoricilor bulgari când îi fac pe valahi bulgari și pe cele ale istoricilor români, când spun că Asan a fost cuman și nu bulgar ... și câte altele. Dacă numai astea ar fi adevărate, istoricii români și bulgari ar trebui să rescrie istoria valahilor, cumaniilor și bulgarilor. Asta fac eu. Cum pot.

Deci, cele două denumiri, Valahia și Bulgaria, au fost scrise în corespondența Papa - Ioniță Caloian distinct, iar, acolo unde a fost cazul, câteodată o denumire apare fără cealaltă.

Așa scria Papa: „Caloioanni, regi Bulgarorum et Blachorum”.

Că la nord de Dunăre au existat Bulgarii sau Bulgaria au scris – conform celor menționate de medievistul Aurel Decei în „Românii din veacul al IX - lea până în al XIII - lea”, pg. 502 nota subsol nr. 1 - mai mulți istorici:

Iosif Kemeny, considerat un fals de Iorga: „... in terra Blachorum existentem ... a temporibus iam quibus ipsa terra Blachorum terra Bulgarorum exstitisse fertur” ... La noi l-au utilizat ca bun B.P. Hașdeu, *Istoria critică a Românilor din ambele Dacie în secolul XIV*, Buc. 1873, p 10 și 50; Xenopol ... și după ei mulți alții”²⁷.

Să revenim la opoziția lui Nicolae Iorga: „**dominația bulgărească n-a existat niciodată în Ardeal**”. Constatarea lui Iorga este de un aparent bun simț și ne obligă să căutăm: neexistând bulgari la nord de Dunăre n-a existat un imperiu al lor. Însă noi știm deja că aici avem de-a face cu o certă inversare de identitate: cine au fost acei bulgari dacă n-au fost slavi? Invocând cele scrise de arhiepiscopul dominican Ioan Sultanieh - referitor la acei bulgari, vorbitorii unei latine vulgare/bulgare - putem formula întrebarea de genul: cine au fost acei bulgari care au dominat la nord de Dunăre, dar care vorbeau o limbă latină?!

- Puteau fi alții decât românii?

Ce alte informații sau măcar indicii avem despre granița nordică a Bulgariei nord-Dunărene, dacă tot a existat? „Brazda lui Novac - care taie de-a-lungul câmpia muntenă până la Brăila ca dovadă sigură despre granița nordică a Bulgariei”²⁸, scrie istoricul Aurel Decei. Tot aici, Aurel Decei ne oferă mărturia unuia numit *Monachus Sangallensis*, referitoare la un hotar și mai nordic al Bulgariei „din troianele din Basarabia trage concluzia că Bulgaria se întindea până la izvoarele Tisei și până la cursul superior al Prutului”! Mult, prestigios de mult! Este îmbucurător că am mai găsit o confirmare, independentă de aceasta și la fel de veche:

O informație referitoare la originea nordică a aromânilor se află în *Descriptio Europae Orientalis*, scriere redactată de un călugăr francez, în 1308 ... În schimb, despre lumea balcanică el avea o imagine confuză. Se zice astfel că Bulgaria se învecinează cu Ruthenia (Galiția) ...²⁹

Referințele la vecinătățile nordice ale Bulgariei devin tot mai nordice pe măsură ce informațiile devin mai vechi. Asta poate spune ceva despre granițele mai vechi ale Bulgariei. Vechimea informației ne apropie de situația aceea a granițelor vechi ale Bulgariei. Este evident că valahii au fost cei substituiți prin bulgari ca locuitori, concomitent nord-dunăreni, până la izvoarele Tisei, numai că de dragul unei căutări medievistice cu rezultatele tot mai certe continuăm căutarea, așa, de amorul artei.

O hartă cu o Bulgarie nord Dunăreană, cu hotarele până la Tisa ne-o oferă și propaganda Bulgară din cel de-al II-lea Război Mondial.

Istoricul Gheorghe Brătianu - singurul care i-a făcut o oarecare opoziției lui Nicolae Iorga - a scris lucrarea „**Bulgaria de dincolo de Dunăre**” în izvoarele bizantine.

Opoziția lui Nicolae Iorga nici nu poate fi condamnată prea tare dacă știm că într-adevăr cei care au „**stăpâni**” deasupra Dunării - creând un imperiu cu granița nordică până la izvoarele Tisei - nu au fost bulgarii-slavi ci strămoșii românilor. Apărând interesele românilor, Nicolae Iorga a găsit încă o cale de a se subordona dorințelor istoricului greco-catolic Augustin Bunea.

De ce!

---

²⁷ Aurel Decei, *Români din veacul al IX - lea până în al XIII-lea*, pg. 502 nota subsol nr. 1. Lucrarea lui Decei se găsește pe Internet, într-o antologie de lucrări.

²⁸ Aurel Decei, *Op. cit.*, pg. 503.

²⁹ Alexandru Madgearu, *Originea medievală a focarelor de conflict din Peninsula Balcanică*, Ed Corint, Buc., 2001, pg. 50 - 51.

Deci, dacă nu știm că am fost catolici cu mult înaintea confecționării conștiinței naționale de către greco-catolici și, deci, cu mult înaintea apariției *Școlii Ardelene*, nu știm nici că am fost acei ciobani cu bătă, cu turme și cu hotare tari. De ce nu ne știm haturile?

- Pentru că mai toți intelectualii nu vor să ne lase să înțelegem că numai c-un pic ni-e mai greu cu ei decât fără ei, că „sângele apă nu se face”, cu școală sau fără școală ... ardeleană! Că nu este nevoie de conștiință națională creată-n școli când geniul oricărui popor o naște spontan și din nimic, ca viul magneziul.

Hotarul nordic al valahilor numiți bulgari a fost pe Tisa. Atunci unde a fost hotarul sudic al Bulgariei?

- Hotarul sudic al ținutului valahilor din Grecia este prezentat de un Cantacuzin mai recent:

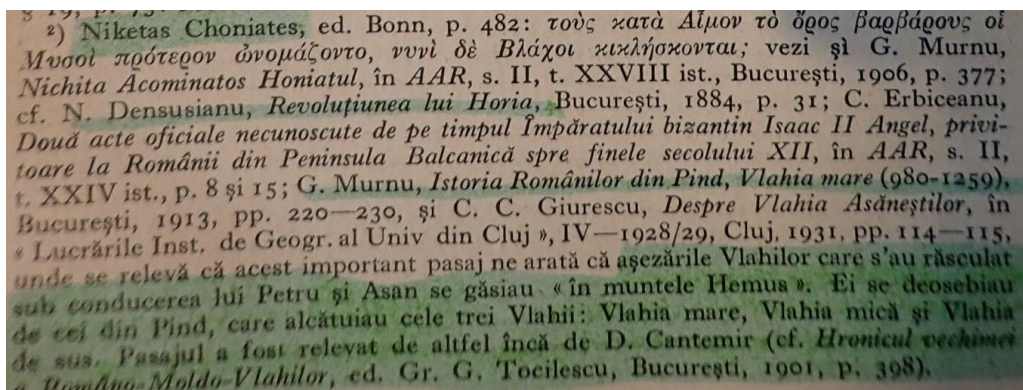
Imperiul valaho-bulgar din secolul al XIII-lea, întinzându-se din aproape în aproape, a sfârșit prin a ajunge până la valahii din Pind, lanț muntos din Grecia Centrală, astfel că în 1230, Ioan Asan II îi reunește sub domnia sa pe toți valahii ...

În mijlocul secolului al XIV-lea împăratul Bizanțului, **Ioan VI Cantacuzino îl numește pe suveranul din Balcani regele Bulgariei**, dar cronicarii contemporani precizează că armata sa era compusă din bulgari și valahi. **Într-un mesaj adresat locuitorilor Thesaliei, care depuseseră un jurământ de credință față de el în 1343, Cantacuzino le numește țara Valahia, de șapte ori.**

Astfel, la mijlocul secolului al XIV-lea, valahii, românofoni, erau încă numeroși în Bulgaria și majoritari în Thessalia, țara cailor și a pământurilor mănoase, în est, și Munții Pindului, în vest (subl. mea), din cartea lui Ioan Mihai Cantacuzino, *O mie de ani în Balcani*, Ed. Albatros, Buc., 1996, pg. 35-37.

Totuși, unde au fost cele două Valahii (Mare și Mică) menționate mai sus?

- În sudul Dunării au existat mai multe Valahii, iar în Pind și în apropiere de Albania au existat Valahia Mare, Valahia Mică și Valahia de Sus (Nicolae Drăganu, *Români în veacurile IX și XIV, pe baza toponimiei și a onomasticeii*, Monitorul Oficial și Imprimeria Statului, Buc. 1933, pg. 23).

²⁾ Niketas Choniates, ed. Bonn, p. 482: τὸς κατὰ Αἰμον τὸ ὄρος βαρβάρους οἱ Μυσοὶ πρότερον ὀνομάζοντο, νυνὶ δὲ Βλάχοι κληθσκονται; vezi și G. Murnu, *Nichita Acominatos Homiatul*, în *AAR*, s. II, t. XXVIII ist., București, 1906, p. 377; cf. N. Densusianu, *Revoluțiunea lui Horia*, București, 1884, p. 31; C. Erbiceanu, *Două acte oficiale necunoscute de pe timpul Împăratului bizantin Isaac II Angel, privitoare la România din Peninsula Balcanică spre finele secolului XII*, în *AAR*, s. II, t. XXIV ist., p. 8 și 15; G. Murnu, *Istoria Românilor din Pind, Vlahia mare (980-1259)*, București, 1913, pp. 220—230, și C. C. Giurescu, *Despre Vlahia Asăneștilor*, în « *Lucrările Inst. de Geogr. al Univ din Cluj* », IV—1928/29, Cluj, 1931, pp. 114—115, unde se relevă că acest important pasaj ne arată că așezările Vlahilor care s'au răscolat sub conducerea lui Petru și Asan se găseau « în muntele Hemus ». Ei se deosebiau de cei din Pind, care alcătuiau cele trei Vlahii: Vlahia mare, Vlahia mică și Vlahia de sus. Pasajul a fost relevat de altfel încă de D. Cantemir (cf. *Hronical vecheimeii a Româno-Moldo-Vlahilor*, ed. Gr. G. Tocilescu, București, 1901, p. 398).

Am prezentat această dimensiune sudică a valahilor din Grecia pentru a realiza de unde a început cândva spațiul valah, căci altfel Bogdan Petriceicu Hașdeu³⁰ a adus prea multe dovezi și a argumentat genial, demonstrând că ținutul de deasupra Dunării s-a chemat BULGARIA; nimeni nu mai poate contesta așa ceva fără a fi de rea-credință, așa că din acest punct de vedere **Valahiile** (mare și mică) prezentate de arhiepiscopul Ioan Sultanieh la Dunăre nu afectează cu nimic construcția acestei cărți, ce duce la deznodămintele anunțate în *Introducere*.

Dimitrie Cantemir prezintă cele două Valahii la fel ca Sultanieh, numai că dovezile și argumentele lor sunt departe de a le concura pe cele ale lui Hașdeu, care a estimat, totuși, că spațiul Țării Românești și al Moldovei s-a numit uneori și Valahia Mare (Moldova) și, respectiv (Valahia Mică), așa cum a scris Dimitrie Cantemir în **Hronica românilor ...**

---

³⁰ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică a românilor*, Ed. Minerva, Buc., 1984, pg. 22 - 25.

„Epistola Sfântului Apostol Pavel către valahi”

Istoricul Ștefan Meteș scrie despre o Biblie publicată la Olomouc/Olmütz, în 1418, la nici șaptezeci de km de Mezericiul Valah, Cehia - Boemia, în care cunoscuta epistolă nou-testamentară, intitulată EPISTOLA SFÂNTULUI APOSTOLUL PAVEL CĂTRE GALATEENI, a fost intitulată:

EPISTOLA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE VALAHI!³¹.

De ce „valahi” și nu galateeni?!!

Oricâte justificări ar fi, dacă n-ar exista o explicație temeinică, așa ceva ar fi fost și ar fi o blasfemie! Istoricul Ștefan Meteș ne oferă o explicație: prezența valahilor era foarte bine cunoscută în acel ținut. Explicația

nu se susține, trebuie să fi fost alta. Care? Aflăm de la Ștefan Meteș că în preajma Olmütz erau mulți valahi, dar asta știam și din apropierea de vestitul ținut valah numit Mezericiul Valah. Mai spune Ștefan Meteș, dar și minunatul Nicolae Drăganu că pe acolo *păstorii erau numiți valahi*.

Avem o problemă pe care vreau să o lămuresc: noi, sedentarizații, cum auzim de valahi prin Europa Centrală sau Occidentală cum căutăm momentul plecării lor din Transilvania și motivele stabilirii lor acolo, unde îi găsim acum, și tare ne enervăm că nu prea-i găsim plecând.

Sunt destul de multe „Valahii” prin Europa Centrală și Occidentală, pe unele le descoperim recent, deși-s foarte aproape: în Austria. Ce-i cu aceste „Valahii”? Deoarece mie mi-a venit mânășă în cercetare ipoteza că acei valahi au făcut parte din marele neam celto-valah și că nicidecum n-au fost români transilvăneni, vă propun să trecem ipoteza asta prin toate angrenajele istorice neelucidate și să verificăm: dacă ipoteza face angrenajele să funcționeze mai bine decât până acum atunci am eu dreptate. Eu așa am pățit: mi-am dat dreptate mie și numai mie și am renunțat să mai caut în Transilvania sau în Maramureș valahii pe care i-am găsit prin Europa. Oarecum asta și spun istoricii occidentali când spun că numele de valah este nume dat în general păstorilor (nu întotdeauna) – fără nici o legătură cu românii. Cam ciudat! Valahii este un nume dat aceluia neam de celți care s-a sedentarizat în munți, în case din bârne de lemn, cu preocupări descumpănitor de specializate în prepararea BRÂNZEI, practicantși de șamanisme, de descântece, de fleciuri, folositori de „fluiare” din care curg cântece de jale, confecționeri de jucărioare și ansamble gospodărești din lemn, creatori de câmpuri prin despăduriri în mijlocul masivelor păduroase neatinse și munten. Cam zurlii la o primă vedere.

„Prinți-păstori” - așa suntem surprinși în cronicile poloneze, care scriu uluite, încântate, cu respect și cu drag despre noi și despre **Jux Valahicum** (*Dreptul valah*, care obliga orice

³¹ Ștefan Meteș, *Emigrări românești din Transilvania, în secolele XIII - XX*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1977, pg. 59.

ungur sau slav, care prindea un valah în flagrant, să-l ducă la cel indicat de valah „du-mă la domnul meu”).

Prin locurile de mai sus și prin cele ce decurg din numele acelor locuri ajungem în Polonia sau în Galiția/Haliciu, pe drumul volcilor, care au ajuns în cca 278 î.c. din Valonia în Galiția - în Galații de Zlatna - în Galații de pe Dunăre - la Delhi, unde au prădat cam tot ceea ce au putut – și, în cele din urmă, au ajuns și s-au stabilit (sau au fost stabiliți) în Galateea Anatoliei (Asia Mică), adică acolo de unde plecaseră cu peste 150 de ani înainte să se așeze o bună bucată de vreme lângă volci și apoi în Galateea din Cappadocia, adică acolo unde au ajuns Apostolii Petru și Pavel, din a căror hârjoană pe circumcizia celților avem celebra **Epistola Sfântului Apostol Pavel către galateeni**.

Ceea ce este simpatic la acești volci este că peste tot și-au lăsat numele de galateeni, presărându-și traseul cu localități cu numele GALAȚI sau situate fonetic între Galați și Galateeni:

- Galiția/Haliciu polonez, unde s-au refugiat fiii lui Ioniță Caloianu,
  - Galați, lângă Zlatna de Alba Iulia,
  - Galați, oraș în apropiere de Brăila – România,
  - Galateea, provincie în Turcia, în care s-au așezat galateenii; la ei a fost Apostolul Petru, încurajând menținerea circumciziei și lor le-a scris Apostolul Pavel că circumcizia nu mai era necesară în creștinism ... dandana mare ...
- Galații!

Hașdeu nu se dă înapoi în a-l susține pe Dimitrie Cantemir, care menționează că România întregă s-a numit cândva Galiția:

România întregă ar fi purtat în Evul Mediu numele de Galiția, de unde s-ar putea deriva – zice el însuși (Cantemir, n.a.) cuvântul Galați³².

Galiția, adică numele purtat cândva de actualul ținut al României, ne convinge că, germanii, vecini cu celții antici și apoi cu românii știau și în evul mediu că noi, românii/valahii, eram celți – galateeni, adică valahi!

Avem o hartă cu Galiția extinsă peste o mare parte din România, dar avem în acest sens și o mențiune:

Un pasaj din *Cânt despre oastea lui Igor din Letopisețul Voskresensk* susține executarea controlului Haliciului asupra regiunii de la răsărit de Carpați până la Dunăre puțin mai târziu, în a doua jumătate a secolului XII, atunci când se referă la Iaroslav Osmomîsl (1152 - 1187). Autorul narațiunii – se pare, din familia princiară – îl elogiază pe Iaroslav Osmomîsl atribuindu-i meritele de a fi „întărit munții ungurești cu polcurile tale de fier, tu ai îngrădit calea Regelui (Ungariei, J.V.), tu ai făcut porți la Dunăre aruncând greutatea peste nori, rânduind juzi până la Dunăre”. Izvorul nu precizează limitele stăpânirii cnezatului halician spre Nistru, acolo unde cronicarul Nestor localiza triburile slave ...³³

Trebuie să constatăm că, prin oastea lui Igor, a avut loc o extindere a celților galițieni înspre est și mai ales înspre sud-est, până la Dunăre. Avem informații că celții galateeni și slavii s-au întâlnit în extremul estic al extinderii lor cu pecenegii și cumanii. S-au întâlnit și s-au luptat

³² Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria culturii în Dacia*, Ed. Saeculum I.O., București 2017, pg. 72.

³³ Vitalie Josanu, *Monument al civilizației medievale românești la Marea cea Mare: Cetatea Albă – Moncastro*, Ed. Fundația Collegium XXI, 2014, Buc., pg. 193.

cu aproximativ o jumătate de secol înainte bătăliei de la Kalka³⁴, când mongolii au fost chemați de cumani pentru a putea face față extinderii slavilor. Să fi fost acel Igor slav? Să fi fost Igor și slavii lui o țință slavă între celți și cumani? Pentru acest colț de lume istoria este tăcută: ținuturile strămoșilor românilor nici nu începuseră a primi numele de *valahii*, ca Haliciul, decum să-și contureze cât de cât formele statale incipiente! Să avem aici un indiciu al începutului pierderii puterii celților și cumanilor în fața slavilor?

Deci, să reținem până aici ceva mai mult decât o ipoteză: lumea celtică, a velșilor vestici și central Europei, au supraviețuit în perioada declinului în ținuturile sau mai degrabă în comunități de Mari Familii, numite valahii, deopotrivă vestice și estice, prin împotriviri contra slavilor.

Valonii au ajuns ca mercenari și în Zlatna, cu latinitățile din vorbele lor. De ce? De aia, că mercenarii cei mai buni pentru teritoriile valahilor (inclusiv pe vremea lui Mihai Viteazu) au fost valonii, pentru că ei, valonii știau sau puteau învăța limba valahilor, înfrățită cu a lor și cu un specific: ambele aveau rezonanțe latine!

Avem mărturia teribilă a istoricului polon Dlugossi Ioannis, referitoare la descendența valahilor din volcii nod-italieni; prezintă mai jos și varianta în original pentru a vedea că Dlugossi ne-a numit în textul latin valahi, adică mai aproape de volci:

Istoricul Ioannis Dlugossi s. Longini Historiae Polonicae, Libri XII, Francoforti, 1711, T.I.	
Ghe Șincai, <i>Hronica Românilor</i> , Tom I, Editura Pentru Literatură, 1967, pg. 494	Ghe I. Brătianu, <i>Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești</i> , Ed. Eminescu, Buc. 1980, pg. 258
Murind Stefan, voievodul Moldovei, zice Dlușoș, la români, mai marii cărora fugăriți fiind din Italia, se cred a fi fost din neamul volșcilor,	Stephano Moldaviae Voivodae, apud Valachos mortuo, quorum maiores et aboriginarii de Italiae Regno pulsi (genus et nation Volscorum esse fuisseque creduntur) veteribus Dominis et colonis Ruthensis, primum subdole, deinde abundante in dies multitudine, per violentiam expulses, illam occuparunt, in Ruthenorum que ritus et mores, quo facilius proveniret occupatio, a propriis degenerantes, transmigrarunt,

Valahii = Volci veniți din Italia, scrie Dlugossi (1415 - 1480), dar volcii = celți = galateeni. Deci, Valahii = Celți, deci Valahii = Galateeni și deci Galateenii = Valahi. Deci, din această echivalență aflăm de ce *Epistola Apostolului Pavel către galateeni* a fost intitulată în Biblia de la Olmutz *Epistola Apostolului Pavel către valahi* și, deci, aflăm de ce **galateeni** = **valahi**. Deci, am aflat că celții și valahii au fost foarte asemănători, atât de asemănători încât vecinii au considerat că erau din același neam.

Una din trăsăturile comune ale celților galateeni cu valahii a fost PĂSTORITUL; undeva mai încolo vă voi prezenta o altă trăsătură comună a valahilor, dar de această dată cu cumanii: creșterea cailor, călăritul și organizarea poștelor (olăcari/olăcărit), care le-a adus valahilor și cumanilor numele comun de *olăcari* sau *ulak* sau, în arabă, *alaulak* = „țara lui ulak”, prin care au asigurat celebrele poștalioane ale *Hanatului de Aur*.

³⁴ O să revin cu detalii asupra bătăliei de la Kalka.

Pavel, galateenii și circumcizia

Diaspora masivă a iudeilor a început după războiul cu romanii, deci, după anul 70 e.n. Este de așteptat ca după acest an să găsim o mulțime de comunități de iudei în lumea largă. De aceea este cam ciudat faptul că mulțimea comunităților iudaice, existente în lumea largă cu mult înaintea anului 70 e.n., nu a instigat interesul nimănui. Mai ales că aceste comunități erau destul de numeroase și de consolidate. Această stare de fapt răzbate din scrierile evangheliștilor; aflăm că, înaintea războiului cu romanii, au existat comunități iudaice la Corint, la Roma, poate că și în Spania, dar mai ales în provinciile romane ale Anatoliei. Flavius Josephus surprinde cu destul de multe sugestii atât preocuparea lui Irod de a susține în fața lui Agrippa, interesele comunităților iudaice din Anatolia și entuziasmul creat de vizita lui Irod în comunitățile iudaice din Anatolia. În Anatolia, Irod (40 î.e.n – 40 e.n) a mediat sau a oferit el însuși ajutoare comunităților iudaice. Sunt interesante expresiile folosite în fața lui Irod și a lui Agrippa de către iudeii din Anatolia: „regele nostru stă acum alături de tine” și „iudeii demonstau că sunt băștinași (în Anatolia, nota mea)”.

Este limpede că în lume existau comunități iudaice vechi, - încă înainte de marea diasporă din anii 70. Să fi fost formate aceste comunități, care s-au bucurat de sprijinul „regelui lor”, numai din iudei sau și din efraimiții „de dincolo de Eufrat”? Scrierea lui Pavel, - intitulată *Scrisoarea către galateeni* – ne oferă unele surprize.

Galateenii au fost celți; se pare că au fost cei mai războinici dintre celți. Legende povestesc despre descendența galateenilor din Galates, fiul lui Heracles. Pe vremea lui Herodot (485 - 425 î.e.n.) nu existau galateeni în Anatolia. Galateenii au invadat Europa și s-au instalat în Anatolia prin anul 279 î.e.n. Galateenii s-au așezat de o parte și cealaltă a fluviului Halys; deci s-au așezat și printre cappadocienii de la răsărit de Halys; H. Hubert a fost uimit de modul pașnic în care s-a realizat conviețuirea galateenilor cu populațiile printre care s-au așezat și de rapiditatea cu care galateenii și-au însușit religia vecinilor.

Pavel s-a născut în Tarșișul Ciliciei; foarte aproape de galateenii care practicau circumcizia. Pavel a crescut în Cilicia într-un mediu evreiesc. Pavel știa că galateenii practicau circumcizia. Pavel știa că galateenii credeau într-un Dumnezeu fără imagine, dar Pavel știa și că galateenii practicau și alte ritualuri: sacrificau tauri, oficiau pe zeița Cybela, credeau în metempsihoză și în nemurirea sufletului și așteptau un mântuitor care trebuia să se asemene cu efraimitul Iosua (Isus).

Prin Petru (Chifa), Pavel a reușit să fie inclus printre fondatorii creștinismului iudaic, adică ai Bisericii de la Ierusalim, reușind să facă parte din consiliul celor care au stabilit strategia de evanghelizare. Se pare că Pavel a fost autorul departajării comunităților care urmau să fie evanghelizați în două categorii:

- comunitățile celor care se tăiau împrejur,
- comunitățile celor care nu se tăiau împrejur.

Orice om ar fi trebuit să intre într-una din cele două categorii; așa pare a fi, dar nu a fost așa. Categoriile se constituie după ce apar motivațiile și scopurile; înseamnă că din examinarea categoriilor putem să aflăm atât scopurile cât și motivațiile. Modul în care au fost formate categoriile făcea ca ca galateenii și cappadocienii, care practicau circumcizia, să intre în prima

categorii; însă, așa cum vom vedea, componenții Bisericii de la Ierusalim au folosit alte înțelesuri ale cuvintelor cu care au formulat cele două categorii:

- comunitățile celor care tăiau împrejur pruncii nou-născuți erau, cu siguranță, sub Lege (Tora). Probabil că fondatorii Bisericii de la Ierusalim – mai puțin Pavel, Ioan și Barnaba, - nu au știut atunci când au consimțit la crearea celor două categorii, că existau și muritori care tăiau împrejur pruncii nou-născuți dar care nu erau sub Lege. Aceștia au fost, în cazul nostru, galateenii și cappadocii,

- comunitățile celor care nu tăiau împrejur pruncii nou-născuți nu ofereau surprize; aceștia nu puteau fi sub Lege; categoria aceasta a fost atribuită lui Pavel și Barnaba.

Este destul de evident că componenții Bisericii de la Ierusalim voiau să evanghelizeze numai pentru cei care păstrau legământul lui Avram cu Dumnezeu (circumcizia). Evanghelistul Ioan, spre deosebire de ceilalți evangheliști, nu confirmă că, la moartea lui Isus, s-ar fi sfâșiat catapeteasma care despărțea „sfânta” de „sfânta sfințelor” din Templu. Ori sfâșierea catapetesmei Templului semnifică, în interpretarea creștinilor, faptul că mântuirea este dobândită de orice muritor care crede în Cristos, indiferent de religie, confesiune sau origine. Ioan, în „Apocalipsa”, face o ierarhie a celor care vor fi mântuiți. Primii sunt în drept componenții celor douăsprezece seminții ale lui Israel. Ioan era și unul din stâlpii Bisericii din Ierusalim; ca și Ezechiel, Ioan numește cele douăsprezece seminții, prin înlocuirea numelor lui Efraim și Manase cu Iosif și Levi.

Pavel ne spune că era tăiat împrejur; Pavel, care era vecin cu cappadocienii, știa că galateenii și cappadocienii se tăiau împrejur. Probabil că Pavel, ca inspirator și creator al celor două categorii, a anticipat eronat: s-a gândit că, modul defectuos în care au fost formate cele două categorii, - îi va rezerva numai lui și lui Barnaba dreptul să evanghelizeze printre galateeni. Probabil că Pavel a anticipat că toți evangheliștii, distribuiți pentru a evangheliza celor care se tăiau împrejur, vor înțelege că pot să evanghelizeze numai printre cei care erau sub Lege. Astfel rămânea ca Pavel și Barnaba să evanghelizeze celor care nu se aflau sub Lege; cum ar fi fost galateenii și cappadocienii. Pavel a crezut că ceilalți membri ai Bisericii de la Ierusalim nu știau că există, printre cei care nu erau sub Lege, și oameni care își tăiau împrejur pruncii nou-născuți. S-a înșelat. Pavel a știut că galateenii se tăiau împrejur, dar poate că nu a știut că erau efraimiți. Adică Pavel nu știa că galateenii erau neam cu iudeii. Probabil că, înștiințat de Ioan, Petru a înțeles cuvânt cu cuvânt și a evanghelizat și în teritoriul galateenilor; ceea ce înseamnă că Petru a aflat ori că galateenii erau efraimiți și că practicau circumcizia, ori că a aflat numai că galateenii erau efraimiți. Faptul este confirmat de scrierea lui Petru din „*Întâia epistolă sobornicească a Sf. Apostol Petru*”:

Petru, apostol al lui Isus Hristos, către cei care trăiesc împrăștiați printre străini, în Pont, în Galatia, în Cappadocia, în Asia și în Bitinia.

Probabil că Petru a fost însărcinat cu evanghelizarea în comunitățile evreiești care nu se aflau în Iudeea. Observăm că Petru îi pomenește mai sus pe toți cei susceptibili nu numai de a fi constituiți în comunități iudaice ci, din cele ce știm, și pe cei care puteau să fie evrei efraimiți. Petru nu s-a adresat iudeilor galateeni și cappadoci, care trăiau printre străini, ci galateenilor și cappadocilor care trăiau departe de Israel, printre străini. Altfel, galateenii și cappadocii nu puteau fi străini în țara lor. Pavel nu ar fi avut nici un motiv să se supere pe Petru dacă Petru s-ar fi adresat numai iudeilor din Anatolia.

Cu siguranță că evanghelistul Ioan știa de existența efraimiților dincolo de Eufrat sau în Anatolia; probabil că Ioan a înțeles ce interpretare voia să dea Pavel celor două categorii; l-a lăsat pe Pavel să își facă socotelile pentru că știa că oricum nu va avea câștig de cauză.

Probabil că Pavel știa că galateenii se tăiau împrejur, dar nu știa că galateenii erau efraimiți, și, deci, neamuri de sânge cu iudeii. Petru a evanghelizat pe teritoriul galateenilor; teritoriu care ar fi trebuit, conform opiniilor lui Pavel, să aparțină numai lui Pavel și Barnaba. Cel mai probabil este că Petru a ajuns la galateeni sau a scris galateenilor după prima vizită a lui Pavel. A început scandalul; acest scandal s-a extins de la disputa dintre Pavel și Petru la disputa dintre Pavel și Biserica din Ierusalim. Acest scandal răzbate din mai multe scrisori ale lui Pavel. Trebuie să recunoaștem că, spre deosebire de exegezele apărute ulterior evangheliștilor, evangheliștii nu au făcut eforturi să ascundă disputele din interior.

Dacă ar fi să analizăm faptul că Pavel a evanghelizat printre galateeni numai din perspectiva modului în care au fost formulate cele două categorii, - am putea spune că Petru nu a greșit cu nimic față de Pavel. Chiar dacă Pavel a evanghelizat printre galateeni numai pentru că aceștia se tăiau împrejur, - nu a greșit. Dacă mai adăugăm și faptul că galateenii erau, prin Avram și Israel, și neamuri de sânge cu iudeii, - putem spune că Petru, evanghelizând la neamuri, nu a greșit deloc; Petru a evanghelizat la „neamuri”. În cazul anatolienilor, - Petru nu s-a restrâns, așa cum a anticipat Pavel, numai la comunitățile iudaice.

Dacă nu am ști că mulți anatolieni au fost evrei, am putea spune că mulți anatolieni erau mai „neamuri” cu iudeii decât cu ceilalți anatolieni. Faptul că la cei din Adiabene, convertiți la iudaism cum ne spune Flavius Iosephus, nu a ajuns nici un evanghelist nu a surprins pe nimeni. Mulți din aceștia erau mult mai aproape decât locurile prin care a ajuns ulterior Pavel. Să fi înțeles Pavel, ceva mai târziu, - că „neamurile” erau de fapt efraimiți? La un moment dat el a încercat să comenteze că legământul lui Avraam a fost inadecvat. Pavel l-a reactualizat pe Melchisedec. Melchisedec a fost, ca și Avraam, monoteist; dar probabil că Pavel voia să arate, prin aceasta, că atunci poporul israelit încă nu exista și, deoarece au fost doi monoteiști, Avraam și Melchisedec, - israeliții nu ar fi întemeiați să se revendice ca singuri moștenitori legali ai lui Dumnezeu. Probabil că după ce a pierdut pe terenul logicii, - Pavel l-a reactualizat pe Melchisedec cu intenția de a lărgi sfera evanghelizării.

Un lucru este cert: Ioan și Petru știau că galateenii erau efraimiți, iar Pavel a știut că galateenii se tăiau împrejur. Capitolul 5 al scrisorii lui Pavel către galateeni ne arată destul de clar acest lucru. Gândirea lui Pavel este tipic grecească; Pavel opera cu instrumentul logicii și cu încadrările în categoriile aristotelice. Pavel nu știa că aceste instrumente sunt necesare dar nu și suficiente pentru realizarea unui raționament a cărui formulare să fie în conformitate cu realitatea; se știe cât de aroganți și de cât de suficienți sunt cei instruiți în școli care promovează aceste instrumente ca și valori imbatabile. Anticii, esenienii, Darwin, Freud, H. Hubert, Mommsen – sunt numai câteva exemple. Ca și ei, Pavel a creat noțiuni și a operat cu noțiuni. Noțiunile l-au făcut să se îndepărteze de realitate și să o populeze cu năluci sau cu personaje fictive. Cum fac azi neomarxiștii.

Fiindcă am dovedit că *Scrisoarea lui Pavel către galateeni* a primit o aură mistică mai mare chiar decât ar fi intenționat raționalul Pavel ne face să ne întrebăm dacă nu cumva și celelalte scrisori ale lui Pavel ar putea dezvălui că Pavel a fost un spirit mai mult interesat decât credincios?

Conținutul din paragrafele 1 - 4, de la cap. 5 din scrisoarea lui Pavel către galateeni, - este foarte logic. Conținutul se poate rezuma astfel: cine practică circumcizia trebuie să obțină mântuirea prin supunerea față de Lege; - dar acea mântuire le este dată numai iudeilor și nu și altor neamuri. Deci, reluând ritualul circumciziei ne duce la mântuire. Acest aliniament logic și apelul lui Pavel la Melchisedec, - mă determină să cred că Pavel, deși știa că galateenii practicau circumcizia, totuși, nu știa și că erau efraimiți. Probabil că nici galateenii nu mai știau. Dar Ioan știa; și poate că știa și Petru. Pavel era evreu, probabil efraimit, și era, după câte ne

spune era și circumcis. Pavel știa că galateenii practicau circumcizia și, poate că numai după ce s-a inițiat a aflat că galateenii erau efraimiți:

Galat 4.12. Fiți, vă rog, fraților, precum sunt eu, că și eu am fost precum sunteți voi.

Sau, după o altă traducere:

Galat 4.12: Fraților, vă rog să fiți ca mine, căci și eu sunt ca voi.

Existența mai multor variante nu ne dă posibilitatea să știm dacă Pavel știa sau nu că galateenii erau efraimiți, iar până când nu suntem în posesia traducerii conforme cu originalul nu vom putea ști nici dacă galateenii știau că sunt efraimiți. Aceste dificultăți ne pun în situația de a emite chiar mai multe ipoteze decât numărul traducerilor existente. Cum pe noi ne interesează concluziile ce se pot trage din aceste analize, - dificultatea se mărește pentru că este posibil ca unele concluzii, la care am putea ajunge în cazul unor variante, să irite unele spirite. Totuși, din paragrafele de mai sus, ne putem face o idee asupra logicii folosite de Pavel în demersul lui către galateeni: *Voi galateenii, sunteți ca mine, circumciși; voi sunteți evrei, ca mine, dar nu credeți în mântuirea prin Lege (Tora), - deși sunteți ca mine atât prin sânge cât și prin credință.* Dacă galateenii așteptau pe Mesia (Ioșua sau Isus) și credeau în Lege (Tora), ar trebui ca prima din cele două traduceri de mai sus să fie cea corectă. Căci și Pavel a crezut cum poate că și galateenii încă credeau în mântuirea prin Lege (Tora). În legătură cu această a doua variantă nu trebuie să uităm acel ciudat paragraf din I Macabei (3.49):

Și (iudeii, n.a.) au deschis cărțile legii, în care neamurile căutau să găsească potriviri cu idolii lor.

În acele neamuri care căutau în cărțile Legii asemănări cu credințele lor, - i-am descifrat pe mercenarii celți, galateeni și efraimiți, angajați în 168 î.e.n. de seleucizi să cucerească Ierusalimul și să îi vândă pe iudei ca sclavi. Aceasta este uluitor, căci confirmă că dacă iudeii credeau în Tora (Lege) și o practicau după Talmud, celții-israeliți o practicau după Cabală.

Știind cât de oscilant a fost Petru, este posibil ca, în ciuda atâtor certuri, Petru și Pavel să se fi împăcat. Faptul că amândoi au trăit la Roma cam în aceeași perioadă ne confirmă că s-au împăcat. Știm destul de sigur că Petru a murit bătrân, la Roma, răstignit cu capul în jos; informația că Pavel a murit prin tăierea capului nu este la fel de sigură. Petru și Pavel au murit într-un anume fel; dar, după unele surse, au murit în aceeași zi (29.06.67 e.n.). Doi bătrânei la Roma.

Ioan, care a știut mai multe, și care a fost un mare inițiat, a scris ceea ce i-a profetizat Isus lui Petru:

Ioan 21.18 - 19: Adevărat, adevărat zic ție: Când erai mai tânăr te încingeai singur și umbrai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale și altul te va încinge și te va duce unde nu voiești.

Iar aceasta a zis-o, însemnând cu ce fel de moarte va preaslăvi pe Dumnezeu.

În plus, să fie numai o coincidență între faptul că Petru și Pavel au evanghelizat în Anatolia chiar în perioada izbucnirii războiului roman împotriva iudeilor? Tot o coincidență să fie și faptul că în momentul plecării lor la Roma, începerea războiului era anticipabilă?! Se pare că unii evangheliști au fost esenieni, ca și Flavius Josephus; dar se știe că mulți esenieni au fost prieteni ai romanilor. Despre Flavius Josephus se știe că a fost un esenian trădător. Să mai fi fost și alți esenieni la fel? Se pare că trădările nu au fost niciodată suficiente pentru a împiedica participarea unor efraimiți, alături de iudei, frații lor, - în momentele de grea cumpănă: parții au fost pentru o perioadă de timp aliații iudeilor; parții au fost cei care au oprit extinderea „paradigmei” romane - pe care o numim „ordine și disciplină fără spor și fără bunăstare” - dincolo de Eufrat:

Limba oficială a regatului (part, n.a.) a fost greaca ... Parții au purtat războaie îndelungate cu romanii, stăvilind timp de câteva secole înaintarea la răsărit de Eufrat ... Ofensiva romană se încheie printr-un eșec. Parții încheie un tratat de pace cu Roma. Conform tratatului, Eufratul este recunoscut ca graniță între cele două state ... Roma recunoaște rangul egal al părților în relațiile internaționale.

Parția și Adiabene sunt ținuturi ale Mediei, situate, ca și cele zece triburi ale lui Israel, dincolo de Eufrat. Flavius Josephus ne spune că unul dintre cei care au incendiat mașinile romane din preajma Ierusalimului, a fost Nabateus din Adiabene. Se pare că sprijinul fraților de dincolo de Eufrat – scontat de iudei – a venit când a fost necesar. Știm că înaintea celui de-al II-lea război împotriva romanilor, marele înțelept și iluminist Akiva a fost cel puțin la „neamurile” din Georgia și din Cappadocia. Oare legenda care ne spune despre experimentul mistic numit „vizita lui Akiva în Pardes”, - nu conține, de fapt o informație intenționat distorsionată despre vizita lui Akiva în ținutul pământean, pe care noi îl putem numi Eden în loc de Pardes? Ținut pe care l-am identificat pe traseul pe care Eufratul îl face de la izvoare – până la marea cotitură spre Mesopotamia? Experimentul lui Akiva poate fi interpretat și astfel: pregătirea „neamurilor” din Adiabene, din Parția, din Armenia, din Cappadocia și din Colchidia pentru un război de eliberare. Akiva avea o motivație pentru că avea un precedent. Dacă nu ar fi existat atâtea trădări, - războiul ar fi avut șanse imense. Dar și în cel de-al doilea război – ca și în cazul primului război și ca și în cazul lui Vercingetorix, - schismele religioase și pasiunile mistice au constituit solul fertil în care romanii au semănat vrajba interioară pentru a împărăți.

Flavius Josephus aka Apostolul Pavel

Există prea multe asemănări între conținutul și stilul scrierilor istoricului evreu Flavius Josephus și conținutul Noului Testament pentru a nu ne gândi că Pavel a fost și a rămas un personaj creat atât de imaginația foarte fertilă a lui Flavius Josephus cât și de nestăvilitul lui apetit de a crea diversiuni:

- Există foarte puține informații care să confirme faptul că apostolul Pavel ar fi existat, dar știm sigur că Flavius Josephus a existat.

- Dacă Flavius Josephus l-a creat pe Pavel atunci este de așteptat ca Pavel să se asemene cu Flavius Josephus. Lista acestor asemănări este de-a dreptul impresionantă:

- Ambii au fost obsedați de genealogia lor: se consideră urmașii marilor preoți ai Templului, ambii se prevalează de această descendență pentru a-și sublinia obiectivitatea atunci când ridică doctrina credințelor lor deasupra dreptului de a invoca descendența și tradiția. Acesta este și un pretext pentru ca să justifice trădarea propriului neam în condițiile de maximă dificultate,

- Ambii au avut cetățenia romană: dobândită în mod rușinos de către Flavius Josephus și probabil că de aceea, dobândită mai mult decât misterios de către Pavel,

- Ambii au cunoscut destul de bine, dar nu perfect, latina și greaca și ambii au cunoscut destul de bine ținuturile cuprinse în periplurile lui Pavel,

- Ambii erau pe cale să se înece în drumul lor spre Roma, ambii au ajuns la Roma și ambii au murit la Roma,

- Ambii au avut legături cu esenienii și, se pare că, ambii s-au desprins și de această credință în care s-au inițiat. Este acceptat că secta esenienilor avea comunitatea la Qumran situat pe țărmul Mării Moarte, cu o mică deviație a drumului dinspre Ierusalim spre Damasc. La Damasc (la Qumran?) s-a produs iluminarea lui Pavel,

- Ambii au avut cunoștințe despre ținuturile Spaniei; Flavius Josephus a intrat într-o dispută cu cronicarii greci și romani care nu cunoșteau aceste ținuturi iar Pavel a fost obsedat să ajungă în Spania pe care Flavius Josephus pretinde și dovedește că o cunoaște mai bine decât grecii (vezi Contra lui Apuleius),

- Ambii lasă să se înțeleagă că l-au cunoscut pe Isus. Ambii scriu despre Isus și despre Ion Botezătorul. Pasajul lui Josephus referitor la Isus a fost scris de el și nu este, așa cum se crede, o interpolare târzie în text. Stilul din acest pasaj este izbitor de asemănător cu cel al lui Pavel.

- Ambii au creat tensiuni artificiale sau au încercat să le stingă nu tocmai coșer; ambii au solicitat ajutorul romanilor atunci când nu le-a ținut și ambii au beneficiat de ajutorul prompt al romanilor. Flavius Josephus este dezavuat ca fiind un spion dovedit al romanilor; din cauza faptului că Pavel nu este văzut la fel de rău ca și Flavius Josephus facem prea ușor din romani niște dușmani veritabili ai creștinilor de pe vremea lui Isus. Poate că nu au fost ... cel puțin în perioada lui Isus și a esenienilor, romanii nu au fost dușmanii creștinilor.

- Isus, în grecește, sau loșua, în aramaică, - este identificabil cu acel loșua care a condus cele douăsprezece triburi din Egipt în Canaan. loșua a constituit pentru rămășițele a zece, din cele douăsprezece triburi, acel "mesia". Personificarea lui loșua, fiul lui Nevi, cu Isus - din pasajul lui Flavius Josephus - nu a fost altceva decât una din etapele la care ajunsese laboratorul din pustia de la Qumran în colaborare cu romanii; aici, "în pustie", se pregătea calea pentru revenirea lui Mesia. Așadar nu trebuie să ne mire faptul că în scrierile esenienilor apare loșua alias Isus înainte de Isus și de creștinism:

- Expresia nou-testamentară *În pustiu se pregătește calea Domnului*, înseamnă că în pustia de la Qumran se afla un laborator de pregătire pentru a ajunge la adevărata credință,

- Dușmanii qumranienilor traduceau expresia "în pustiu se pregătește" prin aceea că *degeaba încearcă cei din pustiu să ajungă la adevărata înțelepciune*.

Dacă Pavel este Flavius Josephus atunci prin Pavel putem afla diversiunile lui Flavius Josephus. Amândoi au participat la diversiunea romanilor de a revigora în Iudeea nazireatul, pentru a crea o credință neparticipativă, opozabilă fundamentalismului tot mai naționalist al mosaismului. Pentru aceasta amândoi au creat surse pentru identificarea lui Isus. Dacă cei doi au fost, de fapt, unul și același atunci diversiunea lui Flavius Josephus a dus la crearea de surse aparent independente una de alta pentru identificarea lui Isus într-un Nazireu (Nazaret) și, deci, la crearea credinței nazireat-creștine.

- Există suficiente indicii că secta qumranienilor este identificabilă cu secta irodienilor din N.T. și cu cea a esenienilor și este destul de evident că esenienii au profitat, cel puțin în perioada anilor 10 - 40 e.n., de sprijinul romanilor. Esenienii ca și Isus au promovat ideea unei credințe transcendente, care era, prin lipsa ei de pericolozitate, pe gustul lui Irod și, deci, pe gustul romanilor. Isus a fost mult mai pornit împotriva leviților și a saducheilor - fundamentalisti - decât împotriva irodienilor (esenieni-qumranieni) - toleranți prin transcendentalitatea credințelor pe care le promovau. Mânia și distrugerile lui Isus din Templu, aflat sub supravegherea romanilor, constituie un pasaj biblic destul de greu de explicat fără intermediul metaforelor specifice discursurilor orgiastico-schizofrenice. Dacă, totuși, ne întrebăm și de ce i-au permis romanii lui Isus să facă ceea ce a făcut în templu? - vom constata că sprijinul romanilor ne scutește de metaforic discurs orgiastico-schizofrenic. De aceea trebuie să fim foarte rezervați atunci când Flavius Josephus ne spune că esenienii au fost prizonieri de romani; sau trebuie să găsim o explicație a acestei prigoane.

- Personaje al căror comportament exterior se aseamănă cu cel al esenienilor, au năpădit Roma în perioada lui Nero; printre ei s-au aflat Petru, Pavel și Flavius Josephus. Poate că acești esenieni din Roma au fost ceea ce romanii spun că au fost egiptenii care se închinau zeiței Isis și poate că acei egipteni din Roma erau esenieni și poate că nu închinau zeiței Isis ... cât lui Isus.

- Ambii îi învinovătesc pe evrei pentru opoziția lor în fața romanilor, ambii își arată simpatia față de romani. Flavius Josephus participă pentru supunerea iudeilor ca și diversionist în trupele iudeilor iar apoi ca și combatant în armata romană. Dușmănia "iudeilor" față de Pavel ne face să credem că cetățeanul roman Pavel ascundea ceva.

- Parții au fost ținute prin negocierile abile ale lui Irod dincolo de Eufrat. Legăturile părților cu Templul au fost mai mult decât intense; regatul part din Adiabene, situat în estul Tigrlui, se convertise la iudaism. Credincioșii mosaici ai misteriosului Regat Adiabene, de pe Tigru, au participat la apărarea Templului. Dacă nu se acceptă că componenții Regatului Adiabene au fost parți, este clar, în schimb, că aceștia au fost foarte apropiați părților. Simpatia părților față de cei din Iudeea devenise stingheritor de

periculoasă pentru romani; apropierea părților de credințele religioase ale leviților a fost tot mai intensă. Promovarea credinței esenienilor în Iudeea ca și un tampon, sau ca și o "adevărată credință evreiască" - menită a ține departe părții - trebuie să fi obsedat Imperiul Roman ... mai ales după masacrul oștirii lui Crasus.

- Dacă la Qumran, "în pustie", se pregătea doctrina "pregătirii căii mântuitorului (Mesia)", trebuie să recunoaștem că "în pustie" se afla un adevărat laborator de simulări. Avem de-a face cu un dublu înțeles: "în pustie se pregătește calea Domnului" poate însemna și că degeaba încearcă cei din pustie să pregătească ... Că este așa o dovedește și faptul că mulți evrei aveau îndoeli serioase asupra sănătății mentale a celor care proceau venirea lui Mesia și adeseori îi persiflau. Se pare că Isus și Ioan Botezătorul au fost vectorii celor două teorii și, au fost opozabili. Pavel este împotriva doctrinei promovate de Ioan Botezătorul dar este pentru doctrina lui Isus. Cum ar fi fost Isus, care s-a promovat pe sine ca Mesia, de aceeași părere cu Ioan Botezătorul, care anunța venirea unui Mesia imaterial, adică a vremurilor mesianice! Cum nu ar fi procedat Pavel astfel dacă, sprijinit fiind de romani, trebuia să în introducă în scenă un Mesia palpabil și nu mesianismul? Flavius Iosephus îi menționează pe ambii. Numai Pavel și Flavius Iosephus i-au menționat fără să se contrazică și cam în aceeași perioadă. De ce?

- Scrierile nou-testamentare nu pot fi datate înainte de anii 80 e.n. Cine au fost adevărații autori ai acelor scrieri? Se știe că Flavius Iosephus și-a finalizat opera după anii 80. Și se mai știe că Flavius Iosephus a scris la finele operei sale că intenționa să finalizeze 5 - 7 scrieri referitoare la "adevărată credință" a evreilor; pentru că, în opinia lui, adevărata credință ar fi fost răstălmăcită și pierdută. Scrierile promise de către Flavius Iosephus, în condiția în care el beneficia de tot ceea ce era necesar pentru a le finaliza și a le răspândi, nu pot fi găsite și identificate decât în scrierile nou-testamentare ale lui Pavel ... sunt tot cam atâtea. Scopul acestor scrieri și răspândirea lor ar urmări cu fidelitate finalizarea planurilor romanilor și ar explica - în condiția în care părții au înțeles mistificarea - îndepărtarea părților de iudei și apariția gnosticismului și apoi, din acesta, a arianismului,

- Existența comunității creștine la Roma de pe timpul lui Nero confirmă - conform celor scrise de către Tacitus - faptul că laboratorul de la Qumran a fost atât de sprijinit de romani încât romanii l-au dus la Roma mai mult decât la Ierusalim, pentru a-l răspândi printre părți. Principiile promovate de cei care credeau în mântuitorul Iosua se aseamănă cu principiile credinței egiptene în Isis. Isis poate fi totuna cu Isus. Nu putem ști dacă Templul lui Isis de la Roma, unde se practica și prostituția sacră, nu a fost chiar templul acelor primi creștini; dar nimic nu se opune inserării acestei ipoteze în ipotezele de mai sus,

- Dacă părții nu ar fi avut și unele principii de credință identificabile în credința qumranienilor de dinainte de Isus - nu ne-am putea aștepta să fie adevărat tot ceea ce am presupus sau am dedus și nu ne-am putea aștepta ca, în perioada apropierei părților de iudei, părții să se fi prins că a avut loc o mistificare a acestor principii. Dar, venirea magilor iranieni în Ierusalim, la nașterea lui Isus, confirmă că părții au avut principii de credință identificabile în credințele esenienilor de dinaintea lui Isus și a lui Iosephus Flavius. Oare nu tocmai de aceea Flavius Iosephus și Pavel sunt identificabili cu "învățătorul mincinos" din scrierile qumraniene și oare nu tocmai de aceea avem indicii referitoare la plecarea amândurora de la esenieni în condiții nu tocmai coșere?

Nu înseamnă că, dacă cele scrise mai sus sunt adevărate, esenienii nu au fost niște oameni care credeau sincer și cu toată puterea ființei lor în doctrinele lor. Marea masă a esenienilor a crezut în așa ceva. Dar inițiații, sau cei aflați pe fușteiul superior al scării au fost cei care i-au manevrat. În paralel cu aflarea scopului și a modului în care s-au produs aceste manevre vom putea afla încă o civilizație care s-a pierdut în mistificări pitagoreice. Cum aflarea tehnologiilor civilizației velșilor este unul dintre scopurile mele, pot spune că mistica și mistificările prin care au trecut velșii constituie doar niște obiective de a căror cunoaștere mai profundă m-am deservit numai pentru a ajunge la scopuri. De aceea mă interesează mătrăguna și argintul viu. Cert este că pregătirile romanilor pentru un război puteau dura chiar și mai mult de zece ani. În perioada pregătirilor, romanii puneau la cale diversiuni. Transformarea credințelor fundamentaliste din teritoriile țintite, în credințe pacifiste sau chiar indiferente la viața cotidiană, le lua timp. În acest timp trebuiau identificate sectele care aveau astfel de predispoziții. Romanii au excelat în crearea de infrastructuri prin relații cu sectanții. Sprijinirea clandestină a unor astfel de secte, dublată de promisiunea că vor fi puși în drepturi depline, încuraja sectanții și, mai mult, le încuraja proscrisurile: ei știau viitorul pentru că ei împreună cu puterea romanilor de a finaliza un proiect îl concepuseră. Aceste secte au fost, în secretul total, o anticipare controlabilă. Istoria este plină de astfel de diversiuni. Problema este că odată realizat planul, sectanții erau persecutați și deveneau un simplu mijloc pentru realizarea scopului. Acestea au fost contra-revoluțiile. Așa ne putem explica persecutarea esenienilor. Urma o repunere în drepturi, o *restitutio in integrum*.

Dacă ne întoarcem de la războiul lui Traian împotriva parților cu o perioadă egală cu perioada de pregătire a războiului, ajungem la anii cuceririi depline a Daciei de către Traian. Iar dacă de la anii primelor incursiuni armate ale romanilor pe teritoriul Daciei ne întoarcem în timp tot cu o perioadă egală cu perioada pregătirii unui război, ajungem la perioada distrugerii Templului de la Ierusalim. Deci, pentru a-i subjuga pe parți, romanii au supus regatul Iuda și apoi regatul lui Decebal. Acuma putem să înțelegem mult mai bine de ce sectele de genul esenienilor din Dacia s-au manifestat de așa manieră încât despre ele știa și Flavius Iosephus. Acuma înțelegem mai bine de ce răzmerița "iudeilor", aflați în toate orașele lumii, s-a declanșat atunci când Traian a fost la un pas de a supune Parția.

Sectele au constituit vârful de lance al penetrației romane în Dacia. Columna lui Traian și mai ales Mausoleul de la Adamclisi, Tulcea, arată că Decebal a fost sprijinit de cavaleria parților îmbrăcați în zale.

Celții, valahii și cumanii au avut același nume, fiind același neam

Există câteva cuvinte care arată că celții, valahii și cumanii au avut același nume, că au vorbit o limbă foarte asemănătoare cu limba latină, cu care s-au înrudit mai de departe, totuși. Aceste cuvinte sunt rădăcinile comune ale limbii celților, valahilor și cumanilor.

Limba celtică a sunat cândva ca latina, așa cum sună și limba valahilor și așa cum a sunat cândva și limba cumanilor.

Mă folosesc de aceste alegații pentru a demonstra că valahii au fost mai înrudiți cu cumanii și cu celții decât cu romanii (latinii).

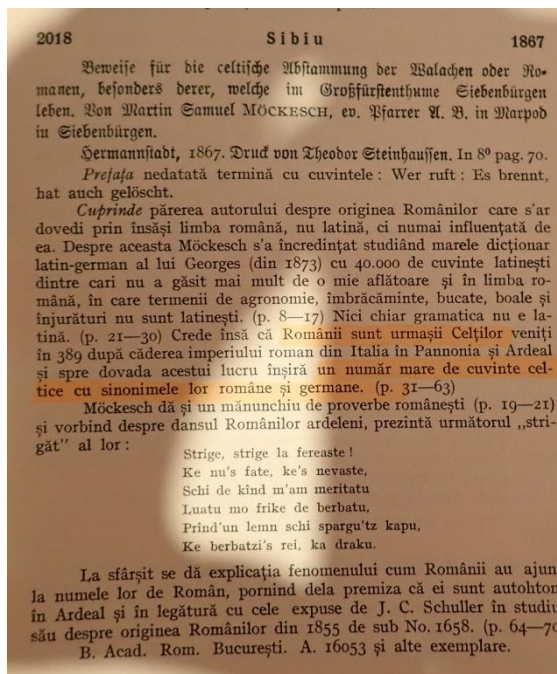
1. Prima rădăcină comună sau primul cuvânt: Walhaz: adică cei care vorbeau cu rezonanțe latine, adică Volce, Welsh!

Mulți istorici spun că cuvântul Germanic wahl desemnează oamenii de limbă celtică și prin extensie de limbă romanică, făcând o echivalare total GREȘITĂ: Walhaz = Wahl = Celt. Fals!

De reținut că Walhaz înseamnă celt, velș, roman, vorbitor de limbă romană, fiind folosit de vechii germanici pentru a desemna vorbitorii unei limbi latine sau celtice și că este total diferit de wahl, care înseamnă = alegere, ales, opțiune, șansă, vot, posibilitate.

Walhaz a fost numele pe care germanii l-au dat celților Volci, pentru că erau vorbitori de latină. Am văzut că o parte a celților Volci a plecat cândva din Galateea Asiei Mici (cca. sec V î.c.), apoi s-au întors tot în Galateea (sec III î.c.), semănându-și traseul cu „galați și cu galațuri” ... Dacii s-au întins în vest până la pădurile de STEJAR, adică până la pădurile Quercinice sau Quercinee (de stejar), adică până exact la Volci, la „vorbitorii de latină”, la cei care l-au avut ca rege pe Quercin-Geto-Rex sau celebrul Vercingetorix! Sper că cu aceste precizări Strabon va putea fi înțeles de acum și mai bine.

Este important să știm cum au fost priviți românii în raport cu celții; pentru asta redau încă o dată pagina din Andrei Veres³⁵, în care istoricul Martin Samuel Möckesch scrie că „românii sunt urmașii celților”; desigur că este o greșeală, care nu conține nimic supărător sau rău intenționat. Asta a fost o percepție, care a apropiat românii de celți până la suprapunere.

³⁵ Andrei Veres, *Bibliografia româno - ungară*, Cartea Românească, 1935, din *Ungurii în literatura română și Români în literatura ungară*, din perioada 1839 - 1878, la nr. crt. 2018.

Deci, acei valahi de lângă Olomouc / Olmütz și din Mezericiul Valah au fost și sunt - ca gorali și ca alți valahi din Carpați - urmașii galateenilor, adică urmașii celților, nu ai valahilor, nu ai transilvănenilor, nu ai maramureșenilor!

2. A doua rădăcină comună sau al doilea cuvânt: Volcae

Cu sinceritatea lui vulnerabilizantă și ușor ipocrită, menită a ne avertiza înainte de toate că are o educație de aristocrat fin, istoricul Ghe. I. Brătianu redă criticile de circumstanță din prezentarea făcută de Ferdinand Lot la cartea „O enigmă și un miracol istoric: poporul roman”:

În legătură cu valahii și Valahia, semnalăm că autorul (p. 217) greșește acordând acestui termen o origine bizantină, cu sensul de „păstor”. Cuvântul este Germanic (vlah = Welche), și desemnează mai întâi populațiile celtice aflate în contact cu germanicii înaintea erei creștine, în special pe acei Volcae, un mare trib galic vecin cu germanicii³⁶.

Și, în continuare, urmează informația – furnizată de Ferdinand Lot - pe care ar trebui să o știe tot celțul și tot românul:

Pentru germanici, celții (și apoi romanii) erau niște Volcae-Valah (...) Care dintre germanici au numit valahi populațiile vorbitoare de latină cu care au intrat în contact? Goții, evident (...) ³⁷.

Dar informația din critica lui Lot este cât de cât completă numai după o revenire a lui Brătianu, situată la câteva pagini (ceea ce ar putea duce la pierderea înțelesului complet):

DI. Lot îmi semnalează greșeala pe care am comis-o acordând termenului de „valah” o origine bizantină, când el este de origine germanică, căci reprezintă doar echivalentul lui „**Welche**”, **epitet cu care germanicii îi desemnau în Occident pe latini sau pe celți** (sublin. mea).

Acum avem un înțeles, că până acum lucrurile nu se legau; forțând un pic coerența internă a frazei, ce dă informația de mai sus, pentru a avea un înțeles categoric, am putea spune că și de aici – ca și din cuvântul „walhaz” - înțelegem că celții, volcii și romanii au vorbit cândva o limbă cu rezonanțe comune; cum limba romanilor nu s-a schimbat, înseamnă că limba cu rezonanțe comune a fost limba latină.

După modul bâlbâit cu care Ghe. I. Brătianu a preluat informația și după faptul că a revenit cu corecturi când putea fi mai precis de la început, înțelegem că Brătianu nu a înțeles mare lucru din această informație. S-a pierdut în detalii și în sârguincioșenia specifică nouă, românilor: care-i originea cuvântului valah! Are importanță și originea cuvântului – greacă, germană sau latină - dar dacă „Welche”, adică înțelesul aceluia cuvânt, oferă informații mai bogate decât originea cuvântului valah, nu avem voie să continuăm să ne comportăm interesați exclusiv de originea cuvântului.

Înainte de a afla că la începuturile lor, germanii, numeau latinii și celții la fel, Brătianu știa că cuvântul „valah” este de origine greacă, iar după ce află că germanii numeau latinii și celții la fel, Brătianu rămâne cu informația că numele valahilor se trage din germană! Asta era important să rețină el!?; că asta și atât a reținut. Dacă Brătianu ar fi înțeles, cât este de important că germanii numeau latinii și celții la fel, ar fi trebuit să exclame, așa cum am făcut eu

³⁶ Ghe. I. Brătianu, *O enigmă și un miracol istoric, poporul român*, Ed. Corint, Buc., 2000, pg. 157 - 160.

³⁷ Ghe. I. Brătianu, *O enigmă și un miracol ...*, pg. 160.

la aflarea știrii că germanicii îi desemnau pe celți și pe latini cu numele de Welche: **valahii și celții au vorbit o limbă cu rezonanțe latine!** Că despre asta este vorba aici, în **Lot contra Brătianu!**

Deși toate numele referitoare la celți duc la latinitatea celților, totuși, asta nu intră în capul niciunui istoric; Lot ar fi trebuit să stea de vorbă cu Brătianu cel puțin un an ca să poată să-i scoată din cap originea latinătății valahilor și numai apoi ar fi putut să-i spună, cătinel-cătinel, că noi, valahii, suntem mult mai înrudiți cu celții decât cu latinii.

Trebuie să reținem că asemănarea valahilor cu volcii a fost constatată și enunțată de germanici. Care germanici, când și unde? După mai multe analize și frământări – care au durat tot timpul cât am scris această carte – am ajuns să fiu convins că locul de contact, care a dus la atribuirea numelui de valah strămoșilor noștri, a fost Grecia de est - sud-est. Normanzii barcagii, navigatori, ajunși la Constantinopol au fost cei care ne-au atribuit acest nume. Istoricul Ilie Gherghel are dreptate; de aici, din Grecia, numele a fost răspândit tot de germanici: de normanzi până la Marea Baltică, iar de aici spre vest și sud - vest de germani. Normanzii au găsit că valahii din Constantinopol erau extrem de asemănători cu celții din Danemarca. Adesea normanzii ajungeau la Constantinopol pe jos, pe traseul dobrogean, de la Gurile Dunării la Adrianopol, Byzia - Constantinopol. Asta a declanșat „valahiada”; asta înseamnă că între Adrianopol și Constantinopol au fost extrem de mulți valahi. Au existat. A existat o Valahie.

3. A treia rădăcină este cuvântul Valwe

Imaginea de mai jos este de pe celebrul vas celtic (cimerian?), numit Vasul Gundestrup; avem aici un celt într-o poziție eminamente orientală. Asta am și vrut să arăt, să sugerez și să indic: poziția orientală.

Cuvântul **Valwe** a fost folosit pentru denumirea cumanilor. Este evident că Valwe este foarte apropiat de numele Valonilor ca să nu existe o explicație; istoricul Ilie Gherghel (1860 - 1931) a fost cel care a semnalat-o și a explicat-o:

Din cercetările din urmă, privitoare la nomenclatura Comanilor, putem vedea, cum denumirea lor germană (Valwen) (= lat. „Valvi”), s-a ciocnit în concepția unor comentatori cu forma germană a străvechii denumiri europene pentru popoarele de viță râmleană, anume Walhi (=lat. Walli)³⁸.

Acest paragraf cu care Ilie Gherghel debutează în cartea sa despre numele valahilor mi se pare o constatare inedită, primordială, referitoare la o anume latinitate a cumanilor, o constatare spre care istoriografia încă nu se poate mobiliza înspre conștientizarea completă. Nici năuceala nu a cuprins constatarea: Cumanii = Walwen = Latini (Râmleni), de limbă și de sânge. O astfel de constatare făcută de normanzii și de goții secolelor - XI-XII, în condiții de contact nemijlocit - nu mai are nevoie de validarea noastră, fiind confirmată de acei normanzi (Wikingi) care s-au convins de o anumită latinitate a cumanilor, care latinitate i-a făcut să le spună „Valwen”! Este extrem de important.

Numele VALWEN și derivate de la acesta - atribuit cumanilor, de parcă ar fi valoni - apare destul de des și în constatarea celor care-i cam cunoșteau pe Valoni, ca să mai poată fi evitată și mirarea și întrebarea: **ce dracul aveau cumanii cu valonii?**

- Nu am încotro, trebuie să mă repet: germanicii sunt cei care au identificat asemănări ale valonilor - sau dacă vreți ale trevilor-galateeni - atât cu valahii cât și cu cumanii. Asemănarea valonilor cu cumanii, chiar dacă s-a declanșat la auzul numelui *Valwen*, nu este o coincidență, este un motiv serios să constatăm că valonii se asemănau cu cumanii și că au fost asemănați

³⁸ Ilie Gherghel, *Câteva contribuțiuni la cuprinsul cuvântului „vlach”*, Buc., Ed. Convorbiri literare, 1920, pg. 3.

cu cumanii nu numai pe motive de limbă, așa cum am arătat când am analizat asemănarea valonilor cu valahii, ci și pe alte motive, care au dus la numirea cumaniilor cu un nume aproape identic cu al valonilor (Valwen).

O să repet acest paragraf de încă două ori în cuprinsul cărții, pentru că vreau să mă asigur că s-a înțeles definitiv că numele *Valwen* a fost dat cumaniilor pornind de una sau mai multe caracteristici latine a cumaniilor, constatată de germanici; deși noi nu știm care a/au fost acea/acele caracteristici latine ale cumaniilor, nu este greu ca – analizând ceea ce știm despre ei –

să căutăm, să intuim, să scormonim să aflăm ca care ar fi fost acele caracteristici latine. Mie nu mi-e deloc greu să îmi imaginez ce și cum, dar nici nu voi face niciun efort să declanșez curiozitatea într-un arian anti-conspiraționist, educat o viață să nu își imagineze ceea ce iese din cadrul oficial și să creadă că așa-i normal: fără curiozități, numai ceea ce zic CNN și BBC.

Abordând originea celților, valahilor și cumaniilor din perspective celor trei cuvinte, analizate mai sus - WALHAZ, VOLCAE, VALWE – vedem că suntem obligați să constatăm înrudirea celților cu valahii dar să întrezărim și înrudirea celților și valahilor cu cumanii. Chiar mai mult, cunoscând începuturile latinității, constatăm că germanii s-au considerat așezați într-o **opozitie** dublă:

- latinii de-o parte,
- celții și valahii de o altă parte.

Deci, deși din perspective germanicilor, latinii, celții și valahii au vorbit foarte asemănător, totuși, a existat o separație între Imperiul Roman, al latinilor, pe de o parte și neamul format din Celți + Valahi, pe de altă parte. Deci, **cândva Celții + Valahii au constituit un singur neam**. Învecinarea lor în preajma *Pădurilor de Stejar*, adică a *Pădurilor Hercinice* (Vercinice / Quercinaee) - cum ne informează Strabon și numele Vercin – Geto - Rex al regelui celților, învins de Cezar - ne obligă să-i subordonăm acestui rege, Vercin – Geto - Rex și pe dacii (geți) învecinați. Deci nu întâmplător a pregătit Cezar - învingătorul neamului vestic al Celto - Dacilor - un război contra dacilor și geților, adică împotriva neamului estic al Celto - Dacilor.

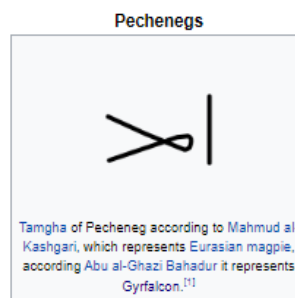
În acest stadiu de prelucrare a etimologiilor consacrate, cumanii nu par suficient de încadrați în neamul CELTO - VALAH! Să mergem mai departe cu prelucrarea unei etimologii deja consacrate:

Etimologia volcae nu este stabilită cu certitudine. Pierre-Yves Lambert oferă câteva ipoteze: ori echivalentul Germanic folkam (folk în engleză și Volk în germană), înseamnă „triburi”, ori echivalentul grec λύκος = Lucos = lup, ori o formă derivată din numele „Falcon”, care ar avea la origine galicul gwalth - „șoim”³⁹.

Deci, VOLCAE – care indică neamul Celto - Valah – are câteva indicații în plus față de ceea ce ne-a dus la înrudirea celților cu valahii:

- Triburi; asta înseamnă mult! Deci, celții și valahii au fost triburi ale aceluiași neam, neam care s-a remarcat prin faptul că era compus și trăia în triburi distincte. Asta trebuie să aducă această precizare, referitoare la triburi, în consecințele ei imediate și nemijlocite. Deci, au existat mai multe triburi. Care?

- Falcon = Șoim. Aici, prin acest indiciu, tribul CUMANILOR – cunoscut pentru simbolul **Șoimului** din stema lor, care a intrat, mai apoi, și în stema Munteniei - intră în neamul Celto-

³⁹ Internet, Cine au fost volcii (dar nu numai)?

Valah, constituind împreună un singur neam, aflat sub auspiciile spirituale ale ȘOIMULUI! Șoim = Falcon = Volcae = Valon. Trebuie să remarc că pe măsură ce ne-am adâncit în prelucrarea etimologică, ne-am adâncit și în timp, având o succesiune evidentă, pe care vreau să o sintetizez într-o formă aproximativă, înainte de a reveni la ȘOIM, deoarece este foarte dependentă de semnificația Șoimului – Cuman:

○ Neamul format din triburile Celților și Valahilor a supraviețuit o lungă perioadă alături - **dar separat** - de neamul latinilor și al germanicilor. Cum am constatat asta? Prin prelucrarea indicilor oferite de germanici,

○ Neamul format din triburile Celților, Valahilor și Cumanilor – reprezentat de ȘOIM - a existat o anumită perioadă, în această formă extraordinar de extinsă, înaintea a ceea ce a rămas din el: Neamul Celto-Valah. Mărturiile referitoare la acest neam, Celto-Valaho-Cuman, nu ne mai provin de la neamurile coexistente, latine și germanice, ceea ce înseamnă că existența neamului Celto-Valaho-Cuman nu a fost mărginită nici de germanici și nici de latini și, ceea ce mai înseamnă și că diminuarea acestui neam, Celto-Valaho-Cuman, s-a produs prin apariția latinilor și apoi a germanicilor, care i-au restrâns spațiul, care au rupt gruparea Celto-Valahă de Cumani.

Deci, cândva a existat un singur neam: Celto-Valaho-Cuman.

Viziunea geografică, rezultată din confruntarea datelor de mai sus cu datele istorice, oricât ar fi de aproximative, ale apariției romanilor și germanicilor, este una corectă, care ne dă curaj să mergem mai departe.

Șoimul: supravegherea cerească a neamului Celto – Valaho - Cuman

Și paragraful de mai jos - în care prezint cam cum înțeleg eu de ce **Șoimul** mărește neamul Celto - Valah, incluzând aici, până la apariția latinilor și a germanicilor, și neamul Cumanilor (Valwe) - va fi repetat în cuprinsul acestei cărți.

Șoimul are în toate limbile și cuvântul *cerc*, *roată*, pentru că șoimul veghează rotindu-se pe cer. Acesta cred eu că este înțelesul magico-spiritual pe care l-au luat cumanii și pecenegii odată cu șoimul.

2. Numele, neamul și graiul Cumanilor.

Cumanii poartă, ca și Uzii, un nume turcesc, derivat din *kom* sau *kum*, care înseamnă *nisip*, *pustie*, *stepă*, *șes*; astfel *Coman* sau *Cuman* nu e altceva, decât locuitor al stepei. Slavii, începând cu Nestor, li desemnează prin cuvântul *Polovți*, derivat din *polē* sau *polo*, care exprimă acelaș lucru, ca și turcescul *kom* sau *kum*, așa că *Polovți* nu-i, decât o traducere a cuvântului turcesc *Coman* sau *Cuman*, traducere, de care-și dă seama cronicarul rusesc Nestor, când scrie: „Cumanii, adică *Polovții*, cari vin din stepe”²⁾. La fel li caracterizau și Nemții, prin *Walwen*, *Falen*, *Falawa*, cari în vechea limbă germană înseamnă tot *locuitor al șesului*.³⁾ În izvoarele bizantine, pe lângă numele specific *Κομάνοι*, întâlnim și numele generic

Ioan Ferent⁴⁰ a scris în 1931 o carte de referință despre cumani, surprinzând într-un paragraf cam tot ce s-a spus și mai sus despre cumani și despre semnificația numelui lor de *polian*, **om al stepei**.

Walwen, Falen, Falawa, sunt nume date cumaniilor și celților de germanici; aceste nume germanice se află între *Valoni - Falconidae (Falco Peregrinus - Șoimul Călător) - Walhaz*:

Walhaz este, așa cum am arătat, un nume vechi dat de germanici celților pentru a sublinia latinitatea celtică; din acest nume derivă numele *Volcae, Valah, Welsh* și unele din multele indicii ale înrudirii lor.

Falco Peregrinus este numele latin al Șoimului Călător.

Șoimul zboară și cu 380 km/h, putând repera un porumbel și la peste 8 km; acuitatea vizuală a arcașilor cumani era pe măsură.

Șoim – *hawk, falcon* (engl.), *falke* (germ.), *yastreb* (rus.), *jastrab* (polon.), *sokol* (croat), *şahin* (turc), *so(llyom)* (mag.).

Observați în harta de mai sus proximitatea pecenegilor, cumaniilor, bulgarilor (de pe Volga) și, nu în ultimul rând, suprapunerea pecenegilor peste valahii din Munteni și Moldova. Ne vom mai lovi de această proximitate valahă, despărțită de celți și de galițieni numai de ... valahii ardeleni din „Hungary”.

Codex Cumanicus, sec. XIV

⁴⁰ Ioan Ferent, *Cumanii și episcopia lor*, Ed. Blaj, Tipografia seminarului greco - catolic, 1931, pg. 7.

Șoimul este o reprezentare de o înaltă spiritualitate în cultura neamului celto-valaho (daco-getic)-cuman, fiind o constantă și o continuitate ce depășesc raționalul

Civilizația cumanilor este la fel de legată de imaginea șoimului ca imaginea celților și a valahilor:

- Șoimul din imaginea din stânga = din Codex Cumanicus,
- Șoimul din imaginea din mijloc = Șoimul de pe „coiful celtic”, descoperit în 1961 la Ciumești, este un artefact de sec. IV î.C.,
- Șoimul de pe coiful călărețului, de pe celebrul vas de bronz de la Gundestrup,
- Șoimul cu cioc curbat de sigiliul lui Mircea cel Bătrân, cu semiluna cuman - islamică, stânga
- Șoimul (vulturul, după alții) din stema actuală a României (a se observa ciocul curbat), stânga.

Este interesant să observăm că spiritul cuman i-a făcut pe urmași, valahi și români, să preia nu numai figurile tipice, șoimul cumano/peceneg și leul cuman, ci și reprezentarea credinței islamice (semiluna). Spiritul și tăria reprezentărilor cumane sunt irezistibile, discrete, puternice, insidioase, obligatorii:

- Leul, cu semiluna, de pe stema celor 40.000 familii de cumani, colonizate în 1238 în Ungaria, în Kunság, dreapta,
- Doi lei cumani și șoimul cuman – preluate de Mihai Viteazu în stema realizată după unirea principatelor dreapta (nu este exclus ca leii cumani să fie mai degrabă GRIFONI, păzitorii aurului)

Cu aceste reprezentări spirituale am depășit coincidențele și am ieșit din categoria conspiraționismelor, de care le este teamă tuturor spiritualităților și instituțiilor occidentale, intrând astfel în categoria acelei perpetuări și relaționări spirituale care se face peste spații și peste timp ... definind astfel spiritualitatea în cea mai mare parte tocmai pentru să relaționează indiferentă la spațiu și la timp.

Nu-i de glumit cu spiritualitatea strămoșilor; se conservă, se perpetuează, relaționează și se transmite vrând-nevrând, fâlfâind și fâlfâindu-i-se de prezent.

Valonii au fost numiți valahi

Valahii și celții au trăit pe dealuri și în munți, în ținuturile dintre germani și latini. Germanii i-au divizat și au frânt continuitatea continentală a celto-valahilor ... au distrus celții. Germanilor le-am rămas numai noi, valahii; pe noi ne vor distruge într-un timp și mai scurt.

Celții și noi, valahii.

Cronica lui Nestor a amplasat varegii „lângă” Marea Varegilor (M. Caspică), între englezi și volochi, „spre apus” și „spre răsărit spre moștenirea lui Sem”. Este evident că volochii - de lângă englezi, M. Baltică și varegi – au fost celții sau, mai precis, valonii. Deci, ni se confirmă și pe calea analizei *Cronicii lui Nestor* că celții – despărțiți de slavi prin varegi - au fost numiți VOLOCHI atât de varegi cât și de slavi; și de această dată va trebui să acceptăm că numele de valahi al celților (valoni) a fost dat de vecinii germanici și că slavii și germanicii i-au numit pe celții valoni și pe valahi la fel, așa cum vedem dintr-un decupaj din *Cronica lui Nestor*, sub comentariul istoricului Gheorghe Popa - Lisseanu.

Cronica lui Nestor a fost scrisă în 1110. Deci, în 1110 celții dominau litoralul european nordic în așa măsură că erau numiți chiar și de slavii-ruși, de care-i despărțeau varegii/vikingii! Câte nu aflăm de aici!

Istoricii nu știu că celții și valahii au fost frați și că deci, limba și credințele lor de origine au conservat mult timp după despărțire inerțiile pe care îl putem reconstitui cu un efort considerabil de imaginație și de transpunere în situația mediului în care au trăit la despărțire. Noi știm acum că celții și valahii au avut origini comune și că celții au fost numiți de slavi, vecini cu bolohovenii și cu cumanii/poloviții, după numele vecinilor valahi tocmai pentru că semănau izbitor cu valahii. Știind noi asta trebuie să avem grijă ca dacă în centrul sau în vestul Europei dăm peste numele de „valah” să nu ne grăbim să-l adjudecăm în detrimentul celților, ci să-l lăsăm celților, ca o mărturie a existenței lor acolo unde-l găsim în centrul și în vestul Europei. Ar fi o atitudine de frate: valahii pentru celți! Este și păcat să ștergem urmele acestor celți, tocmai noi, frații lor estici.

Valahii au fost numiți valoni

Dimitrie Cantemir scrie:

Muntenii ș-au ținut numele cel de bolgari pus, Volonia sau Valahia, carele în limba noastră se zice Țara Românească ...⁴¹

O să vedem că numele VOLONIA dat valahilor - după numele valonilor - nu a fost dat întâmplător. Semănau.

Deci, am dat în 1110, adică în *Cronica lui Nestor*, peste un nume etnic comun celților și străromânilor: valahi. Mai precis, aflăm că celții valoni erau numiți valahi. Teoria mea ar trebui să aibă echivalent și în cealaltă direcție, pe simetria opusă: ar trebui ca și valahii să fi fost numiți celți sau măcar valoni. Un început avem în ceea ce susține Hașdeu: cândva teritoriul românilor de azi s-a numit Galiția și a fost cuprins în Galiția, iar Strabon⁴² îi numește **galați** și pe celții scordisți, dintre Sava și Dunăre, generalizând astfel denumirea de „**galați**” acordată celților ca al doilea nume.

Ar fi fost suficient să știm și numai atât, numai că la acestea se adaugă altele, surprinzătoare, nedescifrate până acum tocmai pentru că NU s-a știut că străromânii au fost frații celților/valonilor:

- aflăm de la istoricul mason Alexandru Bărcăcilă⁴³ de numele BELGUM, pe care l-a găsit într-un sinodic al țarului Borilă (urmașul lui Ioniță Caloian). *Belgum* a fost

lii³⁹), Curii³⁹), Letgallii³⁹), Livii⁴⁰). Iar Leții³⁹), Prusii³⁹) și Ciuzii locuiesc lângă marea Varegă³⁹). Lângă această mare locuiesc și Varegii până spre răsărit spre moștenirea lui Sem. Și tot lângă această mare locuiesc ei spre apus până în țara Angliilor⁴⁰) și Volochilor³⁹). De seminția lui Iaphet se țin și Varegii, Suezii, Norvegii, Gotlandezii, Rușii, Anglii, Galițienii, Volochii, Români³⁹), Nemții, Carolingii, Venețienii, Francii și alte popoare. Ei locuiesc dela apus spre miazăzi și se învecinesc cu popoarele din seminția lui Ham.

⁴¹ Dimitrie Cantemir, *Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor*, vol. I, Ed. Minerva, Buc., 1999, pg. 271.

⁴² Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 186.

⁴³ Alexandru Bărcăcilă, *Dacia și Dania în istoriografia și cartografia medievală* publicată în *Studii și materiale de Istorie medie*, vol. III, 1959, editat de Academia Republicii Populare Romîne.

un nepot al țarului Ioan Asan. Colaționând numele BELGUM din sinodic cu numele BALGUM - din „harta anglo-saxonă de secol X”, aflată la British Museum, în „codexul gramaticului Priscianus” - atribuit „românilor nord-dunăreni”, - istoricul Al. Bărcăcilă identifică: **Belgum = Valahu!** Noi, acum, când știm că valonii belgieni, numiți de slavi „volochi”, erau celți, putem spune că și valahii au fost numiți ca valonii: „belgum” sau „balgum”. Desigur că și istoricul Al. Bărcăcilă a făcut apropierea fonetică dintre *belgum* și *belgieni*, dar negăsind nici o rațiune a asemănării a evitat să facă identificarea pe care o fac eu cu convingere, nu cu curaj, că aici n-am nevoie de curaj. Este o evidență. Evidențele impun ceea ce căutam: valahii au fost numiți ca și valonii ... belgieni, dacă nu cumva numele belgienilor provine de la vlah = blah = blag ... și tot așa până la belgieni.

- aflăm de la Idrisi⁴⁴ că teutonii îi numeau pe cumani VALANI, iar țara lor o numeau VALANIA. Cum pentru noi, acum și pentru mulți alții, de pe vremea lui Al-Idrisi, cumanii erau unii și aceiași cu valahii, înțelegem și pe această cale că valahii și țara lor au fost purtat numele valoni și Valonia.

Măcar știm cu cine-am fost frați: cu celții, nu cu latinii, nu cu bromhidroza nemțească! Am fost frații celților, iar o parte suntem urmași ai galateenilor, adică ai celor cărora cândva slavii și nemții le spuneau valahi, ca-n **Scrisoarea lui Pavel către galateeni**/valahi. Deci, atenție, valahii din centrul și din vestul Europei nu sunt nici valahi și nici păstori, așa cum credeau istoricii slavi, ci celți, adică galateenii vestici, adică rămășițele celților.

Cum se falsifică istoria din vorbe meșteșugite!

- De aia scriu eu literatură despre trecut; am renunțat la istorie.

Nu părăsesc pagina până ce nu vă avertizez că am scris cu titlu efectiv provizoriu și convențional despre hotarele și haturile Bulgariei valahilor, pentru că Valahii au fost nomazi, iar nomazilor nu le pasă nici de hotare și nici de haturi. Proprietatea lor nu a fost funciară, proprietatea lor sau viața lor a constituit-o turmele, o altă lume, alte raporturi cu lumea. MAI BUNE, MAI OMENEȘTI!

Celții și valahii într-o parte, germanicii și latinii în cealaltă (- „Iar, noi, belgienii”!?)

Deci, am adus argumente atât de tari încât pot să spun că am stabilit că comunitățile numite „valahi”, din centrul și din vestul Europei, erau compuse din celți, care este evident că n-au avut origini nici din Transilvania și nici din alte provincii românești, așa cum pretind mai toți istoricii noștri. Așadar „valahii” din vestul și din centrul Europei au fost celți sau gali sau uneori

---

⁴⁴ Jaroslav Drobný, *Cumans and Kipchaks: Between Ethnonym and Toponym*, publicat în 2021 în „Zbornik Filozofickej Faculty Univerzity Komenského Ročník XXXIII – XXXIV Graecolatina et Orientalia Bratislava.

Este vorba de o traducere făcută de autor din Abu Abd Allah Muhammad al-Idrisi al-Qurtubi al-Hasani al-Sabti sau Al-Idrisi (1100 - 1166).

volci, galateeni, galateni sau galați. Așadar, așa se explică acel capitol al Noului Testament (Biblia) de la Olmütz, din 1418:

„Epistola Sfântului Apostol Pavel către Valahi”.

Mărturiile Sfântului Ieronim (n. 347 Dalmația – d. 420) ne ajută să realizăm cât de conservatori au fost celții și valahii și, deci, cât de mult și-au conservat obiceiurile și limba și înrudirea lor, prin galateeni, cu vallonii și cu valahii:

Sfântul Ieronim, care a fost un mare călător, a scris în comentariul său din *Epistola către galați* că galații din Asia Mică (Turcia de azi, n.a.) vorbeau un dialect celtic aproape identic cu al oamenilor din Trier, unde el poposise. Galații erau belgi și limba belgilor era un dialect brittonic. Sfântul Ieronim a trăit la sfârșitul secolului al IV-lea și stabilirea celților în Galatia datează din secolul al III-lea înaintea erei noastre. La o distanță de șapte veacuri, departe de locul lor de baștină, trăind într-o țară unde limba comună era greaca, galații își păstrează graiul recognoscibil și inteligibil pentru rudele lor de limbă⁴⁵.

Dialectul belgian în care vorbeau cei din Trier era unul cu o abundență de rezonanțe latine, vorbit de valoni, adică de belgienii sudici, urmașii celților și nu de flamanzi, adică de belgienii nordici! De altfel Henri Hubert se simte obligat să precizeze mai încolo că: „... cu toate că belgii și-au luat numele de germani, nu erau germani deloc, erau gali, originari din ținuturile situate la nord de Main și chiar și din alte părți”⁴⁶. Dar și de data asta parcă are grijă să nu pomenească nimic de limbă, că și belgienii sunt de mai multe feluri:

- latini în sud,
- flamanzi în nord și, vorba bancului, evrei peste tot⁴⁷.

De fapt același celtolog, Henri Hubert⁴⁸, scrie - într-o precizare menită a definitiva încadrarea galilor în categoria celților și nu în cea a germanicilor - că limba celților a fost și este o necunoscută aproape totală pentru toți specialiștii în lingvistică:

Gramatica galicii concordă, prin urmare, într-o mare măsură cu aceea a limbii celtice vii. Din păcate, nu știm prea multe despre ea, și toate resursele valorificate de gramatică comparată a limbilor celtice nu au reușit să ne faciliteze lectura inscripțiilor galice. Poate fiindcă vestigiile galicii conțin elemente la care nu accede metoda reconstituirii lingvisticii utilizată de celtiști și mai ales deoarece galica ne-a parvenit prea fărâmițată pentru a nu rămâne condamnată la o iremediabilă obscuritate.

S-a pierdut limba celtică, asta scrie Henri Hubert?!

- Cu dracu-s occidentalii aștia, cum se știu ei căina academic și cum căinările lor ne conformează și ne adaptează unor concluzii trase înaintea argumentării!

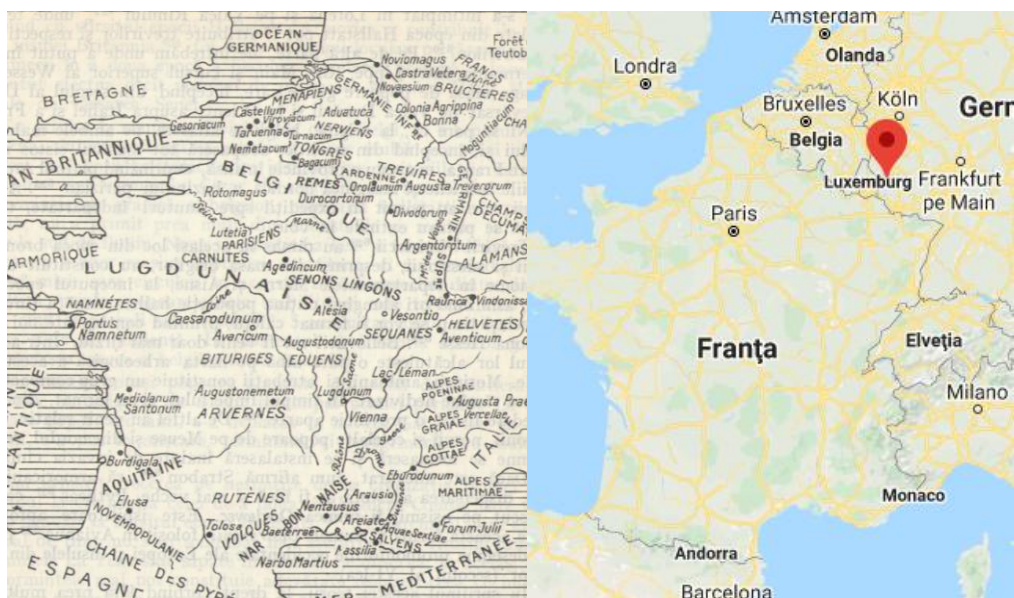
Occidentalii au omorât limba celților imediat ce descifrând-o vor fi văzut că divulgă elementele unei civilizații germanice de canibali estici, despotici, bromhidrotici și evident, imediat ce au constatat înrudirea celților cu valahii și a limbii celților cu valaha! Așa ne pierdurăm noi, valahii trecutul, pe care occidentalii l-au înscris în istoria lor, pe care - ne-au băgat-o-n cap - dându-ne cu capul de bănci să o învățăm, - așa cum o știm cu toții, la fel și la unison.

⁴⁵ Henri Hubert, *Celții și civilizația celtică*, Ed. Științifică și enciclopedică, Buc. 1983, pg. 43.

⁴⁶ Henri Hubert, Op. cit., pg. 334.

⁴⁷ Ițic și Ștrul la școală-n Belgia: profesoara departajează elevii valoni de flamanzi și anunță că valonii vor ocupa băncile din stânga, iar flamanzii băncile din dreapta; Ițic și Ștrul reacționează: „iar noi, belgienii”?!

⁴⁸ Henri Hubert, Op. cit., pg. 42.

Germanicii, învingătorii celților și ucigașii celților, au avut și de această dată tot interesul să ascundă civilizația ucisă, superioară lor, adică civilizația celților, despre care Henri Hubert scrie: „Asemănările de vocabular dintre celtică și germanică atestă o îndelungată perioadă de viață în comun” dar că împrumuturile de cuvinte s-au făcut „din celtică în germanică. Sînt împrumuturi ale unui popor care îi cere altuia obiecte și totodată noțiuni, civilizație – desemnate prin substantive. Se pare că timp de **veacuri întregi celtii au fost învățătorii popoarelor germanice** (subl. Mea)⁴⁹”. Henri Hubert revine cu obstinație și în alte locuri, purtând remușcări:

- „În general, celtii pare să fi fost, timp de secole și în toate domeniile, educatoarele popoarelor germanice. Dar influența lor s-a exercitat nu numai datorită vecinătății, ci sîntem convinși că s-a impus” (pg. 329),
- „Este perfect adevărat că germanii i-au urmat pe celți pas cu pas. Fiecare loc lăsat liber era ocupat de ei; fiecărei retrageri a celților îi corespunde o înaintare germanică” (pg. 330).

Explicația dispariției celților?

- „Galii au avut o reputație de oameni care se lasă repede păgubași”, pg. 325,

- „... întotdeauna celtii au avut despre civilizație o părere absolut contrară griii față de independența lor națională și care îi făcea să vadă un prieten sau un călăuzitor acolo unde alții vedeau numai dușmani,, pg. 325,

⁴⁹ Henri Hubert, *Op. cit.*, pg. 61.

- „**Celtii au fost cetățeni mediocri** și în asta a constat una din slăbiciunile lor”, pg. 451.

Necunoscând bogumilii și Miorița valahă (creația lor), Henri Hubert acordă celților o caracteristică valahă mult prea pregnantă: acel fatalism - de fapt acea constatare a zădărniciilor (a inutilității vieții) specifice bogumililor - pe care celții l-au avut numai în măsura în care a provenit de la valahi: „o concepție dramatică asupra fatalității, care nu le aparține, în deplină măsură, decât celților”, pg. 455.

Trier „is central to the greater region encompassing Saar – Lor - Lux (Saarland, Lorraine and Luxembourg), Rhineland-Palatinate, and Wallonia. *Since the last pre-Christian centuries, members of the Celtic tribe of the Treveri settled in the area of today's Trier. The city of Trier derives its name from the later Latin locative in Trēverīs for earlier **Augusta Treverorum***”, scrie pe Wikipedia - Trier.

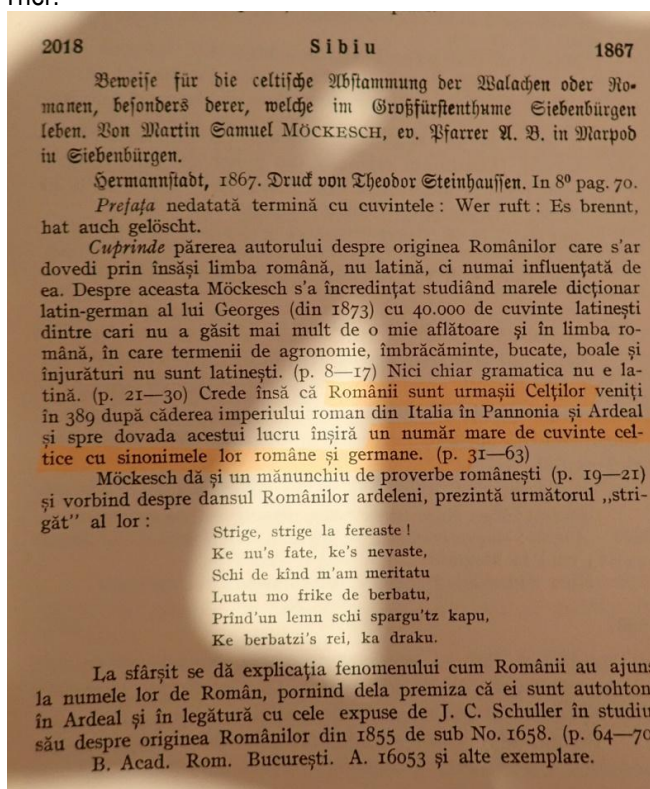
Augusta Treverorum

= Trier, așa cum am decupat din harta mai mare, din cartea citată a lui Henri Hubert.

Pe scurt: Trier, oraș vest german, numit după numele **latin** al tribului celtic al trevilor și este capitala celei mai mari regiuni, care cuprinde Saar-Lor-Lux, Rhineland-Palatinate și Wallonia. Aici a locuit o perioadă Sfântul Ieronim (347-420), cel care a descoperit că galateenii din Anatolia încă vorbeau limba pe care el o găsisese în Trier. Ce fel de limbă a fost aceea?! O limbă cu rezonanțe latine, că n-avea care fi alta.

Sfântul Ieronim (347-420) s-a născut *Sophronius Eusebius Hieronymus* în Bosnia-Illiria. Am arătat că valahii sud-dunăreni era numiți moesi de greci, după provincia sud-dunăreană Moesia, în care trăiau.

Valahii aduc ca argument al originii lor faptul că deși se folosesc cu toții de limba moesică, care e ilirică, totuși vorbesc de la origine o limbă populară, care e latină, al cărei uz nu l-au părăsit deloc; și când se întâlnesc cu străinii cu care încearcă să intre în vorbă îi întreabă dacă știu să vorbească romana⁵⁰.

⁵⁰ Șerban Papacostea, *Geneza statului în evul mediu românesc*, din capitolul „Conștiința romanității la români în evul mediu”, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1988, pg. 22 (227), în original: „Valachi originis suae illud praecipuum prae se ferunt argumentum, quod quamvis Mysorum lingua, guae Illyrica este, omnes utantur, vernaculo tamen sermone hoc est latino haud prosus obsoleto ab incunabulis loquuntur et cum ignotis congressi, dum linguae explorant commercium, an Romane loqui norint

Textul lui Nicolae Modrusa, omul Papei, ne ajută să suprapunem limba moesiacă peste limba ilirică și peste limba vorbită de strămoșii românilor. Dar nici nu mă gândesc să mă mișc de aici înainte de a reda și informația provenită de la Dionisie, fost patriarh al Greciei în 1688, aflată, împreună cu mitropolitul ortodox muntean și ale celui sârb, Arsenie, de Ipek, într-un demers către Rusia, pus la cale de Șerban Vodă Cantacuzino: „**Când se va ivi semnul crucii, mulți se vor scula: sârbii și bulgarii și mai ales Mizia de Jos (Muntenia) sub cel din sămânța împărătească Șerban Cantacuzino**”⁵¹.

Altfel plecăm pe urmele Sfântului Ieronim de aci, din locul în care ne-am echipat și ne-am dumirit că grecii îi numeau pe valahi și prin moesi, misi sau mizi, adaptând ca în cazul de față!

Este o adevărată performanță ca - în mulțimea de denumiri care se agață de numele strămoșilor românilor printre mulțimea referințelor scurte despre români, venite dinspre latini, greci, armeni, slavi sau arabi - să reușești să înlănțui informații și indicii care concluzionează că moesii, ilirii, valahii și strămoșii românilor au fost vorbitorii unei limbi cu rezonanțe latine, că, în sfârșit, asta trebuie să înțelegem prin acea limbă latină populară sau vulgară sau bulgară!

---

interrogant”, text al lui Nicolae Modrusa, colaborator apropiat al lui Papa Pius II (Enea Silvio Piccolomini, n.1405 - d.1464).

Pentru a lămuri originea ilirului Ieronim (347-420), redau în continuare o notă de subsol la lucrarea lui Alexandru Madgearu OBSERVAȚII ASUPRA REVOLTEI DIN PARADUNAVON DIN 1072 - 1091, nota de subsol nr. 24: „Pentru ipoteza identificării illyri-vlahi, vezi P. Diaconu, *Les Petchénègues au Bas-Danube*, București, 1970, p. 103 - 104. Nestor nu putea fi bulgar, așa cum au susținut Zlatarski și alți istorici bulgari, căci termenul arhaizant folosit de obicei pentru bulgari era "misian". La Attalates, termenul *Illyrikon* se referă și la Macedonia; prin urmare, după cum arăta P. Diaconu, acest autor a putut utiliza termenul arhaizant *illyri* pentru a-i desemna pe vlahi. M. Angold, *The Byzantine Empire, 1025-1204. A Political History*, London - New York, 1984, p. 98, presupune că Nestor era vlah”.

Am redat această notă pentru a putea compara originea ilirului Ieronim (sec. IV-V) cu originea iliră a lui Nestor, în cadrul în care observăm că în sec. XI originea valahă a lui Nestor a fost confirmată fără dificultăți.

În condiția în care sârbii și alți slavi au apărut în spațiul sud-dunărean mult după moartea ilirului Ieronim, dificultatea demonstrării originii ... valahe a lui Ieronim este evident și mai ușoară, pentru că etniile sud-dunărene de pe vremea lui Ieronim trebuie să fi fost mai puține decât pe vremea lui Nestor. Singura contestație la concluzia că și Ieronim a fost un strămoș al valahilor - ce se impune automat din concluzia că Nestor a fost un strămoș al valahilor - ar putea fi: dacă Ieronim a fost latin, adică roman?!

- În condiția în care Ieronim știa latina, greaca și ebraica și în condiția în care este sigur că valonii și galateenii nu vorbeau greaca, răspunsul meu este: n-am nimic împotriva ca valonii și galateenii să fi vorbit o limbă cu rezonanțe latine. Putea fi și așa. Eu despre asta și vorbesc: despre rezonanțele latine ale limbii galateenilor - izvorâte din limba strămoșilor valahilor sau din limba latină - găsiți de Ieronim atât în Galateea anatoliană cât și în Valonia europeană. Aș avea de făcut doar un reproș: de câte ori trebuie să ne mai lovim de constatarea că numele valahilor s-a generalizat numai în secolul al XII-lea ca să începem să căutăm și să identificăm numele popoarelor sub care s-au aflat strămoșii valahilor în Europa în general, și în spațiul sud-dunărean în special?! Aici am găsit illyrii! Câți vom mai găsi?!

⁵¹ Victor Papacostea, *Tradiții românești de istorie și cultură*, Ed. Eminescu, 1996, pg. 60 - 61. Nu am intervenit deloc în paragraful scris mai sus; precizarea dintre paranteze - (Muntenia) - aparține lui Victor Papacostea. Faptul că moesii sau mysii au fost în vremea lui Șerban Vodă Cantacuzino (1678 - 1688) vorbitorii unei limbi cu rezonanțe latine ne convinge că vorbeau aceeași limbă și pe vremea geografului antic, Strabon, 21 î.e.n - 26 e.n., care-i pomenește pe moesi sau mysii atât în Bulgaria de azi cât și în Anatolia, în Geografia sa.

Deci Sfântul Ieronim vorbea din naștere o limbă cu rezonanțe latine; chiar dacă limba de naștere a lui Ieronim o fi fost diferită de limba valonilor, tot trebuie să-l încredințăm pe acest călător creștin neobișnuit cu capacitatea de a converti diferența - mai mare sau mai mică decât diferența între română și latină sau italiană - în asemănarea dintre limba valonilor cu cea a galateenilor din Anatolia.

Sfântul Ieronim a fost unul dintre cei mai mari învățați ai timpului său. Numele de naștere al lui Ieronim - *Sophronius Eusebius Hieronymus* - are rezonanțele latine ale limbii vorbite de comunitatea în care a trăit. Ulterior, Ieronim a învățat latina, greaca și ebraica, limbi de studii; nu putem avea o dovadă mai mare decât starea de certitudine care ne cuprinde și ne spune că galateenii și valonii sudici vorbeau pe vremea lui o limbă cu rezonanțe latine. Deci, putem impune școlii de celtologi a lui Henri Hubert, dacă o fi format vreuna: n-o mai dați cotită și învârtită, **galateenii din Anatolia trebuie să fi vorbit o limbă cu rezonanțe latine**, ca valonii sudici, așa cum a constatat Sfântul Ieronim. Toate cele de mai sus ne constrâng să tragem această concluzie: **celții au vorbit o limbă cu rezonanțe latine**. Asta nu înseamnă că limba celților a fost latina, cum, desigur, nici originile lor nu au fost latine.

Deci, revenind la valoni, putem spune că ei sunt urmașii trevilor (celți) din care s-au desprins galateenii ajunși în Anatolia cândva în 280 BC (î.e.n.). Ca să mă asigur că acceptați o astfel de stare, readuc copia menționată mai sus de Andrei Verres:

Limba valonilor cuprinde o mulțime de cuvinte foarte asemănătoare cu ale românilor. Mult prea multe ca – în ciuda distanței și a diferențelor de civilizație – să nu fi sesizat cineva aceste asemănări. Da, există tabele constituite de cei uimiți de astfel de asemănări. Nu știu de ce, dar puține sunt cele care ar putea convinge de înrudirea a două comunități mai tare decât astfel de lexicoane:

Wikipedia scrie despre „Limba valonă”:

Dintr-un alt punct de vedere strict geografic, al extinderii continentale a limbilor romanice vorbite azi, este interesant de observat că valona și româna sunt simultan limbi romanice „extrem nordice” (subl. n) dar și extreme longitudinal în Europa, valona fiind extrem vestică și simultan nordică, respectiv româna fiind extrem estică și simultan nordică. O foarte posibilă "punte" de legătură, în cazul unui studiu profund și exhaustiv de lingvistică comparată între valonă și română, ar putea fi cele trei limbi romanice retice (sau rețiane), retoromana, ladina și friulana, aranjate aici strict geografic, de la nord la sud. Este demn de remarcat, că cele cinci limbi menționate moștenesc, pe de o parte, vocabularul latinei vulgare (vezi latina vulgaris) de nord și, respectiv, elemente gramaticale și fonemice care sunt străine tuturor celorlalte limbi romanice.

Wikipedia ne dă harta din care aflăm că în teritoriul de departe cel mai mare se vorbește valona.

Wikipedia ne dă și explicația asemănării valonei cu celtica galilor sau galateenilor, cu latina și cu româna – într-un spațiu înconjurat de germanici - și lexiconul aproape comun, roman-valon:

Iar
aceștia

[locuitorii din Nivelles] vorbesc vechiul grai galic pe carele îl numim *vualon* sau *rommand* (...). Iar pe zisa bătrână limbă *vualonă*, sau *rommandă*, noi o folosim în a noastră Galie belgică: adică în Haynau, Cambresis, Artois, Namur, Liège, Lorraine, Ardenne și în Brabantul romanic, și [această limbă] este mult deosebită de dialectul francez, care este mai modern și mai voios.

Română	Valonă	Pronunțare deosebită
Afară, fără	Foû	
Apropia (tr./refl.)	Aprepyî	
Apuca	Apicî	
Apă	Aiwe	
Ara	Aroyî	
Așeza (a se~)	Ashîr (s')	Așir
Asculta	Aschoûter, schoûter	Ascuté, șuté / huté
August	Awousse	
Auzi	Ôre	
Azi	Ouy	Uy
Băiat	Valet	
Bucată	Boket	
Buși	Bouxhî	(identică)
cădea	Tchaire	
Capăt	Copete, cawete	
Căpătână	Capotene	Capoten / Capotin
Cartof	Cartouxhe	

Română	Valonă	Pronunțare deosebită
Cârcă	Kedje	
Cer	Cir	
Cere	Cweri	
Cina, recina	Riciner	
Cingătoare	Cingue	
Coc, colac	Counyou	
Crește	Crexhe	Creș
Creștin	Crustin	
Croampă, colompiră	Crompire	
Cunoaște	Conexhe, kinoxhe	Coneș, chinoș
Desculț	Dischâs	Discô / disciô / dihoa
Despărți	Dispârti	Dispoarti
Desfăș(ur)a	Disfahî	Disfașii
Fag	Fâ	Foa
Fașă	Faxhe	Faş
Fleciui	Flaxhî	
Florii	Floreye Pâke	
Freca	Froyî, froxhî	
Găleată	Golete	
Ieși, reieși	Rexhe	Reș
Învia	Raviker	
Jos	Djus	
Lapte	Laecea	
Laț	Laxhe	
Lemn	Legne	
Limbă	Linwe	
Măr	Melêye	
Merinde	Marinde	

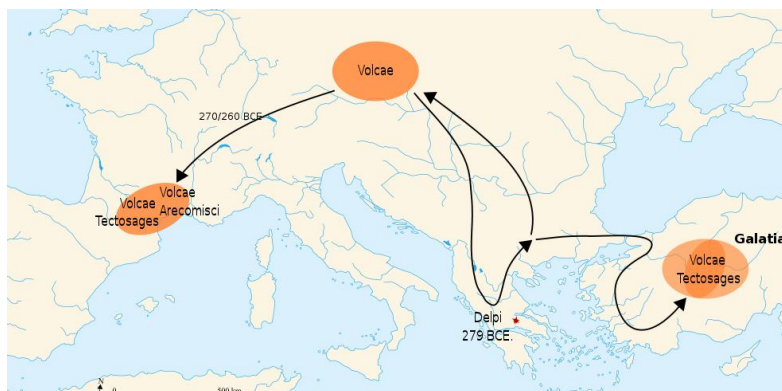

Română	Valonă	Pronunțare deosebită
Miere	Mira	
Mulge	Mode	
Mult	Mo	
Neauă	Nive	
Nouăzeci	Nonante	
Nucă	Nokete	
Optzeci	Ûtante	
Pană (de pasăre, de scris, de țimplărie)	Pene	
Pașnic	Pājhere, pājhûle	
Paște (vb.)	Paxhe	Paș
<u>Plop</u>	Plope	
Prânzâdă	Prandjlaedje	
Rămâne	Ramani, rimane	
Rămășiță	Rimanants	
Răspândi	Rispåde	
Șaptezeci	Septante	
Scăpa (tr.)	Schaper	Scapé / șapé / hapé
Scăpa (intr.)	Schiper	Schipé / șipé / hipé
Scărpina, scobi	Schaver	Sc-, ș-, h-
Scaun	Schame	Sc-, ș-, h-
Scoate	Saetchî	
Scoarță	Schoice	Scoass / șoass / huess
Scorni	Schoirmi	Scoarni / șoarni / huerni
Scutura	Scheure	Scör / șör / hör
Șezătoare	Shijhe	
Sigur	Sigur	
Staul	Stâve	
Stoarce	Stoide	Stoade / stuede

Română	Valonă	Pronunțare deosebită
Taşcă, geantă	Taxhe	Taş / tah
Timpuriu	Timprou	
Usuca	Souwer	
Ușă	Ouxh	Uș
Viespe	wespe	

Cuvântul românesc "hulă" își are originea în valonul "hoye". Urmează o paralelă între două variante - una valonă, cealaltă românească – dintr-un fragment de text din Biblie, din *Cartea Facerii*. Varianta valonă este traducerea D-lui Lorint Hendschel ...

(Texte efectiv copiate din *Wikipedia – Limba Valonă, Volcae, etc*).

Concluzia: românii au o înrudire de sânge și de limbă indiscutabil mai apropiată cu celții decât cu latinii. Într-o atare formulare este inutil să mai precizez că și limba celților a avut rezonanțe latine, dar o fac din dorința de a ajuta celtologii să constate și ei asta și să caute ajutor în comparațiile lingvistice ale celtice cu româna. Spun asta ca să audă și cei convingși că „Școala Ardeleană” a fost o școală, nu o ideologie, un comisariat habsburgic, cu rugămintea de a opri analizele și cercetarea pe linia originii exclusiv latine a limbii și sângelui românesc; dacă, totuși, ceva se va putea găsi-n noi și latin, atunci se va putea găsi numai cercetând originea comună a sângelui și a limbii celților și valahilor dintr-o rădăcină cu latinii și cu latina, dar nu din latini și nu din latină.

Deci, celebrul și mult disputatul capitol „**Epistola Sfântului Apostol Pavel**” din Noul Testament - din 1418, din Olmutz – a fost scris către „valahi” și nu către „galateeni”, pentru că locuitorii din Olmutz foloseau intersanjabil numele de „valah”i și de „galateeni” pentru celții din jurul Olmutz (situat la cca 70 km vest de Meziriciul Valah).

Câte nu putem extrage de aici?!

- Că Sfântul Ieronim a avut dreptate când a scris că galateeni găsiți de el în Anatolia proveneau dintre celții din vestul și din centrul Europei,

- Că într-adevăr limba galateenilor a fost una cu rezonanțe latine, ca limba valahilor, că au fost neamuri mult mai apropiate cu valahii decât cu oricine altcineva, că nemții i-au învecinat înconjurându-i; așa se face că nemții au fost cei mai în măsură să-i identifice pe valahii din jurul

Constantinopolului și că numele (de valah) le-a fost dat valahilor de nemții de la cruciade, uimiți de găsirea unor comunități identice cu cele de unde veniseră la Constantinopol.

Notă: *Volcae* înseamnă vorbitor de latină ... nu de sânge latin. *Volcae* = Cineva care a învățat latina ... ceva aproximat de acest gen.

Atentie: resping pe oricine trage concluzia că în cele de mai sus eu demonstrez originea valonă (galateană) a valahilor. Nicidecum! În cele de mai sus avem numai încă o dovadă a faptului că celtica a avut rezonanțe latine, ca valaha și că celții au fost mult mai înrudiți cu valahii și cu cumanii decât cu latinii sau cu oricare alții.

În harta de mai sus vedem, aproximativ, că volcii au ajuns în Trier, în Galiția poloneză și în Anatolia de undeva din sudul Franței.

Gazetarul și istoricul moț, Ioan Rusu Abrudeanu, a avut viziunea extinderii neamului celto-valaho-cuman, citând în acest sens teoria lui Guiart I., profesor francez la Universitatea din Cluj:

care afirma că originea francezilor și a românilor este una și aceeași, adică celto-galică, putând fi considerați și unii și alții celți romanizați⁵².

---

⁵² Ioan Rusu Abrudeanu, *Moții (Calvarul unui popor eroic, dar nedreptățit)*. Edit Napocastar, Ediția II-a, Cluj Napoca, pg. 96.

Mistificarea descălecării trimișilor Craiului valah Laslău Cumanul, cauzele și consecințele mistificării

Petru Maior a putut afla că *cumanii și pecenegii au fost de neam românesc* atât de prin bibliotecile Vaticanului cât și din asemănările românilor cu cumanii maghiarizați dintre Tisa și Dunăre; Petru Maior a călătorit mult pe acolo. Preotul Gheorghe Ciuhandu încă a reușit să mai afle nestinse de tot acele asemănări. Multe.

Cumanii, pecenegii și khazarii au fost tătari, cu mențiunea că tătarii de dinaintea năvălirii mongolilor au avut fizionomii europene, nemongoloide. Cumanii, pecenegii și khazarii, numiți și tătari, au trăit în nordul M. Negre și între M. Neagră și M. Caspică. Ei au bătut cu dezinvoltura oamenilor liberi aceste ținuturi, având o oarecare concentrare civico-administrativă în Crimeea (Crâm). Nomazi și corturari, ei „nu arau și nu semănau”, dar au fost foarte asemănători cu arcașii călări ai românilor: cu căciuli, cu cojoace și chimire. Ei au fost concomitent Harap (Arab Alb) și Toma Alimoș din legendele românești cele vechi. Apăruți în locurile sciților și ale hunilor, chiar și după invaziile mongolilor, ei, cumanii și pecenegii, sunt încadrați de istorici - pe fondul unor confuzii, a unor „încremeniri în proiect”, a diversunilor conceptualiste, a suficienței, a aroganței, a unor curențe în cultura orientală și a unor idiosincrazii și repulsii - ca fiind reperul a cam tot ce este incult, necivilizat, anarhic și necreștin și ca fiind concomitent ceea ce nu se poate: urmași ai sciților, ai hunilor și ai mongolilor.

Eu am prezentat în ziarul *Unirea din 17.06.2016* mai multe dovezi ale originii valahe a tătarilor („Suveranități valahe de o evidență stranie”).

Dacă istoricii localizează în Râm reperul civilizației, eu plasez în **Crâm** ceea ce chiar ar putea fi măcar un picuț paradisiac și pe pământ.

Între Crâm și Râm

Craiul Laslău din vechile legende valahe a fost identificat cu Ladislau IV, Cumanul (născut în 1262, rege 1272-1290). Mama lui Laslău a fost cumancă și este evident că ea a fost sfetnicul fiului ei, ajuns rege la zece ani. Cum-necum, Papa l-a convertit pe Laslău, dar se pare că tânărul rege a recidivat, trăgându-se la fumul de cort al cumaniilor. După moartea lui Laslău, Papa a declanșat o anchetă pentru a afla rațiunea recidivării ... că se pare că Laslău se mai „decatolicizase” o dată și că șamanismul lui consta mai degrabă într-un islamism confirmat, printre altele, și de religia palatinului său.

Mama lui Laslău Craiul „cota” la Papă-n Râm cam cum „coată” Preafericitul Patriarh Daniel la Ioan Aurel Pop, Președintele Academiei Române, adept al Râmului. Când aud de „specific românesc”, primul lucru ce-mi vine-n minte este căutătura PF Daniel: **brand de nație!**

Cât a fost creștin, Laslău Craiul l-a trimis - cândva în perioada 1285-1295 - pe Dragoș, un valah maramureșean, cu oaste în Moldova să o creștineze. Valahii care nu au acceptat

creștinismul au fost alungați spre Crâm (dacă nu cumva a fost vorba de o înțelegere de genul: eu mă prefac că v-am învins, voi vă prefaceți că sunteți înfrânți și alungați, până-l păcălim pe Papă), căci nu știu cum se face că după alungarea cumanilor în 1285-1295, la Posada, în 1330, românii, adică valahii creștini au putut fi sprijiniți de cumani, din moment ce cumanii fuseseră cei alungați în 1285-1295?!

Tot prin 1285-1295, Laslău Craiul l-a trimis cu oaste, din Făgăraș, și pe Radu Negru, - un Basarab (un Basar-Aba) - în Țara Românească, să o creștineze.

Deci, cândva înspre sfârșitul domniei lui Laslău Cumanul, valahii și maghiarii creștini au stăpânit spațiul dintre Marea Neagră - Marea Adriatică și Marea Baltică. INTERMARIUM.

- Păi să-i mai lași aliați pe unguri și români?!

A II - a UNIRE din secolul XIII și / sau a doua catolicizare a tuturor valahilor (Mai din Crîm decât din Rîm sau „vopsirăm cioara”) (1290)

Românilor li se prezintă ca dovezi irefutabile ale descendenței noastre din Roma și din latini, scrierile lui Grigore Ureche și Miron Costin. Istorici moderni de prestigiu fac din referințele acestor doi cronicari un capăt de lume: „de la Râm ne tragem”, ignorând că ambii cronicari au absolvit școlile cu fond profesoral iezuit (direct sau indirect, ca și cadre didactice), din Polonia și că au venit de acolo îndoctrinați cu ideologiile de secol XV emanate în acest scop de interesele manifeste și exprese - cunoscute chiar și pe vremea lui Cantemir, nu numai acum, - ale papei Pius II, Enea Silvio Piccolomini (1405 - 1464; papă între 1458 - 1464), care a scris în *Cosmografia*, apărută numai în 1501 despre originea fantezistă a valahilor din Flacus, criticată de toți, dar necontestată în substanța originilor de limbă și de sânge. Ce chestie!

Deci cei doi cronicari de factură catolică au adus și, cu tot efortul lui Dimitrie Cantemir de a-i contracara, încă aduc cele mai mai toxice informații referitoare la originea noastră preluând și prelungind astfel interesul vădit al papei de-a ne face catolici prin corupere: vă fac latini dacă acceptați catolicismul! Cine nu cunoaște filiera și școlile poloneze absolvite de cei doi cronicari nu vor observa sforțările lor de a adapta informațiile încă proaspete cu interesele ideologiei catolice de a globaliza catolicismul în zona valahilor.

Este de remarcat Șerban Papacostea⁵³. Deși se remarcă prin afrontul umaniștilor italieni și ai alumnilor Școlii Ardelene, ca primi-promovatori ai originii latine de sânge și de limbă, a românilor, Șerban Papacostea trece cu prea mare ușurință peste școlile de educație catolică, absolvite de cei doi cronicari în Polonia și polemizează peste niște realități, contrafăcându-le și mai tare ca la început. Citindu-l acum, din perspectiva noastră, realizăm că Șerban Papacostea nici nu a bănuit neadevărul cumplit din spatele vorbelor: „DE LA RÂM NE TRAGEM”. Cum să contracarez acest prestigiu nefast extins pe secole și validat de un istoric modern altfel decât printr-o pastișă:

MAI DIN CRÂM DECÂT DIN RÂM!

Pentru așezarea în adevăr este nevoie de-o contracarare a falsului!

Școala absolvită de cei doi moldoveni are însă dedesupturi legate de prezența aromânilor. O prezență poloneză recuperată datorită unor pasionați aromâni de istorie; o prezență nefastă dar puternică⁵⁴.

---

⁵³ Șerban Papacostea, *Geneza Statului în Evul Mediu Românesc*, Ed. Dacia, Cluj- Napoca, 1988, pg. 222, capitolul: *Conștiința romanității la români în Evul Mediu*.

⁵⁴ Cei doi cronicari moldoveni:

1. Grigore Ureche (1590 - 1647; absolvent al Școlii Frăției Ortodoxe din Lvov),
2. Miron Costin (1633 - 1691; în 1647 începe școala colegiului iezuit de la Bar, continuă la Camenița, a fost continuatorul explicit al cronicilor lui Grigore Ureche).

Călin Andrei Macedon (material publicat pe FB-ul lui Ilie Sfera): BISERICA DORMIȚIE / ASUPTIE (BISERICĂ WALLACHIANĂ) - LVIV (LVOV / LIOV) – UCRAINA:

„Biserica Adormirii Sfintei Fecioare Maria din Lviv (cunoscută în mod obișnuit ca biserica Dormiției, sau, istoric, ca Biserica Valahică) este o Biserică Ortodoxă Ucraineană din Lviv, situată în Centrul Vechi, în stil renascentist.

Actuala clădire este construită în locul unei biserici ruinate în perioada 1591 - 1629 de Paulo Romanus, Wojciech Kapinos și Amvrosiy Prykhylny; clopotul a fost ridicat în anii 1571 - 1578 de Peter Barbon.

Complexul Bisericii Ortodoxe este situat la vulytsia Ruska și este compus dintr-o clădire bisericească, un clopotniță (Turnul Korniakt) și o capelă (capela celor trei sfinți).

Cea de-a doua biserică a fost ridicată la inițiativa Frăției Lviv, iar fondatorul clopotniței și al capelei a fost Constantin Corniaktos, comerciant grec.

Turnul Korniakta este considerat unul dintre cele mai prețioase monumente ale arhitecturii ucrainene din secolul al XX-lea stil arhitectural manierism.

A fost construit la sfârșitul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea cu fonduri furnizate de comerciantul grec Constantine Corniaktos și de alți membri ai Frăției Lviv Dormition, un bratstvo local care a operat și o școală ortodoxă și o presă.

Constantin Corniaktos a avut origini AROMÂNIE / VLACH.

Lucrarea a fost susținută de mulți alții, precum Hetman Petro Konashevych-Sahaidachny, hospodars moldovenesc Ieremia Movila și Simion Movila, și chiar Țarul rus Feodor I.

Fiul lui Simion Movila, Peter Movila, a devenit Mitropolitul Kievului, Halych și All-Rus din 1633 până la moartea sa, iar mai târziu a fost canonizat ca sfânt în bisericile ortodoxe din România, Ucraina și Polonia.

O placă memorială a lui Peter Movila este aplicată pe un perete exterior al bisericii.

Arhitectura bisericii poartă semnul Renașterii. Acest lucru se aplică în special fa çadei profund decorate a Capelei adiacente a Trei Ierarhi, construită între anii 1574 și 1591 pentru desenele lui Piotr Krasowski.

În apropiere se află unul dintre cele mai vizibile repere ale lui Lviv, Turnul Korniakt, care a fost purtat [clarificări necesare] la înălțimea sa actuală de 65 de metri după un incendiu în 1695. Acest turn ornat a fost inițial comandat de Corniaktos de la arhitectul Piotr Barbon în anii 1570.”

Frăția Dormiției Lviv [L'vivs'ke poratoto; Lvivske uspenske bratstvo, alias Lviv Stauropegiion Brotherhood (L'vivs'ke stavor opigij's'ke pratorsto; Livske stavropihiiske bratstvo)]. O asociație religioasă ortodoxă fondată în secolul al XV-lea de comercianți la Biserica Dormiției din Biserica lubitule. Este cea mai veche și una dintre cele mai importante frății ucrainene și a servit exemplul altor frății. Există referințe istorice la ea care datează din 1463. Potrivit cartei sale, care a fost confirmat de Patriarhul Joachim al V-lea al Antiohiei în 1586 și de Patriarhul Ieremia al II-lea al Constantinopolului în 1589, frăția era independentă de episcopii locali (drept de stauropegie) și supusă direct Patriarhului Constantinopolului. Avea dreptul să supravegheze activitățile nu doar ale membrilor seculari ai bisericii, ci și ale clerului și chiar episcopilor. Apartenența sa a fost deschisă tuturor moșilor și credincioșilor ortodocși din alte orașe și țări. Taxele de membru, profiturile din vânzările de cărți, donații și cadouri au fost folosite pentru a sprijini Biserica Dormiției și Biserica Sfântului Onuphrius, care au fost deținute de frăție, și pentru a opera o tipografie, școală, orfeline, spitale și case pentru Membrii vârstnici. Fiind cea mai importantă instituție culturală și religioasă din Ucraina de Vest, frăția Lviv a jucat un rol esențial în opunerea poloneză a opresiunii naționale și religioase și în lupta pentru egalitatea cu catolicii și burgherii polonezi. Datorită eforturilor sale, eparhia Lviv a fost restaurată în 1539, iar unul dintre membrii frăției, Makarii Tuchapsky, a fost numit episcop. Timp de un secol a fost unul dintre centrele opoziției față de Uniunea Bisericii Berestia. La 5 aprilie 1709, după ce Papa Clement al XI-lea i-a garantat drepturile, frăția a acceptat uniunea cu Roma și apoi a limitat activitățile sale la afacerile bisericești. În 1788, sub stăpânirea austriacă, frăția a fost desființată. Acesta a fost restaurat în același an cu un statut diferit ca Institutul Stauropegiion, a fost preluat de rusofili și a continuat să funcționeze până în 1939.”

Diferențele cronologice pot fi escaladate de suspiciunea că cei doi cronicari n-au ajuns acolo, la acea Frăție catolică, neîndrumați de existența unor rudenii sau cel puțin ai unor vorbitoti de limbă valahă. Bucuroși și unii și alții, unii de apropierea geografică, ceilalți de apropierea de limbă și de sânge și de

De la Rîm la Crîm: Grigore Ureche Vornicul și Simion Dascălul, **Letopisețul Țării Moldovei**:

Scrive letopisețul cel unguresc că oare cînd pre aceste locuri au fost locuind Tătari; mai plodindu-se și înmulțindu-se, s-au tins de au trecut peste munți în Ardeal și împingînd pe Unguri din ocinele sale, n-au mai putut suferi, ce singur Laslău, craiul unguresc, care-i zic că a fost vâlhovnic, s-au sculat de s-au dus la **împăratul Rîmului** (subl. mea), de și-au cerșit oaste într-ajutoriu împotriva vrăjmașilor săi.

(...)

Și așa gonindu-i prin munți, scos-au și pre acești Tătari, carii au fost lăcuiitori la Moldova, de i-au gonit până i-au trecut apa Siretului. Acolo Laslău craiu, ce se cheamă leșăște Stanislav, stînd în țărmul apei, au strigat ungurește: seretem, seretem, ce se zice românește: place-mi, place-mi (așa cum am zice pe limba noastră: așa-mi place, așa-mi place). Mai apoi dacă s-au descălecat țara, după cuvîntul craiului ce au zis seretem, au pus numele apei Siretul. Și după multă goană ce au gonit pe Tătari, i-au trecut peste Nistru **la Crîm** (subl. mea), unde până și astăzi trăiesc⁵⁵.

Deci, putem spune că - odată cu alungarea tătarilor peste Siret – avem un descălecat al Moldovei, sub Laslău Craiul, Ludovic IV sau Laslău Cumanul (1272 - 1290).

De la Rîm la Crîm!

Eu susțin că descălecarea lui Radu Negru Basarab a avut loc în 1285 - 1290.

- Mi se poate reproșa că Dragoș (1347 - 1354) a descălecat abia în 1347, deci nu în 1285 - 1290. Asta ar însemna că viziunea mea, a UNIRII celor trei valahi (Laslău, Dragoș și Radu), ar fi greșită.

Totuși, eu am de partea mea și alte confirmări ale descălecării lui Dragoș în Moldova, prin 1285, 1299, analizate de Hașdeu, Gheorghe Brătianu, Pavel Parasca, Ovidiu Pecican, Tudor Sălăjan, etc. Mai am o confirmare și de la Ioan Cavaler de Pușcariu, în minunata carte „Date istorice privitoare la familiile nobiliare române”, vol II, pg. 256 - 257: „O analogie mai de aproape avem chiar și cu descălecarea lui Dragosiu-Bogdanu din Maramuresiu (Maramureș, țară) în Moldavia, pe care istoricii de până acum o fixa cu pozitivitate pe lângă a. 1352 – pe cînd ieată, că Mangiuca (1891) ni descoperă, că această descălecare s-a început deja cu un seclu mai nainte (1272 - 1277), sub Dragosiu ...”. Diferența între 1295 și 1277 poate avea o explicație; aici încap și anul 1290.

Pe de altă parte, nu știu de ce ar putea pretinde cineva că eu sunt cel care ar trebui să explice succesiunea dintre Dragoș din 1285 - și Dragoș din 1347! Ca să nu ne certăm pentru fleacuri, eu am căutat și am găsit, totuși, câteva explicații:

- poate că Dragoș a trăit 95 - 100 ani, așa că în 1285 ar fi avut 25 - 30 ani, ceea ce ar explica succesiunea,
- poate că după Dragoș Descălecătorul au existat Dragoș I, II, III, etc.

Cert este că cei doi descălecători, Dragoș și Radu, au purtat titlatura de marchiz, herțog sau duce, adică au fost trimișii unui rege - care avea papa și tot Rîmul în spate - ca să

---

perspective. Așa că vă rog să scuzați carențele lingvistice ale autorului, care a intuit interesul pe care ar trebui să-l resuscite școlile catolice absolvite de cei doi cronicari moldoveni, de ale căror expresii fac atîta caz istoricii români ... de parcă acele expresii ar fi fost create de o spontaneitate naturală și constatare a celor doi și nu de artificialitatea școlilor catolice poloneze.

⁵⁵ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre ...*, pg. 267.

marcheze granițele estice ale unui ținut creștinat. Ce doi au deținut titulatura de marchiz, duce sau herțog până și-au luat inima în dinți și s-au intitulat domnitori: 1304 - Radu și 1347 - Dragoș. Laslău Cumanul a murit otrăvit, așa că regii maghiari care au urmat au moștenit faptele Craiului Laslău Cumanul și supușii din cele două principate. Așa am putea înțelege și de ce regii ungarilor au fost suverani ai domnilor Moldovei și Munteniei și de ce în cele mai multe situații domnitorii celor două principate s-au comportat ca niște vasali ai principilor transilvani.

Istoria primelor noastre voievodate primește coerență dacă admitem că cumanii au fost români. Cine a oprit informația? Și uniții și ortodocșii, și unii și ceilalți pentru a ascunde faptul că tătarii (care-s total diferiți de mongoli) au fost valahi, adică frați de-ai noștri, pe care i-am alungat sau neprincipial, dacă a fost blat, așa cum cred eu, sau cam „necreștinește” dacă-i așa cum pretinde istoria oficială.

Domesday Book sau interesul ocupanților de a se consolida prin crearea unor elite - comisari

Greco - catolicii ar trebui să renunțe să mai încerce să obțină simpatia Occidentului pe culoarul latinătății noastre. De ce? Pentru că toți occidentalii, fără excepție, ne-au făcut latini. Asta înseamnă că au căutat și au găsit virtuți latine la valahi; deci, am putea fi latini și dacă nu suntem și deci, nu ar mai trebui să ne tot chinuim să dovedim că putem fi și că „dovedețul” ar trebui să nu mai aibă niciun merit. Toți cei care au făcut efortul de a obține simpatia sau recunoștința catolicilor nemți au pățit-o. Toți! Se pare că istoricul Gheorghe Brătianu a aflat inovații de creare a poveștii descălecătului, din moment ce a surprins atât de bine interesele creatorilor de povești referitoare la descălecate, menite a deveni legende. Să le tăiem poveștilor acel caracter de legendă papistaș!

Legenda mi se pare a răspunde nevoii de a spori prestigiul noii domnii, - de o parte legând-o de o întâmplare minunată, în stilul basmelor din jurul întemeierii stăpânirii maghiare, spre a o ridica la o situație asemănătoare puterii suzerane, cel puțin în ce privește originile ei; iar de alta, cu un tâlc de politică internă, tăgăduind existența formațiunilor politice anterioare și făcând să porceadă totul de la descălecare, de la cucerire, cum au făcut regii normanzi în Anglia cucerită de ei. Această versiune a descălecătului ar fi deci ca un fel de *Domesday Book*⁵⁶ al istoriei moldovenestii⁵⁷.

Brătianu, ca orice român, a identificat inovații în maghiari, dar nu a fost așa. Nu maghiarii au creat „basna” cu bourul, ci catolicii, Papa! Catolicii au dispus de acele mijloace infame de-a răspândi și de-a oficializa basna cu bourul. Iorga nu a fost de partea maghiarilor, dar a fost întotdeauna de partea catolicilor. Așa se explică disputa Brătianu - Iorga pe tema descălecătelor. Clar!

Revenim asupra descălecărilor; decalajul între cele două descălecări ar fi dus la emigrări mari și inevitabile. Cum emigrările nu s-au produs, simultaneitatea descălecătelor din anul 1290 sau din oricare alt an ar fi trebuit să fi fost suspectată de istorici. Eu unul nu cedez!

---

⁵⁶ Wikipedia: „**Domesday Book** este un registru al anchetei privind terenurile și animalele din cea mai mare parte a Angliei și o parte din Țara Galilor, care a fost finalizat în anul 1086. A fost realizat la comanda regelui William I al Angliei, căruia i-a venit ideea în timp ce petrecea Crăciunul anului 1085 în Gloucester”.

- „How many hundreds of hides were in the shire, what land the king himself had, and what stock upon the land; or, what dues he ought to have by the year from the shire”,
- „The survey's main purpose was to determine what taxes had been owed during the reign of King Edward the Confessor, thereby allowing William to reassert the rights of the Crown and assess where power lay after a wholesale redistribution of land following the Norman conquest”.

Conscripțiile habsburgice din Transilvania au avut același scop; sângele nu se dezmințe. Le-a rămas SAXONILOR numai să ne facă educații și să producă „elite” de așa manieră ca să vedem și în interesul acelor odioase conscripții numai și numai o emancipare; este evident că interesul primordial și motivant al acelor conscripții a fost SPOLIAREA.

⁵⁷ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc. 1980, pg. 146.

Rămâne 1290! Nu cedez și pentru că, în următorii doi ani, 1291 și 1292, baronii valahi se transformă în baroni cumani, adică se transformă din schismatici în catolici, săvârșindu-se astfel ceea ce era de așteptat:

La 1291 (11 martie), sub Andrei al III - lea, mai sunt convocați, pe lângă nobili, sașii, ungurii și valahii la adunările pentru dieta ardeleană. Dar aceasta este și ultima lor mențiune. În 1292 și 1298, la Pesta, apar în locul lor nobilii cumani; iar valahii dispar de atunci din rândul celor chemați la adunările ordinelor privilegiate ale Ardealului ...

Ordine privilegiate puteau constitui numai fiii sufletești ai bisericii catolice și romane. Valahii erau creștini și încă demult, dar creștinătatea lor era de rit oriental, pe când cumanii, botezați de curând, erau catolici⁵⁸.

Este și amuzant și inutil că și aici trebuie să-i corectăm și pe istoricii Brătianu și pe Iorga: **cumanii din 1292 au fost unii și aceiași cu valahii din 1291**, numai că aceștia din urmă s-au catolicizat între timp, ca să confirme cu un „DA” complet cucerirea Moldovei de Laslău Craiul și, deci, catolicizarea integrală a regatului!

Din moment ce astfel de „convertiri” din cumani/tătari în valahi și invers sunt mai multe decât ne este permis să admitem fără să ne fi autosesizat, totuși, trebuie să accept că derutarea noastră nu poate fi pusă numai pe seama prostiei și a suficienței; este evident că - în ciuda asemănării până la identificare a valahilor cu cumanii - totuși, atât valahii cât și cumanii, au operat conștient pentru a-i deruta pe contemporanii lor. Nu se poate altfel! Noi am preluat civilizația celor derutați, de aceea suntem derutați în zi de azi, căci iată încă un caz al confuziei valahi-cumani:

„Cumania propriu zisă s-a întins în consecință numai de la Olt (granița de răsărit a Banatului Severinului) și până la Prahova. Aici deja la mijlocul sec. XIII. se găsesc voievodate românești.

În 1247 Béla IV. donează ordinului ioanit Severinul (Terram de Zeurino) și Cumania dintre Râul Olt și Munții Transilvaniei (a fluvio Olth et alpiibus Ultrasilvanis totam Cumaniam), cu excepția voievodatului român al lui Seneslau (excepta terra Szeneslai woiavode Olatorum, quam eisdem relinquimus, prout iidem hactenus tenuerunt... proterquam de terra Szeneszlay)”, din Tudor Duică: „Antecedente și consecințe sud-transilvănene ale formării voievodatului Munteniei (sec. XIII-XIV.), Una dintre ultimele lucrări ale regretatului istoric Pál Binder, postumă, apărută în limba maghiară (Századok 1995 / 5, Budapest)”.

---

⁵⁸ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc. 1980, pg. 107-109.

Nicolae Iorga, coordonat de greco-catolici în orice subiect fierbinte privind catolicizarea românilor, face pe prostul în explicarea înlocuirii valahilor cu cumanii: „Motivul poate fi o excludere a românilor pentru a se primi acești emigranți barbari pretențioși, cărora regatul, de curând, li stătuse la dispoziție până la primejduirea caracterului etnic maghiar și religios creștin, ori deosebirea scopului, neinteresând pe români, dar privind pe cumani, pentru care s-a făcut adunarea”, din *Istoria românilor*, Ed. Enciclopedică, Buc., 2014, vol. III, pg. 127. Totuși, amuzantă nemernicie: nu te chem, că pe tine și așa nu te prea interesează!

A cătea oară ajungem să constatăm absurdități și situații hilare numai pentru că istoricii nu vor în ruptul capului să recunoască neamul comun al valahilor și al cumaniilor! Voi semnala și numai pentru a râde de fiecare situație de acest gen. Și râd cu poftă și urlu „cumanii au fost de neam românesc”!

Cum nu putea fi altfel, trebuia de mult să fie așa

Cum sărăcia-i și din cumpeneală, așa-i și cu încâlcelile din trecutul românilor: savantlâcul fără judecată devine hipsterie. Dacă mai mulți istorici tot au ajuns să îl suprapună pe Laslău Craiul peste Ladislau IV Cumanul și/sau să ducă descălecatul lui Dragoș din 1347 în 1285-1295, atunci de ce nu s-au văzut constrânși - de facilitatea și de consecințele acestor realizări - să constate împreună că cei doi, Dragoș și Radu, au descălecat separat dar cam în același timp?! Dacă ar fi constatat asta, ar fi aflat și ce se petrecea în culise:

– cumanii au plecat de pe teritoriul principatelor fără bătaie tocmai pentru a-l ajuta pe Laslău Craiul să îndeplinească ordinul Papei,

– Laslău Craiul a fost valah nu numai 50%, cât i-ar reveni după mama cumancă, ci i-ar mai reveni câteva procente și după stră-stră-moșul Taksony (931 - 972), fiul khazaro-cumanului Menumorut. Deci, Laslău a fost valah cu mult peste 51%!

Este evident că Laslău a recidivat la credința cumaniilor, adică la șamanismul cuman, și nu la ortodoxia la care se convertiseră cândva unii cumani, care au primit prin botezul încreștinării numele de valahi.

Când s-a produs descălecarea concomitentă?

- 1290!

Dar nu este neapărat necesar ca descălecarea să fi fost concomitentă. Din motive lesne de înțeles o descălecare concomitentă, la o comandă unică, ar fi fost contraindicată. Dar, dacă, totuși, descălecarea a fost concomitentă - așa cum ne constrâng indiciile și așa cum simțim că adevărul este înălțat de îndemnuri subterane - înseamnă că descălecătorii știau de la început că nu vor întâmpina nici o opoziție la locul descălecării, altfel nu și-ar fi divizat armata și ar fi făcut două descălecări; două descălecări au gândit și istoricii, mult prea obiectivi cu neamul lor, neglijând și îndemnul subteran și adevărurile subiective ale subiecților cu neamul ... că își și fărâșește de ăștea pe-aici prin Orient. Istoricul româno-basarabean Pavel Parasca⁵⁹ face o excelentă sinteză a dublei descălecări din perioada lui Laslău Cumanul:

În 1998, dezvoltând o ipoteză în același sens al identității „craului unguresc” din tradiția moldovenească cu Ladislău al IV-lea, formulată de B.P. Hașdeu, Ovidiu Pecican și-a reafirmat, invocând și argumente de rigoare, atașamentul său la această identificare. Apreciind concluziile lui, un alt cercetător, Tudor Sălăgean, abordând același subiect în contextul invaziei tătare din 1285, cu un accent deosebit asupra celor ce s-au întâmplat în Transilvania, a făcut concluzia tranșantă că identificarea regelui ungar din tradiția cronicărească despre întemeierea Moldovei „depășește stadiul ipotezelor, ea trebuind considerată o certitudine”. Nu ne rămâne, deci, decât să sperăm că această certitudine nu va fi neglijată și de ceilalți cercetători care, trecând pe lângă argumente, fie chiar și nu destul de sigure, continuă să-l vadă în regele unguresc din tradiția moldovenească pe Ladislau I cel

---

⁵⁹ Pavel Parasca, „Și de atunci s-a început, cu voia lui Dumnezeu, Țara Moldovei”, studii, Chișinău, Ulim, 2014, pg. 114 - 115.

Sfânt, iar luptele cu tătarii fiind datate cu primii ani de domnie a lui Ludovic I de Anjou, așa cum considera greșit D. Onciu.

Concluzia este justă și profesionistă: descălecările în Muntenia și în Moldova s-au făcut sub Laslău Cumanul. Probabil concomitent. Indiferent care a fost ultima descălecare se impune să constatăm că acea descălecare a coincis cu unirea celor trei principate sub o singură crăie: Craiul Laslău Cumanul. Astfel s-a realizat ceea ce fusese nu cu mult timp înainte, pe vremea ultimului asănesc: UNIREA TUTUROR ROMÂNILOR. Neșcoliți! Românii s-au unit fără conștiință națională, la chemarea sângelui. Pe mine asta mă miră: de ce paragraful citat din istoricul Pavel Parasca, de mai sus, nu a dus la constatarea unirii tuturor românilor? Ce i-a împiedicat pe istorici să constate așa ceva și, mai ales, de ce nici acum nu ajung la o astfel de concluzie! Interesant este că, totuși, istoricul P.P. Panaitescu se opune celor două descălecate tocmai cu nerealizarea unirii celor trei principate, și îți vine să îi dai dreptate:

Dacă ar fi fost așa (dacă ar fi fost două descălecate, nota mea), atunci emigrația pornită în același timp, din același loc și din aceleași cauze, ar fi putut forma un singur stat ... Trebuie să renunțăm azi la mitul descălecării⁶⁰.

De ce n-ar avea dreptate P.P. Panaitescu?

- Pentru că descălecatele au avut loc, dar catolicii au intervenit de o așa manieră că, în dorința de a-și însuși descălecatele, au slujit informațiile de o așa natură încât le-au făcut necredibile. Da, eu sunt convins că Laslău Cumanul a ordonat cele două descălecate pentru a crea o singură țară/imperiu, iar papa a dispus lichidarea lui Laslău Cumanul - ca mai târziu a lui Mihai Viteazu pentru că se afla în campania de cucerire a Poloniei și deci de lărgire a puterii - pentru a nu-i permite acumularea unei puteri concurente celor controlate de Papă. Să nu creadă cineva că astfel de lucruri au scăpat cândva papei!

Deci, oarecum ne-am pus de-acord cu istoricul P.P. Panaitescu, demonstrându-i - lui și celor care, ca mine, sunt seduși de argumentele lui de bun simț - că descălecatele au avut loc tocmai pentru că a existat o voință de unificare a tuturor principatelor românești și (deci) pentru că cumanul Laslău Cumanul era valah, ca orice alt cuman.

---

⁶⁰ Panaitescu P.P., *De ce au fost Țara Românească și Moldova țări separate*, lucrare publicată în *Revista Fundațiilor regale*, V, 1938, p. 560-577.

Când și cum s-au unit valahii nord - dunăreni cu cei sud – dunăreni, dacă împreună s-au catolicizat în 1204?

Și descălecatul concomitent constituie o UNIRE maghiaro-română încă necunoscută românilor, dar nici aceasta nu a fost și nu este și prima UNIRE a românilor necunoscută de români, căci, așa cum am arătat anterior, avusese loc, cu mai puțin de o sută de ani înainte, UNIREA românilor făcută de Ioniță Caloian, cel de-al treilea din frații Asan.

Despre catolicizarea valahilor sud-dunăreni din 1204 am știut și știm, pentru cei care nu au știut și nu știu nu am găsit nici o scuză: nici măcar greco-catolicii nu sunt vinovați de asta. Dar, pentru că nu știm nimic nici de catolicizarea concomitentă a românilor nord-dunăreni și nici de unirea românilor de peste tot (nord-dunăreni și sud-dunăreni) din același an, 1204 și pentru că aflăm abia acum și aci, am câteva scuze ...

- N-am?!

- Dacă n-am, fac, caut, găsesc!

lata-le:

Realizările românilor sunt singurele obținute printre națiunile Lumii în condiții de o specifică neconsecvență; noi, românii, putem spune că într-adevăr avem realizări de excepție dacă suntem lăsați dracului în pace.

IO Roman I, IO Vladislav, IO Mircea, IO Ștefan, IO Mihai ...

- „IO” este un element de titulatură cu care s-au investit cunoscuții domnitori români, nord-dunăreni, din Muntenia sau Moldova, așa cum vedem.

- Istoricii au două explicații pentru „IO” prin două ipoteze: o titulatură specific grecească ce înseamnă „Unsul lui Dumnezeu”, folosită de toți țarii sud-dunăreni, de după Ioan Asan II, adică preluate de la nepotul lui Ioniță Caloianu. Istoricul Bogdan Petriceicu Hașdeu este primul care a scris - în 1863 - despre originea asănească a acestei particule, „IO”, ce precede numele voievozilor nord-dunăreni.

În 1853-1854 a fost tipărită lucrarea HRONICA ROMÂNILOR, finalizată de Gheorghe Șincai înainte de 1811. În Hronica Românilor avem o explicație a prezenței particulei „IO” „înaintea numelui” voievozilor nord-dunăreni, necuprinsă în explicațiile publice de azi:

Aci înseamnă că de ar fi fost adevărate câte bârfește grecoșul Acropolita asupra lui Ioannichie (așa a scris Șincai numele lui Ioniță Caloian) sau Ioann I (Ioan Asan I, cel de-al doilea dintre asănești), împăratul românilor și bulgarilor, prinții Moldovei și ai Valahiei dintru-nceput pîn-acum n-ar fi primit ca să se pună numele de Ioann înaintea numelui lor, celui de botez; iară aceasta o-au făcut pururea pentru pomenirea lui Ioann I și pentru ca să mărturisească că noi, românii care sîntem de-a stînga Dunărei, măcarcă grecii ne-au poreclit schythe și comani, tot de-un neam sîntem cu românii cei de-a dreapta Dunărei, *Gheorghe Șincai, Op. cit., pg. 380.*

Trebuie să recunosc că acest comentariu al lui Gheorghe Șincai este o sinteză a celor spuse și că mă ajută foarte mult și foarte bine în formularea explicațiilor pe care vreau să le dau. Este evident și din acest text că undeva și cândva Ioniță Caloian s-a pus rău cu Gheorghe Șincai; de-altfel Gheorghe Șincai îl și descrie pe Ioniță Caloian posedat tocmai de aceleași vicii

și chemări stranii care mi l-au făcut nespuse de simpatic pe Laslău Cumanul, ba mai mult îi și confecționează asasinatului Caloian o moarte nedemnă dar și, neadevărată, după ce este evident că (Șincai) a căutat și în final a găsit tocmai autorul și textul convenabil (un grec):

Nemica au folosit tot norocul și toată vitejia craiului Ioannichie, căci în anul acesta (1207) au reposedat în Domnul. Despre carele așa scrie Acropolitul: „Ioaniche agiungând până la Thesalonica, și-au sfârșit viața din giunghiuri sau cum zicea alții, au murit din osânda dumnezeiască. Pentru că au visat că un om înțrarmat stă lângă el și-i străpunge coastele. Pentru aceea i-au dat nume de câne și de toți s-au poreclit Schylo-Ioann, pentru că încumnățindu-se cu schythele, pre aceștea nu numai i-au tras la sine, ci și năravurile lor încă le-au supt, foarte mult desfătându-se în uciderea romeilor (grecilor). Murind acesta, Boryla, nepotul lui din soră, căsătorindu-se cu matusă-sa, Schythida au apucat împărăția; iară Ioann, fiul lui Asan, pre ascuns s-au dus la schythe (mai bine: la ruși, cum se zice la anul 1221)”, Gheorghe Șincai, *Op. cit.*, pg. 380.

Se pare că acea „încumnățire”⁶¹ a lui Caloian (s-a făcut cumnat cu cumanii/sciții) a însemnat mai mult de-atât pentru mamelucul greco-catolic Gheorghe Șincai. De ce? Pentru că Șincai nu scrie fapte din care să înțelegem că Ioniță Caloian ar fi făcut ceva să merite veninul lui Șincai. „Încumnățirea” aceea a fost cu siguranță și o renunțare a lui Caloian la catolicism, căci greco-catolicul Petru Maior scrie, totuși:

Câtă vreme au vecuit unirea (catolicizarea, n.a.) românilor acestora cu Beaserică Romei, nu știu. Însă aceeaia iaste adevărit că Gherman, următorul lui Vasilie, părăsind împărășirea cea cu Beaserică Romei, se uni cu țarigrădenii (ortodocșii, n.a.) și în zilele lui Ioann, împăratul bulgarilor și a românilor, fiul lui Asan ... după cum ne lasă mărturie Acropolita, ... îi deaderă cinste și titlu de patriarh ... lesne iaste a culege că nu prea lungă vreme au vecuit unirea cu Beaserică Romei, întră români de dincolo de Dunăre. Petru Maior, *Istoria Bisericii Românilor*, Ed. Viitorul Românesc, Buc. 1995, pg. 108.

Vedem că Șincai l-a admirat pe catolicul Caloian pentru naționalismul lui, dar numai cât a deservit catolicismul. Este evident că Religia Catolică – la care se convertiseră destul de curând toți valahii - a fost rejectată mai degrabă de cumani (de valahii nord - dunăreni) decât de valahii sud - dunăreni. Înseamnă că chiar și cu acea ocazie Bulgaria nord-dunăreană a continuat să fie unită cu Valahia / Bulgaria (sud - dunăreană), ceea ce a constituit adevăratul motiv de supărare al intelectualilor și clerului greco - catolic. Șincai se divulgă: nu-i place ce a făcut Caloian printre cumani, ca Papei de ce a făcut printre cumani Laslău Craiul: renunțarea la catolicism și adoptarea șamanismului nord - dunărean, care, vorba fie, se afla din plin și printre valahii sud-dunăreni; Petru Maior o fi aflat de credințele șamanice ale valahilor nord-dunăreni din Biblioteca Vaticanului și i-o fi spus lui Șincai. Nu așteptați să scriu că Maior l-a avertizat pe Șincai și să nu spună și să nu scrie, că n-a fost nevoie; Șincai a adus numai niște precizări din care ar trebui să înțelegem că Ioniță Caloian s-a dedat la șamanisme cumane. Exact ca mai târziu Laslău Craiul.

De fapt noi nici acum nu putem ști dacă nu cumva Bulgaria și Valahia erau unite și în 1204 – când s-a produs catolicizarea, dar avem în fața noastră, acum – odată cu convertirea lui Caloian (la ortodoxism sau la șamanism/bogumilism) - **imaginea unirii tuturor Românilor**,

⁶¹ Cumani erau numiți sciți și kâpceac sau turc; „cuman” ar însemna CUMNAT - zic istoricii care caută motivele asocierii triburilor de cumani sau ale înrudirii lor cu pecenegii.

indiferentă față de pretențiile și de mofturile Romei ca și coordonator mondial al lumii. Excelent! Prin asta le tăiem greco-catolicilor pretenția că unirea este numai rodul efortului lor intelectual de a ne crea conștiința națională.

Deci, mai sus am explicat cum și de ce greco-catolicii încearcă să ascundă unirea teritorială a românilor odată cu catolicizarea românilor nord-dunăreni; catolicizarea ar divulga unirea și ar arăta că unirea românilor s-a putut face și fără efortul intelectual al catolicilor de a crea românilor o conștiință națională. Românii au fost chemați la unire de sângele de neam, iar la catolicizare de puntea ... dracului.

Mai abil, Petru Maior ne dă o palidă consolare: valahii sud-dunăreni nu s-au descreștinat, ci numai s-au decatolicizat, trecând la ortodoxie. Nu zău! Este posibil ca Ioniță Caloian să se fi convertit la șamanismul cuman (bogumilismul) – ca și Laslăul Cariul peste aproape o sută de ani –, că altfel cum ne explicăm lupta imediată, disperată, a succesorului Borilă împotriva ereziei bogumile, de care pare a fi legată și lichidarea lui Borilă, dacă bogumilismul nu ar fi fost religia la care se va fi convertit Ioniță Caloian?!

Pe de altă parte, este cert că în scurta perioadă dintre catolicizarea valahilor din 1204 și convertirea lui Ioniță Caloianu la șamanism/bogumilism, misionarii și dascălii trimiși de Papă au introdus în oficierea slujbelor și limba și scrierea latină, cu care au înlocuit, destul de ușor - printre români - greaca, chirilica sau ce-o fi fost înainte. Știu catolicii să lucreze rapid, sistematic și eficient în astfel de situații. Totuși, se pare că papa a permis ... „ilirilor din Bosnia” ... pentru o perioadă nedefinită chiar utilizarea alfabetului glagolitic (**în continuare**) în oficierea slujbelor și chiar în scrierea Bibliei! Glagolitic = Rune. Rune Valahe. Cam periculoase ... Amuzându-ne de aceste RUNE, în joacă, cu un prieten, tot valah, m-am trezit uimit și invidios că prietenul și-a însușit alfabetul în nici o zi! Deci, tocmai alfabetul glagolitic a fost cel ce păstrează dovada existenței și practicii bogomilismului, în sudul Dunării și la noi și tocmai acest alfabet glagolitic este cel atribuit valahilor sud-dunăreni de slavii sud-dunăreni, printre care încă se găsește acest alfabet. Apoi să nu ignorăm că alfabetul glagolitic – pe care mulți îl situează undeva între alfabetul chirilic și cel latin - este mult mai asemănător cu cel latin decât cu cel chirilic! Asta explică și faptul că actele de cancelarie în Muntenia și Moldova au fost scrise în alfabet LATIN până pe vremea domnitorului moldav Alexandru cel Bun, care, de teama misionarilor catolici a interzis folosirea lui, în nordul Dunării și până pe vremea lui Asan II, conform spuselor călugărului Paisie de Hilandar, în sudul Dunării. Deci, prezența latinei în actele oficiale emise de Mircea cel Bătrân și Roman I are o explicație în consecințele catolicizării sistematice din perioada scurtă 1204 și convertirea lui Ioniță Caloianu la bogumilism.

Vă rog să constatați că dinastia asăneștilor (1185/7-1280) se oprește cu câțiva ani înaintea domniei lui Radu Negru, descălecătorul sau, altfel spus, că Radu Negru descalecă la 1290, adică imediat ce se încheie dinastia Asăneștilor (1185/7-1280).

Unirea românilor: ascunsă și nimicită de Papă

Revin asupra unirii românilor și asupra Vaticanului. Vaticanul nu a fost niciodată pentru unirea și pentru consolidarea românilor; dacă a fost cândva trebuie să constatați concomitent sau că Vaticanul nu mai era o forță dominantă (papa n-avea diviziile de tancuri, cum constatase Stalin) sau că se afla în speranța aproape certă că-i poate catoliciza pe toți românii odată cu unirea lor.

În toamna lui 1918, papa era pe margine, la periferie, înfrânt, ca habsburgii, de care era legat ca gaia de maț.

Papa a fost și împotriva Craiului Cuman Laslău, 1272-1290, tocmai pentru că acest crai - cu sânge românesc, pe filieră cumană, cum susțin toți iluminiștii ardeleni - a realizat unirea tuturor românilor!

Ulterior, dar asta a făcut Laslău Craiul Cumanul cândva în intervalul 1285 - 1290. Pe vremea lui Laslău Cumanul a avut loc descălecatul lui Radu Negru, duce de Făgăraș, în Muntenia și tot pe vremea lui Laslău Craiul a avut loc și descălecatul din Moldova, descălecat ascuns și nimicit de năimiții Papei aflați în fruntea României, în fruntea Academiei Române și în fruntea Arhivelor Naționale din București; este vorba despre trei escroci.

- Regele Ferdinand I,
- Nicolae Iorga, care l-a scos din primele acuzații de colaboraționism cu articolul <<Un om „dărâmat”: Dimitrie Onciul>>, din 1915.

- Dimitrie Onciul, bucovinean.

Dimitrie Onciul este istoricul care s-a ocupat cel mai mult de descălecatul lui Dragoș în Moldova. Iată ce scrie istoricul Pavel Parasca:

În 1998, dezvoltând o ipoteză în același sens al identității „craiului unguresc” din tradiția moldovenească cu Ladislău al IV-lea, formulată de B.P. Hașdeu, Ovidiu Pecican și-a reafirmat, invocând și argumente de rigoare, atașamentul său la această identificare. Apreciind concluziile lui, un alt cercetător, Tudor Sălăgean, abordând același subiect în contextul invaziei tătare din 1285, cu un accent deosebit asupra celor ce s-au întâmplat în Transilvania, a făcut concluzia tranșantă că identificarea regelui ungar din tradiția cronicărească despre întemeierea Moldovei **„depășește stadiul ipotezelor, ea trebuind considerată o certitudine”**.

Nu ne rămâne, deci, decât să sperăm că această certitudine nu va fi neglijată și de ceilalți cercetători care, trecând pe lângă argumente, fie chiar și nu destul de sigure, continuă să-l vadă în regele unguresc din tradiția moldovenească pe Ladislau I cel Sfânt, iar luptele cu tătarii să fie datate cu primii ani de domnie a lui Ludovic I de Anjou, așa cum considera greșit D. Onciu, scris de Pavel Parasca, în lucrarea „Și de atunci s-a început, cu voia lui Dumnezeu, Țara Moldovei”, studii, Chișinău, Ulim, 2014, pg. 114-115.

Deci, este evident că bucovineanu D. Onciu (1856-1923) a fost un activist gen hipster, trimis de occidentalii habsburgi în România, - așa cum sunt trimiși în Transilvania Pleșu,

Liiceanu și Patapievici - ca, împreună cu regii nemți ai României, să creeze o apartenență organică, subterană, a României la spațiul spiritual germanic. D. Onciu este cuprins chiar de Lucian Boia între „germanofili”, adică între cei care în 1916 au rămas cu nemții în București, care s-au bucurat de ceea ce nemții ofereau colaboraționiștilor, în cartea „Germanofili”, pg. 294 397-8. Cine l-a scăpat pe Dimitrie Onciu de acuzațiile și de dovezile grave, de colaboraționism?
- Nicolae Iorga și Regele Ferdinand II!

Ce înțelegem din textul de mai sus, preluat dintr-o lucrare a lui Pavel Parasca?

- Că cele două descălecări - pe care le știm din letopisețe și din tradiție - au avut loc în perioada regelui Laslău Cumanul (Ladislau al IV-lea Cumanul). Era cuman după mamă, adică român.

Se știe că după o convertire cam forțată la catolicism, Laslău a revenit la credința cumană, care nu era șamanică ci islamică (negru), așa cum vom vedea. După asasinarea lui, papa a dispus să-i fie anchetată credința: a fost sau nu catolic?

- N-a fost! N-a fost nici șamanic și nici măcar ortodox, a fost islamic (negru), dar cu un drag teribil de neamul lui de cort, de turmă și de chică.

Sub Laslău Cumanul (1272-1290), valahii au avut, sub acest nume, cea mai mare extindere: cumanii și pecenegii nu erau maghiarizați, cum sunt acum, și se întindeau, pe teritorii compacte de o parte și cealaltă a Dunării (Podunavia), undeva dincolo de Marea Caspică înspre est și până dincolo de Tisa și de Dunăre înspre vest și dincolo de izvoarele Tisei și Nistrului, până spre Lituania și Danemarca/Dacia - în nord!

D. Onciu a fost unul din multele eminente cenușii, bucovinene, dar și ardelene, ale habsburgilor în România, el a sluțit tot adevărul privitor la descălecatul în Moldova. Adică, așa cum scrie P Paracsa el, D. Onciu, a contrafăcut un fapt evident din toate perspectivele: descălecatul în Moldova a avut loc la sub cinci ani - înainte sau după - descălecatul lui Radu Negru în Muntenia (cu ambele laturi ale Dunării). Deci, D. Onciu este cel care a creditat - pe cărări oculte - legenda descălecării lui Dragoș și a zimbrului, o legendă evident contrafăcută spre a servi catolicismului și habsburgilor, strănși legați unii de alții. Ce dovedește textul lui Pavel Parasca - care pune în evidență, cu acordul mai multor istorici și pentru prima dată, că descălecatul moldovean a avut loc în 1285-1290?

- Că, prin crearea legendei referitoare la descălecarea VALAHULUI CATOLIC, maramureșean, Dragoș (1347-1354). Creând legenda descălecării lui Dragoș, papa și apoi Onciu au falsificat încă o UNIRE a românilor, pentru ca noi să nu o știm și să nu ne învrednicim de așa ceva fără aportul catolicilor!

Concluzia lui Pavel Parasca este justă și profesionistă: descălecările în Muntenia și în Moldova s-au făcut sub Laslău Cumanul.

Indiferent care a fost ultima descălecare, se impune să constatăm că acea descălecare a coincis cu unirea celor trei principate sub o singură crăie: Craiul Laslău Cumanul. Astfel s-a realizat ceea ce fusese nu cu mult timp înainte, pe vremea ultimului asănesc: UNIREA TUTUROR ROMÂNILOR. Neșcoliți, românii s-au unit fără conștiință națională, la chemarea sângelui.

De ce în paragraful de mai sus, al istoricului Pavel Parasca, istoricii nu au constatat și o unire a tuturor românilor? Pe mine asta mă miră! Ce i-a împiedicat să constate așa ceva și, mai ales, de ce nici acum nu ajung la o astfel de concluzie!!

- Pentru că istoricii au fost umiliți și constrânși de austrieci, de nemți, de Iorga, de Ferdinand și de premierul Dimitrie A. Sturdza să facă pe plac legendelor create de catolici pentru a le deservi intereselor lor de a-i catoliciza pe ... „latinii” români.

Ce mai putem afla de la trădarea asta a lui D. Onciul (Onciul „S-a ocupat îndeosebi cu problema originii latine și a ariei de formare a poporului român”, vezi N. Iorga, Oameni care au fost, vol. II, pg. 20)

- Că nemții chiar și-au dorit ca România să intre în război în 1914 - 1916.

De ce?

- Pentru că erau siguri de alianța cu bulgarii, de trădarea/necombativitatea rușilor și, deci, de înfrângerea noastră umilitoare ... așa cum a și fost la Pacea de la București din primăvara 1918, când D. Onciul era „germanofilul” înfipt și agreat de germani din București ... și șeful Arhivelor Naționale!

Ce pot fi toate astea, să dai Arhivele Naționale pe mâna unui austriac, unui școlit de austrieci?!

- Trădare națională la înalt nivel!

Bine, veți zice, ai ce ai cu D. Onciul, dar ce ai cu N. Iorga? Am, pentru că descălecatele adevărate nu puteau să-i scape tocmai lui Iorga, pentru că contrafacerea-i prea evidentă. Este important să știm că N. Iorga a inclus „Descălecatul” – așa cum a fost prezentat de D. Onciul – printre chestiunile intangibile, interzise la rediscutare, la contestare, în uluirea lui G. Brătianu! De ce? De aia! Iorga a fost ciubucărit de catolici!

„Cel mai celebru istoric al grupării de dizidență profesională față de N. Iorga, <<Noua școală de istorie>>, Gheorghe I. Brătianu, a intervenit și el, după ceilalți doi colegi, P.P. Panaitescu și C.C. Giurescu, răzvrățiți împotriva marelui profesor în chestiunea tradițiilor privind întemeierea statelor românești ... Istoriografia română ajunsese înaintea ultimului război mondial la respingerea legendelor și teoriilor după care Țara Românească ar fi fost întemeiată, ca și Moldova, printr-un <<descălecat>> venit din Transilvania. Legenda lui Negru Vodă fusese respinsă de istorici în favoarea concluziei că statul român de la sud de Carpați s-a coagulat de la sine, fără impulsul politic al emigrației venite din Transilvania. Legenda lui Negru Vodă, apărut de dincolo de Carpați, întemeietor de biserici și de țară, era scoasă din circuitul științific ... Numele lui Laslau al IV-lea, Cumanul, apare de mai multe ori sub pana lui Gheorghe I. Brătianu, atunci când vrea să descâlcească ștele încurcate ale contextului <<descălceării>> lui Dragoș ... În timpul lui Ladislau Cumanul are loc ... descinderea legendarului Negru Vodă din Ardeal în Muscel și, foarte probabil, tot acum are loc și acel <<descălecat înainte de descălecat>> în Moldova” (sublin. mea), din cartea Români și „Tâlharii Romei”, Mihai Ungheanu, Buc., 2005, pg. 177 - 183.

Notă: Românilor, oriunde-ați fi, înainte de-a lua vorbă dintr-un român - ardelean aflați dacă nu cumva-i greco - catolic!

Radano, prinzipe di Bulgaria infidelle

O cronică italiană contemporană, aceea a fraților Gatari, închinată seniorului Padovei, Francesco de Carrara, amintește la anul 1377 de războiul pe care regele Ungariei, Ludovic I de Anjou, l-a dus împotriva lui „Radano prinzipe di Bulgaria infidelle”, care „cu ajutorul turcilor și cu armele trimise de venețieni, vrăjmașii regelui, îl aduseseră în grea primejdie (pe rege, n.a.)”, scrie istoricul Gheorghe Brătianu⁶².

Este vorba despre Radu Vodă (1377 - 1383), n. 1330, nu despre descălecătorul Radu Negru, mult anterior (1290).

Din cei care citesc o astfel de informație, cum este cea de mai sus, cui i-ar mai trebui alte dovezi că Bulgaria a cuprins ținuturile nord și sud-dunărene, mai ales dacă mai știe și că Radu Vodă sau Radu I, tatăl lui Mircea cel Bătrân, se intitula și „stăpânitor al Țaratului de Vidin”, sud-dunărean, situat vis-à-vis de Calafat, orașul nord-dunărean!?

Vă rog să constatați că domnia dinastiei Asăneștilor (1186-1290) se oprește cu câțiva ani înaintea domniei lui Radu Negru! O fi fost tocmai acea perioadă în care Craiul Laslău Cumanu a plănuit UNIREA a doua a tuturor românilor (inclusiv ungurii) menționată mai sus.

⁶² Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc, 1980, pg. 112.

A nu se confunda cu lupta de la Posada, cu Carol Robert de Anjou; luptele cu ungurii au fost descrise superb și cu atâta competență de Nicolae Densușianu în **cartea numai recent editată de Ionel Opreșan** (2018), rămasă din 1913 în manuscrise și în câteva, puține, publicate în ziare. **Nicolae Densușianu, *Istoria militară a poporului român*, Ed. Saeculum I.O., Buc, 2018**, pg. 215: „În timp de 65 (de) ani, de la 1330-1395, Țara Românească avea să suporte trei invaziuni mari ale armatelor ungurești – una condusă de regele Carol Robert, alta de Ludovic cel Mare și a treia de Sigismund – care, sub diferite pretexte, voiau să distrugă independența politică a acestui stat și să prefacă Țara Românească într-o provincie administrativă a Ungariei. Din toate acestea Țara Românească a ieșit învingătoare, prin înțelepciunea și energia domnilor săi ...”. Cheia succesului a constituit-o „săgețile otrăvite” ale românilor și „turcilor” (desigur este vorba despre cumani): „săgeți muiate în venin”, „săgeți înveninate și primejdioase”, din Nic Densuș, *Istoria milit*, pg. 211 și respectiv 213.

Din păcate informațiile furnizate recent, prin cartea lui Nicolae Densușianu, ar trebui inserate de urgență în cele oficiale, tot recente dar penibil de sărace, pentru a fi actualizate cât de cât competent.

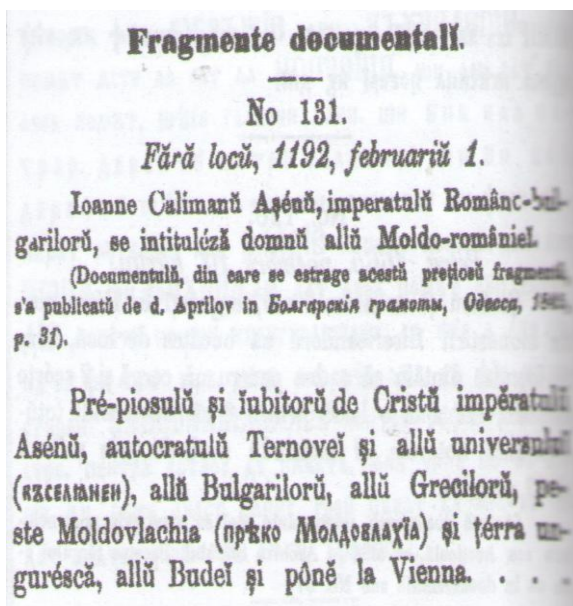
Hașdeu ne oferă încă o dovadă a stăpânirii lui Ioniță Asan atât în sudul cât și deasupra Dunării:

„La monastirea Zografu de la Sf. Munte se afla un hrisov din mijlocul secolului XIII de la strănepotul lui Ioniță, regele Ioan Căliman Asan, asupra mai multor sate și locuri, hărăzite trântorilor călugări după obiceiul timpului. În el, Caliman se intitulează (...) autocrat al Moldo-Vlahiei. Lasă că acest document nimicește cu desăvârșire poetică poveste a cronicarilor despre botezarea apei Moldova de către Dragoș Vodă în 1350 sau 1352; și fără asta, o nițică cugetare lesne ne-ar fi înduplecat că numele Moldovei datează din epoca dacilor cari domniseră într-o vreme până la marginile Boemiei; și prin urmare din toate popoarele, ei singuri au fost în stare a impune același nume unui râu de lângă Carpați și un altul (Moldau) curgător tocmai în Moravia” ..., Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Scrieri istorice*, Ed. Albatros, 1973, Vol. I, pg. 173-4.

Asan a bătut și monedă. Hașdeu a ajuns în posesia unei monede bătute de Ioan Asan I și, deși entuziasmat, el ne-o descrie cu nereținută dezamăgire: palma imperatorului/cezarului Asan este imensă, disproporționată în raport cu restul corpului, pornind dintr-un corp deabia schițat, rău desenat! Hașdeu pare a fi mai degrabă intrigat: de ce dracu nu au făcut ceva mai ca lumea?!

- De aia! Chiar dacă Hașdeu identifică în capul lui Asan un profil cristic – de la care s-ar fi așteptat la o prelucrare iconografică critică, - totuși, silueta în ansamblu de pe moneda imperială nu face parte nici din minima și obișnuita grijă a unui împărat de-a se prezenta cât mai bine și nici din panteonul antic, prelucrat, înnobilit, aflat atât de la îndemâna lui Ioan Asan I, **PRIMUL REGE AL VALAHILOR!**

Din ceea ce scrie Hașdeu realizăm că desenul care-l reprezenta pe Asan cu acea palmă imensă, disproporționată, ca o mătură, semăna cu desenul de pe pietrele **bogumile** atât de răspândite în Balcani:

O altă monedă de la Asan, tot de argint ... prezintă în față pe Crist șezând pe tron și binecuvântând cu o mână, cu inscripțiunea obicinuită IC

XC, iar pe revers împăratul înfășurat în mantie, cu coroana pe cap, cu o cruce lungă până la pământ în dreapta, cu globul în stânga ...

... mâna lui Crist este curat o furcă, pe cealaltă (sic!) figura întreagă – un monstru⁶³ (subl. n).

Cu toate lipsurile de stilistică și numismatică, totuși, butaforia și titulatura imperială a asăneștilor nu pare a fi improvizată în pripă, de conjunctură, căci o găsim înscrisă și într-o autoprezentare magnifică (vezi imaginea scanată de mai sus⁶⁴), care se potrivesc cu cele scrise mai sus, care fac de acum înainte această autoprezentare imperială mai veritabilă decât oricând: Ioan Asan I a domnit între 1189-1196, deci el a fost cel care s-a prezentat conform documentului hașdeean, a cărui copie este scanată mai sus: el era în 1192, așa cum arată documentul, împărat al tuturor românilor, nu numai nord și sud-dunăreni și nu numai din Moldova ci până la Buda și Viena. Vă mărturisesc că scriind aceste rânduri m-am simțit concomitent și înduioșat și îndoios, așa că am căutat pe Internet să văd dacă existau la 1192 Buda și Viena ... adică înspre Pădurile Hercinice (de stejari, adică de cvercinee, cum le spunem noi, silvicii).

---

⁶³ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria culturii în Dacia*, Ed. Saeculum I.O., Buc., 2017, pg. 146 - 147. De altfel Papa i-a scris lui Ioniță Caloian: „dăm ție slobozenie să faci bani de obște cu scrisoarea ta însemnați”, apud Samuil Micu, *Istoria și lucrurile și întâmplările ...*, Ed. Napoca-Star, Cluj-Napoca, 2018, pg. 388.

⁶⁴ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Arhiva istorică a României, vol. 1, 1864 - 1865*, Ed. Saeculum I.O., Buc., 2013, pg. 146 - 147. Cândva am discutat despre acest document cu dl Opreșan Ionel, editorul lui Hașdeu, mai degrabă amuzați decât convingși de veridicitatea acestui document, evaluat întâi de toate pentru prima menționare a Moldovei. Dar celelalte cât sunt de nemaipomenite! Vedeți și titulatura: „Împărat al Bulgarilor și Grecilor”, însemna că era ortodox, adică „grec”, adică împărat al Bogumililor/bulgarilor și ortodocșilor. Mai târziu, Ioniță Caloian apare ca împărat al Bulgarilor și Valahilor, iar Ioan Asan II (1218 - 1241) apare din nou ca împărat al Bulgarilor și grecilor (adică din nou ortodox). Cert este că bulgarii pot fi identificați în informațiile oficiale sub identitatea bogumililor (răscoala bogumililor, erezia bogumililor, etc).

Valahii s-au catolicizat doar pentru a putea trece ... Puntea Dracului

Deci, Gheorghe Șincai și Petru Maior ni-l prezintă pe cel de-al doilea Asan ca prim Imperator/Rege/Domnitor, ca primul uns, ca primul IOAN, ca prim „IO”. El este cel care a deschis lista tuturor domnitorilor din Muntenia și Moldova. Pentru că celor doi nu le-a plăcut Ioniță Caloian dar și pentru a evita să recunoască în scris că Petru Asan, înaintașul lui Caloian, a fost cel care a făcut unirea valahilor din teritoriile de sub și de peste Dunăre. Este evident că Gheorghe Șincai și Petru Asan nu l-au plăcut pe Ioniță Caloian și pentru că - după ce acesta a consolidat unirea valahilor nord-dunăreni, din Bulgaria cu valahii sud-dunăreni, din Valahia, realizată anterior de Petru Asan I, - a rupt legăturile cu papa, cu catolicismul. Spun asta atât din ceea ce am dedus din cele scrise de cei doi greco-catolici, cât și din ceea ce ne spune nimeni altul decât Samuil Micu Klein! Interesant dar nu mă surprinde. Samuil Micu Klein și-a intitulat un capitol: **„Ioan, craiul Țării Românești și al Bulgariei, trimite soli la papă și dobândește coroana crăiască”**⁶⁵! Samuil Micu nu mai pomenește „Țara Românească”, din titlu, nicăieri în cele 12 pagini – de la 384 la 396 - , ci numai Valahia și Bulgaria. Nu este deloc întâmplător pentru un corector, cum a fost Samuil Micu! A făcut-o intenționat. Iată ce a mai scris Samuil Micu:

Românii cei din părțile acelea ale Dachiei vechi, carii acum le chiemăm Țara Românească și Moldova, ...

Că chemând întru ajutoriu pre românii cei din Dachia veche, pre care (scriitorii) grecești aorea schiti îi chieama, pentru că ei pre toți cei dincoace de Dunăre schiti îi chieama, și locul Schitia îl numia, aorea comani și paținațite și misi îi ciema. Cu ajutoriul acestora fiind țara deșeartă de oaste grecească, au cuprins toată țara. Împăratul Isaachie vrînd să potolească acel foc, au trimis oaste asupra, dar fără de noroc au fost, că românii și bulgarii ferindu-se de șes și trăgându-să la munte și la pădure ...⁶⁶

Deci, Samuil Micu a știut bine că „Țara Românească” era ținutul de deasupra Dunării, adică „Dacia veche”, locuită de cumani sau pecenegi (paținachi), adică de cei care s-au unit cu valahii sud-dunăreni în lupta lor împotriva grecilor (romeilor).

Deci, Samuil Micu a știut că asăneștii au unit românii de pretutindenii și - într-o notă discordantă cu ceilalți doi greco-catolici - a scris aceasta pe șleau. Din câte am dedus eu Samuil Micu a escaladat informațiile cenzurate de puterea (habsburgică și/sau catolică) scriind ambiguu, a tăiat peste cuvinte pe care nu le-a șters sau a adăugat cuvinte cu alt sens. Samuil Micu a fost cenzor al cărții românești (1804 - 1806) și, deci, este greu de crezut că și-a corectat așa greșelile! Le-a corectat lăsând indicii.

Nu mai pot pretinde că vă spun o mare noutate când vă spun despre această unire a tuturor românilor, dar nici un român ... cult ... nu mai poate spune că n-ar fi trebuit să știe că

---

⁶⁵ Samuil Micu, *Istoria și lucrurile și întâmplările românilor*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 2018, pg. 383 și 754, ediție îngrijită de Ioan Chindriș și Niculina Iacob.

⁶⁶ Samuil Micu, *Scurtă cunoștință a istorii românilor*, Ed. Științifică, Buc., 1963, pg: 48 – 49.

românii de peste tot s-au unit, unindu-și teritoriile, cu câțiva ani înaintea unirii cu Roma din 1204! Nota discordantă a lui Samuil Micu se datorează faptului că, așa cum constata și Nicolae Iorga, deși era și el greco-catolic, totuși, se afla, față de cei doi greco-catolici, cu un picior în ortodoxie:

... în 19 iulie croatul Bastasich îl denunță pe Samuil Micu lui Bob (episcopului greco-catolic Ioan Bob, n.a.) că a scris mitropolitului sîrb de la Karlowitz că vrea să treacă la ortodocși ...⁶⁷

Tot în capitolul „Ioan, craiul „Țării Românești și al Bulgariei ...”, Samuil Micu descifrează și ce s-a aflat ascuns, în sufletul lui Ioniță Caloian: „de-l va recunoaște domn papa de la Roma, toți craii și domnii Apusului carii era foarte puternici, așa-l vor cunoaște. Deci a trimis sol la papa, cu cărți ...”.

Am văzut mai sus că Samuil Micu a trecut de cenzura papală, identificând în corespondența Caloian-papa că sub numele Bulgariei se afla de fapt Valahia nord-dunăreană, adică „Țara Românească”. Petru Maior, mai catolic decât papa, nu vede nuanțe unde cenzura catolică n-ar da voie:

Lămurit cură că atunci când Ioann sau Ioannichie se zice împărat a Bulgariei și a Blachiei, prin numele Blachia nu se înțelege Valahia sau **Țara Românească** (subl n.) cea dincoace de Dunăre, ci ținutul acela de la Muntele Emu (Haemus, n.a.), unde valahii sau blachii supușii lui Ioann lăcuia ... Că românește se zicea: împărat a toată bulgăria și românia, de acolo se născuse Bulgariae, et Blachiae, a Bulgariei și a Blachiei.⁶⁸

În timp ce Petru Maior nu lasă neamului său de valahi nici o fantă prin care să-și citească trecutul, fiind mai catolic decât papa, Samuil Micu „respiră”, ne face cu ochiul, iar noi, prinși în adevărul povestit de el pe ascuns, nici nu observăm că de fapt suntem în adevărul povestit de abilitățile și de dragul de neam ale sărmanului Samuil Micu. Cuprins între cruciații catolici și grecii ortodocși, pe de o parte și între unguri, pe de altă parte - toți cu pretenții teritoriale - Ioniță Caloian a pregătit prin solia la papă și recunoașterea UNIRII ținuturilor nord-dunărene cu cele sud-dunărene. Văzându-se destul de puternic prin UNIREA cu splendorii și eficienței călăreți cumani și pecenegi din nordul Dunării, Ioniță s-a gândit să se folosească de recunoașterea papei până trece puntea.

Trebuie să știm forța călăreților cumani, adică forța valahilor nord-dunăreni:

Henri de Valenciennes descrie apoi armata lui Borilă, unul din urmașii lui Ioniță, mergând împotriva cruciaților lângă Filipopoli, la 1 august 1207. Erau 33.000 oameni, împărțiți în 36 de corpuri sau „batailles”, și purtau sulii verzi cu fier lung din Bohemia, înaintând cu mare mândrie

... când i s-a propus împăratului Henric de Flandra, urmașul lui Balduin, să ia în căsătorie pe fiica aceluiași Borilă, el s-a împotrivit mai întâi cu aceste cuvinte: „Niciodată nu voi lua o femeie de obârșie atât de joasă”. Dar baronii cari îl sfătuiau treceau peste aceste prejudecăți feudale: „Ba Sire, răspundeau ei, s-o faceți, pentru că acești oameni sunt cei mai temuți și cei mai tari ai întregului imperiu și chiar ai pământului!”⁶⁹

⁶⁷ I. Dumitriu – Snagov, *Românii în arhivele Romei*, Ed. Cartea Românească, 1973, pg. 44. Am aflat că a existat și un proces la Sibiu, inițiat de Ioan Bob contra lui Samuil Micu, de la Niculina Iacob, un minunat editor – traditor și coordonator al republicării și interpretării textelor lui Samuil Micu.

⁶⁸ Petru Maior, *Istoria Bisericii Românilor*, Ed. Viitorul Românesc, Buc. 1995, vol. I, pg. 104.

⁶⁹ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc. 1980, Pg. 75

Ioniță Caloian a fost conștient că era destul de puternic ca să-i poată bate, separat, pe unguri sau pe cruciați dar și că nu ar fi putut să facă față celor două forțe catolice unite, mai ales că alianța valahilor cu cumanii-bulgari era la începuturi și destul de precară. Ioniță Caloian a forțat nota până acolo încât - folosind numele populare ale provinciilor și nu numele de cancelarie - i-a ascuns papei că i-a supus aprobării o unire cu ținuturile nord-dunărene, unire pe care nici cruciații, nici ungurii și nici chiar papa nu au acceptat-o, așa cum știm. Papa a priceput că Ioniță va rejecta catolicizarea imediat ce-ar fi reușit să iasă din clește și imediat ce ar fi reușit să-l păcălească să consfințească UNIREA cu ținuturile nord pontice. Unirea cu ținuturile nord-pontice era făcută, dar Ioniță Caloian a realizat că unirea este precară, că trebuie să o consolideze, conștient fiind că ținuturile odată unite sub o autoritate consolidată de papă, ulterior nu ar mai fi avut nevoie de papă. De aia Ioniță-i dat dracu, îl îmbie, îl ademenește pe papă: „împărăția mea (de, n.a.) va dobândi orice ținut al Creștinilor sau al păgânilor, (va fi, n.a.) sub autoritatea Scaunului Apostolic și prin mandatul aceleiași Sfinte Biserici Romane”. Valahul promite papei că-i va trece sub autoritate tot ceea ce va obține, deși așa cum vedem obținuse deja, i-a oferit-o-n scris spre veșnică autentificare și parafare papală!

Ioniță a început demersurile către papă după ce a realizat că cruciații nu ar fi dispuși să recunoască autoritatea imperială asupra ținuturilor nord-dunărene. Să fi fost o UNIRE un pic secretă?! Este posibil să nu-și fi bătut gura. Ca și ciobanii! Tac și ploaia plouă mocănește ... De fapt de aici a și început scandalul cu cruciații: cruciații nu au recunoscut ceea ce-i oferise papa și pentru că papa a realizat că a fost păcălit de Ioniță Caloian: Bulgaria din Bula de Aur, Papală - adică acel „Chrysobol” cerut cu insistență de Ioniță - era de fapt „Dacia veche”, adică ținutul de deasupra Dunării și nu un ținut sud-dunărean, cu bulgari propriu-zis, adică slavi, „nelatini”!

De fapt ...

De ce a dispărut cartea lui Traian referitoare la Războiul contra dacilor, scrisă aidoma cărții referitoare la Războiul lui Cezar contra celților?!

- Nu cumva să nu se știe că Dacia a cuprins și Moesia, adică ținuturile sud-dunărene? Dacă-i așa, atunci aici aflăm că Vaticanul și deci papa au fost cei mai determinați să ascundă că - în ciuda Podului lui Traian - cele două maluri ale Dunării erau unite înaintea construirii Podului lui Traian.

Mă miră dar mă și bucură un singur lucru: Hașdeu nu a constatat această UNIRE a românilor sub asănești! De ce din moment ce el a scris despre Bulgaria de deasupra Dunării în 1863, adică la zece ani după ce Gheorghe Șincai publicase *Hronica Românilor*?

Ioan Aurel Pop (creditarea unor greșeli istorice în lipsa cărora am putea fi mai uniți și fără să fim tot pe atât de catolici pe cât de misionat este el să ne facă)

(Menționez de la început că vinovați de falsificarea trecutului nostru au fost și sunt europenii occidentali, NU ungurii, NU bulgarii și NU sârbii, căci deși-i găsim și pe cei din urmă că ne-au falsificat trecutul, totuși, în efortul lor de-a supraviețui printre europenii occidentali, au fost împinși de occidentali spre nelegiuiri sau spre falsificarea trecutului nostru total neprotejat de elitele noastre)

Simeon (864 - 927), țarul Bulgarilor (893-927), a făcut în 895 - 896 încă una din unirile necunoscute ale tuturor strămoșilor românilor de azi.

Ioniță Caloian, Țarul valahilor și bulgarilor (1197 - 1207), a făcut o unire a tuturor strămoșilor românilor de azi, invocând în fața cruciaților unirea făcută de strămoșul lui, Simeon, Țarul Bulgarilor. Menționarea lui Simeon:

Symmonis, Petri et Samuelis progenitorum meorum et caeterorum omnium Imperatorum Bulgarorum – fragment dintr-o scrisoare a lui Ioniță Caloian⁷⁰. Fac această mențiune pentru că în unele traduceri nu apare și numele țarului Simeon, ci numai numele țarilor Petru și Samuel.

Nimeni nu a insistat mai mult decât mine în a provoca prin întrebarea: **cum s-au numit strămoșii noștri după ce au fost numiți daci și înainte de-a fi numiți valahi dacă numele de valah a apărut numai în sec XII?!**

Am mai spus-o și o repet: numele românilor a fost Moesi/Misy, Bulgari, Cumani, Pecenegi, Avari, Sciți, Hunii Sabiri, Alani, Masageți! Am explicat și o să explic fiecare din aceste denumiri. Ce se știe despre ceea ce numesc eu „Unirea strămoșilor românilor sub Simeon”?

A treia etapă, și cea mai importantă, a expansiunii Bulgariei, a avut loc în timpul domniei țarului Simeon (893 - 927) ... Împăratul Leon al VI - lea (896 - 912) a decis să declanșeze o ofensivă în sudul Bulgariei, combinată cu o operațiune navală pe Dunăre, care viza încercuirea Bulgariei. Bizantinii au apelat și la ajutorul ungarilor din Atelkuz (spațiu dintre Nipru și Prut), care au

---

⁷⁰ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria culturii în Dacia*, Ed. Saeculum I.O., Buc, 2017, pg. 123 - 124: „Istoricii slavi au uitat însă, că epistolele lui Ioniță către Curtea Papală au fost scrise în slavonește, latinizându-se apoi în Roma, unde s-a tradus prin „progenitores” cuvântul slavonic (прѣдкы), care însemnează nu numai pe strămoși, dar totodată și pe „predecesori”, adică ideea de succesiune, fără nici o unitate de sânge”. Din dorința de a rupe originea valahă, a Asăneștilor, de originea bulgară a țarului Simeon, Hașdeu face orice și este dispus să facă orice. De ce? Pentru că el, ca și noi, era convins că Simeon a fost bulgar și că Asăneștii au fost valahi, dar și pentru că, totodată, voia ca Asăneștii să facă parte din succesorii în drept ai țarilor bulgari. Cam greu toate de-odată! Simeon a fost valah! Asta nu a știut BP Hașdeu.

efectuat raiduri în nordul Bulgariei, dar au fost înfrânți și goniți de pecenegii chemați de Simeon”.⁷¹

Cum pecenegii și cumanii „au fost de neam românesc”, cum scrie Petru Maior și cum eu am suficiente alte argumente ca să-l cred aici pe Petru Maior, înseamnă că în 895-896 avem prima unire a strămoșilor românilor. TREBUIE să observăm că această unire a strămoșilor românilor, din 895, s-a petrecut atunci când pecenegii i-au obligat pe unguri să se instaleze în Ungaria de azi, după ce le-a exterminat familiile din Atelkuz.

Deci, una din unirile necunoscute ale strămoșilor românilor a avut loc în 895, anul în care nu întâmplător ungurii s-au instalat în Panonia. Wikipedia ne spune:

Sub domnia lui Simeon, Bulgaria și-a extins teritoriul în regiunea dintre Marea Egee, Marea Adriatică și Marea Neagră, iar noua capitală a Bulgariei, Preslav se spune că rivaliza cu însuși Constantinopolul.

Deși numele „valah” a apărut de-abia în sec. XII, Simeon, este înregistrat sub originea de valah chiar și de Nicolae Iorga ... fără alte explicații. De ce? Pe ce s-a bazat Nicolae Iorga atunci când a scris că Simeon a fost valah?

- Pe confirmarea scrisă de papa Inocentie III din corespondența către Ioniță Caloian.

Oponent al unei origini valahe a țarului Simeon a fost, totuși, istoricul Gheorghe Brătianu, care odată cu exprimarea opoziției, ne ajută să înțelegem de unde și-ar fi putut extrage Nicolae Iorga convingerea că Simeon a fost strămoșul Asăneștilor:

Papa (Inocențiu III, n.a.) răspunde obiecțiilor ridicate de „îngrijorarea regelui Ungariei, de a vedea ridicându-se la granița sa de miazăzi a unui regat (Valaho-Bulgar, al lui Ioniță Caloian) consfințit de Sf. Scaun, care să știrbească din monopolul misiunii creștine, ce pretindeau a o deține în aceste părți descendenții Sf. Ștefan ... De aceea ... Papa răspunde obiecțiilor ridicate de suveranul

maghiar ... (și, n.a.) precizează că din vechime regii bulgarilor, ca Petru și Samuel, (urmașii lui Simeon, n.a.), au fost încoronati de autoritatea apostolică; că încă din vremea Papei Nicolae I (857-867, n.a.), regele Bulgariei a cerut botezul, dar că pe urmă, fiind cuceriti de greci, bulgarii au ajuns în robia Constantinopolului, până ce doi frați, Petru și Ioniță (confuzia cu Asan cel bătrân e evidentă, notează Brătianu), coborâtori din neamul regilor de mai înainte (de

⁷¹ Alexandru Madgearu, *Originea Medievală a focarelor de conflict din Peninsula Balcanică*, Ed. Corint, Buc. 2001, pg. 76-79.

pariorum regum prosapia descendentes), au ridicat iarăși armele și au purces să ocupe, cât să recâștige țara strămoșilor lor ....

Astfel diplomația pontificală se străduia să împace susceptibilitățile regelui ungar ...”.

Dar, continuă Brătianu:

E însă deopotrivă lămurit că regele cel nou al Bulgariei și Valahiei (Caloian, n.a.) s-a ales atunci cu această ascendență a vechilor regi bulgari, de care e sigur că nu știuse nimic, ce va rămâne însă, de acum înainte, legată de numele și de titlul său⁷².

Istoricul Gheorghe Brătianu are dreptate pe un segment: este evident că informația repetată și întărită de papă, referitor la descendența lui Caloian din Simeon, a fost preluată de istoria oficială a întregii lumi: Simeon, țarul bulgarilor, a fost valah! Descendenții săi - Petru și Samuel, cei doi numiți de papă din șirul de țari de după Simeon - ce să fi fost?

- Tot valahi! Ca Boris (botezat Mihail), tatăl lui Simeon!

Puteau fi altceva?

Deci, Brătianu nu este de acord cu descendența valahă - ca să mă exprim impropriu dar pe înțeles - a țarilor bulgari Simeon, Petru și Samuel, împotrivindu-se astfel nu numai celor scrise de Iorga, ci și celor scrise de papa Inocențiu III și de Caloian însuși.

Este totuși posibil ca Iorga să nu-și fi extras concluzia că Simeon a fost valah din scrisorile papei Inocențiu III, în care descendența este precizată nu numai în scrisorile către regele maghiar ci chiar și în scrisorile către Ioniță Caloian, dar cert este că nu a făcut atâta caz de această filiație cum fac eu! Dacă papa l-a mințit pe regele maghiar de ce-ar fi trebuit să-l mai mintă și pe Caloian, beneficiarul descendenței, gratulatul papei, adică pe cel din cauza căruia a trebuit să-l mintă pe regele maghiar?!

- Mint și papii, dar nu așa!

Avea Papa nevoie de repetarea unei minciuni și chiar a fost ținut papa de atâta disperare încât să fie constrâns să se justifice față de un rege (maghiar) oarecum subordonat! Cu certitudine că ar fi fost suficiente

Primul Țarat Bulgar [\[modificare \]](#) [modificare sursă \]](#)

- 668-700 : Asparuh, cneaz, **Dinastia Dulo**
- 700-721 : Tervel, rege, **Dinastia Dulo**
- 718-724 : Kormesii, rege, **Dinastia Dulo**
- 725-739 : Sevar, rege, **Dinastia Dulo**
- 739-756 : Kormisoș, rege, **Dinastia Vokil**
- 756-759 : Vineh, rege, **Dinastia Vokil**
- 759-763 : Teleț, rege, **Dinastia Ugain**
- 763-766 : Savin, rege, **Dinastia Vokil**
- 766 (40 de zile) : Umor, rege, **Dinastia Vokil**
- 766-768 : Toktu, rege, **Dinastia Ugain**
- 768-772 : Pagan, rege
- 772-777 : Telerig, rege
- 777-803 : Kardam, rege, **Dinastia Dulo?**
- 803-814 : Krum, rege, **Dinastia Krum (Dinastia Dulo?)**
- 814-831 : Omurtag, rege, **Dinastia Krum**
- 831-836 : Malamir, rege, **Dinastia Krum**
- 836-852 : Presian I, rege, **Dinastia Krum**
- 852-889 : Boris I, botezat Michel I, rege, **Dinastia Krum**
- 889-893 : Vladimir, rege, **Dinastia Krum**
- 893-927 : Simeon I, rege, 917 - țar (împăratul), **Dinastia Krum**
- 927-969 : Petru I, țar, **Dinastia Krum**
- 969-972 : Boris al II-lea, țar, **Dinastia Krum**
- 980-997 : Roman, țar, **Dinastia Krum**
- 991-1014 : Samuel, țar, **Dinastia Comitopouloï**
- 1014-1015 : Gabriel Radomir, țar, **Dinastia Comitopouloï**
- 1015-1018 : Ioan Vladislav, țar, **Dinastia Comitopouloï**
- 1018-1018 : Presian al II-lea, țar, **Dinastia Comitopouloï**

⁷² Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc., 1980, pg. 78-80.

explicațiile de ordin strategic și regele maghiar ar fi înțeleș.

Dar și Ioniță Caloian și-a susținut descendența din țării Bulgariei și a acestora de la Roma, justificându-și astfel poziția și față de papă dar și față față de un alt suveran, al Imperiului Latin, instalat de cruciați la Constantinopol, explicând astfel și discontinuitatea dinastiei țaratului bulgar:

Sus-numitul Ioannitius sau Caloioannes, regele bulgarilor și blachilor, a răspuns că, auzind de cucerirea cetății regești, a trimis soli și scrisori la latini (cruceați, n.a.), pentru a fi în pace cu ei; însă aceștia au răspuns cu trufie, zicând că nu vor avea pace cu el și nici nu-i vor recunoaște teritoriul care aparținuse imperiului de Constantinopol și pe care l-a invadat prin violență. La care acesta a răspuns: **că acel teritoriu care a fost înainte posedat de Constantinopol îl posedă în mod just, căci a recuperat un teritoriu pe care strămoșii săi l-au abandonat, dar care a fost ocupat de Constantinopol fără motiv;** (uluitoare istorisire, sublin. mea) pe lângă aceasta, că a primit în mod legitim o coroană regală de la suveranul pontif și că, în schimb, cel care se intitula basileu al Constantinopolului a obținut întâmplător coroana prin uzurpare (...) Provocat fiind de latini (cruceați, n.a.), a fost nevoit să se apere de aceștia.⁷³

Papa îl investeste pe Ioniță Caloian cu o descendență din țarul Simeon cu un crescendo care scoate această descendență, directă, de sub orice suspiciune, deoarece este evident că acest crescendo papal s-a bazat pe o documentare aprofundată și nu pe o atitudine de diplomatie de cancelarie; iată despre ce este vorba:

În epistola de la mijlocul anului 1202, liderul vlaho-bulgar face referire la predecesorii săi, Petru și Samuel (*unus fuit Petrus, alius fuit Samuel et alii qui in imperio praecesserunt*), adică predecesori, și prin urmare nu este invocată o legătură de sânge cu aceștia, deși Paisie de Hilandar a pretins că a existat o înrudire între cele două familii și unii istorici au susținut această ipoteză (...) Spre deosebire de epistola țarului de la mijlocul anului 1202, papa pare să supraliciteze, recunoscând descendența lui Ioniță din primii țari, deși acesta îi numea în scrisoarea sa doar predecesori (...)

De altfel, și conducătorul primului țarat se intitulase împărat al bulgarilor și valahilor, încă un motiv pentru Ioniță Caloianul de a revendica continuitatea cu tradiția primilor țari (...) Poate cea mai importantă scrisoare este cea din februarie 1204, în care papa îl recunoaște pe Ioniță ca rege al bulgarilor și valahilor și vrea să-i trimită coroana și sceptrul⁷⁴.

Este enervantă invocarea în corespondența lui papa Caloianul a unei permanente diplomatiei care frizează șmecheria, față de care comentarii își prezumă un drept de vigilență care adesea atinge paranoia-penibilă. Aici, spre exemplu, de ce s-ar fi grăbit papa să treacă de la dreptul de urmaș de rang al lui Ioniță la cel de urmaș de sânge, din moment ce Ioniță însuși nu a fost sensibil la o astfel de reinvestire!?

Istoricul Gheorghe Brătianu a fost deschis față de origine bulgară a unor valahi din perioada Asăneștilor până la riscul de-a crea o toleranță care riscă să permită aproape orice

---

⁷³ Paul Țop, *Papa Inocențiu al III-lea (1198-1216)*, Ed. Eikon, 2017, pg. 223.

⁷⁴ Marian Horvat, *Corespondența dintre Ioniță Caloianul și Inocenție al III-lea: aspecte politice, ecleziastice și culturale*, material publicat în „Fragmente din trecut – Tinerii cercetători și istoria”, Ed. Presa Universitară Clujeană, 2015, pg. 28-29, cu o rearanjare a fragmentelor de text.

fără să mai existe posibilitatea replierii. Istoricul Gheorghe Brătianu susține originea cumano-bulgară a lui Asan ... Asen, pornind de la câteva informații care ar putea indica chiar înrudirea lui Asen cu Comnenii:

Trebuie să fim de acord cu cercetarea modernă bulgară (Mutaciev-Zlatarski) că rolul valahilor nu trebuie exagerat, deoarece ca valahi erau desemnați și bulgarii, și imperiul ieșit din răscoala Asenilor-a constituit ca un stat bulgar (...) ⁷⁵.

Pentru întemeietorii celui de-al doilea imperiu bulgar, Mutafciiev ... presupune o origine rusească, arătând că așezările rusești erau atunci foarte numeroase la Dunărea de Jos, că numele cuman Asen apare des în cronologia rusească, că principele Iurii Dolgoruki a luat în căsătorie la 1107 pe nepoata principelui cuman Asen, și că Vasilco, produs al acestei căsătorii, a căpătat de la împăratul Manuil I patru orașe la Dunăre. După Zlatarski ... Asenii aparțineau unei nobile familii bulgaro-cumane ⁷⁶.

Înainte să-și bată joc de latini (cruciați), Ioniță i-a scris papei despre ceea ce va urma, în stilul românilor, adică nu ca un avertisment, ci, mai degrabă, cu scopul ca papa să nu-i poată reproșa bătaia de joc ce urma să le-o administreze cruciaților (că i-a bătut de i-a stins!):

---

⁷⁵ Mereu ar trebui să fac corecturi de genul: una este să consideri pe indicii și pe argumente temeinice că valahii și bulgarii din perioada Asăneștilor au fost de același neam și de același sânge, dovedind concomitent, că nu făceau între ei diferențierea pe care o facem noi numai pentru simplul motiv că „bulgarii” deveniseră și vorbitori de slavă și erau cetățeni înregistrați ai statului, nu ca valahii și cumanii, rămași un fel de păstori nomazi, și cu totul alta este să începi ca istoricul Brătianu a conceda, a tolera, a permite atribuirea, conform invocării unor istorici din tabăra opusă, a unora din cele făcute de valahi bulgarilor sau invers pe principiile unor prerogative de *politică corectă* sau mai știu eu de ce deziderat ideologic de moment ... mai ales că ei și nu eu fac această diferențiere categorică: una-i valah, alta-i bulgar.

Tot aici este cu cale să critic și atitudinea istoricilor care se prevalează în susținerea diferenței dintre bulgari și valahi pe lipsa informațiilor contrare, scrise, referitoare la dominația bulgară asupra teritoriilor nord-dunărene. Este penibil și rău intenționat. Îl critic aici pe însuși Bogdan Petriceicu Hașdeu, care scrie în *Etymologicum Magnum*, pg. LXII: „Nici după Asani, nici înainte, nici în țemișană, nici în Ardeal, nici în Țara Română, nici în Moldova, o dominație bulgărească istoricește dovedită n-a ființat ... Am văzut mai sus cât de șubredă a fost documentarea d-lui Onciu despre un stat bulgăresc cis-danubian ...”. Dacă dominația bulgară ar fi de nedovedit încă ar fi cum ar fi, dar este vorba de altceva aici: chiar dacă a existat acea dominație, noi, somitățile, nu o recunoaștem, orice ar fi, pentru că ... bulgarii au fost mai înapoiți decât noi ... O prostie. Până la înfrângerea avarilor de germani (cca 800), dominația avară asupra bulgarilor a fost certă, bulgarii nefiind dominanți deasupra Dunării, dar mai apoi, după acea înfrângere și slăbire (nu distrugere a hanatului avar) bulgarii au pătruns treptat cu dominația la nord de Dunăre. Din moment ce avarii și bulgarii au fost de același neam cu noi, n-ar trebui să avem nicio simpatie față de una sau alta din dominații ... în contextul în care suntem conștienți că și avarii și cumanii au fost de același sânge cu noi.

Atât timp cât istoricii – români și bulgari – nu văd că bulgarii și valahii de pe vremea lui Asan erau imposibil de discociat – este de așteptat ca istoricii români să nu recunoască deloc nici cele mai clare indicii ale dominației bulgărești la nord de Dunăre, indiferent dacă țării erau, „cu ceva”, mai valahi decât mai bulgari. Cu ce i-ar fi deranjat această dominație dacă istoricii ar afla că valahii și bulgarii au fost de același sânge?!

O să vedem că istoricul Dimitrie Onciu a fost cel care a avut dreptate în acest caz, al dominației bulgare la nord de Dunăre, și nu Hașdeu și nu Iorga (asociat al lui Hașdeu în această privință).

⁷⁶ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc. 1980, pg. 59.

Vă scriu Sanctității Voastre și despre latinii care au intrat în Constantinopol ca să le scrieți să stea departe de împărăția mea și să nu arate dispreț față de noi, pentru ca împărăția mea să nu le facă niciun rău. Dacă ei ar începe ceva contra împărăției mele, ne va disprețui ori va fi ucis cineva, să nu bănuiască Sanctitatea Voastră împărăția mea, ci să fiu liber de păcat.⁷⁷

Te-apucă un râs spontan în fața manifestării acestei specificități atât de românești (românii lui Ioniță Caloian erau mai degrabă români sud-dunăreni decât aromâni, aromânii fiind mult mai în sud: în Munții Pindului și Tesalia).

Ruptura dintre dinastia bulgară continuă care l-a încorporat pe țarul Simeon s-a întrerupt înainte de apariția Asăneștilor și a fost reluată de Asănești cu o astfel de discontinuitate; dacă până acum puteam spune că și această discontinuitate ar fi trebuit să fie un indiciu că Ioniță a avut dreptate și că Asăneștii au preluat funcția de țar deținută de strămoșii lor, de acum trebuie să considerăm acea discontinuitate ca argument în favoarea înrudirii Asăneștilor cu Simeon și a tuturor acestora cu strămoșii valahilor.

Delegația constituită în 1185 de frații Asănești la Bazilei era din starea de duci solicitanți, decăzuți oarecum din cea de țar al Bulgariei (al ținuturilor situate de-o parte și alta a Dunării). Dacă nu acceptăm descendența Asăneștilor din Simeon și a lui Simeon din sângele Roman – în condiția în care papa a acceptat și a promovat toate astea – ar fi trebuit să fi auzit de-o uzurpare, de-un despotism, dar papa „da”, iar „gâgă” „ba”!

Deci, de la romani la Simeon și la Asănești s-a succedat același sânge! Da!

- Țarul Simeon a fost de sânge roman; asta o confirmă papa, nu eu, nu Ioniță Caloian.

Vreau să vă surprind cu această mirare și pe voi, pe cititori dar și pe Hașdeu, pe Iorga și pe toți cei care au comentat corespondența papa - Ioniță Caloian. Niciunul nu și-s propus să revendice așa ceva, deși papa asta confirmă: Ioniță Caloian se trage de la Roma prin strămoșii săi: Simen, Petru și Samuel, țarii Bulgari. Ei, ce ne facem!?

- Papa ne dă mai mult decât am pretinde noi, generozitatea lui trebuie descifrată din perspectiva unei realități pe care el și Ioniță Caloian o știau. Iar noi nu. Ni se dă ceva de care nu ne învrednicim; există un principiu al rezolvatorului de probleme matematice: **ceea ce ți se dă nu ți se dă degeaba, așa că folosește-te de tot ceea ce ți se dă!**

- Deci, cum se face că țarii bulgarilor, predecesorii Asăneștilor, au avut origini latine?!

Trebuie să ne lăsăm dominați încă de o viziune care iarăși ni se impune din afară: țarul Simeon și pecenegii s-au comportat ca și cum ar fi uniți, în războiul cu ungurii. Mai mult, din extinderile teritoriale ale lui Simeon - vest, est și sud - vedem că Simenon nu era lipsit de viziunea consolidării prin acapararea ținuturilor altora, de alt neam și observăm că din țaratul lui a lipsit tocmai ținutul din nordul Dunării, de unde a venit ajutorul pecenegilor, frații lui de sânge. Dacă se poate spune că Simeon a hămesit în celelalte colțuri cardinale, totuși, descinderile lui spre nordul Dunării au dus la o unire, ca la Alba Iulia în 1 dec 1918.

Harta este în engleză, cu țaratul lui Simeon, care a cuprins România, Basarabia, Transnistria și Bulgaria de azi, culeasă de pe Wikipedia; harta dă măsura ignoranței noastre, a românilor față de o certitudine: unirea strămoșilor tuturor românilor sub țarul Simeon;

Cu această hartă a țaratului lui Simeon, se observă că și hotarele lui nordice corespund în mare cu hotarele regatului Asănesc menționate în fragmentul No. 131 din anul 1192, găsit de Hașdeu și publicat de inimosul și eruditul editor Ionel Opreșan ... parcă regatul Asănesc a fost mai extins spre vest: „până la Viena”.

---

⁷⁷ Paul Țop, *Op. cit.*, pg. 222.

Dacă este cum zic eu, adică dacă în 1204 ținutul Bulgariei de azi s-a unit cu ținutul României de azi și cu ținutul Basarabiei și Transnistriei (locuit de pecenegii de pe vremea țarului Simeon), atunci de ce papa nu i-a spus DACIA ținutului de deasupra Dunării, și nu Bulgaria, așa cum identific eu ținutul aferent numelui de BULGARIA atât din titulatura lui Simeon cât și din cea a lui Ioniță Caloian?!

- Chiar, de ce s-au complicat cei doi - papa și Caloian - cu numele de Bulgaria în locul numelui DACIA, antic și atât de prestigios?!

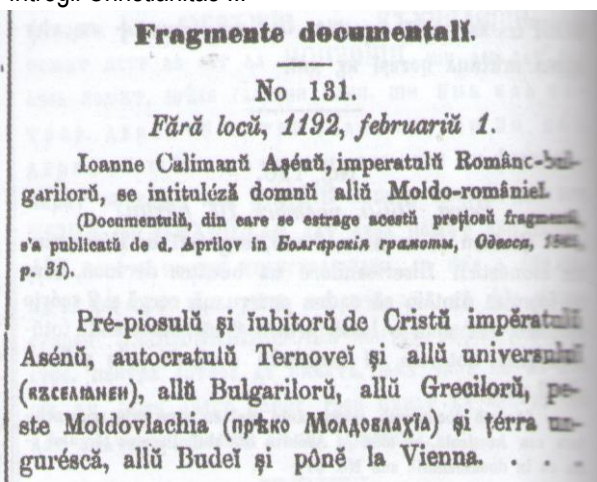
- Pentru că numele de Dacia și de „Re Dacia” fusese alocat de papă Scandinaviei, respectiv Danemarcei ca și centru al împărăției ținuturilor baltice. Cine făcuse această alocare printr-o dislocare atât de dispartată?!

- Cencio Savelli, cardinal și „trezorerul Bisericii Romană”, - devenit, după decesul Papei Inocenție III (corespondentul lui Caloian, papă în perioada 1198-1216), - Papa Honorius al III-lea (1216-1227).

Când?

... în 1192, cardinalul Cencius (cencio Savelli), trezorerul Bisericii Romane, realiza *Liber censuum*, registru destinat raționalizării fiscolei roman extins de acum la dimensiunile întregii Christianitas ...⁷⁸

Pentru moment trec peste faptul că este puțin probabil ca perioada unirii tuturor strămoșilor românilor de pe vremea Asăneștilor să coincidă chiar întâmplător cu perioada în care un viitor papă tocmai aloca numele Daciei unei confederații Scandinave (într-un important registru papal de evidențe) -, - pentru că dandanaua este și mai mare decât ne vine să credem acum, justificând întru totul refuzul Școlii Ardelene de a publica materialul d-lui Dan Ioan Mureșan, menționat mai sus:

⁷⁸ Dan Ioan Mureșan, *Rex Daciae/regina Dacie* (Contribuții la studiul ideologiei monarhice daneze la finele Evului Mediu), o lucrare din 2020, de cercetare, scrisă de Dan Ioan Mureșan, dar refuzată sau neacceptată sau escaladată voinește de editura clujeană „ȘCOALA ARDELEANĂ”.

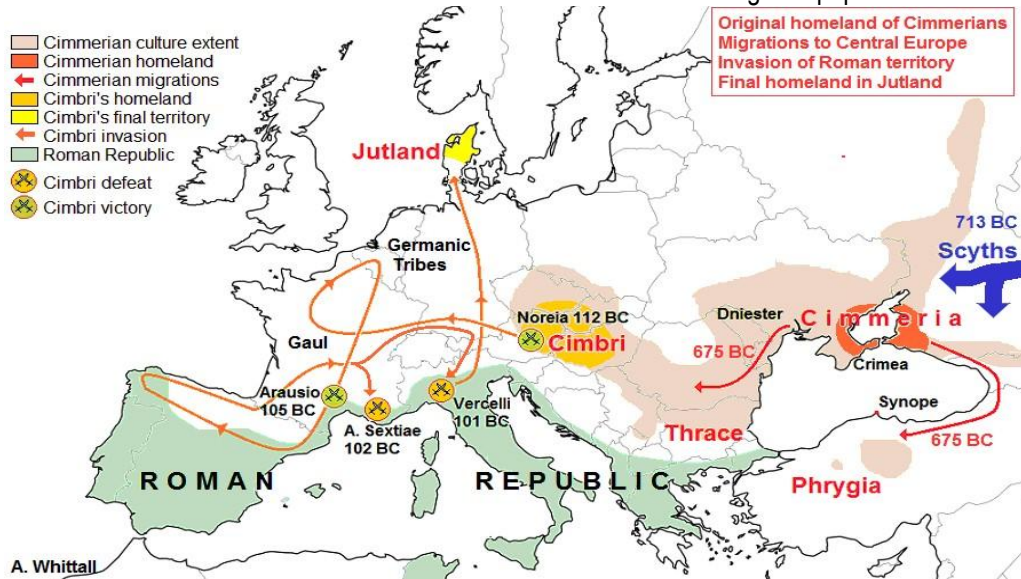

Într-o publicație recentă, dedicată lui Ștefan cel Mare au fost însumate o serie de documente și analize ... (în baza cărora, n.a.) la începutul anului 1489 nimeni altul decât papa Inocențiu al VIII-lea i-ar fi acordat lui Ștefan cel Mare titlul de Re de Dacia ... Această lucrare, publicată în condiții grafice excelente, cu numeroase ilustrații în culori ... publicată de doi cercetători - profesorul nostru Ioan-Aurel Pop și Alexandru Simon - cu numeroase contribuții în domeniu, lucrarea este semnată împreună”⁷⁹

Și această hartă este o „**hartă vorbitoare**”, ca harta de pe copertă. Faptul că dacii au fost duși - prin cimerieni și deci prin cimbri, urmașii lor, - din Crimeea (golf numit și Cimerian) - până în Jutlanda/Danemarca este atât de evidentă încât contestatarii ar deveni de rea-credință. Și faptul că nu se știe de când Danemarcei i se spunea Dacia ca și textul lui Strabon sunt alte elemente care crează convingerea că originea danezilor din daci nu se întemeiază numai pe alocarea numelui de daci prin acte de cancelarie ci pe o realitate, chiar dacă alocarea numelui ar fi avut loc prin acte de cancelarie.

Pe scurt: nu Moldova și nu Ștefan cel Mare sunt entitățile aferente titlaturii papale de Re Dacie ci Danemarca și, în mod extins, Scandinavia, ca o confederație ce a cuprins Danemarca, Suedia, Norvegia și Finlanda. Mare Confederație! Nici o legătură cu Ștefan cel Mare. Eroare totală a co-semnatarului Ioan Aurel Pop!

Așa cum vedem, o mică greșeală poate da curs unor interese care așteaptă numai pretextul de a se manifesta, așa că vreau să știe și Dan Ioan Mureșan și Ioan-Aurel Pop și cititorii că numele de Dacia al Danemarcei o fi fost înscris în acel registru papal - cu sau fără

interesul papei de a nu fi acordat numele Daciei teritoriului nord-dunărean, adică Daciei propriu-zise, la „viitoarea” solicitarea a fraților Asan -, că Danemarca a purtat numele de Dacia mult înainte de anul 1192 deoarece aici, în Danemarca, s-au retras CIMBRII, urmașii CIMERIENILOR, după ce le-au administrat romanilor niște înfrângeri și dezastruoase, în bătaie de joc.

⁷⁹ Dan Ioan Mureșan, Op. cit., pg. 72-73.

Ioan Frențiu, paroh de Blaj, a scris o carte „Cumanii și episcopia lor”, Ed. Tipografia seminarului teologic, greco-catolic, Blaj, 1931, pg. 151-152. Am scanat conținutul, ca să arătăm că chiar și greco-catolicii Blajului au susținut că în evul mediu Danemarca, Suedia și Norvegia erau numite DACIA!

Rămâne să examinăm ultimul argument cuprins în cuvântul *Dacia*. E adevărat că a existat încă din prima epocă a istoriei franciscane „*provincia Daciae*”, cum arată vechile izvoare. Dând de acest nume legat de pământul nostru, era natural ca niște părinți conventuali dela noi să creadă, cu o firească bucurie, că prin *Dacia* se înțelege țara noastră, și să scrie că franciscanii au pătruns în Moldova chiar dela întele-

¹⁾ Cfr. Revista catolică, I (București 1912) 547, sus.

²⁾ Sbaralea, Bullarium franciscanum, I (Romae 1759) 127—8 Nr. CXXXI și 167 Nr. CLXXIII. Despre *locul* de unde pornește serisoarea, vezi Conrad Eubel, Bullarii franciscanii epitome (Apud Claras Aquas 1908) 14 Nr. 133 nota 8. Să se 'ndrepte deci afirmarea din Revista catolică I 546—7 despre existența bulei.

— 168 —

meierea ordinului și că misiunea catolică din Moldova e înființată de însuș sfântul patriarb. Din nefericire însă, s'au înșelat și aici, căci prin *Dacia* din latinitatea medievală, și îndeosebi a izvoarelor franciscane, nu se înțelege *Dacia-Traiană*, ci *Dania* sau *Danemarca*¹⁾. E vorba deci de „*provincia daneză*” a fraților minori, care cuprindea *Danemarca*, *Suedia* și *Norvegia*, și e arătată în izvoarele franciscane prin „*provincia Daciae, id est Daniae cum Suecia et Norvegia*”²⁾. Despre aceasta nu mai poate încăpea nici cea mai mică înșelăciune, și ar fi pierdere de timp și spațiu să mai înșirăm la dovezi.

„Identitatea dintre Dania și Dacia latinității medievale a fost relevată la noi de A.D. Xenopol, *Istoria românilor*, ed. 2, I, București, 1914, p. 64”, adaugă Ioan Frențiu la paragraful de mai sus.

O, da! știu opoziția germanicilor de a accepta că geograful antic Strabon a putut avea dreptate când a scris:

Cimbrii trebuie să fi ajuns în una din campaniile lor până pe malurile lacului Meotis, iar Bosforul Cimerian a fost numit după ei, întrucât cimbri (Κίμβροι) și cimerieni (Κιμμέριοι) sunt două nume ale aceluiași neam.” (Strabon, Geografia, VII 2.2)”, din Wikipedia.

Un oponent de seamă al acestei aserțiuni a lui Strabon a fost chiar celtologul Henri Hubert.

Strabon (21 î.e.n. - 26 e.n.).

Strabon are dreptate: acei cimerieni sau cimbri s-au deplasat din ținuturile pontice - de unde provine numele de Dacia al Danemarcei, - și s-au așezat în ceea ce azi numim Danemarca. Ca urmare, dacă Dan Ioan Mureșan a făcut ca prin analizele sale, din lucrarea susmenționată, să ne facă să aruncăm la gunoi teoriile evident aservite ale lui Ioan-Aurel Pop (amăgit?! de Alexandru Simon), noi trebuie să avem grijă să nu pierdem din vedere obligația de a cerceta analiza pontică a cimbrilor și pentru a afla încă o unire a strămoșilor valahilor, cunoscută de Papă și ascunsă nouă, românilor de azi, de greco-catolici. De ce ascund greco -

catolicii unirea tuturor românilor, descoperite de mine, adică unirea făcute sub Simeon, sub Asănești, sub Laslău Cumanul?!

- Pentru a nu le dispărea greco - catolicilor utilitatea fundamentată printr-o teză pe care atât au vânturat-o încât greu cred că vă voi putea face să vă descotorosiți la nivel mental de superficialitatea și de falsul conținutului ei. Teza s-a aplicat și se aplică de istorici de fiecare dată când se constată că într-o anumită împrejurare s-ar fi putut realizeze o unire a românilor: „Nu s-a făcut pentru că conștiința unității de neam și de limbă încă nu era coaptă; va trebui să vină Școala Ardeleană să creeze unirea și instituțiile adecvate creării unei conștiințe naționale, care să fie aptă să creeze Unirea în spirit și în fapt, așa cum a fost creată la 1 dec. 1918”. Bineînțeles că sunt ironic! Bineînțeles că nu a fost nevoie de efortul greco-catolicilor de a crea așa ceva! Funcția asta a lor ar trebui divulgată și, în consecință, ar trebui să dispară imediat!

Bulgaria și România au fost mai mereu unite într-un imperiu

Știați că teritoriul întreg al României, uneori cu teritorii mai largi chiar decât România apar, în hărțile Bulgariei, SUBORDONATE BULGARIEI!?

Istoricii noștri știu asta?

Nu le reproșez că nu știu ci că sunt pe atât de ignoranți pe cât au vrut și vreau greco-catolicii, care ne-au stâlcit și ne stâlcesc istoria cu interesul de-a ne catoliciza.

Habar n-avem că din lista de hani, țari sau regi bulgari - dintre 668 - 1080 - există și câteva figuri susceptibile de a fi valahi sau cu origini avare, nord-dunărene și nici că lista regilor bulgari de mai jos (din Țaratul I) se termină foarte aproape de perioada în care începe domnia Asăneștilor noștri valahi și că continuă iarăși după ce s-a terminat domnia Asăneștilor (adică atunci când evidențele celor sesizate de mine au fost prea mari – ca în cazul Asăneștilor - istoricii bulgari n-au mai mințit). Ce făcătură!

Trebuie să învățăm istoria noastră din încropita istorie a bulgarilor (vezi Anexa 4); văzând bulgarii că nouă nu ne pasă și că greco-catolicii nu ne-au permis nici măcar studiul Asăneștilor - atât de măreți - au preluat ei, în trecutul lor, ceea ce nu ni s-a permis nouă, dar în așa fel încât în primul război mondial hărțile din Anexa 4 au primit „binecuvântarea” Germaniei și au intrat în propaganda care susținea îndreptățirea Bulgariei de a-și recăpăta teritoriile nord-dunărene ... și nemții i-au ajutat sau i-au antrenat împotriva noastră!

Primul Țarat Bulgar [modificare | modificare sursă]

- 668-700 : Asparuh, cneaz, [Dinastia Dulo](#)
- 700-721 : Tervel, rege, [Dinastia Dulo](#)
- 718-724 : Kormesii, rege, [Dinastia Dulo](#)
- 725-739 : Sevar, rege, [Dinastia Dulo](#)
- 739-756 : Kormisoș, rege, [Dinastia Vokil](#)
- 756-759 : Vineh, rege, [Dinastia Vokil](#)
- 759-763 : Telet, rege, [Dinastia Ugain](#)
- 763-766 : Savin, rege, [Dinastia Vokil](#)
- 766 (40 de zile) : Umor, rege, [Dinastia Vokil](#)
- 766-768 : Toktu, rege, [Dinastia Ugain](#)
- 768-772 : Pagan, rege
- 772-777 : Telerig, rege
- 777-803 : Kardam, rege, [Dinastia Dulo?](#)
- 803-814 : Krum, rege, [Dinastia Krum \(Dinastia Dulo?\)](#)
- 814-831 : Omurtag, rege, [Dinastia Krum](#)
- 831-836 : Malamir, rege, [Dinastia Krum](#)
- 836-852 : Presian I, rege, [Dinastia Krum](#)
- 852-889 : Boris I, botezat Michel I, rege, [Dinastia Krum](#)
- 889-893 : Vladimir, rege, [Dinastia Krum](#)
- 893-927 : Simeon I, rege, 917 - țar (împăratul), [Dinastia Krum](#)
- 927-969 : Petru I, țar, [Dinastia Krum](#)
- 969-972 : Boris al II-lea, țar, [Dinastia Krum](#)
- 980-997 : Roman, țar, [Dinastia Krum](#)
- 991-1014 : Samuel, țar, [Dinastia Comitopouloii](#)
- 1014-1015 : Gabriel Radomir, țar, [Dinastia Comitopouloii](#)
- 1015-1018 : Ioan Vladislav, țar, [Dinastia Comitopouloii](#)
- 1018-1018 : Presian al II-lea, țar, [Dinastia Comitopouloii](#)
- 1040-1041 : Petru al II-lea Delian, țar, [Dinastia Comitopouloii](#)

Simeon = Împăratul valah, investit la Blacherne, care, împreună cu Boris, tatăl lui, au slavizat dacii

Wikipedia spune: **Simeon** (sau **Simon**) **I cel Mare** (Симеон I Велики, transliterat *Simeon I Veliki*) a fost un domnitor al Bulgariei între 893 și 927, în timpul Primului Imperiu Bulgar. Campaniile reușite ale lui Simeon împotriva Bizanțului, maghiarilor și sârbilor au condus Bulgaria la cea mai mare extindere teritorială a sa din toate timpurile, transformând-o în cel mai puternic stat din vremea respectivă din Europa răsăriteană. Domnia sa a coincis în același timp cu o perioadă de nemaiîntâlnită prosperitate culturală și deschidere, numită ulterior "Epoca de Aur" a culturii bulgare.

Sub domnia lui Simeon, Bulgaria și-a extins teritoriul în regiunea dintre Marea Egee, Marea Adriatică și Marea Neagră, iar noua capitală a Bulgariei, Preslav se spune că rivaliza cu însuși Constantinopolul. Recent, independent Biserica Ortodoxă Bulgară a devenit prima patriarhie în afara Pentarhiei, iar traducerea în limba bulgară (slavă, nota mea) a textelor creștine s-a răspândit în tot spațiul slav al epocii. Pe la jumătatea domniei sale, Simeon a adoptat titlul de împărat (ѡар), înlocuindu-l pe cel de prinț(cneaz).

Simeon este cel despre care valahul Ioniță Caloianu susține în scrisoarea adresată papei că este strămoșul lui de sânge, că este de sânge latin (roman). Un bulgar de sânge latin!? Da, un bulgar, din moment ce papa confirmă și validează revendicarea lui Ioniță Caloian cu menționarea efortului de documentare: Simeon a fost de sânge latin și strămoș al lui Ioniță Caloian.

Pentru că toată cartea mea a fost croită pe convingerea că țarul Simeon a fost concomitent bulgar, valah și, deci, strămoș de sânge al Asăneștilor și pentru că numai înțelegându-i preluarea, continuarea și intensificarea acțiunilor de slavizare prin școli vom reuși să acceptăm și să vedem că el a creat un imperiu valah de sânge și de limbă slavă, pentru a fi o putere intermediară între latinitate și bizantini, trebuie să

promovez imaginea acestui țar valah și intelectual, pentru a vă face să-i cunoașteți faptele și să îl simpatizați așa cum cred eu că merită.

Țarul Simeon - „craiu bulgarilor și al românilor”, cum scrie Ghe Șincai - a avut, a finalizat și a consolidat - prin unirea cu pecenegii - o viziune, un imperiu și o cultură - structurate fără precedent - care au susținut scopul imperiului Bulgar, așa cum avem confirmare și din partea lui Gheorghe Șincai:

Simeon, craiu bulgarilor și al românilor, celor ce erau de-a dreapta Dunărei (...)⁸⁰.

- Anul 963 - lată că **românii au fost uniți cu bulgarii de la venirea acestora** (sublin. mea); drept aceea nu numai bulgarii au bătut pre greci, ci doară mai mult și mai adese ori i-au bătut **românii supt numele bulgarilor, al comanilor și al paținachilor (...)** (sublinierea mea)⁸¹.

Țarul Simeon i-a pus pe unguri cu botul pe labe, expediindu-i în Panonia. Simeon!
- Nu are precedent!

Simeon a preluat de la tatăl său, țarul Bulgariei Boris/Mihail, școlile de slavizare, înmulțindu-le și susținându-le într-o dorință din care eu unul nu mai pot discerne care a fost scopul principal:

- slavizare,
- încreștinarea sau
- crearea unui Imperiu între latini și bizantini,
- înlăturarea privilegiilor feudale deținute de vechii boieri, de al căror accept depindea orice decizie (ca în Moldova și în Polonia sec XIV); fără nici o reținere și cu o evidentă precumpănire, Boris a tăiat capetele la 52 de boieri care s-au răscolat pe motivul schimbării religiei)⁸²,

Neputința mea de-a-i face cunoscute și dimensionate realizările, mă obligă – în lipsa unor sinteze - să mi-i asociez și pe acei puțini autori care au avut viziunea măreției acestui geniu: Simeon. Istoricul Florin Curta, autorul cărții „Apariția slavilor”, care a scris atât despre lipsa locurilor de origine ale slavilor ajunși în Bulgaria, Croația, Serbia, Cehia și Slovacia, cât și despre lipsa oricăror trasee sau indicii minimale de deplasare a slavilor spre spațiile acestor țări „slave”, poate fi complinit, înțeles și, în sfârșit, confirmat prin acțiunile de slavizare începute de țarul Boris și continuate și împlinite de țarului Simeon. Ei au slavizat autohtonii din spațiile acestor țări, adică i-au slavizat pe românii autohtoni, creând astfel popoare slave, evident în detrimentul românilor. Este o stare de frustrare pe care românii și slavii, creați de Simeon o vor resimți-o de acum înainte, că până acum n-au observat-o, asemănătoare oarecum cu a românului sau a unгурului care află că unгурul sau respectiv românul acela tinerel este fiul său. Și vom rămâne așa: sufletul va activa subconștientul și va valida - cu emoții și duioșii conduse de natura sângelui și a sufletului – o stare: asta suntem. Polemicile, reproșurile, dușmăniile, invectivele nu-și mai au locul.

---

⁸⁰ Gheorghe Șincai, *Cronica românilor*, Editura Minerva, Buc. 1978, pg. 914.

⁸¹ Gheorghe Șincai, *Hronica românilor*, Editura Pentru Literatură, Buc., 1967, pg. 282

⁸² Nu este exclus ca acesta să fi fost motivul real al încreștinării începute de hanul / țarul Boris; au fost suficiente câteva înfrângeri – datorate imposibilității de a lua decizia în timp util – ca Boris să realizeze că numai schimbarea legii (a religiei) îl putea ajuta să aibă reacții adecvate la acțiunile dușmănoase din exterior.

Bogdan Suceavă a scris⁸³ despre țarul Simeon prin prisma lecturării scrierilor istoricului Florin Curta referitor la misterioasa apariție a slavilor (nu este vorba și de ruși):

(...) aș dori să evoc aici pasajul în care se povestește despre colecția de cărți pe care țarul Simeon al Bulgariei (a domnit între 893-927) a adus-o la Preslav (p. 214-216). F. Curta descrie în detaliu programul sistematic de elaborare a unei culturi scrise, încurajat de Simeon, cu ajutorul unor foști colegi de școală din Constantinople, program pe care-l descrie „fără precedent în istoria sud-estului Europei”. Intenția lui Simeon de a transpune la Preslav textele fundamentale ale ortodoxiei și ale vechii culturi grece a sugerat unui autor contemporan descrierea de „nou Ptolemeu”. Episodul e important pentru că înfățișează cum anume a devenit limba slavonă un idiom cultural atât de important în aria sud-est europeană. Tot atunci s-a clarificat disputa folosirii alfabetului chirilic în locul celui glagolitic (din perspectiva culturii române, e alfabetul în care Neagoe Basarab și-a scris *Învățăturile*). Partea aceasta mă interesează foarte mult: niciodată nu-mi fusese clar contextul istoric în care limba slavă a jucat un rol atât de important în sud-estul Europei, rol care s-a menținut până în veacul al XVI-lea.

*
*   *

Tot spațiul ce este ocupat acum de unguri și de slavi (fără ruși) a fost ocupat de daci; avarii, apoi bulgarii și, mai târziu, amestecul de bulgari și avari - de același neam cu celții, cu dacii și cu cumanii - au stăpânit vreme îndelungată acest spațiu, al slavilor de azi (fără ruși), al ungarilor și al românilor.

Toți slavii de acum (fără ruși) sunt urmașii de sânge ai dacilor; slavizarea lor a fost făcută la dorința expresă și disperată a țarului bulgar Boris de a se creștina, de a-și asigura mântuirea, de a-și face poporul din acest vast imperiu creștin să vorbească o limbă agreată de dogma creștină, dar și din dorința de a se asigura că noua limbă, pe care o va vorbi poporul dac, nu-l va aduce nici sub puterea grecilor și nici a latinilor.

Din moment ce avarii au fost neam de sânge cu bulgarii și cu valahii, din moment ce odată cu căderea Imperiului Avar, sub loviturile francilor din jurul anilor 800, Bulgaria a ocupat imediat o mare parte din Transilvania, aflată sub Imperiul Avar și din moment ce imperiul Avar nu a fost și distrus de franci, - este o greșeală să considerăm că, de la sosirea bulgarilor (după avari), au existat două imperii: Avar și Bulgar. Nu! A existat un singur imperiu, cu conducere oscilantă, avară sau bulgară, care a cuprins în vest Cehia de azi, iar în est a ajuns până aproape de Marea Caspică. Viziunea unui astfel de imperiu („peste Moldovlachia ... și până la Viena”) este confirmată de imperiul Asăneștilor, continuator al Imperiului Bulgar, conform documentul furnizat de istoricul Bogdan Petriceicu Hașdeu, care a fost - cel puțin în monumentala lui lucrare *Etymologicum Magnum Romaniae* - contra intenției de a revendica ceea ce a revendicat țarul Ioniță Caloian. Acest document, referitor la dominația Asăneștilor asupra ținuturilor din nordul Dunării, a fost întărit și confirmat și de alte documente și informații.

---

⁸³ Bogdan Suceavă, *Partea tainică a istoriei*, 2012, pe Internet.

Boris a urmărit dominarea spațiului slav, așa cum au urmărit și mai ales așa cum au realizat predecesorii săi. Conform lui Constantin Porfirogenitus, bulgarii au vrut tot timpul să cucerească ținuturile slave. Cunoșcând această intenție a Bulgariei, căreia îi venea ca mânășă o slavizare a acestui spațiu, este de mare mirare de ce tocmai bizantinii, care s-au opus creșterii puterii Bulgariei, au fost cei care au început slavizarea în Moravia, prin trimiterea lui Chiril și Metodiu! Este aproape incredibil! De ce? Nu cumva bizantinii i-au trimis în Moravia pe Chiril și Metodiu printr-un șiretlic al lui Boris, interesat să-i pună rău pe bizantini cu francii de rit latin?! Este de neînțeles de ce au acceptat bizantinii să creeze beneficii Bulgariei lui Boris prin slavizarea Moraviei!

Boris și mai apoi Simeon au gândit cum gândește orice tiran: centralism total! Limba nouă trebuia să fie una diferită de limbile puterilor creștine din jur. Care putea fi?

- Slavona! Slavona nu era nici latină și nici greacă! Nici cu papa de la Roma și nici cu patriarhul constantinopolitan!! Slavona era pe placul unui împărat. Dorința lui Simeon de a fi împărat s-a transmis lui Ioniță Caloian prin Petru, fiul său:

(...) la începutul secolului al X-lea, țarul bulgar Simeon avea ambiția să i se recunoască titlul de „împărat al romeilor (bozantinilor)”, într-un moment de slăbiciune a puterii de la Constantinopol. Acest fapt arată că pretențiile sale imperiale nu vizau un stat „național” bulgar, așa cum adeseori le place să creadă istoricilor bulgari. Mare comandant militar și conducător de stat, Simeon a râvnit puterea imperială, dar nu a dorit să creeze un nou imperiu. Scopul său ultim era să devină împărat bizantin și să ia în stăpânire Constantinopolul. El considera că este la fel de îndreptățit să devină împărat, ca și alți conducători de origine negrecescă, ajunși împărați ai Bizanțului de-a lungul timpului. Bulgaria pe care el a extins-o la maximum prin cuceririle sale nu era un stat național, ci o bază de plecare pentru planul său ambițios de luare în stăpânire a Imperiului bizantin, inclusiv a capitalei Constantinopol (unde Simeon și-a desăvârșit învățătura, nota mea)⁸⁴.

În 864 Bulgaria a fost creștinată, iar țarul Boris a devenit Mihail, devenit probabil și „imperator” cu ajutorul papei, căci creștinarea s-a făcut și cu ajutorul papei, nu numai cu ajutorul patriarhilor de la Constantinopol. Iată coordonatele slavizării dacilor din spațiul ocupat de slavii de zi (fără ruși):

Țarii bulgari Boris/Mihail și Simeon	852 - 889 - 927
Chiril (826 – 869) și Metodiu (815 - 885)	860 - 885
Clement din Ohrida (840-916)	870 - 916
Naum, etc.	

Dacă slavizarea a început în 854, cu Chiril și Metodiu, în Moravia, sub autoritatea bizantină, pe vremea lui Boris, dar fără aportul lui Boris, continuarea slavizării și finalizarea ei a

⁸⁴ Alexandru Madgearu, *Originea medievală a focarelor de conflict din Peninsula Balcanică*, Ed. Corint, 2001, pg. 109.

aparținut lui Simeon, recunoscut și confirmat ca **împărat al Bulgarilor** în palatul Blacherne din Constantinopol. Nimic nu-i întâmplător: și prin acest palat Blacherne (Vlaherne) avem încă un indiciu al originii valaha a lui Boris, a lui Simeon și, în fond, a tuturor bulgarilor.

Hărțile ținuturilor dominate de înaintașii lui Boris / Mihail, de Boris / Mihail, de Simeon, de Petru și de Samuel cuprind toate ținuturile slavilor de azi (fără ruși), ale ungarilor, ale românilor și încă mult spre est, de la Dunăre - Panonia, în vest, până dincolo de Bug (cu o oscilație a graniței pe Dunăre - Panonia) (vezi Anexa 4).

Dacă în anii 800, francii lui Carol cel Mare și alte cronici din acea perioadă, scriu că „dacia” ocupau teritoriul dintre Dunăre și Tisa, atunci de ce este atribuit slavilor! Care slavi! Mai mult, dacă în teritoriul dintre Dunăre și Tisa erau daci, așa cum scriu cronicile francilor de pe vremea lui Carol cel Mare, care mai erau avarii învinși de franci aici?! Dacă analizăm din această perspectivă originea „bulgară, din Panonia” a hanului bulgar Krum (796 - 814), trebuie să acceptăm și varianta originii românești a hanului Krum. În perioada atacului francilor sub Carol cel Mare, avem informații că Krum, din hanatul Avar, a fost cel care, odată ajuns han al Bulgariei, pornește război contra hanatului Avar. O înțelegere prealabilă a lui Krum cu francii - împotriva avarilor - este subînțeleasă.

Pe de altă parte, cum avem o succesiune din tată în fiu - de la Krum la Boris, la Simeon și apoi la Petru I - avem și o origine românească a acestor țari/hani și, deci, înțelegem că papa Inocențiu III a scris adevărul când a susținut că Simeon a fost de sânge latin (roman) (vezi Anexa 4). Țarul Petru, fiul lui Simeon, a fost încoronat cu coroana trimisă de papă pentru Simeon, tatăl său:

Țarul Petru (927 - 969) (...) s-a încoronat cu coroana trimisă de papă Ioan al X-lea (pentru tatăl său Simeon, care murise între timp)⁸⁵.

Deci, a existat un Imperiu al dacilor, după daci, un imperiu de același neam, situat între Dunăre-Panonia și Bug, din care au făcut parte și strămoșii românilor de azi!

Viziunea aceasta imperială a țărilor valahi de mai sus, ai Bulgariei, mi-a apărut la încheierea cărții și m-a ajutat să află ceea ce am căutat cât am scris cartea: ce anume a făcut posibilă slavizarea teritoriilor slavilor de azi (fără ruși), în lipsa unor vorbitori de limbă slavă?! Tirania viziunii imperiale a împăratului Simeon.

*
*   *
*

În 860, Chiril a fost trimis de împăratul bizantin la khazari pentru a participa la disputa mosaicilor evrei cu islamicii. Cât a stat acolo, în ținutul nord-pontic, Chiril a învățat „limba khazară”. Khazaria era pe atunci undeva între Nistru și Volga, unde se află azi rușii, și nu în Crimeea, cum s-a încetățenit și cum se crede acum. Deci, dacă Chiril a fost la khazari trebuie să se fi vorbit și cu rușii, cu slavii estici. De la ei a învățat limba slavonă.

Să fi primit slavona binecuvântarea patriarhului de la Constantinopol?

În 862 Chiril a fost solicitat de regele Moraviei Mari. A mers acolo cu Metodi, fratele lui. Acolo a început slavizarea moravilor, liturgică, scris și vorbit. Cei doi frați au creat școală; trebuie să fi fost generații de învățați în cei douăzeci de ani cât a durat școala creată de Chiril și Metodi în Moravia. Au continuat în Ungaria (încă nu sosiseră ungarilor) și apoi în Mitrovița sârbească (vezi Anexa 4).

---

⁸⁵ Alexandru Madgearu, *Originea medievală a focarelor de conflict din Peninsula Balcanică*, Ed. Corint, 2001, pg. 162.

Mai apoi, discipolii celor doi - cei mai mulți bulgari - au fost solicitați de țarul Boris al Bulgariei. Aici au beneficiat de mijloace greu de imaginat pentru a crea școala de slavizare a bulgarilor (scris și vorbit). Boris a cerut ca limba să nu fie greaca, pentru a nu se expune influenței culturale a vecinilor greci; raționamentul va fi fost identic și în Moravia, Ungaria, Croația și Serbia. Este posibil și ca papa și patriarhul de la Constantinopol să fi agreat o limbă liturgică neutră, diferită de latină și de greacă, dar binecuvântată de ei. Care? Slavona!

Așa a ajuns limba rușilor la populațiile NESLAVE din Europa! Cum se face că numai populația din Panonia nu a fost slavizată?!

- Ungurii încă nu sosiseră în Panonia în perioada lui Chiril și Metodiu! Venirea ungarilor a stopat slavizarea; Panonia s-a maghiarizat încet-încet și tot mai mult în dauna autohtonilor.

Altfel nu-mi închipui cum a fost posibil ca populațiile neslave - numite ulterior cehi, slovaci, croați, sârbi, bulgari, polonezi - să fi fost slavizate la dorința bizantinilor fără ca aceștia să nu fi încercat o „grecizare” a lor și nu o slavizare. Desigur, la consecințe trebuie să fi participat și alte cauze, cum ar fi prestigiul limbii consacrate.

*
*   *

Prin cele prezentate mai sus începem să putem realiza cât de cât că ceea ce susține istoricul Florin Curta, referitor la apariția slavilor (vezi cartea cu acest titlu: „Apariția slavilor” de niciunde), poate fi plauzibil și este posibil ca, acel absurd „niciunde” să poată fi localizat undeva și printre: VALAHI. Nu m-ar mira. Este foarte posibil ca noi, românii, să fim cei rămași după asaltul ucenicilor lui Chiril și Metodiu. Ne-am retras în munți. De aceea Pindul, Haemul și Carpații sunt cuibul românilor, vorbitori ai unei limbi cu rezonanțe latine, dar fără a fi latină ... deloc. Eminescu surprinde teribil de bine toate astea într-un mic pasaj despre huțuli:

Sunt în Bucovina două soiuri de slavi: huțuli, cum se vede, un trib vechi de munte care cuprinde șirul de nord ai Carpaților și rutenii, fugiți din Galiția ... Cei dintâi sunt o populație autohtonă și duc un fel de viață care cu greu se poate descrie, viață de pasăre pribeagă, originală și liberă și nici autoritatea statului austriac nu prea pătrunde printre dânșii, căci percepții, subprefecții ș.a. care i-ar putea supăra dispar câteodată fără urmă. Dar nu aceștia li-s dușmani românilor. Din contră, românii le pricep limba fără să o poată vorbi și ei pricep limba română. E cel mai ciudat fenomen de a vedea țăranul român de baștină cum ascultă cu atenție ceea ce îi spune oaspetele său când se scoboară la câmpie. Și acest oaspete vine poate din Munții Tatra, de cine știe de unde, și pricepe românește fără să fi vorbit vreodată un cuvânt. Din această simpatie abia explicată s-ar putea deduce că acești huțuli sunt daci slavizați, pe când românii, care îi pricep fără să le vorbească limba, sunt daci romanizați. Acest trib este puțin numeros, mărunț la stat și vioi.

Un prieten mi-a confirmat că - aflat în concediu prin Slovacia, zona Tatra (la sud de localitatea Poprad) - a fost uimit să audă - prin stație, în timp ce conducea, - comenzile (tot prin stație) ale huțulilor/goralilor, lucrători la pădure, într-un amestec de grai maramureșean cu accent moldovenesc. Ceea ce a constatat Eminescu se păstrează. Încă. Brânză îi spuneau brânzei, îmi spune acest prieten, amuzat ... Conservatori mai suntem, domle! Sunt încântat!

Un critic categoric al lui Florin Curta a fost istoricul Constantin Rezachevici (răposat), care a scris lucrarea: „*Imaginea vechilor slavi din secolul al VI-lea în lumina izvoarelor bizantine. O lume altfel decât s-a crezut*”. C. Rezachevici a reținut nu fără temei:

Din păcate, existența unei extrem de bogate, chiar stufoase, cercetări arheologice, care, împreună cu datele izvoarele narrative bizantine din secolele al VI-lea – al VII-lea, a condus la tabloul originii și răspândirii slavilor (...), a dus, mai nou, și la o nouă punere în discuție a problemei autohtoniei, migrației și etnicității slavilor, în baza culturii materiale, îndeosebi de către cercetătorii din afara țărilor slave de astăzi, cu rezultate interesante, dar și cu căutări contraproductive de vădită originalitate (...) Cartea lui Florin Curta, cu bibliografia ei, este un exemplu exponențial în acest sens, autorul arătând că **„slavii sunt o invenție a secolului al VI-lea. O invenție însă ce a presupus atât imaginarea și etichetarea de către cei aflați în afara grupului în cauză, cât și un proces de autoidentificare”**.

Constantin Rezachevici trece la inventarierea unor situații în care slavii – pe care el îi identifică cu anții din scrierile bizantine – atacă Imperiul bizantin de undeva din afară. Aceste atacuri din afară ar constitui, pentru C. Rezachevici, dovezi ale existenței unor locuri de origine ale slavilor și a unor trasee, care, evident, anulează teoriile lui Florin Curta:

- „Profitând de slăbirea imperiului, ca urmare a răscoalei trupelor din Tracia condusă de Vitalian (513-515), împotriva împăratului Anastasie (...) în lungul Dunării de Jos, slavii au trecut fluviul atacând anual Constantinopolul în 513-515 și pătrunzând până în Macedonia și Tesalia (...)”.

- și continuă C. Rezachevici, identificând slavii cu „goții”, cu „veneții”⁸⁶, cu „sclavinii”⁸⁷ sau cu „anții” lui Iordanes ...

Continuă C. Rezachevici, dar cu evaluări, cu aprecieri și mai ales cu identificări care nu au cum ne convinge că cei care atacau de deasupra Dunării de Jos, „urlând ca lupii” și practicând „pârjolul misian”⁸⁸, erau *mai slavi* decât *mai daci* sau decât *mai misieni*, cu atât mai

---

⁸⁶ *Veneții* apar în istorie și pe vremea lui Herodot și Strabon, ei învecinându-se în est cu siginii nord-dunăreni; deci, este greu de conceput că numele *veneților*, existent pe vremea lui Herodot și Strabon în Veneția de azi – a început să apară la alte neamuri, din alte părți: „izvoarele Vistulei de azi” (și chiar așa să fie, acolo locuiau neurii, adică cei care urlau ca lupii).

C. Rezachevici profită de faptul că Iordanes a așezat *anții* „între Nistru și Nipru”, nesfiindu-se să denunțe acest abuz care constă în prezentarea ca și certă a unor informații de-o aproximație orientativă. Trebuia: să fi identificat în acei *anți*, măcar cu titlu informativ, sciiți. Posibil sciiți.

⁸⁷ Atenție, este vorba despre cuvântul „sclavin”, nu „slav”.

⁸⁸ „(...) Sfântul Dimitrie, protectorul Salonicului, atacat de slavi: un neam sălbatec și neîmblânzit, vecin cu tribalii și peonii, cu numele de sclavini, ducând o viață de fiară și un trai neobișnuit (...) a răspândit în jurul ei (cetății Salonicului) „pârjolul misian””. „Pârjolul misian” este o expresie preluată de la constatările lui Strabon: moesii sau mysii - din Moesia și respectiv din jurul Olympului și Idei, anatoliene, - față-n față cum s-ar zice - aveau o tehnologie care consta în arderea vegetației, a pământului, cu scopuri necunoscute, care făcea aerul greu respirabil; acela era „pârjolul misian”.

Vecinătatea cu cineva este cât de cât stabilă, iar vecinătatea presupușilor slavi cu tribalii (de neam tracic) și „pârjolul misian” – în condițiile în care știm că numele de dinainte al valahilor a fost misieni – ne obligă nu numai să nu admitem că slavii, dacă au apărut de undeva din afara Bulgariei, nu au avut cum să apară din Moesia misienilor! Ce dracu!

În plus, **a fi slavii** nu echivalează cu **a fi slav**, pentru simplul motiv că popoarele barbare, inclusiv dacii, erau considerate de greci mai puțin nobile și li se spunea sclave; deci nu numai slavii au fost „sclavi”.

Uneori C. Rezachevici revine, D-zeu să-l ierte și să-l odihnească, după ce consolidează informațiile, cu corecturi - care deconsolidează informațiile, - nu mai revine și la reconsolidarea informației inițiale. Sau la renunțarea la acea informație ... cred că a crezut că așa ne păcălește sau poate că s-a pierdut în stufăriș. În zbeg.

mult cu cât, slavii - în cazul atacurilor de pe vremea răscoalei „dacului” Vitalian⁸⁹, care s-a știut folosi de ajutoarele strămoșilor românilor de deasupra Dunării – erau numiți „geți” chiar de cronicarii bizantini și care „veneau din Scythia Minor și din Câmpia Română” conform chiar identificărilor făcute de C Rezachevici”.

Slavii, năvăliți de deasupra Dunării - în condiții în care în sudul Dunării au existat răscoale și revolte care furnicau de interesele strămoșilor românilor de a fi sprijiniți de năvălele diversioniste ale neamurilor din nordul Dunării și în condițiile în care este cert că și strămoșii noștri existau deasupra Dunării – ar trebui să oprească orice istoric să ne mai excludă din istorie numai pentru că numele celor care năvăleau nu era VALAH, căci am demonstrat că numele valahilor a apărut – cu excepția celor din Blacherne (Constantinopol) - mult după așa-zisa „aparitie a slavilor”. Ce dracu!

Noi eram cu îngrijitul animalelor! Cam asta este imaginea despre români, pe care ne-o oferă istoricii când suntem gata să întrebăm: „dar noi”!?

- Noi eram creștini pravoslavnici bângând fân în șură în timp ce pe lângă noi vălureau popoarele migratoare; noi nu. Noi acolo, la coada vacii, cu căciula carpatină: noi nu ne băgam, noi *n-aude n-a-vede!* Băgam și scoteam fân din șură cu o furcă mare. Noi, sedentarii!

Cu atât mai mare este țarul Simeon cu cât trebuie să realizăm că încreștinarea trebuie să fi iritat cumplit conservatorismul feudal. Trebuie să fi existat opoziții la încreștinare, cu atât mai mult cu cât s-a pus și problema renunțării la șalvari, la turban, la vestimentația bulgară și desigur și valahă. Așa că nu este de mirare ca, independent de ceea ce am scris eu despre Simeon, să avem și o evaluare a opoziției la încreștinare, formulată de un specialist al situației, printr-o ipoteză:

Se pare însă că pe timpul regelui Simeon se va fi născut în Balcani și anume în sudul Hemului, și secta Bogumilă, și asta între biserica bizantină și cea română.

Discipulii fraților Chiril și Metodie care propavaduira Evanghelia la Slavii din Moravia (nu la Slavii din Balcani) alungați fiind din Moravia după moarte acestor doi frați, veniră în Bulgaria și introduseră aici limba Slavă în biserica bulgară⁹⁰.

Fără să știm când a apărut și cât caracter islamic a avut, cu certitudine că bogumilismul a existat printre valahii din Bulgaria mult înaintea țarului Simeon, însă este cert că, credința

---

„Pentru Dvornik, Slavii în istoria civilizației europene, p.1. anții ar fi de fapt aristocrați sarmați (unul din grupurile slave „condus probabil de aristocrați sarmați, cunoscut sub numele de anți”, ceea ce ne duce cu gândul la „sarmatismul” nobilimii poloneze din secolul al XVII-lea”.

Dar sarmații n-au fost slavi, așa cum nici nobilimea poloneză nu se considera slavă, ci sarmată, deși nobilimea poloneză îi considera slavi pe polonezii de rând! Dar aici este vorba despre nobilimea poloneză, nu despre marea populație poloneză.

„În prezent se știe că anții menționați de mai multe izvoare din secolul al VI-lea erau un amestec de populații slave, gotice și alane, numele lor fiind de origine iraniană. Anții nu erau, așadar, o ramură a slavilor, ci o confederație de triburi războinice conduse de grupul iranian”, scrie Alexandru Madgearu, *Originea medievală a focarelor de conflict din Peninsula Balcanică*, Ed. Corint, Buc, 2001, pg. 214.

Deci, nici anții n-au fost cine știe cât de slavi! De-ar fi fost măcar ei ... Umorul ne omoară!

⁸⁹ Mircea Dogaru identifică răscoala lui Vitalian cu o resurrecție a dacilor, considerându-l pe Vitalian, ofițer bizantin de origine dacică.

⁹⁰ Isidor Ieșan, *Secta patarenă în Balcani și în Dacia Traiană împreună cu Istoria Balcanului până la ocuparea definitivă prin Osmani*, Ed. Autorului, Buc, Institutul de Arte Grafice C. Sfetea, 1912, pg. 76 - 78.

existentă în perioada introducerii slavismului și creștinismului, trebuie să fi cunoscut o reacție de respingere și de întărire printre comunitățile mai puțin controlabile. Printre păstori. Printre valahi. Printre crescătorii de cai ale căror ritualuri se împlăteau într-o strânsă interdependență cu tehnologia și cu calendarul creșterii hergheliilor de cai. Slavizarea și încreștinarea sunt operații care au succes în ținuturile cu un centralism ridicat, cu un început de urbanizare, cu posibilitatea de control și de supraveghere a populației. La cei care lucrează pământul, la sedentari; de aceea creștinismul instalat duce la mărirea unor astfel de comunități. Statul pervers ajută acolo unde-i profită, dispărând încet-încet crescătorii de animale. Isidor Ieșan a evaluat excelent formulând susceptibilitatea că pe vremea lui Simeon a apărut bogumilismul; apăruse deja, dar pe vremea lui Simeon s-a consolidat, pe iritarea creată de introducerea creștinismului.

Iată dar că avem în față încă o viziune: odată cu slavizarea și încreștinarea s-a produs și o spargere a omogenității bulgare: valahii rămân de marea masă creștină, se detașează. Valahii au rămas „oamenii flocoși”⁹¹, ai peșterilor, cum au fost numiți ulterior de bulgarii încreștinați, ca efect al respingerii creștinismului și prin refugieri de tot felul. Este perioada în care a început să apară două popoare: bulgarii – încreștinați și valahii – bogumili. A început doar, căci procesul de diferențiere etnică - bulgar și valah, în cadrul aceluiasi neam - s-a conturat, la nivelul de azi, numai după o perioadă de cca 150 - 200 ani, până atunci diferențierea fiind doar religioasă, de credință, nu și de limbă. Cam de când a început diferențierea? Eu propun ideea unui astfel de reper: cam de când croații au început să le spună sârbilor „valahi”, cu o peiorație nereținută, pentru motivul că sârbii erau ortodocși; croații au reușit astfel să clasifice, dar să și să ascundă cu succes faptul că și ei și sârbii fuseseră slavizați cam în același timp.

Mi se pare firesc să fiu intrigat: n-o să eliberez eu, constrângându-mi rațiunea și spațiile firescului meu nativ, spațiile necesare creării unor popoare care n-au existat, deoarece pentru a exista ar fi avut nevoie atât de imbecilitatea mea cât și de generozitatea mea cu ... cu cine? Cu fantasme, cu cine n-a existat.

A fi mai elaborat în critica lui C. Rezachevici nu este imposibil, dar pentru asta trebuie să critic și incapacitatea istoricului F. Curta de a elabora concluzii, de a îndrepta mulțimea de informații spre concluzii. De-abia deslușești din precauțiile exagerate, din obiectivismul ținut ca stindard și din manierismul arheologic - ale lui F. Curta - că el vrea să-ți spună că slavii au fost creați, că au fost o creație artificială. Dacă sunt așa, și sunt așa, atunci spune, măi omule, și asta dar încearcă și o minimă explicație la asta: cum au fost creați!

- Spune-o măi omule cu subiect și predicat, introducând explicația școlilor țarului Simeon, care au creat slavii (în afara rușilor) sau, poate, alte explicații. De ce nu spune și F. Curta așa?!

- F. Curta a avut o idee excelentă, la care trebuie să fi ajuns după multe colaționări, pe care o lălăie, lăsând fără vlagă o carte care vrea să exprime o realitate. Realitatea întotdeauna-i cu vlagă, iar vlagă este concluzia. N-are concluzii Curta!

*

* *

Călugării valahilor au avut cărările lor înguste, pe care-au dus vorbă de la comunitățile de valahi - din Croația, din Sparta, din Albania, din Pind, din Munții Balcani, din împrejurul Adrianopolului în Păcra, în Carpați, în Ucraina, în Polonia, în Crimeea - la alte comunități de valahi; asta a ținut să scrie cronicarul Szamosközy, contemporan cu Mihai Viteazu:

---

⁹¹ Așa erau numiți valahii de bulgari: flocoși.

În anul 1600 erau trecuți opt ani de când a dat Împăratul turcesc lui Mihaiu Vodă domnia Țării Românești ... Toate lucrurile le-a făcut cu ajutorul călugărilor români; aceștia i-au fost iscoadele.⁹²

Mergând pe urmele acestor călugări de-a-ndoaselea - pe cărările pe care mereu trebuie să dai crengile la o parte - ajungem, zice Isidor leșan, în locul de unde s-au format călugării și au iradiat spre locurile pomenite mai sus sub numele de bogumili:

Sediul principal al călugărilor din Bulgaria era mănăstirea Zugrav, cu care mănăstire se laudă astăzi istoriografia slavă ai Bulgarilor atât de mult. Totuși această mănăstire era impopulată prin tot evoluția de mijloc până aproape în timpul cel mai nou, mai ales pe timpul imperiului româno-bulgar al doilea, **numai cu călugări români** (sublin. mea), pentru că numai ei făceau în acel timp toată literatura slavă, pentru că nici slavii nu dominau limba slavonă și mai ales scrisul slav în un mod atât de perfect și atât de artistic ca tocmai călugării români ce se aflau prin mănăstirile din Balcani ca d.e. Zugrav, Athos, etc. și se exercitau în această limbă și în scrierea ei. Prin aceste mănăstiri și mai ales în aceasta mănăstire Zugrav s-a fost făcută multă literatura bisericească slavonă de către călugării români, dar, durere mare, toate scrise numai în limba bulgară-slavonă. Locul de gravitate al Sectarilor în general era deci Macedonia, aci au sosit mai întâi această sectă, aci s-au organizat ea, și de aici s-a și lățit ea pretutindeni. Aici în Macedonia erau cele mai însemnate locuri de activitate ai Sectarilor. Pe aicea erau orașele satele pline de aderenți ai doctrinei sectare. Aci se aflau ei în mase compacte în orașul Prilep, și în jurul lui, apoi pe poalele muntelui Pind, pe muntele Babun, în jurul Meglenei, unde sub împăratul Emanuil a purtat Episcopul Ilarion grele lupte cu sectarii romani de aicea, apoi în jurul Castoriei, Ohrida, Bitolia, Vereea, Strumnița, Salonic, etc., pretutindeni se aflau comune românești pauliciane având ei aci în Balcani la vre-o patru Episcopate sectare. De aicea, din Macedonia s-au fost lățit doctrina sectara asupra Serbiei, de aicea merse ea peste Dunăre pe malul stâng prin țărilor românești carpatine: Banat, Transilvania, Muntenia, Moldova, despre cari sectarii amintește N. Iorga și P. B. Hașdeu, că ar fi existat și până în secolul al XVII-lea. Ultimele urme ale Sectarilor în Balcani adică în Bulgaria, Macedonia, Albania, Pind, etc., se pierd abia prin secolul al XVIII când și **ultimii adepți ale acestor doctrine trecură ca și cei din Bosnia la Islam**⁹³ (sublin. mea).

De la Isidor leșan ar trebui să putem aflăm locul de iradiere al călugărilor care, în ciuda ofertelor creștine și înainte chiar și de venirea turcilor, au trecut la islam. Cum se face că acei călugări, atât de fanatici - pavlicieni, bogumili sau babuni, cum vrem să-i numim - și-au abandonat acele credințe fanatice și au îmbrățișat islamismul? „Anț-țvai”, vorba moaței ăleia!?

Să reținem că toți bogumilii au fost români. Dar chiar toți!

Să reținem și că bogumilii nu i-au fost dragi lui Isidor leșan și că dacă, totuși, i-a cunoscut, ca niciun alt român nord-dunărean, a fost pentru că el, Isidor leșan - spre deosebire de ceilalți istorici români, care i-au ascuns de urât - vine să ni-i prezinte pentru a evidenția

---

⁹² Ioachim Crăciun, *Cronicatul Szamöskozy și însemnările privitoare la români (1566-1608)*, Cluj, Institut de Arte Grafice „Ardealul”, 1928, pg. 128.

⁹³ Ioachim Crăciun, *Cronicatul Szamöskozy și însemnările privitoare la români (1566-1608)*, Cluj, Institut de Arte Grafice „Ardealul”, 1928, pg. 813-814.

existența noastră și fabuloasa noastră activitate de slavizare în spațiul balcanic în special și în lume în special, în cadrul acelei perioade de întuneric, de lipsă totală a românilor (sec IX - XIII) . Este important să cunoaștem această atitudine a lui Isidor leșan.

În pofida celor spuse despre acești bogumili români, eu vă fac propunerea de a citi în cuvintele celor care ni i-au ascuns pe bogumili ceea ce le-a scăpat - pentru că i-au urât și disprețuit - pentru că eu am aflat cine au fost și ce au făcut după ce am aflat cât de faini au fost bogumilii. Românii adică, românii de atunci.

Și sunt atâtea altele de aflat la capetele cărărilor bogumililor: știind că bogumilii au fost români și știind că ei au fost primii învățători ai slavei – scrise și vorbite – trebuie să ne așteptăm ca la capetele acelor cărări să aflăm alte comunități de români, pentru că, vorba ceea, neamul la mătușă trage. Nu?

- Slavizarea făcută de bogumili, adică de români.

- Vă propun să pornim de la premisa că bulgarii și cam toți slavii din Balcani au fost români, atât pentru a vedea dacă putem întări premisa prin confirmări cât și pentru a afla eventul scopul slavizării Balcanilor, care, cel puțin la începuturi, pare a fi mai degrabă, - prin devoțiunea învățătorului-vehicol-bogumil - o opoziție la creștinism decât o susținere a creștinismului.

- Vă invit să constatați că românii au slavizat, prin bogumili, tot români, că nu puteau slaviza pe altcineva cu râvna descrisă de Isidor leșan, pentru că nu prea erau alții?

Concluzie: deci, românii balcanici au fost slavizați prin călugării lor bogumili; deci, românii au fost, prin călugării lor bogumili, creatorii slavilor din Balcani, întâi, și ai acelor din comunitățile de români de la capetele cărărilor, mai apoi (Slavonia, Ucraina, Polonia, Cehia).

Imperiul stră - strămoșilor românilor dintre Dunăre - Tisa și Volga, despre care nimeni nu vorbește

Strămoșii românilor au fost - în perioada cuprinsă în sec VII - XIII - Țari peste Bulgaria și România și Împărați ai Bizanțului, peste Grecia, Anatolia, Bulgaria și România.

Ca urmași ai dacilor, românii au toate motivele să se simtă stingheriți de lipsa strămoșilor lor din istorie după războaiele daco-romane în special și după retragerea romanilor în general. Până la legenda descălecării ardeleanului Radu Negru, din 1290, Muntenia este o mențiune prea târzie, precedată de alte informații - fugare, în treacăt sau prea sporadic - care îi face pe români jenați să revendice cine știe ce. Ce s-a întâmplat? De ce sunt menționați strămoșii românilor atât de puțin?

- Am arătat una din cauze: istoricii români ne-au căutat în trecut sub numele de valahi, dar acest nume s-a extins la moesii sud-dunăreni numai în a doua jumătate a sec XII, odată cu cruciadele,

- În materialele anterioare am arătat că cumanii și pecenegii au fost „de sânge românesc”, conform celor spuse de componentii Școlii Ardelene și confirmate de Iosif Kemeny (1798 - 1850),

- Mai jos o să arăt că sub identitatea de bulgari găsim mulți valahi situați în poziția de han sau țar al bulgarilor, așa cum au confirmat atât papa Iocentiu al III-lea în scrisorile către Ioniță Asan (pentru țarii „bulgari” Samuel și Petru) cât și Nicolae Iorga pentru țarul bulgar Simion; dinastiile lor s-au continuat cu Asăneștii după un hiatus, consumat de Comneni. Dar Comnenii au fost de neam valah, așa a scris rabinul Benjamin de Tudela în călătoriile lui prin Grecia (cca 1161, când îi și pomenește pe valahi).

- Având aceste suspiciuni mai mult decât rezonabile și cu drept de investigație, am adunat perioada monarhilor Bulgari până la Comneni, cu perioada Comnenilor, cu perioada Asăneștilor - până la Radu Negru din 1290 și am găsit, SURPRIZĂ, o continuitate de invidiat. Micile lacune âși pot găsi explicații, deși au permis, în cazul Munteniei o aparentă cucerire ungurească, care a constat în trimiterea în Muntenia a Ducelui de Făgăraș, Radu Negru, de către Laslău Cumanul, regele Ungariei, român-cuman și el dinspre mamă și parțial și dinspre tată, dar cuman convins.

(Menționez de la început că vinovați de nelegiuiri și falsuri au fost și sunt europenii occidentali, NU ungurii, NU bulgarii și NU sârbii dacă-i găsim, și-i găsim!, că în efortul lor de-a supraviețui printre europeni au fost împinși spre nelegiuiri sau spre falsificarea trecutului nostru total neprotejat).

Este imposibil ca numai eu să văd continuități în micile discontinuități sau în discontinuitățile aparente de mai jos:

- **lista de monarhi bulgari din 668 - 1041,**
- **(Regele bulgar Constantin Bodin 1102)**
- **lista comnenilor, împărații grecilor din 1057 - 1185**
- **lista de monarhi bulgaro - valahi din 1185 - 1280**
- **descălecatul lui Negru Vodă, ducele lui Laslău Cumanul 1290**
- **lista domnitorilor munteni (Țara Românească) 1324 Basarab I**

Acest tablou cu liste de monarhi, arată - dincolo de extrasistole - o continuitate evidentă, încă nesesizată de nimeni până acum, dar atât de surprinzătoare. Ca să realizați ajutorul nord-dunărean, indispensabil, alăturați dinamicii faptelor și dinamica hărților Bulgariei și a Imperiului Bizantin și o să vedeți că Bulgaria a dispărut pe vremea Comnenilor. De ce? Pentru că și Comnenii au fost valahi și pentru că valahii sud-dunăreni nu mai aveau o temere față de bulgarii dintre ei dar și pentru că la nord de Dunăre era liniște: cumanii erau protejați Comnenilor, după cum scrie rabinul Beniamin de Tudela.

UN PARADOX?

- Nu! Nu este un paradox!

De ce s-a întâmplat să fie atât de necunoscut acest tablou?

- Din prostie, din dezinteres sau din interes!

Dar câte nu explică acest tablou! Câte războaie nu ne sunt făcute cunoscute odată ce căutăm explicațiile din cheatori, din inferențe, din nădeli, din înjugări! Iată-le:

- Cele mai multe familii de monarhi bulgari au fost de origine valahă, fără să mai avem rezerve față de Simeon, Samuel și Petru, din dinastiile Krum și Comitopuli, certificați ca valahi de papa Inocenție III în scrisoarea către regele maghiar și către Ioniță Caloian; ce origine au avut dară ceilalți monarhi „bulgari” din cele două dinastii?! Nu tot valahă?!!!

- Nu a sesizat nimeni că Bulgaria n-a mai existat din moment ce urcă pe tronul Bizanțului Comnenii - de sânge valah, așa cum menționa Rabinul Beniamin de Tudela într-una din variante, prin anii 1160, în periplul lui prin Tesalia - pentru că este EVIDENT, dacă nu măcar de așteptat ca, Comnenii să fi fost sprijiniți de monarhii bulgari de origine valahă și ca acestor monarhi să le fi dispărut motivația și determinarea de a mai fi ei înșiși monarhi,

- Dacă monarhii bulgari au ocupat și teritoriile nord-dunărene până la izvoarele Tisei și Nistrului - teritorii care le-au furnizat călărimea și cele mai importante armate cu care au ținut piept grecilor - atunci nu este de așteptat ca și ei să fi fost de același sânge cu cei din aceste teritorii nord-dunărene?!

- Este normal ca teritoriile de deasupra Dunării, din componența monarhilor bulgari, trebuie să fi existat cu atât mai mult în perioada în care monarhii bulgari apar cu numele Asăneștilor, de valah certificat și cunoscut (deși certificat, dar mai puțin cunoscuți au fost și Simeon, Petru și Samuel),

- Dar poate că cea mai importantă consecință degajată de această revelație este identificarea României de azi cu Basarabia, cu Maramureșul, cu Pocuția, cu Bucovina și cu Transnistria - în ținutul Bulgariei din titulatura lui Asan și, respectiv, cu ținutul Bulgariei de azi în Valahia din titulatura lui Asan. Cum?

1. Pe baza analogiei: HĂRȚILE Bulgariei din perioada monarhilor „bulgari”, care cuprindeau ținuturile nord-dunărene, pe care vi le-am prezentat anterior - este musai ca - acum, în lumina revelației - să fie identice cu cele de pe vremea Asăneștilor și evident că și cu cele de pe vremea Comnenilor, de același sânge cu cumanii și, evident, cu valahii, așa cum menționa Rabinul Beniamin de Tudela într-una din variante, prin anii 1160, în periplul lui prin Tesalia,

2. Din Cronica lui Robert de Clari referitoare la valahii lui Ioniță Caloian din a IV-a cruciadă (vezi documentul scanat mai jos din cartea lui Ion Alexandru Mizgan, „Cruciada a patra (1202-1204)”, Ed. Credinței, Buc. 2019, pg. 308 - 309). Ce vedem aici și ce deducem din acest document? Că denumirii „valaho-bulgar” îi corespund două ținuturi: Valahia și Bulgaria. Care-i Valahia și care-i Bulgaria? Noi ne-am aștepta ca denumirii valaho-bulgar - din română, să-i corespundă, aferent, ca în română, ținutul VALAHO-BULGAR, ambele situate la sud de Dunăre! Dar nu-i așa, în corespondența cu papa apar două ținuturi distincte: Valahia și Bulgaria! Eeee,

exagerezi! cu scrupulozitatea, veți zice! Nu exagerez din moment ce Valahia apare distinct de Bulgaria în puține ocazii, este drept, dar apare și din moment ce formăm ochiul să citească aceste locații astfel, așa ni se va părea. Dar să nu ne rezumăm la scrisori, să revenim la documentul lui Robert de Clari. El l-a cunoscut pe Ioniță Caloian. El, Robert de Clari, diferențiază net:

- Valahia este ținutul din sudul Dunării, iar

- Bulgaria este ținutul cumanilor, adică ținutul din nordul Dunării! Nu-i așa?! Așa este, că n-aveți cum interpreta altfel.

3. Ar mai fi și Blacherne, biserica ortodoxă din Fanar, cu icoana Maicii Domnului, făcătoare de minuni; acea biserică a fost construită de hunii sabiri - alți valahi de sânge - frecventată de Comneni, în care au fost încoronați Comnenii.

4. Având cunoștință de faptul că menținerea monarhiilor bulgarilor-valahi, a comnenilor-valahi și a Asăneștilor valahi a fost posibilă numai și numai prin puterea cumanilor, cu călăreții lor cu lăncii de boemia, realizăm de ce Andrei, regele Ungariei, a colonizat Cavalerii Teutoni în Țara Bârsei în 1211: să aibă sub control invaziile acestora în ajutorul monarhilor de același neam din sudul Dunării (Țara era Borilă, 1207 - 1218, urmașul lui Ioniță Caloian 1197 - 1207).

5. „În cronicile arabe din secolul al XIII-lea, în loc de regatul Bulgar era menționată Valahia, cu indicarea precisă a coordonatelor geografice arabe și cu specificarea faptului că Valahia se numea în arabă "al-Awalak" iar locuitorii "ulaqut" sau "ulagh" de pe Wikipedia.

Dacă împărații Comneni de la Constantinopol - din Paflagonia Asia Mică (Anatolia), după unii din Comne, Tracia, după alții - au fost valahi (probabil galateeni) -, atunci este de așteptat ca și Simeon, țarul bulgarilor, care a avut voința clar exprimată de a deveni împărat al grecilor să fi avut ca justificare originea valahă. La fel s-a întâmplat și cu Asăneștii: și ei și-au exprimat dorința de a deveni împărați ai Constantinopolului, în baza sau pe baza dreptului cerut de „bulgarul” Simeon și pe exercitarea făcută de Comneni, predecesori ai Asăneștilor:

1. „Idealul lui Ioniță Caloian de a întemeia în Balcani pe locul Regatului Latin, un Imperiu cu capitala la Constantinopol”, din cartea lui Ion Alexandru Mizgan, *Op. cit.*, pg. 312,

2. „Ambițiile lui Ioan Asan al II-lea de a ajunge pe tronul Constantinopolului l-au adus în conflict cu împăratul Teodor al Tesalonicului”, din cartea lui Ion Alexandru Mizgan, *Op. cit.*, pg. 315,

3. „După moartea lui Ioan Asan al II-lea în anul 1241 țaratul româno-bulgar a intrat în declin ... Așa cum remarca bizantinologul român Vasile V. Muntean, visul dinastiei asanide de a ajunge pe tronul de la Constantinopol s-a stins fără a fi realizat”!, din cartea de mai sus pg. 319.

Uite așa, din aproape în aproape, ba dintr-un capăt ba dintr-o altă parte, se îndăluie - din mai multe indicii participante, ca la o șezătoare de bătrâni, fără un aparat care să măsoare ceea ce n-are nevoie de măsurători, - și concomitent este degajat ceea ce este acceptat ca ADEVĂR.

Bulgarii și valahii au aceeași origine, sunt de același sânge, sunt de același neam

BULGARII au fost unii și aceiași cu **VALAHII**, de aia nu apar valahii în mențiunile istorice anterioare și de aia parțial au dreptate și istoricii bulgari când susțin că bulgarii au fost numiți valahi; am fost aceiași, de același sânge, din Orient, sosiți decalat în sudul Dunării! Deci, eu nu contest deloc că Bulgarii au ajuns în sudul Dunării dintre Bulgarii de pe Volga, dar trebuie să spun că acolo, pe Volga, de unde au plecat au rămas destui bulgari.

Este cert că înrudirea bulgarilor cu românii a avut indicii atât de evidente încât, bulgarii, ajunși de pe Volga în sudul Dunării, s-au recunoscut cu românii. Este cert și că venirea bulgarilor a fost în etape, probabil chemați de români.

O dovadă că bulgarii ajunși în sudul Dunării în anul 679 au fost români este dată de *Cronica lui Nestor*, în care ni se spune de două ori că slavii existenți la sudul Dunării au fost bătuți și fugăriți de VOLOHI, nu de BULGARII! Cum ar putea fi altfel dacă nu așa: bulgarii erau volohi, iar cronicarul slav, care a scris *Cronica lui Nestor* prin 1110, știa acest aspect. Ceea ce scrie în *Cronica lui Nestor* este un adevăr, este încă una din ignoranțele istoricilor, care neaplecându-se asupra acestor formulări au pierdut

suprapunerea bulgarilor, ca volohi în termeni slavi, peste românii sud-dunăreni dintre sclavi, adică peste valahi, sau mai bine zis, istoricii au pierdut echivalența și înrudirea de sânge a românilor sud-dunăreni cu bulgarii, care au ajuns acolo.

Formulările din *Cronica lui Nestor*, în care bulgarii din anul 679 sunt înlocuiți cu volohii, arată fără dubii:

- Înrudirea bulgarilor cu valahii este tratată în *Cronica lui Nestor* mai mult decât o înrudire; *Cronica lui Nestor* **consideră că bulgarii au fost identici cu volohii!** Chestiunea fiind atât de importantă mă face să postez fragmentele din *Cronica lui Nestor*, în comentariul istoricului Gheorghe Popa-Lisseanu și cât se poate de nealterate: „Iar când Volohii atacară slavii de la Dunăre și se stabiliră printre ei și-i asupriră”!

2. In capitolul III, vorbind despre popoarele slave, cronicarul Nestor ne spune:

«Mulți ani în urmă, Slavii se stabiliră la Dunăre, unde este acum țara Ungurilor și a Bulgarilor. De aci Slavii se răspândiră pe pământ și au primit nume după țările unde s'au așezat. Astfel ei veniră și se așezară unii pe malurile Moravei și se numiră, unii Moravi iar alții Cehi. Și, de asemenea, se numără printre Slavi: Croații cei Albi și Sârbi și Carintienii. Iar când Volochii atacară pe Slavii dela Dunăre și se stabiliră între ei și-i asupriră, acești Slavi plecară și se stabiliră pe Vistula și se numiră Leși; dintre acești Leși se numiră unii Poliani, alți Lutici, alții Masovieni, iar alții Pomerani. De asemenea, veniră aceștia și se așezară pe Dnipru și s'au numit deașide-re Poliani, iar alții Drevliani¹⁾, fiindcă locuiau în mijlocul pădurilor. Alții se stabiliră între Pripet și Dvina și se numiră Dregovici; apoi alții se așezară pe Dvina și se numiră Polociani, după numele unui râu ce se chiamă Polota care se varsă în Dvina. Slavii ce se așezară în jurul lacului Ilmen își păstrară numele lor și fundară o cetate pe care o numiră Novgorod; alții se stabiliră pe Desna, pe Sem și pe Sula și se numiră Severiani. Și astfel s'a înprăștiat poporul slav; după ei s'a numit și scrierea lor slavă.

- Oricât de neștiutor ar fi cineva în istoria bulgarilor, tot trebuie să știe că nu valahii i-au asuprit pe slavii „de la Dunăre”, ci bulgarii ajunși

3. În capitolul VIII vorbind despre invazia Bulgarilor, Ugrilor și Obrilor, cronicarul Nestor ne spune:

«Pe când poporul slav trăia la Dunăre, după cum am spus, venirea din Scythia, anume de la Chazari, popoarele numite Bulgari și se stabiliră la Dunăre și opriră pe Slavi. În urmă venirea Ugrii cei Albi și luară în stăpânire țara slavă, după ce alungară pe Volochi, cari mai înainte ocupaseră țara slavă.»

aici în anul 679, după slavi, peste slavii și peste volohii existenți acolo. Nu putem ști noi mai bine decât cronicarul slav ce s-a întâmplat și nici măcar nu-i putem reproșa că nu a știut ce s-a întâmplat și, din moment ce revine asupra acestui aspect după câteva capitole, nu-i putem reproșa cronicarului *Cronicii lui Nestor* nici că a înlocuit bulgarii cu volohii din greșală.

În capitolul anterior slavii au fost „oprimiți” de Volohi, iar în acest capitol sunt „oprimiți” de Bulgari; înțelesurile termenilor sunt aceleași:

- SLAVI,
  - ASUPRIRE - OPRIMARE,
  - locul este același: DUNĂRE,
- diferă numai numele asupritorilor/oprimanților:
- **VOLOHI = BULGARI.**

Ce trebuia să ne spună cronicarul mai mult ca să nu mai facem și acum diferențierea cu care am operat până acum între bulgarii de la Volga, din Scythia, de lângă khazari - și Volohi?!

Identificarea valahilor cu bulgarii este atât de evidentă încât numai înrudirea lor foarte apropiată mai poate explica această identificare făcută de cronicarul slav.

Să nu părăsim *Cronica lui Nestor* înainte de a evidenția o altă suprapunere a bulgariilor cu volohii/românii:

- La pg. 23, din *Cronica lui Nestor*, istoricul Ghe Popa-Lisseanu comentează un alt pasaj uluitor, referitor la slavi și la valahi:

Când s-a întâmplat asta?

Interșanjabilitatea bulgari - români a fost atât de evidentă pentru cronicar încât o folosește ca pe un fapt de la sine înțeles. Nouă ne-a scăpat această abordare, deși n-ar fi trebuit să ne scape din moment ce cronicarul a înlocuit volohii cu bulgarii numai după ce ne-a avertizat: „după cum am spus”.

„Bulgaria a fost țara valahilor” și înaintea Asăneștilor, dovedit și de un mason român în 1959

Alexandru Bărcăcilă (1895 - 1970) a fost un istoric român, care nu numai că a observat câteva discrepanțe istoriografice ci le-a și lămurit. În lucrarea „Dacia și Dania în istoriografia și cartografia medievală”, Al. Bărcăcilă⁹⁴ a sesizat nu numai existența unei „Dacii” în Danemarca, ci și o informație scrisă în 1183, care spunea că valahii erau stăpânii Bulgariei înaintea anului 1185, al Revoltei Asăneștilor:

„pustiul Bulgariei, care este țara valahului”,

mai precis: „A divisione Danubii usque Constantinopolis ... primo occurit desertum Bulgarie, uod est terra Blact, ubi vicus Ravena et vicus Nifa” a scris Gervasius Tilbury (1155 - 1234), jurist, om politic, cronicar englez și mareșal al curții imperiale în regatul de Arles.

Informația mi se pare de primă importanță! Este uluitor cum de a rămas atât timp nepreluată de istoricii români de după 1959 de la Alexandru Bărcăcilă. Dacă ar fi fost preluată din Al. Bărcăcilă sau dacă ar fi fost citită direct din Gervasius Tilbury, nu am mai crede și acum că valahii ar fi preluat puterea în Bulgaria numai în 1185. În 1183 valahii erau la putere în „terra” Bulgarie! Care valahi, care Bulgarie, veți întreba!

Deci, istoricii bulgari au parțial dreptate când susțin că bulgarii au fost numiți volohi, dar tot parțial adevărat este și că volohii au fost numiți bulgari. Într-o astfel de situație adevărul deplin și care nu nedreptățește nici valahii și nici bulgarii este că bulgarii = volohii. Mă refer la bulgarii veniți de pe Volga.

---

⁹⁴ Alexandru Bărcăcilă, *Dacia și Dania în istoriografia și cartografia medievală* publicată în Studii și materiale de Istorie medie, vol. III, 1959, editat de Academia Republicii Populare Romîne.

De ce 1183? Nu știu, dar așa descifrează masonul Bărcăcilă, de-o acribie de pomină.

În același paragraf al lui Gervasius Tilbury există referința și la Terra Grabati (țara croatului), aspect care arată că atât „grabati” cât și „blacti” sunt eponime și se referă la croați și la valahi, mai mult, în cazul nostru aflăm că ținutul sălbatic al Bulgariei era țara valahilor! Rar dă cineva peste astfel de confirmări!

La est de Eden: Volga = Volgarii = Bulgarii = un trib al Cumanilor

Stritter Johann Gotthilf (Иван Михайлович Штриттер) (1740 – 1801) a fost istoric, academician al Academiei de Științe din Petersburg, curator al arhivei din Moscova a Colegiului Afacerilor Externe.

În anul 1779 a devenit profesor-asistent la Academia de Științe din Sankt Petersburg, din 27 septembrie 1887 – membru de onoare al Academiei. El a alcătuit o culegere de texte din scriitorii bizantini „*Memoriae populorum olim ad Dunubium, Pontum Euxinum, Paludem Maeotidem, Caucasum, Mare Caspium, Et Inde Magis Ad Septemtrionem Incolentium, e scriptoribus historiae byzantinae erutae et digestae a Ioanne Gotthilf Strittero. Petropoli*” („Известия византийских историков объясняющие российскую историю древних времён и преселения народов; собраны и хронологическим порядком расположены Иваном Штриттером. Книга 4”) în 4 volume; editată la academia imperială din Sankt Petersburg, 1770 – 1775, tiraj – 600 de exemplare, traducere de Vasili Svetov (citim pe Wikipedia).

Cu numele de vlahi nu doar volohii erau cuprinși, în sensul restrâns luați, dar și moldovenii (I), pământul cărora era numit de istoricii bizantini Bogdania și Vlahia Neagră (II), de asemenea și o parte a pământului Semigrad, unde vlahii erau așezați în mod uniform, se numea Ungrovlahia. Și asta nu e tot: și bulgarii care locuiau pe partea de miazăzi a râului Dunărea erau numiți, de pe timpul regelui Alexios I Comnen, adesea de scriitorii bizantini cu numele de vlahi (III). Însă nu toate aceste popoare erau numite de la bun început cu acest nume⁹⁵.

Istoricii au scris și scriu valaho-bulgari sau bulgaro-valahi numele bulgarilor și valahilor de pe vremea Asăneștilor - în funcție de preferințele etnice și în ciuda faptului că nicăieri nu găsim scrise cuvintele „valaho-bulgari” sau „bulgaro-valahi” în corespondența Papei cu Ioniță Caloian. De ce? Pentru că istoricii - români și bulgari - au fost și sunt siguri că valahii și bulgarii au trăit în Bulgaria de azi. Deoarece numele popoarelor erau date de Papă și de bizantini, vă provoc să vă gândiți cam cum au fost numiți locuitorii de la nord de Dunăre pe vremea Asăneștilor în condițiile în care numele „Daci” și „Dacia” fusese atribuit de Papă scandinavilor și din moment ce numele de valah de-abia fusese răspândit și atribuit moesilor sau misienilor, odată cu apariția germanicilor în Moesia (nume antic, existent înaintea slavilor) ortodocși (de limbă cu rezonanțe latine, ca și celții, dar trecuți la ortodoxie de-abia de trei secole)?! Cam cum puteau fi ei numiți? Cumani? Numai cumani?

Cumani, fie! Dar cine erau cumanii? Îi numim noi pe cumani la fel ca și cei de pe acele vremuri?! Noi îi numim pe cumani diferit de bulgari. Total diferit. Mult prea diferit! Măcar că erau atâția cumani la este de Prut, la est de Nistru, al est de Don și chiar și la este de Volga – până departe de tot, până la Lacul Balhash.

---

⁹⁵ Informația aceasta, de sub titlu – până aici, am luat-o de pe Internet, așa că poate fi găsită pe Internet

Numele Bulgar provine de la Volga: Volga – Volgarii – Bulgarii, așa scrie și Wikipedia, dar și Dimitrie Cantemir⁹⁶:

(...) Ghorghie Chedrin zice într-al 10 - lea și al 11 - lea an a împărăției lui Anastasie, dinspre părțile crivățului s-au arătat întâi spre părțile Europei neamul varvarilor bolgari, care până atunci nici văzuți, nici auziți, necum știuți erau în părțile împărăției romanilor.

Acești bulgari ridicându-se de peste Volga (de pe care și numele au), fără veste și tot de o dată au intrat în hotarele romanilor și până la Tracia peste Dunăre prădând, mari răutăți și jafuri au făcut (...)

Este evident că sălașurile bulgarilor de pe Volga au intrat în evidența abordărilor geografice minimale încât numele locuitorilor a devenit identic cu Volga, mă rog, aproape identic din moment ce Bulgar nu-i chiar Bolgar, iar Bolgar nu-i chiar Volga. Nu mă joc cu cuvintele. Istoricii ridiculizează și contrazic această origine, bazată pe o explicație populară, puerilă, numai că istoricii greșesc ca întotdeauna când penibilizează originile populare, uzitate, pornite într-adevăr din astfel de asocieri neprofesioniste; istoricii greșesc pentru că limbile și numele n-au fost făcute cu academicieni, ci cu instinctele populare ale unor cupluri de Parastie și Luân. Multe.

Deci, trebuie să admitem că numele bulgarilor este legat de numele fluviului Volga și că numele lor - adus de pe Volga, situată la „est de Eden” - a transmis mai mult decât o localizare, creând în minți capătul lumii și o stare copleșitoare, de imensitate geografică, de spiritualitate neagră, rea.

De pe Volga!

... ca expresia „*de la est de Eden*”!

Bulgarii de pe Volga erau răi ca dracu! Atât de răi încât i-au bătut chiar și pe mongolii victorioși la Kalka (1223) ... zic unele surse, altele spun invers, că mongolii i-ar fi bătut și pe bulgari, după care s-au tot dus acasă, în Mongolia lor, de unde fuseseră chemați de iresponsabilii cumani ca să-i bată pe slavi. **Problema este că și cumanii își aveau hotarul estic pe Volga, ca bulgarii.** Aici se naște o problemă care trebuie rezolvată: nu se poate ca atât cumanii cât și bulgarii să fi locuit pe Volga!

Nu cred că unii istorici au înlocuit Volga cu Donul ca hotar estic al hotarelor cumanilor pentru a rezolva cumva - „câine-câinește” - suprapunerea de pe Volga a cumanilor și bulgarilor, ci, mai degrabă, eu cred că acei istorici au ales Donul ca hotar estic dintr-o scandalos de superficială abordare intelectuală, ceva de genul: *ce mi-e Volga ce mi-e Donul, tot „la est de Eden” se află și fluviul și râul, dă-le dracu de ape!* Eu nu mă pot mulțumi cu astfel de explicații

⁹⁶ Dimitrie Cantemir, *Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor*, vol. I, Ed. Minerva, Buc., 1999, pg. 267.

intelectuale, care aproximează un imperiu cu o hartă sau cu spațiul unui apartament. Explicația mea este alta: Bulgarii au fost cumani! Bulgarii au fost un trib cuman și adesea au fost numiți cumani ... uneori bulgari sau bolgari sau volgari, pentru că locuiau între Volga și Urali, așa cum ne sunt prezentate și granițele estice ale cumanilor. Nici nu putea fi altfel din moment ce - după părerea tuturor istoricilor - apariția cumanilor „de la est de Eden”, adică de la est de Volga și din estul Uralilor debutează cu spulberarea khazarilor și, vorba aia, cumanii au tot venit din est, valuri-valuri, peste bulgari, fără să-i fi spulberat și pe ei ca și pe khazari!

Diferențierea valah – cuman și cuman – bulgar ne-a îndepărtat artificial de constatarea înruderii dintre valahi și bulgari, pe care am găsit-o pe alte aliniamente și mai sus. Nu este singura dată când istorici scrupuloși pierd - prin înlocuirea cuplului rodnic Parastie-luă cu doi academicieni de același sex – înrudiri: mă refer la ALANI. Alanii s-au

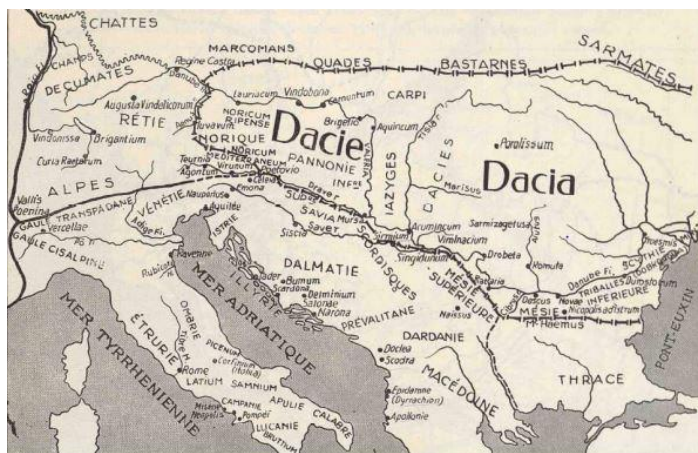
suprapus peste spațiile est-caspice, ale masageților și apoi ale cumanilor.

Popoarele, care, au locuit în estul Mării Caspice (Hyrcania), după care s-au mutat în vestul M. Caspice, sunt înrudite cu dacii și cu valahii! De ce? Pentru că perșii lui Cyrus s-au îndreptat împotriva masageților din estul M. Caspice, după care, Xerxes – pentru a răzbuna înfrângerea lui Cyrus – s-a îndreptat împotriva urmașilor ajunși în vestul M. Caspice; unii au ajuns atât de mult în vestul M. Caspice încât au ajuns până în Dobrogea, aducând cu ei o parte din numele Sciției Mari: Sciția Mică = Dobrogea. Așa s-a întâmplat cu masageții, cu alanii, pe care mulți îi consideră urmașii masageților, cu sigynii ajunși în sudul Dunării dar și cu moesii sau misy, despre care știm că purtau haine medice (de mătase, foarte colorate). În hainele medice ale moesilor sud-dunăreni trebuie să vedem dimensiunea scito-medă a dacilor.

Deci, și alanii, ca urmași ai masageților, au ajuns din estul M. Caspice în vestul M. Caspice și în urmă au ajuns în Moldova, fiind identificați sub numele de Jasii, fiind deci cei care au dat numele lașului moldovenesc. Peste alanii dintre Tisa și Mureș, numiți Jasii sau Jazygii (Jazyges), s-au suprapus și pecenegii sau bessy și mai apoi cumanii. Prin așezarea alanilor între Tisa și Dunăre înțelegem de ce cumanii au cerut unguirilor să-i lasă să se așeze tot acolo, între Tisa și Mureș ... desigur că ținutul panonic se asemena cu cel ponto-caspic, udat de revărsarea râurilor și fluviilor. Pășuni!

După acest periplu preparatoriu este inacceptabil să nu ne gândim că cumanii medievali au fost urmașii masageților antici extinși în vestul M. Caspice și că alanii și bulgarii au fost triburi constituente ale masageților, respectiv cumanilor.

Când Cumania este atât de imensă și atât de copleșitoare spațial, între Volga și Nistru, se pune întrebarea unde ar mai fi încăput în Cumania ALANIA cu alanii dacă nici Bulgaria cu bulgarii nu prea încap în Cumania fără a accepta că atât bulgarii cât și alanii au fost triburi cumane, căci unde ar mai putea fi așezată Alania, în Cumania, dar diferit de Cumania, fără ca războinicii cumani să n-o fi spulberat cu alani cu tot!? Apoi și faptul că bulgarii, alanii și cumanii

1. ăbra: A Dák Birodalom legnagyobb kiterjedése idejében (Forrás: SEISANU, R. 1936)

își calcă pe urme ne obligă să-i încadrăm în același neam cu valahii, nu mai puțin nomazi. Deci, bulgarii și alanii au fost două triburi cumane, bulgarii cei mai estici cumani, iar alanii cei mai vestici cumani.

Mai jos avem de-a face cu o altă înrudire de genul voloh-bulgar și cu o altă identificare, de aceeași natură:

pe care o împărtășim și noi că în adevăr Slavii au suferit în Pannonia o înfrângere din partea Volochilor, în urma căreia s'au împrăștiat unii spre Sud, iar alții spre Nord. Această înfrângere în afară de cronica lui Nestor, nu o întâlnim consemnată nicăieri aiurea în istorie.

voloh-bulgar, numai că de această dată cronicarul nu este la fel de conștient. Este vorba despre AVARI – ABARI. Avarii au fost tot un neam cu românii, ca bulgarii (deci, avarii au fost la fel de neamuri cu bulgarii ca și cu românii), numai că cronicarul nu a știut că cei care s-au așezat în Panonia au fost românii sub numele de avari. Căci este evident că numai avarii i-ar fi putut alunga pe slavii din Panonia, dacă slavii au locuit în Panonia înaintea sosirii ungarilor.

Popoarele nu dispar, de aceea, cel ce scrie că un popor a dispărut înseamnă că nu știe nici poporul din care a apărut poporul dispărut și nici poporul în care a intrat, căci, așa cum am spus, niciun popor nu a dispărut, ci doar și-a schimbat numele; așa păcătuiește și cronicarul din Cronica lui Nestor spunând despre dispariția avarilor, dizolvați printre valahii de același sânge cu ei:

Cronica lui Nestor a amplasat varegii „lângă” Marea Văreșilor (M. Caspică), între englezi și volochi, „spre apus” și „spre răsărit spre moștenirea lui Sem”. Este evident că volochii - de lângă englezi, M. Baltică și varegi – au fost celții sau, mai precis, valonii. Deci, ni se confirmă și pe calea analizei Cronicii lui Nestor că celții – despărțiți de slavi prin varegi - au fost numiți VOLOCHI atât de varegi cât și de slavi; și de această dată va trebui să acceptăm că numele de valahi al celților a fost dat de vecinii germanici, căci este evident că slavii și germanicii i-au numit pe celți și pe valahi la fel.

În fond, suprapunerea valahilor de atunci peste bulgarii de atunci trebuia să trezească suspiciuni istoricilor și din cauza lipsei oricărei încercări a occidentalilor, catolici, existenți pe

sufletul lor. Dumnezeu i-a pedepsit și ei muriră cu toții și n'a mai rămas nici un singur Avar. Și astăzi mai există în Rusia proverbul: Au pierit ca Avarii dela cari n'au rămas nici urmași nici moștenitori. După aceștia însă veniră Pecenegii ¹⁾ și apoi în sfârșit trecură pe la Kiev în timpul lui Oleg ²⁾ Ugrii ca Negri.

acolo, de a face diferențieri între valahii și bulgarii de pe vremea lui Ioniță Caloian. Nimeni nu a încercat să facă diferențieri între valahi și bulgari pentru că niciun occidental nu a sesizat diferențierile pe care le facem noi. Să nu cerem ca diferențele de acum să aibă un corespondent în atunci, să nu căutăm o diferență între cele două entități etnice de acum, pentru că nu a existat nici-o diferență, chiar dacă ni se pare că atunci când se vorbea de valahi și bulgari, ar fi existat în sudul Dunării și valahi și bulgari - atât de diferiți unii de alții încât ar fi trebuit să fi fost diferiți

— 33 —

lii ¹⁰⁾, Curii ²⁰⁾, Letgallii ²¹⁾, Livii ²²⁾. Iar Leții ²³⁾, Prusii ²⁴⁾ și Ciuzii locuiesc lângă marea Văreșă ²⁵⁾. Lângă această mare locuiesc și Varegii până spre răsărit spre moștenirea lui Sem. Și tot lângă această mare locuiesc ei spre apus până în țara Angliilor ²⁶⁾ și Volochilor ²⁷⁾. De seminția lui Iaphet se țin și Varegii, Suezii, Norvegii, Gotlandezii, Rușii, Anglii, Galijienii, Volochii, Romanii ²⁸⁾, Nemții, Carolingii, Venețienii, Francii și alte popoare. Ei locuiesc dela apus spre miazăzi și se învecinesc cu popoarele din seminția lui Ham.

etnic. N-au fost diferiți. Diferențele dintre bulgarii și valahii de acum nu sunt moștenirea diferențelor de atunci.

Atunci n-au existat și valahi sud-dunăreni și bulgari, ci au existat două nume date aceluiași (indivizi sau populații).

Dacă acceptați că cumanii de pe vremea lui Ioniță Caloian au fost valahii nord-dunăreni, atunci putem spune că există, totuși, menționate diferențe între valahii sud-dunăreni și cei nord-dunăreni. Dar nu cine știe ce. Mai nimic. Și când se discută despre cele două entități se discută tocmai pentru că nu puteau fi diferențiate ... cum trebuie.

De fapt când se discută despre valahi și cumani se discută mai degrabă despre asemănări decât despre deosebiri: ciobani, nomazi, călăreți, arcuri, săgeți, modul de a trage cu săgeata, cojocul mișos (flocos), căciulă, chimir, superstiții, culturile de mei, modul de-a duce războiul prin capcane, etc. Cert este că nord-dunărenii se remarcă printr-o mai mare pondere a șamanismului (bogumilism) și a catolicismului decât sud-dunărenii, unde valahilor le corespundea shisma ortodoxă, iar bulgarilor șamanismul (bogumilismul), în rest ... „toți o apă și-un pământ”.

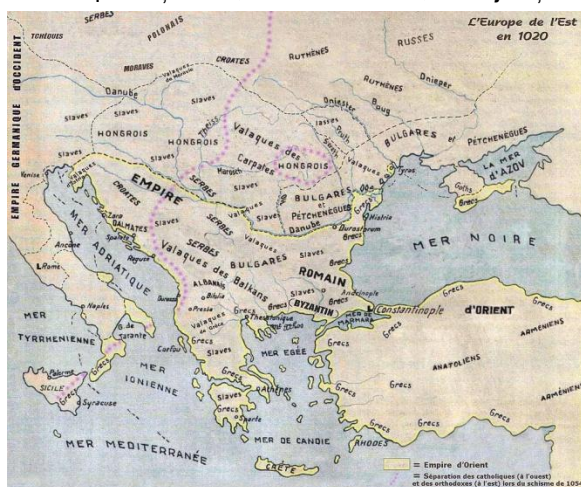
Să fie clar: eu recunosc emigrația bulgarilor din Bulgaria Mare, nord-pontică, în sudul Dunării; ar fi fost puțin probabil ca bulgarii să fi supraviețuit aici, în sudul-Dunării, înconjuțați de valahii sud-dunăreni, cu avarii și cu pecenegi deasupra lor! Îi mâncau aștia! Cu atât mai puțin posibilă ar fi fost supraviețuirea etnică, distinctă, a bulgarilor, dacă puterea lor a fost pe atât de mică pe cât o constatăm chiar noi, acum când căutăm o cât de mică diferențiere a bulgarilor de valahii și cumanii de pe vremea Asăneștilor.

Bine, veți zice, și atunci cine, ce și când (s)-a făcut diferențierea pe care o vedem azi și pe care o știm de foarte demult?

- Slavona!
- Chiril și Metodiu.

Cei doi imenși cărturari și creatori de alfabet (chirilic, glagolitic și slavon). Deci, avem în bulgari niște frați de sânge.

Nicolae Iorga și Hașdeu au negat aproape furibund nu numai dominația bulgarilor la nord de Dunăre ci, și mai mult, orice eventuală înrudire a lor cu românii. De fapt aproape numai acest negaționism inexplicabil ne-a făcut să nu știm că bulgarii și românii au fost frați de sânge și că împreună au dominat pe teritorii imense, cât un Imperiu ... mă rog, aproape ca un Imperiu din moment ce vorbeau aceeași limbă. Dominația lor asupra teritoriilor locuite de toți slavii, în

afara rușilor, și ulterior de unguri poate constitui o explicație a neștiinței noastre: căci cine ar cere să fie recunoscut oficial că imensitatea aceasta teritorială a fost ocupată în perioada cea mai neagră a istoriei de-un neam de același sânge – constituit din celți, valahi, avari și bulgari – ar dovedi că nu-i cunoaște deloc pe occidentali, căci cum ar putea recunoaște occidentalii că românii și bulgarii au fost un neam pe logica și pe cele câteva dovezi și indicii expuse de mine fără să-mi ceară dovezi atât de multe încât eu ar trebui să le cer Vaticanului cu care nici nu trebuiau să se vorbească mai dinainte să nu mi le dea! Că Vaticanul nu mi le-ar da! Niște ticăloși!

- Dar nu-i bai, că eu am dovezi de care nu știu nici occidentalii și nici Papa, dovezi pe care dacă le-ar fi știut ar fi dovedit că eu n-am dreptate: tumulii, gorganele, măgurile. Ei, toate astea – tumulii sau gorganele sau măgurile - sunt de fapt movile de steril, care conțin de fapt - prin acel steril rezultat din spălarea aurului, necunoscut de nimeni până la mine - marca aceluiși neam, de la lunca dintre Dunăre și Tisa – până la Izvoarele Niprului și și mai încolo. Aurul! Destoinicia exploatării aurului este marca acestui neam, care divulgă nu numai ignoranța Papei și a occidentalilor ci și reaua lor credință: dorința de-a ascunde că mult de din vest de Dunăre și până dincolo de Nipru a existat un imperiu imens, locuit de-un neam care a administrat acest imperiu altfel decât au fost administrate imperiile de până acum. Cu omenie și cu prosperitate. Să-i mai spun Papei și iudeilor – care dețin monopolul răspândirii informațiilor - și că acest neam este urmașul biblicului Efraim și că am regăsit cele zece triburi făcute pierdute în secolul VIII î.e.n.?

Dar, așa cum ziceam, dominația bulgară la nord de Dunăre nu a fost cunoscută pentru că nu au avut lorga și Hașdeu, că altfel această dominație – care duce spre imperiul de mai sus, - a fost cunoscut de foarte mulți istorici. Unul din ei este Dimitrie Onciu, ardelean, contemporan cu Hașdeu și cu lorga. L-am criticat mai înainte și am avut de ce, dar trebuie să spun că a cunoscut dominația bulgarilor și că se pare că, la fel ca istoricul Gheorghe Brătianu, este unul din pușinii care s-au opus lui lorga. Mă întristează când văd că a fost trecut cu vederea un pasaj de o importanță excepțională, care face dovada dominației bulgarilor și care ne reactivează și nouă, indiferenților convingerea că acea dominație a existat:

Cît pentru afirmarea bisericească a românilor din stînga Dunării de arhiepiscopia de Ohrida, trebuie să admitem că aceasta își are originea de asemenea în stăpînirea bulgară⁹⁷.

Excelentă explicația care emite informația, de aceea o și boldesc; nu știam de ce mereu mă trezeam cu câte o dependență a bisericii ortodoxe nord-dunărene de Ohrida, și nu înțelegeam de ce. Cine a înțeles până acum?

- Nimeni! Dar de-acum înțelege aproape toată lumea de ce și toată lumea este constrânsă să accepte că „atîrnarea bisericească din stînga Dunării de arhiepiscopia de Ohrida” explică existența dominației/stăpînirii bulgare pe perioade mari, cât a existat acel imperiu despre care am scris mai sus.

Pentru că cititorii, obligați de dovezile și de indiciile de mai sus să-mi dea acordul, sunt în urma mea cu câteva fracțiuni de secundă, le ofer - la mirarea ce-i va face să formuleze întrebarea referitoare la zona relativ restrînsă ce le-a rămas slavilor de la origini înaintea năvălirii spre vest, - o explicație care degajă informația referitoare la acea zonă ocupată de slavii de la origini înainte de a năvăli spre vest:

---

⁹⁷ Dimitrie Onciu, *Studii de istorie*, Ed. Albatros (Colecția Lyceum), Buc, 1971, pg. 131.

Triburile slovenilor au „apărut” în secolele al IV-lea – al III-lea î. Hr, după părerile celei mai mari părți a cercetării arheologice și lincvistice, în bazinul Pripetului, în spre cursul mijlociu al Vistulei, la vest, și cel mijlociu al Niprului, spre est. Din această zonă relativ restrânsă față de extinderea lor ulterioară ...⁹⁸

- Cine i-a făcut mari pe slavii începuturilor atât de restrânse?!

- Cine? Slavizarea românilor și a bulgarilor făcută de ... români.

Greco-catolicii îmi vor putea reproșa că prea-i blamez pe ardelenii ajunși în București. Dimitrie Onciu este unul din cei păruți de mine. Nu mă retrag de la ceea ce am zis; ca să aibă o acoperire bună în principate, ardelenii erau educați să fie studioși și să facă meserie, să nu dea rasol, dar când le venea comanda trebuia să facă ce le ordonaseră șefii: Austro-Ungaria și Regele Carol I. Fă! Zi! Și ei făceau și „zâceau”! Nemernicii!

---

⁹⁸ Constantin Rezachevici, *Imaginea vechilor slavi din secolul al VI-lea în lumina izvoarelor bizantine. O lume altfel decât s-a crezut*, lucrare de 13 pagini, publicată de Editura Universității din București în 2008, pg. 1.

„Torna-Torna Fratre” Avarii s-au întors și au fugit mecanic-militărește, ca bizantinii, pentru că au crezut că și lor li s-a comandat precipitat: „Întoarce-te, întoarce-te, frate”

Teofanes Confessor (Spovednicul) a scris despre o întâmplare din 587, când armata grecilor, condusă de Comentiolus, cobora din munții Haemus, la două secole după acea întâmplare:

Comentiolus a ieșit la iveală împreună cu Martinus (generalul său, nota mea) ... Și avea în mâinile sale prilej de mare izbândă, dacă nu ar fi fost abătut de la această încercare din pricina unei întâmplări. Un animal de povară aruncase sarcina de pe el și cineva a strigat pe stăpânul animalului să îndrepte sarcina, zicându-i în limba maternă „Torna, torna fratre”. Stăpânul catărului nu a auzit glasul, dar l-au auzit oștenii și crezând că sunt înfrânți de dușmani, o luară la fugă strigând în gura mare „Torna, torna” ... Și era un lucru vrednic de văzut cum avarii și romanii (bizantinii, nota mea) fugeau unii de alții, fără să fie urmați de nimeni ...”.

Întâmplarea asta, aparent banală, a fost reținută tocmai pentru situația comică din final: „romanii (adică bizantinii, nota mea) și avarii fugeau fără să fie urmați de nimeni”. Este o întâmplare comică, similară cu fuga unui moț lotru: *un moț a fost surprins de gornic pe când tăia un molid. Moțul a luat-o la fugă, exersat. Pădurarul după el, dar, fiind mai puțin exersat, striga: stai, mă, stai, mă! Din fugă, moțul a întors capul și i-a spus: stai tu că după tine nu fuge nimeni!*

Ce înțelegem din această întâmplare? Că odată cu bizantinii au fugit și avarii. Este evident că grecii - conștienți că se aflau într-o acțiune riscantă, făcută-n mare taină - s-au întors și au fugit pentru că așa a fost comanda: întoarceți-vă! Înțelegem, de asemenea fără dubii, că comanda a fost rostită în limba maternă, cu rezonanțele latine, ale strămoșilor valahilor din Haemus și că a avut efectul unei comenzi militare pentru că toți bizantinii au înțeles că trebuie să se întoarcă. Și s-au întors precipitat și au fugit, răspunzând astfel caracterului comenzii, care a fost repetitivă și precipitată „torna, torna” și nu simplu „torna”, ceea ce implica un înțeles de avarie și de fugă.

Bun.

Se pune problema: de ce au procedat și avarii la fel ca bizantinii?!

- Pentru că avarii au înțeles comanda, i-au înțeles caracterul repetitiv și precipitarea și au acționat în consecință, ca și cum comanda ar fi venit de la un avar de-al lor,

Avarii nu au fugit în debandadă ci în ordinea implicată de comandă, adică în ordinea în care au fugit și bizantinii.

Este evident că ridicolul fugii celor două armate pe aceeași direcție dar în sensuri opuse, se datorează mai degrabă penibilității pe care o crează caracterul prea mecanic al forțelor militare; nu trebuie să ne scape dimensiunea penibilității din analiza acestei situații de fugă dublă.

Ce TREBUIE să înțelegem de aici?

- Că expresia „Torna, torna, fratre” este dovada faptului că stră- stră – stră - strămoșii românilor vorbeau în secolul VI o limbă cu rezonanțe latine,

- Trebuie să înțelegem de aici că nici bizantinii și nici avarii nu s-au întors fiindcă ar fi apărut în fața lor o amenințare de care n-ar fi avut cunoștință cu puțin timp înainte! Nu apăruse o astfel de amenințare. Și ei știau asta. Întoarcerea a fost efectuată la ordinul „întoarce-te – întoarce-te”, nu pentru că ar fi apărut alte pericole decât cele știute, anticipabile, cunoscute! Ceea ce a apărut inedit în comandă era: „întoarce-te – întoarce-te”! Și s-au întors la comandă! „Anț-țvai”, vorba moaței!

- Că avertismentul „Torna, torna fratre” s-a transformat în comanda transmisă și percepută ca o comandă: „Torna, torna fratre”. Soldați fiind, bizantinii n-au comentat comanda, deși, cu certitudine, și ei au fost mirați: „de ce trebuie să ne retragem”! Explicația rațională a executantului era una: efectul de surpriză care ne era favorabil s-a consumat, de aia ne retragem; se schimbă planul. Propagarea înțelesului comenzii este mult mai importantă decât retragerea și chiar și decât penibilitatea cu care un avertisment s-a transformat în comandă.

- **Că și avarii au vorbit aceeași limbă, ca stră – stră – stră - strămoșii românilor.** Că de aceea au fugit și ei: nici avarii n-au fugit de teamă ci au fugit pentru că au înțeles comanda. Soldați fiind, avarii n-au comentat-o, deși, cu certitudine, și ei au fost mirați ca bizantinii: „de ce trebuie să ne retragem”!

Este posibilă și o altă explicație.

- Devansul. Devansul dintre văz și auz.

Este evident că avarii au avut santinele. Diferența dintre bătaia vederii și a sunetului este pozitivă: persoana care strigă ceva de la distanță este mai degrabă văzută decât auzită. Avarii trebuie să fi avut câinii! Câinii sesizează mai degrabă mișcarea decât ceea ce se mișcă, iar mișcarea însoțită de sunet face să fie mai repede văzută ceea ce se mișcă. Deci, santinelele taberei avare au auzit comanda deslușit la câțva timp după ce fusese auzită de bizantini. Asta-i deja un devans însemnat în astfel de situații.

Este evident că fuga bizantinilor, care strigau ceva nedeslușit, a fost văzută de avari înainte ca avarii să audă deslușit ce anume strigau bizantinii!

- În această situație de ce-ar fi fugit și avarii de cei pe care-i vedeau că fugeau de ei?!

- Dacă n-ar fi fost convinși că comanda le era adresată, avarii n-ar fi fugit sau chiar ar fi pornit în urmărirea bizantinilor fugari,

- Înțelegerea limbii materne a stră-stră-stră-moșilor românilor și, deci, a comenzii „torna, torna, fratre” i-au făcut și pe avari să se întoarcă pe fugă.

Iată cum sonoritățile latine ale limbii noastre ne-au introdus în istoria lumii militare cu stângăciile lui Nilă Moromete, la premilitară, pe-un versant povârnit al istoriei: cam jenant. Jenant - nejenant dar concludent, io-i iubesc tocmai pentru situațiile în care sunt așa cum sunt: „niște luăni cam anapoda”.

Soluții alternative la “pâinea noastră cea de toate zilele” și la obsesiile malthusiene

Civilizația germano-saxonilor a modificat total civilizația existentă înainte. Civilizația germano-saxonilor a fost (și este întemeiată) pe câteva prestigii: obținerea și folosirea fierului, obținerea și deținerea puterii, modernizarea prin geometrizare, centralism, urbanism și asimilare. De existența acestor prestigii au fost și sunt condiționate progresul și eficiența.

Civilizația existentă înainte a fost întemeiată pe elemente contrarii sau aproape contrarii; cei care au deținut-o au fost velșii. Civilizația velșilor a produs mai eficient decât civilizația actuală și mai durabil. De ce? Aflarea răspunsului este scopul acestei lucrări.

Diversele modalități de extragere a energiei din ape și soluțiile de dobândire a resurselor cu energia apelor au fost caracteristice civilizației velșilor. Mulțimea turmelor, abundența hranei, lipsa sclavilor, dezinvoltura sunt caracteristicile civilizației velșilor. O civilizație a alternanței mlaștini-munți, mei-miei, cu premisele fericirii.

Este aproape imposibil să facem dovada că Europa și America au fost cât de cât locuite în perioada înfloritoarelor civilizații babiloniene, sumeriene, feniciene, asiriene, hitite, egiptene, siriene. Totuși, câteva artefacte europene din perioada civilizațiilor înfloritoare se încapățânează să pară făcute de om; aceste artefacte urcă de pe litoralul mediteranean, lesne de locuit, pe platourile continentale și chiar în munții Europei centrale dar și pe litoralurile nordice. Baal-tice! Este curios că artefactele europene abundă în munți, nu în câmpii ca în cazul înfloritoarelor civilizații sud-mediteraneene.

Vorbind despre aceste locuri europene vorbim despre locuitori și despre hrana lor. Aceștia au fost velșii. Cei din vestul Europei se numeau welsh sau celți iar cei din est se numeau valahi, vlahi. Istoricii i-au încadrat la protolatini. La fel i-au numit și i-au încadrat germanicii și saxonii veniți pe urmele lor. Deci, velșii, acești latini primitivi, au lăsat acele artefacte care ne împiedică să spunem că Europa a fost nelocuită. Artefactele lor ne crează reale dificultăți în a le încadra mai degrabă la creații umane decât la curiozități ale naturii. Se vede treaba că velșii s-au pliat naturii.

Velșii nu au avut comportamentul arienilor. Arăturile lor au fost cam de mântuială, se scărpinau cam mult și mâncau mult și gras. Siestele lor au fost îngrozitoare. Dormeau neapărat după masă. Au trăit în familii mari, arareori în triburi. Îngrijii de mame și de soții, velșii au fost grăsuți, înalți, curați și boții/mofturoși. Le-a fost teamă de curent, de opăreală și de „grețaleală”. Din ținuturile lor nu răzbate nici măcar un indiciu al lipsei alimentelor; aveau butiile și burțile mari și pline. Velșii au fost impermeabili la mistificări naționaliste pentru că nu au folosit capitalul funciar.

Niciodată nu am înțeles cum și-au hrănit turmele lor imense, în perioada iernilor lungi, acei nomazi arieni din antichitate care, din câte știm, aveau probleme serioase și cu cunoașterea mai uzualului fier decum cu cunoașterea cerințelor pe care trebuie să le îndeplinească aliajul de metale din care sunt confecționate coasele pentru cositul fânețelor! Nedumerirea a fost cu atât mai mare cu cât scrierile anticilor - preocupați de viața nomazilor hiperboreeni și nordici - nu spun nimic despre existența coaselor sau a cositului. Din moment ce

deținea doar atâta loc de fânăț cât să poată obține un car de fân - nu mi-a fost clar nici cum, presupusa mamă a lui Horea din Fericețul Albacului și-a hrănit animalele din munți în timpul iernii!

Descoperirea arheologică a secerilor din Dacia antică nu rezolvă nedumerirea. Secerile nu pot suplini coasele, cositul și fânul necesar în timpul iernii la proporțiile turmelor pe care le aveau dacii. Faptul că Johann Kaspar Steube⁹⁹ ne spune că românii, care dețineau turme imense de animale, nu aveau nici cea mai mică pricepere în a obține sau în a păstra adecvat fânul peste iarnă, mărește și mai tare interesul pentru a afla cum au hrănit valahii imensele lor turme de animale în perioada de iarnă.

Cum și cu ce hrăneau nomazii nordici, peste iarnă, acele turme imense?

- Este un mister a cărui dezlegare se insinuează cu insistență și mai mare din moment ce perioada de iarnă și, deci, de hrană - specifică unor astfel de ținuturi - a depășit și depășește 5 luni pe an?! Imposibilitatea de a oferi un răspuns la această întrebare i-a făcut pe cei mai mulți istorici să accepte succesiuni de glaciațiuni cu topiri de ghețari, cu inundații și cu alte viziuni catastrofice care nu s-au întâmplat niciodată așa cum ni le imaginăm: glaciațiuno-căldurile inventate nu sunt altceva decât un mijloc pervers de a evita întrebările Cum și cu ce hrăneau nomazii nordici, peste iarnă, acele turme imense? ... și răspunsul la aceste întrebări. Răspunsul la aceste întrebări l-am găsit în cartea lui Burchard Brentjes (*Civilizația veche a Iranului*, Ed. Meridiane, Buc., 1976, p. 85):

Bogata vegetație de umbelifere nu este (în munții Altai, n.a.) niciodată acoperită în întregime de zăpada puțină a iernilor lungi, astfel încât turmele găsesc totdeauna hrană. Tocmai de aceea munții Altai au fost în repetate rânduri, până în perioada mongolică, centrul mai multor imperii nomade. Și în epoca lui Zarathustra, munții Altai trebuie să fi fost zona principală a unei mari federații sau a vreunei formațiuni statale scite, cum ne informează marea densitate a mormintelor din văile lor înalte.

Deci, nu fânul - rezultat din iarba cosită a fost hrana pentru iarnă a sciților, în categoria cărora intră și valahii și românii - ci iarba anumitor ținuturi în care o vegetație de un anumit gen se menține și peste iarnă. Care ar putea fi ținuturile în care iarba verde a fost și este în perioada de iarnă ca și iarba verde de acasă, din perioada de vară? Deoarece știam că există pajști verzi în timpul iernii și în mlăștinoasa și în cețoasa Irlandă și deoarece și irlandezii au fost și sunt mari crescători de animale, scoți-sciți, arieni și hiperboreeni, - iarnă-vară - nu trebuia să aștept ca explicația să vină de la "umbeliferele" marilor crescători de animale din Altai și din nordul Iranului. Prin această analogie între extreme - mlaștinile Irlandei cu munții Altai - am găsit elementele care îi însoțesc pe marii crescători de animale: turmele și speciile de ierburi disponibile și peste iarnă. Și am mai găsit o și mai plauzibilă asemănare a sciților cu scoțienii pe considerentul derivării scoțiilor din numele sciților.

Cum știm - din reproșurile celor care le-au zis și le zic românilor nomazi, barbari sciți și hiperboreeni - că și în Banat și în Ardeal a existat preocuparea pentru creșterea animalelor, trebuie să aflăm cum au fost obținute furajele cu care bănățenii au hrănit turmele lor imense în perioada de iarnă.

Pentru a-și proteja verdețurile împotriva înghețurilor grădinarii folosesc aerosolii: fum sau ceață! Înainte de a fi ceea ce este, Banatul a fost o mlaștină cu un climat local cețos care împiedica atât înghețul cât și căderea și menținerea zăpezii! Iarba verde din câmpiile mlăștinoase ale Banatului a constituit unul dintre cele mai importante furaje cu care valahii si-au

---

⁹⁹ *Johann Kaspar Steube, Nouă ani în Banat (1772 - 1781)*, p. 114: "Acolo, pe pajște, unde este cosit, fânul rămâne în grămezi pe tot timpul iernii".

hrănit, peste iarnă, imensele lor turme. Numai această iarbă poate explica, în lipsa fânului cosit, existența și în perioada de iarnă a acelor imense turme despre care avem mărturii care vin cu continuitate din antichitate până în secolul al XX-lea. Efortul de redefinire a *mlaștinilor bănățene* ne obligă, din perspectiva avantajelor menționate și a direcțiilor spre care merge cercetarea științifică, să ne apropiem de denumirea de “delte” situate însă de-a lungul și la confluențele marilor râuri interioare. Câmpiile Dunării, Mureșului, Tisei, Begăi, Timișului și Crișurilor au fost - înainte de a fi desecate, asanate și “cubicate”¹⁰⁰ - niște delte - cu o diversitate a resurselor spre care se îndreaptă actualele cercetări ecologice. Ammianus Marcellinus¹⁰¹ ne spune cam cum arăta Voivodina la finele secolului al IV - lea e.n.:

Cum (Tisa, n.a.) e un râu care curge repede, scaldând întinderi lungi și late și închizându-le aproape de vărsarea împreună cu albia Danubiului, ca într-un adăpost, apără pe locuitorii de atacurile romanilor, ferindu-i totodată și de incursiunile barbare. În mare parte pământul este aici umed și expus revărsării celor două ape (Tisa și Dunărea, n.a.), mlaștinos și acoperit cu sălcii. De aceea este accesibil numai cunoscătorilor.

Jaques Ancel¹⁰², ne spune, prin dec. al IV - lea al sec. al XX - lea cam același lucru: ... iarna nu există (în Câmpia bănățeană, n.a.) decât mlaștinile pe care le mătură Tisa” și ne spune despre “... malul drept (al Tisei, n.a.) îndepărtat prin izlazuri predispușe inundației.

Partea mlaștinoasă a Banatului nu le-a fost accesibilă nici funcționarilor austrieci și maghiari care au întocmit conscripțiile din sec. al XVIII-lea! Dacă conscripțiile s-au făcut vara sau dacă odată cu conscripțiile s-au inventariat și turmele și, în funcție de acestea, se fixau și impozitele, - nici nu trebuie să ne mirăm că după plecarea turcilor - mai puțin raționaliști, dar așa cum spune Johann Kaspar Steube¹⁰³, mai buni negustori și mai umani decât creștinii occidentali - Banatul a părut pustiu! Imaginea unui Banat nepopulat, după venirea habsburgilor, - este o imagine cu totul falsă. Doar reflexele mentale - configurate și de obsesiile malthusiene cu care s-au instruit și românii - îi împiedică pe intelectualii români să revizuiască imaginea lumii trecute (habitatului românesc) pentru a reconstitui un trecut atât de șifonat și de obscurizat de raționaliști. Pentru aceasta trebuie să rupem de pe retina noastră clișeul derulat de monotonia indusă de culturile actualelor câmpii bănățene fie și numai pentru a încerca să găsim motivațiile consecințelor pe care le vedem: digurile imense care protejează de inundații și lucrările de artă care însoțesc regularizările de râuri au produs o ariditate care ne face să credem că Banatul este arid pentru că ar fi avut loc o schimbare climaterică globală și nu doar zonală, - așa cum este. Pustele aride de acum nu poate fi identificată în mlaștinile de atunci. Schimbarea habitatului atrage după sine schimbări de percepție și mărește perspectivele. Nu mai putem să acceptăm că în căruțele bănățenilor din perioada 300 - 900, și până în secolul al XIX - lea, au existat bărci fără să nu ne întrebăm și fără să nu încercăm să aflăm la ce le erau necesare bănățenilor acele căruțele și bărcile din căruțe.

Bogăția și varietatea produselor alimentare - realizate prin revărsările supravegheate sau controlate ale Nilului ale Eufratului și ale Tigrului, pomenite de către Herodot, ca și revărsările Donului (Tanais) și ca și bogăția din ținuturile pontice situate în mlaștinile din N - E

¹⁰⁰ Munteanu Ioan și Munteanu Rodica, *Timișoara (monografie)*, p. 191, Timișoara, Ed. Mirton, 2002: *cubicașii* - muncitorii participanți la îndiguire. Digurile Mureșului din Arad sunt indicate cu cuvintele: “*La cubice*”. Muncitorii care au construit digurile au fost plătiți în funcție de cantitatea - exprimată în metri cubi (cubici) - de pământ dislocat.

¹⁰¹ Ammianus Marcellinus, XVII, 13, 4, pg. 169.

¹⁰² Ancel Jacques, *Frontierele românești, Geografie politică*, Ed. Domino, 1999, p. 65.

¹⁰³ *Op. cit.*, p. 57 - 60.

Italiei, redade de către Strabon¹⁰⁴ - comparativ cu sărăcia ținuturilor meridionale ale civilizațiilor grecilor și romanilor, - ne ajută să realizăm ce s-a pierdut prin regularizarea de râuri și prin desecări și să realizăm ce se producea în Banat, aproape spontan, înaintea regularizărilor și asanărilor complete. Poate că nu degeaba Transilvania și Banatul au fost denumite de romani, prin analogie cu *Cornul Almateei*, *Abundența Daciei*¹⁰⁵. Fiind și stăpânii Egiptului, ai Palestinei și ai Siriei - de unde au venit și negustorii levantini siro-palmirieni¹⁰⁶ - romanii veniți în Banat, în această compoziție etnică, puteau să facă această analogie de habitat.

Banatul se numea *Dacia Ripensis* (Dacia râurilor) chiar și pe vremea monarhiei austriece (Fr. Grisellini, *Op. cit.*, p. 29 - 30). Existența bălților cu pește, concomitent cu a râurilor, trebuie să ne oprească să credem că "umedele" regiuni ale Transilvaniei și ale Banatului se referă numai la râuri. Aceleași râuri sunt și acum dar Banatul pare mai degrabă arid decât umed și - din moment ce imaginile luate de sateliți confirmă această impresie - înseamnă că simțurile nu ne înșeală. Căutând după cauzele aridității găsim, aproape de *Centrul Europei*, un spațiu care se aseamănă cu regiunile din deltele Orientului și găsim niște oameni a căror gândire se aseamănă cu gândirea orientalilor. Habar nu avem de civilizația mlaștinilor; știm ceva despre geneza slavilor, dar doar atât. Pentru a realiza cât de cât că în mlaștini a existat o civilizație voi folosi în analogie civilizația deltelor, mai cunoscută. Banatul plin de un anumit fel de delte nu este o premisă forțată.

S-au adus prea multe argumente a căror natură mai mult încurcă decât probează continuitatea indiscutabilă a civilizației dacilor în teritoriul transilvănean; dacă nu acceptăm o realitate evidentă, o Dacie cu un anumit fel de delte, nu ne putem explica lipsa informațiilor despre locuitorii din Transilvania și Banat din perioada 300 - 900 e.n.¹⁰⁷ Ioan Munteanu și Rodica Munteanu ne spun că:

---

¹⁰⁴ Strabon, *Geografia*, V, I, 12, & 218, p. 218: "O mărturie a prosperității acestor locuri este populația sa înfloritoare, mărimea orașelor și belșugul lor, prin care romanii statorniciți aici depășesc în toate restul Italiei. Într-adevăr pământul cultivat dă roade multe și felurite, iar pădurile produc ghindă încât din turmele de porci de aici se nutrește cea mai mare parte a Romei. Și cum este bine udată de ape, regiunea este deosebit de roditoare în producția de mei ...". Să reținem și că popoarele germanice, slave și ungurii îi numeau, pe locuitorii din această zonă a nordului Italiei, valahi (olah). Să fi locuit valahii, pe linia Banat-sudul Franței, și pentru că aici se aflau mlaștini (delte)? Pe lângă mlaștini, zona nu ducea lipsă nici de munți și nici de bancherii care au existat și pe vremea cruciadelor. Deci, pe lângă mlaștini și munți cu ierburi mai putem vorbi de existența câtorva elemente care îi însoțea pe valahi: meiul, păstoritul-transhumant și finanțele. Mai știm și că turcii, la apogeul puterii lor, deși au intenționat și au avut suficiente motive să cucerească Veneția, nu au putut să o facă din cauza mlaștinilor. Să înțelegem din acest context că cei care ar fi putut cuceri Banatul nu au avut, până la Eugeniu de Savoia, nici motivele și nici dotările turcilor ca să o facă.

¹⁰⁵ Gerhard Mercator (Kremer) (1512 - 1594), *apud* Marin Popescu-Spineni, *România în izvoarele geografice și cartografice*, Ed. Științifică și enciclopedică, Buc., 1978, p. 134-135: *Transilvania e cea mai productivă în tot felul de bogății ... dovedește acest lucru moneda lui Traian, pe care e înfățișată Ceres stând în picioare ținând în mâna dreaptă cornul Amaltheei, iar în stânga tăblița cu această inscripție: Abundența Daciei (Abundantia Daciae)*.

¹⁰⁶ Silviu Sanie, *Culte orientale în Dacia romană*, p. 27, Buc., Biblioteca Orientalis, 1981: *În Dacia sunt cunoscute trupe de commagenieni, izureeni, palmirieni și sirieni*. Victor Neumann (Op. Cit., p. 116, nota nr. 166, scrie, înlocuind aceeași sursă, despre o *placă de ardezie cu simboluri iudaice incizate și despre moneda Simon Bar - Kochba din Caransebeș*.

¹⁰⁷ Poate că și lipsa viziunii unui Banat mlaștinos au făcut ca Vasile Maniu să nu poată definitiva istoria Banatului.

... întinse suprafețe de teren din intervalul Bega - Timiș erau supuse inundațiilor și înmlăștinărilor. Pe hărțile de la începutul secolului al XVIII - lea (1723) aceste suprafețe înmlăștinate apăreau sub denumirea de "mlaștini de netrecut" (s.n.)¹⁰⁸.

Putem să constatăm că lipsa informațiilor despre români, din perioada 300 - 900 e.n., sau despre strămoșii lor, este însoțită și de lipsa aproape totală a informațiilor despre unele dintre ținuturile în care au trăit și trăiesc românii; aceste ținuturi au fost accesibile numai cunoscătorilor. Istoricul Victor Papacostea descrie cât de slabe erau, pe vremea dualismului, relațiile comerciale dintre Ungaria și Transilvania¹⁰⁹. Până la construirea "cubicelor" în secolele

---

Victor Neumann (*Vasile Maniu*, Ed. Facla, Timișoara, 1984, p. 68) avansează o perioadă și mai mare în care se pune problema continuității și a originii românilor: *secolele al III-lea - al XIII-lea ...*

¹⁰⁸ Munteanu Ioan și Munteanu Rodica, *Timișoara* (monografie) Ed. Mirton, Timișoara, 2002, p. 25.

¹⁰⁹ Papacostea, Victor, *Civilizația românească și civilizația balcanică*, Ed. Eminescu, Buc., 1983, p. 226. "Regiunea inundabilă a Tisei - imensă altădată - a contribuit și ea într-o foarte mare măsură la izolarea Transilvaniei de Ungaria și nu mai puțin la menținerea individualității ei politice. Pe când pentru a ajunge în Ungaria, caravanele neguțătorilor dispuneau abia de două drumuri (s.n.) (Solnoc și Seghedin) lungi, rele și brăzdate de obligații feudale numeroase, pentru a trece în cele două principate românești aveau în apropierea imediată mai bine de 24 de trecători (s.n.) și pasuri prin care în două zile (s.n.) ajungeau la destinație ...".

Arareori se pot găsi referințe atât de lapidare referitoare la relațiile comerciale din Transilvania ca și cele ale istoricului Victor Papacostea. Cunoașterea în amănunt a realității din Transilvania este susținută și de faptul că Victor Papacostea cunoștea comerțanții aromâni și evrei; Victor Neumann ne spune - în *Istoria evreilor din România*, Ed. Amarcord, Tim., 1996, n.e. 90, p. 67 - despre o lucrare a istoricului V. Papacostea rămasă în manuscris și intitulată: *Călători apuseni în Peninsula Balcanică. Știri despre evrei în prima jumătate a secolului al XVI-lea*. Referințele lui Victor Papacostea la drumurile de căruță ce treceau prin cele 24 de trecători care se aflau "în apropierea imediată" a comunităților rurale, ne fac să ne întrebăm dacă una sau chiar două căi ferate - situate, în mod inevitabil, la distanțe mai mari de comunitățile rurale dispersate în tot spațiul transilvănean - mai puteau (pot) acoperi, la fel de optim ca și drumurile de căruță, suprafața unor cătune dispersate, dacă mai puteau (pot) realiza bunăstarea realizată de gospodăriile țărănești prin intermediul acelei rețele de drumuri de căruță și dacă nu cumva terasamentele și infrastructurile căilor ferate au constituit obstacole care au împiedicat funcționarea în paralel și a drumurilor de căruțe?

Mărturiile lui Jacques Bongars (1554-1612) - *conf.* Marin Popescu-Spineni, *România în izvoare ...* p. 147 - referitoare la coborârea cu frânhii a căruțelor peste piscurile munților care separă Transilvania de Țara Românească - ne fac să credem că numărul de drumuri a fost mult mai mare decât numărul celor 24 de trecători și pasuri; afirmația lui Victor Papacostea nu exclude această posibilitate. Existența negustorilor "greci" - în care istoriografia identifică un procent tot mai mare de aromâni - în regiunea Făgăraș - Brașov, în secolul al XVI - lea - este confirmată de o altă informație din antologia întocmită de către Marin Popescu-Spineni, p. 133 - 4, (Peeter Heyns); P. Heyns confirmă durata de numai două zile a călătoriei pomenită de V. Papacostea: "... la două zile de aci (de la Cetatea Turcu - Bran, n.a.) e orașul Tervis (Târgoviște) în Țara Walachii, un bun oraș comercial".

Durata unei călătorii depinde mai mult de calitatea drumurilor decât de distanță; V. Papacostea știa că românii au fost excelenți geniști și că au fost folosiți de turci aproape numai pentru curierat și pentru execuția și întreținerea drumurilor (vezi V. P., *Civilizație românească ...*, cap. *Românii la asediul Vienei*, p. 66 - 7).

Evitarea pasurilor vămuite și căutarea scurtăturilor explică utilizarea frânhiiilor de cânepă, extinderea culturilor de cânepă și producția de frânhii de cânepă necesare și la legarea mărfurilor în baloturi; (înainte de a ajunge în Bucium-Alba, Ecaterina Varga a cultivat cânepă și a fost în proces cu „frânhierii sași din Brașov”, beneficiari ai frânhiiilor produse de către ea - Tóth Zoltán, *Mișcările țărănești din Munții Apuseni până la 1848*, Ed. Rep. Pop. Române, 1955, p. 260 - 3).

XIX și XX, deltele bănățene și transilvănene nu au permis trecerea prin Banat nici din est spre vest și nici din vest spre est. Legătura vestului cu estul Europei s-a realizat ocolit, pe Marea Mediterană, pe traseele de uscat situate în afara mlaștinilor (deltelor) valahe și pe Dunăre:

Pe vremile acelea, și pînă mai încoace, nu existau în țară nici șosele, nici poduri peste gîrle; la cea mai mică viitură de ape comunicațiunile încetau, la malurile vadurilor stau carele și căruțele adunate ca la bilci, cîte-o săptămînă, așteptînd să scază apa, să poată trece ... Mulți ieșeni poate că încă n-au uitat timpii dintâi ai unirei Principatelor cînd, pentru a veni toamna la Cameră la București, luau mai bine drumul pe la Cernăuți, Lemberg, Viena și Pesta, de unde se puneau în vapor și veneau pe la Giurgiu, decît a veni d-a dreptul de la Focșani la Buzău ... A călători noaptea nici vorbă ... dacă nu voiai să faci cunoștință cu vreun Grozea, un Petraru, un Tunsu sau Belivacă, (Ion Ghica, *Scrisori către V. Alecsandri, Introducțiune*, Ed. ptr. Literatură, 1967, pg. 15).

Drumul de la Crimeea (Kaffa) la Cracovia și "Drumul Tătăresc"¹¹⁰ sunt numai cîteva dintre acele trasee nordice. Strabon (40 î.e.n. - 25 e.n.) nu a știut aproape nimic despre geografia ținuturilor situate între pădurile Hercinice, ale germanilor, și ținuturile dacilor¹¹¹. Nu a știut nimeni nimic de la plecarea romanilor și pînă la Amianus Marcellinus (390) și apoi pînă la Priscus (cca. 445, pe vremea hunilor). De ce? Aspectul mlăștinos al câmpiei bănățene, așa cum a fost văzută de antici, a persistat, conform mărturiei lui Johann Kaspar Steube, și în 1781 și, fiindcă regularizările începute de austrieci nu au reușit să facă din câmpia bănățeană, nici în 1900, o pustă bănățeană, așa cum este - putem să realizăm, din ceea ce ne spune Steube¹¹² (în

---

Că relațiile comerciale ale transilvănenilor cu România au fost, indiferent de etnie, mai mari și mai intense decît relațiile cu Austro-Ungaria o dovedește și faptul că: "*Secuții ... cred că Ungaria este tot așa de muntoasă ca Ciucul și Trei Scaune. Seghedinul îl cunosc numai din auzite, dar de București, Brăila, Sinaia ... știu și copiii care se joacă în praf*"; Victor Papacostea îl citează pe Hegedüs Lóránt, *A Székelyek kivandorlása Romániában*, Budapest, 1902.

"Puținătatea raporturilor comerciale dintre Transilvania și Ungaria - ne spune Victor Papacostea - se vede și din faptul că Transilvania a avut totdeauna altă monetă, alte greutăți și alte unități de măsură decît Ungaria. În Ungaria circula în locul întăi marca ungurească, pe cînd în Transilvania marca de Sibiu. Chiar sub stăpînirea austriacă și chiar sub regimul dualist (s. n.), marca locală - transilvană - și-a păstrat puterea de circulație. Despărțită de pustă prin munți, despărțită și prin lunca mlăștinoasă a Tisei (s.n.), Transilvania nu s-a simțit legată de centrul Ungariei, adică de Budapesta. Însuși geograful maghiar (Cholonoky Jenő, n.a.) ... ne spune: "*Și ca Dacie și ca Principat al Transilvaniei, această țară a avut totdeauna o istorie aparte de aceea a Ungariei*". P. 225: "*Dealtfel, balanța comercială pe un singur an ne lămurește îndeajuns. Pe cînd Transilvania exporta în țările române și în provinciile Turciei mărfuri pentru 2.947.169 florini, în Ungaria și Austria exporta pentru 64.569; pe cînd importul din Principate și din provinciile Turciei era de 4.157.055 florini, cel din Ungaria și din alte țări ale Austriei însuma abia 172.408*".

¹¹⁰ Gheorghe I. Brătianu, *Marea Neagră*, Ed. Polirom, 1999, p. 402 - 4, n.e. nr. 21: *Drumul tătăresc* ducea de la Crimeea (M. de Azov), peste Nipru, peste Bug, spre Lemberg. Mai apoi apare *Drumul moldovenesc* - Lemberg-M. Neagră (Moncastro sau Cetatea Albă) - care va face concurență *Drumului tătăresc*. Ambele drumuri treceau prin n.e. Moldovei. Deoarece și genovezii și venețienii au folosit aceste drumuri, trebuie să acceptăm că ruta Lemberg lega Veneția de M. Neagră tocmai pentru a evita o rută care ar fi dus, prin mlaștinilor bănățene de netrecut.

¹¹¹ Strabon, *Geografia*, VII, 1, 3 (& 291), p. 156 : "*seminții suebe (...) în vecinătatea pădurilor Hercynice și (...) geților*"

¹¹² Johann Kaspar Steube, *Nouă ani în Banat (1772-1781)*, p. 87, Timișoara, Ed. de Vest, 2003. Steube vorbește aici de asemănarea acestor mlaștini cu cele pontice pe care - Costin Feneșan, traducătorul și îngrijitorul ediției - le identifică cu cele situate în prelungirea Banatului, nordul Italiei, sudul Franței

1781), că în 1900 o mare parte din pusta vestică încă se aseamăna, în special în perioada de iarnă, cu cea de pe vremea lui Steube:

O parte deloc neînsemnată a Banatului este acoperită de mlaștini. Ele încep încă de la Cuvin (*Kubin*) și se întind de-a lungul Dunării și Tisei până la Seghedin (*Szeghedin*), unde se unesc cu cele ale Mureșului (*Marosch*). În interiorul țării, o mlaștină foarte mare începe la *Canalul de navigație*, ajungând aproape până la Kikinda Mare (*Gross Kikinda*). În districtul Vârșetului sunt alte două mlaștini, numite Ilanča (*Ilancer*) și Alibunar (*Alibonar*). Acestea din urmă sunt, numai ele, cu mult mai întinse decât *Mlaștinile Pontice* din Italia. *Ceva despre Banat*. pg. 86 - 87.

Până prin 1970 încă se putea pescui în *bălțile* din acea parte a câmpiei Banatului în care nu au existat și nu există râuri. Dacă nu ne putem desprinde de clișeuul unui Banat cu câmpii de cereale nu ne putem imagina nici căruțele în care se aflau bărci - așa cum spune Priscus (450 e.n.) că a găsit în Banat și în Panonia - și nici omul cu minciogul sau cu undița - așa cum și apar în unele litografii - umbând de-a lungul unei câmpii bănățene aride ... fără râuri și fără sfârșit. Acei oameni trebuiau să treacă râuri și bălți - intercalate în traseul drumurilor lor - în care se afla vânat (iepuri, rațe și găște, câprioare, cerbi lopătari, porci sălbatici) și, mai ales, pește. Aceste discontinuități mobile și imprevizibile, solicitau, înaintea imaginației și înaintea priceperii, o îndemânare dobândită prin tradiție, - pentru a fi realizate continuități.

În trei locuri apa făcuse goluri așa de mari, încât am fost nevoiți să descărcăm carul, să-l desfacem și să-l trecem de cealaltă parte pe bucăți, lucru de altfel destul de ușor, ținând seama de modul în care sunt construite carele românilor. Am amintit că a doua zi podurile fuseseră refăcute. Unii s-ar mira, deoarece construirea podurilor ia de obicei timp mai mult. Românii procedează însă foarte simplu (...).

În ceea ce privește podurile, situația din Banat este cât se poate de proastă, mai ales acolo unde nu sunt drumuri, deoarece, din loc în loc, dai de pâraie mari peste care nu e nici un pod (...).¹¹³

Mlaștini. Poveștile lui Steube ni se par ca și cum ar fi din altă lume!! Folclorul românesc este plin de personificări ale bolilor specifice mlaștinilor; Hașdeu¹¹⁴ amintește de *Avizuha* mlaștinilor, care însoțea frigurile, - un personaj care și azi răsare de pe buzele unor români. Inexplicabil. De ce? Pentru că nu mai există mlaștinile care făceau explicabile descântecurile cu care se vindeau frigurile, boala cea mai frecventă a bănățenilor¹¹⁵. Moaștele încă mai știu de *Avizuha*; uneori îi spun *Avizura*, *Aripa Satanei* ... unui copilaș simpatic și neastâmpărat, moaștele îi spun: *Avizuhă!* *Avizuha* admite o ciudată simetrie: *Avizuha* – *Ahuziva*. Printre scrierile ciudate ale secuilor s-a găsit și *Arvisura*. *Arvisura* din zona secuilor este un personaj de pe vremea hunilor și de pe vremea în care secuii se foloseau de un scris semitic.

Strabon¹¹⁶ spunea că pentru populațiile nordice - celții, sciții și alanii - meiu constituia „*supremul leac împotriva foamei*”. Anticii au disprețuit atât meiu cât și populațiile care se

---

(Munții Volsci); adică exact cu teritoriul locuit de velși. Și Steube îi așează pe velși pe direcția Banat-sudul Franței și vorbește de bunăstarea deosebită a bănățenilor. Lipsa mărturiilor despre ținuturile bănățene - pe perioada 300 - 900 - ar putea fi completată cu ceea ce spunea Strabon despre locuitorii din nordul Italiei (V, I, 12 & 218, p. 12) și am putea să identificăm cauzele bunăstării lor deosebite, existente înainte de desecarea mlaștinilor, chiar în cauzele bunăstării locuitorilor din nordul Italiei de pe vremea lui Strabon (40 î.e.n. – 25 e.n.).

¹¹³ Johan Kaspar Steube, *Nouă ani în Banat (1772 - 1781)*, p. 62-63, Timișoara, Ed. de Vest, 2003.

¹¹⁴ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Cuvente din bătrâni II, (Texturi bogomilice)*, Ed. Didactică și pedagogică, 1984.

¹¹⁵ Johan Kaspar Steube, *Nouă ani în Banat (1772 - 1781)*, p. 118, Timișoara, Ed. De Vest, 2003.

¹¹⁶ V, 1, 12, & 218, p. 26 : «deoarece el rezistă tuturor vicisitudinilor atmosferice și niciodată nu poate să lipsească».

hrăneau cu mei. Din perioada evului mediu, avem mai multe mărturii referitoare la hrana bazată pe fasole; nu este prea greu să ne imaginăm de ce strâmbau din nas simandicoșii anticilor. B. P. Hașdeu, care s-a preocupat de acest aspect, spune că - până în secolele XVI - XVII și sporadic până la finele sec. al XVIII - lea - hrana de bază a românilor nu a fost grâul ci meiul:

Meiul - zice Ion Ionescu - era hrana românilor mai înainte de aducerea porumbului în țară; el servea și acum la hrana oamenilor, mai ales în timpurile de lipsă, și în genere la posturi, fierbându-se semința lui.

Dacă recoltele de grâu nu depășeau de șase ori cantitatea semănată, culturile de mei erau de zeci de ori mai spornice decât culturile de grâu. Pentru a pune în evidență producția uluitoare a soiurilor de mei și faptul că această producție a susținut durata supraviețuirii civilizației velșilor, - putem să punem în paralel două informații:

Herodot (485 - 425 î.e.n.) I, CXX III	Cantemir (1673 - 1723)
Întregul ținut al Babilonului, întocmai ca și al Egiptului, este brăzdat de o rețea de canale ... Dintre toate țările câte le cunoaștem, aceasta este cea mai prielnică creșterii roadelor Demetrei ..., pentru cultura de cereale pământul este atât de mănos încât, de obicei, aduce de două sute de ori cât ai semănat, iar în anii deosebiți de buni – chiar și de trei sute de ori. Frunzele de grâu și de orz sunt adesea late de patru degete; măcar că știu despre mei și susan că ating înălțimea unui arbust, nu voi aminti acest lucru, cunoscând prea bine că pentru cei care n-au fost în țara Babilonului nici cele ce-am spus despre bucatele câmpului nu vor găsi prea multă crezare.	Plantele ce nu se pot semăna în munți, din cauza frigului și furtunilor, cresc atât de bogate pe întinsele câmpii încât plugarul în anii cei buni ia de 24 de ori sămânța de grâu, secara de 30 de ori, orzul de 60 de ori, iar pentru mei – ceea ce nu-i vine să crează cuiva care nu a văzut însuși – ia de 300 de ori sămânța ...

Herodot și Cantemir au scris pentru cei din civilizațiile mediteraneene; ăstora nu le venea să creadă pentru că erau închiși în lumea lor imaginativă, mărginită de lumea grâului. Ambii au constatat o producție uluitoare de similară a meiului. Chiar identică! Într-un spațiu în care recoltele cerealiere nu depășeau, până la finele evului mediu, de 4 - 5 ori cantitatea semănată, în cazul grâului, și de 6 - 7 ori în cazul secarei, - în Babilon și în Valahia se recolta de 300 de ori cantitatea semănată! Dacă alăturarea informațiilor din Babilonul lui Herodot și din Valahia lui Cantemir vi se par forțate, trebuie să inserez și alte asemănări care ne duc cu gândul la civilizații uluitoare de asemănătoare situate în climate foarte diferite:

<p>Herodot (485 - 425 î.e.n.) III, CX III</p>	<p>Erasmus Heinrich Schneider von Weismantel (1688 - 1749), Din volumul <i>Călători străini ...</i>, pg. 350</p>
<p>Cât am vorbit despre plantele aromate e de ajuns, toată țara Arabiei răspândește de pe urma lor o mireasmă minunată. Tot acolo (în Țara Sabeenilor, n.a.) găsești două soiuri de oi, care merită să te uimească și care nu se află nicăieri altundeva. Unul din ele are cozile lungi, cam de trei coți, care, dacă ciobanul le-ar lăsa să se târască după oi, s-ar acoperi de răni tot frecându-le de pământ. Numai că fiecare cioban se pricepe la dulgherie: ei meșteresc un fel de roabe pe care le pun sub cozile oilor; fiecare oaie are, prin urmare, coada legată de câte o roabă. Celălalt soi de oi are cozile late, ajungând până la un cot lățime ... ultima dintre țările locuite ... este foarte bogată în aur ... și are bărbații cei mai frumoși și mai înalți din lume, cărora le este hărăzită viața cea mai lungă ... prin ținuturile unde a crescut Dionysos ... etiopienii (sabeenii, n.a.) trăiau 120 ani, mâncau carne fiartă și beau lapte ...</p>	<p>În această țară (Moldova, n.a.) oile sunt, dacă nu toate, dar cele mai multe, de o rasă cu totul deosebită, au coarnele și coada mare, numai de seu curat, care dau mai multă grăsime decât la noi o ciosvârtă întregă de miel.</p> <p>Când se îngrașă bine ele nu-și mai pot trage coada, ci o duc pe două roate mici, ceea ce e nostim de văzut; și în țara tătarască sunt multe oi de acestea, dar nu au coada atât lungă cât rotundă.</p> <p>Adesea am pus de s-a cântărit o asemenea coadă și am găsit că atârna cinci, șase ocale turcești care fac cât 15 funți de Nurenberg. Seul este întrebuințat în loc de unt și este mult mai sănătos decât acela al oilor noastre.</p>

Să nu ignorăm faptul că cei doi autori, situați în timp la mai bine de 21 de secole, s-au mirat de ceea ce au văzut; ceea ce înseamnă că oile cu coadă lată, pentru seu, au constituit o specificitate. O specificitate situată la latitudini atât de diferite, ne îndeamnă să credem că oarecând o constrângere a impus o deplasare și un transplant. Eu caut deplasarea din Babilonia spre Moldova și nu invers. În această situație, putem să spunem că Babilonia a fost cândva un loc de tranzit al sabeenilor care au ajuns (și) în Moldova. Moldova despre care scrie Erasmus Heinrich Schneider se suprapune și peste Basarabia. Moldova și Basarabia constituie fosta Cumanie. Genealogii Basarabeștilor au avut multe bătăi de cap: au luat în discuție denunțul că basarabeștii au fost arabi (arapi), deoarece numele basarab conține o astfel de rădăcină și deoarece emblema basarabeștilor conține trei capete de oameni negri (vezi și basarabeanul Negru Vodă, al cărui nume l-a făcut pe istoricul Neagu Djuvara să afirme că basarabii au fost cumani pentru că au fost mai negricioși). Arabii, cum îi numea Herodot pe sabeeni, erau un pic mai negri și scriau în aramaică; o limbă pe care o vorbeau și cumanii numiți pecenegi turanici, sau bessii. Limba pecenegilor este conținută și în "runele maghiare" scrise pe obiectele unui tezaur găsit în Sânnicolaul Mare prin 1799 cât și pe unele biserici românești (vezi clopotul de la Biserica din Albac, jud. Alba). Pentru a extinde meul și oile cu coada pe roabe – și odată cu acestea și civilizația sabeeano – babiloniano - valahă - înspre vestul Moldovei, în toată Moldova și, apoi în tot spațiul ocupat oarecând de *băniile* valahilor, trebuie să spunem că și Mușatinii, înrudiți cu Basarabii aveau, pe emblema heraldică, două capete de oameni negri. La fel de negri ca și etiopienii. Ce putem deduce din această babilonie? Avem senzația că oarecând sabeenii și-au luat calabalâcul - meul și oile cu roabă - din Yemen și din Babilon și au ajuns, trecând prin Siria, pe Siret. S-ar putea contesta: o civilizație nu se reduce numai la partea materială, o civilizație transplantată trebuie să păstreze și urme evidente ale culturii spirituale. Așa este, dar mai avem câteva rămășițe culturale. Istoricul H. Sanielevici scria că vulturul bicefal, de pe blazoanele curților domnești ale valahilor, este identic cu vulturul bicefal al hitiților (existenți în Anatolia înaintea frigienilor), acvila Munteniei este identică cu acvila feniciană a regelui tyrian

Straton iar bourul moldav este foarte asemănător cu boul din Abisinia și cu specia Banteng din sudul Asiei¹¹⁷. Deci, sabeenii au adus pe Siret, odată cu meul și cu oile cu coada pe roți, și însemnele lor culturale. Ca și metodă de cercetare propun să aflăm ce s-ar fi întâmplat dacă sabeenii ar fi făcut acest lucru? Propun ca, folosindu-ne de toate indiciile pe care le avem, să înaintăm pe raționamentul deschis de o astfel de întrebare până acolo unde am ajunge la o absurditate care ne-ar obliga să ne repliem. Basarabeștii au fost *bani* iar *banaturile* provin de la funcția de *ban*. Găsim funcția de *ban* și în Yemenul sabeenilor: *Banu Ghassan*, *Banu Amr ibn Amir*, *Banu Haritha ibn Amr* (F.E. Peters, Mahomed și originile Islamului, Ed. ARC, pg. 10) dar și *Banu Hilal*¹¹⁸. Ca să nu mai pomenim și faptul că și fonetica numelor unora dintre *bani* sabeenilor se apropie de “împărații” și de *bani* valaho - cumanilor; Amr ibn Amir – se apropie de Tugomir (domnitor al Munteniei) și Cantemir¹¹⁹ iar Ghassan – se apropie de Asan (împăratul cu nume cuman al bulgaro - misienilor). Sabeenii au transportat, odată cu oile și cu meul, și *banaturile*. Să mai pomenim și faptul că rabinul Beniamin de Tudela (1160), care a scris și despre vlahii balcanici, scria că, raportat la numărul total al evreilor, procentul evreilor din Yemen era, în perioada lui, de peste 40%. Mărima acestui procent a făcut să se emită, nu fără

¹¹⁷ Mihai Ungheanu, *Românii și “Tălharii Romei”*, Ed. Phobos, Buc., 2005, pg. 254.

¹¹⁸ Knappert Jan, *Enciclopedia, Mitologia și religia Orientului Mijlociu*, Ed. Nemira, 2003, pg. 64: ... eroi arabi care pretindeau că descind din Hilal, căpetenia yemenită, al cărei stră - strănepot, Barakat (“Binecuvântări”) ajunge cunoscut ca Abu Zayad, marele războinic, care, potrivit legendei, a trecut împreună cu prietenii săi în Egipt, Libia și mai departe spre vest și a cucerit pășuni verzi pentru cămilele arabilor.

¹¹⁹ Octav - George Lecca, *Familiele boierești române*, Ed. Libra, Muzeul Literaturii Române, pg. 202: *Originea familiei Cantemir era tătară și se zicea că descinde dintr-un Chan-Demir, după cum arată și numele. Despre neamul său, însuși Demetru Cantemir zice: “această familie era în mare vază la Mârzeștii din Tartaria pentru nobilitatea sa și imensele sale avuțuu. După tradiție, familia Cantemir derivă de la TIMUR-LENK (1401), marele cuceritor al Asiei ... “Kan Temur” sau “cam-temur” înseamnă sângele lui Temur sau persoană descinzând din sângele lui.*

Autorul acestor speculații lingvistice greșește pentru că citează informația dată de către Cantemir însuși, ca și o dovadă a originii Cantemireștilor din tătari. Autorul folosește și interpretează informația dată de Cantemir, pornind de la premisa că în Tartaria au trăit tătari sau numai tătari. Cantemir ne spune multe prin divulgarea originilor Cantemireștilor; am găsit deja și o să mai găsim că în Tartaria au existat mulți valahi. Cantemireștii au fost valahi-tătari-nemongoloizi din Mârzeștii Tartariei. Ceea ce este cu totul altceva. Această confuzie ne va ajuta să identificăm și alți valahi de “origine tătară, arap(b)ă, mârzească, sârbească.

Autorul înscrie printre tătarii mongoloizi și familia Catargi (pg. 213). Mult mai posibil este ca originea Catargiilor să provină din catari, albigenzi, bogomili, pavlicieni.

Aliinduși-l și pe Sincai, autorul contestă informația lui Cantemir referitoare la originea “sârbească” a lui Miron Costin (pg. 239). Este posibil ca referința lui Cantemir la originea sârbească a lui Miron Costin să cuprindă o interșanjabilitate folosită la acea vreme: sârbi = basarabi = valahi nord - pontici, numiți tătari înainte de năvala mongolilor lui Timur Lenk. Într-adevăr, apar în Basarabia sub numele de sârbi mai multe familii boierești: Sîrb dar și Sîrbu, despre care se spune însă că ar fi sosit “din Scoplie la Ignăței (Orhei). (Gheorghe G. Beziconi, Boierimea Moldovei dintre Prut și Nistru, Ed. Tritonic, Buc., pg. 127). Și familia Catargi a trăit în Basarabia (Dubăsari și Tighina).

Poate că conceptul referitor la originea indo - europeană a fost construit după invazia mongolilor, tocmai pentru a nu-i include toți iafiții, printre care vrând-nevrînd se înscriu și mongoloizii. Problema apare din ignorarea faptului că hunii și tătarii primelor invazii, la fel de iafiți ca și indo - europenii și mongoloizii, nu au fost mongoloizi. Printre acei huni și tătari s-au aflat ungurii, khazarii și bessy, adică valahii nord-pontici.

Undeva, indo - europenismul nu se suprapune nici cu iafitismul și nici cu arianismul.

temei, ipoteza că locul rătăcirii prin pustiu, după fuga din Egipt, a fost Yemenul și nu peninsula Sinai. După găsirea acestei informații și după ce știm despre yemeniții evrei salvați de trupele israeliene cu ajutorul unor trupe de comando, pare mult mai plauzibil ca rătăcirea evreilor să se fi petrecut prin îndepărtatul Yemen și nu prin atât de circulata peninsula Sinai.

O astfel de origine a românilor ne-o sugerează indirect și istoricul H. Sanielevici (apud Mihai Ungheanu, Op. cit.) atunci când descrie originea simbolurilor culturale ale valahilor; el spune că ținuturile românilor sunt legate - din punct de vedere geografic, prin Rusia meridională, prin Asia centrală și prin platourile aride ale Asiei mici, - de Mesopotamia. Aceste descoperiri l-au ajutat pe istoricul H. Sanielevici să demonstreze că însemnele culturale românești (heraldice și/sau religioase) nu au venit dinspre unguri ci dinspre Mesopotamia. Istoricii români sunt mulțumiți cu această argumentație, care le dă mai mult decât ei ar fi vrut: înseamnă că însemnele românilor de dinainte de domnitorul Vasile Lupul nu relevă, prin asemănarea lor cu însemnele ungurești, o preluare a suveranității maghiare cu care chiar și Brătianu începuse să se resemneze. Istoricii români par a crede că aceste simboluri, mai vechi decât cele ungurești, au fost luate din Orient și - deoarece lasă toate familiile domnitoare să fie "arape" dar fiindcă nu-i lasă pe români să fie basarap(b)i - nici nu le trece prin minte să accepte că și românii au venit tot pe culoarele geografice pe care acceptă că au venit simbolurile culturale ale românilor. Nu-i poți înțelege pe istoricii români nici măcar atunci când, înțelegându-le scopurile, le urmărești argumentația menită a le atinge scopurile: istoricul H. Sanielevici i-a scăpat de unguri dar nu i-a scăpat și de faptul că singurele noastre însemne mai culte sunt legate de familiile cumane sau arabe ale Basarabilor și Mușatinilor și nimeni nu-i mai poate ajuta pe istoricii români să evite aceste origini ale conducătorilor lor. Dacă istoricii români nu vor accepta că numele de Cumania a fost dat ținuturilor românești pentru că aici locuiau strămoșii de sânge ai celor pe care azi îi numim români, atunci vor fi obligați să recunoască faptul că într-adevăr românii au fost niște bieți ciobani incultți, dominați de ceva mai cultii cumani! Occidentalii vor crede că românii și conducătorii lor constituie o adunătură de haimanale turbulente și nestatornice!

Iohann Tröster (m. 1670) scrie despre români:

... plăcerea cea mai mare și-o află în oi, cu care se duc vara în munții răcoroși, ca și Afri armentarii (*păstorii africani*, n.a.), cu toată averea și bunul lor și, aici, culcați pe iarbă ca niște Tityri ...

Din momentul în care descoperim că elementele care se aseamănă la sabeeni și la valahi au constituit elemente de ordin vital și că disprețuirea valahilor s-a datorat chiar faptului că s-au concentrat pe realizarea acestor elemente vitale - trebuie să recunoaștem că coincidențele nu pot fi puse pe seama unei întâmplări. Cu atât mai mult cu cât aceste elemente au constituit specificități ce i-au făcut pe cei care au depus mărturii să se mire. Mirarea celor care au fost la fața locului constituie argumente că avem de-a face cu o civilizație diferită. Civilizația Velșilor.

Cantemir ne spune și că românii semănau puțin dar recoltau mult. Spusele lui Cantemir explică lenea românilor dar, în același timp, ne fac să nu mai înțelegem și reproșul lui Cantemir că românii au fost leneși. De ce, pentru ce și pentru cine ar fi trebuit ca ei să semene mai mult? De ce ar fi trebuit să facă rezerve pentru eventualii ani de lipsuri?

Trebuie să vedem dacă nu cumva munca pe care le-o cerem românilor ar fi fost, prin inutilitatea ei, o prostie. Strabon ne spune că consumatorii de mei nu erau afectați de secete și tot Strabon descrie imensa producție de mei din mlaștinile Veneției în care trăiau în evul mediu populații care au fost denumite de către germani și de către slavi, începând cu secolul al X - lea e.n., tot *valahi*. Tot Strabon este cel care ne spune că producțiile de mei nu erau supuse fluctuațiilor vremii, care determinau fluctuațiile producțiilor de grâu. Pentru a depinde și mai puțin

de fluctuațiile vremii, celții dulghereau roabe - ca și sabeenii - dar și butoaie imense (vezi imensele ciubere moțești). Meiul este o cereală care dacă este depozitată în condiții bune se păstrează până la 30 de ani. Imensele butoaie de lemn ale velșilor (ciuberele moților) asigurau acele condiții de păstrare. Imensitatea butoaielor și caracteristicile meiului, i-au ajutat și mai mult pe velși să depășească anii de lipsuri ... și de griji. Urmașii moților își pot aminti butoaiele de lemn, imense, în care bunicii lor păstrau cerealele recoltate sau achiziționate în anii de supraproduție. Deci, valahii nu aveau de ce să fie nici mai muncitori și nici mai prevăzători decât au fost. Am văzut cât de necredincios este cel care crede că ceva este bun fiindcă este frumos (așa a crezut și Eva lui Adam). Valahii mai știau ceva: nu tot ceea ce se obține prin muncă abruptă este bun sau folositor. Putem noi crede, nemâncătorii de mei, că există și bunuri pe care le putem obține fără să ne slujim cu atâta muncă? Nu! Așa ceva nu există! Iarăși trebuie să spun că așa a zis și țăranul care a văzut cât de lung este gâtul girafei: așa ceva nu există. Există devize capitalisto - comuniste care spun: nimic nu se poate obține fără muncă! Acuma că știm cât de mult trebuie să nu muncim pentru a putea consuma carne și lapte și pentru a fi fără griji, putem cita părerea istoricului maghiar Forgach despre valahi: "Pentru că e mai ușor, își țin viața cu mei, iar cultura grâului și a viței o părăsesc, ca una care ar cere muncă degeaba". Deci, valahii își țineau viața cu mei nu neapărat pentru că le-ar fi fost mai ușor ci pentru că obțineau mai multă carne și mai mult lapte aproape pe degeaba. Judecata mă îndeamnă să compar și să spun că valahii au fost instinctual mai raționali decât "indo-europenii".

Moții din comuna Gârda, Jud. Alba, au confecționat "bărbînțe"; niște butoaie lunguiețe și bombate care, până nu demult, au fost făcute la comanda maramureșenilor. Drumul bărbînțelor a fost, evident, și drumul moților. Maramureșenii păstrau urda în bărbînțele moților. Cum? Bărbînțele cu urdă erau închise, ermetizate cu ceară și apoi erau îngropate în pământ. Deoarece maramureșenii depindeau atât de producția de urdă cât și de producția de bărbînțe, spuneau, spre amuzamentul moților așteptați să sosească cu bărbînțele: "Când e urdă - nu-i bărbântă!". Gândiți-vă că pământul cel mai bun pentru adăpostirea bărbînțelor cu urdă a fost și este turba. Turbăriile asigură o ermetizare și mai mare a urdei din bărbînțe. Griselini, *Op cit*, pg. 47, scrie despre "zăcămintele inepuizabile de turbă", ca un "produs foarte prețios" al revărsării apelor. Unde sunt turbăriile bănățene de altădată? Moții spun că urda din bărbînțe se îngroșă în așa măsură încât devenea de consistența untului. Dan Grigorescu scrie:

În Scoția s-au mai găsit și mai multe vase de lemn umplute cu o substanță care, la analiză, s-a dovedit a fi unt (i se spune "unt de turbărie"). S-au formulat diverse ipoteze pentru a explica prezența acestor vase în pământul din preajma mlaștinilor; părerea potrivit căreia fuseseră puse acolo pentru a conserva untul nu a convins. A apărut mai posibil ca ele să fi reprezentat ofrande aduse înfricoșătorilor locuitori supranaturali ai primejdioasei mlaștini ... pentru a le îndupleca să apere cirezile și turmele ... (*Druizii și lumea lor enigmatică*, Ed. Saeculum I.O., Buc., 2003, pg. 91).

Pornind de la cunoașterea faptului că maramureșenii păstrau urda peste iarnă, propun următoarea ipoteză: velșii au păstrat urda în bărbînțele îngropate în turbării pentru a avea unt atât atunci când soseau în câmpii, cu turmele obosite și neproductive, cât și pentru când soseau cu turmele în munți. Turbăriile se păstrează pe suprafețe mari în Munții Apuseni, am văzut de ce au dispărut turbăriile din Banat. Desigur că oarecând moții au proceda la fel ca și maramureșenii și ca și irlandezii: au pus urdă în bărbînțe și le-au îngropat pentru a le avea disponibile. Iată cât de multe fapte ale țărănilor, numite misticisme și obscurantisme, se datorează intelectualilor care au disprețuit pragmatismul țăranului!

Interesant este și faptul că scoțienii le spun turbăriilor: *Borth Bog* sau *Tregaron Bog*. *Boga* moșilor este un loc care conține la fel de multe mistere; o să revenim asupra expresiei moțești “Du-te-n Boga”. Dacă vrei și alte conexiuni ale scoțienilor cu nord-iranienii, vă putem furniza câteva:

- Scoția se citește și Sciția, ... cum Goția se citește Geția,
- *Erin* este numele celtic al Irlandei (Dan Grigorescu, *Op. cit.*, pg. 121),
- *Eran* a fost fiul lui Șutelah, fiul lui Efram și din Eran a apărut neamul Eranienilor (V.T., Nr., 26, 35); să fi fost acești eranieni strămoșii indo-europenilor sau ai iranienilor?

Cu toată emoția provocată de aceste dezvăluiri de senzație, vă rog să nu uitați cauzele călătoriilor moțești spre Maramureș: una dintre aceste cauze a fost nevoia funciară de BĂRBINȚĂ.

Meiul a fost consumat ca și un fel de degresant și nu ca și o hrană în sine, - așa cum a fost consumat grâul. Temelia hranei valahului a constat din laptele, din cașul și din carnea turmelor sale hrănite cu pajștile mănoase ale munților, vara, și cu cele ale câmpiilor mlăștinoase, iarna. Românul a fost un mare consumator de mei; aceasta a făcut ca el să fie disprețuit atât de către antici cât și de către cei instruiți în raționalismul fudul al anticilor:

Turmele-și paște pe câmpuri valahul nemernic, Barbar, ce plin de cruzime viața-și trăiește sălbatic, Înveșmântat în sarici din piele de capră flocoasă, Deosebit de poporul din jur și prin trai și prin lege, Fără să-i pese de crivăț și nici de-a iernilor geruri, El se hrănește cu lapte și caș, cu mălaie făcute, Dintr-o făină de mei, ce e coaptă în spuză fierbinte, Iară cu cruda slănină, foalele-i place să-și umfle.¹²⁰

Cei mai mulți dintre ei (moldoveni, n.a.) nu mănâncă nici pâine, ci macină mei din care coc în spuză caldă sau în cuptor plăcinte sau terci pe care îl mănâncă cu lapte sau cu brânză și sânt mulțumiți. Toți au rășnițe de mână în casele lor: ei macină în fiecare zi făină proaspătă atât cât le trebuie pentru o zi ... Totuși au cu toții destule (vite) cu care se hrănesc cel mai mult. (Erasmus Heinrich Schneider von Weismantel (1688 - 1749, din antologia *Călători străini ...*, pg. 352.)

Iată două texte care surprind uluitor de bine hrana valahilor.

Ciobanii nu au deținut niciodată proprietate privată funciară. Nomadismul lor îi scutea de acest aspect. Ciobanii nu cosesc nici azi. Cositul, aratul și măcinatul au fost și încă sunt evaluate prea mult ca și eforturi fizice al căror prestigiu ridică valoarea prețului de cost, - chiar și acuma când se proclamă tot mai mult indiferența prețului pe piață față de costuri! Ce eficiență au avut și au ciobanii!? Cu un efort de zece ori mai mic produceau, și uneori încă produc, de zeci de ori mai multe calorii decât civilizațiile care au raționalizat natura! Iată cum sporul - pe care îl putem include în definiția capitalizării și implicit a capitalismului - poate fi realizat fără capitaluri de fier și fără a generaliza principiul sacrosant al proprietății private.

Să ne întrebăm ce se întâmplă în zonele în care civilizația grâului înlocuiește civilizația meiului? Dacă grâul - a cărui producție este de zeci de ori mai mică decât a meiului - devine alimentul principal de furnizare a caloriilor, este firesc să ne așteptăm ca, la același efectiv de guri de hrănit, să asistăm la creșterea preocupării pentru extinderea suprafețelor arabile. Este firesc ca extinderea să se facă îndeosebi la câmpie, pe terenurile marginale, în dauna deltelor: deci, în dauna terenurilor cu iarbă și în dauna turmelor de animale. Preocuparea de a extinde culturile cerealiere clasice, pentru realizarea unei unități de sațietate în plus, se face cu mai

¹²⁰ Nicoară Toader, *Transilvania la începuturile timpurilor moderne (1680 - 1800)*, p. 237, apud. Christian Sechaeus (Ruinae Pannonicae), Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

multe unități de efort, aducătoare la rândul lor de o și mai mare nevoie de sațietate decât dacă nu s-ar face nimic și cu și mai multe unități de efort decât dacă pământul ar fi cultivat astfel încât să poată asigura creșterea meiului în timpul verii și a ierburilor pentru hrana animalelor pe perioada iernii. Nu exagerăm. Dacă în *Evul Mediu*, producția de cereale clasice a Europei a fost doar de 4-8 ori mai mari decât cantitatea semănată (comparativ cu producția de mei, care a fost de 300 de ori mai mare) și dacă culturile de mei nu au fost văzute pentru a fi evaluate, - putem să realizăm atât de ce terenurile românilor le apăreau necunoscătorilor ca și necultivate cât și de ce românul a fost considerat concomitent inculț și leneș.

Putem să spunem că acolo unde a fost cultivat meiul au existat și crescătorii de animale cu familiile lor numeroase și sănătoase. Aceste apariții au fost caracterizate de preocuparea pentru comerț, de refuzul sclavilor, robilor și slugilor. Toate acestea explică și nomadismul; determinat de creșterea animalelor și de specificitatea deplasărilor pe care le solicită negoțul. *Nomazii* sau *crescătorii de animale* nu au avut nevoie de sclavi pentru că ei au produs, cu membrii familiilor lor, cu un efort de zeci de ori mai mic, de zeci de ori mai multe produse și mai multă sațietate decât putea să producă civilizația Occidentală¹²¹. Celții au știut ce înseamnă sclavii dar, spre nedumerirea martorilor oculari, îi foloseau doar ca și prestigiu. Îi țineau închiși și în lanțuri; nu îi foloseau la munci. Herodot ne spune că sciții nord - pontici, de unde s-au lansat și celții, nu țineau sclavi. Herodot îi împarte pe sciții nord - pontici în două ramuri: sciții nomazi, care se hrăneau cu mei, lapte și carne, și sciții plugari. Sciții plugari au cultivat grâu, dar tot Herodot ne spune că grâul nu a fost cultivat pentru necesarul lor. Îl exportau. Poate că modul social de organizare - *Marea familie* - și faptul că nu măcinau grâul, - au fost elemente suficiente pentru a nu fi constrânși să dețină sclavi și pentru a realiza cele necesare din comerțul cu grâul atât de solicitat de indo-europenii-mediteraneeni (greci și romani). Iată că suntem în posesia tehnologiilor unei civilizații vechi prin care putem să demonstrăm că sclavia nu a fost un "rău necesar" în evoluția omenirii. Iată că suntem în posesia indiciilor care ne pot în fine face cunoscut răspunsul la o mai veche obsesie de-a indo-europenilor: cum a fost posibilă înmulțirea atâtor etnii indo-europene în nu prea marele țarm nord-pontic, din care au emigrat în toată Europa? Mîncau mei, carne și lapte.

Nomazii normanzi și nord-pontici au știut ce înseamnă sclavii; au practicat comerțul cu sclavi dar pe o singură direcție. La început i-au vândut grecilor, apoi romanilor și mai apoi occidentalilor care cultivau grâu (cereale). Dacă la greci găsim cuplul *grâu și sclavi*, la civilizațiile occidentale vom găsi un cuplu similar în esență dar denumit altfel: *grâu și robi* sau *șerbi*. Extinderea geografică a culturilor de grâu a făcut ca să apară - acolo unde am avut mărturia unei prosperități certe, a unei libertăți de invidiat sau a unor privilegii - după introducerea grâului - sărăcia, molimele, robia, pierderea privilegiilor și declanșarea migrației spre est. Este bine să reanalizăm migrația germanilor în Banat și, mai apoi, a sârbilor, a românilor și a aceluiași germani spre Rusia - în paralel cu desecările și asanările; toate aceste migrații s-au petrecut în secolul al XVIII-lea. Este bine să reanalizăm, în același context, și constituirea privilegiilor ilirice

¹²¹ Este interesant faptul că peripețiile celor patru călugări dominicani, plecați în Bașchiria, în căutarea țării de origine a maghiarilor, nu a fost analizată în toate consecințele; ajunși într-o situație critică, pe cursul Volgăi, aproape de Bașchiria, doi dintre ei au vrut să se vândă ca și sclavi contra unor boabe de mei dar nu a voit nimeni să îi cumpere atât pentru că băștinașii respectau creștinii cât și pentru că băștinașii, fiindcă cultivatori de mei, nu știau "*nici să are, nici să macine*". Trebuie văzut dacă aratul și măcinatul, care însoțesc inevitabil cultura extinsă a cerealelor folosite în timpurile moderne, nu cumva duc inevitabil la nevoia de sclavi, de șerbi, de robi, *apud*. Gheorghe Brătianu, *Marea Neagră*, Ed. Polirom, Buc., 1999, p. 292 - 3.

ca și cauzele imposibilității menținerii și a pierderii acelor privilegii. Istoria Europei poate fi analizată și din această perspectivă; extinderea în nord și în vest a culturilor civilizației mediteraneene, a produs, odată cu mizeria lucie din vest, și o migrație de la vest spre est și o extindere a mizeriei raționalismului Occidental, concomitent cu extinderea culturilor de grâu și de porumb, până în Rusia - unde desecările au acoperit Pământul cu spectre ale foametei și ale obsesiilor malthusiene și darwiniste, care au explodat pe vremea lui Emanuel Pugaciov (1775). Pe vremea lui Horea, Banatul era colonizat cu nemți puși pe asanări, desecări, culturi de grâu și se afla în plină perioadă de cadastrare și, deci, de batere a ștampilor de gard. Gardurile; moșii nu au început să își împremuiască proprietățile decât numai prin 1950, pentru că până la Sângeorz și până la Sumedru erau obligați de o cutumă să permită oricărui turmar - vecin sau venit de aiurea - să își pască turma pe proprietatea lor. Iată ce scria în 1785 Johann Theodor Hermann¹²² (1743 - 1790), secretar gubernial în timpul răscoalei lui Horea:

Pe vremuri, aproape fiecare sat din Transilvania avea câteva terenuri comune și păduri a căror folosință era de asemenea în comun ... Acuma câțiva ani s-a dat un ordin aulic în virtutea căruia toate pământurile obștești să fie împărțite între țărani și să fie impuse la contribuție. Acum se treziră stăpânii de pământ și, întrucât aproape în fiecare sat erau mai mulți, se ocupară ei înșiși de împărțeală, sau, pentru a da acțiunii lor un aspect legal, puseră să se facă acestea prin funcționarii judecătorești, dar în favoarea lor, pentru că terenurile și pădurile obștești au fost împărțite numai între ei, excluzând pe țărani

Putem să facem o paralelă între cadastrările și împrejmuirile horenilor cu ceea ce capitaliștii și economiștii capitaliști numesc în cărțile lor sacrificiile inevitabile efectuate în Irlanda: pentru a putea obține forță de muncă ieftină, capitaliștii insulari au împremuit sălașele bieților oameni. Exemplul capitalizării solicită mai multe analize pentru a demonstra că ceea ce s-a făcut atunci a fost o prostie: o mână de oameni s-a îmbogățit prin deschiderea de mine și prin transformarea mai multor familii de turmari în minieri. Deși locuiesc în plin munte, și acuma moșii pleacă de Sângeorz "la munte" și se întorc de Sumedru "de la munte". Expresiile "la munte" și "de la munte" vreau să sublinieze o deplasare *la* și *de la* altitudini mai mari decât locurile în care își au moșii locuințele fixe. Desigur că aceste expresii sunt rodul unei practici prea îndelungate pentru a fi pierdută: cândva, moșii veneau, de Sângeorz, din banaturi la munte și plecau, de Sumedru, din munte (Dobrușu, Dorna, Guipu, Popi-Urășa, Călineasa) în banaturi (Banat, Panonia) sau în delte (Dobrușa, adică Dobrogea).

Regularizările și asanările s-au realizat treptat; începând din prima jumătate a secolului al XVIII-lea până în prima jumătate a secolului al XX - lea. Johann Kaspar Steube ne povestește despre prima regularizare (efectuată prin 1720). Cei care au trăit în pusta bănățeană și sunt trecuți de 40 de ani, își mai amintesc că pescuiau în bălțile unor câmpuri - departe de râurile regularizate - și își amintesc de turmele de oi care, iarna, pășteau printre acele bălți. Între timp, în Banat s-a îndesit rețeaua canalelor de asanare și de desecare. Inginerii și constructorii de sisteme raționale și-au atins prin crearea acestor infrastructuri culmea incompetenței de a judeca; au făcut canalele chiar și numai pentru simplul fapt că le-au putut face sau au făcut canalele și regularizările "nemțești", care solicitau calcule matematice sofisticate, pentru prestigiul conferit de abilitatea de a utiliza sofisticatele formule și calcule matematice. Urmarea: nu mai există fără pește, pământul este sec și fără turme. Admirând simetria digurilor și a canalelor de asanare și de desecare - uităm că de fapt admirăm instrumentele înaintea scopurilor. Uniformitatea pe care o realizează canalele, digurile și culturile cerealiere a diminuat

---

¹²² Pascu Ștefan, *Izvoarele răscoalei lui Horea*, Ed. Academiei R.S.R, Buc., 1983, Vol. I, pg. 455.

diversitatea pe care ar putea-o realiza deltele iar capacitatea de a raționa s-a redus la cifrele și la simbolurile pe care mintea le poate pune în acele ecuații care nu au fost în stare să surprindă și viitoarea producție de mere și de miere din evaluarea florilor și din anticiparea pierderilor.

Impozitarea țăranilor pentru a realiza fondurile necesare lucrărilor de canalizare și regularizare a fost o practică pe care nimeni nu a sancționat-o; nici măcar pentru faptul că astfel de lucrări duceau și duc la diminuarea profitului și, deci, a bazei de impozitare a țăranilor.

Economiștii marginaliști s-au învârtit într-un cerc vicios din care, datorită evaluării capacității solului după capacitatea de a produce calorii din cereale, nu au putut să iasă decât pe direcția sporului realizat de capitaluri de fier. Este destul de neadecvat faptul că pentru a evidenția productivitatea sporită realizată prin utilizarea capitalurilor de fier și pentru a demonstra că valoarea de piață este dată de nivelul de satisfacție sau de utilitate și nu de cantitatea de muncă pe unitatea de produs, - economiștii marginali se folosesc în teoriile și în exemplele lor de producția de cereale. Cu toate acestea, produsele fermierului și ale țăranului sunt evaluate, spre deosebire de produsele industriale, după cantitatea de muncă implicată și nu după satisfacția sau după utilitatea pe care o realizează. Țăranilor li s-a cerut și li se cere muncă și nu inteligență. Iată cauza pentru care țăranilor li s-a spus și li se spune proști, ... *prostimea*.

Deoarece românii au fost locuitori ai deltelor în timpul iernii și, concomitent, crescători de turme de animale, - explică faptul că românii au fost aproape singurii locuitori ai munților. Jacques Ancel ne spune, în opera din care face parte și textul citat mai sus (p. 63, 66, 68):

... de la 1000 de metri, muntele se umanizează; populația română îl ia în posesie, cu satele ei răzlețe, cu case mici, sălașe numeroase, ridicate la mai mult de 600 de m, cu culturile etalate "pe față" (*pe expozițiile înșorite*, n.a.) ... Românii sunt aproape în exclusivitate stăpânii muntelui ... grâul ajunge la 1500 metri, unde casele sunt dispuse "pe față" în timp ce "dosul" (*expozițiile nordice*, n.a.) este acoperit cu molizi ...

Unde s-au dus acei bănățeni din zona Valea Mare - Bulci - Samarina - Lipova - Șiștarovăț dar și din Sebiș și Ineu - posesori ai atâtor turme? Răspunsul poate fi aflat și dintr-o informație din dec. IV al sec. al XX - lea, referitoare la viața nomadă a românilor: "*Țăranul nu rămâne niciodată pe loc: vara urcă la stânele lui, la locurile de păscut, plaiuri; iarna coboară, cu oile sale pe terasele Mureșului, în câmpia Banatului (...)*"¹²³ Se crede că, după 1945, fiind atrași de industrie, locuitorii arădeni din nordul și din sudul Mureșului au plecat spre orașe. Dar există multe familii din Sebiș, din Ineu dar și din Lipova și Săvăârșin care locuiesc în Delta Dunării, în orașele Tulcea și Constanța. Cum putem explica această migrație? Deoarece îmbunătățirile funciare au dus la pierderea pășunilor de iarnă din deltele bănățene, este firesc ca bănățenii și turmele lor să fi ajuns la pajiștile din Delta Dunării. Se știe că după 1920 s-a produs o colonizare masivă a Dobrogei cu macedo-români. Tot în Dobrogea - cărora moșii îi spuneau Dobrușa - și la Satu-Mare au fost colonizați mulți dintre moșii care "muntăreau" în Dobrușu (la intersecția nord-vestică a județelor Alba și Cluj).¹²⁴ Iată încă o explicație a **nomadismului românilor. Folosirea**

¹²³ Jaques Ancel, *Frontierele românești* (Geografie politică), p. 63. Ed. Domino, 1999.

¹²⁴ Încă se mai poate afla că înainte de colonizările tulcene și sătmărene, cu moșii din 1920 - 1925, - aici existau deja câteva familii de moși. Cât de vechi vor fi fost? Înaintea acelor familii vor mai fi existat și altele, de mai dinainte. Așa am aflat că s-au petrecut lucrurile la Horea, la Scărișoara, la Ianculești, la Baba Novac - din Satu Mare; aici am aflat că mulți moși sunt veri de gradul I cu cei din județul Alba, am aflat și frați ai celor din Alba, veniți destul de recent din Alba, cum am aflat în Alba frați cu cei din Satu-Mare, veniți din Satu-Mare. Spre deosebire de moșii din Adamclisi, moșii din Satu Mare au obiceiuri, expresii și comportamente identice cu cei din Alba; legăturile au fost mai strânse din cauza

refugiului produs după cedarea Ardealului. Adamclisi-ul a fost colonizat și cu rude de-ale mele. Cimitirul de la Adamclisi este plin de nume moțești: Mateș, Costea, Olar, Pașca. Lângă Adamclisi este localitatea Abrud, înființată de moții din Abrud. Preotul Todea din Albac, jud. Alba, mi-a spus că Cobadinul tulcean a fost înființat și colonizat, prin 1850, de niște moți fugari, adică certați cu legea. Tot mergând înapoi și tot căutând moți, s-ar putea să găsim că fenomenul așezării moților în Satu-Mare și în Tulcea este mai îndepărtat decât ne vine să credem. Emigrarea este sprijinită și încurajată de existența unor colonii vechi, de aceeași etnie și poate că de același neam. Peceneaga și Comana nu sunt departe nici de Cobadin și nici de Adamclisi; este posibil ca aceste nume de localități – de care toți istoricii se leagă atunci când vorbesc de perioada pecenegilor - să nu fi fost altceva decât niște vechi nuclee de neamuri pecenege cu care moții au ținut o perpetuă legătură. Perioada colonizării Dobrușei și a Satului Mare este identică (1920 - 1925); poate că dacă moții din Dobrogea ar fi fost puși în situația să se refugieze la moții din Alba, așa cum au făcut moții din Satu-Mare, sau poate că dacă moții din Satu-Mare nu s-ar fi refugiat la moții din Alba – am putea face o asemănare a moților din Satu Mare cu cei din Tulcea și, deci, am putea să ajungem la adevărata cultură a moților din Alba, modificată și ea. Poate că asemănările moților din Tulcea cu locuitorii din Peceneaga și din Comana ar recupera ceva din vechea cultură a pecenegilor și a moților. De ce? Pentru că în Tulcea găsim, ca și în sudul Dunării, coloniști macedo-români și coloniști pecenegi. Se spune că megleno-românii sud-dunăreni au fost pecenegi; probabil aceleași izvoare spun că niște colonii de unguri s-au așezat aproape de Ohrida sud - dunăreană, iată două mărturii:

1. *În timpul acesta (Țar Șişman și Țar David: - 963) ungurii au străbătut de 5 ori Peninsula Balcanică, mergând până în Tracia și devastând totul în drumul lor. O COLONIE DE UNGURI S-A STABILIT CHIAR LĂNGĂ OHRIDA*, Ion Arginteanu, *Istoria Românilor macedoneni (Din timpurile cele mai vechi până în zilele noastre)*; București; Tipografia "L'Independence Roumaine", 1904, pag. 81
2. *Problema identității misteriosului popor, denumit de sursele orientale ale veacului al X-lea V.n.nd.r, N.dr.r., ce a preocupat pe mulți erudiți în perioada interbelică, pare să fie definitiv soluționată în literatura de specialitate; ei erau maghiarii colonizați de autoritatea bizantină pe valea Vardarului*, Brătianu Ghe., *O enigmă și un miracol ...* pg. 204.

Punctul 2 exprimă poziția lui Stelian Brezeanu contrazice poziția lui Brătianu, care spunea că acel misterios popor a fost constituit din macedo-români din Adrianopol (pg. 112). În plus, nu avem nici o informație care să susțină existența maghiarilor pe valea Vardarului. Pe valea Vardarului au locuit însă megleno-românii, despre care se spune că ar fi fost pecenegi. Ceea ce se spune la pct. 2, referitor la maghiari, coincide cu ceea ce scria Ion Arginteanu dar, după părerea mea, și Brătianu pare să aibă dreptate. Cum ar putea avea dreptate cu toții? Dacă acel popor misterios a fost constituit din pecenegi ar însemna că, în opinia "erudiților", acel popor misterios nu a fost nici valah și nici maghiar. Problema se poate rezolva dacă se acceptă că acel "poporul misterios" a fost și valah, și maghiar, și peceneg. Cum? Eu am argumentat că mulți valahi au fost bessy dar și despre secui se spune că au fost bessy. Este posibil ca bessy - moți să se fi desprins din aceeași ramură din care s-au desprins și bessy - secui. Nu se spune că Horea - din Fericetul Albacului - "a trăit în Țara Românească și a descins în secuime", și nu a avut Horea centre de comandă prin Râmeții Ponorului, pe unde se află și acuma secuii!? Pentru a sublinia maghiarizarea forțată a românilor așezați printre secui se dau exemple pentru a sublinia maghiarizare treptată, progresivă a românilor din secuime: urme de ortodoxie, nume de familie, etc. Eu aș parcurge drumul invers, ca și un veritabil Gică-Contra: limba secuilor a fost foarte apropiată de limba moților. Runele maghiare, Avizuha, Vicleimul, "crai nou", și alte ritualuri comune moților și secuilor - ne spun că maghiara, impusă într-adevăr secuilor, nu a reușit să acopere toată secuimea; ceea ce înseamnă că dovezile aduse de către specialiști pentru a sublinia maghiarizarea progresivă a secuilor, până la integralitate - nu fac altceva decât să releve o limbă secuiască originară, total diferită de maghiară dar foarte apropiată de română (vezi Milton G. Lehrer, *Ardealul pământ românesc*, Ed. Vatra Românească, Cluj - Napoca, 1991, pg. 173). Deci, vechii secui au fost un fel de români și nu un fel de maghiari. Secuii au fost bessy, ca și unii români (moții). Toponimele și obiceiurile românești din zonele secuiești nu fac altceva decât să releve fondul comun

al limbii originare a bessylor și nicidecum dovada existenței unor comunități românești într-o masă secuiasco-ungurească. Să nu uităm că secuii au fost maghiarizați și, deci, să nu uităm că limba lor trebuie să fi fost destul de diferită de limba maghiarilor. Dacă ar fi să ne găsim niște rudenii printre actualii unguri acestea ar trebui căutate în zona secuilor: ceangăii constituie un bun exemplu, ei se aseamănă mai mult cu moții decât cu românii și cu ungurii. Priscus și alții lasă să se înțeleagă că secuii au trăit, împreună cu valahii lui Rumunk, în corturile hunilor lui Atila, prin Panonia, unde se recunoaște că bessy au sosit înaintea maghiarilor. Dacă este așa înseamnă că nobilimea transilvăneană nu a trebuit să se maghiarizeze foarte tare: Gheorghe Doja a fost un secu - cu o jumătate de nume românească iar cu cealaltă jumătate nestrăină limbii române - în oastea căruia a luptat foarte mulți valahi. Până la maghiarizare româno-secuilor – proces început prin sec. al XII-lea - situațiile fortuite nu au încetat să îi unească pe secui și pe unii valahi când împotriva turcilor, când împotriva austriecilor, când împotriva maghiarilor și chiar împotriva altor valahi.

Agatârșii și pecenegii au ajuns atât în Munții Apuseni cât și în sudul Balcanilor. Drumurile lor se suprapun cu cele ale cimerienilor, trelilor, eneților și cimbrilor și par niște trasee firești pentru că au fost trasee foarte vechi, de comerț. Întreruperile istorice ale unora pot fi continuate cu realizările cunoscute ale celorlalți pentru a-i așeza pe o hartă a minții care acoperă spații, tradiții și, în final, tehnologii a căror omogenitate șochează numai dacă este privită din perspectiva capacității lor de a se adapta la condițiile naturii unde s-au așezat; străbate din multele lor activități un oarecare efort de a impune locului de acuma, sarcinile locului de unde au plecat. Inerția este umană dar la ei este șocant de mică. Acei unguri vor fi fost niște valahi-pecenegi sau “ungureni” și nu niște unguri sau niște maghiari - așa cum spun izvoarele care îi numeau “unguri” pe românii nord-dunăreni ... de fapt, *Baciul ungurean* din Miorița nu este altul decât un cioban transilvănean ...

Deci, este posibil ca unii pecenegi să fi fost moții și, deci, este posibil ca locuitorii din Peceneaga și din Comana Tulceană să nu fie altcineva decât urmașii primilor moți - ajunși aici din zona agatârșilor nord-pontici sau din Munții Apuseni - care au sprijinit și au încurajat migrațiile, colonizările, nomadismul, plecările și venirile etc. Fiindcă moții sunt mai apropiați de ungurii din Ungaria și fiindcă sub numele de pecenegi au fost mai apropiați de ungurii din Bașchiria - unde a existat “o Vlahie Mare”, - nu este exclus ca denumirea “ungureni” să fie dată moților pe motive destul de temeinice. După cum nu este exclus nici ca moții și secuii să facă parte dintr-o ramură aflată la intersecția ungarilor cu valahii. Pentru unele obiecte sau bunuri care intrau frecvent în utilitatea vechilor oameni, moții au aceleași cuvinte ca și ungurii: laboș (cratiță de fontă), harampaie (clește), lecru (haină), farcaș (lup), groșțior (smântână). Aflat în satul Horea din Satu Mare, i-am întrebat pe câțiva maramureșeni care sunt deosebirile dintre maramureșeni și moți? *Moții sunt nomazi sadea, merg ca și țigani cu căruțele lor cu coviltire, le place comerțul, negocierea, contrabanda, nu cultivă neoașismul, sunt versatili, ba chiar duplicitari.* Este posibil ca acești moți - comercianți la limita legilor și, deci, dornici de anonim - să fi fost considerați - spre satisfacția lor - uneori ungureni sau beseni sau alteori maramureșeni ... “ca să-și facă trebuța (afacerea)”. Fiindcă posed mai multe indicii greu de legat - în zone în care istoria acceptă cu prea mare ușurință absurdități sau contradicții - mai trebuie să spun și că dl. Ioan Bătea¹²⁴, autorul cărții referitoare la moții din Sătmar și Maramureș, mi-a spus - față de primarul Comunei Horea din jud. Alba și față de secretarul acestei comune Mateș Ioan - că deține documente scrise care spun că s-au găsit moți în Munții Caucaz conștienți de apartenența lor la “neamul” moților. Sper să obțin cândva această dovadă scrisă de la dl. Ioan Bătea.

Nu o dată am fost întrebat dacă *moții sunt români?*, *sunt români ortodocși?* De ce întrebă așa ceva? Pentru că au dat peste moți sau peste oameni care reclamă o descendență moțească - în locuri care nu par a avea nici cea mai mică legătură cu Țara Moților. Este într-adevăr ciudat faptul că moții din Țara Moților mai știu doar după lungi eforturi despre câte un frate sau văr de-al bunicului lor, care au plecat în astfel de ținuturi îndepărtate. Numele de familie și tehnologiile sunt indicii după care poți găsi rădăcina din Țara Moților. De ce nu știu mai multe și de ce totuși mai știu? Pentru că moții și-au ascuns tehnologiile, resursele, traseele, rutele - pentru a nu fi concurați și, pe de altă parte, pentru că odată ajunși în locuri prielnice sau la resurse bogate au avut nevoie de ajutoare pricepute; atunci au

Aradului și ca și zonă de tranzit explică de ce în Arad pot fi regăsite familii din Sibiu iar în Delta Dunării pot fi găsiți descendenți arădeni; proprietarii de turme din câmpiile Aradului căutau pe timpul verii pășunile montane din Sibiu iar proprietarii de turme din munții Sibiului căutau pe timpul iernii pășunile deltelor bănățene¹²⁵. „Drumul păcurarilor” - care își avea traseul pe creasta munților Zărand, care desparte Mureșul de Criș, legând Câmpia Panonică de Poiana Sibiului¹²⁶ - a fost folosit până după cel de-al II-lea război mondial ca și traseu al oierilor¹²⁷. Toponimia locurilor situate de o parte și de alta a „Drumului Păcurarilor”, conexe cu alte măturii, - arată că aici au locuit lotrii¹²⁸. Existența și folosința acestui traseu constituie argumente în plus la cele spuse până acum; mai mult, legătura pe care acest drum a asigurat-o între deltele panonice și munții Carpați își poate găsi motivația numai în practica unui „nomadism” de acest fel.

Aici mai trebuie să mai facem o precizare: acei „lotri” din Munții Zărandului au fost, de fapt, până la mutarea lor forțată în lunca Mureșului, niște pașnici administratori și gospodari ai muntelui. Diferențele enorme dintre conscripțiile arădene din sec. al XVIII-lea, pot fi explicate prin mobilitatea sporită a acestor păstori; mobilitatea a fost mijlocită de existența unor astfel de drumuri de creastă, care trecea prin masivele păduroase pe care, funcționarii austrieci și unguri, le-au evitat la fel de mult ca și deltele bănățene. Fuga acestor locuitori din fața conscripțiilor poate fi și mai ușor înțeleasă dacă înțelegem că proprietarii de turme fugeau de impozitele care se stabileau prin conscripții. Neapariția imenselor turme de oi ale bănățenilor în conscripțiile

---

adus un nepot, un prieten, un meseriaș ... Contrabanda și specula a fost meseria lor. Ca și aromânii, moșii au asigurat cu oportunitate și cu maximă siguranță rășina și piatra de var pentru argăsirea pieilor, au asigurat desigur aprovizionarea cu alimente a trupelor încartiruite. Un nume ce se pare că este tot moșesc este Timiș, Timișan, Temișan; a fost găsit pe lângă Constantinopol (informator tot dl. Ioan Bătea).

Închei această digresiune menită a arăta ce a putut să facă civilizația meiului, cu o informație furnizată de istoricul Brătianu (*O enigmă ...* pg. 101 - 102) referitoare la numele de „unguri” date unor români din Crimeea: *“nu există nici cea mai mică îndoială asupra naționalității unguroaicei Marioara din 1290 (din Crimeea, n.a.); ea este tot atât de unguroaică ca și ungerii amintiți în 1469 sau 1470, în registrele de socoteli din Caffa și care se numesc Sanchus, Demetrius, Radus sau Stoicha. Câteodată actul menționează ambele calități: Velachus sive Ungarus, valah sau ungar”*. Bine-înțeles că Brătianu își controlează ironia pentru a jubila de încântare: numele sunt ale unor pecenegi, poate sași sau poate secui. Trebuie pomenit și faptul că cetatea geneveză Caffa, unde Brătianu a găsit prin 1470 mulți valahi, a fost apărată de către secui (siculi)! Brătianu le spune acestor secui “detașamentul de la Mangup”. (Brătianu I. Ghe., *Marea Neagră*, Ed. Polirom, 1999, pg. 431). Ce căutau secuii pe la Caffa și apoi, refugiați, pe la curtea lui Ștefan cel Mare dacă nu vor fi fost bessy, ca și moșii, sau identici cu moșii și cu pecenegii? Nu cumva acești secui (siculi) au fost strămoșii celor care au încurajat migrația moșilor spre Dobrogea (Dobrușa): la Peceneaga, la Comana, la Cobadin, la Adamclisi și la Abrud? Moșii d-lui Ioan Bătea din Caucaz mă fac să mă codesc să dau un răspuns negativ.

¹²⁵ Prodan, David, *Răscoala lui Horea*, vol. I, Buc., 1979, p. 111: *“Mai ales satele domeniilor de mijloc și de sus, vara trebuie să tocmească pășunat în munți, iarna la șes sau drept în Ungaria”*.

¹²⁶ Prodan, David, *Răscoala lui Horea*, vol. I, Buc., 1979, p. 111.

¹²⁷ Istoricul arădean Dan Demșea, *Locuri și vetre din Munții Zărandului sau “lumea lui Horea” la 1784 - 1785*, a cules această informație, în anul 1940, de la ciobanul Căndea Ghe. din Miniș (localitate situată la poalele podgoriei Aradului).

¹²⁸ *“Acolo în văile și pe crestele mai joase ale munților, mulțimea de necrezut a păstorilor și-a fixat lăcașuri statornice și se ascunde cu nenumărate turme de oi ...”*, text preluat din lucrarea istoricului arădean Dan Demșea, intitulată *Locuri și vetre din Munții Zărandului sau “lumea lui Horea” la 1784 - 1785*; Dan Demșea a preluat citatul dintr-o scrisoare a contelui Sztáray, prefectul comitatului Szaboles (Cașovia, 10 dec. 1784).

vremii nu se datorează numai “șmecheriei” românilor (fuga din fața conscripțiilor) ci și faptului că conscripțiile se efectuau în perioada de vară, când musca columbacă și alte găze izgoneau turmele la munte și, mai ales, incapacității intelectualilor, germani, maghiari sau români, de a surprinde adaptabilitatea românilor la mediul lor de viață. Intelectualii explică numărul mic al oilor din Banat prin faptul că oile nu ar fi putut suporta vara “exundațiile” și căldura; de parcă cineva ținea oile, în perioada verii și, deci, a efectuării conscripțiilor - în mlaștinile muștii columbace! Primăvara și toamna - când se făceau conscripțiile în zona dealurilor și a munților - nu erau de găsit oi nici la deal sau la munte; pentru că în acea perioadă se aflau în mlaștinile în care musca columbacă ecloza și nu deranja. Cum au reușit intelectualii să nu vadă turmele imense care făceau tranzitul de Sumedru și Sângeorz, mai ales că blocau șaretele? Intelectualii controlau și inventariau în preajma Sângeorzului activități pe care țărani le făceau de Sumedru ... și invers. Decalajul mai erau în timp și spațiu!

Oilor de baștină ale Românilor, li s’au adăogat după 1724, oi germane, aduse aici de baronul Harucker (Marki O., c. II. 837). Oieritul în special era - și este - o îndeletnicire de dublă utilitate: pentru hrană și îmbrăcăminte. Totuși, nu se pare să fi fost destul de cultivat, din pricina multor locuri mlaștinoase (s.n.), de la șes, până a nu se fi făcut regularea apelor (s.n.). Să privim, după regiuni, acest contingent de producție. Pe Vărădia Murășului și până din jos de Arad găsim d’abia șase localități cu mai mult de o sută de oi ... Asupra acestui fenomen economic, al creșterii de oi pe partea de jos a Câmpiei Aradului, într-o proporție mai vădită decât în localitățile românești din ținutul Ineului de exemplu, ne oprim făcând două constatări: Cea dintâi este, că în părțile de mai sus ale Câmpiei, făcea - cu toată probabilitatea - mari mizerii Crișul-alb, devenind terenul prea impropriu pentru creșterea oilor, cari nu sufer locul mlaștinis (s.n.); Dr. Gheorghe Ciuhandu, *Românii din Câmpia Aradului de acum două veacuri cu un excurs istoric până la 1752 și însemnări istorico-politice ulterioare*, Diecezana, Arad, 1940, pg. 151, n.ex. 1.

Cum a fost posibil ca imensele turme de oi ale valahilor bănățeni să nu fie văzute nici măcar de către intelectualii valahi, cum a fost posibil ca imensele turme de pe Mureș și de pe Crișuri să fie reduse la ... câteva sute de oi!? Măcar ne rămâne din această explicație amuzantă faptul că Banatul a fost mlaștinis. Trebuie să vedem aici și o completă utilizare a spațiului și a timpului, care constă într-o neașteptată victorie împotriva teoriilor economiștilor Malthus, Ricardo, marginaliști: vara, mlaștinile puteau fi cultivate de către “germanici” cu cereale iar iarna, mlaștinile erau folosite de către velși ca și pășune, pentru turmele lor imense. Observați că acest mod de administrare nu ducea la încăierări ... cele două civilizații nici măcar nu se vedeau. Iarna câmpiilor era “O altă Lume” pentru indo-europeni. Să nu ignorăm faptul că turmele velșilor îngrășau din toamnă până în primăvară, și mai mult terenul spălat de inundații, pentru a-l face, împreună cu mâlurile, și mai fertil pentru culturile de vară. Ciudată gândire capitalisto-comunistă mai aveau velșii! Capitalisto-comuniștii au pierdut din proiectele lor chiar această posibilitate de spor și, prin progresul introdus, au decalat etnii, tehnologii și spații. Progresul capitalisto-comunist a adus luncilor o odihnă care a adus foametea și mizeria.

Sunt interesați stejarii imenși de pe luncile Mureșului; au circa 180 - 220 de ani. Se știe că sămânța lor a fost adusă de austrieci de pe undeva din Slavonia, de aceea nu se regenerează natural. Acești stejari au fost plantați în luncile și pe terasele dealurilor care mărginesc Mureșul. În preajma lor se găsesc urmele unor fundații rudimentare mai vechi și pomi domestici abandonati și semisălbăticiți; acelea au fost sălașele valahilor de dinaintea plantării stejarelor austrieci. Ocoalele silvice Lipova, Valea Mare, Bârzava și Săvârșin conțin astfel de

stejari imenși. Aici au locuit cândva oameni, aici au fost cândva sălașuri. Oamenii de aici au fost strămutați în lunca Mureșului și au fost constituite sate. Se știe că locuitorii din Valea Mare (Săvărsin) au fost colonizați forțat. Ocolul silvic Valea Mare posedă o mulțime de sălașe străjuite de stejari bătrâni. Se mai știe că coloniștii au fost foarte greu obișnuiți, după ce au fost obligați să construiască closete în curte, să folosească acele closete. Veți zice: ei vezi, ce înseamnă să fii necivilizat! Din Pentateuh aflăm că în timpul rătăcirii, evreii au fost obligați să își facă nevoile în afara taberei și să-și îngroape murdăria. Cum? Qumranienii erau obligați să poarte asupra lor o lopată care avea scopul efectuării acelei gropi. Era o lopățică mică, purtată la brâu, ca și soldații. Probabil că avea o formă mai scobită și era folosită și pentru fierberea apei. Fiindcă tot am vorbit de descendența colchidienilor și a cimerienilor din evrei trebuie să aduc ca argument și cupele găsite asupra sciților îngropați în Rusia meridională. Herodot le-a descris odată cu descrierea conjuncturii în care se întâlneau amazonele cu sciții: atunci când ieșeau din tabără ca să își facă nevoile. O lopată qumraniană poate face siesta mai igienică decât un closet austriac. Mă gândesc că valahii au fost considerați „împuțiți”, ca și evreii, înainte de a ști dacă nu cumva foloseau, ca și evreii, în locul closetului insalubru, o lopățică - pocal. Sugerez un corn. Cornul atârnă de chimirul haiducilor din litografii. Cele mai multe boli și epidemii s-au transmis și se transmit de la closetele indo-europene și mai puține de la closetul turcesc (statul pe vine). Probabilitatea ca un alt valah sau un alt evreu să nimerească gropița nevoilor este mai mică decât probabilitatea apariției epidemiilor indo - europene în colectivitățile valahe. Closetul indo - european ne trimite cu gândul la veșnica obsesie indo - europeană de a mări spațiul vital.

Înainte mutării lor forțate în satele raționalizate, românii au fost deopotrivă „munteni” și „luncani”. Păstoritul i-a obligat să fie „nomazi” iar nomadismul i-a obligat să posede această triplă calitate: *luncani* în iarnă, *munteni* în vară și *lotri* în orice anotimp. Deltele pe timpul verii și restul spațiului a aparținut, ca și în restul Europei, altor etnii și altor civilizații. Muntele, cu sălașurile de vară, a aparținut exclusiv românilor; după raționalizarea deltelor a început să fie pierdut și muntele. Prezentul și trecutul recent, expus de Teodor Burada, - confirmă că munții și deltele păstorilor (a)români nu s-au oprit nici la granițele Daciei ocupate de romani și nici la cele ale fostei sau actualei Românie.

Crescătorii de animalelor au fost organizați pe familii, cu mulți copii¹²⁹. Se știe că, la români, înrudirea a fost și este urmărită, respectiv interzisă, inclusiv în al V - lea grad de înrudire. Întrucât protestanții practicau căsătoria între veri primari, trebuie aflat dacă această practică, identificabilă în cadrul cultelor creștine, s-a datorat unei exigențe mai puțin sporite a

¹²⁹ Munteanu V. Vasile, *Contribuții la Istoria Banatului*, Ed. Mitropoliei Banatului, Timișoara, 1990, p. 141: „*antiqua consuetudo*» ... E vorba de *comuniunea de casă* (Hauscommunion) sau *comunitatea familială* ale cărei urme au fost sesizate înainte de al II - lea război mondial în S - E Banatului (s.n.), dar și în centrul Banatului, fiind o instituție tradițională. Avem de-a face cu regula conviețuirii în aceeași avere a fraților, copiilor și a tuturor rudelor, urmând ca după decesul capului familial - *pater familias* - membrii comunității să-și aleagă pe noul *tată de familie*. Principiul *marii familii* îl aveau și vlahii ce au migrat din Bosnia, Herțegovina și Serbia (s.n.), în Croația și Slovenia încă de la 1630 ... acei vlahi respectau rânduiala cnezatului și autoritatea părintelui sau șefului familiei. *Comuniunile familiale* au fost recunoscute de „Grundgesetz”-ul din anul 1807; legea din 7 mai 1850 va abroga calitatea emfiteutică a imobilelor țărănești iar legea maghiară nr. 24 din 1885 desființează oficial această instituție românească ale cărei rămășițe însă au supraviețuit pe alocuri și după această dată”.

O mare parte din vlahii așezați ca și grăniceri, în Croația și Slovenia, au ajuns și în Arad, între Criș și Mureș și apoi în Hălmeagiu și la sud de Mureș. Ei au constituit comunități care adesea poartă numele locurilor lor de origine: Samarina. Și familia Mocioni, așezată în preajma Samarinei lipovene, a provenit tot din grănicerii aromâni imigranți.

protestantismului, unor tradiții mai puțin exigente ale germanilor sau unor abateri - de la religie și de la tradiție - determinate de necesitatea de a nu *fărămița proprietatea*. Iar, mai departe, trebuie analizat dacă necesitatea de a nu *fărămița proprietatea* nu a apărut cumva după ce germanii s-au creștinat, după ce au început să înlocuiască creșterea animalelor cu cultivarea cerealelor și după ce au început (după o îndelungată constrângere) să aplice ingineria desecărilor.

Poate că restricția căsătoriei între veri de gradul III nu aparține atât prescripțiilor confesiunilor creștine cât unei credințe care a prevăzut cândva - înainte de a se creștina - ca atât românii cât și germanii să nu se poată căsători decât în gradul al V - lea de rudenie; derogările pe care le-au acordat clerul creștin, catolic și protestant, le-au permis verilor și uneori fraților să se căsătorească, ceea ce ne face să credem că prescripția alianței de sânge a fost înșușită de către creștinism, ca și atâtea alte prescripții păgâne, ca o concesie cu caracter atractiv. Putem suspecta acest fapt și din ceea ce ne spune Ioan Lotreanu:

Cu scopul de a feri averea de fărămițare, căsătoria la ei se face "în familie". Băiatului i se desemnează, alege, încă de mic, o verișoară (subl. n) oarecare care aduce și ea, ca zestre, partea sa de avere ..."; "Svabii din Banat, practică de multă vreme, sistemul de un copil, obicei care este azi propriu al întregului Banat, adaptându-l și românii și sârbii"; "Am arătat mai sus, că la șvabi, căsătoria se face din interes și de regulă între rude (subl. n.) pentru a nu se înstrăina averea.

La pag. 29, Ioan Lotreanu repetă aceste informații:

Numărul lor (al sârbilor, n.a.), este în descreștere, fiindcă femea sârbă, nu dă naștere, decât la maximum 1 - 2 copii. Acest obicei l-au luat, se pare, de la șvabi, încă înaintea românilor cari l-au luat dela ei, și bine'nțeles, că motivul care a creat acest obicei, este averea pe care caută s'o scape în felul acesta, de fărămițare.

După citirea celor spuse de către Ioan Lotreanu, apariția zicalei - care spune că *un bănațean are doar un copil pentru că nu poate avea jumătate de copil* - trebuie localizată în timp. Se știe că preotul din com. Gârda, jud. Alba refuza să căsătorească verișori de gradul al II-lea pe motivul că erau "neam de butuc". Chiar dacă familiile de valahi au avut - de-a lungul secolelor sau chiar de-a lungul mileniilor - în medie, peste patru copii - prevederea "nemților" de a avea un singur copil - încadrabilă în prescripțiile malthusiene - continuă să fie apreciată atât ca și o mare înțelepciune cât și ca și cum teoria lui Malthus ar fi adevărată. Trebuie spus încă o dată că deși știm că teoria lui Malthus nu s-a adevărat, totuși, continuăm să gândim și să ne comportăm ca și cum teoria ar fi adevărată. Este posibil ca, căsătoriile între rude până la gradul al V-lea și "înțelepciunea" de a avea un singur copil să fi apărut numai după ce preocuparea atât de spornică de creștere a animalelor a fost înlocuită cu preocuparea pentru cultivarea cerealelor. Știința arată că întoarcerea pustelor la deltele de altădată este benefică dar arată și pericolele care însoțesc căsătoriile între rude. Știința și creștinismul încearcă să recupereze ceea ce tradiția a practicat demult și ceea ce oamenii de știință și clerul creștin numeau, nu cu mult timp în urmă, *obscurantism*.

Deci, înmulțirea românilor - comparativ cu cea a nemților și a maghiarilor - nu s-a datorat inconștienței ci - conform celor relevate de abilitatea lor de a se administra astfel încât să-și poată hrăni și îngriji copii - capacității lor de a fi mai spornici și mai eficienți decât alții. "Ciorăneii" și profesioniștii în blamarea "firii" românilor¹³⁰ trebuie să își revizuiască criteriile; ei

¹³⁰ Barbu, Daniel (coordonator), *Firea românilor*, Ed. Nemira, 2000, Buc., 2000. Blamarea românilor pornește de la constatarea unor caracteristici comportamentale cărora nu li se cunoaște motivația.

sunt învinși în cadrul constituit de propriile lor criterii: eficiență sporită și capacitatea de a capitaliza. Dacă mulțimea progeniturilor și ușurința nașterilor poate fi corelată cu mărirea alocată spațiului de cultură a meiului - care l-au uluit pe Strabon atunci când a văzut toate acestea la celți - înseamnă că avem șanse de izbândă dacă încercăm să aflăm reducerea progeniturilor, apariția chinurilor nașterilor și apariția foametei din acele indicii care ne pot arăta că în România a început cândva un proces de reducere a culturilor de mei odată cu creșterea culturilor de grâu. Există astfel de indicii. Pentru a ajunge la indiciile care marchează reducerea culturilor de mei și extinderea culturilor de grâu, trebuie să începem cu indiciile referitoare la existența infrastructurilor necesare recoltării aurului din râurile munților. Pentru a asigura apa necesară spălării aurului din râuri sau din pietrele de suprafață, au fost construite pe culmile munților bazine (băi, tăuri sau jompuri):

... pe înălțimile munților se sapă bazine (in superciliis montium piscinae cavantur), Samuel Köleseri Junior (1163 - 1732), *Exploatarea aurului romano-dacic*, din volumul *Călători străini despre țările române*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1983, pg. 625.

Apa strânsă în aceste băi a fost dirijată pe jgheaburi de lemn (ceterne, tecerne, bulzi) la locurile de spălare a aurului. Acele jgheaburi se numeau și jgheaburi de golire (Arrugia quaesitum, Köleseri Junior, *Op. cit.*, pg. 626). Moții dau numele de irugi șanțurilor pe care le fac de-a curmezișul fânețelor și a pășunilor. Jgheaburile au urmărit de regulă văile sau pâraiele mai sărace în apă sau cu debit mai mic. Lungimea acestor jgheaburi atingea uneori și 6-12 km:

... numărul movilelor de pietre aruncate, lucrările pentru spălarea aurului, conductele de apă ale pâraielor de-a lungul culmilor și adânciturile munților și până la malurile râurilor "de aur" (numite astfel de la aurul pe care îl poartă) și până la satele de pe el: Bistra, Lupșa, Baia de Arieș, Sălciua, Poșaga ..., Samuel Köleseri Junior (1663-1732), *Exploatarea aurului romano-dacic*, din *antologia Călători străini despre țările române*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1983, pg. 618.

Impozitarea aurului și, mai ales mărirea impozitelor, i-a făcut pe moți să folosească aceleași infrastructuri la transportul buștenilor. Există rapoarte de prin secolul al XV-lea, întocmite de către trimișii imperiali, în care un Bornemitza divulga faptul că volumul de aur exploatat era cu mult mai mare decât cel declarat pentru impozitare. În comuna Horea există un pârau, care coboară din cătunul Bumbesți (sat Fericeț), și care prin anul 1900 se numea pâraul Bornemița (vezi cadastrul com. Horea din 1900). În preajma pâraului Bornemitza există toponimia *Haldine* și există evidente urme ale unui minerit de suprafață: nisip aurifer cât și aur scos din piatră.

Să consemnăm aici că cei care impozitau se hrăneau cu pâine de grâu. Fiscalitatea a fost preocupată ca, în Munții Apuseni, pe lângă impozitarea aurului să extindă și culturile de grâu ... și de cartof. Au fost căutate soiurile adecvate climatului din munți. Habsburgii și coloniștii nemți au acaparat pământurile din luncile râurilor și terenurile de arătură și au obligat la cultivarea grâului și, indirect, au dus la diminuarea preocupărilor de a obține aur și la diminuarea efectivelor de animale prin diminuarea culturilor de mei. Privite sub circumspecția că textele

---

Plăcerea blamului și ușurința cu care se poate blama nu a făcut pe nimeni să se oprească asupra contradicțiilor dintre argumentele care conduc la concluzia că românii au probleme. Câteva exemple: românii sunt descriși ca fiind foarte sănătoși și mulți dar, în același timp, sunt considerați leneși; românii sunt fataliști, resemnați și, în același timp, pripiți. **Numai oamenii anormali ar putea avea astfel de tare deodată.** Nici un blamator nu spune că românii leneși ar fi fost și anormali.

austriece referitoare la situația din Munții Apuseni se referă la *mei*, atunci când traducătorii scriu despre *porumb* și mai ales *mălai*, aceste texte relevă faptul că introducerea grâului ca și consumul pâinii de grâu a cunoscut un început:

Grful puțin nu ei (moții din Râul Mare, n.a.) îl consumă, ci îl vând, cumpărând cu bani porumb (vezi mălaiul și apoi meiul, n.a.), mănâncă pîine de mălai, amestecat cu orz. Abia vreo sută de familii care mănâncă pîine de grâu curat în tot domeniul, ceilalți mălai fie cu orz fie cu ovăz, Prodan D., Răscoala ..., Vol I, pg. 159 - 160.

Mai mult, habsburgii au început să impoziteze și să condiționeze în fel și chip transportul buștenilor pe jgheaburi în momentul în care pădurea care rămăsese neexploată se afla deja la distanțe tot mai mari de jgheaburile folosite odinioară numai pentru aducerea apei din băi în locurile de spălare a aurului. Pe suprafețele neregenerate rezultate din tăierea pădurii și pe runcuri, pe certeje, pe lăzuri și pe uriciuri, moții alungați de către austrieci și-au instalat noi lăcașuri și noi culturi adaptate la altitudinile mai mari. Austriecii, organizați pentru ofensive violente, le-au cucerit și pe acestea, le-au cultivat cu cereale specifice (secară, ovăz, orz și unde se putea grâu) și au împins marile familii ale moților și mai sus. Asistăm la un fenomen identic cu fenomenul împingerii celților de către germani. În această situație, moții au fost nevoiți ca, în cea mai mare parte a timpului, să folosească jgheaburile atât pentru transportul lemnului cât și pentru morăritul cerealelor. Moții au fost puși la muncă. Și la mizerie. Cu toate că se dovedește că aurul dacilor și al moților provenea în cea mai mare parte din spălarea aurului din nisipul râurilor, cu ajutorul băilor și a jgheaburilor, - totuși, austriecii, luând ca întotdeauna modelul roman, au construit mine fanatic de regulate și de geometrice pentru a putea surprinde curcubeul atât de imprevizibil al venei aurifere. Doar mercurul antrenat de apa deviată sau condusă pe jgheaburi putea urmări traseul venei aurifere; acesta era un procedeu moțesc și "jidănesc". Costurile de producție a aurului din mine au fost și sunt imense, dar aceste costuri sunt mascate de exploatarea moților. Aflați în imposibilitatea de a folosi sclavii necesari pentru efectuarea unor laborioase săpături miniere, velșii s-au profilat pe tehnologii care evitau munca sclavilor. *Marea familie* avea destui componenți și destule tehnologii: *Minereurile prea tari ce rezistă la ciocan și târnăcop, sînt stropite cu oțet și în acest mod devin fărîmicioase*, Samuel Koleseri Jr. *Op. cit.*, pg. 625. Dar numai după ce erau încinse prin foc ... La fel a procedat și Hanibal cu stâncile uriașe care, în țara velșilor, i-au baricadat drumul spre Roma.

Geometria savantă trebuia să dea, nu-i așa, rezultate mai mari decât tehnologiile obscure ale moților! Dacă digurile și canalele bănățene, care au redus considerabil efectivul de animale, au fost construite și pentru prestigiu - putem să spunem că și minele romane și austriece au fost construite și pentru prestigiu. Acolo unde a fost cazul și velșii au construit mine, dar pentru velși matematica a fost un instrument și nu, ca și pentru romani și austrieci, un scop în sine:

Sunt instructive rămășițele mărunte ale minelor din Dacia. Căci acolo unde se găsește o extindere constantă a vinelor metalice, sau un punct de întâlnire mai însemnat ... se vede bine că s-a lucrat folosind galerii boltite ...

Și nici nu au fost așa de fanatici (s.n.) în măsurarea înălțimii și lățimii galeriei, cum se silesc azi cei mai mulți să le facă după toate regulile artei, ci se mulțumesc cu folosul ce decurge dintr-o lucrare atentă, sigură și necesară, Samuel Koleseri Junior (1663 - 1732), *Exploatarea aurului romano-dacic*, din *antologia Călători străini despre țările române*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1983, pg. 627.

Trebuie să spun că dacă moții au folosit de la început acele jgheaburi - construite pentru transportul apei din băi la locurile de spălare a aurului, atât pentru transportul bușteanului cât și pentru măcinarea meiului - au ajuns ca, treptat, să le folosească numai pentru morărit și pentru fireze și au pierdut cu totul utilizarea al căror profit a motivat construirea acelor jgheaburi: exploatarea aurului. Deși dâmburile de nisip spălat și deși numele de băi din runcuri, din vârfuri de munte și din confluențe de pâraie abundă în Țara Moților, moții înșiși nu mai știu nimic de faptul că și în comunele Horea, Albac, Scărișoara, Gârda, Beliș, etc., - s-a exploatat aur prin folosirea jgheaburilor (ceternelor, citerne, citere, citeră). Există o mulțime de toponimii legate de folosirea acestor jgheaburi. Dacă moții actuali din aceste comune nu știu, cum ar putea ști istoricii? Problema este că istoricii ar putea ști:

- Samuel Köleseri Junior (1663-1732) a scris: *Apar multe indicii despre existența unor galerii (subterane, n.a.) după unele muncelile ce tind să se unească, după văi ce se deschid, după prezența unor gropi încăpătoare, sau pietre îngrămădite ce pot fi văzute în mare abundență prin tot locul de-a lungul filoanelor metalice ...*, Op. cit., pg. 627. Nu este de mirare că formele de relief de genul muncelilor, al sohodoalelor și al develor, din Munții Apuseni, au fost considerate întotdeauna carstice. Formele de relief indică, de fapt, foste galerii subterane și vom vedea în ce măsură peșterile Munților Apuseni au fost fenomene carstice sau galerii subterane. Fiind mai aproape de perioada abandonării exploatărilor aurifere, Samuel Köleseri Junior (1663-1732) ne dă indicii cărora trebuie să le acordăm o și mai mare importanță decât le-a acordat el¹³¹.

¹³¹ Dificultatea de a descrie indiciile date de formele de relief survine și de la faptul forma lor pare una naturală și nu una cauzată de intervenții antropice. Într-adevăr, Samuel Köleseri putea fi mai explicit: dar pe vremea lui existau încă și alte indicii ale exploatărilor aurifere pentru ca să fi făcut efortul de a fi și mai explicit. Problema este că mercurul sapă după aur și "nu se gândește" să construiască în urma lui galerii a căror mărime să permită circulația omului. Mercurul săpa la întâmplare sau după cum mergea vâna de aur; uneori ajungea în pâna freatică și se ridica prin fântânile oamenilor, alteori ajungea la mari distanțe, producând izbucuri și ... alte absurdități de acest fel. Cum altfel ne putem explica faptul că vopseaua folosită de geologi pentru aflarea traseelor apelor subterane din peșteri a ajuns în fântânile gârdurilor? Uneori nici nu era necesar ca oamenii să sape galerii în spatele mercurului: oamenii așteptau cu șaitroc aurul antrenat de mercur în josul cursului apei care antrena odată cu mercurul și aurul din filoane.

Umflarea picioarelor era considerată bună dar poate că a fost efectul culegerii aurului antrenat de apă și de mercur. Totuși, uneori a fost necesară și construirea unor galerii regulate: se poate vedea o astfel de încercare la Podină, în Poiana Horii, jud. Cluj. Săpătura mercurului a fost una naturală. Deci, existența formelor neregulate – produse de apă și mercur în Munții Apuseni – alternează cu formele regulate, produse de om. Deci, noi admirăm în natura actuală a Munților Apuseni rezultatul unor tehnologii umane. Asta voia să spună Köleseri atunci când povestește despre văi care se deschid fără să fie apă (sohodoale) și de adânciturile cauzate de surparea interioară a bolților (vezi sohodoalele și devele din Albac ca și echivalente a unui astfel de fenomen). (Sohodol - vale calcaroasă fără apă, de ce nu ar avea apă dacă a fost o vale? Pentru că coama muntelui surpându-se pe direcția de coborârea a dealului, a dat naștere la o adâncitură continuă, asemănătoare unei văi, care, în timp, acumulând apele de pe versanți, a primit aspectul unei văi. Acestea ar fi "văile ce se deschid". Închipuiți-vă ce se întâmplă în timp cu vârful unui munte în care s-a săpat o baie (un rezervor pentru apă); vârful muntelui se va scobi până când vor rezulta două vârfuri, unite printr-un muncel. Deci, expresia lui Köleseri referitoare la "muncelile ce tind să se unească" – ca și indicii al existenței unei foste băi pe vârf de munte - trebuie răstălmăcită astfel: *muncelile care apar din tendința unui vârf de a se face două vârfuri*. Köleseri a fost, ca și Ignatiu Born pe vremea lui Horea, responsabilul habsburgilor cu exploatarea minelor din Munții Apuseni; este posibil ca expresiile lui Köleseri să nu fi

- Renunțând a-i mai crede pe moți cărauși de ciubere prin țară pentru o amărâtă de făină. De ce? Pentru că costeștii din satul Costești dețineau lanuri de secară, giurgiuțenii din Giurgiuț dețin și acuma lanuri de grâu iar Baba și Teiul, sate din Horea, producea suficiente grâne pentru a nu fi obligați să le aducă din "Țară". Ciubărarii, donițarii, rotarii și comercianții de flecușete din târguri nu trebuiau neapărat să meargă pentru făină. Ei au avut soiuri de cereale pe care le-au pierdut la fel cum au pierdut și meiul și hrișca. De ce mergeau în "Țară"? Pentru că profitând de ignoranța funcționarilor – care nu credeau că aici se fac grâne suficiente și care nu știau că moții puteau suplini prin lapte și carne calorile cerealelor – moții își manifestau din plin apetența de comercianți. Câte drăcii nu făceau ei sub adăpostul ciuberelor? Naivitatea lor afișată ascunde întotdeauna o mulțime de tehnologii, de tehnici de comerț care, dacă n-ar fi obstructionate, și-ar manifesta o dimensiune socială care ar face munții să își elibereze sporul lor fabulos. Moții sunt comercianți destoinici și combinații desăvârșiți; cu vorbele lor într-o doară provoacă la investiții în care ei oferă efortul de început și câștigul de la sfârșit apoi cu Dumnezeu înainte, spre alte zări, spre alți naivi. Moții mai posedă și acuma capacitatea de a administra în comun, de a se distribui într-un mod natural pe destoinicii și priceperi, de a repartiza și a se repartiza fără lider, de a începe și de a sfârși repede, de a se despărți ca și cum n-ar fi fost tovarăși de a se reîntâlni printre străini fără să își manifeste simțămintele, de a cheful spontan și de a bate drumuri lungi, istovitoare, prăfoase. Plăcerea lor.

- Pornind invers pe drumul care i-a dus pe moți la mizerie și la justificarea că ei se află aici pentru că au avut ca și scop spălarea aurului și nu pentru a exploata pădurea sau pentru a crește animale. Doar relevarea acestui scop al moților primordiali ne-ar putea face să nu ne mai mirăm atunci când vedem unde s-au cocoțat moții. Deci, acolo unde au existat mori folosite pentru măcinatul meiului și pentru obținerea uleiului de mei, - există suficiente motive să suspectăm că au existat și jgheburile pentru spălarea aurului. Scrierile lui Prodan D. ne ajută mai mult decât a fost în intenția lui:

Pe domeniul Odorhei, la 1644 în târgul Odorhei o moară pe Târnavă, în fața cetății, cu trei pietre. Venitul ei în tot anul trecut a fost de 68 gălete (probabil gălete săsești) de grâu. Tot acolo (erau, n. a.) și pive de cașe (mei), din care au venit 3 mierțe, pive cu două săgeți, aducând 15,66 florini, un teasc de mei, cu venit de un font de ulei (!). Pe partea Teleki din Țara Făgărașului la 1683, în Oprea Cîrțișoara o moară domenală pe două pietre, acum umblând numai pe una. Aci și piuă domenală și o moară de mei (Kasa Tóró) (s.n.).

În tot cazul numărul mare al morilor, și două, trei, ba și cinci, șase, într-un caz chiar șapte de sat mărturisesc o remarcabilă consumație agricolă, de grâne în speță. Ca și morile de păsat. Iar pivele, viltoarele mărturisesc o industrie casnică a lînii, pentru echipament casnic, îmbrăcăminte. (Prodan ignoră uleiul, n. mea). Prodan D., *Iobăgia în Transilvania, în sec. XVII*, Editura Științifică și Enciclopedică, Buc., 1986, pag. 260, 274, 275.

Un om din Albac mi-a spus că bunicii lui au avut o uloiște (instalație destul de sofisticată folosită pentru stoarcerea uleiului din cânepă și din in) în care foloseau și meiul. El spunea că sămânța de in și de cânepă nu dădea uleiul cel bun dacă nu se folosea și sămânță de mei. De aceea pune Prodan semnul exclamării (!); Prodan nu a știut că din mei se obținea și ulei și de aceea nu a înțeles nici fraza scrisă: "un teasc de mei, cu venit de 1 font de ulei (!)". Omul din Albac mi-a relatat că bunica lui i-a spus că din mei se făceau și țesături, probabil de

---

surprins fenomenul muncelilor, al sohodoalelor și al develor extrem de precis dar mai mult ca sigur că traducătorii și interpreții nu au știut ce a vrut să spună.

mătase (!) Cum din inul și din cânepa uloiștilor se confecționau țesături, este posibil ca și meiul, atât de indispensabil uleiului bun, să fi fost folosit, ca și inul și cânepa, atât pentru ulei cât și pentru țesături. Cert este că moții mai bătrâni spun că “faceau iarna” cu un litru de ulei de cânepă. Precizez că un singur moț (Mateș Roman, inginer agronom în comuna Horea) și-a adus aminte de mâncarea de **kașe**, ... care a fost un fel de terci făcut din mei. Până recent moții au preparat acel terci din făină de grâu și îi spuneau “cir”. Cirul era administrat copiilor pentru dezvoltarea creierului ...

Observăm că, cel puțin în zona de câmpie și de dealuri, meiul începea să se împuțineze încă pe la mijlocul secolului al XVII-lea. A început să fie înlocuit cu porumb. Nu am reușit să aflu informații din perioada în care meiul a fost înlocuit cu porumbul dar am obținut o informație că atunci când a fost posibil, transilvănenii au renunțat la porumb în favoarea culturilor de mei și hrișcă; este vorba despre un raport întocmit de către un prefect, imediat după răscoala lui Horea:

Semănăturile (din primăvara anului 1785, n.a.) sînt puține, s-au înmulțit peste măsură șoarecii roșii, porumbul (în anul trecut) nu s-a făcut, teamă iarăși de foamete.

La 7 iunie situația se arată și mai rea. ... Acum e sigur că pe multe locuri porumbul n-a răsărit, locul îl seamănă din nou care cu mei, care cu hrișcă. De la începutul lunii încoace și timpul este peste măsură de mașter. Din cînd în cînd vîntul, ploile sînt așa de reci, că oamenii nu se rușinează cu bunda în spate, primesc bucuros și focul în casă ... Pedepsa lui Dumnezeu ..., Prodan D., *Răscoala lui Horea*, Vol II, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc. 1984, pag. 622.

Ajunși aici nu ar mai trebui să ne surprindă suprapunerea perioadelor de mizerie cu diminuarea culturilor de mei. Mai ales că tot în aceste perioade apare și diminuarea oieritului; Iosif al II-lea - mereu bine intenționat în ceea ce îi privea pe români dar intervenind mai întotdeauna neadecvat - a oprit nomadismul marilor familii prin introducerea obligativității ca animalele mai multor familii să fie strânse sub comanda câtorva ciobani.

*Sunt suspecți mai ales păstorii, care conspiră ușor. Ei să fie reduși, satele să-i angajeze pentru o singură specie de vite, atâtea brațe să se întorcă la agricultură. Și la oi se poate angaja un păstor pentru un număr mai mare, avînd însă toată grija ca ei să fie buni și nu suspecți. Necunoscut să nu fie primit păstor ... Tot atunci s-a cerut ca preoții să nu mai umble cu cădelnițele prin casele românilor de Crăciun, de Anul Nou și de Bobotează să se ridice și să nu se mai facă, Prodan D., *Răscoala ...*, Vol. II, pg. 618-19.*

Consecința? Marile familii s-au destrămat; ele nu mai puteau merge deolaltă la câmpie sau la munte, cu turmele, cu purcel ... iată o parte a cauzelor pentru care familia valahă și-a pierdut calendarul care o făcea să efectueze cu dexteritate și cu eficiență lucrările tradiționale și spornice, care o făceau să trăiască bine și să se perpetueze după legi de-acum aproape pierdute.

Culoarul creat de unguri spre Dunăre

Tătarii (adică cumanii - valahi) i-au alungat pe mongoli în 1362 - 3, după ce-i aduseseră în 1223, când i-au scos pe slavii - ruși din istorie pentru aproape patru sute de ani

Este înviorător să găsec în lucrarea lui Ioan Ferentz, „Cumanii și episcopia lor”, Blaj, 1931, pg. 7, că nemții au fost cei care - locuind lângă celți și cunoscându-i bine - i-au numit și pe cumani aproape ca pe celți (Walwe, Falen, Falawa - „locuitor al șesului”, în vechea limbă germană); tare bine seamănă aceste cuvinte cu cuvântul „valoni”. Am arătat mai înainte că nemții i-au numit la fel și pe „valahi”, pe aceleași considerente: i-au aflat extrem de asemănători cu celții. Interesant este că Walon – Falon provine de la numele în latinește al ȘOIMULUI.

Am mai spus că românii au fost mai frați cu celții și cu cumanii decât cu latinii; am adus anterior suficiente argumente referitoare la înrudirea românilor cu celții. În continuare voi prezenta argumentele menite a demonstra că românii au fost frați cu avarii, kabarii, bulgarii, pecenegii și cumanii în aceeași măsură în care au fost frați cu celții. Dacă nu voi preciza altfel, de acum încolo voi numi prin cuvântul cumani pe avari, kabari, bulgari și pecenegi. Asemănările cumanilor cu românii mi s-a părut atât de copleșitoare încât imediat mi-a încolțit ideea înrudirii cumanilor cu românii, așa că nici nu mai pot ști dacă ideea înrudirii lor se datorează copleșitoarei asemănări sau faptului că am apucat a citi ceea ce s-a mai scris despre această înrudire a cumanilor cu valahii, înainte ca eu să constat asemănările:

Dispărând pecenegii, în urma lor s-au ivit kumanii (de la râul Kuma?) iară după căderea acestora la Kulpa (1224), risipindu-se ei ca făina orbului, pe locurile lor se ivește numele valachilor. De aceea mulți identifică pecenegii, bisenii și kumanii cu daco - vlachii – Chalcondilas (Lib. 6) zice: - Blaci – quibus eadem cum Dacis est lingua. Nicetas Choniata (Lib. I) zice: - Mysi - nunc Blachi nominantur. Lucius (de Regno Dalmatiae (Lib. 6.c. 5) - Blachos dictos fuisse Pacinacas. Suidas (Lit. D) – Daci qui nunc Pacinatae dicuntur. Anna Comnena (Lib. 8) scrie de pacinaci: Sumti secum paucis, Comanias accedit, communis linguae fiducia, apoi (Lib. 10). Comani ducibus usi Blachis.

Din acestea și alte asemenea indigitări istorice, Șincai, Maior, Mangiuca (Simeon, n. mea) deduc cum că pecenegii și cumanii au fost identici cu vlachii.

După cum ne spune Constantin Porfirogenita (de Adm. Imp. 37), pecenegii, cari pe sine s-au numit Cangli seau Cangari (cu sufixe române), au

Портрет князя Владимира. Конец 12 в. Иллюстрация к книге «История России».

fostu împărțiți în opt neamuri. Numele acestora, precum și a căpitanilor sei, Porfirogenita – după limba lui cea păsserească – într-atât le-a deformat, încât orice ethimolog ar trebui să nebunească până la a eși la izvorul lor¹³².

Miștocăreala lui Ioan Cavaler de Pușcariu are un spirit greu de admis, dar, pe de altă parte, este greu de admis că - în fața atâtor nume și informații, care spun că cumanii s-au înrudit cu românii - ar putea avea dreptate cumva cineva care susține „viceversa”. Nu are deloc. Cumanii s-au înrudit cu valahii mai mult decât cu latinii! Monotonia și acreala spiritului ardelenesc n-a convins niciodată mai mult de-atât, dar măcar de-atât ar fi trebuit să ne fi convins.

Este evident că înrudirea atât de apropiată a cumanilor cu valahii comportă discuții și nuanțări atât timp cât eu, în demersul meu de a vă convinge de această înrudire, pornesc pe fundamental cert că românii de azi sunt urmașii valahilor și că valahii au fost urmașii dacilor. Cum strămoșii cumanilor, ca frați ai dacilor, nu au putut să apară în spațiul ponto - caspic - concept foarte potrivit pentru localizarea cumanilor, preluat de mine de la acad. Victor Spinei - după daci ci numai odată cu dacii, înseamnă că trebuie să găsim numele cumanilor de pe vremea dacilor. Sciți. Așa s-au numit cumanii pe vremea dacilor. Convingător este faptul că tot „sciți” au fost numiți cumanii și în secolele IX - XIII.

În 1362 - 1363 a avut loc Bătălia de la Sinie Vodî = Apele Albastre, undeva la limanul Niprului. Avem o singură mărturie despre această uluitoare bătălie: un cronicar polonez de secol XVI.

Sinie Vodî = Apele Albastre. 1362 - 1363; nu se știe exact nici anul și se știu mult mai puține decât știm de bătălia de la Kalka – 1223; o coaliție lituaniană i-a zdrobit pe tătari.

Ce s-a întâmplat după bătălie?

- tătarii - mongolii au trecut în fugă Volga și duși au fost, iar prințul tătar Dimitrie a fugit cu cetele lui înspre vest, ajungând undeva în Dobrogea.

- După bătălie este consemnat că Dimitrie, prințul tătar, a încheiat acte de scutiri de taxe reciproce cu brașovenii și a trăit mult și bine și concomitent cu dobrogeanul Dobrotici.

- La doi ani de la moartea lui Dobrotici și imediat după moartea lui Ioan, fiul său, aflăm din diplomele lui Mircea cel Bătrân că prințul tătarilor, învins la Apele Albastre, a stăpânit când ținutul lui Dobrotici, când „părțile tăărăști” ale lui Dimitrie.

Se spune că alături de tătari, la Apele Albastre, au participat și câteva contingente de moldoveni. Învinse și ălea.

Referindu-se la Bătălia din 30 iunie 1368 din Codrîi Plonini (din Țara Șipenițului) - unde voievodul Petru I (1367 - 1368) a înfrânt armata polonezilor, care urmărea să-l instaleze ca domn pe Ștefan, fratele lui Petru I - un cronicar polonez anonim ne-a lăsat o informație prețioasă, care, deși a dat foarte mult de furcă istoricilor, încă mai are ceva ce nu a atras atenția:

Dar această expediție fu nefericită. Petru știu să nimicească pe poloni și rămase principe al Moldovei, [și] împăcându-se apoi cu fratele său. Acesta

---

¹³² Ioan Cavaler de Pușcariu, *Fragmente istorice despre boierii din Țara Făgărașului*, Ed. II-a, Ed. Societății Culturale PRO Maramureș, „Dragoș Vodă” Cluj - Napoca, pg. 291.

cârmui partea de răsărit sau Basarabia din acest timp, și Petru păstră pentru sine partea apuseană sau Moldova prezentă¹³³.

Cronicarul polonez anonim scrie și că atât în vremea lui Petru I cât și în vremea lui au existat două țări:

- Basarabia în est,
- Moldova în vest.

Aflăm că cei doi frați s-au împăcat la locul *Luptei de la Codrii Plonini*, dar înaintea luptei, ucigându-i pe polonii ce-l însoțiseră pe Ștefan și că ulterior cei doi au condus concomitent cele două ... Moldove, o țară-n est iar cealaltă-n vest și nicidecum o țară-n sud și cealaltă-n nord, dar fiind desigur vorba despre *Țara de Sus* și de *Țara de Jos* a Moldovei.

Istoricii români au identificat Basarabia cu Bugeacul, deși Bugeacul este în sud, nu în est, apoi au făcut o singură Moldovă din cele două ... Moldove; (Constantin Rezachevici a introdus o precizare chiar în citatul de mai sus „*Basarabia din acest timp*: Bugeacul din veacul XVII, când scrie autorul”). Este evident că autorul anonim al cronicii a preluat informația scrisă după situația de când o fi scris.

Costea, tatăl lui Petru I, în calitate de „protejat” al noului domn, devine, în răstimpul 1377-1387, voievodul unei Țări Valahe din sud-estul Moldovei, cu reședința la Cetatea Albă, teritorii aflate anterior sub autoritatea principelui creștinat tătar Dimitrie. După decesul lui Costea, care ar fi avut loc în anul 1387, acest teritoriu a fost alipit la Moldova, ceea ce s-a reflectat în titulatura lui Roman I, noul domn al Moldovei (voievod al Moldovei și moștenitor al întregii Țări Valahe). Costea voievod ar fi fost înmormântat în biserica Sfântul Nicolae de la Rădăuți¹³⁴

Vă întreb dacă procedeul de la Kalka nu este identic cu procedeul și la Apele Albastre din 1362 - 1363 când, sătui de mongoli, cumanii din Hoarda de Aur i-au chemat pe lituanieni? Ca și mai înainte, la Kalka, când s-au retras din coaliția slavilor, cumanii s-au retras și din coaliția cu mongolii la Apele Albastre, lăsându-i astfel pe mongoli descumpăniți și cu o singură alternativă: fuga spre Don și peste Volga. Tătarii vestici de la Apele Albastre nu puteau fi alții decât cumanii, iar cumanii aceia de la Apele Albastre trebuie să fi fost moldovenii-basarabeni, despre care se știe că ar fi participat de partea mongolilor, că dacă n-ar fi așa am avea prea multe absurdități:

- Tătarul Dimitrie a trăit pe aceleași teritorii și în aceeași perioadă cu dobrogeeanul Dobrotici,
- Moldovenii participanți alături de tătari, retrași în sudul Moldovei, dar, paradoxal, neurmăriți de tăvălugul lituanienilor victorioși,
- Moldovenii premiați de lituanieni pentru lupta împotriva tătarilor și în același timp coalizați cu tătarii de la Apele Albastre,
- Prințul tătar Dimitrie s-a retras în teritoriile de care aparținea și Cetatea Albă, de la gurile Nistrului, după cum susține Nicolae Iorga, adică într-o interferență cu moldovenii, retrași și ei.

---

¹³³ Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324 - 1881*, vol. I, *Secolele XIV - XVI*, Ed. Enciclopedică, Buc. 2001.

¹³⁴ Gheorghe Dumitroaia, *Lia Bătrâna, Adrian Bătrâna, BISERICA „SFÂNTUL NICOLAE” DIN RĂDĂUȚI. CERCETĂRI ARHEOLOGICE ȘI INTERPRETĂRI ISTORICE ASUPRA ÎNCEPUTURILOR ȚĂRII MOLDOVEI* (recenzii și prezentări de carte).

Este evident că la *Apele Albastre* moldovenii - basarabeni au fost identici cu tătarii și că au jucat dublu, ca și cumanii la Kalka și, în continuare putem să spunem că la *Apele Albastre* moldovenii au fost unii și aceiași cu tătarii și cu cumanii, că deși au fost aliați cu mongolii, acum i-au trădat. Așa se explică și coaliția moldovenilor cu lituanienii.

Manevra cumanilor în bătălia de la Ankara, din 1402, a fost aceeași; au trădat și acolo, așa cum l-au trădat cei 40.000 de cumani și pe regele ungar Bela IV, în 1241. Tot în timpul luptei, cumanii își lăsau aliații în curul gol; iată ce scrie istoricul Ghe. Brătianu referitor la bătălia de la Ankara în care dracu știe de ce cumanii călări se aflau tocmai în centrul celor coalițați de Baiazid – contra Timur:

Armata otomană cuprindea un important contingent sârb, comandat de Ștefan Lazarevici, cumnatul lui Baiazid, pe tătarii veniți din Kîpciak (sublinierea îmi aparține) și numeroase detașamente ale emiratelor turcești din Asia Mică
...

Oricum ar fi, povestea mea, structurată de o minimă pretenție de logică, amplifică absurditățile cu care ne-am obișnuit până acum și, mai mult, ne face să ne simțim jenați și intrigați de faptul că am acceptat astfel de absurdități. Structurarea mea cere imperios o soluționare imediată a contradicțiilor.

Deci, Cumanii = Valahi,

Deci, Podolia = Țara de Jos a Moldovei = Ținutul de dincolo de Nistru,

Deci, Basarabeni = Bessii antici = Valahi.

Mulți lingviști spun că numele Asăneștilor - familia domnitoare din „Imperiul Bulgar” sau „Bulgaro-Valah” - provine dintre cumani, că Asăneștii ar fi cumani ... evident este vorba de înrudirea fonetică a numelui Asan de numele arab Hasan ... sau islamic ... Nu-i totuna! Dar, mai bine am vedea filiația aceasta pe filiera BESILOR din Haemus, din care au apărut Bess - Arabii la nord de Dunăre (filieră și filiație exclusă din cauza împotrivirii lui Hașdeu. Aceste mici și puține indicii ne constrâng totuși să acceptăm că niciodată nu au fost întrerupte legăturile dintre anticii besi și basarabii medievali și că nu am văzut aceste legături nu atât din cauza ignoranței cât mai ales din cauza faptului că nici nu ne-a trecut prin cap să asociem besii antici cu basarabii și cu arabii. Da, românii au fost islamici o perioadă îndelungată; probabil că dorința istoricilor de a ascunde această perioadă de islamizarea - și desigur că au găsit ei metodele cele mai bune de ascundere – explică și lipsa românilor din istorie din secolele VIII - XIV ...

Mă gândesc și la faptul că Vlad Țepeș este consemnat ca primul european care a folosit arme de foc ... în „Bătălia de Noapte” și nu numai. Vlad Țepeș a fost ... „basarabean”, ca și cumanii, care au deținut acel praf de pușcă.

Doina = cântec specific valah. Doina este caracteristica cea mai sintetică a poporului român. Conținutul intim al doinei este identic cu ECLESIASUL BIBLIC = **zădărnicia lumii materiale!** Eclesiastul este total diferit de mesajul biblic, este ca și credințele vechi ale noastre, ale valahilor, care au fost uneori doinite, tânguie, rostite doinit ca soliile agatârșilor.

Din păcate, compozitorul George Enescu a scris cu o vădită desconsiderare față de DOINĂ, că este compusă din motive arăbești, slave și maghiare. Mai că ar avea dreptate ... compozițional: așa-s doinele, cu tradiții arabe, cu sunete arabe, cu simțire arabă.

Constatăm că:

---

¹³⁵ Gheorghe Brătianu, *Marea Neagră*, Ed. Polirom, 1999, pg. 393.

- situația cumanilor de dinainte de Kalka era una împotmolită și previzibil tristă, iar după Kalka constatăm că cumanii redevin ceea ce fuseseră la începuturi: stăpânii litoralului nord-pontic, stăpânii drumurilor comerciale (în special ai Drumului mătăsii), stăpânii porturilor și ai relațiilor comerciale din M. Neagră,

- că dispare și Imperiul Latin din Constantinopol, care le-a creat atâtea probleme Asăneștilor,

- constatăm că odată cu îndepărtarea teutonilor de către regele maghiar din Țara Bârsei, are loc preluarea Țării Bârsei de către cumanii vestici sau, ca să fim consecvenți, de către cumanii - valahi,

- că în perioada de după Kalka, Moldova se conturează ca putere, chiar dacă avem știri despre disputele teritoriale dintre ... „moldoveni și basarabi”.

Ce mai constatăm?

Că incursiunile mongolilor în Ungaria și în sudul Dunării au avut ca scop scoaterea valahilor, a pecenegilor și a formelor lor statale incipiente de sub dominarea feudală abuzivă a marilor puteri ale lumii.

- Ați constatat toate astea?

- Așa-i că și vouă vi s-a părut în neregulă faptul că incursiunile excesiv de agresive ale mongolilor au ocolit parcă dinadins „valahiile” și centrele valahe, cumane și pecenege și că n-au atacat deloc Imperiul Asăneștilor!? Vă întreb doar de formă, ca să vă oblig să constatați că n-ați observat nici măcar că incursiunile mongolilor au ocolit centrele cumane cunoscute ...

De ce au fost ocrotiți valahii de mongoli?

- Pentru că mongolii au ajuns acolo unde au fost ghidați de cumani.

Uzii și cumanii au sfârșit bine: Turcia de azi - puternică, amenințătoare, vie și cu degetul ridicat - este un stat care are baze cumane în proporție covârșitoare. Și noi suntem rudenii de sânge cu turcii; analizele genetice confirmă această înrudire uluitoare.

„Baștanii”

Împrejurarea de mai sus, referitoare la Bătălia din Codrii Plonini (Țara Șipenițului), menționată și de cronicarul polonez Dlugosz, i-a atras atenția istoricului Gheorghe Brătianu. Spre deosebire de cronicarul anonim, cronicarul Dlugosz a scris că Bătălia din „țara Șipenițului” a avut loc în 1369. Mult mai atent la nuanțele menite a scoate noi fapte din coincidențe și a ne arăta că - de teama de a nu fi considerați conspiraționiști - am tratat ca și coincidențe fapte cert diferite, Gheorghe Brătianu s-a întrebat mirat:

Mai era deci, în afară de „marca” întemeiată de Dragoș, și altă Moldovă, o țară supusă influenței polone, pe lângă aceea aflată în dependența Ungariei?¹³⁶

Da! Mai era. Era Basarabia, așa cum a scris acel cronicar polonez anonim. De ce nu am observat? Și pentru că avem proasta sucă de a nu confrunta scrisul cu hărțile; noi am redus „țara Șipenițului” la Bucovina (al cărui nume a apărut mai încoace) pierzând astfel dimensiunile uriașe ale Ținuturilor Bolohovenilor și ale Ținuturilor Cumane (Basarabene), situate unele deasupra celorlalte, la nord de Marea Neagră. Țara Șipenițului este mult mai mică decât Podolia; Podolia a fost VOLOHIA sau Țara Bolohovenilor (valahilor)! Sub Podolia se aflau Ținuturile Cumanilor.

Podolia a cuprins și Kievul, iar Cumania a cuprins ținuturile de la est de Nistru. Limita estică a Cumaniei? Valahiei nu s-a situat nicidecum, nici măcar convențional, pe Bug, Nipru sau Don. Limita estică s-a situat pe Volga și trecea și de Volga. De fapt despre ce limite vorbim în ținuturile valahilor păstori și, deci, nomazi?! Dar, da!, ei au fost „baștanii”, adică reprezentanții vizirilor tătarilor în teritoriul Baștan = un cuvânt cuman sau tătarăsc. Gheorghe Brătianu a simțit nevoia să salveze cumva lipsa de contur și de hotar ale imenselor spații în care valahii au fost „baștani”, dar pe care aceștia n-au simțit nevoia de a le transforma în state după definițiile după care am fost și suntem noi educați; astfel, el pomenește despre „sporul influenței” împăratului bizantin Mihail Paleologul în „pământul nesfârșit al dacilor”, precizând:

Faptul că în text e vorba de „pământul nesfârșit al dacilor”, menționându-se deosebit „Panonianul” și „Alanul”, arată că aceștia din urmă reprezintă stăpâniri unitare și organizate, pe când teritoriul locuit de români e o unitate doar geografică, nu încă politică¹³⁷.

Analiza lui Brătianu are excelența celui care deși este educat poate totuși constata dincolo de clișeele cu care a fost educat și îndoctrinat; deci, nici Brătianu nu reușește să vadă că dincolo de crearea de state, aptitudinile valahilor aveau alte ținte, alte scopuri. **Valahii au fost o altă civilizație** și la asta vă invit eu să observați, tot timpul, în orice moment al acestei cărți. Valahilor nu le-a păsă de state, de crearea lor. Ca și celții, valahii au avut alte preocupări, alte credințe, care nu se subordonau voinței de a crea state și justificări. Erau înțelepți. Mult mai înțelepți decât toți ceilalți, numai că cu nebunii nu te poți pune, iar indiferența nu te salvează.

---

¹³⁶ Gheorghe Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc. 1980, pg. 144.

¹³⁷ Gheorghe Brătianu, *Tradiția istorică ...*, pg. 147.

„Pani valahi, pământeni moldoveni” este o expresie dintr-un omagiu din 1404 al domnitorului Alexandru cel Bun; informația nu i-a scăpat nici istoricului Gheorghe Brătianu¹³⁸. După această dată dispare *Valahia* ca termen de indicare a apartenenței etnice a moldovenilor, dar, ciudat și intrigant, până atunci cei doi termeni, *moldoveni* și *valahi*, au fost menționați chiar de domnitorii moldoveni:

- *Petru I, voievod al Moldovei, angajează supunerea față de rege (regele Poloniei, n. mea) a țării Valahiei și nu a Moldovei,*
- *Roman I se intitulează „voievod al Moldovei și moștenitor al întregii țări a Valahiei de la munte la mare”, de asemenea, el angajând supunerea întregii țări a Valahiei și nu a Moldovei.*

Sesizările de mai sus aparțin profesorului Liviu Pilat¹³⁹ de la Universitatea din Iași. Înainte de a avertiza că trebuie aflată intenția folosirii celor doi termeni de domnitorii moldoveni, Liviu Pilat menționează, în inventarul explicațiilor date de istorici, precizările istoricului Ion Eremia, care „a ajuns la concluzia că *Valahia* ar reprezenta un termen primar, folosit pentru desemnarea întregului spațiu de la răsărit de Carpați, în vreme ce *Moldova* constituie un termen secundar, utilizat pentru a denota o mică regiune supusă autorității politice maghiare”. Să înțelegem de aici și din celelalte că domnitorii moldoveni au ascuns și ascundeau regiilor maghiari ținuturi valahe care nu erau cuprinse în *Moldova*, subordonată oficial acestor regi? Nici nu prea putem înțelege altceva din moment ce celelalte ținuturi puteau fi doar în regatele Polon sau Lituania, sub „panii valahi” de acolo – cum suna indiciul din expresia domnitorului Alexandru cel Bun - ... ce mai tura - vura!

Deci, la est de *Moldova* existau ținuturi necuprinse în *Moldova* cunoscută de maghiari, dar asupra cărora domnitorii moldoveni aveau drept ereditar. Și țineau să le spună polonezilor cărora le închinau, chiar când le închinau, ca să nu le uite, ca să nu uite, ca să nu fie făcute pierdute. Înduioșătoare vigilență în situațiile delicate ale gospodarului.

Atenția mi-e reținută de faptul că, în textele de mai sus, Valahii și Valahia se identifică cu *Basarabii/Basarabia* și nu cu *Moldovenii*! Este firesc din moment ce celor două Cumanii ponto-caspice - Neagră și Albă - le-au urmat - cândva după 1200 - două Valahii, Neagră și Albă (așa cum a constatat din documente Nicolae Densușianu și, evident, Ioan de Sultanieh).

Pecenegii au fost turcii de dinaintea venirii turcilor în Europa. Pecenegii au fost numiți și **besi**; noi nu. Pecenegii au făcut parte din același neam cu cumanii. Componentii Școlii Ardelene și istoricul Iosif Kemeny au scris că cumanii și pecenegii au fost de neam românesc. Au dreptate.

Cumanii au preluat numele de **besi** al pecenegilor, nu fără folos și nu numai pe considerente de înrudire și asemănare, ci și pe considerente strategice: „care-s unii, care-s alții”? Războinici și prădători fiind, ei au știut să se folosească de confuziile create la început chiar fără intenția lor; ulterior le-au sporit, reușind, ca un paradox, să ne înșele mai mult pe noi, neamurile lor, decât pe străini.

---

¹³⁸ Gheorghe Brătianu, *Tradiția istorică ...*, pg. 145; tot aici observăm că Gheorghe Brătianu a ratat înțelegerea dimensiunii *Basarabiei* estice, despre care a scris acel cronicar polonez anonim. Brătianu a înțeles că acea *Moldova* estică - adică „țara Șipinețului” sau *Basarabia* - se afla undeva între Prut și Nistru, nu de la Nistru-ncolo, cât vezi cu ochii.

¹³⁹ Liviu Pilat, *Vasalitate, drept ereditar și gândire politică în disputa polono-maghiară pentru suzeranitatea asupra Moldovei la sfârșitul secolului al XIV-lea*.

Dintre strămoșii românilor, pecenegii și cumanii au fost numiți besi sau beseni; ei au fost de fapt acei basarabi, în numele cărora noi ne-am încurcat recent cu analizele de sânge și cu niște vorbe ultramediatizate atribuite pe nedrept cominternistului Neagu Djuvara.

Lipsa deosebirilor anticipate dintre analizele de sânge ale lui Basarab I și români dovedește că și cumanul Basarab a fost de sânge românesc, înainte de-a se putea spune că nu se poate dovedi că a fost cuman.

Deci, Basarabia nu poate fi altceva decât ținutul cumano - pecenegilor. - Unde?

- Acolo unde a fost întotdeauna: acolo unde există „morminte cumane”, adică acele mii de tumuli: între Dunăre și Tisa, unde există două Cumanii (Mare și Mică) și un ținut al pecenegilor (besenilor). Khunhalmoc = Mormânt cuman. Și pe malurile Niprului. Acestea au fost ținuturile cumano-pecenegilor. Acei tumuli cumani sunt de fapt movile de steril, realizate de civilizația cumano-pecenegilor (besilor) în urma spălării aurului prin folosirea unor jgheaburi căptușite cu pănură, ce legau gura morilor de spart piatra auriferă de vârful movilelor de steril (halde de steril), exact așa cum banda rulantă din balastiere creează movilele de sorturi. Cumanii din Ungaria se numesc acum unguri, și tătari, moldoveni, români, sârbi sau valahi cei din Crimeea, de la limanul Niprului și de pe țărmul nord - pontic.

Cumanii și pecenegii au fost mulți și au ocupat spații imense, până dincolo de Lacul Aral - spre China; cei mai mulți turci sunt urmași ai cumanilor, neamuri de sânge cu români.

- Besii dintre Tisa și Nistru sunt cumanii din România, unde au făcut de asemenea mii de movile, morminte cumane, de fapt, movile de steril.

Numele Basarabia a fost pierdut.

Unde și când am pierdut numele Basarabia, dat cândva teritoriilor de la est de Nistru, și unde, când și mai ales cum l-am recâștigat din moment ce îl refolosim?

- Paul Goma dă vina pe francezi și pe ruși; fapta s-ar fi produs, în accepțiunea lui Paul Goma, în 1812, când francezii au măsluit hărțile iar rușii i-au mituit pe turcii învinși de ruși să accepte că Basarabia cuprindea nu numai numele Bugeacului, pe care turcii învinși trebuia să-l dea rușilor victorioși, ci numele Republicii Moldova de azi. Așa a ajuns Basarabia de azi pe mâna rușilor:

Ducele de Richelieu, guvernator al provinciei Odessa sub trei țari: Caterina a II-a, Pavel I, Alexandru I și strategii-cartografi-dezinformativi-diversioniști țariști francezi aflați sub conducerea sa, lucrând la reprezentarea (carto)grafică a viitoarelor teritorii rusești, încă înainte de 1812!, a(u) găsit în documente denumirea Basarabia (cea de la 1352) – de multă vreme ieșită din uz - și a(u) operat două falsuri:

- un fals toponimic: din denumirea românească: Basarabia, de la numele de persoană Basarab, a făcut ... Bessarabie (dublarea s-ului și e-ului final: marca indelebilă franceză), denu-mire care, „la o adică” ar fi fost tradusă (din rusă, firește!): „Fără Arabi”! ... Traficare grosolană, profitabilă rușilor? „fără” ar fi trebuit grafiat : „bez”, nu „bes”; cât despre „Arabi” nicicând nu le-au spus Rușii Turcilor – nici Tătarilor: „Arabi” (...),

- un fals cartographic: teritoriul numit în secolul al XIV-lea Basarabia se întindea pe o suprafață de cca 4.500 km pătrați și se afla în sudul Țării Moldovei – deci, pe hartă, denumirea lui este scrisă ... orizontal: Pe harta confecționată de cartografii francezi de sub conducerea ducelui Richelieu, în slujba Imperiului Rus: Bessarabie (numele viitoarei oblasti apoi, din 1825: gubernie rusească) a fost grafiată / trasată pe o linie pornind de foarte sus, de

la nord spre sud, cu o ușoară curbură urmărind forma ținutului care, acum măsura de zece ori mai mult decât Basarabia originară: 45.000 km pătrați (...), La 16 martie 1812, prin pacea de la București (ce ironie) Rusia a răpit partea răsăriteană, cea dintre Prut și Nistru, a Țării Moldovei, botezând-o abuziv: Bessarabia, din cartea lui Paul Goma, „Săptămâna Roșie (28 - 3 iulie 1940) sau Basarabia și evreii”, Ed. Vicovia, 2009, pg. 117, 119.

Față de cele scrise de Paul Goma există câteva probleme:

- Miron Costin a scris că numele Bugeacul a fost distinct de Basarabia și că Bugeacu nu a fost numit Basarabia; deci, unde a fost Basarabia? Este adevărat că Paul Goma scrie despre o situație din 1352, dar care a fost acea situație cu acea Basarabie de atunci, pe care noi o vizăm?

- Paul Goma nu are dreptate pe deplin din moment ce ținutul de la est de Nistru - până la Marea Neagră și până la Bug și Nipru se numea Basarabia, după numele besilor (cumano-pecenegii), locuitorii de atunci ai Basarabiei de la est de Nistru. Eventual se poate spune că francezii au extins numele Basarabiei de la est de Nistru - **și la vest de Nistru**, oferind astfel - și nu cum scrie Paul Goma - pretextul însușirii ținutului dintre Prut și Nistru pe nedrept de către ruși.

Trebuie să revenim la precizarea lui Miron Costin, care ne obligă să căutăm perioada în care Bugeacu a început a fi numit Basarabia și, evident, să căutăm și să aflăm și motivele pentru care s-a întâmplat această atribuire de nume: Bugeac = Basarabia.

Emil Lăzărescu a susținut în 1946 teza de doctorat intitulată „Români, tătari și unguri în veacurile XIV-XV”. În teza de doctorat este descris un culoar folosit de coroana maghiară, între Transilvania și litoralul M. Negre. Teza de doctorat a fost pierdută; a mai rămas ca pomenire doar o sinteză, prezentată de istoricul Gheorghe Brătianu:

În 1347, era restabilit episcopatul catolic al Milcovului pe versantul răsăritean al Carpaților, în locul fostului episcopat al Cumaniei din prima jumătate a secolului XIII-lea. Lucrările recente ale unui tânăr erudit român, D-nul Lăzărescu, reluând o ipoteză formulată odinioară de Nicolae Iorga, fac foarte probabilă presupunerea că teritoriul actual din **Moldova de Jos** (subl. mea) și ținuturile vecine din Muntenia până la Valea Buzăului și cea a Ialomiței au fost alipite direct coroanei ungare, ca un fel de „culoar” spre cursul inferior al Dunării, în urma retragerii mongole, din cartea lui Gheorghe Brătianu, Marea Neagră, Ed. Polirom, 1999, pg. 382.

Culoarele sunt cu dus - întors: bune și nu prea

În efortul de-a limpezi o confuzie între pecenegi - bulgari, istoricul Bogdan Petriceicu Hașdeu a scris despre „culoarul” lui Emil Lăzărescu, pe care pecenegii atacau regulat Khazaria:

(...) din textul lui Porfirogenet și documentele lui Nestor, ambele de la 950 și ambele specificând proximitatea Negrei Bulgarii anume a regiunii Rusiei meridionale, noi putem conchide că Maurobulgaria sau Cerno-Bulgaria

coprindea în secolul X întregul litoral marin format prin întrunirea Dobrogii cu ceva din Bugeac, de unde, având la dispozițiune Pontul și gurile Dunării, îi era foarte lesne a supăra Chasaria (Khazaria, n. mea) și Chersonul nu numai pe uscat, ci mai cu seamă pe apă.

(...) dominațiunea bulgară se confundă cu acea pecenegă, sau cel puțin limitele lor respective erau foarte rău determinate

(...) Suhm presupune că așa numiții negri-bulgari ar fi fost români”, din cartea lui Hașdeu, *Istoria critică a românilor*, Ed. Minerva, Buc. 1984, pg. 208 - 9.

Aici este vorba despre acei pecenegi care au locuit pe cursul inferior al Dunării. Prezența lor aici, în forme statale incipiente, este dovedită și în secolul XI, pe vremea lui Niculiță, despotul Dobrogei, fiind binecunoscute atacurile lor, împreună cu autohtonii, asupra bazileilor; a se vedea în acest sens lucrarea lui Al. Madgearu, „Observații asupra revoltei din Paradunavon din 1072 - 1091”:

- „Revolta pecenegilor a transformat zona dintre Dunăre și Balcani într-un teritoriu independent față de Imperiul Bizantin”

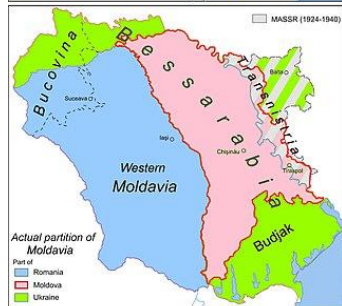
- „o delegație a „sciților” (a locuitorilor din Scythia) s-a prezentat în fața noului împărat, cerând iertare și promițând că nu vor mai ataca teritoriul imperiului alături de pecenegi”.

Desigur că aici este vorba despre alianța dintre besii-valahi-autohtoni și besii pecenegi, neam de sânge cu autohtonii, veniți în Dobrogea cine știe când, odată cu avarii

sau după avari, frații lor de sânge!

Ținutul din „culoarul” lui Brătianu, din „Moldova de Jos”, a fost de fapt, împreună cu Basarabia / Bugeacu, ceea ce s-a numit „Țara de Jos” a Moldovei, identificată de geniul istoricului Bogdan Petriceicu Hașdeu. Clar.

Emil Lăzărescu identifică „Țara de Jos” a Moldovei cu un „culoar” - cu vămi - al regatului Ungar spre țărmul nord-pontic. Acest „culoar” lega episcopia catolică a cumanilor din

curbura Carpaților de litoralul nord-pontic. Dacă-i așa, rămânem fără „Țara de Jos” a Moldovei; deci, unde și care a fost ținutul „Țării de Jos”?

Sinteza făcută de Șerban Papacostea, în „Geneza statului în evul mediu românesc” este edificatoare; știm că până prin 1562 Moldova a deținut două coroane, aferente a două țări: „Țara de Sus” și „Țara de Jos”; deci, unde a fost ținutul „Țării de Jos”?

Granițele dintre „Țara de Sus” și „Țara de Jos”, aproximată de Hașdeu, au fost contestate de generalul istoric R. Roseti pe motivul că dintotdeauna granița estică a Moldovei a fost pe Nistru, de la izvoare - până la vărsarea în mare; de fapt Roseti demonstrează că granița de pe Nistru nu a fost întreruptă de o întretăiere - firească și necesară - cu granița dintre „Țara de Sus” și „Țara de Jos”. Bun, dar întrebare tot rămâne: unde-i „Țara de Jos”?

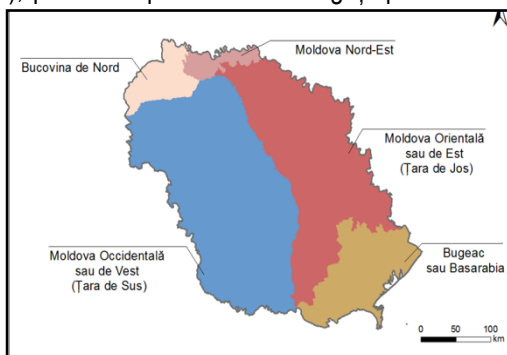
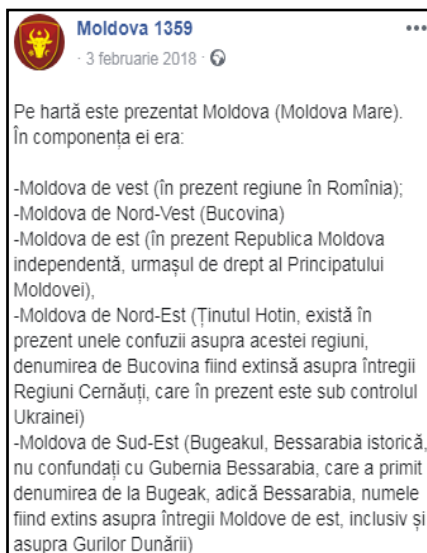
Prea multe nu putem afla din documente, este ca un făcut, toate se opresc cumva de-a curmezișul, iar istoricii se opresc din raționamente tocmai când siajul și trendul raționamentelor îi împing în largul liman al unor concluzii inevitabile; și din asta se vede că școlile pe care le-au făcut au avut nevoie ca ei să asculte cu docilitate, nu să raționeze cu finalitate concluzivă. Mai mult, istoricul P. P. Panaitescu arată că Hașdeu a stabilit cele două țări, *Țara de Sus* și *Țara de Jos*, din cauza traducerii greșite a unui cuvânt:

Așadar, spunea pe vremuri Hașdeu, care tradusese pe slavul kraj nu prin margine, ci prin graniță, orașele Bacău și Bârlad se aflau pe granița dintre Moldova și Muntenia, lăsând acesteia din urmă, nu numai ținutul Putnei, dar și ale Tecuciului și Covurluiului. În realitate, vămile medievale se plăteau mai ales la târguri: Bacăul și Bârladul erau târguri de margine (nu de graniță), pentru că pe drumul de negoț spre Țara Românească nu mai erau altele până la graniță. Pe atunci Galații nu erau târg. Documentele de proprietate moldovenești arată stăpânirea domnului de la Suceava înainte de Ștefan cel Mare și în aceste părți covârluiene, întocmai ca și Putna.

Istoricii amplasează *Țara de Sus*, *Țara de Jos* și *Basarabia* în mai multe variante. Constatăm că:

- dacă *Țara de Jos* este sub *Țara de Sus*, *Basarabia* se suprapune peste *Bugeac*, despre care Miron Costin scrie că nu s-a numit *Basarabia* niciodată,

Am găsit pe Wikipedia harta de mai sus și comentariul alăturat; istoricii nu permit, numai că dacă Basarabia a fost Țara de Jos, cum zic eu, la est de Nistru și paralelă cu Nistru, cu Prutul și cu Carpații, - adică exact contrar celor spuse de istorici, - atunci pot spune că istorici „mai bun ca dracu nu-s alții”, vorba cronicarului și, prin urmare trebuie

să accepte și variante conforme cu concluzia mea, ... dacă eu vă voi putea convinge mai tare decât v-ar putea convinge concluzia unui raționament.

- dacă *Țara de Jos* dispăre, apare *Basarabia*, pe verticală, paralel cu *Țara de Sus*, ca și cum *Basarabia* ar fi fost *Țara de Jos* fără *Bugeac*.

- la atâtea combinații ce-ar fi dacă apare o variantă în plus:

Basarabia = *Țara de Jos* = ținutul paralel cu Carpații, Siretul și Prutul?

Să continuăm raționamentele la care au fost împinși istoricii de documente să le înceapă; din cronică polonezului Stanislas Sarnicki, scrisă în veacul al XVI - lea, aflăm povestea înfrângerii catastrofale, aproape definitive a tătarilor din 1362 sau 1363, la Sinnie Vodî (Apele Albastre) într-un loc situat undeva la limanul Niprului. Cine au fost și ce s-a întâmplat cu tătarii înfrânți la „Apele Albastre”?

- Deși n-o să pot răspunde în această succesiune a celor două întrebări mai degrabă decât concomitent, împreună, totuși, pentru a putea înainta câțiva pași, voi aborda chestiunea în această succesiune:

1. Cine au fost tătarii înfrânți?

Cronicarul polonez Stanislas Sarnicki a scris în sec XVI:

Podolia și-au făcut-o tributară (tătarii), în mare parte: de aci (se trag), numele de Bakota, Balakley, Czapczakey, Kuczmiem, Kaczibey și alte nume uimitoare ale unor fortărețe podoliene mai mici, care au rezonanță și sălbăticie scitică; ele se păstrează până astăzi (sec XVI, n. mea), după alungarea tătarilor ... cneazul Olgierd înaintează până la gurile Niprului, distrugând puterea tătară în această regiune (Podolia, n. mea) ... Și pe trei comandanți ai lor, Kadlubeg, Dimitrie și Kaczibei, de la care și astăzi își trage numele acel port (Odessa), i-a zdrobit cu oștile sale, i-a izgonit ...”, din cartea lui Șerban Papacostea, „Geneza statului în evul mediu românesc”, Ed. Dacia, Cluj - Napoca, 1988, pg. 108 - 9.

Paul Goma, dizidentul timpurilor trecute, dar mai ales al celor prezente, a scris:

„... nume devenite neoaș-basarabene: Ciachir, Iachir, Celac, Burlac, Batal, Bulat, Uzun, Cabac, Huzum, H(Amza), Baidan, Buiuc, Murafa ... sunt de origine tătară. Probabil și Hâncu: chiar dacă lingvistul Iorgu Iordan s-a străduit să-l (ex)tragă din slava bulgară, tot de la turco-tătarul han vine, sub forma: khan, ceea ce a dat în limba română: Cantemir (Han-Temir), dar și: Temircan (Temir-Han), Paul Goma în cartea lui *Săptămâna Roșie 28 – 3 iulie 1940 sau Basarabia și evreii*”, Ed. Vicovia, 2009, pg. 113

și, continuă Paul Goma cu explicarea situațiilor în

care românii și tătarii au fost slavizați de ruși:

„... au fost aduși, instalați, cu zecile, cu sutele de mii, coloniști (oricare ar fi fost: germani, elvețieni, francezi, bulgari, evrei, ucrainieni, ruși, găgăuzi erau, sau sau urmau să fie vorbitori de rusă, nu de română); diviziile – sună cunoscut termenul, dintr-o anecdotă cu Stalin și Vaticanul ... - de slujbași țariști, care, înainte de a se pensiona și a se fixa, făceau să le vină în Basarabia, pământ meridional, cu multă lumină (ce să mai vorbim de hrană: carne, lapte, fructe, legume, vin, miere, cumnați, bunici, veri, vecini – cu „primele de instalare” și proprietăți dăruite de generosul țar al Tuturor Rusiilor, pg. 114”.

Observăm că Stanislas Sarnicki a scris, ca mai toți cronicarii polonezi, cu o admirație nedisimulată față de tătarii Podoliei, numindu-i *sciți* fără nici o rețineră. Tătarii se aflau în conștiința cultă a nobilimii poloneze printre popoarele respectate, fiind considerați *sciți*. Este evident că simpatia polonezilor a vizat numai o anumită parte a tătărimii, nemongoloidă, adică numai tătărima cu origini scitice, antice. Trebuie să vedem în această simpatie un complex slav(on); nobilimea poloneză a mai avut câteva complexe de această natură: catolicismul și limba latină, deși nu cred că a existat nobilime mai dreaptă cu etniile conlocuitoare și cu minoritățile religioase decât nobilimea poloneză. În acest context trebuie să vedem și stima de care s-au bucurat printre polonezi BOLOHOVENII din Podolia.

Avem două hărți cu (v)bolohovenii din Podolia, făcute cu aproximații mai mari decât suntem dispuși să acceptăm, dar, în fine, asta avem, n-avem altele.

Deși a doua hartă cu amplasamentul Boholovenilor în Podolia diferă de prima hartă și deși este din perioada în care Cnezatul Kievean începea să iasă - încet - din hăul tăcerii în care fusese aruncat în prima parte a sec XIII de bolhoveni, cumani și mongoli, o prezintă aici și pentru că alături de prima hartă face atât de eficientă - prin expresivitatea cumulată - atât posibilitatea de asociere a bolhovenilor cu pecenegii și cumanii cât și - mai ales - imposibilitatea ca o astfel de asociere să nu fi existat și să nu fi constituit împreună BASARABIA, până dincolo de Nistru - spre Bug și, evident și dincolo de Bug. Suntem la finalul sec XIV, începutul sec. XV.

Cele două hărți dau expresie, elocventă și evidentă faptului că în Basarabia a fost ponderea cumano-pecenegilor și centrul lor de greutate și că interferențele valaho-besene au dus - după ce la începutul sec. al XIII - lea a apărut și aici, la marginea Poloniei complexate de latinism și de moda latină, numele (v)bolohovenilor, care a dus la clivajul atât de previzibil: din neam mai cuman decât mai valah - la neam mai valah decât mai cuman!

Și aici suntem obligați să suprapunem peste Cumanii lui Nicolae Densușianu - Valahiile arhiepiscopului Ioan Sultanieh. N-avem ce face, trebuie să le suprapunem! Nu mă mișc de aici până când nu acceptă tot natul că și această situație ne obligă să suprapunem, adică să identificăm – a câta oară? – valahii cu cumanii. Și cu niște popoare islamizate în mare măsură!

Știu că această chestiune va contraria obișnuința și simțul comun al multora, de aceea vreau să-i fac pe cârcotași să se-nvețe ca în această chestiune să-și înghită cuvintele și să se abțină, să țină-n ei, ca câinele ardeleanului năduful, de aceea trebuie să spun că:

- Hoarda de Aur a avut o compoziție etnică formată dintr-o majoritate de cumani și pecenegi. Aceștia au fost tătarii adevărați și nu mongolii, ajunși în ținuturile ponto-caspice la chemarea cumano - pecenegilor. Mongolii au primit numele de tătarii ulterior, de la cumano-pecenegi.

Deci, Hoarda de Aur a constituit al II - lea centru administrativ al Imperiului Mongol. **Hoarda de Aur avea și denumirea de „Hanatul Kıpceac”, prin care au fost desemnați pecenegii și cumanii.** Hoarda de Aur sau Hanatul Kıpceac a avut ca teritoriu ținutul Edisan, situat între Podolia și Marea Neagră, conform hărții, incluzând și Basarabia sau Țara de Jos a Moldovei. În Edisan au fost cetățile pe care Ștefan cel Mare le-a pierdut în 1484: Chilia, Cetatea Albă și Kaffa. Pierderea acestor cetăți a dus la pierderea celor mai mari venituri care intrau în vistierie și, concomitent, la închinarea față de Înalta Poartă. Pierderea cetăților a însemnat pierderea puterii Moldovei. Deci, și pe această cale suntem obligați să acceptăm că „Țara de Jos” a Moldovei a fost Basarabia, din secolele XIV - XVI, care a cuprins Podolia și o mare parte din Edisan! În Țara de Jos au trăit Bolohovenii, Cumanii și Pecenegii, frați de sânge.

2. Ce s-a întâmplat cu tătarii înfrânți?

... după cele scrise mai sus, din cartea lui Paul Goma, parcă nici nu-mi mai vine să întreb sau să analizez.

- Bătuți cumplit de lituanianului Olgierd, tătarii au rupt-o la fugă în două direcții: unii tătarii au fugit în est, alții în vest.

- Unii tătarii au fugit - din fața forțelor lituanianului Olgierd - dincolo de Tanais (Don) iar cealaltă parte, a tătarilor vestici, conduși de prințul Dimitrie, a ajuns în „câmpurile dobrogene”. Unde, în ce ținuturi dobrogene, a ajuns prințul Dimitrie cu tătarii lui fugăriți de lituanieni?

- În ținuturile Dobrogei și ale litoralului pontic, administrate de Dobrotici, faimos, bătaios, uluitor de emancipat și de antigenovez. De la fiul lui Dobrotici - numit Ioan sau Ioan - a preluat Mircea cel Bătrân „părțile tătărăști”! Adică, Mircea cel Bătrân s-a intitulat domn până la Marea Neagră și peste „părțile tătărăști”, preluate de la Dobrotici din Dobrogea, adică peste acele părți unde se afla și Dimitrie, „prințul tătarilor”!

Al dracului amestec de nume, de încălecări de ținuturi și de privișteli de posesiuni ... și de eschivări ale istoricilor, de raționamente dominate de o fatalistă auto-lipsire de viziune. **Nimic nu poate fi în regulă dacă nu admitem că tătarul Dimitrie a fost unul și același cu Dobrotici:**

- au trăit în aceeași perioadă, foarte ușor de conturat și au dispărut cam deodată
- au locuit pe aceleași teritorii
- tătarul Demetrius ne apare din documente ca un utilizator al „culoarului” descris de Ghe Brătianu mai sus:

Existența acestui stat tătarăsc târziu pe teritoriile țării noastre este confirmată, după cum se știe de mult în istoriografia română, de privilegiul acordat negustorilor brașoveni

de regele Ludovic; în 1368, la cererea județului Brașov, regele Ungariei renunță la vama încasată de la „negustorii lui Demetrius, principe al tătarilor”, pentru ca, la rândul-le, brașovenii să poată beneficia de scutirea de vamă „în țara domnului Demetrius (...), din cartea lui Ghe Brătianu, „Marea Neagră”, ed. 1999, pg. 378.

N. Iorga a suspectat (în numele Dobrotici, n. mea), poate cu dreptate, o formă coruptă a numelui mongol Timur”, Șerban Papacostea, Op. cit., pg. 109. Pe de altă parte, Ghe. Brătianu aduce - în cartea „Marea Neagră”, ed. 1999, pg. 378 - informații copleșitoare referitoare la originea turcească a lui Balica, rudă apropiată a lui Dobrotici, dacă nu chiar tatăl lui Dobrotici:

Balica ar fi un nume de origine turcească (balil = pește!) (...) această stăpânire a lui Dobrotici este pusă în legătură cu turcii imigrați în Dobrogea în timpul lui Mihai Paleologul. Balica și Dobrotici ar fi descendenții acestor turci stabiliți pe această parte a Mării Negre.

Fascinat de originea turcică a lui Dobrotici, - stăpân și pe despărțământul dobrogean EMINEM, ce poartă și rezonanțele numelui eminescian și știind că prietenii îi spuneau lui Eminescu „turcu”, - Brătianu a analizat și înrudirea lui Dobrotici cu Împărații Comneni, al căror nume poartă o rezonanță cumană greu de ocolit, de evitat, de ignorat, mai ales în contextul în care Comnenii au fost suspectați de rabinul Benjamin de Tudela (prin 1160) că, fiind neamuri cu valahii, erau foarte atașați și foarte apropiați de ei. Deci, începem să avem încă o spată cu care țesem - obligați - ițele ramurii orientale, turcice, ale neamului românesc, - într-un minunat covor Oriental.

Numai „De la Nistru pân’ la Tisa”?

Doina lui Eminescu a făcut nemuritoare o expresie, consacrată în popor, „de la Nistru pân la Tisa”, care a perpetuat informațiile referitoare la extremele spațiului românesc. Știm cu certitudine că românii s-au extins mult dincolo de Tisa și de Nistru; Eminescu nu este vinovat de existența acestei informații greșite ci de propagarea și de perpetuarea ei în conștiința românilor prin autoritatea geniului său. În competiție cu criteriile de virtute ale istoricilor occidentali, istoricii români i-au sedentarizat pe români într-un spațiu cu extremele: Nistru – Tisa. Cartea mea tocmai asta demonstrează, că românii s-au extins tocmai prin cumani și pecenegi (besi) atât dincolo de Nistru cât și dincolo de Tisa, într-o înrudire celto – cumano – bseso – valaho - pecenegă.

Românii sunt foarte vechi și abia apoi primordialii. Vechimea lor le conferă primordialitatea, ca un prim reflex ce duce spre un primitivism. Dar, nu, românii nu au fost și nu sunt primitivi, ci extrem de vechi.

Daniel Siegfriidsohn a postat pe facebook o colecție impresionantă de poze cu românii din Transnistria, din perioada 1941, făcute de armata română în avansul spre Moscova!

Românismul transnistrenilor este copleșitor, emoționant și sunt atât de orientali în ținutele lor splendide, șic, bogate, fascinante, printre ei îl și vezi aieva pe Toma Alimoș - „haiduc din Țara de Jos”! Fețele, straiile și gesturile lor arată o ingenuitate, o liniște, o candoare și o naturalețe depășite numai de eleganța straielor și staturii, dar fețele lor sunt europene, categoric mai puțin mușcate de ură, invidie, lăcomie. Câtă liniște evocă!

Stalin i-a făcut atât de umani sau propaganda din capul nostru?!

Informațiile ce însoțesc pozele pot fi completate cu cele din cartea lui Anton Golopenția, sociologul împuternicit de Ion Antonescu să inventarieze vetrele românești de dincolo de Nistru

și de Bug. Din cartea lui Golopenția aflăm o mulțime de informații referitoare la „Românii la est de Bug”, cum și-a intitulat el cartea.

Incredibil de mulți români conștienți de originea lor etnică și păstrând amintirea strămoșilor ajunși dincolo de Bug; fenomenul excede sociologia și ar trebui să constituie și obiectul analizei capacității minții umane de a transmite informații pe perioade imense: cartea ar putea constitui obiectul studierii unității de măsură a capacității minții de a conserva fidel transmiterea de informații din generație în generație ... pe tare multe generații.

Golopenția a murit în pușcăriile comuniste iar cartea lui a fost publicată după 1989. Deci, istoricul Gheorghe Brătianu nu a avut ocazia să o citească, să afle despre românimea de dincolo de Bug atâtea câte știm noi. Altfel spus, noi, azi, știm mai multe despre românii de dincolo de Bug decât intelectualii români din secolul XIX și început de secol XX.

Cu cele oferite de pozele lui Daniel Siegfriedsohn (nume de împrumut, că de fapt Daniel este un român get - beget) și cu cele oferite de cartea lui Golopenția știm mult mai multe decât oricine de până acum despre românii nord - pontici, deși nu suficiente.

Ne ajută, evident, și informațiile lui Teodor Burada referitoare la românii de dincolo de Nistru și trecutul domnesc al lui Gheorghe Duca Vodă, care a fost concomitent domn al Moldovei și hatman al cazacilor. Ne ajută acum și informațiile oferite de Mircea Dogaru, referitoare la românii din Ucraina, din „Ținutul de Margine”, pe care el îi identifică, cu o acribie specifică, ca descendenți din români; lucrarea lui Mircea Dogaru este precedată de cea a lui Nicolae Iorga, parcă mai puțin aplecat decât Dogaru spre a evidenția - polemic și oricum altfel decât strict pe document - originea română a multor cazaci.

Deci, raportat la cele de mai sus, este firesc ca „Țara de Jos” a Moldovei să fi fost ținutul de dincolo de Nistru! Acest ținut a avut a doua coroană, de pierderea căreia avem alte tristeți, dar nu înainte de a admira o constatare fenomenală:

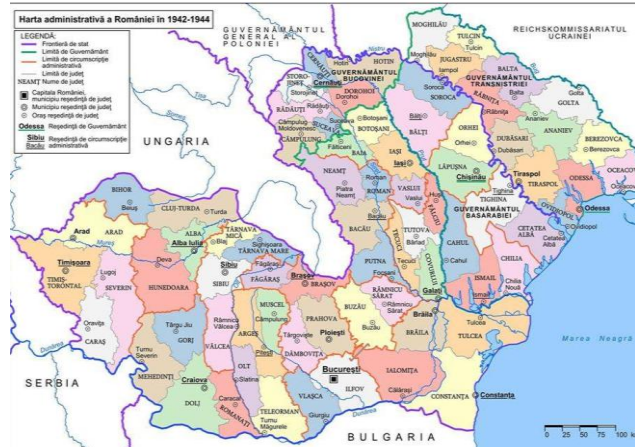
- Începuturile princiare ale valahilor au fost DUALE (ca spartanii și khazarii). Toate! Absolut toate. Începând cu Asăneștii și continuând în Muntenia cu Basarabii și în Moldova cu Roman și Petru. În aceste condiții trebuie citită și informația genoveză din 1386, citată pe Șerban Papacostea, referitoare la misteriosul voievod Costea, din „Țara de Jos”, soțul Mușatei, catolice, însoțitor în domnia duală cu voievodul Petru, din „Țara de Sus”. Voievodul Costea a domnit în „Țara de Jos”, adică dincolo de Nistru; numele Costea este de-altfel un nume întâlnit în comunitățile constituite de pecenegi. Întâlnim acest nume și în ținuturile pecenegilor stabilite în Făgăraș.

De fapt nici Hașdeu și nici ceilalți istorici - care intră cu el într-o polemică în care ei uită scopul lui Hașdeu - nu pomenesc de Basarabia/Bugeac atunci când dezbat despre „Țara de Jos”. Bugeacul - ținutul de limanuri, de podari (brodnici), de vaduri - a rămas pe din afară, ca o a treia țară și pentru că și ei ca și noi erau prea obișnuiți fără acest ținut de trecere, vizat în Testamentul lui Petru cel Mare tocmai pentru asta, adică tocmai pentru a putea ajunge la Constantinopol. Deci, dacă informațiile din teza de doctorat - pomenită mai sus, scrisă de Eugen Lăzărescu - sunt adevărate, atunci Bugeacul și „Țara de Jos” au constituit acel „culoar”.

Pecenegii = Cumanii = Besenii = Islamicicii = Basarabii = Basarabia

Bessi antichi, locuitori ai Munților Haemus, au avut o continuitate - de sânge și teritorială - în Bes(s)ii orientali, ai evului mediu, numiți pecenegi și eventual cumani. Nu veți înțelege cum am ajuns eu la a așeza „Țara de Jos” dincolo de Nistru, dacă nu veți accepta că cumanii și pecenegii au fost de sânge românesc, așa cum au scris Petru Maior, Gheorghe Șincai și Iosif

Kemeny - care i-au cunoscut atât pe cumanii și pecenegii / bessii, din arhivele Vaticanului cât și pe cei dintre Dunăre și Tisa – și nici dacă nu veți accepta că pecenegii, numiți de unguri beseniok și besseni de mai toți în afară de noi, au fost de fapt basarabii, adică cei care au dat numele Basarabiei și evident al Bugeacului (ținut care se știe și se acceptă că a aparținut pecenegilor prin excelență). Deci, Basarabii indică NU NUMAI cunoscuta familie domnitoare ci și

neamul pecenegilor sau al cumanilor, nu știu pe care anume. Dată fiind înrudirea de neam a basarabilor cu cumanii și a cumanilor cu valahii, analizele sângelui prelevat de la domnitorii basarabeni nu se diferențiază de cele ale valahilor.

Diferența dintre cuvântul besi și basarabi este nesemnificativă, fiind diminuată de denumirea de „besserabi” dată de unii istorici (Ion Țurcanu) și de numele „arabiei”. De ce apare la numele besilor adăugat numele „arabiei”?

- Pentru că oarecând va trebui să recunoaștem și că o mare parte din pecenegi și cumani (basarabi) au fost islamici, așa cum apar moscheile lor cu semiluna, alături de bisericile creștine, cu crucea, din imaginile din *Codex Rohonczii*. Sarazini = islamici. „Sarazini” are o apropiere fonetică de „basarabi” ... chiar mai mult, este ca o anagramă rezultată din efortul românului de a pronunța cuvântul sarazini. Este mai ușor „basarabi”.

Țara de Sus și Țara de Jos = o viziune a Moldovei în podiree

De ce i-o fi zis „Țara de Jos” ținutului de dincolo de Nistru?

- Simplu și practic: pentru că este un ținut aflat după ce se coboară treptat din Carpați, spre dealurile Moldovei și spre stepele și luncile joase ale râurilor!

Este ca toponimul PODIREE, specific terasărilor. Sunt multe Podiree/terasări la noi în țară. Ne putem face o idee despre dispunerea în podiree și vizualizând harta României din iunie 1941:

- Câteva hărți vechi întăresc convingerea că „Țara de Jos” a Moldovei a fost un ținut paralel cu „Țara de Sus” și, evident, cu Carpații Orientali și că hotarele date României de Nistru, - până la apariția mongolilor, - au fost atât de elocvente încât cartografii le-au vizualizat, iar firescul le-a menționat mereu și întotdeauna, fixându-le în memorie, peste ignoranța și temerile adeseori exagerate ale istoricilor de ruși!

- Bolohovenii sau Volohovenii au locuit în Podolia, la est de Nistru. Volohovenii au fost români!

- Cumanii au locuit două secole unde au locuit boholovenii.

Deci, „culoarul” istoricului Ghe Brătianu a legat de fapt ținutul cumanilor - menționat ca Țara Cumanilor, de Nicolae Densușianu, deasupra M. Negre - de Episcopatul Cumanilor de pe Milcov. De ce? Tot strategic, pentru aceeași rațiune pentru care și Petru cel Mare a vizat acest ținut în testamentul său!

Dovedirea ocultării adevărilor și ale realităților din materialul de mai sus constituie obiectul preocupărilor mele; pierderea tezei de doctorat a lui Emil Lăzărescu - referitoare la „culoarul” care ne-ar fi ajutat și mai ușor să dovedim ocultarea - dovedește că ocultarea s-a produs și se produce pe culoare ușor și de prevăzut și de anticipat, dar și de eradicat. Numai eu fac ceva, altcineva nimeni nimic. De ce?

- De frică sau din incompetență?!

Incompetența istoricilor a fost și este mai mare decât frica lor!

Românii - Basarabi în Episcopia Cumanilor din Țara Bârsei și Volohii / Boholovenii - Basarabi în Țara de Jos a Moldovei

Deoarece valahii basarabeni și valahii moldoveni au apelat de mai multe ori la ajutorul polonezilor sau la arbitrajul polonezilor pentru pricini de hotar, este de așteptat ca polonezii să fi cunoscut situația celor două Valahii ale Moldovei; de aceea polonezii le spuneau *basarabeni* valahilor de dincolo de Nistru și *moldoveni* valahilor de dincoace de Nistru. Pentru polonezi, valahii de dincolo de Nistru erau basarabeni sau simplu valahi, iar cei de dincoace de Nistru erau moldoveni, dar, bineînțeles erau valahi cu toții.

Date fiind aceste aspecte care răzbat din cronicile poloneze, mie mi se pare straniu că Nicolae Iorga nu a înțeles că *Principatul de Nord* era Moldova (de dincoace de Nistru), iar *Principatul de Sud* era Basarabia (de dincolo de Nistru) atunci când a scris despre faptul că „prin moartea fiilor lui Ilie și prin împăcarea lui Petru Aron cu Polonia se mântuie desmembrarea Moldovei în Principatul de Nord și cel de Sud”¹⁴⁰. Cu atât mai mult este de neînțeles Iorga cu cât chiar el a intercalat paragraful de mai sus între două informații, care transmit o altă localizare a Moldovei de Sus și de Jos decât se cunoaște, uzitată în istoria oficială:

- „Durata intermitentă a acestui din urmă Principat a fost destul de mare pentru ca, mult timp după aceasta, în a doua jumătate a secolului, Chalkondylas să scrie încă despre Bogdania neagră, care-și are scaunul în așa zisa Cetate Albă și se mărginește cu Dacia de lângă Istru, cu Lituania și Sarmății (Rutenii)”¹⁴¹,

- „În Dieta (polonă), din 9 martie (1450)” - deci anterior împăcării lui Petru Aron cu polonezii - „se discuta cestiunea aceasta a Moldovei și unii consilieri sfătuiau pe Rege să se folosească de prilej spre a ataca însuși Moldova ... Lui Alexandru (contracandidatul voievodului Bogdan) i s-ar fi dat, ca altă dată lui Ilie, proprietățile de dincolo de Nistru, pentru a-l despăgubi. Iar <<Moldova însăși să fie unită și întrupată pentru totdeauna la Regatul Poloniei>>”¹⁴².

Nu-i așa că și voi, cititorii, sunteți uimiți de faptul că Iorga nu a înțeles că Cetatea Albă, de la limanul Nistrului, nu putea fi capitala Moldovei, cetate despre care el însuși a scris că a fost capitala celeilalte Moldove și că „Principatul de Sud” a fost de fapt Basarabia, adică Valahia de dincolo de Nistru?

Victor Spinei recunoaște că spațiul administrat de Episcopia Cumanilor a fost locuit de români, nu de cumani. Onestitatea lui Victor Spinei în fața dovezilor care l-au adus la această constatare este, totuși, - raportată la convingerea lui că atribuirea numelui de Curia Papală a fost greșită – încă o dovadă că românii au fost confunziți cu cumanii tocmai pentru că erau unii și aceiași. La atâtea confuzii – dublate de câteva voci cărturărești de primă mână care susțineau că cumanii erau de sânge românesc - se impunea demult să se caute dacă nu cumva confuziile

---

¹⁴⁰ Nicolae Iorga, *Studii istorice asupra Chilie și Cetății Albe*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, Buc, 1900, pg. 107.

¹⁴¹ Nicolae Iorga, *Studii istorice asupra Chilie ...*, pg. 107.

¹⁴² Nicolae Iorga, *Studii istorice asupra Chilie ...*, pg. 104.

au fost de formă, confuzaii cunoscând și ei foarte bine, ca și cărturarii, că cumanii erau de sânge românesc.

Victor Spinei¹⁴³ conturează Episcopia Cumanilor mai bine decât se știa din zvonuri, adăugând pe lângă Făgăraș (numit Corona) și Brașovul în Episcopia Cumanilor: „*In hungaria assignata est paternitas dyocesisi cumanie: Corona*”. Victor Spinei scrie că Episcopia Cumanilor:

corespundea în general cu hotarele teritoriului atribuit Ordinului teutonic din ultimii ani de staționare în zona curburii Carpaților. În momentul când cavalerii (teutoni, nota mea) au dat curs invitației lui Andrei II de a se stabili în extremitatea sud - estică a Regatului ungar, ei s-au aflat numai în posesia Țării Bârsei, extinzându-se treptat dincolo de lanțul carpatic. În schimb, Episcopiei I s-a concedat încă de la fondare teritorii din sud - estul Transilvaniei, nord-estul Munteniei și sud - vestul Moldovei.

Nu avem cum să nu înțelegem de aici că Episcopia Cumanilor se suprapunea în mare peste „culoarul” despre care am vorbit la început, culoar ce se învecina cu Țara Brodnicilor, numită cândva, mai târziu, și Basarabia. De ce? Pentru că Țara Brodnicilor a legat, - prin vadurile sale străjuite de podari care facilitau trecerea lor -, Ținutul Cavalerilor Teutoni și apoi Episcopia Cumanilor de Cumania, adică de basarabi, adică de Țara de Jos, care începea de la Nistru, marcat de Cetatea Albă – și se lungea și se lățea înspre Nipru și încă cine mai știe cât de-acolo-ncolo. Dacă eu nu vă pot convinge, poate vă convinge scopul Episcopiei Cumanilor, evidențiat de Victor Spinei în lucrarea dedicată Episcopiei Cumanilor: „Cu toate că rațiunea existenței sale era de a desfășura acțiuni misionare în rândul unei etnii păgâne, în jurisdicția ei a fost inclusă, precum arătam, și o zonă din componența Transilvaniei. Această măsură era probabil motivată de necesitatea ca episcopia să aibă asigurat un minim de venituri, în condițiile în care o eventuală tentativă de impozitare a cumanilor neofiți ar fi fost cu totul neproductivă și neindicată”.

Scopul Episcopiei Cumanilor trebuie să fi fost și scopul papei; dacă și voi intuiți - dincolo de intenția publică de a desfășura acțiuni misionare – intenții mai pământene sau prea pământene, ale papei, este oportun să le identificăm în intențiile Ordinului Cavalerilor Teutoni, care n-avea a-și ascunde interesele meschine după acele acțiuni misionare ale dominicanilor și apoi ale franciscanilor.

Marchez câteva date importante în economia subiectului:

- Sudakul, cetatea din Crimeea cumanilor, a fost cucerită de *Sultanatul Rum*¹⁴⁴ sau *Sultanatul Konya* sau *Sultanatul Iconium*, al turcilor selgeucizi, din Iconium, în 1221 - 1222.
- Bătălia de la Kalka a avut loc în 1223.
- Ordinul Teuton a locuit în Țara Bârsei din 1211 până în 1225.
- Episcopia Cumanilor a fost înființată în 1229 (13 septembrie!); teritoriul episcopiei aparținea evident de regatul ungar, dar papa (Grigore IX) și-a manifestat autoritatea, atât asupra regelui arpadian cât și asupra clerului, direct sau prin regele arpadian.

Victor Spinei scrie în lucrarea *Episcopia Cumanilor* că „rațiunea principală invocată de regele ungar Andrei II pentru colonizarea Ordinului teuton în sud-estul Transilvaniei, în anul 1211, fusese tocmai necesitatea de a asigura protecția Regatului de atacurile hoardelor

---

¹⁴³ Victor Spinei, *Episcopia cumanilor. Coordonate evolutive* (lucrarea se află pe internet).

¹⁴⁴ Sultanatul din Anatolia a fost numit astfel pentru că se afla pe foste teritorii ale Imperiului Romeilor, adică Bizantin.

cumane”. Totuși, Ordinul Teuton a fost alungat de regele Andrei II imediat după victoriile înregistrate împotriva cumanilor. De ce?

Avem un capăt de constatare, Ioan Ferent¹⁴⁵ scrie că teutonii și-au adăugat la teritoriul Țării Bârsei și câteva ținuturi sud-carpătice din Moldova și Muntenia. Ioan Ferent vine cu argumente incontestabile pentru a dovedi că teutonii au fost nemți, că românii îi cunoșteau pe nemți și că locurile cu nume de „neamț”, „nemți” au fost locuite cândva de teutoni¹⁴⁶. Din moment ce regele Andrei II i-a alungat pe teutoni, fără a marca o bătălie sau o harță mai notabilă cu acest prilej, trebuie să înțelegem că cuceririle teutonilor în ținutul cumanilor au avut loc altfel decât prin agresiuni. Cum? Convertiri, coruperea căpeteniilor cumane, ademenirea, ispitirea, alianțe, fascinarea ... nu știm, dar știm că regele Andrei II s-a mișcat relativ precipitat în alungarea teutonilor, care se estindeau și se împrieteneau tot mai mult cu cumanii.

Voidnd să se facă independenți de coroană ungară, devenirea odioși în fața regelui, care-i considera „ignis in sinu, mus in pera et serpens in gremio = foc în sân, șoarece în traistă, șearpe în poală”. La 1225, Andrei II îi alungă pentru totdeauna din Ardeal și Cumania, socotindu-se de acuma stăpân pe acea parte a Cumaniei pe care o cuceriseră teutonii¹⁴⁷.

Aflăm în expresia regelui ungar - *foc în sân, șoarece în traistă, șearpe în poală*, reproșate teutonilor - despre o capacitate de disimulare a teutonilor, formulată plastic dar destul de ascuns. Gânduri ascunse. Din moment ce regele Andrei II i-a lăudat pe teutoni pentru că cuceriseră teritoriul dintre Ardeal și Siret, este nelalocul ei atitudinea de-ai alunga pentru fapte pentru care i-a și premiat! De ce și-a schimbat regele Andrei II atitudinea?

- Pentru că aflăm că relațiile teutoni - cumani ajunseseră până acolo încât cumanii, inapți să cucerească cetăți, i-au lingușit și i-au îndemnat pe teutoni să avanseze în stepele nord - pontice până acolo încât să cucerească cetatea cumana Sudak, din Crimeea. Dușmanii cumanilor și povestea Sudakului din Crimeea încrețesc pânzele Mării Negre și ispitesc la povești.

Dornic să evanghelizeze ținuturile Cumaniei de dincolo de Carpați, papa își făcea evidentă și cât mai vizibilă simpatia față de cumani și emitea bule aduse la cunoștința cumanilor. Disputele între papă și regele ungar n-au întârziat să apară, dar nu au fost chiar atât de intense încât regele să poată să nu admită comitelui(!) Transilvaniei o „misiune războinică mult îndepărtată de hotarele Regatului arpadian:

Contra Tartaros vero misit comitem Ultrasilvanum, qui in quodam angusto transitu paludum Meotidarum ita confregit primum cornu illorum, quod ceteris retro respicientibus, iam in illis partibus perisse putabatur memoria eorum cum sonitu”.¹⁴⁸

¹⁴⁵ Ioan Ferent, *Cumanii și episcopia lor*, pg. 59.

¹⁴⁶ Ioan Ferent, *Op. cit.*, pg. 68.

¹⁴⁷ Ioan Ferent, *Op. cit.*, pg. 64.

¹⁴⁸ Victor Spinei, *Episcopia Cumanilor ...* Din cronică lui Alberic de Trois Fontaines, care scrie că misiunea comitelui ar fi avut loc „în preajma declanșării invaziei lui Batu-han”. Victor Spinei scrie în „Marile migrații din estul ...”, pg. 401: „aferent anului 1239, dar care cuprinde și interpolări ulterioare (avem în vedere referirea la misiunea minoritului Pian del Carpine raportată la anul 1246) ... Faptul că monahul francez (Albert de Trois Fontaines, n. mea) nu lasă impresia să fi știut că nu exista o demnitate de comite pentru toată *Ultasyvas* are mai puțină însemnătate”. Convingerea mea este că - în lipsa sau în prezența „comitelui Transilvaniei” - cavalerii teutoni au ajuns în mlaștinile Maeotidei, având loc o confruntare împotriva celor care ocupaseră Sudakul / Soldaia.

Contra cui a fost acea misiune în Maeotida (Marea de Azov), menționată în pasajul de mai sus? Este evident că misiunea războinică nu a fost contra cumanilor - stăpânii ținuturilor Maeotidei (Marea de Azov) - și este aproape imposibil ca misiunea să nu fi fost contra Sultanatului Selgeucid ce ocupase Sudakul, pentru a le demonstra cumanilor solidaritatea catolicilor cu ei. Cumanii aveau dreptate: raptul selgeucid captura sursa cea mai mare de câștig a hanilor cumani: portul - cetate Sudak. Mătăsurii, sclavi, blănuri și cereale. Sudakul sau Soldaia era, în acele vremuri în care America nu era cunoscută, unul dintre cele mai mari și mai râvnite piețe ale lumii de atunci.

Strategia cumanilor și a valahilor de a-și antrena potențialii dușmani în alianțe, împinsă în bătălii în care trădarea aliaților era plănuită înaintea alianțelor și a bătăliilor

Cumanilor le-a lipsit vanitatea, orgoliul și determinarea pe care le-au avut toți marii puternici ai lumii. Nimic fanatic în ceea ce-i cuman; ar trebui să beneficieze de-o minimă înțelegere măcar din această perspectivă.

Pe mine mă amuză și mă încântă această atitudine cumano – valaho - celtică. Strategia din titlu, a cumanilor, este unică; prin aceste aranjamente „geniale”, cumanii își diminuau pierderile prefigurate în anumite zone în care starea de conflict se intensifica între forțe asupra cărora ei nu puteau avea niciun control, deoarece ei au fost într-o permanentă incapacitate de-a coaliza interesele centrifuge ale propriilor triburi ... și nici pomeneală de gândul de a se constitui în state ... cât de cât. Ca urmare ei, cumanii, au fost permanent folosiți de cei la putere. Nicio coeziune a confederațiilor cumane!

Organizarea și pregătirile mongolilor pentru campaniile de cucerire au fost exemplare. Chiar dacă mă repet, amintesc și aici că **volohii**, adică bolohovenii (valahi) din Podolia, au fost puși de mongoli înaintea invaziei din 1241 să creeze culturi de mei și grâu pentru hrana armatelor; spionajul organizat de mongoli a fost de asemenea la înălțime:

În același timp, se organizează un serviciu secret de informații pentru a pregăti expediția; prin spioni s-a studiat țara vrăjmașă, configurația terenului, drumurile, trecătorile munților și apelor, fortărețele, forțele și resursele militare; au fost plătiți nemulțumiții și trădătorii; s-au înrolat călăuze, iar agenți clandestini au fost postați peste tot ...¹⁴⁹.

Este evident că cumanii au fost la îndemâna mongolilor pentru a-i trimite ca spioni în Europa, că doar nu erau să trimită ca spioni mongoli, care ar fi fost depistați imediat după ochii lor mijii, după căcău, după crăcăneli și după duhoare.

Deci, valahii din Podolia și apoi valahii cumani (negri) au fost partenerii cei mai vrednici de încredere a mongolilor; cumanii negri au fost trimiși ca spioni la unguri cu câțva timp înaintea fatidicului an 1241, unde au cerut nici mai mult nici mai puțin să fie colonizați. Parșivii! Ungurii, suspicioși dar dornici de înmulțire prin asimilare, nu i-au colonizat în est ci între Tisa și Dunăre. Dovada? În 1241, cumanii colonizați, cuprinși în oastea regelui Bela al IV-lea ca aliați, au fost primii care au trădat (cca 40.000).

Alianța ascunsă a cumanilor cu mongolii poate fi deconspirată și prin aceea că toate bătăliile au fost câștigate prin trădarea cumanilor în același mod:

---

¹⁴⁹ Gheorghe I. Brătianu, *Marea Neagră*, Ed. Polirom, 1999, pg. 269 apud cartea *Gengis - Khan*, din 1935, de Grenard Fernand (1866 - 1945).

Bătălia de la Kalka, 1223.

Consider că cititorii cunosc *Bătălia de la Kalka* și celelalte bătălii, despre care fac vorbire mai jos, de aceea le sugerez să parcurgă un sumar al fiecăreia din bătăliile de mai jos. Nu-i greu.

Până în ziua de azi este consemnat că la Kalka cumanii au fost aliații slavilor (polonezi și ruși) împotriva mongolilor și a brodnicilor lui Ploscânea (din Basarabia de la Gurile Dunării); aliați până când:

Sesizând în ce parte se înclină balanța victoriei, cumanii, cu obișnuita lor mobilitate, dublată de un oportunism cinic, au părăsit primii câmpul de bătaie, în timp ce armatele rusești au rămas pe poziții, expunându-se unui veritabil măcel. Între victimele de marcă s-a numărat și cneazul de Kiev Mstislav Romanovici, care, după o rezistență înverșunată de-a lungul a trei zile pe un promotoriu de lângă Kalka, a acceptat propunerea brodnicilor, aliați cu mongolii, de a se preda, cu condiția de a i se garanta răscumpărarea. Înțelegerea nu s-a respectat, iar cneazul și doi gineri ai săi au fost omorâți. Alți șase cneji și-au pierdut viața pe când se retrăgeau în fugă spre propriile domenii¹⁵⁰.

De înțelegerea trădării aliaților de la Kalka de către cumani depinde înțelegerea celorlalte trădări ale alianțelor de către cumanii aflați în alianțe. Se repetă. Repetiția modelului de trădare mă face să fiu extrem de sceptic față de capacitatea noastră de a-i înțelege pe cumani; se pare că ne lipsește ceva ce ei au avut. Inteligența nativă și perspectiva. Avidanțarea! Este suficientă o singură acțiune a cumanilor, cu o manifestare exterioară pe care ei au lăsat-o dinadins să pară a fi **lăcomia cumană**, pentru ca - analizată din altă perspectivă - să pot dovedi că de fapt **cumanii și-au trădat aliații**; acea **lăcomie cumană** este văzută și în zi de azi ca o *lăcomie specific cumană*. Despre ce este vorba?

- Despre atitudinea cumanilor imediat de după victoria mongolilor pe câmpul de luptă de la Kalka, când a început disperarea, fuga precipitată, „scapă cine poate” (citez interpretarea lui Victor Spinei¹⁵¹, adică tocmai a unuia dintre cei care relevă incapacitatea de a „percepe clar sensul evoluției evenimentelor în care se aflau antrenate”, incapacitate pusă de Victor Spinei¹⁵² pe seama cumanilor și nu pe seama analiștilor cumanilor):

Salvat miraculos din înclăștarea bătăliei și din urmărirea dramatică din zilele următoare, Mstislav Mstislavici a reușit să treacă Niprul cu lotcile cu care veniseră până la marginea stepelor. Dezastrul rămășițelor oștilor cneziale a fost amplificat, ca o ironie a soartei, chiar de cei răspunzători pentru atragerea lor în conflict (este vorba despre cumani, n. mea). Speculând degringolada creată, **cumanii s-au dat la omorârea aliaților dispersați, pentru a-i deposeda de cai și de alte bunuri** (sublin. mea). Cu toate acestea, după replierea lui Jebe și Subodai spre Asia Centrală, cneazul Mstislav Mstislavici și-a păstrat relațiile bune cu turanicii (cumanii, nota mea) În lunile următoare marii înfruntări din apropierea litoralului Mării de Azov, detașamente ale lor

---

¹⁵⁰ Victor Spinei, *Marile migrații* ..., pg. 281.

¹⁵¹ Victor Spinei, *Marile Migrații* ..., pg. 282.

¹⁵² Victor Spinei, *Marile Migrații* ..., pg. 281 - 282.

(cumanilor, n. mea), conduse de Kuthen, i s-au alăturat (cneazului M. Mstislavici) în coliziunile cu rivalii la tronul Haliciului.

Este clar că până la cele scrise despre cumani de Victor Spinei și apoi de la Victor Spinei până acum, atitudinea cumanilor - de a-și omorî aliații și de „a-i deposeda de cai și de alte bunuri” tocmai în perioada în care cumani erau cei mai vânați de mongoli - a fost și este văzută ca o iresponsabilitate specific cumană! Ca o mare iresponsabilitate! Ca o incapacitate de a se maturiza!! Nici măcar dovezile „chemărilor” mongolilor de către cumani - pomenite și reproșate cumanilor de Victor Spinei - nu a luat ceața de pe ochii istoricilor și, vai, nici măcar pomenirea „apelului” cumanilor „la sprijinul mongolilor” - din același paragraf cu omorurile - făcute de cumani, - n-au fost suficiente ca Victor Spinei să vadă că Bătălia de la Kalka a fost un blat al cumanilor cu mongolii și, evident, cu triburile brodnicii lui Ploscânea, veșnicii aliați ai cumanilor dar, mai ales, tot triburi cumane, și ele!

Cum este posibil ca, fiind cei mai amenințați de mongoli înaintea bătăliei, cumanii să se dedea cu dezinvoltură la acele jafuri, specifice lor, din moment ce ei erau cei mai vizați de mongoli! Cum?! Oricât de înclinat este cineva să-și satisfacă viciul în astfel de momente apare – vrând-nevrând – instinctul de conservare și fuga. Cumanii nu! Cumanilor nu le păsa de mongoli. De ce?

Scăpați aproape nevătămați din bătălia de la Kalka, cumanii, care până la Kalka se aliaseră cu rușii de teamă, păstrează alianța cu slavii-ruși - și după Kalka, deși rușii aveau forțele mult diminuate - pentru a diminua forțele altor slavi, pretendenți la tronul Haliciului. Mirarea lui Victor Spinei este că rușii lui Mstislav Mstislavici consimt să păstreze alianța cu cumanii în ciuda celor ce le-au făcut cumanii la Kalka. De ce-or fi acceptat?!

Dacă istoricii nu văd aranjamentul/blatul cumanilor cu mongolii, nu înseamnă că slavii bietului cneaz Mstislav Mstislavici - care și-a antrenat slavii în lupta împotriva altor slavi - nu au văzut acest blat, dar ce era să facă?!

- Mstislav Mstislavici a acceptat să păstreze alianța pentru că a înțeles mai târziu, dar totuși a înțeles, blatul cumanilor cu mongolii și a mai înțeles, așa cum trebuie să înțelegem și noi, că cumanii n-au fost pătrunși de frica firească în fața agresivității mongole și că acea frică, firească, nu a înlocuit lăcomia cumană imediat după Kalka tot din cauza blatului cumano - mongol.

Cert este că strategia cumanilor a fost GENIALĂ! „Apelând la sprijinul mongolilor”, **cumanii au diminuat la Kalka puterea slavilor pentru aproape patru sute de ani**, subordonându-și-i fără pierderi din potențialii dușmani. Slavii ruși îi mărgineau pe cumani la nord. Slavii - ruși începuseră a le periclita viitorul în stepa ponto - caspică. Imediat după Kalka cumanii au preluat controlul asupra stepei ponto - caspice ... de fapt ce spun eu imediat după Kalka, căci corect este odată cu Kalka cumanii au reușit să preia controlul asupra stepelor ponto - caspice, chiar dacă s-au situat sub autoritatea mongolilor care, până la urmă, i-au lăsat să controleze acest spațiu după bunul plac.

Nici nu știu dacă nu ar fi fost mai bine să menționez la început, și nu în cele ce urmează „chemările” sau, după expresia lui Victor Spinei, „apelurile cumanilor la sprijinul mongolilor”, pentru a-i scuza cât de cât pe istorici. Dar, din moment ce avem pasajul referitor la „lăcomia” nechibzuită a cumanilor” - manifestată împotriva rușilor - ar mai putea exista ceva de natură a scuza nu numai pe Victor Spinei ci pe oricine care a citit bătălia de la Kalka și a rămas uimit că lăcomia cumană a înlocuit frica?

- Nu!

Fie-le scuzate istoricilor „apelurile cumanilor la sprijinul mongolilor”! ... dar oare cum le-ar putea fi scuzate aceste *apeluri* din moment ce și numai aceste *apeluri* sunt suficiente unei judecăți simple, neuniversitare și neacademice, ca să înțeleagă blatul cumano-mongol?!

Iată apelurile cumanilor „la sprijinul mongolilor” inventariate de Victor Spinei¹⁵³ și pomenite de el în contextul mai larg, al „tendințelor centrifuge și incoerența acțiunilor militare ale uniunilor tribale” cumane, asupra cărora voi reveni:

- În urma disputelor dintre uniunile tribale, cumane, Durut și Toksoba,

Mangush, fiul lui Kotian, din tribul Durut, ar fi fost capturat și omorât de un reprezentant al tribului Toksoba, Akkubul. Represaliile de răzbunare declanșate de hanul Kotian ar fi dus la înfrângerea tribului Toksoba, care l-a determinat pe Akkbul să trimită emisari la Jochi (Jöçi), fiul lui Ginghis Han (în realitate, probabil la urmașii acestuia, întrucât el decedase, la fel ca și tatăl său, încă din 1227), pentru a-l provoca să pornească împotriva propriilor dușmani, mongolii dând curs acestui apel nesăbuit (sublin. mea).

- Călugărul Iulian, „membru al Ordinului dominican din Ungaria, trimis în anul 1237 într-o misiune în Hungaria Magna”:

Acesta fusese înștiințat că un anume principe din Țara cumanilor, Euthet, care stăpânea asupra unei regiuni foarte întinse, cu numeroase cirezi, fusese atacat de principele cuman Gureg, care l-a înfrânt, silindu-l să pibegească împreună cu cei doi fii ai săi și câțiva însoțitori la sultanul din Hornach (...) șahul horezmian de la Urgenci (Gurganj). Rememorând vechile lor raporturi încordate, acesta a dispus executarea lui Euthet prin spânzurare. Cei doi fii ai săi au reușit să se salveze, dar, în imposibilitatea găsirii unei soluții mai convenabile, au apelat la mărinimia lui Gureg, care, însă, l-a suprimat pe cel mai mare dintre ei. De data aceasta, fiul mezin, care a supraviețuit, s-a refugiat la principele mongol Gorgutan, instigându-l să pornească împotriva lui Gureg (...) După cum se știe, în anii anteriori declanșării războiului cu Ginghis Han din 1218, acesta (Gureg) avusese ciocniri cu cumanii și își extinsese teritoriul în dauna lor.

Pierderea de teritorii în favoarea mongolilor este - în viziunea lui Victor Spinei - o consecință gravă a „apelurilor cumane la sprijinul mongolilor” ... de parcă nomazii cumanii ar fi depins de pământ!

Victor Spinei așează în lanțul „apelurilor nesăbuite ale cumanilor” – cu un accent pe „miopia politică a dinaștilor din lumea stepelor ponto-caspice” - și **soarta fiului cumanelui Bachman, Marele Baibars**, ajuns șef al mamelucilor și totodată sultanul Egiptului în urma unei confruntări disperate a tribului cumanului Bachman cu mongolii, lipsit de solidaritate:

... la începutul mării campanii derulate sub comanda supremă a lui Batu, când grupul cuman condus de Bachman (*tatăl lui Baibars, viitorul sultan al mamelucilor din Egipt*, nota mea) a opus o rezistență înverșunată armatelor invadatoare în lunca Volgăi, fiind zdrobit în cele din urmă de oștile din subordinea lui Möngke, acesta n-a primit nici cel mai mic ajutor din partea confracților săi din Desht-i Qypchaq, cu toate că era evident că și ei urma să devină victimele mongolilor.

Concluzia lui Victor Spinei, dramatică, ne va folosi și pe viitor:

---

¹⁵³ Victor Spinei, *Episcopia cumanilor. Coordonate evolutive*. Lucrarea se găsește pe Internet, aflându-se într-o adunare de texte (pg. 157 - 158).

„Lipsa de coeziune dintre confederațiile tribale”! Cumane, evident!

Mai trebuie să precizez ceva: mongolii și cumanii au practicat **sacrificiile colaterale**. În ce au constat? La Kalka, mongolii și-au lăsat - în retragerea lor simulat precipitată din fața slavilor - turme imense și câțiva turmari; turmele au fost confiscate de „lăcomia” slavă, iar turmarii au fost uciși bestial, degajând astfel convingerea că retragerea mongolilor era una pe bune. Și cumanii au apelat la astfel de *pierderi colaterale*, foarte înșelătoare. Sunt convins că nici turmarii mongoli și nici cei cumani NU au fost pregătiți ca și acele „kamikaze”; pur și simplu turmarii nu au realizat în ce situație erau introduși / lăsați / abandonați. Deci, *pierderile colaterale* nu se situează sub efectul unei prelucrări FANATICE. De altfel nicio acțiune a cumanilor nu are caracter fanatic. Asta este o virtute, compensată de blaturi și de sacrificiile colaterale. Și de alte drăcii cumane.

Este posibil ca sacrificarea tribului lui Bachman să fi stat la realizarea unei coaliții cumane lărgite. Cum așa?

- Este posibil ca trei - patru confederații tribale să fi ajuns la un acord de „apelare la sprijinul mongolilor” - așa cum vedem din „apelurile de mai sus”, în pofida faptului că Bachman nu voia -, motiv pentru care au renunțat la Bachman într-unul și același mod: și pentru lichidarea lui Bachman „au apelat la sprijinul mongolilor”. De aia n-au intervenit cumanii, spre dezamăgirea iritată a lui Victor Spinei.

- La fel a fost și situația celor 40.000 de cumani, aliați ai alanilor, colonizați de regele Georgiei din Caucaz, învinși de mongoli după ce au fost amăgiți să iasă din alianța cu alanii. Și acei cumani aflați în proces de creștinizare au fost abandonați - ca *pierderi colaterale* - de cumanii islamici din stepele ponto - caspice¹⁵⁴. Voi reveni asupra acestei situații.

Pe de altă parte, prin „apelul la sprijinul mongolilor”, cumanii se „spălau pe mâini” - aproape ca Pilat din Pont - prin mongoli. Nu-și ucideau neamul, dar la o adică își lăsau neamul să fie „zdrobit” de alții.

Victor Spinei a rămas profund impresionat, nu atât de LĂCOMIA cumană cât de o dimensiune a ei: capturarea de sclavi și negocierea răscumpărării lor a fost principala sursă de câștig a cumanilor. Și această atitudine cumană, de a răpi pentru a înrobi și pentru a negocia apoi eliberarea prin răscumpărare, l-a făcut pe Victor Spinei să nu vadă blatul cumano-mongol; există un episod din 1187, relatat de Nicetas Choniates, într-adevăr de excepție, care l-a uluit pe Victor Spinei:

... armatele imperiale ar fi surprins în apropiere de Beroe (actuala Stara Zagora) un detașament de 6000 de cumani, care escorta nu mai puțin de 12000 de captivi și un mare număr de vite și de bunuri¹⁵⁵.

Lăcomie este puțin spus, dar a fost o lăcomie dincolo de consecințe?

Această lăcomie ar fi trebuit, totuși, să fie analizată în context:

- cumanii erau în ținutul controlat de *Frații Asan*, ai căror aliați erau, așa că au anticipat un control asupra siguranței lor și a prăzilor,

- Victor Spinei știa cum au fost cumanii, că doar el îi descrie încă înainte de trădarea lor de la Kalka, când menționează pacea încheiată de ruși cu ei „*la Voina, lângă Riazan. Ca în alte ocazii, cumanii s-au vădit a fi aliați puțin statornici*”¹⁵⁶. La ce se aștepta Victor Spinei de la

---

¹⁵⁴ Victor Spinei, *Marile Migrații*, ..., pg. 217.

¹⁵⁵ Victor Spinei, *Marile Migrații* ..., pg. 215.

¹⁵⁶ Victor Spinei, *Marile Migrații* ..., pg. 248.

cumanii de la Kalka? De ce nu a văzut trădarea cumană? De ce nu au văzut istoricii trădarea cumană când, iată, istoricul Ghe. I. Brătianu a descris cu atâta talent bătălia dintre mongoli și o alianță a cumanilor cu alanii:

Emisarii și spionii lor (mongolii, nota mea) îi informaseră probabil despre cumani de neam turcic, care ocupaseră stepele de la Nordul Mării Negre, căci expediția s-a îndreptat în această direcție. După ce a cucerit Hamadhanul, care refuzase o a doua răscumpărare, corpul mongol a luat-o din nou pe drumul Georgiei. Cavaleria georgiană s-a lăsat iarăși masacrată luptând cu vitejie și a fost fericită să vadă invadatorii îndepărtându-se de Tiflis: prin Șirvan ei au ajuns în Derbent, această „poartă a Caucazului” la Marea Caspică, și au pătruns adânc în stepa de la nord de munți. Acolo s-au găsit în fața coaliției popoarelor care locuiau în această regiune: alani, lezghieni, cerchezi și a ajutoarelor din Kîpciak, domeniul cumanilor. Informația precisă și perfidia au servit o dată în plus strategiei mongole: adresându-se cumanilor, generalii lui Gînghis Han au invocat fraternitatea dintre popoarele lor în unitatea turco - mongolă și le-a cerut să-și părăsească aliații în schimbul unei părți din pradă. A fost ușor atunci să-i zdrobească separat pe alani și pe frații lor de arme, iar apoi să se întoarcă împotriva cumanilor, care și-au plătit scump dezertarea. Ofensiva a continuat în direcția nord - vest: traversând Kubanul, Djebe și Subutai au mers de-a lungul Mării de Azov și au trecut Donul, în plină stepă a Rusiei Meridionale. Ei se ciocneau direct cu stăpânirea cumanilor, în chiar inima posesiunilor lor.

Căpeteniile cumane au chemat atunci în ajutor pe principii ruși, pentru a înfrunta împreună noul adversar, al căror pericol l-au înțeles în sfârșit. În fapt, se realizase o apropiere între stăpânii turci ai stepei și moștenitorii Marelui cnezat vareg; cumani s-au lăsat atrași de creștinism. Fiica hanului lor principal, Kuten sau Kutun, se căsătorise cu cneazul Haliciului, Mstislav, o altă căpetenie a lor, lurii Konceakovici, poartă un nume creștin ...

Și acolo informatorii și diplomația și-au îndeplinit misiunea. La corpul invadatorilor s-au alipit brodnicii, populație războinică răspândită pe toată coasta nordică a Mării Negre, al cărei caracter este greu de precizat ... Prin mesaje abile, Djebe și Subutai au încercat să-i dezbină și pe principii ruși, împiedicându-i să vină în ajutorul cumanilor; dar expediția din Caucaz era prea recentă, pentru ca stratagema să poată să reușească a doua oară după un timp atât de scurt. Astfel, coaliția ruso - cumană în întregime a pornit în întâmpinarea expediției mongole, în câmpia dintre Niprul inferior și Marea de Azov¹⁵⁷.

¹⁵⁷ Gheorghe I. Brătianu, *Marea Neagră*, ... pg. 280 - 282. Nu redau pasajul întreg deoarece istiografia a revizuit multe din teoriile de pe vremea lui Brătianu; Victor Spinei aduce corecțiile de rigoare prin notele de subsol: 33 - 36. Deși, așa cum vedem, mulțimea cumană se afla în Rusia Meridională, totuși, pentru a nu fi duși în eroare de informațiile de pe vremea lui Brătianu referitoare la distrugerea cumanilor, ca aliați ai alanilor, survenită în Cucaz, trebuie să precizăm că acei cumani, aliați ai alanilor au fost cei menționați într-o „cronică georgiană”, care relatează – după cum scrie Victor Spinei – despre „40.000 de războinici cumani, care își oferiseră serviciile suveranului gruzin” și care „dispuneau de 5000 de sclavi”. „Precizarea că aceștia din urmă erau în totalitate creștinați, spre deosebire de cumani, la care procesul de convertire se afla în curs”, vezi Victor Spinei, *Marile Migrații* ..., pg. 217.

Înțelegem din acest pasaj că:

- mongolii nu au reușit să divizeze alianța cumano - slavă prin stratagema cunoscută, deși au încercat și de această dată,

- o astfel de lăcomie nu a fost deloc una de excepție în dimensiunea ei negativă în spațiul bizantin; occidentalii ajunși în Bizanț au procedat la fel! Cum chiar Victor Spinei ne oferă exemplul care răstoarnă categoric ierarhia lăcomiei, rămâne de analizat numai de ce a fost și a rămas Victor Spinei mai uimit de lăcomia cumână, decât de lăcomia occidentală! Victor Spinei scrie despre lăcomia occidentală, controlată de cumani, întâmplată în 1147, când:

teritoriile Bizanțului fuseseră străbătute de oștile cruciadei a II - a, prilej cu care s-au produs obișnuitele incidente între localnici și pelerinii militari. Împreună cu pecenegii, cumanii alcătuiseră detașamente ce vegheau la domolirea zelului prădalnic al supușilor regelui Franței, Ludovic VII, cu care s-au ciocnit în repetate rânduri în tema Bulgariei și sub zidurile Constantinopolului. Acești cumani se aflau, desigur, de mai multă vreme în solda Imperiului bizantin ...

Nu cumva educația occidentală ne-a făcut să nici nu vedem și să nici nu bifăm negativ faptele reprobabile ale occidentalilor dar să fim extraordinar de vigilenți cu cele identice ale altcuiva decât occidentalii? Educația occidentală ne-a pregătit să ne însușim imbecila atitudine de găgă, de a ne sancționa și de a încuviința sancționarea faptelor reprobabile ale noștri dar nu și pe cele ale occidentalilor, pentru care educația ne acoperă ochii, mintea, auzul. Halal educație! Dacă noi o avem, cumanii n-o aveau; prin ei avem o mostră de atitudine indicată pentru astfel de situații!

La Kalka, Ploscânea, șeful brodnicilor (valahii Bugeacului) era aliatul mongolilor. O cacealma de zile mari! Ploscânea le-a promis slavilor, refugiați pe-o insulă, să se predea, slavii l-au pus pe islamicul Ploscânea să jure pe cruce ... Mai înainte cu mai puțin de un secol, halicianul Rostislav Ivan, numit și *Berladnicul*, adunase 6000 de cumani și brodnici / berladnici împotriva slavilor¹⁵⁸; din această informație putem vedea întovărășirile berladnicilor / brodnicilor cu cumanii, ceea ce ne ajută să înțelegem „despărțirea” evident simulată a brodnicilor de cumanii de la Kalka.

După Muha, 1241, (nu Mohaci!), cumanii au creat cu mongolii *Hoarda de Aur* sau Kâpceacul, ***islamizându-i pe mongoli*** și dominându-i original, cu limba, cunoștințele și civilizația lor, civile, ispititoare și neasemuite!

Bătălia de la Muhi 1241 (11 april), Marea invazie mongolă din 1241

- *Bătălia de la Muhi 1241 (11 april), Marea invazie mongolă din 1241*: ca aliați de fațadă ai rușilor, cumanii - care au ocupat, printre aliați, de fiecare dată, pozițiile centrale pe câmpul de luptă - se retrag, dându-le astfel mongolilor - situați în poziția adversă - semnalul de începere a bătăliei într-o debandadă realizată de retragerea cumanilor. Cei 40.000 de cumani colonizați imediat după Kalka între Dunăre și Tisa s-au aliat cu mongolii; de fapt, putem spune că ei au

---

¹⁵⁸ Vitalie Josanu, *Monument al civilizației românești la Marea cea Mare: Cetatea Albă - Moncastro*, Ed. Fundația Collegium XXI, Buc. 2014, pg 195 - 196.

fost trimiși acolo de către mongoli. Ca agenții acoperiți, care așteaptă momentul o viață întreagă: „agenții conservă”! Și momentul așteptat a venit; creând o altercație cu administrația maghiară, cumanii – colonizați tocmai pentru a fi de partea ungarilor pentru amenințări de genul celeia prilejuită de mongoli - pleacă spre Macva – chiar cu sacrificiul hanului lor.

– Spionajul mongol, organizat prin cumani ... sau valahi și crearea de către bolohoveni a culturilor de grâu și mei pentru a susține armatele mongole, precizate în această lucrare, sunt numai câteva dintre elementele care configurau alierea cumanilor dintre Tisa și Dunăre cu mongolii, chiar și înaintea acuzelor populației maghiare, strigate regelui în răspăr, că cumanii, colonizați între Dunăre și Tisa, erau pe-o mână cu invadatorii mongoli. Gheorghe I. Brătianu scrie și el despre: **„amintirea unei expediții mongole în Transilvania, căreia românii i-ar fi acordat sprijinul”**¹⁵⁹, amintire înviată în 1347 - 1350, în preajma unei previzibile invazii mongole / tătare. Această suspiciune gravă, formulată de Brătianu, trebuie să fi avut când a fost formulată un sprijin pe fapte certe, este imposibil să se fi strecurat acel sprijin acordat de români mongolilor prin memoria scrisă; chiar și în informațiile din documentele în uz trebuie să găsim explicații ale confuziei cumani - valahi. Este imposibil să nu găsim explicațiile acestei imense confuzii, chiar dacă civilizația cumano - valahă, așa cum o văd eu, a fost atât de diferită față de civilizația occidentală și chiar dacă a civilizația cumano - valahă a fost nepermis de necunoscută de occidentali. În scrierile istoricului P. P. Panaitescu¹⁶⁰ aflăm o situație care devine pentru mine un exemplu edificator al suprapunerii efective a cumanilor peste valahi și viceversa chiar și de-ar fi numai acest exemplu:

Când regele Sigismund a venit în țară la 1395 împotriva pretendentului Vlad adus de Turci, după ce se întorcea prin pasul Branului, a fost atacat în munți de partizanii lui Vlad, la Posada. Aceștia aruncaseră asupra lui săgeți otrăvite, infectate cu venin (intoxicatis venenque infectis sagittis) (...)

Un element interesant al armamentului oștenilor lui Mircea erau pavezele, care erau construite într-un chip special. În această privință avem o informație curioasă datorită cronicarului bizantin Chalkokondylis, care spune: „Tătarii (Sciții) au scuturi asemănătoare cu ale Românilor (Dacilor)”. Nu știm exact cum erau construite aceste scuturi tătarești, se știe în genere că armamentul tătaresc din acea epocă era de obicei acoperit cu piele, ceea ce arată că avem a face cu scuturi de lemn acoperite cu piele, cu care oștenii români se apărau împotriva săgeților dușmane. Dacă această observație a cronicarului bizantin, de obicei foarte bine informat asupra tuturor evenimentelor de la Dunăre, este exactă, avem a face cu un element care se deosebea de felul de luptă pe care-l întâlnim în oștile românești de mai târziu. Apropierea este foarte interesantă și credem că românii au adoptat aceste paveze de la tătari în timpul când aceștia stăpâneau regiunile românești, înainte de întemeierea principatelor. Era de așteptat ca năvălirea tătarilor și stăpânirea lor în aceste părți să fi lăsat urme mai ales în domeniul militar, fiind vorba de un popor eminentemente războinic.

O confirmare a influenței tătare asupra armamentului oștirii românești avem într-o știre mai veche, privitoare la armata lui Basarab Întemeietorul, știre necunoscută istoricilor armatei noastre:.

---

¹⁵⁹ Gheorghe I. Brătianu, *Marea Neagră ...*, pg. 382.

¹⁶⁰ P. P. Panaitescu, *Mircea cel Bătrân, ...* pg. 135 - 136.

Istoricul bizantin Ioan Cantacuzino (Împăratul Ioan VI: 1341 - 1355), vorbind de războiul Bizantinilor cu bulgarii la 1331, povestește cum Grecii năvălind în Bulgaria se apropie de oastea țarului Alexandru, crezând că vor avea de luptat cu bulgarii singuri. Dar, pe neașteptate, izbucnește **sunetul trâmbiței tătarești** (sublin. mea). Totuși, împăratul bizantin (Andronic III) socotește că nu ar fi în fața lui tătari (cu care avea alianță), ci „*Geții (Românii) de peste Dunăre, care se folosesc de aceleași arme ca Tătarii; cei mai mulți sunt arcași*”. Ei ar fi venit în ajutorul bulgarilor; credea împăratul, și ca să înspăimânte pe greci, se foloseau de o trâmbiță tătarească. Abia când începe lupta, grecii își dau seama că nu sunt români, ci adevărați tătari în fața lor.

Rezultă din această interesantă povestire că de la depărtare Româniilor lui Basarab, călări probabil, puteau fi confunziți cu tătarii și că adoptaseră armele lor de luptă, în special arcul și pavăza tătarească.

... din Ardeal se aducea și salitră „*ca să facem praf de pușcă*” (pe vremea lui Mircea, nota mea) (...)

Pentru a completa tabloul mijloacelor de care dispunea oastea munteană a vremii, adăugăm că ea avea la îndemână un mare număr de corăbii de lemn, monoxyle, adică scobite dintr-un singur trunchi de copac, cu care era transportată peste Dunăre. De asemenea știm că ea se odihnea pe câmp în corturi și, când se dădea alarma, se bătea din tobe și se suna din trâmbițe”.

Bătălia de la Posada, 1330

- *Bătălia de la Posada, 1330*, unde cumanii, aliați ai armatei maghiare a lui Carol Robert de Anjou, l-au trădat pe Carol Robert de Anjou în favoarea armatei opuse: Basarab și ... alți cumani. Istoricul P. P. Panaitescu scrie:

S-a relevat că în lupta împotriva regelui Ungariei, Carol Robert de Anjou, domnul de la Argeș a fost ajutat de „necredincioși”, adică de tătari. Dar alte dovezi ale acestei alianțe sunt mai puțin cunoscute¹⁶¹.

---

¹⁶¹ P. P. Panaitescu, *Mircea cel Bătrân*, pg. 285-286. P. P. Panaitescu a dedicat câteva pagini prieteniei lui Mircea cel Bătrân cu cumanii. Am copiat în *Anexa 1*, de la finalul acestei lucrări ale mele și paginile din P.P. Panaitescu, pentru că m-au ajutat să deconspir diferența dintre valahi și cumani, afișată și promovată și de valahi și de cumani, în folosul lor al amândurora, dar și ubicuitatea valahilor sau cumaniilor, atunci când voiau să pară că au fost, cumani respectiv valahi. Că cum să mă exprim altfel: diferențele pe care le facem noi între valahi și cumani nu ne sunt imputabile nouă, aceste diferențe au fost în primul rând create de cumani și valahi, pentru a prosti popoarele din jur în propriul lor folos. Asta ne-o spune și faptul că **nu găsim nicio confruntare între valahi și cumani**. Aaaa, da, găsim confruntări dar de genul: cumani cu cumani sau valahi cu valahi, dar asta-i cam ca la noi, la moși: neglijăm oaspeții și ne batjocorim și ne ocărâm în glumă, dar atâta drac le-ar trebui oaspeților să îngâne și ei ceva ironii! Noi cu noi avem voie, dar doar atât. Ca evreii cu bancurile. Așa este și cu cumanii: ei între ei s-au bătut adesea pe viață și pe moarte, dar niciodată situați în alianțe opuse. Așa că vă spun încă o dată: **cum găsiți bătălii în care cumanii erau și de-o parte și de alta căutați trădările cumaniilor dintr-o parte**. Este un principiu respectat. Simplu. De aia vă pot oferi atâtea trădări. Era să zic că până la creștinare cam tot așa au făcut și valahii, numai că până la trecerea la

Și continuă P. P. Panaitescu, parcă în interesul meu atât de flămând de a suprapune „tătarii necredincioși” din pasajul de mai sus - oriunde ar fi trăit, integrați cu valahii din Muntenia sau „vecini” ai valahilor din Muntenia, undeva înspre „părțile tătărăști” - peste „tătarii negri”, din pasajul de mai jos, tot al istoricului P. P. Panaitescu, pentru ca EU să pot extrage echivalentul ce mi se dă de cronicile existente, așa cum nu mi s-a dat niciodată:

necredincios = necreștin = negru = islamic

și așa cum nimeni nu mi-l mai poate nici smulge și nici contesta, mai ales că primește o consolidare teribilă de la marele istoric Hașdeu, așa cum voi arăta mai jos, pentru a nu mă repeta.

Atât de tare, de simplu și de clar este acest echivalent, **negru = islamic**, încât n-am nevoie de validarea „nimăru”, după cum pronunță Nelica Nai, „o moață de-aia” din Arada. Deci, redau continuarea din P. P. Panaitescu la pasajul de mai sus:

În lupta de la Velbujd (27 iulie 1330¹⁶²) dată între Sârbii conduși de fiul craiului Ștefan Decianski, Ștefan Dușan viitorul țar, și Bulgarii sub Mihail și Alexandru ajutați de bizantini și români, este iarăși amintită cooperarea româno-tătară. În prefața la Zakonicul lui Ștefan Dușan, în care e povestită pe larg această luptă, sunt arătați astfel dușmanii ce se ridicaseră împotriva sârbilor: „Țarul Grecilor, Mihail și fratele său Belaur și Alexandru țarul Bulgarilor și Basarab Ivanco socrul țarului Alexandru, împreună cu **Tătarii Negri, cei ce trăiesc la graniță**”¹⁶³

Este important să știm că Bătălia de la Velbujd a avut loc în 27 sau 28 iulie 1330, adică în același an în care a avut loc Bătălia de la Posada, din 9 - 12 noiembrie 1330. Carol Robert de Anjou plecase împotriva lui Basarab la începutul lunii septembrie 1330.

Hașdeu ne arată că traducerea de către P. P. Panaitescu a ultimei propoziții din paragraful de mai sus este deficitară:

Țarul serbesc Ștefan Dușan, într-un act de pe la 1350, numește foarte limpede pe domnul muntenesc Alexandru Basarab: „**rege al vecinilor noștri Negri - Tătari**”

Iaca însuși textul slav ic al acestui decisiv pasagiu: „Alexandra tzara sumeg zsvusczych Czernych Tatar”¹⁶⁴.

Deci nici vorbă de faptul că vecinătatea tătarilor s-ar fi situat în afara țării lui Basarab! Nici vorbă! Tătarii cei negri sau „negrii - tătari” se aflau în Țara Românească condusă de Basarab. De data asta chiar Hașdeu, - care în urma eforturilor colosale și de toate felurile (ridiculizare, ironie, amenințări etc) - a reușit să înspăimânte pe oricine s-ar fi gândit să spună că românii au fost tătari sau cumani, - spune cam ceea ce trebuia să spun eu și îmi venea foarte greu ... tocmai din cauza climatului instalat de Hașdeu definitiv:

Amestecul politic al românilor de atunci cu belicoasele triburi de cumani, cărora le aparținea întreaga porțiune superioară și orientală a Moldovei actuale, ne prefăcea oarecum în tătari pe noi înșine; numele dinastiei Basarabilor, pe de altă parte, asupra-ne așa-zicând un colorit de negri; și

---

ortodoxie valahii nord-dunăreni au fost cam toți cumani și au întârziat așa, sub acest nume, mai mult decât valahii sud-dunăreni. Cumani nord-dunăreni, catolicizați și-au păstrat în răspăr, odată cu corturile, și credința inițială. Ascuns. Ascunsă! Măreață prefăcătoare salvatoare de suflete!

¹⁶² Istoricii recentii scriu data 28 iulie 1330.

¹⁶³ P. P. Panaitescu, *Mircea cel Bătrân*, pg. 286.

¹⁶⁴ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică a românilor*, pg. 141.

astfel într-o bună dimineață unul din cei mai iluștri principii ai Munteniei s-a văzut tatarizat și arabizat totodată de către limitroful monarc al Serbiei, cu care s-a încuscrit apoi peste câțiva ani, dându-i pe fie-sa de noră¹⁶⁵.

Informația referitoare la „vecinătatea tătarilor negri” cu Țara Românească - de pe vremea lui Basarab, preluată de P. P. Panaitescu - are un temei în prestigiul sursei: Louis Charles, fiul lui Carol Robert de Anjou. Louis Charles a scris despre această bătălie în 1351, susținând că Basarab a primit ajutor de la *tătarii necredincioși*, *vecini* cu Basarab; istoricii români au preluat informația, dar o resping pe considerentul că ar fi fost scrisă cu scopul de a diminua capacitatea lui Basarab de a-l înfrânge singur pe Carol Robert de Anjou, fără cumani / tătari; cu această contestație a istoricilor români pierdem informația existenței în Țara Românească a „tătarilor negri,, „necredincioși”, așa cum vedem, căci dacă „tătarii negri sunt necredincioși” - așa cum am demonstrat - ei rămân necredincioși oriunde ar fi, în vecinătatea Țării Românești sau între granițele Țării Românești. „Necredincioși și negri” = „Negri și necredincioși”.

Îmi pare rău, dar asta este: aveți aici o informație pe care am scris-o cât am putut de pe înțeles, chiar cu repetiții și cu alte lucruri supărătoare pentru un lector interesat mai degrabă de frumusețea exprimării decât de adevăr și de clarificarea unor confuzii.

Mai este ceva: am avut și aici o confuzie, pe care am putut să o soluționăm prin **identificarea cumanilor cu valahii**. Nu vi se pare că această identificare ar putea să fie soluția pentru toate situațiile confuze, de același gen, petrecute înainte de Posada? ... și de ce nu și de după Posada?!

Nu pot să trec peste efortul pe care Hașdeu îl face și în acest pasaj, pentru a ascunde caracterul cuman al românilor; așa-i că Hașdeu este intenționat confuz chiar dacă este în fața unei certitudini pe care se vede că totuși se simte obligat să o formuleze cât se poate de ireproșabil, dar nu și de corect? Cumanii erau numai în Moldova și în estul Moldovei, totuși?! Asta-i confuzia promovată de Hașdeu în textul de mai sus. Numai lui nu-i pot imputa că nu a văzut ceea ce era de văzut: *tătarii cei negri*, *cumanii-munteni* și *valahii-munteni necreștinați* erau în 1330 **unii și aceiași**, dar numai lui - acestui *Geniu năucitor* - nu-i pot reproșa; el, Hașdeu, venise din Polonia în Rusia și apoi în Moldova - cu o genealogie care-i asigura domnia în Moldova, pentru a crea o națiune, pentru a o construi europenește, cu o fundație naționalistă, luminată dar neapărat absolutamente creștină și pentru a-i fi rege. Creștin! Ortodox! Așa a înțeles acest *Geniu teribil* să ne facă bine, iar pentru realizarea acestui scop nu a precupețit absolut nimic.

Ștefan Dușan, împotriva căruia Basarab și-a trimis armata, știa foarte bine cine erau valahii. Serbia a ajuns pe vremea lui Ștefan Dușan la extinderea sa maximă. Ștefan Dușan își zicea țar, adică Împărat. Silviu Dragomir¹⁶⁶ a inventariat cu o deosebită acribie privilegiile acordate *valahilor* din Serbia și din Bulgaria de Ștefan Dușan (Uroș) și de tatăl lui, mai mult, valahii au fost înscrise în titulatura lui Ștefan Uroș:

(...) în anul 1348, Dușan năvăli în Epir și ocupă Ianina, Arta și celelalte orașe, iar boerul său Preljub cuceri întreagă Tessalia pentru a asigura țarului sârbesc titlul strălucitor de „imperator Raxie et Romanie, dispotus larte et Blachie comes. Blahia este firește Tesalia.

Raxie = Reția = Serbia,

---

¹⁶⁵ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică a românilor*, pg. 141.

¹⁶⁶ Silviu Dragomir, *Valahii din Serbia în sec. XII-XV* (Cetită în ședința publică a Academiei Române la 27 Ianuarie 1922), publicată în *Anuarul Institutului Național de Istorie din 1921-1922* la Universitatea din Cluj), pg. 288 - 290.

Romania = Bosnia, asta ca să nu dau prilejuri de protest.

Este firesc să fi fost un blat al cumanilor cu Basarab, doar nu era să se bată cumanii din Ungaria cu cumanii din Muntenia.

De fapt trebuie să ne așteptăm ca - în toate bătăliile în care cumanii se aflau atât într-o tabără cât și în cealaltă - să fi fost un blat, și avem nu puține cazuri. Este o axiomă; dacă pe voi vă intrigă, pe mine mă amuză destul de mult: diferența dintre mine și voi constă în ceva ce nu vă onorează, pentru că vouă – cei care nu ați studiat cumanii așa cum i-am studiat eu până acolo încât credeți că-mi lipsește o doagă – vă lipsesc, de fapt, dimensiunile unei civilizații dezghețate, necrispate, cumane, de oameni care au și la maturitate instinctele ingenuie, dumnezeiești, de dinaintea izgonirii din Eden, de dinainte de naștere și nu pe cele date de Creator pe etape.

Negrii erau cei din nordul Dunării și erau „negri” pentru că nu se prea creștinaseră toți, pentru că mulți erau islamici. Erau destui cei care încă ezitau și care erau numiți tătari sau cumani, chit că aceștia erau unii și aceiași și chit că adesea erau ... mai catolici sau mai catolicizați decât valahii bogumili sau ortodocși! Trebuie să divulg acum și aici și faptul că martorii acelor vremuri și istoricii recentți - puși în fața evidenței islamice a locuitorilor nord-dunăreni - au acceptat și acceptă că valahii și chiar și cumanii au fost bogumili ... orice numai islamici nu. Nu știm câți nord-dunărenii din Muntenia au fost bogumili, dar știm că mulți au fost islamici! Negri!

Toate acestea ne obligă să revenim la textul de mai sus scris de P. P. Negulescu (sau la Anexa 1 de la final), referitor la confuzia pe care a făcut-o istoricul bizantin Ioan Cantacuzino (Împăratul Ioan VI: 1341 - 1355) în 1331 între bulgari și români, între români și tătari și apoi, de fapt, între toți aceștia și tătari. Asta s-a întâmplat cu douăzeci de ani înainte de textul scris de regele Serbiei, Ștefan Dușan, referitor la negrii - tătari conduși de Basarab. Deci, pe lângă necunoscutele cumani, tătari și valahi mai avem o necunoscută: bulgarii. Din ceea ce scrie Hașdeu referitor la bulgarii negri și bulgarii albi trebuie să înțelegem, chiar dacă el nu a înțeles, că bulgarii negri erau cei de la nordul Dunării, adică cei care nu erau creștinați oficial:

Suhm și Du Cange (istorici, nota mea) dibuiau de pe atunci o obscură înrudire între Maurobulgaria și Maurovlahia, deși nu știau nimic și într-o mare parte nici nu puteau încă să știe despre Basarabie, Neagră-Tătarie, Neagră-Cumanie etc.

Ceea ce-i îndemna a căuta Neagra Bulgarie pe ambii țărmii ai Dunării, nu numai spre sud, dar și spre nord de gurile fluviului, este anume mărturia lui Porfirogenetul cum că această regiune amenința hotarele Chazariei, care aflându-se spre Nistru, cam tot până acolo trebuia să se fi întinzând și Maurobolgaria¹⁶⁷.

Și scrie Hașdeu – în aceste scurtcircuite provocate de imensele încărcături informaționale referitoare la prădarea khazarilor din est, de pecenegi - tocmai ceea ce spun și eu: înaintea creștinării românii nord-dunăreni erau numiți negri-bulgari.

Suhm presupune că așa-numiții negri-bulgari ar fi fost românii, bazându-se pe deasa identificare a valahilor și bulgarilor în scriitorii din evul mediu¹⁶⁸.

Deci, la Posada cumanii au *blătu*t cu Basarab întemeietorul. Așa stând lucrurile, ne surprindem întrebându-ne și noi, ca Nicolae Iorga, *numai numele de Basarab era cuman!*

---

¹⁶⁷ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică a românilor*, pg. 208. Menționez că Hașdeu a scris în slavonă numele „Maurobulgari” și „Maurovlahi”.

¹⁶⁸ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică a românilor*, pg. 209.

Pentru a elimina orice dubii, precizez că P. P. Panaitescu¹⁶⁹ folosește corect numele de „tătari”, atribuindu-l cumanilor din „Deșt-Chipceac”, care „înseamnă hanatul Hoardei de Aur”, ce „se întindea, „de la Urali până la gurile Nistrului”. Asta înseamnă că Țara Românească, de pe vremea lui Mircea - despre care el a scris că se întindea până la „părțile tătarăști” - s-a învecinat cu ... „gurile Nistrului”. Unde era Cetatea Albă. Bine, eu și voi știm acum, după lungi incursiuni interpretative, că lucrurile nu au stat așa, dar dacă au stat așa cum zic istoricii, în total dezacord și cu existența cumanilor în Banatul de Severin (Oltenia) și cu coexistența lor printre valahii din Țara Românească fără Banatul de Severin, - ar fi trebuit ca istoricii să caute o integrare a valahilor în Deșt-i-Câpceac în informațiilor existente despre valahi în contextul învecinării lor cu Deșt-i-Câpceac. Dar n-au făcut-o și nici n-o vor face. Informațiile nu pot fi lăsate suspendate sub pretextul lipsei de informații, pentru că arată la fel de nefiresc ca lucrurile suspendate ... ceea ce nu se poate! Ne obligă gravitația și necesitățile fiziologice ale minții. De ce n-au făcut istoricii așa ceva? Pentru că în ipoteza în care valahii s-ar fi învecinat cu tătarii pe Nistru, istoria ar fi ajuns la mai multe absurdități și contradicții cu textele scrise înainte. Iată un exemplu de repliere, dat de Victor Spinei:

Potrivit notificației lui Kazwini, Deșt-i Kipčak s-ar fi suprapus peste Deșt-i Chazar („Stepa chazarilor”), astfel încât ar rezulta că inițial această primă denumire era aplicată doar regiunii de la nordul Mării Caspice, unde se găseau anterior domeniile khazare. Pe măsura înaintării cumanilor spre vest (lucru total neadevărat, ei existând aici și pe vremea anticului Strabon, geograful, așa cum am arătat, nota mea), accepțiunea termenului în discuție s-a extins până la gurile Dunării. Izvoarele egiptene din secolul al XV-lea (al-Qalqașandi) și turcești din secolul al XVII-lea (Mustafa Ali, Kiatip Celebi menționează învecinarea Deșt-i Kipčak cu „țara valahilor” și, respectiv, cu Moldova. Întrucât după 1484 Bugeacul a fost desprins de sub autoritatea domnilor Țării Moldovei, este posibil ca în evul mediu târziu denumirea de Deșt-i Kipčak să se fi aplicat deci și ținutului de câmpie dintre gurile Nistrului și ale Dunării¹⁷⁰.

Îi când-cum, și se și se!

Cert este că tătarii negri și necredincioși ai lui Basarab au fost cumani, iar diferențierea cumanilor de valahi este aproape imposibilă - cel puțin în spațiul Munteniei din vremea lui Basarab - atât timp cât încă nu știm dacă nu cumva diferențierea dintre valahi și tătari/cumani se făcea după criterii religioase: valahii fiind schismatici, iar cumani islamici. Dar chiar dacă ar fi fost așa tot ajungem - prin bogumiliu existenți printre valahii și cumani din Muntenia - la o situație pe care istoricii au ignorat-o total atunci când au simplificat, făcându-i ortodocși pe toți valahii rămași în Muntenia după plecarea tuturor cumanilor, adică și pe vremea lui Basarab.

Vedem în citatele de mai sus că și P. P. Panaitescu a preluat de la cronicari *ideea unei mari invazii cumane* în principate ... invazie petrecută odată cu plecarea armatelor romane și nu prin secolele IX-X când deja se vorbește de extinderea cumanilor înspre vest. Iarși intrăm în bucluc: ce s-a întâmplat cu Valahia în perioada dintre retragerea aureliană și invaziile cumane și, și mai și, de ce dracu s-au mai retras romanii în sudul Dunării dacă nu tătarii au fost cei care i-au atacat. De aia-i bun cuvântul „tătar”, este bun la toate disciplinele, ca Geo Bogza din cunoscutul banc! „Mai bun de-așa altu nu-i”, vorba moaței Nelica Nai, când are ea chef de „glumbe”.

---

¹⁶⁹ P. P. Panaitescu, *Mircea cel Bătrân*, pg. 287 - 288.

¹⁷⁰ Victor Spinei, *Marile Migrații ...*, pg. 231 - 232.

Istoricii români de acum - puși în fața cumanilor aliați ai armatei maghiare de la Posada - se văd obligați să schimbe numele cumanilor lui Basarab cu numele pecenegilor, tătarilor sau mongolilor, numai pentru a salva ca și certe informațiile scrise în latină, referitoare la pierderile imense suferite de cumanii lui Carol Rober de Anjou: „*Cumanorum denique corrui inestimabilis et plurima multitudo*”, cf. Victor Spinei, *Marile migrații din estul și sud - estul Europei ...*, pg. 299.

Victor Spinei creditează alianța cumanilor cu maghiarii contra valahilor și a cumanilor lui Basarab și, spunând sursele – „*Chronici Hungarici ...*, p. 299; *Cronicon Budense*, p. 249” – scrie: „Specificarea „*el plurima*” lipsește din alte variante ale pasajului”. Păi da, lipsește pentru că istoricii nu-și pot explica lipsa cumanilor la inventarul de la reîntoarcerea în Ungaria de la Posada!

Deci, cei mai mulți cumani plecați din Ungaria ca și coloniști dar și ca aliați ai ungarilor nu s-au mai întors în Ungaria; referințele maghiare deplâng cumanii neîntorși în Ungaria pe considerentul că au rămas pe câmpul de luptă de la Posada ... când ei, de fapt, au rămas cât se poate de vii în Muntenia lui Basarab, care i-a primit pentru că tocmai l-au ajutat la Posada ... printr-o înțelegere prealabilă. Cam cum i-au ajutat și muntenii lui Laiotă Basarab pe moldovenii lui Ștefan cel Mare la Vaslui. Odată ce avem această idee, Bătălia de la Posada devine mult mai explicită: **cumanii din oastea ungară au făcut blat cu Basarab** împotriva ungarilor. Așadar, cumanii lui Basarab nu s-au luptat cu cumanii lui Carol Robert de Anjou și nici n-au pierit ca proștii, la Posada, în capcanele specific-cumane de la Posada, pe care le știau căci le practicau. Odată ce cumanii din cele două părți vor fi priticit acest blat, *Bătălia de la Posada* a fost o joacă de copii pentru Basarab și va trebui ca noi să acceptăm ipoteza că acea campanie nenorocită a fost planuită de cumanii din Ungaria cu Basarab și să reconstituim Posada și pe această ipoteză.

Rugămintele, plecaciunile și promisiunile lui Basarab, față de Carol Rober de Anjou, au fost de-o ipocrizie a cărei mărime este întrecută numai de ipocriziile papei care, în 01 februarie 1327, a scris atât lui Basarab, mieros, făcându-l catolic devotat, cât și nobililor transilvăneni cu ordinul de a-l lichida și de talentul actoricesc al lui Basarab: pe măsură ce Basarab se ruga de Carol Robert de Anjou, mânia creștea-n Basarab ca-n Moromete din scena cu fii săi, „hai mă Achime, hai mă Nilă mă”, până ce Moromete i-a bătut-măr, cu violența existentă-n gând încă dinainte. De Posada!

Avem câteva zvonuri scrise: românii au însoțit invazia mongolilor (1), Basarab a câștigat la Posada cu ajutorul cumanilor (2)¹⁷¹. Zvonurile ăstea, preluate de istorici sunt date dracului pentru că au fost transmise din gură în gură, pierzându-și în timp împrejurarea. Existența împrejurării zvonurilor, face ca zvonurile să se diferențieze de legende.

- Care-s împrejurările pierdute?

Ei, vedeți, istoricul nu intră în situația de la Posada, mintea lui nu operează și se autofelicită și este feliicitat pentru că rezistă omeneștii ispite de-a încropi o explicație, de-a căuta

¹⁷¹ Am avut un prieten oltean, foarte simpatic. Era un povestitor fain, cu expresii de-un amuzament spirit de seriozitatea și de indiferența lui sinceră față de amuzamentul nostru sincer. Povestea aleatoriu și nu prea avea importanță ce povestea, expresiile făceau farmecul. Avea momente în care se încumeta și chiar avea pretenția să prezinte sistematic, el, olteanul ... Era inginer, dar tot oltean era. Rigurozitatea era o preferință pentru care însă nu avea nicio predilecție; asta era realizabil, din punctul lui de vedere, prin enumerări, cu liniuță de dialog și, pe cât putea cu numerotarea ideilor, 1, 2, 3, 4. Ei, el nu anunța o enumerare pentru că nu știa dacă-i va reuși enumerarea, așa că puncta enumerarea numai după ce-i reușeau două idei / situații / chestii. Zicea: „lipsa banilor se datorează incapacității noastre de a ne organiza, 2) – că ceea ce-am spus a fost 1) – lipsei creditării, iar 3) ...”. Întotdeauna se bloca la 3) - trei. La 3) trei improviză aiurea sau schimba vorba, dar niciodată nu a reușit să spună a treia cauză a ... lipsei banilor. Niciodată!

împrejurările chiar și dacă află că cumanii au fost și de-o parte și de cealaltă. Cât de obiectiv este istoricul român! Fiindcă este evident că în situația celor două zvonuri avem ca și cauză faptul că „**cumanii sunt de sânge român**”, vorba lui Petru Maior, rămâne să ne întrebăm cum dracu se face că am pierdut această informație, susținută de toți komisarii culturnici greco-catolici într-un mod ... atât de specific - cultural!

Să nu uităm nici motivul agravant: armata maghiară a cucerit imediat înainte de Posada *Banatul de Severin*, adică încă un ținut cuman, situat între Banat, Mureș, Olt și Dunăre. *Banatul de Severin* fusese smuls de Basarab numai cu câțva timp înainte de la Carol Robert de Anjou. Să fi fost de fapt cumanii - olteni, din Romanat - Olt, „vecinii” pe care P. P. Panaitescu îi aruncă în „părțile tătarești”?! *Vadurile cumanilor*, schițate de B. P. Hașdeu¹⁷² pe harta de mai sus, i-a ajutat pe cumani să-și împlinească predispoziția de-a se vânzoli cu turmele lor cu tot.

Ce scuză să le mai acorde unguirilor Basarab și cumanilor din cele două armate!

După Posada, Basarab a reintrat în posesia Banatului cuman al Severinului.

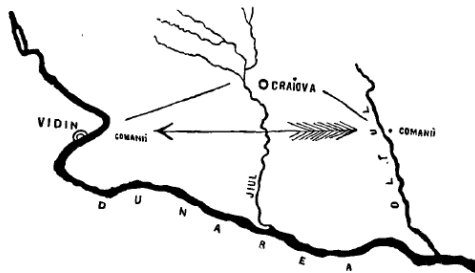
Bătălia de la Codrii Plonini, 1363, și coroanele domnitorilor din Țara de Sus din Țara de Jos (a Moldovei)

Costea este pomenit în *Pomelnicul mănăstirii Bistrița*, al domnitorilor Moldovei. Costea a fost soțul Mușatei. Unii istorici susțin că Costea și Mușata au fost părinții domnitorilor Moldovei: Petru II (1375 - 1392) și Roman I (1392 - 1394), dar numai unii istorici, căci Aurel Sacerdoțeanu, istoric de temelie, a scris altfel (și trebuia să fie luat în seamă) după ce adusese o seamă de dovezi, trecute prin filtrul preotului cunoscător al latinei. Varianta lui Sacerdoțeanu răstoarnă varianta oficială sau cunoscută și deși nu ne prea ajută, totuși este important să o pomenim aici pentru a vedea și măcar parțial atât contradicțiile dintre teoriile istoricilor și ușoarele contrafaceri ale istoriei oficiale sau cunoscute, cât și contextul în care luau domnii Moldovei hotărârile și presiunile la care erau supuși din mai multe părți:

Concluzia care se impune este că Petru și Roman voievod nu sunt frați nici după mamă, nici după tată, iar Roman numit în documente ca frate al lui Petru nu este decât un omonim al lui Roman voievod.

În dicționarul lui Frunțescu se găsesc o mulțime de localități numite *Comana* (Vlașca), *Comanca* (Romanat, Vâlcea, Argeș), *Comănesc* (Bacău, Mehedinț, Covurlu, Gorj, Dorohoiu), *Comanița* (Olt) și *Coman* (Nemț, Bacău); dar numai cele două de mai sus se cheamă *Comanii*.

Aruncând o căutătură asupra mapei, etă pozițiunea relativă a ambelor sate:

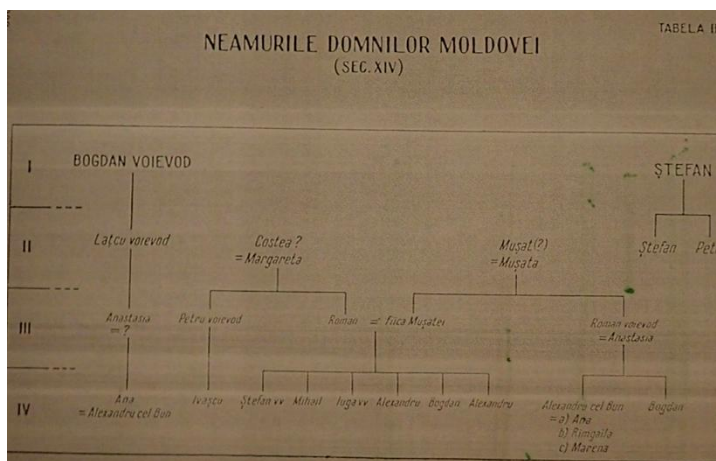
În acest mod, dacă vom trage un segment dela Comanii-pe-Olt până la Comanii-pe-Dunăre, spațiul intermediar va cuprinde partea sudică a districtelor Romanat și Dolj, având Craiova în vîrf.

¹⁷² Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Etymologicum Magnum Romaniae*, Tomul IV, Buc, 1989, pg. LXXVI.

Revenind la domnia lui Lațcu voievod, vedem că acesta a marcat o oarecare stabilitate și autoritate. La moartea lui (cca. 1377¹⁷³) au izbucnit însă toate veleitățile ascunse, fiecare feudal încercând să-și asume supremația. Din acest conflict a ieșit biruitor Petru, fiul Margaretei.

...

Roman, fiul Mușatei, era domn la 30 martie 1392. Domnia lui a fost scurtă, pînă după iulie 1394, când a fost alungat din scaun. În acest scurt timp el a întemeiat târgul și cetatea Roman și a continuat unificarea Moldovei cu grabă, după cum o arată frumoasa sa intitulăție. Acest lucru nu a fost și pe placul boierilor Moldovei, care l-au dat prins în mâinile regelui polon, față de care avusese destule rezerve cu ocazia depunerii omagiului de credință.

(...) numele fraților lui Ștefan voievod: Mihail, Alexandru, Bogdan, luga și alt Alexandru. Aceștia sunt fiii lui Roman, fratele lui Petru voievod, fiul Margaretei, și ai soarelui Roman voievod, al cărui nume nu se cunoaște. Doi dintre aceștia, Alexandru și Bogdan, sunt omonimi cu fiii lui Roman voievod, fiul Mușatei

(...) Roman a murit ulterior lui Ștefan, succesorul său în domnie.¹⁷⁴

¹⁷³ Istoria oficială și cunoscută scrie că Lațcu a decedat în 1375.

¹⁷⁴ Aurelian Sacerdoțeanu, *Succesiunea domnilor Moldovei pînă la Alexandru cel Bun pe baza documentelor din secolul al XIV - lea și a cronicilor românești din secolul al XV - lea și al XVI - lea, scrise în limba slavonă* (lucrare luată de pe Internet, publicată de la pg. 219 într-o colecție. Vezi în acest caz pg. 230 - 231 și 235.

Informațiile lui Aurelian Sacerdoțeanu infirmă informațiile oficiale și cunoscute, furnizate parțial de Constantin Rezachevici. Pe de altă parte chiar Constantin Rezachevici citează informații care-l contrazic, în plus de cele ale lui Aurelian Sacerdoțeanu, dar destul de apropiate de cele ale lui Aurelian Sacerdoțeanu: <<După Leunclavius Ștefan ar fi fost detronat de pretendentul Roman, în urma unei răscoale a boierilor de la Hârlău. Iar după Matei Strykowski, după ce Roman l-ar fi înlăturat pe Ștefan, ar fi fost, la rândul său, luat prizonier de Șvidrigielto, conducătorul Podoliei (Ilie Minea, *Principatele române și politica orientală a împăratului Sigismund*, Buc. 1919, pg. 95). După care, continuă scenariul în varianta C. Ciohodaru: „Ștefan a fost restabilit în domnie, însă cu rol scăzut și în poziție de subordonat față de luga”>>, din Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324 - 1881, vol. I, Secolele (XIV-XVI)*, Ed. Enciclopedică, 2001, pg. 468.

Pentru mine este importantă această confruntare de informații și de texte efective și pentru a extrage faptul că poziția de subordonat a lui Ștefan în raport cu luga a fost de domn al Țării de Jos.

Unii istorici susțin că Mușata a fost fiica lui Bogdan Descălecătorul și sora voievodului Lațcu, alții susțin, cu destule temeieri, că Costea ar fi fost fiul lui Bogdan Descălecătorul (1355 - 1363). Cert este că Mușata este soția lui Mușat, așa cum Popeasca și Ioneasca sunt soțiile lui Popescu și respectiv Ionescu și că numele Mușatinilor provin de la un masculin: Mușat. Moldovenii se remarcă și azi prin moștenirea feminizării numelui de familie atunci când a fost cazul (Agrigoroaiei, Amăriei, etc), așa că dacă numele mușatinilor s-ar fi tras de la Mușata și nu de la Mușat, moldovenii n-ar fi ezitat să numească dinastia Amușatei. Totuși, de ce Mușata și nu Costea, soțul ei, a fost cea care a rămas în memoria românilor?

- Pentru că Mușata a fost o catolică ferventă, apreciată de Papă.

- Pentru că fiii ei, **tot catolici**, Petru II (1375-1392)¹⁷⁵ și Roman I, au domnit o perioadă suficient de lungă ca să ducă la consacrarea unei dinastii: *Dinastia Mușatinilor*.

Mistică dinastie, mistică și intensă, și creația, binecuvântate toate de egumeni dar, din păcate, contrazisă de onestitatea și de profesionalismul lui Aurelian Sacerdoțeanu (care ne oferă și genealogiile din tabelul de mai jos:).

Efortul unor istorici moldoveni¹⁷⁶ combinat cu binecuvântările unor egumeni au pornit de la un interes local și au creat un interes local: să facă din Mușatini o dinastie cap-coadă; de la Bogdan dacă nu chiar de la Dragoș. Acest efort este minat. Nu se poate. Din cele scrise de Aurelian Sacerdoțeanu vedem că și Petru II și Ștefan I, nepotul lui de frate, au întrerupt șirul mușatinilor.

Deoarece domnitorii Moldovei acoperă cu detalii și cu precizie, efectiv toată perioada în care Costea ar fi putut domni în Moldova, cei mai mulți istorici au formulat îndoieli atât cu privire la domnia lui Costea cât și cu privire la *Pomelnicul de la Bistrița*.

Constantin și Petru voievod: este o expresie consacrată de eforturile de identificare a lui *Costea Voievod* și de poziția pe care o avea Moldova în raport cu genovezii, în construcția comună consolidată într-un parteneriat de administrare a vestitelor cetăți de la Marea Neagră: *Chilia* și *Cetatea Albă*. Expresia apare în 1386, într-un raport genovez din care aflăm că - în perioada războiului genovezilor cu tătarii - o delegație de genovezi a fost trimisă la *Constantin și Petru Voievod*. *Cetatea Albă* este pomenită în acel raport.

Constantin se aseamănă cu *Costea*, dar pentru orice român *Constantin* este diferit de *Costea*. *Constantin* nu este *Costea* cu atât mai mult cu cât *Constantin* este identificat cu *Constantin Koriatovici*, guvernatorul Podoliei. **Podolia era Volohia**, ținutul bolohovenilor, numit

¹⁷⁵ Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324 - 1881, vol. I, Secolele (XIV-XVI)*, Ed. Enciclopedică, 2001, pg. 450: „... după arhiepiscopul catolic Ioan de Sultanieh (Petru II, nota mea) ar fi îmbrățișat și el acest rit odată cu mama sa, oricum s-a arătat favorabil cel puțin dominicanilor protejați de mama lui”.

¹⁷⁶ Insistența misticoidă a istoricului Ștefan S. Gorovei, în cartea sa *Mușatinii*, de-a crea și o dinastie a „Mușatinilor” și o continuitate fără cusur irită nu atât prin precaritatea susținerii cât mai ales prin indiferența față de acceptul altcuiva decât cel al egumenilor moldoveni, susținători de istorici și de creatori de contrafaceri. Astfel de demersuri duc la elaborări necriticate și pentru că nimeni nu-și mai bate capul cu mulțimea de citate, de autori și de surse trecute, care nu mai resuscită niciun interes azi. Este în elaboratele unor astfel de teorii creaționiste un manierism de-o exagerare mistică, comparabil, dar pe o altă linie, însă identica ca intensitate demagogică lătrată, cu manierismul greco-catolicilor, asemeuibil cu dârzenia credențului cu privilegiile din verandă. Uite că apăru eu în capul scării, cu interesul meu de a afla de ce a fost și este ascuns sângele tătarilor de sângele cuman celto-valaho - cuman! Și află că mă încurcă-n interes și astfel de elaborate istorico - egumenice, care nu lasă hatul vestic al *Țării de Jos* nici măcar pe verticalitatea un pic piezișă a Nistrului.

de istoricii români atât de impropriu, *Bolohovo*, care cu echivalentul lui V în B-ul slav ic trebuia și trebuie pronunțat *Volohovo*, *Volohia*, așa cum îl pronunțau și slavii, și nu *Bolohovo*. *Volohovo* sau *Volohia* a fost ținutul de dincolo de Nistru ... cât de dincolo de Nistru o să vedem.

Ținutul *Volohia* - din *omagiile* celor doi voievozi, frați, Petru II și Roman I, dedicate Regelui Poloniei - a fost pomenită imediat după Moldova, dinadins și într-un mod atât de gratuit încât pomenirea acestui ținut ar părea o stranie absurditate dacă nu am întrezări concomitent o premeditare și o intenționalitate. Neștiind că *Volohia*, din acele omagii dedicate polonezilor de către cei doi voievozi moldoveni, era numele unui ținut anume, istoricii nici nu-și propun să identifice ținutul aferent numelui *Volohia*; istoricii caută cu mirare o explicație: de ce cei doi voievozi numesc ținutul dintre Carpați și Nistru atât cu numele *Moldova* cât și cu numele *Volohia*? *Volohia* apare în cele două omagii ca o adăugire a voievozilor menită a stabili, față de regele Poloniei, că și *Volohia* este un domeniu al lor, al voievozilor.

Ca să înțelegem stările din Moldova și raporturile acelor stări cu voievodul Moldovei nu trebuie să uităm nicio clipă de asemănarea cu Polonia vecină, unde funcționa dreptul de veto: deciziile în Seim sau în adunarea domnească trebuiau să aibă acordul expres al tuturor componentelor, dacă un pan din Seim se împotriva, decizia nu se putea lua. Istoricul Ghe. I. Brătianu merge atât de departe cu această situație din Moldova încât explică, prin asta, că „descălecatul” s-a produs prin obținerea adeziunii tuturor formațiunilor (pre)existente în Moldova în momentul descălecatului:

În Moldova exista o rânduală constituțională, dacă o putem numi așa, și anume nici un act de oarecare însemnătate nu putea fi dat de Domnul țării fără a purta și asentimentul boierilor din divan (sau, mai propriu, consiliul suprem). Chiar actele de donare sau întăriri de moșii trebuiau să fie însoțite de pecetea boierilor; ba chiar, pentru că actele erau de o deosebită însemnătate, boierii dădeau un act independent ... Uneori boierul (sau respectiv boierii) era considerat ca un reprezentant al țării, independent de domnitor, chiar având mai multă continuitate decât acesta din urmă¹⁷⁷.

Deci, nu este exclus ca adăugarea *Volohiei* în acele omagii să fi avut ca scop principal asigurarea boierilor, de către voievod, că *Volohia* nu va fi lăsată pe alături, cu atât mai mult cu cât voievozii erau înrudiți sau încuscriți cu regii Poloniei ... și nu este exclus ca acele omagii să li se fi cerut voievozilor, de către regii Poloniei, tocmai pentru că nu erau siguri pe boieri, chiar dacă, adeseori, este evident că nu aveau niciun dubiu asupra fidelității voievodului.

După explicațiile de mai sus ne putem explica existența *Moldovei* și a *Volohiei* în acele omagii: domnitorii Moldovei dintre Carpați și Nistru i-au asigurat pe boieri și astfel s-au asigurat și față de regele Poloniei că *Volohia* nu poate fi exclusă din domeniile stăpânite de ei. De ce oare? Ce se întâmpla în *Volohia* de a fost necesară această acrobație? Sau, altfel spus, ce se întâmpla dincolo de Nistru în perioada dominației mongole?! Întrebare retorică, cu răspunsul în întrebare. **Volohia - adică ținutul de dincolo de Nistru - aparținea voievozilor moldoveni de drept dar, în fapt, se afla în posesia mongolilor și este evident că, după expresia din omagii, posesia faptică a mongolilor era numai una provizorie, convențională. Volohia a fost, așa cum am arătat și pe alte aliniamente logice, Tara de Jos și Basarabia.**

Formularea de mai sus trebuie adaptată situațiilor din momentul depunerii fiecărui omagiu: Podolia a fost cel mai mult timp în posesia Hanatului de Aur, dar după 1362 - 1363

¹⁷⁷ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc., 1980, pg. 145; este un citat din „d. C. Racoviță, Începuturile suzeranității polone asupra Moldovei (1387 - 1432).

Podolia a aparținut și Marelui ducat al Lituaniei și Poloniei (probabil în momentul depunerii omagiilor).

Deci, *Constantin*, din expresia genezei din 1386, din perioada domniei lui Petru II Voievod, *Constantin și Petru voievod*, nu este Costea, voievodul pomenit în Pomelnicul de la Bistrița, ci Constantin Koriatovici, guvernatorul Volohiei/Podoliei, al cărei ținut se afla dincolo de Nistru, până la Marea Neagră; *Cetatea Albă* - unde ajung genezeii - a fost sau capitala Volohiei / Podoliei sau o reședință importantă a guvernatorului Volohie. Oscilații hotărâului dinspre mare, care-a înnebunit istoricii, pot fi explicate prin raportare la creșterea și descreșterea Hanatului de Aur; după 1362/1362 mongolii pierd până la Bătălia de la Vrșkala (1399) tot ținutul litoralului până la Don sau Volga, recâștigându-l după Vrșkala.

Că așa au stat lucrurile cu situația aferentă expresiei *Constantin și Petru voievod* este dovedit și de faptul că cei doi, Petru II Mușat și Constantin Koriatovici au bătut împreună o monedă comună, cu însemnele unuia pe-o față și cu ale celuilalt pe cealaltă față. Asta spune multe despre raporturile dintre cele două țări și este inevitabil diagnosticul: domniile asociate. Care era asociatul mai ... mic?

Lucrurile încep să se complice în momentul în care încercăm să aflăm raporturile dintre *Țara de Sus* și *Țara de Jos* din relația dintre cei doi, *Constantin și Petru Voievod*, sau invers: relația dintre cei doi din raporturile celor două „țări”. Care era mai mare, care era mai tare, care era „baștanul”?

- Câțiva istorici au identificat că starea de *voievod*, din expresia *Constantin și Petru Voievod*, este atribuibilă numai lui Petru II, nu și lui Constantin Koriatovici. Adică, Constantin Koriatovici ar fi fost un fel de subordonat al lui Petru, un fel de vice - domnitor, un fel de guvernator. Nu se poate spune că interpretarea nu este corectă: nu erau amândoi voievozi, voievod era numai Petru II și totodată el era și cel mai mare-n grad. Deoarece acest raport, dintre cei doi, se poate extinde și asupra raportului dintre cele două țări, trebuie să-i acordăm atenția cuvenită, căutând și alte indicii. Acele indicii există. Aflăm destul de cotit că celor la putere în cele două țări le corespund două coroane: una mare, pentru domnitorul din *Țara de Sus* și alta mică, de fapt un fel de diademă, pentru cel care guverna *Țara de Jos*:

Despot s-a încoronat, foarte probabil, la reședința domnească din Iași (...)

Cum atât coroana domnească, cât și „diadema” *Țării de Jos*, deci o a doua coroană, fuseseră capturate (...) din bagajele lui Alexandru Lăpușeanu, de către căpetenia de mercenari flamanzi Jean Villey, și conform obiceiului militar al vremii, deveniseră proprietatea sa, Despot a poruncit pentru încoronare confecționarea unei noi coroane ... el s-a îngrijit ca ambele coroane „să fie făcute din aur pur” ...¹⁷⁸

Și diadema minimaliza, prin dimensiune, poziția asociatului la domnie, adică a guvernatorului din *Țara de Jos*, căci acesta era asociatul voievodului. Voievodul era încoronat cu ... coroană, nu cu diademă. Fiindcă aflăm de acest raport numai pe vremea lui Despot Vodă, trebuie ca situația să fi fost la fel și pe vremea lui *Constantin și Petru voievod*. Avem o astfel de informație și de la istoricul Constantin Rezachevici:

Cetatea Albă e doar locul de debarcare al solilor genezei, de unde aceștia au pornit pe uscat spre Suceava, reședința lui Petru Voievod, și de aici peste Nistru, în Podolia, la Constantin Koriatovici. Acesta nu apare cu titlul de

¹⁷⁸ Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324 - 1881, vol. I, Secolele (XIV - XVI)*, Ed. Enciclopedică, 2001, pg. 656 - 657: la pg 657, Rezachevici precizează că coroana avea cinci fleuroane.

voievod (...) pentru că titlul Koriatovicilor din Podolia în a doua jumătate a secolului XIV era de „hospodar” (= domn) în actele slave, sau „dux” în cele latinești, echivalentul celui de „cneaz” (= principe), fiind numiți „*kniaz i hospodar Podolskiei ziem*”, și aproape niciodată „voievod”, la acea dată specific românesc. Fără îndoială, Constantin din socotelile genoveze de la 1386 e Constantin Koriatovici domnul Podoliei (1385 - 1390), vecinul lui Petru voievodul Moldovei, ambii personaje binecunoscute genovezilor din Crimeea¹⁷⁹.

...

Ca să fie și mai clar că lucrurile stau așa trebuie să spunem că traseul țintit al celor doi soli genovezi ducea - de la Suceava, peste Nistru - la TÂRGOVIȘTE, adică la capitala Podoliei, unde se afla Constantin Koriatovici. Această informație ne este dată de locul *Bătăliei de la Apele Albastre*, Sinie Vodî, care a avut loc în 1362 - 1363 nu departe de Târgoviștea din Ucraina: „Se crede că armatele (lituaniană și mongolo - tătară) s-au întâlnit în actuala Târgoviște. În acel timp orașul era cunoscut ca Yabgu în turcă (cumană), ca oraș viceregent, ca Sinie Vodî în rusă sau ca Apele Albastre ... Fiii lui Koriatovici cu unități din orașul lituaniano-yatving, Navahrudak, au atacat flancurile tătare cu arbalete ... (Algirdas, marele duce al Lituaniei, nota mea) a acordat Podolia lui Alexandru, Iuri, Constantin și Fedir, fii lui Koriatovici și totodată nepoții săi (ai lui Algirdas)”.

Avem o Târgoviște în Podolia!

- Unde?

- În regiunea Bucovinei. Wikipedia ne spune („The Battle of Blue Watters” și „Yabghu”) că numele Târgoviște are un echivalent mongol: Yabghu: „Jabgu, Djabgu or Yabgu, care a fost o reședință în perioada de început a statelor turcilor, care echivalează cu vicerege ... legat de autoritatea Khaganului, cu subordonare politică și economică diferită ... fiind acordat celui de-al doilea personaj ca importanță în conducerea clanului (*Ashina*). Cea mai înaltă poziție o avea Khaganul. Yabghu a fost cel mai frecvent un frate mai tânăr al Khaganului sau un nepot, numit Shad. Mahmud Kashgari a definit titlul de Yabgu ca „poziția doua sub Kagan”.

În aceeași perioadă cu Petru II, partenerul și prietenul lui Micea cel Bătrân, avem o Târgoviște și în Țara Românească. Mircea cel Bătrân era voievod, iar Mircea, fiul său, era „asociat la domnie”, cum numesc istoricii români funcția de Yabgu sau de vicerege, cu reședința nicăieri altundeva decât ... la Târgoviște, diferită de reședința lui Mircea. Cele două Târgoviști nu mai pot fi coincidente; ele se înscriu în modalitățile de administrare specifice „the early Turkic states”, adică ale cumanilor sau tătarilor. Numai dezinteresul sau teama istoricilor români de-a corela valahii cu vecinii ne fac să nu cunoaștem multe forme în care noi ne suprapunem cu cumanii.

Vorbim deci de Târgoviștea din Haliciu, ca și capitală a Podoliei sau a Volohiei sau ca vicecapitală a domnitorului asociat la Domnul Moldovei. Aici avem o mare problemă, deoarece Cetatea Albă revendică aceeași poziție, de vicecapitală. Iorga asta scrie despre Cetatea Albă: că a fost reședința asociatului la domnie. Analizând această dispută soluționăm câteva incertitudini foarte mari. Unde a fost reședința lui Costea voievod, înscris în Pomelnicul de la Bistra? La Rădăuți, spun unii istorici, acolo unde a fost ridicată Biserica Ortodoxă cu hramul Sf. Nicolae, unde se află înmormântat nu numai el ci și Lațcu și Petru II. Revin la un pasaj citat anterior, în care avem mai multe informații despre Costea voievod:

---

¹⁷⁹ Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324 - 1881, vol. I, Secolele (XIV - XVI)*, Ed. Enciclopedică, 2001, pg. 452.

Costea, tatăl lui Petru I, în calitate de „protejat” al noului domn, devine, în răstimpul 1377 - 1387, voievodul unei Țări Valahe din sud - estul Moldovei, cu reședința la Cetatea Albă, teritorii aflate anterior sub autoritatea principelui creștinat tătar Dimitrie. După decesul lui Costea, care ar fi avut loc în anul 1387, acest teritoriu a fost alipit la Moldova, ceea ce s-a reflectat în titulatura lui Roman I, noul domn al Moldovei (voievod al Moldovei și moștenitor al întregii Țări Valahe). Costea voievod ar fi fost înmormântat în biserica Sfântul Nicolae de la Rădăuți¹⁸⁰

Autorul introduce în discuție o „Țară Valahă din sud - estul Moldovei cu reședința la Cetatea Albă” și nu există să suprapună teritoriul stăpânit de Costea voievod cu cel stăpânit de prințul tătar Dimitrie (desigur, creștin!); și face asta cu ocazia recenziei lucrărilor scrise care au prezentat descoperirea inelului cu scrierea Allah, din mormântul lui Lațcu de la Biserica Sf. Nicolae din Rădăuți.

Nu este în regulă:

- De ce-ar fi fost principele Dimitrie creștin dacă voievodul Lațcu avea pe deget inelul cu Allah?

- Rădăuții sunt în nordul Moldovei, iar Cetatea Albă în sud - estul Basarabiei!

Acestea sunt oarecum lămurite, dar un detaliu ne luminează: în perioada 1377 - 1388, Volohia / Podolia s-a aflat - sub domnia lui Costea și până la moartea lui, în posesia moldovenilor. Am văzut că Petru II l-a avut ca asociat pe Constantin Koriatovici, iar Roman I l-a avut ca asociat pe Theodor Koriatovici, fratele celui dintâi ... este mult să spunem asociați din moment ce știm că acești Koriatovici erau dependenți mai mult de Polonia și de Lituania decât de Moldova. Dar, și între 1363 și 1377, un Koriatovici, luga, a domnit în Volohia / Podolia. Ceva s-a întâmplat în 1377. Ce?

- Există o informație sumară referitoare la o bătălie încinsă între moldoveni și lituanieni. Finalul este laconic: „Numai puțini cai s-au mai întors în Lituania”, dar rezultatul bătăliei nu este deloc incert: moldovenii i-au zdrobit pe lituanieni. În 1377¹⁸¹. Deci, în 1377, moldovenii au preluat Volohia / Podolia de la lituanieni, aici domnind ca asociat Costea, tatăl lui Petru II voievod. Ei, cum să nu-i zici voievod și tatălui voievodului?! Măcar am aflat teritoriul asupra căruia domnea asociatul, cauzele schimbării posesiei vremelnice și, eventual și cu alte analize cronologice și factuale, motivul pentru care voievozii s-au asigurat în omagiile către regii Poloniei și Lituaniei că și Volohia / Podolia era „moștenirea” lor (probabil că numai când Volohia era sub stăpânire poloneză).

Târgoviște = Torhovytsia = Torhovîtea = Horodenka = Торговиця - este situat în Ucraina, în apropierea Șepenițului, existent și azi, dar și a Apelor Albastre (*Sinie Vodî*, cum știm din istorie, azi nu mai există). De ce fac această asociere?

- Pentru că în Șepeniț sau în *Codrii Plonini* - deci în apropierea locului unde a avut loc *Bătălia de la Apele Albastre* (1362 / 1363) - a avut loc o bătălie la care a participat și Bogdan I, Descălecătorul.

---

¹⁸⁰ Gheorghe Dumitroaia, *Lia Bătrâna, Adrian Bătrâna, BISERICA „SFÂNTUL NICOLAE” DIN RĂDĂUȚI. CERCETĂRI ARHEOLOGICE ȘI INTERPRETĂRI ISTORICE ASUPRA ÎNCEPUTURILOR ȚĂRII MOLDOVEI* (recenzii și prezentări de carte).

¹⁸¹ Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324 - 1881, vol. I, Secolele (XIV - XVI)*, Ed. Enciclopedică, 2001, pg. 454; autorul pomenește o lucrare a lui Aurelian Sacerdoțeanu, *Lupta moldovenilor cu lituanii în 1377, în Omagiu fraților Lapedatu*, Buc. 1936, pg. 773 - 776.

Bătălia de la Codrii Plonini a avut loc în luna iulie, 1368, în Țara Șepenițului (aflată la nordul Principatului Moldovei, între Sniatîn și Cernăuți), scrie Wikipedia.

Cele trei localități / locații - Târgoviștea, Șepeniț / Șipeniț și Sniatîn - sunt sensibil apropiate și fac parte din vechiul Halici, ținutul Herța, aflat în permanentă revendicare de moldoveni de la polonezi, așa cum se vede și pe hartă. Toate trei se află înaintea de Nistru, adică în hotarele vechi ale valahilor (cu izvoarele Tisei și Nistrului la nord), deci, este adevărat că pentru a ajunge la Târgoviștea solii genevezi nu trebuiau să treacă Nistru, așa cum scrie în raportul genevezilor; de fapt nici nu se știe dacă l-au trecut. În sprijinul viziunii mele vine și o precizare făcută de Constantin Rezachevici:

(...) chiar la începutul domniei, în actul (...) din 30 martie 1394, Roman I se intitulează „Marele singur stăpânitor” (...) „stăpânind Țara Moldovei de la munte până la mare”. Cu observația judicioasă că în textul slav al titlaturii, aici și în celelalte două acte păstrate de la Roman I, nu este vorba de munte, adică de Carpați, ci de „planini”, „plonini”, căci „Ploninenle nu se găsesc în Carpați, ci la poalele nord-vestice ale Carpaților, între Ceremuș și Nistru (...) De altfel, titulatura indică întinderea în longitudine a Moldovei de la nord la sud, nicidecum întinderea în lățime, care n-ar avea niciun sens” (Ion I. Nistor). E vorba, așadar, de plonini sau Codrii Plonini aflați, cum am văzut când am pomenit zona deluroasă de la sud de Nistru, în prelungirea spre răsărit a Munților Plonini, din Carpații Ruteniei¹⁸².

Deci, spunând că Târgoviștea și Șepeniț sunt așezate în Codrii Plonini - dintre Ceremuș și Nistru, - nu fac o aproximație grosieră atâta timp cât bătălia s-a dat în această zonă, dintre Ceremuș și Nistru.

Nu se știe anul exact în care a avut loc *Bătălia de la Codrii Plonini sau Șepeniț*, se știe doar perioada: 1356 – 1365. La fel, nu se știe exact anul în care a avut loc *Bătălia de la Apele Albastre*: 1362 - 1363. Șepenițul, Târgoviștea din Galiția (Rusia Roșie) și Apele Albastre pot fi foarte apropiate, cum susțin eu, deoarece este firesc ca reședința *Țării de Jos* să fi fost cea vizată de atacurile exterioare.

Să fi fost cele două bătălii una și aceeași?

Dacă Bogdan Descălecătorul a participat în *Bătălia de la Apele Albastre* – în echivalentul românesc și polonez *Codrii Șepenițului* -, înseamnă că Bogdan a fost de partea lituanienilor, cu care i s-au încuscrit descendenții. Să vedem, pe scurt, cum i-au trădat cumanii pe aliații lor mongoli la *Apele Albastre*.

¹⁸² Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324 - 1881, vol. I, Secolele (XIV - XVI)*, Ed. Enciclopedică, 2001, pg. 457.

Bătălia de la Sinie Vodî (Apele Albastre) 1363

- *Bătălia de la Sinie Vodî (Apele Albastre) 1363* (în care tătarii – dobrogeni - moldoveni ai lui Dimitrie / (Dobrotici? i-au trădat pe mongoli). Mongolii s-au prea obișnuit ca, cumanii să trădeze exclusiv în folosul lor. În anii 1362 - 1363 le-a venit și lor rândul: cumanii i-au trădat pe mongoli la înțelegere cu deja necreștinații lituanieni, cu valahii - moldoveni și evident cu valahii munteni. Este evident: atacați de lituanieni, valahii - moldoveni și munteni s-au desprins și au fugit înspre vest de Nipru, iar mongolii, după ce au fost decimați, au fugit spre est, trecând Donul. Fuga decalată în două părți opuse spune multe despre „prietenia” celor două armate de fugari, dar și mai multe spune despre această „prietenie” faptul că valahii (moldoveni și munteni) s-au retras înspre domeniile lituanienilor, în loc să fugă tot înspre est. Și s-au așezat acolo, cu prințul tătar Dimitrie; în Cetatea Albă, scrie Nicolae Iorga. Nimeni nu a auzit vreodată ca lituanienii să-i atace, să le facă ceva. Bătălia s-a dat nu departe de orașul Târgoviște, capitala de atunci a Podoliei bolohovenilor. Târgoviște¹⁸³ era numit pe atunci *Orha*, ceea ce însemna reședința viceregelui tătar. Târgoviștea din Podolia era, ca Târgoviștea din Țara Românească (vis – à – vis de Curtea de Argeș) reședința prințului Mihai, fiu și asociat la domnie al lui Mircea cel Bătrân. Acolo se afla orașul viceregesc! Și, pe această cale, ajungem la același deznodământ: Țara de Jos a fost Podolia și parte din Basarabia, adică ținuturile de dincolo de Nistru. Până unde dincolo? Infinit!

Știm că Dimitrie, prințul tătar, înfrânt la Sinie Vodî/Apele Albastre, a ajuns prin ținuturile Dobrogene, dar mai știm și că a bătut monedă și că a emis documente, privilegii (vezi privilegiile acordate brașovenilor). Numai că pe același ținuturi domnea și cunoscutul Dobrotici, în aceeași perioadă cu Dimitrie, cu Radu Negru și cu fiul său Mircea cel Bătrân, asociat la domnie. Știm că, de la un moment dat, Muntenia lui Mircea cel Bătrân se învecina cu „părțile tătărăști”. Victor Spinei a scris că Deșt-i Kâpceac a cuprins și parte din Moldova și Muntenia pentru că anticipa că va veni unul ca mine și va constata ceea ce tocmai constatai. Este posibil ca tocmai acele „părți tătărăști” ale Munteniei și Moldovei să fi dus la zăzania dintre Moldova și Muntenia, numai că dacă-i așa, atunci este imposibil ca Dimitrie și Dobrotici să nu fi fost unul și același. Este imposibil și pentru că spațiul dintre Nistru și Nipru ar fi destul de mare, dar n-avem nicio certitudine că a fost stăpânit de valahii celor două principate deși, cu certitudine, acest spațiu a fost locuit de moldoveni și munteni în proporție covârșitoare, poate peste 98%.

Să ai atâta spațiu și mai ales să ai atâta NEMĂRGINIRE spre est! Același lucru l-au simțit și rușii - slavi, dar din partea opusă: să ai atâta spațiu spre vest! Dar, cu certitudine, slavii nu au simțit NEMĂRGINIREA simțită de moldoveni și munteni! Greu de explicat „nemărginirea” asta în contextul în care slavii, care trăiau aproape exclusiv din produsele pământului cultivat, erau cei care aveau mai mare nevoie de pământ! Ciudat de tot, dacă ne gândim la pământul foarte bun, de excepție. Chiar extrem de ciudat! De fapt aici – în pusta ponto - caspică, care

---

¹⁸³ P. P. Panaitescu, *Interpretări românești, studii de istorie economică și socială*, descărcată de pe Internet:

- *Târgoviște înseamnă „loc de târg”, precum seliște înseamnă „loc de sat”. Acest nume îl mai poartă și alte două orașe ale slavilor de sud: Târgoviște, în Bulgaria, lângă Șumla, și Târgoviște, în Iugoslavia, vechiul nume al lui Novi - Pazar, capitala sangiacatului cu același nume (pazar, bazar este traducerea turcească a cuvântului „târg”).*

face Podolia să treacă mult dincolo de Bug – se află acel ținut al veșnicilor colonizări, al veșnicilor oferte de colonizare. Deci, rușii, obișnuiți cu vecinătatea cumano - mongolă, aveau convingerea că și mai încolo, înspre Galiția (numită *Rusia Roșie*) se aflau tot cumano - mongoli. Este cumva greșită această viziune rusească, manifestată după 1944 – în nedumerirea noastră – de intense căutări (rusești) a numelor tătărăști pe spațiul dintre Bug și Nistru? Nu!

- „Sînt și alte fapte și date în *Descrierea Moldovei care arată că sursele de care s-a folosit Cantemir pentru scrierea acestei cărți – (...) – i-au sugerat mereu ideea că Basarabia era tot teritoriul pruto-nistrean, mai mult sau mai puțin detașat de Moldova, din dreapta Prutului. Astfel, el într-un loc vorbește de Basarabia ca parte a Moldovei <<dinspre Ucraina leșească>>, ceea ce arată clar că nu se referea doar la extremitatea sudică a acestui teritoriu*”¹⁸⁴;

- Pentru noi, valahii, nemărginirea estică a fost infinită pentru că era islamică sau, în cel mai rău caz, ortodoxă, pe când pentru ruși vestul era mărginit de ... islamism, de tătari, de vikingi și de Papă.

- Vedeți numele tătărăști date de ruși, după 1944, localităților, ținuturilor și râurilor din preajma localităților basarabene Orhei (de la Orha = reședință a hanului) și Costești¹⁸⁵. Nu poate fi greșită din moment ce în Orhei a fost descoperită reședința uluitoare, excelent dotată a unui han, iar în Costești s-au găsit bogate tezaure de monede deținute și bătute de tătari. Nu putem conchide altfel: noi, valahii, suntem tătari dar nu știm ... sau mai bine zis nu am știut.

---

¹⁸⁴ Ion Țurcanu, *Descrierea Basarabiei; teritoriul dintre Prut și Nistru*, ediție descărcată de pe Internet, pg. 28.

¹⁸⁵ Victor Spinei, *Coexistența populației locale din Moldova cu grupurile etnice alogene în secolele XIII - XIV*, lucrare publicată în *Acta Moldaviae* de la pg. 157 - 177, pg. 160:

- „În extremitatea apuseană a Imperiului Hoardei, corespunzând cu sud - estul Moldovei, au apărut centre cu caractere orășenești la Costești pe râul Botna și la Orheiul Vechi pe Răut. Ambele au fost depistate prin cercetările arheologice metodice întreprinse în ultimele decenii (...).”

- „Pe lângă diferite construcții cu caracter public și particular, ateliere meșteșugărești etc., au fost descoperite moschei, caravan-seraiuri și băi de tip oriental, care sugerează existența unor grupuri etnice nelocale. Pe seama lor se pot pune înmormintările făcute potrivit ritualului islamic și inscripțiile în limba arabă sculptate în piatră, găsite atât la Costești, cât și la Orheiul Vechi. Unele din produsele realizate în aceste centre, printre care amintim ceramica smălțuită și alte obiecte, sînt de o evidentă factură răsăriteană”

*După cum indică studierea complexelor funerare, o anumită parte a locuitorilor neabăștinași de la Costești și Orheiul Vechi îmbrățișaseră islamismul, devenit religie oficială a Hoardei în timpul hanului Ozbag (1313 - 1342) 2°. Stadiul urban de evoluție a celor două așezări a fost atins în vremea hanului amintit, iar la dezvoltarea lor maximă ele ajung în deceniul al 7 - lea din secolul al XIV - lea, **în timpul domniei lui Abd Ullah, care se pare că și-a stabilit pentru cîțiva ani reședința la Orheiul Vechi** (sublin. mea) unde a emis monede purtînd în legendă mențiunea baterii la Șehr al-Djedid sau langhi-Șehr. În traducere cei doi termeni înseamnă Orașul Nou, nume pe care, după toate probabilitățile, l-a purtat Orheiul Vechi în vremea stăpînirii mongole”.*

Bătălia de pe Râul Vorskla 1399

- *Bătălia de pe Râul Vorskla 1399* (unde tătarii - moldoveni și munteni i-au trădat pe lituanieni și pe hanul Tohtamâș în favoarea lui Timur Lenk; vezi în acest sens capitolul din cartea lui P. P. Panaitescu, *Mircea ce Bătrân*, referitor la tătarii „adăpostiți” de Mircea ce Bătrân, cuprins în ANEXA 2 la prezenta carte. Nu au fost tătarii, cum credea P.P. Panaitescu, ci valahii – munteni, participanți la Bătălia de pe Râul Vorskla de partea

Gediminas	
	
Grand Duke of Lithuania Gediminas as depicted in the Sapieha <i>Genealogy</i> in Kodeń, 1709	
Grand Duke of Lithuania	
Reign	1316–1341
Predecessor	Vytėnis
Successor	Jaunutis
Born	c. 1275
Died	c. 1341 Raudonė, Grand Duchy of Lithuania
Burial	Veliuona, Lithuania
Spouse	Jewna
Issue	Manvydas Narimantas Karjotas Jaunutis Algirdas Kęstutis Aldona Liubartas
Dynasty	Gediminids
Father	Butvydas
Religion	Paganism

tătarilor lui Dimitrie/Dobrotici (?).

luga Ologul a fost unul și același cu luga Koriatovici (George sau Jerzy), chiar dacă există acel act emis de luga Ologul în 28 nov 1399, în care scrie: „aceasta este credința mea, a lui luga voievod, și credința copiilor mei și credința lui Ștefan voievod și a copiilor lui, credința fraților lui, credința lui Olecsandro, credința lui Bogdan”. Se știe că Ștefan I, victoriosul de la Ghindăuani împotriva ungarilor, fiul lui Roman II, a consimțit să predea domnia lui luga Ologul, pe motivul că copii lui fiind prea tineri. „Olecsandro” și „Bogdan” din acel act, emis de luga, au fost ceilalți doi fii ai domnitorului Roman. De reținut că nicăieri în acel act luga

Algirdas	
Grand Duke of Lithuania	
Reign	1345–1377
Predecessor	Jaunutis
Successor	Jogaila
Born	c. 1296
Died	Late May 1377 possibly Maišiagala
Spouse	Maria of Vitebsk Uliana Alexandrovna
Issue	Demetrius I Starshy <i>more...</i> Andrei of Polotsk Vladimir Olgerdovich Jogaila Skirgaila Švitrigaila
Dynasty	Gediminid

Władysław II Jagiełło	
	
King Władysław II Jagiełło, detail of the Triptych of Our Lady of Sorrows in the Wawel Cathedral, Kraków.	
Grand Duke of Lithuania	
Reign	May 1377 – August 1381, 3/15 August 1382 – 1 June 1434
Predecessor	Algirdas
Successor	Kęstutis (August 1381) Skirgaila (Jagiello's regent, 1386–1392) Vytautas (Jagiello's regent, 1392–1430)
King of Poland	
Reign	4 March 1386 – 1 June 1434

George Koriatovich	
Duke of Podolia	
Voivode of Moldavia	
Reign	1374 – 1375-1377
Predecessor	Lațcu
Successor	Peter I Mușat
Born	after 1330
Died	1375-1377
Dynasty	Gediminid dynasty
Father	Karijotas

Teodorus Koriatovych	
	
Duchy of Podolia	
Reign	1389 — 1393
Predecessor	Konstantyn Koriatovych
Successor	Spytko II of Melsztyn

Duchy of Podolia	
Reign	1389 — 1393
Predecessor	Konstantyn Koriatovych
Successor	Spytko II of Melsztyn
Died	1414 Munkács, Kingdom of Hungary (today Mukachevo, Ukraine)
House	Koriatovychi
Father	Karijotas
Mother	Olha Koriatovych

nu-i pomenește pe cei trei frați – Ștefan, Olecsandro și Bogdan, fiii lui Roman - ca frați ai săi. Cea de a doua soție a lui Roman II a fost tot o Koriatovici și este posibil să fi fost fiica lui Iuga Koriatovici. Situația în care Ștefan a predat de bunăvoie domnia nu Iuga este foarte neclară, dar se știe că în 1399 Ștefan a făcut parte din coaliția creștină în Bătălia de la Vorskla împotriva tătarilor. Bătălia de pe Râul Vorskla a avut loc în 1399; atunci tătarii/cumanii negri – adică moldovenii și muntenii - au trădat atât coaliția creștină cât și pe hanul Tohtamâș, aliatul acelei coaliții, în favoarea lui Timur Lenk. Sub ipostaza de tătari, adică de black-cuman - adică vlack - sau cumani negri, valahii din Moldova și Muntenia s-au retras în principate după Vorskla; în Bătălia de la Ankara din 1401 au făcut la fel, tot în favoarea lui Timur Lenk.

De remarcat că, studiind Koriatovicii și cu Wikipedia, aflăm de un Constantin Koriatovici. Desigur acest Constantin este cel pomenit în documentele genovezilor în drumul lor prin Cetatea Albă spre Moldova lui Petru Mușat (1375-1391). Constantin din expresia consemnată în documentul genovez – „Constantin și voievodul Petru” – este acel Constantin Coriatovici, aflat ca guvernator al Podoliei/Țării de Jos, în succesiunea Iuga Koriatovici (1372-1377), Costea/Constantin Mușat (1377 - 1389) și Teodor/Feodor Coriatovici (1389-1393). Deci, Konstantin Koriatovych, aflat în josul imaginii lui Feodor Koriatovych ca predecesor la guvernarea Podoliei, a fost guvernator al Podoliei între Costea Mușat, tatăl lui Petru II Mușat, și Teodor/Feodor Koriatovici; perioada aceasta include anul 1386, al soliei genoveze. Deci, Constantin din expresia „Constantin și Petru Voievod” este identic cu Costea, așa cum susține și Șerban Papacostea¹⁸⁶: „În 1386, așadar, pe teritoriul viitoarei țări a Moldovei, domneau doi voievozi. Dar care e raportul dintre ei? Erau Constantin și Petru domni asociați; existat-a între ei o legătură de rudenie ... de ce este atestat Petru Mușat de un șir de izvoare interne, în vreme ce Constantin nu ne este cunoscut decât datorită însemnării numelui său într-un pomelnic mănăstiresc?”.

Am redat mai sus imagini și informații cu Koriatovicii și cu cei din familia Gediminas, culese de pe Wikipedia, pentru a obliga istoricii (nu și pe cei români) să le preia în amănunt – nu de pe Wikipedia, cum reproșează ei – pentru a le integra și a le colaționa cu informațiile deținute de noi, în așa fel încât Koriatovicii să nu mai fie tratați ca și cum ar fi fost în afara neamului black-vlah. Poate așa vom reuși să aflăm măcar o parte din uluitoarele asemănări ale noastre cu lituanienii și cu faptul că acești Koriatovici au moștenit și au stăpânit „Novgorodok - (*now Navahrudak in Belarus*) from his father, Gediminas” - din Rutenia Neagră, situat în Lituania Neagră. Ei au fost ceea ce am cam fost și noi: „negri” (islamici), pe-acolo pe tărâmul baltic și apoi ortodocși. Este de sesizat că lituanienii (cu rutenii, cu halicienii și cu volhânenii) împreună cu neamul celto-valaho-cumano (dacă cumva lituanienii n-au făcut parte din acest neam) au creat alianțe și commonwelturi discrete, care au rezistat - cu păgânismul sau cu islamismul lor credincios - în gura deschisă de falca estică a rușilor ortodocși, conduși de vikingi, de fundul guri, constituit din bizantinii ortodocși și din falca vestică, constituită de Roma catolică. Ei, cu islamismul lor „negru”, au fost cei care i-au atras pe mongoli din fundul lumii, i-au antrenat cu modul lor de a lupta, i-au islamizat, i-au adaptat unui comerț liber, necunoscut lumii occidentale până atunci și, evident, i-au folosit în luptele care pentru ei deveniseră mult prea dese. Da, mongolii au devenit brațul înarmat și scutul alianței lituaniano-celto-valaho-cumane. Fac o mică corecție: această alianță se observă și mai bine din momentul în care din ramura Gediminas se desprinde falia care acaparează conducerea Lituaniei, care se catolicizează, diferențiindu-se

¹⁸⁶ Papacostea Șerba, *Geneza statului în evul mediu românesc*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1988, pg. 99-101.

astfel de ramura ortodoxă a Koriatovicilor, care rămâne fidelă celto-valaho-cumanilor. Tot această alianță, care a atras mongolii în ținutul ponto-caspic și care i-a islamizat, este și cea care, săturându-se de mongoli, îi surprinde și îi bate – prin combinațiile și strategiile lor de zăpăcire prin aliere și retragere - la Apele Albastre, în 1362-63 și-i alungă dincolo de Don. Tot această alianță, din care lituanienii catolici au fost cam excluși – a fost și cea care, în 1399, i-a rechemat pe mongolii îndepărtați ai lui Timur Lenk, pentru a învinge alianța Toktamâș-poloni-lituanieni la Vrskala, pentru a domina din nou largile spații create pe verticala ținutului ponto-caspic, este drept nu mult. Nu mult, dar nu-i puțin! Practic lituanienii păgâni, negri-islamici și apoi ortodocși, împreună cu celto(galițienii)-valaho-cumanii au dominat ținutul ponto-caspic până mult înspre nord, din 1241 până la moartea lui Timur Lenk – 1405. Peste un veac și jumătate.

INTERMARIUMUL lui Adam Czartorisky și a lui Ion Câmpineanu – de la M. Neagră la M. Baltică – își are cumva originea în moștenirile Koriatovicilor?!

Am redat mai sus și succesiunea lui Gediminas pe cele două linii: Algirdas – Iagellon, pe de o parte și Koriatovicii pe cealaltă parte, pentru a înțelege faptele și din perspectiva înrudirilor de sânge.

De fiecare dată blackii au participat un picuț, nu s-au băgat prea tare și s-au retras acasă aparent „înfrânți” dar perfect integri. Domnitorii trebuiau să-și justifice cumva părăsirea ca să nu pară trădare în toată regula, așa cum a și fost de fapt. Dacă după Bătălia de la Apele Albastre (1362-1363), blackii/vlahii n-au mai avut față de cine se justifica, deoarece partea pe care o trădaseră, a mongolilor, a fost fugărită peste Don, în 1399 polonezii și lituanienii așteptau o minimă explicație de la cei doi domnitori.

Ștefan I s-a retras discret în favoarea unui lituanian, Iuga, iar Mircea cel Bătrân a rămas pentru coaliție ceea ce rămăsese și după Nicopole. Da, numai că aici trebuie să vedem implicarea lituanienilor în toată tărașenia. Încrederea imensă acordată de Ștefan I lui Iuga divulgă „planul B” al lui Ștefan, blatul și o relație de rudenie între Ștefan și Iuga care poate explica și plecarea lui Roman de pe tron în favoarea lui Ștefan după ce Roman se coalizase cu Theodor/Fiodor Koriatovici, voievodul Podoliei/Țării de Jos, împotriva lituanienilor, pierzând în 1393 în Bătălia de la Bratzlaw. Consecința: și Roman și Theodor abandonează tronul, iar Roman a apelat la „planul B”, l-a lăsat ca urmaș pe fiul său. Schema este aproape identică: Ștefan se lasă înlocuit cu Iuga, care putea mediatiza și aplana și cu lituanienii și cu polonezii chiar dacă încă nu era cazul deoarece tătarii erau câștigători ... le-o fi bălmăjit și el ceva, acolo, să fie ... și uite că așa au rămas lucrurile. Păi da, decât să te bați ca prostul mai bine te pui bine cu ... Timur Lenk!

Bătălia de la Ankara 1402

- *Bătălia de la Ankara 1402* (tătarii - cumani, adăpostiți de Mircea după *Bătălia de la Vrskala*, l-au trădat pe Baiazid pentru Timur Lenk); din păcate, aici nu stau bine cu dovezile: nu numai că am o singură confirmare, dar și confirmarea aceasta face parte dintre confirmările respinse de istorici: Internetul - Wikipedia:

Bătălia a început cu un atac violent al forțelor otomane, care a fost întâmpinat de valuri de săgeți lansate de arcașii călare ai lui Timur^[23]. **Baiazid a făcut greșeala să dispună cavaleria tătară în primele rânduri ale armatei sale. Tătarii și spahii proveniți din bellicurile anatoliene au dezertat și au trecut de partea mongolilor^[24]** (sublin. mea). Baiazid, care se afla în centrul frontului, s-a trezit înconjurat de dezertori, ambele aripi ale armatei sale fiind distruse în timpul luptei^[25]. Resturile armatei otomane au fost salvate de la o distrugere totală de atacul cavaleriei grele sârbe conduse de despotul Ștefan, care a reușit să spargă încercuirea.

Tătarii, adică cumanii, au reușit și de această dată să convingă să fie amplasați în mijlocul otomanilor și al aliaților lor. La ce te poți aștepta de la cumani, mai ales când sunt amplasați astfel? La trădare! La Bătălia de la Ankara a fost ca la Bătălia de la Kalka, unde cumanii - care știm că au trădat, retrăgându-se în timpul luptei - au fost amplasați în mijlocul slavilor (rușilor). Îți vine să te întrebi: cum se face că nimeni nu s-a prins de cacealma?!

Dinadins am lăsat numerele cu notele de subsol de mai sus, care trimit la câțiva autori:

- 23: Manuel Puglia Ducas, *Historia turco - bizantina 1341 - 1462*, Rimini, il Cerchio, 2008, XVIII [4 - 5],

- 24: McCarthy, p. 54.

Deși pot fi contestat pe drept că folosesc astfel de surse, mă încumet să fac față formalismului critic, deontologic și dreptului însuși de a putea fi criticat, pentru că procedeul de trădare al cumanilor se așează în lungul și nedezmințitul șir al genului de amplasări - trădări, invariabile, în astfel de situații. Faptul că am o mărturie discutabilă este mult mai mult decât starea de neputință pe care o ai într-o necesitate de a avea măcar o confirmare cât de cât, acolo, care se impune și fără mărturie, fiind în logica a ceea ce numim repetabilitate invariabilă. Nu uitați, cartea este scrisă sub o deviză care nu permite istoricilor să-și impună nici metodologiile și nici punctele de vedere:

Firi și fapte recuperate în conjecturi și povești, confruntate cu contextul istoric și cu coeziunea internă a poveștilor.

Mai avem totuși o confirmare a trădării tătarilor, indirectă, dar bună în astfel de condiții: tătarii care au ajuns în mijlocul oștilor lui Baiazid au ajuns de la Mircea cel Bătrân. Ei sunt acei tătari pe care-i găsim negri și descinzând de undeva de deasupra Mării Negre spre Turcia! Ei, ei sunt! Ei sunt de fapt acei cumani sau, mai bine zis, acei valahi ai lui Mircea cel Bătrân. Autohtonii Munteniei, cu o populație de acest gen, care avea o religie islamică combinată cu cea catolică, ca să fac în ciudă papei; că numai catolicii s-au remarcat prin colonizarea de trupe belicoase islamice, condiționate să adopte concomitent și catolicismul ... așa cum l-au adaptat și cumanii lui Lașău Cumanul și numai catolicii au catolicizat cumani islamici pe bandă rulantă. Deci, nu este exclus ca acei cumani, care l-au trădat pe Baiazid la Ankara, să fi fost și catolici! Asta l-a convins și mai mult pe Baiazid că-i vor fi aliați. Totuși, câtă minte a avut și Baiazid să nu prevadă că cumanii primiți cadou de la Mircea cel Bătrân nu se vor bate cu cumanii lui Timur Lenk!

Mai este ceva care a lăsat nesupravegheată și neanalizată trădarea cumanilor; așa cum vedem în text, lângă cumani se aflau și alți aliați ai turcilor. Dacă avem detașamentul „de lei”, al sârbilor, trebuie să fi fost aliate, lângă cumani, și trupele principatului Balsha. Catholicus! Balsha l-a cam trădat pe Baiazid. Odată cu cumanii. De cumani știm, de principele Balsha ba! Principele Balsha stă la originea boierilor Balș din Moldova.

Bătălia de la Nicopole 1396 – cu revenire la Bătălia de la Ankara din 1402

Bătălia de la Nicopole 1396 – cu revenire la Bătălia de la Ankara din 1402. La Nicopole, Mircea, cu tătarii – cumani - munteni, ascunși de el în cojoace și căciuli valahe, i-au trădat pe occidentali, în favoarea lui Baiazid.

Există până azi zvonul că, la Nicopole, Mircea cel Bătrân i-a trădat pe aliații creștini. Un prim indiciu care, lipsit de alte informații, pare a fi miezul zvonului dar nu și singurul zvon, a fost preluat de la Sigismund de Luxemburg, regele ungarilor, german de obârșie, aliatul lui Mircea la Nicopole împotriva lui Baiazid. Nu cred că Dimitrie Bolintineanu, ministru și om de cultură roman, și-a bazat reproșul destul de dur la adresa lui Mircea cel Bătrân numai pe suspiciunea regelui Sigismund de Luxemburg:

Mircea făcuse două fapte nedemne: închinarea țării la Baiazid și trădarea creștinilor cu care se aliase mai întâi. Niciodată istoria nu îi va ierta aceste două slăbiciuni. Slăbiciunea națiunii române, făcuse pe domni diplomați: o cale rea, duce la rău, o faptă rea are urmări rele. Închinarea la turci, aduse ca urmare a sa, alianța cu regele Ungariei, și această alianță, iară ca urmare a sa, aduse recunoașterea sa de vasal al lui Baiazid. **Mircea fugi din tabăra creștinilor și se duse la Baiazid să reînnoiască legăturile de vasalitate pe care le disprețuise de două ori** (subl. mea). Dacă Baiazid, învingător, primi această propunere, dovedește că fuse generos. Încântat de isbândă, **înștiințat că Mircea fugise din tabără în timpul luptei, Baiazid primi propunerea lui Mircea fără nici o observare** (sublin. mea). Mai târziu se căi, atunci îi ceru lui Mircea un tribut de zece mii de galbeni în loc de trei sute de lei și cinci sute de copii pe an, care erau ursiți a se turci și a se face ieniceri¹⁸⁷.

Deci, înaintea *Bătăliei de la Nicopole*, Mircea a fost la Baiazid și, în schimbul a ceva, i-a promis că imediat ce începe bătălia se va retrage dintre aliații creștini; din câte se știe, suspiciunea lui Sigismund de Luxemburg a fost întemeiată numai pe faptul că Mircea s-a retras în timpul bătăliei. Ce i-o fi cerut Mircea nu-i greu de presupus din moment ce, în acea perioadă, Mircea era înlocuit de Vlaicu; revenirea pe tron! Știm că *Bătălia de la Rovine* a avut loc în primăvara anului 1394 sau, după alți istorici, în 1395, iar *Bătălia de la Nicopole* în toamna lui 1396. După Rovine, Mircea a fost alungat de pe tron și a fost înlocuit de Baiazid cu Vlaicu. Până prin 1940 se știa că Rovine a avut loc după Nicopole; asta ar putea fi o scuză pentru istoricii care, neștiind motivul trădării, nici nu au dat crezare zvonului. Deși și Bolintineanu a știut la fel, totuși a păstrat zvonul, iar noi îi căutăm și pretindem că chiar i-am găsit cauzele: dorința lui Mircea de a reveni pe tronul Munteniei.

Dar este semnificativă pentru noi, în această fază, retragerea lui Mircea de pe câmpul de bătălie. Exact ca și cumani la Kalka, dar „exact - exact” – vorba moaței – dacă luăm în calcul și pretenția lui Mircea de a conduce atacul și, deci, de a fi în centrul aliaților; cum au fost cumanii la Kalka.

---

¹⁸⁷ Dimitrie Bolintineanu. *Viața lui Vlad Țepeș și Mircea cel Bătrân*, ediția a II-a, Buc. 1870, pg. 85.

Să nu care cumva să creadă cineva că ar putea exista o credință, care să confere atâta de multă consecvență și tărie încât să fie în stare să ne învingă oportunismul. Abandonarea unei credințe și însușirea celeilalte au fost și sunt chiar gesturi firești, în întâmpinarea cărora puternicii își asigurau armatele, necondiționându-le de apartenența religioasă, confesională. Este firesc ca în preajma închinării lui Mircea la turci, cel puțin o parte din cumani – care vor fi plecat mai înainte din Țara Românească spre Turcia ca islamici – să fi dorit să revină în Țara Românească, ca și creștini, și invers. Atenția la astfel de detalii l-a făcut pe Baiazid să emită un *hati - humaiun*, în prezentarea lui Nicolae Bălcescu:

1. Prin înalta noastră milostivire, noi ne învoim ca țara de curând supusă prin puterea noastră nebiruită să se cărmuiască după înseși legile sale și că domnul Țării Românești să aibă dreptul d-a face război sau pace, și acela de viață și de moarte asupra supușilor săi.

2. Toți creștinii care, îmbrățișând legea lui Mahomed, vor trece iarăși în ținuturile supuse puterii noastre, în Țara Românească, și din nou se vor creștina, nu vor putea de loc a fi luați îndărăt sau supărați.

3. Toți acei români care vor merge în vreo parte din ținuturile noastre, vor fi scutiți de haraciu și de orice altă capitație.

(Dat la Nicopol, 1393)¹⁸⁸.

Totuși, mai avem un indiciu al trădării lui Mircea; pentru asta trebuie să prezentăm o informație foarte prețioasă, furnizată de istoricul P. P. Panaitescu referitor la „o mulțime de tătari” despre care se știa că se afla în preajma Bătăliei de la Nicopole, în Muntenia, adăpostiți de Mircea cel Bătrân. Așa se știa, dar adevărul se știa numai în parte. Aceasta este teribila informație din prezentarea lui P.P Panaitescu - cuprinsă în subcapitolul *Mircea cel Bătrân și Tătarii* din cartea sa *Mircea cel Bătrân*, accesibilă pe Internet - este cuprinsă în Anexa 2 de la finele cărții, pe care am ținut s-o redau intactă, așa cum am scris și mai sus:

*Din cercetarea împrejurărilor amintite mai sus reiese că trecerea tătarilor prin Moldova și Țara Românească, la 1401, a fost o urmare a luptei de la Woskła; tătarii lui Toktamiș nu mai puteau rămâne multă vreme în Lituania, unde prezența lor era o pacoste și unde ar fi atras năvălirea noului stăpân al hoardei Chipceacului. Baiazid era pe atunci dușmanul lui Timur - Lenk, el era singurul care putea lua sub protecția lui pe acești **tătari disidenți** (sublin. mea). Trecerea lor din Lituania prin Moldova s-a făcut în chip firesc, căci moldovenii luptaseră la Worskła alături de ei și-i cunoșteau, Alexandru al Moldovei recunoștea pe Vitold ca suzeranul său, iar Vitold, precum am spus, era aliatul lui Toktamiș. De asemenea, ca urmare a legăturilor cunoscute a lui Mircea cu Alexandru, oastea tătarilor lui Toktamiș sau măcar o parte a ei obțină liberă trecere și prin Țara Românească. E deci explicabil de ce Mircea a permis oștii lui Toktamiș să intre în țară. Întrebarea este însă de ce a îngăduit ca ea să treacă în slujba dușmanului său sultanul Baiazid, care cu un an înainte făcuse o expediție de pradă împotriva Țării Românești? Într-un raport venețian din Candia, venit din Enos la 11 Aprilie 1402, probabil cu o oarecare întârziere, se spune că*

„Mircea Valahul cu Unguri și Tătari din părțile apusene ale Valahiei a pornit împotriva lui Baiazid ...Toate căile din Valahia către țara lui Baiazid sunt tăiate”.

¹⁸⁸ Nicolae Bălcescu, *Puterea armată și arta militară la români*, Ed. Militară, Buc. 1990, pg105-106.

Dacă socotim că știrea a întârziat câteva luni, adusă de negustori prin Enos și Creta, rezultă că e vorba de aceeași oaste de tătari stabilită în Țara Românească în 1401. (**Bătălia de la Ankara a avut loc în 20 iulie 1402**, nota mea).

Din această informație venețiană reiese că Mircea a vrut să folosească pe tătarii trecuți în țara lui împotriva lui Baiazid și că pornise cu ei și cu contingente ungurești să atace stăpânirile turcești. Aceasta explică mai bine de ce i-a primit domnul Țării Românești: voia adică să facă din tătarii lui Toktamış mercenari de-ai lui. Ce s-a întâmplat precis, nu știm: tătarii n-au vrut să lupte împotriva turcilor și au intrat prin solii lor în legătură cu Baiazid, cum spune cronica bizantină. Mircea n-a putut sau n-a vrut să-i oprească și astfel ei trec Dunărea în slujba noului lor stăpân, după ce fuseseră scurt timp în slujba domnului român).

Așa cum am arătat, acei tătari din 1402 au fost cumani autohtoni din Muntenia de pe vremea lui Basarab; este foarte posibil ca acei cumani să fie urmașii cumanilor, care au făcut parte din oastea maghiară înfrântă la Posada de Basarab. Despre acei cumani din oastea maghiară scrie istoricul Nicolae Densușianu, lăsându-ne astfel obligația de-a suspecta trădarea lor în favoarea lui Basarab și de a analiza - în locul informației referitoare la lichidarea lor de către Basarab, la Posada - varianta trecerii lor de partea lui Basarab, domnul Țării Românești, și rămânerea lor în Țara Românească (Muntenia):

(...) lupta cea mai eroică cu românii (lui Basarab, nota mea) au susținut-o bravii cumani, colonizați numai cu 66 (de) ani mai înainte pe șesurile Ungariei. Ei formau partea cea mai mare din armata regelui Carol Robert și *Cronica vieneză* ne spune că o mulțime nenumărată din acești cumani au pierit aici („Cumanorum denique corrui inestimabilis et plurima multitudo”)¹⁸⁹

De menționat și aici că și Basarab a avut cumani (tătari) în efectivele sale, o parte erau autohtoni, iar ceilalți i-au fost livrați ca ajutoare din partea sârbilor și bulgarilor. Deci, și aici, la Posada, cumanii - din oastea maghiară a lui Carol Robert de Anjou - au trădat și pentru a nu se lupta cu ceilalți cumani, ai lui Basarab sau aliați cu Basarab, veniți ca ajutoare din Serbia și Bulgaria. Semnalăm și aici, așa cum am semnalat și mai înainte, un principiu cuman respectat cu mare strictețe: **niciodată cumanii nu au luptat în alianțe împotriva altor cumani**. Cumanii au trădat de fiecare dată alianțele, dar de fiecare dată! Deoarece principiul a fost respectat, și pe varianta *cumanii nu au luptat niciodată cu valahii, în alianțe*, putem raporta că am descoperit încă o suprapunere a valahilor cu cumanii sau încă o identificare a valahilor în cumani.

Nu putem să nu ne amuzăm de convingerile istoricului P. P. Panaitescu din paragraful de mai sus, din Anexa 1. El nu a realizat că cumanii (tătarii) aceia de la Ankara au fost trimiși de Mircea lui Baiazid, nu ca să-l ajute împotriva cumanilor (și mongolilor) din oastea lui Timur Lenk, ci ca să-l trădeze pe Baiazid la momentul oportun, așa cum am arătat mai sus. Poate că P. P. Panaitescu nu a știut că cumanii, aliați, din oastea otomană a lui Baiazid, l-au trădat pe Baiazid

¹⁸⁹ Nicolae Densușianu, *Istoria militară a poporului român*, Ed. Saeculum I.O., Buc. 2018, pg. 135.

în favoarea cumanilor (tătarilor) din oastea lui Timur Lenk. Încă o dată, cumanii și-au respectat strategia și principiul: nu te alia împotriva neamului de sânge, iar dacă trebuie să te aliezi, aliază-te, dar trădează-ți aliatul în favoarea neamului tău.

La Ankara, otomanii au înregistrat o mare catastrofă, care le-a fost fatală și le putea fi fatală definitiv. Ploaia de săgeți cumane a creat breșa, asigurând victoria categorică și capturarea lui Baiazid.

Un snop de informații ne oferă posibilitatea de a afla cum i-a trădat Mircea pe occidentali. Hașdeu scrie:

Pentru a face d-lui Rethy o deosebită placere estetică, îi atrag atențiunea asupra miniaturilor din secolul XIV, reproduce în cronica italiană, lucchesea a lui Sercambi, unde, în Bătălia de la Nicopole din 1396, pe steagul turcesc figurează un cap negru, mai negru decât chiar în biserica cea secuésca din Ardél. Arabii fiind poporul ales al lui Mahomet, iar Arabii cei mai cuceritori în Europa fiind Maurii, adeca „Negrii”, de aci creștinii se apucasera a figura pe musulmani în genere prin Negri. Acésta o scie și d. Rethy. Nici Arabii însă, nici Turcii, nici ceilalți mahometani, ceea ce d. Réthy nu vrea s'o scie, nu-și atribuiau vre-o-data ei-inșii blazonul cel cu capetele negre¹⁹⁰.

Deși am căutat până la epuizare, totuși, nu am găsit niciunde altundeva în afară de Hașdeu informația asta, care spune că există miniaturi după Bătălia de la Nicopole în care a fost figurat pe steagul turcilor lui Baiazid un cap de negru, după modelul capetelor de negru care au figurat în cronica lui Ulrich von Richenthal:

alcătuită în prima jumătate a secolului al XV-lea (circa 1420 - 1430) tratând despre Conciliul ținut între 1414-1418 în localitatea Constanța din Baden, reuniune la care au participat și țările române. În manuscrisul princeps, scris în latinește al respectivei cronici (care a ars în 1697), autorul a înfățișat stema cu capete de arapi atribuind-o Țării Românești¹⁹¹.

...

Ce spune Hașdeu de fapt?

- Că era o obișnuință a culturii occidentale de a reprezenta musulmanii (islamicii) prin sigillii, steaguri sau blazoane cu capete de arap (de negru), deși, în realitate nicio putere islamică nu a avut astfel de reprezentări.

- Deci, Hașdeu scrie că miniaturile occidentale referitoare la Bătălia de la Nicopole, care au redat capetele de arap (de negru) pe steaguri, nu s-au inspirat din realitate, ci au improvisat. Ar fi adică niște apocrife.

OARE? Oare așa să fi fost? Oare să nu fi apărut deloc acele capete de arap (negru) pe steagurile otomanilor lui Baiazid, de la Nicopole?

---

¹⁹⁰ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Etymologicum Magnum Romaniae*, Tomul IV, pg. LIV.

¹⁹¹ Dan Cernovodeanu, *Știința și arta heraldică în România*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc. 1977, pg. 77 și continuare.

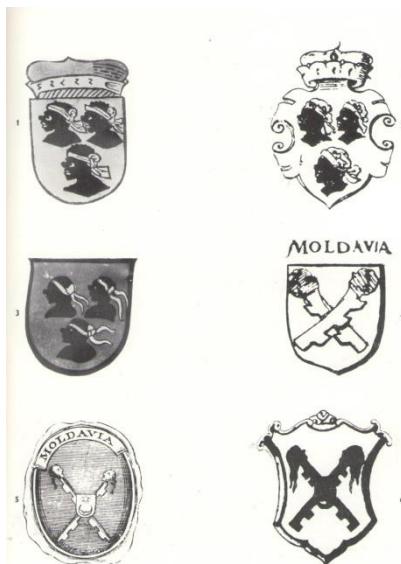
NU CUMVA ACELE CAPETE DE NEGRU AU FIGURAT PE STEAGURILE CUMANILOR, TRIMIȘI DE MIRCEA, CA ALIAȚI, ÎN TABĂRA LUI BAIAZID?

- Eu zic că asta a fost trădarea mare, trădarea propriu-zisă a aliaților occidentali de către Mircea cel Bătrân la Nicopole și nu simpla fugă a oastei lui Mircea la galerele de pe Dunăre (urmată de altfel, imediat, și de ceilalți occidentali). Practic occidentalii n-au avut nici o șansă, Mircea, cumanii lui autohtoni și Baiazid au lucrat pe mai multe variante: dacă occidentalii ar fi încuviințat ca oastea călări a lui Mircea să ocupe poziția centrală, oastea lui Mircea ar fi procedat la fel cum au procedat cumanii la Kalka și la Ankara; cum occidentalii nu au acceptat, Mircea a avansat totuși spre pozițiile otomane atât cât a fost necesar să le comunice, printr-un semnal convenit anterior că „planul A” a căzut și cât a fost necesar să se asigure că **cumanii – care i-au semnalat poziția lui Mircea, cu steagurile lor cu cap de negru** – că ocupaseră poziția care le permitea atacarea occidentalilor pe direcția pe care se afla Mircea și că este cu cale să se treacă la „planul B”: oastea lui Mircea s-a retras (prima) la galere, pentru a nu împiedica și pentru a nu jena șarja cavaleriei cumane sau pentru a nu stânjeni tirul nimicitor de săgeți cumane. Occidentalii n-au avut nici o șansă la Nicopole, ei au plătit atunci pentru ceea ce urmașii lor le-au făcut românilor acum.

Deci, acele capete de negru din miniaturile occidentale, despre care a scris Hașdeu, au existat pe steagurile din tabăra turcească de la Nicopole: steagurile de la Nicopole cu cap de arap (maur, saracin, sarazin, arab, negru, islamic) au aparținut cumanilor trimiși de Mircea în oastea lui Baiazid. Am putea face o corectură la scrierea lui Hașdeu: **dintre islamici numai cumanii au avut pe steaguri cap(etele) de negru / negri**, și-ar trebui să fie pace! Poate că așa ar accepta și Hașdeu că acele capete de negru, pe care el le-a atribuit exclusive Basarabilor, ne obligă – prin acele miniaturi occidentale și prin semnalarea cumanilor lui Mircea în Bătălia de la Ankara – a nu știu câta oară să suprapunem și să identificăm Basarabii cu Cumanii autohtoni. Căci vorba istoricului Nicolae Iorga: „dar (oare) numai numele (Basarabilor) să fi fost cuman”?

Împotrivirea vehementă și colțoasă pe care Hașdeu a făcut-o originii valahe a cumanilor, originii cumane a valahilor și islamismului valah a fost ca a câinelui a cărui atitudine, de același gen ca a lui Hașdeu, provoacă și face ca până la urmă să fie înconjurat și încolțit din toate părțile, fiind obligat să atace tot, să fie contra față de orice:

Un Engles numit Muryson porta în stema nobilitara un „cap negru”, fiind ca „Mury” semenă cu „Maurus”, însemnând pe Arab. Întocmai așa Romanul Basarabă poartă în stema nobilitara de asemenea un „cap negru”, fiindcă numele se termină prin - arab. Nici Muryson, nici Basaraba nu erau mahometani. N-au fost mahometani nici Italianii Saraceni, nici Romanii Saracini dintre care este în zilele noastre generalul austriac Saracin din Banat. El au dreptul de a purta în stema lor nobilitara un cap negru, întru cât numile lor se aseamănă cu Saracenus = Arabs = Maurus”. Să se observe însă că la Romani, de cari se interesează d. Rethy - numele de familiă Sărăcin, de unde

numele cel topic Sărăcenești, nu se trage de loc din Arabii Saraceni", ci este o simpla formațiune din adjectivul sărac

„pauvre”, întocmai după cum Mușatin din cronica moldovenescă este aceeași sufixațiune din adjectivul mușat=frumos¹⁹².

Mi-e drag Hașdeu, mi-e drag mult de tot, dar aici trebuie să recunosc că toate-s invers decât argumentează și decât susține el; toate-i sunt împotriva lui Hașdeu. *Per a contrario* faptului că basarabii au fost cumani negri și deci islamici, putem spune, în confirmarea deschisă de suspiciunea lui Nicolae Iorga, că Basarab nu au purtat numai întâmplător numele de „arab”, adică islamic, ci că a fost chiar islamic (mahomedan) și, că, deci, Basarabii = Valahi = Islamici = Saraceni = Arabi = Maurus. Cât de arab a fost sângele „Bas-arabilor” nu putem ști, dar n-avem niciun drept să excludem această variantă din moment ce Imperiul Khazar, cucerit de cumani, a avut în componență foarte mulți mahomedani (islamici) arabi.

Bătălia de la Ain Jalut (Fântînile lui Goliat), 1262

Bătălia de la Ain Jalut (Fântînile lui Goliat), 1262, din Egipt, a cumanului - mameluc Baibars, unde cumanii din Hoarda de Aur, trimiși în „ajutorul” mongolilor din Ilhanatul Persiei contra cumanilor, mameluci ai Egiptului, i-au trădat, în timpul luptei pe mongolii Ilhanatului Persiei, în favoarea „Marelui Baibars”, conducătorul mamelucilor și viitorul sultan al Egiptului și Siriei, cuman și, evident, mahomedan, adică un *cuman negru*.

Bătălia de Lebunion / Levunion, 29 Aprilie 1091

Bătălia de Lebunion/Levunion, 29 Aprilie 1091, când Alexie Comnen, împăratul bizantin, a organizat - împreună cu cumanii, cu bulgarii și valahii din Imperiul Bizantin - *convingerea și impresia falsă* a unei exterminări totale a pecenegilor, cu un aport minimal al grecilor. Aceasta a fost prima bătălie a cumanilor desfășurată conform principiilor pe care le-am cunoscut direct și aproape fără echivoc numai din bătăliile lor ulterioare, așa cum le-am descris mai sus:

- blatul pecenegilor cu cumanii și cu Alexie Comnen, cuman și el,
- pecenegii cei mai vrednici au trădat, trecând de partea lui Alexie Comnen și lăsând pe câmpul de luptă un grup de pecenegi de sacrificiu (cu femeile și cu copiii),
- reducerea la minim a grecilor din componența armatei imperiale, pentru a nu realiza dimensiunea minciunii, etc,
- fiind prima bătălie a cumanilor și necunoscând încă modul în care au blătuit, relevat de bătăliile ulterioare, am lăsat această bătălie în urma tuturor celorlalte bătălii ale cumano-pecenegilor, pentru a realiza marea capacitate a cumano-pecenegilor de a blătui, de a se mobiliza în alianțe și de a crea convingeri și impresii false (vezi Anexa 4).

---

¹⁹² Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Etymologicum Magnum Romaniae*, Tomul IV, pg. LIV-LV.

Înțeleg, Chilia și Cetatea Albă, dar Kaffa!

Nicolae Iorga a scris o carte despre Chilia și Cetatea Albă¹⁹³; în general istoricii români susțin că Chilia și Cetatea Albă au fost construite de români, dar nu spun cu ce meșteri, cu ce deprinderi și cu ce prilej, dar - cu excepția lui Mihail Kogălniceanu și a lui Vasile Balș - nici nu se apropie cu o vorbă de Kaffa.

Cine a construit Kaffa?!

Cunoașterea trecutului Crimeii în general, și Kaffei în special, din veacurile XIII - XV, constituie singura modalitate de cunoaștere a universului lumii celto - valaho - cumane și a „tocmelilor” și aranjamentelor făcute de papă pentru ca noi să știm azi exact numai cât știm despre faptul că înrudirea valahilor cu celții și cu cumanii a fost mult anterioară înrudirii valahilor cu latinii.

Kaffa a fost cel mai important port maritim până la descoperirea Americii și mult timp după aceea.

Sudakul este la cca 60 km de Kaffa. Mai mult ca sigur că în 1221 - 1222, Kaffa nu exista. Mai mult ca sigur că Sudakul a fost redat cumaniilor și este foarte posibil ca tot atunci să fi început construirea Kaffei și a celorlalte cetăți din Crimeea.

Cine alții să fi construit Kaffa decât meșterii moldoveni, care-și făcuseră ucenicia sub cavalerii teutoni? „Ordinul teuton ridicase o cetate de piatră numită Cruceburg (Kreuzburg), ale cărei domenii înaintau până spre hotarele brodnicilor (...) și până la Dunăre”.¹⁹⁴ Bulele emise „la 26 aprilie 1231, 31 august 1232 și 11 octombrie 1234 spun că teutonii au convertit foarte mulți cumani” care trăiau „dincolo de munții înzăpeziți”, adică dincolo de Carpați.

Convertirea la creștinism a unor comunități de cumani a avut loc, evident, odată cu ocuparea teritoriilor lor și concomitent cu ridicarea unor cetăți de bârne și de piatră¹⁹⁵. Papa, teutonii și cumanii erau pe-o mână, dar încă nu se născuse omul care să poată trece de suspiciunea maghiară. Andrei II i-a alungat pe teutoni; a lucrat înțelept. Nu se putea pune rău cu papa, dar i-a tăiat papei acea mână care aducea de la cumani, însușindu-și odată cu bogățiile cumaniilor, teritoriile și cetățile dobândite de teutoni pe seama cumaniilor. Dacă-i așa nu poate fi exclus un blat: teutonii să se fi lăsat folosiți de papă și de regele ungar pentru ademenirea cumaniilor. În lipsa unei opoziții pe măsură a cavalerilor teutoni, mi-e greu să cred că a putut fi altfel. Și cum opoziția aceea n-a existat! **Așa cred eu că s-a născut Kaffa!**

---

¹⁹³ Nicolae Iorga, *Studii istorice asupra Chiliei și Cetății-Albe*, 1899, Edițiunea Academiei Române.

¹⁹⁴ Victor Spinei, *Episcopia cumaniilor ...*

¹⁹⁵ Adrian Andrei Rusu, *Castelarea carpatică. Fortificații și teritoriile învecinate (sec. XIII-XIV)*, Ed. Mega, Cluj - Napoca, 2005. Dan Floareș a scris o recenzie la această carte, referindu-se la „castelarea carpatică”: „Tot cu titlu de noutate este impunerea Brașovului (Brașoviei) între cele cinci cetăți ridicate de către cavalerii (teutoni, nota mea) în scurtul lor habitat în Țara Bârsei (1211 - 1225)” ... 1) Fundu Herței, 2) Șcheia, 3) Bâta Doamnei, 4) Crăciuna și 5) Brașovie. Cinci!

Cumanul – Valah - Islamic Baibars a fost, în perioada *Dinastiei Asan*, șeful mamelucilor și Sultanul Egiptului și al Siriei

Istoricul academician Victor Spinei¹⁹⁶ a inventariat câteva separări ale „lumii cumane”:

- Cumania Albă și Cumania Neagră situate în dreapta și, respectiv, în stânga Niprului,
- „Spațiului est - carpatic i se atribuiseră denumirea de Țara Cumanilor negri”,
- Nicolae Olahus și Ioan (Janos) de Thuroczy „identifică Cumania Neagră cu Moldova în vreme ce Petru de Reva în secolul XVII-lea, îi extinde sensul și asupra Țării Românești”,
- Cumanii sălbatici sau *Polovțienii dikii*, conform letopiseșelor din Rusia; avansând o exigență de simetrie cu aparențe de pretenții întemeiate, Victor Spinei se întreabă unde au fost „polovțienii nesălbatici”? Cam amuzantă impunerea simetriei ca instrument de cercetare și ca pretenție de conformare în realitate. Dar, din moment ce letopiseșele îi menționează pe „cumanii sălbatici” să rămânem la ei, la „cumanii sălbatici” și să aflăm cine au fost chiar și fără informațiile despre cumanii nesălbatici sau ... cuminiți? Victor Spinei scrie:

Marele orientalist Omelian Pritsak a avansat supoziția că regiunea Cumania Neagră ar corespunde domeniilor „polovțienilor (cumanilor) sălbatici”, care grupa ramura intransigentă a turanicilor în raport cu cnezatele rusești¹⁹⁷.

O supoziție bună este mai oportună și mai orientativă decât un indiciu. Să mergem pe această supoziție: **Cumanii sălbatici = Cumanii negri**; având și o separare a lumii cumane în Cumania Mică sau Cumania Neagră, până la Nipru și Cumania Mare sau Cumania Albă, dincolo de Nipru - conform celor redată atât de Victor Spinei mai sus cât și de Nicolae Densușianu - avem deja o identificare riguroasă a „cumanilor sălbatici” în „cumanii negri”, mai ales că delimitările sunt făcute în ambele situații de Nipru! Pe de altă parte, istoricul Dimitri Korobeinikov a scris în lucrarea *O oglindă spartă: Lumea Cîpceacilor în al treisprezecelea secol*, despre apartenența lui Baibars la „tribul Ölberli”, condus de un anume **Bachman**. Dimitri Korobeinikov scrie că de la o anumită vreme, „tribul Ölberli” a fost numit „Cumanii Sălbatici” (Wild Cumans), pentru că se aflau într-o permanentă harță cu locuitorii din sudul principatelor rusești.

Dimitri Korobeinikov redă, în lucrarea de mai sus, emoționanta, puternica și singulara oponentă a acestui trib - „unul dintre cele mai vechi triburi” -, de cumani sălbatici - la ofensiva mongolă. Finalul oponentei a fost tragic: retrași pe o insulă, abandonăți de toți ceilalți - cumani, slavii ș.a. - „cumanii sălbatici” au fost atacați de mongoli și în mare parte au fost măcelăriți de mongoli. Printre ei s-a aflat și Baibars, un adolescent de cca 15 ani.

Există câteva silogisme care ne duc, pe căi logice, exact la originea valahă a lui **Baibars, unul din cumanii sălbatici**:

---

¹⁹⁶ Victor Spinei, *Marile migrații din estul și sud - estul Europei în secolele IX - XIII*, Institutul European, 1999, Iași, pg. 219 - 220.

¹⁹⁷ Victor Spinei, *Marile migrații din estul și sud - estul Europei în secolele IX - XIII*, Institutul European, 1999, Iași, pg. 219 - 221.

- dacă blakumen înseamnă cuman negru și dacă blakumen înseamnă și valah, atunci cuman înseamnă valah,
- dacă cuman sălbatic înseamnă cuman negru, dacă cuman negru înseamnă blakumen și dacă blakumen înseamnă vlakumen - adică atât cuman cât și valah - înseamnă că cumani sălbatici sunt valahi și că valahii sunt cumani negri,
- dacă moldovenii sunt valahi și dacă cumani negri sunt valahi, atunci și moldovenii sunt cumani negri și mai înseamnă că și moldovenii negri (din Bogdania Neagră sau Cara-Bogdania ... de la cara-vlahii Bosniei) au fost cumani negri și sălbatici.

Să ne amintim în acest moment o interesantă diferențiere pe care au făcut-o cu consecvență documentele cancelariei Moldovei între moldoveni și valahi, deși și unii și ceilalți au fost menționați în cele două „țări”: Țara de Sus și Țara de Jos. A Moldovei. De ce?

Ținutul „Cumania Neagră”, numit și ținutul „cumanilor sălbatici” a fost ținutul numit „Valahia” de cei doi domnitori moldoveni, Petru II și Roman, în omagiile dedicate Regelui Poloniei, cu scopul de a ascunde de maghiari teritoriile ale românilor situate la est de Moldova. Valahia = Bolohia = Podolia, iar volohii = bolohovenii. Simplu. Ținutul „Cumania Neagră” a fost Basarabia, adică acel ținut dintre Nistru și Nipru, ascuns de ochii maghiarilor, la fel cum și-au ascuns românii terenurile de conscripții. Aceași gândire. Eu pot divulga consecințele unei astfel de gândiri pentru că, român fiind și aflat într-o fază de renunțare la percepțiile educaționale de până acum, eu mă regăsesc într-o astfel de gândire, spre deosebire de istorici, de ceilalți români educați și de cei din alte etnii.

Cumanii; prin ce s-au remarcat, cum au arătat, când și de unde au apărut?

Cumanii NU au fost mongoloizi.

Cumanii au fost blonzi, înalți, frumoși, cu pielea albă, caucazieni; cumancele au fost atât de frumoase că au fost luate în căsătorie de regi și prinți europeni. Așa ni-i prezintă prințesa bizantină Ana Comnena, din dinastia imperială a Comnenilor, dar și imaginile din *Cronica Radzwill* (o copie realizată în sec XV după un original din sec XIII; se numește după prințul Radzwill) și nu numai.

Istoricii Gheorghe Brătianu și Victor Spinei, care au scris despre cumani, nu au reușit să afle lucrurile esențiale despre ei – așa cum au reușit să le afle Ioan Ferent, Nicolae Iorga ș.a. tocmai pentru că nu au căutat informațiile referitoare la culoarea părului, pielii și a ochilor, la aspectul lor fizic în general.

Pentru a putea cunoaște înruditărea foarte apropiată a cumanilor cu valahii și cu celții, trebuie să știm succesiunea în care au fost și sunt percepuți cumani:

- sciți,
- alani (valani),
- polov(i)ți,
- turanici,
- turci,
- cumani negri – valahi negri,
- mongoli,
- tătari,

Originea cumanilor nu este cunoscută nici în zi de azi pentru că foarte mulți istorici i-au privit de la început ca pe mongoli, cu trăsături mongoloide, cu origini mongoloide, veniți din Mongolia. Greșit!

Deoarece clerul catolic - creator al *Episcopiei Cumanilor* - și-a transmis succesiv cele mai vechi cunoștințe despre cumani, este recomandat să luăm de la reprezentanții lui informațiile referitoare la originile, trăsăturile și apucăturile cumane; asta dacă nu există suspiciuni sau motive de contrafacere, în care clerul catolic a excelat din păcate chiar și în privința cumanilor. Iată ce a scris despre cumani Ioan Ferentz, cleric greco - catolic de la Blaj, în cartea sa *Cumanii și episcopia lor*, Blaj, 1931, pg. 7, 14, în timp ce încă se știa și încă se știe și se scrie despre originea lor mongoloidă, chiar din Mongolia! Cum puteau sosi cumani din Mongolia altfel decât mongoloizi și cum mai poate face cineva diferența între mongolii din Hanatul de Aur și descendenții rezultați, odată cu consolidarea acestui hanat, din amestecul conducerii masculilor mongoli cu frumoasele cumance, caucaziene? Este posibil ca nu ungerii - care i-au colonizat pe cumani - să-și fi oferit cuceritorilor femeile cu atâta ușurință, - ci cumani așezați printre ei ungerilor și, deci, este posibil ca vestea ungueroaicelor „strecurate-n așternuturi” să ne vină pe această filieră, cumână, din moment ce la nu mult timp de la începutul conviețuirii - pe care-l putem considera și numai convențional, ca fiind Bătălia de la Kalka, din 1223 - progeniturile s-au născut cu trăsături mongoloide, așa cum vedem la regele maghiar Ladislau Cumanul (1272 - 1290). Aventurile de noapte din spatele corturilor alungeau ochii și-ncreșeau părul: ochii regelui Ungur Ladislau Cumanul, de după 1241, au devenit mult mai mongoloizi decât cei a regilor de dinainte de 1241 (năvala mongolă).

Înainte să aprofundăm chestiunile din titlu, am vrut să mă asigur că măcar din perspectiva trăsăturilor ne-mongoloide ale cumanilor să nu avem dubii.

Istoricul basarabean Vitalie Josanu a surprins excelent influențele orientale imprimate în spațiul nord-pontic; trebuia să fie un basarabean ca să poată sesiza detaliile orientale atât cât este necesar pentru a nu sufoca personalitatea moldovenească. Putem totuși spune că după cartea lui Vitalie Josanu, Moldova, Basarabia și Kaffa au devenit mai puțin genoveze. Cel puțin eu percep altfel spațiul stepelor nord-pontice: mai orientale și mai animate.

Ar fi fost bine ca Vitalie Josanu să fi făcut diferențierea pe care am făcut-o noi mai sus și să fi intrat și în lumea cumână, anterioară apariției mongolilor, mongoli față de care nu este

2. Numele, neamul și graiul Cumanilor.

Cumanii poartă, ca și Uzii, un nume turcesc, derivat din *kom* sau *kum*, care înseamnă *nisip*, *pustie*, *stepă*, *șes*; astfel *Coman* sau *Cuman* nu e altceva, decât locuitor al stepei. Slavii, începând cu Nestor, îi desemnează prin cuvântul *Polovți*, derivat din *polē* sau *polo*, care exprimă același lucru, ca și turcescul *kom* sau *kum*, așa că *Polovți* nu-l, decât o traducere a cuvântului turcesc *Coman* sau *Cuman*, traducere, de care-și dă seama cronicarul rusesc Nestor, când scrie: „Cumanii, adevărații *Polovții*, cari vin din stepe”²⁾: La fel îi caracterizau și Nemții, prin *Walwen*, *Falen*, *Falawa*, cari în vechea limbă germană înseamnă tot *locuitor al șesului*.³⁾ În izvoarele bizantine, pe lângă numele specific *Κομάνοι*, întâlnim și numele generic

Așadar, antropologia, linguistica și istoria stau împotriva teoriei care susține, că Uzii, Pacinații și Cumanii sunt Mongoli. Limba turcească din codicele coman l-a silit și pe A. D. Xenopol, să recunoască faptul, că neamul cuman e o ramură din trunchiul turcesc; dar, pentru a împăca extremele disonante, Xenopol găsește o minunată formulă de legătură, adăugând cuvintele: „Turcii însă sunt o ramură de Mongoli”.⁴⁾ Numai că rețeta e cu totul artificială și nepuțincoasă, față de boala vechei teorii. Ea uită deosebirea antropologică esențială între tipul mongol și tipul turcesc al Cumanului; ea nu bagă de seamă, că graiul turcesc nu se poate reduce la limba mongolă.⁵⁾ Și totuși, acestea-s momentele hotărâtoare în chestie.

greu să observăm că Vitalie Josanu are o inteligență și meritată simpatie, chiar dacă nu face diferențierea tătar - mongol:

Mongolilor le este atribuită și accelerarea răspândirii în răsăritul Europei a armurilor din plăcuțe metalice (*schuppenpanzer, scale armour*) în trepte sau *solzi de pește*, ale căror descoperiri coboară limita cronologică până în sec. V - VII, fiind identificate în mormintele avarilor și lombarzilor din Crimeea, Ungaria și regiunea centrală a Italiei.

Laonic Chalcocondil (1430 - 1490) remarca în acest sens că tătarii „se folosesc de arcuri și de săbii barbare și de scuturi lungi, asemănătoare cu ale dacilor (românilor, n. V. J.). Printre trupele oștirilor românești, au ocupat un loc de frunte și arcașii călări, ce au perpetuat tacticile de luptă tătarești fiind pricepuți în atacurile prin surprindere și simulând retragerile în confruntări, tactici prin care s-au remarcat și otomanii. Asemenea tătarilor, moldovenii erau iscusiți în tragerea cu arcul de-a călare, în înaintare dar, mai ales, în retragere. Tot de la tătari, românii au moștenit sistemul de vămi, pe care l-au menținut și l-au dezvoltat până la sfârșitul evului mediu românesc.¹⁹⁸

Cal și călăreț mongol; zale solzi de pește

Lorica squamata de pe Columna lui Traian; în dreapta călăreții sarmați, înzăuați, veniți în ajutorul lui Decebal

Pentru a putea departaja mongolii de cumani și, deci, de adevărații tătari, este suficient să prezint strategia de luptă a cumanilor, scrisă de istoricul Victor Spinei:

¹⁹⁸ Vitalie Josanu, *Monument al civilizației medievale românești la Marea cea Mare*: Cetatea Albă, Ed. Fundația Collegium XXI, Nov. 2014, Buc., pg. 59.

Armatele cumane conțineau numai efective de cavalerie. În ceea ce privește tactica lor de luptă, aceasta era tipică pentru nomazii de stepă, bazându-se pe mânuirea cu dexteritate deosebită a arcului și săgeților. Înainte de a angaja lupta directă, cumanii lansau o puzderie de săgeți asupra adversarilor, după care, profitând de descumpănirea creată, se aruncau în lupta corp la corp cu sulilele și săbiile. Când întâmpinau o rezistență mai mare, simulau retragerea, lăsându-se urmăriți pe distanțe apreciable, dar continuând să arunce săgeți, până când forțele dușmane se răzlețeau. În acel moment urma o reîntoarcere bruscă, pe cât de surprinzătoare, pe atât de ordonată și neșovăielnică, o asemenea șarjă abilă punând de cele mai multe ori în derută pe adversari. Disponând de cai iuți și de armament ușor, viteza de deplasare a cumanilor era de regulă superioară celei a armatelor altor popoare europene, ceea ce reprezenta un evident avantaj

...¹⁹⁹

Zalele în *solz de pește* - care îmbrăcau cal și călăreț - apar și pe *Columna lui Traian* dar și pe Monumentul de la Adamclisi, la acei misterioși călăreți nord - pontici, care l-au ajutat pe Decebal când se lupta cu romanii undeva în apropierea podului de la Porțile de Fier (sarmați în *lorica squamata*). Decebal a organizat diversiunea pentru a provoca dislocarea de corpuri de armată romană, pentru a rarefia cât de cât mulțimea romanilor de la Porțile de Fier. Prada făcută în sudul Dunării, de acei călăreți înzăuați și de daci, nu a fost de mare folos din moment ce gheața Dunării a cedat la greutatea zalele și a prăzii, ducând la scufundarea călăreților, cailor și prăzii. Dar asta este povestea sculptată a romanilor!

Cert este că acele zale vălurate de Dunăre, ale acelor cavaleri parți, cum precizează istoricii, se aseamănă izbitor de mult cu zalele călărețului peceneg din tezaurul descoperit la Sănnicolau Mare (Timiș) și ajuns în Viena. Pecenegii au fost cumanii de dinaintea cumanilor.

Și istoricul Victor Spinei prezintă în cartea sa cămăși de zale, însă le atribuie cumanilor. Deci, ne aflăm într-un cerc informațional care închide antichitatea pe evul mediu: armurile antice, ale călăreților sarmați, nord - pontici sunt identice cu armurile călăreților pecenegi și cumani și aproape identice cu cele ale călăreților mongoli. Asemănările sunt atât de mari încât fac față oricăror exigențe!

Nivelul unor astfel de asemănări ne obligă să identificăm în purtătorii armurilor cumane pe strămoșii sarmaților, cu atât mai mult cu cât spațiul în care au trăit și unii și ceilalți este același: ponto-caspic!

Dacă nu facem diferența între mongoli și cumani, pierdem din vedere faptul că cumanii i-au dominat cultural pe mongoli și s-au știut folosi de ei de așa manieră că i-au făcut chiar și islamici, așa cum erau cumanii. Necunoașterea acestor informații duce - chiar în contextul în care am ști că mongolii au venit la Kalka chemați de cumani - la pierderea realității și la

Imagine cuman din Victor Spinei, *Marile migrații* ..., pg. 216

¹⁹⁹ Victor Spinei, *Marile migrații din estul și sud - estul Europei în secolele IX - XIII*, Ed. Institutul European, 1999, pg. 212.

atribuirea civilizației cumane mongolilor. Se vede treaba că cumanii au excelat în abilitatea de-a îmbrobodi, de-a ispiti. Dimensiunea cinică poate fi estompată de situațiile de teamă, ... dar mie mi se pare că dominarea exercitată de cumani asupra mongolilor a avut o lejeritate care depășește teama. Cumanii au fost altfel decât noi.

Dar pe Columna lui Traian apar și alte cămăși de zale, fără solzii de pește, dar foarte asemănătoare (dacă nu chiar identice) cu ale cumaniilor din cartea istoricului Victor Spinei și cu ale pecenegului călări de la Sânnicolau Mare.

Da, zalele în solzii de pește au fost creații cumane, cu care au echipat trupele de mongoli pe care și le-au subordonat cu un rafinament atât de omenesc al combinării ispitelor cu complexe - la un nivel pe care istoria occidentală în cinismul ei bestial nu l-a cunoscut!

Stânga: imagine de pe Columna lui Traian. Mijloc și dreapta: aceeași imagine, de pe Tezaurul de la Sânnicolau Mare (Timișoara), azi la Viena.

La români, între mătuși și nepoți, există niște transferuri de jumătăți de adevăr, de obscurități adolescente, de energii și de aprovizionări cu năzuințe pe care alte etnii nu le practică și nu le cunosc. Cum fac mătușile cu nepoții, așa au făcut și cumanii cu mongolii. Le-au dat și zale-n solzii de pește!

- Mătușile dau nepoatelor ciorapi de mătase, făcându-le curve, iar cumanii au dat mongolilor zale, făcându-i bestii!

Istoricul Victor Spinei²⁰⁰ scrie că „cumanii au avut” „o contribuție importantă la turcizarea mongolilor din acest stat (*Hoarda de Aur*, n. mea)”, iar istoricul Ghe. Brătianu, a cărui carte, *Marea Neagră*, a fost tradusă din franceză de Michaela Spinei, scrie:

Ni se pare totuși că pentru teritoriul ocupat de Batu și de succesorii săi, care corespunde în mare parte cu stepa cumaniilor, problema se pune într-un mod oarecum diferit. Cu siguranță că adevărații mongoli în această cucerire a vestului au fost relativ puțin numeroși, iar grosul trupelor lor se compunea din contingente turcice, din diferite naționalități care le recunoscuseră hegemonia, de ambele părți ale Uralului, în momentul în care au hotărât să invadeze

²⁰⁰ Victor Spinei, *Marile migrații din estul și sud - estul Europei în secolele IX - XIII*, Ed. Institutul European, 1999, pg. 205.

Rusia și Europa. Ca urmare a acestei conjuncturi, însăși „Hoarda de Aur” va avea un caracter mai mult turcic decât mongol, iar turca va fi limba de care se vor servi cel mai frecvent căpeteniile sale în guvernarea propriu-zisă a imperiului lor, mongola rămânând rezervată anumitor formule de cancelarie consacrate de uzaj; în această privință se poate susține că tradiția turcă a chazarilor și a cumanilor sau kîpciacylor s-a impus cuceritorilor mongoli din stepele pontice, așa cum cea a Chinei și a Persiei a pus stăpânire pe ceilalți descendenți ai lui Gingis-han ...²⁰¹

Este interesantă dominarea culturală a cuceritorilor, cumanii, asupra cuceritorilor, mongolii! Este evident că deși foarte bine informat, Ghe. I. Brătianu nu știa toate manevrele care au stat la baza acestui transfer de putere. Cum nu le știu nici eu. În acest context este cel mai potrivit să explicăm pentru a înțelege mai bine și trecerea mongolilor din „Hanatul de Aur” la islamism. Numai mongolii din acest despărțământ au trecut la islamism, ceilalți au rămas la practicile lor vechi, șamanice sau cu treceri al budism. După ce Brătianu ne-a explicat atât de fain cum i-au contagiât cumanii pe mongoli din atâtea perspective, acum, în privința adoptării islamului, nimeni nu mai poate accepta că mongolii au putut fi contagiâți de altcineva decât de cumani! **Deci, mongolii au trecut la religia islamică pe care o aveau cumanii, ispitii de cumani!** Această aserțiune se impune ca un truism și nu ca o biată ipoteză din moment ce știm că prietenia deosebită a mongolilor din Hoarda de Aur cu Sultanul Mameluc Baibars din Egipt - Siria, evident musulman, a început și s-a cimentat tocmai prin islamismul comun, care-i diferenția categoric de Ilhanatul Persiei, deși făcea parte din Imperiul Mongol. Dar și mai spectaculos este că **cumanii nu s-au mulțumit numai cu seducerea religioasă a mongolilor**, ci, mai mult, au reușit încet dar sigur să-i despartă de moravurile mongolilor din Imperiul Mongol până acolo încât, în 1399, Timur Lenk s-a simțit constrâns să sancționeze prin *Bătălia de la Vorskla* „rătăcirea” aproape completă a hanului islamic Tokhtamâș ... a fost o rătăcire de la islamism. Privind din perspectiva seducerii mongolilor de către cumani încă înainte de Kalka (1223), devine evident pentru oricine că cumanii au fost adevărații câștigători ai efortului depus de mongoli.

Știind că mormintele cumane au fost acei tumuli, specifici, trebuie spus și că Victor Spinei a constatat că cumanii nu au fost înmormântați cu acele cămăși de zale. De ce?

- Pentru că cumanii nu și-au lăsat vanitatea să ajungă la nivelul cavalerului occidental, războinic, permanent pus pe harță și pe aventuri. Ca la români, nici la cumani nu există epopei războinice, cum abundă la creștinii virtuoși. Pentru ei arta războiului avea ca scop propășirea, nu adrenalina, nu bucuria luptei. **Deci, este cert: cumanii nu au fost buni creștini!**

Este firesc să ne întrebăm mirați și intrigați de ce au asistat sarmații, ca strămoși ai cumanilor, atât de pasivi la ocupația romană a Daciei, pentru care s-au sacrificat ei înșiși, dacă au fost frații dacilor?! De ce n-au făcut mai mult?!

Trebuie să răspund la această șarjă de constatări și întrebări, născute în siajul creat de teoriile mele prezentate până acum, referitoare la înrudire dacilor și apoi a valahilor cu sarmații și cu cumanii, cu pecenegii, cu khazarii și cu bulgarii. Musai!

Am ajuns cu cumanii în acel loc din care putem spune că, sarmați fiind, ei au năvălit de deasupra M. Negre, menținând în consecință, nu cu scop precis, o revitalizare a înrudirii cu

---

²⁰¹ Gheorghe I. Brătianu, *Marea Neagră*, pg. 292.

valahii și, până la urmă, transformându-se în valahi la fel de mult cum valahii s-au transformat în cumani, cu toată sincopa provocată de ocupația romană. Miron Costin a scris:

Colonia lui Traian a ținut în locurile de care am vorbit ceva mai mult de o sută de ani, căci al treilea împărat după Traian, Adrian, cel care a întemeiat în Tracia Adrianopolul, după numele său, a poruncit să strice podul de peste Dunăre, cel făcut de Traian, din pricina năvălirilor tătărești, cărora nu putea să se împotrivescă. În contra Tătarilor, cari voeau să nimicească împărăția romană și colonia lui Traian, se împotriviseră multă vreme în cetățile și în locurile mai întărite; dar neputându-se împotrivi până la sfârșit unei mulțimi așa de numeroase de Tătari, cari veneau mereu tot mai mulți, părăsiră aceste locuri și unii dintre dânșii se întoarseră în Italia, cei mai de frunte, alții trecură munții vecini cu noi și se așezară în Maramorăș pe râuri, tocmai în mijlocul munților, pe care noi îi numim ungurești. Iar cei din țara muntenească tot în munți s-au așezat, pe apa Oltului. Și a durat așezarea lor în acele locuri multe veacuri, mai bine de o mie de ani; cine vrea să știe asta mai bine, n-are decât să citească cum în acest răstimp hanul Atila au năvălit în aceste părți ale lumii, și poporul slovăcesc sau slovenesc după dînsul²⁰².

Miron Costin ne dă aici câteva informații de-o importanță covârșitoare dar numai dacă-s legate cu cele pe care le voi prezenta în continuare, numai că trebuie să precizăm că și Miron Costin, ca mai toți intelectualii români (Hașdeu și Eminescu sunt excepții), s-au lăsat ispițiți de cântecul ispititor al catolicilor, care condiționau confecționarea originilor noastre latine de catolicizare. După cele scrise mai sus de Miron Costin, despre abundența de tătari pe teritoriul României, este imposibil să nu ne întrebăm „Oare perit-au dacii?!” sau *ce s-a întâmplat cu dacii?!*

Mie mi se pare evident că Miron Costin i-a făcut dispăruți pe daci pentru a nu fi constrâns să scrie și despre relația lor de rudenie cu tătarii; așa și-a permis să scrie despre tătari ca despre oamenii nimănu și să nu riște să fie întrebat de cineva ce și cum a fost cu ei, cu acei tătari?

- Regele Otokar a scris Papei, la 12 iulie 1260, că a învins „**o mulțime de oameni neumani**”, printre care erau cumanii, pecenegii și valahii!

Deci, atât timp cât acceptăm că tătarilor le-ar fi reușit deplina alungare a romanilor din Dacia, vom permite cronicarilor să aducă tătarii sau cumanii asupra romanilor, în valuri! Au venit ei în valuri, chemați de sângele neamurilor, cum pretind eu sau au fost împinși? Nu putem ști.

Dacă pe baza acestor descoperiri voi reuși să umplu măcar o parte din golul atât de imposibil de suportat, dintre plecarea românilor – până la începutul secolului XIII, mi-aș putea valida ipotezele, deoarece aş scoate românii din această beznă a necunoașterii lor, nu a inexistenței lor.

Deci, tătarii se scurgeau sau năvăleau de deasupra Mării Negre **prin Adrianopol**. Este drumul pe care-l parcurgeau varegii spre Constantinopol; această constatare face traseul firesc, numai că interesul valahilor și al cumanilor (adică al valahilor nord-dunăreni) a fost mult prea mare în protejarea anumitor interese situate în **ținuturile dintre Adrianopol și Constantinopol**. Pe ce mă bazez?

- Mă bazez pe nervul și intensitatea acțiunii vlaho - cumanilor lui Ioniță Caloianu în aprilie 1205:

²⁰² Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc., 1980, pg. 273-274.

O înfruntare încrâncenată s-a iscat atunci când noii stăpânitori ai „Reginei cetăților” au încercat să-și impună autoritatea și asupra Adrianopolului în pofida opțiunilor populației locale, în sprijinul căreia s-au mobilizat vlaho - bulgarii ... Ioniță, regele Valahiei (*Johannis li rois de Blakie*), ar fi sosit în ajutorul adrianopolitanilor cu o armată foarte mare, compusă din vlahi și bulgari și din peste 14000 de cumani (*Blas et Bogres, et bien XIII m(ii) Comains*), ceea ce relevă - chiar admitând obișnuita exagerare a efectivelor dușmanilor - o amplă desfășurare de forțe. În lupta angajată în aprilie 1205, armata latinilor, hărțuită de ceata cumanilor lui Kotzas, a fost atrasă cu abilitate într-o încercuire de către Ioniță și distrusă aproape total. Însuși Balduin I, noul suveran de la Constantinopol, a căzut în mâinile călăreților cumani și predat țarului vlah, iar Louis de Blois, unul din principalii animatori ai Cruciadei a IV-a, a rămas pe câmpul de luptă. Acest veritabil dezastru, în care a pierit o mare parte din elita militară a latinilor, s-a datorat în chip hotărât necunoașterii tacticii de luptă a nomazilor²⁰³.

Deci, Ioniță Caloianu și-a mobilizat valahii și cumanii în sprijinul populației locale, a „adrianopolitanilor”. O astfel de mobilizare contrazice veșnica incapacitate a valahilor de a se coaliza. Este evident că valahii și cumanii protejau printr-o astfel de intervenție traseul dintre Adrianopol și Constantinopol și, evident, oamenii pe care-i aveau și unii și alții pe acest traseu. Cine ar fi putut fi acei locuitori dintre Adrianopol și Constantinopol de care se foloseau valahii și cumanii?

Iar pe vlahi, care se întinseseră aproape de la marginea Constantinopolului până spre Bizya și mai departe, în mulțime fără număr, neam de oameni care se simțeau foarte bine în locuri greu de umblat și care se ocupau cu păstoritul, dar totuși erau obișnuiți cu luptele, bănuindu-i de dezertare, căci gândea împăratul, se vor alătura și ei năvălitorilor, hotărî să-i mute în răsărit, pe țărmul din fața Bizanțului, dar să-i și sărăcească prin angarale, ca nu cumva să se trufească, încrezători în mulțimea și în puterea lor, **Georgios Pachymeres, *Istoriei Compuse***. (Gheorghe Șincai scrie în *Hronica românilor*, Ed. Pentru literatură, 1967, pg. 344: <<*Tu, cetitorule bune! ... cetește pre Pahimer (Georgios Pachymeres, n.a.), carele apriat scrie că „Valahii sau românii, carii lăcuia de la oștezele Țarigradului (Constantinopol, n.a.) până la cetatea Bizia și mai încolo era de un nărav și doară și de un neam cu schytele de preste Dunăre”. Care făcînd, lezne vei pricepe că românii cei de-a stînga Dunărei se numesc de greci schythe și comani*>>).

Deci, cumanii nord-dunăreni, despre care Gheorghe Șincai ține să ne spună că erau numiți sciți de bizantini, erau neamuri cu valahii sud-dunăreni.

Gheorghe Șincai ne lămurește nedumeririle de mai sus: locuitorii dintre Constantinopol și Bizia erau vlahi, în mulțime fără de număr! Deci, între Adrianopol și Constantinopol au existat, până la strămutarea menționată mai sus, vlahi „**în mulțime fără număr**”! Pentru ei, pentru acești vlahi „adrianopolitani” s-au coalizat valahii și cumanii de sub conducerea lui Ioniță Caloianu. Cum se explică?!

---

²⁰³ Victor Spinei, *Marile migrații ...*, pg. 267 - 268.

Comnenii au fost cumani sau numai valahi?!

Comnenii. Ei au constituit dinastia împăraților bizantini (1081 - 1185). Sub Comneni, Bulgaria a intrat în componența Imperiului Bizantin, dispărând vechea dinastie a țarilor bulgari. Comnenii sunt păstrați în memoria privilegiată a grecilor, sub ei Bizanțul a cunoscut extindere, pace, reînviere, prosperitate, înțelepciune.

Cine au fost Comnenii?

- Prof dr. Vasile Muntean a scris o lucrare, care s-a bucurat de aprecierea profesorului Ioan - Aurel Pop: „**Au fost comnenii de aceeași seminție cu românii balcanici?**”²⁰⁴.

Obsesia originii valahe a comnenilor a mușcat din încă un timișorean, Victor Neuman, coleg cu Vasile Muntean, până acolo încât în căutările sale, Victor Neuman a găsit o variantă a itinerariului rabinului Beniamin de Tudela, diferită de cea știută, în care rabinul a menționat grija Comnenilor față de valahi pe motivul că erau înrudiți:

Beniamin din Tudela a consemnat faptul că bazileul contemporan Manuel Comnenul (1143 - 1180) „vădea o simpatie deosebită pentru valahi, oameni de același neam cu el”, scrie prof Vasile Muntean chiar la începutul lucrării sale despre Comneni.

Chiar dacă lucrarea profesorului Vasile Muntean are pitorescul ei fraged „de crâng cu iazuri valahe”, nu se poate spune că, dincolo de legendă și de fascinație, profesorul Vasile Muntean ar fi crezut cât crede Victor Neuman în originea valahă a Comnenilor. De ce? Pentru că nici nu pare prea interesat să afle acea „valahie”, adică locul de obârșie al Comnenilor:

Satul trac *Comne*, firește în legătură cu toponimul din vecinătate din veacul al XIV-lea, anume „Păduricea Comenilor”. Așezarea Comne se afla într-o zonă vlahă sau românească, într-o Vlahie. Pe deasupra, sub Comneni a ființat un regim de favoare pentru valahii din Pensinsula balcanică”.

Ca să fiu cu sufletul împăcat, dar și ca să întăresc informația care arată că Ioniță Caloianu i-a masacrat în 1205 pe latini pentru a-i proteja pe *valahii adrianopolitani*, menționez că Vasile Munteanu a preluat în nota de subsol nr. 17 existența acestor valahi în preajma orașului trac Adrianopol: „A.A. Vasiliev, *Histoire de l'Empire byzantin* (trad.), II, Paris 1932, p 1: familia greacă a Comnenilor provenea dintr-un sat așezat nu departe de Adrianopol, dar îndată la subsol același autor adnotează că „recent” s-a emis ipoteza – se referă la comunicarea lui G. Murnu din 1924 – că acești Comneni s-au născut într-un ținut al vlahilor, într-o „Valahie”. Din lucrarea prof. Vasile Muntean mai aflăm și că:

... în *Cronographia* (VII, I, 8), mai bine zis în *Istoria* lui Mihail Psellos, găsim știrea că garda de corp a lui Isaac Comnenul (1057-1059) era constituită doar din luptători de același sânge cu el – „epi toutois syngenikô hemati to soma pistevsas, și nu din propria familie” ... marele bizantinist britanic Steven Runciman (1903-2000) a punctat că tatăl împăratului Isaac Comnenul a fost un militar din Tracia, după toate probabilitățile „un vlah”.

---

²⁰⁴ Vasile Munteanu, *Au fost comnenii de aceeași seminție cu românii balcanici?*, publicată în revista Restituiri bănățene, VII, Ed. Eurostampa, Timișoara 2019.

Vasile Munteanu rezolvă pe acest aliniament logic și detașarea Anei Comnena de valahi, neamurile ei de sânge: originea umilă a valahilor balcanici! Ana Comnena i-a numit „munteni”. Munteni și erau valahii balcanici! Dar Ana Comnena i-a numit și valahi.

Deși în aparență ar trebui să fie doar o chestie de nuanță, totuși, eu țin foarte mult să clarific mai mult decât originea valahă a Comnenilor, originea lor cumană, nord-pontică, pentru a putea lega **hunii sabiri** de Constantinopol și pentru a demonstra că atât Constantinopolul cât și Kaffa au fost o perioadă sub dominația valahilor, așa cum preciza un boier Balș în amuzamentul nedrept al lui Nicolae Iorga.

Deci *Comne* este o localitate situată în Tracia, undeva între Adrianopol - Biza - Constantinopol, adică pe „drumul varegilor”, descris în Wikipedia de Constantin Porfirogenetul:

(Constantin Porfirogenetul) a descris printre altele, deplasarea varegilor cu bărcile pe Nipru și Nistru, pe calea cunoscută sub numele "de la varegi la greci". După ce ajungeau la Marea Neagră, varegii se deplasau de-a lungul țărmului mării, cu escale la Aspron (Cetatea Albă), Sulina, Conopa, Tomis și alte porturi până la Constantinopol.

Deci, este posibil ca și cumanii nord - pontici să fi ajuns la Comne, din apropierea Adrianopolului, tot pe „calea varegilor”. Aflăm de la Ion Popescu - Argeșel²⁰⁵ despre încă un drum, un „drum de apă”, care a legat în scop comercial pădurile de molid din nordul României actuale cu Constantinopolul și cu Egiptul ... mamelucilor lui Baibars:

... la 23 septembrie 1634, Teodor logofătul, în numele bistrișenilor, cere voievodului Vasile Lupu „fierăstrău cu care să taie arborii”. Un document din 1757 arată că țărani de pe malurile Bistriței dădeau stăpânilor un catarg din zece. La 29 aprilie 1786, împăratul Iosif al II-lea decreta înființarea „Fondului bisericesc ortodox în Bucovina”, care grupa toate pădurile mănăstirilor în noua provincie și urma să fie administrat în mod deosebit. Dintr-un raport al unui diplomat francez, de la 1798, reiese că Bistrița era principalul furnizor de lemn pentru export (bușteni și chereștea), lemn dus cu plutele până la Galați, de unde, pe Dunăre și mare, lua calea Constantinopolului; multe dintre vasele marinei sultanului erau construite din lemn românesc. În 1830, la Dorna se aflau negustori turci. În urma unor porunci domnești determinate de intervenția fraților Balș în frunte cu logofătul Constantin Balș,

Drumul de la varegi la greci

²⁰⁵ Ion Popescu-Argeșel, *Bistrița Aurie*, Ed. Sport-Turism, Buc. 1982, pg. 14

stăpânul unui domeniu cuprinzând opt sate de pe Bistrița superioară, țăranii erau împiedicați să mai încheie „alcătui de alișveris” – adică tranzacții de cherestea.

Francezul Bois de Comte, într-un memoriu din 15 mai 1834, arată că exportul de lemn de construcție moldovean prin Galați s-a ridicat la suma de 500.000 franci aur în 1832 și la o valoare egală în 1833. El mai arată că

„la Galați se formează mari plute de lemn, care sunt expediate la Constantinopol, remorcate de bastimente ... Se trimiteau multe în Egipt, dar sultanul, în ultimul timp, le-a interzis trecerea spre această destinație”.

Cumani întemeind un oraș, din Cronica Rdziwill

De asemenea, există informații despre exportul de cherestea prin Galați și din rapoartele consulilor Sardiniei. Aflăm de la ei că în 1850 s-a exportat spre Italia cherestea în valoare de 210.000 lire noi italiene. Actele oficiale dovedesc faptul că în anii următori exporturile de cherestea sunt în creștere. Așa se explică de ce, în 1840, un profesor de la Academia Mihăileană scrie că „iconomia pădurilor de pe valea Bistriței Aurii, făcea excepție de la această stare ...

Aici, în lemn, este trecutul unei țări!

Ce-o fi fost mai înainte, câtă cherestea nu a ajuns din pădurile de rășinoase ale

României în Constantinopol, în Turcia, în Siria și în Egipt! Câtă!

Câte grinzi, câtă șindrilă, câte „săgeți” de molid, câte vase de uz casnic!

Este evident că și moșii mei și-au adus aportul lor pe Arieș - Mureș - Tisa - Dunăre - Marea Neagră, dar pentru că moșii ajungeau cum-necum tot la Dunăre, vreau să nu pierd prilejul de a discuta

acum legăturile românilor, ajunși la Dunăre, cu Constantinopolul, pe acele trasee expuse deja, de aceea amân pentru moment „căile de apă” ale moșilor, pentru a evidenția - prin „drumul

lemnului” - un trecut ignorat și o resursă ignorată, cu întrebări finale atât de solicitate și atât de diverse!

Am văzut mai sus implicarea boierilor Balș în comerțul cu cherestea din pădurile Bucovinei la Constantinopol, pe drumuri de apă („drumuri fără pulbere”, numite atât de inspirat de un mare romancier român). Amuzat, istoricul Nicolae Iorga scrie că boierul Balș l-a sedus pe Mihail Kogălniceanu să afirme în scris că atât Kaffa cât și Constantinopolul au aparținut românilor!

Dintre cei noi de tot, **boerul Balș** (subl. mea), de la care Kogălniceanu a luat multe lucruri hazlii, pune în circulațiune «confederația Moldovenilor cu Genovesii», titlul de «Domnii Mării Negre» luat de Voevozii Moldovei în stăpânirea lor efectivă asupra apelor ei, «pană la luarea Constantinopolei», precis. La rândul său, Kogălniceanu, în vestitul său articol asupra «Bătăliei de la Răsboieni ... », întărește aceste afirmațiuni: «Caffa era, cum am zice, o parte a Moldaviei», ceea ce e adevărat cât și pentru Constantinopol, de exemplu.

Genovesii, știindu-se slabi în Crimeea, ar fi căutat alianța Moldovenilor, și «Alexandru-cel-Bun fu cel întâiu Domn, care se uni cu Genovesii într-un țel comercial» ; Domnii purtau, supt «Stefan-cel-Mare mal ales», titlul de «stăpâni ai Mării Negre»; Caffa era un întreposit al comerțului moldovean, care se făcea de «Genovesi și de Moldoveni»; luând Caffa, Mohammed II lovi Moldova «inima sa»²⁰⁶.

Cum a fost posibil să rădem de astfel de informații? Ce n-am știut?!

- Drumul pe apă, „drumul fără pulbere” al lemnului românesc și puterea economică a lemnului de molid gata prelucrat ajuns în ținuturile cu puține păduri ale Egiptului, Siriei și Turciei! Știm din Biblie cât de mult au depins comunitățile meridionale de lemnul de chiparos dus acolo din TARȘIȘ. Care Tarșiș? Ce Trașiș? Ce loc a fost acela?

De ce lemnul de rășinoase?

Pentru că lemnul de rășinoase în general și cel de molid în special este un lemn mult mai ușor ca lemnul de foioase, are puțin defecte interioare și, mai ales, are fibra dreaptă, ceea ce-l face ușor de prelucrat, tăiat, despicat, cioplit și transportat.

Blacherne: valahii aduși în Constantinopol de Ilonca, „fiica regelui bactrienilor”

Odată ce am reușit să vă aduc pe urmele cumanilor din nordul Mării Negre până în Adrianopol, în Tracia, nu mi-e greu nici să vă constrâng să recunoașteți originea Cumană a Comnenilor, faptul că Comnenii au ajuns oarecând în *Comne*, din Tracia, din ținuturile nord-pontice și nu mi-e greu nici să-i duc pe Comneni în Constantinopol, la Vlaherne / Blacherne, în cartierul Fanar, consacrat ca fiind cartierul „rău famat” din Constantinopol, loc de unde au fost numiți mai mulți domnitori români, inclusiv Dimitrie Cantemir. Domnitorii Fanarioți și-au avut

---

²⁰⁶ Nicolae Iorga, *Studii istorice asupra Chillei și Cetății Albe*, Ed. Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, Buc, 1900, pg. 42-43.

reședințele aici, în Fanarul Constantinopolului.

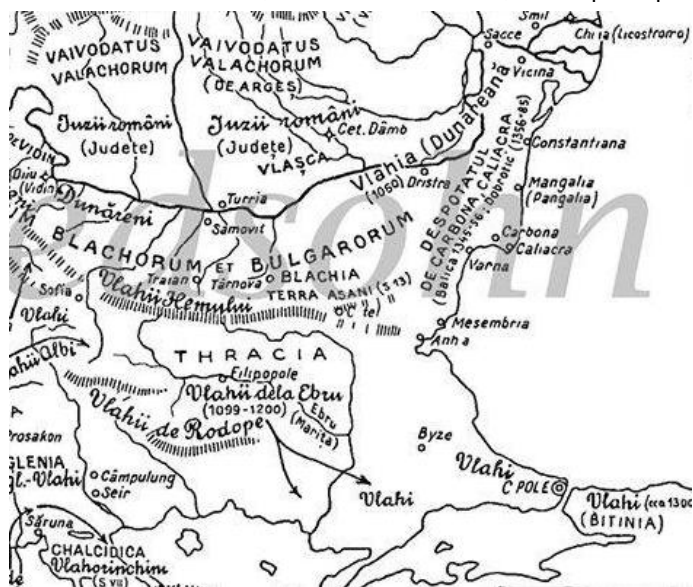
Din câte se vede și din harta „Valahiilor” de mai sus, făcută fără nicio corelare anterioară cu Valahia despre care scriu eu, dintre Byza și Constantinopol, se vede Valahia sau Valahiile din Byza (din apropierea Adrianopolului), Constantinopol și Bitinia.

Împărații Comneni au fost foarte atașați de Biserica Valcherne = Blacherne, în care s-a aflat celebra icoană a Sfintei Maria, numită Blachernitissa (Vlachernița sau Blachernița). Eu nu mă îndoiesc de minunile făcute de această icoană:

- l-a înspăimântat în 626 pe hanul avar care asedia Constantinopolul; hanul avar a mărturisit că a avut viziunea unei fecioare care se plimba pe zidurile Constantinopolului,
- la asediul de mai târziu al rușilor, mantaua care acoperea icoana a fost scufundată în mare; consecința: flota rusească a fost scufundată de un miracol,
- la asediul lui Simeon, țarul bulgar, hotărât să cucerească Constantinopolul, Fecioara a întors mintea lui Simeon, făcându-l să accepte negocierile cu grecii, din care nimeni nu a ieșit bine. Marele Țar Simeon, strămoș al Asăneștilor - care i-a alungat pe unguri din Atelcuș în Panonia - a renunțat la supremația pretinsă de el asupra creștinismului și deci asupra Constantinopolului.

Așa cum spuneam mai sus, Împărații Comneni și Paleologi au fost cei mai atașați de Biserica Blacherne, în care s-a aflat icoana Fecioarei, făcătoare de minuni, ei au participat regulat la slujbe. Fac această precizare pentru că nu mi se pare o simplă coincidență faptul că această biserică, Blacherne, frecventată de valaho - cumanii Comneni, a purta numele Vlacherne mult înaintea apariției numelui VALAH! Numele este o excepție care mă contrazice, excede regula și totuși o confirmă. Numele de Vlach nu avea ce căuta în Constantinopol înaintea apariției germanicilor, de la care pretind eu că provine acest nume. De unde, de cine, cum?!

Așa cum spuneam mai sus, Împărații Comneni și Paleologi au fost cei mai atașați de Biserica Blacherne, în care s-a aflat icoana Fecioarei, făcătoare de minuni, ei au participat regulat la slujbe. Fac această precizare pentru că nu mi se pare o simplă coincidență faptul că această biserică, Blacherne, frecventată de valaho - cumanii Comneni, a purta numele Vlacherne mult înaintea apariției numelui VALAH! Numele este o excepție care mă contrazice, excede regula și totuși o confirmă. Numele de Vlach nu avea ce căuta în Constantinopol înaintea apariției germanicilor, de la care pretind eu că provine acest nume. De unde, de cine, cum?!

- Aflăm că numele Blach / Balach a fost dat - ca eponim - unui han al HUNILOR SABIRI. Hunii sabiri sau sabirii sunt un popor misterios, din partea estică a stepelor nord - pontice, considerați după unii un fel de etnie situată între huni și khazari, iar de alții un amestec de khazari și cumani. Hanul Blach sau Balach a murit, iar hunii sabiri în număr de 100.000, conduși de „regina” Boa, văduva hanului Blach, au venit de deasupra Dunării și s-au așezat în Constantinopol, în afara fortificațiilor, în Cartierul Fanar, unde și-au ridicat capela. Comentariile de mai sus și de mai jos aparțin editorului Gheorghe Popa - Lisseanu²⁰⁷

²⁰⁷ Gheorghe Popa - Lisseanu, *Chronica Nestoris*, Editată de Tipografia „Bucovina”, I. E. Torouțiu, Buc. 1935, cu excelentele comentarii ale lui Ghe. Popa - Lisseanu (chiar dacă criticate) pg 21 - 22.

Nu pot exista atâtea coincidențe ca Blach să nu fi fost eponimul acelor huni sabiri și totodată al coloniei de valahi așezată în Constantinopol sub înțeleapta conducere a reginei Boa,

Numirea de Blach credem a o întâlni în cuvântul și mai vechiu de Blachernae, citat în cronica lui Nestor, ca fiind un însemnat cartier în Constantinopol. Aci se găsea și o prea vestită biserică, închinată în cinstea Maicii Domnului și în care se afla păstrată o mantie, făcătoare de minuni, a Prea Sfintei Fecioare¹).

Numirea de Blachernae provine, după istoricul Genesisios, contemporan cu Porphyrogenitul, și care făcea parte din istoricii de la curtea acestui împărat, de la Blachernos, un duce scyth, omorât la Constantinopol²); iar Blachernos ar fi un nume compus din Βλάχ και ἕρως, vlăstar. Cuvântul Blachernos ar însemna, deci, vlăstar sau fiu de vlah, iar Vlachernae ar fi o colonie a populației românești de lângă Constantinopol, venite dinspre Scythii, dela Nordul Dunării, înainte de mijlocul veacului al V-a³).

identifica comunitățile de vorbitori de limbi cu rezonanțe latine. Un germanic - ajuns pe litoralul nord - pontic, și nu neapărat deasupra Dunării, cum se oferă, totuși, Ghe. Popa - Lisseanu – i-a auzit pe hunii sabiri vorbind o limbă cu rezonanțe latine sau o aramaică ceva mai vocalizată și le-a zis Blac sau Blachi. Pentru asta „am om” – adică am dovada -, vorba moșilor: Teodor T. Burada! Cu el vă oblig să fiți convinși. Deci, nici de data asta nu vă las opțiuni, căci cum vă las să optați sau să alegeți, alunecați spre Școala Ardeleană, așa cum vedem că patinează și Ghe. Popa - Lisseanu:

Noi adăugăm că românii ocupau una din cele mai principale suburbii ale Constantinopolului în care se afla rezidența imperială, palaturi ce azi sunt în ruină acolo. Acea suburbia până în ziua de azi se numește: *Vlacherna*. Dacă s-ar cerceta cu dinadinsul genealogiile multor Comneni și Paleologi, împărați bizantini, și dacă s-ar studia numele de familie ale celor mai vestiți generali și oameni politici bizantini, așa cum ni-i dă autorii bizantini, se va vedea filiațiunea acestora din familiile și din comunele române din Epir și Macedonia

...²⁰⁸

Teodor T. Burada a ajuns în Biza, la piștișoșii din Bithinia (Asia Mică)²⁰⁹, despre care Burada scrie că proveneau din valahii alungați de împăratul Andronic Paleologu (1282 - 1398). În Bithinia a găsit nouă sate de pisticoși. Important este că Teodor T. Burada scrie totodată și despre românii existenți în cartierul Vlaherne din Constantinopol. Cu cele de mai sus și cu Teodor T. Burada ne putem explica și de ce **domnitorii fanarioți erau numiți din Fanar: pentru că acolo a existat o colonie importantă de români, inclusiv palatul (parțial de lemn) al lui Dimitrie Cantemir.**

²⁰⁸ Teodor T. Burada, *Puncte extreme ale spațiului etnic românesc*, Editura Vestala – Saeculum I. O., Buc., 2003, pg. 97, nota de subsol nr. 2

²⁰⁹ Sub nicio formă nu contest eforturile lui Burada de a convinge că acei piștișoși (credincioși) au fost dintre vlahii alungați din Adrianopol de Andronic Paleologu și cu atât mai puțin aș fi împotriva originii lor valahe, argumentate peste poate de Burada, dar nu cred că valahii din Constantinopol, despre existența cărora mărturisește Burada, au fost dintre pisticoși. Originea lor este evident mai veche și cred că se află la hunii sabiri.

Deci, ajungând mai degrabă pe căi mai mult intelectuale decât faptice la hunii sabiri, la regele lor Blac / Blach, la biserica Blacherne și la balachii / valachii / românii din cartierul Blacherne - proveniți dintr-un amestec inițial al hunilor cu sabirii și, apoi, dintr-un amestec cumano - khazar - ne putem explica mai bine decât ne-am fi așteptat o altă dimensiune a originii valahilor, realizând totodată o continuitate a românilor neprevăzută. Nu mi-am dorit mai mult! Dar, Dumnezeu când dă apăi dă, căci iată ce am mai aflat: prințesa Boa ar fi provenit, ca hunii săi sabiri, de deasupra Mării Negre:

... potrivit legendei redată de Godefridus din Viterbium, „ducele Vlachernos” (Romanilor) din nordul Mării Negre, „fiul de valah”, se refugiază cu o mulțime de „vlahi” (romani) la Constantinopol, unde împărăteasa Pulcheria (450 - 457) construiește pentru ei biserica ce va da numele cartierului în care se stabilesc („Blacherne” („al vlahilor”). Nu toți au părăsit, însă, ținutul dintre Nistru (Danastris) și Nipru (Danapris) deoarece „romanii întemeiaseră aici

orașe, tabere militare și câteva stațiuni de veterani sau de coloniști trimiși de împărați” iar urmașii băștinașilor și ai colonilor, nota Euagrius Scolasticul, au suferit în anii 565 - 578, alături de rămășițele hunilor, **asaltul avar**. Cinci secole mai târziu, acești „romani” încă se aflau pe pământul strămoșesc, în relație cu Bizanțul, cum sugerează Ioannes Mauropus (23 aprilie 1049) ... Numele acestor oameni „V.n.n.d.r., „N-n-d-r, N-z-dh-z” ori „N-n-d(dh)-r (z) („abruzii” sau „abodriții” din nord „Nortabrezi”) ar lăsa loc de interpretări dacă nu ar fi precizarea că acest „popor deosebit”, de „creștini săraci”, al căror neam „este mai mare decât al Rum” (romanilor = bizantinilor) este el însuși „ieșit az Rum” (din Imperiul Roman). Din fericire, cea mai veche cronică tūrcică, Oguznāme (Analele Hanului Oguz, sec XI), lămurește lucrurile: „Când Quipcaq I (personificarea pecenego - cumanilor) a crescut mare și a devenit voinic, țările Urus (varego - rușilor), Ulak (românilor), Magar (maghiarilor n.n.) și Bascurd (bascurzilor) au devenit dușmane și n-au vrut să se supună (este vorba de sfârșitul veacului IX – n.n.) atunci (Oguz han) i-a oferit lui Quipcaq mult popor și numeroși nogeri (ostași) și a poruncit să meargă în părțile Ten (Don) și Itil (Volga), dar și Nipru sau Dunăre și să-i aducă sub ascultare”²¹⁰.

N-am modificat nimic din textul unui istoric cu memorie de elefant: Mircea Dogaru. Am discutat cu acest om și istoric, remarcabil din toate punctele de vedere, el este total împotriva

chi, ci numai rumâni sau români ¹⁾. **Numirea de Vlach ne-a fost dată de străini. Ea este foarte veche și după credința noastră ea ne-a fost dată mai întâi de Germanii cari au locuit la noi în țară și anume de Goți. La această concluzie ne duce faptul că numirea de Vlach o întâlnim tocmai în secolul al VI, după gonirea Goților de Huni, și anume pentru întâia dată la scriitorul grec Malalas, contimporan cu împărății din Byzanț, Justin și Justinian ²⁾.**

Acest Malalas, vorbind despre regina Hunilor Sabiri, ne spune: «Cam în același timp, s'a unit cu Romanii și o femeie văduvă, regina Hunilor Sabiri, cu numele de Boa, vestită pentru puterea și înțelepciunea ei. Aceasta era mama a doi fii minori și având sub puterea ei 100.000 de oșteni, stăpâna regiunile hunice, după moartea soțului ei Blach ³⁾. Firește nu putem face o apropiere între acest nume și cel dat poporului român. Constatăm numai existența cuvântului și, în același timp, semnalăm faptul că, unii scriitori din veacul al XVIII, întemeiându-se pe această arătare a Chronografilor byzantini, au susținut originea aziatică a Românilor.

1) Cu trecerea vremii, când o pătură suprapusă a luat conducerea țării, cuvântul de român a ajuns în Muntenia și în Moldova în înțelesul de rob sau de voinic. Cf. C. C. Giurescu, *Inst. Rom. I*, p. 238. În Ardeal însă cuvântul «român» sau «român» și-a păstrat întotdeauna înțelesul său etnic.

2) Malalas, *Chronographia*, LXVIII, ed. Bonn, p. 431.

3) Istoricul Theophanes în *Chronographia* sa I, p. 269, ed. Bonn, ne dă forma cu epenteză Balah.

²¹⁰ Mircea Dogaru, *Români și „maghiarii” în „Grădina Maicii Domnului”*, Ed. Glykon & Fortuna, Buc. 2003, pg. 30 - 31.

ideii mele, de înrudire a valahilor cu cumanii și, totuși, aici, în pasajul citat mai sus, tocmai **dl. Mircea Dogaru identifică hunii sabiri, de deasupra M. Negre, atât cu cumanii (kâpceacii) cât și cu românii!**

Asta susțin și eu, deși cu metode diferite și pe alte alinamente!

Mircea Dogaru a diferențiat citatele din clasici de interpretările d-lui, la care are dreptul cum îl avem fiecare.

Era de așteptat ca în privința acestor popoare, din text, cu nume de litere - luate din „Frontierele lumii” și din „Podoaba istoriilor”, scrise de-un islamic persan - să-și impună calibrul și capacitatea și un istoric de talia d-lui Mircea Dogaru, și mă bucur că a făcut-o, pentru că este evident că printre acele popoare se află și valahii.

Nu vreau să mă pun bine cu globaliștii împingând în prăpăstii din meritele lui Mircea Dogaru, un istoric ale cărui intenții bune sunt dublate de o erudiție imposibil de echivalat și de o capacitate fantastică de a imagina și de a combina informațiile. Dacă se lasă de sindicatul, care-i aduce atâtea necazuri și marginalizări, și dacă voi reuși să-l „îmbuș” un pic din țelurile și din scopurile lui locale spre cele un pic mai universale, vom avea parte de descoperiri imposibile celor care n-au ceea ce are d-lui: informație, multă minte, energie, determinare și bună credință.

Deci, adaug și informația lui Mircea Dogaru la argumentele prin care arăt că deasupra Mării Negre - de unde provenea Boa și acea sută de mii de huni sabiri - au rămas destui huni sabiri, că acei huni sabiri au fost valahi și că urmașii acelor huni sabiri au fost cumanii.

Tânăra prințesă Boa - de origine germanică după unii și bactriană, după alții - a fost evaluată de posteritate de o așa manieră încât a fost preluată și de legendele scandinave, mult mai recente, în numele altei prințese de origine germanică, al cărei soț a fost ucis de dușmani (Legenda Nibelungilor). Ilonca a fost și este suspectată că l-a ucis pe Atila în combinație cu viclenii bizantini. Deci, Boa poate fi tocmai acea Ilonca, mireasa și soția de o noapte a lui Atila. Diplomatul bizantin Priscus spune că bizantinii se așteptau la un atac al lui Atila. Constantinopolul tremura.

Constantinopolul se afla sub pericol maxim; bizantinii și-au pus în mișcare teribila lor diplomație, însoțită de acele ticăloșii, mari și mici, de care a fost și este în stare acest neam teribil! Au căutat otrava, pe Priscus și pe omul determinat să otrăvească și să oprească determinarea lui Atila de a asalta Constantinopolul.

Dacă Boa era din Crâm (adică din Crimeea), și dacă numele prințesei scandinave a fost **Crâmhilde**, am putea avansa cu argumente întemeiate pe urmele suspiciunii: Ilonca chiar l-a ucis pe Atila, ucigașul soțului ei, Blachus, și - la propunerea lui Priscus - l-a otrăvit pe Atila cu otrăvurile care i-au produs acea hemoragie, foarte asemănătoare cu hemoragia lui Stalin, provocată de Grigore Naum aka. Grigulevici Romualdovici Iosif, bunicul lui Victor Ponta, unul din premierii români. Walfarina: un extract de mătrăgună! Cu walfarina a fost omorât și Stalin: oprește coagularea sângelui! Vălăhoaicele sunt maestre în manipularea acestei plante, culeasă când trebuie și folosită când trebuie. Nu numai că Ilonca l-a otrăvit pe Atila, ci - scăpată de suspiciuni - printr-o transformare a faptei într-o spaimă care i-a descumpănit pe vigilenții din garda lui Atila - ea a și scăpat, a încălecat și și-a smuls corpul de armată de huni sabiri (valahi, de fapt) dintre trupele aliate cu cele ale lui Atila și l-a dus din Palatul hunic, de lemn, din Panonia, de lângă Tisa - până în Bizanț, unde știa că era așteptată. Imediat după nunta din 453. Că altfel de ce-ar fi fost bizantinii atât de încântați - pe cum susțin mărturiile - să primească în Constantinopol nici mai mult nici mai puțini de o sută de mii de războinici! Este superfluu să mai spun că bizantinii i-au primit pe valahii, conduși de Ilonca, cu atâta bucurie tocmai pentru că știau că împreună pot face față atacului hunilor.

Chestia cu creștinătatea hunilor sabiri sau a valahilor crâmleni este susținută de argumentele aduse de istoricul Mircea Dogaru și de biserica ortodoxă ridicată în Blacherne tocmai pentru ei. Nu mă opun acestei creștinări, că până când au apărut cumanii și islamul, hunii sabiri s-au putut tot descreștina, recreștina și islamiza acolo deasupra Mării Negre.

De numele valahilor se leagă deci apărarea Constantinopolului; a rămas o legendă dar și o dovadă materială prin ritualul mediat de dotările din Biserica din Blacherne în situațiile de pericol; această menire a hunilor sabiri, aduși de Boa pentru a apăra Constantinopolul, face ca povestea să fie și mai argumentată și mai coerentă și mai credibilă.

Ilona, ce nume ungueresc! Ce ar avea Ilona alături de acel unguerean Orban, care a făcut tunul cu care turcii au spart zidurile Constantinopolului, dacă originea valahă n-ar fi susținută de un alt nume atribuit valahilor ardeleni, numele de unguereni, total inadecvat în cazul Ilonei²¹¹?! Să fie vorba numai de-o interpolare târzie a numelui Ilonei în poveste, de-o răutate rău prelucrată?! Dimitrie Cantemir scrie un alt nume, cu rezonanțe apropiate de Ilona, dar nu Ilona, ci MICOLTA. Micolta era „**fata domnului bactrienilor**”; vezi Anexa 4. Descriind moartea lui Atila, Cantemir le zice de te iei de pânțele:

Ce amu el prea bătrân la vârstă și din fire fiind slăbit, și vin mai mult decât s-a căzut la nuntă să fi băut, și noaptea, cu copila peste măsură jucându-se, de multă ostenință să i se fi pornit în somn sângele a-i cura din nas și așa dimineața să-l fi găsit mireasa mort²¹².

Wikipedia rezumă bine și interesant originea Ilonei din Crâm în numele Kriemhildei, omoloaga din Cântecul Nibelungilor, scris în 1204:

Povestea (Cântecul Nibelungilor) este compusă din două părți: iubirea dintre Siegfried și Kriemhilda, pe de o parte, și răzburarea morții viteazului de către văduva sa, pe de altă parte. Și dacă prima parte a luat ființă din sensibilitatea populară a spiritului nordic medieval, a doua parte are la origine un fapt istoric concret: înfrângerea burgunzilor conduși de regele Gundahar (Gunther în epos) (**ar putea fi și Blach, soțul decedat al Iloncăi**, nota mea) de către căpetenia hunilor, Atila, în anul 437.

Totodată, Cronica Nibelungilor este un important izvor scris care atestă prezența românilor (menționați desigur sub exonimul de vlahi/valahi) la nord de Dunăre, pe teritoriul fostei Dacii, înaintea venirii hunilor și apoi a unguirilor (secolele V și X), prin faptul că la nunta regelui hun Attila cu prințesa germană Grimhilda (**s-ar putea citi Crimhilda**, nota mea) este invitat și ducele (*herzog* în limba germană) român Ramunc (explicat de A. D. Xenopol ca transformarea germană a numelui Roman) „din Țara Valahilor” (Wallachenland), care sosește alături de 700 de însoțitori români.

Această poveste năzdrăvană care identifică pe Boa cu Ilonca - combinată cu Cântecul Nibelungilor, dar și cu românii identificați de germani în această legendă, de pe vremea lui Atila - este o descoperire care arată o dată în plus că hunii sabiri, care au ajuns la Constantinopol, au fost valahi, ca ducele Ramunc și că este posibil să fi venit de deasupra Mării Negre.

Tot din Crâm provine o altă mare prințesă, Maria de Mangop, soția lui Ștefan cel Mare. Era urmașă imperială cu blazon din trei direcții imperiale:

- Asăneștii,

---

²¹¹ Ilona este numele maghiarizat al Elenei.

²¹² Dimitrie Cantemir, *Hronicul vechimei a romano – moldo - vlahilor*, vol. I, Ed. Minerva, Buc., 1999, pg. 255.

- Comnenii și
- Paleologii.

Ce ți-e și cu prințesele ăstea din Crâm!

Maria de Comnen a fost urmașa împăraților Comneni, Comnenii de Trapezunt, cu posesii în sudul și în nordul Mării Negre; Imperiul de Trapezunt a fost unul din acele imperii / regate de refugiu, constituite de bazilei atunci când au conștientizat pericolele la care erau expuși de năvălirile dinspre Occident și Orient.

Unul din numele posesiei din Crâm (Crimeea) a fost Teodosia; Strabon descrie această posesia a Imperiului din Trapezunt ca având scop maritim, cu un trafic nu mai puțin intens decât pe vremea genovezilor, dar cu o linie maritimă ce lega Crimeea pe verticală de litoralul sudic al Mării Negre.

Teodosia a fost în antichitate ceea ce a devenit Kaffa în vremea genovezilor; este important să avem nu numai o viziune a strategiei acestor domenii maritime ci și a consecințelor existenței lor: puterea lor nu consta numai în puterea hătuită de limbile de pământ din preajmă și de zidurile cetăților, ci de ținuturile și de locuitorii tuturor ținuturilor din jur pe o distanță de sute de km. Ce bine era! Cei din Trapezunt, din Teodosia și apoi din Kaffa n-aveau grija guvernării exterioare! Ei preluau marfa, o abundență de marfă, o plăteau, o încărcau - dacă nu cumva trebuia să fie încărcată de vânzător - și o duceau mai departe. Mărturiile reținute de călătorii, antici și de pe vremea genovezilor, spun că locuitorii ținuturilor scurse spre țămurilor nordice erau mâncători de mei și că culturile de grâu - excelente - erau create exclusive pentru export, nu pentru consum intern. Important de reținut, asta spune mult despre capacitatea corăbierilor și a micilor limbi de pământ din jurul porturilor de a ispiti și de a provoca la producții comerciale!

Dacii găsiți de Strabon în estul Hyrcaniei (M. Caspică), în Grecia, în Dacia și înspre vest până la Pădurile Hercinice / Vercinice, la celții lui Vercin – geto - rex

Qercinee, Cverinee, Vercinee, Hercinee = Stejar (pădure de stejar).

Vercingetorix = Vercin-Geto-Rex = ... Regele Pădurilor de stejar ale Geților (pădure văzută dinspre germanici) ...

Până acum am insistat pe evidențierea originilor orientale ale românilor și cred că am reușit să vă fac să vă imaginați valahii veniți în valuri din Orient, aidoma valurilor de tătari imaginate de cronicarii citați mai înainte.

- În acele valuri n-or fi unii și aceiași?
  - o Ar mai putea fi diferiți?

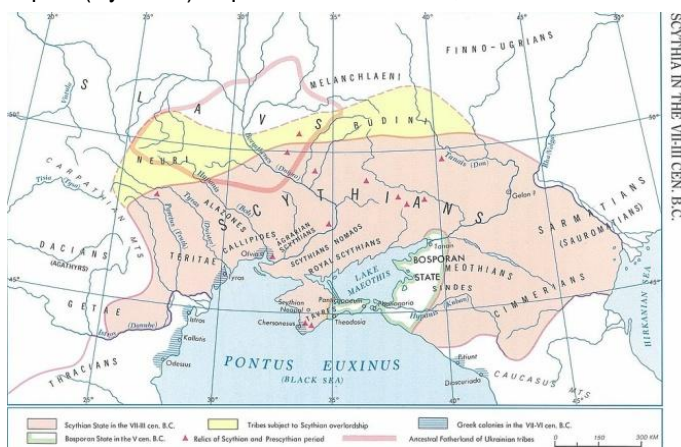
Originile românilor sunt orientale pentru că și originile dacilor sunt tot orientale: din estul M. Caspice, numită Hyrcania în antichitate! Deși sceptic, Strabon redă informația referitoare la originea caspică a dacilor, vehiculată pe vremea lui:

Geții sânt cei așezați spre Pont (*Marea Neagră*, nota mea) și spre răsărit, daci, cei din partea potrivnică, adică spre Germania și spre izvoarele Istrului. Aceștia, după câte cred eu, au purtat în vechime numele de **dai** (sublinierea mea). De unde, până și la populațiile Atticeii s-a răspândit numele de Geți și Daci pentru sclavi. Această versiune (*înseamnă că au existat mai multe*

versiuni referitoare la originea geților și dacilor, nota mea) merită mai multă crezare decât aceea care susține că numele dacilor s-ar trage de la acela al sciților supranumiți **dai**; pentru că aceia se aflau departe de ei, în preajma Hyrcaniei, și e mai puțin probabil ca tocmai de acolo să se fi adus sclavi în Attica ...,²¹³.

Daii de lângă Marea Caspică (Hyrcania) ar putea fi dacii nomazi, cum îi descrie tocmai Strabon pe **daii** caspici:

Populațiile nomade, așezate pe malul stâng când intri în Marea Caspică (*Hyrcania, nota mea*), sânt numite de istoricii de astăzi **dai** (*sublinierea mea*) supranumiți și (**s**)**parni**. Urmează apoi un loc pustiu și în continuarea lui

este Hyrcania; în dreptul acesteia, marea se lărgeste și ține astfel până la locurile unde atinge Munții Medici (*mezilor, nota mea*) și ai armenilor²¹⁴.

A se observa că reținerile lui Strabon, față de informațiile vehiculate pe vremea lui, dar redade de el, nu sunt de natură a ne face să fim împotriva acestor informații, care spun că:

- dacii se trag dintre **daii** de la estul Mării Caspice,
- dacii sunt nomazi ca daii caspici.

Informațiile oferite de Strabon ne obligă să identificăm în dacii nord - dunăreni o continuare a dailor caspici, nomazi și, totodată să-i suprapunem pe cumani peste **daii caspici**, iar pe valahi peste **daci**.

Stepa cumană a fost aceeași și pe vremea lui Strabon, cel puțin el așa a descris porțiuni imense din lumea sciților, iar viața sciților este descrisă de anticul Strabon ca și cum ar fi copiat informațiile din evul mediu despre viața cumanilor:

- „În continuarea mării Pontice, de la Istru până la Tyras (Nistru), se întinde **stepa geților** (ca Dest-i-t Cipceak, nota mea) care este în întregime o câmpie lipsită de apă; aici a fost strămporat Darius al lui Hystapes, când a trecut peste Istru împotriva sciților și în aceste locuri a intrat în primejdia de a muri de sete”²¹⁵,

- „Căci întreaga regiune din Germania pînă la marea Caspică este, după cîte știm, o câmpie ...”²¹⁶,

- „Dacă treci de insula situată în fața gurii Borysthenelui (Niprului, nota mea) călătoria pe mare, în continuare spre răsărit, duce pînă la promotoriul numit „Drumul lui Ahile” – un loc lipsit de copaci ...”²¹⁷,

²¹³ Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 174-175.

²¹⁴ Strabon, *Geografia*, Cartea II-a, pg. 53.

²¹⁵ Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 176.

²¹⁶ Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 177.

²¹⁷ Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 179.

- „Întreaga regiune ce se întinde mai sus de porțiunea dintre Borystenes (Nipru) și Istru cuprinde mai întâi stepa geților, apoi a tyregeților, după care urmează iazygii, sarmații și așa - ziișii (sciți) regali și urgi, care sânt în cea mai mare parte nomazi și numai puțini dintre ei se ocupă cu agricultura; aceștia locuiesc, se spune, pe lângă Istru, adesea pe amândouă malurile lui²¹⁸”

- „Corturile nomazilor, făcute din lână presată la puiă, se fixează pe căruțe, în care își duc viața. În jurul corturilor se află turmele lor care le procură hrana, ca lapte, brânză și carne. Ei merg în urma turmelor, strămutându-se mereu în căutarea de pășuni, iarna (petrecându-și-o) în mlaștinile din preajma Maeotidei, iar vara și (acolo și) pe câmpii²¹⁹”

(„Cavarnele” = „iarna ca vara” = Mlaștinile Maeotidei și mlaștinile în general, fără zăpadă, ale turmarilor nomazi; nu mai insist asupra habitatului sciților, identic cu „habitatul velșilor”, pe care l-am descris anterior, dar insist pe corturile pe căruță ale cumanilor, specifice acestor nomazi; vezi cumanii din imaginea de mai sus din *Cronica Radziwill*). Corturile pe căruță constituie așa cum vedem o specificitate cumană. Corturile pe căruțe erau niște locuințe pe

Catafractul (în greacă Κατάφρακτος, *Kataphraktos*, „acoperit cu fier”) era un războinic cu armură, care făcea parte din cavaleria grea din epoca antică și Evul Mediu timpuriu, cu precădere în cadrul armatelor persane, romane și bizantine. Călărețul și adesea și calul erau protejați de o armură lamelară.

Catafractul bizantin [modificare | modificare sursă]

Principala componentă a cavaleriei bizantine erau escadroanele de catafracti. Armamentul catafractului bizantin era asemănător cu cel al vechilor călăreți sarmați și sciți, acesta fiind un cavaler cu armură și armament greu, și ceea ce e cel mai important, era extrem de bine pregătit. Armele sale includeau lancea și arcul, dar și sabia și adesea toporul. Catafractul era o resursă foarte prețioasă, pregătirea lui fiind foarte costisitoare. De asemenea, și calul său era foarte scump. Erau înarmați cu o lance (*kontos*) lungă de circa 4 m, preluată de la sarmați și alani, și cu o spadă (*spathion*, din latinescul *spatha*) cu lama lungă de circa 90 cm.

Catafract din armata partilor înfruntând un leu (British Museum).

căruțe. Am văzut mai înainte că Herodot a scris despre siginii de deasupra Istrului (Dunării), despre hainele lor medice ... ca ale mezilor, ca ale perșilor și ca ale cumanilor și despre faptul că ei călătoreau în căruțe.

○Vorbind despre massageții din munți, Strabon scrie: „Îmbrăcămintea și-o împestrețează viu cu anumite substanțe a căror culoare se șterge greu”.

Aici este vorba despre țesături, despre celebrele „haine medice”, adică despre fibre de mătase, că asta înseamnă „haine medice” (cu care erau îmbrăcați siginii de la Dunăre, despre care a scris Herodot; vezi și siginii din preajma M Caspice, despre care a scris Strabon).

○ În mlaștini se află și vânat de cerbi și de mistreți, iar în câmpie de măgari sălbatici și de căprioare. O particularitate a locului este și lipsa vulturului din

aceste părți. Există, în schimb, un patruped numit colos, care are mărimea între cerb și berbec, de culoare albă, mai iute la fugă decât acestea; el soarbe cu nările apa din cap, unde își face rezerve pentru mai multe zile, încât trăiește ușor și în

²¹⁸ Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 177.

²¹⁹ Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 178.

locuri aride. Așa este întreaga regiune de peste Istru, între fluviile Rin și Tanais (Don) până la Marea Pontului și Maeotida”²²⁰.

- o Masageții din estul Mării Caspice - sau „geții mari” erau ca și *catafracții*, călăreți în al căror echipament de război intra și **armura lamelară**, ca la sarmați și apoi ca la cumani:

Este ciudat că nimeni, niciodată, nu a analizat originile orientale ale dacilor, scrise de Strabon fără echivoc, nici emigrarea dacilor din estul Hyrcaniei și nici caracterul lor nomad, care reiese formulat expres sau nemijlocit din *Geografia* lui Strabon! Este simplu de aflat de ce; istoricii români au făcut toate eforturile posibile de-a face măcar niște sedentari din bieții valahi abandonăți tot de istorici spre a fi abuzați de occidentali.

Teritoriul sciților este cam același cu teritoriul cumanilor;
deci, cumani sunt urmașii sciților

Strabon a stabilit extinderea considerabilă a neamului sciților, cu masageții cu tot, de la marea Hyrcania din est (Orient) – până la pădurile Hercinice, sau până la Rin, în Occident! O recapitație a acestor repere date de Strabon pot enerva pe cine merită, adică pe cei care au încercat să nu fie cunoscută omogenitatea acestui neam nomad și nici civilizația lui, pentru a putea fi ispitit, convertit și asimilat. Este vorba de catolici!

Deci, Strabon ne spune cu precauție, dar ne spune că spațiul din nordul Dunării și din nordul M. Negre – M. Caspice a fost al nomazilor, al celto - sciților, adică al celto - cumanilor din secolul XI - XIII. Informațiile lui Strabon, citite cu această intenție a lui Strabon, cu precizările mele și în ordinea de mai jos, ne constrâng să constatăm că aici, pe acest spațiu imens, nu s-a schimbat nimic din perioada sciților până în perioada cumanilor și că, celții, valahii și cumani au fost frați, fiind de fapt urmașii sciților:

- „Geții sânt cei așezați spre Pont (*Marea Neagră*, nota mea) și spre răsărit, daci, cei din partea potrivnică, adică spre Germania și spre izvoarele Istrului. Aceștia, după câte cred eu, au purtat în vechime numele de **dai** (sublinierea mea). De unde, până și la populațiile Attice s-a răspândit numele de Geți și Daci pentru sclavi. Această versiune (*înseamnă că au existat mai multe versiuni referitoare la originea geților și dacilor*, nota mea) merită mai multă crezare decât aceea care susține că numele dacilor s-ar trage de la acela al sciților supranumiți **dai**; pentru că aceia se aflau departe de ei, în

²²⁰ Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 185.

preajma Hyrcaniei (Marea Caspică, nota mea), și e mai puțin probabil ca tocmai de acolo să se fi adus sclavi în Attica ...²²¹,

- „Vechii istoriografi eleni desemnau, printr-un nume comun de sciți și celto-sciți, toate populațiile de la miazănoapte”,

- „(...)întreaga regiune din Germania până la marea Caspică este, după câte știm, o câmpie”,

- „Regiunile imediat de peste Rin, dincolo de celți, înclină spre răsărit și sânt populate de germani, care se deosebesc numai cu puțin de neamul celților, fiind cu ceva mai necultivați, mai înalți în talie și mai blonzi; în alte privințe însă, ei seamănă foarte mult atât la înfățișare, cât și în moravuri și în felul de viață, cu neamul celților descris de noi puțin mai înainte. Tocmai din această pricină, cred eu, romanii le-au dat acest nume, ca și cum ar vrea să spună că ei au origine comună (cu celții): într-adevăr „german”, în limba romanilor, înseamnă „frați gemeni”²²²,

- „Partea de miazăzi a Germaniei, cea de dincolo de Albis (Elba) și imediat în continuarea acestuia, este ocupată de suebi. Apoi lipit direct de ea se află pământul geților, care este îngust (la început), apoi se lărgeste întinzându-se, la miazăzi, de-a lungul Istrului, iar în partea potrivnică, pe lângă lanțul de munți ai Pădurii Hercynia (Pădurea de Stejari), ocupând și el o porțiune din acei munți; după aceea se lățește într-o câmpie, spre miazănoapte, până la tyrageți. Hotarele lui precise nu le putem da. Din pricina necunoașterii acestor ținuturi ...”²²³

---

²²¹ Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 174 - 175.

²²² Strabon, *Geografia*, Cartea II, pg. 155.

²²³ Strabon, *Geografia*, Cartea II, ph. 162.

Hunii, între „oamenii Yamnaya” și cumani

Prin Strabon găsim că populațiile ponto - caspice de pe vremea lui au avut prea multe asemănări cu cumanii secolelor X - XI ca să mai poată cineva susține, de acum înainte, că cumanii ar fi venit în aceste spații ponto - caspice de dincolo de Volga sau din Mongolia și că nu ar fi urmașii acelor populații antice despre care scrie Strabon. Există, totuși, față de această inevitabilă echivalență, o revendicare relativ recentă: este vorba de populațiile YAMNAYA. Dacă ar fi adevărată, această revendicare ar șubrezi teoria mea din cauza măgurilor, adică din cauza movilelor de steril. Pe niște căi greu de deslușit –acompaniate de o zburdalnică coparticipare a ziaristilor, arheologii fac loc – odată cu atât de vechile și cunoscutele măguri, - revendicării acestora de populațiile YAMNAYA. Yamnaya devin astfel niște proprietari ai măgurilor diferiți de cunoscuții cumani. *Kunhalmoc* devin proprietatea Yamnaia.

Este adevărat că arheologii spun că Yamnaya sunt mult anterior cumaniilor (cca 3500 - 2500 î.e.n.), dar – mai insinuant sau mai direct – Yamnaya sunt creatorii de fapt și de drept ai movilelor / măgurilor, iar cumanii sunt introduși de aceiași arheologi în categoria mare a celor care au urmat epocii Yamnaya; arheologii acordă cumaniilor o gratificație: totuși, cumanii s-ar fi putut folosi de movilele create de Yamnaya.

Enervant!

Creatorul acestor teorii este Marija Gimbutas (1921-1994), o lituaniancă din Vilnius. Prahoveanul Alin Frînculeasa, arheolog, este exponentul acestei teorii la noi; acest neobosit arheolog are o mulțime de movile cercetate în Prahova. Voi reveni asupra numelui *Prahova*, care - după cum scrie marele Hașdeu - provine de la cuvântul „praf”, din slavă, așa cum numele *Moldova* vine de la același cuvânt, „praf”, din dialectul germanic al saxonilor; veți vedea că numele de „praf” a fost acordat acestor creatori de movile pentru ... praful creat prin spargerea pietrei aurifere, praf care le-a dat și numele de Deșt-I (undeva între *Dast* = praf în engleză - și Deșert). Oamenii Yamnaya din articolele lui Alin Frînculeasa seamănă izbitor de mult cu cumanii mei. Movelele oamenilor yamnaya sunt identice cu ale cumaniilor. Poziția corpului omului Yamnaya, înmormântat în movile, este identică cu poziția cumaniilor mei. Groapa în mijloc, ca la cumani. Alături cailor sacrificați și căruța, ca la cumani. Nomazi și unii și alții. Echipați la fel, ca nomazii. Ce mai, tumulii, corpurile înmormântate, ofrandele și sacrificiile identice cu ale cumaniilor și celților!

De unde au apărut ăștia? Pînă acum, n'aveam decît vechea «teorie a kurganelor» din anii '50, a Marjei Gimbutas, care acum s'a dovedit a fi mult incompletă. Ei au venit aici, de unde din nordul Mării Negre.

Toți bărbați. Nu am găsit nici un mormînt de femeie.

Înși cu pielea deschisă, toți masivi și înalți, de 1,90 m, peste restul Romîniei și Europei, unde nici un om nu creștea mai mult de 1,60-1,65 m. Pe baza acestor morminte din Prahova, după studiile genetice și izotopice, s'a dovedit, practic, că omul european a fost, de la origini, cel mai înalt om din lume!"

În acele timpuri, Muntenia era plină de oameni și așezări. Localnicii cumiți, neolitici, îi priveau cu respect, chiar cu teamă, pe acești nobili Yamnaya.

Erau bărbați frumoși. Pletosi, cu chipul alb și mereu curat, ca niște super-eroi din filme ... (subl. mea).

Cu cailor ce răspundeau la cuvinte, ca un om, executând ce le cerea stăpînul. Era pentru prima dată cînd vedeau oameni călare, alergînd pe șei, înarmați, peste câmpiile Munteniei...

Și mormintele astea ale lor.... Bizare, impresionante, **pentru care cărau mii de tone de pămînt** (oare?!, comentariul meu). Trăiau separat, nu se împerecheau cu agricultorii băștinași (conduși încă de puterea spirituală a femeii).

Nimeni n-a știut prea bine ce hram poartă. Pînă nu demult, nici savanții de azi nu-i cunoșteau bine. În urma lor, au lăsat mai ales morminte. Acești tumuli strănii, care erau cu atît mai înalți, cu cît defuncții aveau un rang mai mare în societatea lor misterioasă.

Culmea, în pofida puterii lor, erau înmormîntați destul de auster...Deși aveau deasupra un întreg deal, groapa lor era mică. Toți **au fost îngropați într'un spațiu strîmt, cu genunchii ridicați** (subl. mea), fața în sus și mîinile așa, pe lîngă trup. În cubul ăla, parcă și osemintele lor s-au conservat mai bine.

Au schimbat ritualul de înmormîntare al europenilor, care pînă atunci erau toți găsiți doar în poziția fetală, sau «de somn», cu mult mai multe vase și podoabe în groapă.

Ei nu. Mult mai simplu.

Principalul lor indiciu e ocrul roșu (vezi poza). Nu știu de ce.

Un bulgăre de ocrul roșu, lîngă cap și la picioare – cînd găsești vopseaua asta, ești sigur că-i un Yamnaya. Înainte, **acele movile aveau în vîrf un capac de bușteni și stele funerare** (subl. mea), dar cele mai multe au fost arate și, astfel, aceste stele au dispărut.

Cert e că rareori am găsit în tumuli ceva mai valoros decît cîteva «inele de buclă» din argint, în spirală, pentru părul și bărbile bărbaților...

La Boldești, am găsit o superbă teacă de lemn încrustată, pentru sabie.

Pentru ei, moartea însemna, cred, altceva. Că nu trebuie să lași în urma ta podoabe și bogății.

Toți erau înmormîntați E - V, cu capul spre soare (subl. mea) ...

Fără să vrea, unii au adus cu ei ciurma, dar pe ei ciurma nu-i omora. Nici tuberculoza nu se ținea de dînsii, deși în jur făcea deseori prăpăd.

Sînt primii inși europeni cu toleranță la lactoză – localnicii îi priveau perplecși că puteau bea acea mană albă, unuroasă, ce iese din ugerul animalelor ("bine, și la alcool aveau toleranță mare") ...

Dinții albi pînă la vîrste înaintate, pielea chipului fără eczeme și riduri. Toate astea au fost aflate din Prahova, în urma unei săpături din luna iulie 2019, în satul rumînesc Boldești-Grădiștea²²⁴.

---

²²⁴ Formula As, 5-12 dec, 2019, nr. 1395, pg. 16-17.

Alin Frînculeasa este „șeful biroului Arheologie din cadrul Muzeului de Istorie și Arheologie Prahova”.

Trebuie să fie evident că lituanianca Marija Gimbutus și Alin Frînculeasa au greșit când au scris despre „omul yamnaya” fără să-l compare permanent cu cumanii, căci:

- ori au scris despre „omul yamnaya” ca despre strămoșul cumanilor,
- ori s-au folosit de niște erori mari în cronologie.

Oricum ar fi (că altfel nu poate fi), oamenii Yamnaya sunt sau strămoșii cumanilor mei, sau unii și aceiași cu cumanii mei. Din declarațiile date Formulei As de arheologul Alin Frînculeasa aflăm despre cumani ceva mai mult decât până acum; cumanii au avut fizionomii tipic ariene: pielea albă, înalți, blonzi în general:

Descoperirea din Prahova are importanță deosebită și pentru o amplă cercetare privind fenomenul migrației pe teritoriul Europei. Scheletul aparține unei populații migratoare din Răsărit care a înlocuit, treptat, populația de dinainte, venită din Asia Mică. Trăsăturile noii populații, mai înaltă și cu ten mai deschis la culoare, au conturat trăsăturile de acum ale populației europene după ce s-a extins, în procesul de migrație, din nordul Mării Negre până în sudul munților Urali, nordul Caucazului și Câmpia Maghiară, iar o altă ramură s-a extins până în sudul Norvegiei. „Studierea acestor popoare este importantă inclusiv prin modul în care a influențat trăsăturile europenilor de acum. Aceste neamuri nomade și-au pus amprenta asupra trăsăturilor de acum ale populației de pe continentul nostru. În lipsa lor, europenii ar fi arătat altfel, mai asemănători cu iordanienii sau libanezii, cu o statură mai mică și ten mai închis. Scheletul descoperit acum arată un bărbat adult, înalt, cu trăsăturile specifice migratorilor din Răsărit”, ne-a mai spus Alin Frînculeasa.

Am demonstrat că hunii, avarii, bulgarii, pecenegii și cumanii au fost de același neam cu valahii. Frați. Consecințele degajate de harta aceluiași teritorii, ocupate succesiv, de la huni la cumani, ne constrâng să le cerem occidentalilor să ne dea pe acest teritoriu o succesiune de regi (nu de împărați, că am fost de același neam), căci așa cum am reușit să avem încă de la

început, de pe vremea lui Atila, un singur conducător, sigur am reușit și mai apoi să avem un Imperiu, chiar dacă confederat, cu prinți. Care au fost aceia?

Oricât de mulți rău intenționați voi întâlni în viitoarea prezentare a cumanilor mei, cu nimic nu voi putea dovedi mai bine - decât cu „omul Yamnaya” prezentat de arheologul Alin Frânculeasa - că atât „omul Yamnaya” cât și cumanii - situați la 4 - 5000 de ani de „omul Yamnaya” - au fost blonzi, albi, arieni, indo - europeni.

Nu închei confruntarea „**omul Yamnaya**” – **cumani** înainte de-a prezenta hărțile răspândirii lor și a neamurilor intermediare, pentru a compara:

- ținutul dominației Yamnaya cu
- ținutul dominației cumane și apoi cu
- ținutul dominației hunilor, iar apoi cu ținutul continuu al dominației avaro – bulgaro - pecenege (și, eventual, khazare / kabare / abare / avare).

Constatăm o dominație continuă, situată între dominația hunilor (445 e.n. și anul 1200 (anul dominației cumane). Aproape opt sute de ani! Imperiul Est - European, al celor opt sute de ani, cu o extindere de 350 ani până în centrul Europei (între 445 și 800, anul înfrângerii avarilor).

Avem cumva aici – în această omogenitate de neam, sau chiar etnică, manifestată prin administrarea aceluiasi teritoriu - o explicație plauzibilă referitoare la trecutul celor câteva sute de ani care lipsesc din istoria oficială a estului Europei?

le! Avem!

- Istoricilor nu le-a convenit trecutul!?

Astea explică de ce occidentalii ne-au ascuns trecutul: pentru că noi, valahii, am avut un Imperiu. Nu se poate să nu-l fi avut după ce am dovedit, prin Atila, că știam cum se face un imperiu. Ce-am găsit comparând spațiul „omului Yamnaya” al arheologului prahovean Alin Frânculeasa cu spațiul dacilor (de pe vremea lui Carol I, anii 800), al bulgarilor, al avarilor, al pecenegilor și al cumanilor, populații de același neam?

- Un imperiu ascuns, nu ignorat, de istoricii vest - europeni și
- Un imperiu neștiut de istoricii noștri, educați de istoricii vest - europeni.

Halal să le fie!

Particulele cârmuitorilor, IO sau IU și relația ludeilor și a Israeliiților cu Aramaica și Cumana (*lingua franca*)

Papa și particula „lo”, a domnitorilor români sau de la Yhwh la Joe

Am scris tema acestui capitol în mai multe variante până când mi s-a relevat de ce românii au constituit națiunea cea mai rămasă în urmă dintre popoarele Europei! Ne-am obișnuit cu această situație, dar situația trebuie să aibă o explicație. De ce sunt românii cei mai oropsiți, cei mai rămași în urmă?! Pentru că toți conducătorii lor au fost puși de puteri străine și pentru că, până la urmă românii au priceput că ceva nu este în regulă; de aceea românii nu au putut fi mobilizați nici măcar în puținele situații în care conducătorii lor, străbătuți de căințe și remușcări, au dat semnale că ar risca demersuri de revigorare a neamului. Nici-o nație, deci nici românii, nu poate fi indiferentă la semnalele de renaștere națională, cu toate acestea este clar că lipsa de reacție a românilor față de astfel de semnale a fost mai degrabă însușirea din experiențele trecute, din amăgirile suferite, că trebuie să facă eforturi să se abțină. În zi de azi românii se abțin de la astfel de manifestări, pentru că se așteaptă ca – de atâtea alte dăți – să fie deconspirați. Veți zice: „greșești, în manifestările culturale românii sunt plini de elan patriotic”! În conștiința românilor, manifestările culturale – antrenate de actori sau de activiști culturali – sunt evaluate ca și „comedii”. Nici măcar activiștii culturali nu le învrednicesc cu mai mult de atât. ”Comedii”!

- Comedii și sunt!

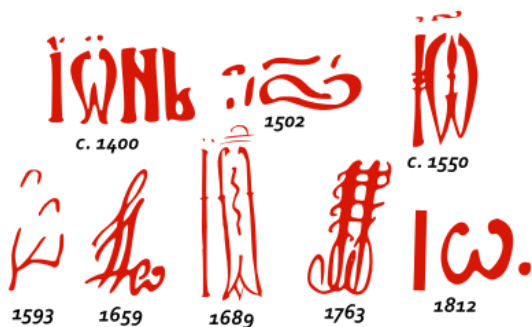
Deci, tot scriind despre particula „lo” a domnitorilor români – în paralel cu analizaarea repetată a teribilei lucrări a geniului omenirii, Bogdan Petriceicu Hașdeu, - am realizat că oropsirea noastră vine de la faptul că toți voievozii ne-au fost puși din afară, de Papă sau de Sultan la solicitarea Papei.

În lucrările anterioare am demonstrat că românii s-au unit conștient, de două ori:

1) Sub Împăratul Asănesc, Ioniță Caloianu, catolicizat în 1203, când toți strămoșii noștri, ai românilor - din nordul și din sudul Dunării - au trecut la catolicism,

2) Sub Regele maghiar, dar de origine cumana, Laslău Cumanul (Ladilsau IV - Cumanul) - în anii 1272-1290, uniți probabil în 1290.

Domnii ulteriori lui Ioniță Caloianu și lui Laslău Cumanu, unși de Papă, au știut ce înseamnă unirea tuturor românilor, dar ei, toți, au fost puși domni sub interdicție: să nu facă unirea, deși toți știu ce înseamnă unirea și de aia n-au făcut-o, n-au intenționat să o facă, deși toți românii

și-au dorit-o și deși – așa cum vedem din cele două uniri – românii ar fi putut să se unească.

Deci, ne-au fost puși domni ca să nu putem face unirea, de aia am avut noi domni: să nu ne lase să ne unim și de aia suntem noi ca tonții și ca marii blegi incapabili. Pentru că am fost încurcați și mereu opriiți de aproapele nostru: de domnul nostru. Înseamnă că am avut puterea să ne unim. Acum înțelegem că acea putere l-a făcut pe Papă să bată palma cu Sultanul pentru a preveni așa ceva.

Și Ștefan cel Mare a fost catolic („și l-am prins cu roza-n gură”)

Și Ștefan cel Mare a fost un „lo”.

Ștefan cel Mare a fost ca și cei de azi; a fost unul din domnii unși ca să ne facă să purtăm războaie în interesele altora, să murim în războaie, să se prefacă și el că are nevoie de (greco-)catolici ca să-l învețe conștiința națională.

Istoricul P.P. Negulescu se întreba mirat (de fapt prefăcut mirat) de ce se bătea Ștefan cel Mare cu turcii dacă turcii nu-i căutau nici pricina și nici nu-i stăteau în cale!? Cine și ce-l mâna pe Ștefan cel Mare în lupta cu turcii? Cu atât mai mult trebuie să ne întrebăm cu cât în testamentul le spune urmașilor să se alieze cu turcii, că-s mai buni și mai drepti decât occidentalii și că ei, urmașii lui, nu vor putea să facă ceea ce a făcut el. Ce-a făcut el de nici măcar nu le putea spune urmașilor? Un sfat, acolo, că de ...

Îl văd pe Ștefan cel Mare în București, alături de domnul Munteniei, implorați de boieri să-și jure frățietate și să se unească. Ce le-a trebuit celor doi domni să se unească!?

Și Ștefan cel Mare a fost un „lo”, adică a fost uns de Papa.

Noi nu percepem răul prezent și de dintotdeauna din fenomenele cu care ne naștem și pe care le moștenim și nici din cele care încep pe nesimțite și cresc în intensitate treptat. Uitați-vă câte tehnologii s-au pierdut sub noi numai în ultimii 30 ani, fără să realizăm! Pășunile și fânețele munților și dealurilor României se împăduresc iar noi ne luăm de fiecare țaran că-și taie o cocie de lemne, de aceea nu-l mai lăsăm în pădure. Mergeți prin pădurile copilăriei, animate de căruțe, cu boi și cai. Pustiu. Câte-un parchet cu tractoare imense, cu drujbe imense, cu camioane și cu clești ... imense și cu o vigilență față de orice căruță. Cam la fel fu și Ștefan cel Mare: la Podul Înalt își lăsă boierimea - creștinată și educată să lupte contra turcilor - să fie măcelărită de turci. Intenționat. Intenționat da. Intenționat da, să știți! Ștefan cel Mare a luat caii boierilor, ca să cadă pradă capcanelor întinse de Sultan, ca el, Ștefan, să nu mai aibă opoziție la schimbarea direcției și a stăpânului:

Peste 40% dintre români trăiesc la țară, și cei mai mulți au veceu-n fundul curții. Românii dețin cele mai „latrine” performanțe europene!

În 1498, Ștefan cel Mare a fost la Istanbul cu fiul său, pe care l-a lăsat zălog, tot atunci, Ștefan a cerut și a primit sprijin de la Sultan (treizeci - patruzeci mii de gazii) împotriva Poloniei; tot atunci a pupat și papucul Sultanului Baiazid²²⁵:

Și apoi, în cursul sfinteii luni șaban (25 martie – 22 aprilie) a venit ambasadorul Ungariei. Văzându-i-se / primindu-i-se doleanța, oricare ar fi fost ea, a plecat.

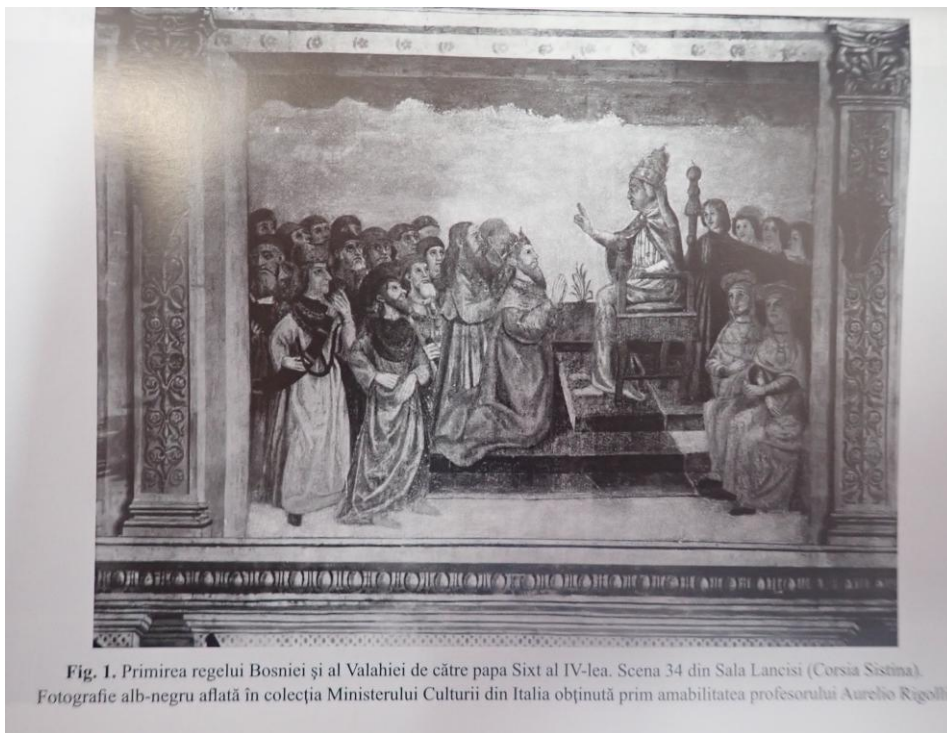
Și apoi, au venit la Înaltul Prag, beiful Țării Românești, fiul Călugărului (Radu

---

²²⁵ Nagy Pienaru, *Călătoria lui Ștefan cel Mare la Istanbul (1498)*, lucrare publicată în *Analele Putnei*, XIII, 2017, pg. 33-45.

cel Mare), și Moldoveanul (Ștefan cel Mare), împreună chiar cu fiul său. Au adus tributul lor și au plecat.

A urmat *Bătălia de la Codrii Cosminului* împotriva Poloniei (1498).

Pictura face referință la o scenă din martie 1475; pictura este subnotată de istoricul Liviu Pilat, care emite ipoteza că personajul încoronat din fața Papei ar fi Nicola de Ujlac, împrumutat de Ștefan cel Mare să primească „roza de aur”. În această lucrare demonstrez că personajul încoronat este chiar Ștefan cel Mare, indiferent dacă a primit roza de aur tot atunci sau de alte dăți.

În pictură este Sala Lancisi (Corsia Sistina); istoricul Dan Ioan Mureșan scrie că, în martie 1475, Papa „a decernat” roza lui Frederico de Montefeltro, dar altunde: în Camera papagalului. O fi, că nu mă pricep la sălile și la camerele papei, dar – raportat la victoria de la Vaslui, cred că Dan Ioan Mureșan și exagerează, și diminuează și jighește intenționat când scrie că motivele acordării rozei lui Frederico de Motefeltro „erau prioritare atunci pentru Sfântul Scaun, chiar în detrimentul luptei antiotomane, și ele meritau din plin o roză”.

Expediționarii turci s-au întors acasă „sănătoși și teferi”, cu prăzi și cu 50.000 robi (luați din Polonia situată la peste cinci sute de km). Ce-au lăsat turcii în Polonia ne-ar mai putea spune pe lumea cealaltă numai suferințele moldovenilor vecini cu ei: dușmănia polonezilor împotriva noastră și dorința de revanșă. Turcii au plecat și au ajuns departe de toate acestea.

Deci, Ștefan cel Mare a pupat și papucul Papei și papucul Sultanului. Bineînțeles că nu pentru asta consider eu că a fost el catolic, dar a fost.

Dacă Ștefan cel Mare (1433 - 1504) ar fi mărturisit că a fost catolic și dacă am fi știut și noi, românii, n-ar fi cine știe ce că a trecut de la ortodoxie la catolicism și apoi „îndărăpt”, căci știm că și Skandenberg (1405 - 1468), eroul Albaniei, s-a născut ortodox, s-a islamizat și apoi s-a catolicizat. Dar despre catolicizarea lui Ștefan cel Mare aflăm abia acum. Cei care se intrigă de această apostazie ar trebui ca mai întâi să citească și să afle apostazia lui și a fiicei lui într-o sectă iudaizantă, care i-a intrigat și i-a înfuriat pe ruși și, nu în ultimul rând, să afle zvonurile despre călugărirea lui sub numele de Simion. Știind aceste aspecte realizăm disponibilitatea lui Ștefan cel Mare spre apostazii. Situaarea victoriilor lui Ștefan cel Mare în zodia fulgerelor lui Jupiter – zeul Joe / Jo, popular – este aproape fără dubii și justifică temperamentul, atitudinile, schimbările, dar și puterea hotărârilor.

*
*   *

1) În 1916, românii au fost puși de occidentali să atace Imperiul Austro - Ungar pentru a depresura Franța de atacurile nemților.

2) În iarna 1474 armata otomană ținută pe Roma asedia cetatea Skhodra (Scutari). În acest timp, Ștefan cel Mare îi hărțuia pe românii din Țara Românească, aliații turcilor²²⁶. În consecință otomanii de la Skhodra au ridicat asediul Skhodrei, ce-ar fi dus la Roma și s-au întors împotriva Moldovei.

În ambele cazuri - și nu sunt singurele - românii au fost folosiți de occidentali, prin regele României și respectiv prin domnitorul Moldovei, ca și carne de tun pentru salvarea cetățenilor occidentali și ale bunurilor lor. De ce s-au lăsat folosiți?

- Pentru că au fost investiți de papă! „Io” este unul din indiciile investirii făcute de papă.

Cine i-a pus pe cei doi, rege și respectiv domn / principe, să sacrifice românii în războaie care au primit cauze ce, pentru români, ar fi putut fi amânate, așa cum au tot fost amânate?

Nu întâmplător regele Ferdinand al României și Ștefan al Moldovei au fost catolici. Papa a fost în spatele lor.

Albanezului care a coordonat apărarea Scutariului i s-a acordat roza de aur? Nu! Oricât este de mare diferența dintre incredibila victorie de la Vaslui și apărarea Scutariului, totuși Scutariul era mai aproape de Roma decât Ștefan. La numai un pas de Roma.

- De ce papa/papii i-a(u) dat lui Ștefan cel Mare cele două roze de aur?! Când, cum și pentru ce i s-a dat a doua roză, căci este evident că prima roză i s-a dat pentru victoria de la Vaslui, când a salvat și Scutarii și Roma?

*
*   *

Ștefan cel Mare a fost împins să atace Țara Românească, aflată sub dominație turcească, de Papă și de venețieni, prin Uzun Hasan, cunoscut ca „Re de Persia” (Regele Persiei). Uzun Hasan era căsătorit cu Teodora Despina de Mangup, soră sau verișoară cu Maria de Mangup, soția lui Ștefan cel Mare. Uzun Pașa a condus de fapt urmașii tribului uzilor de la Tebriz, un trib cuman, care a inclus în posesiile sale și „drumul mătășii”; acești uzi, destul de

---

²²⁶ Ioan - Aurel Pop, Alexandru Simon, *Re de Dacia (un proiect de la sfârșitul Evului Mediu)*, Ed. Școala Ardeleană, Cluj - Napoca, 2018, pg. 156: „Timp de un an, Ștefan atacase constant pozițiile turce de la Dunăre, până când oastea otomană, care asediase Scutariul venețian, a fost retrasă și trimisă împotriva sa”.

diferiți de perși, au fost mari producători de mătase. Fac aici un efort de a diferenția perșii de nepersii lui Uzun Hasan. Uzun Hasan se afla în relații teribile cu venețienii și cu Papa și numai ce obținuseră împreună o victorie navală împotriva turcilor:

În 1472, reușește să mobilizeze o flotă de 90 corăbii mari: 24 ale sale, 30 ale Neapolului și 36 ale Veneției care, în alianță cu Uzun Hassan al Persiei, au cauzat mari pierderi turcilor în răsăritul Mediteranei²²⁷

Uzun Hasan, poziționat în coasta estică a turcilor, s-a considerat, mult prea convins, că va fi un aliat geo-strategic al occidentalilor. Și a acționat în consecință. A greșit. N-a fost așa. Ștefan cel Mare s-a considerat la fel, așa că este greu de stabilit care dintre cei doi l-a influențat pe celălalt mai mult. Poziționarea celor doi este una orientală, numai că tendințele lor - influențate de educația lor prea occidentală în care au fost crescuți - au fost occidentale; negocierile nechibzuite ale occidentalilor au ieșit întotdeauna victorioase din această cauză, mai puțin cunoscută.

Elitele orientale educate în spirit occidental devin dușmanii cei mai mari ai națiilor pe care le conduc. Așa a fost și în acest caz. Uzun Hasan și Ștefan cel Mare s-au identificat cu interesele educatorilor lor, făcându-i a nu știu câta oară să câștige din aceeași cauză: educația. Asta va ține la fel până când se va naște un pericol vestic împotriva occidentalilor. Poate ... China. Care-i atât de Estică că-i mai aproape-n Vest.

Atacul lui Dan Ioan Mureșan la teoria lui Alexandru Simon are menirea de a crea ținte false, pentru a ne îndepărta de adevăr:

Când în 1462 despotul Toma Paleolog (ortodox, nota mea) a primit roza la venirea sa la Roma, Pius al II-lea onora nu doar lupta sa anti-otomană, dar mai cu seamă cea în favoarea unirii ecleziastice. Or câtă vreme Conciliul de la Florența și impactul acestuia au fost scoși ca factori relevanți din istoria Moldovei, pe ce bază anume mai putea Sixt al IV-lea considera pe Ștefan cel Mare drept un principe catolic?²²⁸

De ce nu-și pune măcar o dată și Dan Ioan Mureșan problema: măi, dacă cumva Ștefan cel Mare a fost catolic! Sau, altfel, fiindcă roza aia de aur a lui Ștefan este sigur papală, așa cum zice și Ștefan S. Gorovei, oare nu cumva a primit-o pentru că era catolic, că doar nu s-apucă un principe să-și agațe roze-n stemă chiar fără să aibă niciun drept, mai ales în acele vremuri, când așa ceva era vânat cu vigilență și era sancționat cu intransigență ca impostură, parvenitism, excludere?

Ceva - ceva tot spune Dan Ioan Mureșan despre eforturile de catolicizare a lui Ștefan cel Mare:

tentativele de atragere a lui Ștefan al Moldovei la unirea ecleziastă (...) au fost reluate odată cu căsătoria domnului cu Maria Asanina Paleoghina în 1471, parte a proiectului oriental al patriarhului unit al Constantinopolului, cardinalul Bessarion, care au fost relansate în 1476 odată cu intervenția venețiană în favoarea urmașului acestuia ...²²⁹

Mangopul ortodox să fi smuls din rădăcinile bizantine, profunde, o tendință catolică?! Este posibil.

---

²²⁷ Anton Despinescu, preot, de pe Internet, vezi site-ul: „Episcopia romano - catolică din Iași”.

²²⁸ Dan Ioan Mureșanu, *Rex Dacie / regina Dacie, Contribuții la studiul ideologiei daneze la finele Evului Mediu*, pg. 112.

²²⁹ Dan Ioan Mureșan, *Op. cit.*, pg. 112.

- Să reținem informația lui Dan Ioan Mureșan pe direcția intenției mele de a dovedi că Ștefan cel Mare a devenit catolic, că avem și vă garantez că vom prea multă opoziție, bașca dacă vom dovedi ni se va spune: „dar n-ai putut să taci”!

Bineînțeles că toate acestea - călătoria lui Ștefan cel Mare la Roma, primirea rozei de aur, etc. - s-au făcut în mare secret. Totuși, dovezile pe care le avem ar fi putut construi singure întreaga poveste a nemernicirii românilor dacă n-ar fi istoricii ortodocși, aciuaiți pe lângă parohiile Moldovei alimentate de turism, plătiți să ascundă credința și devoțiunea catolică a lui Ștefan cel Mare, de parohii ortodocși, de cei catolici, de istorici. De tot românul! Când se ajunge aici nimănui nu-i mai face cinste adevărul, de aceea nimeni nu vrea să fie aflat. Nimeni.

Imaginea din pictura de mai sus îl reprezintă pe Ștefan cel Mare în persoană, sărutând papucul Papei (sfârșit de martie - început de aprilie 1475). Aceasta este o informație esențială pentru români. Cei care au ascuns și ascund această informație - care fără ascunzători ar fi ieșit la suprafață singură, ca uleiul de sub ape l-au legat pe Ștefan cel Mare sub Nicolae Ujlac, un nobil ardelean, de-al regelui Matei Corvin.

Surse:

1. Liviu Pilat, *Observații în legătură cu roza din stema lui Ștefan cel Mare și contextul după victoria de la Vaslui*, lucrare apărută în *Analele Putnei*, XIV, 2018, pg. 101-115,
  2. Ștefan S. Gorovei, *Stema lui Ștefan cel Mare (Observații, interpretări, explicații)*, din *Polychronion* (Profesorului Nicolae-Șerban Tanașoacă la 70 ani), Ed. Academiei Române, Buc. 2012, pg. 243-262.
  3. Dan Ioan Mureșan, *Rex Daciae/regina Dacie (Contribuții la studioul ideologiei daneze la finele Evului Mediu (Raport preliminar de cercetare))*, dec. 2019, în preprint-ul din 7 ianuarie 2020, care nu a mai fost publicat de Ed. Școala Ardeleană,
  4. Ioan-Aurel Pop, Alexandru Simon, *Re de Dacia (un proiect de la sfârșitul evului mediu)*, pg. 131. Menționez aici câteva lucrări ale lui Alexandru Simon, atacate de Ștefan Gorovei: *The Use of the Gate of Christendom. Hungary s Mathias Corvinus and Moldavia s Stephan the Great Politics in the Laze 1400 s*.
- Să-l mai adaug aici și pe veșnicul obiectivo - exigentul istoric Adrian Andrei Rusu, care l-a bășcălit pe Alexandru Simon.

Ștefan Gorovei creează obiectivități incompatibile cu viața în general. Crearea asta de cercetări *fanatic de obiective* este un sport românesc. Ștefan Gorovei mai are și darul de a-și crea singur obiectivele și problemele de cercetat. În loc să ne spună: *Mușatinii sunt domeniul meu, voi aveți voie să faceți referințe la așa ceva numai consultând popii și pe mine*, el rănește orice palidă încercare de studiu, iar noi nu înțelegem că obiectivele și problemele create au tocmai rostul să nu înțelegem și să nu cutezăm a ne apropia de temele acestea date cu binecuvântarea egumenilor.

În articolul în care Gorovei interzice analizarea stemei lui Ștefan cel Mare în raport cu lumea în care trăia Ștefan, căci ne asigură el, Ștefan nu gândea astfel (de ce și de unde știe!), tot Gorovei vine cu o ipoteză care - legând stema de lumea exterioară și pe Ștefan de Papă (nici nu se putea altfel) - spune că este posibil ca „roza de aur” din stema lui Ștefan să fi fost primită de la Papă. Deși-s trei roze, primite, evident, toate de la papă:

Roza din stema de la 1470 (pe cădelnița de la Putna și pe monede) a fost mai întâi dublată, obținându-se stema datată circa 1486 și atestată numai pe

cahle din reședințele domnești: o roză surmonta crucea dublă, iar cealaltă se afla sub crinul dublu. Cea de-a doua augmentare a dus la triplarea rozei.

Nicio afirmație privind originea rozei inițiale nu are suport documentar²³⁰.

Înțelegem că în 1470 stema lui Ștefan conținea numai o roză. Acea roză a fost preluată de Ștefan de la Petru II (1375 - 1392), așa cum o să arăt mai jos. Deci, roză a doua a fost primită de Ștefan de la Papă după 1470.

Dar câte ocolișuri de înțelept rabin și concomitent de dezghiocător cabalistic face Ștefan Gorovei ca să NU se vadă că tocmai el face ceea ce nouă ne interzisese. Numai un pic de ești prost și neatent, te face prost de tot și așa rămâi. Pe de altă parte, istoricul Dan Ioan Mureșan dă smetii cu *obiectivitate*, dar se desolvucă în cazul Gorovei; ghișeele cu mătâanii și suveniruri îi închid gura. Dan Ioan Mureșan îi smetuește numai pe Liviu Pilat și pe Alexandru Simon. Pe Gorovei ba!

Ștefan Gorovei ridică împotriva cercetătorului Alexandru Simon o mulțime de principii de cercetare istorică, din care el face **manierism**, un manierism care este de fapt o abilitate perversă de ascundere a lucrurilor neconvenabile și de inhibare a cercetării. Nu el a făcut planul ăsta pervers. Planul a fost făcut de grimasele egumenilor, pe care Gorovei i-a consultat prin chilii pe direcția: *despre Mușatini numai io și popii!*

*

* *

Cercetătorul Alexandru Simon a greșit, alături de acad. Ioan - Aurel Pop, atunci când l-a identificat pe *Re de Dacia* în persoana lui Ștefan cel Mare (fiind de fapt vorba de Regele Danemarcei, căreia i se spunea Dacia). A greșit, n-a dat cu parul! Nu înseamnă că greșește și în acest caz, al simpatiiilor papale ...

*

* *

Un lucru neconvenabil pentru preoții ortodocși din Moldova și pentru Ștefan Gorovei – istoricul lor de casă – este că Ștefan cel Mare a fost catolic.

Lucrurile pot fi tranșate foarte simplu:

²³⁰ Ștefan S. Gorovei, *Stema lui Ștefan cel Mare (Observații, interpretări, explicații)*, din *Polychronion* (Profesorului Nicolae-Șerban Tanașoacă la 70 ani), Ed. Academiei Române, Buc. 2012, pg. 257.

- A. Ștefan cel Mare poseda roza aurea în stemă.
- B. Roza aurea era decernată numai de Papa.
- C. Papa decerna roza numai suveranilor și principilor catolici.

D. Deci, Ștefan cel Mare a fost catolic.

Este un trilogism numai cu un picuț mai complicat decât trilogismul simplu, însă concluzia de la punctul „D” se impune oricărui istoric, deoarece orice istoric știe că o roză de genul celeia posedată de Ștefan cel Mare putea proveni numai de la Papă și numai dacă era catolic. Deci, putem încheia discuția aici:

ȘTEFAN cel MARE a fost CATOLIC.

Nu încheiem aici pentru că, în lipsa celui mai mic indiciu că Ștefan cel Mare s-ar fi recunoscut de catolic, concluzia poate fi formulată, în ceea ce-l privește pe Ștefan, și mai complet, folosindu-ne de indiciile lui Gorovei:

„Și l-am prins cu roza-n gură”!

Catolic a fost și Dragoș, mai mult ca sigur și Bogdan, Lațcu a fost catolic și catolic a fost și

Petru II. Greu de admis că Alexandru cel Bun, cu soția poloneză, n-a fost catolic. Unii au fost concomitent catolici și islamici (Lațcu și Dimitrie). Așa că este aproape imposibil ca Ștefan cel Mare să nu fi fost catolic. **Problema nu este că și Ștefan cel Mare a fost catolic, ci că a lăsat indicii fără să spună clar această chestiune.**

*
*   *
*   *

Ceea ce mă uimește la toți cei patru istorici este că ei resping *Valahia* din titulatura nobilului Nicolae Ujlac, neștiind niciunul că *Slavonia* - pe care toți patru o acceptă sau ar accepta-o în titulatura lui Nicolae Ujlac - a fost numită (și) *Valahia (Mică)* chiar și mult înainte de Nicolae Ujlac! Se mai numea și Poșaga, despre aceste nume au scris Petru Maior și Nicolae Densușianu!

Dan Ioan Mureșan, un formulator de adevăruri mărunte dar foarte inutile, respinge opinia (nu convingerea) lui Liviu Pilat că „roza de aur” i-ar fi fost acordată lui Ștefan cel Mare de Papă pe considerentul că roza nu se decerna oricui, ci numai suveranilor catolici, ori Ștefan – susține Dan Ioan – nu era suveran. Dar ce era? Pe de altă parte, este cert că Ștefan nu și-a multiplicat rozele de aur cu de la sine putere, că despre „augmentarea” (multiplicarea) rozelor vorbesc Liviu Pilat și Ștefan Gorovei în lucrările lor.

Așa cum am văzut mai sus, Ștefan Gorovei nu știe cum a apărut prima roză în stema lui Ștefan cel Mare, dar nu știe cum au apărut nici celelalte două! Că-s trei de toate.

Petru II (1375 - 1392) este primul domnitor care a avut roza de aur în stemă; să fie numai întâmplător că și **Petru II a cerut Papei să devină și el catolic, odată cu mama lui, Margareta**, așa cum a lăsat mărturie arhiepiscopul dominican Ioan de Sultanieș²³¹. Roza de aur

²³¹ Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova*, vol. I, pg. 450: Margareta, mama lui Petru II, a ridicat la Siret un lăcaș pentru dominicani, „Biserica Sf. Ioan Botezătorul (...) unde a cerut să fie înmormântată, și căruia fiul ei Petru voievod i-a acordat în 1384

din stema lui Petru II, preluată de Ștefan cel Mare cu fascii și cu florile de crin, trebuie să fi fost primită de la Papa. Suceava a fost construită de Petru II; Ștefan S. Gorovei scrie că o roză (pe un scut)²³² a fost găsită printre ruinele Sucevei, ca și cum ar fi fost cândva o cheie de boltă. Suceava a fost capitala Moldovei până în 1565, deci și pe vremea lui Ștefan cel Mare. Deci, Petru II a putut primi roză numai de la Papă, iar Papa i-a decernat-o pentru că a fost catolic și pentru că a construit bisericii franciscane de la Siret. Este un silogism ... nu chiar, dar destul de aproape.

Cronicarul polonezului Jean Długas, favorabil moldovenilor, l-a criticat cu mânie pe Matia Corvin și pentru că a mințit atunci când a pretins că Ștefan cel Mare a obținut victoria de la Vaslui ca și căpitan al oștilor lui, a lui Matia, nu ca suveran. Spusele cronicarului Jean Długas constituie un argument extern și chiar obiectiv al suveranității lui Ștefan cel Mare. Deci, Ștefan putea primi roză de aur, iar faptul că ceremonia de primire a fost așa cum a fost (discretă sau chiar secretă) nu s-a datorat fricii papei de Sultan, ci fricii de căței. De Matia, de regele Poloniei, de ăștia ... Deci, așa cum susține și Dan Ioan Mureșan, nu putem:

concepe că Nicolae Ujlaki – a cărui fidelitate față de regele Mathias Corvin a fost răsplătită, în 1471, cu titlul de seamă de rege al Bosniei – putea să transmită o roză de aur de aur către un vasal al acestuia, ceea ce ar fi constituit o insultă supremă pentru orgoliosul fiu al lui lancu de Hunedoara care, spre deosebire de părintele său, nu a primit niciodată roză de aur²³³.

Deci, roză nu a ajuns la Ștefan cel Mare prin intermediul lui Nicolae Ujlac, prezent și el la ceremonia pictată, din 1475; deci, este mai mult decât plauzibil ca personajul încoronat din pictură să nu fie Nicolae Ujlac, ci altcineva. Cine altcineva decât Ștefan cel Mare, din moment ce este evident că a ajuns și la urechile lui Ștefan cel Mare vestea răspândită de Matia Corvin că victoria de la Vaslui îi aparținea!

Nicolae Ujlac este menționat cu titlul de *rege al Bosniei și încă și al Valahiei*. Pictura are niște lipsuri neuzitate, dar înainte de asta trebuie să știm ceea ce ne spune cercetătorul Alexandru Simon:

La începutul secolului al XIX-lea, în vechea arhivă domnească a Moldovei, încă se păstrau actele prin care Ștefan al III-lea fusese recunoscut – întâia oară de Veneția – ca principe al Țării Românești, al Bulgariei și al Moldovei.²³⁴

La pg. 157 a lucrării Pop - Simon & Ioan Aurel Pop aflăm „Cert este că Republica Sfântului Marcu (Veneția) i-a satisfăcut toate dorințele lui Ștefan, mai ales între victoria de la Vaslui și pacea veneto - otomană de la 1479. **L-a impus, alături de Roma, drept stăpânitor peste promisiunile Serbia și Bulgaria**”. Ca să fie crezut, cercetătorul Alexandru Simon prezintă,

---

venitul vămii domnești din Siret, „pentru mântuirea noastră și a doamnei, mama noastră, și a celorlalți din neamul nostru. Nu rezultă de aici că Petru ar fi trecut la catolicism, **deși după arhiepiscopul catolic Ioan de Sultanieh ar fi îmbrățișat și el acest rit o dată cu mama sa** (sublin. mea), oricum s-a arătat favorabil cel puțin dominicanilor protejați de mama lui”.

²³² Ștefan S Gorovei, *Stema lui Ștefan cel Mare*, op cit, pg. 258: „... din ruinele cetății de la Suceava s-a scos o cheie de boltă pe care se află un scut încărcat cu o roză. Scapă cunoștinței noastre apartenența acestei roze, după cum scapă rațiunii noastre dubla augmenare a rozei din stema de la 1470”.

²³³ Dan Ioan Mureșanu, *Rex Dacie/ regina Dacie, Contribuții la studiul ideologiei daneze la finele Evului Mediu*, pg. 112.

²³⁴ Ioan-Aurel Pop, Alexandru Simon, *Re de Dacia (un proiect de la sfârșitul Evului Mediu)*, Ed. Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2018, pg. 159.

la nota 42, încă o sursă a posesiei lui Ștefan asupra Bosniei lui Nicolae Ujlac: „Text publicat de Matei Cazacu, „Un voyageur dans les pays roumains et son Histoire de la Moldavie: Leyon Pierce Balthasar von Campenhausen (1746 - 1808)”, în Național și universal, pp. 402 - 417.

Excelent!, asta înseamnă - cu o aproximație mai grosieră - că venețienii îl unseșeră pe Ștefan cel Mare și cu titulatura de *Rege al Bosniei* - prin acordarea Bulgariei și Serbiei - purtată și înscrisă, în martie 1475 (cel puțin pentru valaha Slavonie), în registrele Romei, și de Nicolae Ujlac (prieten cu lancu de Hunedoara, valah de origine și fost Voievod al Transilvaniei, evident)!

În registre numai. Căci:

Scena 34 din *Sala Lascia*, a cărei inscripție precizează că *regele Bosniei și încă și al Valahiei*, în ciuda istovirii și a vârstei înaintate, a venit să vadă Scaunul Apostolilor, și cu adâncă smerenie a sărutat picioarele Suveranului Pontif, îl înfățișează pe Papă binecuvântându-l pe rege (...) Însă aspectele bizare nu se opresc aici, căci în mod neobișnuit, inscripția nu menționează numele regelui.²³⁵

Liviu Pilat presupune că acesta ar fi momentul care ar putea transforma în certitudine ipoteza lui Ștefan Gorovei, care spune că prima din cele trei roze de pe stema lui Ștefan cel Mare a fost acordată lui Ștefan cel Mare. Liviu Pilat vine și cu această scenă, pictată, propunându-ni-l pe Nicolae Ujlac ca mijlocitor între papă și Ștefan cel Mare. Pictura este convingătoare, mai ales că vedem chenarul împănat cu roze; numai roze de jur împrejur, niciun papagal.

Fler la om!

Cu originea, cu titulatura și cu poziționarea lui geografică, Nicolae Ujlac a fost - conștient sau nu - un camuflaj aproape perfect pentru Ștefan cel Mare! Un camuflaj organizat de Roma, la care Ștefan cel Mare a contribuit ... Divulgă nu numai că coroana din imagine este a lui Ștefan, de care el nu a vrut să se despartă tocmai pentru a dovedi că-i suveran și că nu-i „căpitanul lui Matia Corvin”. Divulgă destul de rău dacă stăm să ne gândim: ce drept avea Nicolae Ujlac - un voievod cu titluri fără țărâmurii, cu țărâmurii fără granițe și fără suveranitate - să poarte coroana în fața papei? Niciunul!

Aflăm din furnicătura conținutului acelei inscripții și din referințele la Nicolae Ujlac - amuzant de înduioșător, lucru „plăcut papei” – că Nicolae Ujlac nu ar fi purtat coroana; așa ar trebui să citim referințele la el: căci este evident că *suveran* ≠ *înduioșător*. Numai un amuzant de înduioșător fără coroană place papei. Coroanelor papale nu plac încoronării. *A mers și Nicolae-al nost numai așa ...*

De fapt, în fața papei apar trei persoane; cel cu coroană pare a fi de vârsta (42 ani) lui Ștefan cel Mare (1433 - 1504), la acea dată, nicidecum de aproape 70 ani, cum era Nicolae Ujlac (1410 - 1477). Cu certitudine că Nicolae Ujlac s-a dus la Matia și i-a spus de ceremonie și de coroana de pe capul lui Ștefan. Că ăsta a fost rostul.

Ce credeți că a făcut Ștefan cel Mare când a auzit că Matia se împopoțona și cu victoria de la Vaslui?

- Ceea ce am fi făcut oricare dintre noi: am fi încălecat sau mai degrabă am fi urcat pe un vapor, din Chilia sau din Cetatea Albă, și am fi plecat spre Roma, pe uscat sau pe rutele maritime venețiene. Imediat. „*Anț-țva!*”, vorba moaței ăleia! Putem fi siguri că asta a făcut și Ștefan cel Mare. Nici n-a zis nimic despre Matei Corvin, ci numai s-a prezentat papei, cu vânătăile și cu rănile de la Vaslui și cu o sprânceană pârlită un picuț. Prezența lui Ștefan cel

---

²³⁵ Liviu Pilat, op. cit, pg. 110.

Mare, în fața papei, în astfel de condiții, a fost ... SUVERANĂ! Procedura este în firea lui! Desigur că pentru asta a luat cu el și coroana; a băgat-o-n desagă, că doar, vorba lui Cantemir, coroana nu era suliță să nu poată fi ascunsă-n desagă. Prin dreptul Constantinopolului, o sclipire a aurului coroanei, ieșită prin țesătura din băteala desăgii, i-o fi luat Vizirului privirea pentru o secundă ...

Ștefan cel Mare putea fi în Veneția, la prietenii lui de **ticăloșii dunărene și maritime**²³⁶, atunci când a ajuns la papa o scrisoare semnată de senatul venețian:

Încă din martie 1475, Senatul venețian a propus papei Sixt să trimită domnului Moldovei „un ambasador al său, destoinic, iscusit la vorbă și încercat, cu oarece dar (sublin. mea) ca semn și temei al celei mai alese prețuiri.”²³⁷

Galopând sau vâslind bine, este posibil ca Ștefan să fi fost în Veneția când venețienii au trimis această scrisoare papei. Ar fi fost culmea s-o fi dus-o papei chiar el, Ștefan ... economiseau un drum. Ca să intre-n tablou.

În afara lui Dan Ioan Mureșan, cam prea catolic, ceilalți trei cercetători admit că acea roză a ajuns cum-necum de la papă la Ștefan cel Mare.

- Cum, când și prin cine? Ei vedeți, odată ce istoricul reușește să-l distrugă pe cel care a formulat o ipoteză - menită a umple un gol, cerută de situație pentru a nu lăsa lumea înțepenită - începe critica și, în final, cel care-a criticat uită că tocmai el, istoricul, este cel care are menirea de-a umple golurile informaționale și mai puțin rolul de-a-i smetui pe cei care greșesc făcând eforturi de-a umple acele goluri. Dând vina pe alții, istoricii au găsit metoda de-a se scăpa de sarcina ce le revenea: să umple golurile.

*
*   *
*

Prezint mai jos relațiile papei cu Ștefan cel Mare, preluate de pe un sait al Episcopiei romano-catolice din Iași, la care am mai făcut trimitere în acest material:

Correspondența dintre Ștefan cel Mare și Papa Sixt al IV-lea conține câteva scrisori date 20.03.1476, 29.03.1476, 3.04.1476, 9.04.1476 și 13.01.1477. Ele ilustrează aspecte de politică internă și externă patronate de cele două personalități.

Pe teritoriul de la răsărit de Carpați este atestată o populație de confesiune catolică, înainte de descălecat. Pentru ei a fost înființată în 1371 Episcopia de Siret iar în 1418 cea de Baia. În 1472, scaunul acesteia rămâne vacant după

---

²³⁶ Ioan - Aurel Pop, Alexandru Simon, *Re de Dacia (un proiect de la sfârșitul Evului Mediu)*, Ed. Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2018, pg. 157: Veneția „a răbufnit” contra lui Ștefan cel Mare, când „voia mai mulți bani și nu o campanie la Dunăre, cum își dorea Veneția. Scutariul era din nou sub asediul otoman. Ștefan viza însă Crimeea. Veneția i-a scos „dosarul cafeei”. În urmă cu doi ani, Ștefan izbutise să pună mâna pe prada destinată lui Mehmed după cucerirea Cafeei. Cu acordul tacit al Romei și al Veneției, o traficase. Era vorba de buburi care valorau aproape cât bugetul anual al papalității și de 124 de tineri destinați plăcerilor turcului. Ștefan a înțeles până la urmă mesajul Veneției și a intrat din nou în Țara Românească” ...

Din astfel de conflicte cu scopuri geostrategice și de echilibrare geografică a puterilor, putem să înțelegem de ce habsburgii – fiind pretendenți la Coroana Ungariei – au ajutat la împrăștierea lui Ștefan cel Mare cu 1/3 până la 1/2 din Transilvania; eu scriu cu această marjă, măcar că Alexandru Simon scrie nonșalant de posesia lui Ștefan pe 1/2 din Transilvania! Mult! Mult dar sunt documente. Și noi nu prea știm de altceva în afară de Ciceu și Cetatea de Baltă.

²³⁷ Ștefan S Gorovei, *Stema lui Ștefan cel Mare*, op cit, pg. 259.

decesul episcopului Ioan. Ca semn al bunăvoinței sale de a pune capăt acestei vacanțe, Ștefan trimite pe misionarul Petru de Insula (Cristian-Sibiu), însoțit de vornicul Cataneu, cu scrisoare către Papa Sixt al IV-lea, în care îi cere să-l numească pe călugărul Petru ca episcop de Baia. Totodată, îi cere și ajutor bănesc în lupta contra turcilor. În martie, trimișii sunt la Roma. Papa dă curs cererii lui Ștefan, numind pe data de 29 martie pe Petru ca episcop de Baia. Peste câteva zile el este consacrat de către episcopul Benedict din Mytilene. Contrar uzanței papale, care în astfel de situații prescrie un examen riguros de idoneitate a persoanei, urgența procedurii în cazul de față dovedește încrederea și aprecierea deosebită față de Ștefan și, de ce nu, impresia bună făcută de Petru înaintea papei.

În ziua de 3 aprilie același an, papa îi aduce la cunoștință lui Ștefan, prin scrisoarea 112, evenimentul numirii episcopului Petru la Baia cu amănuntele de rigoare precum și promisiunea acordării ajutorului bănesc, pentru lupta contra turcilor într-un viitor apropiat. Iată conținutul scrisorii:

"Iubite fiu, salutare etc. ... Cu drag i-am văzut și cu bunăvoință i-am ascultat pe trimișii petiționari ai Măriei tale, iar pe tine, vestite principe te îmbrățișăm în Domnul cu deosebită dragoste. Nu numai că am numit în fruntea Bisericii din Moldova (la Episcopia Catolică de Baia n.n.) ca păstor pe cel recomandat de tine, dar ca semn al simpatiei ce ți-o purtăm, ne-am abătut de la obiceiul pontifilor romani, înaintașii noștri, acordându-i celui ales un favor special, scutindu-l de taxa datorată cancelariei apostolice. Cât privește ajutorul cerut prin trimișii tăi, întrucât de mai înainte fusese stabilit de către mai marii Italiei să se trimită ajutor preaiubitului nostru fiu în Cristos, Matei, vestitul rege al Ungariei, care s-a angajat să susțină din răputeri războiul contra necredincioșilor, banii adunați i-au fost destinați, considerând că implicit ar fi și în folosul tău, știind că luptați mereu împreună împotriva turcului spre binele tuturor. În anii următori vom avea grijă ca din fondurile adunate pentru principii italieni și cei de peste munți, să ți se dea și Măriei tale. Așadar, continuă cu tot curajul, așa cum și faci, și fii sigur că datorită virtuții și faptelor tale ne ești foarte drag nouă și Sfântului Scaun Apostolic acordând iertarea jubiliară pe cuprinsul țării tale tuturor acelora care doresc să facă pelerinajul la Roma, oferindu-ți jumătate din ce ar cheltui cu acest pelerinaj, pentru sprijinirea sfintei tale lupte. Astfel îți vom putea fi de folos și o vom face totdeauna cu cea mai mare dragoste.

Din Roma, la 3 aprilie 1476, în anul al cincilea al pontificatului".

În aceeași zi, papa îi scrie și lui Matei Corvin, comunicându-i cele întâmplate și rugându-l insistent să îi dea ajutor lui Ștefan.

Cele scrise mai sus de papă cu privire la iertarea jubiliară și la condițiile de a o dobândi denotă lipsa de informare realistă a practicii pastorale în Moldova unde catolicii reprezentau doar o minoritate.

Papa are impresia că și în țara lui Ștefan această practică ar fi la ordinea zilei.

Aceeași preocupare de a-i veni în ajutor lui Ștefan se vede și din alte două scrisori papale (bule) care urmează, și anume: *Pastor aeterni* din 9 aprilie 1476, și *Redemptor noster* din 13 ianuarie 1477. În prima, acordă iertarea deplină tuturor acelor care se vor spovedi, vor vizita "biserica cea mare din Baia" (pe care Ștefan a restaurat-o după lupta din 1467 cu Matei Corvin), vor recita 7 psalmi de pocăință rugându-se de 60 de ori "Tatăl nostru" și vor contribui bănește pentru cruciada contra turcilor.

În a doua, întâlnim cunoscuta și îndreptățita elogiere adusă lui Ștefan ca "verus christianae fidei athleta" (adevărat atlet al credinței creștine). Totodată, și în această scrisoare revine acordarea iertării depline. De data asta însă, biserica indicată de a fi vizitată nu mai este cea din Baia, incendiată în timpul luptei din 26 iulie 1476, ci aceea din Cetatea Albă. Este semnificativ contextul în care este văzut voievodul Moldovei:

"Cum deci, precum o știu toate națiile pământului, neamul fără de lege al turcilor nu încetează a unelti în contra credinței ortodoxe și contra acelor care au primit sfântul Botez al renașterii și mai ales în contra iubitului fiu, nobilul bărbat, Ștefan voievod, ducele Moldovei, și a stăpânilor sale care se află în regiuni învecinate cu turcii (...) și deși sus-numitul Ștefan, ca un adevărat atlet al credinței creștine e dispus să reziste perfidiei și atacurilor turcilor înșiși, totuși, pentru susținerea unei poveri atât de grele și pentru a o duce la bun sfârșit, singurele lui puteri nu sunt suficiente..."²³⁸

Avem aici, în acest lung expozeu, **peisajul complet al unei Moldove mai degrabă catolice decât ortodoxe**. Papa aborda Moldova ca și cum ar fi catolică și, vorba aia, era apt; nu știm ca papa să fi suferit de **amnezia lui Joe Biden**, să trebuiască să fie abordat cu deferența cu care a fost menajat **amnezicul Joe Biden**. Moldova era catolică și propriu-zis și prin „viu grai”.

Eu îl înțeleg pe autorul acestui sait, preot și profesor romano-catolic, că face pe naivul până acolo încât îl face prost pe papă - considerându-l un „profund necunoscător” al relațiilor dintr-o Moldovă pe care o considera catolică -, dar nu acord aceleași circumstanțe și celor patru istorici, care, la rândul lor, susțin că Papa nu prea cunoștea realitatea din Moldova, că Moldova și Ștefan cel Mare constituiau pentru el ceva neesențial ba și mai mult în cazul istoricului Dan Ioan Mureșan, care consideră că victoria de la Vaslui, finanțată de papă tocmai pentru a salva Scutariul și, deci, Roma, nu a însemnat cine știe ce pentru Roma, că nu ar fi atras atenția papei în mod deosebit; preferam ca acest istoric să fie numai prost, nu și ticălos. Cum adică papa nu cunoștea Moldova, realitatea din Moldova și importanța mării victorii de la Vaslui, din moment ce din Biserica Catolică din Baia au mai rămas numai zidurile după *Bătălia de la Baia* (dec. 1467),

---

²³⁸ Anton Despinescu, preot, de pe Internet, vezi site-ul: „Episcopia romano - catolică din Iași”.

în care un rege catolic, Matia, al unui regat catolic (Ungaria), a fost învins de Ștefan cel Mare și din moment ce tot Ștefan cel Mare a refăcut biserica catolică din Baia²³⁹.

Alexandru Simon scrie despre atașamentul lui Ștefan cel Mare față de catolicism și nu de catolicizarea lui. Fac această corecție pentru că vreau să fiu corect cu el și totodată vreau ca, referințele la catolicizarea lui Ștefan cel Mare să rămână teoria mea și, deci, riscul meu. Deci, eu sunt cel care susține că Ștefan cel Mare a fost catolic, nu Alexandru Simon! Nu știu de când și nici până când, dar a fost. N-a stat catolic foarte mult, a trecut din nou la ortodoxie. Dar Ștefan - adăpostit în Transilvania în adăpostul oferit de catolicul lăncu de Hunedoara - a fost catolic. Să fie clar.

Ștefan cel Mare a construit multe biserici; aceasta și altele îi conferă un profil ortodox aproape imposibil de îndepărtat din cadrul mistic de „cerdac ortodox”. Vă invit să constatați că ritmul în care Ștefan cel Mare a construit biserici a fost foarte diferit. Chiar extrem de diferit. Doar două biserici până la *Bătălia de la Vaslui* și abia apoi cele multe. Este evident că perioada de început, adică încoronarea sub patronajul mitropolitului Teoctist pe câmpul de la „Direptate”, și cine știe cât timp după aceea, a fost perioade de pseudo-ortodoxism, de prefăcătorie ortodoxă. Am putea încerca o reconstituire a perioadei de catolicism a lui Ștefan cel Mare prin raportarea la construirea bisericilor. Este adevărat că Sultanul a distrus din nou biserică de la Baia în 1476, după *Bătălia de la Războieni*. Ștefan nu a mai refăcut-o așa cum a refăcut-o după *Bătălia de la Baia*. Biserica de la Baia a fost refăcută numai de Petru Rareș.

Până la *Bătălia de la Valea Albă* (Războieni), Ștefan cel Mare a reconstruit biserica catolică din Baia și a ridicat biserica ortodoxă de la Putna. Evaluați.

Perioada de dinainte și de după *Bătălia de la Valea Albă* (Războieni) ar putea fi un indiciu al ruperii lui Ștefan cel Mare de papa ... sau poate numai o îndepărtare de papă. Poate că Ștefan cel Mare o fi rămas tot „Io”, adică catolic, și după *Războieni*, deși n-ar mai fi trebuit.

Anul înmormântării Mitropolitului Teoctist la Putna, 1477, în biserica pe care Ștefan cel Mare a construit-o tocmai pentru sine și în proximitatea mormântului lui Ștefan cel Mare, poate indica momentul ruperii sincere de papă. Poate, căci prea puține știm despre Teoctist. Prea puține. Este însă aproape sigur că trecerea lui Ștefan cel Mare la catolicism, aproape pe față, din perioada de dinainte și de după *Bătălia de la Vaslui*, să fi fost marcată de o rupere radicală a relațiilor cu mitropolitul Teoctist.

Ștefan cel Mare, între papă și Daniil Sisastru.

Eu cred că trebuie să convertim toate creațiile literare referitoare la singurătatea vlăguită și la căderea în depresie a lui Ștefan cel Mare, de după *Bătălia de la Războieni* (1476), în zvonurile care au inspirat creatorii: Ștefan cel Mare a suferit un reproș teribil din partea mamei, nu a fost ascultat și chiar a fost evitat de oștenii săi, prin atitudinea *non combat* și a fost tratat cu răceală și cu indiferență de duhovnicul Daniil. Așa trebuie să evaluăm versurile lui Dimitrie Bolintineanu, inspirate din Ion Neculce (deși Oltea, mama lui Ștefan, decedase în 1464²⁴⁰):

---

²³⁹ Anton Despinescu, preot, de pe Internet, vezi site-ul: „Episcopia romano - catolică din Iași”.

²⁴⁰ Este posibil ca Oltea să-l fi pedepsit pe Ștefan cel Mare pentru ratarea cuceririi Chiliei de la Vlad Țepeș, din 1462; se știe că atunci Ștefan a fost rănit.

Ce spui, tu, străine? Ștefan e departe;
Brațul său prin taberi mii de morți împarte.
Eu sunt a sa mamă; el e fiul meu;
De ești tu acela, nu-ți sunt mamă eu!
Însă dacă cerul, vrând să-ngreuieze
Anii vieții mele și să mă-ntristeze,
Nobilul tău suflet astfel l-a schimbat;
Dacă tu ești Ștefan cu adevărat,
Apoi tu aice fără biruință
Nu poți ca să intri cu a mea voință.
Du-te la oștire! Pentru țară mori!
Și-ți va fi mormântul încoronat cu flori!

Mormântul Mariei Oltea, mama lui Ștefan cel Mare, și anul decesului ei, 1464, au fost descoperite la începutul sec. XX, așa că nici Ion Neculce și nici Dimitrie Bolintineanu (1819-1872) nu aveau cum ști că legenda nu bătea cronologia. Trebuie să vedem - în atitudinea rece a mamei, a duhovnicului și a ostașilor lui - o pedeapsă; o astfel de răceală este total nefirească față de un om învins, rănit și flămând; este reproșul românesc: „ai căpătat ce-ai cătat”.

După Războieni, Ștefan cel Mare s-a plâns că a fost pedepsit de Dumnezeu „pentru păcatele mele”. Înfrângerea era pedeapsa pentru acele păcate. Ce fel de păcate au fost considerate ca fiind pedepsite cu o înfrângere de o astfel de amploare? O situație consacrată în acea perioadă și mult răspândită prin slujbele preoților era formulată la adresa Constantinopolului, care

a fost pedepsit de Dumnezeu pentru unirea cu latinii, pe care o primise la Florența.

Reproșul călugărului ortodox Daniil, care îl întărește pe al mamei dar îl depășește în amploare și în consecințe, ne face să credem că lui Ștefan i s-a reproșat că înfrângerea de la Războieni s-ar fi datorat apostaziei: catolicizării. Să fi fost atât de profesionist indus acest păcat și cauza lui din moment ce - la 8 mai 1477, la Veneția, în fața dogelui - Ion Țamblac²⁴¹, solul lui

---

²⁴¹ Vasile Demciuc scrie în Ziarul „Lumina” articolul „Mitropolitul Grigore Țamblac, un adevărat „ambasador” al Ortodoxiei”. Un titlu forțat, așa cum o să vedem. Citând din Filaret al Cernigovului și din Djordje S. Radojici, Vasile Demciuc conchide că Grigore Țamblac a fost „aromân”, „român” sau „il etait de nationalitate valaque de Macedonia”. Țamblac = „Sam + Vlahu” - Blac/Vlac/Valah - născut cca 1367.

Este, totuși, puțin probabil ca informația referitoare la originea valahă a lui Țamblac pe baza numelui să depășească speculația lingvistică din moment ce numele nepotului este **Țamplakon**, Ioan Tzemplakôn Paleolog, nu Țamblac.

Tatăl lui Grigorie Țamblac a fost fratele Mitropolitului de Kiev, Kiprian, rang preluat de nepotul Grigorie Țamblac. Grigorie Țamblac a fost unit! Da! Grigorie Țamblac a fost trimisul Lituaniei, Moldovei și Munteniei la Conciliul de la Constanța, din 1414, fiind primit excelent de catolicii de acolo. În primul rând de papă. Se zice că Grigore Țamblac a fost corupt la catolicism de lituanianul Gediminas, proaspăt convertit la catolicism; Grigorie Țamblac a devenit catolic sub pretextul pericolului otoman. Înainte de Conciliul de la Constanța și apoi, până la sfârșitul vieții, inclusiv în perioada cât a fost Mitropolit de Kiev, Grigorie Țamblac a pledat pentru unire. Din această cauză a și fost expulzat din poziția de Mitropolit de Kiev, dobândită după moartea unchiului său.

Ioan Țamblac (Ioan Tzemplakôn Paleolog), nepotul lui Grigorie Țamblac, a fost unchiul Mariei de Mangoup și astfel și al lui Ștefan cel Mare. Ion Țamblac a fost și trimisul lui Ștefan cel Mare la Veneția

Ștefan cel Mare citea mesajul lui Ștefan cel Mare, în care Ștefan pune înfrângerea de la Războieni în corelație cu o pedeapsă administrată de Dumnezeu pentru o vină:

... am fost singur în fața inamicului musulman ... și eu și curtea mea am făcut ce am putut și s-a întâmplat ceea ce știți. Pe care lucru socot că a fost voința lui Dumnezeu ca să mă pedepsească pentru păcatele mele ...

Ștefan le reproșează: deși am devenit catolic totuși m-ați lăsat singur! Cumplit! Cumplită pedeapsă pentru **unirea cu latinii**, aidoma Constantinopolului personificat (vezi mențiunea de mai sus)!

„Întoarce-te” este îndemnul! Întoarce-te la adevărata credință mai degrabă decât la oaste, căci odată întors la adevărata credință vei birui.

Duhovnicul Daniil, isihastrul din apropierea Putnei, pare a fi mai degrabă Teoctist, Mitropolitul. Reproșurile lui Daniil dor mai tare decât ale mamei, căci mama l-a îndrumat pe Ștefan spre Daniil, adică spre Teoctist. Să aibă loc împăcarea și reconvertirea.

Legende despre Ștefan înfrânt transmit aceste stări, iar creatorii literari au fost impresionați și uluiți, auzindu-le, de reproșul nefiresc pe care mama și călugărul l-au adresat unui om rănit, flămând, învins. Nu dai în cel căzut, nu este în tradiția românului, așa ceva nu este, mai ales, în tradiția legendelor. Nu se poate. Trebuie să fie o explicație. Și altă explicație nu poate fi: Ștefan a fost învinuit că a pierdut bătălia din cauza apostaziei și a fost sfătuit – de mamă și de duhovnic – să se întoarcă la adevărata credință, la aceea a lui Teoctist aka Daniil Sihastru, a cărui chilie din apropierea Putnei – unde a fost îngropat Teoctist și Ștefan – trebuie să ne convingă să atribuim lui Daniil o altă identitate decât a celui Daniil înmormântat la Voroneț. Daniil Sihastru este Teoctist, cu chilia de lângă Putna, din perioada apostaziei catolice a lui Ștefan cel Mare - până la *Bătălia de la Războieni*.

O altă legendă contestată de istorici pe motive puerile este cea referitoare la faptul că, după Războieni, Ștefan a reușit să ridice oastea - care probabil l-a abandonat și din cauza apostaziei - și să alunge turcii din țară. Asta l-a îndemnat mama sau asta l-a îndemnat duhovnicul și asta este împlinirea renunțării la catolicism: țara și moldovenii i-au redevenit favorabili, transformând înfrângerea în victorie! Da, cred că Ștefan cel Mare a reușit acest lucru și cred că victoria realizată în optimismul credinței reînviată, a dus la construirea și închinarea de biserici ortodoxe. Și a mai dus la ceva: la ruperea cu speranța deșartă-n papă și la închinarea la sultan, exprimată atât de dramatic în testamentul din anul morții (1504). Papa a devenit și pentru Ștefan ceea ce fusese și ceea ce trebuie să fie întotdeauna pentru români: o amară dezamăgire.

*
*   *
*

Prea mult catolicism se așezase în Moldova - cu voievozii catolici Dragoș, Lațcu, Petru II și cu mitropoliții Damian și Ioachim, anteriori lui Teoctist - ca să ni se mai pară nouă că atmosfera de catolicism moldovenesc - redată de scrisorile lui Papa Sixt al IV-lea - a fost una

---

și la papă în 1478. Să fi preluat Ion de la unchi numai numele Țamblac sau și religia și apucătura? Catolicismul mascat de uniaticismul salvator? Este cert că da, din moment ce Ioan Țamblac (Ioan Tzemplakôn Paleolog) era „unul din cei mai vechi <<agenți>> ai cardinalului Bessarion, patriarhul unit de Constantinopol și unul din inamicii cei mai înverșunați ai lui Marcu al Efesului, maestrul lui Teoctist I ...”.

Bessarion (1403-1472) a fost patriarhul latin (catolic) din Constantinopol. În 1439 papa Eugen IV l-a investit cu rangul de cardinal. Bessarion a mers la Conciliul de la Florența împreună cu împăratul Ioan VIII Paleolog și cu Marcu al Efesului; după conciliu, Bessarion a rămas în Italia.

exagerată, anormală și nu una mai firească decât ne vine a crede. Demersul lui Alexandrel Vodă – din ceea de a doua sau a treia domnie - de a înlocui latina cu slavona – la presiunea aceluiși Teoctist, - marginalizat de Ștefan cel Mare în preajma Bătăliei de la Vaslui – nu a fost suficient pentru a înlătura pericolul recatolicizării Moldovei. Să ne amintim ce a scris Dimitrie Cantemir despre adevăratul motiv al înlocuirii caracterelor latine cu cele slavone:

Înainte de soborul de la Florența, Moldovenii scriau cu literele latinești, după pilda tuturor celorlalte popoare, a căror limbă este alcătuită din limba romanilor (...). Dar când mitropolitul moldovean a trecut, la acest sinod [...] de partea papistașilor, atunci urmașul său (urmașul mitropolitului moldovean, nota mea), cu numele Theoctist — diacon al lui Marcu din Efes, bulgar de neam, ca să stârpească aluatul papistașilor din biserica moldovenească și să taie celor tineri prilejul de a citi vicleșugurile papistașilor — l-a sfătuit pe Alexandru cel Bun (a fost de fapt Alexandrel Vodă, nota mea) să izgonească din țară nu numai pe oamenii de altă lege, ci și literele latinești și să pună în locul lor pe cele slavonești.²⁴²

Raționamentele de mai sus - decodificate cu extrem de bine cunoscutul conținut antioccidental și evident antipapal al **Testamentului lui Ștefan cel Mare** - nu mai sunt presupuneri, nu mai pot fi sancționate de tovarășul Gorovei că ar fi emoționale, neobiective; **Testamentul lui Ștefan cel Mare conține în străfunduri un amarnic regret pentru o perioadă de rătăcire, care nu poate fi alta decât perioada în care Ștefan cel Mare a fost (și) catolic.**

*

* *

Cineva spunea: **dacă nu ne învățăm să aproximăm murim sufocați de precizii.** Cine dracu i-a învățat pe istoricii români să facă virtuți din incapacitatea de a vorbi ca oamenii, de-a imagina, de-a emite ipoteze?! Aici, în România, unde primele lucruri cărora li s-au dat foc la revoluții au fost documentele (vezi Răscoala lui Horea și Revoluția din 1989), a cerceta, cu restricțiile imbecile ale istoricilor, este un indiciu cert că cercetarea este dirijată de dușmanii noștri, de cei care vor să nu aflăm nimic. Ei găsesc „gorovei”, „danmureșeni” și adrianiandrei” de intransigente demente, care ridică ștacheta până blochează tot, la nivel de „document”!

Trei din cei patru – mai puțin Dan Mureșan – admit că și Ștefan, ca ortodox, ar fi putut primi roza de aur de la Papă, aducând în sprijin faptul că a primit-o și principele Teodor Paleologu, despre care toți cei patru susțin că a fost ortodox fără rezervele pe care oricine ar trebui să le aibă vis-a-vis de ortodoxismul oricărui Paleolog ajuns la Papă. Istoricul C-tin Rezachevici a scris:

Catolicizarea lui Lațcu, ca și cea a împăratului bizantin Ioan V Paleologul (n. 1331; 1390-1391, nota mea) din 1369, era una individuală, formală, interesată.²⁴³

Dar, dacă Dan Ioan Mureșan vrea să-l salveze de la catolicizare pe Ștefan cel Mare susținând că roza de aur era dată și pentru eforturile ecumenice și, mai ales, că i-a fost dată tocmai pentru astfel de eforturi și lui Teodor Paleologu? Întreb așa ceva în contextul în care, după cum toți susțin, roza de aur era dată numai unui suveran catolic, nu și unuia ortodox, ca Toma Paleologu. Deci, dacă ceilalți ortodocși n-au primit roza, Ștefan cel Mare – despre care toți susținem că a fost de-un ortodoxism neîndoielnic – de ce a primit-o? De la papă? Nu cumva

²⁴² Dimitrie Cantemir, *Descrierea Moldovei*, Ed. Minerva, București, 1981, pg. 257.

²⁴³ Constantin Rezachevici, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova*, vol. I, pg. 444:

tocmai pentru că, spre deosebire de ceilalți ... ortodocși, Ștefan cel Mare a fost un pic mai catolic!? Mai mult, dacă în 1475, cu ocazia ceremonialului din pictura prezentată și în prezenta lucrare, roza nu a fost primită de Ștefan cel Mare, prezent la acea ceremonie ci de contele Montefeltro și duce de Urbino - cum scrie Dan Ioan Mureșan²⁴⁴ - atunci bănuiala - că Ștefan cel Mare a participat la înscenări regizate de Papă - alunecă, oricât am fi de obiectivi, spre certitudine: Ștefan cel Mare și-a ascuns catolicizarea. Dar și Papa a ținut ascunsă catolicizarea lui Ștefan cel Mare. Așa că nu vom putea afla de la Vatican anii în care a primit Ștefan cel Mare cele două roze nici dacă am formula o rugămintă mieroasă și nici dacă am formula-o șerpește, adică admitând că Ștefan cel Mare ar fi luptat pentru ecumenism. Nu! Nu, pentru că Ștefan cel Mare a primit roza de aur ca și catolic.

Nici Dan Mureșan nu știa că acel Paleolog era de fapt catolic, că Ștefan cel Mare și nici că niciun Papă nu a fost, niciodată, un munte de onestitate, ca să nu admită compromisuri mult mai mari decât acesta, al acordării rozei de aur, chiar dacă Ștefan nu ar fi fost catolic.

Dar de ce dracu niciunul nu s-a întrebat: **măi, oare nu cumva și faptul că i s-a acordat roza de aur este un indiciu că (Ștefan) a fost catolic?** Ce-i anormal în normalitatea acestei anchete domestice, casnice, care-ar fi emisă de orice om?! Să bați în tine atâta disciplină și moft de obiectivitate încât nici să nu te întrebi așa ceva, după ce ai emis ipoteza că este posibil ca roza de aur de pe stema lui Ștefan să fi fost acordată de Papa, este ceva ce vine de pe latura imbecilității. Permite-și imbecilii astfel de ignoranțe, că eu mă "destilindesc,, (despart)! Cu certitudine că Vaticanul deține evidența la zi a acordării rozei de aur. De ce nici-uniua nu i-a trecut prin cap să facă o întrebare la Vatican: când i s-a acordat lui Ștefan cel Mare roza de aur și în ce împrejurări?

- Nu au făcut întrebarea cumva pentru că era evident și pentru ei și pentru noi că Vaticanul ascunde?

Bravo nație! N-ar fi un răspuns la cele scrise de mine mai sus, dar o jumătate de răspuns tot ar fi. Că de n-ar fi fost ne-ar răspunde. Vaticanul. Dar de-ar fi fost? Nu ne-ar răspunde! De când a fost publicată prima lucrare referitoare la acea roză presupus papală?! Și de atunci papa n-a simțit nevoia să ne liniștească?! Papa, care fu în România de curând? Și chiar și în Moldova?

Toți au cunoștință de tabloul de mai sus, toți ar fi trebuit să-l vadă pe purtătorul acelei săbii, primite atât de vizibil că de acum voi chema numai neistorici să admire astfel de evidențe, astfel de intenții ale pictorilor creatori: omul acela ține sabia onorat de primirea ei, iar pictorul face eforturi să facă evidentă o astfel de situație. Artă! Este adevărat, occidentală, dar artă. Ștefan Gorovei scrie în nota de subsol 66 a materialului său:

Spada (*gladius salutis*) putea fi trimisă împreună cu roza de aur. În 1649, papa Inocențiu al X-lea a dat regelui al II-lea Cazimir al Poloniei spada, iar soției sale, regina Ludovica Maria, trandafirul de aur. Ceremonia s-a repetat la 1684, când în numele papei Inocențiu al XI-lea spada a fost oferită regelui Ioan al III-lea Sobieski, iar trandafirul de aur soției sale, regina Maria Cazimira. Știe. Bine. Dar se autoblochează în ... obiectivitate.

De ce îl plasez pe Alexandru Simon (urmat imediat de Liviu Pilat) mai bine decât pe ceilalți doi-trei istorici?

Alexandru Simon vede că Ștefan cel Mare s-a detașat de ortodocși, inclusiv de Mitropolitul Teocist, cu câțiva ani înainte de Bătălia de la Vaslui (eu am suspectat că înainte de

²⁴⁴ Dan Ioan Mureșanu, *Rex Dacie / regina Dacie, Contribuții la studiul ideologiei daneze la finele Evului Mediu*, pg. 113.

Războieni, Ștefan cel Mare i-a trimis fără cai pe boierii cei mai aprigi anti-turci tocmai pentru a scăpa de ei. Turcii i-au căsăpît, așa cum la Vaslui i-au căsăpît și pe cei cinci mii de secui, pe care Ștefan cel Mare i-a plasat ademenitor, ca victime sigure, cu viclenie, în fața celor o sută de mii de turci. Ștefan cel Mare a fugit pe jos sau nici nu a fost urmărit?).

Alexandru Simon înțelege că indiciile menționate mai sus îl obligă să caute indicii ale intrării lui Ștefan cel Mare în cercul foarte restrâns al Papei, și începe – așa cum era firesc – să descifreze și alocuțiunea „prin viu grai” din mesajul Papei, nu numai din epistolele date preotului catolic, Petru, trimis de Ștefan la Papa de la Roma pentru a fi numit episcop catolic la Baia. Și Papa l-a numit imediat și a acordat românilor moldoveni binecuvântări care nu se dau decât catolicilor dacă ținem seamă că acolo, în mesajul papal, a transmis și obligații: bisericile să dea lui Ștefan.

Alexandru Simon are vână de cercetător, poate că ar fi aflat și mai multe dacă nu ar fi fost inhibat de Ștefan Gorovei și de Dan Ioan Mureșan (critica manieristă și mărunță inhibă cercetătorul și-l fac atât de precaut încât inhibarea devine floare la ureche pe lângă blocajul provocat de precauție, iar cei doi știu perversitatea asta al naibii de bine).

Eu nu-s cine știe ce, dar sper să-i folosească asta lui Simon, să-i dea curaj, să mai aflăm câte ceva.

O ante-concluzie:

Vorbind despre Maximilian ca despre „aliatul porții”, Alexandru Simon face precizări:

Lupta de după Mohacs pentru Ungaria a cerut din partea Vienei (asediate de turci în 1529) o politică cruciată agresivă. Funcționarii ei au „descoperit”, însă, o mulțime de tratate între împărați (Frederic al III-lea, Maximilian I și Carol al V-lea) și sultani (Mehmed al II-lea, Baiazid al II-lea, Selim I și Soliman I). Le-au dat foc (Zimmerische Chronik, ediție Karl August Barak, I, Freiburg - Tubingen 1881, p. 501). Tradiția ar putea părea o exagerare. Sursele de epocă o confirmă însă, prin, spre exemplu, eforturile Veneției de a încheia un acord între Frederic al III - lea și Baiazid al II - lea (...)²⁴⁵.

Este esențial ca orice român să știe asta; lăturile și ogrinjile unor astfel de monstruoziități occidentale - care duc în lad - au fost și sunt ai noștri, trimise spre noi, în cea mai mare parte, că doar nu era să le suporte occidentalii.

Concluzie:

Ca să nu mi-l mai ridic în cap pe Ioan - Aurel Pop și de data asta, l-am prezentat ca autor doar pe coautorul Alexandru Simon. Dar supere-se Ioan-Aurel Pop căci, până acum – când descopăr că și Ștefan cel Mare a fost catolic – nu înțelegeam de ce Ioan-Aurel Pop îl pune pe Ștefan cel Mare pe cea mai înaltă treaptă! Acum înțeleg de ce: Ștefan cel Mare a fost catolic! Am un mic indiciu în plus prin simpatia lui Ioan-Aurel Pop via Simon Alexandru. Cred că știți de ce.

Revin la catolicizarea / catolicismul lui Ștefan cel Mare. Sultanul trebuie că a știu că Ștefan era catolic. Noi n-am știut. Mie nu mi-e teamă că conducătorul nostru este catolic ci că este aliatul celor care profită de noi, aliat al celor dispuși să profite de noi, căci profitul,

---

²⁴⁵ Ioan - Aurel Pop, Alexandru Simon, *Re de Dacia (un proiect de la sfârșitul Evului Mediu)*, Ed. Școala Ardeleană, Cluj - Napoca, 2018, pg. 69.

jecmăneala și păcatul sunt cu atât mai mari cu cât cel spoliat, jecmănit și nemernicit habar n-are. Măcar de-am fi știut! Altfel faci ce vrea cineva fără să știi de ce; motive și determinări pot fi confecționate ulterior câte vrei, numai că constai că la celebrarea Unirii românilor nu vin și cei care veniseră la înmormântarea Regelui. Nici pe departe, câțiva, și și ăia doare de formă, mai mult la cafea și ... „pe holul Senatului”.

- Deci, trebuie să știm astfel de atașamente ale șefilor noștri căci, deși ei ne pot înșela și de pe poziții pe care le știm, totuși, parcă ne place să credem că le-ar fi mai greu s-o facă dacă ar fi priviți cu suspiciune sau cu reproșul: mai bine nu te-am fi ales!

Catolicismul lui Ștefan cel Mare explică rămânerea românilor în urma tuturor popoarele Europei, explică bătaia de joc pe care europenii și-au permis-o și și-o permit cu Iohannis și cu hipsterii din politică. De la Ștefan cel Mare la Ferdinand și la Mihai și la Iohannis.

Pe mine nu mă întristează această rămânere în urmă, pentru că raportat la europeni am păstrat, cel puțin eu, multe din cele ce europenii au pierdut. Poate că numai așa am fi păstrat ceva din garanțiile supraviețuirii sau a mântuirii sufletelor noastre. Și mă bucur: spre finele vieții și în fața veșniciei este bine să mai ai câte ceva din ceea ce occidentalii nu mai au demult (dacă au avut vreodată).

Io Brâncoveanu Constantin. Catolic.

Puțini istorici conștientizează implicațiile faptului că Constantin Cantacuzino a fost catolic. S-a catolicizat. Dar și mai puțini sunt cei care știu că și Constantin Brâncoveanu a fost catolic. Nimeni nu bănuiește că domnitorul Constantin Brâncoveanu a fost lichidat de Sultan tocmai pentru legăturile lui cu catolicismul și nici faptul că l-a înșelat pe Petru cel Mare, neasigurându-i hrana care-i fusese plătită, mai degrabă pe linie catolică decât din obediență față de Sultan. Îi intrase în obicei, și din păcate și în credință, să obțină două izbânzi dintr-o lovitură: după victoria turcilor în Bătălia de la Stănilești (iulie 1711), Constantin Brâncoveanu (n. 1654; domn 1688 - 1714 aug.) s-a pus bine și cu Papa Clement al XI - lea (n. 1649; papă 1700 - 1721) dar și cu Sultanul; asta suspectez eu cu argumente. Papa Clement se trăgea din Albania, probabil dintr-o familie de valahi - aromâni; era cardinal în anul 1700 când a fost uns ca Papă. Numai că încă nu am reușit să aflăm cât de bine s-a pus domnitorul Constantin Brâncoveanu cu Papa de a fost bănuit de Sultan și în final lichidat. De ce să-l fi lichidat de altceva! Iată, totuși, câteva informații care ne parvin de la un preot (greco-catolic?), care-și dă în petec, dar bine de tot:

Inițiatorul bulei de la 1721 a fost papa Clement al XI - lea, care „se pare că era de origine aromân”, presupun regretații preoți clujeni S.A. Prunduș și Cl. Plaianu. „În orice caz este sigur”, afirmă cuvioșii lor, că Papa a fost în bune relații cu domnitorul Constantin Brâncoveanu și cu boierii Cantacuzini din țara Românească, îndeosebi prin Răducanu (Radu sau Rodolfo), fiul lui Constantin Stolnicul Cantacuzino, cunoscut protector al catolicilor, el însuși greco-unit (ortodox-unit).

Ne întrebăm: dacă luminatul boier C. Cantacuzino, stolnicul din Țara Românească era ortodox unit (cu Biserica „cea catolică a Romei”, cum spune

Cartea de mărturie a sinodului din 1700), atunci contemporanul său din Ardeal, episcopul Atanasie Anghel, ce va mai fi fost oare?

În cultură și diplomatie, marea boierime din Muntenia putea fi protectoare a catolicilor de rit latin occidental, dar nu în practica unirii ortodocșilor cu Roma, ceea ce i-ar fi afectat identitatea proprie, greco-orientală balcanică.

Pasajul continuă în aceeași notă: Răducanu, studiind la Padova, a fost omul de legătură între Brâncoveanu și papă, încă înainte de urcarea acestuia în scaunul Pontifical, adică înainte de 1700.

Mai departe:

„Radu Dunescu, Mihail Cantacuzino, fratele stolnicului și soția lui Păuna (sic!), cu fiii Radu și Constantin, părăsind Țara Românească după martiriul lui Brâncoveanu și a fiilor săi la Constantinopol, ajung pe furie prin Messina, Napoli, Bologna, Ferrara și Veneția, la Viena, pentru a cere protecție împărătească. Păuna merge la Papa Clement XI personal, pentru a cere protecția fiului ei, Radu”. Și mai departe, drept concluzie: „Legăturile Cantacuzinilor cu papalitatea vor continua și după aceea”.

Și un prim final la pasajul citat mai sus: „Așa se explică fixarea episcopului Ioan Giurgiu Pataki și a reședinței Episcopiei române unite la Făgăraș, fiindcă Țara Făgărașului era o feudă a Țării Românești”.

Relațiile Cantacuzinilor și ale lui Brâncoveanu cu papa se cunosc și recunosc. „În 1701, Papa Clement al XI-lea asigură într-o scrisoare pe Domnul român despre prețuirea lui deosebită și despre buna lui voință”. Ceea ce nu vedem este legătura lor cu Episcopia din Transilvania. Iar în privința apartenenței feudelor, situația se prezintă diferit în epocă. Dacă „Însuși împăratul Leopold făcuse lui Constantin Brâncoveanu donațiune cele două sate din districtul Făgărașului, adică Sâmbăta de Sus și Poiana Mărului”, cum spune Bariț, de la domnul Munteniei, episcopul Atanasie Anghel, la rândul său, „primise donațiune satul Merișanii” ...

Papa Clement XI ... la 3 februarie 1721 ... semnează bulele de confirmare a lui Pataki ca episcop separat de rit latin și consacră dieceza Făgărașului ca episcopat aparte de cel romano - catolic de la Alba Iulia ... Noul episcop mută sediul diecezei de la Alba Iulia la Făgăraș și astfel s-a creat Episcopia Română unită de la Alba Iulia și Făgăraș ... Pataki semnează sub titlul de *Episcopus Valahorum in Transilvania*²⁴⁶

Episcopul unit, greco - catolic, Ioan Giurgiu Pataki (n. 1680; episcop 1713 - 1727) a murit <<„cu otravă în cafea băgată”, spune Petru Maior>> apud Grigore Țopan în lucrarea menționată.

Trebuie să înțelegem din cele spuse de preotul Grigore Țopan că Brâncoveanu, având un puternic sprijin în Papa Clement XI, cu origini valahe, din Albania, a intenționat ceva mai mult decât îndrăznim noi să credem: să constituie un Imperiu Balcanic catolic, cu sediul în Făgărașul lui Brâncoveanu. Domnitorul Constantin Brâncoveanu este lichidat în aug. 1714, adică în perioada 1713 - 1715, în care Papa și Viena îl investeau pe preotul Ioan Giurgiu Pataki ca episcop al valahilor uniți din Transilvania.

Nu mi se pare o coincidență întâmplătoare.

---

²⁴⁶ Grigore Țopan, *Boierul Gheorghe Cantacuzino din Brașov versus Episcopul Ioan Giurgiu Pataki de la Făgăraș (1713 - 1727)*. Lucrarea se găsește pe internet.

Este evident că preotul catolic din Făgăraș, Ioan Giurgiu Pataki, urma să devină episcopul valahilor de pretutindeni, așa cum s-a și intitulat: „Episcopus Valahorum”. Așa cum s-a povățuit cu Brâncoveanu, care desigur urma să devină un domn al tuturor valahilor. Aveau titulatură la îndemână. Planul acelui imperiu o fi fost preluat de la Ioniță Caloianu, trecut prin Laslău Craiul, prin Mihai Viteazu și prin Șerban Cantacuzino. Un plan balcanic, foarte bine pus la punct, cu valahi dispuși și dornici să vină din Tesalia, de pe coasta Adriaticii și din Haem și să treacă Dunărea până la confrății de la izvoarele Tisei și ale Nistrului. Nu este exclus ca Brâncoveanu să fi aflat câte ceva despre acel plan al unirii tuturor valahilor de la Gheorghe Brancovici, fratele lui Sava Brancovici, Mitropolitul Transilvaniei și mai în amănunt de la domnitorul Șerban Cantacuzino, care a fost lichidat prin otrăvire de Constantin Brâncoveanu.

Trebuie să înțelegem din cele de mia sus că dorința intensă a valahilor nord și sud-dunăreni și de peste tot de a se uni s-a transpus și în obligația și în teama domnilor că nu vor putea realiza o astfel de dorință populară, elaborată la modul conștient. Domnii românilor chiar au făcut demersuri în acest sens; cu alte cuvinte, trebuie să vedem în pripelile domnilor - de până la Constantin Brâncoveanu și ulterior, de până la Ștefan Cantacuzino – niște consecință a imposibilității lor de a evita presiunea pe care valahii o puneau asupra lor pentru a se face unirea tuturor valahilor - și ordinele contrare, ale celor care-i investiseră.

Nu este exclus ca Papa să-și fi dorit să accepte unirea tuturor valahilor sub patronajul unui episcop catolic (romano - catolic, nu numai unit), pe care-l avea în Făgăraș sub controlul lui Brâncoveanu, amicul său, dar este cert că a dat înapoi imediat ce a aflat de intenția lui Brâncoveanu de a face din acea episcopie a tuturor valahilor un Imperiu sau un Regat. Nu a tremurat deloc când Sultanul a pus capul lui Brâncoveanu pe butuc. Este evident că lucrurile s-au mișcat în direcția în care butucul a devenit singura salvare. Cu câtă cruzime i-a lichidat Sultanul pe Cantacuzini, pe Brâncoveanu și pe copiii! Inclusiv pe catolicul Constantin Cantacuzino, stolnicul! Niciodată lucrurile nu s-au petrecut cu atâta lume de față, dinadins, fără ezitări, fără amânări, fără indulgență. Un plan cu acorduri depline din toate părțile. Să nu-mi spună nimeni că așa ceva nu putea fi evitat, dar este evident că toți cei care puteau preveni asta au avut interese ca să se întâmple asta: lichidarea.

În momentul în care Brâncoveanu a fost lichidat (1714), de-abia trecuseră trei ani de la dovada de cea mai mare de fidelitate a lui Brâncoveanu față de Sultan, care a constatat în trădarea, mințirea și jecmânirea lui Petru cel Mare și, mai ales, în faptul că i-a oferit Sultanului, pe tavă, victoria umiltoare de la Stănilești, când rușii, care au contat pe „zahareaua” plătită anterior lui Constantin Brâncoveanu, au rămas fără „zahareaua”²⁴⁷ plătită lui Constantin Brâncoveanu. Constantin Brâncoveanu a făcut astfel ceva cumplit de josnic. A făcut ceva necreștinesc! Necreștinesc sau numai de neortodox?! La Stănilești, Brâncoveanu era demult catolic, dar Sultanul nu i-a purtat pizmă numai pentru asta, însă năduful Sultanului a izbucnit când a aflat de la Papa și de la Împăratul habsburg de intențiile lui Brâncoveanu de a deveni Imperator Catolic.

Modelul Imperiului Brâncoveanu a fost preluat de la Brâncoveanu de Radu Cantacuzino, fiul lui domnitorului Ștefan Cantacuzino și al Păunei, o figură de tot singulară, de *personaj matein* (de la Mateiu Caragiale), care ne este prezentat, cu temeuri mai mult decât întemeiate, de Ioan Chindriș - într-o lucrare²⁴⁸ excelentă, scrisă împreună cu Niculina Iacob -, ca fiind imperatorul valahilor care urma să aibă ca partener pe marele episcop unit Ioachim Micu

---

²⁴⁷ Provizile. Ion Ghica precizează undeva că „zahareaua” nu însemna „dulciuri, zahăr”, ci provizii.

²⁴⁸ Ioan Chindriș și Niculina Iacob, *O diplomă privilegiată inedită a episcopului INOCHENTIE MICU - KLEIN*, Ed. Napoca Star, 2015.

Klain, înnobilit tocmai cu acest scop chiar de Radu/Rudolf Cantacuzino. Este posibil ca stricarea lui Inocentiu Micu Klein cu habsburgii să fi fost cauzată mai degrabă de această boltită aventură imperială, în căușul căreia s-au tescuit parfumurile de care episcopul se visa ctitorind frumos, ca la Cozia, „peste munți”!

Este posibil ca unul din motivele catolicizării lui Brâncoveanu să fi fost și acela că a aflat că lichidarea lui Mihai Viteazu s-a petrecut cu acordul Papei pentru că Mihai nu a onorat promisiunea dată papei că se va catoliciza; poate de aia a fost lichidat și Aron Vodă, domnul moldovean partener al lui Mihai. Așa ceva se spune cu convingere și azi, chiar dacă unii istorici cer dovezi; de parcă ar fi existat cândva un Papă atât de prost să lase dovezile de care are nevoie istoricul român să poată trage el deducții, de parcă a minți-n scris și cu dovezi ar fi cu ceva mai virtuos decât a minți verbal. Na!

Particula „Io” precede numele domnitorilor cu origini valahe, catolicizați (inclusiv al celor bulgari și bizantini - ulteriorii regelui Valah Ioniță Caloian)

„IO” nu este ceea ce a descoperit și a scris marele Hașdeu, - adică urmașii lui Ioniță Caloian -, IO este dovada catolicizării domnitorilor valahi - așa cum s-a catolicizat și Ioniță Caloian (Asan) - DAR ȘI a ungerii și a (investirii) de către Papă ca ÎMPĂRAT. Ei, veți zice, păi atunci de ce-s IO și cei câțiva bieți împărați bizantini fără ... imperiu?! Pentru că și aceia au fost catolicizați, mai pe față sau mai pe ascuns (Paleologii) dar și pentru că erau și ei valahi, adică exact ceea ce n-a știut Hașdeu când a creat categoria celor cu IO: Comnenii au fost valahi și, evident antecesorii lui Ioniță Caloian, dar Comnenii au fost puternici, nu ca Paleologii.

Da, așa este, altfel n-ar fi cu înțeles existența, însușirea, investirea românilor cu „Io”: lancu de Hunedoara a fost catolic, dar a fost scris de românii din Hălmașiu/Arad cu „Io”, asta în acte de cancelarie. Cu „Io” l-au scris boierii munteni și pe catolicul principe transilvan Rakoczy Gheorghe II, scris de ei românizat: Răcoanță ... al cărui nepot Francisc Rakoczy II vorbea românește (vezi Ioan Lupaș).

Io este un diagnostic freudian, preluat de latinul Jupiter de la iudaicul Iahve

Poate că trebuia să încep acest capitol cu legătura Jupiter – Iahve descoperită de Sigmund Freud, dar un astfel de început era prea lung la început. Încep acum și aici cu un citat din Freud:

Iahve a fost neîndoiește un zeu-vulcan. Nu exista nici o rațiune pentru locuitorii Egiptului să-l cultive. Cu siguranță că nu sunt cel dintâi frapat de similaritatea numelui Iahve cu rădăcina numelui altui zeu: Ju-piter (Jovis). Numele compus Jochanan, construit în parte din cuvântul evreiesc Iahve (aproximativ Gotthold, echivalentul punic fiind Hannibal), a devenit unul din

cele mai populare nume din Europa creștinătății, sub numele Johann, John, Jean, Juan. Când italienii îl reproduc sub forma Giovanni și apoi numesc o zi a săptămânii Giovedì, ei pun în lumină din nou o similaritate care poate că nu înseamnă nimic, sau înseamnă foarte mult. Ni se deschid aici posibilități vaste, deși unele dintre ele extrem de nesigure. În acele timpuri întunecate, pe care istoria abia începe să le exploreze, țările din bazinul estic al Mediteranei au fost, pe cât se pare, scena unor dese și violente erupții vulcanice, care trebuie să fi făcut cea mai adâncă impresie locuitorilor. Evans presupune că distrugerea finală a palatului lui Minos de la Knossos a fost de asemenea rezultatul unui cutremur ... Zeus mai purta și numele „Zguduitoarea de pământ”. Este prea puțin îndoielnic faptul că în acele vremuri întunecate zeitățile-mame au fost înlocuite de zei masculini (inițial probabil fiii lor)²⁴⁹.

IO nu vine de la grecescul Ioan, cum susține Hașdeu.

- Nu, Io vine de la Zeul JOE (Jupiter) patronul Capitolului din Roma. Jo din Io vine pe o filieră: Yhwh²⁵⁰. Yhwh = Iacov sau Eohe zeul grecesc, zeul bacantelor. Numele bacantelor care acompaniau misteriiile zeului Iovă vine de la Bacchus, iar Bacchus vine de la Dionysos, care își avea originea în ținuturile de deasupra Dunării. Dionysos practica acele exerciții de pierdere a rațiunii, de neîncredință în rațiune. Beția cu ... cu orice! Înțeleptul Anacharsis a fost ucis de nord-dunăreni pentru că s-a întors de la greci cu rațiunea-n cap. Pericol. De aia se îmbătau cei din nordul Dunării, ca să alunge permanent predilecția ființei umane spre a gândi, pentru că a gândi era considerat un pericol mare din moment ce și Geneza (Biblia) scrie că Dumnezeu i-a dat omului tot ce trebuie ca să nu-și însușească rațiunea, gândirea, adică să nu-și însușească poama din pomul cunoașterii binelui și răului ... în care suntem noi educați.

Bachus.

Vachus?

Asta ar putea fi filiera de la Iacov la Joe

= Yachus!

= Iacchos sau Iacchus = Ιακχος, Zeul grec din *Dansul bacantelor* (orgiile bacantelor) = acele fete purtătoare de ramuri de salcie din Sărbătoarea Cortului de la iudei (Sucot)²⁵¹!

²⁴⁹ Sigmund Freud scrie în *Moise și monoteismul*, Ed. Științifică, Buc., 1991, pg. 206, nota de subsol 64.

²⁵⁰ Moise Maimonide, *Călăuza Rătăciților*, Ed. Hasefer, Buc. 2000, pg. 46: „Toate numele divine pe care le aflăm în cărțile sfinte sunt, în general, derivate din acțiuni, lucru cunoscut. Un singur nume trebuie, totuși, exceptat și anume cel care se scrie cu *yod, he, waw, he*, (este *IHVU*, cunoscut ca *Tetragrama*, în nota de subsol nr. 1), întrucât este un nume improvizat pentru a-l desemna pe Dumnezeu și care, din această cauză, este cunoscut sub denumirea de *shem mephorash*, ceea ce vrea să spună că indică în mod expres esența lui Dumnezeu și că nu avem de-a face cu o omonimie. În ce privește celelalte nume preaslăvite, ele îl desemnează pe Dumnezeu prin omonimie, căci sunt derivate din anumite acțiuni ... Însuși numele de Adonai, substituit celui care se scrie prin *yod, he, waw, he* este și el derivat și include ideea de stăpânire”.

²⁵¹ Atenție la acest nume: CORTURI = Sucot sau Sacah = Sciți. Numele unor triburi de sciți este derivat din acest cuvânt, ebraic, *sucot* sau *sacah*, adică materialul vegetal din care erau făcute colibele. Pentru că până acum nimeni nu a făcut o conexiune între urmașii lui Efraim și sciți, nici nu au fost analizate implicațiile, măcar că este suficientă această constatare - *sacah* = sciți - pentru a realiza că avem de-a face cu cel puțin o coincidență neîntâmplătoare. Sucot = Sciți = Corturi = Nomadism. Un nomadism efectiv, nu unul simulat. La sărbătoarea corturilor se foloseau ramuri: *lulav* = trei ramuri; *etrogul* sau *chitra* = șapte ramuri. Cu aceste buchete stropeau bacantele.

Strabon²⁵² scrie că elenii „invocă sub numele de Iacchos și pe Dionysos și pe inițiatorul misterilor, care este unul din slujitorii Demetrei ... cu strigăte de **evohe**”. Tare. Iacchos și evohe nu puteau fi altcineva decât Yhwh!

Trebuie să ne obișnuim să identificăm Nysa lui Dionysos cu Ierusalimul lui Yhwh, iar pe Dyonisos cu Yhwh, dar nu pentru a apropia evreii de greci, ci pentru a apropia evreii de acel Dionysos venit din nord, de undeva de deasupra Istrului, pe care noi, valahii îl putem identifica pe Dionysos și în Tesalia-Pind, pentru că și acolo au fost valahi sau, mă rog, greci-valahi, așa cum deasupra Istrului au fost dacii, căci se știe că Dionysos a fost un zeu nordic, însoțit de greci. Traseul ne este cunoscut: cele zece triburi de israeliți l-au dus pe Dionysos - în deportarea lor - pe meleagurile cumaniilor, adică deasupra Istrului, cum localizau grecii. Deoarece acum avem explicația acestei apariții departajate a lui Dionysos, putem spune că suntem în avantaj față de cei de dinaintea noastră și suntem în măsură să fructificăm avantajul, nemaipoticindu-ne de greci. N-avem nici-o obligație să-l mai lăsăm grecilor pe Dionysos și nici să ne mai încurcăm în faptul că îl găsim la greci mult după deportarea celor zece triburi israelite, că înainte de asta nu-l găsim.

Herodot²⁵³ a scris despre niște triburi etiopiene învecinate cu fruntariile Egiptului și pe care le-a înfrânt Cabyses când a pornit împotriva etiopienilor macrobi, triburi ce trăiesc în preajma cetății sfinte a Nysei și țin sărbătorile lui Dionysos.

Editorii se întrebă despre ce oraș este vorba în contextul în care ne propun, totuși, încă o variantă: „triburile etiopiene învecinate cu fruntariile Egiptului ... și acele triburi care trăiesc în preajma cetății sfinte a Nysei”? Această interpretare a editorilor - formulată sub constatarea că pasajul „pare să fi fost corupt” - ne scapă de obligația de a raporta evreii la etiopieni și ne face să fim convinși că anumite chestii referitoare la Nysa lui Dionysos ne sunt ascunse. De ce?

- Este evident că orașele cu numele Nysa au fost dedicate lui Dionysos (zeul/dumnezeul de la Nysa / Nysos),
- Este evident că celebrarea „misteriilor din Eleusis”, făcută de greci este mult prea asemănătoare cu „Sucot - sărbătoarea corturilor” făcute de iudei ca să nu putem vorbi chiar de o identitate.

Iacchos sau Iacchus = fiul Demetrei. Sfântul Dumitru a fost foarte frecventat de valahii din Tesalia - Pind. Strabon²⁵⁴ scrie: „*Apollodoros precizează că numai locuitorii Thesaliei erau*

²⁵² Strabon, *Geografia*, Cartea X-a pg. 434 și respectiv 437; „Elenii, așadar, în cea mai mare parte a lor, au adăugat la cinzirile oferite lui Dionysos, lui Apollon, Hecatei, Muzelor și, pe Zeus, chiar la cele atribuite Demetrei, întreg ceremonialul orgiastic și cel bacchic, dansul și ritualurile proprii misterelor de inițiere. Ei invocă sub numele de Iacchos și pe Dionysos și pe inițiatorul misterelor, care este unul din slujitorii Demetrei; purtarea ramurilor, corurile și ritualurile de inițiere sunt comune la acești doi zei. Muzele conduc corurile, iar Apollon prezidează atât corurilor cât și profețiile ... slujitorii lui Dionysos sunt așa-numiții Sileni, Satyri, Tityri, Bacante, Lene, Thyade, Mimallone, Naiade și Nimfe”. La pg. 437: „Pentru flaut și pentru bătaia castanetelor și a tobelor, pentru aclamații și strigăte de evohe și pentru bătaia piciorului, s-au inventat termeni adecvați prin care se desemnau slujitorii zeilor, șefii corului și cei ce se îngrijesc de jertfe; este vorba de Cabiri, Corybanți, Pani, Satyri, Tityri, zeul Bachus și Rhea Kybele sau Kybebe și Dindymene ... Și Sabazioz aparține panteonului frigan și, într-un anumit fel, acesta este fiul zeiței Mater, comportând și el trăsăturile lui Dionysos”

²⁵³ Herodot, *Istorie*, vol. I, Cartea III, XCVII, pg. 270, Ed. Științifică, Buc., 1961.

²⁵⁴ Strabon, *Geografia*, Cartea VIII-a, pg. 295. Am inserat această informație pentru că Thesalia era prin secolul XIV ocupată aproape exclusiv cu aromâni; cei care comentează textele scrise de Strabon și

numiți de Homer eleni. Ei se numeau myrmidoni și eleni ...". Muntele Olymp, scrie Strabon²⁵⁵, are patru vârfuri în masivul Ida, dar, precizează Strabon, „mai este un Olymp în Mysia, în vecinătatea Idei, fără a fi același”. Mysia valahilor noștri își are locul convenit adăpostirii unui Dionysos primordial.

Se zice că atât evreii cât și cetățenii Romei²⁵⁶ au pierdut numele zeului ce-i patrona! Cine putea fi zeul Romei²⁵⁷ dacă zeul Capitolului a fost Jupiter, adică Jo sau Joe sau ... love, lov mai pe românește, așa cum a fost și domnitorul Vlaicu?! Stranie ispravă: să pierzi numele propriului zeu! Eu unul nu prea cred! Ceva-i putred aici. Ceva merit a-l proteja pe cel care cunoaște numele. Protejarea custodelui numelui zeului! De ce? Pentru că se cam știu acele nume:

- lhwh²⁵⁸ la evrei și ...
- Joe la Capitolul romanilor, care este desigur - cu variantele particolelor *lov* ce-au precedat numele câtorva domnitori (Vladislav) - același zeu, preluat de romani de la evrei.

De aia confirmă Papa stirpea valahilor în Roma, de aia-i considera pe Asănești urmașii romanilor. Ce mare „domn” Papa Inochentie III!

- Nuuuu, să nu cumva să-l confundați pe Inochentie III - care a corespondat, în 1203 - 1204, cu Ioniță Caloian - cu acel Papă ticălos, Silvio Piccolomini, de secol XIV - XV, care-i amăgea pe valahi cu origini din Flachus, generalul roman, ca să-i catolicizeze. Oricum de catolicizat i-a catolicizat mai eficient Papa Inochentie III, dar măcar el nu a confirmat originea Asăneștilor din Roma cu scop de propagandă confesională, că încă nu începuse ticăloșia catolică, ci pentru că, așa cum putem vedea, chiar așa era. Mai mult, Papa Inochentie chiar confirmă originea Asăneștilor din regii Simion, Petru și Samuel²⁵⁹. Bulgari, dar de fapt valahi, că,

---

Strabon însuși nu ar fi avut de gând să conteste caracterul etnic valah al elenilor din Tesalia – Pind. Achile a făcut parte din tribul myrmidonilor, lucru cunoscut de aromâni.

²⁵⁵ Strabon, *Geografia*, Cartea X-a, pg. 436-437.

²⁵⁶ Constantin Daniel, *Scripta aramaica*, Ed. Științifică și Enciclopedică București, 1980, pag. 88: „Se știe că la iudei numele lui Dumnezeu era ținut ascuns, secret și nu era cunoscut decât de marele preot care îl spunea în șoaptă, în partea cea mai sfântă a Templului, în sfânta sfințelor, o singură dată pe an, în ziua de Yom-Kipur (ziua iertării păcatelor) (...) Dar și numele unor zei romani era ținut secret, căci nu cunoaștem nici azi numele zeului-protector al orașului Roma, nici chiar numele latin al Romei (Macrobius, *Saturnalia*, IX, 3)”.

²⁵⁷ Constantin Daniel, *Scripta aramaica*, Ed. Științifică și Enciclopedică București, 1980, pag. 237: Cătarii afirmă că ROMA era o răsturnare a ideilor creștine fundamentale bazate pe AMOR, „dragoste”, cel dintâi cuvânt fiind într-adevăr inversul în scris al celui de-al doilea. S-a afirmat chiar că celebrele „cours d amour”, „curți de iubire” și rolul enorm acordat acestui sentiment în civilizația atât de strălucitoare, provensală din Franța, nu a fost decât un mijloc deghizat de a combate ROMA care răsturnase creștinismul bazat pe AMOR”.

²⁵⁸ Constantin Daniel, *Scripta aramaica*, Ed. Științifică și Enciclopedică București, 1980, pag. 90. „Yaho = divinitate arameeană adorată la Elephantina, poate identică cu Yahwe”. Precauția lui Constantin Daniel referitoare la existența zeului iudaic pe insula Elefantin, a fost inutilă; Sigmund Freud scrie în *Moise și monoteismul*, Ed. Științifică, Buc., 1991, pg. 222: „Descoperiri făcute pe insula Elephantine din zona primei cataracte a Nilului, ne-au oferit surprinzătoarea informație că o colonie militară evreiască, stabilită acolo cu secole în urmă, adora în templele sale, pe lângă zeul principal Iahu, două zeiță feminine, din care una se numea Anat-Iahu”.

²⁵⁹ „imperatores Bulgarorum et Blachorum Symeon, Petrus et Samuel et nostri predecessores coronam pro imperio”, apud Marian Horvat, *Corespondența dintre Ioniță Caloianul și Inocențiu al III-lea: aspecte*

aia-i! voi nu știți nimic: bulgarii de pe Volga au fost un trib de cumani, iar cumanii au fost de sânge românesc, așa cum au scris Petru Maior, Samuil Micu Clain, Gheorghe Șincai și alții. (Notă: oare de ce dracul, când așa ceva au scris mai mulți înaintea celor care nici nu pomenesc așa ceva, nu începem a suspecta că cei din urmă încearcă, la comandă politico-religioasă, să facă pierdută informația celor dintâi?! Nu-i firesc să suspectăm așa ceva, nu-i indicat să devenim un picuț conspiraționiști în astfel de situații, nemijlocite nici măcar de argumente contra?! Fiți normali, fiți suspicioși cu dezinformările de acest gen și fiți conspiraționiști, dar nu conspirați, ce dracu!)

În scrisorile către Ioniță Caloian, papa nu a divulgat originea valahă a împăraților Comneni, din care imediat putea fi dedusă și originea valahă a Paleologilor și o lungă stirpe de evrei din Iuda, prelungiți în sceptra valah, așa cum a prorocit Iacob/Israel pe patul de moarte:

Iudo, pe tine te vor lăuda frații tăi (...)

Pui de leu ești, Iudo, fiul meu! (...)

Nu va lipsi sceptra din Iuda,

Nici toiag de cârmuitor din coapsele sale²⁶⁰

Aceștia-s valahii găsiți în Tesalia, prin 1160, de rabinul Benjamin de Tudela, despre care a scris că erau considerați urmași ai evreilor²⁶¹. Da, numai că aici este un bai mare: Io = IAHWE ajuns în posesia rituală a papei pentru valahii din tribul Israel, dar sub regi descendenți din tribul Iuda, din Regatul Iuda. Iudeii au fost regi/șefi peste valahi – ca descendenți din Regatul Israel – adică peste „Efraim”, peste cele zece triburi pierdute, nu peste iudei.

Io Hașdeu I, nepo Io Petriceicu Voievoda

Hașdeu a știut (dar nu a scris) că, pe lângă Asănești, și pe lângă cei câțiva Paleologi și Comneni - pe care, împreună cu Asăneștii și evident descendenți din ei, îi găsim acum în același blazon, blazonul Mariei Comnena, soția lui Ștefan cel Mare, prințesa Comnenă din Kaffa Crâmului -, împărații bizantini, au purtat particula „Io”.

Stema imperială a Constantinopolului, cu vulturul bicefal - brodată pe colțurile acoperământului de mormânt al Mariei de Mangop, țesut între 1477 - 1478 - nu este doar un atribut „de zestre” al doamnei, ci a fost însușită și de domn. Însemnele imperiale care coboară descendența doamnei Maria până la Mihail VIII Paleologul se regăsesc, din nou, în tezaurul Mănăstirii Putna, pe o nebederniță și un epitrahil. La acestea se adaugă și titlul de „țar” atribuit lui Ștefan cel Mare în cronica de curte²⁶².

---

politice, ecleziastice și culturale, din colecția de lucrări: *Lucrări Conferințe Naționale* (Fragmente din trecut / Tinerii cercetători și istoria), Presa Universitară Clujeană, 2015, pg. 29).

²⁶⁰ Biblia, *Geneza / Facerea*, 49: 8-10.

²⁶¹ Eu nu mă îndoiesc deloc de această dimensiune a valahilor, surprinsă în fugă de rabinul Benjamin de Tudela, cândva prin 1160. Întotdeauna o sprijin în aserțiunea Notarului Anonim al Regelui Bela, care scria, tot prin 1160, în *Gesta Hungarorum*, că poporul ducelui Menumorut a fost cazar.

²⁶² Vitalie Josanu, *Monument al civilizației medievale românești la Marea cea Mare: Cetatea Albă - Moncastro*, pg. 605-606. Mihail Ducas Angelos Comnenos Paleologos (1259-1282). Observați numele de Comnenos din titulatura completă.

„Prințesa Maria Asanina Paleologhina, doamna Moldovei”! Ce titlu?

De ce nu scris Hașdeu²⁶³ în lucrarea lui, de geniu, nici pe Paleologi și nici pe Comneni, împărații bizantini?!

- Cum tot Hașdeu este cel care a descoperit ce este cu această particulă - pe care toți până la el o considerau un Eu, adică Io = Eu, - nu poate fi învinovățit nici pentru ce ne-a spus în parte și nici pentru ce ne-a ascuns. Pentru ca descoperirea originii iudaice a sceptorului domnesc al voievozilor românilor să nu fie povară a integrării noastre printre națiunile Europei, Hașdeu a ascuns acest lucru. Principiile integrării de atunci erau cu totul altele.

Știți oare pe ce se bazează titlul imperial al Rusiei? Pe lămurirea filologică, dată de către Petru cel Mare puterilor Europei, cum că cuvântul „Czar” derivă de la „Caezar”! Studiul meu e mult mai tare decât o așa lămurire și am avea o dreptate cu atât mai pipăită de a striga pe temeiul lui: Să trăiască regele Alexandru Ioan II! A sunat momentul ca să jucăm și noi un rol în Europa și să ne întărim în înăuntru, făcându-ne respectați din afară!²⁶⁴

Hașdeu a ascuns obârșia valahă a împăraților bizantini, Comnenii și Paleologii, pentru că ar fi trebuit să divulge că au fost catolicizați și ei și domnitorii valahi, odată cu acel Io din fața numelui lor. Efortul lui Hașdeu a fost inutil din moment ce regele valah, Ioniță, Ioniță Caloian, a primit acel „Io” odată cu titulatura de rege, de la Papa, sub nici o formă de la Constantinopolul ortodox. Toate acestea a trebuit să le ascundă, cu atât mai mult cu cât Hașdeu se revendica din domnul Moldovei Ștefan Petriceicu și, mai mult, există informații²⁶⁵ că Hașdeu a descins intempestiv în România, cu dorința expresă de a-i deveni domn. Pe ce cale? Pe cale rusească, cu sprijin rusec. Pe calea unei tradiții care a rămas încrustată - în scris și în spiritualitatea demersului ortodox - să devină în viitor o obligație rusească față de riscantul demers inițiat de domnitorul Ștefan Petriceicu împreună cu Mitropolitul Dosoftei (13 martie 1671 – 13 decembrie 1693), când au trimis o petiție țarului ortodox Petru I și Ivan, fratele acestuia (fii țarului Aleksei Mihailovici)²⁶⁶. În solia din 1684 s-a întocmit între mitropolitul Dosoftei și funcționarii țarilor un acord de închinare a Moldovei către Rusia, în care se precizează că „și domnul muntean Șerban

---

Vezi și internet: Un urmaș, Ioan V Paleologul, s-a catolicizat – deși era împărat bizantin – în 1369. Dandana!

²⁶³ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Comentariul asupra titlului domnilor români: Io, gospodar și Voevod*, din culegerea „Scrieri Istorice”, vol. I, Ed. Albatros (Colecția Lyceum), 1973, pg. 169 și următ.

²⁶⁴ Idem, pg. 179. Trebuie să recunoaștem un pic de oportunism aici, dar cât este de genial! Și cât de inspirat!

²⁶⁵ Nicolae Iorga, *B.P. Hașdeu basarabeanu genial*, Ed. Saeculum I.O., Buc., 2017, pg. 47. Nicolae Iorga îi reproșează abrupt că a venit în România cu gândul de deveni principe, ca urmaș al Voievodului Petriceicu: „A debarcat în Iași, ca un fulger quasi-politic, cu ambiția mare de a fi Domn, el care, din Boleslas, devenise, pentru aceasta Bogdan (...). Trăia cine știe cum: nu numai că nu avea nici o carieră, dar desprețuia orișice carieră; fără cârmă sigură, era supus la tot felul de influențe personale”..

²⁶⁶ Magazin istoric, Nov. 2018, *Solia Mitropolitului Dosoftei*, pg. 90-91. Este interesant de apreciat demersul Voievodului Ștefan Petriceicu de a renunța la Polonia catolică - victorioasă după asediul Vienei dar inconsecventă, inconsistentă și pierdută în promisiuni deșarte - și de a cere ajutorul Rusiei ortodoxe! Foarte interesant. Mare risc: Ștefan Petriceicu se afla la curtea regelui Poloniei; de aici, din sânul catolicismului, el a continuat demersul, lăsând urmașilor săi – deci, inclusiv lui Hașdeu – o zestre imensă: obligația Rusiei de a-i ajuta, de a-i ajuta în demersurile lor pământești pro-ortodoxe și de a investi în demersurile lor ortodoxe. Emoționantă zestre. Inteligent mod de-a obține așa ceva din partea Țarilor. Rusia l-a ajutat pe Hașdeu, chiar sub acea mască de refugiat sub care și-a camuflat simpatia la instalarea în Moldova.

Cantacuzino (1678 - 1688) era stăpânit de dorința de a se supune acelorași țari Ivan și Petru". Peste „secoli”, Hașdeu a speculat, cu genialitatea-i mereu vie, integră dominantă și simpatică.

Io Mihai Viteazu. Necatolic, dar lichidat pentru că l-a amăgit pe Papa.

Mihai Viteazu este o excepție; de teama Papei el nici nu s-a intitulat Rege al Daciei, cum s-a intitulat Horea după el și mulți alții înaintea lui (chiar și Despot Vodă)!

Mihai este singura excepție. Mihai a intenționat să-și consolideze puterea prin invadarea și cucerirea Poloniei²⁶⁷ și abia apoi să consolideze *Dacia*, cu el sau cu Nicolae, fiul său, la conducerea Daciei, întrucât dacă ar fi să acceptăm ceea ce se spune, el, Mihai ar fi urmat să domnească în Polonia.

Mihai i-a transmis papei promisiunea de a se catoliciza. Mihai a fost asasinat la dispoziția dată de papă, că altfel n-ar fi avut nimeni curajul. Și Alexandru Ioan Cuza „a bulit-o” tot cam în același context ca Mihai: îi promisese papei că se catolicizează. Avem informații că și Cuza a promis că se catolicizează și există informații că și Cuza a intrat pe direcția unirii cu Transilvania – sprijinit de Carada, directorul Băncii Naționale, alimentat pe o filieră catolică -, ce și-a suspendat alimentarea cu armele aduse deja pe traseul spre Transilvania. Pe un traseu aprovizionat, pe care au invadat românii Transilvania în 1916.

Ceilalți domnitori ai valahilor și-au bătut joc de români într-un hal fără de hal. Existând numai Mihai Viteazu, n-am avut la ce le raporta obediența celorlalți. De adevărații „unitori”, cum polemic, emoționant, înduioșător și cu intensă viclenie scrie Hașdeu în materialul cu Io, nu știm nimic. Nimic-nimicuța. Sărmanul Hașdeu, asasinat cu tâlc de-un ardelean grobian, de-un nemernic de Vasile. Sărmanul Mihai, Sărmanul Ioniță Caloianu, Sărmanul Laslău Craiul. Asasinați! Asasinați ca Vasile Mangra, care-a intenționat crearea unui Imperiu. De cine? De greco-catolici, adică de cei care au furat și Unirea din 1918 făcută de sângele oltenilor ortodocși, după ce le-au ascuns pe toate celelalte!

Dandanaua dracului:

Imediat după 1918, elitele Ungariei, Bulgariei și a Serbiei s-au oferit să se unească cu noi. Scandal imens. Dar de-abia aflăm câte ceva din acele demersuri stopate de ochii de albastru catholic ai nemernicului de Iuliu Maniu. Zădărnice, Ciobite. Dezlănate ... în stilul lui de devotat catholic. România a mai dus și pe vremea lui Șerban Vodă un fel de politică imperialistă la Dunăre ... cu viziri valahi, iar pe vremea lui Constantin Brâncoveanu, cu un Papă cam valah.

---

²⁶⁷ Este interesant că în acelaș an sau în ani apropiați, istoricul P.P. Panaitescu s-a grăbit să contrabalanseze cartea scrisă de Iorga despre Mihai Viteazu tocmai cu scopul de a evidenția, prin cartea sa, demersurile – nu numai intențiile – lui Mihai de a invada Polonia. Demersurile și relațiile lui Mihai au fost pe linie ortodoxă: și-a atras, evident, ortodocșii din Balcani, de care s-a folosit ulterior și Șerban Cantacuzino, pe cei din Rusia, prin delegații trimise la Țar, dar mai ales pe ortodocșii din sudul Poloniei, ortodocși pe care i-am cam depistat. Este vorba de rețelele de călugări divulgați de-un cronicar maghiar Szamosközy István (1570-1612), tradus la noi în dec III al secolului trecut, de un anume Crăciun Ioachim. ... și nereeditate de atunci.

- Iorga a fost asasinat de niște legionari - instruiți în lagărele comuniste ale Rusiei, de kominternistul rege Carol II - pentru că a divulgat la nervi, în parlament, originea iudaică a Hohenzolernilor.

- „Io”hannis ăștaaaa ...

Nu, nu sunt nebun. De aia nu ne-am putut uni atâta amar de vreme.

Mihai Eminescu a intuit implicarea Papei în „Io Horea rex Daciae”.

Ca să vedeți cât de aparentă este o intuiție a unui geniu: Mihai Eminescu. Eminescu a scris poezia HORIA. Minunată. În care Horea este încoronat ca împărat de zeul JOE. Adică de Jupiter. Despre numele zeului Joe, echivalentul lui Jupiter, luat din legendele populare ale românilor, a scris și Nicolae Densușianu. Nu mi se pare o coincidență.

Eminescu a fost mai informat decât ne vine nouă să credem. Este posibil ca Mihai Eminescu să fi intrat în posesia unor scrieri de-ale lui Rigas Veleshtinlis (Trușină), valah de origine, care a fost cel mai răscolitor revoluționar grec, contemporan cu Horea; este imposibil ca Rigas Veleshtinlis să nu se fi întâlnit cu Horea la Viena. A te pătrunde de spiritual Revoluției grecești echivalează cu intrarea în puterea unui zeu ca Jupiter (Joe, într-o românească intelectualizată).

Având de la romani prescurtarea Joe pentru Jupiter, prorocirea că toți cărmuitorii vor fi din tribul Iuda și nu în ultimul timp faptul că Roma a făcut prin Papa investirea ca și cărmuitor al valahilor pe Ioniță Caloian, trebuie să îmi fie foarte greu să mai cred că Investind cu *Rex Daciae* pe Horea, căpetenia răsculaților din 1784, Mihai Eminescu nu s-a lăsat pătruns, cum ne lăsam și noi, că starea titlatura de IO sau IU a dat-o Jupiter/Joe, zeul Romei și nu Papa:

Nalți suntem noi munții – zise-un vechi Carpat

Dar el e mai mare, că ni-i împărat.

Atunci luna iese norilor regină

Fruntea lui cea pală roșu o-nsenină

Galbenele-i raze încing fruntea-i rece,

Că părea din munte diadem de rege.

Și un stol de vulturi muntele-nconjur,

Cugetând că-i Joe, dumnezeul lor,

Când în miezul nopții, cununat cu nimb,

Fulgere aruncă sus de pe Olimp

(fragmente din poezia Horia – M. Eminescu)

Se spune că la început oamenii vorbeau aceeași limbă, dar pentru că s-au înțeles cu toții să construiască un turn să se urce la Dumnezeu, Dumnezeu a dărmătat turnul ca să-i oprească, i-a împărțit în 70 de grupe și a dat fiecărui grup câte-un înger, făcând astfel 70 de popoare, să nu se mai poată înțelege și să nu mai poată avea un singur gând. Deci, la Babilon a fost a nu știu câta izgonire din Rai.

Îngerul sau spiritul sau limba popoarelor

Îngerul sau spiritul fiecărui popor constă în viața din limba ce i s-a dat atunci, la Babilon. Cum omul nu poate da viață limbii, nicio limbă nu poate fi construită, așa cum a încercat și tatăl lui Sörös, care a construit acea limbă numită *Esperando*. Cum tatăl lui Sörös nu a putut crea o limbă atribuibilă unui popor, la fel ar trebui să spunem și despre celebrii creatori ai limbii slavilor: frații Chiril și Metodiu, numai că limba creată de ei - așa cum se susține oficial - a fost dată și a fost preluată de slavii estici (cel puțin). Cum se explică faptul că cei doi au reușit să dea viața limbii slavone?! Desigur că ceva nu-i în regulă! Ce anume? Cei doi au putut prelua acele litere cu care au îmbrăcat pronunția cuvintelor slave dintr-o limbă deja existentă! De la ce popor și ce fel de litere au preluat cei doi?

Ce îngeri le-a dat Dumnezeu popoarelor?

- Bogumilii susțineau că poporului evreu i-a fost dat Satan, Satana sau Satanel, echivalent cu *Tetragrama*; insistența bogumililor pe această atribuire a dus la dispariția lor fizică și spirituală. Exterminarea bogumililor s-a făcut nu de iudei, ci de creștini, prin acele cruciade ... „creștine”, inițiate pentru cucerirea Ierusalimului iudeu.

- Cabala spune că iudeilor le-a fost dat zeul numit *Tetragrama*. Cine a fost *Tetragrama*? Unul și același cu Lucifer, despre care știm că a fost aruncat din înălțimile spirituale și din poziția pe care o avea lângă Dumnezeu, devenind *Tetragrama*, *Creatorul*, *Arhitectul*. Satana a mers până acolo încât, adjudecându-și prin puterile lui supraumane, postura de unica entitate cu puteri supraumane, i-a făcut pe mulți să îl numească „dumnezeul unic”, vânzându-și ei astfel mântuirea pe nimicul efemer al vanității satanice.

Desigur că cele spuse aici sunt o reducere aproape nepermisă a unei bogății spirituale greu de imaginat, decum de fixat în scris; cu această încercare de diminuare a păcatului, eu mai spun și că Israelii, frații Iudeilor, au avut un alt dumnezeu, diferit de *Tetragrama* ... probabil că unul din cei 70. Prin prorocii lor biblici, iudeii și-au justificat insistența asupra asirienilor de a-i deporta pe frații lor israeliți.

Există câteva sonorități ale limbii aramaice cuprinse în câteva cuvinte:

- *Talitha cumi*
- *Eli, Eli, lama sabachthani?*
- *Efata*.

Sonoritățile degajate de pronunție le sunt românilor foarte familiare, chiar suspect de familiare, încât trebuie să pretindem o minimă explicație. Voi încerca să explic eu de ce: limba aramaică a fost și limba celor zece triburi israelite pierdute și a triburilor de sirieni deportate de asirieni la solicitarea Regatului Iuda. Deportarea lor s-a făcut undeva în estul Mării Caspice.

Atât înainte cât și după deportare, prorocii iudei i-au privit pe israeliți cu un amestec de teamă și nepermis dispreț, numindu-i „arcașii lui Efraim” după numele lui Efraim, fratele lui Manase, cei doi fii ai lui Iosif. La fel sunt abordați efraimiții și în Psalmi: arcași. Un alt proroc, Obadia, le spune **caldeeni** cu îndemănări de arcași. Înseamnă că efraimiții au fost mari arcași, ca sciiții.

Prorocii le-au prezis israeliților / efraimiților pierzania, adică expulzarea, motivat de faptul că israeliții refuzau ostentativ să se închine *Tetragramei*.

La suspect de puțin timp de la deportarea lor în estul Mării Caspice, pe locurile deportării israeliților au apărut marii arcași ai antichității: cimerienii, sciții și mezii.

Aramaica a fost limba vorbită din Babilon până în Egipt: în Mesopotamia, Siria, Palestina. Babilonul este regiunea din Mesopotamia unde își află originea limba **aramaică** sau **caldeeană**²⁶⁸. Despre **Gomornicul** românesc - numit de români *ghicitor*, *cititor în stele și-n lună* sau *prevestitor* - se spune că are origine *caldeeană*, fiind, deci, aramaic.

Argumentele tari stau în informațiile scăpate cam cu dinadinsul. Iată o informație de acest fel: istoricul roman Flavius Josephus, care este același cu Apostolul Pavel, conform argumentelor mele din această carte, și-a lăudat pe 3 - 4 pagini neamul în scris, la Roma, pentru devoțiunea lui față de Roma. În acest sens el scrie:

Întrucât am adus limpezi și temeinice dovezi ale prieteniei noastre cu poporul roman, menționând de asemenea coloanele și tablele de aramă²⁶⁹ care se găsesc pe Capitoliu, unde vor mai dăinui acolo multă vreme și se află pretutindeni, am socotit de prisos și de-a dreptul supărătoare folosirea altor probe, **omise anume de mine** (sublin. mea).

Nu-l cred pe nimeni atât de răuvoitor încât să pună la îndoială prietenia noastră față de romani, pe care am dat-o la iveală prin numeroasele noastre decrete, nici să-și închipuie că în ceea ce am demonstrat nu am spus purul adevăr. Iată ce am avut de zis despre prietenia și alianța încheiată de noi cu romanii.²⁷⁰

Lucrurile „omise anume de mine”, așa cum spune Flavius Josephus, trebuie să fi fost și mai ascunse.

Am vorbit destul despre asemănarea dintre cumani și români ca să nu-mi pot permite să pretind că românii s-au înrudit atât de mult cu cumanii - mai mult decât românii cu romanii, ba chiar incomparabil mai mult - încât TREBUIE ca și limba românilor și a cumanilor să fi avut asemănări la fel de mari sau măcar aproape la fel de mari. Trecute cu vederea sau ascunse sau bănuite prea târziu ori prea vag: este vorba de numele lor, *Valwe*, *Falven*, ca al celților și desigur de descoperirea istoricului Ilie Gherghel, care pune numele de valwen al cumanilor într-o legătură de neevitat cu originile latine ... mă rog, aparent latine. Pornim căutarea de la aceste premise:

- Nicolae Iorga a scris - când a scris despre numele cuman al Basarabilor - și următoarea expresie laconică: „**numai numele**”?

- Expresia arată o șovăială cu temeiuri. Care-or fi fost temeiurile care au stat la baza șovăielii lui Nicolae Iorga? Ce descoperise?

---

²⁶⁸ Flavius Josephus, *Istoria războiului iudeilor împotriva Romei*, Ed. Hasefer, Buc., 1997, pg. 156. Josephus scrie că un oficial roman „a chemat prezicătorii și câțiva caldeeni, ca să-i răstălmăcească visul”.

²⁶⁹ Biblia, Macabei 7 - 8, cap. 8, 17, 18, 22: *Iuda a ales pe Evpolemos și l-a trimis la Roma ca să încheie cu ei prietenie și alianță (17) / Și ca să ridice de la ei jugul, că ei vedeau că stăpânirea Grecilor amenință pe Israel cu robie (18) / ... Și aceasta este copia cărții pe care au scris-o pe table de aramă și au trimis-o la Ierusalim, să fie acolo la ei pomenire de pace și de alianță (22)*. Deci, acestea erau tablele de aramă de la Roma, cele trimise de la Israel la Roma.

²⁷⁰ Flavius Josephus, *Antichități iudaice*, Ed. Hasefer, Buc. 2001, pg. 226.

lorga revine asupra asemănării dintre români și cumani în *Istoria românilor, vol III, „Simbioza româno - cumană”* cu un exemplu mai concludent decât obișnuia el în situații de o asemenea delicatețe: *Codex Cumanicus*, făcut deja celebru de Hașdeu prin smetiile date cu râvnă exponenților *Școlii Ardelene*, raportat la care lorga scrie:

Din această conviețuire (a cumaniilor cu românii, nota mea) mai întinsă decât au pecenegii au ieșit și acele nume pe care editorul „Codului cumanic” le recunoaște ca românești: Umul, Gubul, Olaka.

lorga face referire la Tomaschek.

Victor Spinei îl contrazice pe lorga: cuvintele considerate de lorga românești erau de fapt italienești. Dar, lorga are mai multe de spus despre această teribilă „simbioză româno-cumană” și o divulgă cu tehnica scrisului pastel - poem, tămăduitor, arhaic și arhaizant, intrând adânc și aproape nepermis în infrastructura neamului ... cumano - valah:

mai adânc, în obiceiuri, dar înfrățirea *vărușelor* cu schimbarea colăcelului de grâu curat” la *Sântoader* și *învărtirea în jurul pomului în grădină* pare a fi o datină curat românească. Dar, în genere, frăția de cruce, practică și de cumani, e desigur punct comun²⁷¹.

Simțind că a reușit ca, prin pastelul - poem să transmită ceea ce se pare că nu prea vrea sau nu putea să scrie direct, lorga, biruitor, concludent și deci convingător, începe să devină tot mai concret:

Ca împrumut de costume, cu părul lor lung și mustățile plecate în jos, cumanii din fresca de la Gelencze au înfățișarea țărănilor noștri. În *Chronicon pictum* ei apar cu căciuli albe, purtând haine largi. Vedem în miniaturile ungurești o pălărie tătărăscă la cumani, dar în altele ei apar cu căciula noastră.

Pe cine n-a convins lorga!?

- Când vrea să fie convingător și fără reproș, lorga nu scrie ca istoric!

Totuși, nu putem uza de expresivitatea lui lorga pentru a putea trece de examenul asemănării limbii românilor cu a cumaniilor fără a ni se putea reproșa, pe drept cuvânt, că am abuzat de expresivitatea lui lorga. lorga scrie totuși prea puțin de asemănarea limbilor.

Deci, limba cumaniilor a fost în spațiul ponto - caspic o *lingua franca*, la fel cum a fost cândva limba aramaică în spațiul caldeano - siriano - palestinian, de unde au ajuns în spațiul cuman prin deportare cele zece triburi „pierdute” și câteva triburi de sirieni. Victor Spinei²⁷² scrie că Profetul Mahomed ar fi făcut o recomandare mahomedanilor:

ÎNVĂȚAȚI LIMBA TURCILOR, CĂCI LOR LE ESTE DATĂ O ÎNDELUNGATĂ STĂPÂNIRE.

Dacă a fost așa, atunci ar trebui să demonstrăm că limba aramaică a ajuns din Egipt pe Bug, fiind vorbită în spațiul celto - valaho - cuman? Cum am putea demonstra?

- Greu!

Chirilicele sunt considerate de toți românii „litere bătrâne”. Dar nu-i așa; istoricul P. P. Panaitescu a demonstrat că românii au folosit înaintea „literelor bătrâne” un alt fel de scriere, mai bătrână.

---

²⁷¹ Nicolae lorga, *Istoria românilor*, Vol. III. Cîtorii, Ed. Enciclopedică, Buc., 2014, pg. 45 - 50.

²⁷² Victor Spinei, *Marile migrații* ..., pg. 154.

P. P. Panaitescu a demonstrat că scrierea chirilică nu a fost nici măcar o scriere populară la români, ci o scriere preluată, de împrumut, cu caracter extreme de restrâns:

Limba slavonă a fost deci la români o limbă de cultură menită să distingă pe stăpânitori de stăpâniți, să formeze un zăgaz între cultura celor dintâi și lipsa de cultură a celor din urmă. În acest fel, slavona a jucat la români același rol social ca latina în țările catolice.

În ultima vreme, o serie de savanți, mai ales profesorul Bernstein, au reluat vechea teorie greșită a lui L. Miletici, după care clasa boierească din țările române, până în veacul al XVII - lea, a fost de neam și de limbă bulgară, limba slavonă folosită în biserică, în cancelaria și literatură din aceste țări fiind deci limba maternă a acestei clase.

Slavonismul la români a fost, după susținătorii acestei teorii, un fenomen etnic și nu unul cultural-feudal.

(...) Limba slavă nu este limba maternă a boierimii românești, ci o limbă străină ...

Titlul cărții istoricului P.P. Panaitescu este sugestiv pentru dezbaterea de aci: „Începuturile și biruința scrisului în limba română”²⁷³.

Deși sunt în acord parțial cu teoria contrazisă de P.P. Panaitescu, acum și aici este cel mai potrivit moment ca să înțelegem că la fel trebuie considerat și *Codex Cumanicus*: un lexicon pentru clasa superioară de la curtea hanului *Hoardei de Aur* și nicidecum o *lingua franca*, după care căutăm noi. Hașdeu a greșit acordând *Codex Cumanicus* caracterul unei limbi comerciale (o *lingua franca*). Nu. *Codex Cumanicus* conține o limbă etnică sau de poziționare socială.

Să revenim la P.P. Panaitescu și la acele slove, pomenite de el, pe care românii le-au folosit înaintea slovelor chirilice. P.P. Panaitescu a găsit câteva situații în care românii au folosit înaintea „literelor bătrâne” un alt fel de scriere; nu-s situații foarte multe, dar sunt tari și convingătoare. Strămoșii valahilor au scris cu slove mai bătrâne chiar și decât slovele chirilice:

Din a doua jumătate a secolului al XV-lea posedăm două informații despre niște acte scrise românește. În 1485 Ștefan cel Mare se închină ca vasal regelui Poloniei, Cazimir, în Colomiia, în Pocuția, și conform obiceiului se încheie cu acest prilej, între cei doi suverani, un tratat de alianță. Textul tratatului s-a păstrat în arhivele polone, în trei exemplare contemporane, unul în slavonește și două în latinește. Pe exemplarul latin se află următoarea însemnare (...): „Acest act a fost tradus din românește în latinește, dar regele a primit exemplarul scris în slavonește” (...) A existat, cu prilejul elaborării tratatului moldo-polon, un bruion, un text premergător, scris în românește pentru uzul domnului Moldovei și al curții sale, care știau desigur slavonește.

(...) Zece ani mai târziu, se află în registrele de socoteli ale orașului Sibiu, pe anul 1495, însemnarea în latinește: (...) „Județul orașului a dat ... florini unui preot roman pentru alcătuirea mai multor scrisori în aceeași limbă (a lui)”²⁷⁴.

La aceste două situații trebuie pomenită expresia *walachisch geschriben* formulată de un neamț în 1475 – referitoare la izbânda lui Ștefan cel Mare asupra turcilor – în care se

²⁷³ P. P. Panaitescu, *Începuturile și biruința scrisului în limba română*, Ed. Academiei Republicii Populare Române, 1965, pg. 14 și 17.

²⁷⁴ P. P. Panaitescu, *Începuturile și biruința scrisului în limba română*, Ed. Academiei RPR, 1965, pg. 63 - 65.

vorbește despre o presupusă „scrisoare în românește”, pomenită și aceasta de P. P. Panaitescu.

În contextul de mai sus, istoricul P.P. Panaitescu scrie despre „limba italiană medievală, ușor de confundat de un neștiutor cu limba română”. Vă amintesc despre presupusa confuzie pe care ar fi făcut-o și lorga dintre cuvintele italienești din *Codex Cumanicus* și cele românești. Prea adesea dovezile referitoare la literele limbii strămoșilor românilor sunt considerate confuzii, ar fi contrafaceri sau sunt chiar interzise. Și românii tac.

Deci, avem dovezi cum că românii s-au folosit în scris de alte litere, mai vechi sau mai „bătrâne” decât cele chirilice / slavone. Care au fost acele litere?!

Bogumilism = Glagolitic = Pietrele Stecah = Maurovlahi = Islamism Valah

Teodor T. Burada a găsit scrisul glagolitic al strămoșilor românilor înmormântat în cimitirul din insula Veglia

În căutarea românilor, Teodor Burada a ajuns și în insula Veglia, unde a aflat că valahii, care cândva fuseseră majoritari pe această insulă, se folosiseră de alfabetul glagolitic:

Alfabetul glagolitic își are numele de la a patra buke, pe care slavii o numesc glagole sai glagolie; despre originea acestui alfabet sunt multe opinii, unii presupun că ne vine de la goți, alții că a fost introdus de către Sf. Hieronim, apostolul Dalmației ... alți că ar avea asemenea, ca runele, o origine foarte veche (...)

Doctorul Giambatista Cubich, vorbind despre dialectele ce se vorbeau în timpurile vechi în insula Veglia, ne spune în cartea sa *Notizie naturali e storiche sull'Isola di Veglia*, cap. XI. Triest, 1874, că: (...) este dovedit că originea vechiului dialect din Veglia, nu este altul decât acel latino-rustic, pe care-l vorbeau galii, popor celtic, modificat în parte prin contactul zilnic, mai întâi cu slavii apoi cu italienii (...) Este de mirat cum puține familii romane au întemeiat în orașul Veglia un dialect original, care s-a menținut neatins timp de mai bine de opt secole²⁷⁵.

Este evident că curiozitatea doctorului citat de Burada trebuie stinsă cu limba valahilor din Insula Veglia, scrisă cu caractere glagolitice. Preotul din Veglia l-a informat că în comuna Poglizza și în împrejurimi

s-a vorbit cândva, un dialect așa-numit latino-rustic, și că astăzi deși acei locuitori vorbesc limba croată, au grăit nu așa de mult și un alt dialect, numit vlah; căci mulți locuitori din Poglizza când se închinau în biserică, ziceau vlaski (românește) rugăciunile: *Tatăl nostrum* și *Orațiunea angelică*; arătare cam confuză, care amestecă ambele dialecte latine, vorbite cândva în insula Veglia (...) El mi-a spus că în timpurile vechi, alfabetul care a fost în insulă, era acel glagolitic și cirilic, arătându-mi și mai multe cărți tipărite cu litere glagolitice și cirilice ... Ca o curiozitate, deoarece lucrul nu prea e cunoscut, arătăm în tabela ce urmează vechiul alfabet glagolitic, în comparație cu acel cirilic cunoscut la noi (...)

(...) Înainte de a părăsi insula, voind a-mi lua rămas bun și a mulțumi acestui cucernic preot ... îmi spuse că vrednic de văzut sunt mormintele

---

²⁷⁵ Teodor T. Burada, *Puncte extreme ale spațiului etnic românesc*, Ed. Vestala - Saeculum I.O., Buc., 2003, pg. 258 – 260.

dinăuntru bisericii, unde sunt îngropați din timpurile vechi, preoții și alte fețe bisericești, precum și cimitirul ...²⁷⁶

(...) Voind apoi a părăsi această insulă, preotul se întoarse către mine și-mi zise:

„Sub aceste pietre mormântale zac de sute de ani oasele a mii de români. Nimic, astăzi, nu mai amintește existența lor în aceste locuri. Această frântură a neamului românesc s-a stins pentru veșnicie, căci așa este scris, că această insulă trebuie să fie curat slavă, și că nici o națiunea alta n-are dreptul de a pretinde să se afirme acolo, ci trebuie să cedeze tendințelor slavizatoare ale croaților”

Cu inima zdrobită, am ascultat aceste zise ale preotului, și parcă atunci un geamăt sfâșietor ieși din fundul pământului, zicându-mi: „Călătorule, spune fraților tăi că am fost necercetați și dați uitării, că în agonia noastră nimeni n-a venit să ne întindă o mână de ajutor”²⁷⁷!

Nimic nu mai putem adăuga la finalul tragic, formulat de minunatul Teodor T. Burada!

Simbioza, făcută involuntar de Teodor Burada, împreună dimensiunile geografice ale unui neam care s-a întins pe o fâșie destul de lată, de la Oceanul Atlantic până dincolo de lacul Aral, constituită din celți - avari - valahi - bulgari - pecenegi - cumani. Buchiile glagolitice, al căror caracter latin, susținut de doctorul Cubich, este atribuit valahilor din insula Veglia, atât de bine drămuțat dar și de bine regizat de maestrul Teodor T. Burada. Glagoliticul, sau latina doctorului Cubich, este o simbioză celto-valaho-latină!

Istoricul P.P. Panaitescu a admis că strămoșii noștri au avut mai multe feluri de scrieri populare. Deci, *Scrierea Glagolitică* o putem atribui valahilor (și) cu ajutorul lui Teodor T Burada,

²⁷⁶ Teodor Burada, *Puncte extreme ...*, pg. 258 - 260.

²⁷⁷ Teodor Burada, *Puncte extreme ...*, pg. 262.

PUNCTE EXTREME ALE SPAȚIULUI ETNIC ROMÂNESC					
Literele Glagolitice	Literele Cirilice	Numele Literilor	Literele Glagolitice	Literele Chilice	Numele Literilor
†	А	Az	Ѧ	Т	Tverdo
ⱸ	Б	Buki	Ɱ	Оv	Uc
ⱶ	В	Vede	Ѧ	Ф	Fărta
ⱦ	Г	Glogoli	Ɱ	Х	Her
Ɱ	Д	Dobro	Ɱ	Г	Ot
Ɱ	Е	Esti	Ɱ	И	Șta
Ɱ	Ж	Jiviete	Ɱ	І	Ți
Ɱ	С	Zielo	Ɱ	Ч	Cierv
Ɱ	З	Zemlia	Ɱ	Ш	Șa
Ɱ	И	Ije	Ɱ	Ъ	Ier (ior)
Ɱ	І	I	Ɱ	ЪІ ȚH	Ieră
Ɱ	К	Dje	Ɱ	Ь	Ieri
Ɱ	К	Kako	Ɱ	Ѧ	Iati
Ɱ	Л	Liudie	Ɱ	Ю	Iū
Ɱ	М	Măslitie	Ɱ	А	Iaco
Ɱ	Н	Naș	Ɱ	Ѧ	Ia
Ɱ	О	On	Ɱ	ІА	Iea
Ɱ	П	Pocoi	Ɱ	ІѦ	Ius
Ɱ	Р	Riță	Ɱ	Ѧ	Fita
Ɱ	С	Slovo	Ɱ	Ѧ	Ijița ')

găsită de el în Croația, dar în afara acestei scrieri românii s-au folosit și de alte scrieri. Care sunt acelea?

- Munții noștri sunt plini de rune. **SCRIEREA RUNICĂ** se află pe multe pietre din România. Specialiștii susțin că *Scrierea Glagolitică* a derivat din *Scrierea Runică*, ceea ce înseamnă că Chiril și Metodiu au creat scrierea chirilică – adaptată la specificitățile vorbitorilor de slavonă, dar, atenție, și la vorbitorii limbilor bulgarilor și românilor, diferite de slavonă – din scrierea glagolitică. Deci, Chiril și Metodiu s-au folosit de *Scrierea Glagolitică*, nu au fost creatorii ei; am văzut mai sus că unii istorici au atribuit *Scrierea Glagolitică* lui Ieronim (sec. IV), mult înaintea lui Chiril și Metodiu.

Aproape invariabil, istoricii susțin că *Runele* - atribuie de oportuniști oricui, numai românilor nu - au derivat din **Scrierea Aramaică**, adică din scrierea care a fixat limba celor zece triburi pierdute și a celor câtorva triburi de sirieni, înaintea deportării lor din Israel undeva între două mări (Marea Neagră și Marea Caspică).

Deci, literele latine, care sunt foarte asemănătoare cu *Runele*, trebuie să-și fi găsit începutul pe traseul Aramaic - Rune - Glagolitic - Chirilic.

- Unde?

- Undeva pe segmentul dintre *Rune* și *Glagolitic*.

Din conținutul citatelor pe care le-am cules din Teodor T. Burada, trebuie să sesizăm că personalitatea Sfântului Ieronim, de secol IV, s-a impus în conștiința celor care elaborează istoria Iliriei atât de mult încât caracterul latin, mai recent al ilirilor (valahilor în cazul nostru) condiționează și caracterul latin al limbii vorbite de Ieronim. Cu alte cuvinte, Ieronim nu putea vorbi o altă limbă decât una cu fonetică latină sau, și altfel, glagoliticul nu putea fi creat de altcineva decât de Ieronim, iar, dacă a fost creat de Ieronim trebuie să fi fost însoțit de niște latini. Conștiința celui care scrie despre Ieronim mai are un subconștient care-o face să opereze critic: îl localizează pe Ieronim între începutul sfârșitului Imperiului Roman și apariția slavilor (croaților). Ca și cum spațiul ar fi fost gol sau cu câțiva latini! Istoricii români unde sunt dacă românii erau acolo, cum îi numesc și cum îi identifică pe românii de acolo, de pe vremea lui Ieronim?! Ne-a spus Teodor T. Burada cum!

Cele de mai sus conduc spre concluzia că literele latine au apărut mai devreme decât buciile glagolitice sau că latinii s-au format înaintea celților și a valahilor; deși aceste aspecte nu sunt neapărat necesare, chiar dacă au susținere logică, măcar avem și așa un indiciu al înrudirii celților și valahilor cu latinii și o explicație a foneticii asemănătoare, care a creat atâtea confuzii și atâtea eforturi papale ca asemănarea celtice cu latina să nu fie observată deloc. Savantul Cubich, menționat de Teodor T. Burada, a sesizat asemănarea limbii celților cu latina; desigur că Burada și Cubich se referă la celții numiți galateeni, ajunși în Iliria în urma exodului imens, din anii 280 î.e.n., atunci când au ajuns și în Anatolia.

Trebuie spus că abundența (notorie) a runelor din spațiul celtic ar duce spre concluzia că celții ar fi mai neamuri cu latinii decât cu valahii, numai că aceeași abundență de rune - lipsită de notorietate -, o găsim și în spațiul valah, abundență de neregăsit în spațiul latin.

Până acum am aflat descendența runelor celtice și valahe din caracterele aramaice din Caldeea în Egipt. Ne-ar fi de lipsă o filiație cu scrierea, și dacă s-ar putea și cu limba, celor care au locuit în spațiul Prut - Nistru - Bug - Don - Nipru în perioada avaro-bulgaro-pecenegocumană. Pe toate astea le aflăm de la genialul Hașdeu. Hașdeu leagă Romanaii de Bug. Cum? Cu geniul acuității sesizărilor și al formulărilor sale, care scot din minți și zeii.

Așa cum noi am pornit cele două descălecate din vremea lui Craiul Laslău Cumanul (Regele Ludovic IV al Ungariei: 1272 - 1290), tot din acea vreme pornește și Hașdeu. De la

Simon de Keza, cronicarul vremilor lui Laslău Craiul. Simon de Keza a scris că secuii au trăit în munți, printre români și că au învățat să scrie de la români și că scriau de la dreapta la stânga. În condițiile în care avem atât de puține dovezi că românii au avut scrisul lor, găsirea scrierii secuiești ar fi o adevărată mană cerească pentru români. Da, așa a procedat Hașdeu: scrierea secuilor este luată de la români, deci, scrierea românilor trebuie să fi fost ca scrierea secuilor. Și a găsit Hașdeu scrieri secuiești, mai precis a găsit caracterele scrierilor secuiești. RUNELE. Cu această ocazie aflăm și de ce românii le-au rămas atât de puține scrieri: runele se scriau pe bețe de lemn, pe scânduri, adică pe cele mai biodegradabile materiale; dar runele încrustate pe pietrele munților României ne spun, deci, că nu numai. Deci, dacă bețele, scândura sau lemnul în general au fost scornite ca scuză a lipsei scrisului, acum cu runele de pe pietre ne putem lipsi și de astfel de scuze.

Ștefan Lakatos a fost arhidiacon al districtelor secuiești Csik, Gyergyó și Kászón; el a reprodus alfabetul secuilor, întrebuințat de ei și în 1700.

Iacă dară *litterae Blakorum*, în limba germană alfabetul se cheamă până astăzi *Buchstaben*, de la *Buche* – fag și *Stab* – băț, adică bețe de fag”. Același înțeles are slavonește *bukwa* sau *bukowa*, adică „de fag”. Celții numeau alfabetul *coel-bren*, adică

„lemnul memoriei”. În antica baladă boemă „despre judecata Libușei” se menționează legile scrise pe scândure: *desky pravdatne*. Scandinavii posedau de asemenea „litteras lingo insculptas”. Liber la romanii cei vechi, înainte de a deveni carte, era scoarța de lemn pe care se încrestau literele. Toate acestea se referă la o adevărată scriere alfabetică, iar la nește rudimente cifrice, după cum sunt răboșele sau răvașele la mocanii noștri, sau după cum au fost la tătarii din evul mediu bețișoarele numite *khe-mu* ... Prin cele mai multe elemente ale sale constitutive, „*alphabetum Sicularum*” al lui Lakatos, adică „*litterae Blakorum*” al lui Kezai, se perd în antichitatea cea mai profundă ... Lakatos ne spune că (alfabetul, n. mea) se scria de la dreapta la stânga²⁷⁸.

Hașdeu scrie despre Blasiu Orban, care a descoperit un înscris în rune, din 1668, în biserica unitariană de la Enlaka, din regiunea Odorheului:

²⁷⁸ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică ...*, lucrarea: *Alfabetul dacic al lui Dekeneu*, pg. 545

(...) citind de la dreapta spre stânga și de la rândul de jos spre cel de sus, întocmai ca în grafia semitică, acesta (textul, n. mea) sună: *Georgius Musnai cask egy az Isten*. Adecă: *Georgiu Musnai, numai unul e Dumnezeu*, o deviză stereotipă a confesiunii unitar(ien)e²⁷⁹.

Îndrăgostit subit de unguri, Hașdeu scrie că tot în regiunea Odorhei, la Szent-Miklos (Mihăileni), „ungurul Desericzky” a reprodus în secolul XVIII, pe o scândură, o epistolă, scrisă în ungurește dar cu caractere runice, pe care Hașdeu o estimează ca fiind de secol XV. Hașdeu o traduce astfel:

Este oare acum lemn de stejar? Și dacă este cu preț bun, și bun aice la pădure? Astăzi a cumpărat Ianoș și a cumpărat Covaci. Vezi tu, astăzi să poți cumpăra de la cineva, sau fă să cumpere altu²⁸⁰.

Tot Hașdeu pomenește un text scris „probabilmente” de gepizi, descoperit în 1847 la Turda, pe un sfinx:

- ***Ima ima sit hi ere farloan*** = lui fie-i dată mărirea²⁸¹.

Parcă prea bine se aseamănă fonetic acest text cu textilele aramaice de care m-am folosit la început:

- ***Eli, Eli, lama sabachthani?***
- ***Talitha cumi,***
- ***Efata.***

Fermecător ca întotdeauna, Hașdeu ne ademenește spre litoralul caldeano – egiptean, cu menționarea unei apucături semite, reducându-mi astfel din efortul pe care-l fac și eu de a vă duce acolo printre semiții aramaicei:

La evrei un singur și același cuvânt avea înțelesul de „semn de la Dumnezeu” și „literă”.²⁸²

Ademenindu-ne cu Strabon, cu Dione Crisostom și cu referința la Dekeneu (Deceneu), Hașdeu ne duce pe litoralul mediteranean, dar ne aduce de acolo cu alfabetul semitic cu tot, evident aramaic - până în ținuturile din preajma Mării Negre:

Acest fermecător – zice Strabone – învățase în Egipt nește semne, prin care pretindea a cunoaște voința divină.

Aducându-ne aminte că „semnele sacre” la egipteni erau ieroglifile, că până astăzi în India alfabetul sanscrit se cheamă deva-nagari, adecă dumnezeiesc, și că la vechii germani termenul runa se aplica deopotrivă la scriere și la farmec, cuvintele lui Strabone devin clare. Ele indică introducerea în Dacia de către „Dekeneu” a unor caractere grafice din Egipt.²⁸³

²⁷⁹ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică ...*, lucrarea: *Alfabetul dacic al lui Dekeneu*, pg. 557 - 58. Unitarianismul de secol XVI a apărut în Transilvania, a nu se confunda cu religia celor „uniți” cu Roma, numiți greco-catolici. Unitarianismul este mai mult o religie decât o confesiune din moment ce recunoaște numai pe Dumnezeu (conform devizei: „Dumnezeu este unul”), atribuindu-i lui Isus doar puteri deosebite ...

²⁸⁰ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică ...*, lucrarea: *Alfabetul dacic al lui Dekeneu*, pg. 559.

²⁸¹ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică ...*, lucrarea: *Alfabetul dacic al lui Dekeneu*, pg. 560.

²⁸² Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică ...*, lucrarea: *Alfabetul dacic al lui Dekeneu*, pg. 561.

²⁸³ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică ...*, lucrarea: *Alfabetul dacic al lui Dekeneu*, pg. 561.

Eu nu vă pretind să credeți în Deceneu, adică în vehicolul dedus și deci impus de Hașdeu, dar este cert că runele trebuie identificate cu scrierea aramaică și că purtătorii - care se vede că au folosit scrierea la modul extins, ca o *lingua franca* - la negoț, în viața de zi cu zi ca și în cele sacre - au constituit o populație, care a fost acolo, în ținutul Caldeano - Egiptean. Dacă găsiți alți purtători decât componenții celor zece triburi pierdute, deportate de asirieni în preajma anului 700 î.e.n., să nu uitați că acei purtători trebuie să mai fi îndeplinit o condiție: practicarea circumciziei la pruncii nou născuți, ca și colchidienii și evreii din zona dintre cele două mări, unde au ajuns.

Cinic, de nestăpănit și fericit atât de reușita eforturilor sale de logică cât și de folosirea materiei secuilor în folosul neamului său, Hașdeu dă smetii intelectualilor ardeleni:

Nici unul din istoricii români, deși cei mai mulți sunt tocmai de peste Carpați, n-a visat măcar că săcuii posedă un antic alphabet împrumutat în evul mediu de la români (...)²⁸⁴

Runele descoperite în România și aiurea - legate sau nu de români sau de secui - sunt mult mai multe decât cele dezbătute mai sus, iar materialele scrise de istorici competenți ne conving că încă mai există rune nedescoperite și că suntem departe de-a putea crea categorii pe grade de uniformitate. Manierismul în care cad cercetătorii moderni - din cauza lipsei unei viziuni, și din cauza unui egoism cam meschin („de milimetru pătrat”), de cercetător lipsit de echipă și de anvergură, un pic efeminat, mofturos și smiorcăit, - are, totuși, în situația runelor o virtute: acești cercetători zgribuliți dar insistenți vor dovedi pe rând și toți deodată că runele au constituit pentru o lungă perioadă - cu toate diferențele - un fel de *lingua franca*, ca aramaica, ca și cumana. Că runele se trag din aramaică nu vor mai putea dovedi căci s-a dovedit, eu fac doar efortul de a obliga pe oricine să nu mai eludeze originea aramaică a runelor și să înceapă să cunoască cumanii, valahii și celții începând de aici! Căci numai așa vor constata că cumanii, valahii și celții au fost frați și descendenți din cele zece triburi ale lui Israel.

Cercetătorii runelor constată, rând pe rând, că au existat o mulțime de comunități și popoare care s-au folosit de rune. Abundența descoperirilor ne obligă să spunem că runele, la rândul lor, descoperă comunitățile care le-au dat caracterul (specificitatea) sau că toate comunitățile s-au folosit de rune, mai devreme sau mai târziu. Runele scot la iveală originea etnică și fac clarificări istorice: spre exemplu, un cercetător scrie că runele de la Murfatlar au fost scrise în limba bulgarilor, care nu era o limbă slavă. Dar Bulgarii – sau vulgarii, cum le spunea Ioan de Sultanieh în jurul anului 1400 – erau de fapt strămoșii românilor încă neslavizați, vorbitori ai unei limbi latine ... vulgare și, așa cum am arătat, țara lor era mai mult la nord de Dunăre decât la sud de Dunăre. Bulgarii erau „negri”, adică islamici. Cronica lui Nestor creează această echivalență eludată de atâția și atâția cititori:

Dacă Bulgarii cei Negri 2) vin să pustiască țara Chersonesului, pretindem de la principii ruși să nu le permită să facă vreo pagubă în țară

La nota 2) de subsol, Gheorghe Popa - Lisseanu, îngrijitorul ediției din Cronica lui Nestor, scrie: „***Bulgarii cei negri locuiau în regiunea fluviului Volga, și deși erau de aceeași origine cu Bulgarii de la Dunăre, erau păgâni***”. Știm de la arabi că procesul de islamizare a bulgarilor de pe Volga începuse cu mult înainte, chiar dacă modalitatea în care era înțeles islamul nu era pe placul arabilor. Este evident că și aici este o identificare a „negrului” cu islamul, făcută de altcineva, nu de mine!

Este evident că mulți bulgari islamici au fugit la nord de Dunăre sub presiunea creștinismului de la sud de Dunăre, dar și mai evident este că în perioada acestei dislocări, la

²⁸⁴ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică ...*, lucrarea: *Alfabetul dacic al lui Dekeneu*, pg. 563.

nord de Dunăre existau mulți islamici, cumani, negri, evident. Faptul că numele de „bulgari” a fost acordat demult mai multor centre din care răzbate și acum un românism original și neaș: Șcheii Brașovului, Amlașul, Făgărașul etc., ne constrânge să recunoaștem că originea lor este română. Certă. Suprapunerea lor peste zona cumanilor din Episcopia Cumanilor (din Amlaș, Făgăraș și mai nou și din Brașov), ne constrânge să recunoaștem că - în conștiința poporului roman - bulgarii și cumanii au fost frați, căci nu-i așa, validarea unei astfel de înrudiri poate fi dată numai de acel simț care se pierde odată cu dezvoltarea intelectuală, dezvoltare care dezvoltă în paralel un naționalism, spiritual, într-un dezacord aproape complet cu acest simț.

Deoarece eu m-am simțit copleșit de dovezile care arată originea aramaică a runelor, scopul meu este doar acela de a evidentia originea runelor din Scrierea Aramaică, indiferent de asemănările și diferențierile dintre categoriile de rune descoperite mai demult sau mai recent, așa că mie îmi sunt necesare și numai runele descoperite de Hașdeu, căci eu nu mi-am propus să intru în concurență cu emulația tinerilor cercetători. M-ar mânca!

Nu se poate discuta de vlahii balcanici de dinaintea apariției turcilor fără să nu se agațe de ei „islamismul”.

Islamicii de azi din Bosnia sunt vlahi de sânge ... ce greu este să scrii despre ei! Era să scriu: „au fost valahi”! Nu, ei sunt valahi de sânge, așa este corect. Că înainte de-a fi fost islamici au fost bogumili este o altă chestiune dificil de dovedit, dar încerc, fiind conștient că dacă nu pot dovedi asta, toată ipoteza mea se năruie. Pentru a putea dovedi că mulți, foarte mulți valahi bosniaci au fost bogumili și apoi islamici, înainte de venirea turcilor, trebuie să am dovada că pe acele „pietre steci” nu au existat reprezentări prea multe, iar însemnele existente au fost mai degradă islamice (semiluna) și din cele bogumile, foarte puține, dar aproape necunoscute (brațul acela disproporționat de mare, ca o furcă, ce i-a dat de lucru lui Hașdeu) Și concomitent trebuie să demonstrez că bogumilismul a fost mult mai apropiat de islamism decât de creștinism. Raportându-se la acele pietre imense, bogumile, de mormânt, Isidor leșeanu confirmă anticipările mele:

(...) adeseori aflam (prin țară, prin locuri foarte ridicate) pietre, pe care se vede clar, că ele sunt deja de a doua oară prefăcute (sculptate). Se află și de acele pietre cari suferind o nouă prefacere, sufăr acuma și o nouă inscripție, negreșit acuma una slava cu cirilica-veche sau chiar glagolită.

Această aparentă ne silește a presupune o intențiune odioasă din partea unor mâini profane, tendențioase, șoviniste, și aceasta probabil prin preoții ritului ortodox, care din fanatismul lor atât slav cât și religios (...) printre aceste grupuri de pietre se află totuși pe unele locuri columne înalte, pe a căror vârf se vede câte un turban mahomedanic, dar numai foarte rar o cruce, dovadă că **Mahomedanii le-au stat acestora, ce zac acuma sub aceste pietre mari, în viață cu mult mai aproape decât creștinii** (sublin mea).

Și cu durere trebuie să mărturisim, după ce vom cunoaște mai de aproape istoria lor în cele următoare, că chiar așa a și fost.

Isidor leșean constată ceva excelent: în locurile inaccesibile („columna înalte”) au rămas însemne islamice, dar în continuare greșește și pentru că nu vede în SEMILUNĂ simbolul plenitudinii puterii islamice. Semiluna de pe pietrele de mormânt bogumile nu este un element de decor, însoțitor al altor elemente din blazoane. Semiluna din blazoanele de dinaintea sosirii turcilor este indiciul indiscutabil al credinței islamice. Asta spun și cuvintele scrise de Isidor leșean în paragraful de mai sus: bogumilismul a fost unul din reflexele

credinței islamice, existentă înaintea apariției turcilor. Titlul cărții lui Leșan asta și spune: *Secta Patarenă în Balcani și în Dacia-Traiană împreună cu istoria Balcanului până la ocuparea lui definitivă prin Osmani*.

Acestea ar fi arterele civilizației valahe, care stă la baza civilizației balcanice. Și, evident, glagoliticele. Că semiluna a avut acest scop, de simbol al credinței, reiese și din aceea că, conform celor scrise de Isidor Leșan, acele pietre de mormânt erau lipsite de elementele de decor, specifice:

Numai în mod excepțional și mai cu seama numai acele pietre ce se afla pe terenuri aproape de litoralul mării arată ele oareșicare avânt de artă²⁸⁵

*

* * *

Mai este un element care ne face să nu-i vedem pe valahii balcanici dintre slavii balcanici. Limba! De ce cei mai mulți din valahii vechi vorbesc limba slavă?! Asta este mirarea istoricilor, o mirare care nu lasă să pătrundă nici-o urmă de interes în studierea originii lor valahe. În perioada domniilor Simeon - Petru și Samuel a avut loc un INCREDIBIL curent de slavonizare prin alfabetizare, practicat de valahi cu o râvnă mistică:

Se știe din cartea întâmplărilor (istorie), că pe timpul regelui romano-bulgar Simion (892 - 927) și chiar în prima parte a domniei succesorului său Petru (927 - 969) era în tot imperiul romano-bulgar și mai ales în Macedonia o mare activitate culturală religioasă și că literatura bulgară-slavonă luase un avânt puternic prin concursul Românilor cari scriau în limba paleo-slavonă.

O mulțime de cărți fură traduse cu această ocaziune din grecește în această limbă slava **de către Români** (sublin. mea). Negreșit că prin acest avânt literar slav, **provocat și propagat de către Românii din Balcani** (sublin. mea) s-au fost ridicat gloria nu a Românilor cari au muncit la redicarea și mărirea acestei glorie străine, ci a Slavilor, care muncă românească pentru redicarea gloriei străine mai exista la Români în mare parte și până în ziua de astăzi. Și lucrul de tot caracteristic e, că tocmai Românii au fost aceea cari au ridicat, deja din timpurile cele mai vechi, Slavismul (Străinismul) sus, sus pe umerile lor, ignorând totdeauna cu totul interesul lor propriu național, rămânând ei singuri obscuri, bagatelizați, nebăgați în seamă, ba chiar și călcați în picioare de toți acești Slavi (Bulgari, Sarbi) și Greci, pre cari i-am ridicat de atâtea-ori din noianul peirei lor totale²⁸⁶.

Românii s-au slavizat în detrimentul lor.

Călugării singuratici dispuși prin munți, care erau creditați de valahi cu mari virtuți, au preluat slavonizarea pe niște linii tare obscure, dar sigur mijlocite și impuse de regii bulgari de origine valahă: Simeon, Petru și Samuel. Așa se face că bulgarii turanici și valahii s-au slavizat. Am obținut și această confirmare, a râvnei ieremiților valahi spre alfabetizarea cu litere slavone, cu trecere treptată de la glagolitice. Fenomenul slavizării populare a dus la o creștinare pe nesimțite. Acest fenomen sud-dunărean poate fi confirmat și dacă este comparat cu cel nord-dunărean, de o intensitate mult diminuată și fără acea efervescentă mistică sud-dunăreană. Diferența de intensitate, identificată de P.P. Panaitescu, poziționează în fenomen. În intensitatea

---

²⁸⁵ Isidor Leșan, *Secta Patarenă în Balcani și în Dacia - Traiană împreună cu istoria Balcanului până la ocuparea lui definitivă prin Osmani*, Partea II - a, Paterinismul în Balcani, Editura autorului, Buc., 1912, pg. 52.

²⁸⁶ Isidor Leșan, *Secta Patarenă în Balcani și în Dacia-Traiană împreună cu istoria Balcanului până la ocuparea lui definitivă prin Osmani*, Editura autorului, Buc., 1912, pg. 805.

fenomenului: slavizarea. Cert este că acest fenomen a fost preluat și coordonat aproape exclusiv de românii sud-dunăreni. Mistica acelei perioade, de-o intensitate fără precedent, a rămas: numele călugărului Cosma a fost preluat ulterior de mai mulți ieremiți, probabil în succesiune (pe vremea lui Ali Pașa de la Ianina, valah la origine, era un Cosma care a fost foarte respectat de Ali Pașa, scrie Ion Caragiani). Interesant este că acel Cosma de pe vremea lui Ali Pașa propovăduia grecizarea și blestema menținerea limbii valahe! Printre valahi! Asta este culmea!! Propovăduia cred eu cu aceeași intensitate cu care Cosma de dinainte propovăduia slavizarea, care, evident, prin Chiril și Metodiu, ne duce la finanțare. Finanțarea de către cine? Numai Bizanțul? Ce interes a avut Bizanțul să investească atât de mult în cei doi și în Clement de Ohrida?

Iată că mi-am eliberat năduful!

Să nu vă simțiți constrânși să comentați și vă rog să tratați aceste rânduri ca bolboroselile unui nebun care vorbește azi cu neamul său tare, tare, tare vechi.

Conflictele sângeroase între frații de sânge sunt relativ puține sau, și altfel spus, dacă suspectezi că au existat triburi înrudite foarte apropiat, confirmarea ar fi: conflicte sângeroase foarte puține între ele; între pecenegi și cumani pe de-o parte și bulgari, pe de altă parte nu prea au existat conflicte sângeroase, sau mă rog, au existat cam câte au existat și între triburile de celți sau între cumani și pecenegi, despre care cu toții cam știm că au fost frați de sânge!

Cumanii și pecenegii au stăpânit teritorii imense; dacă au fost neamuri cu o parte din huni, cu o parte din khazari, cu avarii, cu bulgarii, cu pecenegii, și cu noi, cum zic eu, mai că-ți vine să accepți și să crezi că au putut administra teritorii atât de mari. Și, în fine, popoarele nu dispar cum dispar în istorie și cum acceptăm noi, ci își schimbă numele sau se concentrează, sau sunt asimilate, cum s-a întâmplat cu bulgarii. Așa este normal, or un analist al trecutului nu permite ca normalul să-și piardă integritatea, că doar nu-i istoric. Și nici nu vrea.

Igiena mediteraneanului Efraim a făcut ca sciții și cumanii, ca urmași, să poată crea o igienică și prosperă **Civilizație Nomadă, ponto - caspică**

Germanicii constituie exemplul popoarelor sedentare. Și grecii. Și germanicii și grecii au fost dependenți de consumul de pește și, deci, de ținuturile din apropierea mărilor. Originea germanicilor are un trecut pipăibil în jurul Mării Baltice, al cărui nume - provenind în mod cert de la Baal, zeul fenician și de la navigatorii fenicieni ajunși în M. Baltică - ne constrânge - în condiția în care, iarăși, știam cu certitudine că și civilizația fenicienilor a fost total dependentă de mare (Marea Mediterană), - să luăm în calcul descinderea germanicilor din fenicieni, vecinii lui Efraim (Regatul Israel).

Sciții și cumanii constituie exemple de popoare nomade. Pentru a putea vorbi despre sciți, trebuie să vorbim despre cimerieni. Cimerienii și-au făcut apariția în teritoriul ponto-caspic la finele secolului VIII î.e.n., de aici ei au fost alungați de sciți. Din nordul ținutului ponto-caspic, cimerienii au înaintat spre vest, pe deasupra M. Negre și pe sub M. Neagră, cu o deviație prin Munții Caucaz, spre teritoriile ocupate ulterior de daci și, mai apoi și mai departe, spre cele ocupate ulterior de celți. Cimerienii se aflau între 730-720 î.e.n. în partea de răsărit a Asiei Mici și, după ce au înfrânt statul Urartului (Armenia), au pus stăpânire pe partea de răsărit a Asiei Mici.

Deci, cimerienii și sciții au apărut la finele sec. VIII î.e.n. (în apropierea anilor 730 - 720 î.e.n.); asta spun istoricii.

Cimerienii și sciții au apărut la finele sec. VIII î.e.n. și în ținuturile ponto - caspice, în anii 730 - 720 î.e.n. Asta spun istoricii ²⁸⁷ .	Regatul Israel a fost desființat de asirieni între 745 și 722 î.e.n. În 722 î.e.n. asirienii au deportat 27.290 de efraimiți; după mai multe nenorociri, cei mai mulți efraimiți au ajuns „între două mări” ²⁸⁸ .
---	--

După ce vă oblig să adăugăm la această coincidență și coincidența de mai jos, referitoare la circumcizia copiilor nou născuți, devine indubitabil că efraimiții nu au dispărut din moment ce tocmai în perioada deportării lor și în ținutul deportării lor – ponto - caspic - au apărut cimerienii și sciții; devine astfel indubitabil că cimerienii și sciții sunt urmașii efraimiților, adică urmașii Regatului Israel, adică urmașii „celor zece triburi” „făcute pierdute”.

Dacă germanicii descind din fenicieni, iar sciții și cumanii descind din Efraim, vecinul fenicienilor, cum se face că sciții și cumanii au fost nomazi, iar fenicienii nu, în condiția în care nici Efraim nu a fost nomad?

- Nomadismul a fost creația unor specificități religioase și comportamentale. Iată-le:

- **Circumcizia** copiilor de opt zile. Herodot a găsit că colchidienii ponto-caspici erau descendenți din egiptenii lui Efraim, fiul lui Iosif, fiul lui Iacob (Israel); Herodot a aflat că colchidienii ponto-caspici practicau componenta unui ritual al religiei mosaice: tăierea împrejur a

²⁸⁷ *Dicționar Biblic*, Ed. „Cartea Creștină”, Oradea, 1995, pg. 636.

²⁸⁸ Herodot, *Istorie*, Ed. Științifică, 1961, Vol. I: rezumat al comentariului excelentei traucătoare Felicia Vanț (I-a tradus și Geografia lui Strabon), pg. 497, nota 6.

copiilor nou-născuți. Circumcizia nu este un specific al acestei religii ebraice, dar circumcizia copiilor la opt zile, adică a copiilor nou-născuți, cum a scris Herodot este²⁸⁹.

Herodot le spunea evreilor „sirianii din Palestina”. În căldurile din Palestina, de care locuitorii se apără printr-o transpirație abundentă, circumcizia a fost, evident, și o chestiune de igienă; cu atât mai mult devine o chestie de igienă pentru călăreții – crescători de animale, lucru care cerea o mobilitate care ducea la consum de energie și la transpirație - trăitori într-un deșert ponto-caspic, mai mereu transpirați, cum au fost sciiții și apoi cumanii.

- **Îmbrăcămintea medică.** Prin „îmbrăcămintea medică” trebuie să înțelegem îmbrăcămintea de mătasă, dar nu numai, ci și componente specifice: șalvari și turban, chiar și în antichitatea de care ne ocupăm:

(...) Îmbrăcămintea numită azi persană și zelul în mânuirea arcului și în creșterea cailor, cultul regilor, podoabele, venerația aproape divină a suveranului din partea supușilor, toate de la mezi au trecut la perși. Dovadă servește în primul rând îmbrăcămintea: într-adevăr, turbanul, diadema, boneta, tunicile cu mâneci lungi, șalvariile constituie o îmbrăcămintea foarte potrivită în ținuturile reci de la miazănoapte, cum sunt ținuturile medice, dar ele sânt mai puțin corespunzătoare regiunilor de miazăzi.²⁹⁰

De văzut și pantalonii de mătase ai scitului îngenuncheat să-și încoarde arcul, dar și hainele lungi, de mătase, ale cumanilor. Da, nu vă mirați: sciiții și cumanii au purtat „îmbrăcămintea medică”, adică haine de mătase. Excelente pentru prevenirea transpirației și pentru diminuarea efectelor transpirației. De notat aici și faptul că siginii (cei cu cai păroși), găsiți de Herodot deasupra Dunării, purtau „îmbrăcămintea medică” și erau coloniști de-ai mezilor:

Despre ținutul care se află la miazănoapte de această țară (Tracia, nota mea) nimeni nu poate să spună deslușit ce oameni îl locuiesc, căci dincolo de Istru (Dunărea, nota mea) pare a fi un pustiu fără sfârșit. Eu am izbutit să aflu știri numai despre locuitorii de pe malul celălalt al Istrului, numiți sigyni, care poartă haine medice ... Hotarele lor se întind până în apropierea eneților de la Adriatică. Ei susțin că sunt coloniști ai mezilor. Cum au fost aceștia colonizați de mezi, nu pot să-mi dau seama, dar în scurgerea nesfârșită a vremii, orice s-ar putea întâmpla ...²⁹¹

Efraim, sciiții și cumanii se îmbrăcau cu haine de mătase, cu ținută medică, lucru care, în cazul lui Efraim, nu a fost pe placul iudeilor, care vedeau și în mătasea din îmbrăcămintea efraimiților o eludare impardonabilă a percepțelor și constrângerilor religioase; efraimiții le încălcau cu o scandaloaasă dezinvoltură, așa cum reiese din Biblie (Regi și Psalmi).

Să revenim la sigyni; Herodot susține că numai ei se aflau deasupra Dunării! Unde erau geții și dacii?! Unde!! Am

²⁸⁹ *Lexiconul Herder al întâlnirii iudeo creștine*, Ed. Humanitas, 2000, pg. 274: „Copilul israelit era circumcis în a opta zi de la naștere și este posibil ca acesta să fie specificul israelito-iudaic al tăierii împrejur. Dimpotrivă, în Orientul Apropiat antic, circumcizia se practica de obicei la vârsta pubertății. În afara acesteia, filistenii, vecinii Israelului, nu erau circumciși și exista o conștiință a acestei deosebiri.

²⁹⁰ Strabon, *Geografia*, Cartea XI, pg. 77 (paragraf 526).

²⁹¹ Herodot, Cartea V, IX, Ed. Științifică, Buc. 1964, Vol. II, pg. 31.

spus de nenumărate ori că asocierea geto-daci nu se găsește în mărturiile lui Herodot, ba mai mult, Herodot nu a pomenit niciodată de daci, dar niciodată! Dacă deasupra Dunării se aflau numai sigynii, înseamnă că geții se aflau sub Dunăre, în Dobrogea și mai înseamnă și că **dacii de pe acea vreme se numeau sigyni**. Și mai înseamnă și că și dacii purtau îmbrăcăminte medică: de mătase, foarte intens colorată. Revenim la pantalonii de mătase ai scitului ce-și încoardă arcul. Și revenim și la dacii numiți masageți de dincolo de Marea Caspică, acolo unde Strabon i-a găsit pe sigyni, sigyni pe care Herodot i-a găsit deasupra Istrului ca singurii locuitori. Scriind despre dacii de deasupra Dunării, Strabon spune că a auzit și despre dacii din preajma Caspicii. Scriind Herodot despre sigyni ca singurii locuitori de deasupra Dunării în timp ce Strabon încă i-a găsit în preajma M. Caspice, înseamnă că sigynii și dacii au fost unii și aceiași. Aceste mărturii constituie o dovadă că dacii s-au tras din sigyni și că au locuit atât în preajma M. Caspice - unde Strabon i-a găsit ca sigyni, cât și deasupra Dunării - unde și Herodot i-a găsit pe sigyni, îmbrăcați ca mezii și coloniști ai mezilor.

Decalajul dintre Herodot și Strabon, de cca 450 ani, întărește cele spuse, nu le diminuează, apropiindu-i pe daci de cumani și pe cumani de daci și pe toți aceștia de locul deportării eframiților și deci de eframiți: între M. Neagră și M. Caspică.

- **Modul în care își făceau nevoile** (treaba mare, kk sau caca). Iudeii, efrimiții, sciții și cumanii s-au îngrijit teribil de mult de igiena aferentă procesului metabolic numit ... „căcare”, ca nu cumva scriind prea *corect politic* să riscăm să scriem fără înțeles. Germanicii nu s-au îngrijit deloc de amenajarea unui loc, depărtat de tabără, în care să își facă nevoile, ca să protejeze comunitatea, cu toate că tocmai particularitățile fiziologiei lor le-ar fi cerut așa ceva. Umberto Eco ne-a lăsat amuzantul comentariu al unui erudit scârbit de bromhidroza germanicilor, documentat cu acribie pe surse care-i confirmau oroarea față de *fecalitatea germanică*. Merită să o redau, nu numai pentru amuzament:

Pe nemți i-am cunoscut și am lucrat pentru ei: cel mai scăzut nivel de omenie ce se poate închipui. Un neamț produce în medie dublul fecalelor unui francez. Hiperactivitate a funcției intestinale în dauna celei cerebrale, fapt ce demonstrează inferioritatea lor fiziologică. Pe timpul năvălirilor barbare, hoardele germanice presărau pe tot parcursul grămezi incredibile de materii fecale. Pe de altă parte, chiar în secolele trecute, un călător francez pricepea numaidecât dacă trecuse sau nu frontiera alsaciană după mărimea anormală a excrementelor lăsate de-a lungul drumurilor. Și de-ar fi numai asta: e tipică pentru neamț bromhidroza, adică mirosul dezgustător al sudorii, și e lucru dovedit că urina unui neamț conține douăzeci la sută azot, pe când cea a altor rase doar cincisprezece²⁹².

Fecalizarea neamțului se află într-un contrast puternic cu fecalizarea iudeilor, israeliților, sciților și cumaniilor. Umberto Eco ne-a ajutat prin parabola de mai sus să realizăm cât de îngrozitor poate fi acest moment, atât de inevitabil și de necesar, din existența noastră cotidiană, pentru a ne obliga să fim un pic mai atenți la ce ne-ar putea ajuta să fim mai puțin scârbiți. Biblia ne ajută să înțelegem că evreeii au avut nu numai cutume în scopul diminuării scârbei ci chiar și norme scrise. Legiferate. Biblia:

23. 12. Să ai afară din tabără loc și acolo să ieși afară.

23. 13. Afară de unelte tale, să mai ai o lopată și, când vei vrea să ieși cu scaunul afară din tabără, să sapi o groapă și apoi să îngropi cu ea necurătenii tale;

²⁹² Umberto Eco, *Cimitirul din Praga*, (Cine sunt eu?), Editura Polirom, 2013, pg. 12 - 14.

23.14. Că Domnul Dumnezeu tău umblă prin tabăra ta (...) de aceea tabăra ta să fie sfântă, ca să nu vadă El la tine ceva de rușine (...)”²⁹³

Considerând că protejarea descrisă mai sus este pe înțelesul tuturor, voi insista pe acea „lopată”, pe care fiecare evreu trebuia să o aibă asupra lui. Scriitorul antic Flavius Josephus, iudeul romanizat, contemporan cu Pavel și cu Strabon, vine cu câteva precizări²⁹⁴, care ne apropie de protecția specifică pe acest act metabolic la sciți și apoi la cumani:

- Scriind cum se protejau **evreii din secta esenienilor**, Flavius Josephus spune că aspirantul primește o toporișcă de la comunitate,

- și că în a șaptea zi „nu cutează să mute nici un obiect din loc sau să-și satisfacă necesitățile fiziologice”. Și că:

În celelalte zile, ei sapă o gropiță a cărei adâncime măsoară un picior,

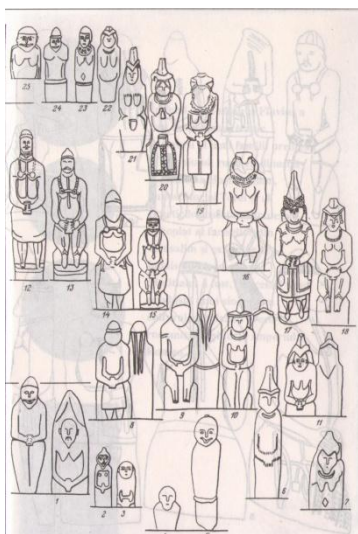

Fig. 44. Tabel cu evoluția cronologică a tipurilor de statui de piatră (kameknye baly) atribuite cumaniilor din răsăritul Europei.

folosindu-se de o căzmăluță – ceva asemănător cu toporișca dăruită de ei fiecărui nou venit în sectă – acoperă cu mantia lor deschizătura, spre a nu jigni cumva strălucirea lui Dumnezeu, făcându-și acolo nevoile omenești. Cu pământul scos afară mai înainte, ei astupă la loc gaura; pentru aceste necesități, ei **caută locurile cele mai îndepărtate** (sublin. mea).

Într-o altă carte, Flavius Josephus scrie despre esenieni că:

- ♦ „esenienii sunt de părere că toate trebuie să rămână în seama proniei divine”²⁹⁵,
- ♦ „ei cred în nemurirea sufletului”,
- ♦ „foloseau bunurile în comun”, și conchide Flavius Josephus:
- ♦ traiul esenienilor „seamă cu cel al dacilor care se numesc Poliști”²⁹⁶.

După atâtea asemănări ale dacilor cu esenienii este puțin probabil să lipsească tocmai igiena nevoilor, intermediată de acea lopată cum scrie în Biblie sau căzmăluță-toporișcă, cum scrie Flavius Josephus.

²⁹³ *Biblia, Deuteronom, Cap. 23.12-14.*

²⁹⁴ Flavius Josephus, *Istoria Războiului Iudeilor Împotriva Romanilor*, Ed. Hasefer, Buc. 1997, pg. 160, 162.

²⁹⁵ Este deosebit de semnificativ acest principiu esenian în conturarea credinței lor și, mai ales, pentru a găsi diferența față de religia mosaică; credință care arată că nu suntem în măsură să credem că putem controla natura, credință că noi suntem sub „vremi”, nu vremile sub noi, convingerea că autodeterminarea – națională sau individuală – este o îndrăzneală nepermisă, o mândrie infamă. Să nu-i uit pe spartani, care se rugau zeilor să le dea ceea ce vreau zeii nu ceea ce vor ei. Găsim acest principiu și la daci, principiu care-i face atât de diferiți de autodeterminismul occidentalului arian.

²⁹⁶ Cred că Flavius Josephus nu a citat din Strabon ca alte dăți când a menționat că a citat din Strabon; cred că a avut o altă sursă care i-a furnizat informația referitoare la această nemaipomenită comparație între daci și esenieni.

Felicia Vanț-Ștep, traducătoarea lui Strabon, face precizarea că Strabon a folosit cuvântul *Ktistai* „întemeietori”, iar Flavius Josephus „întemeietori de cetate”, în sensul de întemeietori morali, Strabon, *Geografia*, la notele de la finalul cărții VII, pg. 582.

Este indubitabil că acea lopată, căzmăluță sau toporișcă a fost un obiect purtat permanent de evrei asupra lor. Ca să nu le ocupe permanent mâinile, trebuie ca lopata, căzmăluța sau toporișca să fi fost atârnată de cingătoare, undeva de catarama din față. Dacă-i așa, putem spune că am construit conturul *Păpușile/statuile de piatră* (*kamennye baby*) situate pe tumulii cumanilor, conform imaginilor din cartea lui Victor Spinei²⁹⁷. Vă rog să observați că avem în această imagine atât cumani cât și cumance cu cupă. Uitați-vă la sâni, că nu-i nici-o problemă, dar uitați-vă și la cupă. Observați că de acea cingătoare atârnau mai multe obiecte, iar cupa sau lopata, sau cazmaua sau toporișca folosea mai degrabă unui sprijin lejer, de poză cu noblețe, al mâinilor, cam cum servea băta ciobanilor. Dar priviți și șalele femeilor, cu ondulația taliei, și fesele pe a căror suprafață generoasă atârnă diverse obiecte legate de cingătoare. Cele mai multe par a fi de cosmetică; piepteni, moațe, cofraje de păr, șiraguri de mărgelă etc.

Herodot a scris despre *cupa sciților*, legată de cingătoare. Evident că nu le-a scăpat istoricilor specialiști în cumani relația dintre cumanu/cumana cu cupă și scitul cu cupă; Victor Spinei scrie: „Obiceiul de a purta cupe la cingătoare este semnalat încă din antichitate la sciți”²⁹⁸. La nota 110 este menționat: „Herodot, pg. 54”. Mergem acolo, la Herodot, să vedem ce-i cu acele cupe semnalate de istoricii cumanilor:

Atunci, întinzând unul din arcuri (pentru că până în acea vreme Heracles purta două), și arătându-i cum se prinde cingătorea, Heracles i-a dat (femeii) arcul și cingătorea care avea la vârful cataramei o cupă de aur, iar după ce i l-a dat a plecat ... Din Skythes, fiul lui Heracles, se trag regii de dintotdeauna ai sciților, iar după cupa de la brâu, până azi sciții poartă cupe la cingători ...²⁹⁹

Cuvintele folosite de Herodot le-au cam dat probleme îngrijitorilor de ediție, deoarece nu au găsit corespondentul cu realitatea: „Din desenele de pe vase, nu reiese însă că sciții purtau o cupă la centură sau la încheietura centurilor”³⁰⁰.

- Care-s cupele de la cingătorile sciților?!

Căutând cupele sciților, istoricii sciților se suprapun peste acele *cupe* ale cumanilor, numite *kamennîe babî*, - „babe de piatră” - cum scrie Felicia Vanț, traducătoarea acestei părți din Herodot și cea care a dat notele de la finalul Cărții a IV-a, de la pg. 501. În continuare ni se spune că *cupele sciților* ar fi niște *rhytoane*, care apar în câteva picturi din acea vreme; aceste *rhytoane* „apar chiar în mormintele similare cu reprezentări feminine” și „sânt caracterizate printr-o cupă pe care respectiva figură o ține în mâini”.

Înainte de-a afla ce au fost, cum au fost și ce scop au avut acele *cupe scitice* atârnate de centură, care „interferează” – vorba cercetătorului soroșist, hipster – cu cupele cumanilor până mai a le substitui cu morminte cu tot, - să revenim asupra lopeților, cazmalelor și

Fig. 45. Statui de piatră atribuite cumanilor, provenind din stepele nord-pontice, păstrate în muzeele de istorie de la Moscova (1), Simferopol (2,3) și Krasnodarsk (6), precum și la Hagia Sofia (4,5).

²⁹⁷ Victor Spinei, *Marile Migrații ...*, pg. 225, 226.

²⁹⁸ Victor Spinei, *Marile Migrații ...*, pg. 229. La nota 110 este menționat Herodot, pg. 54.

²⁹⁹ Herodot, *Istorie*, Cartea IV-a, X, Ed. Științifică, 1961, pg. 314 - 315.

³⁰⁰ Herodot, *Istorie*, Ed. Științifică, 1961, pg. 504.

toporiștilor evreilor, atârinate de centură, aflate atât de la îndemână, dar jenând permanent! În primul rând vă supun analizei oscilația celor care le-au văzut: Biblia le spune lopeți, iar Flavius Joesphus le spune cazma sau toporișcă. Ce au fost de fapt?

- Au fost de o formă care trebuie să fi deservit la ceea ce știm: săparea unei gropi mici în pământ. Ei, și dacă tot este obligatorie, măcar să deservească și la băut, ca pahar și ca lingură, etc. Așa că, acel obiect, a primit și forma de cupă: măcar să poată fi folosit și la băut dacă trebuie să folosit permanent la săpat.

La îndemână!

Deci, acea lopată evreiască a fost acea *cupă scitică* și cumană sau, invers, acea cupă cumană și scitică a fost folosită de evrei și pentru săparea unor gropi mici; este evident că numai pentru atâta lucru nu trebuie să iei și să porți cu tine sapa de munte, care pe lângă că ar incomoda ar putea fi folosită numai la săpat!

Concluzii:

- nu oricine poate fi nomad,
- pentru a fi nomad trebuie să ai înscris în genă și „ducarița” dar, mai ales, apucăturile și infrastructura ce mențin „ducarița”, altfel ești ori neamț, ori grec ori saxon pe bancuri de pește,
- sciții și cumanii au putut deveni nomazi și pentru că au moștenit de la Efraim, părintele lor, niște norme de igienă foarte exigente, care au prevenit înmulțirea bolilor,
- ieșirea din tabără pentru a-și face nevoile a fost comună evreilor și sciților; avem și mărturia unor cărturari arabi referitoare la practica acestei ieșiri din tabără a celor din neamul rhus, din preajma bulgarilor de pe Volga:

Nici unul dintre ei nu se duce singur să-și facă nevoile firești, ci este însoțit de trei dintre tovarășii lui care-l așează la mijloc ca să-l păzească, și fiecare dintre ei stă cu sabia trasă din pricina primejdiilor de tot felul și a ticăloșiei care pândește printre ei ...³⁰¹

- m-am folosit de compararea nomazilor cu germanicii pentru a dovedi că fecalizările germanice - cauzate de lipsa normelor elementare de igienă și de anumite particularități fiziologice, cum ar fi bromhidroza - nu le-au permis să se bucure nici de libertatea și nici de dreptatea nomazilor; germanicii sunt niște buni fertilizatori ai câmpurilor pe care nu intenționează nimeni să le are curând.

---

³⁰¹ Arthur Koestler, *Op. cit.*, pg. 74. Deși mărturia (lui Ibn Rusta, de secol X) este despre neamul rhus, totuși, prezentarea exigențelor față de igienă este categoric prea diferită – „dubioasă și inconsecventă”, cum scrie Koestler - de pasajele anterioare – în care neamul rhus este prezentat infernal de mizerabil – ca să mai poată fi pusă pe seama neamului rhus ... mai degrabă este vorba de vecinii lor: bulgarii de pe Volga. De remarcat este IEȘIREA din tabără sau IEȘIREA în afara taberei!

Valahii Negri - cu credință-n Allah

Istoricul Bogdan Petriceicu Hașdeu a scris că vecinii românilor i-au numit pe români *Arabi* și *Negri*; Transilvania era numită „neagră” din cauza românilor majoritari iar marea în care se scurge Dunărea era numită „neagră” din cauza învecinării cu românii:

Țarul serbesc Ștefan Dușan, într-un act de pe la 1350, numește foarte limpede pe domnul muntenesc Alexandru Basarab: rege al vecinilor noștri *Negri - Tătari* (...)

Acum se naște o întrebare.

De la serbi și de la bulgari arabizarea Țării Românești oare să nu fi trecut în aceeași epocă mai departe spre occidente?

Ne va răspunde epopeea germană din secolul XIII: Cîntul Nibelungilor.

(...)

Călugărul francez Ademar de Chabanne scria pe la 1020 (despre cucerirea de către Ștefan cel Sfânt a Transilvaniei, numită Ungaria Neagră, de: (...)) „pornind răzbel asupra Negrei Ungarii, a reușit atît prin forță, cum și prin frică și amor, a o întoarce la credința cea adevărată” (...)

Istoricii maghiari vedeau foarte bine că e vorba de Transilvania, dar nu puteau percepe că de ce adecă să fie neagră.

„Este vro eroare”! exclama Pray.

„Rău și fără cale”! adaugă Katona.

Șt totuși Ademar nu numai că numește Transilvania „Neagră Ungarie”, dar încă se mai silește el însuși a motiva epitetul: „de aceea se cheamă Neagra Ungarie, fiindcă poporul de acolo este negru ca etiopii!” (...)

Iacă dară răsăriți pe față capetele cele de negru din rebusul eraldic al Basarabilor, negri arabi în baladele serbo-bulgare, Araby din Nibelunelied, Neagra Tătarie din crisovul țarului Ștefan Dușan etc., pe când în realitate ardelenii se deosebesc din contra prin albeața peliței, încât anglezul Boner se mira deunăzi de a găsi acolo: „figure gingașe și bălâne ca o copilă din Albion” (...)

Mai rămâne Marea Neagră ...

Tot astfel Pontul fu botezat negru din cauza românilor (...)

Așadar în secolul X, între anii 900 - 1000, la marginea primului mileniu după Crist, întregul bazin dintre Balcani și Carpați și chiar ceva mai încolo căpătase brumoasa famă de *negru*.³⁰²

Ca de obicei erudiția lui Hașdeu este nu numai copleșitoare ci și greu de contrazis. Un reproș i-aș face și lui și celorlalți istorici: dacă Ștefan cel Sfânt al Ungariei i-a întors pe cei din *Neagra Ungarie* la „credința cea adevărată”, adică la creștinism, atunci care a fost categoria care se afla în antiteză cu „creștinismul”, în care se aflau cei din *Neagra Ungarie*, și în care trebuia căutat opozitul simetric la „credința cea dreaptă”?!

---

³⁰² Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică a românilor*, Ed. Minerva, Buc. 1984, pg. 141, 211 - 216. Am mai scris aiurea și că Maria Ciornei a scris că toți vecinii ne-au spus *arabi* în evul mediu.

- Deci, ce era islamul?

♦ *Credința cea neagră, evident!*

Ca și cum n-ar fi fost de ajuns, mai era un epitet adăugat românilor: „sărăce(a)ni”, de a cărei origine în *sarazini* - islamici, mauri - nu poate exista îndoială din moment ce cuvântul se asocia cu „arabi” respectiv „negri”. Sărăce(a)nii nu-și aveau originea în săraci ci în *islamic!* Asta explică și capetele de negru de pe blazonul Moldovei (două capete) și al Țării Românești (trei). Faptul că și Cumania avea reprezentare cu capete de negru constituie deja un argument în plus (al câtelea!) că „cumanii - islamici - au fost de sânge românesc”!

Deci, noi românii, am fost numiți de vecini concomitent **Negri, Arabi** și Sărăc(e)ani sau **Sârbi**. Toate acestea compun numele **Basarabilor**, care este evident că a însemnat și înseamnă islamici (ca maurii și/sau ca arabii) și nu invers, cum a fost convins Hașdeu: negri, arabi și sârbi nu sunt niște simple coincidențe rezultate din descompunerea cuvântului Basarab.

Avem în concluziile de mai sus un silogism fain: Negru, Arab și Sârb = Basarab, Basarab = Islamic, deci **Negru = Islamic**.

Istoricul Florian Dudaș (mare istoric!) mi-a spus că, cuvântul *negru* din legende și din documentele vechi, indică prezența valahă (mai degrabă a strămoșilor românilor).

Un argument în plus la cele de mai sus. Nici eu nu mi-am dat seama să contrapun supărării d-lui - ireconciliabilă față de descoperirea mea, ulterioară discuțiilor cu d-lui, - că și d-lui este de fapt de acord cu descoperirea mea: negru = islamic.

Dl. Florian Dudaș este istoricul care a umblat cel mai mult prin Munții Apuseni și care a descoperit lucruri noi referitoare la Horea, la Avram Iancu și vestigiile ale răscoalei. Totuși, mi-a spus că mărturiile moșilor nu coincid cu documentele. Am simțit că nu aflu mai mult decât cer precizări, de aceea nici nu am cerut. Nici dânsul nu mi-a spus de ce **întotdeauna negru = valah**, probabil că a fost sigur că port în mine respectul convenit muncii domniei sale ca să nu fiu mânat de curiozitate până acolo încât să formulez necuviincios. Îl învinovățesc pe dl. Florian Dudaș că am ajuns aici - la negru = valah - pentru că l-am ascultat, dar totodată îl asigur că îl tachinez cu mai mult respect decât drag, căci sunt sigur că oarecând vom povesti și mai multe.

Vorbim de secolele IX-XIII. Nu poate fi o asociere a românilor cu *negru* și *arab* fără să fi fost o consistentă reprezentare a denominărilor, directă sau în consecință. *Negri* n-am fost, *arabi* n-am (prea) fost, atunci de ce ne-au spus vecinii așa, *negri* și *arabi*? Hașdeu n-ar fi făcut aceste apropieri dacă ar fi știut că toate acestea constituie dovezi indiscutabile că românii secolelor IX-XIII au fost islamici; câtă bucurie le-ar fi făcut, să afle de islamismul românilor, acelor istorici în parteneriatul cărora, virtual sau factual, Hașdeu încerca să explice calificativele românilor de *negru* și *arab* din numele basarabilor, și nu invers!

Bogumilismul valah a fost față de „islamism” cam cum au fost „iudaismul khazar” față de cel talmudic și „islamismul bulgarilor de pe Volga” față de cel arab

Noi, românii, ne-am obișnuit să acceptăm că strămoșii noștri nu sunt de găsit în secolele III-XIII. Și, pe cinstite, cu excepția unor situații discutabile, nici nu-i prea găsim, oricât i-am căuta onest. Știm și simțim că au existat, dar de ce nu-i găsim!?

- Pentru că începând cu sec. VII-VIII multe căpetenii ale strămoșilor noștri au acceptat islamismul, s-au închinat la Allah. Până atunci fuseseră dualiști/bogumili sau șamanici. În timp ce trecerea de la bogumilism la islamism a fost facilitată de cele câteva principii comune bogumililor și islamicilor - împotrivirea la icoane, la superstiții, abstenența etc. - este posibil ori ca mulți dintre strămoșii noștri să fi rămas adepți ai bogumilismului și șamanismului (măcar că eu unul nu pot pricepe nicio conviețuire între șamani și bogumili, care au fost atât de potrivnici practicilor șamanice) - ori, este posibil, - mai degrabă - ca bogumilismul, din referințele istoricilor, vechi și actuali, să ascundă mai mult islamism decât ne vine nouă să credem ... poate că o bună perioadă a fost vorba de un islamism aproximativ, cum aproximativ a fost și cu acel iudaism khazar, refuzat khazarilor de rabinul Patachia³⁰³ și la fel de aproximativ cum a fost acel islamism refuzat „bulgarilor negri” de pe Volga de unii cărturari arabi³⁰⁴!

Alexandru Madgearu ne oferă un alt exemplu de aproximare a islamismului:

Este curios, dar se cunosc cazuri destul de numeroase de menținere a practicii botezului creștin și chiar a cultului icoanelor și sfinților în mediu musulman rural din Peninsula Balcanică și Asia Mică. Uneori, doar capul familiei trecea la islamism, iar soția și copiii rămâneau creștini³⁰⁵.

Este cert că bogumilismul își are originea în spațiul dintre M. Neagră și M. Caspică, provenind de la sectele dualiste existente acolo, și că a ajuns în Balcani odată cu urmașii dailor/dacilor (despre care a scris Strabon), cu avarii, cu alanii, cu bulgarii, cu pecenegii și, evident cu cumanii. Și, evident, cu mithraicii pontici.

ii, Ed. Antet, pg. 63: „ (...) faimosul călător iudeo-german, rabinul Petachia din Ratisbon, care a vizitat Europarăsăriteană și Asia occidentală între 1170 și 1185. Memorialul său de călătorie, Sibub Ha'olam <<Călătorie în jurul lumii>> pare să fi fost scrisă de un elev după notele și dictarea lui. Cartea povestește cât de șocat a fost bunul rabin de riturile primitive ale evreilor khazari de la nord de Crimeea, atribuite de el ereziei karaitice pe care ar fi practica-o khazarii:

„Și rabinul Petachia i-a întrebat: <<De ce nu credeți în cuvintele înțelepților (adică ale talmudiștilor, n.a.)>>? Ei au răspuns <<Pentru că nu ne-au învățat părinții noștri s-o facem>>. În ajunul Sabatului ei taie toată pâinea pe care au s-o mănânce de Sabat. O mănâncă pe întuneric și șed toată ziua într-un singur loc. Rugăciunile lor constau numai în Psalmi”.

Atât de supărat a fost rabinul încât, mai târziu când a străbătut inima Regatului khazar, n-a mai avut altceva de relatat decât că i-a luat opt zile, în timpul cărora <<a auzit jelanile femeilor și lătratul câinilor>>-.

³⁰⁴ Arthur Koestler, *Al treisprezecelea trib: khazarii*, Ed. Antet, pg. 93: Chiar și despre bulgari, Masudi spune că <<sunt musulmani>> - deși Ibn Fadlan, care i-a vizitat pe bulgari zece ani mai târziu, arată că erau încă departe de convertire”.

³⁰⁵ Alexandru Madgearu, *Originea medievală a focarelor de conflict din Peninsula Balcanică*, Ed. Corint, 2001, pg. 181.

Transferurile de populație făcute de bizantini au fost un factor în plus la consolidarea bogumulismului în Balcani, care nu a fost analizat și sub aspectul etnic: acei bogumili aduși de bizantini dintre cele două mări au fost urmași de-ai dailor (dacilor, cum a scris Strabon):

În secolele VIII-IX, mulți adepți ai ereziei dualiste pauliciene din Asia Mică au fost deportați în Tracia și Macedonia³⁰⁶.

Este evident că acolo - între M. Neagră și M. Caspică - și-au format bogumiliii comportamente, deprinderi, calendare sociale, cum ar fi:

- echitatea socială³⁰⁷,
- disprețul vieții pe Pământ,
- spiritul protestatar, extrem de liber și de lipsit de prejudecata obediențelor, specific feudale,
- abilitatea comunităților de a se administra în comun,
- drepturile egale între bărbați și femei etc.

Avem, astfel - prin apropierea bogumililor și a bogumilismului de Caucaz și, deci, de islam - un capăt de explicație: apropierea bogumilismului de zona credinței islamice prin apropierea geografică.

Putem dovedi această apropiere - geografică și spirituală - și prin posibilitatea de a explica unele imagini din Codex Rohonczy - care arată fără niciun dubiu o abundență islamică printre valahi -, care altfel nu au nici-o explicație. Este vorba de posibilitatea de a explica procedura khazară de întronare a kaganului khazar, printr-o paralelă între imagine din Codex Rohonczy și o explicație dată de Istakhri Fadlan *apud* Arthur Koestler³⁰⁸:

Când doresc să-l întronizez pe acest Kagan, îi pun o sfoară de mătase în jurul gâtului și o strâng până când începe să se înăbușe. Apoi îl întreb: „Câți ani ai de gând să domnești?” Dacă nu moare înaintea anului pomenit, e ucis când se împlinește sorocul³⁰⁹.

³⁰⁶ Alexandru Madgearu, *Originea medievală a focarelor de conflict din Peninsula Balcanică*, Ed. Corint, 2001.

³⁰⁷ Alexandru Madgearu, *Originea medievală a focarelor de conflict din Peninsula Balcanică*, Ed. Corint, 2001, pg. 171-172: „S-a discutat foarte mult despre conotațiile sociale și politice ale ereziei medievale, și în particular despre caracterul protestatar al bogumilismului, despre relația dintre erezie și marginalitate socială. Nu au lipsit punctele de vedere excesive, de inspirație marxistă, care au exagerat cauzele sociale ale ereziilor (văzute ca forme ale luetei de clasă) (...) Unele revolte sociale au fost provocate și întreținute de bogomili, Astfel, în 1078-1080, bogomilul Dobromir s-a răzvrătit la Mesembria (Nesebăr); concomitent, în zona Serdica (Sofia) se declanșase revolta altui bogomil, Leka. După câțiva ani (1086), alt rebel bogomil, Traulos, s-a aliat cu pecenegii care se înstăpâniseră peste o parte a Dobrogei (cei conduși de Tatos)”.

³⁰⁸ Arthur Koestler, *Al treisprezecelea trib: khazarii*, Ed. Antet, pg. 41. Fadlan ne dă, prin același Arthur Koestler, o altă variantă a întronării: „Sorocul domniei regelui este de 40 ani. Dacă-l depășește chiar și cu o singură zi, supușii și curtenii îl omoară spunând: De mult i s-a întunecat mintea și i s-a încețoșat privirea”.

³⁰⁹ Arthur Koestler scrie: Bury nu știe prea bine dacă să dea sau nu crezare acestui gen de legende răspândite de călătorii arabi, și într-adevăr, în mod normal am fi înclinați să le respingem ... În sprijinul

Imaginea din *Codex Rohonczy* conține prea multe detalii să nu ne oblige la identificarea scenei de sugrumare descrisă de cărturarii arabi; la aceste imagini trebuie să adăugăm și faptul că ceremonialul sugrumării era încă practicat în secolul al XIX de un trib turc! Turc, ca bulgarii, pecenegii și cumanii. Să nu uităm că ceremonialul se desfășoară într-un edificiu cu semiluna pe turn, cu mai multe semiluni!

Când se petreceau aceste ceremoniale, se întreabă Arthur Koestler, înainte de convertire sau după convertire? Întrebarea ne ajută foarte bine și pe noi, cei identificabili în *Codex Rohonczy*, să conturăm cât de cât diferența între bogumilism și islamism. Diferența putea fi mare, dar și așa trebuie să vorbim mai degrabă de un islamism valah - cu semilună - decât de un bogumilism sau de un șamanism!

Deci, începând cu secolul VII prezența semilunii pe turnurile lăcașurilor de cult din spațiul strămoșilor românilor era ceva obișnuit, așa cum vedem în cunoscutul *Codex Rohonczy*. Semiluna se păstrează și acum în moțime (și nu numai), în fundoile de scândură ale unor case mai vechi, traforată - odată cu *Steaua lui David*, alteori cu crucea și cel mai adesea toate deodată - după șabloane păstrate și perpetuate de cine știe când.

Semiluna de Crai Nou este prezentă și în biserici și nu putem ști dacă nu cumva se referă la acei crai de odinioară ai strămoșilor noștri islamici.

Din păcate, imaginile îi conving pe europeni mai mult și mai repede decât pe islamici și mult mai mult decât argumentele; la islamici este invers. Din păcate sunt născut creștin și am rețineri de copărtaș, nedrepte.

*
*   *

Mulți s-au scandalizat la citirea variantelor anterioare ale acestei părți referitoare la islamismul valahilor. Adevărul este că indiciile pe care le-am oferit nu au fost suficient de tari să poată provoca zguduirea ce precede schimbarea de percepție sau poate că nici eu nu am fost prea abil în mânăuirea acestor indicii spre convingere, până când m-a izbit viziunea creată de mulțimea tătarilor de pe teritoriile românești, din letopisețe și din alte cronici vechi, care dovedește că este evident că tătarii au fost islamici:

- Grigore Ureche Vornicul și Simion Dascălul, ***Letopisețul Țării Moldovei***:

Scrie letopisețul cel unguresc că oare cînd pre aceste locuri au fost locuind Tătari; mai plodindu-se și înmulțindu-se, s-au tîns de au trecut peste munți în Ardeal și împingînd pe Unguri din ocinele sale, n-au mai putut suferi, ce singur Laslău, craiul unguresc, care-i zic că a fost vâlhovnic, s-au sculat de s-au dus la împăratul Rîmului, de și-au cerșut oaste într-ajutoriu împotriva vrăjmașilor săi.

(...)

Și așa gonindu-i prin munți, scos-au și pre acești Tătari, carii au fost lăcuiitori la Moldova, de i-au gonit până i-au trecut apa Siretului. Acolo Laslău

---

tezei lui Istakhri vine și faptul că ceremonia bizară a „sugrumării” viitorului rege pare să fi fost relatată ca o realitate, acum nu prea multă vreme, în rândul altui neam – turcii hok. Zeki Validi îl citează pe un antropolog francez, St. Julien, care în 1864 scria: „După alegerea noii căpetenii, ofițerii și însoțitorii lui ... îl pun să încalce. Îi strîng o panglică de mătase în jurul gâtului, fără să-l stranguleze de tot; apoi, slăbesc strânsoarea și-l întreabă foarte apăsător: „Câți ani mai poți fi hanul nostru?” Cu mintea tulburată, regele nu este în stare să spună o cifră. Atunci, supușii lui hotărâsc, pe baza vorbelor care i-au scăpat printre buze, dacă domnia lui va fi lungă sau scurtă”.

craiu, ce se cheamă leșaște Stanislav, stând în țărnul apei, au strigat ungurește: seretem, seretem, ce se zice românește: place-mi, place-mi (așa cum am zice pe limba noastră: așa-mi place, așa-mi place). Mai apoi dacă s-au descălecat țara, după cuvântul craiului ce au zis seretem, au pus numele apei Siretul. Și după multă goană ce au gonit pe Tătari, i-au trecut peste Nistru la Crîm, unde până și astăzi trăiesc³¹⁰.

- **Cronica anonimă**, „vechile cronici moldovenești pînă la Urechia. Texte slave ...” Aici apare povestea lui „Vladislav craiul”, care „era nepotul de frate lui Sava, arhiepiscopulu Serbescu, și fusese botezatul de dînsului și se ținea de legea creștinească în lăuntru inimii sele, dar după vorbă și după podoabele crăiesci era latinu”³¹¹. Îl identificăm pe Laslău Cumanul (1272-1290).

Și în vremile lui Vladislav craiulu s-au pornitu cu resboiu în potriva Ungurilor Tătarii cu cnezulu Neimetu din pustiile lor de la apa Prutulu și de la apa Moldovei și au trecut peste munții cei înalți din Ardelu și țera Ungurească și au ajunsu la apa Mureșulu și s-au oprit acolo. Auzindu Vladislav, craiul ungurescu, de năvala Tătarilor, trimese îndată la Rîmu, la împăratulu și la papa, să-i vie în ajutoru ...³¹²

Este evident că în vremea lui Laslău Craiul au existat mulți tătari islamici pe teritoriile Moldovei și Ardealulu. Dar nu numai, pentru că tot Gheorghe I. Brătianu scrie de această năvală a tătarilor:

sub conducerea lui Nogai (Neimetu, în *Cronica anonimă*), în 1285, care numai din pricina vremii rele n-a ajuns la rezultatele aceleia din 1241. O bătălie însemnată s-a dat în Transilvania, iar o parte a năvălitorilor pare a fi rămas în Ungaria, în câmpia Tisei, unde s-au amestecat cu cumanii, prietenii regelui³¹³.

Să reținem că cumanii din 1285 au rămas în Câmpia Tisei - între Tisa și Dunăre - peste cumanii anteriori năvălirii mongolilor din 1241, o să revin asupra acestei a doua năvăliri cumane.

Forțez aici o ipoteză: numele tătarilor este identic cu cel al cumanilor; este posibil ca numele tătarilor să fi fost dat cumanilor odată cu islamizarea lor.

Cât de ușor au acceptat istoricii că astfel de amestecuri au putut fi atât de pașnice! Amestecul tătarilor cu cumanii dintre Tisa și Dunăre a fost atât de pașnic pentru că Laslău Craiul era cuman și pentru că toți tătarii islamici erau cumani și, evident, și pentru că toți cumanii dintre Tisa și Dunăre știau să ducă viața dublă sau chiar triplă, a regelui lor, Laslău Cumanul: schismatici, catolici și islamici. Poate că și un pic șamanici, căci în continuare scrie chiar Brătianu:

---

³¹⁰ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre ...*, pg. 267.

³¹¹ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre ...*, Ed. Eminescu, 1980, pg. 262.

³¹² Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre ...*, pg. 263. Brătianu precizează că a tradus „pustiile” din Moldova, din textul de mai sus, din „rusescul” „coceviște = locu unde rătăcesc nomazii”. Deci, locul und erățăceau tătarii nomazi se afla în Moldova, iar tătarii nomazi din perioada lui Laslău Craiul erau islamici.

³¹³ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre ...*, pg. 166-167.

Dar chiar atitudinea îndoielnică a regelui în materie religioasă: „lătin” în aparență, dar în realitate de credință răsăriteană, amintește tot pe Ladislau al IV-lea, bănuț de clerul catolic de erezie și legături cu necredincioșii³¹⁴.

Informațiile de mai sus creează imaginile din Codex Rohoncz, cu cerul Ardealului străpuns de turla cu cruce și cu semiluna. Așa trebuie să fi fost: informațiile ne obligă la această reconstituire minimală.

Am demonstrat în capitolele anterioare că strămoșilor noștri le-a fost atribuit numele de „valah, valahi” numai începând cu secolul XI-XII; excepțiile mă intrigă, dar vă invit să le considerăm că sunt acel gen de excepții care întăresc regula. Mai jos o să vedem o excepție parțială.

Numele de „valah” a apărut odată cu nemții din cruciade, care, când ne-au văzut, i-au văzut pe celți, vecinii lor din Occidentul din care veniseră în Bulgaria și-n Grecia. Deci, nemții ne-au zis „valahi” așa cum le ziceau și celților.

Europenii îi numeau *sarazini* sau *sărăceni* pe cei care se închinau lui Alah (vezi Iordan de Saxonia și Vincentii Pragensis (Annales) - apud Victor Spinei, „Episcopia Cumanilor. Coordonate evolutive”).

Sără(că)cenii sunt valahii dintr-un trib sud-dunărean destul de bine dimensionat; cu certitudine șefii acestui trib s-au închinat lui Alah. Au fost islamici. De acolo li se trage numele.

- De la islamismul basarabilor provine și numele BAS-ARABILOR.
- Islamici au fost și Morlacii, valahii care au trăit pe coastele Croației; numele morlacilor provine de la MAUROVLAHI. Maur înseamnă arab, islamic.
- Moldova era numită de turci „Valahia Neagră”. Noi îi facem pe moldovenii de atunci creștini, de parcă ar fi păcătuit că au fost islamici!
- Cetatea Albă de pe Nistru - creație certă a moldovenilor - a fost numită când Akkerman când Mauro Castro, tot pentru că era islamică (mai jos voi arăta că orașul a fost „bulgar” pentru o perioadă lungă de timp).

„Șincai ne asigură că: *Românii din Țara Muntenească s-au chemat paținachi, iară cei din Moldova și din Basarabia comani*, scrie Hașdeu, pornit pe ardeleni, în lucrarea „Naționalitatea cumanilor”.

Comani = Cumani.

N-are rost să insist, insistă cine crede că nu se face de rușine contestând evidențele: cândva căpeteniile românilor s-au închinat la Alah. Cum numele lor a fost **Caravlahi**, adică valahii negri, înseamnă că valahii sau vlahiile cu numele NEGRU înseamnă Valahi Islamici: cândva s-au închinat la Alah.

Istoricii recunosc că acei caravlahi din Bosnia - Herțegovina au trecut la islamism „după venirea turcilor”. Nu-i adevărat. Valahii n-au trecut la islamism după venirea turcilor. Acei valahi erau islamici mult înainte de venirea turcilor.

Mă opresc pentru a spune că **știu că istoricii români** au stabilit că denominarea „negru” a „valahilor” sau a „vlahiilor” înseamnă SUPUS, NORDIC sau NEGRU. Mă ridic să vă spun:

- Nici aici nu-i așa cum susțin istoricii: „negru” înseamnă că un strămoș s-a închinat la Allah sau că conducătorii unei comunități de valahi sau chiar întreaga vălăhime s-a închinat cândva la Alah. Cert. Fără dubii. Prelucrați cât vreți indiciile și informațiile de mai sus și veți ajunge invariabil la a-i lua pe istoricii noștri de piept:

---

³¹⁴ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre ...*, pg. 167. Cuvântul necredincioși vizează evident ceva mai mult decât „credința răsăriteană”: șamanismul și poate că și islamismul.

- Măi creștinilor virtuoși, înțelegem dorința voastră idioată de a considera că era mai bine să fim creștini, dar chiar nu era treaba voastră să construiți istoria, ci să o cunoașteți. Ce ați făcut?!

Valahul este un nume derivat, tot pe filieră saxonă, din Cumanul Negru

Așa cum am demonstrat în capitolele anterioare, „Valahia Neagră” urmează „Cumaniei Negre” din preajma secolului XII: ca nume de teritoriu.

Pe o cunoscută piatră a vikingilor, găsită pe o insulă din Marea Baltică, se află un epitaf scris în rune, așa cum se scriau runele: și pe chenarul de încadrare. Așa sunt scrise și runele de la Murfatlar, din România, atribuite de istoricii români cu prea multă siguranță și certitudine vikingilor, de parcă istoricilor români nu le mai trebuie nimic din ceea ce este pe bune al nostru și care, deci, ar avea toate premisele să fie și al nostru și și creația noastră. O să revin cu runele într-un alt material spre a dovedi că strămoșii noștri au scris în rune răvașele înaintea secuilor, care le numesc cu numele numit de noi: rovas. Runele secuilor au fost preluate de la noi, asta este o chestiune pe care am demonstrat-o înaintea tuturor în cartea mea *Misteriile Horii sau Civilizația Velșilor*, Ed. Altip, Alba Iulia, 2007.

Epitaful runic al vikingilor conține un blestem care vizează un *valah* sau *cuman negru*, scris **Blakumen**, pe motivul că a ucis fiul unui viking.

„Pe arabi, în înțelesul de negri, scandinavii îi cheamă Blaki sau Blak-mani”, scrie Bogdan Petriceicu Hașdeu³¹⁵.

Fonic, *Blakumen*, poate fi la fel de bine *Vlahul*, *Valahul*, dar poate fi și *Cumanul Negru* – printr-o traducere relativ fidelă din germanica vikingilor - a cuvintelor asociate:

- Blak (Negru) și
- Cumen / Cuman.

Aici avem o coincidență: runele spun într-un singur cuvânt și *Valah* și *Cuman negru*. Indiciile din epitaful runic mai arată și că *Valahul* sau, mă rog, *Cumanul* care l-a ucis pe acel viking era de undeva de la Gurile Dunării, sau că crima s-a produs undeva pe la Gurile Dunării, adică acolo unde s-a aflat *Cumania Neagră* și mai apoi *Valahia Neagră*.

Se zice că epitaful ar fi din prima jumătate a sec. XI. Deci, avem parte de una din acele excepții ale apariției numelui de valah (anterior sec. XII); iată, deci, că avem o mențiune scrisă a

³¹⁵ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică a românilor*, Ed. Minerva, Buc. 1984, pg. 153.

Bogdan Petriceicu Hașdeu a greșit; islamicii din Europa și din spațiul pontic, deci nu numai arabii, erau chemați/numiți „negri” și nu numai scandinavii îi numeau „negri” ci și neislamicii din aceste zone ... cu predilecție neislamicii (vlahii albi îi numeau negri sau cel mult vlahi negri pe cumani). Așa se explică și cele trei / două capete de negru din blazonul Moldovei și respectiv ale Munteniei.

numelui „valah” de secol XI și se pare că numele de valah a apărut aici, în estul Europei, independent de curentele care i-au făcut posibil răspândirea în spațiul Asănesc. Excepția este numai pe jumătate din moment ce epitaful apare într-o germanică vikingă. Paradoxul este că în acest est al Europei, numele de VALAH și-a făcut apariția din Blkuman; blakcuman a devenit în timp vlak, valah, etc. Nu putem manifesta prea multe rețineri în a concluziona că numele de valah a preluat în timp numele de cumanului negru (islamic). În ținutul situat de la Dunărea de Jos și de la litoralul ponto-caspic - până la Marea Baltică, numele de Valah a devenit sinonim cu Cuman (islamic).

De notat că, totuși, atât în est și-n nordul Baltic, cât și în ținuturile Asăneștilor, avem dovada că numele de valah a fost vehiculat cu predilecție de saxoni. Existența germanicilor estici este bine documentată de Wilhelm de Robruck,

plecat la 7 mai 1253 din Constantinopol, el debarcă la Soldaia, marele port al Crimeei (...) În continuarea călătoriei traversează Crimeea în direcția Pereskop, notează în trecere „patruzeci de castele” între Cherson și Soldaia, în munții abrupti de pe țărm, unde mai locuiesc descendenții goților care se folosesc de un idiom germanic (sublin. mea). În nordul peninsulei, marile întinderi de sare îi rețin atenția. Apoi el pătrunde în stepă și îi întâlnește pe tătari, în mijlocul cărora are sentimentul că se simte transportat în „alt veac” (...) Comerțul modificase deja în parte moravurile primitive: cuceritorii nu mai poartă decât iarna blănurile care le vin din Rusia, din Bulgaria Mare sau din țara bașkirilor: vara ei (tătarii, nota mea) se îmbracă în mătase și aur și în stofe de bumbac, pe care le furnizează negustorii din China și din Persia.

Timp de două luni, urmând mersul lent al căruțelor cu coviltir, care le transportă bagajele, Rubruck și însoțitorii săi merg prin stepă ... nu întâlnesc nici oraș, nici sat, „numai morminte de cumani” în mare număr. Acestea sunt curgane care se înalță la orizontul monoton al întinderilor nesfârșite. Ei ajung mai întâi în tabăra lui Djabatai, rudă cu Batu, care pare călătorului „un oraș în mers” cu mulțimea căruțelor și corturilor sale ...³¹⁶

Aveam, deci, în Crimeea secolului XIII, urmași ai goților, care vorbeau un „idiom germanic”. Vehiculii transformării numelui *cumanilor negri* în *valahi* și ai răspândirii numelui valahilor în est este multiplicat de informația dată de Ilie Gherghel³¹⁷, în care el găsește și alți germanici, care ar fi contribuit la crearea și răspândirea numelui valahilor în est: normanzii. Dar, **Blakumen**, din est, de sec. XI este precedat de **Blökumannland** – interpretată de Ilie Gherghel ca „țara românilor” – situată deasupra Dunării, în timpul campaniei împăratului bizantin Alexios Komnenos (1030 - 1118); Ilie Gherghel se bucură că găsește aici numele Valahiei, anterior altor mențiuni. Să fie așa, cum crede Ilie Gherghel, sau este mai degrabă vorba despre cumani negri și nicidecum despre valahi!?

- Eu sunt convins că numele *Blökumannland* și *Blakumen* au făcut referire la cumanii negri, islamici, și că de la numele lor, al cumanilor, apare numele Valahilor. Numele de *Blökumannland* apare în contextul în care Alexios Comnenos pornise un război contra pecenegilor, dar după ce se războie și cu cumanii, frații pecenegilor; deci și aici, în cuvântul **Blökumannland**, este sigur vorba despre cumani sau pecenegi, nu despre valahi. Da, numai că alunecarea aceasta atât de firească de la *Blakumen* și *Blökumannland* la *Valah(i)* este atât de

³¹⁶ Gheorghe I. Brătianu, *Marea Neagră*, pg. 293 - 295.

³¹⁷ Ilie Gherghel, *Câteva contribuțiuni la cuprinsul noțiunii cuvântului „vlach”*, Buc., Tipograf. Convorbiri Literare, Str. Câmpineanu 17, 1920.

îndemânoasă încât nu putem să nu constatăm că alunecarea era așteptată și chemată și că orice încercări de a tempera entuziasmul constatării și deslușirii primelor indicii a apariției valahilor din cumanii negri n-ar mai putea fi altceva decât acele eforturi de obiectivitate pe care istoricii le fac atât de supărător și de provocator: nu iese fum de unde nu-i foc! La această coincidență fonetică – valah = blakumen – se adaugă încă un indiciu fonetic, în fața căruia Ilie Gherghel a concedat:

Din cercetările din urmă, privitoare la nomenclatura Comanilor, putem vedea, cum denumirea lor germană (Valwen) (= lat. „Valvi”), s-a ciocnit în concepția unor comentatori cu forma germană a străvechii denumiri europene pentru popoarele de viță râmleană, anume Walhi (=lat. Walli).

Acest paragraf cu care Ilie Gherghel debutează în cartea sa despre numele valahilor mi se pare o constatare inedită, primordială, referitoare la limba ceva mai mult decât originea de limbă latină a cumanilor, o constatare spre care istoriografia încă nu se poate mobiliza înspre conștientizarea completă. Nici năuceala nu a cuprins constatarea: Cumanii = Walwen = Latini (Râmleni), de limbă și de sânge. O astfel de constatare făcută de normanzii și de goții secolelor - XI-XII, în condiții de contact nemijlocit - nu mai are nevoie de validarea noastră, fiind confirmată de acei normanzi care s-au convins că cumanii au fost ... latini.

Este cert că în acest epitaf nu este vorba despre o persoană, ci este un eponim, este numele unui trib și, deci, nu este vorba de un singur om. Deci, cine a fost tribul *Valahului Negru* sau al *Cumanului Negru* și unde se afla acel teritoriu?

- Este evident că este vorba despre „Cumania Neagră”, cu granițele de la Nistru - până la Nipru sau chiar mai încolo (oricum ar fi, „inclusiv Crimeea”)! Acolo a fost o luptă cândva: între vikinci și cumani / valahi. A fost o luptă între două armate, în urma căreia vikincii au fost nimiciți. Când?

Eu am găsit o astfel de luptă apropiată de contextul în care ne aflăm, dar nu între vikinci și cumani ci între vikinci și ... „mercenarii musulmani” ai khazarilor: în cartea lui Arthur Koestler, „Al treisprezecelea trib: khazarii”, Ed. Antet, pg. 91-95 (mai precis 92-93). Bătălia ar fi avut loc în 912-913, adică cu un secol mai devreme decât a fost datat epigraful runic al vikincilor, dar asta n-ar fi chiar o mare problemă din moment ce scrierea a putut întârzia față de eveniment sau poate că datarea specialiștilor este greșită, un picuț, că de, și datările astea au o marjă de eroare de +- câteva ... sute de ani!

Mărturia referitoare la lupta dintre vikinci și „mercenarii musulmani” a fost scrisă de marele istoric arab Al-Masudi, „Herodotul arabilor”, născut în 896, la Bagdad și decedat în 956. A trăit și în Damasc. Mare istoric. Masudi a scris despre noi, cei din nord:

Corpurile le sunt mari, firea grosolană, purtarea brutală, intelectul tocit, iar limbile le sunt grele. Culoarea lor este într-atât de albă încât pare albastră... Și ochii lor sunt albaștri, potrivit cu coloritul lor, părul lor este subțire și roșcat din cauza cețurilor umede. Credințelor lor religioase le lipsește tăria, iar aceasta se datorează naturii frigului și al absenței căldurii. Cu cât mai la nord, cu atât sunt mai grosolani și brutali.

Mi-a tot fost mie teamă că voi da peste unul care să ne-o spună-n față, pe bune, cât suntem de nemernici, de grosolani și de brutali, de impostori și de ipocriți! Masudi ne-a comparat cu cei din sud; nici măcar culți nu eram, că în rest aflați mai multe din „Cruciadele văzute de arabi”!

Dar să revenim la lupta dintre vikinci și mercenarii musulmani din 912-913:

Musulmanii (din Khazaria – n.a.) s-au adunat și au ieșit să găsească corăbiile neamului rhus (vikingii , nota mea), pornind pe jos spre vărsarea râului (pe uscat, de la Itil către gura Volgăi – n.a.). Când cele două oștiri au dat cu ochii una de alta, cei din neamul rhus (vikingii, nota mea) s-au dat jos de pe corăbii și s-au pus în rânduală de bătaie împotriva musulmanilor, care erau însoțiți de mulți creștini ce locuiau la Itil (pe Volga, nota mea), așa că erau cam 15000 de oameni, cu cai și toate cele trebuincioase luptei. Și s-au luptat trei zile. Dumnezeu a fost de partea musulmanilor. Războinicii neamului rhus (viking, nota mea) au fost trecuți prin foc și sabie. Unii au fost uciși, alții au fost înecați. Dintre cei uciși de musulmani pe malurile râului khazar au fost numărați vreo 30.000.

Arthur Koestler adaugă din Al-Masudi: „*Cinci mii de oameni din neamul rhus au scăpat, dar și aceștia au fost uciși mai apoi de burtasi și bulgari ... Chiar și despre bulgari, Masudi spune că SUNT MUSULMANI* (subl. mea)” (este vorba de bulgarii din Bulgaria de pe Volga, nota mea).

Este evident că musulmanii care i-au învins pe vikingi nu au fost arabi, ci cumani.

Bulgarii de pe Volga: Bulgarii Negri = Islamici

Am demonstrat anterior că bulgarii au făcut parte din același neam cu valahii și divulg aici că cronicile slavilor estici menționează că slavii ajunși în Bulgaria de azi au fost supuși de valahi, nu de bulgari, dovadă că, pentru slavi - care au știut bine cine au fost valahii și bulgarii,- **bulgarii apăruți în Bulgaria au fost totuna cu pecenegii, cu cumanii și, deci, cu valahii.**

Arthur Koestler continuă povestea în *Op cit*, pg. 96: „Relatarea lui Masudi cu privire la incursiunile neamului rhus (viking) în Marea Caspică în anii 912 - 913 se încheie cu următoarele cuvinte: Neamul rhus nu a mai repetat de atunci încoace lucruri ca cele pe care le-am zugrăvit aici”.

Totuși, ar mai putea fi vorba de o astfel de incursiune, cu o crimă notabilă dar necomparabilă: *Cronica rusească* relatează că Svetoslav, fiul celebrilor vikingi Igor și Olga, a avut o astfel de incursiune când „i-a învins pe bulgarii de pe Dunăre, a fost înfrânt de bizantini, iar în drumul său de înapoiere către Kiev a fost ucis de o hoardă de pecenegi: i-au tăiat capul și au făcut un potir din țeasta lui, au poleit-o cu aur și au băut din ea”. Sciți în toată regula! Bătălia a avut loc în 965. Cum pecenegii și cumanii au fost de același neam cu valahii, este posibil ca și pierderea cumplită a acestei bătălii a vikingilor să fi dus la scrierea pietrei, cu epitaf în rune, găsită în insula din Marea Baltică. Alte lupte comparabile cu ceea ce-i scris in epitaful runic nu mai există. Asociind cele două lupte aflăm suficiente informații ca să spunem că „**mercenarii musulmani**” nu au fost arabi, ci au fost bulgarii, pecenegii sau cumanii, adică valahii de mai târziu. N-avea cum fi altfel.

Dar mai este ceva în poveștile lui Arthur Koetler despre khazari: în lipsa unor revendicări ale istoricilor valahi, cum ar fi revendicarea mea, un scriitor genial, ca Arthur Koestler, și-a putut plasa neamul pe locurile neamurilor noastre: cumane, pecenege, bulgare sau valahe. Și a făcut-o deja, cu acribie, cu har, cu ipoteze nemarcate de prea multă rigoare, întovărășite de talent literar. Iar istoricii noștri tac, lăsându-l pe ticălos să subordoneze musulmanii khazarilor și lăsând khazarii să fie considerați stăpâni pe Crimeea cumanilor.

Istoricii români au lăsat neviciată teoria preferată a lui Arthur Koestler: evreii așchenazi au sosit în Europa exclusiv dinspre Khazaria. Dar atunci Menumorut, „Cozarul”, menționat expres de Notarul Anonim, unde era în secolul IX, nu în Transilvania?! **Arthur Koestler nici măcar nu a pomenit numele lui Menumorut! Scandaloasă atitudine intelectuală, scandaloasă eludare, scandaloasă nepăsare, scandaloasă prostie!**

Laslău Cumanul a fost Islamic; papa a fost dispus să-l și asasineze decât să se afle că a fost islamic

Deci, Blakuman a fost musulman și a fost cuman sau valah. Negru. Ca Radu Negru, descălecătorul și ca Basarab (bes-arab, arab-bes, sarab sau *saracini*, etc) care trebuie să fi fost musulman, valah și deci cuman (peceneg sau bulgar) negru.

Islamic o fi fost și Laslău Cumanul, regele ungar, care l-a trimis pe Radu Negru în Muntenia, că de aia a fost fiert Papa să-l lichideze și să ancheteze apartenența lui la o altă religie decât cea romano-catolică.

Regele Laslău Cumanul a fost musulman, iată câteva suspiciuni mai mult decât rezonabile în acest sens:

- Laslău Cumanul a fost „înconjurat de gărzi alcătuite din mongoli și musulmani și de concubine cumane, începând din 1287 regele a intrat în conflict ireconciliabil cu o parte a nobilimii și cu înaltul cler (catolic, nota mea), astfel că împotriva lui s-a pronunțat anatimizarea”, scrie Victor Spinei³¹⁸.

³¹⁸ Victor Spinei, *Marile migrații ...*, pg. 298.

- Laslau Cumanul a numit ca palatin pe musulmanul Miszle - șpan de Torna și Bodrog, din marea familie Aba, „maghiară” sau valahă, a mai vechilor kabari - după ce Miszle trecuse în pripă de la islam la catolicism,
- Laslău Craiul a fost bănuț că el a fost cel care a chemat mongolii în 1285 pentru că a înăbușit, cu mongolii rămași ca prizonieri de război, o răscoală a ungarilor din sept 1285.

Acestea sunt suspiciuni mai mult decât rezonabile că Laslău Craiul a fost mai degrabă musulman decât șamanic sau ortodox și că la fel de musulmani ca el și după modelul lui, dual și ascuns, au fost și ceilalți cumani despre care știm că s-au catolicizat! Imaginile au surprins fizionomia de jumătate mongoloidă a lui Laslău Craiul! A fost NEGRU. Gheorghe I Brătianu citează cu rezerve din istoricul Dimitrie Onciul:

Epitetul *alb* dat capitalei unei țări principale este un obicei general la popoarele turanice ... Țara dominantă fiind albă, cea supusă a fost numită, prin contrast, neagră. În mod analog, și Ardealul s-a numit, după cucerirea ungurească, <<Ungaria neagră>>. Faptul e dovedit de o scrisoare din 1006 a episcopului Bruno, și de o interpolație din veacul al XII-lea în cronica lui Alhémard de Chananes, după cum în cea mai veche cronică rusească, ungarilor „albi” sunt cei care cuceresc Panonia, fiind urmași mai târziu de cei „negri”³¹⁹.

Dacă „ungurii negri” au fost tătarii sau cumanii islamici - stabiliți între Tisa și Dunăre, înainte de 1241 sau în 1282 - atunci și acest paragraf îmi confirmă ipoteza: „negru” înseamnă islamic.

Palatinul avea și rolul de a mijloci plângerile cumanelor; palatinul trebuia să fie ca și cumanii ... iar cumanii la fel de islamici ca palatinul de pe vremea lui Laslău Craiul:

După urcarea sa pe tron, Ștefan V a dispus, după 1270, ca a doua persoană a regatului, palatinul (comes palatinus), să îndeplinească automat și funcția de judex Cumanorum. În aceasta calitate, palatinul trebuia să mijlocească în favoarea lor pe lângă rege. Palatinul - jude al cumanelor - era astfel garantul autonomiei lor juridice în cadrul regatului, apărătorul drepturilor lor și conducătorul în luptă al corpului de armată cuman care îl însoțea pe rege în expedițiile sale. Acest privilegiu a durat chiar și după dispariția limbii cumane, pe la mijlocul sec. XVII, și anume până în sec. XVIII, când palatinul a zădărnicit tentativele autorităților imperiale de a desființa autonomia regiunii alano-cumane³²⁰.

Ajunși aici trebuie să lămurim o chestiune: analiza cromozomială a prelevărilor din corpul lui Voievodului Basarab, realizată prin comparație cu probele prelevate din valahi, după ce Neagu Djuvara a susținut că acest Basarab a fost cuman, ar fi putut dovedi că Basarab a fost cuman numai dacă noi românii am fi fost total diferiți, adică numai dacă noi, românii, nu am fi fost cumani. Dar cum am fost și cum și noi suntem cumani, analiza cromozomială a fost ... neconcludentă. De ce nu acceptăm - în urma acestei analize cromozomiale - că această prelevare de probe a deschis o ipoteză: noi românii suntem cumani!?

---

³¹⁹ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre ...*, pg. 110

³²⁰ Matei Cazacu și Dan Ioan Mureșan, *Ioan Basarab, un domn român la începuturile țării românești*, Ed. Cartier, Buc. 2013, pg. 200.

Cumanii, Bulgarii și apoi Valahii au fost islamici (când erau numiți și „Negri”) și frați de sânge întotdeauna

Dimitri Korobeinikov a scris lucrarea *A broken mirror: the kipcak world in the thirteenth century*, Leiden, Boston, 2008, editată de istoricul Florin Curta și Roman Kovalev (se găsește pe Internet). Printre cele marcate în această lucrare – scrisă și după unele surse arabe – este și originea cert cumană, din Crimeea, a lui Baibars, care s-a refugiat din fața mongolilor – în 1223 sau 1241 - în Țaratul Valahilor Asăneștilor (Hasan?), de unde a fost vândut ca sclav în Egipt. Baibars avea pe atunci cca 15 ani. În Egipt, Baibars a fost pus de Sultan conducătorul mamelucior, care erau cam toți cumani. Baibars și-a măcelărit Sultanul, fiind numit pe loc, de imam, Sultan al Egiptului.

Baibars este cel care-i înfrânge pe mongoli prima dată, prin 1260, undeva în niște trecători, pe coastele Egiptului, la „Fântânile lui Goliat” – Ain Jalut. Am demonstrat într-o lucrare anterioară că Baibars a fost acel rege „din ținutul valahilor (adică din Cumania Neagră, nota mea) care i-a învins pe mongoli la trecători, umplând Occidentul de bucurie”, cum scrie francezul Philp de Mousquet, contemporanul lui Baibars, în „Cronica rimată”! Splendid personaj a fost valahul Baibars! Baibars a creat în Egipt dinastia Baibars, care a dăinuit până prin 1350. Și ce dinastie!

Să nu uit: Baibars se închina lui Alah atunci când a plecat pentru adăpost, „între două dealuri”, spre Valahia lui Asan (Hasan?) ...

În lucrarea menționată mai sus avem parte de numele șefului tribului din care făcea parte Baibars: **Bachman** sau *Bajman* în arabă.

Bachman belonged to the same tribe as the future sultan Beybars - the Öberli. The letter were the so-called Wild Cumans, that is the Cumans that had no long lasting peace relationship with the southern Rus principalities³²¹.

Traducere aproximativă: Bachman a aparținut de același trib de care a aparținut și viitorul sultan Baibars: „Öberli”, adică **CUMANII SĂLBATICI**, pentru că se războiau cu slavii (ruși)!

Nici aici nu avem simetria cerută de Victor Spinei, în sensul că nu avem „cumani cumiți”, cum ar pretinde Victor Spinei în baza pretențiilor de simetrie emise! Să nu pretindem nici noi. Dar, „Cumania Neagră” „**ar corespunde domeniilor polovțienilor (cumanilor) sălbatici**”, precizează Victor Spinei în cartea teribilă, atât de muncită și de detaliată: „*Marile Migrații din estul și sud estul Europei în secolele IX-XIII*”, Institutul European, 1999, pg. 220. Acest trib de fost masacrat de mongoli; acolo se afla și tânărul Baibars. Cum-necum, Baibars a reușit să scape spre Asănești, dar nu i-a fost cine știe cât de bine nici acolo! Marca neamului nostru nu s-a dezmințit niciodată: imposibil de unit!

---

³²¹ Dimitri Korobeinikov, *A broken mirror: the kipcak world in the thirteenth century*, Leiden, Boston, 2008, editată de istoricul Florin Curta și Roman Kovalev

Este evident că pronunția Blakumen emană un fonetism apropiat de Blach sau Vlah sau Valah foarte apropiat de Bachman. Românii s-ar putea grăbi să găsească în Blakumen un sens impropriu în limbajul vikingilor: *Vălăhoiul*, *Vălăhocul* etc.

Numele „Bachman” trebuie să le fi sunat arabilor ca un nume străin; cu siguranță că arabii auziseră numele de la vikingi, pe filieră vikingă sau de la tătarii musulmani (de la cumani, pecenegi sau khazari) și i-au redat așa cum l-au auzit, într-o fonetică germanică ușor arabizată. Bachman în arabă nu însemna nimic, așa și este redat, dar **în germanica vikingilor Bachman trebuie să fi fost identic cu cumanul negru, adică cu Blakumen și nu cu omul din spate**, cum „Bachman” s-ar putea traduce cu aproximație din germanica vikingilor!

Revin și spun că am demonstrat - cu argumente tari - că bulgarii au fost de același neam cu cumanii, pecenegii și valahii. Deci, dacă și bulgarii au fost islamici și dacă încă purtau șalvari și turban în anul 866, când a avut loc convertirea lor la creștinism, - atunci cumanii, pecenegii și valahii cum au fost? Nu tot islamici?

Poveștile despre convertirea bulgarilor de la islam la creștinism au un umor aparte, care înveselește și fierul:

... bulgarilor dispuși să îmbrățișeze creștinismul Bizanțului li s-a comunicat în termeni fără echivoc că dacă doreau să ia parte la liturghie, trebuiau să renunțe la șalvari și turbanele lor tipic asiatice ... În consecință trebuiau să se îmbrace corespunzător ...

Dimpotrivă, consultat de bulgari în anul 866 în privința delicatei chestiuni a pantalonilor, un papă latin ca Nicolae I (858-867) și sfetnicii săi au considerat deplasate aceste temeri. În opinia pontifului, obiceiurile etnice locale nu puteau fi decât secundare. Prin verdictul său, papa Nicolae a demonstrat o toleranță abilă și totodată o anumită nonșalanță disprețuitoare³²².

Bacman este mai mult ca sigur identic cu B(l)acman, adică cu Blakumen. Un *Cuman Negru*, un *Bulgar Negru* sau un *Valah Negru*. Cu neputință de diferențiat sau de aflat care-cum, dar cu certitudine islamic. Islamic, nu islamizat, că nimeni nu a putut constrânge o populație să se convertească într-un timp scurt.

Iliș Rareș (1531 - 1553), fiul lui Petru Rareș, a domnit în Moldova (1546 - 1551). Chipul lui apare în tabloul votiv al bisericii Probota, ridicată de Petru Rareș, tatăl lui. Iliș a trecut la islam (Mehmed-beg); după trecerea lui Iliș la islam, **fata i-a fost înnegrită**, iar numele i-a fost șters din pisania bisericii de la Arhiepiscopia Romanului și Bacăului. Poate că înnegrirea a fost o pedeapsă la îndemână; eu vă înțeleg reținerea, dar înțelegeți-mă și voi: înnegrirea feței,

³²² Peter Brown, *Întemeierea creștinismului occidental*. Ed. Polirom, 2002, pg. 294 - 295.

sub ocupația turcilor, putea fi, mai degrabă, o echivalare cu islamismul decât o ocară. Cine ar fi avut curajul!

Cronicarul Grigore Ureche (1590-1647) l-a defăimat pe Iliș: „pe dinafară se vedea pom înflorit, iar dinăuntru lac împutit”.

Ținutul numit *Cumania Neagră* a cuprins Muntenia de azi și cam tot litoralul nord-pontic; dincolo (de Nipru sau după alții dincolo de Volga) se afla Cumania Albă. După cum ne spune Nicolae Densușianu, cele două Cumanii - Neagră și Albă, delimitate de Nipru - au devenit cândva pe la finele sec XII două Valahii: Valahia Neagră în vest și Valahia Albă în Est. Este adevărat că numele Valahiei Albe din estul Niprului se naște din dorințele unei simetrii, care suplinește realitatea; nu prea a existat o Valahie Albă, deși a existat Basarabia - așa cum am demonstrat în capitolele anterioare. Totuși, Victor Spinei are uneori dreptate, deoarece am găsit în sudul Dunării, ca în oglindă, ținutul Valahiei Albe:

Între anii 1186 - 1204, Vasile I a funcționat ca arhiepiscop al Zagorei ... Zagora nu este altceva decât o denumire din limba greacă populară, preluată din slavă și dată vechii provincii romane Moesia sau Missia. **Numele românesc al Moesiei era Valahia Albă** ... Zagora înseamnă peste munți, sau Transalpina, adică regiunea de peste Munții Haemus sau Balcani, privită din sud, de la Constantinopol sau dinspre Grecia³²³.

Valahia Albă, de la sudul Dunării era creștină. Dacă Valahia Albă, din sud, era creștină, chiar cu oscilațiile de la ortodoxism la catolicism și dacă Valahia Neagră, din nordul Dunării era islamică, trebuie să ne fie clar că numele de negru trebuie adăugat numelui ținutului sau numelui locuitorilor din nordul Dunării pentru că erau islamici și nu pentru că erau la nord, cum cred istoricii noștri, nu de alata, dar altă dată nu vom avea situația asta fericită: și islamici și la nord de ceva.

---

³²³ Ioan Marin Mălinaș, *Regeste și registre, de la Constantinopol și Roma, din prima jumătate a secolului al XIII-lea, privitoare la Primatul Vasile I și la Împăratul Ioniță Caloian, din Târnovo*, Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea, 2000, pg. 23.

Putem întări: „Zagoria este Bulgaria dintre Dunăre și Munții Balcani”, P.P. Panaitescu, *Începuturile și biruința scrisului în limba română*, Ed. Academiei Republicii Populare Române, 1965, pg. 62.

Alualak: o altă asemănare a valahilor cu cumanii

Istoricul Gheorghe Brătianu a fost un colecționar al indiciilor și dovezilor care așezau un hanat al bulgarilor de la Gurile Dunării la limanul Nistrului; Gheorghe Brătianu identifică Cetatea Albă în acest hanat bulgar. Este vorba de primul pătrar al sec. XIII. Cu certitudine trebuie să fie vorba de o graniță care se continua spre vest, de undeva de deasupra limanului Nistrului, până la Carpați sau și mai sus, până la Târnave și până la Mureș, așa cum a ne-a lăsat ca moștenire hotarul Bulgariei Iosif Kemeny! Cei care au transmis despre stăpânirea bulgară de la Nistru, din Cetatea Albă și despre hotarul ținuturilor lor fixat pe Târnava Mare și pe Mureș, au fost dintre cei care au știut că pecenegii, bulgarii și cumanii erau totuna.

Gheorghe Brătianu identifică Cetatea Albă cu Akkerman și cu Mauro Castro și identifică - în perioada 1301 - 1322: **episodul stăpânirii bulgărești de „dincolo de Dunăre” și la Cetatea Albă.**

Brătianu redă din regulamentul vămii genoveze că râul Vicina („brațul sudic al al Deltei dunărene”) a fost granița împărăției tătarești, între „gurile Dunării și limanul Nistrului”. Deci, stăpânirea tătarească a dus și la o schimbare de nume: din cumani în bulgari. De fapt totuna. Celor din nordul Dunării li s-a spus mult mai mult timp „bulgari”; și cei dintre gurile Dunării până la limanul Nistrului au fost tot bulgari. Cum au fost și „bulgarii de dincoace de Dunăre”, cum redă tot Brătianu din *Cronica lui Gregoras*³²⁴.

Cu excepția istoricului Gheorghe Brătianu, până acum s-a crezut că numele bulgarilor a fost atribuit greșit pentru locurile și oamenii de la nord de Dunăre până la Nistru; a fost acceptat cel mult o extindere, spre Cetatea Albă, a bulgarilor rămași în vatra lor istorică de pe Volga.

Istoricul Gheorghe Brătianu mai scrie despre un nume, „**țara Alualak**”, atribuit „țării valahilor” de istoricul arab Abulfeda, pe la începutul sec XIV³²⁵. Numele V-alah prea conține numele Alah ca să nu ne pună pe gânduri.

Acum, când aflăm, din surse arabe că Bachman și Blakumen - numiți astfel de saxona vikingilor - au fost din neamul nostru, când cel puțin conducătorii se închinau lui Alah, mai poate cineva pretinde că între acestea și numele Alualak sunt doar niște simple coincidențe?

Cu *Blakumen* aka *Bachman*, cu bulgarii, cu pecenegii și cu Basarabii - adică cu valahii lui Alah - acoperim câteva secole de istorie din cele dintre secolele III-XIII, nu puține și și consistente, dar cu valahi islamici, ca închinători la Alah. Preferăm în continuare „să nu”?

Valorează eroii noștri confecționați prin minciuni papale de dimensiuni greu de conceput cât valorează nemaipomenitul mameluc și sultan Baibars, cât valorează frații noștri de sânge și de limbă, celtii, bulgarii, pecenegii și cumanii? Chiar nu putem renunța la expresiile și la conținutul unor teze istorice de care ne amuzăm și noi:

- „de la Râm ne tragem”,
- „valahii păstorii romanilor?”

---

³²⁴ Gheorghe Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Emi, Buc. 1980, pg. 46.

³²⁵ Gheorghe Brătianu, *Tradiția istorică despre români ...*, pg. 67. Abulfeda pomenește numele *Alualak* în contextul în care identifică orașul „Isakgi”, din Dobrogea (adică Isaccea) în țara Alualak.

Este evident că toate acestea sunt niște contrafaceri propagandistice, cu scopul catolicizării noastre, asemănătoare cu cele de azi, pentru colonizarea noastră. Astfel de expresii propagandistice sunt făcute de catolicizanți și de colonizanți pentru aceia dintre noi care întâmpină mari greutăți atât la citit cât și la înțeles, nu pentru niște oameni cu o minimă judecată.

Lectura unei lucrări scrisă de Nagy Pienaru³²⁶ mă obligă să reconsider ceea ce a scris istoricul Ghe. I. Brătianu despre alualak și chiar să reconsider înțelesul acestui cuvânt, extinzându-l. Nagy Pienaru constată că:

Din turcescul *ulak* au derivat termenii românești *olac*, *olăcar* și expresiile *cai de olac*, *a merge olac*, etc.

Olăcarii (*ulak*) prin intermediul cărora se schimbau mesajele dintre Istanbul și capitalele țărilor române – care se deplasau, după unele surse, cu o viteză de 120 km pe zi – au fost uneori confundați, chiar în mediile instruite din Occident, cu valahii, adică cu românii.

Cu alte cuvinte, nici pomeneală ca alualak să însemne Valahia! Totuși, de ce a identificat Abulfeda ținutul în care se afla Isaccea cu o țară, oricare ar fi fost, din moment ce *ulac* înseamnă călăreț de poștă sau cai - cai de olac - cu care populația era datoare să asigure poștele și nicidecum *valah*?

Răspunsul poate fi numai unul și nicidecum nu este cel evaziv, oferit de Nagy Pienaru. Înțelesul primar al cuvântului *ulac* o fi derivând de la înțelesul de „cai de poștă”, „călăreț de poștă”, dar acest înțeles primar face concomitent referire și la cei care aveau aceste abilități de a călări, la *ulaci*. Cine erau aceștia?

Răspândirea instituției *ulak* în stepele din nordul Mării Negre s-a datorat Hoardei de Aur. Cengiz Han (era să nu-l recunosc, scris astfel, cu Ginghis Han, nota mea), fondatorul acestui imperiu, a perfecționat serviciul poștal și cel de informații, adaptându-le după modelul instituțiilor similare din China. Probabil transferul s-a realizat prin mijlocirea turcilor *uyguri*, apreciați de specialiști drept reformatorii și civilizatorii dominatorilor mongoli (tătari).

Nu a fost nevoie ca mongolii Hoardei de Aur să aducă deasupra Mării Negre, prin turcii *uyguri*, modelul poștalioanelor din China, din moment ce deasupra Mării Negre funcționau înainte de năvala mongolilor vestitele poștalioane, vestiții cai și, mai ales, vestiții călăreți numiți *cumani*, numiți și ei tot turci, dar nu *uyguri*. Cumanii au fost cei care – la fel ca valahii – s-au folosit de poștalioanele care necesitau cai buni și, mai ales, călăreți destoinici. *Ulac* sau *ulak*. Deci, *ulak* au fost nu numai valahii, ci și cumanii din stepa ponto-caspică, adică din Deșt-l-Kâpceak.

Mai este nevoie să constat că și de această dată valahii și cumanii s-au suprapus? Ce mai poate fi spus și trebuie spus?

- Performanțele acestor *ulak* din perioada Ginghis Han:

În Hoarda de Aur, serviciul poștal (*yam*) trebuia să asigure deplasarea rapidă și sigură a olăcarilor (*ulak*), a dregătorilor (*ilçi*) și, totodată, sosirea promptă în capitală a știrilor de la hotare sau din provincii pentru evitarea comploturilor interne și a atacurilor din exterior. Pentru uzul curierilor purtători de mesaje (*ulak*) și al dregătorilor, pe drumurile orientate în evantai, dinspre centru spre periferie, au fost construite stații poștale (*yam*) în care se aflau grajduri de cai (*ulak*) (...) Pe drumurile cele mai frecventate au fost ridicate clădiri poștale la o distanță de 3 *fersah* (1 *fersah* = 5685 m), fiecare având la

---

³²⁶ Nagy Pienaru, *Otomanii și Hoarda de Aur. Relațiile lui Murad II cu Uluğ Mehmed*, publicată în Studii și materiale, Istorie Medie, Vol. XX, 2002, Muzeul Brăilei, Ed. Istros.

dispoziție 15 cai pregătiți pentru utilizare ... O știre de la frontieră parvenea iute în capitală deoarece scrisoarea sigilată era transportată, din *yam* în *yam*, de olăcari care încălecau imediat la sosirea documentului, pe care îl predau apoi la următorul *yam*. Prin acest sistem, în cazuri presante, o depeșă putea parcurge 60 de *fersahi* în 24 de ore și să ajungă, de exemplu, din Khorasan în Tabriz în 3 - 4 zile, în vreme ce unui curier îi erau necesare în condiții normale cel puțin 6 zile.

Dar să ascultăm mărturia lui Abulafia până la capăt, adică exact până acolo unde arată că locuitorii din Isaccea erau cam toți ... islamici:

Isaccea (Isacdji) este un oraș din Țara Valahilor (Al-ualâk), în dependență de Constantinopol, în al șaptelea climat. Este un oraș de mărime mijlocie, adică nici mare, nici mic; poziția sa este într-o câmpie, aproape de locul în care Dunărea se varsă în Marea Neagră, nu departe de muntele Caschathag [trebuie să fie vorba de Munții Măcin - n.n.]. Isaccea este la cam cinci zile de Ackerman, iar între Isaccea și Constantinopol sunt cam 20 de zile de drum pe uscat. Situația Isaccei este la sud-est de (gurile) Dunării, de aceeași parte ca și Constantinopolul. Cea mai mare parte a **locuitorilor profesază islamul** (subliniat și boldit de mine)³²⁷.

---

³²⁷ Matei Cazacu și Dan Ioan Mureșan, *Ioan Basarab, un domn român la începuturile țării românești*, Ed. Cartier, Buc. 2013, pg. 175 (comentariile aparțin autorilor).

Bolohovenii și Blakumen (Bachman) sau originile Cazacilor și ale Tătarilor

O altă demonstrație a islamismului românesc:

- Există autori (Nicolae Iorga, N.P. Vaidomir, Mircea Dogaru) ai unor lucrări extrem de bine documentate, prin care susțin că valahii sunt strămoșii cazacilor.

Cazacii și tătarii au fost vecini și au trăit în stepele ponto - caspice.

“Tara Bolohovenilor, adică a Românilor, se cuprindea între izvoarele Nistrului, Pripet și Nipru, situată deci pe Bug, în fostul guvernământ al Podoliei în drumul de la Kiev la Haliciu. Prima mențiune despre aceasta țara datează de la 1150.”

N. P. Vaidomir

Acum aflăm de la istoricii români din Republica Moldova că Podolia a fost numită Volohia în sec XIII; aici au trăit *bolohovenii* (valahi). Podolia se află în ținutul cazacilor, iar, Basarabia se afla, așa cum eu am demonstrat în capitolele anterioare, în sudul Podoliei, între Nistru și Nipru, până la M. Neagră. Bas-arabia, adică Cumania.

Deci, nu trebuie să demonstrez și ceea ce se știe prea puțin, ci trebuie doar să demonstrez că se știe prea puțin că tătarii au fost de fapt: khazarii, pecenegii, bulgarii, cumanii și uzii, urmași ai anticilor masageți, adică noi, românii. Așa că, pot să spun că N.P. Vaidomir a greșit diferențiind tătarii de cumani și pe români de toți aceștia. La început cazacii și tătarii au fost de același neam, iar, mai târziu, au fost atrași în religii diferite ... ca bolohovenii și cumanii. Istoricul Gheorghe Brătianu, preocupat de valahii din est, a sintetizat excelent spațiul „*cenejilor Boholoviți sau Boholoveni, ale căror stăpâniri se aflau pe cursul râului Sluci și pe Bugul superior. Sunt argumente în favoarea unei origini slave sau cumane a acestor războinici de naționalitate nesigură, deși numele lor seamănă cu acel al valahilor. Poate fi și un amestec de neamuri, așa cum vor fi mai târziu cazacii pe care i-au precedat*”³²⁸. Diferența dintre localizarea concentrației sălașelor bolohovenilor, făcută de Brătianu și localizarea făcută mai sus de N.P. Vaidomir au parcă rostul de a se completa pentru a contura măcar o parte din spațiul bolohovenilor: pe râurile Nistru, Sluș, Pripet, Bug și Nipru, înspre Marea Neagră, dar fără să o atingă. Acolo-s cazacii, urmașii românilor. Sub bolohoveni – ca

Primii Cazaci au fost Români.

După năvălirea Tătarilor, cari au devastat Ucraina, și ținuturile unde-i găsim pe Bolohoveni și Brodnici, aceste țări apar sub numele de „STĒPA PUSTIE”.

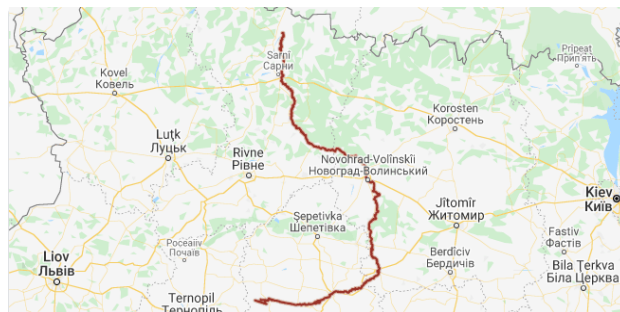
Aici vor domina, în afară de Tătari, Pecenegii și Cumanii. În acest timp Românii, din numita regiune, nu mai sunt amintiți sub numele de Bolohoveni sau Brodnici, dar ei n'au dispărut de pe acel teritoriu, așa cum s'ar crede, ci au început să fie cunoscuți sub alt nume, acela de „CAZACI”.

Într'adevăr, pornind dela începutul sec. al XIII-lea, Românii se coboară din păduri, dealuri, văi, etc., și pentru că ei apăreau ca oameni liberi, — urmașii ai Românilor dela 900, ai Bolohovenilor și ai Brodnicilor, — sunt porecliți, de Cumanii în special, cu numele de „Cazaci”. (Cazac în limba lor înseamnă „om liber”, I. Zafur, Transnistria nr. 1).

Astfel că primii Cazaci au fost în realitate Români și încă liberi, iar nu Ruși sau Ucrainieni, cum s'ar crede după sensul de azi al cuvântului.

³²⁸ Gheorghe Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea ...*, pg. 170 - 171.

urmași ai cazacilor - au fost sălașele și pășunile tătarilor. Întrebarea este: cum s-au numit cei care au locuit acest spațiu înaintea tătarilor?

- Este evident că Basarabii, numiți apoi cumani negri, iar mai în urmă valahi negri!

Cu alte cuvinte, cazacii și tătarii ar trebui să fie urmașii bolhovenilor din Podolia și ai cumano - valahilor (sau ai cumanilor negri) din Basarabia sau din Cumania Neagră sau din Ținutul Cumanilor Sălbatici sau, mai simplu, cum a scris Philip de Mousquet, din Ținutul Valahilor.

Deci, și tătarii (islamici) au fost și sunt „mândria noastră”, a valaho-cumani!

Valahii negri din estul și nordul Europei

Este prea evident că bolohovenii, pecenegii, cumanii, galițienii și volhînii au fost Valahi. Ce facem cu ei?

Bolohoveni = Volohi.

În Secolul XIV, Podolia era numită Volohia Mare, după numele bolohovenilor, conform descoperirii istoricului basarabean Pavel Parasca³²⁹.

“Tara Bolohovenilor, adică a Românilor, se cuprindea între izvoarele Nistrului, Pripet și Nipru, situată deci pe Bug, în fostul guvernământ al Podoliei în drumul de la Kiev la Haliciu. Prima mențiune despre aceasta tara datează de la 1150.”

N. P. Vaidomir

Bolohovenii sunt menționați începând din 1150 până în 1257, când Daniil, principele Haliciului / Galiției le-a distrus orașele și când au fost asimilați ca pedeapsă că au furnizat grâne armatelor mongole în 1241. Referitor la originea lor, rușii susțin că au fost slavi, alții spun cu glas stins că ar putea fi cumani, iar românii scânceesc sau lasă după toți. Este evident că pe măsură ce-i căutăm pe bieții bolohoveni mai încoace îi găsim tot mai slavi, deci, cum am putea afla mai multe despre bolohovenii din jurul

anului 1150? Pentru asta trebuie să ne folosim de teoria mea: numele valahilor sau volohilor sau bolohovenilor a fost acordat odată cu apariția în arealul lor a germanicilor (nemți sau vikingi).

- Cum vikingii dominau în 1150 lumea aproximativă a bolohovenilor, ca să aflăm mai multe despre bolohoveni trebuie să aflăm cum s-au numit mai înainte. Ca-n bancul cu evreii.

Drevlenii sau Drevlyans, cum este scris pe hartă, au locuit pe Bug, ca Bolohovenii. Drevlenii sunt menționați încă din sec. VI, de pe vremea legendarilor creatori ai Kievului, Kîi, Șcek și Horîv. Numele Kievului vine de la Kîi.

Observați că numele *drevlenilor* de pe harta din stânga este scris chiar sub râul Pripet/Pripeat (identificat ca hotar nordic al bolohovenilor de aromânul N. P. Vaidomir), râu pe care-l puteți vedea mărit pe harta din dreapta. Ar trebui să fim siguri că *drevlenii* au fost unii și aceiași cu bolohovenii (Volohii Podoliei, menționați mai sus, după istoricul Pavel Parasca)!

³²⁹ Ion Eremia, *Unele considerații privind hotarele Țării Moldovei în a doua jumătate a secolului al XIV-lea – Pocuția și Colomeea*, apud. Pavel Parasca, *La obârșia Mitropoliei Moldovei (Chișinău 2002)*, pg. 36 - 37.

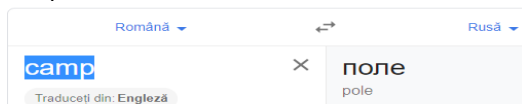

Dacă demersul meu ar fi avut ca scop numai suprapunerea bolohovenilor peste drevleni, ar trebui să nu-mi mai permit să argumentez deoarece orice argument în plus ar îngroșa slăbiciunea de caracter a unui ins dintr-o nație care n-are dreptate niciodată, nici chiar în fața evidențelor și care se așteaptă să fie tratat cu smetii și ironii chiar și într-o astfel de situație de evidență. Cum se face că nimeni nu a observat că acești *drevleni* - dușmani ai Helgăi, la care a ajuns neliniștit dar țințit, cu toate simțurile încărcate și azimutat de ani-i, alba-iulianul Străjan Ioan, în căutarea lui Ierotei din Alba Iulia - au fost unii și aceiași cu *bolohovenii*?!

Drevlenii au fost menționați ultima oară în 1136, când, un prinț rus le-a dat pământurile unei mari biserici din Kiev; deci, este evident că drevlenii n-au dispărut odată cu numele lor, ei au continuat să existe și după 1136, dar sub alt nume. Bolohoveni?

Anul 1136, al dispariției numelui drevlenilor, este foarte apropiat de 1150, anul apariției numelui bolohovenilor. Pe același areal!

Numele drevlenilor înseamnă *lemn, copac*, deoarece ei, drevlenii, „ trăiau în păduri”, în opoziție cu **Polianii**, care trăiau în câmp deschis sau în stepă, asta după Nestor Cronicarul (1056–1114) care, conform *Wikipedia - Drevleni*, a menționat că acei slavi care s-au instalat pe câmpurile deschise au fost numiți *Poliani* (după *pole/nole*, însemnând „câmp”), iar cei din zonele împădurite *Drevleni*.

Polian - Drevlean, Câmpenar - Pădurean.

Cine au fost *polianii*, adică cei cu care s-au hârjunit drevlenii?

- Avem pe una din hărțile de mai sus triburi numite *polotsk* în nord și *polans/polians* în sud, sub *drevleni*, pe Nipru; deci, putem fi siguri că *polian* nu înseamnă polonez, ci om de stepă, om de câmp deschis.
- Istoricii spun că fondatorul Kievului, Kâi, a fost *polian*.
- Drevlenii s-au hârțuit mai mereu cu polianii, așa cum s-au hârțuit între ele triburile celtice, principatele valahilor și triburile de cumani.
- Cumanii, Pecenegii și Bulgarii au fost de același neam
- Polianii au devenit cumani și apoi tătari; tătarii au fost cumanii.

Ioan Ferent³³⁰ a scris în 1931 o carte de referință despre cumani, surprinzând într-un paragraf cam tot ce s-a spus și mai sus despre cumani și despre semnificația numelui lor de *polian*, **om al stepei**; mă folosesc de competența interpretării lui Ioan Ferent pentru a întări cele de mai sus și pentru a evidenția că nici acei poliani, vecinii drevlenilor, nu au fost slavi, ci au fost cumani:

³³⁰ Ioan Ferent, *Cumanii și episcopia lor*, Ed. Blaj, Tipografia seminarului greco - catolic, 1931, pg. 7.

2. Numele, neamul și graiul Cumanilor.

Cumanii poartă, ca și Uzii, un nume turcesc, derivat din *kom* sau *kum*, care înseamnă *nisip, pustie, stepă, șes*; astfel *Coman* sau *Cuman* nu e altceva, decât locuitor al stepei. Slavii, începând cu Nestor, îi desemnează prin cuvântul *Polovți*, derivat din *polē* sau *polo*, care exprimă acelaș lucru, ca și turcescul *kom* sau *kum*, așa că *Polovț* nu-i, decât o traducere a cuvântului turcesc *Coman* sau *Cuman*, traducere, de care-și dă seama cronicarul rusesc Nestor, când scrie: „Cumanii, adecă *Polovții, cari vin din stepe*“³¹): La fel îi caracterizau și Nemții, prin *Walwen, Falen, Falawa*, cari în vechea limbă germană înseamnă tot *locuitor al șesului*.³²) În izvoarele bizantine, pe lângă numele specific *Κομάνοι*, întâlnim și numele generic

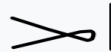
Acum când slavii trebuie să recunoască originea cumană a tribului polianilor, nu pierd nici eu timpul în efortul de a recupera odată cu tribul polianilor / cumanilor și tribul drevianilor; acum este momentul.

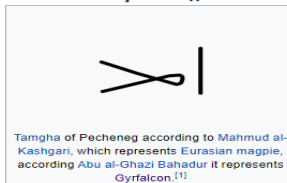
Walwen, Falen, Falawa, sunt nume date cumanilor și celților de germanici; aceste nume germanice se află între *Valoni - Falconidae (Falco Peregrinus - Șoimul Călător) - Walhaz*:

Walhaz este numele vechi dat de germanici celților; din acest nume derivă numele *Valah, Welsh*, unele din multele indicii ale înrudirii lor foarte apropiate.

Falco Peregrinus este numele latin al Șoimului Călător. Șoimul zboară și cu 380 km/h, putând repera un porumbel și la peste 8 km; acuitatea vizuală a arcașilor cumani era pe măsură.

Șoim – *hawk, falcon* (engl.), *falke* (germ.), *yastreb* (rus.), *jastrab* (polon.), *sokol* (croat), *şahin* (turc), so(l)iom (mag.).

Beçenek

Că drevlenii și bolhovenii au locuit aceleași teritorii se poate dovedi și prin surprinzătoarea coincidență dintre localizarea teritorială a bolhovenilor, făcută de istoricul Gheorghe Brătianu (1898-1953) și localizarea teritorială a drevlenilor, făcută de istoricii ruși (cf. Wikipedia). Gheorghe Brătianu a localizat astfel teritoriul

*cnejilor Boholoviți sau Boholoveni, ale căror stăpâniri se aflau pe cursul râului Sluci și pe Bugul superior. Sunt argumente în favoarea unei origini slave sau cumane a acestor războinici de naționalitate nesigură, deși numele lor seamănă cu acel al valahilor. Poate fi și un amestec de neamuri, așa cum vor fi mai târziu cazacii pe care i-au precedat*³³¹

³³¹ Gheorghe Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc. 1980, pg. ..., pg. 170 - 171, referința lui Brătianu la bolhovei și la cazacii pe care acești bolhoveni „i-au

Saiturile Wikipedia culese din istoricii ruși prezintă aceeași localizare a teritoriilor drevlenilor:

... teritoriile drevlenilor au ajuns până la râul Sluch, până la Volânia și Bugul de Sud. La nord, vecinii drevlenilor erau dregovicii

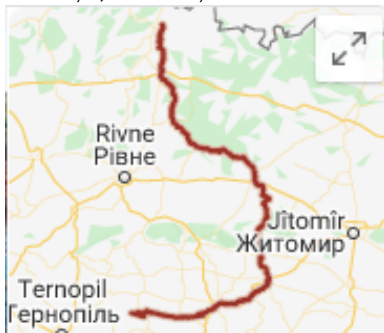
Fac mențiunea că există două râuri Bug:

- Râul Bug, care curge între Ucraina, Polonia și Belarus, spre M. Baltică,
- Râul Bugul Superior, care izvorăște în Ucraina și curge prin Ucraina până la M. Neagră.

Râul Sluci, menționat de Brătianu, este identic cu Râul Sluch!

Teritoriile drevlenilor/bolohovenilor au fost legate de Bugul ce se varsă în M. Neagră, identificat atât de Brătianu cât și de istoricii ruși ... în texte, că în hărți lucrurile se schimbă sensibil; profitând atât de lipsa de cunoștințe, cât și de lipsa de interes a românilor și, nevoind să-i piardă pe drevleni ca slavi, unii istorici (ruși sau de altă nație) fac hărțile ca să nu lase gândul să se apropie de posibila identificare a bolohovenilor cu drevlenii:

- Bolohovenii sunt plasați mai spre nord, până la Bugul care se varsă în M. Baltică (vezi saitul în engleză, „Bolokhovians” cu harta „Martin Dimnik” versus istoricul român Alexandru Boldur),
- Drevlenii sunt mutați și ei spre nord, până la Bugul care se varsă în M. Baltică (mai multe saiture).

Istoricii ruși nu mai pot ajusta textele (zic și eu, că de fapt ce nu au putut și nu pot să facă unii din ei!) de aceea ei creează confuzii folosindu-se de numele celor două râuri Bug. Este cert însă că râul Sluch și Orașul Jitomir / Jîtomîr³³², din aceeași imagine, au fost și sunt în *Ținutul Drevlenilor*, fiind, deci, repere care ne orientează în confuzia creată prin hărți (orașul **Jitomir** și râul **Teteriv** sunt prea la sud ca să permită făcătorilor de hărți să apropie ținutul drevlenilor de Bugul ce se varsă în Marea Baltică, iar dacă-l apropie să se aștepte să le iau tot, cu sud și nord laolaltă).

Deci, este cert că Polianii, vecinii Drevlenilor, au fost Cumani și nu slavi!

Deci, prin anii 600, Cumanii se ciomăgeau frățește cu Drevlenii în ținuturile nord-pontice, adică în anii în care istoria îi ține-n Mongolia, de unde istoricii i-au adus numai după anul 1000!

Istoricii ruși sunt pregătiți și pentru situația în care cine știe ce sursă sau cine știe ce nebun ar da peste

precedat” a fost mult dezvoltată de Mircea Dogaru, istoricul cu memorie de elefant și cu viziuni geografice de excepție, în nemai

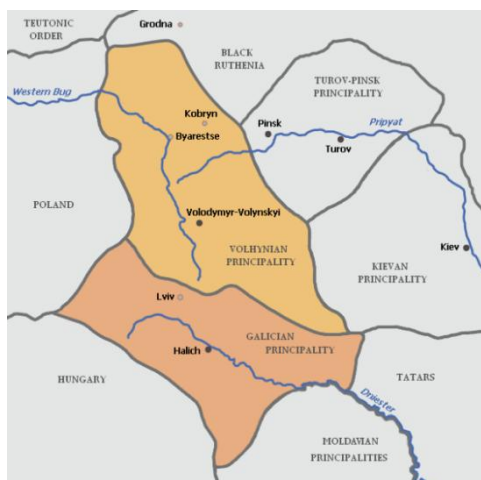
³³² Zhytomyr a fost un prinț drevlean, care a fondat orașul Jîtomîr în 884.

identitatea valahă a drevlenilor:

- imaginea drevlenilor este una deloc atrăgătoare (cu fețele late, capul mic); asta arată că rușii – umblând cu „sulița-n desagă”, vorba lui Dimitrie Cantemir – sunt pregătiți să ne spună: *eram tocmai pregătiți să vi-i restituim pe drevlenii aștia, că oricum începuse a ni se cam urî de fața lor ca de lopată.*

Rețineți răbojul de pe băț

Istoricul Bogdan Petriceicu Hașdeu are în cartea „Istoria critică a românilor” un capitol referitor la câteva litere foarte vechi, de pe teritoriul României, care seamănă foarte mult cu literele drevlenilor de pe Bugul Superior.³³³

Așa cum nici drevlenii – dușmanii Helgăi – n-au fost slavi, nici polianii n-au fost slavi, ci au fost cumani, adică frați ai românilor sau chiar români-români, așa cum i-am găsit în capitolele anterioare, când se aflau în stepele ponto-caspice, iar deasupra lor - înspre Kiev - se aflau bolohovenii, împreună cu care au constituit Țara de Jos a Moldovei, adică Țara dintre Nistru și Prut: **Țara de pe Bugul Superior**. Deci, slavii trebuie să ni-i restituie pe *poliani* odată cu *drevlenii*. Și nu numai.

Este posibil ca reținerile noastre, ale românilor, de a accepta frăția cu minunații cumani

Structura armonioasă a trupului cuman, fața frumoasă și atrăgătoare, admirată de Europeni, au împins pe învățatul Neumann, să afirme, că înainte de amestecul lor cu Mongolii (1240); Cumanii aveau forma regulată caucaziană.³⁾ Într’adevăr, cine nu cunoaște frumusețea femeilor cumane? Anna Comnena, fiica marelui împărat bizantin Alexie Comnenul (1081–1118), descriind frumusețea mamei sale, o compară cu femeile cumane, observând numai că acestea au o față puțin prea lungă.⁴⁾ Că acest mic inconvenient nu le făcea mai puțin atrăgătoare, reiese din nenumăratele căsătorii între principii europeni și fetele cumane. Astfel Mihail Sviatopolc, marele duce al Chie-

și de a ne însuși
evidențele - care spun
că suntem mai frați cu
ei decât cu latinii și care
curg valuri în această
direcție - să fie cauzate
de teama că originea și
figurile cumanilor au
fost mongoloide. N-a
fost așa; cred că am

fost convingător când – folosindu-mă de Ioan Ferentz - am arătat că originea cumanilor nu a fost din Mongolia. Ioan Ferentz³³⁴ ne convinge că fizionomia și constituția cumanilor a fost caucaziană, ca a noastră, dar deosebit de frumoasă, adică ne-mongoloide:

³³³ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică a românilor, Un alfabet mongoloid în Dacia*, Ed. Minerva, 1984, 41 - 544.

”Se pare că mulți dintre ei (cumani, nota mea) erau cu părul blond și cu ochii albaștri”, scrie Jaroslav Drobný³³⁵, istoric din Bratislava.

Deasupra ținutului drevlenilor se află provincia Volhînia!

Bogdan Petriceicu Hașdeu, Alexandru Boldur, Gheorghe I. Brătianu, Eugen Lozovan, Mihai Ungheanu³³⁶ și încă câțiva au scris despre uluitoarele urme ale valahilor din Țările Baltice, numite cândva Lituania.

Volhînia, poloneză cândva și ucraineană acum, seamănă cu Bolhânia, cu Bolohovenia, cu Volohia și, deci, cu o Valahie de altădată!

Mai sus am redat ce au scris istoricii ruși; revin cu un paragraf:

... teritoriile drevlenilor au ajuns până la (...) la Volânia și Bugul de Sud.

Prin anii 280 î.e.n. *galatenii* s-au desprind dintre valoni și și-au presărat numele – de galați – pe tot traseul până-n Asia Mică, unde s-au stabilit. Bogdan Petriceicu Hașdeu nu exagera prea tare când a scris că Galiția a cuprins cândva tot teritoriul României.

Un mare oraș al bolohovenilor se afla pe drumul dintre Halici și Kiev; *marfa de la capăt de drum trebuie căutată și în cotloanele drumului*.

Volhînii din Volhînia (sau Lodomeria), Drevlenii și Polianii - frații românilor din anii 600-1250 - acoperă lipsa noastră din istoria anilor 300-1300 și indică urmele valahilor din Lituania.

Vedeți câtă derută, rușine și complexe ne mănăcă pentru că, ademeniți de papi și de papistași, am acceptat, pe căi întortocheate, ispita de-a cocheta sau chiar de a ne însuși latinitatea de limbă și de sânge la pachet cu catolicizările și cu deturnările lor istorice? Unii suntem încă convingeți că suntem latini.

- Știu că jena ne oprește să respingem cu vehemență această mereu reînnoită ispită, venită dinspre partea feudală a Occidentului, dar avem un precedent:

---

³³⁴ Ioan Ferent, *Op. cit.*, pg. 10. (Cartea se găsește pe Internet în format pdf. Trebuie citită).

³³⁵ Jaroslav Drobný, *Cumans and Kipchaks: Between Ethnonym and Toponym*, Bratislava, 2012, pg. 1, Zbornik Filozofickej Faculty Univerzity Komenského Rocnik XXXIII Graecolatina et Orientalia, Bratislava 2012.

³³⁶ Mihai Ungheanu, *Românii și „tâlharii Romei”, război religios – război de imagine?*, Buc. 2005:

- pg. 236 „Nouă, senzațională până la un punct, este la Kaspar Peucer informația că, după războiul Asăneștilor cu împărăția Bizanțului, aceștia (valahii) împreună cu șefii sarmați au umplut de-a valma, prin noi coloniști Lituania, și de acolo Litvonia și Borussia vecină, lucru pentru care „ne stau mărturie vestigiile limbii celei vechi, căci trimit la latinitate”.
- pg. 237: „Cureus îl citează pe „Dlougoses (Jan Dlugosz): *o mână de romani s-a așezat în golful de pe litoralul venetic și acolo au construit ei înșiși o cetate pe care au numit-o Romova – de la Roma – care a fost mult timp metropola acestei seminții. Și astfel toată Valahia Theodosia – la fel în Taurica, la Chersones, care acum se numește Capha – aceasta este o colonie a romanilor, aceasta a genovezilor*”.
- pg. 238: „Fredericus Menius, livonian, tipărește la 1632 o *Syntagma de origine Livonorum*. El contestă originea livonienilor din Roma neroniană – teză veche! -, susținând că românitatea livonienilor este strict valahă!”.
- pg. 240: „Un cronicar german, Christoph Hartnoch ... a tipărit în secolul XVII o carte despre originea prusienilor, *Alt und Neues Preussen*, unde vorbește despre originea valahă a prusienilor ...
- Gustav Adolf Humbe a susținut și el, la 1697, o dizertație despre originea valahă a livonienilor”.

„Când au murit Ștefan-vodă cel Bun, au lăsat cuvânt fiului său, lui Bogdan - vodă, să închine țara la turci, iar nu la alte neamuri, căci neamul turcilor sunt mai înțelepți și mai puternici, că el nu o va pute ține țara cu sabia, ca dânsul. După ce au luat Bogdan-vodă domnia, au și trimis pre Tăutul logofătul sol la turci, când au închinat țara la turci”. (din Ion Neculce, *Letopisețul Țării Moldovei*).

Cât timp a fost omul papei (din 1457 - 1475), Ștefan cel Mare a construit 2 sau 3 biserici, iar după ce, în deznădejdea catolicului Matei Corvin, a rupt pactul cu papa, a acoperit Moldova cu biserici.

Închei cu imaginile șoimului, folosite și de daci, pe cosonii lor, dar și de cumani și pecenegi, așa cum am văzut mai sus:

Monedă dacică din aur - KOSON

Uluitoarele urme valahe de la Marea Baltică și un răspuns la cererile imperative de a fi explicate cât de cât

Koriatovii baltici au dat o dinastie domnitoare în Moldova, nu numai pe luga Koriatov (Ologul), cunoscut nouă din expresia că „a fost luat de Mircea”, voievodul muntean, ci și pe urmașii mușatinului Roman I, căsătorit cu o soră a Koriatovilor. Dar, așa cum vom vedea legăturile și atașamentul lor față de volohi au fost mult mai multe și mai vechi.

Novohorodok sau Navhradak și ținuturile din jur au aparținut Koriatovilor.

Navhradak a fost capitala misteriosului ținut baltic, Yotvingia (Sudovia), situat între Belarus, Lituania și Polonia.

Ca răsplată pentru ajutorul acordat împotriva tătarilor în bătălia de la Apele Albastre (Sînie Vodî), din 1363, Koriatovicii au primit din partea Lituaniei, ca răsplată, principatul Podoliei, adică Volohia sau Ținutul Bolohovenilor, care a fost al Drevlenilor.

Yotvingia a resuscitat un interes atât de mare printre intelectualii „specifci”, ai anilor 1980, încât interesul a fost acuzat pe față ca fiind o creație kaghebigă, care ar fi avut scopul de a diviza mișcările naționale de coagulare a unei forțe baltice. Harta cu poziționarea Yotvingiei este concludentă: KGB urmărea să oprească un nou Commonwealth lituaniano-polon?

Yotvingia este ținutul care se află atât în Ținutul Rutenia Neagră cât și în Ținutul Bolohovenilor în varianta în care acest din urmă ținut ar fi așezat peste Bugul Vestic, care se varsă în Vistula și apoi în M. Neagră, diferit de varianta „Bugul Superior”, descrisă de istorici mai sus.

Fiind multe de explicat, dar și înțelegând că toate nu pot fi publicate deodată, am trimis redacției revistei materialele cu argumentele în care pretind că am demonstrat că acolo unde valahii sau numele lor apar însoțite de „negru” trebuie să citim: islamic; cu toate acestea nu pot explica mai departe dacă nu sunt crezut că Radu Negru, valahii negri, Bogdania neagră – indică valahi islamici. Prezența numelui „negru” nu se oprește numai la valahi. Ca o simbioză, dar și ca o dovadă este numele „Blakumen” – scris în rune pe o piatră, de pe o insulă, din M. Baltică - care deși este mai degradă „Cumanul negru” decât „Valah”, totuși îmbina și prevestea descendența valahilor din cumani, în special a valahilor islamici din cumanii islamici. Căci islamic o fi fost și „catolicul” Laslău Craiul (adică Ladislau IV Cumanul – 1272-1290) dar și cei doi duci (herțog), trimiși ai lui, în Moldova și în Muntenia. Se știe că papa a dispus anchetarea apostaziei lui Laslău Cumanul. Această anchetă domină prin intensitate suspiciunii că papa a fost și cel care a dispus asasinarea regelui Laslău Cumanul.

Să (re)devii schismatic sau șamanic n-ar fi fost atât de dureros - așa cum acceptăm și noi -, dar să devii islamic din catolic!

Acum aflăm că pe degetul lui Bogdan Vodă al Moldovei s-a aflat - la deshumare - **un inel de aur cu numele lui Allah**³³⁷. Cert!

- Cum se explică islamismul lui Bogdan, luat cu el în mormânt și deshumat?

Prea de multe ori citim că Moldova a fost Bogdania Neagră ca să nu ne gândim la Bogdan ca la *Bogdan cel Negru*, ca la *Radu Negru*.

Cei doi au fost islamici, nu islamizați!

Mulți istorici au scris că Dragoș și Radu Negru au fost, în 1290, „ducii” trimiși de Laslău Cumanul să ocupe Moldova și Muntenia. Dimitrie Cantemir³³⁸ scrie că:

Radu Negru vodă, cel care a descălecat Țara Românească la sud de Carpați și Dragoș, cel care a venit în Țara Moldovei, sunt de fapt, urmașii unui anume Bogdan voievod, care, la rândul său, descindea din Ioan (Asan al II-lea, țarul Țaratului Româno-Bulgar de la Dunăre, domn al tuturor românilor!

Cum știm că Laslău Cumanul descindea din „cumanii negri”, adică din cumanii de la vest de Nistru - diferiți de „cumanii albi”, de dincolo de Nistru -, este de așteptat ca și Dragoș să fi făcut parte din acel „grup conspirativ”, care a realizat în 1290 a doua mare unire a valahilor, onorată, din câte se pare, și pe tavanul Episcopiei Catolice din Alba Iulia, prin hărțile și stemele principatelor, văzute și menționate de Hașdeu, așa cum ne-a lăsat mărturie Rubin Patița (Străjan Ioan vă poate oferi documentul și motivele pentru care nu-l prezint și aici. El mi l-a dat.)³³⁹.

Deci, nici Laslău Craiul, nici Dragoș, nici Radu Negru și nici Bogdan (Negru)³⁴⁰ nu au fost islamizați ci, fiecare a fost crescut în această credință, moștenind-o cu intensitatea

³³⁷ Sunt mai multe lucrări cu referință la inelul de aur cu inscripția Allah. Eu recomand lucrarea scrisă de Vitalie Josanu, istoric și comisar de poliție: *Spațiul pontic în istoria estului european sec. XII - XV*, unde - la pg. 4/8 - scrie despre: „Inelul cu inscripția Allah descoperit pe degetul celui identificat cu Bogdan I în necropola voievodală de la Rădăuți, precum și stema stema Țării Moldovei atât de asemănătoare cu aceea de pe pecetea hanului Tohtamâș de pe privilegiul acordat negustorilor polonezi în 1392 -1393 sunt elemente după care se poate susține plasarea cneazului maramureșean sub protecție mongolă”.

³³⁸ Dimitrie Cantemir, *Hronicul vechimei a româno-moldo-valahilor*, Ed. Stela Toma, vol. II, Buc. 2000, pg. 154.

³³⁹ Prima unire a tuturor românilor a fost realizată în 1204, de Ioniță Caloianu, valahul din „Valahia Albă”, sud-dunăreană, creștinată. Pe vremea lui Ioniță Caloianu Valahia era ținutul sud-dunărean, iar Bulgaria ținutul nord-dunărean, al cumano-valahilor; „ca la noi la nime” (vezi materiale scrise de Hașdeu, A.D. Xenopol și Ghe I Brătianu despre Bulgariile de la nord de Dunăre, dar și de arhiepiscopul catolic Ioan de Sultanieh). Despre Valahia Albă, sud-dunăreană, dintre Haemus și Dunăre, a scris Ioan Marin Mălinaș în *Regestre și Registre de la Constantinopol și Roma (...)*, Ed. Imprimeria de Vest, Oradea, 2000, pg. 23. O Valahie Albă cere, prin legea simetriei impuse de Victor Spinei, că a existat și o Valahie Neagră! Care, unde? Bineînțeles că este vorba despre Valahia de la nord de Dunăre, peste apă de *Valahia Albă*. Pentru că Valahia de la nord de Dunăre sau Cumania era islamică, așa cum erau cumanii!

³⁴⁰ Numit „Bogdan Infidelul” de neputința maghiară de a-l elimina, în antiteză cu „fidelul” Dragoș, care a lăsat Moldovei capitala la Baia, cu episcopie catolică și cu alte lucruri urâte.

atașamentului față de climatul în care credința înstărește sensibilitatea simțurilor, a atașamentelor, a viziunilor, a voinței. A Vieții. Să le-o lăsăm. Inelul lui Bogdan, cu înscrisul Allah, ne obligă, că doar valahi suntem!

Pe de altă parte, noi, românii, nu ne mai putem permite evaziuni, ci trebuie să admitem că numele „arab”, cu care suntem identificați în legendele tuturor popoarelor vecine, conține nu o indicație etnică, ci evident una religioasă. Nu suntem arabi de sânge, ci de credință. Mulți români erau islamici înainte de venirea turcilor: turele cu semilună se evidențiază din imaginile din *Codex Rohonczi*.

Gediminas, tatăl lui Koriatov - din care au urmat și domnitorii Moldovei și soția mușatinului Roman I - a întârziat creștinarea printr-o abilită negociere cu Papa, dar și cu alte oferte.

Nu înțeleg de ce le-a scăpat istoricilor această asemănarea a Yotvingilor (Sudovienilor) cu boholovenii și cu valahii în contextul în care cu toții, istorici și noi, suntem atât de uluiți de urmele valahe pe care le găsim în ținuturile Baltice! Sunt chiar uluitoare. Să nu cauți explicații, ca valah, mi se pare și mai uimitor! Asta vreau prin acest material: explicații. Care este cauza dezinteresului?

- PĂGÂNISMUL!

Să fi fost și Yotvingii islamici? Din cauza atașamentului față de vechii lor zei este greu de crezut, dar nu este exclus, ca nobilii lor să fi acceptat compromisul! Totuși, situația de excepție a impus un astfel de compromis, de oricâtă lipsă de flexibilitate au dat dovadă acești Yotvingi, urmașii neurilor, care venerau lupul ... ca dacii și care doineau, de la care au rămas duioasele doine și numele „Dunării” și al „pădurii” și al altor câteva latinități valahe!

Da, Teutonii au fost aduși pe spațiul Yotvingilor și le-au cucerit teritoriile, exterminându-i nemțește. Asta i-a obligat pe Yotvingi să se alieze cu tătarii. Islamici. Costurile au fost mari, dar nici așa nu cred că islamismul s-a extins de la nobilime la toți Yotvingii. Însă s-a extins suficient cât să fie numiți „negri”, să primească acest indiciu: „negri”. Islamici. Deși nu găsim islamismul în documente, îl găsim în nedumeririle intense ale balticilor, care – tot mai atașați de valorile acestor Yotvingi – caută explicații și contururi pentru numele *Rutenia Neagră* găsit în vechile documente. Astea cred eu că sunt explicațiile lipsei de interes de până acum.

Să nu uităm o altă posibilă sursă de „valahisme” baltice: Teutonii au ajuns în apropierea M. Baltice, pe teritoriul Yotvingilor, expulzați fiind de regele maghiar Andrei II din Țara Bârsei, unde numai ce-i instalase pentru a controla energiile orientale ale **cumanilor negri**. Unii teutoni își vor fi constituit familii cu *frumoasele cumance* în perioada cât au stat în Țara Bârsei; copiii au avut de ales între duioșenia doinei mamelor și ordinul icnit, exterminant, nemțesc, teutonic. Mulți istorici au scris până acum că acolo în Țara Bârsei ar fi trăit cumanii; abia acum, prin academicianul Victor Spinei³⁴¹, aflăm că locuitorii au fost valahi. Au fost și una și alta, așa cum am demonstrat anterior, aceasta este doar una din situațiile în care valahii și cumanii (mai mult islamici decât catolici și decât șamanici) devin intersanjabili. Însoțitorii

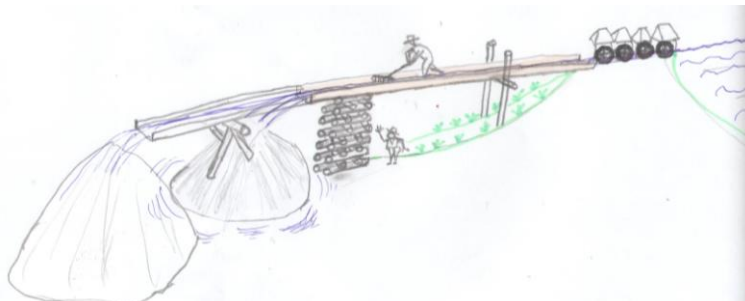
³⁴¹ Victor Spinei, *Marile migrații din estul și sud-estul Europei în secolele IX-XIII*, Institutul European, 1999.

teutonilor din *Țara Bârsei*, adică valahii și frumoasele cumance, pot acoperi cu suficiente explicații informațiile date de Kaspar Peuce și Jan Dlougas, referitoare la valahii care s-au răspândit pe vremea Asăneștilor în toată Lituania, Letonia și Belarus, citate în subsolul unei pagini de mai sus *apud* Mihai Ungheanu. Răspândirea valahilor în tot estul European a avut cauze și scopuri, premergătoare invaziei mongole: informarea mongolilor, al căror imperiu numit *Hoarda de Aur* a fost creat sau confiscat de cumani, în propriul și aproape meschinul lor interes.

Cert este că teutonii, sprijiniți de papă, i-au exterminat pe Yotvingi, care trebuie să fi dușmănit păgânismul și apoi evaziunea ducelui lor, Gediminas, de a îmbrățișa catolicismul (lituanienii s-au creștinat numai în 1385).

Neurii antici, care urlau ca lupii, au legături documentate, care explică *doina*, Dunărea și multe vlahisme - din care cele mai multe și mai intense se află pe spațiul acestor Yotvingi, din Rutenia Neagră, - deși răspândirea vlăhismelor în tot spațiul Baltic este remarcabilă, emoționantă, cu prestigiu de imperator:

Foarte schematic, cam acesta a fost procedeul măcinării pietrelor aurifere în mori / șteampuri, al obținerii aurului și al creării movilelor de steril în consecință

Tumulii sau, mai precis și mai exact, Movilele de steril din Vidra Medie (Alba), peste Arieș

A descris printre altele, deplasarea varegilor cu bărcile pe Nipru și Nistru, pe calea cunoscută sub numele "de la varegi la greci". După ce ajungeau la Marea Neagră, varegii se deplasau de-a lungul țărmului mării, cu escale la Aspron (Cetatea Albă), Sulina, Conopa, Tomis și alte porturi până la Constantinopol, (cf. Wikipedia: Constantin al VII-lea Porfirogenet).

Este posibil ca „varegii” din textul imperial de mai sus să fi fost urmașii anticilor neurii: yotvingii. Mai prezint una din marile asemănări ale yotvingilor cu valahii și cu bolohovenii, pe teritoriile cărora curg cele două râuri, Nistru și Nipru, pe care yotvingii ajungeau la Dunăre, la doinele valahe și la blakumen și la Murfatlar, unde desigur, ei, yotvingii, au fost - în „drumurile lor de apă” spre Constantinopol - cei care și-au lăsat înscrise tihna sau dorul, în celebrele și mirificele rune, duse la ei tot de aici, odată cu *doina* și cu alte vlăhisme. *Geograful antic Strabon* scrie despre geții troglodiți, care trăiau „**mai sus de împrejurimile orașelor Callatis și Tomis și de Istru**”. În interpretarea excelentei Felicia Vanț-Ștef, traducătoarea lui *Strabon*, *geții*

trogloidiți au trăit în „semibordeie” sau în peșteri săpate în centrul Dobrogei, de la „Cheia și Gura Dobtagei”³⁴² ... asta în timp ce noi - cei de acum - căutăm tocmai în Marea Baltică originile runelor dobrogene, găsite în bordeiele de calcar ale troglodiților; adică le căutăm acolo unde au fost duse. Duse din Dobrogea.

Tumulii de la Kernave

Există o altă mare asemănare, care-i distinge iarăși pe Yotvingi de ceilalți baltici: Tumulii și Gurganele. Predomină la Yotvingi. Iar cei cinci tumuli din *Kernave*, de lângă orașul lituanian *Trakai* (unii istorici scriu despre *Yotvingi* ca despre „tracii lituanieni”), la 50 km de *Vilnius*.

În *Yotvingia* există kurgane cu nemiluita. Ca la moți și ca pe *Crișuri*. Ca la valahi.

Pentru că simțim parfumul arhaic al vechimii, putem spune că nici legăturile *yotvingilor* cu *valahii* și nici ale *koriatovicilor* cu *bolohovenii Podoliei* nu au început odată cu evenimentele consemnate de istorie (*Bătălia de la Sinie Vodî / Apele Albastre*, căsătorii, etc). Este cert că astfel de legături sunt de la balansarea-n leagănele „Demultului” ce ne auiește-n gene.

Eu am scris în *Ziarul Unirea* din Alba Iulia și nu numai despre astfel de tumuli și kurgane/gorgane, pe care le-am identificat cu nemiluita în *Țara Moșilor* (și nu numai) și am demonstrat că sunt de fapt movile de steril, rezultate din spălarea aurului și că nu sunt nici morminte și nici movile de observație, ci sunt movile rezultate dintr-o extragere de amploare a aurului, - cu șteampuri, făcută mii de ani cu sute de oameni, - din pietrele cu conținut aurifer.

Istoricii lituanieni consideră că cei cinci tumuli ar fi cetăți de apărare, cetăți de pământ. Nu! Sunt constituiți din spărtură de piatră, din care s-a extras aurul prin spargerea în șteampuri, ale căror roți au fost mânate de apa râului *Neris*, din apropiere, adusă pe jgheaburi îmblănite cu pănură, pe distanțe enorme. Aceste movile de steril, specifice - ca niște conuri retezate - explică o altă uimire a lituanienilor: brățările și alte ornamente sau lucruri făcute după metoda din *Munții Apuseni*, cum revendică *Aleksiejus Luchtanas*, muzeograful lituanian din *Kernave*, contactat de reporterii de la *Formula As* (Nr. 1187 din 2015).

Deci, în cele de mai sus eu cred că am demonstrat că *Yotvingia* extinsă a reprezentat un teritoriu cu o populație mai asemănătoare cu *Volohia* din *Podolia bolohovenilor* decât cu varegii, vikingii și cu alți nebuni baltici exterminatori, iar pe de altă parte eu cred că de prea multe ori intelectualii occidentali sunt cei foarte lipsiți de îndoiala europeană creativă și foarte lipsiți de interes, și nu „intelectualii KGB”!

Acest material este încă o confirmare a ipotezei mele, care trebuie să ne trezească din somn și din prejudecăți: cuvântul „negru” din nume trebuie analizat sub suspiciunea de islamic.

Poate că, la fel ca noi, actualii lituanieni nici nu știu că strămoșii lor au exploatat aurul acolo, la ei, ca dacii și că au început acele exploatare pentru că au vrut să obțină ceea ce au văzut la dacii, făcând la fel ca dacii. Și doinind, că și doina asta nu-i numai așa, *de-a deca*; fără doină se duce și zeul și zelul. Se pierde vâna de aur! Și ai audenii și vedenii!

³⁴² Strabon, *Geografia*, Cartea VII, nota de subsol 336, pg. 607. Nu înțeleg de ce Felicia Vanț - Ștef indică troglodiții ca fiind arabi, la pg. 864, a Cărții a II-a a lui Strabon (*Geografia*)!

Înainte de 1241 toți tătarii au fost cumani și pecenegi, adică blacki, valahi, mauro-vlahi, qara-vlahi sau frați de sânge cu valahii

Bogdania Neagră ar fi, după unii istorici, un nume dat Moldovei de turci: „Qara Bogdania”, iar cuvântul Bogdan ar proveni de la traducerea în slavă a numelui grecesc Theodor („Darul lui Dumnezeu”): Bog = Dumnezeu (slav), iar „dan” = dar (slav). De ce-ar fi numit orgolioșii turci Bogdania cu un nume slav! Mă mir!

Dar să vedem care-i Bogdania Neagră?

Grecul Chalcocondil Laonic (1430 - 1490) face, în traducerea și în interpretarea lui Nicolae Iorga, prima prezentare a Bogdaniei Negre (Nicolae Iorga, *Studii istorice asupra Chinei și Cetății Albe*, Buc, 1900, pg. 72-73, 107, acces liber pe Internet.) :

(...) care-și are scaunul în așa zisa Cetate-Albă și se mărginește cu Dacii de lângă Istru, cu Lituani și Sarmații. (...) Țara Muntenească ține de la Ardeal până la Marea Neagră, la dreapta având Istrul până la vărsare, iar la stânga Moldova care are (n. mea) după același Chalcocondil (n. mea) ca vecini pe <<Dacii de la Istru>> și, de altă parte, pe Sarmați (...).

Adăugăm la aceste două fraze, puse în lumină întâiu de dl Hașdeu, o a treia cuprinsă în descrierea țării lui Mircea: aceasta <<are de vecini și pe mulți dintre Sciții nomadi, neam numeros și bogat, supus Regelui Casimir; acești Tătari sunt obligați a servi pe Rege la războiu; țara lor se mărginește cu a Sarmaților la est și a Polonilor la nord>>. Sunt tătarii, cari avuse Cetatea-Albă și steteau încă așezați în vecinătatea ei, Tătarii lui principe Demetrius (prinț tătar învins de lituanieni, odată cu ceilalți tătari, la Apele Albastre/Sinie Vodă în 1362-1363; eu susțin că el, Dimitrie, a trădat coaliția tătarilor, retrăgându-se înspre Nistru-Dobrogea, ceilalți fugind dincolo de Don, nota mea) cu care făceau comerț Ungurii și Brașovenii în 1368 și, desigur, Tătarii menționați, cu același caracter războinic și sub stăpânirea moldoveană, de Reichersdorfer, Tătarii <<Bialogrodenses>>, cari au precedat cu mult în Bugeac pe ceilalți (desigur că Iorga cuprinde în expresia „pe ceilalți” pe tătarii Hoardei de Aur, nota mea)>>.

Deci, Iorga identifică Bogdania cu Bugeacul! Dacă citim și ceea ce a scris Iorga anterior despre Bugeac și Basarabia, observăm că el a inclus aici Chilia, Cetatea Albă, Odesa/Hacibei și Oceacovul și că Bugeacul = Basarabia, în condițiile în care Buçak, din turcă = țară fără păduri, crestată de văi adânci dar și buruienis mare sau ținut de frontieră (după Iorga) – adică „mlaștină”. Pe de altă parte, Brodnicii lui Ploscânea, de la Kalka, au fost socotiți locuitori ai Bugeacului, adică „podari” (căci brod = pod, pod peste văile „mlaștinii” definite de Iorga) și veșnicii aliați ai cumaniilor (vezi-i adunați sub conducerea lui Ivan Rostislavici, berladnicul, în 1134 și mai târziu).

Dar Bugeac înseamnă în arabă și „vatră” și, deci, putea fi unul din acele câteva sute de cuvinte despre care istoricul evreu Lazăr Șăineanu a scris că au fost preluate de români din limba tătarilor, adică cel mai probabil din limba Coranului, islamică. Dar este imposibil ca numele Bugeacului să nu aibă aceeași origine cu cuvântul Bug și, astfel, se deschide perspectiva unei origini comune pentru Bug și Bugeac: loc mlaștinos. Cum tot loc mlaștinos înseamnă, în arabă, și Baghdan – loc pe care crește o iarbă verde închis sau neagră de verde – înseamnă că Bog și Baghdan obligă cuvintele Bug și Bugeac să indice mlaștinile ce caracterizează ținutul, respectiv malurile.

Referindu-se la aceiași daci, Chalcocondil mai scrie și că: „sunt împărțiți în două domnii, în Bogdania și în Țara de la Istru și au organizație cu legi nu prea bune”. Dacă textele lui Chalcocondil nu vă lasă să numiți Bogdania altcum decât Moldova toată, așa să fie, mie mi-e totuna, atât pentru raționamentul de până acum, cât și pentru cel ce urmează și pentru concluzie, numai că revenirea lui Chalcocondil asupra Bogdaniei, sesizată și de Hașdeu, și apoi de Iorga, s-a făcut tocmai pentru această diferențiere: că Bogdania Neagră diferă de Dacia și de Moldova. Pe de altă parte, Bogdania Neagră presupune – din necesități de simetrie – și o Bogdanie Albă, adică creștină, creștinată; istoricul Victor Spinei, specializat în cumani, a emis aceste pretenții de simetrie. Dar nu contează ce vreți voi, cititorilor, că chiar nu mă interesează dorința voastră din moment ce v-ați lăsat mințiți și păcăliți atât de ușor și atât de mult timp.

Revin asupra mirării - întrebate, de mai sus: De ce au numit turcii Bogdania cu un nume slav!, dar nu înainte de a vă obliga să acceptați că Bogdania - în accepțiunea lui Chalcocondil - a fost ținutul din estul Moldovei, adică de dincolo de Nistru, până în limită cu Lituania! Răspunsul este conținut în numele Bugului, care a fost cândva granița unei Transnistrii, ceea ce a dat numele Bugeacului și, deci, a ținutului mlăștinos dintre Prut și Bugeac și mai încolo. Cât de încolo? Numai dracu poate ști. VOLGA sau ARAL sau LACUL BALHASH. Că ținutul era locuit de tătari, pe care Chalcocondil îi numește concomitent sarmați, tătari și valahi! Acești valahi, din estul Nistrului, îmbrățișând Bugul, au fost tătarii care s-au aflat în slujba regelui Poloniei, după Chalcocondil și, mai apoi, în slujba voievozilor Moldovei, atât după Reichersdorfer (1495-1554) cât și după Chalcocondil (1430-1490) :

Reichersdorfer, un contemporan al lui Petru Rareș, pe care-l vizitase ca sol imperial, scrie, puțin după moartea acestui Domn, că Tătarii „cari locuiesc în Moldova” au „cinci sute de așezări, cum dic ei, ale lor proprii”. Acești războinici hrăniți numai cu carne de cal erau oamenii Voievodului și aveau îndatorirea de a-l ajuta pe socoteala lor la războiu, chiar și contra „Tătarilor străini”. Aceștia erau, de sigur, Tătarii găsiți de descălicare ... nu puteau fi imigranți recentți atrași de turci sau veniți sub steagul corelegionarilor lor după 1538 (finele primei domnii a lui Petru Rareș, nota mea), căci Tătarii noștri atârnavă de Domn și apoi, cum vom vedea, și fiindcă Bucegenii au venit mult mai târziu”, N. Iorga, Studii ... , pg. 35-36.

Deci Bogdania Neagră avea în sud Bugeacul sau Basarabia, mai precis, sudul Bogdaniei Negre - locuite de valahi după spusele lui Chalcocondil - cuprindea Basarabia sau mlăștinile sau Huceacu sau Hogeacu sau Bugeacul. Surpriza este în faptul că arabii spun BOG mlăștinii. Ce mi-e BOG, ce mi-e BUG! Bugul sudic este fluviul care împreună cu Nistrul fac mlăștinos ținutul nord - vestic al Mării Negre.

Nu turcii, ci islamicii tătari - aflați în slujba Voievodului, adică cei care au asigurat acestora multe contingente la bătăliile de la Hindău, Vaslui și la celelalte bătălii - au fost cei care au dat numele teritoriilor de deasupra M. Negre. Adică ei au fost blacumen - cumanii negri, adică tătarii, adică valahii negri, islamici (de la blak - cuman sau vlak - cuman)! Islamul a existat printre valahi (și) aici – sau, în special aici, deasupra Mării Negre - înaintea venirii turcilor, deci numele Bugului a fost dat de arabii islamici, ca și numele Bugeacului! BUG = BUGEAC = BOGDANIA. Urmașii celor de atunci – care au constituit contingentele Voievozilor Moldovei și ale Regelui Poloniei - pot fi numai cazacii și tătarii de dinainte de deportare.

Iată că am găsit și populația care întâi s-a transformat din valahi în tătari (negri, adică islamici), conform spuselor lui Laonic Chalcocondil și care, mai apoi, s-au transformat în parte în cazaci și iată și teritoriul în care au trăit: Bogdania Neagră. Bogdania Neagră sau, în sens restrâns, Basarabia sau Bugeacul, în sens mai restrâns Țara de Jos.

O confirmare în plus:

1) Imnul arabilor spune:

„Țările arabe sunt patria mea, ... de la Levant la Bogdani (sublin. mea)
De la Najd la Yemen ... până în Egipt și de la Tetuan
Nu există nicio limită care să ne separe,
nici o religie care să ne despartă, limba noastră ne unește cu Ghassan și Adnan.
Avem o civilizație trecută și o vom reînvia, chiar dacă este îngropată.
Așadar, fiii mei, poporul meu, se va ridica la înălțimea cunoașterii și cântați,
Fii ai mamei mele, țările arabe sunt patria mea”.

Cuvântul Bogdani din imnul arabilor este identic, dar identic, cu Bogdan din Bogdania Neagră sau, și mai exact, cu Bogdani din „Terra Bogdani”. Arabii nu puteau să uite din imnul arabilor ținutul ponto-caspic, adică locul de origine al marelui Baibars – fostul cuman negru, apoi mameluc și sultan - așa că, chiar dacă el nu a fost arab, arabii trebuie să-i fi cuprins în imn locul de origine: Cumania Neagră. Bogdania Neagră.

Ce înseamnă cuvântul „Bogdani”, de fapt ținutul „Bogdani”, din acest imn sacru? N-am reușit să aflu. N-am reușit să aflu nici dacă arabii înșiși (mai) știu ce înseamnă Bogdani?! Dar nu mai este nevoie să știu. O capacitate de validare m-a trecut cu cele de mai sus la nivelul credinței: cred că – în sensul că sunt mult mai convins decât cred – toți tătarii de dinainte de sosirea mongolilor au fost cumani și că toți cumanii au fost valahi sau frați de sânge cu valahii, și asta nu o mai poate contesta nimeni!

2) O altă confirmare a islamismului cuman și valah:

Mult timp lituanienii au fost păgâni, până prin 1385 ... destul de târziu. Lituania Ringala, soția lui Alexandru cel Bun, fusese păgână și s-a creștinat catolică, așa că eu cred că nici catolicismul ei și nici ortodoxismul lui Alexandru cel Bun nu au fost atât de „abnegante” ca să motiveze divorțul lor tocmai în perioada de avânt a solidarizării lui Alexandru cel Bun cu catolicii: le oferă catolicilor privilegiu fără număr și construiește în draci în orașul Baia, catolic. Lituanienu trecuți la ortodoxismul kievan s-au numit lituanienii albi, ceilalți, păgâni, s-au numit lituanienii negri. Cum negru însemna islamic, înseamnă că și lituanienii negri au fost niște păgâni islamici. Cât timp au fost islamici lituanienii nu se știe, dar – la fel ca strămoșii noștri – și lituanienii au fost islamici mult timp. Islamici au fost și o parte din galițieni, căci nu degeaba locuitorii Hanatului Astrahan - situat de-o parte și alta a fluviului Volga la vărsarea în M. Caspică, o diviziune a Hoardei de Aur – s-au numit qara xaliq, ceea ce în araba literară, adică în araba Coranului și a islamului în general, înseamnă negri rași pe cap, că asta înseamnă xaliq, ras pe cap. Dar xaliq=haliciu=galițian=gal=celt, o populație greu sau imposibil de diferențiat de brodnici și de berladnicii și cumanii lui Ivan Rostislavici. Notarul Anonim scrie în Gesta Hungarorum că cumanii erau rași pe cap.

În Wikipedia scrie:

Cea mai mare parte a kaganatului Astrahan a fost compusă din tătari afgani și din nogai. Negustorii comercializau tranzitând între regiunea Moscova, Kazan, Crimeea, Asia Centrală și regiunea Transcaucazia. Rangurile feudale ale nobilimii au fost de la cel mai mare la cel mai mic: han, sultan și mârzac. Restul populației era cunoscută sub numele qara xaliq, negri ori, cel mai fidel față de expresia din turca veche: „creația”, însemnând poporul, în timp ce negru însemna pe lângă negru și mare, măreț. Regiunea Astrahan a fost islamic sunită, cucerită de Rusia în 1566.

Asemănarea lituanienilor cu noi s-a păstrat chiar dacă-s mai departe de noi decât halicienii, dar asemănarea halicienilor/galițienilor cu noi a fost ștearsă de limba slavă, impusă acestora și însușită de ei.

Limba bate depărtările!

Teritoriul peste care a administrat Ivan Rostislavici – la Zvenigorod lângă Moscova, apoi la Halici și apoi la Bârlad și la Dunăre, că a început în 1134, anul atacat odată cu Diploma Bârlădeană sau mai târziu, în 1144, - poate constitui, pe toată întinderea geografică, remarcabilă, și o prezumție etnică omogenă, unică și necunoscută până aici și până acum: halicienii islamici, negri, adică qara xaliq, adică „tătarii” islamici rămași în hanatul situat la vărsarea Volgăi în Marea Caspică, continuați în nord de bulgarii negri, adică islamici. O Galiție mare.

Galiția Mare.

Dacă introducem în această Galiție și Moldova, numită și Cara Bogdania?! Dacă introducem în această Galiție și Transilvania, adică Ungaria Neagră și Cumania islamică de la sud de Carpați? Am ajunge la vorbele lui Dimitrie Cantemir, transmise de geniul lui Hașdeu: cândva tot ținutul actual al României a fost cuprins în GALIȚIA. Și am afla că și strămoșii noștri, ai românilor, au fost galițieni islamici sau qara xaliq – de la Nistru până-n Rutenia volhânilor și până-n Kievul drevlenilor și până-n Lituania și apoi, de acolo - până dincolo de Volga. Mari, mă!

Notarul Anonim a scris în Gesta Hungarorum despre populațiile din ținuturile și locurile de mai sus, pe care eu le propun ca fiind celto - valahe și islamice la data apariției ungarilor, ca fiind atât de solidare în fața dușmanului, adunându-se cu spontaneitate ... etnică la chemarea celor în primejdie încât este greu să respingem o omogenitate etnică și conștientă a acelor populații antimaghiare:

După ce (ungurii, nota mea) au ajuns în părțile Ruteniei ... plutind cu plutele peste râul Dnipru, au voit să-și subjuge împărăția Rutenilor. Atunci ducii Rutenilor, înțelegând aceasta, s-au temut grozav, fiindcă auziseră de ducele Almus ... ducele de Kiev convocând pe toți frunțașii săi, după ce s-au sfătuit între ei, au decis să pornească luptă împotriva ducelui Almus ... Și numaidecât. Ducele de Kiev trimițând delegați, au chemat în ajutor pe cei șapte duci ai Cumanilor, prietenii lor cei mai credincioși. Atunci cei șapte duci cumani ... strângându-și o mulțime nu mică de călăreți, au venit în grabă mare, din prietenie pentru ducele de Kiev, împotriva ducelui Almus ... Ducele Almus și soldații săi, urmărind pe Rutheni și pe Cumani până la cetatea Kiev, capetele tunse ale Cumanilor, soldații ducelui Almus le tăiau ca pe niște dovleci cruzi (boldit și subliniat de mine) .

În contextul în care cumanii au sosit în ajutorul rutenilor și de pe Volga, unde am văzut că se numeau qara xaliq, adică negri / islamici cu capete tunse/rase, înseamnă că cumanii cu „capetele tunse” erau islamici, adică „negri”, și că făceau parte din galițienii care se întindeau din vest (Galiția / Haliciu) – până deasupra Volgăi și apoi până la Aral și de ce nu până la Balhaș ... un alt valah.

Povestea de mai sus a Notarului Anonim este din anii 895. Se vorbește de „împărăția rutenilor” și de ducii rutenilor:

- Kievul era un ducat; al cui, al Ruteniei?
- Cumanii erau organizați în șapte ducate; ale cui, ale Ruteniei?
- Haliciul era un ducat; al cui, al Ruteniei?
- Lodomeria era un ducat; al cui, al Ruteniei?

Care era împărăția acestor ducate din moment ce ducatele aparțin unei împărății?
Rutenia?

Deci, se pare că Rutenia a fost împărăția de care depindeau în 895 ducatele Kievului, ale cumanilor. Și a Haliciului? Haliciul a fost supus Ungariei pentru prima dată pe vremea lui Bella III (1172-1196), când se presupune că Notarul Anonim a scris Gesta Hungarorum. Este posibil ca transformarea Haliciului/Galiției în ducat să fie o informație coruptă de Notarul Anonim, cu interesul de a justifica ruperea „ducatalui” Haliciu din „împărăția” Haliciului. Deci, este posibil ca în 895 să fi existat mai degrabă o „împărăție” a Haliciului decât o „împărție a Ruteniei”; situația creată de o astfel de ipoteză ar fi în acord cu menționările lui Dimitrie Cantemir, referitoare la subordonarea ținutului actual al României de Haliciu, așa cum a preluat și a argumentat marele Hașdeu, deși ar fi în dezacord cu informațiile date tot de Notarul Anonim referitoare la „țara Howos spre apus în Panonia” cu râurile românești: Mureș, Criș și Timiș.

Cui a aparținut ținutul României de azi în 895? Există trei posibilități:

- Împărăției Ruteniei,
- Împărăției Haliciului,
- Ducatului Haliciu, fără „țara Howos”, expresie în care ținutul „țară” ar putea fi înțeles

ca ținut.

Negru = Islamic și Islamic = Negru.

Din moment ce Notarul Anonim scrie, în continuarea celor de mai sus, că speriați de iminența cuceririi Kievului de către unguri, ruthenii și cumani menționați au acceptat să plătească ungarilor o sumă considerabilă dar i-au rugat să părăsească Galiția! De ce nu Rutenia? De ce nu Kievul?

- Nu cumva pentru că și Ruthenia și Kievul se aflau în acea „Galiție Mare”, în care se aflau și ținuturile strămoșilor românilor de azi, așa cum a scris Dimitrie Cantemir apud Hașdeu?

3) Încă o confirmare a islamismului cuman și valah:

Mongolii au fost islamizați de cumani. Nu invers! Este important să vă reamintesc asta.

Pe de o parte este important să vă reamintesc dovezile pe care le-am adus că mongolii au fost aduși și coordonați de „perfizii” cumani, că așa vor fi denumiți de occidentali după ce vor afla dovezile aducerii mongolilor de cumani. Cumani i-au adus la Kalka, în 1223. Victoria de la Kalka și apoi celelalte victorii ale cumano – pecenegi - valahilor în combinație cu mongolii sau cu alții - prin metoda confuzionării prin retragerea din toila luptei – explică reușita corpului mongol și Imperiul creat de mongoli. În spatele lor au fost cumani.

Am aflat prin cele de mai sus o extindere a cumano - valahilor mult dincolo de Bug, mult dincolo de Volga ... până la Ural, până la Balhaș, adică până acolo unde alții, nu eu, au extins spre est ținuturile de origine ale pecenegilor, uzilor, cumanilor, alanilor și avarilor, adică ale rudelor noastre de sânge, mai de sânge decât latinii.

Pe de altă parte trebuie să știm că după senzaționala victorie de la Kalka și după impresionantele bogății și turme jefuite de mongoli de la cei indicați de cumani, mongolii - în drumul de întoarcere spre Mongolia - pe deasupra M. Caspice de astă dată, nu pe sub, pe unde veniseră la Kalka - suferă o bătaie cumplită de la Bulgari. Bulgarii i-au prădat cumplit și i-au jefuit și mai cumplit! Cine a dispus acest jaf dacă nu cumanii, - cei care sigur vor fi numiți „perfizi” de capitaliști - din neamul cărora au făcut parte și tribul bulgarilor ... negri? Căci asta trebuie să reținem: bulgarii au fost ca și pecenegii, ca alanii și ca avarii, adică au fost triburi de același neam: din același neam. Turanic, Tătar și în urmă Turcic, mult înainte de apariția turcilor. Și nu era oare în obiceiul celor din bazinul ponto - caspic de a proceda astfel? Ba da! De ce nu ar fi plănuit cumanii acea înfrângere a mongolilor și acea deposedare de bunuri încă dinainte de Kalka, încă dinainte de a cere mongolilor să vină să-i chilărească pe ruși? Zic asta și pentru a

pune în evidență, și pe această cale, faptul că bulgarii din Bulgaria balcanică – proveniți din rândul celor de pe Volga – au fost neamuri cu valahii de deasupra Dunării. N-avea cum fi altfel dacă eu am dreptate până aici. Și mai este ceva: o ramură a bulgarilor de pe Volga a ajuns și undeva în sudul Italiei, adică încă într-un loc în care se află tumuli cumani, pe lângă tumulii dintre Dunăre și Tisa, și de acolo până dincolo de M. Caspică și în sud prin Afganistan (rezultați din spălarea pietrei de aur cu șteampuri de genul celor moțești!). Ca și tumulii din Lituania Neagră și Albă, de la Kernave, așa cum am văzut în capitolele anterioare ale cărții.

Surpriza este dată de faptul că limba arabă literară, limba Coranului, limba islamului, dezghioacă cele mai tari teorii, cele mai nemernicite, cele mai tâmpite, mai occidentale și mai fudule, căci dacă Lazăr Șăineanu – care a descoperit originea tătară, adică islamică - a atâtor cuvinte din limba română - n-ar fi fost constrâns de bestia și ciubucarul Nicolae Iorga să plece în Occident, poate că am fi aflat și alte cuvinte tătare, anterioare turcilor, din limba română și desigur și alte obiceiuri, tradiții, metode de extras aurul, de poleit cu aur, de hrănit viermii de mătase.

Aș vrea să reținem din cele de mai sus că, la fel ca și din omagiile obligatorii ale voievozilor Moldovei, voievozii Moldovei au fost obligați de regii Ungariei, Poloniei și Lituaniei să se lupte contra turcilor. Să se sacrifice! Cam asta au făcut toți domnii, că altfel nu ar fi fost acceptați sau ar fi fost înlăturați. Să se sacrifice! Știm asta și din alte cele spuse până acum, dar acum aflăm și efectivele ascunse: tătarii. Să explice acest secret al voievozilor motivul pentru care istoricii nu au aflat locul adevărat al acestor efective, unde a fost Țara de Sus și care a fost Țara de Jos, credințele locuitorilor și adevărata lor origine? Vedem din cele de mai sus că Nicolae Iorga a știut aceste aspecte în 1900, adică în perioada în care geniul lui Hașdeu garda adevărul; mai târziu Iorga nu s-a mai apropiat de aceste chestiuni sensibile: s-a dat confuz, ca în situația descălecatelor, pe care le-a lăsat pe mâna komisarilor greco - catolici, trimișii speciali ai Occidentului în România; au fost la fel ca Pleșu, Liiceanu și Patapievicu.

Trebuia să știm toate astea și poate că azi nu aveam aceiași conducători, care ne sacrifică pentru Occident și mai nou și pentru catolicism (iarăși), la fel cum au făcut și „marii voievozi”. Urlu! Și închei.

Aramaica ajunsă în românește din cuvintele arabe însușite de tătari, apoi de turci și deabia găsite de noi la tătari, la latini sau la slavi pe această filieră pornită din aramaică, ajunsă la arabi, apoi la latini și/sau tătari, apoi la turci și în final la noi.

Terra Bogdaniei.

Recapituliez un picuț: am zis că vanitoșii turci n-au luat numele Bogdaniei Negre de la numele slav Bodan: „cel dăruit de Dumnezeu”. În afara sinagogilor, Allah s-a opus tare atât dumnezeului slav cât și celui latin. Am zis că numele Bogdaniei se trage de la cuvântul arab mlaștină, numit Bog. Pro blema este că translatorul automat are câteva corecturi, care ar putea să nu dea nici un echivalent de mlaștină din Bogul introdus de mine în partea arabă cu litere latine. Așa să fie, dar atunci trebuie să fim totuși de acord că Bugeac este un cuvânt derivat din fluviul Bug: Bug – Bugeac. Ori Bugeacul a fost o înșiruire de vaduri care au reclamat, ca în cazul secuilor, o etnie specializată: brodnicii, adică podarii. Ei puteau îndruuma la trecerea vadurilor. Bugeac – Brodnici – Podari – Basarabii – Cumanii. Cumanii pe care i-au găsit alții, nu eu, nu voi, pe toată lungimea pusteii nordice, ponto-caspice, pe o lățime considerabilă, până la ținutul numit Podolia, al Bolohovenilor. Ajunși cu deducția aici trebuie să mai spunem că, fiindcă Bugeacul se trage din Bug, față de care nici voievodul Bogdan și nici noi nu avem nicio pretenție, înseamnă că nici Bugeacul nu se trage din Bogdan! Dacă Neagra Bodanie nu se trage nici de la numele

voievodului Bogdan și nici din cuvântul arab Bug, atunci de unde se trage numele ținutului Bogdania Neagră, Terra Bogdania Nigra sau Nigra Bogdani Terra, cum scrie iezuitul Samuel Timon în cartea *Imago Antiquae Hungariae*?

L-am rugat pe un prieten sirian să mă ajute:

- Rezultatul: "Bogdan" = Baghdan în dicționarul arab - arab, înseamnă, pe lângă altele, locul unde plantele au capatat o culoare verde intens-spre negru (Negru de verde), ca Pădurea Neagră, îmi spune prietenul sirian aducându-mi cu vorbele lui culorile exprimate de Orient,

- Verde înrouat sau Verde înourat?, îl întreb eu și el surâde, înțelegând înțelept că nu am întrebat și că nu trebuie să-mi răspundă, că vorbim deja vedem o oază în care spre centru verdele se înnegrește tot mai tare. Ca Bagdadul! El insistă pe culoarea de negru închis, eu rețin locul în care se află acea culoare.

Locul culorii verde închis, spre negru, definește cuvântul Bagdad și abia apoi culoarea verde închis, sau negru de verde sau verde înourat.

Tulburător de plăcute sunt unele cuvinte arabe! Tulburător de plăcută și de rafinată este uneori civilizația lor!! De unde vin, din ce se trage civilizația asta, ce zumzăie-n noi, ce mișcă, ce atingeri face?!

Deci, dicționarul arab-arab trimite căutătorul originii Bogdan spre Bagdad, adică spre locul unde se află culoarea verde închis. Surprinzător, cartea iezuitului Samuele Timon (1675-1736) – „*Imago Antiquae Hungariae*” - face exact același precizare, la aceeași pagină, 83, la care face de la început de capitol și precizarea De Cumania sive Moldavia:

Turcis Carabogdania, id est, Nigra Bogdani Terra dicitur, quia nigri cujusdam frumenti ager iliul serax est.

Țara turcilor, Carabogdania, adică Țara Neagră a lui Bogdanus, se numește așa pentru că pe câmp crește tipul de plantă neagră, numită Serax

O altă mică recapitulație:

Dicționarul arab - arab   Cartea „*Imago Antiquae Hungariae*”, scrisă de Samuele Timon

Baghdan în dicționarul arab - arab, înseamnă, pe lângă altele, locul unde plantele au capatat o culoare verde intens-spre negru (Negru de verde), ca Pădurea Neagră. Țara turcilor, Carabogdania, adică Țara Neagră a lui Bogdanus, se numește așa pentru că pe câmp crește tipul de plantă neagră, numită Serax

- Definiția exactă a Bagdadului, locația de pe hartă de un verde mai închis, pe care arabii o au, o văd, o înțeleg, dar nu știu de unde le vine ... aramaică (?) poate.

- Încă o dată spun că în accepțiunea iezuitului slovac – culeasă de el, desigur, din percepția contemporanilor săi – Moldova era una cu Bogdania și cu Cumania. Cum contemporanii săi știau de la dominicanii că Cumania se întindea de la Munții Brașovului (cum le zicea Chalcocondil Carpaților Orientali) adică de la Carpați - până dincolo de Volga, înseamnă că așa înțelegeau și contemporanii acestui iezuit slovac.

Din câte se vede sunt plimbat între unele cuvinte arabe și alte cuvinte slave sau latine. Originea cuvântului Bagdad mă convinge că direcția cercetării mele – care mă împinge spre estul persan - este bună, numai că sensul este greșit: arabii scriu că Bagdad este un cuvânt protoarab, care înseamnă – ca Bogdan în slavă și ca Theodor în greacă – „dăruit de Dumnezeu” și că originea lui ar fi de pe undeva din Afganistanul daiilor mei. Dar, până la urmă, unele surse

arabe acceptă că originea cuvântului Baghdad este în ARAMAICĂ. Deci. Toate drumurile duc la aramaică! Este posibil ca Bogdaniei – să fie puntea de care aveam nevoie atunci când - condus de Hașdeu legam Bugul de numele unuia din țării Bulgariei și când legam Regatul Israel din anul deportării (733 î.e.n.) de cimmerici, de sciți și de spațiul deportării (între cele două mări, M. Neagră și M. Caspică) – lipsindu-mi puntea de legătură între aceștia și latina vorbită de ei și găsită la nici două sute de ani după aceea la grecii eolieni din jurul Troiei și apoi, din grecii eolieni, la latinii Romei. LATINA aceea deriva direct din ARAMAICĂ!

Prin cartea *Scripta Aramaica* a lui Constantin Daniel simțim mai mult decât ne lasă el să înțelegem că limba latină își are originea în aramaică, așa cum probabil și neamurilor de dincolo de M. Caspică își vor fi avut originea în această limbă, așa cum scrie Strabon: că toate neamurile de dincolo de M. Caspică, printre care erau și siginii colonizați la Dunăre, vorbeau aceeași limbă. Deci, aramaica este sensul bun al direcției de cercetare. Asta ne face să înțelegem eșecul indo-europeniștilor care au ajuns în India, mergând corect pe direcție, dar greșind pe sens. Nu s-au oprit unde trebuia, iar alții, mai nou au luat-o de la început cu o cercetare misticoidă și tot în sensul greșit. Nu-i poate opri nimeni; direcția le dă sensul!

Aramaica, limba lui Isus. Prin Aramaică, Bagdadul și Bogdaniei au ajuns deasupra M. Negre, cu o vegetație dureros și intens de neagră. Ca Seraxul. În mlaștinile Bogdaniei? În pășunile cumanilor. Că în mlaștini și-n vaduri crește iarba neagră de verde.

Terra Nigra Bogdaniei: terminația NEAGRĂ arată că este vorba despre un ținut islamizat!

Terra Bogdaniei: o lume, un ținut, o țară cu multă umezeală, în care crește o vegetație de-un verde mai degrabă înnourat decât înrourat, tocmai bună pentru a hrăni turmele cumanilor.

Pe fondul verde este semiluna islamică, ca semiluna drăgoșeștilor pe o copertă verde, de carte. Giula (Iuliu) fratele lui Dragoș a avut șase fii : Dragoș, Dragomir, Ștefan, Tătar, Costea și Miroslav. Un nume Tătar!

Suprapunerea Moldovei peste Cumania – așa cum o face iezuitul Samuele Timon – lămurește destule nedumeriri esențiale:

- Numele Moldovei de la *praf*, în saxona veche este ca numele Cumaniei, provenit de la *praful* din Desht-i-Câpceac; pentru că kurganele, tumulii, barrows (mormintele), burial furnizau – prin activitatea de spălare a aurului cu șteampurile și mai mult cu morile de vânt (cioacele) – praful rezultat din spargerea pietrei. *Moldova Sive Cumania* s-au remarcat prin activități de spargere a pietrei și spălare a aurului. Astea produc mult praf. Praful și verdeța,

- Spațiul ponto-caspic a fost o Moldovă și/sau o Cumanie, precedate de o Bulgarie, care a dat numele Volgăi și probabil că și Bugului și Bugeacului, pentru că urmașii bulgarilor pe acest spațiu s-au numit – după schimbarea numelui de masageți - alani, avari, khabari, khazari, pecenegi, cumani și moldoveni. O masă de același neam, formată din multe triburi, iar, la un moment dat, din multe baronate de nomazi. Deși s-ar părea că diferențele tribale, accentuate și centrifuge, n-ar fi permis nici un fel de omogenizare, totuși, putem vorbi de-o omogenitate religioasă care, în acest stadiu, nu ni se mai pare o curiozitate: islamismul! Și, evident, iudaismul la o parte din khazari.

- Islamismul generalizat în spațiul ponto-caspic a dat – odată cu culoarea ierburilor și cu activitatea pastorală – numele zonei: NEGRU, iar locuitorilor numele NEGRI. Diferențele față de islamismul arab ar fi avut nevoie de-un efort de nuanțare de care nimeni n-avea chiar atât timp; mă refer la khazari și nu numai.

- Cert este că numele NEGRU, dat locuitorilor a reușit să facă abstracție de culoarea pielii – care nu a fost mai neagră decât a vecinilor ruși, șamani sau decât a grecilor – până acolo

încât vecinii îi numeau pe toți islamicii NEGRI. NEGRU devine de-o omogenitate uluitoare în acest spațiu, ponto-caspic, numit Cumania, Moldova sau Valahia înspre sfârșitul perioadei islamice, numit astfel nu numai de slavi și de vecini, ci chiar și de nordicii scandinavi, ceea ce înseamnă că generalizarea este completă și ceea ce ne obligă – în contextul în care se știe atât de bine că pe acest spațiu au existat în același timp și adesea pe aceleași microspații ponto-caspice și islamici și neamuri islamice compacte – să facem următoarea echivalență: NEGRU = ISLAMIC = VALAH:

➤ „În limbile scandinave, de unde a trecut apoi la englezi, vorba blak, blac, blakr, blakket, black, bla vrea să zică negru”, scrie Hașdeu în subcapitolul „Cuvântul Black în limbile nord-germane” din cartea „Istoria critică a românilor”. „Pe arabi, în înțeles de negri, scandinavii îi cheamă Blaki sau Blak-mani (...) Cuvântul blak în înțeles de negru e scandinav, este chiar englez, dar n-a fost niciodată cunoscut germanicilor propriu-zis, mai cu seamă celor sudici ...”, pg. 152-153 (aici găsim încă o explicație a capetelor de negru din blazoane în continuarea religiei islamice, adică arabe ... sau invers(?)).

➤ „Reputațiunea românilor din veacul de mijloc de a fi negri și chiar arabi nu se mărginea însă numai în sfera popoarelor învecinate, după cum s-ar putea crede din câte am spus până aici. Noi o găsim tot pe atunci tocmai în Islandia ... (în) pasagiul în traducere: Spre nord de Marea Neagră se întinde Sciția cea mare sau friguroasă, în care sunt o mulțime de țări vaste, o mulțime de națiuni minunate, o mulțime de feliuri de limbe; sunt acolo pitici, sânt uriași și sunt oameni negri (sublinierile mele)”, scrie Hașdeu în subcapitolul „Țara negrilor în satele scandinave” din cartea „Istoria critică a românilor”, pg. 205-206.

Vă invit să urmăriți o argumentație care se impune printr-un ghem de argumente și nu numai printr-un aliniament logic, suficient și acela pentru alții, ca să vă oblige să acceptați că Negru = Valah = Islamic:

- Este un loc comun că MAURO-VLAHIA a fost o denumire dată Moldovei medievale, mai ales în actele Patriarhiei din Constantinopol, mai ales în perioada 1390-1400. De aceea grecul Chalcocondil a scris despre Bogdania Neagră; este evident că bizantinii nu au ținut seama de preferințele moldovenilor, care-și spuneau moldoveni, evitând sistematic să-și spună valahi ori pentru că nu le plăcea numele ori pentru că numele de valahi era al bolohovenilor.

- Deci: Negru = Moldova = Bogdania Neagră = Maurovlahia! Aici avem mai mult decât o trilogie:

- dacă Negru = Moldova,
- dacă și Maurovlahia = Moldova,
- atunci Maurovlahia = Negru.

Nu mai că ultima concluzie iese dintr-o judecată care nu are nevoie de destoiniciile logicienilor și nici de ironia deducțiilor lor: Maurovlahia= Vlahia Islamică, căci asta impune Maurovlahia: Islamismul. Așa cum acceptăm că valahii bosniaci = morlaccii = maurovlahi = islamici, tot așa trebuie să acceptăm și aici că moldovenii sau o parte a moldovenilor = maurovlahi = ilsamici, adică exact ca valahii bosniaci. Nu este exclus ca moldovenii să se fi pricopsit cu acest nume de la valahii bosniaci din Skodra (Scutari) lui Skhanderberg și a Balșilor – atacată de turci pe vremea lui Ștefan cel Mare – valahi care au emigrat din Skodra spre frații lor din Moldova cu mult înaintea apariției turcilor dar și după înfrângerea sârbilor. Dar asta înseamnă că acei valahi bosniaci, atacați de turcii islamici, erau islamici înaintea apariției turcilor în Europa. Da, așa au fost, ei n-au fost islamizați de turci, ei n-au fost islamizați de nimeni, ei s-au islamizat din bogumili în perioada în care asupra lor se exercita presiunea de slavizare, că trebuie să identificăm exercitarea unei presiuni care a motivat această modificare religioasă de la bogumilism la islamism. Așa cum vedem din hărțile de mai sus și pentru că știm de

convertirea la creștinism a bulgarilor islamici (cu șalvari, cu caftan și cu turban) din sec. IX, realizăm că trebuie ca bulgarii sosiți în sudul Dunării din Bulgaria ponto-caspică să fi ținut legătura și teritorial și evident și spiritual cu bulgarii rămași în ținutul ponto-caspic. Bulgarii din ținutul ponto-caspic au trecut la islamism. Urmând pilda lor bulgarilor ponto-caspici, s-au islamizat și bulgarii sud-dunăreni, cei care ulterior au fost obligați de țarii Boris și Simeon să se creștineze. Știm că creștinarea a întâmpinat rezistență, opoziție răscoale. Înfrânte violent de țarul Boris.

Insulele de islamism dintre bulgarii sud-dunăreni – provenit de la bulgarii ponto-caspici - au supraviețuit și sub creștinism și sub bogumilism. Din acele insule de islamism răzbate islamismul din perioada slavizării. Slavizarea nu i-a cuprins pe toți cei din sudul Dunării; cei rămași neslavizați s-au numit valahi, adică „vorbitorii unei limbi latine”, că proveneau din valahii existenți aici sau din bulgarii ponto-caspici, frații lor de sânge și probabil și de limbă (limba aramaică). Din insulele/comunitățile islamice situate printre bulgarii creștinați și valahii bogumilizați, a răzbătut – sub presiunea agresivă a slavizării valahilor și bulgarilor – ca o formă de opoziție revanșardă –, islamismul, - mai vechi și decât creștinii de aici și chiar mai vechi și decât bogumilismul, dacă acel bogumilism, despre care se spune că a apărut în Bulgaria din Armenia, nu a fost cumva tot un islamism, poate un islamism de o altă natură, așa cum – realizăm acum – trebuie să fi fost și bogumilismul agresiv, despre care se spune că a năvălit de deasupra Dunării pe vremea Asăneștilor.

Din analiza *Terra Bogdani* putem extrage și concluzia că în afara ținutului din Crimeea – ca haltă situată pe „drumul varegilor” de la M. Baltică–Constantinopol - este exclus ca aici, – în ținutul ponto-caspic - să fi existat germanici cândva, undeva și, cu atât mai mult este exclusă prezența germanică în ținuturile situate în estul Mării Caspice. Cu alte cuvinte, voi susține că se află într-o profundă eroare oricine susține că în cimriereni, mezi, sciți, sarmați, sauromați ar fi existat și germanici. Nici vorbă! Germanicii au existat cu mici derivații de la traseul Murfatlar, Gotia din Crimeea și de la „drumul varegilor”; germanicii au existat masiv pe țărmurile Mării Baltice, la zeul lor fenician, Baal: sumbri, superstițioși și cu ritualuri specifice celor superstițioși, îngrozitor de încruntați, de necredincioși, de sofisticați, de laborioși. Ei nu s-au putut înălța la credința situată întotdeauna deasupra religiilor, deasupra ritualurilor pentru că lor le-a fost inaccesibilă credința. Au fost legați de țărmuri și de corăbii. Bromhidrotici permanent. Un neam îngrozitor!

Și Croații sunt urmașii slavizați ai Valaho - Celților de la izvoarele Nistrului și ale Tisei

Mitropolia Haliciului

Pentru a putea fi cât se poate de succint și de convingător, încep povestea *Mitropoliei de Haliciu* cu un citat din istoricul Alexandru Boldur (1886 - 1982), extrem de relevant pentru tema acestui capitol, care se referă la galițienii din Galiția (Haliciu) și România:

Moldova (...) până la 1374 se afla în dependență bisericească de Halici (...)

Cum ne putem explica această dependență, dacă nu prin legături anterioare ale populației din Moldova cu principatul Haliciului (...)?³⁴³

Alexandru Boldur gândește și se exprimă ca omul normal: deoarece ortodocșii din Moldova au fost subordonați Haliciului până în 1374 este de presupus că această subordonare religioasă s-a corelat cu spațiul geografic cuprins de Halici și Moldova. Fiindcă mai jos vom dovedi că românii din această zonă s-au strâns și sub însemnul „Capul de Bour”, este imposibil ca această zonă să nu fi fost locuită - până la apariția creștinismului în această zonă - de strămoșii românilor ... sau ai celților (boemi, boii sau ... bouri). Celții boii, cu o amplasare mai vestică decât a valahilor, n-or fi avut nimic cu Capul de Bour?! Iată ce scrie Dan Cernovodeanu³⁴⁴:

... aria de răspândire a capului de bour ca însemn heraldic în zona din jurul Carpaților nordici **îngloba nu numai Maramureșul, dar și Slovacia, Galiția, precum și Moldova de nord** (boldirea mea)...

Preot prof. dr. și academician Mircea Păcurariu vine și cu alte informații:

Pentru cei din Țara Haliciului, Patriarhia (din Constantinopol, nota mea) acceptase să ridice episcopia de acolo la rang de mitropolie în 1371, la cererea regelui Cazimir al Poloniei, care amenințase că în caz de împotrivire va sili pe ortodocșii din regatul său să treacă la catolicism. Regele polon a procedat în acest mod numai din dorința de a scoate Haliciul de sub jurisdicția bisericească a Mitropoliei Kievului, ca în felul acesta să înlăture, indirect, pretențiile cneșilor ruși asupra țării Haliciului, locuită de ortodocși³⁴⁵

Deci, în 1371 Haliciul era plin de ortodocși. Eu folosesc aceste citate referitoare la Haliciu pentru că numai de acestea s-au învrednicit istoricii, dar intenția mea nu este administrativă și nici insinuant-revendicativă, ca a istoricilor; eu vreau să extrag cât mai multe informații despre strămoșii românilor din citatele referitoare la aceste unități administrative. Aceste informații nu conduc spre acea unitate administrativă a Haliciului care să cuprindă toți

---

³⁴³ Alexandru V. Boldur, *Istoria Basarabiei*, Ed. Victor Frunză, Buc., 1992, pg. 140.

³⁴⁴ Dan Cernovodeanu, *Știința și arta heraldică în România*, Ed. Științif și enciclopedic, Buc. 1977, pg. 114.

³⁴⁵ Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Românești din Transilvania*, Banat, Crișana și Maramureș, Ed. Episcopiei și Hunedoarei, 2018, pg. 132 - 133.

strămoșii românilor, pentru că civilizația lor **nu** și-a motivat locuitorii să creeze așa ceva. Dimpotrivă! Chiar din contra! Strămoșii românilor depășesc acele unități administrative, hătuite de orașe, ocupând în schimb spații geografice cu toponime identice cu unitățile administrative, dar mult mai mari. Regat, ducat, voievodat?

- Valahii nu!

Rege?

- Nu! ... de parcă, peste milenii, dumnezeul cel constrâns de poporul evreu să le pună rege, ne arată că-n vălăhimea din Halici se poate și fără rege? Globaliștii progresiști ar putea lua notițe de la valahii de atunci. Ar putea dacă valahii n-ar fi fost atât de indiferenți, atât la naționalism cât și la globalism. Față de naționalism și globalism valahii de atunci se poziționează diametral opus, făcând ca naționalismul și globalismul să fie mai degrabă identice decât diametral opuse, cum le considerăm noi extrem de convins.

Deci, strămoșii românilor au fost mai estinși decât Principatul Haliciului, care-i păstora din punct de vedere religios. Ion I. Nistor expune evoluția administrativă de la cetăți (gorod) la principat:

Până spre sfârșitul veacului al X-lea, semințiile slave ce hălăduiau dincolo de Ceremuș, Colacin și Nistru nu ajunseseră încă să se consolideze politicește³⁴⁶. Ele trăiau grupate în jurul unor cetăți (gorod) ca Czerven, Trembovla, Przemysl, Zvenigorod etc., până când marele cneaz Vladimir cel Sfânt izbuti, la anul 981, să le cucerească și să le înglobeze în imperiul Kiev împreună cu Podolia și Volhinia. După centrul cel mai puternic al acestor seminții, cetatea Czerven, cetățile acestea fură numite *czervenice*, termen care mai târziu fu confundat cu „czervone” = roșu, și astfel regiunea *cetăților czervenice* primi numele de „Rusia rubra”, „Rusia Roșie” Rothrusland.

(...) În secolul al XII-lea, Polonia cuprindea mai multe principate autonome. În Rusia Roșie, în Podolia și în Volhinia aproape fiecare cetate mai importantă forma, cu teritoriul dimprejurul ei, un principat aparte. După moartea lui Volodar din Przemysl, principatul fu împărțit în două. Rostislav moșteni regiunea de Przemysl, iar fratele său Vladimirko partea de Zvenigorod. Trembovla reveni fiilor lui Vasilko și anume Ivan, Gheorghe și Iaroslav.

³⁴⁶ Atât de enervante sunt didacticismele astea evoluționiste: „nu apucaseră să se consolideze politicește”! Foarte enervante. Astfel de teorii neghioabe, care au făcut carieră universitară pe sute de ani, au deschis porțile oportuniștilor; la noi greco-catolicii apar permanent cu astfel de neghioabii, arătându-și ei, în cazul de față, spiritul previzionist și oportunist în crearea națiunii române. Ei susțin alarmant de enervant că au fost cei care au copt și au creat spiritul național, adică acea conștiință națională, adică acea voință de a crea unități administrativ teritoriale. Prostii care supraviețuiesc și azi în capul listei tuturor facultăților și disciplinelor cu caracter umanist. Revin și le spun tuturor celor care insistă pe astfel de valori să citească în Biblie I Regi, Cap. 8 (Poporul cere Rege), în care vedem cum Dumnezeu, exasperat de insistența poporului de a-i pune rege, concede și transmite - desemnat, prin delegatul enervat de insistența poporului, - poporului: „**Ascultă glasul poporului în toate câte îți grăiește; căci nu pe tine te-au lepădat, ci M-au lepădat pe Mine, ca să nu mai domnesc eu peste ei**”. Deci, este posibil ca valahii vechi-vechi să fi știut că punându-și Rege înlocuiau pe Dumnezeu! Nicăieri la altcineva decât la valahii vechi-vechi acest capitol biblic nu-și găsește corespondent, nici măcar un pic. Cât trebuie să lucrez eu cu cititorul, naționalist sau dornic de Rege, ca să-l fac să înțeleagă valahul vechi-vechi, când eu însumi nu pot renunța la „valorile” naționaliste, mai ales de când cu globalismul lui Soros și cu hipsterii creați de el peste tot! Greu și dificil, dar din moment ce astea s-au întâmplat pe vremea lui Samuel și Saul, ca acum, înseamnă că trebuie să constatăm: așa-i viața!

După moartea lui Rostislav (1126), Vladimirko ocupă Przemyslul, iar după moartea lui Ivan Vasilkovi (1141) el ocupă și Trembovla și-și mută reședința la Halici pe Nistru, un orașel prea puțin cunoscut până atunci. Astfel luă ființă, la 1141, principatul Halici prin unirea sub un singur sceptru a regiunii de la Przemysl cu cea de la Trembovla. Curând după aceea fu înglobată noului principat și Pocuția, o regiune patrunghiulară care se întindea de la Nistru până la Carpații Galiției și de la Bistrița galițiană până la Ceremuș și Colacin³⁴⁷.

Dimensiunea spațiului geografic pe care s-au aflat valahii din România și din sudul Poloniei poate fi aflată din disputa popească pe enoriași, cu zornăit estompat, ecleja ieșea din spațiile administrative, făcând spațiile geografice „să interfereze”, conform unuia din „conceptuțurile” preferate de globaliști. Așa se face că Balica și Drag - nepoții din Maramureș ai voievodului Dragoș Descălecătorul, au obținut, la 13 august 1391 de la Patriarhul de la Constantinopol, confirmarea mănăstirii din Perii Maramureșului, construită de „frații Dragoș și Drag³⁴⁸, ca „stavropighie” (pusă direct sub comanda Constantinopolului). Tot atunci, egumenul mănăstirii din Perii Maramureșului a primit titlul de „exarh patriarhal”: putea sfinți biserici în ținuturile (geografice) Maramureș, Sălaj, Ugocea, Ardud, Bereg, probabil Ciceu, Unguraș și Bistra (în Bihor) (cf. Mircea Păcurariu). Spațiu geografic, nu glumă.

Deci, raza de acțiune a mănăstirii din Perii Maramureșului „interfera” cu raza de acțiune a Mitropoliei Haliciului, dar atât de spornic că stânjenea Mitropolia din Halici din moment ce Constantinopolul a acordat celor doi frați, Balica și Drag, dreptul de a numi mitropolit la moartea celui de la Mitropolia din Haliciu și, ca și cum asta n-ar fi fost o stânjeneală suficientă, Constantinopolul a acordat egumenului din Peri dreptul de loctiitor al scaunului mitropolitan din Halici, iar celor doi frați dreptul de a alege un alt egumen la mănăstirea din Peri, după moartea celui existent. Egumenul din Peri era mai mare decât Mitropolitul din Haliciu. Atât de mare că sub drepturile de mai sus au fost trecute și „bisericile sfințite de către **arhierii locali**”, cf. Mircea Păcurariu. Cine erau acei „arhierii locali”?

- Ne răspunde Mircea Păcurariu:

S-ar părea că este vorba de mitropolitul de Halici (s-au asigurat nu glumă cei doi frați, maramureșeni, nota mea) sau de unul din cei patru sufragani ai săi, între care mai apropiat era **cel de la Przemysl, unde trăiau și mulți credincioși „valahi” păstoriți, în 1353, de episcopul Chiril Românul** (subl. mea). Dar mănăstirea din Peri era mult mai apropiată de Transilvania, având drumuri mai accesibile decât înspre Halici. În afară de aceasta existența episcopiei de la Dăbâca, în secolele IX - XI, a celei de pe moșiile fiilor cneazului Bălea, în secolele XII-XIII (...) pledează pentru așezarea acelor „arhierii locali” în Transilvania³⁴⁹.

Pentru a înțelege cele de mai sus, Mircea Păcurariu explică să putem înțelege că aceste acrobații - de-o diplomație un pic prea lumească, de ardeleni specific „oți”, dar de o specificitate valahă - nu s-au datorat capacității combinatorii a celor doi frați maramureșeni și nici elocinței lui Drag în fața patriarhului, cu ocazia drumului făcut în 1391 la Constantinopol, ci mai degrabă unui calcul strict: neputând să-și facă episcopie în Peri din cauza regelui catolic

³⁴⁷ Ion I. Nistor, Problema ucraineană în lumina istoriei, Ed. Vestala, Buc. 2016, pg. 65 - 66.

³⁴⁸ Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Românești din Transilvania*, Banat, Crișana și Maramureș, Ed. Episcopiei și Hunedoarei, 2018, pg. 131 - 132.

³⁴⁹ Mircea Păcurariu, *op. cit.*, pg. 132 - 134.

Sigismund de Luxemburg dar și din alte calcule, care i-au scăpat lui Mircea Păcurariu, Patriarhul a înțeles să-l facă excesiv de ortodox pe catolicul Drag, subordonatul lui Sigismund de Luxemburg. Așa se face că Patriarhul le-a acordat celor doi frați maramureșeni puteri imense, asiguratorii, prea asiguratorii. Nici Drag n-o fi mers la Constantinopol cu „traista goală”³⁵⁰. Patriarhul din Constantinopol a operat pentru Peri cu dezinvoltura celui care-i convins că depărtările mari ocrotesc și de sudalme și de ocări. La cererea lui Drag și a altor damigene clăbucite-n căruțe cu coșare, Patriarhul i-a legat pe ortodocșii din Halici, din Maramureș și din restul Transilvaniei (probabil și din Moldova), prin subordonări încrucișate – ca podurile-n grinzile cu zăbrele - încât nici moartea nu putea birui. Încercați să gândiți ca acei valahi și o să constatați că nu puteți să creați condițiile asiguratorii izbutite de ei. Dar nu începeți cu asta că oricum n-o să pricepeți mintea extrem de dezinvoltă a acelor oameni extrem de liber, ci începeți – dacă tot vreți să pătrundeți în cămările valahe – cu analiza cererilor lor către Patriarhul din Constantinopol și, mai ales, cu dorința de la baza acestor cereri:

- „fă-i să se frece de mine”,
- „fă-i să acațe-n mine”,
- „fă-i să fie nevoiți să proptească-n mine”,
- „fă-i să depindă de mine”,
- „fă-i să nu poată face nimic fără mine ... fără consultarea mea”.

Dați dracu-n osânză, maramureșenii.

Ei dacă toate astea nu-s specificități ale valahilor osânzoși, atunci ați studiat – care ați studiat – degeaba civilizația lor. Știu, acum c-o zăriți, c-o încadrați, - că așa vă este mintea educată – adică dezinformată –, în civilizația celtică, a negocierilor, a combinațiilor imposibile altor oameni decât valahii, celții și cumanii.

Deci, am prezentat în mare trecutul administrativ și vag geografic al nucleului zonei care ne interesează pentru locuitorii ei neslavi sau neslavi dar în plin proces de slavizare: Mitropolia din Halici. Slavizare(a) începută cu Chiril și Metodiul.

Chiril Românul de la Przemysl, citat mai sus. Starea la care ne aduc vorbele astea a fost una din țintele mele. Este evident că în Przemysl trăiau mulți valahi, pe care mi-i închipui pronunțând „przemysl, przemysl, przemysl”!!! cu o dexteritate la care eu nu voi putea ajunge nici de-l mai scriu și pronunț de o mie de ori ... pe „przemysl” ăsta! Dacă au fost așa de mulți și dacă într-adevăr erau valahi, cine le-o fi nesocotit coardele vocale de i-a căpătuit cu un astfel de nume! Nu uitați, că revenim la acest cuvânt și loc cu mulți valahi: Przemysl. 99.

Capul de Bour cuman din edificiile romano - catolice din Alba

În Biserica romano - catolică din Abrud am găsit, în acest an, *Capul de Bour*. Există explicații: Ștefan cel Mare a avut proprietăți în Transilvania: la Cetatea de Baltă în Alba, la Feleac în Cluj, la Ciceu în Bistrița - Năsăud, la Boian în Sibiu. La cetățile Ciceu și Boian încă există *Capul de Bour*.

Recent am găsit *Capul de Bour* la două familii ... maghiare:

- Balassa și

³⁵⁰ Mircea Păcurariu, *op. cit.*, pg. 133.

- Barlabassy

Ungurii îi spun „Cap de Zimbru”.

Capul de ... „Zimbru” al familiei Balassa este amintit și de heraldistul Dan Cernovodeanu³⁵¹ și se află în lucrarea despre Arad a marelui istoric Marki Sandor, la Biblioteca din Arad.

Capul de Bour al familiei Barlabassy se află atât pe plafonul capelei integrată în Catedrala romano-catolică din Alba Iulia - **Lazo chapel**, - după numele episcopului care a inițiat construirea ei - cât și pe plafonul unei biserici, reformate acum, din secuime (Idrifaia). Cele două blazoane aparțin lui Leonard Barlabassi (1455 - 1525); el a fost vice-voievod de Transilvania (1501 - 1525) și proprietar lângă Ocna Mureș - Alba, a construit o biserică în Tg. Mureș (unde a și fost înmormântat) și o alta în secuime (Idrifaia), pe plafonul

căreia se află blazonul cu Capul de Bour în zi de azi, așa cum am scris și mai sus.

Leonard, Ioan și Mihail au fost fiii lui Ioan Barlabassi, castelan de Alba Iulia. Ioan Barlabassi III l-a înfiat pe Ioan Lászai (1448 - 1523), viitorul episcop de Alba Iulia, nimeni altul decât acel **Lazo**, care a construit capela pomenită mai sus.

Se presupune că Barlabassi se trage din familia BORȘA (*Roland de Borșa* a fost acel cuman, voievod de Transilvania, care, împreună cu alți cumani, l-a asasinat pe Laslo Craiul (Ladilsau IV Cumanul - 1290). Este evident că blazonul *Cap de Bour* s-a perpetuat în familia Barlabassi în forme foarte puțin diferite de cele pe care le admirăm. Deci, este cert că blazonul lor, *Cap de Bour*, este mai vechi decât cel al Moldovei lui Petru II Mușat (1379 - 1391).

Clanul cumano-khazar „Aba” – care-a dat unguirilor pe regele păgân Samuel Aba - armonizează numele Balassa și Barlabassa cu numele cuman Basarab, așa că între Balassa, Barlabassi, Basarab și Aba nu pot exista diferențe care să nu-și găsească - chiar în condiții de maximă exigență - rezonanța etnică comună: VALAHO - CUMANĂ. Amestecul valaho-cuman are acel amestec catolico-islamic de secol XIII - XIV, cunoscut și suportat cu stoicism de Papă (vezi cazul Laslău Cumanul). Enervant pentru prea mulți naționaliști. Ungurii n-au niciun interes să dezvăluie originea valahă a familiilor Balassa și Barlabassa, pe care o ascund sub un săcâitor proto-globalism maghiar, prea hipsteresc pentru unguri, care-s totuși prea naționaliști să poată fi concomitent și hipsteri. Dacă ungurii n-ar fi fost naționaliști, Occidentul i-ar fi distrus ca pe noi sau i-ar fi asimilat ca pe celți, ca și pe cei din familiile Balassa și Barlabassi, în final.

Comparați cele două blazoane, ale celor două familii - Balassa și Barlabassi - cu blazoanele moldovene: pe toate apare **semiluna** și steaua.

Capul de Bour din Abrud

Fațada capelei Catedralei romano-catolice din Alba Iulia

³⁵¹ Dan Cernovodeanu, *Știința și arta heraldică în România*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1977, pg. 94

Este imposibil ca originea blazoanelor familiilor „maghiare” și a celor moldovenesti să nu fie una comună, origine divulgată de „semiluna” islamică și de „stea”; o origine tătarocumană. Mă refer la tătarii islamici, adică la „Cumanii Negri”.

Aici fac o precizare: mongolii au fost islamizați de cumani și nu invers, așa se face că mongolii din Ilhanatul Persiei au rămas neislamizați, pe când mongolii din Hanatul de Aur au fost islamizați de cumanii din subordine, adică de „Cumanii Negri”.

Este cert și deja este recunoscut că mongolii din Hanatul de Aur au preluat civilizația cumană, adică a tătarilor (unul din numele cumanilor anterior apariției mongolilor). Mongolii s-au integrat civilizației cumane.

Cumanii negri sau „Valahii Negri”, adică valahii din Moldova, Muntenia, Transilvania și cei din Galiția (numiți *Valwen* sau *Valoni* sau Galateeni, mai degrabă Celți decât Valahi, dar din același neam cu Valahii și cu Cumanii și, evident, cu *Valonii latini*).

Cine și când a înnobilit familiile Balassa și Barlabassa?

- Mongolii în 1241 sau mai bine zis cumanii. Cumanii pe ei înșiși.

Călugărul Rogerius, martor al mării invazii mongole din 1241, povestește în *Cântec de Jale* (Carmen Miserabile) - cu referire la suferințele transilvănenilor din perioada acelei invazii - cam cum s-a produs înnobilarea cumano-valahilor din perioada năvalei mongole, când valahii au fost suspectați că au participat la atacul mongol:

După ce (mongolii, nota mea) au prins câțiva inși care se ascuseră prin păduri le-au dat drumul spunându-le că oricine ar voi să li se supună, li se va da libertatea de a veni acasă, însă într-un anumit timp.

Oamenii au dat crezământ acestor vorbe ale lor, fiindcă, din cauza lipsei de hrană mureau de foame. Astfel toți câți mai rămăseseră în viață s-au întors pe la casele lor. Și cum pădurile erau mari, popor nenumărat stătea ascuns în ele; așa că țara s-a populat la cale de trei zile și fiecă sat și-a ales dintre tătari ca rege pe cine a dorit. După ce s-a făcut aceasta, fiindcă era timpul secerișului, au strâns cu toții recolta și au adunat-o în hambare împreună cu paie și cu fânul.... Și-au ales cneji, adică balivi care să facă dreptate, să le procure cai, animale, arme, daruri și veșmintele trebuincioase. Și astfel gazda mea era dintre domnii aceștia și conducea aproape o mie de case. Și erau aproape o sută de cneji. Aveam pace, târguri și fiecăruia i se dădea dreptatea ce i se cuvenea ... Cneji se adunau aproape în fiecare săptămână ...

(Șt. Pascu, L. Maior, Culegere..., I, p.32 - 33).

O sută de cneji înmulțit cu o mie de oameni dă o sută de mii de oameni, probabil toți capi de familie. Mult!

Blazonul familiei valahe, maghiarizate, Balassa

Tributar al diferențierii cumanilor de valahi și al identificării cumanilor cu mongolii și a acestora cu tătarii, totuși, istoricul bănățean Ioan Hațegan a surprins implicarea instalării acestor forme de administrare „rogeriene”:

După trecerea primului iureș, năvălitorii (de mongoli este vorba, nota mea) încearcă să stabilească relații mai pașnice cu populația rămasă pe loc. Înțelegerile au fost încheiate prin intermediul cnezilor („canesii”, după expresia călugărului Rogerius) și ca urmare oamenii au ieșit din ascunzători și au continuat munca verii pe câmp ... Slăbirea puterii centrale, ca urmare a invaziei tătare, contribuie la revitalizarea vechilor instituții românești din perioada voievodatului. Până spre sfârșitul veacului aceste realități vor predomina, iar puterea centrală va reuși cu greu să-și redobândească autoritatea totală³⁵².

Deci, este aproape inevitabil ca redobândirea autorității totale a puterii centrale a regatului maghiar – cum spune istoricul Ioan Hațegan – să nu fi început cu un compromis: recunoașterea cnezatelor ca forme de administrare oficială și integrarea lor în puterea administrativă a regatului maghiar, chiar dacă li s-a dat (și) un alt nume. Printre cnejii de atunci trebuie să fi fost și un Luân Barlabassi.

Marile familii de „cumani-valahi” din Transilvania și cele colonizate între Tisa și Dunăre au fost instalate de MARILE invazii mongole, din 1241 și 1285, și de cele intermediare, ca un fel de *miliții* în Regatul Ungar. Deci, valahii suspecți că au ajutat mongolii au fost de fapt cumanii; și aici avem de-a face cu o suprapunere a cumanilor cu valahii. Una din multele.

Acele miliții mongolo-tătare au fost atunci ca și komisarii ruși sau occidentali la noi, acum; sarcina lor a fost să supravegheze ungurii, preluând și perpetuând în Transilvania denumirea formelor administrative, mai degrabă specific cumane decât mongole:

- **Rada** (Arada Horii provine de la Rada, care este de fapt consiliul de conducere, denumire folosită și de Horea pentru Arada în nedumerirea istoricului Vasile Lechințan³⁵³ în

³⁵² Ioan Hațegan, *Cultură și civilizație medievală la Mureșul de Jos (Comunități, populație și habitat într-un spațiu de interferențe culturale)*, Ed. „Almanahul Banatului” Timișoara, 1994, pg. 16.

³⁵³ Vasile Lechințan, din *Atologia Horia-Munte al vrerilor noastre*, de Ion Mărgineanu, Ed. Altip, Alba Iulia, 2000, pg. 26: („Interesantă este și folosirea de către Horia a numelui Rada, pentru satul său”). De fapt Horea a foslot în scrisoare termenul de rada (rada cu r mic), ceea ce după convingerea mea înseamnă mai degrabă o grupare și nu numele comunei. De fapt Arada avea și „rada zonei, adică consiliul de conducere. Dublată de alte denumiri – cum ar fi dimorele – „rada” duce spre un fel de consiliu de administrație, „rada” trebuie plasată astfel (ca o formă de consiliu de administrație), așa cum este acel consiliu din jurul Horii, din Arada, e drept, dar nu în „rada”. Dimorele și „rada sunt consilii sau umități administrative, nu toponime, nu localități. Astfel de denumiri constituie – odată ce am demonstrat că Horea și fratele său Salis aka herțog de Curlanda, erau de origine, de școală, de democrație și de formație poloneză – dovada apartenenței Munților Apuseni, odată cu întregă Transilvania, Moldova și poate și Muntenia, de un ținut comun cu Haliciu / Galiția și eventual cu zona Kievului și a Bugului, adică a ceea ce ar fi țara cazacilor și tătarilor. Coincidențele sunt prea multe ca să le admitem ca întâmplătoare: toată această zonă a aparținut cândva celților galateeni, numiți mai apoi cumani. *Valwen* este denumirea-rămășiță care prelungește numele celților galateeni în cumani. Atât. Dimorele, „radele”, chica, anteriilor, portul lor și preocuparea lor de a aurări oriunde, oricum, cu aplecarea firească spre o industrializare, cu nomadismul lor eficient, harnic și curat, cu mulțimea de produse, de hanuri celtice îi integrează unei lumi cu o viziune celtică tipică, mai cunoscută din păcate decât cea cumană, identică altfel!

urma lecturării din David Prodan, cât și de Ștefan cel Mare (vezi istoricul Al. Boldur³⁵⁴); Horea se referă la „rada” ca la consiliul de conducere din Arada și nu la un nume, la o toponimie. Horea, venit pe filieră poloneză, se știa folosi și se folosea de formele democratice: în Arada se consulta mereu cu acel consiliu de conducere. Ca un polonez veritabil! În prelungirea acestui consiliu de conducere („rada”) ar trebui să găsim, în corespondent și aferent și forme de administrare militară. Sunt. Belej. Belej este o denumire în Horea în apropierea de *Hoanca Tăurilor*: un platou montan, unde se văd fostele tăuri, amenajate de moți pentru a crea rezervele de apă necesare spălării aurului. Belej este, pe de altă parte, o denumire pe care Nicolae Bălcescu o atribuie locurilor în care se adunau oștenii-călări ai unei comunități. Belejul completează viziunea Arăzii sub aspectul unui centru militar și administrativ, care își păstrau pe vremea lui Horea inerțiile funcționale rămase de pe vremea Commonwealthului: Haliciul + Kievul + Volhinia + teritoriul României de azi + Bugul. O lume orientală, cu o administrare specifică și bine stabilită și configurată!

- **Dimoră** sau Timoră (un D sau un T specific, de început, care duce și spre Timercea sau Cimercea (în Banat și Crișana), dar și spre alte derivate: Tirimia, Teremia = primărie); cert este că munții moților sunt plini de „dimore”. Dimorele din moțime sunt niște locuri mai ridicate, folosite ca locuri de păscut pentru cai. Caii ...

- **Baştan** – cuvânt referitor la șef, cuvânt mongol, posibil cuman,

Moțul Rubin Patița, fiu al protopopului ortodox din Câmpeni, istoric și avocat, a scris despre *Capul de Bour* din capela integrată Catedralei romano-catolice de la Alba Iulia. Informația lui Rubin Patița a fost preluată cu aproximații de istoricul Ștefan Meteș:

În pridvorul catedralei romano-catolice din cetatea Alba-Iulia se afla încă pe la 1895 o placă de metal cu emblemele celor două țări stăpânite de Mihai, care apoi a fost delăturată, dar pe plafon se vedea în 1909 stema Țării Românești și a Moldovei. Comunicate de martorul ocular avocatul Rubin Patița din Alba-Iulia într-o publicație ocazională din acest oraș³⁵⁵.

Am aflat că blazoanele se află în acea capelă pentru că episcopul avea nevoie de banii nobililor posesori ai acelor blazoane.

Am rămas cu un avertisment și cu o stare de panică: unгурii (catolici) au ciordit blazonul! Așa a fost?

³⁵⁴ Al. Boldur, *Istoria Basarabiei*, Buc. 1992, pg. 205. „Confirmând mănăstirii Probota unele avantajii, Ștefan Vodă în an. 1466, 9 Iulie, scrie în uric: <<Am hotărât cu mitropolitul nostru chir Teoctist și episcopul nostru chir Tarasie dela Roman și cu toată **rada** (subl. mea) a noastră>>. Urmează credința a 25 de boieri”. „... totuși **rada** (subl. mea) nu se confundă cu boierimea moldovenească în general și este privită ca un organ superior”. Urmează la pg. 206: „... în tratatul din 28 Iulie 1468, încheiat între Ștefan Voievod și regele polonez Cazimir, prin care Ștefan Voievod făgăduiește regelui să fie supus credincios, numai să fie și el apărât de coroană împotriva turcilor, tătarilor și unгурilor, Ștefan jură credință cu tot clerul, cu toți boierii bătrâni și tineri, cu toată **rada** (subl. mea) moldovenească credincioasă, cu toți supușii și cu toată obștea (pospolstvo) țării moldovenești. Jurământul se depune față de rege, coroana poloneză, toți arhiepiscopii, episcopii, prelații și întreg clerul, toți demnitarii (clesnicom) și boierii <<**radei poloneze**>>”.

³⁵⁵ Ștefan Meteș, *Istoria bisericii și a vieții religioase a românilor din Transilvania și Ungaria*, Cap. Mihai Viteazul și Biserica Românească din Ardeal, Editura Librăriei Arhidiecezane, Sibiu, 1935, pg. 179.

Episcopul Ioan/Janos Laszai (**Lazo Chapel**), de la Alba Iulia - înfiat de familia Barlabassy - a obținut după lungi insistențe aprobarea Papei de a construi capela. Capela a fost sfințită în 1512. Cum nu a avut bani, Lazo și-a onorat donatorii cu plasarea blazoanelor în capelă; un blazon cu *Capul de Bour* a fost al unchiului său, Le(o)nard Barlabassy, conform inițialelor L.B. pe care le vedem pe blazon, iar celălalt a fost al lui Ioan Barlabassi, fratele lui Leonard și fiul lui Ioan Barlabassi III. Despre blazonul lui Ioan Barlabassi, fiul lui Ioan Barlabassi III, aflăm dintr-un extras din cartea lui Șandor Barlabassi, publicat pe internet, că a constat într-un cap de bizon, care a fost înlăturat („delăturat”) cu ocazia ultimelor renovări:

Din cartea scrisă de Barlabassi Sandor, strănepotul lui Barlabassi Lenard:
„Un patron al Renașterii în Transilvania în secolele XV-XVI: Barlabassi Lenard”.
„His coat-of-arms, which depicted a bison head could be found on the main ledge of the northern main facade (disappeared during later renovations)”

Stema sa, care înfățișa un cap de bizon, putea fi găsită pe marginea principală a fațadei principale nordice (dispărută în timpul renovărilor ulterioare)

Numai după o descindere de două zile la Alba Iulia am reușit să aflăm adevărul: blazonul *Capul de Bour* de pe tavanul capelei din Alba Iulia nu are nici-o legătură cu principatul Moldova, nici cu Mihai Viteazu și nici cu Unirea din 1600. Nu există nimic să aibă a face cu blazonul Țării Românești; acel Urs sau Leu, în două picioare, de lângă *Capul de Bour* – al lui Barlabassi Le(o)nard, din catedrala din Alba Iulia, nu are legătură cu stema Țării Românești de pe vremea lui Mihai Viteazu.

Șandor Barlabassi, nepotul lui Lenard Barlabassi, a scris despre un moment al reabilitării Catedralei; probabil că atunci a fost retrasă emblema despre care Rubin Patița a scris-insinuant că „a fost delăturată”; pe acea emblemă au existat semiluna și steaua: islamice.

Cu Ioan, Ioan III și Ioan II, Ioan I Barlabassi, ajungem foarte aproape de perioada înnoierii lor: 1241.

- Blazonul Cumanilor – prima imagine.
- Blazonul Principatelor Unite, la 1600, de Mihai Viteazu – a doua imagine (observați asemănarea izbitoare a celor doi lei cu leul din blazonul cumanilor!).

Observați și asemănarea izbitoare, dintre chipul lui Mihai Viteazu, în a treia imagine și chipul unui cuman (o piatră, *kameneț baby*), a patra imagine, cunoscute pe vremea lui Mihai Viteazu. Să fi fost considerat Mihai Viteazu un cuman și să i se fi făcut chipul sub această percepție?

- Blazon de pe plafonul capelei Catedralei din Alba Iulia, de lângă Capul de Bour.

Este posibil ca Hașdeu să fi crezut, pentru moment, că Ursul din blazon este Leul și că Leul și cu Capul de

Bour ar fi blazoanele celor două principate, cum scrie chiar Rubin Patița.

Heraldistul Dan Cernovodeanu scrie că Mihai Viteazu și-a ales arbitrar, însemnul heraldic cu cei doi lei pentru Țara Românească; Dan Cernovodeanu nu a știut ceea ce știm noi și ceea ce ni se confirmă și aici: cumanii au fost de sânge românesc, așa cum au fost percepuți, așa cum au scris Petru Maior, Gheorghe Șincai, Samuil Micu și deci Mihai Viteazu a ales cei doi lei cumani în cunoștință de cauză.

Am citit undeva, dar nu mai găsesc unde, că istoricul Bogdan Petriceicu Hașdeu văzuse pe plafonul capelei ceea ce a văzut și Rubin Patița. Ceea ce au văzut cei doi pe plafonul capelei se poate vedea și acum: Ursul sau leul încoronat, în picioare pe o coroană, cu însemne episcopale - catolice, adică blazonul lui Ladislau Gereb³⁵⁶ + Capul de Bour Moldav + blazonul episcopului Laso, Brațul cu trei săgeți. Eu cred că pe Hașdeu l-au ajuns în București nedumeririle din catedrala de la Alba Iulia, ca urmare l-a rugat pe Rubin Patița să revadă blazoanele din capela Catedralei. Rubin Patița a văzut ceea ce a vrut: blazoanele celor două principate. Fals! Ursul Episcopal nu-i ca leul cuman sau ca leii cumani, dar, într-adevăr, *Capul*

Imaginea din dreapta jos, a lui Ștefan de Mare, este cuprinsă în cartea Mușatinii, a istoricului Ștefan S. Gorovei. În afara imaginii cunoscute a lui Ștefan cel Mare, celelalte imagini sunt din Biserica romano - catolică din Abrud.

³⁵⁶ Adrian Andrei Rusu, *Alba Iulia între fondarea eparhiei și capitala principatului Transilvan*, Editată în Alba Iulia 2009; în imagine la pg. 31: Stema lui Ladislau Gereb din imagine, identificată de AA Rusu.

de Bour al familiei Barlabassi este identic cu *Capul de Bour Moldav*.

În ceea ce privește blazonul din biserica romano - catolică din Abrud, lucrurile par a fi mai greu de descâlcit. Există dovezi certe care vorbesc de la sine despre o posesie românească a bisericii: picturile din altar și, mai ales, asemănarea capului uman de lângă *Capul de Bour* cu capul lui Ștefan cel Mare. Nu pare deloc întâmplătoare. De fapt nici nu-i cine știe ce drum de la Feleac sau de la Cetatea de Baltă la Abrud, orașul aurului. Cărei națiuni vii nu-i trebuie aur, în afara românilor?

Capul de Bour din Haliciu

Bogdan Petriceicu Hașdeu scrie că, până în sec XII, teritoriul compus din România și din sudul Poloniei s-a numit „Galiția”³⁵⁷. Pornind de la această informație hașdeiană eu am demonstrat că acei valahi din Boemia, Moravia și Galiția au fost mai degrabă niște celți estici decât niște valahi vestici.

Familia poloneză
Pomian,
originară din
Bucovina

Familia poloneză
Wieniawa,
originară din Moravia

Familia poloneză
Bawola Glowa,
originară din
Bucovina

Dan Cernovodeanu a găsit că o mare parte a boierimii acestei „Galiții” au avut Capul de Bour ca blazon, ca sigiliu, ca simbol sau ca steag. Câte vor fi fost mai înainte!?

Reprezentarea Galiției și a României de azi prin capul de bour nu

trebuie să ne mire. Avem, în sfârșit, informații istorice certe. Și ce informații! Este vorba despre Andronic Comnenu. Se știe că Andronic Comnenu a fugit în 1164 de împăratul bazileu Manuel Comnenu, vărul său, în Galiția, dar a fost prins de niște păstori valahi undeva (în locul numit Ușița) la trecerea dintre Podolia/Bolohia/Volohia și Galiția. Povestea se oprește de obicei aici, însă cu Andronic Comnenu (1118-1185), viitor împărat bizantin (1183-1185), nimeni, nici chiar valahii care l-au prins, n-au ieșit prea bine. Capturat, Andronic - pe drumul spre Bizanț - i-a rugat pe valahi să-i permită să-și facă nevoile într-un tufiș. Acolo-n tufiș, Andronic și-a agățat pălăria și tunica - bizantine - într-un băț, iar el fugind și-a reluat drumul spre Haliciu, la Iaroslav:

- unde a fost primit și a luat chiar parte la o vânătoare de zimbri, a răpus mai mulți dintre aceștia și și-a împodobit mai apoi palatul său din Bizanț cu trofeele de vânătoare dobândite în munții Pocuției³⁵⁸

³⁵⁷ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria culturii în Dacia*, Ed. Saeculum I.O., Buc. 2017, pg. 72 (citată din Dimitrie Cantemir, *Chronicul Romano-Moldo-Vlahilor*), tomul 2, pg. 338, 371, 372 în varianta editată de Iași, 1836..

³⁵⁸ Ion I. Nistor, *Problema ucraineană în lumina istoriei*, Ed. Vestala, Buc. 2016, pg. 79.

- ademeni așa de bine pe Iaroslav, încât acesta făcu din el tovarășul și sfetnicul lui preferat: nemaiputându-se lipsi de tovarășia lui, își împărțea cu el casa și masa³⁵⁹

Nu sunt singurul care am demonstrat că Comnenii au fost valahi; Asăneștii apar la nici doi ani de la dispariția lui Andronic Comnenul. De ce? Cât au fost împărații Comnenii, valahii - nord și sud-dunăreni - au dus-o bine și au fost una. O țară, un imperiu: Imperiul Bizantin.

Locul unde a fost prins Andronic Comnenul poate fi Țara Sepenitului, din ținutul Plonini, al dealurilor împădurite, unde mai târziu, în 1368, moldovenii i-au învins pe polonezi³⁶⁰. Acel zimbri dintre Bolohovenia/Volohia și Galiția trebuie să fi inspirat constituirea cunoscutului blazon: Capul de Bour Moldav. Și nu numai atât: nu este nevoie de-un efort imaginativ pentru a realiza că – în preajma războiului declanșat de Manuel Comnenul împotriva ungarilor – putem întrezări în această poveste încă o viclenie bizantină. Manuel Comnenul a plecat asupra Ungariei din două părți, așa că este posibil ca Andronic să fi jucat rolul diversionistului în favoarea lui Manuel Comnenul, pregătind locul și traseu atacului de la marea Neagră, menit a distra atenția celui alt atac bizantin, dinspre Banatul de Severin.

Cititorul ar trebui să fie relaxat în ceea ce privește pretenția polonezilor față de acest blazon și ar trebui să se burzuluiască mai degrabă la mine, pentru că eu nu-l mai atribui moldovenilor cu exclusivismul relaxat de până acum. Nu! Deci, „Capul de bour” nu a aparținut nici Bucovinei, cum cred polonezii și nici Moldovei, cum pretind românii, ci Galiției!

Dan Cernovodeanu³⁶¹ inventariază și o teorie a istoricului Ghe. I. Brătianu, care „afirmă că la sciți, motivul ornamental al capului de bou era frecvent folosit, putând fi perpetuat peste veacuri” și o teorie a lui Gh. Balș, care afirmă că este posibil ca atribuirea capului de bour din Moldova să aparțină unei „influențe polone, atrăgând atenția asupra faptului că în sala Hatmanska a palatului Wavel din Cracovia se găsește reprezentată printre alte steme și cea a provinciei Kalisz înfățișând în cimier un cap de bour încoronat”.

Trebuie să știm că șleahta (nobilimea) poloneză își revendica până la sfârșitul sec. XVIII originea din sarmați, admitând că din sarmați au derivat și tătarii, cu care se înrudeau. Abordările „panoramice” și uluitor de tolerante, ale nobililor polonezi, ne sunt de un real folos; ei susțineau că originea lor era diferită de cea a poporului polonez, slav, și că înnobilarea lor s-a făcut grație limbii latine, pe care, din câte înțelegem, nobilii polonezi nu o mai revendicau de la sarmați. Așa se face că nobilii polonezi căutau și cultivau origini valahe pe considerentul că descendența noastră, a valahilor, din sarmați era și cu ceva mai certă decât a lor dar și mai ... latină.

Prestigiul valah a dominat șleahta poloneză. Există multe familii poloneze cu însemne preluate de la valahi (*Kasimir Pulansky* și *Krasinsky – Corbul corvinesc, Topor*, etc). Lăsând la o parte greșeala celor care cred că limba valahă se trage din latină, este cert că rezonanțele latine ale limbii valahilor au constituit un motiv de invidie pozitivă a nobililor polonezi.

³⁵⁹ Nichita Choniates *apud* Ion I. Nistor (op. cit. pg. 78) și Internet.

³⁶⁰ Armatele poloneză și corpul de oaste al transfugilor moldoveni au suferit o grea înfrângere, iar cei care nu au fost uciși au fost capturați. Moldovenii au luat prăzi bogate, cele trei steaguri ale provinciilor (care reprezentau ținuturile Sandomir, Cracovia și Liov) și alte două ale familiilor nobiliare.

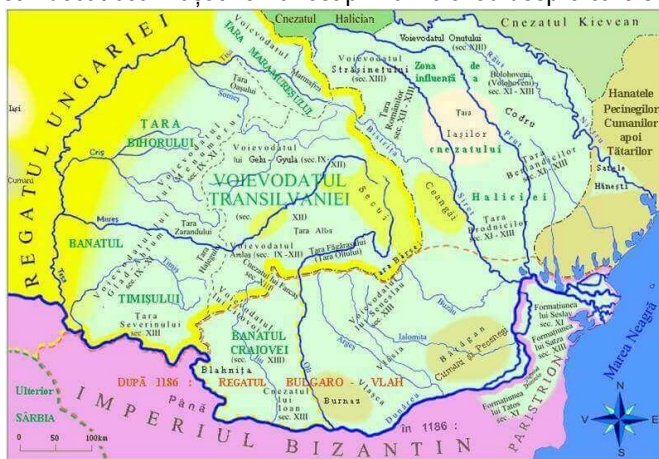
³⁶¹ Dan Cernovodeanu, *Știința și arta heraldică în România*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc. 1977, pg. 97-98.

„(...) în Polonia italienii și românii erau numiți la fel”³⁶²,

„(...) vecinii Poloni și ruși numesc pe Moldoveni Valachi, adică Italieni ...”³⁶³.

Mai abil decât mine, Dan Cernovodeanu susține ferm atât că Petru II voievod (1375-1391) - „care a aparținut altei dinastii” decât cea Mușatine - a fost primul voievod despre care se știe cu certitudine că a introdus *Capul de bour* în stema Moldovei, dar și că Petru II a rupt continuitatea dinastiei Mușatine, contrar celor susținute de Ștefan S. Gorovei (și Constantin Rezachevici). Deci, dacă am putea afla dinastia de care a aparținut Petru II, am putea afla mai multe și despre originea *Capului de bour!*

Petru II voievod se interpune între Dragoșești și Bogdănești. De unde a apărut? Cum de a domnit atât de mult? Nu cumva a fost pus domn de polonezi tocmai pentru a obține din vistieria Moldovei acea sumă imensă, împrumutată regelui Poloniei³⁶⁴, dar nerestituită integral niciodată?! O escrocherie de proporții ...

Mai sus avem două omogenități și două coincidențe, la care se adaugă, pe acest teritoriu al „Galiției”, și prezența dominantă a cumanilor iar, un pic mai târziu, este consemnată o altă prezență dominantă: ortodoxia, care crează suspiciunea rezonabilă că etnia majoritară a acestui teritoriu s-a diferențiat de etniile din jur.

Pentru că atâtea suspiciuni îndur de când scriu și consult la lucrarea asta despre **neamul celto-valaho-cuman**, vreau să-i liniștesc pe cei care cred că prin acest capitol aş vrea să subordonez România Poloniei comunicându-le că dacă ar fi să existe un raport de subordonare între România și Polonia, prezentul capitol ar subordona mai degrabă Polonia României, ... mă rog, o parte din Polonia. De ce? Pentru că hotarele ținuturilor nordice locuite de valahi sunt două cunoscute râuri mari: Tisa în nord-vest și Nistru în nord-est. Izvoarele lor se află în Polonia de atunci (azi Ucraina). Izvoarele Tisei și ale Nistrului cuprind cu o aproximație grosieră și ținuturile menționate mai sus. Iată hărțile:

Românii de dinainte de secolul XII - pe care-i analizez aici - s-au extins compact, mult dincolo de Nistru - înspre Nipru, Bug și chiar înspre Don. *Cronica lui Nestor* scrie de *drevlenieni*, despre care am demonstrat că au fost volohii/bolohovenii - în pofida pretenției lui *Cronicii lui*

³⁶² Ioan-Aurel Pop, *Mărturii medievale privind numele românilor și al graiului lor în limba română*, lucrare în colecție, pg. 353

³⁶³ Dimitrie Cantemir, *Descrierea Moldovei*, Ed. Semne, Buc., 2004, după Editura Librăriei & Co, Societatea Anonimă, Buc., 1909.

³⁶⁴ Ștefan S. Gorovei, *Mușatinii: (Regele Poloniei)* „...ceruse lui Petru I (de fapt Petru II, nota mea) suma de 4000 ruble frânțești, din care a primit numai 3000, în schimbul cărora a dat voievodului Moldovei, ca amanet, orașul Halici cu teritoriul aferent, în care intra și Pocuția, de atâtea ori, în viitor, măr al discordiei. După calculele cele mai recente, împrumutul acordat de Petru I echivalează cu 538 kg de argint fin sau 52 kg aur fin. În scrisoarea sa, regele Vladislav se adresează domnului român numindu-l „ginele și prietenul nostru”.

Nestor că ar fi slavi - și despre *poliani*, vecinii lor, despre care cronica iarăși spune că au fost slavi. Prin cuvântul *polian* se înțelege în slavă - ca în cazul polovților/cumanilor - „câmpie” = pole (slav). Nestor susține că polianii - care erau stăpânii ținuturilor din jurul Kievului – au fost cei care i-au suspus pe chazari, or este sigur și cert că **numai cumanii i-au supus pe khazari** (cap. XII), slavii niciodată. **Deci, polianii din jurul Kievului = cumani.**

Deoarece cumanii erau numiți de ruși tot cu un nume derivat de la pole=câmp/stepă/deșert, este evident că polianii care locuiau în jurul Kievului au fost cumanii și nu slavii. O particularitate a polianilor, prin care sunt diferențiați de slavi de însuși cronicarul (Cronicii lui Nestor), este aceea că „polianii trăiau separat”. Chiar dacă această „separare” a polianilor s-ar referi la faptul că ei trăiau în triburi sau în „mari familii” ar fi un indiciu al apartenenței lor la un neam de cumani sau de valahi, iar faptul că identitatea lor valahă izbucnește conștient - deși intermitent și deși tot mai diminuat, în secolele XV-XVIII - de sub numele cazacilor, - întărește faptul că în secolul X-XII ei erau „foarte valahi” sau „destul de cumani”, ca să mai poată fi recuperați din camuflajul cronicarilor slavi, înainte de secolul XIV. Căci nu-i așa, dacă până și dovezile culese din secolele XV-XVIII și formulate de istoricii Nicolae Iorga și Mircea Dogaru relevă originea valahă a cazacilor de pe Nipru și deci și din Kiev, cu atât mai mult ar trebui să fi fost de origine valahă strămoșii cazacilor, adică polianii din jurul Kievului. Asta am descoperit aici: polianii, vecinii drevlenilor, erau volohi, ca drevlenii.

Am un principiu sau o metodă de cercetare: trebuie să cobori în timp, cu suspiciunile rezonabile pe care le-ai aflat într-un anumit moment față de ceva, pentru a găsi urma mai apropiată de certitudini față de acel ceva. Condiția reușitei este să ai disponibilitatea replierii față de acel ceva. Dacă am fi acceptat că polianii din jurul Kievului - strămoșii cazacilor - au fost cei care i-au suspus pe khazari, am fi rămas ca și până acum la teoria oficială că polianii au fost slavi și nu cumani sau valahi, așa cum am demonstrat. Anticipând un pic, dar nu forțând, cam ca și despre poliani putem vorbi și despre huțulii și goralii din Polonia/Ucraina, că au fost volohi/valahi/de sânge românesc. Chiar indiciile palide, contrazise dar formulate de cineva, însă privite de-un timp cu rezerve, trebuie să intre în inventarul celor care caută în adâncime etnia unei populații compacte de pe un teritoriu dat. Iată o rezervă, formulată față de teoria istoricului ucrainean Miron Korduba (1876-1947) de istoricul Ion I. Nistor:

(...) istoricul Miron Korduba a riscat să susțină că în secolul al XIII-lea principii de Halici (Galiția, nota mea) ar fi stăpânit regiuni întinse chiar în Ardeal, ajungând până la apa Șişeuului mai la sud de Bistrița. Istoricul ucrainean a încercat să-și întemeieze afirmația sa pe un document din 1228 de la regele Andrei II, care hărăzește banului Simeon domeniul Szeplak din

Ardeal cu toate atenențele sale pînă la „Ruscia”, așezată la izvoarele Șişului și Budacului. În (hiper)zelul său național, domnul Korduba identifică „Ruscia” cu „Rusia”, adică Rusia Roșie sau Galiția și afirmă că pe acea vreme principatul Halici cuprindea Moldova-de-Sus, Bucovina, Maramureșul și Ardealul nordic pînă la obârșia Șişului și Budacului.

În capul documentului regele Andrei se intitulează „Galitie Lodomeriaequ rex” și de aceea este greu de admis ca în context să vorbească de „Rusia”. Dl Korduba a uitat să-și dea seama că „Ruscia” nu este decât „Rusciorul” (Sebeșul de Jos) din jud. Năsăud, așezat chiar la izvoarele Șişului și Budacului și n-are nimic a face cu Rusia Roșie sau Galiția.

În sprijinul afirmației sale Korduba mai aduce și o bulă papală din 1264, în care se amintește de „Sassvar” (Orăștia) în jud. Hunedoara. Istoricul ucrainean citește însă în loc de „Sassvar” „Satmar” și afirmă că pînă la Satu Mare ar fi ajuns cândva granița „galițiană”³⁶⁵.

Dacă Ion I. Nistor (1876-1962) ar fi fost mai puțin alarmat de presupuneri și dacă s-ar fi aplecat suficient pe înțelesul efectiv și pe scopul intenționat al istoricului ucrainean, nu și-ar fi pierdut vremea cu corectarea unor greșeli colaterale, ci ar fi înțeles că Orăștia și Năsăudul au constituit puncte pe hotarul sudic al *Principatului Haliciului*, cucerit de regele maghiar Andrei II (1205-1235). Orăștia-i pe Mureș; dar tocmai asta a scris și istoricul Iosif Kemeny: că oarecând granița Bulgariei a fost pe Mureș, iar Ioniță Caloian se plîngea în 1204 papei că regele Ungariei tocmai ce-i ciuntise din teritorii! Care teritorii?

- Galiția?

Până la Bela IV, regii Ungariei au tot cucerit Galiția și Croația. Acești regi au cucerit un principat sau o parte de principat, cu o administrație centrală, pe care și l-au trecut în titulatură: „dux de Galitie” și „dux de Croatie”: duce/herțog de Haliciu și de Croația!

Capul de bour din biserica rom-cat din Abrud

³⁶⁵ Ion I. Nistor, *Problema ucraineană în lumina istoriei*, Ed. Vestala, Buc. 2016pg. 86-87.

Valahii dizolvați printre străini pot fi identificați în cei despre care se știe că au stăpânit transporturile pe ape, cu plute

Valahii s-au remarcat printr-o capacitate unică de a se asocia. Nici-o altă etnie nu a avut acest instinct de asociere, cea pricepere de distribuire a rolurilor în cadrul unei activități de amploare, proporțional cu aportul, cu capacitatea de a produce, etc.

Ceea ce vedea occidentalul a fost doar un furnicar, raportat de călătorii străini; ceea ce se auzea era un zgomot infernal venit dinspre activitățile componente.

Călătorii străini, occidentali - care aveau cunoștința numai de o ierarhie piramidală - aveau convingerea că o baghetă unică dirija acel infern.

Occidentalilor au scăpat din vedere tradiția, cu componentele ei, care constau în instinctele ce se coordonează ... instinctiv spre producții incredibile, cu calendare complicate și prea complexe pentru un raționalist occidental, dar care au fost practicate de valahi din pruncie, până au devenit un mod de viață social.

„Târsele” moților constituie echivalentul biblicului „Tarșiș al Ciliciei” apostolului Pavel.

Asocierea valahă era numită TÂRȘEGHIE. Numele locurilor *Târse*, *Tise*, cu derivatele, vin de aici (eu apreciez că și locurile cu numele *Troian*, *Teișuri*, *Teușuri* - de la fostele tăuri de apă - sunt localizate în strânsă relație cu *Târsele* sau cu *Tisele*, adică au fost creațiile unei asocieri).

Ce au fost Târsele moților?

Moții îi spuneau partenerului de drum sau de lucru: „Târșag”.

- Am târșag! Am partener, am tovarăș.

Iar parteneriatului, asocierii, practicate de moți pe scară largă, i se spunea (de către moți) Târșeghie!

- Întâi facem o târșeghie (asociere) și apoi ne apucăm de lucru.

Târsele moților au fost asocieri, parteneriate, întovărășiri care au dus la exploatarea aurului; numele de *Târse* și de *Troian* se întâlnesc în fiecare localitate de pe Valea Crișului Alb, din Arad. De ce? Pentru că

Criș = Aur (greacă). Fiecare *Târsă* de pe Criș are movilele de steril și șanțurile specifice + alte toponime specifice exploatării aurului.

Încă o dovadă a originii orientale a valahilor este și numele *Târsă*, *Târșeghie* - care înseamnă parteneriat, asociere, partener, întovărășire pe bază de aport de capital, în vederea exploatării unei resurse - și care se regăsește în celebrul ***Tarsis al Ciliciei***, locul de origine al apostolului Pavel: ***Pavel din Tarșișul Ciliciei!*** Dicționarul biblic ne spune:

(...) orice țară bogată în minereuri poate fi numită Tarșiș (...)

O rădăcină semitică veche găsită în akkad *rašašu* înseamnă „a topi”, „a fi topit”. Substantivul derivat *tarșišu* poate fi folosit pentru a indica un atelier de topit metal sau o rafinărie (arab. *ršš*, „a se scurge” etc, se referă la un lichid).

Prin urmare, **orice loc unde se practică mineritul și topitul metalelor putea fi numit Tarșiș** (subl. mea)³⁶⁶.

Deci, este indiscutabil că *Târsele* și *Târșeghiile* (parteneriatele moșilor situate exclusiv în zone în care au existat exploatări aurifere) și răspândite în asociere cu numele moșilor (*Pârâul Moșului*, *Arieș*) sau cu *Urieși*, *Băișag*, *Baia*, etc, au un derivat din ***Tarșișul*** biblic, însemnând mai degrabă asociere, parteneriat, întovărășire, ca la moși, decât exploatare ca la savanți ... (vezi detalii și precizări în Anexa 1)

- Aurăritul a fost activitatea a cărei hărnicie copleșitoare a fost asemănată cu un furnicar, așa cum se vede și în celebra imagine de mai sus, de pe vremea lui Samuel Köleseri Junior (cca 1717) (Vezi Anexa 1),

- Imaginea creșterii marilor turme de animale a fost atât de uluitoare încât - momentul apropierea imenselor turme de sursele de apă, pentru adăpat - i-a năucit pe occidentali, mai toți crezând că asistă la faza finală a unei vânători de proporții. Occidentalii considerau că aflueria turmelor spre sursele de apă era, de fapt, o îndreptare a sălbăciilor înspre standurile de sacrificare (este vorba nu numai de turmele de oi, ci și de vite, cai și mai ales amestecuri),

- Plutăritul buștenilor de dimensiuni mari: unii valahi exploatează, alții curmă, alții fasonează și sortează, alții apropie, alții scot, alții transportă pe drumuri, alții pe jilipuri, unii cu boi, alții cu cai. Aici faptele sunt de la un moment dat înșiruite, furnicarul nu mai este concentrat ci de obicei este înșiruit. În spatele înșiruirii activităților de exploatare dispăre un masiv păduros, în spatele exploatărilor aurifere, vârful de munte este retezat, muntele transformându-se treptat în două sau mai muncele.

- *Furnicarele* au copleșit mințile occidentale, ascunzându-le însă o diviziune a muncii de o altă factură decât cea cunoscută de occidentali și de noi. Caracteristic activităților valahe, de dimensiuni mai mari decât suntem noi obișnuiți, este faptul că niciun valah nu a lucrat singur, iar cel care-o făcea era compătimit, ridiculizat, disprețuit pentru lipsa de eficiență și evident pentru incapacitatea de a da faptelor proprii dimensiuni sociale sau pentru incapacitatea minții lui de a primi dimensiuni sociale. Un astfel de individ era considerat „judecat”:

- *Îi om judecat!* O repulsie străveche!

Faptele comunității au fost sociale; tradiția a calcifiat supunerea individului acestui deziderat social. Credințele valahilor au la bază principii mai comuniste decât ne vine a crede, calificând românul pentru o bună primire și acceptare a comunismului. Comunismul provine de la viața în comunitate, or valahii aveau deja tradiția traiului în comunitate și, deci, o disponibilitate de comuniști; românii aveau proprietatea în cote părți, în diviziune, dar în funcție de aport, nu egală ca în comunism!

³⁶⁶ **Dicționar biblic**, Societatea Misionară Română, Ed. „Cartea Creștină” Oradea, 1995, pg. 1256.

Deci, comunismul nu a fost și nu este – cel puțin în privința valahilor – o formă administrativă și filozofică artificială, ci una naturală, firească, tradițională.

<p>Ziarul „Observatorul”, din Canada, 03 oct 2019 articolul: <i>Influențe românești în Polonia</i>, autor Dumitru Manolache</p>	<p>Este prezentat o viziune - fără alternativă - a transportul de sare cu monoxilele și cu plutele pe râurile din Arad (Mureș și Criș).</p>
<p>În jurul anului 1500 mulți români se stabilesc, folosindu-se de Jus Valachicum (Dreptul Valah), în zonele Tatrei, Orava și Zamagurie, în timp ce imigranți chei, polonezi și unguri se mută pentru poziții inferioare de servitori la polonezi în zona Liptov. Această zonă, locuită preponderent de români, (vlahi), situată între frontiera Slovaco-Poloneză este temută și evitată de către invadatori ai polonilor. Printre nenumăratele istorisiri ale faptelor de bravură armată a românilor se număra de exemplu asaltul contra castelului cupat de regele Ferdinand al Ungariei, Niedzica, de către români, care l-au atacat în timpul nopții prin surprindere de pe râul Dunajec, venind, vorba cronicarilor, asemenea unor stihii, pe plute (sublin. mea). Comandantul acestora, Piotr Kostka, este mai târziu decorat de către magnatul polonez, tot de origine română, Hieronim Laski, care a și preluat conducerea castelului</p>	<p>(...) din moment ce lemnul îl aveau în pădurea satului, când meșteri lemnari existau destui (doar unul trebuia să-i conducă), costul monoxile era oricum foarte mic în raport cu câștigul final rezultat din transport. Sarea era și ea scoasă din apropiere. Pluteau la vale până la destinația obișnuit, de regulă cunoscută din alte „transporturi” sau din experiența altora. Vindeau sarea, încasau galbenii și, mai mult ca sigur, cumpărau câte un cal bun de călărit pentru fiecare. De la joncțiunea Mureșului cu Tisa, a Crișului cu Tisa și până la Brad sau la Cămpeni, în mod normal un călăreț putea ajunge în circa o săptămână înnoptând pe la hanuri, cărciumi, făgădae, mori de apă sau pe la casele unor oameni de încredere. Efortul era mare, dar și câștigul pe măsură. Reînforși acasă o luau de la început: altă monoxilă sau altă plută. Aceste activități s-au petrecut pe parcursul întregului Ev Mediu și poate chiar până pe la mijlocul secolului XIX, pg. 349 (Godea, 2014, p. 570)³⁶⁷.</p>

Viziunea de mai sus, a transportării sării cu monoxilele și cu plutele, este susținută de o descriere amănunțită, din 16 aug 1528, conținută în raportul lui Hans Dernschwam pentru Casa Fugger, „care deținea la acea vreme „Cămara de sare din Transilvania”³⁶⁸:

După Paști, când încep apele Mureșului să crească, atunci mai ales se încarcă toate luntrele de la **Decea** (subl. mea), care ies din Transilvania și pornesc spre cămările anexe dinafară. Mai întâi trebuie trase din albie toate trunchiurile de-a lungul parcursului. Mai întâi se merge la Vințul de Jos, și Vurpăr, se numără cinci mile de uscat de la **Decea** (subl. mea). Acestea sunt două mici târguri germane situate față în față ca Buda în fața Pestei. Voievodul Ianus (este vorba de Ioan Zapolya, nota comentatorilor), acum izgonit, le-a dat în schimb nu de mult lui Radu Vodă (Radu de la Afumați) din Țara Românească, primind pentru aceasta un castel în țara Românească. Mai departe se trece pe lângă un castel, în care își are reședința voievodul Transilvaniei; e numit Deva, pe nemțește Diemrich, aparține țării. Apoi mai jos pe lângă un castel și târg amândouă foste proprietăți ale contelui Jorgen, acum ale lui Radicz (Cetatea Poenari). Aici este prima cămară. Se socotesc

³⁶⁷ Bulboacă Sorin, Sinaci Doru, Mureșan Augustin, Dragoș Aurel, *Rolul economic al cetăților, al mănăstirilor, al drumului sării și al Canalului Morilor în Comitatul și Județul Arad* din antologia: *Economie și societate din preistorie până la începuturile regimului comunist*, Vol. I, Presa Universitară Clujeană, 2016, pg. 287 - 366.

³⁶⁸ Bulboacă Sorin, Sinaci Doru, Mureșan Augustin ..., *Rolul economic al cetăților* ..., pg. 330.

17 mile de la Vințul de Jos la vale, iar pe uscat 24 de mile de la Turda. Timișoara nu este departe de Lipova. Apoi urmează drumul mai departe pe apele Mureșului ieșind de la Lipova pe lângă un târgușor numit Arad, unde sunt franciscani Zocolanți și canonici.

Autorii lucrării³⁶⁹ de prezentare a transportului sării pe Mureș arată că:

marea majoritate a plutașilor erau români, iar la Alba Iulia exista chiar un cartier al plutașilor (corăbierilor) români. Același lucru l-am descoperit și noi în Micălaca, sat (cartier) constituit în cea mai mare parte din plutași români³⁷⁰.

Năierii moți

„Când torsul s-aude l-al vrăjilor caier/
Argint e pe ape și aur în aer”

M. Eminescu – *Mortua est*

Biserica de lemn de stejar din satul Tisa, Burjuc, Hunedoara a fost ridicată de niște moți în anul 1748. Peste jumătate din tiseni se numesc Furdui și mai toți tisenii au strămoși cu acest nume moțesc! Se spune că și Horea (1730- 1785) ar fi participat la construirea acestei biserici deoarece structura interioară este aidoma bisericii de lemn de gorun din Cizer, Sălaj, adusă la Cluj (Hoia), despre care se știe cu certitudine că a fost construită sub antreprenoriatul lui Horea. În sprijinul acestei ipoteze este menționat încă un indiciu: pe bolta bisericii din Tisa a fost pictat în 1793 supliciuul lui Horea (tragerea pe roată)! Curaj, măreție și respect până la divinizare - pe bolta bisericii din Tisa:

Biserica din Tisa are o istorie interesantă, care evidențiază și alte aspecte ale vieții moților: în 1788 biserica a fost adusă în Tisa din Chelmac (Conop), situat la cca 70 km de Tisa, pe apa Mureșului, pe plutele trase în amonte, de pe maluri, cu cai și boi!

Cum putem dovedi stabilirea moților în Tisa de pe Mureș?

---

³⁶⁹ Bulboacă Sorin, Sinaci Doru, Mureșan Augustin ..., *Rolul economic al cetățitor, al mănăstirilor ...*,

³⁷⁰ Bulboacă Sorin, Sinaci Doru, Mureșan Augustin ..., *Rolul economic al cetățitor...*, pg. 331.

- Imaginându-ne!

Se știe că moții au fost privilegiații principilor. Am căutat explicații și le-am găsit în aurul, argintul și mercurul exploatat de moți. Acum mai găsim o explicație a acelor uluitoare privilegii acordate moților: sarea de la Turda era dusă pe Arieș cu plutele moților, la **Decea**, la apele Mureșului și de aici la Seghedin sau, pe Tisa și pe Dunăre până în Banatul sârbesc, Croația sau chiar până în Turcia. De ce? Plutele fiind construite de lemn de molid era nevoie de meșteșugari pricepuți în doborârea, transportul și prelucrarea lemnului de molid, un lemn ușor, adecvat plutăritului.

Se știe că veniturile princiare obținute din comercializarea sării de la Turda erau de două ori mai mari decât veniturile obținute din aur, argint și mercur la un loc, și cum moții locuiau în cătunele din pădurile de pe Arieș(uri) este de așteptat ca principii să-i fi cointerestat pe moții de pe Arieș(uri) să intensifice transportul sării cu plutele lor.

Fără discuție că plutăritul moțesc de pe vremea principilor are adâncimi în antichitate. Referința lui Herodot la agatârșii de pe Mureș (Maris) leagă antichitatea de privilegiile princiare acordate moților, adică urmașilor agatârșilor.

Acest meșteșug al moților, privit în acest context, evidențiază și completează căile lor pe uscat, cu căruțele lor cu coviltire de cânepă: confecționarea plutelelor și transportul sării cu plutele.

Plutașilor li se spunea năieri! Năierii!

Deci, moții ajungeau la Turda și la Seghedin pe ape, cu plutele lor. Este firesc să mă gândesc la acele „coracles” (plute) ale celților dar și la plutașii armeni de pe Eufrat, povestiți de Herodot. Odată ajunși la Seghedin, moții ridicau case din lemnul plutelelor și se întorceau acasă cu „brâncile-n jebe și cu chimirul doldora”. Câte case de lemn și câtă tâmplărie din Ungaria, Austria, Banat, Croația n-or fi fost făcute de moți cu lemnul molizilor de pe Arieș(uri)! Oare cam câte case din Panonii ar „cetera țarini” de-ar fi mașinile-arcuși! Deci, dacă „moții princiari” au putut scoate lemnul plutelelor din evidențe și deci, de sub impozitele princiare, este de așteptat ca moții să se fi mulțumit cu lemnul plutelelor; transportul sării făcându-l aproape pe gratis, „numa - așa” sau „de-adeca”! Aceste deprinderi comerciale au intensificat meșteșugul moțesc și au sudat apropierea moților de principii și de turci! Și explică uluitoarele privilegii primite de moți de la principii!

Mă gândesc, totuși, și la bărcile necesare manevrării și manipulării sării mărunte. Bărcile se fac din scânduri! Așa se explică coexistența morilor de măcinat cereale, a șteampurilor (a morilor de aurărit) și a morilor de tăiat buștean în cherestea (fireze pe apă). Cineva scria că atât de mult zgomot produceau aceste mori încât nici nu te puteai înțelege cu partenerul! Cherestea necesară bărcilor trebuie să se fi tăiat în ... **bulzi**, pentru a crea simetriile laterale și pentru a face îmbinările cât mai trainice. Bușteanul reconstituit din piesele rezultate din debitarea unui buștean înseamnă *bulz*. Toponimele *bulz*, *bulzești* abundă în Țara Moților.

Gândindu-mă la Turda mă gândesc la Buru și, deci, la urmașii moților de pe Valea Ierii, mă gândesc la numele lor, Mateș, specific moților din Arada (Horea). S-au stabilit aici cine știe de când: în Muntele Săcel, Muntele Băișorii, adică în preajma pădurilor de molid. Ca Furdueștii în Tisa! Valahul Ioan Gyulai-Bătrânel îl primește în 11 iunie 1592 pe principele Sigismund Bathory, pe care-l „**ospătează cu masă și apoi îl plimbă pe plute frumoase și umbrite, de la Lupșa până la Buru, în ciocnet de pahară, cântec de lăută și flaut și pocnitură de pușcă**” pentru dania asupra moșiiilor din Lupșa; dania a fost confirmată de Mihai Viteazu, la 26 noiembrie 1599. Moții l-au „dus cu pluta” pe principe, ca pe-un brigadier silvic.

Arieș ce treci prin Turda este doinită de Vasile Soporan; o doină din vremurile în care între Câmpeni și Turda nu era drum de căruță ci numai drum de ape. „Drum pi api - drum fână/fără pulbere” sau *Cale lungă, drum de apă*, cum sună o doină interpretată de Ion Cristoreanu.

Pretind că am demonstrat că cei mai mulți curuți (princiari) au fost moți, de aceea mă gândesc la operativitatea cu care moții de pe Arieș(uri) răspundeau chemării princiare: sunetul buciurilor din deal în deal și din munte-n munte era completat pe drumul pe ape. Adesea se spune că curuții, adică moții, apăreau de pe Mureș! Acum îmi explic cum puteau moții să ajungă în Banat sau în Cluj și Sibiu, la chemarea principilor.

Pretind că am demonstrat că Maris=Aris=Aur=Arieș=Urieși=Agatârși. Mureșul fără plute n-ar fi fost Mureș, numai că acele plute de la Decea le-au dat moții de pe Arieșuri! Deci, Mureșul își găsește continuitatea pe plute înspre izvorul Arieșului! Asta trebuie să fi fost viziunea Mureșului pe vremea lui Herodot: cu izvorul la izvorul Arieșului! Viziunea asta a Mureșului cu plute a dus la localizarea agatârșilor - aurari, dulgheri și-un pic ciobani - acolo unde a fost și este aur: pe Arieș, adică la izvorul Mureșului!

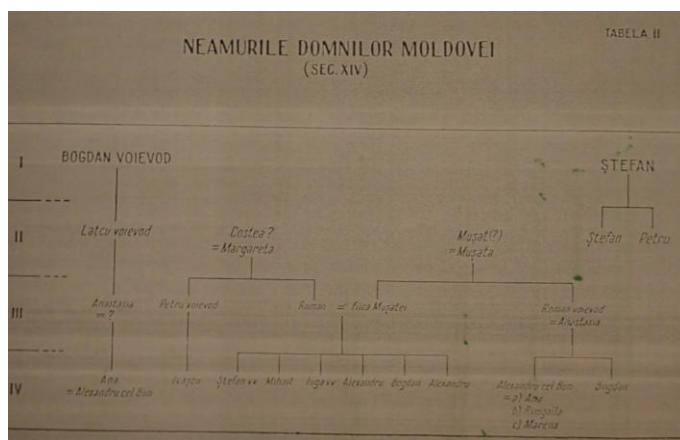
Nu este prima dată când vă aduc în fața unui trecut evident cu imaginație, cu concluzii și cu puține dovezi istorice; la ce ne folosesc dovezile istorice dacă, în ținuturile lemnului, nu-s dublate de imaginație!?

Disputa Drăgoșeștilor cu Mușatinii

Petru II nu a fost frate cu domnitorul Roman. Cunoaștem părinții lui Petru, Costea și Mușata și știm câte ceva despre Mușata, mama lui Petru II. Nu știm din ce familie se trage Petru II, Hașdeu susține că ar fi fost sârb, probabil de la numele de familie Mușat (frumos/frumoasă la aromâni).

Știm că Petru II a avut un frate cu numele Roman - omonimul voievodului Roman din 1392-1394 - și este posibil ca acest frate să fi fost asociatul lui Petru II la domnie pe o lungă perioadă (Roman, fratele lui Petru II, a fost cu certitudine domnul Țării de Jos în timp ce Petru a fost voievodul Moldovei); Roman-frate a fost și el domnitor, ca Roman-voievod.

Chiar dacă mă repet, urc și aici *genealogia Aurelian Sacerdoțeanu*, constituită pe baza

documentelor, a argumentelor, dar mai ales pe baza unor interpretări inteligente. Pe baza genealogiei Aurelian Sacerdoțeanu, Dan Cernovodeanu³⁷¹ i-a contrazis pe istoricii care pledau și pledează pentru o genealogie Mușatină sau Bogdănească neîntreruptă. Și Dan Cernovodeanu susține că originea lui Petru II voievod a fost incertă și că nu a fost frate cu Roman voievod (1392-1394).

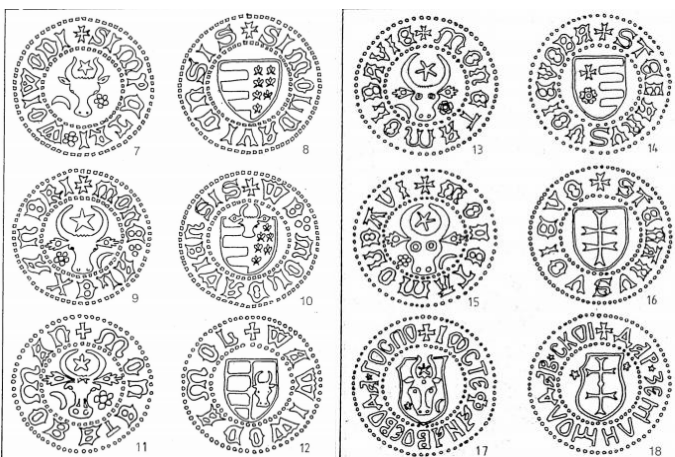
Trebuie să reținem și că Roman fratele a fost căsătorit cu o soră a lui Roman-voievod; deci cu greu mai putem spune că Ștefan voievod, fiul lui Roman, fratele și nepotul lui Petru II și nepotul Mușatei, n-ar avea sânge Mușatin. Avea. Deci, numai Petru II a rupt continuitatea dinastiei Bogdăneștilor, dar este cert că, pentru că a rupt-o, nu a fost bine văzut de Bogdănești (Mușatini).

Din ce familie provine Petru II, din ce sânge, din ce neam?

- Din moment ce Petru II nu a fost înmormântat în Biserica Sf. Nicolae din Rădăuți, unde au fost înmormântați Bogdăneștii³⁷², înseamnă că - la fel ca Dragoș Descălecătorul, care a fost înmormântat în biserica de lemn de la Putna - Petru II și familia lui se afla, ca Drăgoșeștii, într-o dispută cu Bogdăneștii. Să fi fost Petru II Drăgoșesc?

- Petru II a fost un catolic sincer, ca mama lui, Margareta, conform mărturiei celebrului arhiepiscop dominican Ioan Sultanieh.

Totuși, mai avem un indiciu, că Petru II ar fi putut face parte din familia Drăgoșeștilor; recunosc că indiciul este destul de incert, pentru că nu am nicio informație istoriografică să-l susțină, dar tocmai pentru că am în față un altfel de indiciu intervin eu: este vorba de

³⁷¹ Dan Cernovodeanu, *Știința și arta heraldică în România*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc. 1977;

- pg. 94: „(...) într-unul din cunoscutele sale studii heraldice, prof. Gh. Brătianu, afirma că notoria campanie – cu un real sens de cruciadă anti-tătară – întreprinsă în 1343 de către Nicolae de Siroka, voievodul Transilvaniei, în numele suzeranului său, regele Ludovic de Anjou al Ungariei, la care au participat și contingente conduse de căpeteniile de la acea epocă ale teritoriilor moldo-valahe, a putut determina pe acești conducători, luptând alături de nobilimea maghiară sub flamura monahului angevin, să adopte și ei o stemă sau măcar vreun însemn heraldic oarecare”;

- „(...) nu putem afirma nimic precis relativ la originea și momentul apariției capului de bour în stema Moldovei pînă la prima dovadă certă a prezenței unei atare mobile pe aversul monedelor lui Petru I (1375-1391) (de fapt Petru II, nota mea) care a aparținut, după cum se susține, unei alte dinastii, înlocuind – în condiții încă nelămurite de istoriografia noastră – stirpa domnească stinsă în linie masculină, a lui Bogdan I”; la nota de subsol 45, Dan Cernovodeanu scrie: „Cercetătorul Ștefan S. Gorovei caută să dovedească însă o continuitate dinastică neîntreruptă între ramura numită a <<Mușatinilor>> și cea a lui <<Bogdan I>> (...) până la o asemenea probă certă, adoptând punctul de vedere oficial al istoriografiei românești actuale (prof. A. Sacerdoțeanu, C.C. Giurescu, etc).”

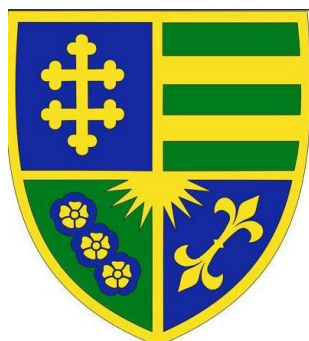
³⁷² Ștefan S. Gorovei - *Mușatinii*, pg. 34 - insistă că Petru II a fost îngropat la Rădăuți; „... spre sfârșitul anului 1391, el a murit și a fost îngropat după părerea noastră – în biserica de la Rădăuți, necropola dinastiei începând cu Bogdan I!;

blazonul lui Petru II. Petru II are câteva performanțe:

- a realizat o domnie foarte lungă, de 15 - 17 ani,
- a introdus Capul de Bour în stema Moldovei,
- apare aparent de niciunde și parcă-parcă împotriva Bogdăneștilor.

Deși stema Moldovei constituie acel indiciu care ar putea duce spre originile familiei din care se trage Petru II, totuși, nu *Capul de Bour* este acel indiciu. Indiciul de pe stemă este altul. Este vorba de un blazon propriu familiei lui Petru II, care apare și pe aversul monedei bătute de Petru II. Blazonul lui Petru II a fost preluat de Alexandru cel Bun, de Ștefan cel Mare și de un alt voievod, Roman II. Iată câteva variante ale blazonului despre care este vorba, preluat de la Petru II de Alexandru cel Bun, de Roman II voievod și de Ștefan cel Mare, conform precizărilor istoricului Traian Bița³⁷³, de la subsolul imaginilor:

- Stemele din stânga aparțin: 7-8 – Petru II (nu Petru I), 9-10 – Alexandru cel Bun, 11-12 – Roman II (1447 - 1448),
- Stemele din dreapta aparțin lui Ștefan cel Mare.

Stema lui Ștefan cel Mare (despre schimbarea poziției și a numărului fasciilor din câmpul din stânga în cel din dreapta sau invers și a formei și nr. florilor de crin („angevine”) și a rozei, vezi Dan Cernovodeanu, *op. cit.*, pg. 106-119.

Stema lui Ștefan cel Mare este cunoscută în mai multe variante, din care una din ultimele variante (1502) dacă nu chiar ultima - cunoscută în Occident și probabil folosită de Ștefan cel Mare exclusiv pentru corespondența cu Occidentul - seamănă și mai mult cu stema lui Petru II.

Originea stemelor lui Petru II, *Capul de Bour* și *Scutul cu fascii și flori de crin*, ne poate duce spre originile familiei lui Petru II. **Asemănarea blazonului lui Petru II cu blazonul regilor de Anjou este mult prea mare ca să nu existe o legătură** (vezi imaginea alăturată a regelui Carol Robert de Anjou).

Dan Cernovodeanu a inventariat toate ipotezele emise de istorici, dând cea mai mare șansă ipotezei care spune că ambele steme au fost aduse în Moldova de Dragoș Descălecătorul omul Regelui maghiar, trimisul lui în Moldova. Raționamentul că Bogdan – dușman al lui Dragoș și al regilor unguri - nu avea niciun motiv să-și păstreze atașamentul față de astfel de steme occidentale, chiar dacă le-ar fi adus în

Moldova el însuși din Maramureș, - întrunesc acordul tuturor istoricilor, acord dovedit de inventarul exhaustiv al acordurilor lor exprese, întocmit cu minuțiozitate de Dan Cernovodeanu. Deci, cele două steme au fost integrate sau mai degrabă preluate de domnitorii Moldovei de după Petru II; deci, înțelepciunea lui Ștefan cel Mare nu a fost mai mare decât înțelepciunea lui Alexandru cel Bun care i-a făcut să preia și să integreze averea Drăgoșeștilor în moștenirea Mușatinilor sau Bogdăneștilor. Dar toate acestea nu înseamnă că până la Petru II nu a existat o dispută agresivă între Drăgoșești și

Blazonul lui Carol Robert de Anjou, rezultat din combinarea motivelor blazonelor Franței și Ungariei.

³⁷³ Traian Bița, *Când a devenit Capul de Bour stemă a Moldovei?* Lucrarea se găsește pe Internet, într-o culegere de lucrări la pg. 187, iar imaginile se găsesc la pg. 192 și 197.

Bogdănești/Mușatini (hai să nu-l introducem și pe Ștefan voievod, nepotul său). Dacă istoricii criticați pentru teoria continuității Bogdăneștilor ar avea înțelepciunea lui Alexandru cel Bun, ar putea crea din dinastia Mușatinilor o simbioză creată de două dinastii. Drăgoești și Bogdănești și m-ar putea face praf. De dragul moldovenilor aș accepta că eu am greșit căutând disputele mai degrabă decât interesele comune.

Este impropriu să zic că cele două steme sunt Occidentale, așa că trebuie să fac câteva precizări. Cele două steme – despre care se știe că au fost folosite pentru prima dată de Petru II - au ajuns în Moldova pe linie Occidentală, cu investitură Occidentală, chiar și dacă acest Cap de Bour exista în tot spațiul românesc, nu numai în Moldova, în diferite însemne, artefacte sau marcaje vechi, antice, cum au revendicat Dimitrie Cantemir și Gheorghe I. Brătianu ci în tot spațiul românesc.

Obligația domnitorilor moldoveni de a face figuri faine-n Occident, dându-se mai occidentali și decât voiau și decât erau, nu trebuie confundată cu dorința lor intimă, care uneori răzbate cu frustrări, cu reproșuri și cu disperări, culminând cu Testamentul lui Ștefan cel Mare.

Locuitorii Galiției au fost celți - galateeni, confundați de istorici și cu valahii și cu cumanii

Revin la Galiția (numită și „Haliciu” sau „Rusia Roșie”) și la omogenitatea locuitorilor ei, care, argumentez eu, n-au fost slavi și au rămas neslavizați multă vreme.

Galițienii au fost celți pentru că au dobândit și au păstrat până mult încoace particularitățile triburilor celților galateeni, despre care am discutat în capitolul I al prezentei lucrări, atunci când am arătat că „în veacul al IV-lea, sfântul Ieronim compara graiul **trevilor** (sublin. mea) cu acela al galaților”³⁷⁴. Este vorba de *trevii* din Valonia și de *galateenii* din Anatolia.

Trevii, că despre ei este vorba, au un nume derivat din capacitatea celților de a crea din păduri teren arabil, fâneață sau pășuni. Celții și nu germanicii au fost pionierii Europei. Pentru că ei, celții, au fost cei care au stăpânit tehnologia defrișărilor la cel mai înalt nivel.

Treb „desemnează în esență un grup de oameni care defrișează o anumită suprafață de teren, și totodată terenul ocupat de ei”³⁷⁵. Deci, grupul care defrișează și terenul defrișat se numește *treb*. La fel se întâmplă la noi, la valahi, cu termenul

Imaginea unui versant de dos (nordic) din Munții Apuseni, cu acele ochiuri (poieni) create în pădure, în care moșii și-au așezat acele mari familii, sunt modelele tipice de succes ale pionierilor, ale celților, ale celor care pot stăpâni muntele, îi pot exploata resursele.

³⁷⁴ Henri Hubert, *Celții și civilizația celtică*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1983, pg. 411, 453.

³⁷⁵ Henri Hubert, *Celții și civilizația celtică*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1983, pg. 411, 453.

târșag/târsă = un grup de oameni care își adună și își pun în comun forțele, dotările, mijloacele materiale, economice și fiscale pentru a defrișa un teren în vederea efectuării unei/unor lucrări de amploare; grupul de parteneri se numește *târșag*, iar terenul de după defrișare se numește *târsă*.

Și cei din Galiția (Haliciu) au dispus de capacitatea de defrișare pe care știm că au avut-o *trevii* și *valahii*-munteni, deoarece știm că:

principalul corp al armatei (mongole, din 1241, nota mea), comandat personal de Batu, ajutat de Sübödai, a pornit din regiunea haliciană direct spre pasul Verecke, denumit în izvoarele vremii *Poarta Rusiei*³⁷⁶

Satul goral Koniakow, aflat la cea mai mare altitudine din Polonia.
Gospodări risipite, fânețe și mici ogoare cu păioase (foto: Gh. Șișeștean, 2008)

Imaginea din cartea lui Gh. Șișeșteanu, pg. 20, se aseamănă cu imaginea din Munții Apuseni. Locurile cele mai neprielnice traiului le-au fost date valahilor din Polonia.

și mai știm și că:

potrivit relatării lui Thoma de Spalato, corpurile de oaste ale năvălitorilor ar fi fost precedate de 40.000 de oameni dotați cu securi pentru a crea spații largi de pătrundere prin desigurile pădurilor. Respectivii

deschizători de drumuri, al căror număr fusese desigur exagerat, proveneau probabil din rîndul rușilor din Halici - Volînia, obligați să se pună la dispoziția invadatorilor (...) ³⁷⁷.

³⁷⁶ Victor Spinei, *Marile Migrații* ..., pg. 403.

³⁷⁷ Victor Spinei, *Marile Migrații* ..., pg. 411.

Trebuie să realizăm că acei defrișători halicieni - ce au deservit invazia mongolă din 1241, ca bolohovenii și care, după ce s-au transformat din drevliani (pădureni) în volohi, au creat pentru mongoli culturi de mei și de grâu³⁷⁸ - au fost oameni foarte obișnuiți cu pădurea, ca drevlianii slavi și ca muntenii valahi; sarcina lor de a crea culoare libere de trecere prin păduri dese și de nepătruns, cu arbori foarte groși nu se puteau opri la abilitățile lor de a-i doborî, căci simpla doborâre - destul de complicată și de periculoasă și numai asta - a unor arbori atât de deși, - ar fi mărît inaccesibilitatea; cine a fost într-o pădure cu doborâturi de vânt realizează ce s-ar fi putut întâmpla: o rețea de trunchiuri încrucișate inevitabil face ca trunchiurile să se stratifice și la înălțimi de cel puțin 5-7 m de la sol. Pe acel „culoar” trebuia să pătrundă nu numai cai și oameni, ci și mașinăriile de luptă mongole. Deci, doborâtul a fost făcut de profesioniști pe direcții de evacuare, urma cepuirea (tăierea crăcilor), fasonare, manipularea, corhănirea etc. Greu și extrem de dificil. Deci, acele defrișări nu putea fi făcute de oameni care n-au mai făcut așa ceva, așa că acolo **trebuie să fi fost acei trebi - galați**. Nu oricine putea să facă așa ceva; ca să realizăm cât de mult înseamnă moștenirea de proceduri menționez aici un caz din care putem vedea că nici chiar maramureșenii, cunoscuți pentru abilitățile lor de lucrători la pădure și mai ales de puterea și de duranța lor, nu ajungeau la performanțele moților, cu care adesea s-au găsit ca muncitori forestieri:

La exploatarea de pădure din Valea Drăganului unde lucrau în parchete (suprafață cu arbori de tăiat, inventariați și gestionați separat, nota mea) învecinate Moți și Maramureșeni, aceștia din urmă ni se plâneau uneori că nu pot dormi din cauza Moților, care lucrează și noaptea³⁷⁹.

Este firesc: autorul acestor rânduri a crezut, ca și cititorii, că moții lucrau noaptea pe motive de hărnicie. Nu, cel puțin nu întotdeauna. Mai întâi moții înșiși recunosc că maramureșenii au fost și sunt mult mai harnici. Da, erau mai harnici, dar nu mai pricepuți. Moții lucrau noaptea pentru că în perioada de secetă, ziua trunchiurile fasonate nu alunecă pe solul uscat. Corhănitul este un complex de manipulări făcute cu o sculă specială, numită țapină, prin care trunchiurile erau făcute să graviteze prin alunecare, or alunecarea se putea face noaptea, pe rouă, după ce se depunea roua. Roua ajuta substanțial alunecarea trunchiurilor³⁸⁰.

Așa cum vedem și din imaginea de mai sus, moții și-au lărgit concentric câmpul inițial ajungând la racordarea cercurilor inițiale în unele situații:

Românii care locuiesc împrăștiati în păduri, trebuie să se concentreze în văi, la Ghiurcuța și Beleş (Jud. Cluj, nota mea), fiindcă aceștia sunt hoții de păduri, cari dejucând vigilența supraveghetorilor pustiesc cu „foc și fier” pădurile din preajma locuințelor lor, pentru a-și mări locurile de fânaț și pășunat³⁸¹

Grigore Șișeșteanu a cuprins în cartea sa - **Românii care s-au stins (Valahii din Carpații Nordici și românii din Ungaria)**³⁸² - informații referitoare la abilitățile valahilor din Galiția de a defrișa și de a-și lărgi terenul și astfel de-a-și mări familia și efectivele de animale. Este important să reținem, că acești munteni extraordinari de întreprinzători, aveau foarte mulți

³⁷⁸ Victor Spinei, *Marile Migrații ...*, pg. 399.

³⁷⁹ Ioan Popa, *Industria casnică a Iemului din Munții Apuseni*, Ed. Altip Alba Iulia, 2003, pg. 132.

³⁸⁰ Pe un principiu cu aceeași bază, moațele culegeau secara și ovăzul numai în nopțile cu lună, pentru că atunci umiditatea înmoia boabele-n spic și nu le lăsa să sară din mâna culegătoarelor (mărturie Maria Lazăr a lui Ghe. Lazăr, Tarzan, din com. Horea – Jud. Alba).

³⁸¹ Ioan Popa, *Industria casnică a Iemului din Munții Apuseni*, Ed. Altip Alba Iulia, 2003, pg. 122.

³⁸² Gheorghe Șișeșteanu, *Românii care s-au stins/ Valahii din Carpații Nordici și Românii din Ungaria*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj Napoca, 2012

copii nu pentru că nu se puteau abține, nu din cauza iresponsabilității, cum ar spune un neamț sau orice occidental cult, ci pentru că avea nevoie de forță de muncă. Puteți să vă intrigați, dar măcar aflați motivul pentru care cei mai mulți valahi cu copii mulți au procedat astfel, și pentru asta nu trebuia să primească educație, informația era preluată din familie. Model.

Iată câteva informații furnizate de Grigore Șișeșteanu:

- După o informație din 1684, în zona împădurită de pe domeniul Hukvald:

Păstorii devin cel mai important element în popularea ținuturilor împădurite.

La început foloseau terenurile din preajma localităților, pentru ca treptat să treacă la despăduriri și deșteleniri. Noi localități vor apărea pe direcția graniței, către zona maghiară, păstorii contribuind la apariția a circa 20 de localități de munte³⁸³.

- voievodul Matej se plângea de valahi către Episcopul din Olomouc (1651):

„În pădurile îndepărtate ți-au făcut propriile legi”, și-au făcut două noi loturi de fânețe și nu au predat nimic pentru asta, în comparație cu alții, care erau obligați să predea 3 - 4 berbeci.

Situațiile de acest gen se repetă în carte. Și se multiplică. Odată cu meschinăria marilor proprietari.

În cartea lui Grigore Șișeșteanu, eu găsesc pentru prima dată rezerve bine formulate că originea valahilor din Carpații Nordici n-ar fi din România. Așa este, valahii din afara României au fost celți:

În general, cercetătorii slavi, fie ei polonezi, cehi sau slovaci, acceptă ca un dat indubitabil originea civilizației valahe carpatice ca rezultat al colonizărilor pastorale (...). În statul Texas există Asociația Valahilor Texani. Istoria acestor valahi texani este extrem de interesantă. Ei au migrat din Moravia Valahă în Texas în perioada 1855 - 1890, formând acolo o importantă comunitate care și-a menținut tradițiile și identitatea ... caracteristicile genetice ale acestei populații au rămas neschimbate de-a lungul timpului, ea neamestecându-se cu alte grupuri etnice. Antropologul Leo Baca ... a întreprins o interesantă cercetare genetică pe 383 persoane ...

Fără să fiu specialist în genetică, am rămas surprins de importanta componentă celtică din structura genetică a populației valahe originară din zona Moraviei Valahe.

... Cercetătorii temeinici ai fenomenului valah sunt, în general, adepții teoriei migraționiste. Este de altfel, teoria cea mai la îndemână pentru a explica prezența lor aici, atât de departe de teritoriul actualei României. În mod paradoxal însă, nici un document istoric nu semnalează momentele migrației și stabilirea lor pe munte ... ei continuă să trăiască după „legea valahă”³⁸⁴.

Îndoilele lui Grigore Șișeșteanu îmi folosesc. Primele mele îndoieli au apărut după ce i-am citit pe Ștefan Meteș și Nicolae Drăganu; ei au formulat sau au cules informația care spun că numele valahilor dinspre centrul Europei provine de la *păstorit* și nu de la originea lor etnică. Pentru mine, obsedat de dispariția celților, asta a însemnat mult. Rezervele formulate de Grigore

³⁸³ Gheorghe Șișeșteanu, *Românii care s-au stins/ Valahii din Carpații Nordici și Românii din Ungaria*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj Napoca, 2012, pg. 50.

³⁸⁴ Gheorghe Șișeșteanu, *Românii care s-au stins/ Valahii din Carpații Nordici și Românii din Ungaria*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj Napoca, 2012, pg. 30 - 31.

Șișeșteanu adăugate la cele scrise de Ștefan Meteș și Nicolae Drăganu îmi sunt suficiente să exclam: „Ăștia-s celții”, dar, mai ales, trebuie să exclam: „Ăștia-s celții dispăruți”!

Iar referitor la disputele valahilor cu voievozii, documentele nu rețin ceea ce răzbate din atitudinea valahilor defrișători; o profundă indignare! Aveau de ce; valahii fuseseră chemați de voievozi pentru a pune terenurile împădurite în circuitul agricol. Fânețele valahe încântau ochii voievozilor aflați pe versantul opus, înșorit. După câtva timp urma inevitabilul; cum să facă voievozii (proprietari de păduri) să intre ei în posesia terenurilor, care, în urmă cu câțiva ani fuseseră împădurite, dar, în același timp să-i și folosească pe valahii deposezați la lucrările agricole, care ar fi constat, cu siguranță, în extinderea arabilului în defavoarea fânețelor și pășunilor?! Valahii ăștia ar fi de fapt ca „răzeșii lui Ștefan cel Mare”.

- Valahii amenințau cu plecarea sau cu ceea ce le rămăsese: capacitatea de muncă. Dar o spun: lucrul pământului cu sapa sau cu coasa au fost pentru valah o mare urâciune, pentru că ei au fost singurii care - așa cum am arătat în capitolele anterioare - știau să exploateze natura cu o cumpeneală care excludea sapa, coasa. Greu de crezut așa ceva, dar ei - valahii, acești consumatori de mei și produse lactate - au avut cel mai puțin pământ arabil. Aceste tehnologii valahe răzbat înduioșător atât din amenințările lor în preajma depozitărilor la care se cam așteptau din tradiție cât și din plecările lor aparent resemnate, ca a unor oameni fără vlagă:

În anul 1653 valahii se plâng de noile plăți introduse pentru pășunat, pentru folosirea pădurilor și tăierea lemnului. Doreau să se reîntoarcă la vechea practică de dinainte de 50 de ani³⁸⁵.

Toți scriitorii aromâni au scris că păstorii aromâni au fost nomazi; unul n-a scris că ar fi făcut transhumanță³⁸⁶. Ca păstorii aromâni au fost până de curând și sibienii și cam toți valahii până prin 1850.

Nimeni nu a surprins caracterul nomad al valahilor mai bine decât împăratul Iosif II, caracter inexplicabil pentru el în măsura în care el credea, cum crede și azi orice intelectual român, că ușurința cu care valahul abandona terenul lucrat de el este o caracteristică specifică românilor: fatalismul! Greșit. Fatalismul este o reflecție a constatării valahului bogumil și atât de înțelept, mai înțelept decât oricine altcineva: totu-i o aparență, totu-i nimic, materia-i nimic, totul este vânare de vânt. Iată cât de bine surprinde împăratul fatalismul aparent, în condițiile unui nomadism profund și a bogomilismului înrădăcinat, nedispărut nici în aprilie-mai 1768, când Iosif II a vizitat Banatul :

Valahii sunt părtași la tratarea rea, adesea sunt siliți a-și părăsi casele și a ceda altora moșiile lor și a trece altundeva, pentru aceea mai vârtos emigrează. Cât de dureros și revoltător este că nimeni nu privește ca patria sa o țărișoară atât de frumoasă și fructiferă cum e Banatul; nimeni nu consideră satul în care s-a așezat, locuința sa stabilă. Oamenii așa îmi par,

³⁸⁵ Gheorghe Șișeșteanu, *Români care s-au stins/ Valahii din Carpații Nordici și Români din Ungaria*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj Napoca, 2012, pg. 53.

³⁸⁶ Transhumanța este un termen atribuit românilor de istoricii români pentru că nomadismul era privit ca și ceva rău, ceva ce împiedica popoarele în cauză să devină state naționale. Convingerea mea este că informațiile existente au fost suficiente istoricilor ca să își dea seama că stră-stră-strămoșii românilor au fost nomazi, dar nu și-au mai pus mintea cu vehemența istoricilor români ... dar nici nu-i mai prea bagă în seamă. Îi lasă așa, în afara sistemului și, din păcate, așa au rămas și românii.

Acum, când măcar oficial, nomadismul nu mai poate fi considerat ceva rău pentru o națiune, ar trebui ca istoricii români să-și revizuiască teoriile și orientarea și să înceapă a culege mărturiile de la bătrânii oieri, pentru a putea restabili și acele tehnologii aproape dispărute. Sunt destule.

ca și când ar fi sosit acum aici și locuiesc așa-zicând în discrețiune aici (...), deși de 50 de ani aparține provincia la imperiu. Altcum astfel sînt aranjați, ca în tot minutul cu casnicii și cu animalele lor să poată pleca fără pagubă și părere de rău³⁸⁷

Eu evaluez această descriere, a lui Iosif II, ca fiind - cu corecturile de mai sus - o excelentă surprindere a caracteristicilor valahilor dinainte de secolul XX. Îți vine să deplângi suferințele occidentalului vanitos și lacom, pentru că n-a înțeles că și el este doar un biet de om trecător, și nu suferințele valahului, oropsit de occidental, pe care el, valahul, le sfidează ca fiind mult prea trecătoare ca să suferi! Bogumilism! Bogumilism!! Bogumilism!!!

V-am adus câine-cânește, vorba lui Nelica Naii, o moață din Arada Horii, la o minimă înțelegere a pădurenilor sau mai degrabă a celor ce colonizează ținuturile cu păduri virgine, defrișându-le pentru a le da culturilor agricole. Defrișându-le sau pustiindu-le cu foc și fier (incendieri dirijate și cu toporul și securea), cum am văzut mai sus că au fost pârâți moșii din Beliș - Cluj.

Pustiesc pădurea cu foc și fier! Ce splendidă ocară!

Ocara asta o găsim formulată aproape identic în numele locuitorilor din Haliciu: **Lendienii**. Dar sub câte forme! Lenzian, Lechitic, Lachy, Liciaviki, Litziki. Echivalentul românesc = a lăzui, adică a defrișa; există toponimii românești: Laz, Lazuri. Numele de **lendian** înseamnă „taie și arde” sau „slash and burn”: în limbajul academic al istoricilor ruși din Britania, că de! Aici, la ei, la lendienii - din Haliciu și Przemysl - și la „slash and burn”, adică la „defrișează și dă foc”, am tot vrut eu să ajungem.

Descoperirea unei mari dimensiuni a spațiului geografic ocupat de acești defrișători - pe care vă propun să-i numim, numai așa-n șagă, „moșii przemyslieni” - îi face pe istorici să-i disloce pe croații situați până acum pe o parte din locurile lendienilor, la izvoarele Nistrului, adică la hotarul valahilor cu lumea nordică. Ce chestie! Bieții croații! Dislocați de lendieni. Florin Curta își freacă mâinile de bucurie. Eu la fel: așa îmi explic de ce croații, ajunși la sud de Dunăre, le zic valahi sârbilor. Până acum i-am crezut pe academicieni, care spun că croații îi ocărăsc pe sârbi cu numele valahilor pentru că ar fi ortodocși. Acum știu cum a stat treaba: croații de la izvoarele Nistrului și ale Tisei au ajuns în sudul Dunării peste niște valahi, din care meșteșugurile bizantine cu făcut sârbi, cu „educația lui Chiril și Metodiu”. Procesul sârbizării valahilor s-a desfășurat sub ochii croaților din momentul sosirii lor la sud de Dunăre. Aceste este un adevăr care face parte din categoria adevărilor ce trebuiau ascunse, dar care a intrat în conștiința croaților și este

³⁸⁷ Ștefan Meteș, *Emigrări românești din Transilvania în secolele XIII-XX*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1977, pg.

imposibil de surprins și și mai puțin de eradicat de „educația Chiril și Metodiu”: de aceea „crații le spun sârbilor valahi”, pentru că la bază sârbii sunt valahi slavizați de școlile bizantine prin „educația Chiril și Metodiu”, pentru a cărei răspândire și instaurare Bizanțul a investit cu ceva mai mult decât au investit „americani” ca să ne facă să credem că ei au făcut primele trei bombe atomice și nu naziștii ... dar ce vorbesc eu „ca să credem”!, ca să fim convingși, pe deplin convingși!

A, să nu uit, lendienii au fost remarcați și de Constantin Porfirogenetul pentru monoxilele de care se foloseau pentru a ajunge – cum-necum – la Dunăre și apoi la Constantinopol, pe acele „drumuri ale varegilor”, despre care am povestit ceva mai înainte. Dacă nu cumva acești lendieni, ale căror sălașuri și apucături s-au extins înspre Lituania – al cărei nume este și el tributar numelui „lendian” și ale cărei dealuri și câmpuri se datorează sucii lendienilor de-a defrișa și a arde – pentru a fi ceea ce numim noi „varegii”, adică yatvingii. Și doina lituanienilor are ce are cu plutăritul lendienilor, iar de ... monoxilele valahilor dunăreni ce să mai zic.

Coincidențele prea multe și prea mari n-au nici-o șansă să transforme globaliștii – educați să nu conspire – în naționaliști și nici nu-i mai poate face să gândească – deoarece odată dezobișnuiți să fie conspiraționiști sunt dezobișnuiți și să gândească, așa că mă adresez celor foarte puțini cu rugămintea de-a așeza lendienii peste *moșii defrișători*. Dar nici pe voi nu vă mai rog. Sunt sătul de prostia ... voastră. Este prea mare = cu lașitatea.

Cum dracul vă lăsați prostiți în așa hal!

Și aici am ajuns într-o cotitură în care nu pot intra cu turația de pe acest aliniament, așa că intru în cotitură cu un subtitlu, ca să putem reveni pe aliniamentul inițial.

Cumanii Valoni

Am inventariat cuvântul *Valwen* (Cumani) scris, la index de nume, în cartea lui Victor Spinei, *Marile Migrații ...*:

- pg. 202: Valwen, Falben (cu înțelesul de palid, crede greșit Victor Spinei și toți istoricii) = cumanii numiți de germani,

- pg. 202: Falones; Victor Spinei precizează că în textele latine medievale central și vest-europene apare și numele *Falones* (derivat de la *Falben*, cel de mai sus, atribuit de germani),

- pg. 202: Valani: Wilhelm de Rubruck din formularea (Commani qui dicuntur Capthat (kipcap), a Teutonicis vero dicuntur Valani), de la mijlocul sec. XIII,

- pg. 238: Valwen, „Din cadrul grupului condus de Tatar făcea probabil parte contingentul de cumani (Valwen) trimis în anul 1132 de Bela II lui Lothar, pentru a-i folosi într-o expediție în Italia,

- pg. 273: Valwen und Vlacin, Rudolf de Ems în cronică versificată,

- pg. 277: Valwen, „Un detașament de cumani – evidențiat prin cruzimi excesive, este semnalat în 1203 pe teatrul de operațiuni central-europene”, de partea regelui Emeric al Ungariei.

Numele de VALWE și derivate de la acesta - atribuit cumanilor, de parcă ar fi valoni - apare destul de des și în constatarea celor care-i cam cunoșteau pe Valoni, ca să mai poată fi evitată și mirarea și întrebarea: ce dracul aveau cumanii cu valonii?

- Nu am încotro, trebuie să mă repet: germanicii sunt cei care au identificat asemănări ale valonilor - sau dacă vreți ale trevilor-galateeni - atât cu valahii cât și cu cumanii. Faptul că nimănu nu i-a trecut prin cap nici cea mai mică asemănare a valonilor cu cumanii, chiar dacă mirarea încolțise la auzul numelui *Valwen*, nu înseamnă că aici avem o coincidență care a fost tratată de fiecare dată ca și coincidență. Nu, nu este o coincidență, este un motiv serios să constatăm că valonii se asemănau cu cumanii și că au fost asemănați cu cumanii nu numai pe motive de limbă, așa cum am arătat când am analizat asemănarea valonilor cu valahii, ci și pe alte motive. Care?

- Aceleași pe care le-am discutat când am discutat și de asemănarea valahilor cu valonii ... sau cu trevii cei defrișători!

Convingerea mea este că galițienii (galateenii) au fost Cumanii cărora occidentalii (sau germanicii) le-au atribuit numele de *Valwen*. Eu cred că celții din Galiția au fost numiți cumani din momentul în care cumanii și-au făcut simțită prezența în spațiul European, căci așa aflăm:

Regatul arpadian se confruntă pentru prima dată cu cumanii în 1085-1086, când, avându-l în frunte pe Kutesk, ei au avansat până la Ungvar, în comitatul Ung, și Borsova, în comitatul omonim, situat în nord-estul țării, ceea ce arată că pătrunderea lor avusese loc prin pasul Verecke, din Carpații Păduroși³⁸⁸.

La această coincidență fonetică – Valwen = Valah = Blakumen – se adaugă încă un indiciu fonetic, în fața căruia Ilie Gherghel a conștientizat:

Din cercetările din urmă, privitoare la nomenclatura Comanilor, putem vedea, cum denumirea lor germană (*Valwen*) (= lat. „Valvi”), s-a ciocnit în concepția unor comentatori cu forma germană a străvechei denumiri europene pentru popoarele de viță râmleană, anume *Walhi* (=lat. *Walli*)³⁸⁹.

Acest paragraf cu care Ilie Gherghel debutează în cartea sa despre numele valahilor mi se pare o constatare inedită, primordială, referitoare la limba ceva mai mult decât originea de limbă latină a cumanilor, o constatare spre care istoriografia încă nu se poate mobiliza înspre conștientizarea completă. Nici năuceala nu a cuprins constatarea: Cumani = *Walwen* = Latini (Râmleeni), de limbă și de sânge. O astfel de constatare făcută de normanzii și de goții secolelor - XI-XII, în condiții de contact nemijlocit - nu mai are nevoie de validarea noastră, fiind confirmată de acei normanzi care s-au convins că cumanii au fost ... latini.

Este evident că dă-n penibil tot cel care raportează prezența cumanilor în Galiția la perioada apariției ungarilor, dacă tot pretinde că cumanii din Galiția au fost celți-galateeni și dacă tot este evident că cumanii au existat aici mult înainte de 896, adică mult înaintea năvălirii ungarilor, alungați din Atelcuz, la rândul lor, de pecenegi, frații cumanilor (galateenilor *vallwen*, *falven*, *falon* ... valon)! Ce dracu!

Este adevărat că în afara toponimiei (Galiția) nu avem dovezi scrise ale existenței galițiene anterior apariției ungarilor, dar avem o abundență a lor, un firesc și o poziționare la a lor la drumuri (înțelegând prin asta mai degrabă hanurile, comerțul și tot tacâmul specific dominației celtice, cu care ne-am obișnuit admirând pașnica lor raportare la arterele de circulație și la un schimb uluitor de produse, remarcabil prin prezentare, varietate, abundență, abundență, abundență!); așa ne sunt prezentați și cumanii Galiției:

---

³⁸⁸ Victor Spinei, *Marile Migrații ...*, pg. 234.

³⁸⁹ Ilie Gherghel, *Câteva contribuțiuni la cuprinsul cuvântului „vlach”*, Buc. Ed. Convorbiri literare, 1920, pg. 3.

... în a doua jumătate a acestui secol (XII0 unul din principii kieveni se plângea că toate drumurile (Galiției și Kievului, nota mea) sunt ocupate de cumani³⁹⁰.

Abundența cumană la drumurile dintre Haliciu și Kiev arată tot ceea ce trebuie să convingă că ei, cumanii, stăpâneau Haliciu/Galiția cu naturalitatea celor existenți aici de când este lumea-lume, sub numele anterior de celți, nume uzurpat de curând de cel de cumani. Cuman-cuman, dar am văzut, totuși, că *valwen!*

Superba lume cumană: a abundenței afișată c-o transparență fără precedent, la drumuri! Cum să nu iubești abundența și transparența lor!

---

³⁹⁰ Alexandru V. Boldur, *Teritoriul Moldovei față de principatele Kiev și Halici*, pg. 231, lucrarea se află pe Internet. Pentru a salva diferența dintre cumani și valahi, existentă numai în capul nostru, Al. Boldur mai consemnează o informație: „După părerea lui D.A. Rassovschi, cumanii s-au răspândit repede până la Porțile de Fier, iar spre nord până în Bucovina și până la granița sudică a principatului halician, românii aflându-se deci sub stăpânirea cumană”; „cumanii își aveau pe teritoriul Moldovei o așezare tot atât de stabilă ca și între Nipru și Doneț ...”. Sub ce nume erau acei români aflați sub dominația cumană?! Avem încă o diferențiere/distingere făcută din cap, improvizată, contrară principiului legal, roman, care spune: acolo unde legea nu distinge nici noi nu avem voie să distingem! Nu cumva acei români erau chiar acei valwen?! Adică cumanii Haliciului?

Descoperirea istoricului Pavel Parasca impune reabilitarea lui Hașdeu, denigrat de komisarii greco - catolici

Povestea Koriatovicilor care au domnit în Valahii în 1374 este confirmată și poate fi explicată prin aceea că dincolo de Carpați au existat două Valahii cu două coroane: Moldova și Volohia și că până la 1400 rare au fost situațiile în care să nu fi existat doi domni, mai mult neasociați decât asociați. Hașdeu a invocat un document referitor la o astfel de domnie, asociată sau duală, care a fost și este contestat cu invective pe care și le permite oricine, cazul devenind pentru trepăduși o exemplificare de: „așa ceva nu se face”! Reabilitarea lui Hașdeu poate fi făcută și fără descoperirea de către subsemnatul a țării care a purtat cea de-a doua coroană - (este țara de dincolo de Nistru – înspre Nipru, până la Marea Neagră - dar cu asta mă pot și eu băga în seamă în demersul de reabilitare a lui Hașdeu care totuși se impune a fi început de urgență. Eu încep acest demers și pentru asta mă simt în ceruri!

Istoricul basarabean Pavel Parasca³⁹¹ a descoperit că Podolia a fost numită Volohia în secolul XIV. Ce descoperire! Imensă descoperire!! Volohia - după numele bolohovenilor, completez eu. Cum Koriatovicii au fost voievozii Podoliei, și cum Podolia = Volohia, înseamnă că - concomitent - Koriatovicii au fost voievozii Volohiei. Din moment ce chiar atunci când istoricii îl criticau pe Hașdeu exista „documentul” care precizează toate acestea, să nu le pretind istoricilor să fi știut că Țara de Jos = Podolia ca ei să fi admis că luga Koriatovici a fost domn nu numai în Țara de Jos ci chiar și în Țara de Sus; iată de ce:

- cercetarea istorică din ultimul timp a găsit, iar istoria oficială a stabilit că domnitorul moldav luga Ologul (1399-1400) a fost diferit de luga Koraitovici (Constantin George/Jeorz) și că luga Ologul a fost fiul lui Roman. Iscusitul și harnicul istoric din Stâncești-Botoșani, I.D. Marin, scrie că istoricul P.P. Panaitescu a găsit și a publicat o diplomă, scrisă de Vladilsav, duce de Oppeln, soțul Elisabetei Basarab (1340-1369), fiica domnitorului muntean Nicolae Alexandru Basarab (1352-1364) și a soției lui, catolica Clara de Dobokai; deși împrejurările descrise de I.D. Marin nu pot fi întotdeauna probate sau nu sunt conforme cu realitatea de atunci, cunoscută de noi azi, totuși, scrisoarea lui Vladislav nu poate fi contestată, cu atât mai mult cu cât conținutul nu-i face cinste nici lui P.P. Panaitescu:

Costea a avut o domnie scurtă, pentru că printr-o lovitură de stat el a fost omorât, iar tronul i-a fost ocupat de lorg Koriatovici (Koryatowicz). După două secole (în 1575), un sol polonez, Maciej Strykowski, trecând prin Moldova, lăuda pe acel Giurgiu (Iurga) Koryatowicz, scriind că „pentru vitejiile sale, el a fost ales domn în Moldova, s.n. dar a fost otrăvit de eboieri, la Suceava, și îngropat într-o mânăstire departe o jumătate de zi de la Vaslui spre Bârlad. Este multă fantezie în laudele acestui sol polonez.

Un hrisov eliberat din Bîrlad, la 3 iunie 1374, scris cu multe defecțiuni tehnice și atribuit lui Iurg Koryatowicz a fost considerat un fals patriotic (de istoricul P.P. Panaitescu, nota mea), făurit de Hașdeu.

---

³⁹¹ Ion Eremia, *Unele considerații privind hotarele Țării Moldovei în a doua jumătate a secolului al XIV - lea – Pocuția și Colomeea*, apud. Pavel Parasca, *La obârșia Mitropoliei Mold (Chișinău 2002)*, pg. 36 - 37.

N. Iorga, tot mai mult a pus la îndoială domnia acestui lurg Koryatowicz, susținut numai de tradiția lituană, iar C.C. Giurescu și Dinu Giurescu au opinat că de vreme ce lurga Koryatowicz n-a fost trecut în pomelnicul de la Bistrița și nici n-a fost pomenit de cronici, „el trebuie șters din șirul domnilor moldoveni”.

Și totuși lurg Koryatowicz a domnit în Moldova, până a fost detronat, de fii Mușatei și a scăpat cu fuga, peste graniță. La 10 noiembrie 1377, Vladislav, duce de Oppeln și al Rusiei (Roșii), i-a dăruit „credinciosului nostru Jurj, voievodul moldovean (Woyewodae Woloskiego)” două sate: Novosileze și Stupnitza, apropiate de orașul Sambor, pentru următorul motiv – foarte important pentru noi: „Numitul Giurgiu voievod, cu soția și copiii, este obligat să se așeze în țara noastră a Rusiei (Roșii) (Galiția sau Haliciu, nota mea), atât el cât și urmașii lui, din pricina defectiunii (trădării) neașteptate a poporului său (propter defectum gentis urgentem)”. La 13 decembrie 1390, acest Giurgiu încă trăia la Stupnitza, iar puțin mai târziu și fiul său, luga Giurgezici Koriatovici, va ocupa tronul Moldovei, tot prin mijloace necinstite.

Scrisoarea publicată de istoricul P.P. Panaitescu obligă toți istoricii să recunoască faptul că deși Hașdeu a fost lipsit de rezultatul cercetărilor din ultimul timp, totuși, Hașdeu a fost mai apropiat de realitate:

Cine mai crede că greco-catolicii au mai avut ochi să-l vadă pe Hașdeu după ce le reproșase „ardelenilor” aflați în București că n-au scris nimic de originea românească a runelor secuiești³⁹²?! Și încă asta a fost cum a fost – că a fost un reproș formulat mai abil și mai cu perdea -, dar când, mai înainte, îi interogase pe ardeleni obraznic dar competent cu „Perit-au dacii”?! Mi-e și groază să mă gândesc! Venind dintr-un mediu polonez, în care matrapazlăcurile catolice erau obișnuite cotidiene, care-i creaseră aparat de descifrare imediată, Hașdeu a înțeles imediat scopul ardelenilor greco-catolici împinși de la Viena, aduși și promovați în Bucureștiul catolicului Carol I, ca și comisarii UE de azi și ca Boia, Pleșu și Liiceanu:

catolicizarea românilor din Regat la schimb cu recunoașterea și promovarea unei false origini latine a românilor, de sânge și de limbă.

Nemțește: „na și adă”.

Hașdeu și Eminescu au fost singurii care au spus „BA!” unei astfel de nesimțiri.

Hașdeu a fost amenințat cu moartea și imediat a fost atras - cu sau fără voia lui - în camarila regală, cât despre Eminescu ... ca să nu mai divulge șarlataniile catolice, intrate-n rit.

Pentru a masca tendința permanentă a Ungariei și a Poloniei asupra Moldovei, Haliciul a devenit pe față măruș discordiei dintre Ungaria, Polonia și ulterior Lituania. Este evident că documentele invocate de Hașdeu și asaltate cu apostrofări de komisarii culturnici, greco-catolici, ceruți de Carol I de la habsburgi și introduși de Carol I în toate instituțiile României, conțin și pretenția Poloniei la Haliciu (Galiția) și, deci, îndreptățirea Poloniei la Moldova și, mai ales, la Podolia ... căci Ungaria fără Haliciu mai poate ajunge la Podolia numai prin Țara de Sus a Moldovei. Este evident că Hașdeu i-a iritat pe komisarii greco-catolici știind că-i irită de habsburgi și este evident că așa se explică atacul culturnic al inteligenței greco-catolice asupra lui Hașdeu. Inteligent, Hașdeu i-a arătat lui Carol I că-i cunoaște intențiile. Unele din intenții. Înțelegem toate acestea numai după ce aflăm ce au scris detractorii lui Hașdeu - Ioan Bogdan, Dimitrie Onciul și tăcerile și mascările lui Nicolae Iorga – despre beneficiile civilizației angevine asupra spațiului românesc și despre indicutabila instituționalizare a spațiului românesc de angevini și de occidentalii habsburgi. Ca azi Boia, Pleșu și Liiceanu. Și Patapievici.

---

³⁹² Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică ...*, lucrarea: *Alfabetul dacic al lui Dekeneu*, pg. 563: „Nici unul din istoricii români, deși cei mai mulți sunt tocmai de peste Carpați, n-a visat măcar că săcuii posedă un antic alfabet împrumutat în evul mediu de la români (...).”

Privind lucrurile din această perspectivă - și din moment ce știm că Petru II Mușat era considerat de regele Poloniei „ginerel nostru”, adică de o încredere fără dubii, - este evident că împrumutul acordat Poloniei de Petru II Mușat (1375-1392) contra Haliciului, în 1388, i-a fost necesar lui Jagiello, regele Poloniei, numai și numai pentru a consacra în câmpul public printr-un exercițiu juridic un precedent: ideea că Haliciul se afla în protecția Poloniei. Folosirea Haliciului într-un astfel de act a creat un „precedent”, care interzicea Ungariei posibilitatea de a mai invoca de acolo încolo posesia asupra Haliciului prin uzucapare (ca să zic așa), adică prin folosire îndelungată. Polonia a blocat prin acel raport juridic cu Petru II Mușatinul accesul ungarilor la Podolia, consolidând în consecință poarta de acces către Podolia cu un parteneriat: Moldova. Hașdeu a înțeles interesele prezente ale habburgilor și a venit cu documente în detrimentul Ungariei. Este evident că împrumutul de la 1388 a avut o singură necesitate: Jagiello, regele Poloniei, aflat sub anchete și suspiciuni papale, alimentate de unguri, se folosea de poziția excelentă pe care o avea Mușata la papă, șefa catolicilor din Episcopia de la Siret. *Dai în Haliciu, dai Moldova și implicai dai în papă.*

În minunea numită „Istoria critică a românilor”, Hașdeu a cuprins lucrarea „Domnia lui Iuga Koriatovici în Moldova” din 1374, pe care-o dovedește cu o copie după un document pe care, zice el, l-a văzut la tatăl său. Deoarece Iuga Koriatovici a scris în documentul invocat de Hașdeu că a fost voievod, „domnul țării Moldovei”, trebuia pusă întrebarea:

în care „țară a Moldovei” ?!

Deși Hașdeu scrie în lucrarea pomenită, că este vorba despre Podolia - de care nici el și nici istoricii români nu știau că era numită Volohia sau „Țara de Jos a Moldovei” - totuși, acei istorici români, comisari, au sărit la gâtul lui Hașdeu, asmuțiți de catolici, pentru a-l compromite definitiv pe Hașdeu. De ce? Pentru că se știa și se știe că Koriatovicii au domnit în Moldova doar în 1399-1400, doar 1-2 ani și doar o singură dată și că nu au domnit nicidecum în 1374³⁹³, cum scria Hașdeu! Deci, istoricii nu numai că au pus documentul la îndoială ci l-au declarat de fals, iar pe Hașdeu l-au declarat manipulator de falsuri grosolane! Grav!

Chiar dacă istoricii de azi știu că mai mulți Koriatovici au domnit mai mulți ani în Podolia, totuși, când l-au atacat pe Hașdeu, ei nu știau și nici nu știu că Volohia nu din documentele de atunci nu era Moldova, ci era Podolia. Podolia = Volohia. Istoricii încă nu se pot adapta la descoperirea lui Pavel Parasca, ca să poată opera științific și adecvat la nivelul situației actuale. Hașdeu știa. Deși nu știu dacă în originalul invocat de Hașdeu nu cumva sta scris „domnul Volohiei” și nu „domnul țării Moldovei”, cum a reconstituit Hașdeu, totuși, lucrarea lui este fără echivoc în această direcție. Folosindu-se ca argument de urbanizările lui Iuga Koriatovici, la care face referință textul citat din Grigore Ureche, Hașdeu scrie că urbanizarea „este o caracteristică a întregii familii Koriatovici, încât lor li se atribuie rennoirea aproape a tuturor urbilor din Podolia: Bakota, Smotricz, Kameniec, Braclaw, Winnica etc ...”.

Ce nu știa Hașdeu nu știau și nu știu nici azi istoricii comisari?

- că Țara de Jos nu se afla de la Bârlad în jos, ci avea Nistrul ca hotar estic și se lăța înspre Bug până la Nipru și chiar și dincolo de Nipru, adică acolo unde se afla Podolia = Volohia, adică acolo unde locuiau bolohovenii. Acel ținut a fost Basarabia sau „Cumania Neagră”, cu capitala la Cetatea Albă, la limanul Nistrului care a fost locul de naștere al Koriatovicilor și cetatea de scaun a Țării de Jos, loc menționat de Hașdeu,

- că frații mușatini, Roman I și Petru II au invocat în plus de Țara Moldovei, în fața Regelui Poloniei, ținutul pe care-l moșteneau, pe care ei l-au numit Volohia, adică Podolia (după

---

³⁹³ Anul 1374 nu se află în perioada de după amanetarea Pocuței (din Podolia).

asta numele de Volohia a dispărut din scriptele moldovene, rămânând numai Moldova)³⁹⁴, de aceea mi-am exprimat eu mai sus rezerva față de conținutul real al privilegiului lui Iuga Koriatovici: Volohia sau „țara Moldovei” (?),

- că existența concomitentă, a doi domni, în două Țări Moldova, cu capitale diferite (Siret și Cetatea Albă), nu a fost o domnie „asociată”, unul nu a fost față de celălalt „domn asociat”, ci a fost o domnie duală, ca la Khazari și ca la spartani. Khaganul și Șeful armatei. Argument: kaghanul khazarilor nu mergea niciodată în luptă, exact ca domnul Moldovei. Vom mai vedea ... poate că în luptă mergea Voievodul Podoliei/Volohiei, care este posibil să fi fost șeful armatelor reunite ale celor două țări Moldova. Și în Regatul Ungar a fost ceva destul de asemănător o bună perioadă: Laslău Cumanul (Ladislau IV) era suplinat de Roland de Borșa, Voievodul Transilvaniei. Voievodul Transilvaniei se numea Gyula, ca la khazari, ca în Transilvania.

- Despot Vodă a fost încoronat în 1562 cu două coroane, aferente - se crede - Țării de Sus și respectiv Țării de Jos a Moldovei; una din cele două coroane fiind într-un muzeu din Viena. Șerban Papacostea³⁹⁵ a scris despre existența celor două coroane:

„... în tezaurul domnilor Moldovei se aflau, până în sec. XVI, două coroane dintre care una a Țării de Jos. Știrea e cuprinsă în raportul trimis din Iași, la 6 iunie 1562, lui Ferdinand I de Habsburg, de solul său acreditat pe lângă Despot-Vodă; în cadrul unei dintre conversațiile cu domnul proaspăt instaurat pe tronul țării, solul a fost informat de acesta despre pierderile suferite de tezaurul domnilor Moldovei în împrejurările care duseseră la schimbarea de domnie (...) Dubla coroană din tezaurul moldovenesc confirmă alcătuirea țării din două entități politice distincte și anterioare întemeierii. Ea nu se poate explica prin partiția temporară a țării sub urmașii lui Alexandru cel Bun, cum a interpretat-o P.P. Panaitescu (...) căruia îi revine meritul de a fi semnalat cel dintâi această însemnată știre”.

Descoperirea istoricului Pavel Parasca a fost prefigurată de ceea ce susține Șerban Papacostea în acest paragraf: „dubla coroană (...) confirmă alcătuirea țării din două entități politice distincte”. Din moment ce Șerban Papacostea vorbește în acest paragraf de „două coroane, dintre care una a Țării de Jos”, înseamnă că cea de-a doua aparține Țării de Sus, iar din moment ce Pavel Parasca scrie că Volohia, din omagiile voievozilor Petru II și Roman către

³⁹⁴ Liviu Pilat, *Vasalitate, drept ereditar și gândire politică în disputa polono-maghiară pentru suzeranitatea asupra Moldovei la sfârșitul secolului al XIV-lea*. Textele omagiale ale celor doi domni au un echivoc în consecința unei formulări premeditate: „... raportându-ne la valoarea și la însemnătatea politică a actului omagial, folosirea termenului Valahia nu este nici întâmplătoare și nici nu izvorăște din vreun impuls patriotic, ci trebuie privită (folosirea termenului, n. mea) ca **o acțiune premeditată** (subl. mea).

³⁹⁵ Șerban Papacostea, *Geneza ststului în evul mediu românesc*, Ed. Dacia, 1988, pg. 102.

regele Poloniei, a fost Podolia, atunci nouă ce ne mai trebuie să spunem că Podolia a fost Țara de Jos?! Chiar, eu unul nu înțeleg, de ce mai avem nevoie? De validarea istoricilor? Păi ei n-ar valida nici trebuța la fel de evidentă a mineritei cu pădurarul în perioada de șut a minerului!

Cum anterior am dovedit că asocierea la domnie însemna imediat și subordonarea Țării de Jos față de Țara de Sus, putem spune că așa se explică de ce Koriatovicii, domnind în Podolia/Volohia, erau de fapt șefii armatei, fiind adesea înregistrați ca *al doilea voievod*. De aceea au fost mai mulți voievozi Koriatovici în Țara de Jos, adică în Podolia, adică în Bolohovenia, adică în Volohia, nefiind astfel o domnie peste Molddova compusă din cele două țări, așa cum cred istoricii care se opun teoriei lui Hașdeu.

În această problemă, și Hașdeu are o greșeală: el a susținut că Țara de Jos se afla sub Țara de Sus a Moldovei, fapt pe care îl descoperise și-l publicase el însuși (apreciat ca un adevăr rezonabil, deși nu este deloc adevărat. Așa cum sper că am demonstrat, Țara de Sus și Țara de Jos au fost despărțite de Nistru și nu cum a pretins Hașdeu, primul care a vorbit de fapt și de drept despre cele două Țări ale Moldovei: Țara de Sus și Țara de Jos. Și meritul și greșeala hașdeiană au fost analizate de suplețea și concizia lui P.P. Panaitescu:

Așa dar, spunea pe vremuri Hașdeu, care tradusese pe slavul *krai* nu prin margine, ci prin graniță, orașele Bacău și Bârlad se aflau pe granița dintre Moldova și Muntenia, lăsând acesteia din urmă, nu numai ținutul Putnei, dar și ale Tecuciului și Covârliului. În realitate, vămile medievale se plăteau mai ales la târguri: Bacăul și Bârladul erau târguri de margine (nu de graniță), pentru că drumul de negoț spre Țara Românească nu mai erau altele la graniță. Pe atunci Galații nu erau târg (aici se ia cam gratuit de gâtul lui Hașdeu, nota mea). Documentele de proprietate moldovenești arată stăpânirea domnului de la Suceava înainte de Ștefan cel Mare și în aceste părți covârliene, întocmai ca și în Putna (...)³⁹⁶

Perioada lipsei noastre din lume – dintre sec. IV și XIII – a fost creată tocmai din cauză că cei care ne-au comisariat și ne-au educat vor ca noi să n-avem faruri – care luminează ca Hașdeu și ca Eminescu - care să ne ducă și fără documente spre locurile în care ne-au fost ascunși stră-stră-stră-strămoșii.

DOCUMENTUL este impietatea pe care intelectualii contrafăcuți sau adaptați puterii catolice îl clamează ca pe o mare virtute în domeniul cunoașterii. Un Marius Ciucă, creat în școlile de vară ale securității, îl „cinizează ironic” pe Hașdeu, adică pe cel mai învățat om al tuturor timpurilor, tocmai pentru documentul invocat în cazul lui Iuga Koriatovici, maimuțărindu-l pe Hașdeu:

„Originalul l-am văzut la tatăl meu, la bunicul meu și aceasta este o copie”.

Acum vedem că de fapt așa a și fost, că Hașdeu a avut dreptate.

Ce ar fi trebuit să facă Hașdeu? Să tacă? Să devină „virtuos” prin tăcere?

Ar trebui să instituim prin lege o pedeapsă aspră asupra celor care continuă să-l mai blameze pe Hașdeu, pentru că Hașdeu este blamat pentru că s-a luat de comisarii ardeleni greco-catolici, care pe lumea lui voiau să ne catolicizeze, așa cum vor și azi!

Trebuie să știm, că ei, papii și câțiva consilieri, știu ceea ce am fost și, deci, ei știu că au fost două țări moldovenești și știu că ambele au fost sub autoritatea Hanatului de Aur, că noi, românii, am fost numiți „valahii negri”, ca urmași ai „cumanilor negri” – numiți astfel pentru că au fost islamici, - că am fost tătari, cum au devenit toți cumanii, că am fost favoriții hanului mongol, că cumanii, pecenegii și bulgarii au fost frații noștri de sânge, că „Bourul Moldav” a fost stema hanului mongol (vezi istoricul Josanu Vitalie în cartea lui despre Cetatea Alba: „*Monument al ...*”) și că l-am moștenit de la ei, că până la Bătălia de la Sinie Vodă (Apele Albastre) am fost un fel

³⁹⁶ P.P. Panaitescu, *Mircea cel Bătrân*, Buc. 1943, pg. 225.

de „baștani” ai acestei părți de lume, deoarece cumanii dominau curtea Hanatului de Aur, iar în Egipt aveam minunata dinastie mamelucă, generată de fostul cuman-valah Baibars (islamic).

După ce ne-au fost distruse și ascunse documentele, noi, românii, suntem creația celor care după ce ne-au abuzat - distrugându-ne sau ascunzându-ne documentele - ne-au creat o elită convinsă că este o impietate să scrii fără să copiezi dintr-un document. Dacă n-ai document este musai să taci. Virtuos!

Șiți cum ardeau arhivele în decembrie 1989?

Virtutea de a nu scrie decât după document, nu după mărturie, nu după punerea celui care scrie în situațiile în care a fost cel analizat! Ce virtute-i asta? De parcă nu se pot scrie minciuni la fel de bine ca și când ai vorbi!

Documentele sunt la Vatican, la Moscova sau arse, așa cum au primit ordin de la catolici și de la occidentali țărani lui Horea și cei ai lui Avram Iancu: „omorâți tot și ardeți tot”! Tot!! Exterminare! Să organizezi un neam ca să extermine neamul vecin - ca în cazul lui *Răscoalei lui Horea* - numai ca să poți continua să împărățești peste neamuri dezbinat = minte de neamț exterminator!

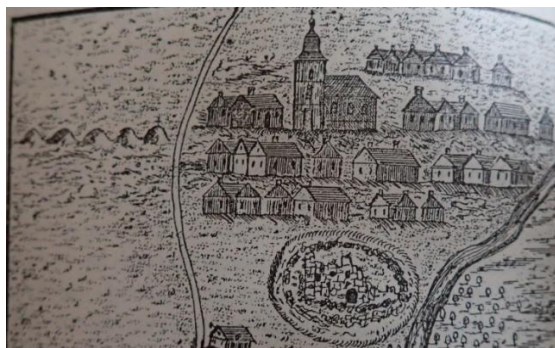
Deci, Hașdeu nu a creat dovezi, așa cum îi reproșează un istoric hipster: „Când nu ai dovezi, ți le creezi”!

Ce intelectual mai poate fi românul care-l disprețuiește pe cel mai mare recuperator de documente prin imaginație, prin logică, prin fel de fel de furnicături și stări poate provocate!? La Hașdeu și la Eminescu mă gândesc?

Hașdeu și Eminescu au identificat vâna globalistă a catolicului. Două genii, față de care ardelenii greco-catolici - făcuți comisari de habsburgi, ca și kominterniștii de evreii comuniști - au simțit ceea ce simte invidiosul când este comisar: să lichideze!

Khun-Halmok (mormintele cumane) sunt gorganele de steril, rezultate din spargerea pietrei aurifere cu ștampuri (mori de apă sau de vânt/cioacă)

Pusta cumanilor colonizați între Tisa și Dunăre, este plină de gorgane, aidoma stepei cumane dintre cursurile mijlocii ale râurilor Bug și Nipru. Această asemănare, făcută atât de

Aici, în partea stânga-sus, vedem cunoscuții tumuli de pe partea stângă, la ieșirea din Vladimirescu (fost Glogovăț, Arad) - spre Deva (din cartea lui Marki Sandor referitoare la istoria Aradului, din 1895, Biblioteca Jud. Arad).

vizibilă de mulțimea de gorgane, trebuia să fi dat de gândit! Acestor gorgane li se mai spune și *khunhalmok*, în maghiară = *morminte cumane*). (Vezi detaliile în Anexa 1). Unii le spun celor mai vechi și *morminte scitice*, dar cine mai știe acum care-s vechi și care-s noi și, ca urmare, cine le mai poate diferenția pe cele două apartenențe! De ce li se spune și astfel?!

- Pentru că gorganele au fost create de sciți și de cumani și pentru că este evident că cumanii sunt urmașii sciților.

Și hunilor li s-a spus sciți. Lui Atila i-au făcut trei morminte. De ce? Pentru a face dificilă găsirea trupului.

Cum au fost construite și amenajate acele morminte-movile, atât de imense?

- Ibn Fadlan scrie, prin Arthur Koestler, cam ceea ce a auzit:

... datina cere ca la moartea Marelui Kagan să se înalțe o clădire mare cu douăzeci de încăperi și în fiecare din acestea se sapă un mormânt pentru el.

Se macină pietre până se fac făină (sublin. mea) și aceasta e întinsă pe podea și acoperită cu catran. Sub clădire curge un râu mare și repede. Ei abat apa râului peste mormânt și zic că o fac pentru ca nici diavolul, nici un om, nici un vierme și nici o târâtoare să nu poată ajunge la el. După ce a fost îngropat, li se taie capul tuturor celor care l-au îngropat, pentru ca nimeni să nu poată ști în care încăpere e mormântul lui. Acest mormânt este numit „paradisul” și ei spun: „A intrat în rai”. Toate încăperile sunt acoperite cu brocart de mătase țesut cu fir de aur.³⁹⁷

Cum se face că acel „râu mare și repede” care curgea pe „sub clădire” era abătută peste mormânt?! Cum!?

- Imposibil; apa curge-n jos, nu-n sus!

³⁹⁷ Arthur Koestler, *Al treisprezecelea trib: Khazarii*, Ed. Antet XX Press, Filipeștii de Târg, Prahova, pg. 33-34.

Înainte de a descifra textul din Ibn Fadlan trebuie să vedem inadvertențele și să înțelegem că informațiile lui nu pot fi luate *ad litteram*.

Trebuie să înțelegem că mormintele despre care scrie Ibn Fadlan erau făcute cât mai aproape de o sursă de apă, de carierele de piatră sau de guri de mină; piatra din cariere era mărunțită, adusă la mori și măcinată până la finețea de făină. **Cum, cu ce era măcinată?**

- Cu mori, că doar nu cu ciocanele de mână.

Piatra era spartă cu acele mori numite *șteampuri* în moțime. *Șteampurile* funcționează cu apa care pune în funcțiune roțile și axul ce antrenează „săgețile”. Roțile sunt puse în mișcare de apa care curge pe un igheab amenajat, de sus sau, în unele situații, apa în curgere împinge roata de jos. Roțile antrenează un ax cu came, care ridică „săgețile”. Săgețile sunt de fapt niște maiuri lunguiețe, cu unul din capete căptușit cu fier, ce culisează vertical. Săgețile ridicate cad și, în cădere, sparg piatra pusă într-un loc amenajat sub acele săgeți.

Există și șteampuri puse în funcțiune de mori de vânt. După îndelungi căutări și frământări eu am găsit că morilor de vânt li s-a spus CIOACĂ. Numele de „Cioacă” provine de la axul ca o cârjă pe care sunt instalate elicele. *Cioaca* era instalată pe o ridicătură, pe o *cucă*.

Cel mai adesea, dar nu întotdeauna, în apropierea morilor se află movila sau movilele de steril, gorganul/gorganele, pe care le puteți găsi cel mai adesea în toponime ca „La Țiglarie” sau „Cărmidărie”, vezi harta Josefină, alăturată, din Silivaș, Olah Szilvas (Silivaș): **Wind Mühl**

(Moară de vânt) – stânga și **La Cigla** (Țiglarie) – dreapta (observați că *La Cigla* se află pe o ridicătură figurată convențional pe harta Josefină). *La Cigla* de pe hartă este o movilă de steril, un Gorgan. Cărmizile și țiglele caselor din Silivaș au fost făcute cu steril cules din *La Cigla* (Țiglarie).

- De ce?

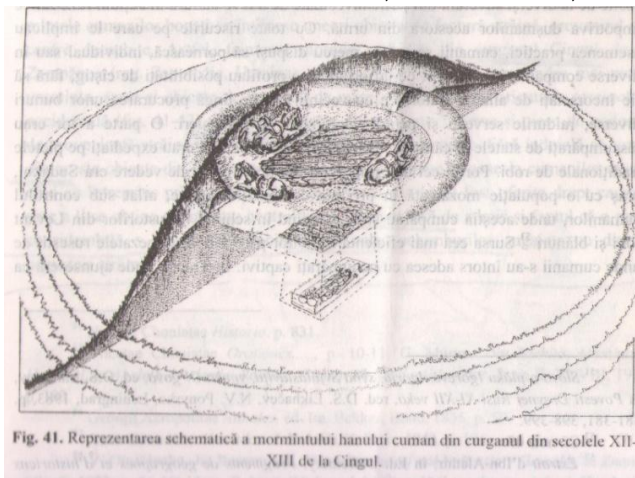
- Pentru că sterilul din astfel de movile, rezultate din spălarea aurului, a fost și încă mai este întrebuințat la confecționarea țiglelor și a cărămizilor caselor satelor. Da, așa este!

Lângă movilele de steril sau chiar în interiorul lor găsiți adesea **trovanți**, adică acele pietre perfect rotunde, compuse din stratificări, ca niște cămăși succesive. Ca niște copii înfășați. Trovanții s-au format din aglutinarea concentrică a nisipului de mercurul folosit la

extragerea aurului din pietre. Mereu s-a folosit mercur (argint viu) la extragerea aurului mai „înderămnic”, mai greu de extras.

Mai este ceva: toate gorganele din zona viței-de-vie au fost sau încă sunt terasate. De ce? Pentru că nisipul din gorgane a facilitat instalarea viilor, pentru că viile pretind sol nisipos. Terasarea gorganelor este foarte vizibilă în zona Sibiului și în județele din jur și are amploare planetară, aproape de incredibil, dar nu vă lăsați cucerțiți de mulțimea și de dimensiunea gorganelor terasate, așa au lucrat cândva strămoșii valahilor exploatare de aur. Capacitatea lor planetară de a exploata aur suplinește nevoia confecționării de eroi de carton, fondatori. Fiecare

familie a fost implicată în astfel de lucrări, lucru explicat prin mulțimea de movile, gorgane, denivelări, pline de sterilul rezultat din spargerea pietrei aurifere. Spațiul românesc este de departe cel mai plin de astfel de movile de steril și de aur. Toate movilele de steril cu gurgui, pe care le vedem, conțin aur mult. De ce?

- Deși strămoșii noștri au avut cunoștințe mai avansate decât noi să identifice piatra cu cel mai mare conținut aurifer, totuși ei n-au putut extrage aurul așa cum

l-am putea noi. Deci, posesorii de terenuri cu gorgane trebuie să știe că pământul din gorgane este diferit de pământul din jur, fiind constituit de fapt din piatră spartă în șteampuri, că acele gorgane conțin aur mult, mai mult decât pământul din jur, că acel aur poate fi extras mult mai ușor acum decât atunci. Acum putem suplini șteampurile – morilor de apă sau de vânt – cu o cifaromă! Știind asta, strămoșii noștri acopereau gorganele cu glijă, reîncepând după 50-60 ani re-spălarea nisipurilor în șteampuri. De aceea avem adesea și movile alungite, ca o spinare alungită, de forma unei vaci culcate. Acele movile alungite, fără gurguiul specific, dar de o formă la fel de artificială ca gorganele, conțin cu ceva mai puțin aur decât gurganele, dar merită încercat și acolo (vezi Anexa 1).

Este evident ce se întâmplă în 50-60 ani cu piatra din gorgane, rămasă nespărta bine: era spartă natural, prin îngheț-dezghet. Dar o să revin asupra acestui fenomen la fel de plăcut pe cât este de interesant (vezi Anexa 1).

În satul Românești, de lângă Blăjeș, nimeni nu are habar că acele gorgane provin din spălarea aurului cu șteampuri. Nimeni nu-și explică de ce șanțurilor mari care gravitează spre gorgane li se spune iazuri. Acestea sunt acele „râuri” din Ibn Fadlan.

Crâșnicul de la biserica ortodoxă din localitatea Românești, Jud. Sibiu, de cca 78 ani în 2019, mi-a spus că împreună cu tatăl său scoteau din pământ piatră, pentru construcții.

- Cum știați unde-i piatra, ca să nu săpați inutil?

- Foloseam o bucată de fier, lungă, subțire și cât se poate de rigidă, de cca 1,5-2,0 metri, ca vergeaua cu care se curățau puștile, cu care împungeam solul succesiv până dădeam de ceva tare, acolo era piatră.

Realizați și din această informație că piatra auriferă a putut fi scoasă astfel din pământ; trovanții abundă pe profilul gorganelor din Românești.

Este evident că Ibn Fadlan - care ne-a lăsat informațiile pe care le-a cules despre khunhalmok (mormintele cumane) - nu cunoștea nici procedeul de extragere a aurului cu șteampurile și nici modul în care a fost construit mormântul. Cei care l-au informat, la a cine știe câta mână, i-au spus:

- informații precise,
- diversiuni, specifice celor interesați să nu se afle tehnologia și
- bășcălia (nici nu vă închipuiți câte bătai de joc se fac în situațiile de ucenicie).

Din moment ce istorisirile de același fel nu-s prea multe, descifrarea poveștii lui Ibn Fadlan trebuie să se finalizeze într-o poveste cap coadă, constituită din numitorul comun al cât mai multor povești de acest fel și din ceea ce putem ciupi, trăgând cu ochiul la tehnologia de funcționare a șteampurilor.

Este evident că bogăția din mormintele kaganului cuman trebuia protejată; este evident că știm situațiile în care au fost efectuate mai multe morminte, lucrătorii au fost omorâți, mormintele au fost făcute în albia secată a unui râu, readus la albie după efectuarea mormintelor. Cam astea sunt legendele și posibilitățile de a proteja integritatea mormântului. Le avem și aici, în relatarea lui Ibn Fadlan.

Pământul din gorgane este în absolut toate cazurile diferit de pământul pe care se află gorganele și de pământul din jurul gorganelor. Este greu de crezut că gorganele pe care le vedem, foarte multe și foarte înalte, au fost construite cu roaba, încărcată cu pământ obținut din rangă, târnăcop, sapă și din lopată, dar, pe de altă parte este evident că aceste gorgane nu sunt naturale, ci sunt creații umane! Creațiile cumanilor. Ceva ne lipsește! Istoricul Victor Spinei³⁹⁸ aduce elemente în plus, care măresc coeziunea poveștii; vedem un gorgan, o movilă cumană, un khunhalmok.

Vă rog să observați acel podium de grinzi care protejează mormântul. Peste cumantul înmormântat cădea, de pe un jgheab - căptușit cu pănură, care reținea firicelele de aur - apa cu sterilul rezultat din spargerea pietrei aurifere; acel podium de grinzi avea rostul de a-i proteja corpul de căderea apei.

Am găsit și gorgane cu profilul secționat din diferite motive (unele nu par a fi străine de interesul pentru conținutul aurifer); pe profil se pot vedea straturi de compoziții diferite. Pe profil există și straturi compuse numai din pământ, ceea ce înseamnă că și pământul aflat pe galerii urma traseul pe jgheab, chiar dacă nu a mai fost trecut și prin săgețile șteampurilor. Cu alte cuvinte, mormântul cuman (khunhalmok) putea fi realizat într-un timp cu mult mai mic scurt, coborând pământul pe jghebur, decât urcându-l din sapă, roabă și lopată (Vezi Anexa 1).

Deci, convingerea mea este că acel palat princiar, cu multe camere, din povestea lui Ibn Fadlan, trebuie „convertit” - adică văzut - ca fiind de fapt mai multe movile. Mai multe camere = mai multe gorgane.

Nu ne este greu să înțelegem că de-abia după înmormântarea khaganului începeau lucrările de exploatare a aurului prin punerea în funcțiune a morilor (șteampurilor). Aceste lucrări de exploatare a aurului reprezentau de fapt acea căptușire a camerelor (mortuare, de fapt a gorganelor) cu nisip foarte fin, rezultat din spargerea pietrelor (aurifere).

Câți cumani nu voiau să fie înmormântați ca șefii lor? Cu cât mai încoace cu atât mai mulți. Mai toți voiau o movilă, mai mică sau mai mare și este evident că se asigurau de asta încă din timpul vieții. Își pregăteau de vii mormântul, sicriul și evident se asigurau și de gurguirea mormântului. Ca să se facă gurguirea mormântului cu nisip de piatră spartă, trebuia ca în jur să

---

³⁹⁸ Victor Spinei, *Marile migrații ...*, pg. 213.

fie o resursă auriferă sigură, ca să înceapă exploatarea auriferă imediat ce se mântuia înmormântarea. Și apă.

Gurguirea gurguiului a fost, probabil, grija din viață a cumanilor candidați la moarte; la final, pe gurgui era pusă *statuia/păpușa de piatră (kamennye baby)*, specific cumană, cum se pune acum crucea. De aceea, praful fin și nisipul trebuie să fi fost o caracteristică a zonelor locuite de cumani. De aici se și trage numele cumanilor: de la praful din jurul gorganelor. Și tot de aici se trage și numele MOLDOVEI: de la praf. Și tot de la nemți. Moldova era parte a *Cumaniei Negre*; iarăși avem un numitor comun: numele:

- Cuman = Praf = Moldova³⁹⁹, dar și Deșt-I Kipčiak = „stepa cumanilor”, cu proveniență de la acel Daster, 4x4, al nostru; mă refer la automobilul *Daster*, praf, care înseamnă deșert, praf, praf galben (auriu?), stepa cumanilor (Vezi Anexa 1).
Surprinzător și deloc convingător.

- Da, este neconvingător până când nu privim orașul Baia, situat pe râul Moldova, de sus, de pe *Google*. Privind Baia astfel observăm de-a stânga și de-a dreapta râului Moldova niște țărături foarte nisipoase și foarte largi. Revărsările râului Moldova au fost și trebuie să fie obișnuite. Mult nisip, plajă de nisip și de grohotiș.

- Legende și informațiile referitoare la Baia și la împrejurimi ne spun:

(...) despre exploatarea aurifere de excepție, cu mine și cu șteampuri:

În oraș existau multe mori purtate de apă, despre care documentele secolului XV-lea fac numeroase mențiuni, pive și dârste pentru postav și sumane, ba chiar și șteampuri pentru prelucrarea minereurilor pentru care documentele foloseau termenul de „stupă”. Toate acestea funcționau cu ajutorul apei din canalele derivate din râul Moldova, unele dintre canale fiind funcționabile și astăzi ...

Minele din vecinătate erau încă active. După unele tradiții păstrate, ar fi vorba de exploatarea de aur și argint ... Mai degrabă am crede că aurarii de la Baia, cum este și cazul aceluia Stanciu, „aurar” de la 1484, Thomas, „auricampsor” și fierar de la 1522, ori Marinus Wende, „aurifer de Moldavia” în 1510, nu au extras, ci mai degrabă au lucrat **minereul adus din obcinele**

³⁹⁹ Bogdan Petriceicu Hașdeu, *Istoria critică a românilor*, Ed. Minerva, Buc., 1984, pg. 450:

„O urmă foarte interesantă a petrecerii goților în Moldova este chiar râul „Moldova”, de la cuvântul gotic *mulda* – praf, de unde s-a născut de asemenea numele apei Mulde în Saxonia, un afluent al Elbei, precum și forma germană *Moldau* a numelui bohem *Wltawa*, pe când afară din lumea teutonică termenul fluvial „Moldova” nu se găsește nicăieri.

Goții au zis *Moldahva* râului molodvenesc cu aceeași rațiune cu care mai târziu slavii au numit râul *Prachova*, adică iarăși „prăfoasă”, de la vorba *prach*, de unde vine numele nostrum praf, pulbere.

„Moldova” și „Prahova” reproduce exactamente, una gotică și cealaltă slavonește, aceeași idee pe care Ovidiu o exprimă prin „amnis pulverulentus”, râu pulberos”.

- Ioan Ferent, *Cumanii și episcopia lor*, Ed. Blaj, Tipografia seminarului greco-catolic, 1931, pg. 7.

„Cumanii poartă ca și Uzii, un nume turcesc, derivat din kom sau kum, care înseamnă nisip, pustie, stepă, șes ...”.

bucovinene⁴⁰⁰ (sublin. mea), după cum se păstrează tradiția pe valea superioară a Moldovei, care spune că minereul extras din mina Benia „era transportat pe cai la târgul Baia, în Moldova, unde se lucra apoi de artizani sași stabiliți acolo (*cam ca Fefelega lui Agârbiceanu, din Munții Apuseni, precizarea mea*).⁴⁰¹

Da, mineritul a cunoscut perioade de anvergură, care au dus la o diviziune accentuată a muncii în Baia. Pe vremea lui Ștefan cel Mare activitatea era în toi și poate că nu degeaba orașul Baia a cunoscut atracții religioase, confesionale și lupte mari, nu așa ... Urmașii actuali habar nu au de anvergura exploatărilor aurifere de atunci. Desigur că legendele sunt mai credibile decât ceea ce înțeleg actualii locuitori din Baia; trebuie să fie o certitudine, sașii au ajuns acolo nu pentru a exploata aurul, așa cum crede cel care a scris articolul, ci eventual pentru prelucrarea aurului, căci aurul era extras, transportat în piatră spartă în șteampuri (**stupe**) de strămoșii valahilor (moldovenilor) de acum. Alți oameni.

Baia a fost sediul primei catedrale catolice, ridicate de Alexandru cel Bun; aici a fost prima Capitală a Moldovei cu cunoscutul blazon cu *Cerbul cu capul detașat*, anterior *Capului de Bour*. Dar, pentru noi este foarte important în cele ce urmează să știm că de aici, din apropiere de Galiția, a fost *Alexandru Moldaovicz*; conform mărturiei depuse de acel Alexandru Moldaovicz în 1334, la Liov, în Volohania, aflăm și ce era cu acea **Volohanie** cu capitala la Liov: „**țară a celților teurisci în anul 1334**”. Interesant! Este posibil ca acel *Cap de Bour* de pe blazonul Moldovei și a multor principate și cnezate din Polonia și Transilvania să provină de la „Țara Celților Taurisci”. Eu n-am reușit să aflu mai multe, de aceea redau această informație, care poate constitui o temelie a blazonului *Capul de Bour*.

Saitul și o monografie⁴⁰² a localității Baia scriu despre utilizarea șteampurilor (stupelor). **STUPELE!** Mai sus de Baia este Mănăstirea Putna, care a avut pereții acoperiți cu aur. Aur topit de cazaci, la una din descinderile lor.

*
*   *
*

Mai jos de Baia se află localitatea Moțca, a moșilor mei, ajunși acolo nu se știe când. Briciu Constantin, fotografatul din Moțca, n. 30 iul. 1932, era prin 2005 un împătimit căutător al strămoșilor lui, moșii. Prin 1991, Briciu din Moțca a mobilizat moșii moldovenizați din Moțca să strângă și să ducă ajutoare moșilor din Arada Horii (jud. Alba), afectați de inundații (Vezi detalii în Anexa !).

---

⁴⁰⁰ Obcinele Bucovinei; trebuie să ne gândim că acele obcine au fost create de exploatare de piatră auriferă. Modificarea reliefului de către harnicii exploatare de aur este menționată și de Samuel Köleseri Junior.

⁴⁰¹ Sait găsit pe Internet: *Legenda lui Ștefan cel Mare și a comunei Baia-Suceava (Groapa lui Harjap). Istoria localității – Prima Capitală a Moldovei.*

Harj sau poate Harș din „Groapa lui Harjap” înseamnă la moși *pământ ars. Bulgăre de aur ars* înseamnă la moși *Bulz*, adică nisip de piatră spartă, ars cu mercur. După ce se extrăgea aurul captiv, restul era steril, adică „pământ ars”.

⁴⁰² Monografia: *Codex Civitas Moldaviensis*, se găsește pe Internet.

Moțcanul Briciu a aflat că „bunei” lui au ajuns în Moțca din Fericețul Arăzii (Horii) și a mai aflat și că din neamul lui de atunci se trage și actualul poștaș din cătunul Măncești al Fericețului Arăzii (Com. Horea - Alba). El știe că mari constructori de mori, moți - au ajuns din Fericețul Horii în Moțca, pe domeniile unui „bezeve Sturdza”; acei moți au construit zece mori pe apa râului Moldova (imposibil să nu fi fost și șteampuri). (Vezi detalii în Anexa 1).

Iftimie a fost moțul adus de „bezeve Sturdza” din cătunul Măncești al Fericețului Horii. Era de 45 ani. Boierul i-a dat o bucată de pământ într-o poieniță, unde și-a ridicat o căsuță. Iftimie a furat o fată de la cort și a dus-o acasă; o chema Paraschiva. Părinții fetei erau Apetrei Ioan de la Humulești. Paraschiva a fost verișoară (după unii chiar soră) cu marele povestitor Ion Creangă (!). Când Paraschiva a născut pe Ion, au venit turcii. Ea a fugit în pădure și l-a lăsat pe Ion în covățică. Când s-a întors a găsit un galben pe pieptul copilului.

Iftimie a avut mai mulți copii: Petrache Briciu, Ion Briciu (a murit beat, căraușind vin de la Odobești), Neculai Briciu, Toader Briciu; copiii lui Petrache Briciu: Ion Briciu, Gheorghe Briciu (tatăl lui Constantin Briciu) n. 1899, Ilie Briciu (mort în Rusia), Raneca, Sultana. Iftimie a murit la 89 ani și a apucat perioada în care Sturdza a înlocuit morile lui pe apă cu „morile zavole” = morile de foc. Fiind numit vătaf (antreprenor de mori), Iftimie a adus în Moțca din moțime o mulțime de familii de moți. Moții l-au îmbogățit pe Sturdza cu „meseriile lor”, spune Briciu.

Briciu știe că și după răscoala lui Horea au venit în Moțca foarte mulți moți. Moțcanii au fost până în 1921 ortodocși de rit vechi. Aproape întreg satul Moțcani se îndeletnicea cu căraușia: duceau scânduri de la munte la Iași, Tg. Frumos.

Căruțele se numeau „harabale”.

Evreii plăteau moții pentru transportul cherestelei. Chestia asta referitoare la comerțul de cherestea, la transportul ei cu harabalele mi-a sunt dintr-o dată ciudat; mi-am adus aminte că o mai citisem undeva. Unde? La Arthur Koestler:

În Polonia, anumite meserii au devenit virtualmente un monopol evreiesc. Una era negoțul de cherestea – ceea ce ne amintește că în Khazaria cherestea era principalul material de construcție și un important articol de export; alta era transportul. Poliak scrie: rețeaua deasă de ștel-uri făcea posibilă distribuția produselor manufacturiere în întreaga țară prin minunatele căruțe de tip evreiesc (harabale, n.t.). Răspândirea predominantă a acestui mijloc de transport, în special în răsăritul țării era atât de bine cunoscută – aproape ca un monopol – încât cuvântul ebraic pentru căruțaș, *ba'al agalah* (*ad litteram*: „stăpân al carului”) a intrat în vocabularul limbii ruse sub forma de *balagula*. Numai dezvoltarea căilor ferate în a doua jumătate a secolului al XIX-lea a adus declinul acestei meserii.

Dar această specializare în făurirea și conducerea căruțelor nu putea în niciun caz să se dezvolte în ghetourile închise ale evreimii occidentale; este un semn neîndoielnic al originii ei khazare. Oamenii ghetourilor erau sedentari în timp ce khazarii, ca și alte popoare seminomade, foloseau căruțele cu cai sau carele cu boi pentru a-și transporta corturile, calabalâcul și acareturile; unele erau corturi de proporții „regale”, ca (și) cele ale circurilor, în care încăpeau câteva sute de oameni. Fără doar și poate că acești vizitii și căruțași se

pricepeau să străbată chiar și cele mai proaste și mai grele drumuri din noua lor patrie⁴⁰³.

Cui nu-i vine să spună că acei căruțași din Polonia, plătiți de evrei, au fost moții! Și nu khazarii! Iar după ce aprofundează și meditează, cine nu-i constrâns să admită ipoteza că moții au fost khazari; cu atât mai mult s-ar vedea constrâns să admită așa ceva (atât de inadmisibil!) când va afla că moții „străbăteau pusta pusta Ungariei până la Budapesta, prin Croația și până la Fiume” și că moții ajungeau cu căraușia și cu lemnăritul prin Ucraina chiar și la începutul celui de-al doilea deceniu al secolului XX:

„Cutreerările acestea în regiuni și țări îndepărtate, făcute la pasul cailor și cu popasuri de zi sau de noapte la marginea șoselelor, durau câte două și chiar trei luni de zile și drept orientare în chiar ținuturile necunoscute nu le servia alt ceva decât acel <<flair>> special entității lor de a le scormoni și explora fără să rătăcească ... Formând grupe de câte 4-15 căruțe acoperite cu hernee și unii luându-și ca ajutor și câte un băiat pe care încă din fragedă copilărie îl inițiază în exploarările sufletești ale unor atari îndeletniciri, acești Moți, în simțul lor de orientare, trec prin toate defileurile carpatine, cutreerând în lung și în lat întreaga Basarabie, întreaga Dobroge precum și toate județele dunărene, unde caută să-și desfacă munca lor ...”⁴⁰⁴

Deci, moții au fost aduși în Moțca, apoi au venit ei, susținuți de cei sosiți anterior, pentru meseriile lor: lemnari, rotari, morari, cărauși. Și de veșnicele mătuși ale românilor.

Secretarul comunei Moțca susține că mulți moți au fost colonizați în Moțca în anii 1200, pentru a proteja trecătorile de tătari ... un intelectual ...

Briciu spune că în Moțca se făceau înainte de cel de-al II-lea război mondial cămăși fine, de borangic; borangicul era produs de localnici cu viermi de mătase, pe care-i hrăneau cu frunze de dud.

Briciu spunea în 2005 că încă se cunosc canalele de aducțiune a apei la morile lui Iftimie; localnicii știu ce binefacere au fost acele mori, care au înlocuit râșnițele manuale.

Nume moțești din Moțca: Briciu, Costea și Cozma.

---

⁴⁰³ Arhur Koestler, *Op. cit.*, pg. 125-126.

⁴⁰⁴ Tache Papahagi, *Cercetări în Munții Apuseni*, extras din revista „Grai și suflet”, pg. 17, 18, Buc., 1925.

Încheiere (Amărăciunea valahă ca urmare a „plinirii” prorocirii patriarhului Israel)

Comunism = Capitalism

Capitalismul și Comunismul constituie o DIHOTOMIE pentru oricare din noi, comuniști, capitaliști sau din societatea civilă. Indiferenți la indiferența (presupusă) a celor din societatea civilă, noi TOȚI suntem convingși - printr-o educație de masă - că lumea este împărțită în două, că există numai două opțiuni: Capitalism și COMUNISM, mai bine zis: CAPITALISM versus COMUNISM.

Opuse rău de tot; și Pleșu și Liiceanu și chiar și Patapievici, fizicianul atomic atât de asemănător cu Oppenheimer, cred la fel. Nici nu se gândesc că ar putea exista discuții, și până acum, până aici, până la mine, nici n-au prea fost.

- Educația așa ne-a făcut să credem Și credem!

Credem că Comunismul și Capitalismul n-au nimic în comun, că ce-i de-o parte nu-i de cealaltă. Oponențe ca la carte, ce mai!

- Capitalismul și Comunismul au fost creații teoretice aproape concomitente dar implementate decalat la nivel statal; cam ca URSS și AUR. Fac paralela primelor cu ultimele pentru ca să înțelegeți mai bine că și la crearea primelor a existat un interes ca la crearea ultimelor: interesul creatorului trebuie susținut de o convingere, pe care creatorul trebuie să o facă cunoscută prin educație de masă, printr-o dihotomie aparentă (că altfel nu poate fi). Acea dihotomie, acoperă TOTUL. De aceea veți auzi dictatorii cu obsesivul TOT, TOTUL, „vom face ...”.

Problema este că atât comunismul cât și comunismul au avut - dacă nu prieteni comuni - dușmani comuni:

- ARISTOCRAȚIA, a fost primul dușman comun al argatului și al activistului de partid. Și? Și, printr-o educație de masă, au blamat-o infect și au distrus-o cu atâta eficiență și într-un timp atât de scurt că ar fi trebuit să ne întrebăm dacă nu cumva s-au asociat cu acest scop?!!!!

- „FAȘISMUL”! Citiți-l pe Paul Goma, că el a consacrat conceptul generalizat și extins - de „fașism” de la fascism - printr-o educație de colhoz, adică în mase, pronunțată peltic și jimb pentru că dădea bine să ți-o însușești și să o pronunți chiar dacă n-aveai habar despre ce era vorba. Al II-lea WW a distrus „fașismul” anț-țvai, vorba moaței când a dus juninca la taur ... de-a spart uieșile când a văzut anț-țvaiul!

Ce clacă, ce prieteșug, ce parteneriat au existat între cele două dușmănoase ca să distrugă „fașismul”. Și l-au distrus așa de bine că și noi, cei din societatea civilă - bine educați altfel - suntem dușmanii fașismului ca opozant al democrației, o altă dihotomie, „fașism” - democrație (de orice fel, socialisto-comunistă sau capitalistă). Ar trebui să ne întrebăm - în fața acestei victorii comune a capitalismului și a comunismului - dacă nu cumva capitalismul și socialismul ... sunt de aceeași natură, de aceeași mamă, de același tată și de aceeași religie și credință și chiar de aceeași etnie! Un pic jimbe.

- Comunismul și capitalismul au fost create ca dihotomii, așa cum sunt create toate dihotomiile.

Scopul comun al jimbilor: propășirea și îndestularea etnică!

Trebuie să vorbesc de caracteristicile comune ale Comunismului și Capitalismului:

- 90% din șeptelul muncitoresc este la fel și el reprezintă cam 80% din populație: asudă cumplit pe marile platforme, bea bere, muncește nu gândește și-i în general „bou”!

- proprietatea diferă? Nu și dacă o raportăm la proprietatea funciară, că diferă prin a cui este dar nu ca abordare. Despre ce vorbesc?! vă intrigați voi garțoilor capitaliști din fotolii?! Ciobanii valahi și popoarele nomade în general n-aveau proprietate, nici personală nici comună. Nu i-a interesat cui aparțineau câmpul și culmea, nici nu-i afectau pe proprietari individuali sau în comun: că-i călcau numai toamna târziu înspre iarna și primăvara devreme, iar iarna numai în mlaștinile necultivate. În rest „re-ați ai dracu să fiți cu ele și cu sfinții voștri”, ... așa le ziceau nomazii.

Civilizația celto-valaho-cumană este singura care poziționându-se simetric-opus atât față de comunism cât și față de capitalism, apropie comunismul de capitalism atât de mult încât le reunește, iar locul în care le reunește se poziționează la rândul lui atât de simetric-opus Civilizației celto-valaho-cumane încât divulgă asemănarea comunismului cu capitalismul, interesele lor comune, ticăloșia creatorilor lor, interesele ascunse ale creatorilor. Procedând așa vedem cum civilizația celto-valaho-cumană ne obligă să așezăm în poziția simetric-opusă și în același lor chiar și stânga și dreapta politicii și ne obligă să ne întrebăm dacă dreapta politică a fost creată să se diferențieze de stânga politică sau să ne întrebăm: unde-i stânga drepte și unde-i dreapta stângii dacă ambele-s nu numai de aceeași parte ci și în același loc: în locul în care se află interesele comune ale oligarhilor ruși și ale celor occidentali, că alte interese nu există.

De aceea apreciez eu atât de mult Civilizația celto-valaho-cumană. De aia!

Ca să înțelegeți existența elementelor care dezghioacă și divulgă dihotomiile create cu scop și schepsis, trebuie să citiți carte asta, ARCAȘII lui EFRAIM, care o să apară în curând, pentru a introduce în educație elementul care se opune atât capitalimo-comunismului cât și „fașismo-democrației”.

*

* *

Și noi, valahii, suntem din acel biblic EFRAIM, din care s-au născut o mulțime de popoare, așa cum a prorocit patriarhul Israel. Și noi, românii, suntem efraimiți.

Moții au ajuns în munți pentru aur nu pentru a crește animale; i-au locuit cu drag mai multe mii de ani și totuși n-au fost cercetați de nimeni, nici măcar pentru urmele aurăritului lor planetar și atât de eficient. Moții au plecat și pleacă. Românii au plecat și pleacă. Încet-încet vin alte etnii, ale căror dureri de despărțire nu se pot logodi cu durerile celor rămași, pentru că nu-s de-același neam.

Românii mor învinși de banalele și eficientele metode capitaliste de escrocare, de paradire, de devalizare; românii mor nevinovați dar ca și cum ar fi vinovați. Nimeni nu-i căiește: prea au mușcat din plin din toate metodele și prea s-au hipsterizat și lumea i-a văzut și-i vede și-i râde.

Vor scăpa intelectualii noștri, adică tocmai cei care ne-au vândut și ne-au adus la completa dispariție: vârful hipsterizării din lumea asta.

Ce mai putem spune, plângând și gemând!

Profețiile patriarhului Israel/Iacob s-au „plinit” peste valahii - din vestul Mării Caspice - catolicizați și occidentalizați, slavizați și maghiarizați și peste ceilalți de același neam - din estul Mării Caspice - complet ignorați, neștiuți, necunoscuți de neam.

Sufletului meu, care a călătorit doinind pe la toți aceștia, i s-a spus, prin Teodor T. Burada: **„Călătorule, spune fraților tăi că am fost necercetați și dați uitării, că în agonia noastră nimeni n-a venit să ne întindă o mână de ajutor”**⁴⁰⁵!

Murim hipsterizați, ca valahii slavizați din Veglia-Croația, găsiți sub pietrele bogumile de Teodor Burada!

Ignoranța elitelor este mai vinovată decât orice.

Ignoranța elitelor românești divulgă limitele îngrozitoare la care decade orice fel de elită; noi,ăștia, „amărăștenii”, măcar am murit cu Dumnezeu. Hipsterii elitiști ai românilor au rămas de neam, dar au rămas cui se-nchină. Un mic blestem n-ar strica ... că murirăm ca proștii și încărcăți de-o vină ce nu ne-o putem explica și nici n-avem de la cine aștepta explicații, că ei - cei ce-ar putea formula explicațiile - n-au fost și nici nu-s cu noi, iar Creatorul - eficient și materialist ca întotdeauna - ne-a folosit - înșelându-ne, ca și cum ar fi fost Dumnezeu - la „pliniri” profetice. În folosul cui și de ce?!

Doamne mântuiește-ne de atâta vanitate creatoare și pământească, că noi, valahii, am refuzat-o, ca păstori nomazi, cum n-a refuzat-o niciun alt pământean; ca nimeni alții, strămoșii noștri s-au rugat lui Dumnezeu doinind să fie mântuiți și de viață și de Creator.

---

⁴⁰⁵ Teodor Burada, *Puncte extreme ...*, pg. 262; vezi și capitolul din această carte, intitulat: *Bogumilism = Glagolitic = Pietrele Stecah = Maurovlahi = Islamism Valah.*

UNIREA neamului românesc începută de Mihai Viteazul A FOST UN PROIECT DE NEAM, a cărui anvergură a depășit și UNIREA principatelor și ȚARA!

Istoricul P.P. Panaitescu a insistat și a propagat informațiile care demonstrează că Mihai Viteazul a început invadarea și cucerirea Poloniei prin cucerirea Moldovei, subordonată de Movilești regatului Poloniei; asta „în pofida părerii nenumăraților istorici – care, de fapt, se iau unii după alții!” în eludarea acestei dimensiuni colosale a marelui voievod, ca să-l citez pe Petre Ș. Năsturel⁴⁰⁶. Informațiile se află în cartea *Mihai Viteazul*, scrisă de P.P. Panaitescu (Buc. 1936), ca o replică oportună la cartea *Istoria lui Mihai Viteazul* publicată de Nicolae Iorga (Buc., 1935). Aflăm de acest plan colosal al marelui voievod pentru că istoricul P.P. Panaitescu nu a fost pe linia lui Iorga și nu a ascultat de Iorga. O atitudine necesară. Să mă explic. Din conflictul lui Nicolae Iorga cu regele Carol II, trebuie să desprindem întâi de toate că Iorga a fost cumpărat de rege ca să nu mai propage informația plasată de Iorga în plenul Parlamentului României referitoare la originea evreiască a Hohenzollernilor și la nebunia ciclică, tot la a patra generație, care putea fi doar ameliorată, nu și contracarată, prin combinarea cu sângele evreiesc (aluzia lui Iorga la nebunia lui Carol I și la „duduia” Lupeasca, amanta lui Carol I, erau fără perdea). Informația nu permite îndoieli și nu mai poate fi motocosită chiar dacă Iorga - după ce a spus-o la microfon - nu a și propagat-o, în sensul că nu a scris-o. De ce?

- *Scripta manet* (scrisul rămâne).

Ei, aici aflăm caracterul lui Nicolae Iorga, care l-a făcut pe P.P. Panaitescu să nu-i curețe ouă. Informația asta referitoare la Hohenzollerni a fost și încă este de o importanță majoră pentru nația română, orice ar fi zis sau ar zice Urdăreanu de atunci sau „urdărenii” de azi; este vorba despre dreptul de a ști originea etnică a suveranilor nației tale, așa cum în parlamentul britanic este contabilizată originea etnică a parlamentarilor pentru a putea fi proporționată cu ponderea în populație. La noi sunt doar 0,02% evrei, dar comisari, în servicii, președinți și premieri sunt între 30-70%. Scandalos de disproporționat!

De ce ar fi vrut Iorga să ascundă informația referitoare la planul lui Mihai Viteazul de a invada și cuceri Polonia? Nu numai pentru că a fost cooptat cointerestat de Carol I cât, mai ales, pentru că și de această dată, Iorga a văzut, în gestul lui Mihai Viteazul, o atingere a papalității, a catolicismului. Problema este că supraviețuirea noastră ca nație s-a datorat atitudinilor care au zădărnicit catolicizarea noastră, problema și mai gravă este că Iorga a acționat tot timpul în folosul catolicismului și a catolicizării românilor – prin lipsa de interes inoculată și impusă istoricilor și istoriei și prin atitudinea de ocolire a oricărei teme care ar putea aduce atingere

⁴⁰⁶ Petre Ș. Năsturel, *Steagul „de luptă” al lui Ștefan cel Mare: prapur bisericesc ori poală de icoană?*, lucrarea se află pe Internet.

ofensivei catolicismului de la noi, atitudine pe care o au toți istoricii, inclusiv cei de azi. Pentru cine nu știe istoria Concordatului din 1927, trebuie să se intereseze și de atitudinea lui Nicolae Iorga. A fost jalnică! Jalnică!!

Mulți i-ar putea găsi lui Iorga o scuză în aceea că faptele sunt trecute și nu mai poate fi făcut nimic. Ei, bine, aici este vorba de istorie și nu de politică, nu de intenții, iar dacă problema se pune așa ar trebui să desființăm istoria.

Mihai Viteazul a început invadarea și cucerirea Poloniei pe baza cunoașterii ponderii ortodocșilor din HALICIU și, evident a originii etnice a acelor ruteni din Volînia, Rutenia și Haliciu. Nu avem informații că acei ortodocși au fost valahi, dar din moment ce avem informații că conducerea Mitropoliei de la Kiev a fost exclusiv românească și din moment ce nu se face vorbire de niciun român în componența etnică a HALICIULUI, este firesc să încercăm să aflăm - peste atitudinea istoricilor, a lui Iorga și a miniștrilor de externe – câți valahi au fost în HALICIUL spre care Mihai Viteazul se încumeta cu încredere, cu același îndemn ca în cazul celorlalte teritorii preponderant românești (este vorba de cele două principate cucerite de el) și **de unde era chemat**, încurajat și susținut (vezi Constantin Vasile Ostrog, voievodul Kievului și fii săi: Ianuș, castelanul Cracoviei și Alexandru, voievodul Volhîniei; Andrei Taranowski și mulți alții). Blazonul lui Vasile Ostrog seamănă foarte mult cu blazonul lui Sas Vodă.

Mihai Viteazul a intenționat să ajungă la Volga și la Cracovia; din moment ce a cucerit Moldova, dependentă de Polonia, este clar că Mihai a început realizarea acestui scop TERIBIL.

Neamul românesc s-a întins la est de Nistru până la Volga sau chiar până la Lacul Balhash, iar în nordul izvoarelor Tisei și Nistrului până în apropiere de Cracovia; acestea au fost ținuturile râvnite de Mihai Viteazul, ... asta dacă cumanii au fost de „neam românesc”, cum au argumentat Petru Maior, Gheorghe Șincai și Samuil Micu și de neam celtic (velș), cum au scris cronicarii polonezi (vezi Jan Długos) și așa cum am scris eu, argumentat, în cărțile mele.

Eu am scris despre cele două ținuturi, „țări”, ale Moldovei, pe care le-am identificat ca fiind despărțite de Nistru (E-V), așa că sper ca împărțirea pe N-S, care este poziția oficială (și a dvs) să fie greșită, să nu împartă cum trebuie Moldova.

Unde ați putea avea dreptate nu puteți intra pentru că nu știți că Haliciu, Volhînia, Vladimirlul (numite, poate că, oarecând, Rutenia) au cuprins și partea de sus a Moldovei. Deoarece niciun istoric nu a reușit să afle limita dintre Țara de Sus și Țara de Jos, mă simt îndreptățit și încurajat să întreb: lăsând pentru moment la o parte limita dintre cele două „țări”, totuși, ce s-ar fi întâmplat într-o astfel de situație? Partea de Jos a Moldovei - sau Țara de Jos - ar fi revenit Munteniei sau Basarabiei, cu continuitate până - inclusiv - în „părțile tătărăști”, pe care nu le prea știm ... Luptele și disputele valahilor din cele două „țări” pentru Chilia ar justifica oarecum o astfel de ipoteză. Dar, din păcate numai asta, căci în rest legendele și memoria păstrează cele două țări ca aparținând de Moldova, iar o Moldovă compusă numai din Bucovina și din alte câteva teritorii nordice, n-ar fi ... Moldova. Istoricii au găsit capitala Podoliei – numită și

Bolohovenia sau, cu V în loc de B, Volohia (Volohia Mică) sau Bogdania Neagră – în localitatea Târgoviște sau, respectiv, în Liovul (Leucopolihni)⁴⁰⁷.

Anvergura proiectului de unificare a neamului românesc: Mihai a intensificat relațiile cu Rusia ortodoxă, de unde a primit ajutoare. Viziunea lui Mihai nu se oprea numai la HALICIU – cu Volînia, cu Rutenia și cu Galița știută de noi – ci, cu certitudine, se extindea până la Poltava (dau și eu un reper estic mai sonor), adică până acolo unde mintea noastră nu pătrunde de teama unor ruși, care nu ajunseseră niciodată cu administrația la Poltava și chiar dacă, mult după Mihai Viteazu, un alt domnitor, Dabija, a fost concomitent Domn al Moldovei și Hatman al teritoriilor care treceau de Camenița și ajungeau până spre Poltava.

În 1766, militarul rus Andrei Konstantinov a constatat că între Bug și Nistru - în "u Craina" - se vorbea "doar Românește".

Aceasta este o informație certă, vehiculată și propagată acum, din păcate, de un singur istoric: Mircea Dogaru. Învinovățit, culmea, că este kaghebit! Mihai se plasa cu proiectul său de „reziliență” a neamului românesc între constatarea de mai sus, din 1766 și cea a Letopisețului rus, care spune că în 1386 Podolia –

în care evadase Vasili Dmitrievici Donskoi – fiu al lui Dimitrii Donskoi - viitorul țar al Moscovei – era plină de valahi și că se numea Volohia:

„În acel an (1386) cneazul Vasilii, fiul marelui cneaz Dimitrii „a evadat din Hoardă în Țara Podoliei, la volohii mari, la Petru voievod”–

Ce suntem noi de nu ne încumetăm să aflăm cu adevărat ce am fost când nimeni nu ne oprește, când adevărul ni se spune chiar de cei pe care-l indicăm că ne înspăimântă? Cel puțin în această situație nu există riscul ca spunând adevărul să ne punem rău cu rușii.

- Nu avem dreptul să ne prevalăm de Nicolae Iorga în această abținere de o cumințenie de a cărei natură se face vinovat și de răs oricine.

Convingerea mea este că, pentru a afla adevărul trebuie să înlăturăm reproșul făcut de istorici lui Hașdeu - descoperitorul celor două „țări” - că ar fi falsificat „Diploma bârlădeană”. De ce s-o fi falsificat din moment ce, așa cum scrie, C.C. Giurescu, lucrurile stau așa cum le-a scris Hașdeu? Numai pentru că – am preluat din cultura franceză formalismului excesiv, odată cu manierismul ineficient, de imperialist ghiftuit din Alger - nu putem accepta că greșelile

⁴⁰⁷ Alexandru I. Gonța, *Români și Hoarda de Aur (1241-1502)*, E. Demiurg, Iași, 2010, pg. 127 apud Chalcocondil, *De rebus turcicis*, Paris, 1650, p. 71..

gramaticale sau de scriere slavă, făcute eventual de Hașdeu în reconstituirea și redarea *Diplomei bârlădene*, constituie și greșeli de conținut și de fond?! Deoarece după ce Hașdeu a fost blamat - odată cu informațiile din *Diploma bârlădeană* - totuși, informațiile au fost recuperate, ca adevărate, - trebuie să înțelegem odată pentru totdeauna că trebuie „recuperat” și Hașdeu, învinuit de falsificarea acelor informații din *Diploma bârlădeană*. Altfel el va rămâne victima perpetuă a greco-catolicilor, care au fost ticluitoarii principali ai acușării lui Hașdeu.

Tot pentru a adevăr, trebuie să aflăm dacă nu cumva Galiția și Galațiul au reprezentat o punte valahă între celți (numiți de polonezi și *velși* - vezi Dlugos) și cumani ... pe această punte

valahă, a neamului. Greu va fi să intrăm pe o scurtătură: să aflăm că LODOMERIA (numită de polonezi și HALICIUL) a fost un ținut plin de valahi slavizați în perioada 1340-1370. Adică în perioada lui Cazimir cel Mare, adică în perioada regelui polon care a făcut Polonia Mare, prin adăugarea acestui ținut, care acum aparține Ucrainei, fără de care Polonia ar fi rămas pe jumătate.

După ce vom repara cele de mai sus și după ce vom afla că Podolia a fost Țara de Jos (numită în acte și Volohia sau Volohia Mică, pentru a se deosebi de Muntenia, Valahia Mare), ne va fi ușor să admitem și să impunem, ceea ce se impune fără argumente, că spațiul neamului valahilor a trecut la est de Volga! Greu de crezut, dar acesta-i adevărul.

Pasajele de mai jos sunt din cartea Mihai Viteazul, scrisă de minunatul P.P. Panaitescu:

Simon Massa auzise că Mihai voia să se facă rege al Poloniei¹⁾. Cronicarii și scriitorii poloni mărturisesc despre aceleași planuri. Heidenstein, secretarul regelui știa că domnul era înțeles cu Moscova, cu partizanii Austriei, cu ortodocșii și că ațâțase poporul de jos la răscoale, pe când Polonia era nelarmată în clipa cuceririi Moldovei. « Poporul îl socotea deopotrivă cu Alexandru cel Mare »²⁾. Petre Skarża arată că după ocuparea Moldovei de Istoriografia polonă admite azi ca un lucru dovedit că Mihai Viteazul a pregătit la 1600 împărțirea Poloniei cu Moscova și Austria³⁾.

P.P. Panaitescu scrie că planul lui Mihai a fost să cucerească tot commonwelthul Polono-Lituanian, după care să îl împartă astfel:

- rușilor Lituania,
- habsburgilor Polonia propriu-zisă, catolică,
- și să retina pentru el partea din Ucraina.

202

MIHAI VITEAZUL

A avut în adevăr Mihai un plan așa de îndrăzneț, a putut el închipui mijloacele cu care să-l implinească? Nu trebuie să uităm că împrejurările erau prielnice: dieta se disolvase fără să dea bani pentru mercenari, neînțelegerile între Zamoyiski și partida austriacă și între catolici și ortodocși erau la culme. Mihai avea, cum am văzut, un partid al său în Polonia care-l aștepta și el socotea țara aceasta șubredă din pricina neînțelegerilor. Dovada cea mai bună că așa ceva era cu puțință, este adevărata panică ce a cuprins în aceste împrejurări pe Poloni. La 25 Mai regele dă o proclamație către întreaga țară, arătând că « primejdia e iminentă... e vorba aproape de existența noastră... va trebui să ne apărăm, ca el (Mihai) să nu ia jumătate din țara noastră. E vorba de țara noastră, de coroana Poloniei, de libertățile și averile domniilor voastre, de viața voastră... de s'ar întări vrăjmașul în această țară, e de temut că toate acestea vor pieri »¹⁾. La 4 Iulie regele dă a doua proclamație, în care spune: « (Mihai) e gata să ocupe statul nostru... Toate mijloacele pe care s'ar putea rezema Republica sânt sleite... Pentru a putea avea bani, ne gândim să zălogim giuvaerurile noastre »²⁾. Zamoyiski el însuși scria că Mihai a luat steag dela Turci, ca să se facă rege al Poloniei, plătind tribut sultanului, iar cele trei țări române le va lăsa fiului său³⁾. Se arătau în Polonia scrisorile lui Mihai, de sigur false, prin care cere ajutor dela sultan, ca să-i supuipe lui această țară⁴⁾. Această cucerire, dacă o făcea, nu era pentru alții, ci, ca și în Ardeal, pentru el. Hatmanul Stanislav

Urma ca Nicolae să fie rege al celor trei principate, iar el rege al Ucrainei.

Pentru că numai așa ar fi putut Mihai să se întărească și să se poziționeze în relațiile cu habsburgii, cu turcii și cu papa (care-l urmărea cu asiduitate să-și respecte promisiunea de a se catoliciza), devine tot mai evident că cucerirea Poloniei nu a fost un plan de conjuncture sau un plan secund, ci a fost planul principal, fundamental, pe care Mihai și-a fundamentat toate celelalte planuri, inclusiv unirea principatelor. Nici în acest plan nu lipsesc călugării și rețeaua de călugări – din sudul Dunării până în Slovacia, Muncaci și Haliciu și până în Poltava viitorului Paisie Velicovschi - care au constituit pentru Mihai Viteazul cel mai redutabil serviciu de informații, pe care l-a știut folosi, care s-a știut la rândul-i folosi de Mihai cu devotament și cu spirit de sacrificiu. Și dintr-o parte și din cealaltă.

Volohii sau bulgarii de pe râul Volkhovo, de pe fluviul Volga și de la Marea Albă, au fost urmașii lui Sem, care au vorbit o latină, „vulgară”

Dacă voi, urmașii de neam și de sânge cu valahii, ați ști că celții și cumanii au fost de același neam și sânge cu noi, cu valahii, ați deveni îngrozitor de înfuriați pe intelectualii care ar fi trebuit să știe așa ceva și v-ați răscula cu furci și coase pentru că, de dragul unei civilizații occidentale, strâmbe și sumbre, vi s-a ascuns – din cumpeneală și din prostie – fabuloasa și prospera civilizație a strămoșilor noștri celto-valaho-cumani. Am fost atât de mulți că mereu descopăr alți și alți celto-valaho-cumani și alte locuri în care și-au dus traiul. În cele de mai jos vă prezint stră-stră-strămoșii, care și-au dus traiul de la Marea Caspică pe Volga, de-o parte și alta - până la izvor, apoi – pe deasupra Moscovei - spre lacul de unde-și ia apele râul Volkhovo și toot pe râul Volkhovo până la Lacul Ladoga, iar de la Lacul Ladoga spre Marea Albă.

Wikipedia scrie în *situl* Bulgaria:

Asparuh, fiul hanului Vechii Bulgarii Mari, Kubrat, a migrat împreună cu mai multe triburi bulgare către cursul inferior al Dunării, Nistrului și Niprului. După 670, el și-a extins regatul către peninsula Balcanică, trecând Dunărea cu o hoardă de 50.000 de oameni și a cucerit Moesia și Scythia Minor (Dobrogea) de la Imperiul Bizantin.

Demonstrația de mai jos – prin care arăt că strămoșii românilor și bulgarilor sud-dunăreni ai secolului VII au fost nu numai de același neam și de același sânge ci și de aceeași limbă (cu rezonanțe latine) - este una categorică în oricare din variantele referitoare la originea și răspândirea bulgarilor:

- ori că bulgarii sud-dunăreni sunt urmașii bulgarilor de pe Volga,
- oric că bulgarii de pe Volga și cei din Bulgaria de azi s-au desprins din neamul bulgarilor aflați în anii 650 între M. Neagră și M. Caspică, cu capitala între Marea Neagră și Marea de Azov.

Fac aceste precizări pentru că aceste variante riscă să sporească confuzia și așa destul de mare creată ca urmare a revendicării unor grupuri de bulgari consemnate în trecut ca români de istoricii români și, respectiv, de bulgari de istoricii bulgari. Nimeni nu a invocat aceste „revendicări” ca dovezi incipiente ale acestei duble identități pe care vreau să o demonstrez în această lucrare: bulgaro-misiene, bulgaro-moesiene, bulgaro-valahe sau bulgaro-cumane.

Ioan de Sultanieh a fost un arhiepiscop catolic de Anatolia; fiind în anturajul marelui han Tamerland, el i-a cunoscut îndeaproape și nemijlocit pe valahii anilor 1400, lăsându-ne câteva mărturii referitoare la strămoșii noștri. Într-una relatează informațiile culese din Moldova despre catolicizarea Margaretei (Mușata) de Siret și a fiului ei, domnul Moldovei, iar în alta ne spune că numele bulgarilor – locuitori ai țărmurilor din sus și din jos de Dunăre – provenea de la limba lor latină vulgară, adică „bulgară”. Aici sunt cuprinși de-a valma valahii de la nord de Dunăre și bulgarii de la sud de Dunăre. Informația este derutantă și un pic și enervantă pentru noi, cei de azi, obișnuiți cu ideea că bulgarii nu au locuit la nord de Dunăre. Se putea să nu știe asta acel arhiepiscop că bulgarii au venit de pe Volga și că numele lor de bulgari vine de la

Volga! Nu, desigur a știut, doar a fost în anturajul lui Tamerland. Și atunci de ce a scris așa ceva!?

Pentru că acesta este adevărul; noi știm că bulgarii nu au fost slavi, că au fost turanici, dar nu știm ce fel de limbă au vorbit acei turanici. Să fi fost o limbă „latină vulgară/bulgară”!

Da, așa a fost limba acelor turanici, care au creat, după colapsul avar al anilor 800 - în cadrul spațiului creștin – între latinii papei de la Roma și bizantinii patriarhului de la Constantinopol - un imperiu necreștin, imens, - parțial ilsamic, parțial șamanic, parțial bogumil, - constituit pe spațiul care acum este ocupat de slavi, fără ruși. Tot acest spațiu de atunci - slav (fără ruși) - s-a slavizat începând din a doua jumătate a sec. IX sub școlarizarea intensă și sinucigașă a țărilor bulgari, tată și fiu: Boris (botezat Mihail) și Simeon (cel numit în scris, de papă, de același neam cu valahul Ioniță Caloian). Turanicii bulgari, cu turban și în șalvari, au fost încreștinați printr-o școlarizare în slavă, considerată purtătoare de virtuți creștine, „salvatoare”, ca latina și greaca. Chiril și Metodie – valahii noștri și elevii lor – și-au făcut de cap din Cehia în Serbia pe banii alocați de împărații bulgari; învățătorii slavi ai bulgarilor au fost cu toții strămoșii noștri. Slavizarea pentru încreștinare a fost o sinucidere valahă.

Obiectul acestei lucrări îl constituie spațiul unor valahi extrem-estici, situați biblic în „Ținutul Nod, la est de Eden”, pe care l-am descoperit recent, dar pentru a ajunge la acei valahi extrem-estici, din „Ținutul Nod” – adică, mai precis, la „valahii de pe Volga” - și pentru a vă obișnui cu ideea înlocuirii „bulgarilor de pe Volga” cu „valahii de pe Volga”, am fost nevoit să ating un pic și subiectul slavizării vestice a valahilor. Despre acest spațiu extrem-estic, din „Ținutul Nod”, avem trei (+ alte două) informații rămase fără dezbateri:

- Marino Sanudo (Sanuto) – bătrânul (1270-1343), în prezentarea istoricului brașovean Ilie Minea (1883-1443), în excelenta lui revistă „Cercetări istorice”⁴⁰⁸:

Pentru noi sunt de deosebit interes, știrile cuprinse într-o scrisoare datată Veneția 1334, Octomvrie 23, unde ni se dau hotarele Rusiei mici: „quae confinat ab occidente cum Polonia, a meridie autem Ungaria, et ab oriente cum Husbecco Tartaro domino suo predicto”⁴⁰⁹. Apoi mai departe despre Români: „item sub dominio regis Hungariae est magnus populus, qui sequuntur Graecorum vestigia”. (p 105).

- Tot în revista „Cercetări istorice”, într-un paragraf sub cel de mai sus, Ilie Minea prezintă informația lui Giovanni Marignolli (1290-1360), contemporană cu a lui Marino Sanudo – bătrânul, la care de-altfel și face trimitere:

Știrile lui Marino Sanudo cel bătrân ne evoacă pe acel Giovanni Marignolli, care povestea, că la împărțirea pământului i-a revenit lui Sem : „întreaga Asie mare, care se întinde de la Marea Albă până dincolo de Ungaria, unde acum locuiesc Vlahii în linie dreaptă peste întreaga împărăția lui Uzbegh.

Pe lângă menționarea națiunii valahe, a doua ca vechime după greci, din primul paragraf, trebuie să reținem deocamdată că în cele două paragrafe contemporane – din doi autori independenți unul de celălalt – apare o indicație: **Uzbeq**, Uzbek. Este vorba de hanul

⁴⁰⁸ Ilie Minea, *Cercetări Istorice*, Iași, anul I, 1925, p. 404-405.

⁴⁰⁹ Alexandru I. Gontă, *România și Hoarda de Aur (1241-1502)*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2010, p. 126, traduce din latină în română: „Hotarele Rusiei Mici, care se mărgineau la apus cu Polonia, la sud cu Ungaria, adică Dacia, și la răsărit cu Uzbek tătarul”.

Uzbek de pe Volga, cu capitala la Mușca (ca la moți⁴¹⁰) din bazinul Volga, cu cea mai lungă domnie: 1313 – 1341, dar și de ținutul imens din estul Mării Caspice, numit acum Uzbekistan. Ținut întins, nu glumă! Cu cele două celebre râuri, Daria: nordic și sudic și cu Marea/Lacul Aral, secată aproape în totalitate acum din cauza irigațiilor iraționale pentru culturile de bumbac.

Pentru a realiza **puntea și dimensiunea** acestei precizări, trebuie să știm una din puținele scrieri, dacă nu chiar singura, în care ni se spune direct și fără ocoliș că valahii – menționați ca „schismatici” în scrisorile papale - au fost partenerii de încredere ai tătarilor:

Parteneriatul „valahilor schismatici” cu tătarii a dat teritoriului lor un nume: TARTARIA sau TĂTARIA. Această *Tătaria* a fost vecina Regatului Ungar, condus de Carol Robert de Anjou, spre care s-au precipitat în mai multe rânduri îndemnul papale și cerințele și pretențiile regelui Ungariei - 1314, 1 febr și 1339, 17 mai – de a le cucerii și de a le subjugă: este vorba de Alexandru I. Gonța, *Românii și Hoarda de Aur (1241-1502)*, pg. 117, 118, 130, 131. Spre-a nu lăsa ezitățile istorice să distrugă precizia confiniilor, megieșilor, hotarelor Regatului Ungar cu Tartaria și, deci, a Tartariei cu identitatea partenerilor – schismatici – dar tot tătari, Al. Gonța a ținut să precizeze că nu poate fi nicio îndoială în faptul că schismaticii mărginiți de aceste confinii au fost valahii din Moldova și din Țara Românească⁴¹¹. Bravo lui! Cu rușinea acestei

⁴¹⁰ În aflarea tainelor trecutului nostru valah din perioada tătarilor, originea și experiențele mele din Țara Moșilor mi-au fost de-un folos neprețuit. Expresiile, tradițiile, credințele, faptele, toponimele și multe altele – moțești – mi-au fost ghid în labirintul complicat de-o cultură modernă ce nu are nici capacitatea de a vedea și nici pe cea de a înțelege civilizația muntelui, a locuințelor improvizate de mării turmari, de perioadă și nici orginea moțească a moșului tătar de pe scâfărlile strămoșilor mei, existente încă și la finele sec XIX. Of, pășunile de munte cu sălașele de munte moțești! Cât seamănă cu iurtele mongole, ce multe cuvinte – expresii ale unor chestiuni esențiale - corespund! Dimore = Timore; Arada = Rada, Fă-te mai „acana”, Târnaț, fața lor asimetrică, pomeții țâșnind când și când de sub niște ochi alungiți, pielea adesea mai neagră etc. Moșii sunt urmașii tătarilor (nu că n-ar fi și mulți alți români, numai că ei au rămas mai puțin corciți) și pot fi mândri de asta. La ceea ce-a fost se adaugă – la a se mândri – faptele lor de după, recente, care-i apropie de firea aprigă, dreaptă, năucă, plimbăreață și atât de duioasă a tătarilor. Eu sunt urmași de tătari.

⁴¹¹ <<În urma explicațiilor primite de la Buda, papa Benedict al XII-lea (...) adresa în 17 mai 1339 un apel către toți credincioșii săi că, având în vedere pericolul permanent și cum regele: „are de dus împreună cu oștile sale un război aproape necurmat cu păgânii schismatici megieși (subl. mea), ce s-au abătut de la supunerea datorată bisericii romane, le acordă tuturor „care s-ar întâmpla să moară în război sau în lupta pentru apărarea credinței catolice în acest regat al Ungariei sau în alte ținuturi sau părți creștine de lângă acest regat sau vecin cu el împotriva pomeniților schismatici și necredincioși, deplină iertare de păcate”. *Textul nu are nevoie de comentarii. Oricine poate deduce că schismaticii care s-au abătut de la supunerea datorată Bisericii Romei sunt aceia din Țara Românească și Moldova care l-au bătut pe Carol Robert la Posada și că luptele, care se duceau în interiorul Ungariei și în părțile de lângă acest regat, nu erau decât acelea cu tătarii și românii din Țările Române, ce invadaseră Transilvania și Ungaria în 1334 >>, p. 130-131, *Op. cit.*, - conchide autorul, Alexandru Gonța, atât de singular, dar atât de imposibil de contrazis în identificarea Tartariei cu Galiția și Moldova și a schismaticilor cu partenerii convinși, nu obligați, ai tătarilor, megieși Regatului Maghiar. Precizări de genul celeia lui Al. Gonța fac ridicole eforturile unor istorici de identificare a ținuturilor estice spre care s-au îndreptat oștile aliate ale ungarilor și polonilor în 1354; nu, nu au ajuns niciodată în Podolia, căci PoSlavia – în care această alianță creștină s-au bătut cu tătarii – a fost, de fapt, „Rusia mică”, Rutenia sau Lodomeria + Galiția + Volhînia, adică o altă „Valahie”, situată în colțul nord-vestic al Ucrainei de azi, despre care o să vorbim cu o altă ocazie, situată înspre Bugul nordic nu înspre Bugul sudic. Pentru asta citiți precizarea lui Alexandru V. Boldur: *Istoria Basarabiei*, Ed. Victor Frunză, Buc., 1992, pg. 144.: „Patriarhia dela Constantinople, într-un document din 1395, numește*

alianțe în traistă, eu o să le arăt istoricilor puntea și ce leagă puntea, dar și dimensiunile pierdute fără puntea tătară. Un poet a scris: „Din delicatețe mi-am pierdut viața”. Așa și noi, din jena istoricilor am pierdut dimensiunea imensă a ținuturilor ocupate de valahi; de valahii ajunși în „Ținutul Nod, de dincolo de Eden”, aici.

Tartaria de atunci cuprindea pe lângă Moldova și ținutul Haliciului/Galiției – numit Rusia Mică sau Rusia Roșie. Din ceea ce vedem mai sus și Marino Santo vorbește, cu determinările impuse de vecinătăți, tocmai de vecinătatea ținutului Haliciului - „Rusia mică”. Ținutul

Haliciului/Galiției de atunci a cuprins ținutul vestic al Ucrainei de azi; n-aș pune punct înainte de a menționa că – așa cum a sesizat genialul Bogdan Petriceicu Hașdeu – Moldova de atunci, de pe vremea tătarilor și poate toată România mai înainte, a aparținut de GALIȚIA/HALICIU (cu subordonarea Galațiului dunărean ca un voievodat atârnător). Reunite sub numele de Rutenia, cel mai vechi nume al Galiției. Cine au fost locuitorii

Ruteniei? Wikipedia ne spune:

Există o teorie care susține că rutenii sunt urmași ai unor populații celtice slavizate⁴¹². Astfel în Evul Mediu, ei ar fi fost slavizați păstrându-și denumirea etnică de ruteni, la care se adaugă și cea de ruși. Explicația este prezentată de Paul Robert Magocsi în

statul moldovenesc „Rosovlahia”. Iar mai târziu poporul galițian și ucrainean în cântecele sale numea pământul Moldovei, populat de Români, „Moldo-Slavia ...”.

Totuși, pentru a nu fi nedrept cu C.C Giurăscu dar și pentru a confirma și pe o altă cale identitatea schismaticilor” cu românii vecini regatului Unga : <<La năvălirile repetate efectuate de tătarii de la răsărit de Carpați, uneori însoțiți de „schismatici” de acolo, adică de români, năvăliri de care amintesc actele papale, regii Ungariei au răspuns printr-o serie de expediții pe teritoriul viitorului (vezi pg. 63) stat moldovean. În 1324, Carol Robert trimite, „în țara tătarilor înșiși” (in terram ipsorum Tartarorum), pe un comandant cu numele „Phinta”, ca „să facă de strajă nouă și regatului nostru”, împreună cu alți „credincioși”. Din armata acestuia au făcut parte, desigur, și maramureșeni. Prin „țara tătarilor” trebuie să se înțeleagă Moldova de mai târziu, nu poate fi vorba de Țara Românească, deoarece chiar în 1324, constatăm documentar prezența acolo a lui Basarab întemeietorul, în bune relații cu Carol Robert.>>, din C.C. Giurescu, *Târguri sau orașe și cetăți moldovene din secolul al X-lea până la mijlocul secolului al XVI-lea*, Ed. Enciclopedică. Buc. 1997, pg 62, 63.

De menționat că acest ținut, - al Haliciului (nu al Podoliei), cucerit de regele Ungariei Carol Robert de Anjou cu ajutorul aliatului polon (Cazimir cel Mare) dar și cu ajutorul lui Basarab (vezi B.P. Hașdeu, *Etymologicum Magnum Romaniae*, - a fost dat spre administrare lui Ludovic de Oppeln, ginerele lui Basarab, sora lui Radu Negru, mătușa lui Mircea cel Bătrân. Ginere = răsplată acordată de regele Carol de Anjou lui Basarab, desigur.

⁴¹² Menționez aici opinia cronicarului polonez J. Dlugos referitoare la velsi, veniti in Galitia din Italia. Opinia lui Dlugos apare atât în Ghe Șincai cât și în PP Panaitescu; de subliniat faptul ca Dlugos face referire la galițienii din Rutenia/Haliciu, adică dintr-un teritoriu introdus în Polonia de-abia in 1377, dupa campaniile de cucerire ale lui Ludovic de Anjou 1351.

Encyclopedia of Rusyn History and Culture, care arată că primul termen, rutean, este folosit de popoarele neslave, iar cel de rusin este folosit de slavi, definind o populație distinctă slavă locuind în Regiunea transcarpatică.

Deci, rutenii Ruteniei au fost celți ... mă rog, urmașii celților din Transcarpatia. Dar Transcarpatia era încă la finele sec. XIX prea plină de valahi ca valahii să nu fi fost dominanți aici în sec. XIV. Valahi sau Velși, cum a scris cronicarul Jan Dlugosz⁴¹³, care redă în câteva rânduri atât specificul nomad și nestatornic al valahilor, datorat păstoritului, cât și originea lor celtică și, nu în ultimul rând, amplasarea Tătăriei lor:

Neamul valahilor sau al volscilor, obișnuit să trăiască din prădăciuni, ocupându-se cu păscutul și creșterea vitelor, a format o ceată care năvălea adesea coborând din munții care despart Ungaria de Polonia, munți în care ei se îndeletnicesc cu păscutul oilor și unde își au și locuințele, și au lovit orașul Stary Sandecz, în timpul nopții, pentru ca năvălirea lor să fie și mai înfricoșătoare.

Bulina roșie de pe hartă indică orașul Stary Sandecz. Dlugos ignoră nomadismul, lipit de valahii turmari ca marca de scrisoare. Volscii au fost gali sau celți. Celți, desigur, adică gali sau galați, că de-acolo și provine numele provinciei Haliciu/Galiția.

Puntea Valahă dintre Celtica și Cumania

Qara Halik a fost numele locuitorilor hanatului Astrahan, de la Vărsarea Volgăi în M. Caspică. Nu mă faceți să suspectez că în cele de mai sus m-am chinuit degeaba să vă obișnuiesc cu numele HALICI, pe care îl întâmpinăm la locuitorii *qara halik*. Qara halik = Halicienii negri. Negru = Islamic. Nu poate fi altceva. Adică halicienii islamici, așa cum deja v-am obișnuit din lucrările anterioare.

Dacă prelungim Subcarpatia din harta de mai sus până la Galațiul nostru și de la Galați prin ținutul ponto-caspic până la Volga, intrăm, de fapt în miezul Cumaniei. Între Cumania Neagră (vestică) și Cumania Albă (estică).

Cumania Neagră. Blackuman. Blackumanland. Deci, Black = Valah = Negru = Islamic = Arab (de la Basarab) = Maur (de la Maurovlah).

Din *Gesta Hungarorum* aflăm că cumanii – locuitorii ținuturilor ponto-caspice – aveau capul ras. Un obicei islamic ... deși este menționat și de Herodot pentru locuitorii de aici. Dar noi știm și din alte indicii, mult mai sigure, că cumanii au fost islamici, așa că eu am făcut această precizare numai pentru a putea suprapune islamismul, cumanii și halicienii ca straturi ale unei punți între celții vestici și cumani. Aici, în această punte intră și valahii, cuprinși în GALIȚIA sau în HALICIU, cum scrie Hașdeu proptit în scriserile lui Dimitrie Cantemir: NEAMUL CELTO-VALAO-CUMAN. De la Oceanul Atlantic la Lacul Aral sau până la UZBEK.

lata-ne deci ajunși la numele UZBEC, ca la un ținut est caspic sau ca un han sau ca un hanat, al cărui nume este legat de UZBEK. Și implicit de Volga. Care-i capătul celălalt al punții, care-i celălalt cap de pod?!

⁴¹³ P.P. Panaitescu, *Din istoria luptei pentru independență a Moldovei în veacul al XIV-lea. Primele lupte pentru independență ale țărilor române*, lucrare publicată în revista „Studii (Revistă de istorie)”, p. 6/99, culeasă din I. Dlugosz, *Opera Omnia*, ed. A. Przedziecki, I, p. 320. .

Marea Albă

Ținutul lui Sem, situat la est de Volga și la sud est de Marea Albă, a fost – până în ținutul Uzbek și, odată cu acest ținut „partener”, ca în alianța tătari-schismatici, - până în Afganistan, - un ținut al valahilor ... mă rog, al unei părți din valahi. Pentru a lega paragrafele de mai sus cu capul de pod ce dă în Uzbekul Asiei cu continuitate în Afganistan, adică în Bactria(na) menționată de *Cronica lui Nestor* ca ținut al lui Sem, trebuie să mai folosesc două citate:

- Strabon: Geografia, vol. III, pg. 53 și 57.

Cea mai mare parte a sciților, începând de la Marea Caspică, se cheamă daai, cîta vreme cei situați mai spre răsărit se numesc massageți și saki ... în general toți sunt nomazi (...) Cât privește pe daai, unii dintre ei se cheamă sparnii, alții xanhii, iar alții pissuri. Sparnii sunt cei așezați cel mai aproape de Hyrcania și de Marea Caspică, din părțile Hyrcaniei, în vreme ce ceilalți daai se întind până în locurile din fața Ariei.

- *Cronica lui Nestor*, scrisă până prin anul 1110, ediție 1935, îngrijitor de ediție Ghe Popa-Lisseanu, p. 31-33; insist mai mult asupra pământurilor atribuite lui Sem:

După potop, cei trei fii ai lui Noe: Sem, Ham și Iafet și-au împărțit pământurile între ei. Răsăritul căzu la sorții lui Sem: Persia, Bactria până la India în lungime și în lățime până la Rhinokorura (...) la miez de noapte (**Iafet**, nota mea) **a ocupat Dunărea, Nistrul și munții Caucasus** (de fapt, munții Carpați, corectură făcută de îngrijitorului de ediție) **adică munții Ungariei și de aici până la Nipru și celelalte fluvii ca Desna, Pripet, Dvina, Volkhov și Volga care curge spre răsărit spre moștenirea lui Sem** (...) Leșii, Prusii și Ciuzii locuiesc lângă Marea Vargă (m. Baltică, nota mea). Lângă această mare locuiesc și Vargii până spre răsărit spre moștenirea lui Sem.

Începutul *Cronicii lui Nestor* este o fabuloasă și îndrăzneată închipuire a împărțirii Pământului de la începuturi, dar privită din perspectiva anului 1110. *Cronica lui Nestor* este o adaptare a împărțirii de pe vremea *Potopului lui Noe* la cele existente sau la indiciile existente în 1110. De remarcat este faptul că *Ținuturile lui Sem* încep spre est de la râurile Volkhovo, Volga și M. Caspică. Privind la harta, de mai jos, realizată și adaptată de mine, observăm că delimitarea are o corespondență și o continuitate bine și corect reprezentată în indiciile pe care le oferă: Volkhovo și Volga sunt și pot fi hotarele estice până la care s-au întins ținuturile lui Iafet; de la aceste „confinii” începe ținutul lui Sem. Începe „Asia mare”.

Asia mare.

Este de prisos să vă avertizez cât de bine se potrivesc delimitările estice, de mai sus, respectiv ținutul atribuit lui Sem, cu delimitările indicate de Marino Sanudo (1270-1343) și de Giovanni Marignolli (1290-1360) – evident afectate de cuceririle mongole de după 1241. În întâmpinarea acestor potriveli vin și cele zece triburi israelite - considerate pierdute, deportate de asirieni în 733 î.C., în ținutul ponto-caspic ocupat de cumani pe vremea *Cronicii lui Nestor* și de Uzbek pe vremea celor doi cronicari de mai sus, de sec. XIV, - triburi pe care le-am identificat în cimerieni, sciți și mezi și apoi în popoarele derivate: daci, celți. Așa că continuitatea de neam de la unguri – până la Uzbek are, prin cele scrise în acest paragraf, un corespondent cu o omogenitate a neamului lui Sem, din care au derivat cele zece triburi biblice „făcute pierdute”.

Odată sesizate, potrivirile de mai sus ne obligă să căutăm compliniri acolo unde este cazul și explicații acolo unde există contradicții. Cert este că nu putem rezolva situația de mai sus dacă nu acceptăm că cumanii, valahii și celții sunt urmașii celor zece triburi semite pierdute,

care au stăpânit o mare parte din teritoriile pe care *Cronica lui Nestor* le-a atribuit lui Sem. Citez din nou din *Cronica lui Nestor*: „Răsăritul căzu la sorți lui Sem: Persia, Bactria până la India în lungime și în lățime”.

Cronica lui Nestor atribuie lui Sem și Bactria(na). Tare interesant! Cum? Când a ajuns aici Sem? Nu poate fi vorba de cei din Regatul Iuda, cu certitudine este vorba de cei din Regatul Israel, adică de cele zece triburi „făcute” pierdute; acestea au ajuns în Aria, adică în Media și în Bactria, cum apare în *Cronica lui Nestor*. De unde au știut rușii că israeliții celor zece triburi expulzate din Israel au ajuns în Bactria? Mă intrigă această știință a rușilor! Se vede că este spusă pe șleau, nu este dezvelită în taină; acest firesc al mărturiei din *Cronica lui Nestor*, diferit de celelalte două mărturii parcă numai prin atribuirea Bactriei lui Sem, fac incomplete cele două mărturii (Marino Santo și Giovanni Marignolli). Le lipsește ceva. Căci nu-i așa că asta este senzația!

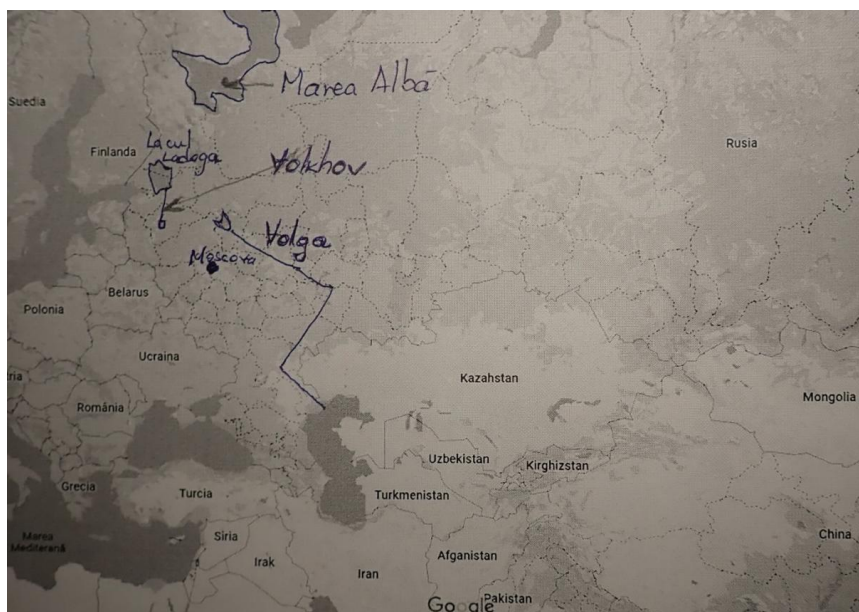
Istoricul Florin Curta a demonstrat, susținut în cercetările lui de universități americane, că nimic nu poate confirma pretinsa emigrare a slavilor vestici. Nimic. Pe baza acestei descoperiri și pe baza altor indicii, eu am demonstrat că toți slavii estici provin din slavizarea valahilor existenți aici.

Trebuie să revenim la arhiepiscopul Ioan de Sultanieh (cca 1400), care a scris că numele Bulgariei și al bulgarilor provine de la latina vulgară pe care aceștia o vorbeau. Este evident că bulgarii războinici și conservatori au sosit în tărâmul ponto-caspic și în sudul Dunării cu limba pe care au vorbit-o de acolo de unde au plecat: din Bulgaria de pe Volga. Bulgarii sau bolgarii de pe Volga au vorbit o limbă cu rezonanțe latine. Să reținem: dacă și bulgarii, atât de depărtați de latini, au vorbit o limbă cu rezonanțe latine, atunci este imposibil ca limba valahilor – neamuri de sânge cu bulgarii - să fi derivat din limba latină, cum se susține oficial. Ar fi absurd.

O altă chestiune impusă de existența Bulgariei pe Volga – ca un tărâm exclusiv bulgar în estul Rusiei - ne obligă să constatăm cât de restrâns a fost teritoriul ocupat de slavii sec. IX-XI; pentru a realiza cât de restrâns a fost spațiul slavilor, trebuie să avem în vedere și râurile din *Cronica lui Nestor* (Desna, Pripet, Dvina), care au limitat teritoriile din vest ale slavilor/rușilor, dar și faptul că Kievul – ca limită sud-vestică a slavilor până prin sec X - a aparținut unui cuman/polian numit Kâi. TREBUIE să ne întrebăm: dacă în est slavii au fost limitați de bulgari, în est de varegi și de valahi, iar în sud de pecenegi, khazari și cumani, atunci cum de au ajuns în posesia teritoriilor imense de azi?! Cum!

Dacă bulgarii de pe Volkhovo și de pe Volga au vorbit o limbă cu rezonanțe latine, atunci Volga devine la fel de apropiată de numele Voloh ca Volkhovo. Deci, dacă fără interferența volohilor în numele Volkhov nu am văzut asemănarea frapantă a numelui Volkhovo cu Volga, din momentul în care constatăm că este aproape imposibil ca Volkhovo să nu derive din numele Voloh, constatăm și că Volga seamănă frapant atât cu Volkhovo cât și cu Volohii și ajungem astfel la vorbele arhiepiscopului Ioan de Sultanieh, născute, desigur, din aceleași analogii pe care le făcui și eu mai sus.

Nu-i așa că dacă reușim să îi vedem pe valahi cum tresaltă – fonetic - din Volhovo, ajungem să vedem și Volga mai valahă decât bulgară, așa cum am văzut-o până acum!?

Ca să reușim suprapunerea valahilor peste bulgari, ne putem folosi și de un singur citat din Dimitrie Onciul – repetat în diferite forme -, referitor la faptul că valahii nord-dunăreni au fost numiți bulgari mult timp după îndepărtarea avarilor; mă folosesc de Dimitrie Onciul⁴¹⁴ pentru că el a demonstrat în repetate rânduri că a stăpânit limba latină în acele nuanțe de care ceilalți istorici se pare că s-au folosit tocmai pentru a ascunde faptul că românii de la nord de Dunăre au fost numiți bulgari:

⁴¹⁴ Dimitrie Onciul, *Românii și ungurii în trecut*, opera postumă, 1928, Buc.

Dacă autorii contemporani, atât occidentali cât și bizantini, nu ne dau știre despre populația acestor părți, locuite de Români (<<Vlahi. Coloni ai Romanilor>>) și Sloveni, e fiindcă și unii și alții sau o trec sub tăcere sau o confundă cu Bulgarii. **În intervalul dintre stăpânirea Avarilor și cucerirea ungrească, când Statul bulgar turanic era singura putere dominantă la Dunărea de jos, părțile de la nordul fluviului, numite pe atunci la Bizantini <<Bulgaria de dincolo de Dunăre>>, erau în oarecare dependență de stăpânirea bulgară, care, după mărturiile occidentale, se întindea aici până în vecinătatea Moravilor (la Tisa superioară). Era, bine înțeles, numai o stăpânire nominală, cu o oarecare supremație asupra unor organizațiuni naționale mai mult sau mai puțin dependente de Statul bulgar.**

Dacă românii de la nord de Dunăre au fost numiți bulgari, cu atât mai mult bulgara a fost o latină „vulgară” și cu atât mai mult trebuie să acceptăm că explicația dată de Ioan de Sultanieh - cum că numele bulgarilor a derivat din numele „vulgarei” limbi latine vorbite de bulgari – are o rezonabilitate, chiar dacă poate fi greșită în esență. Omul a căutat o explicație. Nu-l veți mai judeca pe Ioan de Sultanieh⁴¹⁵ altfel odată ce-l veți citi în cheia dată mai sus de Dimitrie Onciul:

Dincolo spre mieznoapte este Vulgaria sau Bulgaria, și a fost o țară mănoasă dar acum e devastată de turci. Ei au o limbă a lor și aproape latină, și după cum se povestește, se trag din romani, căci atunci când un împărat roman a pus stăpânire pe acele țări – adică pe Macedonia -, unele grupuri dintre romani văzând că țara e mănoasă, însurându-se acolo au rămas acolo ... De aceea sunt numiți vulgari de la limba romană vulgară (subl. mea). De aceea ei se fălesc că sunt romani, și lucrul se vedește în limba lor, căci ei vorbesc ca românii și în cele duhovnicești ei i-au urmat pe latini și nu pe greci decât că îi au pe greci vecini, și ei trec repede la credința noastră precum am văzut.

Dincolo de aceștia, lângă Marea cea Mare sau Pontică este Valahia, o țară mare ... Valahia e numită: cea Mare și cea Mică. Prin această țară trece Dunărea, cel mai mare fluviu de pe pământ ... Această țară se mărginește la răsărit cu Marea cea Mare, la miezăzi cu Constantinopolul, la apus cu Albania, la mieznoapte cu Rusia și cu Lituania.

Mai există un indiciu care mă face să localizez volohii pe râul Volkovo: movilele de steril de pe mal, așa cum le vedem în imaginea de mai jos. Cred că am demonstrat cu asupra de măsură că spălarea aurului cu șteampuri, cu movile de steril rămase martor, a fost o „trebuță” cumano-valahă. Am mai demonstrat că existența sterilului în movile nu exclude deloc existența mormintelor în movile: movila de steril poate fi și tumul și sigur a și fost.

---

⁴¹⁵ *Călători străini despre Țările Române*, vol. I, Ed. Științifică, Buc. 1968, p. 36-39, preluată și de Șerban Papacostea, *Geneza statului în evul mediu românesc, studii critice*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1988, pg. 224, completat cu Maria Magiru, *Românii balcanici – aromânii*.

Ștefan cel Mare a învins și practic a lichidat Hoarda de Aur, în Bătălia de pe râul Samara, de la est de Volga

Cum a ajuns Ștefan cel Mare pe Volga și apoi pe Samara, afluentul Volgăi? Cum de s-a încumetat până acolo? Pe cine s-a bazat?

Pe harta se vede, deasupra M. Caspice, pe Volga, în dreapta-jos, localitatea Samara și râul Samara, care se varsă în Volga dinspre Orenburg.

Istoricul Alexandru Boldur (1886-1982) a scris în cartea „Istoria Transnistriei”, la pg. 73, de pe Internet:

Toate aceste valuri de colonizare, pornite când din instinct, din dorința unui popor sprinten de a-și găsi cele mai bune condițiuni pentru muncă, când din motive politice, când în sfârșit ca o urmare a măsurilor guvernamentale, au avut ca rezultat răspândirea elementului etnic românesc și așezarea lui în mase compacte în Transnistria și dincolo

de Bug, în regiunea Niprului, și într'un număr mai mic în guberniile ruse interne (Samara, Orenburg), în Crimeia, în Caucaz și chiar în Siberia.

Istoricul Alexandru Boldur a căutat și din păcate a și găsit indicii și mărturii pe care le folosește, așa cum vedem și aici, ca dovezi ale colonizării unor comunități de valahi în zonele extreme din Rusia (Samara și Orenburg) situate în estul fluviului Volga. Deși aceste comunități de valahi au existat și poate încă mai există, Alexandru Boldur greșește când atribuie existența lor unor colonizări, fără ca această întâmpinare a mea să însemne că colonizările pomenite de el, nu au dus acolo comunități de valahi: au dus, dar valahii de acolo, din Samara și Orenburg, sunt mai vechi decât comunitățile de ruși. Valahii de acolo sunt foștii cumani (de neam valah), adică foștii tătari (de dinainte de mongolizare), care au ajuns mai târziu sub dominația Hoardei de Aur (a mongolilor).

- ♦ Dovada existenței unor astfel de comunități de valahi,
- ♦ răspunsul la întrebările de mai sus „cum s-a încumetat și pe pe cine s-a bazat Ștefan cel Mare ca să ajungă pe Volga?” ,
- ♦ răspunsul la nedumerirea cum se face că rușii nu au participat alături de Ștefan și de tătari la Bătălia de pe Samara/Volga din 1502, ne sunt oferite deodată și concomitent de istoricul Alexandru Gonța (1918-1977) în cartea sa „Românii și Hoarda de Aur 1241-1502”, Ed. Demiurg, Iași, 2010, pg. 194:

... colaborarea militară moldo-tătară, dintre Ștefan cel Mare și Mengli Ghirai, a pus capăt definitive existenței Hoardei de Aur. Cneazul Moscovei, Ivan al III-lea, nu a considerat necesar să contribuie cu oastea sa la operațiile militare împotriva fiilor lui Ahmed han. În 3 martie 1502, el trimitea pe Alexei Zabolotoschi în Crimeea să comunice refuzul său de a le acorda vreun ajutor armat. Pornirea campaniei din aprilie-mai a lui Mengli Ghirai se datorește exclusive lui Ștefan cel Mare. Pe când Sih-Ahmed se afla pe Nipru, la gura pârâului Desna, voievodul moldovean așezase oastea pe malul drept al marelui fluviu. De aici, el expedia o solie la Mengli Ghirai, prin care-i făcea cunoscut să vină cu hoarda sa numaidecât. Și, în timp ce Ivan Mamanov, un sol moscovit la Perecop, reproducea între 3-17 mai lui Ivan al III-lea cuvintele spuse de Mengli Ghirai („Iar Ștefan valahul mi-a poruncit (minea priczal) acum că este gata cu toți oamenii săi”), alt sol, Alexei Zabolotski raporta, între 17 iunie și 3 iulie, că valahul așteaptă ca hoarda să treacă la el peste Nipru. Și hanul a slobozit pe solul volohului, dar a spus prin el către voloh că merge la hoardă.

La începutul lunii iunie, Mengli Ghirai se întâlnește cu oștile moldovenești pe malul râului Samara, în hăituirea fiilor lui Ahmed han. În 28 iunie 1502, la sfârșitul unor eforturi continui, tătarii lui Mengli Ghirai și moldovenii lui Ștefan cel Mare izbutiră să încercuiască și să captureze cea mai mare parte din oastea Hoardei Mari.

Sih-Ahmed a izbutit să scape doar cu doi frați și numai cu vreo 4000 de oameni, refugiindu-se pe valea râului Kama. Părăsit în cele din urmă și de frații lui lamgurcei, el s-a întors pe Nipru și, pe lângă Chiev, s-a îndreptat spre Cetatea Albă (probabil Biela Veja sau Sarkelul, n. mea), în anul în care murea Ștefan cel Mare (1504), cu gândul de a merge la Baiazid al II-lea. Primind însă răspuns negative, el a luat calea întoarsă. Urmărit de oamenii lui Mengli Ghirai, el a preferat să se predea, împreună cu frații săi, Hoziak și Halek, voievodului Dimitrie Putiatici din Chiev. Sfârșitul lui a însemnat apusul Hoardei de Aur.

Gloria de a fi lichidat ultima oaste a Hoardei de Aur, denumită după 1423 și Hoarda Mare, aparține deci tătarilor lui Mengli Ghirai și românilor moldoveni ai lui Ștefan cel Mare și nu Moscovei.

Știind acestea și colacionându-le astfel, putem realiza multe, foarte multe: măreția și importanța acestei bătălii și faptul că moldovenii au fost mai importanți în distrugerea Hoardei de Aur decât aliații lor participanți, tătarii, tocmai pentru că au avut comunitățile de valahi despre care am scris mai sus, care iscodeau pentru ei, care-i orientau, care-i sprijineau în diferite moduri, așa cum fac cei de aceeași limbă și de același neam și sânge.

Cert este că prin această victorie putem, în sfârșit, să facem, pentru cei în confuzie încă, diferența netă între tătarii (lui Mengli Ghirai) și mongolii (Hoardei de Aur), adică între tătari și mongoli și mai putem să înțelegem - din teama rușilor de a se alia lui Ștefan în acest demers - că, pe vremea lui Ștefan cel Mare, valahii de pe Volga erau dominanți și că rușii ... rușii nu prea erau pe acolo (să nu uităm că în 1502 fiica lui Ștefan cel Mare era căsătorită cu fiul țarului).

Și eu mă întreb dacă „bătrânul” Ștefan a participat în persoană la acea bătălie de pe Samara din 1502! Oare chiar contează, iar dacă nu contează atunci trebuie să înțelegem că relațiile lui Ștefan cu acele comunități de valahi trebuiau să fi fost mai mari decât ne încumetăm a crede și că existența valahilor acolo era mai veche decât ne-am putea închipui! De la împărțirea lumii! O dovadă în plus: pe Volga, mai jos de Samara, se poate citi pe hartă o altă localitate al cărei nume divulgă numele „valah” sau „bolohovean”: BALAKOVO. Dar vedeți și râul Volkhovo ce se varsă în Ladoga și, apoi, fonetizați Volga - Volkhovo - Voloh - Bolohovean - Balakovo. Și descoperiți o familie - Valalhă - din care rușii au lipsit ... și novgorodeanul Deripaska, adică un oligarh evreu, despre care am scris pe FB (originar din provincia/oblastul Novgorod), situată între Volkhovo și Samara, și întrebați-vă de numele valah PAȘKA din DERIPAȘKA ... numai așa ...

Nu trec de Novgorod așa ușor: Novgorodul lui *Ivan Rostislav Bârladnicul*, din celebra „diplomă bîrlădeană din 1135”, a lui Hașdeu: Ivan Rostislav s-a numit și „Berladnicul” de la Bârlad. Dacă în cazul oligarhului evreu Deripașka, apropiatul lui Putin și reparatorul curent al bazei NATO de la Constanța, solicit înțelegere, provocare și umor (nu mult), în cazul lui Rostislav vă solicit însă o mare atenție. Rostislav și-a revendicat drepturi moștenite atât în Novgorod cât și în Galiția. Dacă Berladnicii au fost valahi (n-aveau cum fi altfel!), atunci și Rostislav Berladnicul din 1135 a fost valah, probabil ca mulți alții din Novgorod și din Galiția și, pe lângă faptul că cei 6000 de cumani și berladnici care i s-au subordonat de la Dunăre spre Bârlad și Galiția, mai înseamnă și altceva: că Novgorodul și Galiția – revendicate de Ivan Rostislav – au fost cândva unite. Dacă au fost unite au fost unite prin Kievul cumanului Kîi, adică cu Kiev cu tot. Lipseau rușii?

- Cam!

Prestigios de emoționantă victoria de pe Samara și un mare mulțam lui Hașdeu, care l-a făcut celebru pe Ivan Rostislav Berladnicul și care a descoperit și că valahul Mircea cel Bătrân a purtat (și) numele Rostislav (Mircea-Rostislav: așa cum l-a găsit și l-a identificat tot marele Hașdeu, atât de cumplit de dușmănit de greco-catolici, în „Istoria Critică a Românilor”, Ed. Minerva, 1984, pg. 171 - pe o monedă din colecția primului-ministru D. Sturdza!

CONCLUZIE:

Volga a fost folosită de yatvingii din Curlanda-Letonia-Belarus, despre asemănarea cărora cu valahii am discutat în capitolele anterioare. Yatvingii sunt identificați cu neurii antici,

adică cu cei care urlau ca lupii – *luporum more ulutantes*/urlând după obiceiul lupilor⁴¹⁶ - cu vikingii și cu varegii, fiind recuperați din *garda varegiană* a împăraților bizantini. Mai precis: yatingii ar fi fost adevărații varegi. Prin asta trebuie să înțelegem o desprindere a yatingilor de wikingi. O subcategorie. Diferențele puteau fi notabile, până acolo încât s-ar putea spune că yatingii au fost de fapt de același sânge cu valahii, fiind împinși din Curlanda până la Lacul Ladoga și până la M. Albă, schimbându-li-se astfel și traseu anterior, de pe râurile Nistru, Bug și Nipru – pe Volga..

Lituanienii, cu care sunt identificați yatingii, au avut lupul ca simbol⁴¹⁷.

⁴¹⁶ Arthur Koestler. *Op. cit.*, pg. 82: „... aflăm despre o înspăimântătoare ciocnire pe care a avut-o cu hoarda maghiară Sfântul Chiril, apostolul slavilor, în anul 860, când se afla în drum spre Khazaria. Tocmai își spunea rugăciunile când s-au năpustit asupra lui *luporum more ulutantes* – <<urlând după obiceiul lupilor>>. Dar sfințenia personajului l-a ocrotit de orice rău”. Întrucât știm că ulterior maghiarii s-au plâns de urletul de lup al valahilor, este posibil ca acei maghiari să fi fost valahi.

⁴¹⁷ Victor Spinei, *Substanța epică a legendei vânătorii ritual a animalului-călăuză la triburile eroasiatice și la popoarele învecinate din evul mediu*, lucrare de pe Internet:

-„Lupul de fier (în lituaniană: Geležinis Vilkas) a devenit ulterior unul din simbolurile Vilniusului precum și o mascotă pentru militarii lituanieni”, pg. 94-95.

„Astfel, fondarea orașului Vilnius (Wilno), atribuită lui Gedimin / Gediminas, mare cneaz al Lituaniei între

1315/1316 și 1341, ar fi avut loc, potrivit legendelor locale, pe locul în care acesta ar fi vânat un bour masiv,

într-o pădure de pe valea râului Vilna: князь великий Кривимин «Гедимин» ... наиде гору красну над рекою

Вилнею, на которой наиде зверя, великого тура, и убьет его на той горѣ, гдѣ нынѣ зовут Туря гора¹³⁹.

Înălțimea unde a fost doborât masivul bovideu a primit numele de Muntele Bourului (Туря гора, Turova gora,

Turja hora). După o zi istovitoare, dar și fructuoasă, marele cneaz a înnoptat în pădure, iar în vis i s-a arătat un

lup de fier (sublin, mea) pe vârful unui munte, care urla cu o forță deosebită. Șocat de acest vis neobișnuit, Gedimin l-a consultat pe preotul păgân Lizdeiko (Lezdeyko, Lizdieyko) în legătură cu semnificația sa. Acesta i-a spus că intervenția lupului anticipa fondarea castelului și orașului de către marele cneaz în locul respectiv, pentru a-i

deveni capitală și a-i marca gloria. Gedimin s-a conformat prorocirii și și-a numit reședința **Vilnius de la**

cursul de apă Vilna (sublinierea mea)”.

-nota 287, pg. 111-112: „La polovtsy / cumani – succesorii oghuzilor în stepele ponto-caspice – se inoculase credința că exista o legătură mitică între ei și lup, de pe urma căreia membrii colectivităților umane beneficiau de anumite avantaje. Această relație este dezvăluită de un pasaj din Povestirea vremurilor de demult (Повесть временных лет), faimoasa cronică rusă compusă la începutul secolului al XII-lea la Mănăstirea Peșterilor (Pecherskaia lavra), de lângă reședința cnezială de la Kiev. Pasajul în discuție se referă la pregătirile pentru o iminentă înfruntare hotărâtoare dintre oștile cumane și cele ungurești, ambele implicate – fiind în tabere diferite – în războiul fratricid, declanșat în anul 1097, între principii ruși. La miezul nopții ce a precedat bătălia, hanul cuman Boniak și-a părăsit tabăra și a început să urle ca un lup. I-a răspuns printr-un urlet întâi un lup, iar apoi o haită întreagă. Mulțumit și îmbărbătat de reacția lor, Boniak a fost încredințat că în ziua următoare va înfrânge trupele unguirilor comandate de regele Koloman, ceea ce s-a și adevărit.

Istoricii susțin că daii, dahii sau masageții de la est de M. Caspică își aveau numele de la lup. Dac = lup⁴¹⁸.

Pe de altă parte, numele vollk, volh - din spațiul Volkhovo (Ladoga, M. Albă), Balakovo (Volga) – constituie rădăcini ale cuvântului „lup”, așa cum au fost identificate de istoricii aflați în căutarea numelor derivate de la *volk*, *volh* din acest spațiu actualmente sovietic. De ce caută istoricii originea numelui într-un spațiu slav? Desigur, pentru că nu-i găsesec echivalența în acest spațiu, pentru că nu are echivalent în cuvinte slave. Pentru că oarecând aici, acest spațiu, slav acum, a fost locuit de niște neamuri de același sânge cu noi, cu valahii, care n-au avut nevoie de proprietatea asupra terenurilor pe care trăiau. Neamuri slavizate printr-o inițiativă bulgaro/bizantină/latină începând cu Chiril și Metodiu. Doi valahi?

Am văzut că și yatingii au fost creatori de tumuli, am văzut că și Volkhovo este mărginit de tumuli, că lacul Ladoga a fost un port creat de yatingi, vedem că Volga a aparținut sau a fost folosită de yatingi în drumul lor de la M. Baltică la Constantinopol.

Am văzut că și yatingii au fost „negri”, ca valahii.

Nu ezit deloc să scriu și despre numele Samara:

- *Evening conversation* = conversație de seară, în arabă,
- *Protected by God* = ebraică.

Spațiul de la est de Volga este spațiul pe care *Cronica lui Nestor*, nu și Biblia, îl reține ca fiind dat lui SEM și se întinde dincolo de M. Caspică peste Uzbek, așa cum au notat sau au indicat și cei trei cronicari:

Giovanni Marignolli

Marino Sanudo,

Ioan de Sultanieh.

Pentru ca lucrurile să fie în armonie, valahii trebuie să fi fost urmașii lui SEM, adică urmașii „celor zece triburi <<făcute>> pierdute”, adică urmașii lui EFRAIM.

---

⁴¹⁸ Victor Spinei, *Substanța epică a legendei vânătorii ritual a animalului-călăuză la triburile eroasiatice și la popoarele învecinate din evul mediu*, lucrare de pe Internet, nota 210, pg. 101: „Nu este exclus ca lupul să fi deținut rolul de animal-călăuză, devreme ce dacii urmau în luptă stindardul cu capul respectivului carnasier. Pentru caracterul sacru al lupului pledează și prezumtiva derivare a numelui dacilor de la lup”.

Anexe

ANEXA Nr. 1 – Valahii, ca urmași ai cumanilor și pecenegilor, au exploatat peste 80% din aurul Europei și peste 33% din aurul lumii

Kunhalmok înseamnă în ungurește „tumuli cumani”. *Kunhalmok* sunt gorgane, movile sau măguri. În Ungaria există peste 5000 de astfel de tumuli (cei mai mulți fiind în ținutul cumanilor, adică în ținutul dintre Dunăre și Tisa). În România, aceste formațiuni se numesc „măguri”, „movile” sau „movilele urieșilor”. De departe cele mai multe măguri (gorgane) se găsesc deasupra M. Negre, între Nistru și Nipru, adică în ținuturile locuite de cumani (prigonitorii khazarilor).

În cele de mai jos eu dovedesc că *măgurile* sau *movilele* înșirate - din ținutul Țării Moților, situată în ducatul khazarilor lui Menumorut, - conțin steril rezultat din spargerea pietrei cu conținut aurifer în șteampurile/morile, înșirate de-a lungul unor iazuri create artificial. Este de ordinul evidenței că originea, proveniența și modelul de movile din Țara Moților – mai mult sau mai puțin înșirate – se regăsesc și în Cumania dintre Dunăre și Tisa, și în Cumania de la izvoarele Niprului și în

orice alte „Cumani” din această lume.

Confirmări:

- Bihar a fost numele unui rege khazar, nord-pontic, strămoș al ducelui Menumorut; se numea Bihar, ca munții Biharia din ținutul lui Menumorut,
- Țara Moșilor. Khazarii și cumanii lui Bihar purtau moș, ca moșii lui Menumorut. Bihar a fost regele khazarilor. Khazarii au fost evrei și arabi, adică mozaici și islamici,
- Bihar înseamnă „mai multe mări” în arabă, înțeles ce poate fi mai potrivit pentru numele nepotului său, *Menumorut* decât înțelesul transmis de Notarul Anonim: „mai multe femei/muieri”.

Arada înseamnă tradiție, rânduială, în aromână.

În aprilie 1944 au fost parașutați în Munții Arăzii, la Izvoarele Răcătăului, între Alba și Cluj, cinci evrei bucovineni, kominterniști și kaghebiști, dotați cu contoare geiger-muller, să identifice uraniu și să facă o hartă a zonei. Nicola Gheorghe Vancu din Arada (Horea) a fost localnicul pregătit de evreii comercianți din Câmpeni să fie celor cinci călăuză, sprijin și îndrumare.

- Dar ce ne spunem să se încredă ei mie și eu lor?

- *Arada*, iar ei vor spune *Arad*.

Unde-i aur este și uraniu.

Valahii au produs în evul mediu peste 80% din aurul Europei și peste 33% din aurul Lumii⁴¹⁹; asta o spun ungurii, nu românii, de aia sunt convins că în realitate procentele sunt mult mai mari. Alte mărturii? *N-aude - n-a vede!*

- Totuși, românii folosesc expresii care vin ca din partea unor asistenți la contrabanda producătorilor de aur: moșii. Lipicioasele tocure cu rășină, din coajă de molid, cotloanele cărușelor, scobiturile sfredelite în scheletul lemnos al coviltirului sau în ruda carului erau, ca și curul calului, locuri de ascuns aurul de contrabandă la trecerea prin cele vămi pământești.

Ca mari producători de aur, moșii aduc încă, din acele vremuri, niște simpatii de-un ecvestru păros și scheletic dar ager, de-o perseverență incredibilă, înturnată de imaginea coviltirelor cu caii păscând în șanțuri de margine, la intrările-n iarnă, cumplite, care devastează suflet și carne și care îl țin pe om în casă și la sobă în timp ce bieții moși erau în vânt cu nea, în țintra lor surie.

La Țoha-n Vidra un guriș bolund, iar la Tăcășele în Vîrfuri/Ciuci un ger cumplit;

Pi tăți să-i ierte Dumnezeu

Numai pe Țoha și pe Tăcășele ba!

Furau bieții moși - ocărât, meschin și disperat, pe fulgerătură - brațul de fân din clăile satelor. Ocara este conținută în compătimirea românilor pentru „sărmanii cai”!

Interzicându-li-se accesul la aur, moșii au ajuns ocară românilor din uriașii aurari de pe Arieș: o mârtoagă, o fefelegă. Luându-li-se accesul la aurul munților (cu opt luni de iarnă),

⁴¹⁹ Paul Lendvai, *Ungurii*, Ed. Humanitas, Buc., 2007, pg. 71.

accesați și locuiți pentru aur nu pentru pășuni și nici pe-atâta pentru fânețe, moșilor li s-a cerut și li se cere să fie eficienți în producția de fân și-n creșterea animalelor! Și-n ecologism turistic sau în turism ecologic că nici nu mai știi ...

Ce cinism!

Iar ei, moșii - proprietarii pășunilor și fânațelor situate pe aur - nici nu mai știu că oarecând au fost la fel de aurari cum sunt cei din Roșia Montană, Abrud și Zlatna.

„Aur este numai de la Câmpeni spre Roșia Montană, Abrud și Zlatna, nu și din sus de Câmpeni”; asta li s-a spus și li se spune moșilor, proprietari ai curelelor de teren culese de iazurile morilor de măcinat piatra cu aur.

După ce au pierdut aurul, moșii s-au văzut siliți să trăiască din auxiliarele lor, din produsele accesorii marelui producător de aur: plutărit, șindrilă, ciubere, doniți, cercuri, fructe de pădure, rășină, creșterea animalelor. Să facă „crescădat”/negoț!

Opt luni de iarnă îndeamnă ori la furt ori la dat în cap; moșii au apelat la furt și au furat:

Moșogan cu țintra sură

Ziua doarme – noaptea fură

Nimeni, niciodată nu și-a bătut joc de cineva mai tare și mai îndelung decât austriecii de români în general și de moși în special. Marea reușită a austriecilor: după ce i-au băgat pe moși în veșnică dușmănie și neiertare cu ungurii, i-au și umilit impunându-le să poarte numai țindră albă, să nu mai poarte țindră neagră sau surie, ca să poată fi văzuți noaptea, când fură/pe fulgerătură.

Compătimirea moșilor de ceilalți români consta doar în vorbe: „sărmanii cai”!

Milă de cai, nu de moși!

Mărturii despre moșii aurari:

- *Sărmanii cai!*

- *Țara noastră aur poartă! Noi cerșim din poartă-n poartă!*

Cel care a știut cât de mult aur au scos moșii a fost lichidat de puterile administrative. Ecaterina Varga este un exemplu și avem de la ea mărturia indirectă a unui trecut glorios, conținut în reproșul făcut moșilor! Popa Andrei Șaguna a ridicat-o la ordin, ca un golan, ascunzând documente pe care ea, ca avocată, le deținea! Popa a crescut în rang și și-a îmbogățit neamurile și curvele. Emanoil Gojdu.

Câți nu-și vor dori ca la **Judecata de Apoi** să fi avut parte pe pământ de nedreptățile de care au avut parte moșii aurari!

Atât am avut, atât a rămas de pe urma exploatarelor auriferi.

Dar despre lucrul lor, despre locurile unde aurăreau?

- *N-aude - n-a vede!*

Totuși, am o mărturie: albaiulianul Sabin Cioica scrie:

Toate văile și pâraiele erau cuprinse de zgomotul șteampurilor în funcțiune, care se amplifică pe măsură ce te apropii de vetrele șteampurilor în așa fel, încât aproape că nu te puteai înțelege; articolul semnat de Sabin CIOICA;

Mineritul țărănesc în Munții Apuseni, din cartea Lupșa – aur și oameni, o comună din Țara Moșilor (Antologie monografică).

Se lucra în draci, se lucra cu atâta izbitură, scrâșneală, lopătare și cernere că doi oameni pe acolo, printre șteampuri și a mojerelor imense, de cupru, nu se auzeau.

Avem noroc și cu Samuel Kolesery Junior (1663-1732)⁴²⁰ că ne-a lăsat cum-necum gravura de mai sus, care ne dă o idee despre dimensiunea extragerii aurului din produsul minerit cu șteampurile (schematizată). Am decupat cele două iazuri pe care se află amplasate șteampurile, reduse (schematizat) la roțile lor. Vă rog să observați că, cel puțin în prima situație, apa iazului curge aproape orizontal, cu o viteză destul de slabă. Paletele cu care este prevăzută roata șteampului, amplasarea lor pe roată și a roții față de apă, fac ca apa să antreneze în curgerea ei roata șteampului și odată cu roata este antrenat întreg mecanismul de măcinare a pietrei cu aur, cu care era alimentat șteampul.

Nu sunt un priceput în chestiile acestea, dar pentru că eu **vreau să vă aduc în preajma urmelor existente și azi, ca dovezi ale extragerii procentului de 80% din aurul Europei cu șteampuri moțești**, sunt constrâns să vă plictisesc cu câteva chestii cam tehnice.

În gravura lui Samuel Koleseri nu a fost prezentat și ceea ce rămâne, adică sterilul. Sterilul se aduna în movile imense, așa cum vedeți la balastiere, picurând steril cu apă pe vârful movilei din șteamp cum „picură” piatra pe movilele de piatră de sub benzile rulante din balastiere.

Dovezile mele în asta constau: în movilele de steril, rezultate din spălarea aurului prin spargerea pietrei aurifere cu șteampurile. Cum s-a exploatat 80% din aurul Europei și dovezile (movilele) trebuie să fie pe măsură.

România și ținuturile din împrejurimi sunt pline de movile, de măguri, de gurgane, de dâmbuțuri, de dâmburele, de *holâmburi* ... de cetățui. Evident că cele mai multe movile se află în zona Arada și Albac, în comunele în care se află Fericețul Horii, dar și în Scărișoara, Gârda de Sus, Arieșeni (Lăpușu), Vadu Moților (Săcătură), Poiana Vadului (Neagra) – pe Arieșul Mare și Vidra de Jos, Vidra de Sus – pe Arieșul Mic.

Haldinele din Comuna Horea. Pe versantul nordic, sub casa lui Horea din Fericeț și sub pârâul „Bornemița”! Și aici există o porțiune foarte asemănătoare cu un iaz de decantare, ca în Haldinele de la Vidra și Avram Iancu.

⁴²⁰ *Auraria Romano-Dacica*, 1717; Gravură: Exploatare aurieră standard în Munții Apuseni (1717)

Haldinele din Albac. Casele au fost construite pe iazul Șanțului Urieșilor, care vine din Coșu-Horea. Cu albastru: linia iazului pe care au fost șteampurile. Cu roșu: conturul movițiilor, care s-au împădurit.

Ca să realizați că moții sunt urmașii agatârșilor nord-pontici, de unde a și venit aurăritul de dimensiuni incredibile, trebuie să priviți harta cu movile (GORGANE) și să constatați că cele mai multe gorgane se află în ținuturile aga-târșilor: nord-pontice. Dacă aș fi cerut istoricilor să îmi confirme cu metodele lor movilele aferente șteampurilor din Munții Apuseni, am avea o oglindă a *Gurganelor* din ținuturile nord-pontice: câte-s acolo, cam atâtea-s și în comunele din Munții Apuseni. Vă

prezint câteva imagini pe care le-am publicat în *Ziarul Unirea* din Alba Iulia, printre care și **lazul Urieșilor**, de cca 15 km, din Comunele Horea-Albac, cu „haldine” - adică cu halde, că așa le spun localnicii movilelor de steril și locurilor pe care se află înșirate, în avalul iazului.

Haldinele de la Avram Iancu, peste Arieș, vis-a-vis de căminul cultural. Aici este posibil să fi fost și un iaz de decantare, ca la Vidra și la Avram Iancu.

Nimeni nu știe că aceste „Haldini” și „lazul Urieșilor” sunt movile de steril rezultat din spălarea aurului de către băieși (aurari/urieși)!

Înălțimea movilelor de steril este dată de înălțimea la care puteau fi amplasate jgheburile, pe care se descărca din șteampuri piatra spartă, cu conținut aurifer; exploatarea buștenilor ne-a lăsat astfel de inginerii care sporadic mai funcționau și prin anii 1950-1970, așa cum se vede în jghebul situat la 12 m, din imaginea de alături (observați-l și pe acel om de pe jgheab). Înălțimea movilelor de steril este de la 1,5 m la ... 20 m. Movilele sunt dispuse în două feluri, aferent dispunerii șteampurilor:

- Movile înșiruite, ca mărgelele, atunci când roțile șteampurilor sunt împinse de jos, de apa iazului care traversează un versant, ca în imaginile cu haldinele din Horea și din Albac (vezi

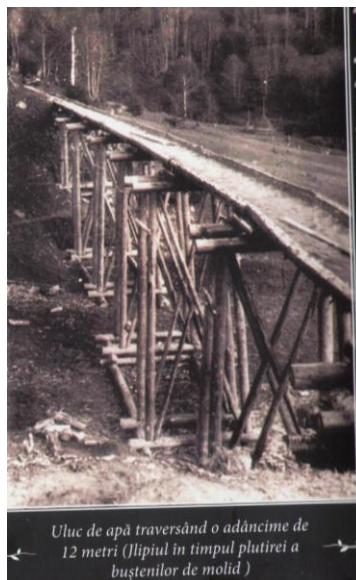

Movile sterile de la șteampuri succesive

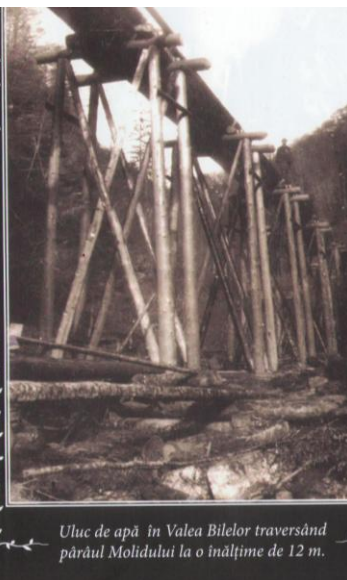
jgheabul pe care se golește piatra cu aur, spartă,

imaginea din Albac – Poiana Verde); în aceste situații movilele au înălțimi în amonte de maxim 2 m; în aval pot avea și înălțimi de 10 m, în funcție de panta versantului pe care a fost amenajat iazul. În această situație fiecare șteamp are

- Mobile foarte înalte (6-22 m), tot înșiruite, ca mobilele de la Glogovăț (Vladimirescu-Arad) sau movilă unică, cu aceeași înălțime (6-22 m); în cazul acestor mobile, șteampurile se

Uluc de apă traversând o adâncime de 12 metri (flipiul în timpul plutirei a buștenilor de molid)

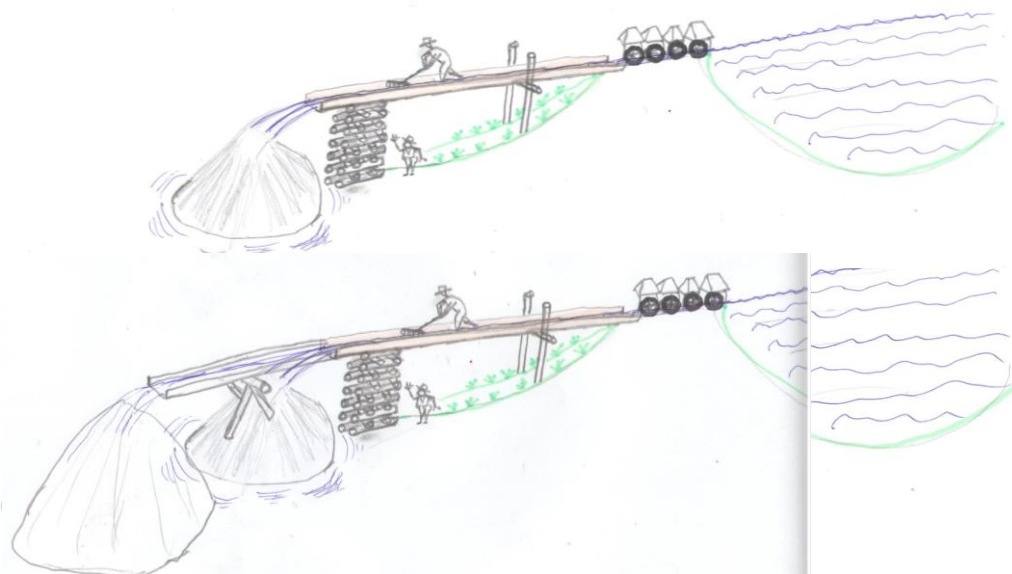

Uluc de apă în Valea Bilelor traversând pârâul Molidului la o înălțime de 12 m.

află în capătul din amonte a unui jgheab unic, căptușit cu pânură. În această situație există un singur jgheab pe a cărui pânură este golită piatra cu aur, spartă. Aceasta este metoda care se aplică atunci când terenul nu este înclinat.

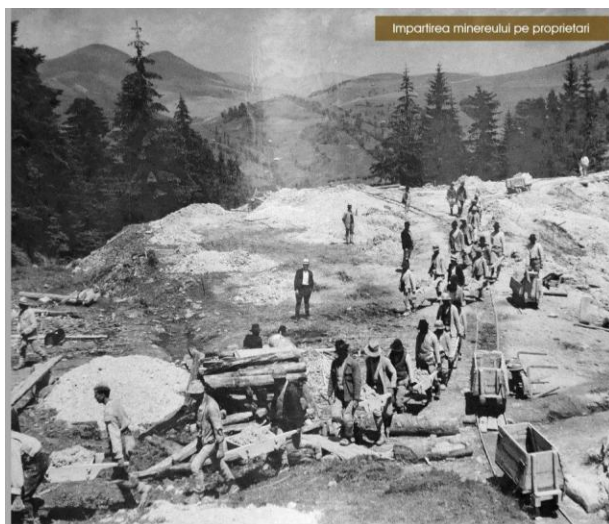
Trebuie să realizăm că spălarea aurului funcționează pe următoarele principii:

- firițele de aur fiind mai grele ajung în mițele de lână ale pânurii de pe jgheab, în care sunt captate firițele de aur, sterilul fiind antrenat de apă mai departe, ușor împins de urieșii urcați pe jgheab,

- este necesară o cât mai mare înălțime de cădere a pastei rezultate din piatra cu aur, spartă; dacă panta-i prea mare sau prea scurtă, firițele de aur riscă să fie antrenate de apă odată cu sterilul, pierzându-se astfel în mobilele în care ajung dimpreună. La fel se poate întâmpla și dacă volumul de apă este prea mare, sau dacă energia de curgere este prea mare. Adecvarea la situațiile diverse o dădea experiența, tradiția, priceperea, ingineria; în astea sta

până la urmă tot succesul extragerii a cât mai mult aur dintr-o piatră cu un mare conținut aurifer și spartă cu șteampuri bune.

Râul cel mai bogat în aur a fost și este ARIEȘUL. Ungurii îi spun ARANIOȘ (Aranyos de la Arany), ceea ce înseamnă AUR. Mai demult, românii îi mai spuneau Arieșului și URIEȘ.

Avem aici un silogism: dacă Urieș = Arieș și dacă Arieș = AUR, înseamnă că Urieș = AUR. Deci, Urieș înseamnă Aurar, Băieș. Clar și fără echivoc! Limba maghiară a conservat și a salvat înțelesul numelui râului *Arieș*, vestit tocmai pentru marele lui conținut în aur. Noi, valahii am pierdut sensul și înțelesul de *Aurar* al cuvintelor

ARIEȘ și URIEȘ⁴²¹.

De departe cea mai importantă deprindere a *băieșilor* sau *urieșilor* este capacitatea lor de asociere, capacitatea lor de a constitui parteneriate. TÂRȘEGHII. Ungurii au păstrat și de această dată un cuvânt foarte vechi, tătărăsc sau khazar, preluat și folosit de moți și unguri, cum este cuvântul unguresc TARȘAȘAG: întovărășire. Cea mai apropiată denumire maghiară de limba românilor este însă: TARȘAȘ BANIA. *Tarșaş Bania* este denumirea unei asociații miniere din Ungaria, iar Magyar Népköztársaság înseamnă Republica Socialistă Maghiară (de reținut *társaság* ca parteneriat, întovărășire, tovarăș ... comunism).

Cuvântul TARȘAȘ este de origine valahă, deoarece mineritul a fost străin ungarilor. Moții îi spun partenerului TÂRȘAG; am târșag = am partener⁴²². Înțelesul de asociere - a

⁴²¹ Se pot vedea 16 filmulețe, realizate în 2008: *Țara Moților: o istorie nescrisă*. Există o legendă despre *urieși* culeasă și popularizată prea mult în perioada interbelică, referitoare la acea fică de uriaș (nu urieș) care a luat în poală un plugar cu plug cu tot. Și-a întrebat părintele uriaș: ce-i cu furnicuțele astea?

– Aștia vor stăpâni pământul, a fost răspunsul.

Veți zice: păi legenda confirmă că urieșii au fost foarte înalți. Este evident o legendă și este spusă ca pildă, nu ca informație. Pilda face parte din permanenta îngrijorare a valahului față de predispoziția fiului de a crede în autodeterminare, valahul nu-l place pe cel ce crede că poate anticipa, valahul nu-l place pe omul care crede că poate controla natura. De la scitul Anacharis încoace, Valahul a avut o mulțime de metode de a preveni crearea unor astfel de ... scrânteli.

- Nu fi judecat!

Nu spune că asta este imposibil!

Nu spune că nimicurile astea sunt ... nimicuri, că uite, mâine ei vor fi iar tu ba!

Este un specific valah! Alții nu sunt îngrijorați - la nivel de credință - să prevină formarea fantasmei stăpânirii naturii! Știu că sună antiprogresist, dar de aia îmi și place!

⁴²² Este important de văzut sensul de obligație al „târșagului”:

- am ajutor prin partener, dar am și obligații față de partener. Partenerul devine astfel o mică povară pe care trebuie s-o duci cu tine, cam târșit. Înțelegeți cred ... la o adică partenerul/târșagul poate deveni scuză sau pretext: te-aș ajuta dar nu pot de el, că suntem prinși într-un angajament.

cuvântului Târșag - este un pic cam prea comunist, deoarece parteneriatele se constituiau pe criteriul aportului de capital și de forță de muncă și NU de-a valma, ca în comunism unde porția este atribuită egal pentru fiecare.

Parteneriatele sau târșegiile erau constituite de foarte mulți oameni dispuși să spele aurul din piatră. Alexandru Șterca Șuluțiu⁴²³ scrie cam cum calculau moții aportul fiecărui participant și partea din profitul cuvenit, concluzionând că era mult prea complicat pentru ei! Fain! Deci, dacă acceptăm că târșele și târșegiile sunt parteneriate, care diferă substanțial de întovărășiri, înseamnă că și acele proprietăți comune ale aga-târșilor – care conțin chiar în numele lor apucătura de-a se constitui în parteneriate (târșe, târșeghii) – erau de fapt parteneriate, adică exact ceea ce exprimă agatârșii, descriși de Herodot: capacitatea de a se constitui în târșeghii, în parteneriate, în asociații. De cât răsfăț nedrept va fi beneficiat comunismul aflându-și precedente structurale în atât de vechii aga-târși! Târșegiile agatârșilor nu însemna proprietăți în comun ci asocieri coparticipative, în funcție de capitalul atras în acea asociație. De-ar trăi, Marx m-ar da la lichidat.

Așa cum vedem în imaginile de mai sus, chiar pe teren plan, jilipurile pot înainta, câștigând sprijin și cap de pod tocmai în prima movilă, creându-se astfel căderea care duce la crearea celei de-a doua movile de steril, mai mare, mai mică sau egală cu cea anterioară. Situația aceasta o găsim la Vladimirescu, lângă Arad, (Ot Holom= cinci movile, în maghiară) cu cele cinci movile de steril, înșiruite, de cca 6-8 m înălțime. Legenda movilelor de steril de la Vladimirescu păstrează ingredientele aurăritului și o constantă a movilelor de steril: natura pământului din ele este total diferită de natura pământului pe care se află. La Vladimirescu am

---

Așa se face că cuvântul târșag împărtășește, beneficiază, obligă, scuză, invocă, etc. Devine un mod de a te asocia. Necultivarea acestui climax duce la pierderea capacității de asociere și deci la imobilizarea resurselor. Resursele fără parteneriat/târșag devin inerte, așa cum sunt acum.

După extragerea aurului, este de așteptat ca târșele să fi devenit extrem de seci, de improprii culturilor de orice fel. Piatră spartă, piatră neputincioasă și mărunțită și un teren denivelat, frământat. În timp se acoperă cu un strat fertil, pe care încep să crească firicele de iarbă, scaieți. Urmează urzicile, rugii, tufele etc. Apoi cresc speciile pioniere: mesteacănul, salcia, alunul, porumbul, mai câte-un fag ... târșit. Cresc dar cresc târșit, de parcă-ar fi dintr-un soi rău. N-au îndemn. Sunt târșituri!

- Uitând că acolo s-a extras aur și că substratu-i sec, satul – sedentarizat și trecut prin capitalisme și comunisme - se adună și încearcă să dea târșelor o folosință oarecare: o pomărie, să facă prune, să fiarbă cazanele. De această din urmă asociere a sătenilor este legat și înțelesul primar al târșelor, deși, așa cum vedem târșele au ajuns la cei prezenți – trecuți prin echivalente comunisto-capitaliste – cu nume diferite, de la sat la sat, dar toate sunt derivate de la „târșe”. Este amuzant să vezi că toți arădenii întrebați de „târșe” au în vedere TÂRSELE din munte, de la moți. Acolo-i TÂRSA, zic ei pilduitor. Asocierea târșelei lor cu TÂRSA de la moți li se pare cam forțată, dar, na, lasă după tine, știind ei că de fapt tu cauți după legende cu Avram Iancu și numai îți faci de lucru cu târșeaua lor ... că te cunosc ei după palmile alea netede, ca „bucile curului”.

- Târșea moților din Vidra de Sus/Alba (că au ajuns și moții să o mai știe numai pe aia, uitând de Târsocești/Horea, Piatra Târșei/Albac) este o luncă plină de movile, distingând numele satului ca indiciu, tocmai prin movile. Ce-i cu ele? Întrebi și primești un sec: niște URIEȘI cândva. Dacă ai norocul să dai peste un vidrean cu musteață, mai afli și că unu, numit „luănu Pământului” a spart multe movile prin 1950, după ce s-a întors din America. De la lămpașe roșii la spart movile îi ca de la „bucile curului” la „vânt cu nea”, glumesc ei. Deh, niște expresii cam ... comune.

⁴²³ Alexandru Șterca Șuluțiu, *Istoria Horii și a poporului românesc din Munții Apuseni ai Ardealului*, din cartea *Izvoarele răscoalei lui Horea, Izvoare narative*, Seria B, Vol II, 1786-1860, Ed. Academiei RSR, 1783, îngrijită de Ștefan Pascu, pg. 441 (“... foarte curioasă invențiune de împărțire și grea”).

aflat această diferență din legendă: pământul movilelor a căzut de pe încălțăminte „urieșilor” în drumul lor spre Cetatea Șoimoș.

Holumburi = Movile; asta înțelegem din denumirea „Ot Holom”. Această denumire o găsim la ieșirea din Șetin spre Grăniceri (Otlaca), pe partea stângă a drumului auto. Acolo se află o movilă intactă, iar cealaltă a fost spartă prin arături pentru a fi cultivată cu grâu. De unde piatră aici?

- Este posibil ca aici să fi fost spălat numai nisipul, încă existent în mai multe locuri din zonă, adunat acolo în urma inundațiilor Crișului, căci nu foarte departe (3-4 Km) se află *Canalul*

Morilor, construit prin îndiguirea Crișului începând de undeva de la Buteni. Anterior toată Pusta Otlăcii era o mare băltoacă creată de Criș. Crișul ca și Mureșul făceau practic imposibil accesul în Transilvania, care era o *Terra Ripensis*. Călăuzele erau români; ei foloseau barca și căruța, alternând căruța-n barcă sau barca-n căruță, după cum alterna pe traseu balta cu uscatul. Existența apei din belșug, adusă din Criș, este dovedită de culturile de orez,

practicate cândva aici și de diferitele rețele de șanțuri, rigole, canale, cu amenajări pentru obturări-revărsări foarte ingenioase și foarte durabil construite.

Movilele de steril au intrat în timp în utilizările comunității care se sedentarizase pe acele locuri, pe care le lăzuse (despădurise sau târșise): în economisirea terenului fertil, cimitirul și biserica satului și-au găsit locul pe aceste movile de steril. Invariabil! Pentru a face economie de spațiu fertil, comunitățile, sedentarizate în jurul movilelor de steril, au construit cele mai multe biserici românești pe acele movile. Bisericile au fost ușoare, de lemn, pe fundații de zidărie simplă, uscată. Dezvoltându-se, comunitățile au înlocuit bisericile vechi de lemn cu biserici de cărămidă și piatră, pe aceleași fundații sau pe fundații un pic mai adâncite. În timp, fundațiile - apăsate de greutatea mult mai mari - s-au adâncit în steril și, ca urmare, au început să apară fisuri în pereții bisericilor. Așa s-a întâmplat și la Grăniceri, jud. Arad, cu biserica de piatră ridicată pe o astfel de movilă de steril. Movila a fost împrejmuită cu un zid puternic deoarece localnicii au realizat expunerea; a fost suficientă o mică fisurare a zidului pe o parte, așa cum se vede în imagine, că prin 1998 turnul bisericii a început să se încline. Numai că turnul s-a înclinat odată cu zidurile interioare și cu cele exterioare ale bisericii, după cum se fisurase și zidul, care înconjoară ca o centură movila de steril, așa cum se vede în imaginile de mai jos.

O altă movilă de steril care îmi confirmă teoria este indicată de Biserica din Comănești, Hășmaș, care se află pe una din cele mai mari movile de steril, creată de șteampurile situate pe „Troian”⁴²⁴, adică pe un șanț, identificat și prezentat din greșeală ca „Val de pământ”. Nu este val ci este un șanț perfect. Este un șanț, așa cum sunt și denumirile *larcoș* și *Archis* = șanț (slav), din zonă ... Acest șanț se prelungește de la baza versantului cca 500 m, spre un platou, unde se și termină. Ce *Val Protector* s-ar opri așa! Spunându-i teoria mea inginerului silvic Marius Crișan, un fiu și un cunoscător al locului, dar și un apărător tenace al teoriilor învățate, m-a întrebat iritat: „de unde apa pentru șteampuri”?

- Cum se numește platoul de la capătul șanțului?
- La Tăuri!
- Păi din tăurile acelea provenea apa care aproviziona șteampurile din aval.
- ... aici sunt numai niște bălți!
- Mulțumesc, ce-ai vrea să mai fie după atât timp!

Ca un paradox, aici am aflat o denumire care întregește teoria mea: între tăuri și iaz există o amenajare, un șanț. Firesc. Pe acest șanț curge apa din tăuri spre iaz. Marius mi-a spus

- ⁴²⁴ La Comănești am ajuns din două motive: forma evident nenaturală a imensei movile de steril pe care se află biserica, toponimul Târsele, de care întrebasesm imediat ce am văzut forma movilei și am cuplat-o la numele *câpceac* (tătăresc) al localității românești „Comănești”; m-am gândit la cumani.
- Setul toponimelor mele nu se găsește integral, în fiecare loc în care sunt urme evidente ale spălării aurului, dar este imposibil să nu se găsească în fiecare loc în care s-a exploatat aur măcar trei toponime din setul toponimelor mele: urieși, haldine, târse cu variante, holumburi, tăuri pe vârf de deal, șanțuri, șteamp, ștempți, codarincă, jidov cu variante, zlatnă, slatină, troian, cioacă.
  - Și în Comănești sunt, ca în celebra localitate a aurului, Zlatna, din Alba, toponimele: Zălătruc, Jidovina Mare, Jidovina Mică și Troian. Este adevărat că Zălătrucul și Jidovinele sunt un pic mai îndepărtate de Troian.
  - Zlatnei din Alba, celebră pentru aurul ei, i se zicea cândva TROIAN. În apropierea Zlatnei se află Muntele Jidova, celebru, cu legende multe. Jidova din Zlatna are un vârf ca o piramidă, parțial distrus acum de-o exploatare stranie, sălbatică și precipitată.

că bunicul său îi spunea celui șanț CODARINCĂ. Numele îmi suna moștește rău de tot; am sunat imediat la moți.

- Mărie, ce-i aia Codarincă? Mărie n-a ezitat. Da, Codarincă în moțească înseamnă un șanț lunguiet și îngust.

Am surprins biserica din Comănești, pe movila de steril, lângă acel pin, chiar în perioada reconstruirii: fisuri în fundație, în pereți. Biserica se află pe o movilă de steril imensă, rotundă, care-ți spune că nu este naturală. Nici cu pământul movilei nu este în regulă, este un nisip fin, marnos, pe toată adâncimea, spun meșterii și ... groparul.

Comănești-Arad sau „Bisericile din Deal”.

În Ardeal bisericile sunt în deal.

Nesedentarizați, valahii *urieși* nu arau, nu semănau, ci se nutreau cu meiul crescut spontan (cu puțin gluten), cu lapte și cu carne de mei, după ce au fost sedentarizați au început să are, să caute pământ arabil, să *folosească „judicios” timpul și spațiul*, vorba milițianului.

Peștera este o piesă importantă în compozițiile mele axate pe un mic puzzle. La Archiș, sub tăurile ce aprovizionau cândva șteampurile, există una din cele mai omenești peșteri. „Omenești” pentru că peștera este ca făcută de-o mână primordială: rotunjită. Nu-i înaltă. Peștera șerpuieste vizibil, pe cca 6 metri în secțiune constantă. Ce-o fi mai încolo?! Șanțul care lega apa din tăuri de gura morii trebuie să își afle începutul în cel mai adânc punct al tăului. Desigur, șanțul se făcea înaintea tăului. Șanțul era de fapt un tunel, care trebuia să asigure etanșietatea pereților, să poată fi curățat de nămol, dragat.

Șanțurile trebuie să fi fost peșteri lunguiete, așa cum sunt în toți Munții Apuseni; fără ele nu poate fi concepută aducțiunea apei de la tău la moară. Șanțurile acelea au devenit cu timpul peșteri ... acolo unde curiozitatea i-a împins pe localnici să afle mai mult decât niște simple aparențe de peșteri. Necunoscând scopul acestor ansambluri, de tău-șanț-moară-guri de aerisire, peșterile din zonă sunt apreciate de localnici – dacă sunt – ca paradoxuri ale naturii sau cu forme mai aparte ale naturii. Oamenii de știință le-au adăugat câteva naționalisme ...

Slatina – Arad, încă o „biseră din deal”

O altă biserică de piatră/cărămidă „din deal” ridicată, evident, pe o movilă de steril, este biserica din satul Slatina de Mureș, comuna Bârzava, Arad: pereții s-au fisurat. Era de așteptat. Am surprins biserica din Slatina în primăvara 2018, în amurg, după „vijelia tactică” din 2017: cu crucea într-o rână. Și aici este o movilă de steril. Pe culmea de vis-a-vis se află „holâmburi”, „Balta lui Șchiopu”, târsa numită *Târsală* și *Fântâna Feței*, *Izvorul la Onici*; toate sunt în hotar cu localitatea Gurahonț. Aceste izvoare și fântâni constituie indiciile certe ale unei exploatare

viguroase a aurului, aici în Slatina. Slatina păstrează rezonanța *Zlatnei*, adică a aurului (slav). Mai jos de Slatina este satul Baia; nimeni nu știe vreo mină sau vreo activitate minieră care să-i justifice numele cât de cât. Trebuie să fi existat mină acolo unde-i ... „baie”.

Rudarii călugărului Sofronie de la Cioara: alți moți aurari

Călugărul Sofronie de la Cioara, antiuniatul, a fost arhimandrit la Cozia, pe Olt și pe Argeș. Oltul și Argeșul au fost râuri renumite pentru conținutul în aur. Lui Sofronie i se arondaseră în Muntenia 50 de sate, probabil constituite de el din ardeleni sau pe care le-a populat el cu ardeleni și poate că și cu tătari (moți, cumani?). Probabil că printre acești culegători de aur s-au aflat și moții, adică acei țigani rudari/aurari despre care vorbesc documentele administrative emise pentru Sofronie și de Sofronie, la Cozia și Argeș:

Constantin Nicolae Voievod, prin zapisul din 8 aprilie 1757, dat mănăstirii

Cozia și egumenului Sofronie, Arhimandritul, arată că țiganii rudari ai Coziei dau dajdie mănăstirii din vechime. Acum ei sunt obligați să dea aur la camera domnească, iar Coziei nu dau nimic. Prin acest act domnul hotărăște să dea și mănăstirii câte un taler de numele omului însurat. Să dea doi taleri într-un an: la Sf. Gheorghe un taler și la Sf.

Dimitrie un taler, ca să fie de ajutor la chiverniseala mănăstirii, scris de Gamaliil Vaida în cartea *Cozia, vestita ctitorie a lui Mircea Voievod cel Mare*, Ed. Episcop Râmnic, 1986, pg. 134.

Mă preocupă intens modul în care Sofronie și-a retribuit „voluntirii”, adică acele trupe de mercenari, cu care a eliberat de turci Bucureștiul și toată Muntenia, în perioada 1769-1774 (războiul ruso-turc). Cu voluntirii a ținut Sofronie *milițiile* în Muntenia și Moldova.

În imagini: rudari aurărind, surprinși prin 1850 (desen) și movilele din loc. Pianu de Jos, jud Alba, vecină cu Cioara lui Sofronie.

Se știe că Sofronie a fost eliberat din detenția de la Bobâlna de câțiva moți, care l-au săltat din pivniță direct pe cal, cu mâinile și picioarele în obezi⁴²⁵. Atacul din 1759 a fost de genul celui executat împotriva vicecomitelui Aradului, Foray, de la Săvârșin, din 1784. Cele două echipe au acționat ca niște echipe de comando vlăhesc.

Se știe acum de traseele și de acțiunile lui Sofronie de-o parte și de alta a Mureșului: din Cioara în Cib, în Zlatna, în Abrud, în Câmpeni și în Albac-Arada. În Pianu de Jos există – în apropierea celebrului teren de golf - un iaz amenajat de băieșii aurari pe o lungime de peste 10 km (vezi imaginea de mai sus).

Sub iazul băieșilor din Pianu se află un cartier cam ... „latin”, dar și cam exclusivist, în sensul că este populat exclusiv de moți; Gorgane, cam așa-i zice cartierului. Între moți și iaz se interpun movilele, gorganele. Multe. Imense. Incredibil de mari și de multe! De steril, create cândva cu șteampuri, adică cu mori de măcinat piatra cu conținut aurifer, nu cu șaitrocul cum cred pienarii despre cele câteva movile din lunca unde ajunge iazul. Pienarii nu știu că acele movile imense, de deasupra satului, din preajma aceluia bazin din tablă, pentru apă (făcut cu fonduri), conțin steril rezultat din spălarea aurului cu șteampurile.

Iazul din Pianu seamănă atât de mult cu Iazul Urișilor din Albac-Arada! Diferența constă în aceea că pienarii știu totuși că acel iaz a fost folosit de băieși la spălarea aurului, pe când arădanii și albăcenii nu știu sau încă nu cred. Toată moțimea din sus de Câmpeni, „de pe ape” (de pe cele două Arieșuri), știe că la ei, la moți, nu a fost aur; așa le-au spus istoricii în pofida legendelor moștenite de români peste tot în țară: moții aurari sunt cei cu coviltire, șandramiștii, adică cei „de pe ape”.

Deci, eu sunt convins că oltenii, reveniți cândva din Cozia în Pianu de Jos, să exploateze aurul cu apa aceluia iaz și moții de pe *Iazul Urișilor* sunt unii și aceiași: fiii, strămoșii, urmașii, duși de vicarul Nichifor Balomir și de Sofronie la Cozia și la Argeș, reveniți, plecați, reveniți, plecați, reveniți. Pentru că cele două iazuri sunt identice și pentru că în jurul lui Sofronie

⁴²⁵ Silviu Dragomir, *Istoria dezrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII*, pg. 149: bolunzesc dacă nu mă asigur că v-am așternut povestea la picioare:

„Înainte de toate au prins și au trântit la pământ pe haiducii care erau paznici, apoi rupând cu săcurile lacătul de la ușa temniței l-au scos pe Sofronie, l-au așezat pe un cal alb, legat cum era în fiare și au pornit la drum cu el. În zadar a mai încercat strajameșterul temniței să-i oprească și să-l dea jos de pe cal pe prizonierul evadat. Țăranii întărâtați îl trântiră de pământ și pe el, lovindu-l cu topoarele în piept și în cap. Apoi, ajungând pe câmp, s-au oprit ca să se întâlnească cu grupul așezat după vîi. În răstimpul acesta i-au luat lui Sofronie obezile de pe picioare și-au plecat la Rapolt, unde a doua zi dimineața intrând în biserică au dat mulțumită lui Dumnezeu că au izbutit să scape pe călugărul lor ... Sofronie apucă drumul munților ...”.

Mai crede cineva că tăria unei astfel de credințe – care dă o astfel de putere – mai poate fi înfricată cu tunurile, mai poate crede cineva, și după acest episod năvalnic și impetuos că în cugetul țăranilor, învinși la Deva și în Răscoala lui Horea, nu intrase cum-necum viermele îndoileii, care le-a erodat credința avută la eliberarea lui Sofronie?! Aurul moților și îndoiala țăranilor la Răscoala lui Horea sunt cele ce mă frământă.

s-au învățat moții aurari, cu moțul lor de tătar, fluturându-le pe țacălie. Ca să realizăm dimensiunea implicării lui Sofronie în aurărit trebuie să știm și de implicarea lui în comerțul cu mercur, adesea indispensabil extragerii aurului captiv, „mai înderămnic”⁴²⁶.

Târsele băieșilor/urieșilor de pe Mureș: Căpâlnaş (Târșa de la „Capelă/Biserică”)

Voiam să fixăm o sursă a împletirii rudarilor cu moții, pe care o tot regăsim în numele lor, comune (Iancu, Gomboș, Furdui, etc) și în toate traseele lor: de la Olt și Argeș - până la Groși (Margina/Timiș) și Tisa-Tătăraști (Burjuc/Hunedoara), de pe lângă Mureș; eu susțin că rudarii au fost tot moți, așa cum i-am găsit și în Groșii de Timiș, în preajma altor târse și a altor movile de steril.

Este vorba despre dealul numit *Biserică*⁴²⁷, Capelă = Căpâlnaş, Cucă, în apropierea locului numit *Gaură*, care a fost cândva o peșteră, de unde mereu curge apă, chiar și pe cea mai cumplită secetă; în apropiere este un trup din pădurea lui Mocsony, numit *Târșetea*. Locul este situat la cca 400 m de la intersecția drumului spre Făget a drumului ce apucă din Căpâlnaş (Arad) spre Groși, în dreapta, deasupra drumului (informator Sedan Ioan, Căpâlnaş 135, n. 1935).

⁴²⁶ Silviu Dragomir, *Istoria dezrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII*, pg. 240. Mercurul, numit și argintul viu, se extrăgea de localnicii din preajma Zlatnei prin metode care cred eu că au dat rezultate mai bune decât metoda industrială, impusă de habsburgi, pentru a impune monopol absolut

⁴²⁷ I se spune *Biserică* pentru că de aici au cumpărat cei din Groși biserica, construită în 1741. Biserica a fost dusă pe bușteni rostogoliți. Este o frumusețe de biserică.

- În imaginea de mai sus, *Târșetea* este pădurea din colțul din dreapta jos, învecinată cu arabilul, iar movilele de steril sunt cele din fața *Târșetei*, de lângă drum. Lângă drum este o baltă permanentă; acolo a existat o amenajare din care se aprovizionau cu apă locomotivele baronului Mocsony.
- Nu am imagini pentru că imaginile nu pot surprinde situația, dar și aici a fost identificată o ... cetate. Cetate cu diametrul de maxim 20 m?! Nu! Sunt movile de steril, iar *Gaura*, sau *peștera* este un alt toponim și o altă formă de relief certă din setul meu de identificare, căruia n-am reușit încă să-i pun capăt. Ce-or fi cu acele peșteri ca niște canale subterane?! Să fie cumva canalul de scurgere din fundul tăurilor, prin care se controla scurgerea apei?! Nu știu încă. Cert este că și la *Piatra Târsei*, din Albac, am găsit o peșteră sub cele opt jompuri imense, de acumulare a apei: *Peștera Huda de Lapte*. Peștera din Archiș, de sub tăurile care se află deasupra iazului care a aprovizionat șteampurile ce au făcut movila de steril de la Comănești, nici măcar nu are un nume. Și ce peșteră!

Târșa cu morile de pe Mureș, dintre Chelmac și Belotinț

Fiindcă suntem pe lângă Mureș, trebuie să menționez târșa numită TÂRȘEL, din lunca dintre Chelmac-Mureș și Belotinț (informatori Nistor Vasile, Chelmac 26, 0722.376.808).

Deși există izvoare, care vin din pădure și se varsă în lunca Mureșului, totuși, aici trebuie menționat ceva foarte interesant:

morile de pe Mureș, care apar pe harta Josefina. Este evident că morile acelea de la malul Mureșului, care apar pe hărțile Josefina, puteau fi și pentru făină și pentru spart piatra cu aur, după cum, aici, între Chelmac și Belotinț și, de fapt, oriunde avem mori pe Mureș, aurul putea fi spălat din nisip, caz în care morile puteau avea doar rostul de a ... înălța apa din Mureș, undeva deasupra vreunui jgheab cu pănură, pe care să alunece nisipul și apa.

Morile de pe Mureș (Arad)

Vă rog să rețineți diametru foarte mare al roților, pentru a realiza eventual înălțimea de cădere a pietrei sparte antrenată de apă, din care putem deduce înălțimea movilelor de steril.

Accesul spre Valahia a fost atât de închis de revărsările Mureșului și Crișului încât se poate spune că numai plutașii (năierii) puteau intra și ieși din Valahia. Meșteri în lemn și cu acces la pădurile de molid, moșii de pe Arieșuri au fost cei care au construit plutele, corăbiile și celelalte ambarcațiuni care au

efectuat transportul sării de la Turda, pe Mureș - până în Arad și Ungaria, pe Tisa, pe Dunăre - până-n Marea cea Mare și, uneori până în Egipt⁴²⁸; de altfel, cei mai mari constructori de nave au fost moșii stabiliți în Tisa, Burjuc (Hunedoara). Performanța lor cea mai cunoscută este aceea

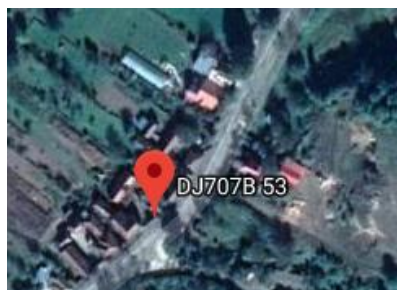
⁴²⁸ Analizele au arătat că există aur transilvan în podoabele faraonilor și ale mumiilor egiptene. S-a găsit aur transilvan și în țările nordice.

că în sec XVIII au dus pe plute trase de boi contra curentului, biserica de lemn din Chelmac în Tisa (cca 70 km). Așa cum am arătat și în Chelmac este o ... târsă și au existat mori. Biserica din Chelmac există și azi în Tisa.

Movila roșie, din Valea Mare – Săvârșin

O altă movilă de steril imensă, de culoare roșie, creată prin succesiuni de movile, se află în Valea Mare (Săvârșin), imediat după ce treceți de Biserica Ortodoxă spre Căpâlnaș, în spatele unor case mici, situată la cca 10 m de drumul auto. Deasupra movilei de steril se află locurile numite *Târșitura Mare* și *Târșitura Mică*.

- Apă? Apă de unde ar fi putut fi adusă aici pe jilipuri/cușcae, l-am întrebat de Han Iosif, pădurar (Tel. 0740 247368)?

- Din „Șlog”, un loc cu șapte izvoare, captate pentru alimentarea barajului de deasupra de Căpâlnaș.

Natura pământului din această movilă de steril din Valea Mare este foarte interesantă. De ce au rupt oamenii acest pământ (roșietic și foarte nisipos)? Ce fac cu el?

- Oamenii îl duc în curți, că se întărește și se face ca cimentul.

„Deluțul” din Tauț-Arad este o altă movilă de steril

O movilă de steril frumoasă se află în Tauț. Locului i se spune „Deluț”; și în acest loc s-au făcut săpături arheologice. Movila se află la intersecția a două văi: Cigher și Cimercea/Timercea. Mai sus este Lacul Tauț (un Tău). Clar! Dincolo de cimitir și de poligonul de tragere se află *Târselele* (pe care le indic în imagine).

Târsele din Tauț-Arad (Târnova-Nadăș), deasupra cimitirului, dincolo de poligonul de tragere din Tauț.

Am aflat că mai sus, în Nadăș, există un loc numit *La Ștempi*; nu am ajuns acolo, însă am fost și am aflat mai sus de Nadăș, aproape de Debelagora, *Cioaca cu ștempi*, pe culmea ce

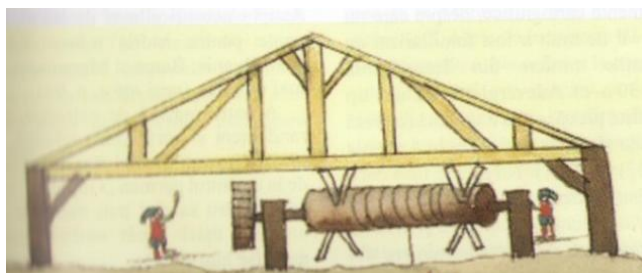
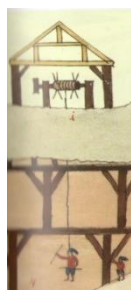
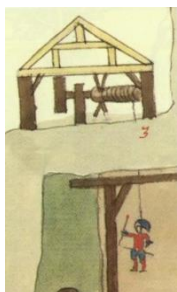
desparte Valea Crișului de Valea Mureșului. Desigur că acei ștempți ne spun câte ceva despre șteampuri/mori de măcinat piatra. O moară de vânt = o cioacă = Cioaca cu ștempți.

Nu-i măgură „fână” hudă, „fână” tău și „fână codarincă”

Pâniile (tolcerele) din aceste imagini indică activități subterane: plafoane surpate peste galerii, ochiuri pentru iluminare, puțuri de aerajie sau de scoatere a apei.

Cineva spunea, arăta și scria că în România ar exista 5000 de astfel de formațiuni (movile de steril zic eu, formațiuni zic ei). În contextul lămuririlor aduse, putem să inventariem și cele **5000 de movile de steril** ca încă o dovadă a exploatărilor fabuloase a aurului în Valahii. O nedumerire se impune printre atâtea indiferențe istorice față de prezent: nu cumva în sterilul acestor movile ale României există suficient aur, care ar readuce zgomotul acela de la Lupșa, care ar reîntoarce românii în țară!?

Jompurile din Albac (Tăurile artificiale) care asigură acumulările de apă la roțile morilor de spart piatra cu aur (șteampurilor) și schițe ale puțurilor de aerisire a minelor și eventual de acces în mine.

Ca să gădesc explicații pentru ceea ce gădesc în Arad, trebuie adesea să mă întorc în Moțime, ca să gădesc situații similare. Desigur că toate șteampurile aveau nevoie de piatra auriferă. Deci, de unde piatră bogată în aur? Legende vechi spun că exponenți ai celor zece triburi pierdute (israeliți) - „sirieni din Palestina” - au ajuns și pe râul Siret, conduși de preocuparea lor de căutători de aur.

Legende spun că tot preocuparea de a aurari i-a făcut pe israeliți să ajungă și pe Râul Sava, care mărginește Slavonia (căreia i s-a spus și Mica Valahie sau Poșoga). Tot așa trebuie să fi procedat și marii căutători de aur: au început să testeze nisipul văilor și pâraielor cu șaitrocul, alegând la intersecții afluentul cel mai bogat în aur și urcându-i cursul.

Nu se poate vorbi de aurărit fără mine, fără minieri, fără minierit. Existența multor mine verticale deschise de moți este dovedită de surparea plafoanelor, așa cum am arătat și în imaginile de mai sus. Știu că oamenii de știință le spun cumva anume acestor surpări de plafoane, dar eu nu vreau să le spun așa cum le spun arheologii și o să mă explic. Acele plafoane s-au surpat în cele mai multe cazuri din cauza săpăturilor după minereu sau din cauza puțurilor deschise pentru lumină, aeraj și pentru evacuarea apei⁴²⁹. În Munții Apuseni există o mulțime de astfel de surpări, care au fost colmatate după dese introduceri de cadavre, gunoaie, pietre, pământ, copaci, ca să prevină căderea animalelor⁴³⁰. Greu și foarte greu mai pot fi identificate, dar, totuși, în câteva situații le putem chiar și vedea încă, așa cum sunt cele din imagine.

Ce sunt?

Pe lângă Piatra Târsei din Albac este un loc numit **Deve**. Toponimul *Deve* se întâlnește în mai multe locuri din Munții Apuseni. Terminația multor orașe dacice este în ... deve, dava. Ce

⁴²⁹ Aerațiile au fost preluate din cartea lui Volker Wollmann, *Un mileniu și jumătate de minierit aurifer la Roșia Montană*, Buc. 2017, pg. 63.

⁴³⁰ În mai 2018, când am încercat o inventariere sumară a jompurilor din *Piatra Târsei* din Albac, am găsit și formațiunile care constau în surpările de plafoane, dar și aici este un dichis, căci am găsit și acele „hude”, cum le spun localnicii, care sunt conștienți că au fost gurile de aerisire sau de luminare a minelor. Acelea sunt verticale, făcute probabil în rocă dură, ca să nu se surpe. În imaginea în care mă aflu eu este o surpare, nu o hudă. Surpările se intercalează uneori cu jompurile darn nu-s jompuri.

poate fi? Să luăm urma sciților: Burchrad Bretjes, *Civilizația veche a Iranului*, Ed. Meridiane, Buc. 1976, pg. 116 și 85-86. De aici aflăm că acele Daeve (Deve) au fost grajduri pe vremea „Daevașilor”. Aflăm că acele „daeve-grajduri”, cum le ponegrea Xerxes, regele persilor, au fost în Altai, în vremea lui Zaratuștra, atât locuințe cât și grajduri. Zona umbeliferelor care nu îngheață în cele 10 luni de iarnă, era locuită de păstori care au locuit în ganguri (peșteri), lungi de o „fugă de cal” (cca 2000 pași) construite perimetral, în exterior, și o altă rețea de ganguri perimetrale, pe interiorul celorlalte. Peșteri multe în Munții Apuseni = Daeve-Ganguri-Peșteri în Altai.

Deci, Devele din Albac, din preajma locului numit *Piatra Târsei*, care se exteriorizează printr-un pas/chei de trecere cu pereți stâncoși și drepti, cu multe găuri în acei pereți, nu prea cercetate, mă îndeamnă spre o asemănare: vorbim de originile unei civilizații comune în Munții Apuseni și în Altai. Deci, dacă acei oameni au știut cum să facă acele deve-ganguri-peșteri, înseamnă că au știut să facă și mine și că pâniile acelea din Devele Albacului asta înseamnă: mine și adăposturi sub pământ, pentru om și pentru animale. Tot din Altai provenea și cantitatea cea imensă de aur, de 66,66%, care completează procentul realizat de moți în Munții Apuseni⁴³¹.

Suntem în Albac, lângă Fericetul lui Horea și în mijlocul producțiilor imense de aur; deci, trebuie să înțelegem că Horea a fost interesat de aur, exploatat atât cu șteampurile din *Piatra Târsei* (Albac) cât și cu șteampurile de pe *Iazul Urieșilor* (Arada/Horea - Albac); în imaginea a treia, de sub cele două din care am decupat-o, se văd și cele opt jompuri/tăuri, ca niște poieni în pădure. Cel mai mare este *Jompul Târmii*: cam cât un stadion de fotbal, cu pereții laterali înalți, cam cât jumătate din tribunele unui stadion. În cele opt jompuri au adunat apa ștemparii din *Piatra Târsei* și poate că și cei din *Deve*, care au furnizat ștemparilor o parte din piatra auriferă.

Rudarii din moțime. Imaginea este luată din imaginea cu „târșa”.

Samuel Koleseri Junior (1663-1732) scrie în *Auraria Romano-Dacica*, 1717⁴³², despre reluarea procesului de spargere-cernere a sterilului, căruia el îi spune „zgură”. Contrariat și el de fenomen, a urmărit rezultatele și constată:

... din zgura aruncată de vreo 60 de ani sau mai bine și acoperită cu brazde de pământ datorită lungimii timpului ce s-a scurs am constatat eu însumi nu o dată că se scoate din nou aur. Desigur, știu că zgura poate să mai rețină puțin metal, chiar și la topire, totuși m-am încredințat că o cantitate mică de zgură de aceasta extrasă din pâraul ce curge pe lângă topitorie a dat aur în greutate de cinci ducați și dacă ea ar fi fost atât de

⁴³¹ Regina masagetă/alană Tamiris, care a pus perșii să toarne aur topit pe gâtul regelui pers Cyrus, „însetat de aur”, trebuie căutată prin Tomis/Constanța. De ce? De logica impusă de istorie: campania persilor de război pe urmașii masagetei Tamiris s-a deplasat din estul M. Caspice, unde se aflaseră mesageteii/alanii lui Tamiris, spre Dobrogea, unde ei emigraseră între timp.

⁴³² Scrierea lui Samuel Koleseri Junior a fost publicată în *Călători străini despre țările române*, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1983, de la pg. 615 - la pg. 630. La pg. 629 se află mențiunea citată mai sus.

încărcată de aur desigur că topitorii mai vechi nu ar fi fost atât de neghiobi și de nepăsători ca să le fi aruncat afară din topitorie.

La o eventuală stabilire a vechimii movilelor de steril trebuie să se țină seama și de acele glii transplantate. Cum?!

Dacă lucrurile ar sta așa cum scrie Samuel Koleseri Junior, atunci românii noștri plecați să își câștige traiul prin țări străine s-ar putea întoarce să reia procesul de spargere și cernere a sterilului din cele 5000 de movile de steril, câte au fost inventariate în România. Ar fi trai pe vătrai, căci este posibil ca tunurile lui Buccow (1761) și inflexibilitatea funcționării austriece să-i fi făcut pe bieții ștemperi să închidă prin 1761 complet activitățile de extragere a aurului, care „duduiau” pe vremea lui Samuel Koleseri.

Curgane sau Gurgane (Movilele de steril de pe Nipru - până la Kunhalmok-Tumulii cumani), dintre Tisa și Dunăre

Ar fi, dacă ar fi așa, movile de steril din care s-ar putea extrage aur foarte mult și evident că ar fi de găsit pe traseul de la târșeghie la șteamp o mare cantitate de piatră auriferă abandonată odată cu șteampurile, așa cum se găsește în Comuna Horea/Arada, Jud. Alba (menționez aici numai locul numit Haldine, sub linia ce unește imaginar Casa Ptiț și Casa Șoarecele). Și nici n-ar trebui să intrăm într-o primă fază sub pământ, să săpăm. Cum moșii au putut trăi două-trei mii de ani aducând la suprafață piatra ce a dat sterilul ce-l vedem, am putea și noi trăi bine măcar o sută de ani din aurul extras din steril, că vorba aia „noi nu putem zugrăvi ce au construit cei de dinaintea noastră cu 30 ani”.

A construi galerii miniere sub pământ este de departe mai greu și mai laudabil decât a construi castele la suprafață! Câte galerii nu sunt în moșime!

Faceți cumva și oprii oamenii de știință să mă valideze! N-am nevoie.

Habar n-ați avut ce conțin cele peste 5000 de movile. Veți avea foloase imense pentru ceva ce vi s-a arătat fără să aveți nici cel mai mic merit, fără să fi făcut nici cel mai mic efort, ironizând movilele, moșii-n țundră și-n obiele.

Încă o dată Dumnezeu ne dovedește că, după legea cea veche, a face bine stă numai în puterea Lui, nu științei, nu rațiunii, nu nouă și nu Urișilor.

Mobilele de steril, măgurile și iazurile din „Moțime” se suprapun peste „spălătoriile de aur” („Gold Wäscherei”) din Harta Iosefină

Ar trebuie să aflăm dacă toponimele valahe **Oșorhei** nu au cumva ca și corespondent nemțesc **Wäscherei** („Gold Wäscherei”), adică **Spălătorie de Aur**. Prea se aseamănă, prea sună aproape identic, făcând parte din românizarea care ascunde sub stângăcii o ironie cinică, de-un noviciat țărănesc, sau „afgan”, bine simulat și întreținut de intenția de a amăgi domnii că-s văzuți mai domni decât sunt:

- Hohenzoller = „Hopânțon”,
- Königgratz = „Câine creț”,
- Kupferstecher = Kofiștâr, porecla strămoșului meu, Mateș Nuțu, *gravor în cupru și gornic*,
- Wäscherei = Vásárhely = Oșorhei ...

Un **Oșorhei** se află și în secuime (Máros - Vásárhely), un alt **Oșorhei** - adică o posibilă exploatare auriferă - este în Comuna Horea, la limita Jud. Alba cu Jud. Cluj, pe Valea Bulzului, sub Dealu Coachii, iar un alt **Oșorhei** este lângă Oradea, pe râul Criș (*criș* își are origini în cuvântul *aur* din greacă). Dar sunt mai multe locuri cu numele OȘORHEI.

*

* *

Niciun moț nu a știut până acum că locurile numite „Haldine” din *Moțime* (ținutul moților propriu - ziși) sunt dovezi certe ale unor exploatari aurifere. Fiecare localitate din *Moțime* are „haldine”, ceea ce înseamnă haldă de steril dar și spălarea aurului prin mori de spart piatra (șteampuri). „Haldine” sunt în Horea, Albac, Gârda de Sus, Vidra Medie, Vidra de Sus (Avram Iancu), etc.

Toponimele „HALDINE” din *Moțime* au fost cândva „Spălătorii de aur” din care, câteva, au fost cuprinse și în *Harta Iosefină* cu specificația „Gold Washe” - Spălătorie de aur (care nu înseamnă numai spălarea aurului cu șaitrocul ci ceva mult mai mult; decantare, așa cum se vede în desenul de mai jos) și *Șteampuri*, în nemțește „Stampf Mühlen” (prescurtat „St. mh.” pe *Harta Iosefină*, spre deosebire de „Fm”, ce înseamnă pe aceleași hărți și adesea unele lângă altele, mori de făină), așa cum apar în hărți, adică mori de măcinat piatra cu conținut aurifer).

Un studiu de caz:

Avram Iancu - Vidra de Sus.

Pe Valea Uțului, numită în harta Iosefină VI. Dobrana, în dreptul vărsării în Arieșul Mic. În VI. Uțului se varsă pâr. Jojei.

Pe *Harta Iosefină* a localității Vidra/actualmente Avram Iancu, din 1760, apare numele „GOLD WASHE”/Spălătorie de aur, în locul în care VI. Uțului

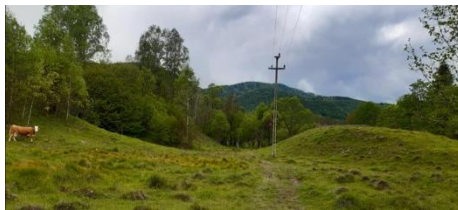
Haldinele din Avram Iancu, peste Arieș, vis-a-vis de căminul cultural. În apropierea mobilelor din imagine se află o lucrare imensă, un posibil iaz de decantare, asemănător cu cel din Horea și Vidra. Cu albastru: conturul iazului. Cu roșu: conturul

(Dobrana) se varsă în Arieș, adică în locul numit acum HALDINE.

Gold Washe/Spălătoria de aur = Haldine

Kis Aranyi Gehörig din hărțile iosefine = **Aparține de Kis Aranyi** = se află în „Ținutul Arieșul Mic”.

O mulțime de toponime, „jompuri”, am descoperit în preajma acestor exploatări aurifere: asta înseamnă tăuri. Tăuri construite artificial! Pentru acumularea apei ce urma a se folosi la șteampuri/morile de spart piatra. Mai dați dracului meșteri în lemn și în improvizații de-o inteligență năucitoare decât moții, eu unul n-am pomenit.

Orice ticăloșie au făcut este de departe compensată de aceste cunoștințe, tradiții, meșteșuguri, ULUITOARE. Organizările moților și capacitățile lor de asociere, arta asocierii, arta întovărășirii sunt de asemenea inegalabile, fără precedent; am mai scris de acele târșeghii - de la care provine numele târșelor de peste tot pe unde sunt găsite în țară ... dar și în lume ... chiar până la TARȘIȘUL CILICIEI, locul de obârșie al Apostolului Pavel - care înseamnă o asociere pe aport de capital, despre care scrie nedumerit dar concomitent și uluit *pișpăcul* Alex. Șterca Șuluțiu în Răscoala Horii ... le mai găsim la celți.

Harta Iosefină din Vidra de Sus se continuă cu o altă hartă, care ajunge pe Arieș - până în Câmpeni, cu exploatări aurifere cunoscute, de amploare și acelea, dar nu de aceeași amploare ca exploatările aurifere din Vidra, Albac (Deve, Piatra Târsei, Jompul Hedrii, în plus față de „Haldine”) - Arada – Gârda, așa cum se văd doar pe teren, nu și în *Harta Iosefină*! Convingerea mea este că austriecii au aflat și de exploatările aurifere din Albac, Arada, Gârda de Sus, dar fiindcă unele dintre ele erau prea bogate în aur nu le-au cuprins în hărți; de altfel se știe că unele *Hărți Iosefine* au fost ținute secrete, fiind cunoscute numai de cancelaria împăratului, acelea erau hărțile ținuturilor foarte bogate în resurse aurifere. Probabil că din cauza acestui secret imperial se spune până-n zi de azi că în ținutul dintre Câmpeni și Biharia *nu s-a exploatat aur!* Eu sunt de-a dreptul furios când aud tâmpenia asta!

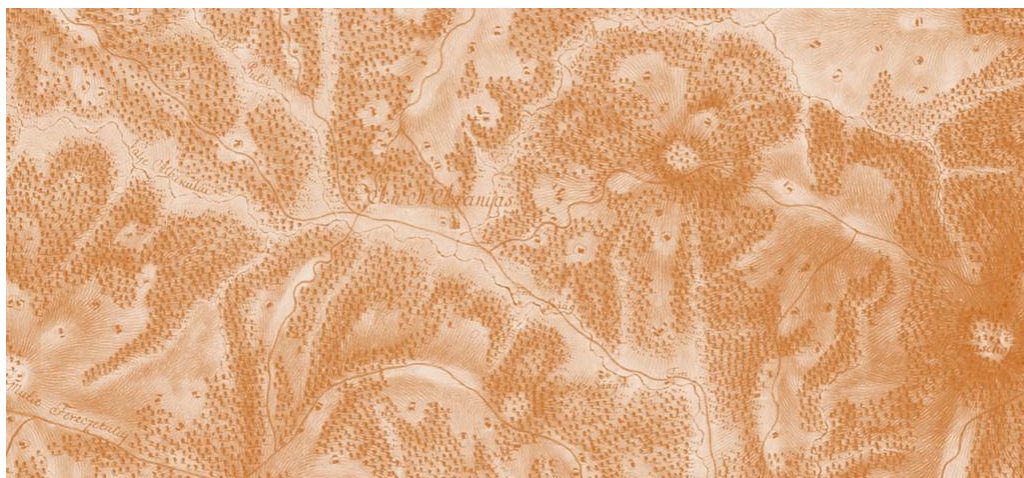
Există spre exemplu o exploatare intitulată „Munții Krischan (?); aici se pomenește de o exploatare căreia românii îi spuneau „Galeria Dracului”, Volker Wollman, în cartea „Un mileniu și jumătate ...”, Buc, 2017, pg. 95, care a fost cea mai bogată-n aur, dar care nici acum nu se știe unde a fost ...

De aceea eu susțin că exploatările aurifere pe care le-am aflat în *Haldine*, la Vidra de Sus, pot fi extinse și în celelalte locuri din Moțime unde aflăm denumirea de „Haldine”. Eu am surprins câteva, dar mai sunt și altele. Ce spun moților aceste HALDINE?

- Că aici este încă aur mult, că HALDINELE au fost și sunt ... halde, haldele de steril!

În acele movile din târse, târșeghii, târșele și din Haldine există aur pe care tehnologia de atunci nu l-a putut smulge din piatra spartă, dar rămasă în ... movilele din haldine. Deci, Moții sunt bogați. Începeți exploatarea aurului că de aia ați ajuns în MUNȚI, nu pentru că v-a cucuiat dracu-acolo, ci pentru aur.

Formele regulate ale tuturor acestor movile/măguri sunt prea băătoare la ochi ca să nu fim constrânși să le atribuim „factorului uman”, cum zice omul de „știință”, iar numele „haldine”, „iazuri” ș.a. ar fi trebuit să izbească în ochi, în minte și în spirit, chiar în lipsa sufletului: *aici trebuie căutate explicații, mă!*

- Nimeni nu a căutat nici o explicație!

Singurul istoric care a scris până acum despre exploatarea aurului în Moțime, adică de la Câmpeni spre Biharia, este Padurean Dominut, un istoric moț, căruia i se cuvine respect (Dumnezeu să-l odihnească)! Și cât aur s-a exploatat aici! Vedeți numai din HALDINELE de mai jos.

În Comuna Horea, pe Valea Albacului, există alte movile de steril care dovedesc exploatările aurifere, așa cum au fost surprinse pe harta Iosefină (planșa 106):

A se observa că toponimele din 1760, de pe *Harta Iosefină*, corespund cu cele de azi:

- *Vale Bulzii* se varsă în *Valea Albacului*, care vine dinspre Coșu,
- *Mucie/Muchia Ferezetului/Fericetului*,
- *Vale Arada* cu biserica din apropierea confluenței Văii Arăzii cu Valea Albacului, dar mai mult pe Valea Arăzii și
- *Lămășchoia/Lămășoia*.

Pe partea opusă confluenței Văii Bulz cu Valea Albacului, în Valea Albacului se varsă Pârâul Bornemitza (fără nume pe hartă), venind dinspre Fericet (Muchia Fericetului).

Moții din comunele Horea și Albac au amplasat șteampuri pe toată lungimea „Iazului Urieșilor” – de cca 15 km lungime, care vine din Coșu și se termină în Albac la „Codăești” sau „Haldine”, din sus de internatul școlii. Așa cum se vede pe harta de mai sus, șteampurile („Stampf Mühlen”: **Saag. m.**) au alternat cu morile de făină (**F: m.**), aspect evidențiat pe tronsonul de după vărsarea Văii Arada în Valea Albacului cu corespondent în teren: Pârâul Beșii ce vine din Fericet și se varsă în *Vi. Albacului* la „Goron” sau la casa lui „Nicu Năni”; terenul de vis-a-vis de „Nicu Năni” este foarte frământat, cu movile și șanțuri care dovedesc că oarecând aici au fost exploatări/spălări aurifere. Tot pe acest tronson este și confluența dintre Pârâul Băii

sau *Valea Teiului* (figurat pe hartă ca pârâu fără nume) cu *Valea Albacului* (în locul numit „Gura Teiului”); *Pârâul Băii* sau *Valea Teiului* izvorăște din *DI. Lămășoii* (care apare pe hartă), din locul numit „Baia” sau „La Baie”, un loc cu mulți bolovani la suprafață, unde legendele spun că a fost o mină de exploatare ... a „ceva”. *Pâr. Beșii* izvorăște din *Muchia Fericetului*, din locul numit „Baia Mare” și „Baia Mică”, situate la cca 300 m de *Monumentul lui Horea* din *Fericet*. *Baia Mare* și *Baia Mică* divulgă exploatarea aurifere: forma celor două ... băi ... este de intrare/ieșire din două guri miniere, care dau în *Pârâul Beșii* ce curge spre *VI. Albacului*, așa cum am spus.

*

* *

Principesa Ana Bornemița a fost proprietara orașului Câmpeni și a exploatat aur în Câmpeni și în Fericetul Horii

Comuna Horea este situată din sus de Câmpeni. Eu am găsit în comunele Horea și Albac un șanț lung de 15 km, numit *Iazul Urișilor*, pe care au fost amplasate 300 - 500 șteampuri pentru spălarea aurului. Moții au oprit aceste șteampuri prin 1760, de teama austrieșilor.

Fundațiile, drumurile și terasele amenajate în Dosul Fericeului, deasupra *Iazului Urișilor*, demonstrează o dată în plus că aici s-a lucrat intens și organizat; este posibil ca piatra să fi fost adusă în cele 300 - 500 de șteampuri din *Dâmbul Pietrarului* din Fericet.

În *Iazul Urișilor* a ajuns și apa din *Pârâul Bornemița*, care izvorăște din Fericet. Bornemița = ***Nebăutoarea de vin*** (în maghiară). Bornemița a fost o familie nobiliară cu origini valahe. Numele Bornemița este unic, deci, numele pârâului din Fericetul Horii provine de la nobilii Bornemița.

- Ce să fi căutat nobilii Bornemița tocmai în Fericetul Horii?!

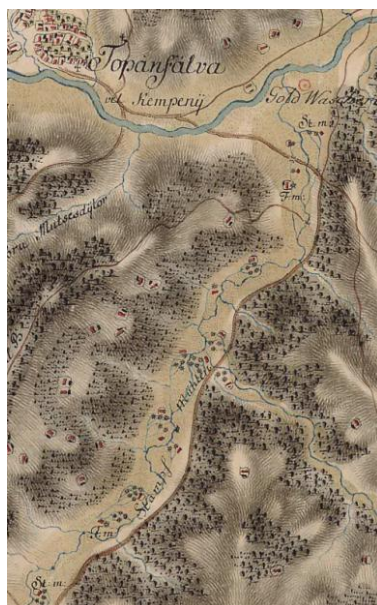
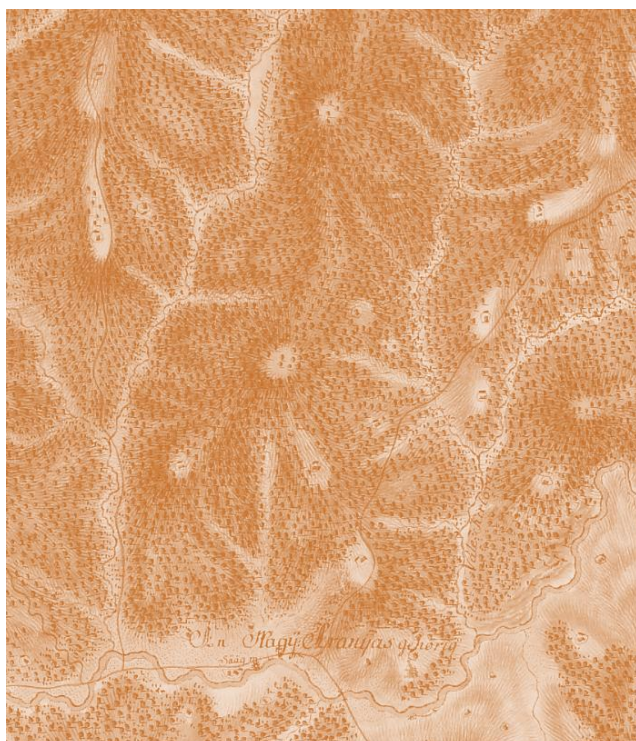

- DI. doctor în istorie Dominuț Pădureanu, moț de origine, a scris - în lucrarea intitulată *Exploatarea milenară a aurului aluvionar al „Râului de Aur” Arieș ...*, - o informație referitoare la principesa Ana Bornemița și la moții:

„În registrele economice ale Anei Bornemisza – soția principelui Mihail Apafi I (1661-1690), proprietara satului Câmpeni – apare consemnată „taxa de aurărit”, care îi viza pe moții de aici și împrejurimi”.

Deci, nobilii Bornemița au exploatat aur în Câmpeni și în Fericet, adică în „împrejurimile” Câmpeniului! Fericitiți au fost cei care au trăit cu aurul Fericeului de atunci!

Urieșii din Iazul Urieșilor de sub Fericețul Horii trebuie să fi fost identici cu Urieșii din

Cimitirului Urieșilor din Călata, situat deasupra casei în care a locuit Ilinca, soția lui Horea. Urieșii din Iazul Urieșilor și din Cimitirul Urieșilor (din imaginea de mai jos)

au fost aurari, ... ca Arieșul. Arieș = Urieș = Aur.

Deci, pe Horea l-am găsit atât în preajma aurului din *Iazul Urieșilor* din Comuna Horea cât și în preajma aurului din *Cimitirul Urieșilor* din Comuna Călata. Puterea princiară și răscoala lui Horea au fost susținute cu aurul din Abrud, din Câmpeni, din Fericeț și din Călata.

O altă „Haldine” s-a aflat în Gârda de Sus, la confluența văii numită „Iarba Rea” cu râul „Arieș”. Movilele de steril existente aici sunt reținute încă de moșii mai vârstnici, ei mai știu și legendele cu „urieșii”. Movilele au fost sparte, iar pe locul nivelat au fost înălțate mai multe case. Mai jos de centrul comunei Gârda de Sus, apare pe *Harta Iosefină* o altă spălătorie de aur, un alt ... „oșorhei” – **Sag. M.**:

Exploatarea aurului cu șteampuri s-a făcut și undeva mai jos de Valea Ordâncușii (ilustrată pe hartă), probabil că este vorba de „Scorțărița”. Mai jos este ilustrată biserica din Scărișoara, poate pe același loc pe care se află și azi.

Se vede că austriecii au adus în Moșime un centralism necaracteristic moșilor. Centralismul austriac a fost nu numai dorit și realizat de austrieci, ci a fost și proiectat peste realitate; funcționăria conșcripțiilor austriece și topograful austriac au văzut la Câmpeni (Topanfálva sau Kempény, cum apare pe *Harta Iosefină*) ceea ce nu au văzut pe Arieșul Mare, în sus; nebunia, mulțimea șteampurilor din imagini, apare pe *Harta Iosefină* pe *Râul Abrudel*, afluentul Arieșului dinspre Abrud și Roșia Montană: fiecare pâraieș a fost cuprins de topograf pentru a cuprinde și șteamul aferent (St: m), aducător de impozite, de venituri la Cămară, contabilizând centralizat:

Pentru a vă putea convinge că apropierea de capitala moșilor a făcut ca exigentele topografilor să crească iar ciubucăriul să se diminueze, redau încă o dată porțiunea din Harta Iosefină cu mulțimea de șteampuri de la Câmpeni, de la vărsarea Râului Abrudel în Râul Arieș:

Pe *Harta Iosefină* nu apar movilele de steril din locul numit „Haldine”, din Horea (imense), cele din (Albac) și nici movilele din locul numit „Haldine”, din Gârda de Sus. Pe *Harta Iosefină* nu apar tăurile din *Roșești* (Albac), nici minele subterane din *Deve* (Albac) situate lângă „Muchia Fericețului” și nici **Hoanca Tăurilor** de pe platourile pășunilor situate spre izvoarele Văii Albacului. Foarte puține movile înșiruite au fost figurate pe hartă de-a lungul „Iazului Urieșilor”, despre care am scris mai sus. De ce au făcut topografii austrieci aceste omisiuni în 1760?

- Se știe că au fost întocmite două rânduri de hărți: o parte a hărților au constituit secret de stat. Ce putea fi secretizat pe atunci altceva decât exploatările aurifere (*oșorheiele*)?!
- Este posibil ca exploatările mai vechi să fi fost închise și ca austriecii să nu le fi surprins în hărți! Să admitem că, la fel ca noi, nici topografii austrieci nu cunoșteau sterilul aurifer din acele movile din ținuturile valahilor; dar sterilul din movilele proaspete divulga exploatările mai vechi, așa că este straniu că austriecii topografi nu le-au surprins în hărțile lor. Cunoscându-i prea bine, sunt sigur că austriecii au omis cele mai multe movile cu bună știință sau ca urmare a **ciubucărelilor** ... a mitei adică; poate că în zonă au fost trimiși coloniști „specifci”, vârfurile de lăncii ale penetrării, adică evrei, nu nemți. Poate că și austriecii au făcut în 1760 cum au făcut și americanii după 2000: ne-au trimis „ca capitaliști” jafuri, jeguri, jegmănituri, penali - infernali ...

Cert este că aceste exploatări aurifere din **Moțimea** cea adevărată – adică de la Câmpeni spre Biharia – de o amploare deosebită, din care harta Iosefină a cuprins numai 10%, - au dat **Țării Moșilor** renumele de **Țară a Aurului**, iar moșilor renumele de aurari, de „urieși”, de arieși și de excelenți băieși. Căci revin la silogismul:

- dacă *Urieș* = Arieș
- și dacă *Aur* = Arieș,
- înseamnă că și *Urieș* = *Aur*.

AUR!

Așa ne explicăm interesul deosebit acordat de Iosif II Țării Moților, apariția în acest ținut aurifer a unor nobili din aristocrația de sus a lumii de atunci (Horea și Salis sau escrocii Saint Germain, fratele său geamăn, urmași de fiică ai lui Augustus II, fostului rege al Poloniei căsătorită cu descendenta celei mai bogate familii nobiliare din lume, Czartoryski), existența deosebită a unei *Cămări a Aurului la Câmpeni*, bogăția deosebită a câmpenarilor, Răscoala lui Horea și distrugerea *Cămării de Aur din Câmpeni* și furtul aurului.

Coriatovicii din Podolia descind din străvechea și fabulos de bogata familie poloneză Czartoryski.

Așa ne explicăm răspândirea moților aurari în „tătă lumea”.

TODORU PĂMÂNTULUI ȘI AGATÎRSELE

Todoru Pământului a murit stropit cu var pe-o laviță, într-o verandă. Ciufala i s-a tras de la îndemânarea cu care spârgea imensele „mușunoaie” ale luncilor din Țirsa – Vidra de Sus. De Todoru Pământului am aflat de la nepotul „Domnișoarei Pogan”, vestita buciunăreasă din Țirsa, Vidra de Sus, într-un amurg vântat-de afin brumat, când căutam haldine și movile de steril.

- Ce poate ieși bun din ce-i făcut către noapte!

Luncile line din Vidra încep să se vălureze la intrarea în satul Țirsa. Și terenul Buciumăresei este vălurat; sub umbra merilor mari, rotați, moțești, cu Arieșul în fundal, verdele domestic al luncii devine pe alocuri verde-nchis. I-am spus nepotului buciunăresei ce caut: haldine și movile de steril. El mi-a spus că Todoru Pământului a îndreptat și „mușunoaiele” din lunca mătușii lui, Buciumăreasa. ”Era expert în așa ceva. Todoru Pământului a fost în America, la fetele de la casa cu felinar-roș”. Așa am aflat eu cine mi-a distrus o parte din dovezi.

Șteampurile (morile pe apă cu care moții au spart piatra cu conținut aurifer) au fost folosite de parteneriate, asocieri sau întovărășiri, numite de moți târșeghii sau târșag. Șteampurile au creat în Țirsa acele movile de steril („mușunoaie”, cum le spun moții). Este interesant că aceste exploatari aurifere, făcute oarecum în comun, se păstrează în moțișime și în numele Țirsei din Avram Iancu, ca un indiciu al exploatării/folosirii în comun.

Dacă moții aurari din Țirsa de Avram Iancu, fosta Vidra de Sus, sunt urmașii agatârșilor – care s-au împodobit cu aur, care s-au tatuat în albastru ca picții și care au folosit bunurile în comun – atunci numele agatârșilor provine și de la înțelesul de ”exploatare/folosire în comun”, indicat de „târșii” din numele lor (aga-târși). Iată că de la moții recentii aflăm câte ceva despre tehnologia anticilor agatârși. De la albastrul-brumat, ca al afinelor, aflăm originea vopselelor albastre ale agatârșilor scii ... și ale picților scoți; menționez că Enciclopedia britanică a preluat o legendă care spune că scoți = scii și că blajinii agatârși au fost strămoșii fioreșilor picți (picțați în albastru de afin), că agatârșii au ajuns cum-necum de deasupra Pontului până-n Sc(i)oția.

Bătrânii moți știu că miezul foarte fierbinte de pâine poate cauza moartea. Todoru Pământului a murit cu miez fierbinte-n pântec.

Sub starea de toamnă și sub liniștea morții, Todor s-a întins pe-o laviță din veranda luminoasă. Soția lui zugrăvea; ea a observat că Todor a murit numai după ce picurii de var „mnierâu” i s-au înmulțit pe față, neșterși.

Pusese-un-piticuț de-albastru-n în stropii de lumină ce i se cădeau lui Todor. Și Pământului.

Fie-i țărăna ușoară!

N.B. „Todoru Pământului și Agatârsele” a fost publicat în ziarul Unirea – Alba Iulia.

Anexa Nr. 2

Această anexă cuprinde un capitol din cartea „Mircea cel Bătrân”, scrisă de P.P. Panaitescu, pg. 285-290.

Legăturile cele mai vechi ale țării noastre cu tătarii sunt puțin studiate, cele mai multe cercetări asupra lor nu s-au putut desbăra de impresia greșită că Imperiul Tătăresc nu reprezintă decât o hoardă prădalnică și anarhică, în legătură cu care nu se poate vorbi de relații politice, alianțe și tratate. Se știe însă că lucrurile nu stau așa: tătarii au avut o organizație, o diplomatie, o politică externă. În aceste condițiuni o cercetare științifică a relațiilor dintre tătari și români este posibilă și chiar necesară. Nu se cunoaște încă în ce chip supremația tătară asupra ținutului dintre Carpați și Dunăre începută cu marea năvălire de la 1241, a luat sfârșit. Noi o socotim, ca în Rusia, o supremație militară și fiscală exercitată asupra unor mici formațiuni de stat românești (diferitele voievodate sunt indicate, precum se știe, în diploma lui Bela IV pentru Cavalerii Ioaniți la 1247). E probabil ca întemeierea principatului Țării Românești, adică reunirea micilor state într-unul singur, împlinită la o dată și împrejurări necunoscute până acum, să se fi întâmplat întocmai ca în Rusia, unde unul dintre cnezi, cel de la Moscova, era reprezentantul celorlalți față de hanul tătar și astfel el câștigă supremația și izbuti în cele din urmă să unifice Rusia în favoarea sa. Nu cumva aceasta era și situația voevodului de la Argeș față de ceilalți cnezi și voievozi de pe Jiu, din Vâlcea și de aiurea și astfel el ajunsese unificatorul țării cu ajutorul tătarilor, fiind reprezentantul țării față de ei? Aceasta este deocamdată o ipoteză pe care o vom dezvolta mai pe larg cu altă ocazie. E însă de observat că în favoarea ei vin bunele relații și alianța militară a primului domn unificator al țării, Basarab cu tătarii. S-a relevat că în lupta împotriva regelui Ungariei, Carol Robert de Anjou, domnul de la Argeș a fost ajutat de „necredincioși”, adică de tătari. Dar alte dovezi ale acestei alianțe sunt mai puțin cunoscute. În lupta de la Velbujd (27 iulie 1330) dată între Sârbii conduși de fiul craiului Ștefan Decianski, Ștefan Dușan viitorul țar, și Bulgarii sub Mihail și Alexandru ajutați de bizantini și români, este iarăși amintită cooperarea româno-tătară. În prefața la Zakonicul lui Ștefan Dușan, în care e povestită pe larg această luptă, sunt arătați astfel dușmanii ce se ridicaseră împotriva sârbilor: „Țarul Grecilor, Mihail și fratele său Belaur și Alexandru țarul Bulgarilor și Basarab Ivancă socrul țarului Alexandru, împreună cu Tătarii Negri, cei ce trăiesc la graniță” (se înțelege la granița țării lui Basarab, deci vecinii lui). Această precizare că tătarii erau vecinii lui Basarab, arată că ei au venit la Velbujd, trecând prin țara lui și împreună cu oastea trimisă de domnul Țării Românești.

În sfârșit, avem și o a treia indicație asupra legăturilor româno-tătare în vremea lui Basarab. Țarul Mihail de la Vidin căzuse în lupta de la Velbujd, iar fiul său Șișman, nu izbuti să păstreze scaunul părintelui său. În anul următor (1331) Alexandru de la Târnova cucerește Vidinul, folosindu-se de o răscoală a boierilor din oraș, și unificând astfel pentru câțiva timp Bulgaria. Șișman, care nu trebuie confundat cu omonimul său, contemporanul lui Mircea, neputând fuși nici spre Serbia, unde domnea Ștefan Dușan, cel ce omorâse în luptă pe tată său, nici spre răsărit, unde se întindeau stăpânirile lui Alexandru, se duce la tătari, ceea ce înseamnă țara tătarilor. Această trecere a prințului bulgar prin țara lui Basarab la tătari arată de asemenea relațiile bune între domnul Țării Românești și hanul Chipceacului.

După basarab întemeietorul aceste relații încetează și se constată o orientare a Țării Românești spre Ungaria creștină (vezi reproșul poetului Dimitrie Bolintineanu de mai sus, nota

mea); ofensiva ungară liberează Moldova de tătari. Am arătat mai sus că din epoca influenței tătare asupra Țării Românești au rămas elemente de împrumut în organizarea armatei.

Dar în vremea lui Mircea ce Bătrân constatăm din nou legături bune cu tătarii, precum rezultă dintr-un pasaj al cronicii bizantine al lui Chalkokondyl, care până acum a rămas neobservat de istoricii noștri. Cronicarul spune că în timpul domniei lui Baiazid **o mare mulțime de sciți (tătari)** (sublin. mea) sosise în Țara Românească și de acolo a trimis solie sultanului. În solia lor ei cereau soldă și un ținut, în care să se poată așeza, după ce vor trece Dunărea, făgăduind că vor lupta alături de Baiazid în războaiele din Ruropa. Era deci o ofertă de a se aranja ca mercenari în slujba sultanului. Baiazid, continuă Chalkokondyl, a fost foarte bucuros de propunerea lor, le-a făgăduit mari daruri, dacă vor trece Dunărea, așa cum spusese. Însă mai târziu, după ce în adevăr tătarii trecură Dunărea, sultanul temându-se ca șefii lor să nu ia în stăpânire regiunile în care se așezaseră, a adunat toate căpeteniile acelor tătari și i-a ucis, iar pe tătari i-a colonizat în Macedonia și în alte locuri. Știrea așa de interesantă a lui Chalkokondyl este confirmată și de cronicarii turci. Vorbind de lupta de la Ankara din 1402 mai mulți cronicari otomani spun că în această bătălie sultanul a fost ajutat de oști tătare, „**mulțime aproape nesfârșită**” (sublin. mea), venită din regiunea Deșt, care trecuse prin Moldova și de acolo în Romania (Turcia europeană) iar în urmă sultanul i-a adus cu sine în Anatolia. Notez că Deșt sau Deșt-Chipceac înseamnă hanatul Hoardei de Aur din Sudul Rusiei.

Povestea lui Chalkokondyl combinată cu informația mai scurtă a cronicilor turcești, cere unele lămuriri și provoacă încheieri foarte interesante. Mai întâi, nu e vorba de un număr oarecare de fugari sau de dezertori de-ai hanului, ci de o oaste mare cu șefii ei, „**o mulțime nenumărată**” (sublin. mea) spune cronică turcească și sultanul se temea chiar ca ei să nu ia în stăpânire regiunile de dincolo de Dunăre și de aceia a ucis pe șefii lor. A trecut deci prin Țara Românească în vremea lui Mircea un exod întreg al unui popor tătăresc cu armata și comandantii săi. Această trecere a avut loc, după cronicile turcești, în preajma luptei de la Ankara (20 iulie 1402, nota mea), deci, ca să precizăm, probabil în anul 1401 (în 1400 a fost război în Moldova cu înlăturarea lui Iuga și în toamnă năvălirea turcească în Muntenia, iar trecerea tătarilor a avut loc totuși un an înainte de lupta de la Ankara, căci e vorba de o colonizare prealabilă în Europa).

Trecerea tătarilor prin Țara Românească n-a fost o cucerire sau o trecere prădalnică, ea s-a făcut credem cu învoirea lui Mircea (sublin. lui P.P. Panaitescu). Nici Chalkokondyl, nici cronicile turcești nu vorbesc de-o luptă; șefii tătari se aflau pe teritoriul lui Mircea și de acolo trimit întâi soli la sultan și numai după primirea răspunsului favorabil, trec Dunărea. Aceste tratări arată o situație pașnică: tătarii nu erau nici învinși de Mircea și obligați cu orice preț să se refugieze peste Dunăre, nici învingători asupra domnului, căci atunci n-ar fi părăsit cucerirea cu scopul de a se supune unui stăpân ... De aici rezultă că **Mircea era în bune relații cu tătarii, cel puțin cu anume tătari** (sublin. mea) și i-a lăsat să intre în țara lui în chip pașnic. Ca să explicăm natura și cauza acestor relații, trebuie să examinăm situația din țările tătărești în acea vreme. Mai întâi să stabilim două fapte preliminare: tătarii care au trecut în 1401 în Moldova și Țara Românească erau o armată fugară, oameni cărora nu le convenea să stea în țara lor și căutau un stăpân, în al doilea rând prin participarea lor la lupta de la Ankara împotriva lui Timur Lenk, se vede că făcea parte dintr-o fracțiune tătară adversă marelui han al Mongolilor. Hanatul Chipceacului, care se întindea în Europa de la Ural până la gurile Nistrului, fusese din nou unificat încă din 1381 sub conducerea lui Toktamiș, fost șef al Hoardei Albe. Toktamiș obținuse obținuse conducerea tătarilor din Rusia Sudică cu sprijinul lui Timur-Lenk, dar între cele două căpetenii mongole înțelegerea nu ținu mult și războiul izbucni în 1387. Toktamiș hanul Chipceacului nu se putea măsura cu puterea hanului mongol din Asia Răsăriteană și după mai

mulți ani de luptă fu bătut și înlăturat din scaun, însă după plecarea dușmanului, izbuti să-și recapete domnia pentru câțva timp. De pe atunci el era prieten cu Vladilsau Iagello regele Poloniei, căruia îi trimite o scrisoare de la Tana, la gurile Donului, povestindu-i nenorocirile sale, răscoala nobililor haini și întoarcerea în scaun. Toktamiș cere regelui polon să-i dea pe fugari și trimite în același timp un privilegiu cu pecețe de aur pentru negustorii din Polonia care vor trece prin țara lui. În sfârșit, propune regelui o alianță împotriva tuturor dușmanilor. Dar războiul dintre mongoli nu se terminase, de trei ori fu răsturnat Toktamiș din stăpânirea sa, după ce se întorsese cu forțe proaspete, până ce, în 1398 el fu complet învins și se retrase cu oștile în Lituania, pe când în fruntea Chipceacului se așeză rivalul său Timur-Kutlu susținut de Timur-Lenk. Toktamiș venise în Lituania cu o oaste foarte mare, cu toți comandanții săi, ceea ce-i îngăduia să făgăduiască lui Vitold că-l va ajuta să cucerească toată Rusia. Vitold se uni cu totul cu Toktamiș și hotărî să intervie în chestiunile tătarăști. Cu o oaste mare litvano-tătară, el porni împotriva noului han al Chipceacului, Timur-Kutlu. Lupta decisivă se dete la Worskala, la 12 august 1399 și oștile lui Toktamiș, apoi Vitold fură complet bătute; mai întâi a fugit cu ai lui, Toktamiș, apoi Vitold, numai cu un mic număr de oameni, căci detașamentul său fusese înconjurat și un cal fusese ucis sub marele cneaz lituanian. Oastea lui Toktamiș nu fusese nimicită la Worskla, cele mai mari pierderi le avuseseră creștinii, iar tătarii fugiseră mai înainte. După retragere, aceștia, cum spun cronicile rusești, „multă pacoste au pricinuit țării litvane”.

Din cercetarea împrejurărilor amintite mai sus reiese că trecerea tătarilor prin Moldova și Țara Românească la 1401 a fost o urmare a luptei de la Worskla; tătarii lui Toktamiș nu mai puteau rămâne multă vreme în Lituania, unde prezența lor era o pacoste și unde ar fi atras năvălirea noului stăpân al hoardei Chipceacului. Baiazid era pe atunci dușmanul lui Timur-Lenk, el era singurul care putea lua sub protecția lui pe acești **tătari disidenți** (sublin. mea). Trecerea lor din Lituania prin Moldova s-a făcut în chip firesc, căci moldovenii luptaseră la Worskla alături de ei și-i cunoșteau, Alexandru al Moldovei recunoștea pe Vitold ca suzeranul său, iar Vitold, precum am spus, era aliatul lui Toktamiș. De asemenea, ca urmare a legăturilor cunoscute a lui Mircea cu Alexandru, oastea tătarilor lui Toktamiș sau măcar o parte a ei obținu liberă trecere și prin Țara Românească. E deci explicabil de ce Mircea a permis oștii lui Toktamiș să intre în țară. Întrebarea este însă de ce a îngăduit ca ea să treacă în slujba dușmanului său sultanul Baiazid, care cu un an înainte făcuse o expediție de pradă împotriva Țării Românești? Într-un raport venețian din Candia, venit din Enos la 11 Aprilie 1402 probabil cu o oarecare întârziere, se spune că „Mircea Valahul cu Unguri și Tătari din părțile apusene ale Valahiei a pornit împotriva lui Baiazid ...Toate căile din Valahia către țara lui Baiazid sunt tăiate”. Dacă socotim că știrea a întârziat câteva luni, adusă de negustori prin Enos și Creta, rezultă că e vorba de aceeași oaste de tătari stabilită în Țara Românească în 1401. (**Bătălia de la Ankara a avut loc în 20 iulie 1402**, nota mea). Din această informație venețiană reiese că Mircea a vrut să folosească pe tătarii trecuți în țara lui împotriva lui Baiazid și că promise cu ei și cu contingente ungurești să atace stăpânirile turcești. Aceasta explică mai bine de ce i-a primit domnul Țării Românești: voia adică să facă din tătarii lui Toktamiș mercenari de-ai lui. Ce s-a întâmplat precis, nu știm: tătarii n-au vrut să lupte împotriva turcilor și au intrat prin solii lor în legătură cu Baiazid, cum spune cronică bizantină. Mircea n-a putut sau n-a vrut să-i oprească și astfel ei trec Dunărea în slujba noului lor stăpân, după ce fuseseră scurt timp în slujba domnului român).

Anexa 3:

Jocul Călușarilor sau recrutarea călăreților valahi ca husari de toți regii și de toți împărații lumii

Din informațiile și din analizele mele reiese cu certitudine că renumitul JOC al CĂLUȘARILOR a fost un dans folosit și la recrutarea husarilor. Jocul Călușarilor a aparținut valahilor. Mulți valahi au fost cei recrutați ca husari: Ungaria, Polonia, Turcia, Prusia și Rusia în anii 1720, apoi Franța, Spania, Anglia, USA.

Deci, Călușarii, jucat de Rusalii, are și componente folosite în perioada de recrutare.

Ungurii și-au însușit Jocul Călușarii sub un nume nemțesc (*Verbunkos = Recrutare*). Asta înseamnă că nu-i al lor! Ca întotdeauna când ciordesc ei ciordesc cu replieri prea evidente ca, totuși, românii să nu fi putut realiza că există mai mult de o problemă. Muzica din jocul unguresc, numit *Verbunkos*, a fost interpretată de Janoš Bihari (1764-1827), un țigan, un violonist genial, dintr-un cătun valah, *Velke Blahovo*, din sud-vestul Slovaciei.

Din analizele mele anterioare, pe care vă rog să le citiți înainte de a citi ce scriu mai jos, reiese că eroii naționali Horea, Cloșca, Crișan și Avram Iancu sunt compromiși din cauza executării unor ordine și dispoziții habsburgice, pe care le-au primit pe filiere greco-catolice. Dispozițiile primite au avut scopul de a crea zădărnici între valahi și unguri, pentru a preveni unirea lor (valahi și unguri) în armatele de haiduci sau curuți, care le-au dat habsburgilor mult mai multă bătaie de cap decât știm. Uite, spre exemplu Ioan Cavaler de Pușcariu nu oferă nicio explicație pentru Trif din Belis, un curuț înnobilitat de

Cristofor Bathory în 1570 (ce privilegiu teribil!). Pușcariu nu a știut cine a fost, dar, fermecat de frumusețea blazonului, ni l-a redat, fără alte comentarii.

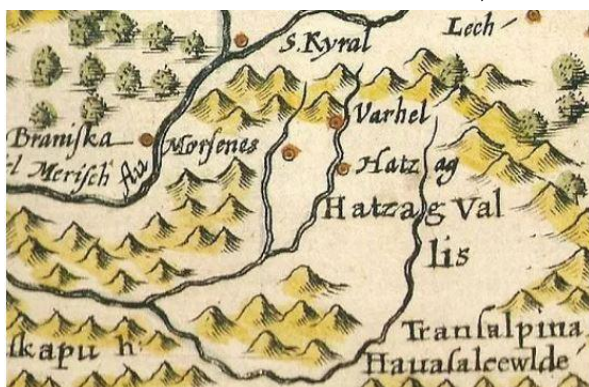
Belișul este al moșilor și are satul Poiana Horii, iar Trif este o familie foarte mare din Comuna Horea din Munții Apuseni, cu sălașe în Beliș. Ce facem cu acești „necunoscuți înnobilați” din moment ce unii eroi naționali au fost compromiși?

În compensarea compromiterii iremediabile a eroilor naționali, eu am dovezi zdrobitoare a faptului că toți husarii, din toate împărățiile au fost valahi, valahi ungurizați, dar și unguri și că valahii s-au remarcat prin aceea că recrutarea era precedată de JOCUL CĂLUȘARII, specific românesc. Acei husari se duceau la chemarea împăraților și principilor

lumii pe râul MUREȘ (*Morsenes*, cum apare în imaginea de mai jos); ei ieșeau din spațiul valah cu plutele pe Mureș. De aceea husarii sunt reținuți în Anglia, spre exemplu, sub denumirea THE MORRIS DANS, pe care specialiștii în folclor o identifică greșit, cu MORIȘCA: una din exprimările Călușarilor, care constă în acea roată, rotire, învârtire în cerc, ca o MORIȘCĂ!

Rămășițe ale Jocului Călușarii se află în Occident (care au recrutat husari) și pot fi identificate ușor după unele aspecte exterioare ale jocului călușarilor de azi: zurgălăii de pe picior, măștile, panglicile, armele, cercul, rotirea în cerc, etc., - după numele MORIS, MOARA, MORISCA, etc.!

Citiți poziția privilegiată a husarilor recrutați de Frederic II (Frederick II cel Mare al Prusiei); cu

toate restricțiile și cu toată seriozitatea aia nemțească, inumană, Frederic II a interzis ofițerilor să restricționeze obiceiurile husarilor, să-i ridiculizeze sau să le cenzureze costumele tradiționale multicolore, chestiile. ... <https://en.wikipedia.org/wiki/Hussar>

Împărații care i-au recrutat au avut grijă ca niciodată husarii să nu se încaiere! Niciodată! De ce? Nu cumva pentru că știau că toți erau de-același sânge?!

Valahul Apostol Chigher a creat și a organizat husărima lui Petru I al Rusiei.

Polonezii au avut un alt mare husar: Casimir Pulaski, nobil polonez cu blazonul corvinesc (corbul cu inel-n cioc). Casimir Pulaski a făcut parte din acea nobilime poloneză care a inițiat demersurile și acțiunile de la BAR, din Polonia, menite a provoca războiul Ruso-Turc din perioada 1768-1774. Acest husar teribil, Casimir Pulaski, a fost îndrăgostit nebunește de Francisca Corvina, soția lui Salis, fratele geamăn al lui Horea. Pulaski a deservit în Curlanda (Mittau în apropierea M. Baltice) ca paj al lui Salis aka. Charles of Saxony (herțog de Curlanda). După înfrângerea coaliției din care a făcut parte, Casimir Pulaski a ajuns în Paris în legătură directă cu Benjamin Franklin, care l-a recrutat pentru a organiza armata de intervenție rapidă a USA: husarii.

Casimir Pulaski a fost unul din marii masoni ai USA.

Avem succesiunea: arcaș călări - haidamac - haiduc - curuț - husar.

Iată cum explic eu originea valahă a lor:

- este cert că husarii s-au tras din arcașii călăreți, care s-au tras din valahi,
- unii istoricii vorbesc despre originea sârbo-croată a husarilor, alții de originea lor ungurească, dar toți acceptă originea valahă a călăreților arcași din care întâi s-au tras curuții și numai mai apoi husarii,
- dacă toți istoricii vorbesc despre originea ungurească a curuților, ungurii au scris despre originea valahă și uneori slovacă a curuților.

ORDINUL - SIC

Ce explicații avem!?

Amplasarea ungarilor a împărțit comunitățile de valahi din Ungaria de azi; mulți valahi au rămas la vest de unguri și încet-încet s-au maghiarizat sau s-au slavizat. Așa apare localitatea aceea din Slovacia, *Velke Blahovo*, care poartă în numele ei numele valahilor existenți cândva pe acolo prin Slovacia; într-un alt loc din Slovacia, mai în est, în *Olahpatak (Pârul valahilor)* sau *Vlachovo*, s-a născut contele Gyula Andrassi

(1823-1890), care a fost premier al Ungariei în guvernul dualist, „român ascuns”, dar care, la rândul lui, a recrutat valahi. Acum să se mai și găsească oarecine și să-mi spună că **Blahovo** este total diferită de *Vlachovo* și că acolo nu au fost români, recrutați ca și curuți, care au jucat Călușarul!

Eu am depistat și depistez „românii ascunși”, cum le spunea Nicolae Iorga, prin aceea că ei - odată intrați în slujba unor puteri străine - deveneau cei mai buni recrutori ai acelor puteri. Păi da, că valahi erau destui, și „românii ascunși” îi știau, și mai este ceva, și ei, valahii simpli, recrutați, știau originea acestor „români ascunși”: de-ai cui erau, din ce neam se trăgeau ...! „Am om”!

Da, eu sunt convins că în Slavonia - care a cuprins pe acele vremuri și Valahia Mică, situată între Sava și Drava - au existat cele mai propice condiții de cultivare a mătăsii. Odată cu cantitatea de mătase și cu comerțul cu mătase au crescut și efectivele de călăreți cu arc. Deci, eu așa cred, că foarte mulți valahi s-au urcat spre Ungaria și apoi spre Polonia dintre valahii din Slavonia și din Cetinje, de la Nieguş. De acolo au venit și oștenii balcanici ai vestitului Baba Novac. Cu corzi de mătase la arcuri și cu Călușarul jucat de recrutări dar și de Rusalii. De aceea găsim atât de mulți husari cu origine sârbo-croată, dar, de fapt, valahă.

Povestea husarilor cu origini valahe este departe de a se sfârși aici și acum, dar cel puțin oferă o compensare îndestulătoare celor frustrați de pierderea eroilor naționali Horea, Cloșca, Crișan și Avram Iancu. Mai mult, începem să descoperim - odată cu descoperirea originii husarilor și odată cu descoperirea faptului că Horea a fost husar - că numele lui HOREA MORA FLORA - aflat și pe sigiliul alăturat al lui Horea - nu are legătură cu „horitul” ci cu ritualurile călușarilor (numiți călușari și pentru că au fost recrutați călări, adică cu cal și, evident, cu arc și cu săgeți). Dacă acceptăm că Horea își plănuia acțiunile pe baza unor profunde cunoștințe antice, găsim în cele trei nume, așa cum a scris marele poet german Schiller despre Horea, și numele antice HORA MORA FLORA: nume ale unor zeități antice, care nu mai au nimic cu aproximațiile „semănătoriste” ale istoricilor români. Zeitatea greacă HORA simboliza timpul, cadranul timpului, ORA, ciclicitatea și, evident, roata, rotirea ... ca morișca jucată de călușari; roata cu cadran are multe reprezentări în Munții Apuseni: aici o cruce din Dealu Frumos, identificată și fotografiată de Cristi Vârciu din Albac/Sohodol.

Cine dezbate vechimea apucăturilor valahilor trebuie să caute civilizații întregi, aflate în timp mult înaintea celor habsburgice, nemțești sau romane: distrugătoare și uzurpatoare.

Compensează

CĂLUȘARII pierderile suferite de români prin pierderea caracterului naționalist HOREA, CLOȘCA, CRIȘAN și AVRAM IANCU? Un prieten mi-a spus, după această analiză:

- De departe prefer husarii minciunilor!

- Și eu, i-am zis.

Totuși mi s-a mai cerut o explicație: de ce ar fi fost recrutați ca husari numai românii? Pentru

că românii (valahii) au antecesorii în EQUITES VALACH, adică în „călăreții valahi”, cum apar ei în stampele și în gravurile medievale. Călăreții aceia valahi apar în stampe cu arcuri, cu teribilele lor arcuri. Arcurile valahilor călări au avut mai multe secrete, nu numai secretul unei îndeletniciri specifice:

Ovidiu Pecican ne spune, *Între cruciați și tătari*, Ed. Limes, Cluj-Napoca 2006, pg. 46, citând din Robert de Clari, cum atacau cumanii, și este esențial să înțelegem de ce erau atât de eficienți arcașii călări ai valahilor cumani:

„Fiecare dintre ei are zece, ba chiar doisprezece cai, așa de bine învățați că îi urmează peste tot unde vor să-i mâne și încăleacă mai întâi pe unul, apoi pe altul. Și fiecare dintre cai, când pleacă la drum, are o traistă așezată la bot unde îi este tainul; așa că mănâncă pe când își urmează stăpânul și nu se opresc din drum nici zi, nici noapte. Merg așa de strajnic că într-o noapte și o zi fac șase ori opt zile de mers (în popasuri). Și câtă vreme sunt pe drum, nu se împovărează cu nimica și nimica nu iau înainte de (a fi pe drumul de) întoarcere; dară când se întorc, atunci adună pradă, iau oameni și iau ce pot apuca; și nu ar purta altceva decât straiile din piele de oaie și au arcuri și săgeți la ei”.

Toată viața m-am mirat cum de nu i-a identificat genialul Hașdeu pe cumani, doar este evident că cumanii au fost, când au fost în civilizația lor, la fel ca valahii, doar asta scrie și Petru Maior. Totuși, fără precizările lui Hașdeu (*Istoria culturii în Dacia*, Ed. Saeculum, I.O., Buc., 2017, pg. 82) nu obținem suprapunerea cumenilor nord-pontici peste valahi și peste performanțele și peste culturile spontane de mei, care i-au făcut atât de căutați pentru a fi angajați husari:

„Cumanii erau faimoși prin agerimea văzului, distingând obiectele la distanță de o zi de drum și săgetând cu o abilitate admirabilă păsările în zbor. Ei nu mănâncă nici sare, nici pâine, ci numai unt, brânză, orez și mei cu lapte, sau carne crudă, încălzită sub șaua calului, pe care-l făceau să alege în fugă până la sudoare ... Jurământul prin sânge, cumanii se pare a-l fi modulat după frăția de cruce a românilor ...”.

Pe lângă aceste îndeletniciri comune, cumano-valahe, la un arc valah exista și secretul MĂTĂȘII. Mătasea intra în componența EQUITE VALACH. Cum, de ce??!!

- Valahii au cultivat mătasea. Numai valahii au cultivat mătasea dincoace de Marea Caspică. Ei, valahii, numiți și cumani sau kâpceaci au produs voaluri de mătase în valuri, după o mărturie bizantină. Numai ei de la M. Caspică încoace.

O mătase valahă, numită BORANGIC, care mai era încă produsă și raportată și de Banul Mihai Cantacuzino în opera lui „Genealogia Cantacuzinilor” (1787). Mătasea era produsă de viermi hrăniți cu MEI. Anticul Pausanias scrie despre o astfel de mătase produsă de viermi hrăniți cu mei, undeva în zona grecilor. De fapt aici trebuie menționați ca grup etnic distinct valahii din Grecia - MEGLENOROMÂNII - care erau cunoscuți printre ceilalți aromâni pentru descendența lor pecenegă (adică valahi nord-dunăreni). Apoi, numai cine nu vrea nu reține - din Ana Comnena și din ceilalți scriitori bizantini - valurile de borangic care coborau în Grecia din nordul Dunării.

- Se pare că corzile arcurilor valahe erau de mătase. De aia avem atât de mulți EQUITES VALCHS, adică călăreți valahi! La Posada, Carol de Anjou a consemnat ploaia de săgeți otrăvite, Matei Corvin a consemnat la Baia același lucru, Regele Poloniei a consemnat în Codrii Cosminului aceleași săgeți valahe nimicroare, ... care-ale dracului se înfingeau în spatele inamicilor. **Fuga i-a salvat.** Ploile de săgeți ale valahilor vin nu numai pe moștenirea pașilor, care-au nimicit legiunile de romani, ci mult mai dinainte: sciți, mezi, cimerieni și chiar de la bibliicii efraimiți (cele zece triburi pierdute), de ale căror săgeți se înspăimântau iudeii în psalmii biblici: „Fiii lui Efraim, arcași înarmați, întors-au spatele, în zi de război”, Psalmul 78.12.

De la efraimiții biblici se trag valahii, din efraimiții nebăutori de vin, păstrați în numele Anei Bornemița (Bor nem ița = cea care nu bea vin = agatârșii), soția valahă a principelui valah,

Bornemisza. La Nagy Iván vinu peste 25 familii sub acest nume de diferite predicate. Dintre ei, unul cu numele Ladislau Bornemisza de Borosjenő (Ineu, AR), locuitoriu în Oradea mare [Oradea, BH], a avut doi faciori: pe Pavel, cu predicatul de Petrelin, și pe Ladislau de Berhida. O fiică a lui Pavel, numita Anna, a fost soția lui M. Apafi, iar o fiică a lui Ladislau a fost soția lui Teleki János și mamă a vestitului cancellariu Teleky Mihaly. Chronistul contemporan, M. Cserei, - având pică pe ei — zice: se fi luat naiba pe Teleki Mihaly și pe Bornemisza, cu toată sămânța lor cea olahale. — Noi înse, credem că — după nume — Bornemissa mai curând, e de origine italiană — astăzi toți magyari, iară între români, nu cunoaștemu pe altul decât pe Angelu, docente în Burszuk [Burjuc, HD].

maghiarizat, Mihai Appafy (fiul lui Apa) (vezi originea lor în Ioan Cavaler de Pușcariu, Nicolae Iorga, etc.).

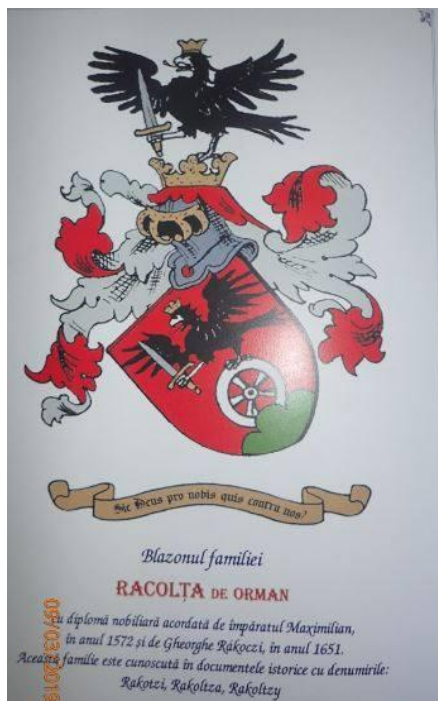
Vechiul Testament, Ieremia 35; 7-9	Ovidiu Pecican, Între cruciați și tătari, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2004, pg. 46.
Și noi am ascultat glasul lui Ionadab, fiul lui Recab, tatăl nostrum, ... ca să nu bem vin în toate zilele noastre ... și să nu zidim case ... și să nu avem nici vii, nici țărini, nici semănături ... ci să trăim în corturi	Sunt ei (cumanii, n. mea) un neam sălbatic care nu ară, nici nu seamănă, n-au colibe și nici case, ci niște corturi de păslă ... și-și țin viața cu lapte și brânză și carne

Marile victorii ale valahilor s-au oprit atunci când a căzut în desuetudine tehnologia fabricării corzii arcurilor din mătase, când arcurile au fost înlocuite cu puști. Marile victorii s-au oprit așa cum cad tehnologiile în imixtiunile modelor și ocoșeniilor cu legile naturii, cu schimbările bruște din natură; ex. culturile de mei și de cânepă, pădurile de ulm au dispărut și ele, odată cu mătasea. Căderea nu a fost chiar imediată din moment ce - așa cum vedem - valahii călări au fost recrutați și ca husari. Călări.

Pentru a realiza consecințele asocierii sau ale alianțelor valaho-ungare, trebuie să sărim de valahii călări - peste husari - la curuții rămași după înfrângerea lor de către habsburgi prin trădare:

Asocierea valaho-maghiară pe care catolicii au făcut-o uitată pentru a o putea transforma în dușmănie

În 1737-1739, maghiarii asociați cu valahii i-au speriat foarte tare pe habsburgi - reeditând o revoltă generalizată, sub îndemn turcesc, dar sub steagurile curuților moștenite de Iosif Rakoczy de la tatăl său, Marele Principe Francisc Rakoczy II.

Marșul racoțian și „Călușarul”

„Chiar și în anul 1940, ... în unele sate din nordul Transilvaniei se mai păstrau cu dragoste steagurile racoțiene pe care le purtaseră împreună curuții unguri și români în lupta [Pentru patrie! Pentru libertate]. Tot acolo, la nunțile țărănești, lăutarii aveau obiceiul să întâmpine pe miri și nași cu marșul racoțian, chemarea la luptă a curuților care răsunase pe aceste meleaguri în urmă cu aproape două veacuri și jumătate (raportat la 1962, n. mea). Aceași înfrățire a fost păstrată în cântecele populare românești și în cântecele curuțești maghiare, amintind de bătuta și călușarul pe care

curuții români și unguri le-au jucat în preajma focurilor după o bătălie glorioasă, chiotind împreună (Liviu Patachi, I.U. Soricu: *influențe românești în poezia și folclorul unguresc ...*). Acesta este un fragment extrem de important din cartea scrisă de Gh. Georgescu-Buzău, în 1962, Ed. Politică, *Răscoala de la 1784 a iobagilor din Transilvania de sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan*, pg. 122, 123.

Pentru confirmarea celor scrise de Gh. Georgescu-Buzău și pentru înlăturarea suspiciunii că paragraful ar fi putut fi scris pentru satisfacerea cerințelor globalismului proletar - frățesc - din 1962, vă reamintesc ceea ce am mai scris în ziarul *Unirea de Alba*: „Numărul mare al românilor care au luptat sub steagurile vestitului principe revoluționar apare și din numitele cântece ale Curuților, care au în cea mai mare parte caracter - melodie și versificație - până azi românesc, deși sunt executate în ungurește. Personal notez că în comuna Dielari, județul Hunedoara, la nunțile minerilor români, fanfara cânta melodiosul marș numit *Rakoczy indulo*, până în anul 1919 când a fost interzis de preotul ortodox Henția”, Ioan Popa Zlatna, *Amintiri din Țara Martirilor*, Fundația Paem, vol I, pg. 289; I P-Zlatna a fost naș de cununie al doamnei Foresegan Melania din Zlatna.

Popa Henția a scos marșul pentru că era ... „prea unguresc”; atitudinile pro-catolice ale lui Nicolae Iorga i-a greco-catolicizat pe intelectualii români, cu popi cu tot.

- Păi să-i mai lași aliați pe unguri și români?!

De pe timpurile în care bromhidroza nemțească putea atât de intens că „te usturau ochii”

După Răcoțești nu s-a mai auzit *maghiarii și valahii* ci numai *maghiarii* contra *valahilor*. Așa cum vedem, blazoanele valahilor cu numele Racoți, Răcoanță au fost identice cu cele ale mării familii Rakoczy ... în august 1601, în cortul lui Mihai Viteazul, atacat de mercenarii valoni, se afla un Rakoczy, care a fost atât de rănit încât era să moară odată cu voievodul ... lipsit de români(?).

Arădeanul Traian Magher scria prin 1925 că curuții îi spuneau Răcoanță principelui Rakoczy.

Despre Horea au scris cinci greco-catolici, ortodocșii au scris orientați de scrierile comisarilor habsburgici; despre Rakoczy Iosif cine ați vrea să fi scris? Așa se face că noi, cei de azi știm destul de puțin despre războiul curuților lui Francisc Rakoczy II și mai nimic de acea teribilă, mare, revoltă, organizată de turci în preajma campaniei (1737-1739) de instalare ca principe al Transilvaniei a lui Iosif Rakoczy, fiul lui Francisc Rakoczy II. Ce nu le-a plăcut catolicilor noi nu știm: cele mai multe din satele Aradului au fost mutate în perioada 1739-1745 de pe vechile lor vetre în cele sistematizate, de azi; de pe dealurile înalte, cu păduri și cu culturile de mei, pe câmpiile sistematizate, cu culturi de grâu, porumb și cartofi, nespecifice celților, dacilor, sarmaților, cumaniilor, pecenegilor (Zimbru, Rădești, Dieci, Toc, Săvârșin, Valea Mare, etc).

Reușita turcilor din 1737-1739 de a mobiliza valahii și maghiarii sub steagurile marelui principe Francisc Rakoczy II a avut un succes remarcabil, concretizat în retragerea bromhidrozei nemțești de pe granița din Belgrad pe cea din Mureș. Cum spuneam, austriecii n-au uitat niciodată acea înfrângere, precedată de dușmănia agresivă a valahilor și maghiarilor, iar turcii să sperăm că au notat mai multe și că oarecând le vor și spune.

„*Maria Tereza privea în permanență cu un ochi vigilent spre o eventuală trezire de gânduri rebele sau de sentimente nostalgice după conducătorii kuruți*”. Maria Tereza l-a admonestat furibund pe un mare nobil numai pentru că - împotmolit în noroiul Panoniei -

invocase numele lui Rakoczy, ca să-i facă pe țărani unguri să pună umărul la despotmoleire. (vezi Paul Lendvai, *Ungurii*, Ed. Humanitas, 2007, pg. 187.

Nemții învinși au trecut prin foc satele de valahi și maghiari bănuite de răzvrătire ... dispărea fumul corturilor cumane și venea-n damfuri bromhidroza comisarilor nemți, venea jugul de fier în locul celui de lemn. Austriecii și-au numit bestialitățile „măsuri administrative”, concretizate în mutarea satelor din locul naturii celtice în câmpuri, în regularizarea râurilor, în desecarea mlaștinilor cu habitaturi îndestulătoare, în înlocuirea culturilor de mei spontan cu culturi de porumb și grâu, în înlocuirea bătei de cioban cu sapa. În URBANIZARE!

Valahului și maghiarului li s-a dat sapa și coasa, unelte aproape inexistente în civilizația lor de nomazi de până la 1739! Oribila sapă; senzorul de monitorizare, docilizare, supunere și umilire. Și sedentarizarea. Și urbanizare și cadastru. De ce? Pentru *impozitare și control!* Intelectualul le-a făcut virtuți, dar asta nu a fost cea mai mare ticăloșie a lui!

Ați auzit intelectual să nu admire „civilizarea” făcută de habsburgii!?
Asta a fost CIVILIZAȚIA VALAHĂ, VELȘĂ sau CELTICĂ!

Să revenim: deci, despre recrutarea în ritualul Jocul Călușarilor și despre practicarea Jocului Călușarilor ca un dans războinic-șamanic fac pomenire și marșurile curuților principilor Rakoczy, practicate și consemnate chiar și la început de secol XX în Transilvania, în Satu Mare și în Hunedoara (Dielari)!

Pe de altă parte, habsburgii și apoi austriecii și nemții au estompat amintirea curuților pentru că le-a fost teamă de reînvierea unei astfel de forțe, care reunea - în armatele comune de valahi și unguri - o putere imensă, sălbatică prin vigoare, discreție și uluitor de eficientă prin manevrele rapide, prin comunicarea cu ... tulnicele ... (cca un sfert de ceas făcea o veste comunicată de moți cu tulnicele pe cincizeci km).

Neamul meu de moți a excelat în toate aceste componente ale eficienței haiducului, haidăului, curuțului și husarului! De fapt, de aici, din Țara Moților au fost recrutați cei mai mulți curuți!

Trebuie să menționez și călăreții valahi, ajunși în Egipt mult înaintea perioadei husarilor, care i-au înnebunit pe toți împărații și principii lumii. Călăreții valahi din Egipt au constituit acolo acele trupe de elită, fiind numiți MAMELUCI! Mamelucii au obținut și au deținut puterea regală în EGIPT, ei fiind cei care au realizat prima, marea și răsunătoarea victorie împotriva mongolilor, pomenită de Filip de Mousquet în lucrarea sa numită „Cronica Rimată”. De fapt, ca să vă pot face să puteți diferenția tătarii - care au fost valahii numiți și cumani, pecenegii și khazarii - de mongoli, ar fi trebuie să începe povestea marilor arcași cu tătarii noștri, care au fost valahi și despre care cunoaștem, totuși, că au fost cei mai mari arcași.

Un exemplu: în gravurile de mai sus, executate demult, avem de o parte valahi călări (observați equites valahus), iar de cealaltă parte avem valahi mameluci (observați semiluna de pe flamurile celor trei mameluci, din gravura lui Daniel Hopfer 1470-1536, vezi și inițialele numelui D. H.). Vă provoc la un exercițiu de sinceritate, dar eu vă spun de la început că nu mă mai bazez pe capacitatea voastră de a fi obiectivi, pentru că eu vă simt invidioși pe descoperirea mea. De aceea apelez la un arbitru neutru: copiați imaginile cu călăreții valahi și apoi postați-le în google și dați search: veți obține ca răspuns obiectiv și valid și mamelucii. Eu nu prea dau voie istoricilor să facă analize și nici să valideze (evit cât pot), așa cum am făcut și aici și le cer numai să constate. Constatați și pe această cale că mamelucii marelui cuman/valah Baibars, care i-au învins pe mongoli „la trecători”, așa cum a consemnat Filip de Mousquet în Franța și în culmea fericirii. Acele „trecători” nu au fost nici în Carpați și nici în Balcani - unde încă le caută istoricii - ci undeva pe Coasta Filistină (Palestiniană), aproape de Egipt, în locul numit: Ain Jalut, adică Fântânile lui Goliat. Iar acel „rege din ținutul valahilor” - cum scrie Filip de Mousquet - a fost valahul cuman Baibars prins anterior de mongoli, pe vremea urmașilor regelui Asan (cu nume tot cam arab), în Crimeea basarabilor, adică în „ținutul valahilor”, brodnici, boholoveni, basarabi sau cumani.

Înțelegem dintr-o variantă găsită și pomenită de Nicolae Densușianu că Horea ar fi fost crescut de un magnat „ungur”, frate cu un episcop roman, care i-a dăruit Mariei Tereza un regiment de husari să se poată apăra de Frederic II al Prusiei. Am căutat cuplajul: magnat „ungur” – episcop roman, înțelegând de la început că episcopul roman a fost catolic și că magnatul a fost tot catolic, dar dintre familiile ungurești de renume, constituite din „români ascunși”.

Dacă cineva se va învrednici să adulmece urmele regimentului de husari din care a făcut parte Horea/Hora, atunci să caute după profilul de husar alăturat și după culoarea aia verde a lui Francisc/Ferenc Nadasdy de Făgăraș, un alt valah (peceneg de această dată), care a profitat cu nesimțire de recruții valahi, preamărindu-se în curtea catolică a habsburgilor prin regimental de husari constituit pe spatele valahilor, din valahi:

Când generalul Ferenc Nadasdy a raportat, prin trei cutezătoare atacuri călare succesive, victoria în bătălia de la Kolin din 17/18 iunie 1757 împotriva regelui prusac Frederic II, împărăteasa de la Scobrunn („ziua de naștere a monarhie!”) a jubilat și a instituit ordinal terezian pentru fapte militare deosebite. Nadasdy a fost unul dintre primii purtători ai mării cruci. Acest general al Mariei Tereza, fără îndoială cel mai înzestrat alături de Laudon, era de altfel nepotul aceluia conte Nadasdy care, din cauza participării sale la conspirația Zriny-Wesselenyi, fusese executat la Viena în 1671 din ordinul lui Leopold I).⁴³³

În cazul Ferenc Nadasdy de Făgăraș am găsit magnatul și proprietarul regimentului. Cine a fost episcopul? Ladislau! Francisco Grisellini (*Încercare de istorie politică și naturală a Banatului Timișorii*, Ed. Facla, Timișoara, 1984, pg. 127) scrie de Ladislau „din familia conților Nadasdy”, episcopul de Cenad, care a adaptat o moschee „în care acest prelat își îndeplinea îndatoririle episcopale”. Îl găsim pe episcopul Nadasdy de Cenad și în legătură cu Statuia Ciumei din Timișoara. Deci, avem un cuplu din care ar fi putut răsări Horea.

Un alt cuplu, „magnatul și episcopul”, este cel al bogatei familii Esterhazy. Originea valahă a acestei familii este relativ cunoscută și acceptată de puținii care au știut câte ceva. Esterhazy are un început într-o soră sau într-o nepoată de soră a marelui Nicholas Olahus. Bun, dar aici avem nevoie de identificarea cuplului magnat - episcop. Acum n-o să facem nazuri dacă în loc de episcop găsim pe cardinalul Ștefan/Imre Esterhazy, care era arhiepiscop de Esztergom (Paul Lendvai, op. cit. pg. 179), fiind cel care a însoțit-o pe Maria Tereza la Dieta din Ungaria, la 11 sept 1741. Nicola Esterhazy a fost palatin, a fost rudă cu acest episcop, și proprietar al aceluiași regiment de husari. Nu vă lăsați amăgiți de numele Nicola - al lui Horea - dar nici nu alungați suspiciunea din moment ce „His name is given in various languages: German (the lingua franca of the Habsburg Empire) "Nikolaus Josef", Hungarian (probably his native language) "Miklós József," and (in

⁴³³ Paul Lendvai, *Ungurii*, Ed. Humanitas, Buc., pg. 181.

English contexts) the English form of his name, "Nicholas"', cf. Wikipedia. Adică, numele lui se pronunță diferit, în funcție de limbă: Nikolaus, Micloș sau Nicholas. Și el a participat la bătălia de la Kolin, ca Nadasdy. Esterhazy a fost de departe cel mai bogat nobil maghiar, ... dacă poate fi numit maghiar acest descendent a cărui familie primise demnitatea de prinț al Imperiului! Nu am reușit să află în ce relație de rudenie a fost cu episcopul, dar au aparținut aceleleași familii, descendentă din familia lărgită, valahă, a lui Nicholas Olahus. Cert este că după episcopul Esterhazy, care a încoronat-o pe Maria Terezia, pe care a însoțit-o în 1741 cu episcopul Nadasdy la Dieta maghiară. A urmat ca episcop Nicolae: Miklos Csaky. Blazonul familiei este interesant: grifonul apare și pe scuturile *equites valach*, prezentate mai sus. Dacă grifonul acestor blazoane nu mai face referire la aur, la aurari, la exploatarea aurifere, în care valahii au fost de departe primii și cei mai buni, desigur își are originea în aur.

Iată cum găsim valahii: equestri = călări. Husari. Printre husari.

Redau mai jos steagul rakocian - al valahilor, aflați acum în Ucraina, în Transcarpatia - de pe vremea lui Rakoczy Francisc II și Rakoczy Iosif II (tată și fiu, catolici). Acest steag rakocian, ascuns și păstrat cu sfințenie, a fost desfășurat – așa cum vedem după prezența steagului Ungariei – cândva înainte de 1919. Pe vremea principilor, valahii și ungurii s-au aflat sub același steag împotriva habsburgilor; după asasinarea lui Rakoczy Iosif II (1739), habsburgii i-au făcut dușmani de moarte. Semiluna=Crai Nou! Din acest moment, românii și ungurii știu cine i-a făcut și-i fac să se dușmănească; folosi-le-va oare la ceva sau vor continua să se dușmănească, ca proști! (A se vedea clericul greco-catolic din imaginea de jos; credeți că a prețuit acest steag, desfășurat de valahi au atâta mândrie și cucernicie!? Eu cred că BA!

Român templon.

Kárpátalja.

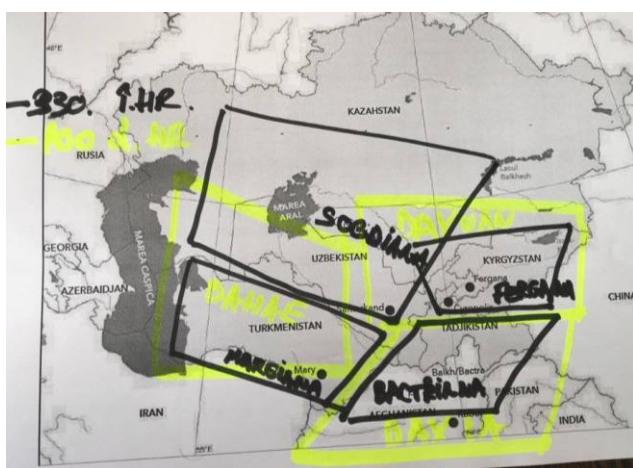
Rákóczi zászló

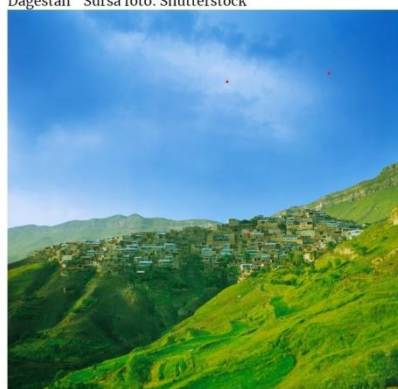
Anexa 4

Harta întocmită de Dragoș Bîrlea cu dacii est - caspici explică de ce Cantemir a scris că Ilona lui Atila era fata regelui bactrienilor. Tot estul M. Caspice până la Lacul Balhaș a fost ocupat de daci.

Felicitări
Dragoș Bîrlea!

Imagine de ansamblu cu un alt sat avar din Dagestan Sursa foto: Shutterstock

În harta dacilor est-caspici, întocmită de Dragoș Bîrlea, vedem numai daci în estul Mării Caspice și găsim că datele furnizate de Dragoș Bîrlea sunt identice cu cele furnizate de Strabon la 2 milenii diferență. Sogdiana + Margiana + Bactriana + Fergana + Aria(na). Minune!

Dacă în vestul M. Caspice am găsit că celții, valahii, pecenegii, uzii și cumanii au dat o mulțime de popoare (mai ales popoarele slave), în estul M. Caspice găsim o altă mulțime de popoare cu numele de daci, dai.

- Cum se face?
- De ce?

Pentru că prorocirea lui Israel, că Efraim va fi tată a mulțime de popoare, trebuia „plinită”, dar și pentru că cineva trebuia să o confirme înaintea întoarcerii lui Efraim. Dragoș Bîrlea a călătorit și în aceste zone, est-caspice și a constatat, extrem de uluit, că locuitorii se aseamănă cu noi, cei neabrutizați. Dragoș Bîrlea este încă tânăr și este posedat de neastâmpărul dat de neconcordanțele existente, ce proiectează acele finalizări de care universitarii nu sunt nici în stare, nici dispuși și nici dornici.

Da, de acolo au venit dacii, strămoșii noștri.

Hărțile lui Dragoș Bîrlea au aproximația inevitabilă, dar este clar că au fost desenate cu inconștiența curajului de a aproxima, de-a o rupe, de-a stabili ceva cumva numai după ce întrebările s-au canalizat spre un răspuns al cărui caracter aproximativ îl dibuie numai marile spirite, după vorba lui John Maynard Keynes - „Dacă nu ne învățăm să aproximăm, vom muri sufocați de precizii” -, dragă amândurora.

Mă bucur că le-a dat drumul.

Eu am dat peste dacii - numiți daii - din zona siginilor lui Strabon, dintre M Caspică și Golful Persic. Dacii au fost foarte aproape de „daxii” (pronunțați de chinezi „dașii”, apud Dragoș Bîrlea).

O altă ramură - desprinsă probabil din dacii est-caspici - este a dacilor din Daghestan (Daghestun), de care Dragoș Bîrlea mi-a vorbit ca despre o altă Dacie ... și mi-a spus și alte necunoscute.

După cum vedem, Dragoș Bîrlea i-a dus pe daci în est până la lacul Balhaș, de unde, așa cum ne spun istoria, au ajuns până la noi Alanii, Avarii, Pecenegii și mai apoi Cumanii, cu escale între Marea Caspică și Marea Neagră.

- Alanii⁴³⁴ sunt considerați urmașii massageților (est - caspici); ei au ajuns pe țărmurile nord-estice ale M. Caspice din preajma lacului Balhaș; a se vedea numele lui **Vologases = Valachs**, oponentul armean la avansul alanilor în Caucaz.
- Avarii au ajuns de la lacul Balhaș, din escală în escală, în Dacia (Daghesan), de unde au ajuns mai apoi în Transilvania și Ungaria (și avarii își deformau craniul, ca siginii sud-caspici, pe care Strabon încă i-a găsit acolo, deși Herodot a scris cu patru secole înainte că pe vremea lui syginii erau singurii locuitori la nord de Dunăre și că susțineau că fuseseră coloniști ai mezilor),
- Cumanii au ajuns pe Don, apoi pe Nipru, pe Nistru și în Balcani, după staționări succesive, începute tot din preajma lacului Balhaș.

*

* *

---

⁴³⁴ Burchard Brentjes, *Civilizația veche a Iranului*, Ed. Meridiane, Buc., 1976, pg. 170: „Alanii erau iranieni și unele rămășițe s-au păstrat în Caucaz sub numele de ossetini. Mai cunoscute în istorie sînt acele părți ale poporului alan, care în secolele IV și V ale erei noastre, izgonite, împreună cu goții și vandalii din sudul Rusiei, de năvălitorii huni, au ajuns până în Got-Alania (Catalonia) și în Africa de Nord. Repetatele atacuri ale alanilor îl obligară pe Vologases (Valachș) să caute ajutor la romani ...”.

Și seamănă numele Balhaș cu numele Valah de nu mă mai poate opri nimeni să caut – cu toată nepriceperea mea în ale lingvisticii - explicația fonetică a numelui și în indiciile de mai sus!

*
*   *
*

Alanii au ajuns și ei de la lacul Balhaș la massageți, așa cum am scris și mai sus, iar prin 1222 - 1223 se aflau în Caucaz ca oponenți ai mongolilor, ca mai târziu să-i găsim colonizați de greci și așezați în Moldova.

Toate acestea confirmă ceea ce am scris: strămoșii noștri s-au succedat sub mai multe nume, fiind de fapt unii și aceiași: adică strămoșii noștri caspici: siginni-mezi, dai, dahai, daci, avari, cumani pe un teritoriu imens: între Lacul Balhaș în est și Pădurile Hercinice sau Tisa-Dunăre, mai încoace. Valahii mergeau până-n frații lor; celții, tot valahi și ei.

Trebuie căutate elementele de sudură; din câte știu eu dacii de pe Columnă aveau hainele colorate; coloratura de pe Columnă făcea mult mai evidente mățăsoasele pliuri ale hainelor de ... mătase. Și caii, caii, caii medici! Și iarba medică și roata hidraulică medică.

Wikipedia spune:

- „The Medes were formerly called by everyone Arians, but when the Colchian woman Medea came from Athens to the Arians, they changed their name, like the Persians [did after Perses, son of Perseus and Andromeda]. This is the Medes' own account of themselves”.

- „Mythology

In the Greek myth of Jason and the Argonauts, Medea is the daughter of King Aeëtes of Colchis and a paternal granddaughter of the sun-god Helios. Following her failed marriage to Jason while in Corinth, for one of several reasons depending on the version, she marries King Aegeus of Athens and bears a son Medus. After failing to make Aegeus kill his older son Theseus, she and her son fled to Aria, where the Medes take their name from her, according to several Greek and later Roman accounts, including in Pausanias' Description of Greece (1st-century AD). According to other versions, such as in Strabo's Geographica (1st century AD) and Justin's Epitoma Historiarum Philippicarum (2nd or 3rd century AD), she returned home to conquer neighboring lands with her husband Jason, one

of which was named after her; while another version related by Diodorus Siculus in *Bibliotheca Historica* (1st century BC) states that after being exiled she married an Asian king and bore Medus, who was greatly admired for his courage, after whom they took their name”.

- „Cele șase triburi mede locuiau în regiunea dintre Rhagae, Aspadana și Ecbatana. În Iranul contemporan aceste orașe se numesc respectiv Teheran, Isfahan și Hamadan. Unul dintre aceste triburi, magii, locuiau în Rhagae, Teheranul actual. Aceștia erau o castă sacră, care se ocupa de necesitățile spirituale ale mezilor.”

Dar cel mai interesant și în directă legătura cu harta de mai sus a lui Dragoș Bîrlea este informația lui Strabon, *Geografia*, III, pg. 365:

Numele Arianei s-a extins și asupra unei părți a Persiei și a Mediei, ba încă și asupra Bactrianei nordice și a Sogdianei. Căci locuitorii acestor ținuturi aproape că vorbesc aceeași limbă.

Deci, daai/dacii de pe harta lui Dragoș Bîrlea sunt confirmați de Strabon, care citează din Eratosthenes.

Dragoș Bîrlea mi-a trimis și o hartă cu movilele din *Valea Gorganelor*.

Tocmai bine, movilele sau gorganele constituie indiciul indubitabil că suntem de același neam. Unde-s gorgane dai obligatoriu peste valahi ori peste cumani ori peste valwen. Acești „urieși” au presărat în urma lor movile de steril ca urmare a spălării aurului. Iată-le în toată splendoarea lor. „Peste tot” a scris Dragoș Bîrlea, care a fost acolo și le-a văzut.

Inabilitățile mele lingvistice (aproape inacceptabile), l-au făcut pe Dragoș Bîrlea să îmi trimită și fonetica dacilor în chineză. În plus cred că l-am enervat suficient pentru că tocmai ce-mi promise că va întocmi legenda hărții cu daciile din estul M. Caspice.

Interesant este că Dragoș Bîrlea se detașează de dacii din Daghestan (cu daci-avari), pe care toți îi știm aproape cât îi știe el, spunând că – deși este sigur că și ei sunt tot daci – totuși, el știe mult mai multe despre dacii din estul M. Caspice, despre care aproape numai el a știut până acum. Dragoș Bîrlea spune că a fost pe celălalt versant, nu pe versantul locuit de dacii din Daghestan. Câtă capacitate de a fi aproape precis într-o mare necesitate de aproximare, fără de care nu ar fi ajuns la aceste constatări!

Avarii Daghestanului sau Daghestanul avarilor este cuprins în informațiile referitoare la ruta și popasul revărsărilor celorlalte neamuri: alanii, pecenegii, cumanii. Asta ca și cum în Daghestan ar fi locuit „mătușile” valahilor.

Noi pe care versant suntem?!

Bactria = Daxia = Balkh!

Berosus's biography of Cyrus (c. 589 – 530 BCE) claims that he was killed by the Dahae near the Syr Darya (Jaxartes) river (modern Uzbekistan/Kazakhstan). Later sources, such as Alexander the Great and Strabo also claimed that some of the Dahae were located near the Jaxartes.

The *Encyclopedia Iranica* considers that the Dahae "were said to have lived in ...

wastes northeast of Bactria and east of Sogdiana. At least some of the Dahae must thus be placed along the eastern fringes of the Karakum desert, near ancient Margiana..." This suggests that elements of the Dahae were near neighbours of a now-obscure Bronze Age civilisation known to archaeologists as the Bactria-Margiana Archaeological Complex (BMAC).

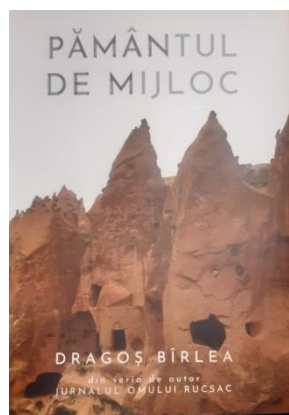
It is possible that the Dahae were confused in secondary accounts with a contemporaneous, possibly related people from Balkh (Bactria), who were known in ancient China as *Daxia* 大夏 (also *Ta-Hsia*, or *Ta-Hia*). Whereas the Dahae were known in Chinese sources as *Dayi* 大益. Later historical accounts place the Dahae entirely on the south-eastern shores of the Caspian Sea.

The first reliable mention of the Dahae is considered to be the *Daeva* inscription by Xerxes of Persia (reigned 486 – 465 BCE). In a list in Old Persian of the peoples and provinces of the Achaemenid Empire, the *Daeva* identifies the *Dāha* as neighboring the Saka.⁴³⁵

It is unclear whether the Dahae are also the **Dāha* or **Dāṅha* (only attested in the feminine *Dahi*) mentioned by the Avestani *Yasht* (13.144), which may date from the 5th century BCE. Moreover, any etymological relationship would not be proof that both names refer to exactly the same people.

Dahae and Saka tribes are known to have fought at the Battle of Gaugamela (331 BCE), in which the armies of the Achaemenid Empire were defeated by Alexander the Great. After the Achaemenid dynasty collapsed the following year, Alexander recruited Dahae – famed as mounted archers – for the Greek invasion of India.

Some "Saka" coins from the Seleucid era (312–63 BCE) are sometimes attributed to the Dahae. By the 3rd century BCE, the Parni Dahae had risen to prominence under a chief named Ashk (c. 250 – c. 211 BCE; Persian: ارشک *Arshak*; Greek Ἀρσάκης; Latin *Arsaces*). The Parni invaded Parthia,

⁴³⁵ Burchard Brentjes, *Civilizația veche a Iranului*, Ed. Meridiane, Buc., 1976, pg. 136; "... textele găsite la Persepolis. În acestea scrie între altele: „Vorbește Xerxes, regele: Când am devenit rege, au fost între provincii unele care s-au răscolit ... Printre acele provincii au fost unele în care înainte se închinaseră la *Daeva*. Deci am făcut cu voia lui Azura Mazda una cu pământul acele grajduri-Daeve și am proclamat interdicția <<să nu mai vie venerați Daevașii>> ... Poate că acest pasaj este prima indicație asupra influenței magilor la curtea Marelui Rege”.

De la pg. 85-86 aflăm din această carte ce au fost acele grajduri-Daeve: „Pe urmă fă un gang (peșteră) lungă de o fugă de cal (cam 2000 pași) în fiecare din cele patru laturi. Acolo vei aduce un trib de vite mici și mari, de oameni, ciini și păsări și foc roșu luminos. Apoi fă peștera, lungă de o fugă de cal pe fiecare din cele patru laturi, locuință pentru oameni, lungă de o fugă de cal pe cele patru laturi, grajd pentru vite”. Oricât de neclară este disponerea gangurilor „pe cele patru laturi” interior și exterior, realizăm că săpăturile s-au făcut în piatră și că este imposibil ca din piatra acelor ganguri să nu se fi extras aur. Cam ca la moți! În Albac există o mulțime de astfel de peșteri-mine subterane în Deve de lângă Albac (Jud. Alba), care expun ieșiri (găuri în peretele vertical al stâncii ce formează Cheile Albacului), la înălțimi de o sută de metri de la nivelul drumului național Albac-Scărișoara.

which had just previously declared independence from the Seleucids, deposed the reigning monarch, and Ashk crowned himself king (Arsaces I in classical sources). His successors are often referred to as the Arsacids; they would eventually assert military control over the entire Iranian plateau. By then, the Parni would be indistinguishable from the Parthians, and would also be called by that name.

During the 1st Century BCE, the Dahae were reported to have sent envoys to China. According to the Chinese historian Yu Taishan, a contemporary Chinese account (the *Shiji*) mentions separate envoys from *Huanqian* 驩潛 (Khwarezm), *Dayi* 大益 (the Dahae) and *Suxie* 蘇薤 (Soghdia), among others.[1]

In the 1st century BCE, Strabo (*Geographika* 11.8.1) also refers to the Dahae as a "Scythian" people, who were located in the vicinity of present-day Turkmenistan. However, while the terms Scythians and Saka are usually regarded as synonymous, that is not always the case with Strabo.

*

* *

Bactria = Daxia = Balkh⁴³⁶!

*

* *

Și seamănă numele Balhaș cu numele Valah din Balcani și Balkhul cu Balcani de nu mă mai poate opri nimeni să caut – cu toată nepriceperea mea - în toate indiciile posibile explicația sunetului, explicația asemănării!

*

* *

Cele de mai sus și cu cele scrise de Strabon - din care am aflat că populațiile est caspice se înrudesc – ne obligă ori să suprapunem ariani, mezii, daxii, dahii, sparnii, parții, ori să acceptăm că toți aceștia au fost frați de sânge. Cu tată Efraim. **Ca să se „plinească” prorocirea lui Israel: Efraim va fi tată a mulțime de popoare.**

*

* *

Nu închei această anexă până nu arăt că în capitolul referitor la Ilona lui Atila și la Blachernele constantinopolitan am cuprins și o referință din Dimitrie Cantemir⁴³⁷:

Dimitrie Cantemir scrie un alt nume, cu rezonanțe apropiate de Ilonca: Micolta. Micolta era „fata domnului bactrienilor” (vezi Anexa 4). Descriind moartea lui Atila, Cantemir le zice de teiei de pânțece:

Ce amu el (Atila, nota mea) prea bătrân la vârstă și din fire fiind slăbit, și vin mai mult decât s-a căzut la nuntă să fi băut, și noaptea, cu copila (cu Ilona, nota mea) peste măsură jucându-se, de multă ostenință să i se fi pornit în somn sângele a-i cura din nas și așa dimineața să-l fi găsit mireasa mort.

---

⁴³⁶ Burchard Brentjes, *Civilizația veche a Iranului*, Ed. Meridiane, Buc., 1976, pg. 136; „Centrele principale ale puterii grecești seleucide au fost Bactra (Balh), Raga, lângă Teheran și Heart”.

⁴³⁷ Dimitrie Cantemir, *Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor*, vol. I, Ed. Minerva, Buc., 1999, pg. 255. Vezi și subcapitolul din această carte: *Blacherne: valahii aduși în Constantinopol de Ilonca, „fiica regelui batrienilor”*.

Deci, Ilona – pe care eu am identificat-o în capitolul menționat mai sus cu Boa, regina hunilor sabiri; de fapt regina valahilor din nordul M. Negre – a fost bactriană. Cantemir nu greșește; în astfel de situații, neclare, el devine foarte scrupulos, citând și de această dată din sursele primare. Cantemir citează din Nicolaus Olahus (1493 - 1568). Într-adevăr Nicolaus Olahus a scris cartea „Attila”; asta este sursa din care a extras Cantemir informația că Ilonca (Micolta) a fost „fata domnului de Bactria” sau, un pic mai jos, „fata domnului bactrienilor”. Cantemir spune că nu a reușit să afle de unde a luat Nicolaus Olahus această informație.

Până nu am asimilat faptul că bactrienii est-caspici sunt echivalentul numelui Balkh și Balhaș și că și pe ei – purtătorii acestor nume de „Valah” - trebuia să-i găsim deasupra M. Negre, ca pe toți cei care au pornit din apropierea Lacului Balhaș spre vest - (alanii, avarii, pecenegii, cumanii) -, până atunci, ziceam, valahii din Blacherne au purtat numele de huni sparni, ceva între huni și khazari după unii, după alții ceva între huni și valahi, dar de-acum va trebui ca Blacherne să aibă ca echivalent și Bactriana.

Cantemir și Nicolaus Olahus ne-au ajutat enorm. Dar mai este ceva: o confuzie grefată pe-un lucru devenit clar, se clarifică la rândul ei; ce sunt hunii și sparnii dacă bactrienii au fost valahi?! Nu tot valahi?! Deci, imperiul nostru, al valahilor, a fost împins de hunii-valahi spre vest. Să-mi spuneți dacă vi se pare că forțez această concluzie.

Deci Bactriana a fost un ținut ocupat de daxi. Daxi = Daci. Distanța imensă între *Dacia dacilor* și *Bactriana daxilor* poate crea suspiciunea că avem de-a face cu o coincidență! Cu o biată sau cu o banală coincidență! De aceea țin să vă amintesc că și celelalte ținuturi, la fel de imense, din vecinătatea Bactrianei - Sogdiana, Margiana, Aria (cât o mai fi fără ținuturile precedente, etc) – aparțin unor popoare cu nume foarte apropiate de *dacii din Dacia* sau de *daxii din Bactriana*. Altfel spus: toate aceste populații situate între meridianul M. Caspice și meridianul Lacului Balhas - aflate și sub omogenitatea compactă a limbii, anunțată de Strabon - au avut nume foarte apropiate. **Daii, Dahae, Dahii, Dayuan, Daxii** este un nume merit a elimina și această coincidență și orice altă coincidență. Putem și trebuie să construim de acum ipoteze și teorii care pornesc de la frăția de sânge și de limbă a *Dacilor* din Dacia cu *Daii, Dahae, Dahii, Dayuan* și *Daxii* situați în ținuturile dintre M. Caspică și Lacul Balhaș și, mai mult, le putem spune tuturor acestora, simplu, DACI! Aici nu mai pot exista coincidențe, nici simple, nici banale și nici complicate, căci Dacii = Daii = Dahae = Dahii = Dayuan = Daxii, iar movilele de steril - înalte de până la 20 m (în amonte și cu tăuri și cu guri de mori în amonte) – constituie încă o dovadă a apartenenței la același neam, cu aceleași preocupări majore: extragerea aurului și creșterea turmelor și cu aceeași hrană, bazată pe produse lactate și pe mei. Meiul! Informațiile din acest capitol provin de la Dragoș Bârlea și fac parte din inițiativa noastră de a elimina orice încercare de a eluda numele dacilor Bactrianei în special și al dacilor est-caspici în general din marele neam celto-valaho-cuman. Mulțumesc mult Dragoș Bârlea!

Imagine cu movilele de steril (gorganele) din localitatea Suta de Movile din Rep. Moldova; este o altă localitate decât „Suta de movile” (Hundertbücheln) din Sibiu, Ținutul Hârtibaciu, care are la rândul ei o altă sută de movile ... imense.

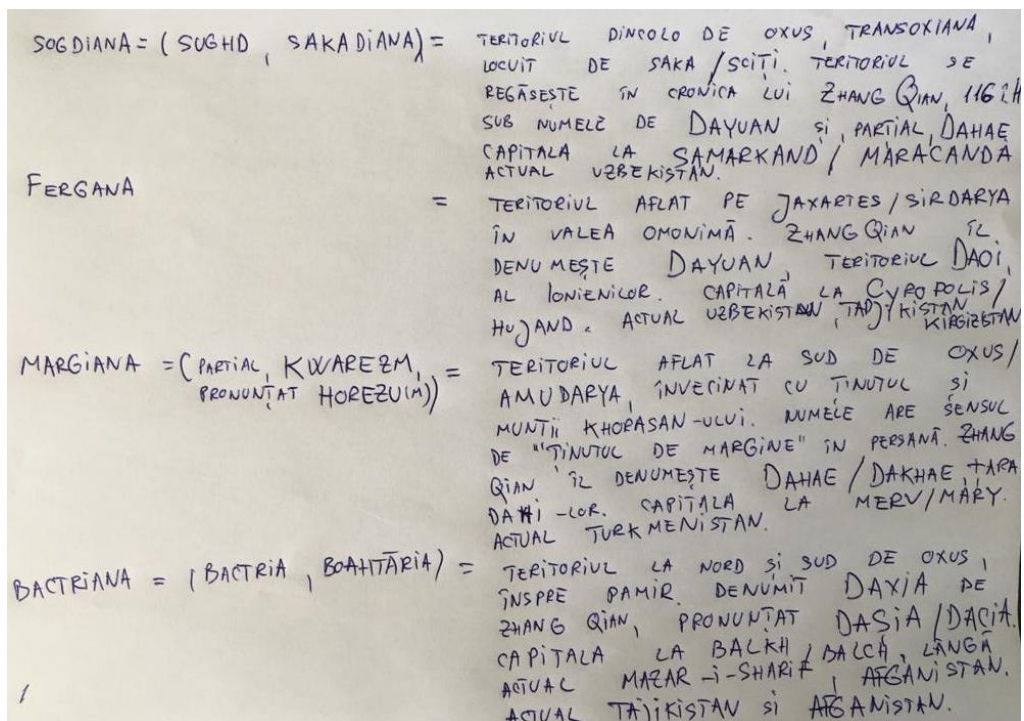
Abilitățile plutașilor valahi de pe Ceremuș

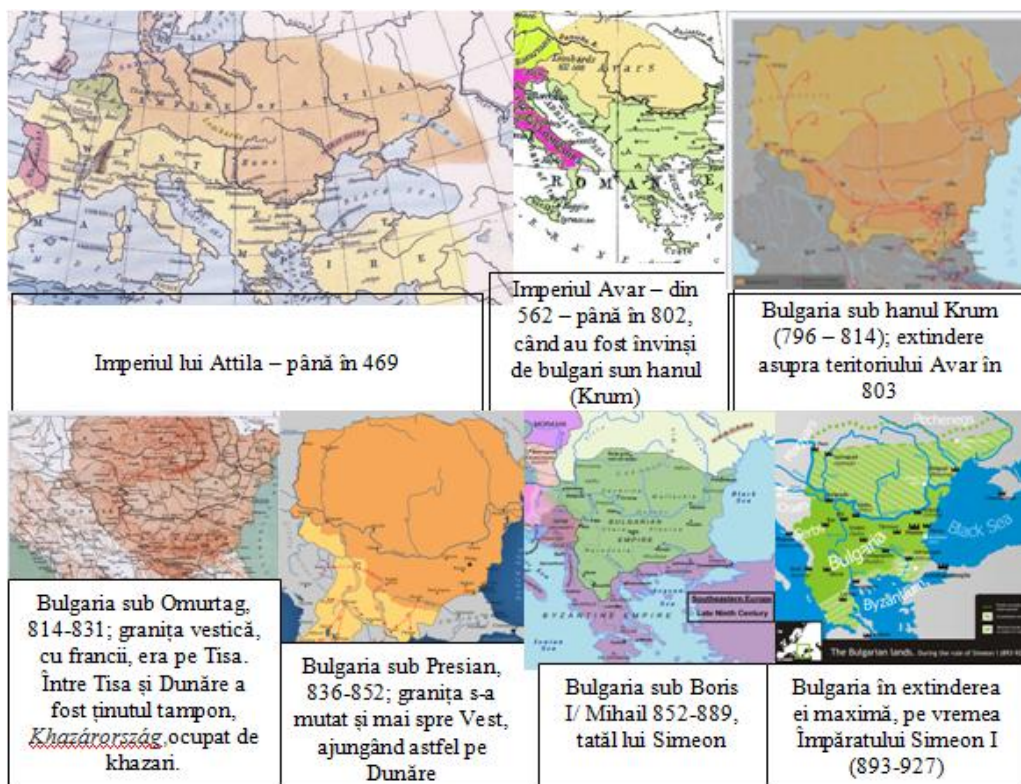
Anexa 5

Despre cacealmaua neamului vlaho - cuman realizată prin **Bătălia de la Lebunion (1091)**, care divulgă slavizarea dacilor și imperiile create de dacii slavizați „uniți” cu dacii neslavizați.

Înainte de slavizare, dacii au constituit Imperiul Hun, apoi, Imperiul Avar, care s-a perpetuat în Imperiul Bulgar de pe vremea împăratului Simeon I, care a desăvârșit opera de slavizare a dacilor, începută de tatăl său Boris I (Mihail); Isidor leșan ține să precizeze că slavizarea a continuat și sub Petru, fiul și urmașul lui Simeon.

Hărțile imperiilor care au cuprins urmașii celților, urmașii dacilor, hunii (hunii sabiri) și sarmații, adică strămoșii pecenegilor, cumanilor și bulgarilor (este evident că autorii hărților au fost mai preocupați de extinderea vestică, ignorând extinderea estică, până pe Nipru – așa cum arată o inscripție memorială, *kopan Okorsis*, de pe vremea lui Omurtag/*Okorsis*, din 824, ca urmare, pare-se a unor lupte cu khazarii nord-pontici - sau, poate, chiar mai încolo, pe Volga, de unde au apărut „Vulgarii”, cum i-a numit arhiepiscopul dominican Ioan de Sultanieh (prin 1400), pentru că vorbeau o latină „vulgară” sau „Vulgarii”, cum i-a numit istoricul Dimitrie Cantemir și alții, pentru că locuiseră pe Volga.

Având cunoștința de faptul că aceste hărți - cu spațiul românesc inclus în Imperiul Bulgar - au și acceptul istoricilor occidentali, este straniu să constatăm opoziția fermă făcută de istoricii români, Hașdeu, Iorga, ș.a., față de o evidență: Imperiul Bulgar a înglobat și teritoriul României de pe vremea când România cuprindea și Basarabia și Bucovina. Hărțile Bulgariei de atunci vorbesc despre granițele clasice ale României: Tisa, Dunăre, Nistru ... Nipru;

Așa vum am văzut și mai înainte, Aurel Decei, *Op. cit.*, pg. 503, în nota de subsol, prezintă mărturia lui *Monachus Sangallensis*:

(...) trage concluzia că Bulgaria se întindea până la izvoarele Tisei și până la cursul superior al Prutului!

Bulgaria s-a întins, în vest, oscilând de pe Dunăre pe Tisa, cuprinzând Panonia și evident România de azi cu Republica Moldova și chiar mai mult în est!

Făcând o analiză care implică raționamente cu interdependențe - scăpată din atenția contemporanilor, ca orice referință la originea bulgară a „craior bulgari” - Gheorghe Șincai a scris - la anul 1186 - despre succesiunea craior bulgari de origine românească, revenind de două ori - anii 963 și 976 - asupra acestui subiect atât de evitat:

- Anul 1186 - S-a arătat la anii 963 și 976 cum că stingându-se vița craior Bulgariei, celor mai de demult, carii de la venirea bulgarilor de la Volga au stăpânit nu numai peste bulgari, ci și peste români, în amândouă Dachiiile, **multă vreme crăimea bulgărească a venit la români** (sublinierea mea), din care cel mai dintâi crai a fost Samoil (...) Din neamul Comitopolilor, din care a fost și Samoil craiul (...) s-au prăsit Asan, Petru și Ioan sau Ioanichie, tustrei

frați laolaltă, cum arată însuși Ioanichie în cărțile la Inochentie al treilea, papa de la Roma, trimise, care cărți eu le voi aduce la anii viitori:

- Anul 963 – (...) Ioanichie, împăratul românilor și al bulgarilor, scriind la Inochentie al treilea, papa de la Roma, în anul 1202, chiar zice că el iaște din semânța lui Samoil și iaște prăsit din romanii cei vechi; carea Inochentie papa încă nu o-au tăgăduit, când așa au răspuns lui Ioanichie: „Căci mai bine-ți iaste și spre mărirea cea vremelnică și spre mântuirea cea veșnică, ca pre cum ești de neam roman, așa să fii și cu urmarea, și norodul țerei tale, carii zic că sînt de sângele romanilor (celor vechi), se urmeze obiceiurile Besericei Romei, ca și în șerbirea dumnezeiască să se vadă a ținea nărvurile părintești.

„multă vreme crăimea bulgărească a venit la români” este o expresie care trebuie înțeleasă astfel: „multă vreme crăimea bulgărească a fost repartizată românilor”.

Cel care s-a îngrijit de notele de subsol ale cărții *Hronica românilor*, editată 1967, a fost Manole Neagoe; el a ținut neapărat să comenteze și să conteste originea latină a „bulgarului” Samoilă:

Șincai consideră că Samoil, țarul bulgarilor, era de origine românească, pe temeiul unei declarații făcute de Ioniță, care a afirmat la un moment dat că el se trage din neamul vechilor țari. Dar afirmația lui nu trebuie luată ca atare. Samuil era bulgar, iar Ioniță era român, însă pentru a justifica pretențiile lui la coroana regală, Ioniță a încercat să-și stabilească o falsă genealogie, care urca până la vechii țari bulgari.

Manole Neagoe a contestat originea latină a țarului Samoilă, indiferent la raționamentele lui Gheorghe Șincai și chiar dacă Gheorghe Șincai a scris în continuare consecințele și motivele pentru care ar fi trebuit să ne facem să gândim că „bulgarul” Samoilă a fost de neam latin, ca urmașul său de sânge, Ioniță Caloian:

- Anul 963 - lată că **românii au fost uniți cu bulgarii de la venirea acestora** (sublin. mea); drept aceia nu numai bulgarii au bătut pre greci, ci doară mai mult și mai adese ori i-au bătut **românii supt numele bulgarilor, al comanilor și al paținachilor** (...) (sublinierea mea).

Deși Gheorghe Șincai susține originea latină și mai ales românească a craiului Samoil, totuși el nu știa că bulgarii veniți de pe Volga erau de același neam cu românii și, ca urmare, nu știa nici că românul Samoilă era, în același timp și bulgar și valah. Asta o putea deduce și Gheorghe Șincai din paragraful copiat de el din Ana Comnena:

- pg. 12 - 13: Pentru aceasta (împăratul Alexie Comnen, nota mea) a trimis o solie cezarului Nikephoros Melissenos cu porunca de a ocupa Aenosul cât mai repede. Mai înainte îl înștiințase prin scrisori să înroleze câți oameni putea, dar nu veterani (căci aceștia plecaseră de acum în toate cetățile ca să străjuiască punctele cele mai însemnate); **trebuia de asemenea să ia un număr de recruți dintre bulgari și dintre aceia care duceau o viață de nomazi (numiți de obicei vlahi, în limba curentă)** (sublinierea mea) iar restul dintre cei abia sosiți din diferite țări, călăreți și pedestri ... ⁴³⁸.

Ce vrea să însemne această precizare a Anei Comnena, luată din textul de mai sus (subliniată de mine) și în contextul în care în harta anexată cărții *Geografia*, a lui Strabon, găsim că teritoriul - cuprins între râul Marița, la est și nord, râul Nestos la vest și M. Egee la sud - era

---

⁴³⁸ Ana Comnena, *Alexiada*, Ed. Minerva, Buc., 1977, Vol II, pg, 12 - 13.

locuit masiv de triburi de-ale tracilor: Bessii, Bistonii, Ciconii, Sapeii și Xanthos (vezi și **dacii xantii**, din nordul M. Negre și vezi mirarea lui Strabon că acești traci, cu numele xanthos, xantii, apar de-o parte și de alta a Propontidei:

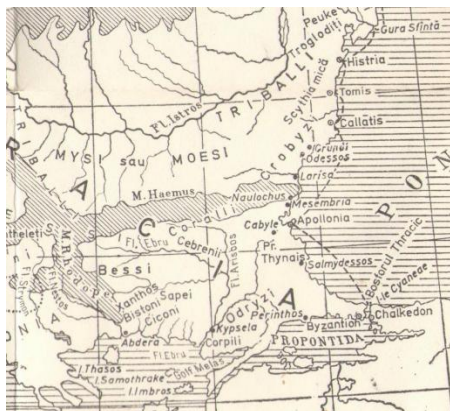
„trebuia de asemenea să ia un număr de recruți dintre bulgari și dintre aceia care duceau o viață de nomazi (numiți de obicei vlahi, în limba curentă)”?

- Ce?

- că acei valahi nepricepuți în ale războiului se numeau și bulgari și că numai de puțin timp au început a fi cunoscuți („în limba curentă”) și sub numele de valahi!? Nu vreau să forțez o interpretare pentru a extrage ceea ce-mi doresc (că bulgarii și valahii erau încă considerați aceiași), dar este posibil ca înțelesul

exact scris de Ana Comnena să fi fost interpretat și publicat așa cum îl avem publicat,

- că împăratul Alexie Comnen avea nevoie de ostași nepricepuți, neexperimentați?! De

ce? Pentru că împăratul nu voia ca ostașii recrutați să înțeleagă că în *Bătălia de la Lebunion* urma să se facă sub un aranjament marcă cumană: pecenegii s-au prefăcut că au fost bătuți de cumani, iar cumanii și Alexie Comnen, de același sânge și de aceeași limbă cu pecenegii, s-au prefăcut că au stărpit pecenegii (Ana Comnena nu ezită să facă pe placul împăratului, chiar dacă exagerarea distrugerii totale a pecenegilor – „cu femei și copii”⁴³⁹ - este prea ușor de contrazis prin colonizarea de la Moglena, prin trădarea unor pecenegi în timpul luptei, care au fost la fel de vrednici ca și cei colonizați la Meglena ... și, în final, prin argumente

din Samuil Micu⁴⁴⁰ și din Petre Ș. Năsturel⁴⁴¹, care au arătat că acei pecenegi colonizați la Moglena (după ce au fost distruși la Lebunion) au fost de fapt români nord-dunăreni.

⁴³⁹ Ana Comnena, *Op. cit.*, pg. 29: Ana Comnena a scris despre nimicirea **tuturor** sciților: „Un neam întreg, nu foarte numeros, ci de-a dreptul de nenumărat, cu femei și copii, a fost complet nimicit în aceea zi. Era în aprilie, în a 29-a zi a lunii”.

⁴⁴⁰ Arhivele Naționale ale României, *Românii de la sud de Dunăre. Documente*.

- Document din *Scurtă cunoștință a istoriei românilor*, ediție C. Câmpeanu, Buc., 1963 pg. 71, Buc. 1997, pg. 139-140:

„... împăratul Alexei Comnen i-au biruit și ridicându-i de acolo cu muieri și cu prunci i-au dus în ținutul Moglenei, unde frumoasă legiune au făcut din ei, carii, prin urmare, și astăzi lăcuiesc acolo. Ținutul acesta, Moglena, după ce s-au așezat românii acolo, s-au zis Vlahiia Mare, adică Țara Românească cea Mare. Acestea nici cu limba, nici cu neamul, nici cu obiceiurile nu se osibesc de românii cei din Dachia ...”.

⁴⁴¹ Petre Ș. Năsturel, *Vlahii din spațiul bizantin și bulgăresc până la cucerirea otomană*, lucrare publicată în culegerea de texte *Aromânii, istorie, limbă și destin*, Ed. Fundației Culturale Române, Buc. 1996 (coordonator Neagu Djuvara), pg. 50-82 și efectiv la pg. 59:

- că împăratului Alexie Comnen i-a fost teamă, la fel ca în situația descrisă de Pahimer, mai târziu, că acei valahi - dacă ar fi rămas nerecrutați și în apropierea pecenegilor - ar fi putut jonționa cu pecenegii, fiindcă erau neamuri. Gheorghe Șincai cuprinde această ultimă situație la anul 1186:

- ... Pahimer, carele apriat scrie că „**Valahii sau românii, carii lăcuiau de la oștezele Țarigradului până la cetatea Bizia și mai încolo erau de un nărav și doară de un neam cu schytele de peste Dunăre**” (sublinierea mea) (...) românii cei de-a stânga Dunărei se numesc de greci schytae și comani.

„Unii autori bizantini, Manuel Straboromanos, și mai ales Ioan Zonara – vorbind despre izbânzile lui Alexis Comnen asupra pecenegilor, pe care i-a zdrobit în sângeroasa bătălie de la Lebunion și care a scăpat imperiul la 29 aprilie 1091 – reține că împăratul bizantin a ales dintre cei prinși un mare număr de „sciți” deosebit de zdraveni, pe care i-a așezat cu femei și copii în aria Moglenei (antica Almopia, azi Ardea) și din care a alcătuit, cu scopuri militare, un coro (tagma) anume”.

Este amuzant că nimeni nu pare dispus a sancționa contradicțiile între cele spuse de Ana Comnena și alții, aproape contemporani ei, referitor la femeile și copii pecenegilor; astfel Ana Comnena scrie despre distrugerea lor totală la Lebunion, iar alții scriu, că femeile și copii - în parte sau chiar în întregime - au fost colonizați la Moglena.

Continuă Petre Ș. Năsturel:

„Cât a trăit Zonara (prima jumătate a secolului al XII), urmașii lor se numeau pecenegii din Moglena. Bătălia de la Lebunion a însemnat practic eliminarea pecenegilor de pe arena politică a Balcanilor (nici asta nu-i adevărat și este iarăși amuzant să constatăm cu câtă lipsă de vigilență au fost preluate anumite informații din Ana Comnena, de Șaguna, de Petre Năsturel ș.a., nota mea).

Intelectualii români tot au găsit o soluție pentru a nu lăsa pecenegii să fie ceea ce au fost, adică români nord-dunăreni și nu turci sau turanici și de a le da urmașilor numai înfățișarea de români, nicidecum și sângele: O ultimă încercare împotriva Imperiului Bizantin a dat greș definitiv sub Ioan al II-lea Comnen, în 1122. O ceată de sciți, venită de pe teritoriile nordice ale Dunării, a invadat Tracia. Nomazii au fost nimiciți de bizantini (nimiciți a doua oară!, nota mea), iar împăratul, ca și tatăl său, în 1091, i-a colonizat pe unii dintre ei (...) <<Dintre aceștia – scrie Nichita Honiates, în felul său căutat – câteva mici scânteii mai subzistă>> (...) Este interesant faptul că în regiunea Moglenei mai trăiesc încă, într-o masă compactă de câteva sate, țărani care vorbesc un dialect românesc. **Or, înfățișarea și făptura lor îi deosebesc de aromân** (sublinierea mea). Este plauzibil ca acești meglenoromâni să se tragă din coloniile stabilite de Alexis Comnen în acel ținut, colonii constituite, fără îndoială, dintr-un ameste etnic de români din părțile Dunării, trași de ei de stăpânii lor pecenegi. Aceștia din urmă au devenit bilincvi, preferând, fără îndoială, idiomului lor turanic. (aici avem inerția educatului modern, care își expune inerțiile educaționale, în care i s-a spus că pecenegii și cumanii au fost total diferiți de români). Cu alte cuvinte, stăpânitorii de atunci ai vechii Dacii erau pe cale de asimilare de către băștinași. Această populație din Moglena și-a pierdut numele de români, adoptându-l pe acela de vlahi, dat lor de slavi. Statorniciți pe maoul drept al Vardarului (Axios) și în munți, meglenoromânii și-au reluat vechile îndeletniciri de păstori. Un document al lui Andronic I Comnen din 1184 – aproape un secol după bătălia de la Lebunion – arată că **cumanii, bulgarii și vlahii din Moglena își pășteau turmele pe muntele Puzuchia (Kozuka: Kozuh)** (sublinierea mea) Acești valahi atârnau de mânăstirea Lavra din Athos (...) Citind dialectul meglenit, el mi se pare mai accesibil decât aromâna.

Prin acest text, scris de Petre Ș. Năsturel, avem două confirmări că pecenegii au supraviețuit în număr copleșitor după Lebunion/Levunion, chiar fără să fie necesar ca eu să mai spun că dacă pecenegii au fost români nord-dunăreni, atunci românii nord-dunăreni au existat și există în număr mare după ce au fost „nimiciți” la Lebunion, dar și că nici chiar cu o astfel de dovadă a supraviețuirii viguroase a pecenegilor, tot nu a intervenit nimeni cu o minimă sancțiune asupra textului Anei Comnen!

Totuși, mare mirare să nu fi știut Gheorghe Șincai că bulgarii veniți de pe Volga erau - ca și cumani veniți de dincolo de Volga și neamuri cu românii - de-un neam și cu românii (valahii) și cu cumanii, din moment ce tot el scrie la anul 1186:

... pe varvarii locuitori ai Hemului, carii mai demult se numeau misi, iar acuma se zic vlahi ...

Bun, să-l întrebăm pe Șincai: cum se numeau ei, acei români de când au fost numiți misi – până când au fost numiți valahi ... ca „acuma”?! Nu bulgari?

Deci, țarul bulgar Samoil⁴⁴² a fost român pentru că așa erau pe atunci toți bulgarii: neamuri de sânge cu românii și pentru că nimeni nu-i *distilindea* (diferența) în bulgari și în români pe criteriul originii, ci numai pe criteriul ocupațiilor: „bulgarii” erau foștii români slavizați și sedentarizați, iar „valahii” - cum au fost cei nepricepuți, recrutați și doriți de Alexie Comnen - au fost neslavizați, au fost păstori, au fost cei care rămăseseră să trăiască din activitățile vechi.

De ce s-au prefăcut cei doi, Ana Comnena și Gheorghe Șincai, că nu știu că bulgarii de pe vremea lui Alexie Comnen știau că erau de același neam cu valahii?!

- Pentru că Ana Comnena era fiică de împărat și nu voia să-și prindă porfirul nici în sariciei bulgarilor și nici în cei ai valahilor,

- Pentru că Gheorghe Șincai a simțit că și-a prea dat în petec cu dezvăluirile și că dezvăluirile lui pot avea implicațiile canonice care ... au avut loc în ceea ce-l privește (un nobil l-a lovit cu pumnul în plină figură că i-a scos dinții).

Pe de altă parte, oricine îmi poate reproșa: „cum zici tu că ar fi știut Ana Comnena că valahii sunt neamuri cu bulgarii din moment ce ea nu știa prea bine nici ce origini aveau bulgarii”!

- Oare? Fie cum zici, dar dacă-ți demonstrez că Ana Comnena știa foarte bine că bulgarii erau înrudiți cu valahii, admiteți că știa și că Comnenii – pe care i-am găsit că au fost valahi, și pe care îi descoperim și din descrierea Anei Comnen că aveau față de valahi și de neamurile lor (pecenegii și cumanii) un atașament aparte – erau valahi? Dovada este nobilul bulgar Rodomir, unchiul Anei Comnen:

Melissenos, între timp, potrivit poruncilor scrise pe care le primise mai înainte din partea împăratului, și-a adunat trupe, luându-le de peste tot și a strâns și pedestri din împrejurimi; după ce aceștia au încărcat pe care cu boi toate bagajele lor și tot ce le era de trebuință, au fost trimiși de grabă împăratului. Când i-au putut zări, majoritatea celor îi priveau i-au luat drept un detașament de sciți care mergea împotriva împăratului. Unii chiar, siguri și arătându-i cu degetul, l-au încredințat pe împărat că erau sciți. Acesta a crezut în adevărul celor spuse de ei și, nefiind îndeajuns de tare pentru a ține piept unei asemenea mulțimi, stătea, neștiind ce să facă. L-a chemat totuși pe **Rodomir (acesta era un nobil de neam bulgar, înrudit prin mama sa cu împărăteasa, mama noastră**, sublinierea mea) și l-a trimis cu porunca de a-i recunoaște pe cei care se apropiau. Acesta a îndeplinit în grabă ordinul și s-a întors, spunându-i că erau oamenii trimiși de Melissenos. Împăratul s-a bucurat mult și, după după ce i-a așteptat puțin ca să se apropie, a făcut

---

⁴⁴² Gheorghe Șincai a introdus în discuție românitatea țarului Samoil pentru că a simțit nevoia să justifice oarecum originea latină a Asăneștilor, descendenți și din predecesorii bulgari Simion și Petru. Șincai s-a încurcat în explicații, deoarece Samoil putea fi rudă și chiar frate de mamă cu țarii descendenți din Simion și Petru, chiar dacă după tată provenea dintr-o altă dinastie decât Simion și Petru. Asta pe de o parte, căci pe de altă parte toți erau concomitent bulgari și deci români.

traversarea împreună cu ei, poruncind să se lărgească întăriturile, i-a unit cu restul armatei.⁴⁴³

Nu numai *bulgarul Radomir* demonstrează că Ana Comnena știa că bulgarii și familia ei erau neamuri de sânge cu bulgarii și cu valahii; Ana Comnena a mai știut și că „recruții” valahi ai lui Melissenos – despre care toți, cei care i-au văzut de la distanță cum erau îmbrăcați și după ce le-au văzut carele (lor) cu boi, au bănuț că erau pecenegi, - de fapt erau de același neam cu pecenegii. De altfel nu a scris Rabinul Beniamin de Tudela, prin anii 1160, că marele împărat bizantin, Manuel Comnenul, se purta foarte bine cu valahii pentru că era din același neam cu ei?! A aflat asta un rabin din Spania, aflat în trecere prin Grecia, și nu a aflat asta fiica unui împărat!?

Așa cum bine se poate observa, eu am folosit două ediții din Gheorghe Șincai, 1967 și 1978. Este mai mult decât straniu că în ediția din 1978 nu există anii 963 și 976! Nu sunt cuprinse referințele aferente acestor ani!! De ce?! Nu pot exclude dintre suspiciuni și pe aceea că cineva vrea să ștergă cu orice preț șansa românilor de a afla că:

- bulgarii și românii (nord dunăreni) au fost uniți, cum scrie Ghe. Șincai,
- multe acțiuni ale românilor se află sub numele bulgarilor, cumanilor și pecenegilor, așa cum iarăși scrie Ghe. Șincai.

Dar aceste eludări au, evident, și scopul, pe care nici Ghe. Șincai nu l-a știut, de a ascunde că bulgarii, veniți de la Volga, au fost de sânge românesc!

Această concluzie a cărții mele trebuie să devină premisă în cercetarea trecutului neamului românesc. Și este firesc să fi fost de același neam cu românii din moment ce românii au fost de același neam cu cumanii, despre care mulți spun că au venit în estul Daciei și în Dacia de undeva de dincolo de Volga bulgarilor/vulgarilor și, deci, de dincolo de bulgarii, care erau mai apropiați de români decât cumanii.

Din Olymful Thesaliei în Olymful Mysiei

Oricine a citit capitolul despre Bătălia de la Lebunion realizează că scopul principal a fost să demonstrez că pecenegii sunt urmașii românilor de la nord de Dunăre. Este de fapt doar unul din scopuri, căci scopul principal este acela de a demonstra că scopul cumano-valahului împărat bizantin Alexie Comnen de a atrage de partea sa și de a recruta valahii din jurul Lebunionului a fost acela de a nu-i lăsa atrași și înrolați de pecenegi și cumani. De ce să fi fost atrași atât de ușor?

- Pentru că se asemănau în toate, pentru sângele la sânge trage și pentru că atât pecenegii cât și cumanii aveau astfel de abilități de a atrage!

Situațiile identice nasc reacții și fapte identice; prin asta vreau să spun că, în fond, Alexie Comnen a făcut cu valahii dimprejurul Lebunionului la fel cum a făcut și Pahimer cu valahii din zona Adrianopol-Constantinopol, mai târziu, 1186, dar într-o situație identică, descrisă de Gheorghe Șincai:

... Pahimer, carele apriat scrie că „**Valahii sau românii, carii lăcuiau de la oștezele Țarigradului până la cetatea Bizia și mai încolo erau de un nărav și doară de un neam cu schytele de peste Dunăre**” (sublinierea mea) (...) românii cei de-a stânga Dunărei se numesc de greci schytae și comani.

---

⁴⁴³ Ana Comnena, *Op. cit.*, pg 15-16.

Dar consecințele sunt și mai date dracului de-atât. Este adevărat că Lebunionul este situat ceva mai jos de traseul Adrianopol - Constantinopol, dar nu pe atât de departe ca să nu

putem spune că asta este Valahia despre care vorbeam. De aici, oricum am face și oricum am zice - mulțimea valahilor, diversitatea lor, reacțiile și trăsăturile lor - ne basculează direct în antichitate: am fost și suntem EOLIENII cei dintre ionieni și doriene. Cu această viziune – a zonei anticilor eolieni - ne putem întoarce să consolidăm Valahii dintre Adrianopol și Constantinopol. Avem o dimensiune antică mult mai veche decât cea pe care am avea-o ca urmași ai romanilor. Adică, suntem urmașii pelasgilor, ajunși - ca eolienii - în Olympul Tesaliei și apoi, de aici, între Mysia continentală și Mysia anatoliană, adică în Olympul misian. Adică în Valahia. Am ajuns din Olymp în Olymp.

Elenii eolieni au fost neamuri de sânge și de limbă cu cimerienii, cu mezii, cu syginii și cu dacii; ei, eolienii au creat Roma după ce au distrus Troia

Istoricul Nicolae Drăganu a elaborat o hartă a ținuturilor care au purtat numele de *Valahia*. Două valahii sunt mai aparte și mai orientale, deși nu sunt nici acestea cele mai orientale spații locuite compact de strămoșii noștri: Valahia din Crimeea și Valahia din spațiul Adrianopol-Constantinopol-Bitinia, despre care a scris Georgio Pachymeres⁴⁴⁴ într-o variantă aleasă și tradusă de Gheorghe Șincai⁴⁴⁵:

<<... Pahimer, carele apriat scrie că

Valahii sau românii, carii lăcuiau de la oștezele Tarigradului până la cetatea Bizia și mai încolo erau de un nărav și doară de un neam cu schytele de peste Dunăre” (...) românii cei de-a stânga Dunărei se numesc de greci schytae și comani.

În alte variante, Pachymeres a scris despre mulțimea valahilor din această zonă; mulțimea aia de valahi l-a făcut pe împăratul bizantin să-i mute în Asia Mică în preajma unei invazii anunțate a sciților (pecenegilor).

Putem accepta cel puțin convențional că *Fanarul* și *Blacherna* – din Constantinopol – constituie centrul acestei „Valahii Fără Seamăn”, atât de inedită încât nu a avut nume! Mulțimea de valahi existentă în „Valahia Fără Seamăn” dovedește că ei au fost autohtoni aici. Când și cum au apărut aici acești vorbitori ai unei limbi cu rezonanță ... latină, cine au fost strămoșii acestor „valahi fără seamăn”?

⁴⁴⁴ Georgio Pachymeres, născut în Brusa 1242, decedat Constantinopol 1310. De remarcat că Pachymeres a trăit în această Valahie, „Fără de seamăn”, dintre Adrianopol și Bitinia, pe care trebuie să o fi cunoscut bine.

⁴⁴⁵ Gheorghe Șincai, *Cronica Românilor*, anul 1186.

Căutările mele m-au dus la anticii **eolieni**⁴⁴⁶, pentru că eolienii sunt cei mai vechi locuitori cunoscuți ai spațiului ocupat de valahii „fără seamă”. M-am oprit asupra *eolienilor* și pentru că ei au vorbit o limbă barbară, cum zic grecii, de rezonanță latină, o „protolatină”; faptul că descendenții *eolienilor* sunt considerați creatorii Romei a cântărit, în alegerea mea aproape la fel de mult ca limba vorbită de ei și de valahii „fără seamă”.

Herodot și Strabon au acordat *eolienilor* o atenție aparte și pentru că limba lor a fost mult prea diferită de dialectele grecilor. Strabon a scris că **eolienii au apărut** în zona Greciei cu patru generații înaintea *ionienilor* și că au pătruns și în Tracia (trezând evident Propontida), ceea ce înseamnă că eolienii au venit de undeva dinspre est

*la 60 de ani după războiul troian, cam în aceeași vreme în care Heraclizii s-au reîntors în Pelopones*⁴⁴⁷

și că au cuprins Munții Olimp, Ida și Troada (cu Troia cu tot) din Asia. Centrul ținutului *eolian* a fost orașele (create de ei): Cyzic și Smirna⁴⁴⁸. Pe de altă parte, legendele-i rețin pe *eolieni* ca fiind dintre cei care au cucerit Troia, însușindu-și la împărțire Troia și ținuturile din jur, inclusiv ținuturile patronate de Hector și de celebrul Aeneas, cunoscut ca fiind după războiul Troian fondatorul provinciei Latium din jurul Romei.

Dionysius din Halicarnass a scris⁴⁴⁹:

romanii vorbesc o limbă care nu-i nici complet barbară și nici pe de-antregul greacă, ci este una amestecată și cu una și cu cealaltă, din care cea mai mare parte este eoliană.

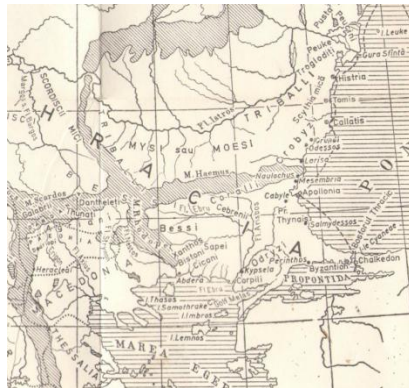
Eolienii au fost considerați traci. Pelasgi. Dionysius din Halicarnass a scris că tracia au ajuns la Roma înaintea grecilor și că ei au fost cei care au creat provincia *Latium* (din jurul Romei).

Anticii susțin că *eolienii* din Bitinia au apărut din *Tesalia*. *Tesalienii* sunt considerați de sorginte pelasgă (tracă, adică), de aceea a fost denumită și *Pelasgiotis*⁴⁵⁰ sau, mult mai încoace, *Valahia din Tesalia*.

*

* *

Eolienii au ca urmași valahii, dar valahii s-au numit mai înainte *moesi* sau *mysi*. Mysii au fost traci, motiv pentru care *Bosforul Tracic* a fost numit cândva *Bosforul Mysian*.⁴⁵¹ Așa se face că odată cu *eolienii*, sau la scurt timp după *eolieni*, îi găsim și pe *mysi* (misieni) pe teritoriile ocupate de eolieni, menționate mai sus: Munții Olymp, Ida, Troada (cu Troia), cu orașul Cyzic. Strabon, în permanență încântat de poeziile lui Homer, a scris: „... poetul unește într-o singură regiune *Eolida* și *Troia* ...”. Iată, pe de altă parte, și explicația existenței a doi munți Olymp: în Tesalia și în Mysia anatoliană (din Propontida).

⁴⁴⁶ Eolienii sunt una din cele patru seminiții elene: doriene, eolieni, ahei și ionieni.

⁴⁴⁷ Strabon, *Geografia*, vol. III, pg. 156 - 157.

⁴⁴⁸ Orașul eolian *Smirna* a fost răpit de ionieni printr-o înșelăciune (Herodot, *Istorie*, Ed. Științifică, 1961, vol. I, pg. 85-86).

⁴⁴⁹ Se știe că Dionysius din Halicarnas trăia la Roma în anii 30 î.e.n.

⁴⁵⁰ Herodot, *op. cit.*, vol. I, pg. 400.

⁴⁵¹ Strabon, *op. cit.*, vol. III, pg. 134.

Mysii anatolieni au fost acceptați unanim de antici ca fiind *traci* proveniți din Moesia (Bulgaria); toți grecii bizantini știau că moesii sau mysii au fost valahii existenți și de o parte și cealaltă a Dunării.

Deci, avem o succesiune: valahi - mysii - eolieni - pelasgi. Așa înțelegem de ce numele „eolian” are o explicație în *vânt*, ca mișcare („se mișcă precum vântul”), de la numele pelasgilor, care erau considerați de antici: umblători, nomazi, desegari, negustori cu amănuntul ... ca „berzele”.

Deci, eolienii care au fondat Roma și care au stat la baza formării limbii latine au fost ... valahii. Obârșia acelor valahi este în mysii, eolieni și pelasgi. De aceea nu trebuie să ne mirăm: apariția *Bulgariei*, cu numele derivat din *Vulgaria* – care la rândul ei a derivat de la limba latină, dar barbară, a locuitorilor ei, cum a scris (cca 1400) episcopul dominican Ioan Sultanieh – este rezultatul unei așteptări firești. Apariția *Bulgariei* arată că tracii – vorbitori ai unei limbi cu rezonanțe latine - au avut acea conștiință de neam, care erodând subteran Grecia Antică și Imperiul Bizantin, a izbucnit și a izbândit în *Bulgaria*.

Câteva lucruri nu se leagă:

- Aeneas, creatorul mitic al Romei, a fost un aliat al *troienilor*, nu *eolian*, așa că de ce este considerat creatorul Romei odată cu eolienii, care au cucerit și au distrus Troia?

- Să fi fost Aeneas cumva trac, ca eolienii?

- Cum și de ce au ajuns moesii din Moesia - peste Tracia și peste Munții Haemus - tocmai în „Valahia Fără Seamă” și de ce?

Este evident că în încercarea mea de a explica toate acestea voi avea de-a face și cu forțele anticilor de a cosmetiza și de a crea genealogii favorabile, dar, totodată, este de așteptat și să dau peste origini și direcții neștrăbătute sau parcurse superficial⁴⁵². Din ceea ce a

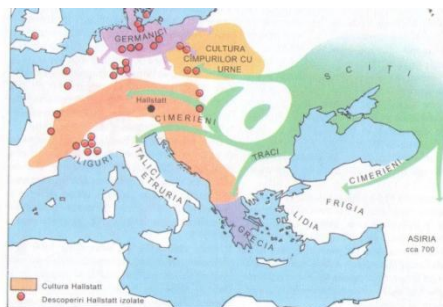
⁴⁵² Dl. Ionel Opreșan, autor și editor la *Saeculum I.O.*, mi-a atras atenția asupra a două lucrări care au dezbătut acest subiect: Vasile Pârvan, *Dacii la Troia*, Ed. Saeculum, 2016, pg. 235 (521) și Carme Jimenez Huertas, *Nu venim din latină*; nu am reușit să găsesc și ultima lucrare, cartea fiind epuizată în Arad. Lucrarea lui Vasile Pârvan a apărut în revista *Orpheus*, Buc, II, nr. 1, febr. 1925, pg. 1-10. Am citit lucrarea lui Vasile Pârvan, care pornește de la „legăturile intime stilistice între civilizațiile bronzului din Transilvania, Troia și Mykene” pe care Hubert Schmidt” le-a constatat și pe care le-a conexasă la prezența neamurile trace din NV și N Asiei Mici cel puțin de la începutul mileniului II î.C. Este vorba despre forma unor topoare și vase și de simetriile unor toponime, diferite de cele discutate de mine dar de aceeași natură. De aici s-a ajuns a crede că acești geți/daci carpatini au clădit Troia stratului al VII-a, situată pe ruinele Troiei homerice. Găsind că acele vase și topoare se află în afara spațiului în care au ajuns cimerienii și trerii, asociații lor, Hubert Smith și Vasile Pârvan le-au atribuit geților, iar de aici s-a tras concluzia: „Nu trerii, nu cimerienii, ci pur și simplu geții au fost locuitorii Troiei între anii 1000 și 700 a. Chr”.

După ce arheologul și istoricul Vasile Pârvan constată uluit, ca Strabon, toponimii identice de o parte și cealaltă a Propontidei sau în Tracia și în Asia Mică, dar și numele „senzațional” al dacilor (scris *Δακβυζα*) din golful „astacenic”, se ajunge la concluzii care îmi consolidează povestea: „Dar se va spune că, eventual, tracii nordici, din regiunile carpato-danubiane, ajunseseră în Mysia și Bithinia încă de la începuturile neolitice, ale marilor migrații trace spre Asia Mică și, deci, nu sunt post-mycenieni la Troia. Aici din nou toponimia care ne arată mysii la Dunăre: și știm din Strabon că sunt același popor cu geții - și mysii în colțul NV al Asiei Mici, - și Homer, *Iliada*, XIII, 5, îi cunoaște la Dunăre, împreună cu diferiți nomazi ai stepei, care se hrănesc cu lapte deiașă!) ia în sprijinul ei arheologia: formele de vase și de securi din Troia VII, aduse, sigur, din Dacia, sunt din anii 1000 și cei următori. Le-a adus, deci, la Troia un popor care a început să se miște din Dacia într-acolo de la acea dată înainte. Or, acel popor e chiar cel cunoscut apoi sub numele daci (v. *Δακβυζα*) mânat încoace de necazul ce-l avusese întâi cu cimerienii și apoi cu scii, care îi invadaseră țara și cu care împreună năvălea și el acum atât

scris Strabon despre „înaintarea” în Tracia a primilor eolieni, peste Propontida, în direcția Adrianopol, înțeleg că *eolienii* au venit din est și nu din vest, dinspre Moesia, așa cum ne-am fi așteptat. Direcția năvălirii eoliienilor este corectă, doar sensu-i altul.

- Nu cumva acest traseu este în continuarea cunoscutului și des invocatului **traseu cimerian**, de pe litoralul ponto - caspic, printre cele două mări și apoi pe sub M. Neagră?

O mișcare de o anvergură atât de mare trebuia să lase un indiciu. Apariția *eoliană*, urmată de cucerirea *eoliană* - care au decalat apariția și cucerirea ioniană cu patru generații – nu se află aici, în continuarea *traseului cimerian*? Dacă-i așa, atunci trebuie revizuită și cucerirea Troiei și originea valahilor. *Cimerienii* au apărut în anii 720-730 între cele două mări – M. Neagră și M. Caspică -, deodată cu deportarea celor zece triburi ale Regatului Israel, iar *valahii apăruți în Mysia* - din preajma Adrianopol - trebuie să fi fost *cimerienii*. Da, poate fi așa, pentru că se știe că *cimerienii*, sub presiunea invaziei scitilor, s-au despărțit în două: o ramură a plecat spre vest, pe deasupra M. Negre, iar cealaltă ramură a plecat spre est, pe sub M. Neagră. Cele două ramuri s-au întâlnit la Dunăre: Moesia de Jos – Moesia de Sus! Ce a făcut posibil așa ceva?

- Limba!
- Rezistența limbii în timp!

Dacă informațiile antice, de mai sus, confirmă ceva și sigur confirmă, atunci confirmă că numai *limba cimerienilor*, cu rezonanțe latine și capacitatea vorbitorilor ei de a nu fi asimilați a făcut posibil ca rezonanțele ei latine să poată fi indicate cu precizie – peste nedumeririle anticilor și bizantinilor – de cercetătorii de azi, care găsesc că aceste rezonanțe latine sunt dominante în limba latină. Asta fără să lăsăm de-o parte și alte consecințe:

- identificarea, tot pe baza rezonanțelor latine, a mysilor cu moesii,
- cimerienii sunt și valonii - latini - de azi.

Din ceea ce a scris Herodot și Strabon despre *eolieni* și *mysi*, ca și din comentariile celor care au cunoscut și atitudinea grecilor din jur, observăm niște rețineri încetățenite față de *eolieni*, pe considerentul originii lor barbare, din traci (pelasgi). În sensul că „greci-greci, dar cam traci”. Este de așteptat ca astfel de rețineri să nu poată fi găsite și la romani; avem noroc, unul din cei care și-au căutat și și-au găsit împlinirea în Troia, adică în locuitorii ținutului eolian a fost chiar Cezar, marele Cezar. Strabon scrie:

*Divinul Caesar, fiind și un admirator al lui Alexandru (fiul lui Aeneas, nota mea) și având dovezi mai notorii despre înrudirea sa cu troienii, a fost îndemnat de ardoarea-i tinerească să-i copleșească pe troieni cu binefaceri. Dovezile sale sunt mai cunoscute, mai întâi pentru că este roman, iar romanii îl consideră pe Aeneas principele întemeietor al neamului lor, apoi pentru că numele Luliu derivă de la lulus, unul din strămoșii lor, iar Caesar s-a numit lulius după lulus, care a fost unul din urmașii lui Aeneas.*⁴⁵³

dinspre Miazăzi cât și dinspre Apus: Astfel dară, pe ruinele vechii cetăți myceniene, în care poetul cântase pe Hector eroul și pe Andromache cea tristă, dacii năvalnici ridicaseră din nou, la câteva secole după grozava cădere, o altă cetate; și făturarii Nordului carpatic turnau acum arme de bronz și olarii getici modelau vase de pământ ars”.

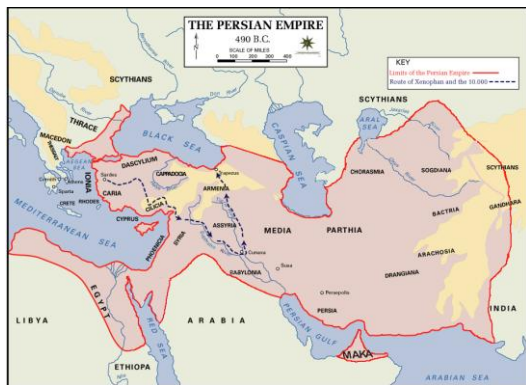
⁴⁵³ Strabon, *Geografia*, vol. III, pg. 174.

Consider că sunt suficiente dovezile creării Romei și a limbii latine de rezonanțele latine ale cimerienilor – strămoșii eolienilor, mysilor, moesilor și valahilor.

*

* *

Ce limbă au vorbit *cimerienii*? Dacă cimerienii au apărut pe locurile de mai târziu ale colchidenilor - care practicau circumcizia după ritualul botezului specific ebraic - și odată cu israeliții deportați -, atunci *cimerienii* au fost unii și aceiași cu israeliții, adică au fost identici cu „cele zece triburi pierdute” și au vorbit **aramaica, limba din care trebuie să fi derivat rezonanțele latine ale eolienilor, mysilor, moesilor, tesalioților și valahilor.**

Cine-au fost mysii și moesii, adică cei care locuiau de o parte și cealaltă a Dunării?

- Urmașii dacilor, evident!

Problema este că Herodot nu scrie nimic de daci (ci numai de geții), iar Iordanes

a scris, mai târziu, că geții de la Dunăre au fost de fapt goții, adică germanicii. Unde erau dacii pe vremea lui Herodot și cine locuia pe vremea lui de o parte și cealaltă a Dunării?

- Sigynii!

lata ce au scris Herodot și Strabon despre sigyni / siginni:

Herodot, <i>Istoriei</i> , cartea V, pg. 31	Strabon, <i>Geografia</i> , vol. III, pg. 69
<p>... dincolo de Istru pare să fie un pustiu fără sfârșit. Eu am izbutit să aflu știri numai despre locuitorii de pe malul celălalt al Istrului, numiți sigyni, care poartă haine medice. Caii lor au coamă pe tot trupul, părul fiind de cinci degete lungime; sunt mici de statură, cu nările largi și nu sunt în stare să poarte un om în spinare; în schimb, înhămați la căruțe, sunt foarte iuți; de aceea cei din partea locului umblă în căruțe. Hotarele lor se întind până în apropierea eneiților de la Adriatică. Ei susțin că sunt coloniști de-ai mezilor. Cum au fost aceștia colonizați de mezi, nu pot să-mi dau seama dar, în scurgerea nesfârșită a vremii, orice s-ar putea întâmpla.</p>	<p>... ei folosesc niște căluți mici, păroși, care nu pot duce în spinare un călăreț, dar se înhamă câte patru la căruță. Vizitii sunt femeile care s-au deprins cu această muncă din copilărie; cea care dovedește cea mai mare iscusință în această îndeletnicire se mărită cu cine dorește. Dar și bărbatul socotit cel mai curajos se însoară cu cine vrea.</p> <p>La nota 287, pg. 541, Felicia Vanț - Ștef, îngrijitoarea de ediție, a scris: <i>Siginni, populație pomenită de Strabon, alături de derbici, tapyri, caspii, între Marea Caspică și Marea Persiei. Alți autori îi fixează lângă Colhida, Herodot (V.9) „dincolo de Dunăre”, ceea ce înseamnă țara noastră, probabil un val iranian asimilat de geți.</i></p>

- Strabon parcă a copiat din Herodot; sigynii din țara noastră, de pe vremea lui Herodot, cca 450 î.e.n., încă erau identici cu siginnii de pe vremea lui Strabon, cca 25 e.n., dintre M. Caspică și Golful Persic (Marea Persiei).

- Observăm că ținutul sigynilor este amplasat în apropierea Mediei (mezilor).

- Cum despre moesi se spune că au locuit și de o parte și alta a Dunării, este puțin probabil ca sigynii - care susțineau că erau coloniști ai mezilor și care erau îmbrăcați în haine medice (de mătase) - să nu fi trăit de-o parte și cealaltă a Dunării.

- Interesant este că Strabon⁴⁵⁴ scrie că, triburile grupul în care se aflau și sigynii sud-caspici aveau un obicei ... valah: „Să plângă noul-născutul” pentru necazurile pe care trebuie să le întâmpine în viață și să se înveselească la moartea oricui „pentru că a încetat de pățimit”; un obicei specific, nouă, tracilor și numai tracilor.

Deci, cine au fost sigyii?

- Sigynii au fost și Mysii și Mezii!

Moesii = Mysii = Mezii sau Mezii = Mysii. Asta mi-a spus-o franc, fără ezitări, dl. Dragoș Bârlea, un prieten care are o minte sprintenă. Așa se explică de ce sigynii susțineau că erau coloniști ai mezilor și că îmbrăcau haine medice (de mătase): proveneau din ținutul mezilor.

*
* *

Bun, dar, totuși, ce s-a întâmplat cu *dacii*, unde au fost *dacii* în tot acest timp, de ce nu apar pe vremea lui Herodot, de ce nu a scris Herodot nimic despre *dacii*!?

- Avem explicația: Strabon a scris:

Strabon, <i>Geografia</i> , vol. III, pg. 53 și 57.	Explicația Felicieii Vanț - Ștef, îngrijitoarea de ediție, vol. III, pg. 533 și 534
<p>Populațiile nomade, așezate pe malul stâng când intri în Marea Caspică, sunt numite de istorici <i>dai</i> supranumiți și (s)parni.</p> <p>Cea mai mare parte a sciților, începând de la Marea Caspică, se cheamă daai, cîta vreme cei situați mai spre răsărit se numesc massageți și saki ... în general toți sunt nomazi (...). Cît privește pe daai, unii dintre ei se cheamă sparni, alții xanhii, iar alții pissuri. Sparnii sunt cei așezați cel mai aproape de Hyrcania și de Marea Caspică, din părțile Hyrcaniei, în vreme ce ceilalți daai se întind pînă în locurile din fața Ariei</p>	<p>Daii (s)parni, populație scitică așezată la răsărit de Marea Caspică în actualul Turkmenistan, pînă la Atrek și S, Oxos N și delta Tedjenului E. Se cunosc trei seminții de daai: sparni, xanthi, pissuri.</p> <p style="text-align: center;">Daai (sau Dahai)</p>

Cyrus și-a coalizat și daai, nomazi, împotriva mezilor, conform celor redat de Herodot⁴⁵⁵; dacă dacii = daai, atunci aceasta este prima informație despre daci. PRIMA și cea mai IMPORTANTĂ! Cum daai din preajma M. Caspice, despre care a scris Herodot, au – în afara altor precizări și din necesitate unei identificări în preajma M Caspice – un corespondent în siginii descriși de Strabon în preajma M Caspice, iar de Herodot în nordul Dunării. Deci, dacii au fost unii și aceiași cu sigynii (siginnii), originea lor fiind în dai sau în *daai* din preajma Mării Caspice, de unde au năvălit și acea ramură a cimerienilor care a ajuns în Grecia. Dar aici este tocmai „Aria”, adică ținutul mezilor! Deci, sigynii, mezii, dacii, mysii (moesii) și ulterior valahii sunt unii și aceiași sau cel mai rău de același neam și sunt strămoșii românilor cu nume diferite.

⁴⁵⁴ Strabon, *Geografia*, vol. III, pg. 69.

⁴⁵⁵ Interesant este că Cyrus și-a coalizat și daai, nomazi, împotriva mezilor apud Herodot, op. cit, pg. 75.

Pentru a putea suprapune, cu indicii, sigynii peste cimerieni și peste mezi – așa cum i-am suprapus cu indicii pe sigyni peste moesi, mysi și mezi, trebuie să pun față în față comentariul de mai sus, al lui Herodot, referitor la învecinarea *sigynilor* de la Dunăre cu *eneții* de la Adriatică, cu un comentariu din Strabon⁴⁵⁶ referitor la o comunitate de eneți din Paflagonia (din apropierea Propontidei și, deci, din apropierea *eolienilor*):

Alții (...) susțin că un trib de eneți din vecinătatea cappadocilor a luat parte la expediție împreună cu cimerienii, apoi, respins, a ieșit la Marea Adriatică.

Eneții = Veneții – un alt trib a cărui limbă a avut și încă are rezonanțe latine.

Dovada greu de tăgăduit a faptului că *ȘI eolienii* au năvălit din est, ca *eneții*, odată cu *cimerienii*, este numele unor triburi de traci, așezate printre greci, numiți *xanthis*, identificați cu mirare de Strabon și de o parte și de alta a Propontidei (atât în Mysia europeană cât și în Mysia asiatică); dar, este posibil, așa cum am arătat și mai sus, și ca *eolienii* să fi fost o ramură a *cimerienilor*. Oricum ar fi, este clar că și *eolienii* au vorbit o limbă cu rezonanțe latine, adică au vorbit limba aramaică.

*

* *

Ați văzut citind acest material că mai mereu am intercalat în discuție, pe fel de fel de canale, asemănări cu evreii; mai divulg o asemănare: pelasgii se închinau cu spatele la soare, **la un zeu fără chip, ca evreii.**

Dar mai există astfel de asemănări cu evreii; mezii au fost stăpânii Siriei 28 - 29 de ani. Deci și ai Israelului, de unde au fost expulzate cele zece triburi care au compus *Regatul Israel*. Să nu fi știut ei în toată perioada aceea de 28 - 29 ani că strămoșii lor proveneau din Israel?!

Mezii. Mezii intră în povestea mea, în care identific strămoșii noștri și după asemănarea regulilor religioase între ei, între strămoși, cât și după asemănarea regulilor lor cu cele evreiești. Mezii au avut reguli identice cu cele vechi-testamentare. Iată (încă) o regulă, instalată de Deiokes, primul rege al mezilor:

Deiokes ridică o cetate cu ziduri mari și groase, numită azi Ecbatana, așezând zidurile cercuri-cercuri, unul într-altul (...) Numărul zidurilor de înconjur este de șapte, iar la mijloc se află palatul regal și tezaurele. Cel mai lung este zidul care are de jur împrejur cam aceeași lungime cu cel care împrejmuește Atena. Meterezele primului cerc sunt albe, ale celui de-al doilea negre; meterezele cercului al treilea sunt purpurii, ale cercului al patrulea albastre și ale cercului al cincilea portocalii. Astfel, meterezele tuturor cercurilor au fost zugrăvite în culori osebite; cele două din urmă au unul metereze argintate, iar celălalt aurite.

Deiokes înălță aceste ziduri atât pentru a-și păzi viața, cât și pentru a închide palatul ce i se durase. Apoi porunci norodului să se așeze cu casa împrejurul zidului de afară. După ce toți își clădiră casele, Deiokes a fost cel dintâi stăpânitor care a statornicit rânduiala ca nimănui să nu-i fie iertat să pătrundă la rege, ci toate treburile să se facă prin mijlocirea curtenilor. Nimeni nu mai putea privi fața regelui ... Oamenii, neavând prilej să-l vadă, putea să pară în ochii lor drept plămădit din alt aluat decât ei⁴⁵⁷.

---

⁴⁵⁶ Strabon, *Op. cit.*, vol. III, pg. 102

⁴⁵⁷ Herodot, *op. cit.*, vol. I, pg. 62 - 63.

Este evident că mă gândesc la Dumnezeu Biblic, fără chip, și la interdicția legiferată de a nu ne face chip sau asemănare, etc. Bine mai este explicată de Herodot intenția! Și mai interesantă este asemănarea khaganului khazar cu Deiokes:

Cu privire la regele khazarilor, care poartă titlul de Kagan, acesta apare în lume numai o dată la patru luni. I se zice Marele Kagan. Pe locțiitorul lui îl chemă Kagan Bek, el este cel ce comandă și aprovizionează armatele, conduce treburile statului, apare în public și se află în fruntea oștirii la război ... E obiceiul Marelui Kagan să nu întrețină relații cu oamenii, să nu vorbească cu ei și să nu primească în preajma lui pe nimeni în afară de cei pe care i-am pomenit.⁴⁵⁸

Ungaria și Sparta au avut o conducere duală, ca la khazari. Dar și Moldova! Ohoo, și încă cât! Dar și Muntenia: cu două reședințe. O reședință era a domnitorului, la Câmpulung, iar cealaltă la Târgoviște; la Târgoviște a existat o perioadă și capitala Volohiei (Bolohovenilor), adică a Podoliei, adică a *Țării de Jos*, dintre Nistru și Nipru, cu capitala mai apoi la Cetatea Albă. O bună perioadă nici domnitorii Moldovei nu mergeau la război, mergea voievodul din *Țara de Jos*.

Ungaria a fost dominată de kabari (abari?), de aceea reședința Transilvaniei a fost reședința vicevoievodului.

*Ioan Cinnamus, cronicarul bizantin, vorbește de trupe care păstrau legea mozaică, dar luptau în cadrul armatei ungare din Dalmația în anul 1154 ... Nu numai că țara (Ungaria, nota mea) era la început bilingvă – așa cum ne spune Constantin Porfirogenetul -, dar și guvernarea ei se baza pe dualismul monarhic, adică o variantă a sistemului khazar: regele împărțea puterea cu comandantul trupelor sale, care purta titlul de **Jula** sau Gyula (foarte popular și astăzi ca nume de botez unguresc). Sistemul a durat până la sfârșitul secolului al X-lea, când Sf. Ștefan a îmbrățișat credința romano-catolică și l-a învins pe Gyula răzvrătit – după cum ne putem aștepta un khazar, „trufaș în credința lui, care nu voia în ruptul capului să se creștineze⁴⁵⁹.*

Și **Ascanius**, fiul lui Aeneas, întemeietorul Romei, a purtat numele IULUS! De la el și-a luat Cezar numele „Iulius”! Ascanius a fost regele legendar din *Alba Longa*, dar și un lac din Mysia

De unde numele Iulus dacă nu de la Giulia sau Iulius, cel, probabil, moștenit de khazari de la cimerieni? ... divulgat, iată, de funcția a doua din dualismul maghiar, impus maghiarilor de kabari!

Ascanius a fost fiul lui Aeneas dar, cu toate astea, descindea din **Jupiter** și **luno**, sora și soția lui Jupiter. Pretind că, în materialele anterioare, am demonstrat fără tăgadă că sorginea particulei „lo” sau „lu” din fața numelui domnitorilor români este una papală, atribuită întâia oară lui Ioniță Caloian, dar, și mai mult, această particulă a fost un angajament papal al domnitorilor, smuls de papă în cine știe ce fel de circumstanțe.

Eu sunt conspiraționist dar nu conspir; eu sunt conspiraționist pentru că știu că prin educație ne-a fost și ne este indus că-i rău să fii conspiraționist tocmai de cei care conspiră și ne educă. Ca să poată conspira nesuspectați, căci – drac să-i ia – altceva ce le poate face un biet conspiraționist ca mine?! Numele Ascanius al lui *Iulus Ascanius* – fiul lui Aeneas – apare și pe

---

⁴⁵⁸ Arthur Koestler, *Al treisprezecelea trib, khazarii*, Ed. Antet, pg. 33.

⁴⁵⁹ Arthur Koestler, *Op. cit.*, pg. 115.

blazonul Munteniei, cu trei capete de negru, în varianta ASCALONIA. Blazonul este un apocrif, susține Dan Cernovodeanu, adică nu a fost purtat niciodată de domnitorii Munteniei (mai bine zis nu se știe să fi fost purtat vreodată). Pe blazonul cu capete de negru apare și înscrisul: Asca(lo)nia! De la troianul Ascanius, învins de eolienii, de pe vremea în care eolienii – strămoșii mysilor și valahilor – au distrus Troia?! Să fie chiar atât de vechi?!!

(De unde de altunde ar putea fi)?!

Ascalonia mai apare de undeva: de la primul nume al Saxoniei. Este acesta un indiciu că oarecând Saxonii au revendicat spațiul valah?

- Da, este!

În cronică lui Robert de Clari există un dialog între un cruciat și valahii lui Ioniță Asan, redat de istoricul Gheorghe I. Brătianu⁴⁶⁰:

- *Ne minunăm mult de buna voastră cavalerie, și ne minunăm mult că ați venit în țara aceasta, cari sunteți din țări atât de depărtate, cari ați venit aici să cucerți pământ. N-aveți oare, ziseră ei, pământ în țara voastră de care să vă folosiți?, I-au întrebat valahii pe cruciat.*

- *N-ați auzit, îi întreabă cruciatul la rândul său, cum a fost distrusă Troia cea mare și din vina cui?*

- *Ba da, răspunseră valahii și cumanii, am auzit vorbindu-se, și mult e de atunci.*

- *Ba, replică Pierre de Bracheux, Troia a fost a strămoșilor noștri, iar cei cari au scăpat s-au așezat acolo de unde am venit noi; și pentru că a fost a strămoșilor noștri, am venit aici să cucerim pământ.*

Extazul lui Vasile Pârvan de la începutul lucrării pomenite, *Dacii la Troia*, mă scutește să mai fac efortul de sublinia importanța originii noastre antice, prin strămoșii noștri traci și concomitent eleni/greci, numiți eolienii.

Vechile tradiții elene, păstrate mai ales în ciclurile epice din care s-au inspirat tragicii, știu de o vreme, când grecii, traci și frigii alcătuiau o singură familie, înăuntrul căreia zeii, eroii și regii, marii cântăreți-profeți și marii preoți aparțineau oarecum în comun celor trei neamuri. Orpheus era

trac, Pelops era frygian; dar amândoi erau în aceeași vreme și eleni. Comentariile ulterioare ale lui Brătianu sunt interesante ... dar ce mai poate comenta cineva dacă nu cunoaște cât de cât rolul *eolienilor*, ca strămoși ai valahilor lui Ioniță Caloian, în distrugerea Troiei?!

Să-mi spună cineva că inserarea numelui *Ascalonia* pe blazonul Munteniei și revendicarea Troiei de către francii germani, de la valahi, nu sunt produsul unor conspirații! Să-mi mai spună că particula „lo” sau „lu” din fața numelui domnitorilor români nu a fost o conspirație papală de tot jegul! Și apoi să-mi mai spună „conspiraționist”!

*

⁴⁶⁰ Gheorghe I. Brătianu, *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc. 1980, pg. 76.

* *

Fac o evaluare: dacă istoricii Hașdeu și Iorga ar fi știut că bulgarii au fost din același neam cu românii, cu certitudine că n-ar fi făcut opoziție la dominarea bulgărească asupra teritoriilor nord-dunărene și, dacă ar fi privit lucrurile din această perspectivă, ar fi descoperit că nici nu a fost o dominare, ci o asociere frățească, firească, de care cineva a știut și ne-a mistificat trecutul să nu ne deschidem ochii, să nu vedem cât am putea fi de tari, să vedem că bulgarii și toți slavii (fără ruși) au fost frații noștri de sânge, care au creat imperii, imperii mai mari decât toate imperiile pe care le știm.

Repet și aici, cartea mea – cu această Anexă – are la bază constatările din cărțile scrise de Isidor Ieșan, Florin Curta și mai nou, de publicațiile valahului-sârb, Ilija Sfera, care prezintă zilnic pe F.B. dovezi ale slavizării dacilor și ale unor conștiințe de români balcanici slavizați, răzvrătiți și scandalizate de procesul continuu de asimilare a lor.

Cartea mea extinde constatările celor de mai sus: pretenția că slavii (în afara rușilor) ar fi apărut de undeva este falsă, fiind întreținută artificial. Eu mi-am zis – așa cum adesea explică și Ilija Sfera – că dacă slavii n-au plecat de undeva spre aici, atunci este evident că nici nu au ajuns aici de undeva și că, deci, slavii (în afară de ruși) au fost daci, adică au fost frați cu stră-stră-strămoșii românilor, adică au fost de aici.

Ei, slavii, sunt daci slavizați, așa cum a scris Eminescu despre huțuli.

Eu am găsit suficiente argumente să arăt **când, cum, de cine și cu ce scop** au fost slavizați strămoșii românilor de azi, în așa fel încât rezultatul cercetărilor mele să nu mai poată fi numit o ipoteză, o conjunctură, o banală aventură spirituală.

Deoarece precauțiile exagerate îi fac pe istorici să nu poată formula o constatare cu subiect și predicat, eu mi-am permis să risc, să atac subiectul cu o exprimare directă, neacademică (nici n-aș putea altfel din mai multe motive) pentru a obliga specialiștii să țină seama de faptul că toate descoperirile astea vor fi accesibile - printr-o carte, într-un tiraj mai mare - unui public larg, fiind scrise pe înțelesul acestui fel de public, care-i va întreba pe specialiști: și voi sunteți specialiști ca și cei de la COVID?!

*Imagini cu movilele de steril (gorganele) de la Șona – Făgăraș; foarte aproape de Olt.
Deasupra lor se găsește locul „Gura Morii”*

Bibliografie

- Abrudeanu Ioan Rusu, *Moșii (Calvarul unui popor eroic, dar nedreptățit)*. Edit Napocastar, Ediția II - a, Cluj Napoca,
- Adrian Andrei Rusu, *Castelarea carpatică. Fortificații și teritoriile învecinate (sec. XIII - XIV)*, Ed. Mega, Cluj=Napoca, 2005,
- Ammianus Marcellinus, *Istoria romană*, Intreprinderea poligrafică Cluj, 1982,
- Ancel Jacques, *Frontierele românești, Geografie politică*, Ed. Domino, 1999,
- Auraria Romano-Dacica, 1717; Exploatare aurieră standard în Munții Apuseni (1717)*,
- Bălcescu Nicolae, *Puterea armată și arta militară la români*, Ed. Militară, Buc. 1990,
- Barbu, Daniel, *Firea românilor*, Ed. Nemira, 2000, Buc.,
- Bărcăcilă Alexandru, *Dacia și Dania în istoriografia și cartografia medievală* publicată în *Studii și materiale de Istorie medie*, vol. III, 1959, editat de Academia Republicii Populare Romîne,
- Bița Traian, *Când a devenit Capul de Bour stemă a Moldovei?* De pe Internet,
- Boldur Alexandru V., *Istoria Basarabiei*, Ed. Victor Frunză, Buc. 1992,
- Boldur Alexandru V., *Teritoriul Moldovei față de principatele Kiev și Halici*, lucrare accesibilă pe Internet,
- Bolintineanu Dimitrie, *Viața lui Vlad Țepeș și Mircea cel Bătrân*, ediția a II - a, Buc. 1870,
- Brătianu Gheorghe I., *Marea Neagră*, Ed. Polirom, 1999,
- Brătianu Gheorghe I., *O enigmă și un miracol istoric, poporul român*, Ed. Corint, Buc, 2000,
- Brătianu Gheorghe I., *Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești*, Ed. Eminescu, Buc. 1980,
- Brentjes Burchard (*Civilizația veche a Iranului*, Ed. Meridiane, Buc., 1976,
- Brown Peter, *Întemeierea creștinismului occidental*. Ed. Polirom, 2002,
- Bulboacă Sorin, Sinaci Doru, Mureșan Augustin, Dragoș Aurel, *Rolul economic al cetăților, al mănăstirilor, al drumului sării și al Canalului Morilor în Comitatul și Județul Arad Arad din antologia: Economie și societate din preistorie până la începuturile regimului comunist*, Vol. I, Presa Universitară Clujeană, 2016,
- Burada Teodor T., *Puncte extreme ale spațiului etnic românesc*, Buc., 2003,
- Cantemir Dimitrie, *Descrierea Moldovei*, Ed. Semne, Buc., 2004, după Editura Librăriei & Co, Societatea Anonimă, Buc., 1909,
- Cantemir Dimitrie, *Hronicul vechimei a romano – moldo - vlahilor*, vol. I, Ed. Minerva, Buc., 1999, pg. 255,
- Caragiani Ioan, *Studii istorice asupra românilor din Peninsula Balcanică*, Ed. Profile Publishing, 2002,
- Cernovodeanu Dan, *Știința și arta heraldică în România*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc. 1977,

- Chindriș Ioan și Iacob Niculina, *O diplomă privilegială inedită a episcopului INOCHENTIE MICU - KLEIN*, Ed. Napoca Star, 2015,
- Ciobanu Radu-Ștefan, *Știri despre români la Philippe Mouskées, cronicar francez din sec. al XIII-lea*, din antologia de lucrări științifice adunate în colecția intitulată „Muzeul Național”, III, anul 1976,
- Ciuhandu Gheorghe, *Românii din Câmpia Aradului de acum două veacuri cu un excurs istoric până la 1752 și însemnări istorico-politice ulterioare*, Diecezana, Arad, 1940,
- Constantin Daniel, *Scripta aramaica*, Buc. 1980,
- Costea Ioan, *Călugărul Sofronie de la Cioara între Intermarium și globalizarea ortodoxiei*, Ed. Gutenberg Univers, Arad, 2020,
- Costea Ioan, *Misteriile Horii sau Civilizația Velșilor*, Ed. Altip, Alba-Iulia, 2008,
- Costea Ioan, *Efraim, părintele celților*, Ed. Mirador, Arad, 2003,
- Crăciun Ioachim, *Cronicarul Szamöskozy și însemnările privitoare la români (1566-1608)*, Cluj, Institut de Arte Grafice „Ardealul”, 1928,
- Crăescu Constantin, *Vitejii lui Ștefan cel Mare*, de pe Internet,
- Culianu Ioan Petru, *Gnozele dualiste ale Occidentului*, Ed. Nemira, 1995,
- Demșea Dan, *Locuri și vetre din Munții Zărandului, “lumea lui Horea” la 1784-1785*,
- Densușianu Nicolae, *Istoria militară a poporului român*, Ediție îngrijită și prefată de I. Oprișan, Ed. Saeculum I.O., București, 2018,
- Densușianu Nicolae, *Revoluțiunea lui Horia în Transilvania și Ungaria 1784-1785*, Ed. Vestala, Buc, 2017,
- Diaconu P., *Les Petchénègues au Bas-Danube*, București, 1970,
- Dicționar Biblic*, Ed. „Cartea Creștină”, Oradea, 1995,
- Dogaru Mircea, *Românii și „maghiarii” în „Grădina Maicii Domnului”*, Ed. Glykon & Fortuna, Buc., 2003,
- Dragomir Silviu, *Istoria dezrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII*,
- Dragomir Silviu, *Valahii din Serbia în sec. XII-XV (Cetită în ședința publică a Academiei Române la 27 Ianuarie 1922)*, publicată în *Anuarul Institutului Național de Istorie din 1921-1922* la Universitatea din Cluj,
- Drobny Jaroslav, *Cumans and Kipchaks: Between Ethnonym and Toponym*, publicat în 2021 în „Zbornik Filozofickej Faculty Univerzity Komenského Rocnik XXXIII – XXXIV Graecolatina et Orientalia Bratislava,
- Dudaș Florian, *Cărți rare*, Oradea, 2017,
- Dudaș Florian, *Zărandul, Chipuri și fapte din trecut*, Ed. Albatros, Buc. 1981,
- Ferenț Ioan, *Cumanii și episcopia lor*, Ed. Blaj, Seminar greco-catolic, 1931,
- Filitti I.C., *Rolul diplomatic al fanarioților*, Ed. Domino,
- Flavius Josephus, *Antichitățile iudaice*, Ed. Hasefer, Buc. 2001,
- Flavius Josephus, *Antichitățile iudaice*, vol. 1. Ed. Hasefer, Buc., 2001,
- Flavius Josephus, *Istoria războiului iudeilor împotriva Romei*, Ed. Hasefer, Buc., 1997,
- Formula AS, *Copii ai Vlahiei suntem noi*, Nr. 942, de pe Internet, 2010,
- Formula AS, *Omul Yamnaya, Descoperiri fabuloase în Prahova, „Urișii” de la Boldești-Grădiștea*, 5-12 dec. 2019,
- Freud Sigmund, *Moise și monoteismul*, Ed. Științifică, Buc., 1991,
- Gh. Georgescu-Buzău, *Răscoala de la 1784 a iobagilor din Transilvania de sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan*, 1962, Ed. Politică,
- Gheorghe Dumitroaia, *Lia Bătrâna, Adrian Bătrâna, Biserica „Sfântul Nicolae” din Rădăuți. Cercetări arheologice și interpretări istorice asupra începuturilor Țării Moldovei*,

- Gheorghe Popa-Lisseanu, *Chronica Nestoris*, Edit. Tipografia „Bucovina”, Buc. 1935,
- Gonța I. Alexandru, *Românii și Hoarda de Aur (1241-1502)*,
- Gherghel Ilie, *Câteva contribuțiuni la cuprinsul cuvântului „vlach”*, Buc. Ed. Convorbiri literare, 1920,
- Ghica Ion, *Scrisori către V. Alecsandri*, Ed. ptr. Literatură, 1967,
- Goma Paul, „Săptămâna Roșie 28-3 iulie 1940 sau Basarabia și evreii”, Ed. Vicovia, 2009,
- Gorovei Ștefan S., *Mușatinii*, Ed. Albatros, Buc., 1976,
- Gonța I. Alexandru, *Românii și Hoarda de Aur*, Ed. Demiurg, Iași, 2010,
- Gorovei Ștefan S., *Stema lui Ștefan cel Mare. Observații, interpretări, explicații*, lucrare publicată în *Polychronion* profesorului Nicolae-Șerban Tanașoacă, Ed. Academiei Române, Buc. 2012,
- Grigorescu Dan, *Druizii și lumea lor enigmatică*, Ed. Saeculum I.O., Buc., 2003,
- Hașdeu Bogdan Petriceicu, *Arhiva istorică a României, vol. 1, 1864-1865*, Ed. Saeculum I.O., Buc., 2013,
- Hașdeu Bogdan Petriceicu, *Comentariul asupra titlului domnilor români: Io, gospodar și Voevod, din culegerea „Scrieri Istorice”*, Ed. Albatros (Colecția Lyceum), 1973,
- Hașdeu Bogdan Petriceicu, *Cuvente din bătrâni II, (Texturi bogomilice)*, Ed. Didactică și pedagogică, 1984,
- Hașdeu Bogdan Petriceicu, *Etymologicum Magnum Romaniae*, Tom IV, Buc, 1989,
- Hașdeu Bogdan Petriceicu, *Istoria critică a românilor*, Ed. Minerva, Buc. 1984,
- Hașdeu Bogdan Petriceicu, *Istoria culturii în Dacia*, Ed. S. I.O., Buc., 2017,
- Hașdeu Bogdan Petriceicu, *Scrieri istoric*, Ed. Albatros, 1973,
- Herodot, *Istori*, Ed. Științifică, 1961,
- Horvat Marian, *Correspondența dintre Ioniță Caloianul și Inocențiu al III-lea, aspecte politice, ecleziastice și culturale*, lucrare publicată în *Fragmente din trecut (tinerii cercetători și istoria)*, Presa Universitară Clujeană, 2015,
- Hubert Henri, *Celții și civilizația celtică*, Ed. Științif. și enciclop., Buc. 1983,
- Ieșean Isidor, *Secta paterenă în Balcani și în Dacia-Traiană împreună cu Istoria Balanului până la ocuparea lui definitivă prin osmani*, Editura autorului, Buc. 1912,
- Ion Popescu-Argeșel, *Bistrița Aurie*, Ed. Sport-Turism, Buc. 1982,
- Iorga Nicolae, *B.P. Hașdeu basarabeanu genial*, Ed. Saeculum I.O., Buc., 2017,
- Iorga Nicolae, *Istoria românilor*, Ed. Enciclopedică, Vol. I-X, Buc. 2015,
- Iorga Nicolae, *Studii istorice asupra Chilei și Cetății-Albe*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, Buc, 1900,
- Josanu Vitalie, *Monument al civilizației medievale românești la Marea cea Mare: Cetatea Albă – Moncastro*, Ed. Fundația Collegium XXI, 2014, Buc.,
- Knappert J, *Enciclopedie, Mitologia și religia Orientului Mijlociu*, Ed. Nemira, 2003,
- Koestler Arthur, *Al treisprezecelea trib: khazarii*, Ed. Antet, Prahova,
- Köleseri Samuel Junior (1163-1732), *Exploatarea aurului romano-dacic*, din volumul *Călători străini despre țările române*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1983,
- Korobeinikov Dimitri, *A broken mirror: the kipcak world in the thirteenth century*, Leiden, Boston, 2008,
- Lecca Octav-George, *Familiile boierești române*, Ed. Libra, Muzeul Literaturii Române,
- Lechințan Vasile, din antologia *Horia-Munte al vrerilor noastre*, de Ion Mărgineanu, Ed. Altip, Alba Iulia, 2000,
- Lehrer Milton G., *Ardealul pământ românesc*, Ed. Vatra Român., Cluj-Napoca, 1991,
- Lendvai Paul, *Ungurii*, Ed. Humanitas, Buc., 2007,

- Lexiconul Herder al întâlnirii iudeo creștine*, Ed. Humanitas, 2000,
- Lupaș Ioan, *Răscoala Țăranilor din Transilvania la 1784*, Tipografia Astra S.A., Cluj, 1934,
- Lupaș Ovidiu, *Voevozii și cnejii români în Județul Arad*, Ed. „Concordia” Gh. Munteanu, Institutul de Arte Grafice Arad, 1941,
- Madgearu Alexandru, *Originea Medievală a focarelor de conflict din Peninsula Balcanică*, Ed. Corint, Buc. 2001,
- Magazin istoric, Nov. 2018, *Solia Mitropolitului Dosoftei*,
- Maimonide Moise, *Călăuza rătăciților*, Ed. Hasefer, Buc., 2000,
- Maier Petru, *Istoria Bisericii Românilor*, Ed. Viitorul Românesc, Buc. 1995,
- Maier Petru, *Istoria pentru începutul românilor în Dacia*, Ed. Albatros, 1970,
- Martin I.D., *O ctitorie a Țării Românești, în Moldova din sec. al XIV-lea: Mănăstirea Doamnei de lângă Botoșani*, lucrare aflată pe Internet,
- Mălinaș Ioan Marin, *Regeste și registre de la Constantinopol și Roma, din prima jumătate a secolului al XIII-lea, privitoare la Primatul Vasile I și la Împăratul Ioniță Caloian, din Târnovo*, Ed. Imprimeriei de Vest, Oradea, 2000,
- Marki Sandor, *Istoria Aradului*, carte disponibilă la Biblioteca Arad,
- Meteș Ștefan, *Emigrări românești din Transilvania, în secolele XIII-XX*, Ed. Științifică și Enciclopedică, Buc., 1977,
- Meteș Ștefan, *Istoria bisericii și a vieții religioase a românilor din Transilvania și Ungaria, Cap. Mihai Viteazul și Biserica Românească din Ardeal*, Editura Librăriei Arhiecezane, Sibiu, 1935,
- Micu Samuil, *Istoria și lucrurile și întâmplările românilor*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca, 2018,
- Mihalyi Ioan de Apșa, *Diplome Maramureșene, din secolele XIV și XV*, vol. I, 2000
- Minea Ilie, *Cercetări Istorice*, Iași, anul I, 1925,
- Mizgan I. Alexandru, *Cruciada a patra (1202-1204)*, Ed. Credinței, Buc., 2019,
- Munteanu Ioan și Munteanu Rodica, *Timișoara (monografie)*, p. 191, Timișoara, Ed. Mirton, 2002,
- Munteanu Vasile, *Au fost comnenii de aceeași seminție cu românii balcanici?*, publicată în revista Restituiri bănățene, VII, Ed. Eurostampa, Timișoara 2019,
- Munteanu Vasile, *Contribuții la Istoria Banatului*, Ed. Mitropoliei Banatului, Tim, 1990,
- Mureșan Dan Ioan, *Rex Daciae/regina Dacie* (Contribuții la studiul ideologiei monarhice daneze la finele Evului Mediu), o lucrare din 2020,
- Nagy Pienaru, *Călătoria lui Ștefan cel Mare la Istambul (1498)*, lucrare publicată în *Analele Putnei*, XIII, 2017,
- Neumann Victor, *Vasile Maniu*, Ed. Facla, Timișoara, 1984,
- Nistor Ion I., *Problema ucraineană în lumina istoriei*, Ed. Vestala, Buc. 2016,
- Notarul Anonim, *Gesta Hungarorum (Faptele ungarilor)*, Ed. Mentor, 2001,
- Onciu Dimitrie, *Studii de istorie*, Ed. Albatros (Colecția Lyceum), Buc, 1971,
- Onciu Dimitrie, *Românii și ungarii în trecut*, opera postumă, 1928, Buc.,
- Păcurariu Mircea, *Istoria Bisericii Românești din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș*, Ed. Episcopiei Devei și Hunedoarei, 2018,
- Panaiteșcu P.P., *Din istoria luptei pentru independența Moldovei în veacul al XIV-lea. Primele lupte pentru independență ale țărilor române*, lucrare publicată în revista Studii (revistă de istorie),
- Panaiteșcu P. P., *Din nou despre diploma Bîrlădeană din 1134*, lucrare pe Internet,
- Panaiteșcu P. P., *Mircea cel Bătrân*, Buc., Tipografia Bucovina, accesibilă pe Internet (pdf), 1944,

- Panaiteescu P. P., *De ce au fost Țara Românească și Moldova țări separate*, lucrare publicată în *Revista Fundațiilor regale*, V, 1938,
- Panaiteescu P.P., *Începuturile și biruința scrisului în limba română*, Ed. Academiei Republicii Populare Române, 1965,
- Panaiteescu P.P., *Interpretări românești, studii de istorie economică și socială*, descărcată de pe Internet,
- Panaiteescu P.P., *Mihai Viteazul*, Buc., 1936,
- Papacostea Șerban, *Geneza statului în evul mediu românesc*, din capitolul „Conștiința romanității la români în evul mediu”, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1988,
- Papacostea Șerban, *Tradiții românești de istorie și cultură*, Ed. Eminescu, 1996,
- Parasca Pavel, „Și de atunci s-a început, cu voia lui Dumnezeu, Țara Moldovei”, studii, Chișinău, 2014,
- Pecican Ovidiu, *Între cruciați și tătari*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2004,
- Pienaru Nagy, *Otomanii și Hoarda de Aur. Relațiile lui Murad II cu Uluğ Mehmed*, publicată în *Studii și materiale, Istorie Medie*, Vol. XX, 2002, Muzeul Brăilei, Ed. Istros.
- Pilat Liviu, *Vasalitate, drept ereditar și gândire politică în disputa polono-maghiară pentru suzeranitatea asupra Moldovei la sfârșitul secolului al XIV-lea*,
- Pop Ioan-Aurel și Alexandru Simon, *Re de Racia, un proiect de la sfârșitul Evului Mediu*, Ed. Școala Ardeleană, 2008,
- Pop Ioan-Aurel, *Mărturii medievale privind numele românilor și al graiului lor în limba română*, lucrare în antologie,
- Popa Ioan, *Industria casnică a lemnului din Munții Apuseni*, Ed. Altip Alba Iulia, 2003,
- Prodan David, *Iobăgia în Transilvania, în sec. XVII*, Editura Științifică și Enciclopedică, Buc., 1986,
- Prodan David, *Răscoala lui Horea*, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1984,
- Pușcariu Ioan Cavalier de, *Fragmente istorice despre boierii din Țara Făgărașului*, Ed. II-a, Ed. Societății culturale PRO Maramureș, „Dragoș Vodă” Cluj-Napoca,
- Rezachevici Constantin (răposat), *Imaginea vechilor slavi din secolul al VI-lea în lumina izvoarelor bizantine. O lume altfel decât s-a crezut!*, o lucrare publicată de Editura Universității din București în 2008,
- Rezachevici Constantin, *Cronologia domnilor din Țara Românească și Moldova a. 1324-1881, Secolele XIV-XVI*, Ed. Enciclopedică, Buc. 2001,
- Robert de Clari, *Cei care au cucerit Constantinopolul*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2005,
- Rusu Adrian Andrei, *Alba Iulia între fondarea eparhiei și capitala principatului Transilvan*, Editată în Alba Iulia 2009,
- Sacerdoțeanu Aurelian, *Sucesiunea domnilor Moldovei până la Alexandru cel Bun pe baza documentelor din secolul al XIV-lea și a cronicilor românești din secolul al XV-lea și al XVI-lea, scrise în limba slavonă* (lucrare luată de pe Internet, publicată în colecție),
- Sanie Silviu, *Culte orientale în Dacia romană*, Buc., Bibliot Orientalis, 1981,
- Sanie Silviu, *Culte orientale în Dacia Romană*, Ed. științif și encicl, Buc. 1981,
- Șincai Gheorghe, *Hronica Românilor*, Tom I, Editura Pentru Literatură, 1967,
- Șișeștean Gheorghe, *Români care s-au stins (Valahii din Carpații Nordici și românii din Ungaria)*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj Napoca, 2012,
- Snagov Dumitriu I-, *Românii în arhivele Romei*, Ed. Cartea Românească, 1973,
- Spinei Victor, *Coexistența populației locale din Moldova cu grupurile etnice alogene în secolele XIII-XIV*, lucrare publicată în *Acta Moldaviae* de la pg. 157-177,
- Spinei Victor, *Episcopia cumanilor. Coordonate evolutive* (lucrarea se află pe internet),

- Spinei Victor, *Marile migrații din estul și sud-estul Europei în secolele IX-XIII*, Institutul European, 1999,
- Spineni Marin Popescu-, *România în izvoarele geografice și cartografice*, Ed. științifică și enciclopedică, Buc. 1978,
- Ștefan Pascu, *Izvoarele răscoalei lui Horea*, Ed. Academiei R.S.R, Buc., 1983,
- Șterca Șuluțiu Alexandru, *Istoria Horii și a poporului românesc din Munții Apuseni ai Ardealului*, din cartea *Izvoarele răscoalei lui Horea, Izvoare narative*, Seria B, Vol II, 1786-1860, Ed. Academiei RSR, 1783, îngrijită de Ștefan Pascu,
- Steube Johann Kaspar, *Nouă ani în Banat (1772-1781)*, Timiș. Ed. de Vest, 2003,
- Strabon, *Geografia*,
- Toader Nicoară, *Transilvania la începuturile timpurilor moderne (1680-1800)*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001,
- Țop Paul, *Papa Inocențiu al III-lea (1198-1216)*, Ed. Eikon, 2017,
- Țopan Grigore, *Boierul Gheorghe Cantacuzino din Brașov versus Episcopul Ioan Giurgiu Pataki de la Făgăraș (1713-1727)*; lucrarea se găsește pe internet,
- Timon Samuel, *Imago antiquae Hungariae repraesentans Terras, Adventus, et Res Gestas Gentis Hunnicae Historico Genere Strictim*,
- Țurcanu Ion, *Descrierea Basarabiei; teritoriul dintre Prut și Nistru*, ediție descărcată de pe Internet,
- Umberto Eco, *Cimitirul din Praga, (Cine sunt eu?)*, Editura Polirom, 2013,
- Ungheanu Mihai, *Românii și "Tălharii Romei"*, Ed.Phobos, Buc., 2005,
- Veres Andrei, *Bibliografia româno-ungară*, Cartea Românească, 1935, din *Ungurii în literatură română și Românii în literatura ungară, 1839-1878*,
- Xenopol A.D., *Istoria românilor*, ed. 2, I, București, 1914,
- Zlatna Ioan Popa, *Amintiri din țara martirilor*, II, Ed.Fundația Paem, 2005,

Index

- Aba, 87, 320, 355
Abrud, 422, 432, 444
Abrudeanu Ioan Rusu,
85, 486
Abulfeda, 324, 325
Adam Czartoriski, 221
Adamclisi, 66, 160, 161,
163, 235
Adrianopol, 69, 127, 161,
238, 239, 240, 241,
243, 244, 245, 475,
476, 479
Afganistan, 346, 410
Agatârși, 175, 370, 371,
424, 427, 446
Albac, 169, 170, 423,
424, 432, 436, 437,
438, 440, 441, 442,
443, 445, 453
Alberic de Trois
Fontaines, 193
Alexandru Boldur, 415,
416
Alexandru cel Bun, 98,
178, 265, 274, 343,
373, 386, 394
Algirdas, 214
Alimoș Toma, 86, 187
Allah, Alah, 75, 215, 310,
337, 338
Al-Masudi, 317, 318
Al-Qalqašandi, 207
Alualak, 42, 324, 325
Ammianus Marcellinus,
147, 486
Analele Hanului Oguz,
246
Ancel Jacques, 147, 160,
486
Andrei II, 50, 192, 193,
229, 338, 364, 365
Andrei III, 93
Anjou, 95, 99, 102, 203,
204, 205, 208, 209,
225, 372, 373, 447,
454
Anți(i), 125, 126
Appafy, Apafy, 455
Apuseni Munții, 156, 167,
168, 169, 309, 340,
375, 394, 422, 424,
430, 437, 438, 450,
453, 486, 490, 491
Arada, 204, 357, 358,
370, 379, 394, 421,
423, 432, 438
Arada = Rada, 407
Aramaica, 283
Aramaică, 295, 299, 348
Arieșul Mare, 423, 444
Aromâni, 29, 31, 52, 88,
89, 113, 149, 163,
165, 277, 282, 283,
371, 378, 454, 472
Asan
(Asănești/Asăneștilor),
20, 22, 31, 36, 48, 51,
53, 75, 96, 97, 98,
103, 104, 105, 109,
112, 115, 130
Ashina, 214
Asparuh, 405
Astrahan, 343
Atanasie Anghel, 278
Atelkuz, 35, 108, 109
Attaliates, 79
Attila sau Atila, 162, 238,
247, 248, 257, 389,
461, 466
Auricampsor, 393
Avari, 35, 36, 42, 43, 44,
108, 112, 121, 123,
139, 140, 141, 143,
144, 172, 181, 234,
256, 257, 294, 301,
310, 462, 463, 467
Avizuha, 161
Avram Iancu, 440, 446
Azov Marea, 28, 150,
194, 196, 200
Bachman, 198, 199, 230,
321, 322, 324, 327
Bachus, 281, 282
Bactria(na), 410, 411,
464, 465, 466, 467
Bactrieni, 248, 461, 466,
467
Baden Conciliu, 32, 226,
262
Baghdad, 347
Baghdan, 341, 347
Baia, 443, 454
Baiazid, 175, 221, 222,
223, 224, 225, 226,
227, 259, 276, 448,
449
Baibars, 4, 27, 30, 31, 32,
198, 228, 230, 237,
241, 321, 324, 343,
388, 458
Balassa, 354, 355, 356
Balduin, 106, 239
Balhash, 136, 342
Balhaș, 344, 345, 461,
462, 463, 466, 467
Balica, 186, 353
Baș Vasile, 229
Bașilor, 40, 349
Banffy, 40
Barbu Daniel, 166, 486
Bar-Kochba Simon, 148
Barlabassy, 355, 359

- Basarabia, 42, 52, 113,
131, 153, 154, 174,
177, 178, 179, 180,
181, 182, 183, 184,
185, 188, 189, 191,
192, 196, 212, 217,
218, 231, 233, 314,
323, 327, 328, 385,
470, 488
- Basarabii, 153, 175, 178,
188, 189, 227, 228,
324, 328
- Batu-han, 193
- Bălcescu Nicolae, 224,
358, 486
- Bărăcăcilă Alexandru, 74
- Bărăcăcilă Alexandru, 74,
135
- Bela IV, 175, 365, 447
- Belgum, 74, 75
- Benjamin Franklin, 451
- Beroe, 199
- Bessi, bessii, beseniok,
besenok, 153, 175,
189, 472
- Bezeve, 395
- Bihari Janoș, 450
- Bistrița Aurie, 241, 488
- Bița Traian, 373
- Bizia Biza, 45, 239, 473,
475, 476
- Bîlea, 39
- Bîrlea Dragoș, 461, 462,
464, 467
- Blacherne, 466
- Blachorum, 283
- Black, 349
- Blakumen sau
Blökumannland, 32,
231, 315, 316, 317,
322, 324, 327, 336,
339, 381
- Blasiu Orban, 296
- Blăjel (localitate), 391
- Boa reginei sau regina
sau regină, 244, 245,
246, 247, 248, 467
- Boalia, 37, 38, 39, 43
- Boemia, 55, 132, 361
- Bogdan, 4, 14, 36, 49, 50,
54, 56, 96, 103, 104,
108, 112, 121, 151,
181, 191, 204, 205,
206, 209, 210, 211,
215, 216, 219, 226,
228, 258, 265, 285,
296, 297, 298, 308,
315, 333, 334, 335,
337, 341, 343, 346,
347, 360, 361, 372,
373, 384, 393, 488
- Bogdania, 32, 136, 341,
342, 344, 347
- Bogdania neagră, 191,
231, 336, 337, 341,
342, 343, 347, 349
- Bogumil, bogomil,
bogumilism, 30, 31,
42, 78, 97, 98, 103,
104, 126, 127, 128,
129, 140, 151, 154,
206, 207, 288, 293,
299, 309, 310, 311,
378, 379, 399
- Boia Lucian, 100, 384
- Boldur Alexandru V., 332,
334, 351, 358, 486
- Bolintineanu Dimitrie,
223, 271, 447, 486
- Bolohoveni, 74, 177, 184,
185, 190, 195, 202,
211, 217, 231, 327,
328, 329, 330, 331,
332, 333, 334, 339,
340, 346, 349, 363,
376, 383, 385, 483
- Borilă, 21, 31, 74, 98,
106, 132
- Boris/Mihail (țar al
Bulgariiei), 14, 15,
110, 119, 120, 121,
122, 123, 124, 469
- Bornemița, 443, 454
- Borsova, 381
- Bosnia, 37, 42, 78, 98,
128, 165, 206, 299,
314
- Botna râu, 218
- Brătianu I. Gheorghe, 23,
25, 46, 52, 57, 68, 69,
90, 92, 93, 102, 106,
109, 110, 111, 112,
150, 155, 158, 161,
163, 175, 177, 178,
180, 181, 186, 188,
190, 195, 200, 202,
212, 232, 236, 237,
238, 313, 314, 316,
320, 324, 325, 327,
331, 332, 334, 337,
362, 372, 374, 484,
486
- Brentjes Burchard, 146,
462, 465, 466, 486
- Briciu (din Moțca), 394,
395, 396
- Bromhidroza, 75, 304,
307, 456, 457
- Brown Peter, 322, 486
- Bug, 4, 29, 123, 150, 177,
180, 184, 188, 218,
290, 295, 327, 329,
331, 332, 333, 334,
336, 341, 342, 345,
346, 347, 348, 363,
385, 389
- Bugeac, 30, 42, 48, 174,
179, 180, 181, 182,
183, 188, 189, 201,
207, 341, 342, 346,
348
- Bulboacă Sorin, 368, 369,
486
- Bulci, 160
- Bulgarii de pe Volga, 318
- Bulgarii negri, 206
- Bulgarorum, 51, 52, 108,
283
- Bulz sau Bulzi, 167, 370
- Bunea Augustin, 40, 52

- Burada Teodor, 165, 188, 245, 293, 294, 295, 399, 486
- Buzău Gh. Georgescu, 456, 487
- Cabala, 288
- Caffa, Kafa, Kaffa, Theodosia, Feodosia, 28, 29, 32, 150, 163, 185, 229, 233, 241, 243, 249, 284
- Caldeea sau caldeană sau caldeean sau caldeeană, 289, 295
- Caloian Ioniță, 15, 21, 22, 46, 48, 49, 51, 56, 74, 96, 97, 98, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 119, 121, 122, 131, 132, 136, 139, 140, 238, 239, 240, 258, 279, 280, 283, 284, 285, 286, 287, 323, 337, 365, 471, 483, 484, 489
- Cantacuzino Radu/Rudolf, 15, 279
- Cantemir Dimitrie, 25, 28, 54, 56, 74, 88, 137, 243, 245, 248, 274, 333, 337, 361, 363, 374, 466, 469, 486
- Caravlahi, 314
- Carol cel Mare, 123
- Catafracții, 252
- Călata, 444
- Călineasa, 159
- Călușarii, 15, 450, 451, 453
- Câmpeni, 37, 358, 368, 371, 421, 422, 432, 441, 442, 443, 444, 445, 446
- Cehia, 55, 120, 121, 129
- Celebi, 41, 207
- Celtica sau celtică, 19, 20, 24, 57, 67, 68, 69, 72, 73, 76, 77, 78, 80, 84, 85, 157, 195, 293, 295, 330, 354, 357, 374, 377, 381, 457, 458, 488
- Celți, 1, 3, 11, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 36, 55, 56, 57, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 84, 85, 107, 121, 136, 139, 141, 172, 177, 229, 233, 249, 252, 253, 254, 289, 294, 295, 296, 298, 301, 302, 314, 324, 331, 351, 354, 355, 356, 357, 361, 370, 374, 377, 378, 381, 382, 394, 456, 462, 463, 469, 488
- Celții taurisci, 394
- Ceremuș, 216, 352, 353
- Cernovodeanu Dan, 32, 226, 351, 355, 359, 361, 362, 363, 372, 373, 484, 486
- Cetatea Albă, 56, 150, 174, 185, 191, 192, 201, 207, 211, 213, 214, 215, 217, 220, 229, 234, 241, 267, 270, 284, 314, 324, 339, 385, 386, 483, 488
- Cetate-Albă, 341
- Chalcocondil, 234, 341, 342, 347, 349
- Cheve, Keve, Cuvin, Cubin, 49, 50, 51, 151
- Chigher Apostol, 451
- Chilia, 185, 211, 229, 267
- Chindriș Ioan, 105, 279, 486
- Chiril, 122, 123, 124, 126, 140, 288, 295, 301, 353, 354, 379, 380
- Chiril și Metodi, 122, 295, 380, 406, 419
- Cholonoky Jenö, 150
- Choniates (Nicetas) (Acominatus), 24, 199, 362
- Cioacă (moară de vânt), 389, 390
- Ciobanu Radu-Ștefan, 26, 27, 487
- Ciuhandu Gheorghe, 86, 164, 487
- Cizer, 369
- Clain Micu Samuel, 284
- Clement din Ohrida, 122, 301
- Cobadin, 161, 163
- Codăești, 442
- Codex Cumanicus, 18, 73, 290, 291, 292
- Codex Rohonczii, 30, 189, 311, 312, 314, 338
- Comana, 161, 162, 163
- Conciliu Constanța, 32
- Concordatului din 1927, 401
- Constantin Rezachevici, 124, 125, 126, 127, 142, 174, 210, 211, 213, 214, 215, 216, 265, 274, 363, 490
- Constantinopol, Țarigrad, Istanbul, 29, 41, 42, 45, 69, 85, 89, 109, 111, 113, 119, 122, 123, 124, 125, 126, 132, 163, 176, 188, 201, 238, 239, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 259, 262, 268, 272, 273, 278, 284, 285, 316, 323, 325, 337, 339, 351, 353, 354, 380,

- 466, 475, 476, 489,
490
Coranul, 341, 343, 346
Coriatovicii, 446
Corvin Matei, 263, 266,
267, 269, 270, 335,
454
Corvina Francisca, 451
Cosmografia, 88
Costea, 2, 3, 161, 174,
188, 209, 211, 213,
214, 215, 220, 371,
383, 396, 487
Costești, 218
Costin Miron, 88, 154,
180, 182, 238
Crâm, 19, 36, 86, 87, 88,
247, 248, 249, 284
Cristoph Hartnoch, 334
Cronica lui Gregoras, 324
Cronica lui Nestor, 56, 73,
74, 133, 134, 139,
181, 298, 330, 363,
364, 410, 411, 412,
419
Cronica Radzwill, 232
Cronica Vieneză, 225
Csaky Mikloș, 460
Culianu Ioan Petru, 487
Cumania Mare, 28, 29,
30, 230
Cumania Mică, 28, 29,
30, 230
Cumania Neagră, 230,
231, 315, 317, 321,
323, 328, 343, 385,
409
Curta Florin, 120, 121,
124, 125, 127, 321,
379, 485
Cyrus, 138, 438, 464, 481
Czartoryski, 446
Daii, dahii, sparni, xantii,
250, 462, 467, 472,
481
Dan Demșea, 487
Daniel Constantin, 36,
283, 487
Daniil Sihastru, 271, 273
Daster, 393
David, 32, 312
Decea, 368, 370, 371
Decei Aurel, 51, 52, 470
Deceneu sau Dekeneu,
296, 297, 298, 384
Densușianu Nicolae, 27,
30, 37, 38, 39, 40,
102, 178, 185, 190,
225, 230, 265, 287,
323, 459
Desericzky, 297
Deve, 441, 445
Dikii, 230
Dimitrie Dobrotici, 219
Dimitrie Onciul, 320, 384,
412, 413
Dimora, 357, 358
Dionisie Patriarh al
Greciei, 79
Dionysos, 153, 281, 282,
283
Diploma Bârlădeană, 344,
402, 403
Djebe, 200
Dlugos, 403, 408, 409
Dobrotci, 185
Dobrușu, 159, 160
Dogaru Mircea, 126, 188,
246, 247, 248, 327,
332, 364, 487
Doina (câtec), 175, 187,
339, 340, 380
Dolgoruki Iurii, 112
Dominuț Pădureanu, 443
Donskoi Dmitrievici, 402
Dorna, 159, 241
Dosofti Mitropolitul, 285,
489
Dragoș, 86, 90, 94, 99,
100, 177, 211, 265,
273, 337, 353, 372,
373
Dragoș Aurel, 486
Drava, 40, 452
Drăganu Nicolae, 37, 38,
40, 41, 53, 55, 377,
378, 476
Drevlenii, 329, 330, 331,
332, 333, 334, 364
Drina, 41
Drobny Jaroslav, 75, 334,
487
Drumul Mătășii, 261
Dudaș Florian, 37, 43, 44,
309, 487
Dumitroaia Gheorghe,
174, 215, 487
Durut, 198
Dușan, 28, 204, 205, 206,
308, 447
Eco Umberto, 304, 491
Eden, 6, 62, 136, 137,
206, 406, 408
Efata, 288, 297
Eli, Eli, lama sabachthani,
288, 297
Emeric, 49, 50, 380
Enescu George, 175
Eneții sau veneții, 125,
482
Equite Valch, 454
Erasmus Heinrich
Schneider von
Weismantel, 153, 157
Eremia Ion, 178, 329, 383
Esterhazy, 459
Esterhazy Ștefan/Imre,
459
Ezechiel, proroc, 12, 18
Fanar, 132, 243, 244, 245
Fântânile lui Goliat (Ain
Jalut), 321, 458
Fereț Ioan, 72, 172, 193,
232, 233, 330, 333,
334, 393
Fericet, 146, 161, 167,
395, 423, 438, 442,
443, 444
Filitti I.C., 487
Flamanzi, 76, 213

- Flandra Henric, 106
 Flavius Josefus, 17, 289, 305, 487
 Florin Curta, 411
 Foresegan Melania, 456
 Formula AS, 255, 340, 487
 Francisco Grisellini, 459
 Frăția Dormiției Lviv, 89
 Frânculeasa Alin, 254, 256, 257
 Frederic, regele Prusiei, 15, 16
 Fredericus Menius, 334
 Freud Sigmund, 487
 Friulana, 80
 Fugger sau Casa Fugger, 368
 Galateea, 56, 67, 79
 Galateni sau galateeni, 17, 56, 58, 68, 69, 75, 76, 78, 79, 80, 84, 132, 295, 334, 357, 374, 381
 Galați, 56, 67, 74, 76, 182, 374, 376, 387
 Gali, 75, 76, 77, 80, 329, 351, 381
 Galiția, 52, 56, 74, 85, 216, 218, 334, 344, 351, 356, 357, 361, 362, 364, 365, 374, 375, 376, 381, 382, 394, 408, 409
 Gârda de Sus, 423, 440, 441, 444, 445
 Gediminas, 220, 221, 272, 339
 Genova, 33
 Genovezii, Inowezii, 28, 32, 150, 211
 Gesta Hungarorum, 48, 50, 343, 344, 345, 489
 Getic, 479
 Giambatista Cubich, 293
 Gimbutas Marija, 254
 Gingis-han, 200, 237
 Giovanni Marignolli, 406, 410, 411, 419
 Giurescu C.C., 40, 372
 Giurgiu Pataki, 278, 279, 491
 Glagolitic, 98, 121, 140, 293, 294, 295, 300, 399
 Godefridus din Viterbium, 246
 Gold Washe, 440, 441
 Goma Paul, 179, 180, 183, 185, 488
 Gonța Alexandru I., 402, 406, 407, 416, 487, 488
 Gorovei Ș. Ștefan, 211, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 274, 275, 276, 363, 372, 488
 Grabati Terra, 135
 Greceanu Radu, 28
 Grenard Fernand, 195
 Grigorescu Dan, 156, 157, 488
 Groapa lui Harjap, 394
 Gubul, 290
 Guipu, 159
 Gundahar, 248
 Gurgane, 340, 391, 423, 424
 Gustav Adolf Humbe, 334
 Haldine, 4, 167, 424, 439, 440, 441, 442, 444, 445, 446
 Haliciu, 7, 56, 57, 197, 200, 214, 329, 344, 345, 351, 352, 353, 357, 358, 361, 365, 374, 375, 379, 382, 384, 385, 401, 402, 403, 404, 408, 409
 Harta Iosefină, 440, 441, 442, 444, 445
 Hașdeu Bogdan Petriceicu, 11, 13, 14, 22, 26, 36, 49, 50, 52, 54, 56, 74, 90, 94, 96, 99, 103, 104, 107, 108, 112, 113, 121, 128, 140, 141, 175, 181, 182, 188, 204, 205, 206, 209, 226, 227, 228, 238, 254, 258, 280, 281, 284, 285, 286, 290, 291, 295, 296, 297, 298, 299, 308, 309, 314, 315, 333, 334, 337, 359, 360, 361, 371, 383, 384, 385, 387, 388, 393, 454, 470, 485, 488
 Hățegan Ioan, 357
 Hațiegan Ioan, 39
 Hem, Haem, Haemului (munți), 14, 15, 22, 24, 31, 46, 106, 124, 126, 143, 175, 189, 279, 323, 337, 474, 478
 Hendschel Lorint, 84
 Herodot, 11, 12, 18, 19, 22, 125, 147, 152, 153, 158, 165, 251, 282, 302, 303, 304, 306, 370, 371, 427, 462, 477, 479, 480, 481, 482, 483, 488
 Hilandar, 48, 98, 111
 Hoanca Tăurilor, 445
 Hohenzollerni, 400
 Hopânțon, 48, 440
 Hopfer Daniel, 458
 Horea, 440, 442, 443, 444, 445, 446
 Horea (Răscoala lui Horea), 23, 36, 37, 38, 42, 146, 159, 160, 161, 162, 163, 167, 169, 170, 171, 274, 286, 287, 309, 357, 358, 369, 370, 376,

- 388, 395, 421, 424,
427, 432, 438, 450,
451, 453, 456, 459,
487, 490, 491
- Horvat Marian, 49, 111,
283, 488
- Hubert Henri, 76, 77, 78,
80, 116, 374, 488
- Husbecco Tartaro, 406
- Hyrkania, 138, 249, 250,
252, 481
- Iacchus sau Iachos sau
Iache sau Evohe, 281,
282
- Iacob Niculina, 105, 106,
279, 486
- Ianghi-Şehr, 218
- Iazul Urișilor, 424, 432,
438, 443, 444
- Ibn Fadlan, 310, 389,
390, 391, 392
- Ida sau Idei (munte), 125,
283, 477
- Idrisi sau Al-Idrisi, 75
- Ieronim sau Hieronim, 76,
78, 79, 80, 84, 293,
295, 368, 374
- Ieșean Isidor, 49, 299,
488
- Igor, 56, 57, 318
- Ilhanatul Persiei, 228,
237, 356
- Ilie Minea, 210, 406
- Ilija Pompiliu (Sfera), 485
- Iliri sau Illyri, 16, 78, 79,
295
- Ilonca, 243, 247, 466, 467
- Intermarium, 87
- Io (Iu), 96, 105, 144, 258,
259, 261, 264, 271,
277, 280, 281, 284,
285, 286, 287, 483,
484, 488
- Ioachim Crăciun, 286,
487
- Ioan, apostol, 65
- Ioannis Dlugossi, 57
- Iohann Tröster, 155
- Ion Câmpineanu, 221
- Iorga Nicolae, 31, 47, 48,
52, 92, 93, 99, 100,
101, 106, 109, 110,
112, 113, 128, 130,
140, 141, 174, 180,
186, 188, 191, 206,
214, 217, 227, 228,
229, 232, 241, 243,
285, 286, 287, 289,
290, 292, 327, 364,
452, 455, 456, 470,
485, 488
- Iosif II, 23, 36, 378, 379
- Iosif Kemeny, 36, 47, 48,
52, 130, 178, 189,
324, 365
- Islam (islamism), 27, 30,
31, 32, 35, 42, 73, 86,
123, 126, 128, 154,
175, 189, 199, 204,
206, 207, 218, 222,
224, 226, 227, 228,
235, 237, 265, 298,
299, 300, 309, 310,
311, 312, 313, 314,
315, 316, 319, 320,
321, 322, 323, 324,
328, 336, 337, 338,
340, 355, 356, 359,
387, 388, 421
- Ițic, 76
- Iuga Ologul, 219, 383
- Ivan Rostislav, 417
- Jirecec, 31
- Jirecek, 40
- Jitomir, 332
- Jochi sau Jöçi, 198
- Jompul Hedrii, 441
- Josanu Vitalie, 387, 488
- Jupiter sau Iupiter sau
Joe, 261, 280, 281,
283, 287, 483
- Jus Valachicum, 368
- Kabari, 35, 43, 172, 320,
483
- Kaczibei, 183
- Kadlubeg, 183
- Kalka, 57, 137, 173, 174,
175, 176, 192, 196,
197, 199, 201, 222,
223, 227, 233, 235,
237, 341, 345
- Kaspar Peucer, 334
- Kazwini, 207
- Kekaumenos, 40
- Kernave, 4, 340, 346
- khazari, kazari, 12, 16,
18, 19, 35, 86, 123,
134, 138, 154, 188,
206, 237, 244, 301,
310, 311, 317, 319,
322, 327, 364, 386,
395, 396, 420, 421,
458, 467, 469, 483,
488
- Khunhalmoc, 179
- Kîpceac sau Desht-i
Qypchaq, 185, 198
- Knappert J, 488
- Koestler Arthur, 12, 307,
310, 311, 312, 317,
318, 319, 389, 395,
396, 483, 488
- Koîștâr, 440
- Kogálniceanu Mihail, 229,
243
- Köleseri Samuel Junior,
167, 168, 169, 367,
394, 488
- Königgratz, 440
- Königgrätz, 48
- Koriatovici sau Coriatovici
sau Koriatov, 211,
213, 214, 215, 336,
338, 340, 383, 385,
386, 387
- Koriatovicii, 220, 221, 336
- Korobeinikov Dimitri, 230,
321, 488
- Kostka, 368
- Kriemhildei, 248
- Kubanul, 200

- Kubrat, 405
 Kupferstecher, 440
 Kuten, 200
 La Baie, 443
 La Cigla sau Țiglărie, 390
 Lacul Ladoga, 405, 418, 419
 Ladina, 80
 Lakatos Ștefan, 296
 Lambert Pierre-Yves, 70
 Laslău/ Ladislau
     Cumanul, 21, 37, 86, 87, 90, 91, 93, 94, 95, 97, 99, 100, 102, 117, 130, 233, 258, 279, 286, 295, 296, 312, 313, 314, 319, 320, 336, 337, 355, 360, 386, 459
 Lațcu, 210, 211, 214, 215, 265, 273, 274
 Lazo chapel, 355, 359
 Lecca Octav-George, 154, 488
 Lechințan Vasile, 357
 Legenda Nibelungilor sau Cronica Niibelungilor, 247
 Lehrer Milton G., 161, 488
 Lendienii, 379, 380
 Lendvai Paul, 421, 457, 459, 488
 Leon, cardinal, 49, 50, 108
 Lingua franca, 258, 290, 291, 298, 459
 Liov sau Lviv, 88, 89, 362, 394
 Lipova, 48, 160, 164, 369
 Lisseanu Popa
     Gheorghe, 73, 133, 134, 244, 245, 298, 487
 Litterae Blakorum, 296
 Lituania, 4, 29, 100, 215, 220, 224, 334, 336, 339, 342, 344, 346, 380, 384, 449
 Lodomeria, 334, 344
 Lorica squamata, 234, 235
 Lot Ferdinand, 68, 69
 Lotreanu Ioan, 166
 Lupaș Ioan, 280, 488
 Lupaș Ovidiu, 39, 489
 Macabei, 289
 Macedonia, 23, 29, 79, 125, 128, 245, 300, 311, 448
 Macva, 35, 37, 41, 42
 Madgearu Alexandru, 52, 79, 109, 122, 123, 126, 181, 310, 311, 489
 Magazin istoric, 285, 489
 Maggiolo Jacopo, 33
 Maimonide Moise, 281, 489
 Maior Grigore, 47
 Maior Petru, 24, 36, 47, 86, 97, 98, 105, 106, 109, 189, 209, 265, 278, 284, 359, 454, 489
 Mameluc sau mameluci, 14, 27, 30, 40, 97, 198, 228, 230, 237, 241, 324, 458
 Manguica Simion, 36
 Mangop, Mangopul, 28, 262
 Marea Albă, 7, 405, 406, 410
 Maria de Comnen sau Maria Asanina paleoghina sau Maria de Mangup, 249, 261, 262, 284
 Marino Sanudo, 406, 410, 419
 Marinus Wende, 393
 Marki Sandor, 44, 355, 489
 Maroth, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43
 Maroti, 41
 Maurobulgaria sau Maurobolgaria, 206
 Mauropus Ioannes, 246
 Maurovlahi, 206, 293, 314, 399
 Maurovlahia, 206
 Mauro-Vlahia, 349
 Maurus, 227, 228
 Mălinaș Ioan Marin, 489
 Mărgineanu Ion, 357, 488
 Meglena, Moglena, 472, 473
 Megleni, meglenoromâni, 473
 Melissenos, 471, 474, 475
 Menumorut, 35, 38, 41, 42, 43, 48, 94, 284, 319, 420, 421
 Mercator Gerhard (Kremer), 148
 Metodiu, 122, 123, 124, 140, 288, 295, 301, 354, 379
 Mezericiul Valah, 55, 68
 Mezii, medici, haine medice, 11, 138, 250, 251, 289, 303, 304, 463, 466, 476, 480, 481, 482
 Micolta, 248, 466, 467
 Mihai Viteazu, 22, 41, 57, 73, 95, 127, 279, 280, 286, 359, 370, 456
 Mihail Apafi, 443
 Mircea cel Bătrân, 22, 27, 39, 73, 98, 102, 173, 185, 202, 203, 204, 207, 214, 217, 221, 222, 223, 224, 227, 387, 408, 417, 447, 486, 489

- Misii (mysii) (missii), moesy, 25, 79, 125, 477, 478, 480, 481
- Miszle, 320
- Mitrovița, 41, 42, 123
- Mocan, 296
- Mocioni sau Mocsoni, 165
- Möckesch Martin Samuel, 67
- Modrussa Nicolae, 79
- Moesia, 20, 22, 40, 42, 78, 107, 125, 136, 323, 478, 479
- Moldaovicz Alexandru, 394
- Moldovan Ștefan, 47, 48
- Monachus Sangallensis, 52, 470
- Monumentul lui Horea, 443
- Moțca, 394, 395, 396
- Moți, moții, moț, 14, 48, 85, 203, 242, 245, 309, 340, 358, 366, 367, 369, 370, 371, 376, 379, 380, 394, 395, 396, 398, 421, 422, 424, 426, 427, 430, 431, 432, 433, 434, 437, 438, 439, 450, 458, 465, 486
- Moțime, 4, 312, 358, 390, 395, 432, 436, 439, 440, 441, 442, 444, 445, 446
- Mouskes, Mouskee, Mousket, Mousquet, 26, 27, 321, 328, 458
- Movila Ieremia, 89
- Movila Simion, 89
- Mstislavici, 196, 197
- Muchia Fericețului, 442, 443, 445
- Muhi, 201
- Mulde, 393
- Muncaci, 404
- Mureșan Augustin, 368, 369, 486
- Mureșan Dan Ioan, 114, 115, 116, 262, 263, 264, 265, 266, 268, 270, 274, 275, 276, 489
- Mury, 227
- Muryson, 227
- Mustafa Ali, 207
- Mușat, 211, 213, 355, 371
- Mușata, 209, 211, 371, 385, 405
- Mușatini sau Dinastia Mușat sau Dinastia Mușatinilor, 211, 263, 264, 363, 371, 372, 373, 374, 488
- Mysia, 283, 476, 477, 478, 479, 482, 483
- Nadasdy Ferenc, 459, 460
- Năier sau năierii, 369, 370, 434
- Neculce Ion, 335
- Negru Radu, 87, 90, 98, 99, 100, 102, 130, 217, 319, 336, 337
- Neumann Victor, 148, 149, 489
- Nistor Ion I., 216, 352, 353, 361, 362, 364, 365, 489
- Nogai, 313
- Notarul Anonim, 48, 50, 343, 344, 345, 421, 489
- Nysa sau Nysei, 282
- Ocru roșu, 255
- Ohrida, 128, 141, 161, 301
- Olahus Nicholaus, 459, 467
- Olaka, 290
- Olga, 318
- Olgierd sau Gediminas, 183, 185, 338
- Olmütz, 55, 68, 76
- Olmütz Olmütz, 55
- Olymp, 283, 476, 477
- Omorean Mita, 41
- Omurtag (țar al Bulgariei), 469
- Onciu, 99
- Onciu Dimitrie, 95, 99, 100, 101, 112, 141, 142, 489
- Oppeln, 383, 384, 408
- Oprîșan Ionel, 27, 39, 40, 102, 113, 478, 487
- Orha, 217, 218
- Orhei, 154, 218
- Ostrog Constantin Vasile, 401
- Oșorhei, 440, 444
- oșorheiele, 445
- Padurean Dominut, 442
- Paleolog Toma, 262
- Panaitescu P.P., 95, 101, 182, 202, 203, 204, 205, 207, 209, 217, 219, 224, 225, 286, 290, 291, 292, 294, 300, 323, 383, 384, 386, 387, 400, 403, 408, 409, 447, 448, 489, 490
- Papa Clement XI, 278
- Papa Honorius al III-lea, 114
- Papa Inocenție al III-lea, 114, 131
- Papa Sixt al IV-lea, 268, 269, 273
- Papacostea Șerban, 23, 29, 78, 88, 182, 183, 186, 188, 386, 490
- Papacostea Victor, 79, 149, 150
- Paradunavon, 181

- Parasca Pavel, 90, 94, 95, 99, 100, 329, 383, 385, 386
- Pascu Ștefan, 356, 427, 491
- Pataki Giurgiu, 278
- Pausanias, 454, 463
- Pavel, Apostol, 17, 55, 56, 58, 63, 64, 65, 75, 76, 84, 90, 94, 95, 99, 100, 179, 289, 305, 329, 366, 367, 383, 385, 386, 490
- Păcurariu Mircea, 351, 353, 354
- Pădurii Hercynia sau Pădurea Hercinică, 253
- Păpușile de piatră sau Statuile de piatră sau kamennye baby sau cameneț baby, 306, 393
- Păuna, 278
- Pârâul Băii, 443
- Pârâul Beșii, 442, 443
- Pecican Ovidiu, 24, 25, 90, 94, 99, 453, 455, 490
- Petre Ș. Năsturel, 400, 472, 473
- Petriceicu Ștefan, 285
- Petru (țar al Bulgariei), 123
- Petru, Apostol, 56
- Pian del Carpine, 193
- Piatra Târsei, 437, 438, 441
- Pienaru Nagy, 259, 325, 489, 490
- Pilat Liviu, 178, 263, 264, 265, 267, 275, 386, 490
- Pind, 14, 31, 46, 53, 127, 128, 282, 283
- Pipo de Ozora, 37
- Pișticoși sau pisticoșii, 245
- Pius II sau Enea Silvio Piccolomini, 79, 88, 262
- Plonini, 173, 174, 177, 209, 215, 216, 362
- Podolia, 175, 177, 183, 184, 185, 190, 195, 211, 212, 213, 214, 215, 217, 218, 231, 327, 328, 329, 340, 346, 352, 361, 383, 384, 385, 387, 446
- Podoliei, 184, 210, 211, 213, 214, 217, 220, 221, 327, 329, 336, 340, 383, 386, 483
- Poglizza, 293
- Polovțienii, 230
- Poltava, 402, 404
- Pomelnicul de la Bistrița, 211, 213
- Pop Ioan Aurel, 86, 108, 115, 116, 240, 261, 263, 264, 266, 268, 276, 363
- Popa Ioan, 376, 490
- Popescu-Argeșel Ion, 241, 488
- Popi-Urășa, 159
- Poprad, 124
- Porfirogenitus Constantin, 122
- Posada, 87, 102, 202, 203, 204, 205, 206, 208, 209, 225, 454
- Poșaga, 265
- Poșega, Pojega, 40
- Prach, 393
- Pripet râul, 142, 327, 329
- Priscus, 150, 151, 162, 247
- Probota, 322, 358
- Prodan David, 168, 170, 171, 358, 490
- Przemysl, 352, 353, 354, 379
- Pulaski Casimir, 451
- Pulcheria împărăteasă, 246
- Pușcariu Cavaler Ioan, 90, 173, 450, 455, 490
- Qara Bogdania, 341
- Qara Halik, 409
- Qara xaliq, 343, 344
- Quercin, 67
- Qumran, 63, 64, 65
- Rada, 357, 358
- Ramunc, 248
- Rădăuți Biserica, 174, 215, 487
- Răut râu, 218
- Râm, 19, 36, 86, 88, 90, 324
- Reichersdorfer, 341, 342
- Rethy, 226, 227
- Retoromana, 80
- Robert de Clari, 131, 453, 484, 490
- Roman, 221, 231, 248
- Românești (localitate), 391
- Rostislavici, 341, 343, 344
- Roza (papală), 261, 262, 263, 264, 265, 266, 274, 275
- Rudolf de Ems, 380
- Rusia Mică, 408
- Rusia Roșie, 216, 218, 352, 365, 374, 408
- Rusu Adrian Andrei, 229, 263, 360, 486, 490
- Rutenia, 220, 336, 338, 339, 344, 345, 401, 402, 407, 408
- Rutenia Neagră, 220, 336, 338, 339
- Sabiri, sabirii sau hunii sabiri, 35, 108, 132, 241, 244, 245, 246, 247, 248, 469

- Sacah, 281
Sacerdoțeanu Aurel, 209, 210, 215, 372
Sacerdoțeanu Aurelian, 211, 371, 372, 490
Sala Lascia, 267
Samara, 8, 415, 416, 417, 419
Samarina, 160, 165
Samoil (țar al Bulgariei), 470, 471, 474
Samuel Aba, 355
Samuele Timon, 347, 348
Sanie Silviu, 490
Sarazini, 189, 309, 314
Sarnicki Stanislas, 183, 184
Sava, 313
Sălăjan Tudor, 90
Sângeorz, 159, 164
Sânnicolau, 43, 153, 236
Sântoader, 290
sclavini(i), 125
Scripta aramaica, 487
Scripta Aramaica, 36
Siegfried, 248
Siegfriedsohn Dan, 188
Sigismund de Luxemburg, 32, 38, 223, 354
Silviu Dragomir, 205, 432, 433
Simeon (țar al Bulgariei), 14, 35, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 126, 127, 131, 132, 172, 244, 364, 469
Simon Alexandru, 115, 116, 261, 262, 263, 264, 266, 268, 271, 275, 276, 490
Sinaci Doru, 368, 369, 486
Sirmiu, 40
Skodra, 349
Slash and burn, 379
Slavonia, 39, 40, 41, 42, 129, 164, 265, 437, 452
Sluș râul, 327
Snagov Dumitriu I, 106, 490
Sneatin, 216
Spălătorie de aur, 440, 444
Spinei Victor, 173, 191, 192, 193, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 207, 208, 217, 218, 229, 230, 232, 234, 235, 236, 237, 239, 290, 306, 314, 319, 321, 323, 337, 338, 375, 376, 380, 381, 392, 490
Spineni Marin Popescu, 24, 148, 149, 491
Srem, 41
Stampf Mühlen, 440, 442
Steaua lui David, 32, 312
Stecah (pietrele Stecah), 293, 399
Steube Johann Kaspar, 146, 147, 150, 151, 159, 491
Strabon, 10, 11, 67, 70, 74, 79, 115, 116, 125, 148, 150, 151, 155, 167, 207, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 282, 283, 297, 302, 303, 304, 305, 310, 311, 339, 340, 348, 461, 462, 464, 466, 467, 471, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 491
Străjan Ioan, 330, 337
Stritter Johann Gotthilf, 136
Stupă sau stupe, 393, 394
Sturdza Dimitrie, 101
Subutai, 200
Sudak, 192, 193, 194, 229
Suhm, 181, 206
Sultanieh, 22, 23, 25, 26, 29, 30, 52, 54, 178, 185, 211, 265, 266, 298, 337, 372, 405, 411, 412, 413, 419, 469, 478
Sumedru, 159, 164
Syginii, 462, 476
Szamosközy, 127, 286
Șăineanu, 341, 346
Școala Ardeleană, 19, 31, 46, 84, 117, 245, 261, 263, 266, 268, 276, 490
Șehr al-Djedid, 218
Șincai Gheorghe, 36, 45, 49, 50, 51, 96, 97, 105, 107, 120, 189, 239, 284, 359, 470, 471, 473, 474, 475, 476
Șișeșteanu Gheorghe, 375
Șișman, 161
Șiștarovăț, 160
Șteampuri, 440
Ștefan cel Mare, 115, 182, 185, 208, 248, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 284, 291, 335, 354, 358, 361, 373, 374, 378, 387, 394, 487, 488, 489
Ștrul, 76
Talitha cumi, 288, 297
Tamerland, 405
Taranowski, 401
Tarșiș, Tarșișul, 243, 366, 367

- Tarșișul Ciliciei, 58, 441
TARTARIA, 407
Tatra, 124
Târgoviște de Podolia sau Yagbu, 214
Târnavă, 48, 170, 324
Târnovo, 49, 323, 489
Târsă, Târșa, Târsei, Târșală, Târșiță, 366, 367, 375, 427, 429, 430, 433, 434, 435
Târșag sau Târșeghie sau Tisă, 366, 367, 427, 435
Tebriz, 261
Teleki, 170
Teodor/Feodor Koriatovici, 220
Teodora Despina de Mangup, 261
Teofanes Confessor, 143
Terra Bogdani, 343, 346, 348, 350
Terra Nigra, 348
Tesalia sau Thessalia, 31, 46, 53, 113, 125, 131, 205, 279, 282, 283, 284, 477
Tetragrama, 281, 288
Theodor, 159, 215, 221, 341, 347
Theodor/Fiodor Koriatovici, 221
Thoma de Spalato, 375
Thuroczy, 230
Tilbury Gervasius, 135
Timur Lenk (Tamerlan), 22
Tisa sau Burjuc, 36, 41, 46, 52, 53, 86, 100, 123, 130, 138, 141, 147, 179, 187, 189, 195, 201, 202, 242, 247, 313, 320, 357, 363, 368, 369, 370, 389, 420, 433, 434, 435, 463, 470
Tîrsa, 446
Toader Nicoară, 491
Tokhtamâș, 237
Toksoba, 198
Toktamiș, Toktamuș, 224, 225, 448, 449
Torna torna fratre, 25, 143, 144
Transcarpatia, 409, 460
Trapezunt, 249
Trieri sau trerii, 162, 478
Trier, 76, 78, 85
Trovant sau trovanți, 390, 391
Tudela Beniamin, 130, 131, 154, 186, 240, 284, 475
Tumuli, 141, 179, 237, 254, 255, 306, 339, 340, 420
Țara de Jos, 174, 175, 181, 182, 183, 185, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 209, 212, 213, 217, 231, 333, 385, 387, 483
Țara de Sus, 174, 182, 183, 188, 190, 209, 213, 231, 387
Țara Moșilor, 340, 370, 420, 421, 422, 426, 445, 458
Ținutul Arieșul Mic, 441
Ținutul moșilor, 440
Ținutul Nod, 406, 408
Ținuturile lui Sem, 410
Țop Paul, 111, 113, 491
Țurcanu Ion, 491
Ujlac Nicolae, 263, 265, 266, 267
Ulrich von Richenthal, 226
Umul, 290
Ungaria neagră, 320
Ungaria Neagră, 308
Unirea cu Roma, 46
Ureche Grigore, 88, 90, 312, 323, 385
Uroș, 205
Uzbek, 406, 410, 419
Uzbekistan, 407, 464
Uzbeq, 406, 409
Uzun Hasan sau Re de Persia, 261, 262
Vaidomir N.P., 327, 329
Valahia Albă, 323, 337
Valahia Mare, 29, 30, 40, 53, 54
Valahia Mică, 29, 30, 40, 41, 42, 53, 54, 452
Valahii negri, 308, 314, 329, 336, 356, 387
Valea Albacului, 442, 443
Valea Teiului, 443
Valea-Mare, 160
Valoni, 57, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 79, 80, 139, 172, 331, 334, 356, 380, 381, 456, 479
Valonia, 56, 75, 79, 374
Valwen und Vlacin, 69, 70, 317, 356, 357, 380, 381
Vardar, 161, 473
Veglia, 293, 294, 399
Velestinlis, 287
Velicicovschi Paisie, 404
Velke Blahovo, 450, 452
Veneția, 125, 266, 268, 272, 278
Venețienii, 102, 261, 262, 267, 268
Verbunkos, 450
Vercingetorix, 67, 249
Verecke sau Poarta Rusiei, 375, 381
Veress Andrei (istoric), 67, 491
Vicina, 33, 324
Vidra de Sus, 423, 440, 441, 446
Vidra Medie, 339, 440

- Vitalian, 125, 126
Vitalie Josanu, 56, 201,
233, 234, 284, 337
Vlachernița, 244
Vlad Țepeș, 22, 175, 223,
486
Volânia sau Volhinia, 332,
334, 352, 358
Volcae, 68, 71, 72, 84, 85
Volga, 18, 27, 123, 130,
133, 134, 135, 136,
137, 138, 173, 174,
177, 213, 246, 254,
284, 298, 307, 309,
310, 318, 323, 324,
342, 343, 344, 345,
346, 347, 469, 470,
471, 474, 475
- Volhîniei, 401
Volkhov, 410, 412
Volkhovo, 7, 405, 410,
412, 417, 419
Voloții, 133, 134, 135,
136, 195, 231, 363,
402, 413
Voskresensk, 56
Wagner Carol, 27
Walfarina, 247
Walhaz, 19, 67, 70, 72,
331
Wallachenland, 248
Weber Max, 16
Wilhelm de Rubruck, 316,
380
Wind Mühl sau Moară de
vânt, 390
- Xerxes, 138, 438, 465
Yamna sau yamnaya,
254, 255, 256, 257,
487
Yamnaya (oamenii
Yamnaya), 254
Yotvingi, 336, 338, 339,
340
Zarathustra, 146
Zărand, Zărandului, 35,
37, 38, 39, 42, 163,
487
Zlatarschi, 31
Zlatna Ioan-Popa, 38, 39,
456
Zlatna, zlătnean, 38, 56,
57, 422, 429, 432, 456

Gorganele, măgurile, adică movilele de steril rezultat din spălarea aurului, indică spațiul neamului celto - valaho - cuman (de "urieși"/băieși), de la Pădurile Hercinice din Europa (vezi Strabon - Geografia), până la lacul Balhaș de lângă China.

Movilele de steril din Vladimirescu (Glogovăț) Arad

Măgurile sau movilele de steril din localitatea sibiană Movile ("O sută de movile")

*„Ridică-te negură
deasupra de măgură!”*

Movilele de steril din estul Mării Caspice, Great Wall of Gorgan

Modul în care au fost realizate movilele de mai sus;
analizat și imaginat de autor.

